

མོད་རྒྱ་སྐད་ཡིག་སྐད་འགྲེལ་བྲིས་པར་ལྷན་དུ་བསྟར་བའི་ལོ་རྒྱུས་

ལྷོ་ཕྱོད་མཚམས་ལྷོ་ཕྱོད་འཕྲུལ་ཕྱོད་པོའི་ཕལ་རྒྱུ་རྒྱུ་།

ལོ་རྒྱུས་ལྷོ་ཕྱོད་མཚམས་ལྷོ་ཕྱོད་འཕྲུལ་ཕྱོད་པོའི་ཕལ་རྒྱུ་རྒྱུ་།

མོད་རྒྱ་སྐད་ཡིག་སྐད་འགྲེལ་བྲིས་པར་ལྷན་དུ་བསྟར་བའི་ལོ་རྒྱུས་

གྲུབ་མཐའ་ཐུབ་བསྟན་ལྟན་པོའི་མཛེས་ཀྱི་རྒྱ།

ཕུང་སྐྱོ་ལོ་པའི་དོ་རྗེས་མཛད།

© Institute of Tibetan Classics, 2012

All rights reserved.

Compiled, edited and published by the Institute of Tibetan Classics

www.tibetanclassics.org

དཔེ་དེབ་འདི་མ་དབེ་ངོས་འཛིན་ཁ་གསལ་ཐོག་བསྐྱར་དུ་དཔར་བསྐྱོད་གནང་ན་དགག་བྱ་མེད།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཅུས་བོད་མཛེད། ༡༤

གྲུབ་མཐའ་གྲུབ་བསྟན་ལྷན་པོའི་མཛེས་རྒྱན།

ལུང་སྐྱོ་རོལ་བའི་དོ་རྗེས་མཛེད། (༡༧༡༧-༡༧༥༤)

བཛོད་བྱ། ལྷོ་ནང་གི་ལྷ་བ་དང་གྲུབ་མཐའ་སྐོར།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་ནས་ཕྱོགས་བསྐྱིགས་དང་དཔར་སྐྱོད་བྱས།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ལོར་ལྷོ་ལིར་དཔར་ཐངས་དང་པོ་བསྐྱོད།

Series title: bod kyi gtsug lag gces btus, vol.24

Volume title: *grub mtha' thub bstan lhun po'i mdzes rgyang*

Author: Changkya Rolpai Dorje (1717-1786)

1. Classical Indian Philosophies - Four Schools of Indian Buddhism - Vabhasika - Sautrantika - Cittamatra - Madhyamaka - Grub mtha' - Tibetan Doxographical Works - Emptiness - Geluk School

2. Nagarjuna - Aryadeva - Bhavaviveka - Candrakirti - Santideva - Tsongkhapa - Maitreya - Asanga - Vasubhandu - Dignaga - Dharmakirti

ISBN 978-81-89165-24-0

Printed at Archana, New Delhi, India

www.archanapress.com

THE DALAI LAMA

༡། འོད་གངས་ཅན་གྱི་རྒྱུང་ས་སུ་མི་ལོ་ཉེས་སྤོང་བརྒྱལ་བའི་སྤོན་ནས་སྤྱད་ཡིག་གིས་མཚོན་པའི་རིག་གནས་དར་འཕེལ་
 རིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། ལྷག་པར་བཅོན་པོ་ཚོས་རྒྱལ་ལོ་པཎ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་མཛེ་བཀའ་དྲིན་ལས་སྤོན་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་
 ཚོས་ཚུལ་དཔལ་རྒྱ་ལེན་འཕེལ་པའི་བཞེད་རྒྱུན་ནང་དོན་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཅ་བ་བརྟན་པོ་རྒྱུགས་ཏེ་སྐྱེ་བྱུངས་ལས་
 འདས་པའི་འདི་ལྗེའི་རེ་བ་སྤོང་བུབ་པ་བྱུང་ཡོད་པ་ནི་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་ནང་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན། དེར་གཞི་དུས་
 སུའང་བོད་མི་རིགས་དང་། དེ་མཚུངས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བོད་ཀྱི་ནང་ཚོས་རིག་གཞུང་ཁྲབ་གདལ་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་ཆེན་པོ་དོར་
 གྱི་ཡལ་དང་། རུ་སུའི་ཁོངས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་ཀལ་མུག་སོགས། དེ་བཞིན་ཆེན་པོ་རྒྱ་ཡི་ཡལ། རྒྱ་གསལ་མཚུངས་རི་བོ་དེ་མ་ལ་
 ཡའི་རྩོམ་རྒྱུ་དུ་ཆགས་པའི་འབྲུག་འབྲས་དང་ལ་དུགས། ལུ་རུ། སྤེ་ཏི་སོགས་ཀྱིས་མ་ཚད་པར་འང་མ་གྲིང་གི་ས་ཁུལ་དུ་མར་
 བོད་ཀྱི་ནང་ཚོས་ལྟ་བུ་བྱས་སྤྱིར་འགྲོ་བ་མིའི་བདེ་དོན་དང་། ལྷག་པར་ནང་སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེའི་ཐོག་ཁབས་འདེགས་གང་
 འཚམས་བསྐྱབས་དང་སྐྱབ་མུས་སུ་ཡོད་པར་མ་ཟད་སྤང་གྲང་ལྗེའི་ཚན་རིག་དང་བྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་སྤོན་ས་ལྟར་ལྷག་ཁབས་
 འདེགས་སྐྱབ་བྱུ་ཡིན་པ་གདོན་མི་ཟ།

རྒྱ་མཚོན་དེ་ལྟར་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ལམ་ཁོ་ན་ཏེ་མོན་གྱི་ཡལ་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁབ་དཔྱད་ཁང་ཁོས་བོད་ཀྱི་གཙུག་
 ལག་གཅེས་བརྟུས་ཁེས་པ་བོད་ཀྱི་རིས་མེད་མཁའ་སྐབས་གྲུབ་ཚད་ལྡན་དུ་མས་བརྩམས་པའི་བཟུན་བཅོས་བོད་ལྗེད་སུམ་ཅུ་ཐམས་པ་
 རྒྱ་གསལ་གཅིག་དུ་བསྐྱིགས་ཏེ་ལྷས་དག་ངེས་འདྲོངས་སོང་བ་དང་རབས་ཀྱི་སྲོལ་དང་མཐུན་པ་དེབ་གཟུགས་ཐོག་དཔལ་རྒྱན་
 བྱེད་བཞིན་ཡོད་པར་སྤྱིར་ནས་ཡི་རང་བཟུགས་བཞོད་བྱེད་བ་དང་ཆབས་ཅིག་གཙུག་ལག་གཅེས་བརྟུས་འདིས་བོད་ཀྱི་སློབ་
 གཉེན་གྱི་བཞེ་གནས་མང་པོར་གལ་ཆེའི་བོད་ཀྱི་བཟུན་བཅོས་འདི་དག་བཟུང་གྲོལ་ཡོད་ཏུ་དང་། ལྷག་པར་རང་རིགས་སློ་
 གསར་གཞིན་རྒྱ་རྣམས་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་རྒྱ་ཆེ་གཏིང་ཟབ་འདི་ལ་དོ་སྣང་ཆེར་བསྐྱེད་དང་གཞུང་དོན་
 སློབ་གཉེན་བྱ་རྒྱུའི་ཆ་རྒྱུན་དང་གོ་སྐབས་གསར་པ་ཞིག་ཐོབ་རྒྱུའི་རེ་སྤོན་བཅས། ཏུ་ལའི་སྐྱེ་མར་འབོད་པ། ལྷག་ཏུ་དགེ་
 རྒྱུང་བཟུན་འདོན་རྒྱ་མཚོས། རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ལྷགས་ཏེ་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༧

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༧ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༠ བཟང་པོ་ལ།

༩ བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བུས་པོད་གྲངས་སྐུ་ཅུ་ཐམ་པ་ཆ་ཚང་ཕྱོགས་སྒྲིག་དང་དཔར་
སྐྱོན་གྱི་རྒྱ་འགོའི་མཐུན་རྐྱེན་ཡོངས་རྫོགས་ལ་དེའི་མི་དུགས་སྐྱེ་ཞབས་སུ་དེ་རྒྱུ་ལེ་དང་།
Barry J.Hershey ལུ་སྐྱེ་ཁོ་ཉེ་ལེ་ Connie Hershey ཉེ་ལེའི་ཕྱི་ཚང་གི་དགོ་རྩ་
The Hershey Family Foundation བཅས་ནས་སྐྱུར་བར་དད་གཏོང་སྐྱོན་བདག་རྣམས་
ཚེ་ལྷག་དོན་ལུན་ཐོག་འདི་ལྟེའི་ལེགས་ཚོགས་བསམ་དོན་བཞིན་ལུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐོན་
འདུན་ལྟ།

ཕྱོགས་སྒྲིག་པའི་གྲོང་བརྗོད།

དེ་ལས་འདིར་རིས་མེད་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དུ་མས་བརྩམས་བསྒྲིགས་མཛད་པའི་གཞུང་གལ་ཆེ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་གཉིས་ལྟ་གཙམ་ཞིག་ཞིག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བརྟུན་ཏེ་བོད་ཀྱི་གཞུང་ལག་གཅེས་བུས་ཞེས་པའི་བོད་མེད་གསར་དུ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཀྱིས་དབར་བརྒྱན་ཞུ་བ་ནི། གཙོ་བོ་རང་རེའི་བོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་རིག་གནས་སྤྱི་དང་ལྟག་པར་ནང་དོན་རིག་པའི་གནས་ཟབ་མོ་རྣམས་ཆ་ཚང་བ་བོད་གྲངས་མི་མང་བ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་དེར་རབས་སློབ་གསར་བའི་ཡིད་ངོར་ལེགས་པར་མཚོན་ཐུབ་པ་དང་། དེ་མཚུངས་སློབ་གསར་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ནས་གལ་ཆེའི་བརྟན་བཅོས་འདི་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་བཞི་བའི་གོ་སྐབས་བཟང་བོ་ཐོབ་པའི་དམིགས་ལུལ་གྱི་ཆེད་དུ་ཡིན། དམིགས་ལུལ་གཞན་ཡང་རིམ་བཤམ་གལ་ཆེའི་བོད་ཀྱི་བརྟན་བཅོས་འདི་རྣམས་དབྱིན་ཡིག་སོགས་འཛམ་གླིང་རྒྱ་དམིག་གཞན་དུ་ཕབ་སྐྱར་གྱི་ལམ་ནས་ནམ་ཞིག་གཞུང་ཚོམ་པ་བོའི་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ཆེ་བལ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ལ་གྲགས་ཐུབ་པ་མ་ཟད་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་གལ་ཆེའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱང་འཛམ་གླིང་སྤྱི་ལོ་ལྟེ་ཆེའི་གཞུང་ལག་གི་ཀྲུལ་དུ་སྤྱོད་པའི་ཉེ་སྤྱོད་ཚུལ་དུ་ལན་ཐོགས་ཡོད་པའདུ་ལྡན་ལྟོ།

བོད་མེད་འདི་ཉིད་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཞུ་རྒྱུ་ནི། ཅ་བ་ལོ་བོ་ལྷན་བརྟན་སྤྱི་བས་འགན་ཁུར་གྱིས་ལོ་གསར་རིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་མང་བོར་དབྱེད་ཞིབ་ཀྱིས་བོད་མེད་འདི་ནང་རིམ་འཁྲུགས་ཀྱི་ཕྱག་དཔེའི་མཚན་ཐོའི་གཞི་མ་བཞེད་བསྒྲིགས་ཞུས་ཤིང་། ལས་དོན་འདིའི་ཐོག་ལྷི་ཞོར་གོང་ས་ལྷན་བས་མགོན་ཆེན་པོས་དབུས་རིས་མེད་སྐྱ་ཆེན་ཁག་དང་དེ་མཚུངས་བོད་ཀྱི་མཁས་དབང་ཁག་ལ་འདར་བཀའ་སློབ་ཞུས་ཡོད། དེ་ཡང་སྤྱིར་རང་ཅག་བོད་ཀྱི་རྒྱ་དམིག་ནང་སྤོང་གི་གཞུང་སྐོལ་ལ་རིག་གནས་ཆེ་བ་ལྟ་དང་རྒྱ་བ་ལྟ་ཞེས་གྲགས་པ་ལྟར་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལམ་ལྟགས་སྤོང་གས་སྤོང་བའི་བརྟན་བཅོས་ཁྱིལ་གྱི་བཀའ་ལ་བཞགས་ཡོད། འདིར་ནི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཕྱི་ལོ་དུས་རབས་བརྒྱུ་པའི་ནང་དུ་ལྟ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་འདིའི་སྐོལ་གཏོང་བ་ནས་བརྒྱུས་རབས་ཉེ་སྤྱོད་པའི་སྤོང་ཆའི་བར་གྱི་དུས་ལྟར་མི་ལོ་ཆིག་སྤོང་ལྟར་བརྒྱ་ཅམ་འདིའི་ནང་དུ་རྒྱུང་བའི་མཁས་དབང་ཚད་ལྡན་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཚོམ་གཞུང་གནད་ཆེ་བ་ཁག་མང་ཅམ་ཞིག་བོད་མེད་འདི་ནང་གཅེས་བུས་ཞུས་ཞུས་ཡོད། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་བརྗོད་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཐོག་མར་བོད་དུ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ནང་རྒྱུ་བའི་ཆོས་བརྒྱུ་ཆེན་པོ་ཚོ་བོ་བཀའ་གདམས་པ། ས་དགེ་བཀའ་རྟོན་རྩེན་བོན་དང་བཅས་པ་སོ་སོའི་ལུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་མན་ངག་སྤོང་བའི་སྤྱོད་པའི་བཞུགས་བམ་ཁག་དེ་ནས་རྒྱལ་སྤྱི་ཀྱི་སྤོང་བའི་སྤོང་། ཚོམ་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱོད་པའི་སྤོང་གྲོང་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་གཞག་

དེ་ནས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྡེ་ཚོན་ལ་པར་བྱེན་དང་། ཟབ་མོ་དབྱུང་ལེ་ལྟ་བུ། ཚད་མ་རིག་པ། མངོན་པ་གོང་ལོག་གཉིས།
ལྷན་མཐའི་རྣམ་གཞག་བཅས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལེགས་བཤད་ལྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སོགས་སྟོན་པའི་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པ་
ལ་འཇུག་པའི་སློབ་པ་གཞུང་གཅེས་བུས་སྡེ་ཚོན་གས། གཞན་ཡང་གསོ་བ་རིག་པ་སྤྱན་གྱི་གཞུང་། ལྷན་སོལ་གྱི་ཕྱི་ས། བོད་
ཀྱི་ལྷ་མོའི་གཞུང་ཚེན་ཁག་རྒྱལ་རབས་དང་ཚོས་འབྱུང་སྟོང་རིགས་གལ་ཆེ་དཔེ་མཚོན་བཅས་སྡེ་ཚོན་འདི་ཆ་ཚང་པོད་
གངས་སོགས་ཉིས་ཅན་ལེགས་པར་མཚོན་རྒྱུ་པ་ཞུས་ཡོད།

བོད་ཕྱིང་འདི་བཞིན་ཞུ་སྒྲིག་དངོས་གཞི་ཞུ་སྐྱབས་ཐོག་མར་གཞུང་སོ་སོ་ཀམ་ཕུའའི་ནང་འཇུག་རྒྱུ་མ་
དཔེ་བོད་དཔར་སྟེང་པ་ཚད་ལྡན་ཞིག་ལྷ་རྟུགས་ཀྱིས་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཏེ་དེ་ཕྱི་མོར་བརྒྱབས། དེ་ནས་གཞུང་དཔེ་མ་དཔེ་
བོད་དཔར་མི་འདྲ་བ་ཇི་བཞུགས་པར་རྩོམ་ཞིབ་བསྐྱར་བྱས་ཏེ་མ་དཔེ་མི་འདྲ་བའི་ནང་དཔར་ཡིག་མཐུན་མིན་ཇི་ཡོད་
དོས་ལེགས་པར་བརྒྱུད་སྟེ་མཚན་ཐོ་བཞོད་དེ་མ་དཔེའི་ནང་མངོན་གསལ་ཅན་གྱི་ནོར་རིགས་རྣམས་བཅོས་ཤིང་
གཤམ་དུ་མཚན་ནང་དེ་དོན་གསལ་བཤད་དང་། གཞན་དོགས་གཞི་ཡོད་པ་རྣམས་རང་སོར་བཞག་སྟེ་ལོག་གི་མཚན་
ནང་ནོར་བཅོས་ཇི་ལྟར་དགོས་མིན་གྱི་བསམ་འཚར་སྤུམ་ཡོད་པ་ལས་རྩ་བའི་མ་དཔེ་བོད་དཔར་གང་ལ་གཞི་བཅོལ་བ་
དེ་ཚད་ལྡན་རང་དུ་བྱས་ཏེ་ཞུ་དག་གཅིང་དེས་ཐེངས་དུ་མ་སོང་བ་ཞུས་ཡོད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་གྲོག་པ་བོ་དོན་གཉེར་
ཅན་རྣམས་ནས་ཁྱེད་སོལ་གྱི་ཡིག་ཆ་ཁག་ལ་དཔུད་ཞིབ་གནང་བ་དཔེའི་སྤྱད་ལུང་གཞུང་སོ་སོའི་ནང་ལུང་འདྲན་ཇི་
ཡོད་གང་གྲུབ་དོས་འཇིན་གྱིས་བཀའ་བསྟན་དང་གསུང་འབུམ་སོགས་གང་ཡིན་ཚད་ལྡན་དཔར་མ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་
བྱུག་དཔེ་སོ་སོའི་མཚན། དཔར་མ་གང་ཡིན་གྱི་དོས་འཇིན། བོད་ཨང་གྲངས། བོག་སྤྱད་ཡིག་ཕྱིང་གི་ཨང་གྲངས་
བཅས་གསལ་བོ་བཞོད་དེ་གཤམ་དུ་ཞུ་སྒྲིག་པའི་མཚན་ཞེས་པའི་ནང་བསྟུག་ཡོད། དཔེ་དེ་བ་གྲོག་སྐྱབས་གཞུང་
གི་ཚན་པ་གལ་ཆེ་རྣམས་དོས་འཇིན་སྤྱད་པ་དང་། བྱུག་དཔེ་གཟིགས་བའི་པོ་ཡོང་ཆེད་གཞུང་དོན་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་དེ་བ་
ཀྱི་དབྱེད་དཀར་ཆག་ལོགས་སུ་བཞོད་པ་ལྟར་ཚོན་པ་སོ་སོར་བཞོས་ཏེ་འགོར་ས་བཅད་ཆེ་ཁག་གང་ཡིན་བཞོད་པ་མ་
ཟད་ནང་དོན་རྣམས་ཀྱང་དེར་རབས་ཀྱི་དཔེ་དེ་བ་སྒྲིག་ལྟགས་ལྟར་དུ་བྱས་སོར་སྤྱོད་པའི་དབྱེད་མཚམས་གསལ་
བོ་དོས་འཇིན་རྒྱུ་བ་བྱས་ཡོད། གཞན་ཡང་བོད་སོ་སོའི་ནང་ཇི་བཞུགས་ཀྱི་གཞུང་གང་ཡིན་རྩུང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་
དོན་གནས་དཔེར་ན་རྩོམ་པ་བོའི་ལོ་རྒྱུས་སྟོང་དོན་དང་། གཞུང་སོ་སོའི་དོན་རགས་རིམ་ཅམ་འབྲེལ་བ་རྫོང་སོགས་གསལ་
བའི་སྟོན་གྱིང་དོ་སྟོན་གྱིང་བཞོད་ཡོད་པ་བཅས་སུ་ཕྱིའི་ལས་དོན་མཐའ་དག་ལ་གང་གཤམ་གྱིས་དམ་དོན་ཅི་རྒྱས་ཞུ་བྱུམ་
ཡང་ད་དུང་ཡི་གེ་ཆད་ལྟག་དང་། གཞུང་མཚམས་སུ་ཕྱི་ཕྱེ་རྩུལ་སོགས་གང་ཐད་ནས་ནོར་འབྱུལ་གྱུར་ཡོད་དེས་བསམ་མཁུན་
ལྡན་རྣམས་ནས་བཟོད་པར་མཛད་འཚལ།

དེ་བཞིན་དུང་ཚོ་ཞུགས་པ་རྣམས་གཞུང་མཐོང་ཀྱ་ཞན་པ་དང་། ལྷག་པར་མ་དཔེ་ལག་སོན་མཁུར་བ་སོགས་
ཀྱིས་བོད་མེད་འདི་ནང་ངེས་པར་བཞུགས་སུ་འོས་པའི་དཔེ་གཞུང་གལ་ཆེའི་རིགས་མང་པོ་ཞིག་ལུས་ཡོད་ངེས་པས་
མང་ཐོས་མཁས་པའི་མདུན་སར་བཞོད་གསོལ་ཞུ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་སྤྲད་ནས་ཀྱང་རིམ་པས་བོད་མེད་འདིར་བོད་
གངས་གསར་པ་བསྐྱོན་པའི་གོ་སྐབས་ཀྱང་འོང་གི་དེར་སྤྲོད་པའི་བཀའ་སློབ་དགོངས་འཆར་ཡང་ལྷག་སྟོང་ཡོད་
བ་ཞེས་པེ་བསྐྱེད་ཡང་ཞུ་གྲུ།

མཐའ་དོན་བོད་ཀྱི་གཞུག་ལག་གཅེས་བཏུས་ཀྱི་བོད་མེད་འདི་བཞིན་ཚུགས་བསྐྱིགས་ཀྱིས་དཔེར་བསྐྱུན་རིམ་
པས་ཞུ་བའི་གལ་ཆེའི་ལས་དོན་འདི་ཐོག་ང་ཚོར་ལྷ་རྣམས་སྟེ་བོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་སློབ་གཉེར་ཁང་ནས་ཞུགས་པ་ཚོར་མཐོ་
སློབ་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་རི་བཞུགས་ཀྱི་བོད་དཔེ་རྣམས་ལྷག་པར་དཔུང་ཞིབ་ཞུ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་གནང་བ་དང་། དེ་
མཚུངས་མ་དཔེ་རྣམས་ཀམ་ལུ་འདི་ནང་འཇུག་རྒྱུའི་ཐུགས་འགན་དགའ་ལྷན་གར་ཅེ་གུ་ཚང་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་
བཞེས་པ་བཅས་ལ་ལྷག་མེ་ཆེ་ཞུ་གྲུ། གཞན་ཡང་ཐུག་དཔེ་ཞུགས་ཀའོས་ལུང་ཁྱངས་འཚོལ་ཞིབ་སོགས་ཀྱི་ལས་དོན་
ཆེ་ཕྱའི་རིགས་རྣམས་དེ་བཞིན་མཐོང་ཆེད་བཀོད་ཞུ་གྲུ། བས་གནང་ཐོག་ཁོ་བོ་ཐུབ་བསྐྱུན་སྐྱིད་པས་ཀྱང་ལུང་རྟེན་དཀའ་བ་
རྣམས་ལ་གང་ཤེས་འཚོལ་ཞིབ་རོགས་བྱས་པ་མ་ཟད། ལྷག་པར་གཞུང་ཆེ་ཁག་རྣམས་དེང་རབས་དང་མཚུན་པར་གཞུང་
འཚམས་འབྲེད་རྒྱུད་སྐབས་འབབ་འགོ་བཙོད་འགོད་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་འགན་གྲུངས་གིང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞུང་ཡོངས་རྫོགས་
ཐངས་ལྷ་ཕྱི་གཉིས་སློག་སྟེ་ཞུ་དག་ལུང་པ་སོགས་ཞུས་ཡོད། ཞུ་གྲུ། བ་ཚོས་བཀོད་པའི་ནོར་བཅོས་དང་མཚན་རྣམས་
དང་དེའི་རྟེན་ཁོ་བོས་ཐམའི་ཞུ་གྲུ། བཀྱིས་པའི་ནོར་བཅོས་དང་མཚན་ཁ་བསྐྱོན་རྣམས་མ་ནོར་བར་སྐབས་སོ་སོར་འཁོད་པ་
སོགས་ལས་དོན་དུ་མའི་འགན་སློབ་ཟུང་ཚོས་དར་ནས་གནང་བ་བཅས། ཚང་མར་ལྷག་མེ་ཆེ་ཆེ་ཞུ་བའི་སྟོན་འགྲོའི་
གྲུང་བཙོད་ཀྱི་རྒྱུ་བྱུ་བོད་ཀྱི་གཞུག་ལག་གཅེས་བཏུས་ཀྱི་ཚུགས་སྐྱིག་དང་ཞུ་གྲུ། འགན་འཛིན་གྲུང་རི་བུ་ལྷ་རིམས་
ཐུབ་བསྐྱུན་སྐྱིད་པས་སྐྱོ་ཆོས་ལ། །།

དཀར་མཛེན།

སྐྱོན་གྱི་རྒྱ་རྒྱོད།	xv
དཔེ་སྐྱོན་གསལ་བཤད།	xliii

གྲུབ་མཐའ་གྲུབ་བསྟན་ལྷན་པའི་མཛེན་རྒྱན།

གཞུང་གི་སྐྱོན་འགྲོའི་སྒྲིབ་བཤད།

གྲུང་གཞི་ཚོགས་བཅད་ཏུ་བསྐྱེད་སྲིབ་པ།	2
གྲུབ་མཐའི་སྐྱོན་དོན་ཚོགས་བཤད་པ།	7

(སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་རྒྱུས་པར་བསྟན་པ།)

དང་པོ། ཕྱི་རོལ་པའི་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ།

གཞན་སྡེ་ཚད་པར་སྐྱོབ་དགག་པ།	15
གཞན་སྡེ་རྟག་པར་སྐྱོབ་དགག་པ།	19
༡ གྲངས་ཅན་པ་དགག་པ།	19
༢ ཚངས་པ་བ་དགག་པ།	25
༣ ལྷུང་ལྷུང་ག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དགག་པ།	28
༤ དབང་ལྷན་ག་པ་དང་བྱེ་བྲག་པ་རིག་པ་ཅན་གསུམ་དགག་པ།	31
༥ གཅེར་བུ་བ་དགག་པ།	38

གཉིས་པ། བྱེ་བྲག་སྐྱོབ་པའི་ལུགས་བཤད་པ།

རང་གི་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་སྒྲིབ་བསྟན་པ།	57
ཐོག་དམན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱོབ་པའི་ལུགས་བཤད་པ་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱོབ་པ།	49
༡ གཞིའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ།	57
༢ ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ།	63
༣ འབྲས་བུ་འི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ།	64

གསུམ་པ། མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་འཆད་པ།

༡ གཞིའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ།66

༢ ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ།82

༣ འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ།87

བཞི་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱེ་བའི་ལུགས་སྦྱིར་བསྟན་པ།

སྦྱི་བཤད།90

ཐེག་ཆེན་བཀའ་རྒྱུ་བཙུག་ལ།94

རིགས་པ་ཇི་ལྟ་བུའི་སྣོན་ནས་དྲང་འཕེལ་བྱེ་རྒྱུ་ལ།97

ལྔ་པ། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་སྐྱེ་བའི་ལུགས་རྒྱས་པར་འཆད་པ།

གང་ལ་བརྟེན་པའི་གཞུང།103

དེ་ལས་བྱུང་བའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་.....106

 བཀའ་དྲང་འཕེལ་ཇི་ལྟར་བྱེ་བ།107

 དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པའི་མཐའི་རྣམ་བཞག་.....118

 ༡ གཞིའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ།118

 (༡) ཤེས་བྱ་ལྟུལ་གྱི་རྣམ་བཞག་.....118

 (༢) ཤེས་བྱེད་སྒོའི་རྣམ་བཞག་.....131

 [༡] སྦྱིར་སྒོའི་རྣམ་བཞག་.....131

 [༢] རྣམ་ཤེས་གྲངས་མང་ཉུང་འདོད་རྒྱུ་ལ།137

 [༣] རྣམ་བཤེན་རྒྱུ་ལྟར་བཤེན་པ།141

 ༢ ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ།145

 (༡) ཉན་རང་གི་ལམ།145

 (༢) ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ།148

 [༡] ཚེས་གྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འཕེལ་བཙུག་ལ།149

 མཐའ་གཉིས་སྒོར་རྒྱུ་ལ་སྦྱིར་བསྟན་པ།149

ཚོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་བྱེ་བྲག་རྩ་འགོག་ཚུལ།160

དེས་རྣམ་རིག་གི་དེ་ལོན་ཉིད་ལ་འཇུག་ཚུལ།164

[༡] དེ་བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་བཟོད་ཚུལ།181

༣ འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ།184

དུག་པ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱེ་བ་དབྱེ་མ་པའི་ལྷགས་སྒྲིབ་བཤད་པ།

གང་ལ་བརྟེན་པའི་གཞུང་།189

དེ་ལས་བྱུང་བའི་གྲུབ་མཐའ།193

༡ རྒྱ་བཤད།193

༢ དབྱེ་བ།194

(༡) དབྱེ་བ་དངོས།194

(༢) ཞར་ལ་བྱུང་བའི་རྣམ་བཞག་.....197

༣ མཚན་ཉིད།208

༤ གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ།213

(༡) གྲུ་རྒྱབ་ཡབ་སྐྱེས་ཀྱི་མདོའི་དྲངས་དེས་ཕྱེ་ཚུལ་བཤད་པ།213

(༢) དེའི་དོན་བཤད་པ།219

བདུན་པ། དབྱེ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་བཤད་པ།

༡ མདོ་སྤྲོད་པའི་དབྱེ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་བཤད་པ།224

(༡) དངོས་པོར་སྐྱེ་བའི་ལྷགས་འགོག་པའི་ཚུལ།224

[༡] དངོས་སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པའི་འཐད་པར་བསྟན་པ།.....224

[༢] ལྱེདོན་མེད་པར་བཤད་པའི་འཐད་པར་བསྟན་པ།228

(༢) རང་གི་ལྷགས་བཞག་པ།234

[༡] རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱེད་སྐབས་བཟུང་བ།234

[༢] དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་བཤད་པ།238

[༣] གཏན་ལ་ཐབ་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ།241

[༤] ལམ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག་བྱུང་བཤད་པ།249

༡ རྣམ་འབྲོར་སྦྱོང་བའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་འདོད་ཚུལ་བཤད་པ།

(༡) འདོད་ཚུལ་སྦྱིར་བཤད་པ།251

(༢) བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།254

 [༡] རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ།254

 [༢] དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་བཤད་པ།258

 [༣] གཏན་ལ་ལབ་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ།273

 [༤] ལམ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ།275

བརྒྱུད་པ། དཔལ་ལྷན་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད།279

གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་བཤད་པ།280

༡ གཞིའི་ལྷ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་བཤད་པ།280

 (༡) གཞི་ཅི་འདྲ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་གང་འགོག་པ།281

 (༢) དེ་བཞག་པའི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྣམ་བཞག་.....285

 [༡] དགག་བྱ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ།285

 [༢] དེས་དགག་བྱ་བདག་གཉིས་འགོག་པའི་ཚུལ།291

 ཚོས་ཀྱི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་བཤད་པ།.....291

 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པ།.....295

 རིགས་པའི་རྒྱལ་བོ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིག་བཤད་པ།.....304

༢ བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བྱེད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ།

(༡) དངོས།314

(༢) ལྷགས་འདིའི་ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་འདོད་པའི་གཙོ་བོ་རྣམས་མདོ་ཙམ་བཤད་པ།.....323

 [༡] ཁྱད་ཚོས་གཙོ་བོ་བརྒྱུད་བཤད་པ།324

 [༢] རང་མཚན་འགོག་ལྷགས།325

 [༣] དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མདོའི་དྲང་རིས་འབྱེད་ཚུལ།337

༡ ལམ་བཤོད་ཚུལ་གྱི་བྱུང་བར་བསྟན་པ།	339
༧ འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་བཤད་པ།	347

དགུ་པ། ལྷགས་གྱི་ཐོག་པའི་རྣམ་གཞག་མདོ་ཙམ་བཤད་པ།	361
---	-----

མཇུག་གི་དོན།	370
--------------------	-----

ལྷ་སྐྱིག་པའི་མཚན།	375
-------------------------	-----

ལུང་འདྲེན་བྱུག་དཔེའི་མཚན་གཞུང།	413
--------------------------------------	-----

ལྷ་སྐྱིག་པའི་བྱུང་བར་བཤོད་པའི་ཡིག་ཆ་ལག་.....	421
--	-----

སྡོན་གྱི་འཕགས་ཡུལ་གྱི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་གཞུང་གི་ལམ་བཟང་ལའི་ འབེལ་གཏམ།

སྡོན་གྱི་འཕགས་ཡུལ་གྱི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་གཞུང་གི་ལམ་བཟང་ལའི་
འབེལ་གཏམ།

སྦྱི་བཤད།

༩ འདིར་ང་ཚོས་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་ཀྱི་བོད་ཕྱི་ལོ་ལོངས་ཀྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་རྣམ་
གཞག་གི་སྐོར་ལ་བོད་གཉིས་ཚྭ་གས་པ་བརྒྱ་གས་ལུས་པ་ལས། བོད་སྡེ་མར་སྡོན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ཚེས་ཤིན་ཏུ་
མང་བའི་འབྲུང་གནས་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་རྣམ་གཞག་སྡོན་པའི་གཞུང་གི་
སྦྱི་བཤད་ཀྱི་མཐའ་གཟུགས་པ་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ཚེ་བོ་ལུང་སྐྱོ་ལོ་པའི་དོ་རྗེས་(༡༧༡༧-༡༧༤༤)མཛད་པ་
«གྲུབ་མཐའ་ལྟོན་པའི་མངོས་རྒྱལ་»ཞེས་བྲུབ་པའདི་དང་། སྤྲེགས་བམ་ཚུལ་མར་འཕགས་ཡུལ་ཙམ་མིན་པར་
རྒྱུག་ག་དང་། ལྷག་པར་བོད་ཀྱི་ཚོས་བརྒྱུད་ཆེ་ལག་རྣམས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་རྣམ་གཞག་གསལ་བར་སྡོན་པའི་
བསྟན་བཅོས་ཐུབ་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་གཟུགས་པ་ཐུབ་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་ཉི་མས་(༡༧༣༧-༡༧༠༩)མཛད་པ་«གྲུབ་
མཐའ་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་»བཅས་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཏེ། བོད་ཀྱི་ཚེས་མཐོའི་རིག་གནས་སྦྱི་དང་ལྷག་པར་
མཚན་ཉིད་ཀྱི་རིག་པའི་ནང་ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་རྣམ་གཞག་རྣམས་མོ་མོར་མ་འདྲེས་པར་བོས་བསམ་
གིས་ཞིབ་མོར་དཔྱད་པའི་སྡོལ་དར་བ་དེ་མཚན་པའི་ཕྱིར། བོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་གཟུགས་ཅན་འདི་གཉིས་
ང་ཚོས་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་ཀྱི་བོད་ཕྱི་ལོ་ལོངས་ཀྱི་ལུ་དག་གཅོད་པེས་ཀྱིས་དཔལ་བརྒྱུན་
ལུས་ཡོད།

དེ་ལ་སྦྱི་བཤད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་པའི་བསྟན་པའི་ལུགས་སྦྱར་གྱི་ཚིག་གི་རྒྱ་ལྡན་ཞེས་པ་བོད་རྒྱ་དུ་བརྒྱུར་
བ་ཡིན་ལ། རྒྱ་བཤད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སི་རྒྱ་ལྡན་ཞེས་པ་སི་རྒྱ་དང་ཨུཊ་གཉིས་མཚམས་སྦྱར་ནས་གྲུབ་
ཅིང་། «མངོན་བརྗོད་འཆི་མེད་མངོན་»ལྟར་ན། སི་རྒྱ་ལྡན་གྱི་གྲུབ་པ་དང་ཟེན་པ་དང་རྫོགས་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་།
ཨུཊ་ལྡན་སྦོལ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་«རྣམ་བཤད་རིགས་པར་»གསུངས་པ་ལྟར་ཟད་པ་དང་། འཇུག་པའི་
ཆ་དང་། ཉེ་བ་དང་། སྤྲེགས་ལ་འཇུག་པས། དེ་གཉིས་མཚམས་སྦྱར་ནས་སི་རྒྱ་ལྡན་ཞེས་པ་གྲུབ་པས། ལེགས་
སྦྱར་གྱི་ཚིག་འདིའི་དོན་གྲུབ་པའི་མཐའ་མཐུག་པའི་སྤྲེགས་ལ་འཇུག །རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཀྱི་
མཁས་པ་རྣམས་གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་བཤད་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱི་ལམ་ལས་སྦྱབ་ཅིང་དེ་ལས་མི་འདེལ་བའི་མཐའ་མཐུ་

དོན་ཞེས་བཀྲལ་བ་ལྟར། གྲུབ་མཐའ་འཇམ་དབྱེས་བཞད་པས་ «གྲུབ་མཐའ་ཚེན་མོར་» དེ་ལྟར་གྲུབ་
 མཐའི་ལེགས་སྦྱར་གྱི་རྣམ་དོད་མི་རྣམས་ལྷན་བཞད་ལས་བརྒྱུ་བའི་གྲུབ་མཐའི་དོན་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ།
 “དེ་དག་གི་དོན་བརྒྱུས་ན། རྣམ་ཉོན་གི་སྦྱོར་བཏགས་པའི་ཆ་གཞན་བརྒྱུ་གནས་རང་གི་སྒོ་དོར་ཡང་དག་
 པར་གྲུབ་པ་དེ་གྲུབ་མཐའི་དོན་ཡིན་ཏེ།”³ ཞེས་སྦྱོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་གྱི་ «རྟོག་གེ་འབར་པའི་
 »གཞུང་དྲངས་ཏེ་གསུངས། དེ་ཡང་ཞིབ་ཏུ་དབྱེད་ན་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་པ་སྦྱིར་ལུང་རིགས་དང་སྦྱོང་བའི་ལམ་
 རས་དབྱེད་ནས་གྲུབ་པའི་མཐའ་མ་སྦྱོགས་སམ་ཁས་ལེན་ཞིག་ལ་གོ་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་དེ་འདྲའི་ཁས་ལེན་གྱི་
 རིགས་ནང་མན་རྩལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་མང་པོ་ཞིག་བསྐྱེད་པ་ཏེ་དེ་རྣམས་གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་
 དང་། དེ་འཇམ་ཕྱེད་ཀྱི་ཚད་མ། ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་པ། འབྲས་སུ་མོན་ཏུ་ཕྱེད་ཚུལ་སོགས་ལ་སྦྱར་ཏེ་
 གཏན་ལ་ཐབ་པའི་དམ་བཅའི་ཚོགས་པ་ལྟ་སྲིད་པར་ན་བྱེ་བྲག་སྦྱབ་དང་། མདོ་སྡེ་བ་དང་། སེམས་ཚམ་
 པ་དང་། དཔུ་མ་བ་ལྟ་སྲིད་ལྟ་གྲུབ་རྣམས་ལ་གོ་ཞིང་། དེ་ལྟ་སྲིད་ཁས་ལེན་གྱི་སྦྱོར་རྣམས་ལུང་རིགས་སྦྱོང་
 བའི་ལམ་ལས་གཏན་ལ་འབེབས་ཏེ་སྦྱོབ་རྣམས་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྦྱོབ་ཞེས་ཟེར་བར་མདོན། ཏུས་སྦྱིས་གྲུབ་
 མཐའི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ཐོག་མར་སྦྱོབ་དཔོན་སྲིས་གཏན་ལ་འབེབས་མ་འབེབས་དང་། དེ་ལྟ་སྲིད་གྲུབ་
 མཐའ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁས་ལེན་གང་ཡིན་དང་། དེ་རྣམས་ལུང་རིགས་གང་གི་ལམ་ལས་
 འཐད་ལྷན་ཏུ་རྒྱབ་ཚུལ། གཞན་ཡང་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོས་རང་དང་མི་མཐུན་པའི་གྲུབ་མཐའ་གཞན་གྱི་
 འདོད་པ་རི་ལྟར་འགོག་ཚུལ་སོགས་ཚད་ཏུ་སྟོན་པའི་བརྟན་བཅོས་རྣམས་ལའང་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་པའི་ཐ་
 རྟེན་ཐོགས་པ་ལྟར། དེ་ལྟ་བུ་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་པའི་ཐ་རྟེན་བྱེ་བྲག་སྦྱབ་ལྟ་གྲུབ་མཐའ་རང་ལ་གོ་བ་དང་།
 ཡང་གྲུབ་མཐའ་ཐ་དང་པའི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་བརྟན་བཅོས་ལའང་གོའོ།།

དེ་ལ་སྐབས་མང་པོར་གྲུབ་མཐའ་དང་ལྟ་བ་གཉིས་དོན་གཅིག་ལ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མི་འདྲ་བ་
 ལྟ་སྲིད་བྱས་པར་ཡང་སྤང་ལ།⁴ རྣམས་འགར་དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ལྟ་སྲིད་ཡང་སྤང་བས། དེ་
 གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་ཞེན། གྲུབ་མཐའི་སྦྱོབ་བཞད་ནི་གོང་ཏུ་ལུས་ཟེན་པར་ལྟར་ལ། ལྟ་བ་ཞེས་པ་
 བེ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་རྣམ་དོད་དུ་ན་ཞེས་པ་པོད་རྣམ་ཏུ་བརྒྱུར་བ་ཡིན་ཅིང་། དེའི་དོན་མཐོང་བ་ལ་འཇུག་
 པས་ལྟ་བ་ཞེས་པ་སྒྲིའི་མཐོང་ཚུལ་ལམ་སེམས་ཀྱི་ལྟ་ཚུལ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས། དེ་ལྟ་འདྲ་གཞུང་ཏུ་ཚོགས་འདི་
 བེད་སྦྱོང་བྱེད་སྐབས་གཙོ་པོ་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་ལྟ་ཚུལ་ལམ། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་དམ་བཅའ་བྱེ་
 བྲག་པ་ཞིག་ལ་གོ་བར་སྤང་ལ། “གྲུབ་མཐའ་”ཞེས་པ་སྦྱིར་གྲུབ་མཐའ་སྦྱོབ་མདོ་སྡེ་བ་ལྟ་སྲིད་ཞིག་གི་སྦྱོར་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁས་ལེན་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ལ་གོ་རིགས་མོད། དེ་ལྟ་བུ་འདྲ་བའི་སྐབས་སུ་གྲུབ་མཐའ་

ཞེས་པ་ཁས་ལེན་མང་པོ་ཚོ་གསུམ་པའི་སྡེ་ལྷ་བྱ་དང་། དེའི་ནང་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ཀ་དང་འབྲེལ་པའི་
 ཁས་ལེན་ལ་སྐྱར་བ་དང་། དེ་ལ་བསྟོས་ཏེ་“ལྷ་བ་”ཞེས་པ་ནི་ཁས་ལེན་གྱི་བྲག་པ་ཞིག་དང་དེ་ཡང་གཙོ་
 བོར་གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས་པར་སྐྱར་བས།
 བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ལྟ་སྟོན་སྟོན་གསུམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མཛད་པའང་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྷ་བ་ཞིག་ལ་དགོངས་
 པ་མེད་ནམ་སྟེ། དེའི་སྡེ་དུ་དེར་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་པའི་ལྷ་བྱ་བ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དཔེར་ན་སྟོན་གྱི་གྱི་རིག་གི་
 མཁས་པ་ཨ་རི་སྟོན་ལྷ་བྱ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱིས་ཀྱི་ལྷ་བྱ་བ་སྐྱེ་བ་པ་རན་སེའི་མཁས་པ་རེ་ཞེས་དེ་ལྟར་
 ཞེས་དང་། འཇར་མན་གྱི་མཁས་པ་ལྷ་མཁས་ལྷ་བྱའི་ལྷ་བྱ་བ་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་རིམ་བཤམ་བོད་སྐད་དུ་
 འགྲུབ་ཐོན་བཞིན་པས། ཞིན་རིའི་ཚིག་སྡེ་སྟེ་མེད་ཞེས་པ་བོད་སྐད་དུ་བསྐྱར་བའི་ཚིག་“ལྷ་བྱ་བ་”བཅས།
 བསྐྱར་འདི་གསུམ་པའི་ཚུལ་འབྲེལ་ཆེ་བར་མཐོང་བས་གང་ཐུབ་ཐུབ་ཀྱིས་མ་འདྲེས་པར་བེད་སྟོན་ཐུབ་པ་
 ལྟར་ན་སྟོར་སོ་སོའི་ཁྱད་པར་བླ་མོ་རྣམས་གསལ་བར་གནས་ཐུབ་པའི་དགོ་མཚན་ཡོད་པར་མཐོང་།

རྒྱ་གར་དུ་གྲུབ་མཐའི་གཞུང་བྱུང་རིམ་ལ་དབྱེད་པ།

དེ་ལ་སྦྱིར་སྦྱིར་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་ཁྱད་པར་བ་དཔེར་ན་གངས་ཚན་པའམ། ཡང་ན་ཐམས་ཅད་
 ཡོད་སྟེ་འདི་གྲུབ་སྐྱེ་བ་ལྷ་བྱ་སོ་སོའི་གཞུང་རྣམས་ནི་ཆེས་སྡེ་མོ་ནས་བྱུང་བར་བརྗོད་མི་དགོས་ལ། གྲུབ་
 མཐའ་གཅིག་གི་གཞུང་ནང་གྲུབ་མཐའ་གཞན་དག་གི་འདོད་པ་བཞེད་དེ་དགག་བཞག་སྟོང་གསུམ་མཛད་
 པའི་བརྟན་བཅོས་ཀྱང་སྡེ་སྟེ་ནས་བྱུང་བ་ལ་ཚོད་པ་མེད། དཔེར་ན་གནས་བརྟན་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་མངོན་པ་
 རྟེན་བཅུ་གྱི་ཁོངས་སུ་བཞུགས་པའི་བརྟན་བཅོས་ཀྱི་སྐབས་སྡེ་«གཏམ་གྱི་གཞིར་»གནས་མ་བུ་པའི་སྡེ་བ་
 དང་། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྐྱེ་བ། འཇིག་རྟེན་འདས་སྟེ་འདོད་པ་ཁག་ཆེད་དུ་བཞེད་ནས་བཀག་ལ། དེ་
 བཞིན་དུ་མགོན་པོ་རྒྱ་བྱུང་གྱི་གཞུང་«ཕ་བ་ཤེས་རབ་»དང་། «ཚོད་བརྗོད་ཀྱི་ཚུལ་ལ།» «ཞིབ་མོ་རྣམ་
 འཐམ་»སོགས་སུ་སྦྱིར་ནང་གི་དངོས་པོར་སྐྱེ་བའི་འདོད་པ་རྣམས་ཆེད་དུ་བཞེད་ནས་བཀག་པའང་དུ་མ་བྱུང་།
 འོན་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་ཐ་དད་པའི་བཞེད་པ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཅུ་སྟེ་གྲུབ་བརྗོད་ནས་ནས་སྟོན་པའི་
 གྲུབ་མཐའི་བརྟན་བཅོས་ནི་སྦྱིར་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་ཆེ་ལག་རྣམས་བརྟན་བོ་ཆགས་པའི་རྗེས་སུ་རྒྱ་གར་དུ་
 དུས་ཕྱིས་ཅམ་ལ་བྱུང་བར་མངོན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་བཞིར་དབྱེ་སྡེ་དེ་དག་སོ་སོའི་
 རང་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ངོས་བཟུང་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པའང་དུས་ཕྱིས་ཅམ་ནས་བྱུང་
 བར་མངོན་ནོ།།

དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། སྤྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་གལ་ཆེ་བ་ཁག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་
 བརྟམ་ཏེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདོད་པ་རྣམས་རྒྱས་པར་བཀོད་དེ་དབྱུང་པའི་བརྟན་བཅོས་
 ལྷ་ཤོས་ཤིག་ནི་པལ་ཆེར་སྤྱི་ལོ་དུས་རབས་ལྷ་པ་ཡས་མས་སུ་དཔུ་མའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལེགས་ལུན་
 འབྲེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་«དབུ་མ་སྤྱིང་པོ་»དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་«རྟོག་གེ་འབར་བར་»ཡིན་པར་ཁོ་པོ་མཛོང་།
 བརྟན་བཅོས་འདི་ལ་ལེའུ་བརྟུ་གཅིག་ཡོད་ཅིང་། དང་པོ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་མི་གཏོང་བའི་ལེའུ་དང་།
 གཉིས་པ་གྲུབ་པའི་བརྟུ་ལུགས་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟན་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རྒྱ་ཆེ་བ་
 སློབ་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་རགས་བསྐྱུས་ཤིག་གཏན་ལ་པབ་སྟེ། དེ་ནས་ལེའུ་གསུམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་
 པ་འཚོལ་བ་ཞེས་པའི་ནང་དཔུ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་སློབ་ནས་
 འཚོལ་བའི་རྒྱལ་ལེགས་པར་བརྟན་ལ། དེ་ནས་ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་གོ་ལ་ས་ཤེས་པའི་སྤྱིར་སྤྱི་ནང་གི་གྲུབ་
 མཐའ་གཞན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བརྟན་པ་ནི། ལེའུ་བཞི་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ལ་འཇུག་པ་ཞེས་པར་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་བྱེ་བྲག་སྐྱབ་དང་། མདོ་སྡེ་བ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟར་
 འདོད་པའི་རྒྱལ་དང་། དེ་ནས་ལེའུ་ལྷ་པ་རྣལ་འབྱོར་སློབ་པ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་བརྟན་པ་ཞེས་
 པས་རྣལ་འབྱོར་སློབ་པ་སེམས་ཅམ་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་འདོད་རྒྱལ། དེ་ནས་ལེའུ་དྲུག་པ་དང་། བརྟན་པ།
 བརྒྱད་པ། དགུ་པ་བཅས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་སྤྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་གངས་ཅན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པ། རིག་
 བྱེད་མཐར་སྐྱབ་དང་། དབྱོད་པ་བ་བཅས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་རྒྱལ་བརྟན་ཅིང་། ལེའུ་བརྟུ་པས་གྲུབ་
 དོན་གྱི་རྒྱལ་དུ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་བརྟན་ལ། བརྟུ་གཅིག་པས་ནི་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་
 ལ་བདེན་པ་གཉིས་གསུངས་པའི་སློབ་ནས་བརྟོད་ཅིང་། «དབུ་མ་སྤྱིང་པོའི་»གཞུང་འདི་སློབ་ཤོས་དང་ལྷན་པ་
 རྣམས་ལ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལ་སྐྱབ་པའི་རྒྱར་འགྲུར་པའི་སློབ་པའང་མཛད་དེ་མཇུག་
 བསྐྱུ་བར་མཛད་དོ། །ལེགས་ལུན་གྱི་«དབུ་མ་སྤྱིང་པོ་»དང་འགྲེལ་པ་«རྟོག་གེ་འབར་བར་»རང་སྡེ་གནས་
 མ་སུ་པའི་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་ལ་དགག་པ་རྒྱས་པར་བྱུང་བ་འདི་དང་། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་
 གྱི་མཛོད་འགྲེལ་གནས་དགུ་པར་བྱུང་བ་གཉིས་ནི་ལེགས་སྐྱར་དུ་བཞུགས་པའི་ནང་པའི་བརྟན་བཅོས་ཀྱི་
 རང་གནས་མ་སུ་པའི་འདོད་པ་འགོག་པའི་གཞུང་སྡེ་ཤོས་ཀྱི་གསལ་སྐྱབ་པ་།

རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ཅ་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་«བྱང་རྒྱལ་སེམས་འགྲེལ་»དཔུ་མ་རིགས་ཚོགས་མཛད་
 པོ་མགོན་པོ་ཀླུ་སྐུབ་ཀྱི་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན། གཞུང་དེ་ནང་པའི་གཞུང་དུ་སྤྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའི་
 འདོད་རྒྱལ་རྣམས་དངོས་སུ་བཀོད་དེ་དེ་དག་ལ་དགག་བཞག་མཛད་པའི་གྲུབ་མཐའི་གཞུང་སྡེ་ཤོས་ཤིག་

འདིར་བརྟེན་དགོས་མོད། གཞུང་དེར་རང་སྲེའི་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ཀའི་འདོད་པ་ཚོགས་ཅིན་ལ་དངོས་སུ་བཀོད་
 ཅིང་། ལྷག་པར་རྣམ་རིག་པར་རྣམ་བཤེན་བརྟེན་བརྟེན་གྱི་རྣམ་དབྱེད་དང་བཅས་པ་དང་དེ་དག་ལ་དགག་བཞག་
 མཛད་པ་སོགས་བྱུང་བས་འཕགས་པ་རྣམས་མཛད་མིན་དབྱེད་གཞིར་མངོན། འདི་ནས་དུས་རབས་བརྒྱད་
 བའི་ནང་འཕགས་ལུལ་གྱི་ནང་པའི་སློབ་དཔོན་ཚེན་པོ་བོད་དུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བརྟེན་པ་ཉི་མོར་བྱེད་པའི་
 མཛད་རྗེས་ཅན་མཁན་ཚེན་ཞི་བ་འཚོའི་«ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བརྟེན་པ་»བྱུང་ཞིང་། དེའི་སློབ་མ་སློབ་
 དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལས་«དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བརྟེན་པའི་དཀའ་འགྲེལ་»བརྟེན་པ་ཉི་མོར་བྱེད་པའི་འདོད་
 ཚུལ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་རིགས་པའི་ལམ་ལས་བརྟེན་པའི་ལེགས་བཤད་མང་དུ་བྱུང་བ་བརྟེན་པས་
 བས། གཞུང་འདི་ཙམ་འགྲེལ་གཉེས་ཀ་འཕགས་ལུལ་དུ་ནང་པ་ཅམ་མིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་ཀྱིན་ལ་
 ཤིན་ཏུ་གྲགས་ཆེ་བར་བྱུང་། «ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བརྟེན་པ་»ཙམ་འགྲེལ་གཉེས་ཀྱི་ཙམ་པའི་བཞེད་པ་
 མགོན་པོ་རྒྱ་རྒྱུབ་ཀྱི་ལོ་ལོ་ཉིད་མེད་པ་དབྱུང་པར་གནས་ན་འདུག་པའི་བརྟེན་པ་ཉི་མོར་བྱེད་པའི་སློབ་མ་སློབ་
 ཚོས་གྲགས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གཏམ་ལ་ཕབ་པའི་སློབ་དཔོན་གཏམ་ཚོགས་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་རྣམས་འཐད་
 རྒྱུབ་ཏུ་བཅའ་དུ་བཏོན་པས་དབྱུང་བའི་ཚད་མའི་བརྟེན་པ་ཉི་མོར་བྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་མང་དུ་བྱུང་།

«དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བརྟེན་པ་»གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལོ་ལོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱབ་དང་དེ་སྐྱབ་
 བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་ཚད་མ་མངོ་དང་སྲེ་བུ་ལྷན་གྱི་རང་ལུགས་འཐད་ལྷན་དུ་སྐྱབ་པའི་ལམ་ལག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་
 གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་ཚེས་ཤིན་ཏུ་མང་བཞིག་ལ་བརྟེན་པ་མཛད། དེའི་ནང་ནས་གཞི་དངོས་པོའི་གནས་
 ལུགས་བརྟེན་པ་ལས་བརྟེན་པ་ཉི་མོར་བྱེད་པའི་སྐྱེ་གཙོ་བོའི་རང་བཞིན་འདོད་པ་བརྟེན་པ་
 དེ་ནས་དབང་རྒྱ་ག་པས་འཛིན་ཏེ་དབང་རྒྱ་ག་གིས་བྱས་པར་འདོད་པ་བརྟེན་པ་དེ་ནས་རང་བཞིན་དང་
 དབང་རྒྱ་ག་གཉེས་ཀ་བརྟེན་ཅིང་། དེའི་འོག་ཏུ་འགྲོ་བ་རང་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པ་བརྟེན་པ་དེ་ནས་སྐྱེའི་ཚངས་
 པ་བརྟེན་པ་དེའི་རྗེས་རིམ་པ་བཞིན་རིགས་པ་ཅན་པ་དང་བྱེད་པའི་སྐྱེ་བའི་འདོད་པའི་སྐྱེ་བའི་དང་། དཔྱེད་པ་
 བས་འདོད་པའི་བདག་སེར་སྐྱབ་པས་ཀྱིན་དུ་བརྟེན་པའི་བདག་ནམ་མཁའི་གོས་ཅན་གྱིས་བརྟེན་པའི་
 བདག་དང་། ལུ་བཞི་འདུག་པའི་བདག་སོགས་སྐྱེ་བོལ་པ་གྲུབ་མཐའ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟེན་པས་
 བའི་བདག་ལ་བརྟེན་ཅིང་། དེའི་འོག་ཏུ་རང་སྲེ་གནས་མ་སུ་པའི་བརྟེན་པའི་བདག་ལ་བརྟེན་པ་དེ་ནས་
 བརྟེན་པའི་དངོས་པོ་བརྟེན་པ་ཞེས་པའི་ལེ་ལེ་འདི་ནང་སྐྱེ་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་པ་སྐྱེ་ཚོགས་པས་དངོས་
 ལུགས་བརྟེན་པས་ལས་བརྟེན་པ་ཉི་མོར་བྱེད་པའི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ལ་ཞིབ་མོར་བརྟེན་པ་
 མཛད། ལེ་ལེ་བརྟེན་པས་ལས་དང་འབྲས་སུའི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ཅིང་། དེ་ནས་ལེ་ལེ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བའི་

བྲག་པས་འདོད་པའི་ཤེས་བྱ་ཚིག་དོན་དྲུག་སྟེ་རྩལ་དང་། ཡོན་ཏན། ལས། སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་དང་། འདྲ་བའི་ཚིག་དོན་བཅས་བརྟུག་དེའི་འོག་ཏུ་ལེའུ་ཉི་ལྷན་པས་སྦྱའི་དོན་བརྟུག་ལ། དེ་ནས་ལེའུ་ཉེར་གཅིག་པ་དང་། ཉེར་གཉིས་པ། ཉེར་གསུམ་པ་བཅས་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རྩལ་སྦྱ་དཔལ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཚད་མ་གཞན་བཅས་པར་བརྟུག་དེ་ལྟར་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་ལ་བརྟུག་པ་མཛད་པའི་རྩལ་དྲུག་གསུམ་ལ་བརྟུག་ཅིང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཚད་པར་སྦྱ་བའི་གྲུབ་མཐའ་འཛིག་རྟེན་རྒྱུང་འཕྲེན་ལ་བརྟུག་དེ་ནས་སྦྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་བརྟུག་ལ། དེའི་མཚུག་ཏུ་ཐོས་པ་ལ་བརྟུག་ཅིང་། དེ་ནས་ལེའུ་ཉེར་དགུ་བས་རིག་བྱེད་ཚད་མར་སྦྱ་བ་གཙོ་བོར་བཀག་སྟེ་རང་ལས་ཚད་མར་གྱུར་པ་བརྟུག་མཐའ་ལེའུ་སོ་གསུམ་པས་གཞན་གྱི་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་བ་ཅན་གྱི་སྦྱིས་སུ་བརྟུག་པ་ཞེས་པའི་ནང་རང་ལུགས་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོད་པར་ཚད་མས་རྒྱས་པར་བསྐྱབས་པ་སོགས་ཀྱིས་བརྟུན་བཙོན་མཚུགས་བསྟུ་བར་མཛད་དོ།།

གཞུང་བསྟུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྣོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟའི་ཡེ་ཤེས་སྣོང་པོ་ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་སྦྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཙམ་དུ་མ་བྱེད་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྦྱ་བ་བཞི་ཀའི་འདོད་པ་བཀོད་རྣམ་ལ། དེའི་ནང་། “གཞུང་དང་འཛིན་པ་ལས་གོལ་བའི། །རྣམ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་དུ་ཡོད། །སྦྱོ་མཚོའི་ས་རོལ་སྦྱིན་པ་ཡི། །རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པའི་གཞུང་དུ་བསྐྱབས།”¹⁶ །ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་ཡོངས་སུ་བྲགས་པ་དེ་བུར་བས་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའི་སྣོང་པོ་གཞུང་འཛིན་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་བཤད་པ་ཚིག་ཟིན་ལ་ཐོན་པའི་བསྟན་བཙོན་དེ་དང་།¹⁷ སྦྱི་ལོ་དུ་ས་རབས་བཅུ་པའི་ནང་རྒྱལ་ར་རྣལ་ལའི་མཁས་པ་ཇོ་ཏཱ་རི་སྟེ་སྣོབ་དཔོན་དག་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བས་«བདེ་གཤེགས་གཞུང་གི་རབ་འབྱེད་»ཙམ་པ་རྩ་བའི་ཚིགས་བཅད་དུ་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྦྱ་བ་བཞི་བོ་རེ་ལ་སྦྱོ་ག་གཉིས་རེ་བྲས་ཏེ་སྦྱོ་ག་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་བསྟུས་སྦྱོམ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་ཞིག་མཛད་པ་བཅས་བཞུགས། «བདེ་གཤེགས་གཞུང་གི་རབ་འབྱེད་»ཀྱི་རྩ་བའི་ཚིག་རྣམས་སྦྱོམ་ཆེ་བས་འདིར་བཀོད་ན། འདི་ལྟར།

འདུས་མ་བྲས་གསུམ་རྟུག་པ་སྟེ། །རམ་མཁའ་དང་ནི་འགོག་པ་གཉིས།།
 འདུས་བྲས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ། །བདག་མེད་བྱེད་པ་བོ་ཡོད་མ་ཡིན།།

རྣམ་པར་ཤེས་པ་དབང་སྦྱིས་སྦྱོས། །མངོན་སུམ་དུ་ནི་སྦྱོ་བས་གས་རིག།
 །བཞེ་བྱེ་བྲག་སྦྱ་བ་ཡི། །གཞུང་འདི་ཡིན་པར་མཁས་རྣམས་བཤད།།

རང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྲིད་ཀྱི་འདུ་ལོན་ལྷན་པ་ལྟར་བྱས་པ་ཡིན།།
ནམ་མཁའ་མོ་གཤམ་བྱུང་ངམ་ལྟར་། །འགོག་པ་གཉིས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་བཞིན།།

སེམས་དང་མི་ལྡན་འདུ་བྱེད་མེད། །དུས་གསུམ་དུ་མི་རྗེས་འཇུག་མེད།།
ཐོགས་བཅས་གཞུགས་མིན་ཡོད་མ་ཡིན། །མདོ་སྡེ་པ་ཡི་མཁས་ཞེས་བྱ།།

ཆ་ཤས་ཞེས་བྱུང་ཡོད་མིན་ལྟར། །ལྷ་རབ་རྒྱལ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།།
སྣང་བ་དམིས་གསུ་ཡོད་མིན་ཏེ། །མི་ལམ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཞིན།།

བསྐྱེད་དང་འཛོལ་བ་ལས་གྲོལ་བའི། །ཤེས་པ་དམ་པའི་དོན་དུ་ཡོད།།
རྣལ་འབྱོར་སྤོང་གཞུང་རྒྱ་མཚོ་ཡི། །པ་རོལ་སྤྱིན་རྣམས་དེ་སྐད་སྣ།།

རྣམ་ཤེས་དོན་དམ་ཡིན་པ་སྲ། །དེ་ཡང་མཁས་རྣམས་མི་བཞེད་དེ།།
གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་བྲལ། །དངོས་མེད་ནམ་མཁའི་བསྐྱེད་བཞིན།།

ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཡོད་མེད་མིན། །གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་ཡང་མེད།།
མཐའ་བཞི་དག་ལས་དེས་གྲོལ་བ། །དཔུ་མ་དེ་ཉིད་མཁས་པ་འདོད། །ཞེས་གསུངས།¹⁹

ཅུ་བ་དེ་ར་རྩོམ་པ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་རང་འགྲེལ་དཔེ་རིང་ཤོག་གྲངས་ང་བསྐྱེད་ཅམ་ཡོད་པ་རྒྱས་པ་
ཞིག་མཛད་ཅིང་། །གཞུང་ཅུ་འགྲེལ་གཉིས་དང་། །བྱུང་བར་དུ་རང་འགྲེལ་ནང་རང་སྡེ་བྱེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་མཐའི་
རྣམ་གཞག་ལས་འཕྲོས་ཏེ་སྤྱི་རོལ་པས་འཛིག་རྟེན་སྤོང་གཞུང་གི་ལོ་ལོ་བ་སྤོང་དུ་བཏང་ནས་བྱུང་བར་བཤད་པའི་
འདོད་པ་ལ་རིགས་པ་རྣེ་བའི་དགག་པ་བྱུང་ལ། །མདོ་སྡེ་པའི་འབྲེལ་བ་མཐའི་རྣམ་གཞག་ལས་འཕྲོས་ཏེ་གཏན་
ཚིགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་བ་གསུ་མ་དང་། །བྱུང་བར་མ་དམིགས་པའི་རྟེན་གསུ་གི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་
གསུངས། །དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་སྤོང་བ་སེམས་ཅམ་གྱི་འབྲེལ་བ་མཐའ་སྤོང་ལ། །མཐར་རྣལ་འབྱོར་སྤོང་བ་པས་
བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པའི་རྣམ་པ་རིག་པ་ཅམ་ཡང་བདེན་པར་མེད་པར་སྐྱབ་སྡེ་དཔུ་མའི་ལྷགས་མཚོག་ཏུ་
བསྐྱབས། །ཞར་བྱུང་དུ་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པོ་དཔལ་ལྡན་ཚོས་གྲགས་ཀྱི་དགོངས་པ་འང་མཐར་ཐུག་
དཔུ་མར་གནས་པར་གསུངས་པ་སོགས།¹⁹ «བདེ་གསེགས་གཞུང་གི་རབ་འབྱེད་» ཀྱི་རང་འགྲེལ་ནང་ནང་
པའི་འབྲེལ་བ་མཐའ་བཞི་པོ་སྡེ་མ་སྡེ་མ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མའི་བཅས་སྡེ་གས་སམ་སྐྱས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གསལ་བར་གཏན་ལ་
ཕབ་པར་མཛད་པས། །རྒྱ་གཞུང་ཅུ་འགྲེལ་འདི་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་
བཅོས་ཤིག་ཏུ་མཐོང་།

ནང་པའི་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་བཞིའི་ཐ་སྐྱད་གསལ་བར་ཐོན་པ་ནི་
 ཡོངས་སུ་གྲགས་སྟེ། དཔེར་ན་«དོ་རྗེའི་སྤྱིང་འགྲེལ་»དུ། «སངས་རྒྱལ་པ་ལ་བཞི་པ་དང་། །ལུ་པ་ཐུབ་པའི་
 དགོངས་པ་མི་ན།།»¹³ ཞེས་གྲུབ་པ་རང་ཅག་པོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་པ་རྣམས་ལ་རྒྱུར་ལྟར་གྲགས་ཤིང་། དེ་
 བཞིན་དུ་དུས་འཁོར་དང་ཉེ་དོར་གྱི་རྒྱུད་དུ་འང་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཞིའི་ཐ་སྐྱད་ཐོན་པ་སྤྲུག་ཚང་ལོ་ཚུ་
 བས་གསུངས་པ་ལྟར་དོན་ལ་གནས།¹⁴ གཞན་ཡང་མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱུད་དང་། དོ་རྗེ་ཨ་ར་ཡིའི་
 རྒྱུད་དུ་འང་གྲུབ་མཐའ་བཞིའི་ཐ་སྐྱད་ཐོན་པ་གྲུབ་མཐའ་ཚེན་མོར་གསུངས།¹⁵ ལྷག་པར་རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་
 བརྟན་བཅོས་ནང་དུ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་མང་བ་བྱུང་སྟེ། འཕགས་པ་ལྟའི་«སྤྱོད་བསྐྱུས་»ཅུ་འགྲེལ་དང་། སྤྱོད་
 དཔོན་ཨ་མ་རྒྱུད་པ་གཉིས་མེད་དོ་རྗེའི་«དེ་ཉིད་རིན་ཐོང་»དང་།¹⁶ རིགས་ལྡན་གྲགས་པའི་«དུས་འཁོར་
 རྒྱུ་ཚེན་དྲི་མེད་འོད་»དང་། བརྗེད་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དོ་རྗེའི་«གནས་པ་བསྐྱུས་པ་»ཐོགས་སུ་འང་ནང་
 པའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་པ་བཞིའི་ཐ་སྐྱད་གསལ་བར་ཐོན་ཅིང་།¹⁷ དེ་རྣམས་སུ་ལྷ་མ་སྐྱེ་མ་ཕྱི་མར་འཛེགས་
 པའི་རྣམས་ལྟ་བུར་གྱུར་རྒྱུ་ལ་ཡང་དངོས་ཤུགས་ཅི་རིགས་སུ་སྟོན་པར་སྤྱང་དོ། །སྤྱོད་དཔོན་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་
 པའི་དོ་རྗེའི་«དེ་ཁོན་ཉིད་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་པར་»དུ་སྐུ་མཛེས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་མགོན་པོ་གྱུ་
 རྒྱུ་བ་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་བཞེད་པ་དཔལ་ལྡན་སྐྱབ་པའི་མན་དག་གིས་བརྒྱན་ནས་རྟོགས་དགོས་
 པ་སོགས་ཀྱི་བཤད་པ་མང་ཙམ་ཞིག་བྱུང་།¹⁸ བརྗེད་གཉིས་མེད་དོ་རྗེའི་«དེ་ཉིད་རིན་པོ་ཆེའི་ཐོང་བ་
 »ཞེས་པ་འདྲིའི་ནང་ཐེག་པ་ཚེན་པོ་ལ་ནང་གསེས་པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཉིས་
 སུ་དབྱེ་ཞིང་། དང་པོ་མར་ཕྱིན་ཐེག་པར་མདོ་སྟེ་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་དང་། དུས་མ་པ་གསུམ་
 དང་། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པར་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་དང་། དུས་མ་པ་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས།¹⁹ བརྗེད་
 ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དོ་རྗེའི་«གནས་པ་བསྐྱུས་པ་»ཞེས་པའི་ནང་ཕྱེ་བྲག་སྐྱབ་པའི་གནས་པ་དང་། དེ་ནས་
 མདོ་སྟེ་པའི་གནས་པ་བསྐྱུས་ཤིང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་ལ་ལམ་རྣམ་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པ་ཡོད་པ་སོ་
 སོའི་གནས་པ་བསྐྱུས་པ་དང་། དེ་ནས་དུས་མའི་གནས་པ་བསྐྱུས་པ་བཅས་རང་སྟེའི་གྲུབ་མཐའ་བཞི་རྣམས་
 ཀྱི་རྒྱལ་དུ་བསྟན་ཅིང་། མཐར་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་རྒྱལ་ལ་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་
 བཏབ་རྒྱལ་བཅས། བསྟན་བཅོས་འདི་མདོ་སྤྲུགས་རིམ་གྱིས་བཤོད་རྒྱལ་གཏན་ལ་འབབས་པའི་གཞུང་
 རྒྱས་བསྐྱུས་འཚམས་པ་ཞིག་དུ་སྤྱང་། འདིར་«གནས་པ་»ཞེས་པའི་དོན་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་རང་ལུགས་ལ་
 དོན་གནས་པར་བཞེད་པ་ལ་གོ་བར་སྤྱང་བས། གྲུབ་མཐའ་ཞེས་པ་དང་གོ་དོན་འདྲ་བར་སྤྱང་།

བོད་དུ་གྲུབ་མཐའི་གཞུང་རང་ཚོ་མ་གྲུབ་རིམ།

«ཚད་མའི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པ་»མཛད་པོ་མཁན་ཚེ་ལི་པ་འཚོ་དང་། དེའི་དཀའ་འབྲེལ་མཛད་པོ་སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལ་གཉིས་ཀ་བོད་དུ་བསྐྱུན་པ་སྤྲད་ར་གྱི་དུས་སུ་ཕེབས་ཏེ་སངས་རྒྱུས་གྱི་བསྐྱུན་པ་རྒྱས་པ་སྐྱེལ་མོད། «དེ་ལོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་»བཤད་པ་བོད་དུ་སྐྱེལ་མིན་སྐོར་སྐོར་གྱི་ཡིག་ཆ་རྒྱུ་རྩུབ་པ་རྒྱས་པ་ལས་གསལ་ཁ་མ་ཐོན་ལ། གཞི་རྒྱུ་གཞུང་དེ་གཉིས་བོད་སྐད་དུ་བསྐྱུར་བ་ཞི་བསྐྱུན་པ་སྐྱི་དར་གྱི་དུས་སུ་ཡིན་པ་གཞུང་དེ་གཉིས་གྱི་འགྲུར་བྱུང་ལས་ཤེས་ལུས་པ་དང་། གཞུང་དེ་གཉིས་གྱི་འཚད་ཉན་ཡང་དེ་དུས་འཕེལ་བར་མངོན། དེ་ཡང་རོ་ལོ་རྗེ་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཉི་ཤེས་བོད་དུ་«དབུ་མ་སྒྲིང་བོ་»ཅུ་འབྲེལ་གྱི་བཤད་པ་མཛད་པ་སྐོར་གྱི་ཡིག་ཆ་ལས་ཐོན་པས་བོད་དུ་«ལེགས་ལུག་གྱི་རྟོག་གེ་འབར་བའི་»བཤད་ཚུན་ཐོག་མར་རོ་ལོ་རྗེ་སྐྱེལ་བར་སྤྲད། ཅུ་བའི་གྲུབ་མཐའི་སྐོར་གྱི་བཤད་པ་ཙམ་བསྐྱུན་པ་སྤྲད་ར་གྱི་དུས་ནས་བྱུང་བར་བཤད་ཚོགས་སྟེ། དཔེར་ན་ལོ་རྒྱུ་བ་ཞང་ཡེ་ཤེས་སྤེས་«ལྷ་བའི་བྱུང་བར་བཤད་པ་»ཞེས་པའི་གཞུང་བརྒྱུ་མས་ཤིང་། དེའི་ནང་རང་སྤེའི་གྲུབ་མཐའ་བཞིའི་བཞེད་པ་རྟགས་ཙམ་དང་། ལྷག་པར་དབུ་མ་པ་ལ་མདོ་སྤེ་སྤྱོད་པ་དང་། ལྷ་ལ་འབྱོར་སྤྱོད་གཉིས་སུ་བཞུགས་ཚུལ་དང་རང་ལུགས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་བར་གནས་པའི་བཤད་པ་མཛད།¹⁰ དེ་བཞིན་དུ་ལོ་རྒྱུ་བ་དཔལ་བུ་བཅུ་གས་གྱིས་ཀྱང་«ལྷ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པ་»ཞེས་པའི་གཞུང་མཛད་པ་བྱུང་།

དེ་ལྷ་ནང་བོད་དུ་ཆེད་དུ་བསྐྱུན་བཅོས་ལ་གྲུབ་མཐའི་མིང་བཏགས་ནས་བརྒྱུ་མས་པའི་བསྐྱུན་པ་སྐྱི་དར་གྱི་དུས་སུ་བྱུང་བར་ཤིང་། དེ་ཡང་རོང་ཚོམ་བརྒྱུ་ལས་«ལྷ་བ་དང་གྲུབ་མཐའ་སྐོར་ཚོགས་པའི་བརྗོད་བྱུང་»ཞེས་པ་དེ་བོད་གྱི་གྲུབ་མཐའི་བསྐྱུན་བཅོས་སྤོས་ཤིག་དུ་རོས་འཛིན་མཚོགས་ལ།¹¹ དེ་རྗེས་དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་ནང་རིགས་པའི་དབང་ལུགས་ལྷ་བ་ཚོས་གྱི་སྤྲེས་«སྤྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་བསྐྱུས་པ་»ཞེས་པའི་བསྐྱུན་བཅོས་མཛད།¹² གཞན་ཡང་བཀའ་གདམས་«སྤོ་སྤྱོད་དོན་བདུན་མའི་ཅུ་བ་»བརྒྱུ་གས་མཁན་འཚད་ཀ་བ་ཡེ་ཤེས་རོ་རྗེས་མཛད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། དེའི་འབྲེལ་པ་བསྐྱེད་ལུ་ལུའི་སློབ་མ་ལྷ་ལུང་གི་དབང་ལུགས་བྱུང་རྒྱུ་རྩུབ་རིན་ཆེན་གྱིས་མཛད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཐོ་ཡོན་ཡེ་ཤེས་དོན་གྲུབ་གྱི་«བཀའ་གདམས་པའི་གསུང་གཅེས་བདུས་ནོར་ལུའི་བང་མཛོད་»དུ་གསལ་བ་ལྟར།¹³ ཉེ་དུས་བོད་ནས་བཀའ་གདམས་ཤོང་མའི་གསུང་མང་ཙམ་ཞིག་རྟོད་པ་དཔར་དུ་བཏབ་པའི་ནང་དུ་འང་འཚད་ཀ་པའི་གྲུབ་མཐའ་དེ་བཞུགས། གངས་ཙན་མ་ལས་པའི་ལྷ་མཚོགས་སྐྱུ་བརྒྱུ་ལས་«གྲུབ་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་»ཙམ་པ་ཞིག་ཡོད་པར་«སྤོ་སྤྱོད་གསུམ་རབ་དབྱེ་»དང་«མཁས་འཇུག་»གཉིས་ཀར་ཐོན་ལ། དེ་ནི་ས་

དམ་གྱི་ «གཞུང་ལུགས་ལེགས་པར་བཤད་པ་» ཞེས་པ་དེར་ངེས།¹⁹ ལྷག་པར་དུས་རབས་བརྒྱུ་ལ་པའི་
 བར་བཅོམ་ལྷན་རིགས་རལ་གྱི་སློབ་མ་དབྱུག་པ་སློབ་གསལ་གྱིས་ «གྲུབ་མཐའ་རྣམ་པར་བཤད་པའི་མཛོད་»
 «ཞེས་བྱ་བ་མཛོད་དེ་འཕགས་ལུལ་གྱི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་བཞེན་ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་
 གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་གྲུང་བསྐྱིགས་ཏེ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་མཛོད། (དབྱུག་པ་
 སློབ་གསལ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་འདི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེས་པས་འདི་དང་། ལྷག་ཚང་གི་ «གྲུབ་
 མཐའ་ཀུན་ཤེས།» འཇམ་དབྱུངས་བཞད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་» གསུམ་གྱི་དོན་བསྟུ་ཞིག་གཤམ་དུ་
 ལུའོ།) དེ་རྗེས་ཀུན་མཁྱེན་གྲོང་ཆེན་རབ་འབྱུངས་ཀྱིས་ «གྲུབ་མཐའ་མཛོད་» ཅེས་པའི་གསུང་རབ་མཛོད་
 ལ། ལྷ་འགྲུང་གི་སྤྱོད་ལ་དུས་ཕྱིས་ཀྱི་མཁམ་པ་འཇུ་མི་ལམ་པས་ «ཡིད་བཞེན་མཛོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་
 བསྟུས་པ་» ཞེས་པ་མཛོད་པ་བྱུང་། དུས་རབས་བཅོ་ལྔའི་ནང་ལྷག་ཚང་ལོ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་གྱིས་ «
 གྲུབ་མཐའ་ཀུན་ཤེས་» དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ «ལེགས་བཤད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་» ཞེས་པའི་ཙུ་འགྲེལ་གཉིས་
 བརྒྱུས་པ་སོགས་བྱུང་།

དགོ་ལྷན་པའི་སྤྱོད་ལ་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཡབ་ལྷན་གསུམ་ཀམ་གྲུབ་མཐའི་གཞུང་ལོགས་སུ་མ་
 མཛོད་མོད། དེ་གསུམ་ཀའི་གཞུང་མང་པོའི་ནང་ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་དང་ལྷན་པར་རང་སྤེའི་གྲུབ་
 མཐའ་སྤྱི་བ་བཞི་སོ་སོའི་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདོད་ཚུལ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཤིན་ཏུ་གསལ་
 བར་གཏན་ལ་ལབ་ཡོད་པས། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཡབ་ལྷན་གྱི་རྗེས་འཇུག་རྣམས་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་ལ་
 རྟོག་ཞིབ་ཅན་གྱིས་མཛོད་པའི་སློབ་སྦྱོར་ལྷན་ལྷན་ཆགས། དགོ་ལྷན་པའི་གསུམ་ཀམ་གྲུབ་མཐའི་གཞུང་མཛོད་པ་
 དང་བོ་ནི་ལལ་ཆེར་སྤུན་ལྷ་སློབ་ཀྱིས་མཚན་གྱི་ «གྲུབ་མཐའི་རྣམ་དབྱེ་» ཞེས་པ་དང་། རྒྱལ་དབང་སྐུ་
 ཐུང་གཉིས་པ་རྗེ་དགོ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་ «གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་གྲུག་ཟེངས་» ཞེས་བྱ་བ་དེ་གཉིས་
 ཡིན་པར་མཛོད། ཕྱི་ལོ་དུས་རབས་བརྒྱ་དྲུག་ལས་མས་ནས་དགོ་ལྷན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གདན་ས་ཁག་ལ་
 ཚད་མའི་གཞུང་ལས་བསྟུས་གྲུང་། སློབ་རིག་རྟགས་རིགས་ཁོལ་འདོན་མཛོད་སློབ་བྱུང་བ་བཞིན་གྲུབ་
 མཐའ་ཡང་རྒྱུ་དུ་བཀོལ་ཏེ་སློབ་གཉེར་མཛོད་པའི་སློབ་ཤིན་ཏུ་དར་ཞིང་། དེ་དང་བསྟུན་ནས་གྲུབ་མཐའི་
 གཞུང་རྒྱས་བསྟུས་སྤྱོད་ལེགས་པ་ཞིག་བརྒྱུས་པ་ཡང་བྱུང་བའི། རྗེ་བཙུན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ «གྲུབ་
 མཐའི་རྣམ་གཞག་» དང་། དམ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་ «གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་» དང་།²⁰ ཙོ་ལོ་
 གྲགས་པ་བཤད་རྒྱུ་གྱི་ «ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་» དང་། «གྲུབ་མཐའ་བཞིའི་བདེན་གཉིས་རྣམ་
 གཞག་» «གྲུབ་མཐའ་བཞིའི་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་བའི་རྣམ་གཞག་» བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་།

དཀར་སློབ་བཟང་དཔལ་ལྷན་གྱིས་སྤྱོད་གི་«གྲུབ་མཐའི་གནས་བསྟུན་རིན་ཆེན་གསལ་བའི་སློབ་མེ»ལྟ་
བ་མཛད་པ་སོགས་ལྟར།

«སློབ་གསལ་གྲུབ་མཐའ་»དང་། «གྲུབ་མཐའ་ཀུན་གཤམ་» «གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་»
»བཅས་ཀྱི་བྱུང་ཚུལ།

དེ་ལྟར་བོད་དུ་སྤྱོད་གི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཤིན་ཏུ་མང་བ་བྱུང་བ་
ལས་སྤྱོད་གི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་རྩ་བའི་གཞུང་རང་ལ་བརྟེན་ནས་ལུང་རིགས་ཀྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་
པའི་གྲུབ་མཐའི་བསྟན་བཅོས་གྲགས་ཆེ་བ་ནི། དབུས་པ་སློབ་གསལ་གྱི་«གྲུབ་མཐའ་རྣམ་པར་བཤད་པའི་
མཛད་»དང་། དེ་རྗེས་སྟག་ཚང་ལོ་རྩེ་བའི་«གྲུབ་མཐའ་ཀུན་གཤམ་»དང་། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་
བཞད་པའི་«གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་»དང་། དུས་ཕྱིས་ལྷང་སྐུ་ལོའ་པའི་དོ་རྗེའི་«གྲུབ་མཐའ་ལྷན་པོའི་མངོས་
རྒྱུན་»བཞི་ཡིན་པར་སྣང་བས། གཞུང་དེ་བཞི་ལས་དང་པོ་གསུམ་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་ཀྱི་བོད་
ཐེང་ཁོངས་མ་བཞུགས་པར་བརྟེན་འདིར་གཞུང་དེ་གསུམ་གྱི་བྱུང་ཚུལ་རགས་བསྟུས་ཤིག་སློབ་མེ་ལྟར་
སྤྱི་གྲུབ་མཐའི་སློབ་གསལ་བམ་འདི་སློབ་པ་པོ་རྣམས་བོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའི་བསྟན་བཅོས་ཆེ་ལག་སྟོན་བྱུང་
རྣམས་ལ་རྒྱས་ཏུ་བཟང་ཆགས་པར་སྒྲུབ་དེས། གྲུབ་མཐའི་གཞུང་དེ་གསུམ་ཀ་ལ་རྩ་བ་དང་རང་འགྲེལ་
བཅས་སྐབས་ལྟགས་ཤིང་། དབུས་པ་སློབ་གསལ་གྱི་གྲུབ་མཐའི་རྩ་བའི་དཔེ་ལོགས་སྟེང་མོད། གཞུང་རང་
ཉིད་དུ་དོན་ཚན་ཐད་ཀ་ཐད་ཀར་རྩ་བའི་ཚིག་རྣམས་བཞོད་དེ་འགྲེལ་བ་བྱུང་བས་རྩ་བའི་གཞུང་ཆ་ཚང་
འགྲེལ་བ་ཉིད་དུ་བཞུགས་ལ། སྟག་ཚང་གི་«གྲུབ་མཐའ་ཀུན་གཤམ་»དང་། ཀུན་མཁྱེན་གྱི་«གྲུབ་མཐའ་
ཆེན་མོ་»གཉིས་ལ་ནི་རྩ་བའི་གཞུང་ལོགས་སྐབས་ལྟགས།

ཐོག་མར་དབུས་པ་སློབ་གསལ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཆ་བཞག་ན།¹⁶ གྲུབ་མཐའི་གཞུང་འདི་གཅིག་
ནས་བོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ནང་འཕགས་ལུའ་གྱི་སྤྱོད་གི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་
གཞུང་སྟགས་ཤིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། གཉིས་ནས་རྩོམ་པ་པོས་གཞུང་རང་ཉིད་ཀྱི་མཇུག་བྱང་དུ་བཞོད་པ་
བཞིན། སྟོན་གྱི་བོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་རྩོམ་པ་པོ་དང་མི་འདྲ་བར་སྤྱོད་གི་གྲུབ་མཐའི་སློབ་རྣམས་རྒྱ་གཞུང་
ལྱུ་དང་། ལྷག་པར་ཞི་བ་འཚོ་དང་ཀུ་མ་ལ་གྱི་ལའི་ཚང་མའི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་བསྟུས་པ་རྩ་བའི་འགྲེལ་དང་རིམ་
པར་སྐྱར་ནས་རྣམ་གཞག་རྣམས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ལོགས་བཤད་མཛད་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཏུ་ཡོད།¹⁷
གཞུང་རྩོམ་པ་པོ་རང་ཉིད་སྐྱར་ཐང་གི་མཁས་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་པར་བཅོམ་ལྷན་རིག་རལ་དང་དེའི་སློབ་མ

མཆིམས་མཛོད་མཛོད་པོ་མཆིམས་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་སློབ་མ་ཡིན་པས། ལྷ་ར་ཐང་གི་སློབ་དཔོན་དེ་གཉིས་ཀ་རྒྱ་གཞུང་ལ་གཟིགས་རྒྱ་བྱིན་ཏུ་ཆེ་བས། དེ་ལྟར་པ་སློབ་གསལ་ཉིད་ཀྱང་འཕགས་ཡུལ་གྱི་ནང་པའི་མཁས་པས་མཛོད་པའི་གཞུང་རྣམས་ལ་ལྷགས་རྒྱས་ཞིབ་མོར་མངའ་བར་བརྟེན། ལྷ་པ་མཐའ་འདིར་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་དུ་དཀའ་གནད་ལ་དྲོགས་པ་གཅོད་སྐབས་རྒྱ་གཞུང་གཙོ་འདོན་མཛོད་དེ་ཁྲུངས་སུ་དྲངས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལུས།

བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས་གཞིའི་སྐབས་གདུལ་བྱ་རིགས་མི་འདུ་བ་གསུམ་ལ་དགོངས་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡོངས་རྫོགས་མདོར་བསྟུན་པ་དང་། འབྲིང་དུ་བཤད་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གསུམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པས། ཐོག་མར་ལེའུ་དང་པོར་བསྟུན་པ་ལ་དགའ་བ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་བཀོད་ཅིང་། དེ་ནས་ལེའུ་གཉིས་པས་བར་པ་ལ་དགའ་བ་ལ་འབྲིང་དུ་བརྟག་པ་བསྟན་ལ། དེ་ནས་རྒྱས་པ་ལ་དགའ་བ་ལ་རྣམ་པར་སྤྲེལ་བསྟན་པ་ཞེས་པའི་སྡེ་ཚན་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལེའུ་གསུམ་པ་ནས་བརྒྱུ་མས་ཀྱི་རིམ་གྱིས་སྤྱོད་པའི་ལྷ་པ་མཐའ་རྟོག་གའི་སྡེ་ལུ་འཛིག་རྟེན་རྒྱང་འཕེན་པ་དང་། ལྷ་པ་ཅན་པ། དབང་རྒྱལ་པ། རྩེ་བྲག་པ། གཙུང་བྱ་པ་བཅས་ལ་ལེའུ་རེ་བྱས།

དེ་རྗེས་སངས་རྒྱས་པའི་ལྷ་པ་མཐའ་བཤད་པ་ལ། ཐོག་མར་སྡེ་པ་བཅོད་བརྒྱད་བརྟག་པའི་སྐབས་ཞེས་པའི་ལེའུ་ལོགས་སུ་བཀོད་དེ་དེའི་ནང་སྟོན་གྱི་འཕགས་ཡུལ་གྱི་བཞེད་པ་མི་འདུ་བ་གལ་ཆེ་རྣམས་ལ་དབྱེད་པ་མཛོད་ཅིང་། རང་ལུགས་རྩ་བའི་སྡེ་པ་བཞེད་པའི་བཅོད་བརྒྱད་དུ་གྲེས་རྒྱལ་སློབ་དཔོན་དུ་ལ་བ་ལཱ་འི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པར་གསུངས།¹⁵ དེ་ནས་རིམ་པ་བཞེད་བྱེད་བྲག་སྐྱབ་དང་། མདོ་སྡེ་པ། མེས་ཅམ་པ། དུམ་པ་བཅས་སོ་སོར་ལེའུ་རེ་དང་། མཐའ་ལམ་དང་འབྲས་བུ་བཤད་པ་ཞེས་པའི་ལེའུ་ཐམ་སྟེ། ལེའུ་བརྒྱལ་སུ་མ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་བཞུགས། བང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལྷ་པ་མཐའ་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་འཆད་སྐབས་བསྟན་བཅོས་འདིའི་ཁྱད་ཆོས་ཤིག་ལ་རང་སྡེ་བྱེད་བྲག་སྐྱབ་དང་མདོ་སྡེ་པ་གཉིས་སོ་སོས་མདོ་གང་ལ་གཙོ་བོར་འཛིན་རྒྱུ་ལ། དཔེར་ན་བྱེད་སྐྱབ་རང་གི་ལྷ་པ་མཐའི་ཁྲུངས་གང་ལ་བཙོལ་བའི་གཞུང་རིས་འཛིན་སྐབས་ཡོངས་གྲགས་བོད་ཀྱི་ལྷ་པ་མཐའི་བསྟན་བཅོས་མང་པོར་གཙོ་བོར་མཛོན་པ་སྡེ་བདུན་དང་། ལྷག་པར་«བྱེད་བྲག་བཤད་མཚོ་ཆེན་པོར་»བརྟེན་པར་གསུངས་མོད། འདིར་ནི་བྱེད་སྐྱབ་ཀྱི་གཞུང་ཁྲུངས་གང་ལ་གཏུགས་པའི་རིས་འཛིན་ལ་མདོ་སྡེ་«གང་མས་དག་བརྒྱུ་པ་»དང་། «སྡེ་ལ་མ་གསུམ་པའི་སྤྱིང་བ་»དང་། «ཀུའུ་ཡ་ནའི་མདོ་»དང་། «ཆངས་པའི་དུ་བའི་མདོ་»སོགས་ལ་གཙོ་བོར་བརྟེན་ཅིང་། དེ་རྣམས་ལ་ཁོར་ལོ་དང་པོ་བདེན་བཞེད་ཆོས་སྐོར་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་།¹⁶ དེ་བཞེད་དུ་མདོ་སྡེ་པའི་གཞུང་ནི་«ཆོགས་

སྲུ་བཅད་པ་གཅིག་པ་»དང་། བཞི་པ། གཉིས་པའི་གཞུང་དང་། «སློང་ལྷག་པ་»དང་། «ཚོས་བཞི་པ་»དང་། «རྒྱ་ཚེར་རོལ་པའི་མདོ་»སོགས་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟ་བུ་མདོ་སྡེ་པས་ཚོས་ལའོར་དང་བོ་དང་གཉིས་པ་གཉིས་པ་ཀ་ལ་བརྟེན་པར་གསུངས་པ་སོགས་བཤད་སློལ་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པ་འགའ་ཤས་བཞུགས།³⁰

གཞན་ཡང་སེམས་ཅམ་པ་ལ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དང་། ཚོགས་དུག་ཚོགས་གཅིག་པ་འདོད་པ་བཅས་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་བྱུང་ང་གཅིག་པོ་རྣམས་གཙོ་བོ་རྣམ་ཤེས་ལས་རྗེས་གཅིག་དུ་འདོད་པ་དང་། རྗེས་ཐད་དུ་འདོད་པ་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། སེམས་ཅམ་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་འང་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་བཤད།³¹ དེ་ལྟ་བུ་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་འཆད་སྐབས་དུས་མ་པ་ལ་ནང་གསེས་སྡེ་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་ཤིང་། གཅིག་ལ་དུས་མ་པ་ལ་མདོ་སྡེ་སྦྱོད་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྲགས་སྡེ་སྦྱོད་པ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་དང་། ཡང་ན་དུས་མ་པ་ལ་རང་རྒྱུད་པ་དང་། ཐལ་འབྱུར་བ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བར་གསུངས་ཤིང་། ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འང་ “རང་རྒྱུད་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་སྦྱབས་ཤུགས་ཀྱི་རྟེན་གསལ་དང་ཚད་མ་ཁས་ལེན་པ་དང་མི་ལེན་པ་ཉིད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དབྱེ་བར་བཞེད་དོ་”³² ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་ཐལ་འབྱུར་པའི་ལུགས་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་མ་རོལ་བའི་སློང་རྟེན་པ་དང་། ལྷང་བཅས་ཀྱི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་རྩོན་པ་དང་། སློ་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་ཤེས་དང་། ཁས་ལེན་གྱི་ལྟ་བུ་མེད་པ་དང་། ལྷན་རྒྱུ་བལ་ཡང་ལོག་གི་རྣམ་དབྱེ་མི་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོ་ཤེས་མེད་པ་སོགས་བོད་སྡེ་རབས་ཀྱི་བཤད་པ་དབྱུད་གཞི་ཅན་མང་ཅམ་ཞིག་ཐོན་པ་སོགས་དང་། ལེའུ་ཐ་མར་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་འཆད་སྐབས་ཐོག་མར་རིགས་ནས་མཐར་འབྲས་བུ་སྒྲུ་དང་ཡོ་ཤེས་བརྟན་པའི་བར་གྱི་བཀྱི་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་ཆེས་ལེགས་པ་བརྟུམ་པ་ཞིག་གཏན་ལ་འབབས་པ་སོགས། གྲུབ་མཐའ་འདི་མུང་དུ་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་ཅིག་དང་བོད་ཀྱི་བརྟན་བཅོས་རྩ་ཆེན་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་དགོས་པ་གཏོན་མི་ཟེའོ།།

མཁས་པ་ཆེན་པོ་སྤྲུག་ཚང་ལོ་རྩེ་པའི་«གྲུབ་མཐའ་ཀུན་ཤེས་»རྩ་འགྲེལ་དུ་གཙོ་བོ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཡཔ་སྤྲས་ཀྱིས་གཞུང་མང་བོར་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཞིའི་བཞེད་པ་སྤྲ་རགས་རྣམས་ལ་སྤྱི་རིམ་ལེགས་པར་འབྲེད་པའི་བཤད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བོ་ཐོན་པས་བོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བཤད་བྲུ་ཁག་ལ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཡཔ་སྤྲས་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་ཤིན་ཏུ་ཁྱབ་ཆེ་བར་དར་བ་ལས།³³ གསུང་རྒྱུན་དེ་དག་གི་ནང་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་སྤྱོད་མོང་དང་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་གི་བཤད་པ་འགའ་ཤས་མི་འཐད་པར་ག་ཞིག་ཉེ་དེ་

དག་གི་གསལ་བཤད་ཀྱི་ཚུ་ལ་དུ་གཙོ་བོར་གྱུ་བ་མཐའི་བརྟན་བཅོས་ཅུ་འགྲོ་ལ་དེ་གཉིས་བརྒྱུ་མས་པར་
 མངོན། དེ་རྟེན་འབྱེད་ཀྱི་འགྲུབ་མཐའ་ཀྱུ་ཤེས་»འདི་ལས་པ་རྟེན་ཚང་བས་བོད་ཀྱི་ཚེས་མཐོའི་རིག་
 གནས་ལག་མཐའ་དག་ལ་བྱུང་བའི་བརྟན་བཅོས་བཞི་སྟོར་ཞིག་མཛད་པའི་ཆ་གསལ་ཡིན་པར་རྟོག་ཏུ།
 ཐོག་མར་བདེ་དང་ཐ་སྟོད་རིག་གནས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་བརྟན་བཅོས་«རིག་གནས་ཀྱུ་ཤེས་»ལུ་
 བ་མཛད་ལ། དེ་ནས་«འགྲུབ་མཐའ་ཀྱུ་ཤེས་»དང་། དེ་རྗེས་«མདོ་ལྟེ་ཀྱུ་ཤེས་»དང་། མཐར་«ཐུང་ལྟེ་
 ཀྱུ་ཤེས་»བཅས་ཐ་སྟོད་རིག་གནས་དང་། འགྲུབ་མཐའ། མདོ་ལྟེ་ལྟེ་པར་བྱིན་ཐོག་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་
 གཞག་དང་། མཐར་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐོག་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཅས་གང་ཟག་གཅིག་འགོ་ཐ་སྟོད་
 རིག་གནས་ནས་མཐར་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་མཐོན་པོའི་གནས་སྐབས་པར་རིམ་གྱིས་བསྐོད་ཚུལ་གཏན་
 ལ་འབྲེལ་བ་བཞེད་པར་མངོན། རྒྱ་མཚོ་དེར་བརྟེན་«འགྲུབ་མཐའ་ཀྱུ་ཤེས་»ལྟ་རུ་ལྟེ་འགྲུབ་མཐའ་
 བཞི་པོ་ལྟེ་མ་སྤྱོད་མ་སྤྱོད་མའི་སྐྱེས་ཀྱི་ཚུ་ལ་དུ་གསུངས་པ་གཞིར་བཟུངས་ཏུ། འགྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་
 རྣམས་གཏན་ལ་འབྲེལ་སྐབས་མཐར་ཐུག་མགོན་པོ་སྐྱེས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱེ་བའི་
 མཐའ་བྲལ་གྱི་གནས་ལུགས་སུ་བབས་པར་གྱུ་བ་པར་རྟོན་བཞེད་ནས། འགྲུབ་མཐའ་ཀྱུ་ཤེས་སུ་ལེའུའི་
 མཚོན་དུ་འགྲུབ་མཐའ་མོ་མོའི་མཚོན་མ་སྟོན་པར་ལྟ་བུ་སྤྱིར་བརྟག་པ་ཞེས་པ་ལེའུ་དང་པོར་དངོས་འཛིན་གྱི་
 ལྟ་བུ་སྤྱིའི་བརྟག་པ་མཛད་ཅིང་། གང་ཟག་གི་བདག་གཙོ་བོར་དགག་པ་ཞེས་ལེའུ་གཉིས་པར་བྱི་རོལ་པའི་
 འགྲུབ་མཐའ་བརྟགས་པའི་བདག་འགོག་ལེའུ་གསུམ་པ་བཟུང་བའི་ཚོས་བདག་གཙོ་བོར་འགོག་པ་ཞེས་
 པར་རང་ལྟེ་བྱེ་བུ་གསུ་བ་དང་། མདོ་ལྟེ་པས་བརྟགས་པའི་བདེན་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་བཀག་ཅིང་། དེ་ན་
 ས་ལེའུ་བཞི་པ་འཛིན་པའི་ཚོས་བདག་གཙོ་བོར་དགག་པ་ཞེས་པའི་ནང་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་གཉིས་
 རྟོད་གི་ཤེས་པ་བདེན་པར་གྱུ་བ་པ་འགོག་ལ། མཐར་ལེའུ་ལྟེ་པར་སྐྱེ་བའི་བདག་གཉིས་བཀག་ནས་མཐའ་
 བྲལ་སྐྱེ་བ་ཞེས་པར་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱེ་བ་དབུ་མ་པའི་འགྲུབ་མཐའ་འབྲང་ལྟར་དུ་བརྟུབས་པར་མཛད་
 ཏོ།།

བརྟན་བཅོས་དེའི་བྱང་ཚེས་གཞན་ཞིག་ལ་རྟེན་ཚང་བ་རང་ཉིད་ལེགས་སྦྱར་ལ་ལས་པ་ཅམ་
 དུ་མ་ཟད་དུས་འཁོར་གྱི་གཞུང་ལ་གིན་དུ་བྱང་རྒྱུ་པར་བརྟེན། «དུས་འཁོར་འགྲོ་བ་ཚེན་དེ་མེད་འོད་»དུ་
 སྐབས་མང་པོར་བྱིན་པའི་འགྲུབ་མཐའི་སྟོར་ལ་བཤད་པ་མང་ཅམ་ཞིག་བྱང་བ་རྣམས་ལ་ཐུགས་རྒྱུད་ལེགས་
 པོ་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་ལྟེ་ལྟེ་གསུ་ཀྱི་གཞུང་«ཡེ་ཤེས་རྟོ་རྗེ་ཀྱུ་ལས་བརྟན་»སོགས་དང་།
 རྟོན་དཔོན་རྗེ་ཏུ་རིའི་«བདེ་གསེགས་གཞུང་གི་རབ་བྱེད་»ཅུ་འགྲོ་ལ་སོགས་ལའང་རྒྱ་ས་ཆེ་བས་སྐབས་

མང་པོར་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་བྱ་བ་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདོད་ཚུལ་ལ་«གྲུབ་མཐའ་གྲུབ་ཤིས་»ལྷ་གོ་བ་
 དམིགས་པས་ལ་སྟེར་བྱུང་བའང་སྣང་། གཞན་ཡང་«གྲུབ་མཐའ་གྲུབ་ཤིས་»ཀྱི་ལྷ་བ་སྦྱིར་བརྟུག་པའི་ནང་
 ལྷ་པའི་རྣམ་གྲངས་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ཞིག་མདོ་སྟེ་ཁག་ལས་ཐོན་པ་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་བརྟོག་
 གའི་སྟེ་ལུངས་སྟེ་དུག་ཏུ་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་གྲུབ་མཐའ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་རྣམས་དང་། ལྷ་ག་པར་
 བོད་ཀྱི་ཚོས་བརྒྱུད་ནང་ལྷ་བ་དང་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་རྣམས་ལའང་དབྱུད་པ་མཛད་
 པ་སོགས་ཀྱིས་གྲུབ་མཐའ་དང་ལྷ་པའི་རྣམ་དབྱེ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ལ་གོ་བ་ཚགས་པར་ཕན་ཆེ་བར་སྣང་། དེ་
 ལྷ་ནའང་«གྲུབ་མཐའ་གྲུབ་ཤིས་»འདི་ཡོངས་སུ་གྲགས་པར་གྱུར་པའི་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོ་ནི་གཞུང་འདིའི་ནང་
 དལུ་མ་པའི་གྲུབ་མཐའ་འཆད་པའི་ཐད་དུ་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་དཔལ་ལྷན་ཐལ་འགྱུར་པའི་རང་བཞིན་
 མེད་པའི་ལྷ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་སྐབས་རང་ལུ་གས་ལ་ཐ་སྐྱད་བདེན་པའི་དོན་རྒྱ་བབས་དང་བུ་བྱེད་
 རྣམས་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་གསུངས་པ་ལ་དམིགས་ཀྱིས་དགག་པ་མཛད་དེ། རྗེ་ཙོང་
 ཁ་བ་ཆེན་པོར་འགལ་བའི་ཁུར་ཆེན་བཙོ་བརྒྱད་དུ་གྲགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་པ་དེས་ཡིན་པར་གདོན་
 མི་ཟ།⁹⁰ ལྷ་ག་ཚང་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ནི་མཁས་པ་བོདོད་གི་བཞེད་པ་ལྟར་གཞིའི་གནས་ལུགས་གཏན་
 ལ་འབེབས་སྐབས་མ་བརྟུག་མ་དབྱུད་པ་དང་། རྩུང་ཟེད་དབྱུད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་དབྱུད་པའི་གནས་སྐབས་
 ཉི་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་སྟེ་ཞིང་། ཤིན་ཏུ་དབྱུད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡུལ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་
 གློས་གྲང་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཙམ་དུ་གནས་པར་བརྒྱབས་ཤིང་། ལྷ་ག་ཚང་བ་
 རང་ལུགས་ཀྱི་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དེ་ནི་དབྱུད་པའི་མཐར་གྲུབ་པ་ཞིག་ལ་བྱུབས་ལུགས་འདི་རྒྱ་ནག་
 ཏེ་གང་གི་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་ལུ་གས་དང་བོ་ནས་ཡིད་བྱེད་འགོག་པ་དེ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཚུལ་
 གསུངས་པ་སོགས་སྟོན་གྱི་འཕགས་བོད་ཀྱི་དལུ་མ་བ་དང་མི་མཐུན་པའི་བཤད་པ་མང་ཙམ་ཞིག་བསྟན་
 བཙོས་དེར་བྱུང་།⁹¹ གང་ལྟར་ཡང་«གྲུབ་མཐའ་གྲུབ་ཤིས་»ཙམ་འགྲེལ་དེ་གཉིས་བོད་ཀྱི་བསྟན་བཙོས་གལ་
 ཆེན་དུ་བརྗེད་གོས་པ་ནི་བསྟན་དུ་མེད་པར་སྣང་།⁹²

གྲུབ་མཐའ་འཛུལ་དབྱུངས་བཞད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ནི་གཅིག་ནས་བོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའི་
 བསྟན་བཙོས་ཀྱི་ནང་ནས་རྒྱས་ཤོས་ཡིན་པ་མ་ཟད།⁹³ གཉིས་ནས་སྦྱིན་པ་གྲུབ་མཐའ་སྦྱིན་དང་། ལྷ་ག་
 པར་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་རྣམས་སོ་སོའི་རང་ལུགས་ཀྱི་གཞི་ལས་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་
 འབེབས་སྐབས། སྐབས་མང་པོར་གྲུབ་མཐའ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མར་བརྒྱང་བའི་གཞུང་གང་རྟེན་གསལ་
 པར་དྲངས་ཉི་གཏན་ལ་འབེབས་པ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་ཚོས་ལུན། དེའི་སྟེང་འཕགས་ཡུལ་གྱི་ནང་པའི་མཁས་

པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་གྲུབ་མཐའི་གཞུང་གལ་ཆེ་བ་གོང་དུ་སྒྲོམ་པ་ལེགས་ལུན་འབྱེད་ཀྱི་«དབུ་མ་སྒྲིང་པོ་»དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་«རྟོག་གོ་འབར་བ།» ཞིབ་འཛོལ་«དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེས་པ་»དང་། དེའི་དཀའ་འགྲེལ་ཀམ་ལ་ལྷོ་ལས་མཛད་པ། རོ་རྟུ་རིའི་«བདེ་གསེགས་གཞུང་གི་རབ་བྱེད་»དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་འཕགས་པ་ལྷའི་«ཡོ་ཤེས་དོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་»ཅུ་འགྲེལ། རིགས་ལུན་པ་དམྱ་དཀར་པོའི་«ཉི་མེད་འོད།» ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དོ་རྗེའི་«གནས་པ་བསྐྱེས་པ་»དང་། «དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བརྟུ་བའི་འགྲེལ་པ་»སོགས་ལྷག་པར་དབང་པས་རྒྱ་གཞུང་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐོ་འབྱེད་པའི་ལྷོ་མིག་ལྷ་ལུ་ར་ཡང་ཡོད་ལ། ལྷག་པར་ཞིབ་འཛོལ་«ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེས་པ་»དཀའ་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ནི་གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་དང་དེ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་ལས་བརྟུས་པའི་ཕྱི་ནང་གི་ལྷ་བ་དང་གྲུབ་མཐའི་གནས་ཤིན་ཏུ་མང་བོ་ཞིག་ལ་རིགས་ལམ་ལྷ་མོའི་དབྱུང་བ་མཛད་ཡོད་པས། གཞུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་རྟོགས་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་བརྟེན། སྐོར་གྱི་པོད་ཀྱི་མཁས་པ་རིམ་བྱོན་གྱི་གསུ་སུ་འདུག་ཞུང་དེ་གཉིས་ལ་དབྱུང་བ་ཞིབ་མོར་བཞུགས་པ་ཆེས་དཀོན་པར་སྣང་ཞིང་། ཁོ་བོས་མཇལ་མུང་བའི་པོད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལ་བརྟེན་ན་ཉ་ལམ་བཅོམ་ལུན་རིག་རལ་གྱི་«ཚད་མ་སྡེ་བདུན་རྒྱན་གྱི་མེ་ཏོག་»དང་། དབུས་པ་སྐོ་གསལ་གྱི་«གྲུབ་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་བཤད་པའི་མཛོད་»དང་། འཇམ་དབྱུངས་བཞད་པའི་«གྲུབ་མཐའ་ཆེན་པོ་»དེ་གསུམ་ཙམ་དུ་སྣང་།

གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོའི་ཅུ་བའི་སྐོ་མ་ནི་དབུས་པ་སྐོ་གསལ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་། ལྷག་ཚད་གི་«གྲུབ་མཐའ་ཀུན་གཤམ་»དང་ཅུང་འདྲ་བར་སྣང་ཞིང་། བསྟན་བཅོས་དེར་ལེུ་བརྟུ་གསུམ་བཞུགས་པ་ལས། དང་པོས་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་སྟོན་ཏེ་ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའི་བྱུང་བར་གཏན་ལ་འབེབས་ཤིང་། ལེུ་གཉིས་པས་མེད་མཐའ་འགོག་པ་སྟེ་ཕྱི་རོལ་རྒྱུང་འཕེན་གྱི་ལུགས་བཀག་ལ། དེ་ནས་ལེུ་གསུམ་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་བར་སྐྱེས་རིམ་པ་བཞིན་ཚངས་པ་བསོགས་བཞིའི་རྟོག་མཐའ་དང་། རྒྱབ་འཇུག་དང་དབྱེད་པ་བའི་རྟོག་མཐའ། དབང་རྒྱལ་པ་དང་བྱེ་རིག་གི་རྟོག་མཐའ་དང་། གཅེར་སྤྱོད་རྟོག་མཐའ་བཅས་དགག་པ་དང་། དེ་ནས་ལེུ་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་རང་སྟེ་བྱེ་བྲག་སྐྱབ་བ་དང་། མདོ་སྟེ་པ། རྣམ་རིག་པ་བཅས་ཀྱི་འདོད་རྩལ་སྟོན་ཅིང་། དབུ་མ་པ་ལ་ལེུ་གཉིས་སུ་བྱེ་སྟེ་ལེུ་བརྟུ་གཅིག་པས་རང་རྒྱུད་པའི་འདོད་རྩལ་དང་། ལེུ་བརྟུ་གཉིས་པས་མཐའ་ཀུན་བསལ་ཏེ་དབུ་མ་ཆེན་མོར་སྐྱབ་པ་ཐལ་འཇུར་བའི་སྐབས་སྟོན་ལ། ལེུ་ཐ་མས་མདོ་སྟེན་གྱི་བྱུང་བར་བྱེ་ནས་གསང་ཆེན་མཚོག་ཏུ་སྐྱབ་པར་མཛད་དོ།།

གཞུང་དེའི་བྱུང་ཚོས་འགའ་ཤས་སྐོས་ན། གཅིག་ནས་པོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རང་རྩོམ་གྱི་ནང་

སྟོན་གྱི་རྒྱ་གར་གྱི་སྤྱོད་ལ་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྐོར་ལ་བཤད་པ་རྒྱས་ཤོས་ཤིག་ཀྱང་མཁུའི་གྲུབ་མཐའ་
 འདིའི་ནང་བཞག་ས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལེའུ་བཅུ་པ་རྣམ་རིག་པའི་སྐབས་སུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་
 གཞག་འཚང་པ་ལས་འཕྲོས་ཏེ་སྟོན་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་ཙམ་ཞིག་གསུངས་ཤིང་།^{੧੧}
 དེའི་ནང་མདོ་རྒྱུད་བརྟན་བཅོས་དུ་མ་དང་། ལྷག་པར་མདོན་པ་གོང་ལོག་དང་། དུས་ལོར་གྱི་གཞུང་
 དངས་སྟེ་སྟོན་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྐོར་ལ་བཤད་པ་མང་ཙམ་གྱུར་བ་ནང་བའི་གཞུང་ལས་སྤྱི་ནང་གི་
 སྟོན་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་རྒྱབ་ཚུལ་དང་། དེ་དག་གི་དབྱིབས། ཆེ་ཆུང་དང་། སུན་ཚུན་གྱི་རྒྱུངས་ཚད་
 སོགས་མང་པོ་ཞིག་ལ་མཐའ་དབྱུང་བའི་སྐོར་ས་གོ་བ་གཏིང་ཟབ་སྟེར་ལུས་པ་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་བྱེ་བྲག་
 རྒྱ་བའི་འདོད་ཚུལ་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་བྱག་སྐྱ་བ་ཅུ་པའི་སྟེ་བ་བཞི་བཅོ་བརྒྱད་དུ་བྱེས་ཚུལ་སྐོར་ལ་སྟོན་
 གྱི་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་བཞེད་པ་སྐོར་ཞོགས་པ་ཞིག་གྱུར་བ་རྣམས་ལ་བཀའ་བརྟག་གིས་གཏན་ལ་ཕབ་ཡོད་
 པས་སྤྱི་སྤྱི་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་ཆེ་བ་སྟེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་བྱེས་ཚུལ་ལ་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོའི་རྗེས་སུ་དངས་
 པ་གྱུར་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་སྟེ་པའི་སྐབས་སུ་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པ་ལས་འཕྲོས་ཏེ་ཤེས་པ་རྣམ་
 བཅས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་གསལ་བར་མཛད་ཅིང་། ལྷག་པར་སྟོ་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ཞེས་པའི་རྣམ་པའི་
 རོ་བོ་གང་ཡིན་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་ཚད་མ་སྐྱ་བ་མང་པོའི་གཞུང་གྱུར་བ་སྤྱི་གསུང་ཏེ་དགག་བཞག་གིས་གཏན་ལ་
 འབེབས་པས་སྟོན་གྱི་བོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའི་མཁན་པོ་མང་པོས་མ་ཐོན་པའི་ལེགས་བཤད་གསར་པ་སྟེར་བ་
 དང་།^{੧੨} དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའི་ནང་གསེས་སེམས་ཙམ་རྣམ་བཤེན་བརྟུན་ཚུད་པའི་
 གཞི་གང་ལ་ཚོད་པའི་ཚུལ་དང་། རྣམ་བཤེན་བརྟུན་དུ་སོ་སོར་བྱེ་བའི་དོན་བཅས་ས་བཅད་ཆེ་ལག་གཉིས་
 ཀྱི་སྟེང་ནས་རྣམ་བཤེན་བརྟུན་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་སོགས་ཀྱིས།^{੧੩} སྟོན་གྱི་བོད་ཀྱི་
 མཁས་པ་དུ་མས་མཐའ་ཆེད་པར་གསུངས་མ་གྱུབ་པའི་དཀའ་གནད་ཀྱི་མདུད་པ་མང་པོ་ཞིག་བཀོལ་བ་
 སོགས་དང་། མཐའ་ན་འབགས་ཡུལ་གྱི་མཁས་པ་སོ་སོའི་ཐུན་མིན་གྱི་རིགས་པ་དབེར་ན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་
 རུལ་ཐུན་ཆ་མེད་འགོག་པའི་རིགས་པ་ལྟ་གུར་འགྲོལ་བཤད་ཞིབ་ཏུ་མཛད་པ་མ་ཟད། ཀུན་མཁུའི་འཇམ་
 དབྱུངས་བཞད་པ་ལེགས་སྦྱར་སྦྱ་ལ་མཁས་པས་སྐབས་མང་པོར་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དོད་ཀྱི་སྤྱི་
 མཚམས་སྟོར་ལས་བརྒྱུས་པའི་བཤད་པའང་སྟེལ་བ་སོགས་ལེགས་བཤད་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་སྤྱི་གས་
 གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་རིག་མཛོད་ལྟ་གུར་གྱུར་པར་སྟེ།

«གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོའི་»ལྟར་ཆོས་དམིགས་བསལ་ཞིག་ནི་གཞུང་འདིའི་དབུ་མ་ཐལ་འགྲུང་བའི་
 འདོད་ཚུལ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ནང་སྟག་ཚང་ལོ་རྒྱུ་བས་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོར་འགལ་བའི་ལྷན་ཆེན་བཅོ་

བརྒྱུད་གྱི་ཐལ་བ་འཕེན་པར་མེ་མེ་ནས་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀའི་སྐོ་ནས་སུན་འབྱིན་ནམས་ལ་ལན་བཏབ་
 ལྟེ་དེ་ལྟར་སུན་འབྱིན་པའི་ཐལ་འགྲུར་ནམས་ལྟར་སྤང་དུ་བརྒྱབས་གིང་། ལྷག་པར་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་
 འདོད་རྩལ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཀྱི་དཔུར་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱེ་བ་དབུ་མ་པ་སྤྱིའི་ནམ་གཞག་འཆད་པ་ལས་
 འཕྲོས་ཏེ། ལྷག་ཚང་བ་ཉིད་ཀྱི་བཞེད་པ་ལ། “ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཡང་རི་སྟེད་མི་མཁྱེན་འགལ། །དེ་མེད་
 ཟད་སྟོད་ལུགས་ངན་དབུ་མར་འབྱུང།།”^{༡༥} ཞེས་སོགས་ཅུ་བ་སྟོོ་ཀ་བརྒྱུད་ཅམ་དང་། ལྷག་པར་«ལྷུ་བ་
 མཐའ་ཆེན་མོ་»འགྲེལ་བ་ཤོག་གུངས་བརྒྱ་ལྷག་ཅམ་གྱི་ནང་འགལ་བ་དང་འབྱུང་བ་བསྟོམས་ཉེར་བཏུན་
 བཀོད་པའི་སུན་འབྱིན་གྱི་ཐལ་འགྲུར་གྱི་ཐོག་ནས་ལྷག་ཚང་གི་བཞེད་པ་རྒྱས་པར་བཀག་ཡོད་པས། ལྷག་
 ཚང་པའི་རང་ལུགས་འཐད་ལྡན་དུ་བཞེད་པའི་བྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་ནམས་རྟོག་དཔྱོད་ཞིབ་མོར་མཛད་དགོས་
 པའི་གཞི་བཏིང་གནང་བས་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་«ལྷུ་བ་མཐའ་ཆེན་མོ་»ཅུ་འགྲེལ་གཉིས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱི་རིགས་པའི་རྒྱ་ཚད་ཤིན་ཏུ་མཐོན་པོར་སོན་པའི་རྟོགས་གསལ་བར་མཚོན་སྲུབ་པ་མ་ཟད། གཞི་
 དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་དང་། དེ་འངལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་བཟོད་པའི་
 རིམ་པ་དང་། མཐར་འབྲས་སུ་གྲོལ་བ་ཐོབ་རྩལ་སོགས་སྤྱི་ནང་གི་ལྷུ་བ་མཐའ་སྤྱིའི་རྟོག་དཔྱོད་ཞིབ་མོར་
 འཇུག་པའི་དཀའ་གནད་མང་པོ་ཞིག་ལ་རང་ཅག་བོད་སྐད་ཀྱི་ཐོག་ནས་དབྱུད་པ་བཅི་བའི་སྐོ་ཡངས་པར་
 བྱེ་བ་སོགས་བྱུང་ཆོས་དམིགས་བསལ་མང་པོ་ཞིག་ལྡན་པས་གཞུང་ཅུ་འགྲེལ་དེ་གཉིས་བོད་ཀྱི་གཙུག་
 ལག་ཆེ་གས་ཀྱི་གཅེས་ནོར་དུ་ངོས་འཛིན་དགོས་པར་ཁོ་བོ་མཐོང་།།

ལུང་སྐྱའི་«ལྷུ་བ་མཐའ་ལྷན་པོའི་མཛེས་རྒྱན་།»

བོད་ཀྱི་ལྷུ་བ་མཐའི་གཞུང་ཀུན་གྱི་ནང་ནས་དུས་བྱིས་ལུང་སྐྱའི་ལྷུ་བ་མཐའ་འདི་མཛད་ཤིན་ཤིན་
 ཏུ་རྒྱས་པར་བྱུང་བར་སྤྱང་། དེ་ཡང་བློགས་གཅིག་ནས་«ལྷུ་བ་མཐའ་ལྷན་པོའི་མཛེས་རྒྱན་»འདི་ཁགས་ལ་
 ཞིང་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་ཚོག་ཡང་གོ་བདེ་བ་མ་ཟད། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་མང་པོའི་ལུང་འདྲེན་གྱི་སྒྲིམ་པ་དོར་
 བའང་། བོད་ཀྱི་ལྷུ་བ་མཐའི་བསྟན་བཅོས་གཞན་མང་པོ་ལྟར་ལྷུ་བ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་རྩལ་ནམ་གངས་
 དྲངས་པ་ཅམ་མིན་པར་རིགས་ལམ་གྱི་དབྱུད་པའང་རྒྱས་ཅམ་གནང་བ་སོགས་ཀྱིས་གཞུང་རྒྱས་བསྟུས་
 ཤིན་ཏུ་འཚམས་པ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་པར་རང་སྟེའི་ལྷུ་བ་མཐའ་སྐྱེ་བ་བཞིའི་སོ་སོའི་སུན་མིན་གྱི་
 བཞེད་པ་རི་སྟེད་ཅིག་དང་དཀའ་གནད་ཀྱི་རིགས་མང་པོར་ལུང་རིགས་ཀྱི་དགག་སྐབ་ཀྱང་མང་དུ་གནང་
 ཞིང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྷུ་བ་མཐའ་སེམས་ཅམ་པ་དང་། དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱེ་བ་དབུ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་

གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་གཞིའི་ལྷ་བའི་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་འབེབས་སྐབས་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་བསྟན་
 བཅོས་ཆེན་པོ་«དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོའི་»ས་བཅད་ཀྱི་སྒྲོམ་ལ་གཞིར་བྱས་ཏེ་རྒྱས་པར་བཀྲལ་བ་
 སོགས་ཀྱིས། «གྲུབ་མཐའ་ལྷན་པོའི་མཛེས་རྒྱུན་»འདི་དཔུ་སེམས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་དག་ལ་སྦྱོར་
 བའི་སློ་འབྱེད་ཀྱི་ལྡེ་མིག་ལྟ་བུར་གྲུབ་ཡོད་པས་གཞུང་འདིའི་སྟུན་གྲགས་ས་སྟེང་དུ་བྱུང་། རྒྱུང་པར་དུ་
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་གདན་ས་ལ་ཞུགས་ཏེ་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྟ་སྟེ། ཡར་ཕྱིན་དང་། ཚད་མ། དཔུ་མ། མངོན་
 བཤེན་ལ་བཅས་སོ་སོར་ལོ་ཡུན་རིང་པོར་ཞིབ་དུ་བློས་བསམ་གྱིས་འཇུག་པའི་སྐལ་བ་མེད་པ་དང་།
 ལྷག་པར་དེད་དལ་སྟོང་དུ་བྱ་བ་གང་ལའང་འཇུག་ཞོམ་མེད་པའི་བྲེལ་ཟེང་ཅན་གྱི་དུས་སྐབས་འདི་ལྟ་བུར་
 གཞུང་གཅིག་ལ་སྦྱོར་དགོས་ཚེ། ལྷང་སྐྱའི་གྲུབ་མཐའ་འདི་ཉིད་སྟོམ་ཆེ་བས། མ་མཐར་གྲུབ་མཐའི་གཞུང་
 འདི་ལ་རྒྱས་རགས་ཅམ་ཆགས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་གཞུང་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་ལ་སྦྱི་བྱུང་དུ་གོ་བ་མི་དམན་ཅམ་
 ཆགས་གྲུབ་པར་འོང་བ་སོགས་བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་བྱུང་ཆོས་ཤིག་དུ་མང་བར་མཛེས།

«ལྷང་སྐྱ་གྲུབ་མཐའ་»འདིའི་སྟུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་ཆོས་ཤིག་ལ་དཔུ་མ་པའི་གྲུབ་མཐའི་སྦྱི་
 བཤད་ཀྱི་ཐད་དུ། «ཞར་ལ་བྱུང་བའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།» ཞེས་པའི་ས་བཅད་ལོགས་སུ་སྟེ་ཉེའི་ནང་
 པོད་དུ་བྱུང་བའི་སྟེ་རྗེས་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཏང་ས་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་མིང་ཐོགས་རྒྱུ་ལ། ལྷག་པར་ཆོས་
 བརྒྱུད་སོ་སོས་རང་རང་གི་གྲུབ་མཐའི་བྱུང་ས་གཏུགས་ས་གང་ཡིན་སོགས་བརྒྱུད་བཅད་ནས་དབྱེད་པའི་
 བཤད་པ་བྱུང་བས་ཕྱིས་རང་གི་སྟོབ་མ་བྱུང་བཀའ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མས་«གྲུབ་མཐའ་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་»མཛད་
 པའི་ས་པོན་ལྟ་བུར་གྲུབ་པར་མངོན། རྗེ་སྟུང་བཀའ་གྱིས་མཛད་པའི་ལྷང་སྐྱའི་རྣམ་ཐར་དུ་བྱུང་བ་ལྟ་
 བ།^༩ ལྷང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེས་ཐོག་མར་རྣམ་འགྲུབ་པའི་སྐབས་དེ་མཛད་ཅིང་། གྲུབ་མཐའི་གཞུང་རང་
 ཉིད་ཀྱི་འཇུག་བྱུང་དུ་བློག་མར་སེམས་ཅམ་ཡན་ཚད་བསྐྱིགས་པ་ཁི་ཆེན་སྟོ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་གཟིགས་
 བས་དགའ་ལྡན་ཁི་རིན་པོ་ཆེ་སྟུགས་ཤིག་དུ་འཇོག་ཏེ་འོ་མཚར་མྱེད་དུ་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་འོང་བར་
 འདུག་སོགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཛེས་རྒྱུན་ཀྱི་མེ་ཏོག་གཏོར་བར་མཛད་པའི་རྒྱུན་དང་། གཞན་ཡང་མཚོག་དམན་
 དུ་མས་བསྐྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་མཐའི་གཞུང་ཆ་ཚད་བར་གྲུབ་པར་མཛད་པར་གསུངས།

གྲུབ་མཐའི་གཞུང་འདི་མཛད་པ་པོ་ལྷང་སྐྱ་ལོ་ལ་པའི་དོ་རྗེ་འམ་མཚན་གཞན་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་
 སྟོན་མེ་ཞེ་བོད་ཀྱི་མཐས་བཅུད་མེད་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཁོང་གི་བྱི་ལོ་ ༡༢༡༢ ལོར་མདོ་
 སྐད་ཙོང་ཁབ་ལོ་ཕྱོགས་སུ་སྐྱབ་ལྷམས་ཤིང་། དགྲུང་ལོ་བཞིར་ཕེབས་པ་ན་འཇམ་དབྱེད་ས་བཞད་པ་དགོན་
 མཚོག་འཇིགས་མེད་དབང་པོས་ལྷང་སྐྱ་སྟོ་བཟང་ཆོས་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་སྐུལ་དུ་ངོས་འཛིན། དགྲུང་ལོ་བདུན་

པར་སློབ་བཟང་བརྟམ་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་ནས་དགེ་བཅུ་གྱི་ཕྱོད་པ་བཞེས་ཤིང་། རིམ་པས་ལུང་སྐྱེ་གོང་མའི་གདན་ས་རྒྱུ་མེད་གོན་པར་སློབ་པའི་འདོན་མཛད་། དཀའ་ཚེན་གཤམ་རབ་དར་རྒྱས་སློབ་དཔོན་དུ་བརྟམ་ནས་དགུ་པ་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་ཕེབས་པ་ན་མདོ་སྐབས་རིག་གནས་མཐའ་དག་ལ་མཁས་པའི་ལུ་ལ་ཐོབ་ལ། རྒྱལ་གདངས་མོག་པོ་མཚན་ལུ་བཅས་ཀྱི་ཡིག་རིགས་རྣམས་ཀྱང་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་མཛད་ཅིང་། རྒྱལ་གོང་མས་ཀྱང་ཆབ་སྲིད་ཚེན་པོའི་དབུ་སྒྲར་བཀུ་པ། དེ་ནས་དབུས་སུ་ཕེབས་ཏེ་དགུ་པ་ལོ་བཅུ་དགུ་པ་ཤིང་མོ་ཡོས་ལ་རྒྱལ་དབང་བདུན་པ་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ཞལ་མཛུགས་དང་། གཙང་དུ་ཕེབས་ཏེ་པཎ་ཚེན་སློབ་བཟང་ལེ་གཤམ་ལས་དགེ་རྒྱལ་སློབ་གྲྭ་གི་ཕྱོད་པ་བཞེས། གོང་མ་ལུང་ཉིང་གཤམ་གས་འབྲལ་རྒྱལ་གཤམ་པེ་ཅིང་དུ་ཕེབས་ཤིང་། གོང་མ་གསར་པ་ཚེན་ལུང་ནི་རྒྱུད་དུས་ལྷགས་འདྲིས་ཚེ་བ་མ་ཟད་རིག་གནས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་སོགས་ཀྱང་ལྷན་དུ་གནང་བའི་རྒྱུད་གྲོགས་སུ་ལྷུང་བས་ཚེན་ལུང་གོང་མའི་ཁྱིམ་འཁོད་འབྲལ་བེ་ཅིང་གི་ཐམ་ཀ་ལུ་ལྟེ་སློབ་པ་བསྐྱོས། དགུང་གུངས་ཉེར་ལྷུང་ ༡༧༤༡ ལྷགས་བྱ་ལོར་བརྟམ་འཇུག་སོགས་ཡིག་ཏུ་བརྒྱུར་བའི་ལས་འགོ་བཙུགས་ཤིང་། ལོ་རྒྱུ་བ་མང་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་འཇུག་གི་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་པས་དེའི་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༤༩ རྒྱུ་ལོར་མཇུག་རྒྱུ་གས་པར་མཛད་པ་པེ་ཅིང་དུ་དབང་དུ་བཏབ་པས་སོགས་ལུ་ལྷོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུབ་པར་བྱུང་། ལུང་སྐྱེའི་«དག་ཡིག་མཁས་པའི་འཇུག་གནས་»ཞེས་པ་སྐྱེ་དང་དབུ་པར་འདུལ་མདོན་སོགས་གཞུང་ཚེན་མའི་ཡིག་ཆ་ཁག་དང་འབྲལ་བའི་ཐ་སྙད་རྣམས་ལྷོགས་གཅིག་ཏུ་བཏུས་པ་དེ་ཡང་བརྟམ་འཇུག་སོགས་རྒྱུད་དུ་རྒྱུར་བའི་སྐབས་བསྐྱེགས་པར་མཛད་།

དགུང་ལོ་སོ་གསུམ་ལ་མདོ་སྐྱེད་དུ་ཕེབས་ཏེ་སྐྱེ་འབུམ་དགོན་ལུང་སོགས་སུ་སྐྱེས་དགུའི་ཚོགས་མང་པོར་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་ཞིང་། དེའི་ལོ་མཇུག་ཏུ་པེ་ཅིང་དུ་ཕྱིར་ཕེབས། དགུང་གུངས་དགེ་གཅིག་ ༡༧༤༧ ལོ་ནས་བཟུང་དབུང་ཁ་སྐྱེ་བ་བཞི་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་བར་རི་པོ་ཅེ་ལུར་སྐྱེ་བ་ལ་གཙོ་བོར་གཞིལ་ཏེ་བཞུགས་ལ། དེར་སྐབས་ཁང་ཨེ་མི་དགའ་འབྲིལ་ཞེས་པའང་བཞེངས། དགུང་ལོར་ལུར་ཕེབས་པ་ ༡༧༥༡ ལོར་པེ་ཅིང་གི་རྒྱུའི་སློབ་མཁས་པ་དང་ལྷན་དུ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འཇུག་རྒྱལ་གཤམ་མཚན་ལུང་སྐྱེའི་མེན་པོ་ཚེ་རྒྱལ་གདངས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིག་ལ་བྱང་རྒྱུ་བས་རྒྱལ་གཤམ་དང་བའི་ནང་པའི་ཚོས་བརྒྱུད་སྤྲེལ་ལ་བརྟམ་ཞིབ་མཛད་ཅིང་། ལྷག་པར་ཚོས་རྒྱལ་ཁྱིམ་སློབ་གྲྭ་གི་སྐབས་དཔོན་གྱི་མ་ལ་གྱི་ལ་དང་རྩོད་པ་བྱས་ཏེ་ཐམ་པར་གྲགས་པའི་ཉ་ཤར་གི་ལུགས་དེ་རྒྱལ་གཤམ་མཚན་སོགས་རྟོག་དཔྱད་མཛད་པས། དུས་ཕྱིས་རྒྱལ་གཤམ་པའི་ནང་ཚོས་དེ་ཉ་ཤར་གི་ལུགས་དེ་མེན་པ་དང་། འཕགས་ལུ་ལྱི་མེས་ཚམ་པའི་ལུགས་གཙོ་བོར་མཛད་པར་

གཟིགས་པ་སོགས་རྣམས་ཐར་དུ་གསལ། གཞན་ཡང་གོང་མ་ཚན་ལུང་དང་ལྷན་དུ་པེ་ཅིང་དུ་བོད་དགོན་དང་
 བོད་གའ་ལྷན་གྱི་ཚགས་སྤྱི་འཇུགས་པ་དེ་བཅུགས་ཤིང་། དེར་ནང་གསེས་གྲུ་ཚང་ལག་བཞེསྟེ། མཚན་ཉིད་
 གྲུ་ཚང་དང་། ལྷུང་པ་གྲུ་ཚང་། རིག་གནས་སྣ་ཚོགས་གྲུ་ཚང་དང་། ལྷན་པ་གྲུ་ཚང་བཅས་ཚུན་བསྐྱེད་མས་
 དགོ་འདུན་ལྷ་བརྒྱལ་མས་ཤིག་བཞུགས་པའི་བསྟེན་གནས་རྒྱུགས་པ་བྱུང་བ་སོགས་ཞིབ་པ་རྣམས་ཐར་ལྷི་
 ཡི་གེར་གསལ། མདོར་ན་སྟེ་ས་ཚེན་འདིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་ཚུགས་མཐར་སྟེལ་བའི་མཛད་ཕྱིན་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པར་བརྟུངས་པར་མ་ཟད། འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ་གྱི་སྟོན་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་
 པ་སྟེ་དང་། བོད་གྱི་ཆེས་མཐོའི་རིག་གནས་ལ་ལྷུགས་རྒྱུང་རིང་བོའི་མཛད་རྗེས་སྤྱན་མེད་པ་བཞག་སྟེ།
 མཐར་དགྲའ་ལོ་བདུན་ཅུར་ལེབས་པ་ ༡༧༤ མེད་ལོར་གཟུགས་སྟེའི་བཞོད་པ་ཚོས་དབྱིངས་སུ་བསྐྱུ་བའི་
 ཚུལ་བསྟན་ཏེ། །ལྷུང་སྐྱེ་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱེ་བྱུང་ན་ལས་འདས་ཅམ་གྱི་སྟོན་ལོར་སྐྱེ་མཚམས་བསྐྱེད་པཅད་
 རྒྱུར་བཞུགས་པའི་སྐབས་ཤིག་བོད་རྒྱ་དུག་པའི་ཆོས་བདུན་གྱི་དགོངས་དྲོར་ཉམས་རྟོགས་བྱུང་བར་ཅན་
 ལྷུགས་རྒྱུད་ལ་འབྱུངས་ཤིང་། ལོ་དེའི་བོད་རྒྱ་དགྲུ་པའི་ནང་དགོང་གཅིག་མི་ལམ་དུ་རྗེ་བཅུན་འཇམ་པའི་
 དབྱུངས་ཞལ་གཟིགས་ཏེ་དག་སྤང་ལ་ཚད་མའི་ལམ་རིམ་བསྐྱུལ་བ་ཐོབ་ཅིང་། དེའི་ཕྱི་ཉིན་ལྷུང་སྐྱེ་རིན་པོ་
 ཆེས་ལྷུགས་ཐོག་ནས་ཚད་མའི་ལམ་རིམ་གྱི་མན་ངག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དག་འདོན་མཛད་དེ་ཡི་གེར་
 བཏྲབ་པ་དེར་གསུང་འབྲུམ་བཀའ་རྒྱུ་མར་བཞུགས་པས། ལྷུང་སྐྱེ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་མཁས་པའི་བྱ་མཚོག་ཅམ་
 དུ་མ་ཟད་གྲུ་བ་པའི་གོ་འཕང་ཡང་མཐོན་པོར་གསེགས་པའི་གྲུ་བ་ཐོབ་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་
 པའང་གདོན་མི་ཟོ།།^{༤༩}

ལྷུང་སྐྱེ་རིན་པོ་ཆེ་དེའི་གསུང་ལས་སྟེས་པའི་སྟོབ་མ་མང་དག་ཅིག་ཡོད་པ་ལས་གྲགས་ཆེ་བ་
 བེ་ཐུའུ་བཀའ་སྟོབ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ཡིན་ལ། ཞོར་གིས་ལྷུང་སྐྱེའི་རྣམས་ཐར་ཡང་བརྩམས། ལྷུང་སྐྱེ་རིན་པོ་
 ཆེའི་གསུང་ཚུམ་ལ་མདོ་ལྷུགས་རིག་གནས་སོགས་མཁས་པ་དང་གྲུ་བ་པའི་གནས་ཤིན་ཏུ་མང་པོར་བྱུང་
 ཅིང་། འདིར་གྲགས་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་སྟོས་ན། «གྲུབ་མཐའ་ལྷན་པོའི་མངོས་རྒྱུན་»འདི་དང་། «དག་ཡིག་
 མཁས་པའི་འབྲུང་གནས།» «ཅན་ཅོད་པོའི་ལོ་རྒྱུས།»^{༥༠} རྒྱལ་མཚོག་བདུན་པ་བསྐྱུལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་
 རྣམས་ཐར་«དབག་བསམ་རིན་པོ་ཆེའི་སྟེ་མ།» དགའ་ལྷན་ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ་ཨ་ཆེ་ཐུན་མོན་ཉན་གྱི་རྣམས་ཐར་
 «མཁའ་སྟོན་གྲུ་བ་པའི་གཏམ་སྟན་ལྟེ་རོ་ཆེ།» «ཉེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་ལྷོ་ལྷོ» «བཟང་སྟོན་སྟོན་
 ལམ་གྱི་འགྲེལ་པ།» དུམ་མའི་ལྷ་ཁྱིད་«དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣང་བར་བྱེད་པའི་སྟོན་མེ།» «ལྷ་མགུར་ཨ་མ་ངོས་
 འཛིན།»^{༥༡} «བྱང་སེམས་བསྐྱེད་བྱ་གཞན་ཡན་བདུད་རྩིའི་འོད་ཟེང་།» «དགོ་ལེགས་སུ་བྱེད་པའི་གཏམ་

དང་སྐོར་མངོན་པར་དགའ་བའི་སྐོར་གར།» «འི་བོ་དྲུངས་བསེལ་གྱི་གནས་བབད།» གཞན་ཡང་གསང་བའི་འཛིགས་གསུམ་ལས་བརྒྱུ་མས་པའི་གསང་སྐྱེལ་གྱི་ཚོས་སྐོར་སྐྱེ་དང། ལྷག་པར་གསུང་བཀའ་ལྷན་མའི་ནང་བའི་ཚོས་ཀྱི་ལ་ལུ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་དམར་ཁྲིད་སོགས་དང། དེ་བཞིན་དུ་གསུང་མཁུར། ཆབ་ཤོག་དང། འཕྲིན་ཡིག་སོགས་བསྐོས་གསུང་འབུམ་པོད་བུན་དང་བཀའ་ལྷན་པོད་གཅིག་བཙས་པོད་བརྒྱད་བལྟགས།⁶⁶

མཐའ་དོན་དུ། འདིར་ང་ཚོས་པོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བུས་ཀྱི་པོད་མེད་གི་སྐོག་པམ་འདི་ནང་ཕྱི་ལོ་དུས་རབས་བཙོ་བརྒྱད་པའི་པོད་ཀྱི་མཐའ་གྲུབ་ཚེན་པོ་ལུང་སྐྱེ་ལོ་པའི་དོ་རྗེའི་གསུང་«གྲུབ་མཐའ་ལུན་པོའི་མཛེས་རྒྱན་»ནམ་ལུང་སྐྱེ་གྲུབ་མཐའ་གྲགས་པའི་ལེགས་བཤད་མྱོད་དུ་བྱུང་བ་དེ་ལྷུང་ག་གཙང་པེས་ཀྱི་ཐོག་དེང་རབས་ཀྱི་སྐོལ་དང་བརྒྱན་ཉེ་དེབ་གཟུགས་སུ་དཔར་བརྒྱན་ལུ་ཐུབ་པ་ནི་གུས་སྐྱེའི་གནས་དང། གཞུང་འདི་ནི་གོང་དུ་ལན་འགར་ལུས་པ་བཞིན་སྐྱེ་ནང་གི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་མང་པོ་ཞིག་གི་གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས། དེ་མཇལ་གྱེད་ཀྱི་ཚང་མ། ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་པ། མཐའ་འབྲས་ལུ་མངོན་དུ་གྱེད་ཚུལ་ལས་བརྒྱུ་མས་པའི་རྩ་བའི་འདོད་པ་རྣམས་མ་འདྲེས་པར་གསལ་བར་སྟོན་ཅིང། ལྷག་པར་ཐེག་པ་ཚེན་པོ་སེམས་ཅམ་པ་དང། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱེ་བའི་འདོད་ཚུལ་རྣམས་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་རྩ་བའི་སྐོབ་དཔོན་ཚེ་ལག་གི་གཞུང་ཚེན་པོ་དག་ལ། ལུངས་གཏུགས་ཉེ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་བས། གྲུབ་མཐའི་གཞུང་འདི་དུ་སེམས་ཀྱི་གཞུང་ཚེན་པོ་རྣམས་ལ་རིམ་གྱིས་ཐོས་བསམ་སྐོམ་གསུམ་གྱིས་འཇུག་པའི་སྐོ་ལྷ་ལུར་ཡང་འགྲུར་དེས་པ་སོགས་ཀྱིས་འདུས་སྐོམ་གྱི་འཇུག་ཅེ་བའི་པོད་ཀྱི་བརྒྱན་བཙོས་གིག་ཡིན་པར་བརྟེན། རང་རིགས་སྐོ་གསར་གཞོན་ལུ་རྣམས་གཞུང་འདི་ལྷ་ལུ་ཞིག་ལ་སྐྱུང་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་པོད་ཀྱི་ཚོས་མཐའི་རིག་གནས་ཀྱི་ཆ་གས་གྱི་འཇུག་ཅེ་བ་མཚན་ཉིད་རིག་པ་ལ་དེས་པ་མི་དམན་ཅམ་བརྟེད་པ་འོང་བར་གདོན་མི་ཟུབ་སོགས་རྒྱ་མཚོ་མང་པོ་ཞིག་ལ་བསམས་ཉེ་ང་ཚོས་སྐོག་པམ་འདི་དཔར་དུ་བརྒྱན་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་ལུང་སྐྱེའི་གྲུབ་མཐའ་འདི་སྐོག་པེ་རྣམས་དང། ལུང་པར་གྲུབ་མཐའི་གཞུང་འདི་གཞན་ལ་སྐོབ་ཁྲིད་མཛད་པའི་དགོ་ཚན་རྣམས། སྐྱེར་འཕགས་པོད་གཉིས་ཀར་སྟོན་གྱི་འཕགས་ལུ་ལ་གྱི་གྲུབ་མཐའི་བརྒྱན་བཙོས་རྣམས་ལྷུང་རིམ་རགས་ཅམ་ཞིག་ཉོགས་ན་གཞུང་འདི་སྐོག་པའི་སྐབས་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཅུང་ཟད་སྐོན་ནམ་སྐོམ་པའི་བསམ་བས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཉེ། སྟོན་གྱི་འཕགས་ལུ་ལ་གྱི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའི་གཞུང་འཕགས་པོད་གཉིས་སུ་བྱུང་རིམ་ལས་བརྒྱུ་མས་པའི་འབེལ་གཏམ་འདི་བཞིན། རྒྱ་གར་ལྷོ་

ཕྱོགས་སུ་གདན་ས་དགའ་ལྷན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གྲིང་དུ་གཞུང་ཚེན་བཀའ་ཤོད་ལྷ་སྦྱིད་དང་། ཟུང་པར་
པར་ཕྱིན་དང་དབུ་མའི་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་བགྲིས་སྒྲུབ་ལས་ཞུ་ཞེས་དུ་ལྷང་སྦྱིའི་«གྲུབ་མཐའ་ལྷན་པོའི་
མངོས་རྒྱུན་»འདི་ཉིད་ལ་འགྲོགས་འདྲིས་བསྟེན་པའི་སྐལ་བ་ཐོབ་པ་ལྟ་རམས་པ་སྲུང་རི་བ་ཐུབ་བརྟུན་
སྦྱིན་པས། བྱི་ལོ་ ༡༠༡) ལྷ་ཚེས་ལ་བྲིས་པ་དགའོ།།

||

སྟོན་སྐྱོང་དོ་སྟོན་གྱི་མཚན།

- ༡) ལྷ་དགའི་ ༡༠༥) བརྟུན། སེམས་ཙམ། བེ «རྣམ་བཤད་རིགས་པ།» ལེའུ་དང་པོ། འོག་ ༢༧ བཤ
- ༢) ལྷན་མཚན་འཇམ་དབྱེད་སྒྲིབ་ལའི་གསུང་འབྲུག་ ཤོད། བ «གྲུབ་མཐའ་ཚེན་མོ།» འོག་ ༡༧ བཤ དེ་བ། འོག་ ༤༠
- ༣) དཔེར་ན་དུས་རབས་བརྟུན་ཁྱེད་ལའི་ནང་གི་བོད་ཀྱི་མ་ལས་པ་རོམ་ཚོམ་པ་སྟེངས་«ལྷ་བ་དང་གྲུབ་མཐའ་བརྟེན་བྱུང་»དང་། «ལྷ་
བའི་བརྟེན་བྱུང་»གཉིས་ཀར་གྲུབ་མཐའ་དང་ལྷ་བ་གཉིས་མེད་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་མཛད་རྟུང་།
- ༤) དེར་རབས་བོད་ཀྱི་རྫོམ་བྲིས་པ་འགས་ཨིན་ཅིའི་ཚོག་ཡི་ལྷ་སྐ་ཡི་ཉ་«མཚན་ཉིད་རིག་པ་»ཞེས་སྦྱར་བར་སྦྱང་ཡང་། བོད་ཀྱི་ཚེས་མཐོའི་
རིག་གནས་ནང་གི་མཚན་ཉིད་རིག་པ་དང་འབྲུལ་གཞི་ཚེ་བས། ཨིན་ཅིའི་ཚོག་དེ་«ལྷ་གྲུབ་རིག་པ་»ཞེས་བསྒྲུབ་ན་བདེ་བར་མཐོང་།
- ༥) «དབུ་མ་སྦྱིང་བོ་»དང་། «འབྲེལ་པ་རྟོག་གོ་འབར་བ་»གཉིས་ལྟེ་དགོ བརྟུན། དབུ་མ། ༩ བར་བཞུགས།
- ༦) རྒྱུང་ལ་མཚན་པ་ཞིག་ལ་རང་ཅག་བོད་ཀྱི་མ་ལས་པ་སྦེ་མ་རྣམས་ཀྱི་གཟིགས་རྩལ་ལ་གནས་མ་བུ་པའི་སྡེ་བ་དེ་བྱེད་འབྲེད་སྦྱོབ་པའི་སྡེ་བ་
རྒྱུང་དུ་ཞིག་གི་དོས་འཛིན་པར་སྦྱང་ཡང་། བྱི་ལོ་དུས་རབས་བརྟུན་པའི་ནང་རྒྱུང་སྦྱོབ་དབོན་ཐང་སང་ཚང་རྒྱ་གར་དུ་ཐེབས་སྐབས་
ནང་པའི་དགོན་སྡེ་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སྟེད་ལྷན་ཙམ་གནས་མ་ལུ་པའི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་མ་ལན་ཡིན་པར་གསུངས།
- ༧) «བྱུང་རྒྱུབ་སེམས་འགྲེལ་»ལ་གཞུང་ཚོགས་བཅད་དང་ཚོག་ལྷན་ཅན་བཅས་གཉིས་བཞུགས་པ་བརྟུན་འབྲུང་དུ་རྒྱུང་འགྲེལ་བོད་ ཉི་
པར་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་སྦྱིའི་རྣམ་རྟེན་གྱི་དྲིའི་འགྲེལ་བ་ལིན་ཏུ་ལེགས་པ་ཞིག་བསྟན་འབྲུང་བོད་ ཅི རང་བཞུགས། «བྱུང་རྒྱུབ་སེམས་
འགྲེལ་»འདི་«རྩ་ལེ་»མཛད་པ་པོའི་མགོན་པོ་སྦྱ་རྒྱུབ་ཀྱི་ཡིན་མིན་དབྱེད་གཞིར་སྦྱང་སྟེ། གཅིག་ནས་འདི་ནང་སེམས་ཙམ་པ་རྣམ་ལ་
འབྱོར་སྦྱོང་པ་པའི་གྲུབ་མཐའི་མིང་དངོས་སུ་བརྟོན་ཉེ་དགག་བཞག་མཛད་པ་མ་ཟད། སེམས་ཙམ་པ་ལ་འང་ནང་གསེས་རྣམ་བཤེན་
རྒྱུན་གྱི་རྣམ་དབྱེད་ཡོད་པའདེ་ཚོག་ཟེན་ལ་རགས་ཙམ་ཐོན་པ་དང་། ལྷན་པར་མགོན་པོ་སྦྱ་རྒྱུབ་ཀྱི་དབུ་མའི་བརྟུན་བཅོས་ཀྱི་འགྲེལ་
བྱེད་ཡོད་མ་སུ་བཞགས་པ་སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་སྦྱང་། ལེགས་ལྟོན་འབྱེད་རྗེས་འབྲེད་སྦྱང་དང་བཅས་པ་དང་། ལྷན་པར་བྱེ་ལོ་དུ་ས་
རབས་བརྟུན་པའི་ནང་ཐེབས་པ་དཔལ་ལྷན་ལྷན་བ་ཞུགས་པས་ཀྱང་གཞུང་སྦྱོང་གྱི་ལྷན་དུ་«བྱུང་རྒྱུབ་སེམས་འགྲེལ་»ལ་ཞལ་འབྲངས་
ཙམ་ཡང་མི་བྱུང་བ་སོགས་ལ་བརྟུན་ན་མགོན་པོ་སྦྱ་རྒྱུབ་ཙམ་མ་ཟད། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སྦྱ་མཚེད་ཀྱི་འདེན་སྦྱ་རྒྱུང་བའི་

གཞུང་ཞིག་ཏུ་མངོན་ནོ། །གཞུང་འདི་ལེགས་ལུན་འབྱེད་ཀྱིས་བརྩམས་པར་གྲགས་པའི་«དབུ་མ་རིན་ཆེན་རྒྱུན་མེར་»ལུང་དྲངས་ལ།
དེ་བཞིན་དུ་ཞིབ་འཇོས་ཀྱང་གཞུང་དེའི་རྒྱུ་ ༡༠ “ལུང་མེད་གཞུགས་ནི་གཅིག་གཉིས་ལ།” །ཞེས་པ་དེ་དྲངས་ཡོད་ཚུལ་ཐོས་པས་
གཞུང་རྩ་ཆེན་འདི་རྒྱ་རྒྱུབ་ཀྱི་གསུང་ཡིན་པའི་ངོས་འཛིན་ལྷ་ཙམ་ནས་དར་བར་སྤང་།

༡ «ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པ་»དང་། དེའི་དཀའ་འབྲེལ་གཉིས་སྡེ་དགོ བསྟན་འགྲུམ། ཚད་མ། ཟེ དང་ འེ གཉིས་སྟུ་བཞུགས།
༡༤ སྡེ་དགོ ༡༥༡) བསྟན། དབུ་མ། ཚ འོག ༡༧ བ༡

༡༠ «ཡི་ཤེས་སྒྲིབ་པོ་ཀུན་ལས་བརྟུན་པ་»ལ་འབྲེལ་པ་བཤད་སྐབས་ཞིག་སློབ་དཔོན་གྱི་ལུང་བཟང་པོས་མཛད་པ་བསྟན་འགྲུམ་པོད་དེ་
གའི་ནང་བཞུགས་ལ། ལ་བ་རང་དུ་རྣལ་འབྱོར་སྒྲིབ་པ་སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པའི་སྒྲོལ་གསལ་བར་ཐོན་པས་གཞུང་འདི་«དབུ་མ་
བཞི་བརྒྱུ་»མཛད་མཁའ་ཀྱི་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟེ་ཡིན་མིན་དཔྱད་དགོས་པར་མཛོང་།

༡༡ སྡེ་དགོ ༡༥༡༤ དབུ་མ། ཨ འོག ༧ བས ༤ན བར། འདིའི་རང་འབྲེལ་ཡང་པོད་དེ་གའི་ནང་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་བཞུགས།
༡༢ སྡེ་དགོ ༡༤༠༠ བསྟན། དབུ་མ། ཨ «བདེ་གསེགས་གཞུང་གི་རབ་འབྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་པ།» འོག ༤༤ བ༡
༡༣ སྡེ་དགོ ༡༡༡༠ བསྟན། ལུང་འབྲེལ། ཀ རོ་རྩེ་སྒྲིབ་པོ། ཀྱི་འདོད་ལྡན་བསྟུན་པའི་དོན་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་པ། འོག ༡ བ༡
༡༤ «གྲུབ་མཐའ་ཀུན་ཤེས་» དེལ། འོག ༧༠

༡༥ ཀུན་མཁའ་འཛུལ་འཛུལ་དཔྱད་སྟངས་བཞད་པ། «གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ།» གསུང་འབུམ། བ འོག ༡༡༥ བ༡ དང། དེལ། འོག ༡༤༤-༡༤༥ བར།
༡༦ སྡེ་དགོ ༡༤༤༠ བསྟན་འགྲུམ། ལུང་འབྲེལ། ཨ འོག ༡༡༥ བ༡ ལུབ་ཕྱོགས་པའི་མཁའ་པ་འགས་བརྗེད་གཉིས་མེད་རྩོ་རྩོ་དང་
མངའ་བདག་མི་ཉི་ཤེས་མཚན་ཀྱི་རྣམ་གཤས་སུ་བཤད་པ་དཔྱད་དགོས།

༡༧ སྡེ་དགོ བསྟན་འགྲུམ་གྱི་རྒྱུང་འབྲེལ་པོད་ ཨ བར་བཞུགས། «ལུང་སྐྱུ་གྲུབ་མཐའ་»འདིར་སློབ་དཔོན་འདི་མི་ཉི་ཤེས་པའི་སློབ་པ་ཡིན་
པར་གསུངས་པ་ལྟར་ན་དུས་རབས་བརྒྱ་གཅིག་པའི་ཡས་མས་ཞིག་ལ་ཡེབས་པར་འཛོག་དགོས་པར་སྤང་བས་པལ་ཆེར་རོ་བོ་རྩོ་
དང་དུས་རབས་མཚུངས་པར་སྤང་བ་དཔྱད།

༡༨ «དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བརྩུབ་པའི་འབྲེལ་པ་»ཞེས་པ་འདི་བརྗེད་ལུན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རོ་རྩོ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྲོ་མ་མངའ་བདག་མི་ཉི་ཤེས་པའི་གསུང་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་བརྩུབ་པའི་ཞེས་པ་སྡེ་དགོ་བསྟན་འགྲུམ་རྒྱུང་འབྲེལ་པོད་མིར་བཞུགས་པ་དེའི་འབྲེལ་པར་མཛད།

༡༩ སྡེ་དགོ ༡༤༤༠ བསྟན། ལུང་འབྲེལ། ཨ འོག ༡༥ བ༡
༢༠ ཁང་ཡེ་ཤེས་སྡེའི་གཞུང་དེ་སྡེ་དགོ ༤༡༤༠ བསྟན། ལྷ་ཚོགས། རོ དང། ལྷ་བ་དཔལ་པ་བཞུགས་ཀྱི་གཞུང་དེ་སྡེ་དགོ ༤༡༤
བསྟན། ལྷ་ཚོགས། ཅོ བར་བཞུགས།

༢༡ གཞུང་འདི་རོང་ཚོམ་པ་རྗེ་ཉེའི་གསུང་འབུམ་དེ་བཞུགས་པའི་ནང་བཞུགས། སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུ་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༤ ལོར་
དཔལ་དུ་བསྟན།

༢༢ གཞུང་འདི་ཨ་ཁུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོའི་«དཔེ་རྒྱུན་དཀོན་པ་འཕགས་ཞིག་གི་མཐོའི་»ནང་དུ་གསལ་ཞེས་། དེ་སྡེ་དཔེ་རྒྱུན་མེད་པ་ལྟ་བུར་
གྱུར་མོད། ཉེས་དུས་དཔལ་པ་བཞུགས་པོད་ཡིག་དཔེ་རྒྱུང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་བཀའ་ཤེས་མས་གསུང་འབུམ་ཕྱོགས་བསྐྱིགས་ཐེངས་
དང་པོའི་གྲུགས་པམ་དགུ་པའི་དཀར་ཆག་ཏུ་«བདེ་བར་གསེགས་པ་དང་རྩི་རོལ་པའི་གཞུང་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་»ཞེས་པ་ཞིག་
བཞུགས་པ་པལ་ཆེར་དེ་ཡིན་པེ།

༢༣ «བཀའ་ཤེས་མས་གཅེས་བརྟུས་ལེགས་བཤད་ནོར་ལུའི་བང་མཛོད།» དེལ། འོག ༤༡) གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་བཅུད་མ་དེ་ལ་འོག

ལུ་བཙོ་བརྒྱད་ཡོད་རྒྱུ་ཤོ་ཡོན་སྒྲ་མས་གསུངས་ཤིང་། དཔེ་འདི་དེ་སྔ་མཇུག་དུ་མེད་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་མོད། བཀའ་གང་མས་གསུང་
འབུམ་ཕྱོགས་བསྐྱེགས་ཐེངས་དང་བོའི་གྲོགས་བམ་བཅུ་གཅིག་པར་འཚད་ཁ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཚེན་མོ་ལྗེ་བ་ ༡༧ བྱ་བ་ཞིག་དཀར་
ཚད་ཏུ་འཁོད་འདུག་པ་གཞུང་འདི་ཡིན་པེས།

༡༧ ཡོངས་གྲགས་ས་པར་གྱི་གསུང་འབུམ་དུ་འདིའི་མཚན་ཅན་གྱི་གཞུང་མེད་མོད། ཁོ་བོས་སྔ་ཅམ་ནས་«གྲུབ་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་»ཅེས་
པ་དེ་«གཞུང་ལྷགས་ལེགས་པར་བཤད་པ་»ཞེས་པའི་གཞུང་དེ་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བགྱིས་སྐར་ཡོད།ཁར་ཉེ་དུས་བོད་ནས་ས་པར་
གྱི་གསུང་འབུམ་ཁ་རྫོང་ཐོན་པའི་ནང་ཞ་ལུ་དགོན་པའི་དཔེ་བྲིས་མ་ཞིག་ལ་གཞུང་དེར་དངོས་སུ་མཚན་གྲུབ་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ཅེས་
འཁོད་འདུག་པས་ར་འཕྲོད་གསལ་པོ་ཐོབ།

༡༧ པར་ཚེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་དེ་པར་ཚེན་གྱིས་མཛད་མིན་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་དྲོགས་གཞིར་མཛད་སྟེ།

༡༧ དབུས་པ་སློབ་གསལ་གྱི་རྣམ་ཐར་ཞིབ་པར་མ་རྟེན་མོད། ཁོང་ནི་བཙུན་ལྷན་རིག་རལ་དང་། དེའི་སློབ་མ་མཚམས་འཇམ་པའི་དབྱུངས་
གཉིས་ཀྱི་སློབ་མ་ཡིན་ལ། ཏུས་རབས་བཅུ་གསུམ་པའི་ནང་གི་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་གྲགས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན། བཙུན་ལྷན་རིག་རལ་གྱི་
བཀའ་འབྲུབ་ལོག་དབུས་པ་སློབ་གསལ་དང་ལོ་རྩེ་བ་བསོད་ནམས་འོད་ཟེར། རྒྱང་རོ་བྱུང་འབུམ་སོགས་ཀྱིས་སྐར་ཐང་དུ་བཀའ་
འབྱུང་དང་བསྟན་འབྱུར་གྱི་ཕྱི་མོ་བསྐྱེགས་ཤིང་། བོད་དུ་བསྟན་འབྱུར་ཐོག་མར་བསྐྱེགས་པའའད་དེ་ཡིན་པ་ལས་ཚེན་གྱི་བཀའ་
གང་མས་ཚོས་འབྱུང་དུ་གསལ་བས་བོད་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བའི་མཁས་པ་ཞིག་གོ།

༡༧ «གྲུབ་མཐའ་རྣམ་པར་བཤད་པའི་མཛོད།» བོག ༡༧ ལ ༧ ཉི་ཚང་རྒྱུ་རྟོན་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༧༩ ལོར་དབེག་ལྷགས་དེ་དབེག་ལྷགས་སུ་
པར་སྒྲིག་ཏུ་དཔར་དུ་བསྐྱུལ།

༡༧ བོད་མཚུངས། བོག ༡༧ ༧༩

༡༧ བོད་མཚུངས། བོག ༡ ༧༧

༡༧ བོད་མཚུངས། བོག ༡༧ ༧༡

༡༧ བོད་མཚུངས། བོག ༡༠ ༧༩

༡༧ བོད་མཚུངས། བོག ༡༠༡ ༧༧

༡༧ ལྷག་ཚང་ལོ་རྩེ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཚེན་ནི་དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱའི་མཁས་པ་གོ་བླ་གྱི་ལྷག་གསུམ་དུ་གྲགས་པའི་གཅིག་ཡིན་ལ། ཁོང་ནི་
དུས་རབས་བཙོ་ལའི་ནང་གི་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཆེ་གས་ཤིག་ཡིན། དེས་བྱམས་ཚེན་རབ་འབྱུངས་པ་དང་། འཇམ་དབྱུངས་ཀུན་
དགའ་ཚོས་བཟང་དང་། ལོ་ཚེན་སྐྱགས་རྗེ་དཔལ་བཟང་སོགས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་མའི་བྱུང་དུ་མདོ་སྐྱགས་རིག་གནས་
དང་བཅས་པ་གསལ་ཉེ་ཆེས་མཐོའི་རིག་གནས་སྐྱེད་དང་། ལྷག་པར་དུས་འཁོར་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་གྱུར། ལྷག་ཚང་བའི་མཛད་
རྣམས་ལྷིང་བསྐྱེད་ཤིག་«གྲུབ་མཐའ་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་ཚུ་འགྲེལ་»ཞེས་པའི་དེ་བ་དེའི་དབྱུང་བ་བཞུགས་ལ། རྒྱང་ཟེད་རྒྱས་པ་སྐྱག་ཚང་བ་
རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་རང་རྣམ་དང་། དེའི་ཁ་རྫོང་བཅས་སྐྱག་ཚང་ལོ་རྩེ་བའི་གསུང་འབུམ། དེའི་ བོད་གཉིས་པར་བཞུགས།

༡༧ ལྷག་ཚང་གིས་རྗེ་ཙོང་ཁ་བའི་དབྱུང་མ་འགོག་པའི་གཞུང་«གྲུབ་མཐའ་ཀུན་ཤེས་»ལེ་ལུ་ལྷ་པ་རྩེ་པའི་ཚོག་ “གང་དག་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་
བའི་རྗེས་འབྲངས་ནས།” ཞེས་པ་ནས། “དེ་ལྟར་འགལ་བའི་ལྷན་ཚེན་ཡོད་པའི་རྒྱ།” ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲིག་འཇུག་པར་དང་།
དེའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་བར་བཞུགས། དེ་ལྟར་འདུག་ཚང་ལོ་རྩེ་བས་ཕྱིས་རྗེ་ཙོང་ཁ་བའི་«ལེགས་བཤད་གསེར་ཐང་»ག་ཟིགས་

པའི་རྒྱུད་བྱས་ཏེ་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཚེན་པོར་བསྟོན་བཤགས་སྤུལ་བའང་བྱུང་སྟེ། བསྟོན་པའི་ཚོགས་ཚ་ཚང་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཚེན་པོའི་རྣམ་ཐར་
དུ་འཕོད་པ་མ་ཟད། སྟག་ཚང་ལོ་རྩ་བའི་གསུང་འབྲུམ་དེབ། བོད། གཉིས་པར་རྗེ་བཙུན་རྒྱེ་བཟང་གསལ་པའི་ངང་རྒྱལ་ལྷན་ཟུང་བྱས་
བཅོང་བ་ཞེས་པ་བཞུགས།

༡༥ «གྲུབ་མཐའ་ཀུན་ཤེས།» དེབ། འོག ༡༧༧ དང་ ༡༨༡ ལ་གཟིགས། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོར་དེབ་
གཞུགས་སུ་དཔར་དུ་བསྐྱུན།

༡༦ ཅུང་ལ་མཚན་པ་ཞིག་ལ་སྟག་ཚང་ལོ་རྩ་བ་འདི་ས་སྐྱའི་མཁས་པ་ཚེ་ལག་ཅིག་ཡིན་མོད། དེའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འཚད་ཉན་ས་སྐྱའི་
ཕྱོགས་ལ་དམིགས་བསལ་དར་བར་མི་སྣང་ལ། ས་སྐྱའི་མཁས་དབང་གོ་རམས་པ་དང་། སྤྱུ་མཚོག་ལྡན་གཉིས་ཀས་སྟག་ཚང་
བ་བཞིན་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཚེན་པོའི་དུས་མའི་གཞུང་ལ་དགག་པ་རྒྱས་པར་མཛད་མོད། སྟག་ཚང་གི་གྲུབ་མཐའ་འདིར་དམིགས་
བསལ་བྲགས་རྒྱས་ཡོད་རྒྱལ་སྟོན་པར་མི་སྣང་།

༡༧ ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་ནི་དུས་རབས་བརྒྱ་བདུན་པའི་ནང་གི་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཚེ་གསལ་ཤིག་ཡིན་ལ། ལུང་སྐུ་ཞབས་
དུང་བག་དབང་ཚོས་ལྡན་སོགས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་བསྟེན་ཏེ་མདོ་སྟག་ས་རིག་གནས་དང་བཅས་པར་མཁས་པའི་སྤུལ་
དུ་ཕྱིན་པ་ཐོབ། རྒྱལ་མཚོག་ལྡན་པ་ཚེན་པོའི་དུང་ནས་བསྟེན་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་བཞེས། དགུང་ལོ་རེ་གཉིས་ལ་མདོ་སྐད་དུ་མེབས་
ཏེ་བཀྲིས་འབྲིལ་གྱི་གདན་ས་བྱས་བཏང་བའོ། དེར་རྒྱུད་གྲུ་ཡང་བཙུགས། རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་གི་སྤྲ་མཛད་ཅིང་། གསུང་ཚུམ་
ལ་གཞུང་ཚོན་བཀའ་པོད་ལྡེ་བ་བརྟེན་པའི་སློ་མང་གི་ཡིག་ཚང་དང་། གཞན་ཡང་«གྲུབ་མཐའ་ཚེན་མོ།» «བསམ་གཞུགས་ཚེན་
མོ།» «སྟན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་དབྱངས་ཅན་ཞལ་ལུང་»སོགས་གསུང་འབྲུམ་པོད་བཅོ་ལྷེ་ལོངས་པ་བརྒྱམས་པ་སོགས་རྣམ་
ཐར་རྒྱས་པ་དགོན་མཚོག་འཛིགས་མེད་དབང་པོའི་གསུང་འབྲུམ་པོད་ ཁ པར་བཞུགས་པ་ལ་གཟིགས།

༡༨ «གྲུབ་མཐའ་ཚེན་མོ།» དེབ། འོག ༤༩༤ ཅན་ ༤༦༩ པར་གཟིགས། ཀན་སུའམི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༩
ལོར་དེབ་གཞུགས་སུ་དཔར་དུ་བསྐྱུན།

༡༩ གོང་མཚུངས། དེབ། འོག ༣༩༧ ཅན་ ༣༩༡ པར།

༢༠ གོང་མཚུངས། དེབ། འོག ༤༩༩ ཅན་ ༥༡༧ པར།

༢༡ གོང་མཚུངས། དེབ། འོག ༡༤

༢༢ «ལུང་སྐུ་རོལ་པའི་རྫོང་རྗེའི་རྣམ་ཐར།» རྩུབ་བཀའ་ཚོས་ཀྱི་ཉི་མའི་གསུང་འབྲུམ། བོད། ༡ འོག ༡༤༤ ཅན།

༢༣ གསུང་འབྲུམ་བཀའ་བརྒྱམས་ཚང་མའི་ལམ་རིམ་གྱི་མན་ངག་དེར་«གཉིད་མོ་ཚའི་མི་ལམ་གྱི་རོལ་མཚོར་ཤར་བའི་བསྟན་བཅོས་ངོ་
མཚན་རྒྱ་སྣང་»ཞེས་པའི་མཚན་བྱུང་། གཞུང་ཚོན་འདི་ལུང་སྐུ་རོལ་པའི་རྫོང་རྗེའི་རྣམ་ཐར། འོག ༣༩༤ ཅན་ ༣༩༩ ཅན་བྱུང་།

༢༤ «དག་ཡིག་མཁས་པའི་འབྲུང་གནས་»དང་། «ཅན་རྫོང་པའི་ལོ་རྒྱུས།» «རྒྱལ་བྱབ་ཚེན་པོའི་རུབ་སྐྱའི་མཚན་རྟེན་གྱི་དཀར་ཆག་
དད་བརྒྱས་བྱེད་པ་དང་། «འཕྲོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དཀར་ཆག་»བཅས་པ་«གྲུབ་མཐའ་ལུན་པའི་མཛེས་རྒྱན་»དང་ལྟན་དུ་དེབ་
གཅིག་གི་ནང་ ༡༩༧༩ ལོར་མཚོ་སྟོན་མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་ནས་དཔར་དུ་བསྐྱུན།

༢༥ ལུང་སྐུའི་«ལྷ་མགུར་ཨ་མ་ངོས་འཛིན་»འདི་གིན་ཏུ་གསལ་ཆེ་ཞིང་། དེ་ལ་འགྲེལ་པ་མཛད་པའང་དགོ་ལྡན་པའི་ནང་ནས་མང་
ཅུ་ཞིག་བྱུང་བ་མ་ཟད། ཕྱིས་ཀྱི་སྤྲ་འབྲུང་གི་མཁས་པའི་གཞུགས་རྒྱུ་འཇུག་མི་ལམ་གྱིས་ཀྱང་འགྲེལ་པ་ཞིག་མཛད་པ་བྱུང་།

༤༤ «ལྷང་སྣེ་འགྲུབ་མཐའ་»དང་། «དག་ཡིག་མཁའ་པའི་འབྲུང་གནས།» བདེ་མཚོག་དྲིལ་སྤྲུལ་དཀྱིལ་གྱི་བྲིད་ཡིག་སོགས་དེ་
 ལྟ་ནས་དཔེ་རྒྱན་མཛའ་དུ་ཡོད་མོད། ལྷང་སྣེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབྲུམ་ཆ་ཚང་མཛའ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་གྱུར་གྱང་། ཉེ་དུས་
 སོག་ལུལ་ནས་གསུང་འབྲུམ་པོད་བདུན་ཆ་ཚང་བརྟེན་པ་རྟེན་པོ་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་ ༡༠༠ ན་ མེར་དཔར་བཤུས་ཀྱིས་
 དཔར་དུ་བཏབ།

དབ་སྐྱུན་གསལ་བཤད།

༡ འདིར་ང་ཚོས་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་ཀྱི་བོད་མེང་ཉེར་བཞི་པར་ལྷུང་སྐྱོ་རྩོལ་པའི་དོ་རྗེས་མཛད་པའི་«གྲུབ་མཐའ་ལྷུབ་བསྐྱེད་ལུ་པའི་མཛེས་རྒྱུ» ཞེས་བྱ་བའི་བོད་ཀྱི་བསྐྱེད་བཙུགས་གསལ་ཚེན་དེ་ལྷུང་ག་གཅང་དེས་ཐོག་དེང་རབས་ཀྱི་སྲོལ་ལྟར་དེབ་གཞུགས་སུ་དཔར་སྐྱུན་ཞུས་ཡོད། འདི་ནི་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་ནང་གྲུབ་མཐའི་སྐོར་དེབ་གཉེས་ཡོད་པའི་དང་བོ་དེ་ཡིན། འདིར་ང་ཚོས་མ་དཔེ་ནི་ཁོང་གི་གསུང་འབྲུམ་པའི་ཅིང་དཔར་མ་བོད་བུམ་ཡོད་པ་སོགས་ལྟར་མ་གོང་ས་ལས་སྐྱབས་མགོན་ཚེན་པོར་སྤུལ་བ་དེ་ལ་གཞི་བཟུང་ནས་རྗེས་བོད་ཀྱི་དབ་མཛོད་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༡༠༠༩ ལོར་སྐྱུར་དུ་དཔར་དུ་བཏབ་པའི་བོད་ཆ་པ་དང་ཇ་པར་བཞུགས་པ་དེ་ཡིན། མ་དཔེ་དེ་དང་མཚོ་སྐྱོན་མི་རིགས་དཔར་ཁང་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་དེབ་གཞུགས་སུ་དཔར་དུ་བཏབ་པ་དེ་དང་ཡན་རྒྱུན་བསྐྱར་ཞིབ་ཞུས་ཡོད།

གཞི་རྒྱུང་ང་ཚོས་མ་དཔེ་ཚོར་བཙུགས་ཞུས་པར་གང་ཡིན་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་སྤྱི་གཤམ་པའི་གྲོང་བཛོད་ནས་མཐུན་དེས་ལ། གཞུང་སོ་སོར་བཀའ་བསྐྱེད་དང་དེ་བཞིན་དུ་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ལྷན་ཚུལ་གྱི་གསུང་གི་ཉུང་པ་ཞིག་ཡང་ན་དངོས་སུ་ལུང་འདྲེན་མཛད་པ་ལམ། ཡང་ན་ཞལ་འཕངས་མཛད་པ་རྣམས་ཅི་རུས་ཀྱི་སོ་སོའི་ཁྱད་སྲོལ་ཚོས་ཞིབ་ཞུས་ཏེ་མཛད་པ་བོད་དང་གཞུང་སོ་སོའི་མཚན། དེ་བཞིན་དུ་གསུང་འབྲུམ་གྱི་བོད་ཀྱི་ཨང་གུངས། ཐོག་གུངས་ཡིག་ཐེང་དང་བཙུགས་པ་གསལ་བར་དོས་འདྲིན་བྱས་ཏེ་མཚན་བཞོད་ཡོད། བཀའ་བསྐྱེད་ཀྱི་ལུང་དོས་འདྲིན་སྐབས་ **སྤྱི་དགོ** ཞེས་པའི་བསྐྱེད་ཡིག་བཞོད་པ་ནི་སྤྱི་དགོ་བཀའ་འཇུག་དང་བསྐྱེད་འཇུག་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ང་ཚོས་དཔུང་ཞིབ་ཞུས་པའི་རྒྱུག་ལོ་ལིར་དཔར་བཞུགས་ཀྱི་དཔར་དུ་བཏབ་པའི་དཔར་མ་དེ་ཡིན་པས་བོད་ཀྱི་ཨང་གུངས་དང་ཐོག་གུངས་སོགས་བཞོད་པ་དཔར་མ་དེ་གཞི་བཟུང་ཡིན། དེ་ཡང་མཐུན་ཐོག་ལ་ཉུགས་ **ན** དང་། **རྒྱུབ་ཐོག་ལ་ཉུགས་ བ** བཙུགས་བཞོད་ཅིང་། དེའི་མཚུགས་ལྟར་ཡིག་ཐེང་ཡང་དོས་འདྲིན་ཞུས་ཡོད། **སྤྱི་དགོ** དཔེ་ཐོའི་ཨང་གུངས་ནི་ཉི་རྩེད་ཉི་རྩེད་ཀྱི་མཐོ་སྐོབ་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་ཕྱོགས་བསྐྱེད་གནང་བའི་སྤྱི་དགོ་བཀའ་བསྐྱེད་ཀྱི་དཀར་ཆག་གཞི་བཟུང་གི་ཨང་གུངས་དེ་རྣམས་ཡིན། **བཙུང** ཞེས་པའི་བཙུང་ནས་དཔར་བསྐྱེད་གནང་བའི་བཀའ་བསྐྱེད་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། དེའི་དཔེ་ཐོའི་ཨང་གུངས་ནི་ཉི་རྩེད་ནས་བཙུང་དཔར་མ་དེ་བ་གཞུགས་སུ་བསྐྱུར་དུ་དཔར་བསྐྱེད་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་དཔེའི་མཚན་ཐོ་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡིན་ལགས།

མཐའ་དོན་འདིར་ང་ཚོས་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་ཀྱི་བོད་འདི་ནང་། བོད་ཀྱི་ཉུང་བསྐྱེད་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ལས། གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་ཕབས་པ་ལྷུང་སྐྱོ་རྩོལ་པའི་དོ་རྗེས་ཡིགས་བཤད་མཉམ་དུ་བྱུང་བ་འདི་ཉིད་དེ་བ་གཞུགས་སུ་དཔར་བསྐྱེད་ལུ་པར་དགའ་སྲོལ་ཡིད་རང་དང་བཙུགས། གཞུང་འདིའི་འཚང་ཉན་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐོས་བསམ་གྱི་སྲོལ་མི་རབས་ནས་མི་རབས་ཉམས་པ་མེད་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་སྐོན་འདུན་ཡང་ལུས། བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་ནས། སྤྱི་ལོ་ ༡༠༡༩ ཟླ་ཚེས་ལ།

ལྷན་པའི་མཐའ་རྒྱུ་ལ་པར་བཞག་པ་ལྷན་པ་ལྷན་ལྷན་པའི་མཐའ་རྒྱུ་
ཞེས་བྱ་བ་བཞག་སོ།།

སྟོན་འགྲོའི་སྒྲིབ་བཤད།

༡༡། །མཚོ་གྲུ་ལུ་ལྷ་ལྷོ་ལ། གང་ཡང་མང་མཉེན་ཡིད་འོང་སྟོང་སྟོང་བས་ཟད་མི་ཤེས་པའི་སྒྲིབ་པའི་བརྒྱུ་བས་
ཆལ་ཆེལ་གཡོ་བས་རྣམ་དཀྱིགས་པ། །ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ལས་ལེགས་འོངས་ཀུན་རྟོག་སྒྲིབ་པའི་
སྒྲིབ་བྲལ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ལེགས་བཤད་གཟི་འོད་འབར། །སྒྲིབ་པ་བཅའི་སྟོན་པ་མཐའ་དག་མ་ལུས་
འཛིག་རྟེན་རྒྱུད་པ་ཀུན་དང་ལྷན་ཅིག་དུངས་ནས་འབྲིན་མཛད་པ། །ཐུབ་དབང་སྒྲིབ་པའི་ཉི་མ་ཚད་མའི་
སྟོན་པ་གང་དེའི་ཞབས་རུལ་བདག་གི་གཙུག་ཏུ་ཀུན་ཏུ་མཛེས་གྱུར་ཅིག།

རྒྱལ་བའི་སྒྲིབ་ཀྱི་བྱེ་བའི་དབུས་ན་རྒྱལ་བའི་དམ་ཚོས་འཛིན་པ་ལ། །རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཀུན་
གྱིས་མགྲིན་གཅིག་རྒྱལ་བ་ཉིད་བཞིན་རབ་བསྐྱེད་པ། །རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་མི་པམ་མགོན་དང་རྒྱལ་
བའི་ཡབ་གཅིག་འཇམ་པའི་དབྱངས། །རྒྱལ་བའི་ས་ཆེན་མ་མནན་དེ་སྤིང་རྒྱལ་བ་ཇི་བཞིན་བཤེས་སུ་
བསྟེན།།

རྟོགས་པར་རབ་དཀའ་ཐུབ་པའི་གསུང་གི་གནད། །རྣམ་པ་གཞན་ཏུ་འདྲིན་པའི་མཐའ་བཀག་
ནས། །བསྐྱུང་དང་སྟོན་འབྲིན་རིགས་བས་གསལ་མཛད་པ། །ཁྲི་སྐྱུང་ཐོགས་མེད་རྗེས་འབྲངས་བཅས་ལ་
འདུད།།

བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་བྱེ་བའི་གནད་ལ་ནམ་ཡང་སློ་གྲོས་འབྲུལ་བའི་བྱི་བྲལ་
ཞིང་། །འཕགས་པོད་མཁས་གྲུབ་ཏུ་མའི་སློ་ཡིས་འབད་ཀྱང་མ་ལྷིགས་རིག་ལམ་སྟོང་གི་སྟོང་པོའི་བརྩུད།།
གསལ་བར་འདོམས་པས་དྲང་སྟོང་མཚོག་གི་རིང་ལུ་གས་ཏུ་ས་ཀྱི་མཐར་ཡང་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་མཛད་པ།།
སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་རྣམ་པར་སངས་རྒྱས་སློ་བཟང་གྲགས་པར་བྱང་རྒྱུ་བར་དུ་སྟོང་ནས་འདུད།།

མཉམ་མེད་མགོན་པོ་དེ་ཡི་ལེགས་བཤད་ཀྱི། །མ་སྒྲིབ་བདུད་ཅི་མཚོག་གི་བལོ་སྐལ་ལ། །ལྷག་
པར་སྟོད་པས་རྒྱལ་སྐྱས་དམ་པ་ཡི། །མཆེད་རྒྱར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཀུན་ལ་འདུད།།

སློ་བཟང་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་གསང་དཔལ་གྱི་ཤེའུར་ཡོངས་གཏམས་ལེགས་བཤད་ནོར་བུའི་ཐུང་
པོ་ནི། །འགོ་ལ་ལྷག་པར་བརྗེ་བའི་འོད་ཞགས་རིང་པོས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་ཡ་མཚན་གཟི་འབར་བ།།
བཤད་སྐྱུང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཅེ་མོར་འགོད་མཛད་སྟོང་བས་བརྩུ་མངའ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཉི་མའི་དངོས། །དྲི་
མེད་ལུགས་བཟང་བསྐྱུ་དཀར་པོའི་ཚལ་འབྲུད་གང་དེར་བདག་ཡིད་དང་བ་ལན་བརྒྱར་འཛིན།།

མཁུན་དང་བརྗེ་བའི་དཔལ་ནི་རྒྱལ་སྐྱས་དམ་པ་གཞན་ལས་ཆེས་འཕགས་པས། །སྟོང་བས་བརྩུ་

མངའ་བ་རྣམས་ཀྱང་བཏང་སྟོམས་བགྱིད་པའི་ཆེར་སྟིགས་འགོ་བཤམ། །མ་སྟོང་སྟིང་སྟོབས་གོ་ཆ་བརྟན་
པོས་བདག་ཉིད་མགོན་པོ་ལྷ་མེད་པར། །སྟོན་མཛད་འགོ་བཤམ་སྟོ་བཟང་རྣམས་བཟང་རྒྱལ་མཚོར་སྟིང་
ནས་འདུད།།

རྟེན་འབྲེལ་མ་ལུས་ཚུ་ནང་ལྷ་བའི་སྣང་བརྟན་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་གཟིགས། །བདག་པས་
གཞན་གཅེས་བྱང་རྒྱལ་ཐུགས་འབྲོངས་ཉིང་འཛིན་མཛོད་ལ་མངའ་བརྟེས་པ། །རྒྱལ་སྲས་སྟོང་པའི་པ་རོལ་
ཕྱིན་གྱུར་ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་བྱེ་བའི་གཏེར། །མཉམ་མེད་དྲིན་ཅན་དག་དབང་མཚོག་ལུན་ཞབས་རྒྱང་
མགོ་བོས་ལན་བརྒྱར་མཚོད།།

ཆེ་བའི་སྟོས་ཀྱང་བརྒྱལ་དགའ་བདེ་བར་གཤེགས་གསུང་རྒྱ་མཚོ་ཆེར། །བདེ་སླག་ཉིད་དུ་
འཇུག་བྱེད་རྣམས་དབྱེད་འབྲུལ་གྱི་གྲུ་བོ་ཆེ། །བཅེ་བས་སྟིན་པའི་ཐབས་མཁས་མཚོག་གི་བཀའ་དྲིན་ཚོལ་
མཛད་པ། །བདག་གི་བཤེས་གཉེན་བཅུ་ཕྱག་ཞབས་རྒྱང་སྟིང་གི་བསྟོར་བསྟེན།།

གྲུང་གཞི་ཚིགས་བཅད་དུ་བསྐྱབས་པ།

སྟིང་པའི་གཙོང་རོང་ཟབ་མོ་སུ། །བྱེ་བ་ཐུག་བརྒྱའི་ངལ་བ་ཡིས། །རྣམ་པར་གཙོས་པའི་ངང་
རྒྱལ་ལ། །ལྷག་པར་སུན་པའི་སྟོ་ལུན་དག །འདི་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་འི་ཅི། །ཐབས་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་
ཡིན། །ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་ནི། །ལས་སུ་བྱ་བ་དམ་པ་ལགས། །སྟོ་བ་འགོངས་པའི་ཚོག་ཙམ། །སྟིང་
པོར་སྟོམས་པའི་བགྱིད་པ། །འབད་པས་བརྩོན་པ་ལྟར་ལེན་པ། །དེ་དག་སྟུགས་དང་བྱེ་ཐུག་ཅི། །དེ་ལྟ་
ལགས་ན་ལམ་དང་ལམ་མེན་པ། །རི་བཞིན་འབྱེད་པ་ཡང་དག་རིགས་པའི་ལམ། །མ་ཞོར་རི་བཞིན་གཤམ་
ལ་རག་ལས་བས། །རྒྱལ་འདི་འཆད་ལ་བདག་ནི་སྟོ་བར་གྱུར།།

སྟོན་དུས་ཞོར་འཛིན་སུ་མེད་སྟོ་བ་སུ། །མཁས་མཚོག་བྱེ་བའི་བད་ཚལ་བཞད་པའི་ཚོ། །རྣམ་ལུན་
སུང་བའི་ཚོགས་རྣམས་སྟོ་བཞིན་དུ། །དེ་དག་མདུན་སར་ལེགས་བཤད་སྒྱུར་རྩིས་རོམས། །དེ་ནི་དུས་ཀྱི་
འགྱུར་བ་ནི། །སྟིགས་མར་སྟོང་པའི་སྟིན་མོ་ཡི། །ཁྱོས་པའི་བཞད་གང་བརྒྱགས་པ་བཞིན། །སྟོ་ལུན་སྟིང་
ལ་འཛིགས་བསྟེད་གྱུར། །དེ་སྟིང་སྟོ་ཡི་ལུས་པ་དམན་པ་དག །རང་གི་ཉེས་པས་ཞོངས་པའི་བཙོག་རྒྱ་ཡིས།།
དམ་པའི་ལེགས་བཤད་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལུན་ཚབ། །རྣམ་པར་སྟོང་ལ་རིངས་པ་བཞིན་དུ་འདུར། །སྟོགས་
ལུང་འབྲོག་པོའི་ཡིད་ལུན་དག །རི་སྟིང་རང་དང་མ་མཐུན་པ། །དེ་སྟིང་དང་སྟོང་མཚོག་ཉིད་ཀྱི། །གསུང་
ལའང་མོས་པའི་རྣམས་མ་མཚེས། །དེས་ན་ཡང་དག་པ་དང་ལྟར་སྟེང་གི། །དབྱེ་བ་རི་བཞིན་བྱེད་པ་དགོན་

པས་ན། །དམ་པ་རྣམས་ཀྱང་བས་མཐའི་ནགས་ཚལ་དུ། །སྤོང་ལས་རྒྱུང་ཅུར་གཞེས་པ་ཉིད་ལ་སྒྲོ། །དེ་ཡི་
 རྒྱུར་ན་བདག་གིས་འདིར། །གཞན་ལ་ཕན་བསམ་རེ་བ་མེད། །བདག་ཉིད་ལེགས་པར་བཤད་པ་ལ། །
 ལོ་མས་པ་ལྟར་ལེན་ཅམ་དུ་ཟད། །ཅི་སྟེ་རང་གི་སྟོན་དང་བསྟན་པ་ལ། །རིགས་པའི་ལམ་ནས་དྲངས་པའི་དད་
 པ་ནི། །ཚིག་ཅམ་མིན་པ་སྤོང་ནས་བསྐྱེད་འདོད་པའི། །རྣམ་དཔྱོད་ཅན་འགའ་ཡོད་ན་རྒྱལ་འདིར་ཉོན། །

བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་ནི། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་གདམ། །སེང་གའི་ར་རོས་
 རྒྱོགས་མཛད་པ། །ཐུབ་པའི་དབང་བོ་ཞེས་བྱུང་གྲགས། །མགོན་དེས་གྲོལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་རྣམས་ལ། །
 གང་དུ་རི་ལྟར་མནར་བའི་སྟུག་བསྐྱེད་དང་། །གང་གིས་དེ་ལྟར་མནར་བའི་དེ་ཡི་རྒྱ། །ཅི་ཞིག་དེ་ལས་ཐར་
 པའི་ངོ་བོ་དང་། །ཅི་ཡིས་དེ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་རྣམས་ནི། །ཡང་དག་རིགས་པའི་ལམ་ནས་འདོམས་
 མཛད་པས། །ཞི་བའི་ལམ་ནི་དྲང་བོ་རབ་གསལ་བ། །བདག་ཅག་རྣམས་ལ་མཛོན་སྲུམ་བཞིན་དུ་བྱུང། །
 རྫོངས་པའི་འཕྲུལ་བས་དབྱེན་སྒྲིམ་པས། །རང་གི་བློ་གྲོས་ཚེས་འཕྲུལ་བ། །སར་སྐྱུ་གཟེགས་གཟན་རྒྱང་
 མིག་སོགས། །ལོག་པའི་འདམ་དུ་བྱིད་པའི། །སྟོན་པ་དེ་དང་དེ་དག་གི། །གཞུང་ལུགས་རྣམས་ནི་རྒྱལ་འདི་
 ཡིས། །བརྟབས་པོར་བསྐྱགས་པའི་ཅ་ཅོ་དང་། །མཚུངས་པའི་གནས་སུ་གསལ་བར་བཀོད། །དེ་ཚོ་ཚངས་
 པ་ཡིས་ཀྱང་བསྐྱེད་དཀའ་བའི། །བསོད་ནམས་སྐྱལ་བར་ལྷན་པའི་སྒྲུ་བོ་རྣམས། །ཐུབ་པའི་ཞལ་གྱི་སྒོ་
 ལས་ལེགས་འོངས་པའི། །བདུད་རྩི་མཚོག་གི་རོ་ལྷོང་བས་ངོམས། །ནམ་ཞིག་མགོན་པོ་མཚོག་དེ་ནི། །
 བའི་དབྱིངས་སུ་གཟིམས་པ་ན། །དེ་ཡི་བདུད་རྩིས་རབ་བསྐྱུངས་པའི། །འཕགས་པའི་ཚོགས་རྣམས་དེ་དང་
 དེས། །བསྟན་པ་དམ་པའི་རྒྱལ་མཚོན་ནི། །སྒྲུ་བོ་དག་གི་རྩ་ལག་ཏུ། །འབྲེལ་བ་མེད་པར་བཟུང་བ་ཡིས། །
 ས་འདི་སྐལ་བ་བཟང་བོར་བསྐྱབས། །གང་ཚོ་སྟོན་པའི་གསུང་ལ་རབ་ཞུགས་ཀྱང་། །ཐེག་པ་མཚོག་གི་
 བགོ་སྐལ་དམན་པ་འགས། །ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་མདོ་དོན་མ་ལྟོགས་པར། །སྒོ་གོས་དམན་པས་བལྟང་བ་དེ་
 ཡི་ཚོ། །རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ཀྱི། །གསུང་རབ་འབྱེད་ལ་ཚད་མའོ་ཞེས། །བསྟགས་པའི་མེ་ཉོག་
 འཐོར་མཛད་པ། །དབལ་མགོན་གྱི་ཡི་དབང་བོ་ཡིས། །གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་དྲང་དང་ངེས་པའི་དོན། །རིགས་
 ལམ་བྱེ་བའི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་བྱ། །ཡོད་དང་མེད་པའི་མཐའ་བུལ་ཟབ་མོའི་དོན། །གཞན་དུ་དྲང་བྱེད་
 པའི་བཀའ་དྲིབ་མཛད། །དེ་ཚོ་རྒྱལ་བ་ཉི་མའི་གཉེན། །རང་གི་བསྟན་ལ་བཞི་བ་ནི། །བསྐྱེད་ལ་སྐྱར་ཡང་
 འོང་བ་བཞིན། །ཐེག་མཚོག་རྒྱལ་ནི་གསལ་གྱུར་ཏེ། །དེ་ནས་སྟོན་གྱི་རྒྱལ་བ་ལ། །ལྷག་པར་བྱ་བ་བྱས་པ་
 ཡིས། །དམ་ཚོས་འཛོན་པའི་སྟོན་ལམ་མཐུ། །ཚེས་ཚེར་གྲུབ་པའི་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། །རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་
 ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་ཡི། །རྒྱད་བྱུང་རིགས་པའི་ལམ་ནི་གཉེས་པ་ཡིས། །གཞུང་འཛོན་གཉེས་སུ་མེད་པའི་རྣམ་

རིག་གི། ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཚེན་ལེགས་པར་སྐྱེ་ཞེས་གྲགས། ཉི་མ་ལྷ་པར་རབ་མཚུངས་པའི། ཤིང་རྟའི་སྲོལ་
ཟུང་མཚོ་ཚེན་ལས། ལེགས་པོངས་པ་ཅ་གྲུབ་པ་དང་དཀར་འཕྲེང། འཕམགས་ཡུལ་མངོན་རྒྱུན་ཚར་དུ་དངར།

ནམ་ཞིག་ལུགས་བཟང་འོ་མའི་མཚོ། ཀྲི་ལ་གཤོངས་རྗེས་ལུང་འོགས། རྣམ་ལུན་བསོད་ནམས་
བསེར་ལུ་ཡིས། རྣམ་པར་བསྐྱོད་ཅིང་ལུང་པ་ན། མཁས་མཚོ་གཞི་བ་བསྐྱུང་བ་དང། ལྷུབ་པའི་རྗེ་པོ་
མཚོ་སྐྱེས་ཞབས། མི་རྗེ་ཟུར་ལུང་ལུ་པ་ཡི། རྣམ་འདྲེན་ངང་པའི་དེད་དཔོན་གསུམ། ཉེར་ནི་རྣམ་ལུན་གྱི་
བའི་བསོད་ནམས་གྱི། ཤྲོ་བས་ཉེ་བར་བཀྲུག་བཞིན་ལུན་ཅིག་གཞེས། ཉེ་ལས་དྲང་སྲོང་དམ་པའི་སྐྱོད་
རྒྱུ་ལ། རྣམ་པར་གཞོལ་བའི་རྣམ་སད་གཞོན་ལུང་ཚོགས། རྗེ་ལུང་ཚོས་བཟང་མདུན་ས་ལ། མི་ལམ་
གསུང་སྐྱེས་དམ་པའི་ཚོགས། ལྷོ་མས་པར་རོལ་བཞིན་དེ་ན་ཡང། ཉེ་ལུང་དགའ་བས་ལ་མཚན་འཛོམ།
རེ་ཞིག་ཅིག་ན་རྒྱུ་དེ་ལ། རྣམ་པར་འཁྱུང་བའི་ཡིད་ལུན་པ། རྒྱ་སྤོང་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མངགས་པའི། རྐྱེ་
པོ་མཁའ་འགྲོའི་གདོང་ཅན་འགས། དྲང་སྲོང་གསུང་ཉིད་གཞན་དུ་འདྲེན་པ་ཡི། ལྟ་ངན་མི་གཙང་
འབགས་པའི་མཚུ་རིང་པོ། མི་རིགས་ཐབས་རྒྱན་སྐྱོགས་བཞིན་ལུགས་བཟང་འདིའི། རོར་འཛིན་འགུམ་
པར་འཕྱིད་བས་རྣམ་པར་བསྐྱེད། ཉེར་ཡང་གངས་ཅན་སྐྱེ་པོ་ཡི། བསོད་ནམས་རྟ་བདུན་གྱིས་དྲངས་པའི།
བདུའི་ངང་རྒྱལ་ཉེན་གྱི་ཉེ། ཉེ་ཉེད་བསལ་ལྱིར་དེར་ནི་ཆས། རིགས་རྒྱལ་རྗོངས་ཚེ་མེར་གྱིས། འོག་སྐྱ་
འཁྱུང་བའི་བྱ་ཚོགས་གྱི། ལྷུང་པའི་ལུམ་པ་དུལ་བྱས་ཤིང། ལྷུབ་བརྟན་འདབ་བརྒྱབ་ཞུང་པར་མཛད།

དེ་ནས་དུས་རིང་ཞིག་ན་དེ་ལུང་ལ་མཚན་དགེ་ལེགས་ལོར་ལུང་དབྱ། རྐྱེས་ལུང་བསོད་ནམས་
སྲོང་གིས་འགྲུགས་པའི་དུས་གྱི་དཔལ་ནི་རྒྱལ་བ་ན། རིག་པའི་སྐྱགས་ནི་བསྐྱེད་པོར་འཛིན་པའི་སྐྱོད་རྒྱུ་
དྲི་མའི་ར་རི་ཡིས། ཡང་དག་ལྟ་སྐྱོད་ཤེལ་གྱི་གོང་སྐྱོན་པོར་བཞུད་ལ་མངོན་དུ་སྐྱོགས། ལྷུང་ཡང་དུས་
དམན་གཤོང་ལུ་ལ། འཕྱེལ་བའི་ལུགས་བཟང་ཉ་རིའི་སྐྱོན། ལྱེན་དུ་སྐྱོང་བའི་རིགས་སྐྱགས་མཁའ། རྐྱོན་
ལམ་མཐུ་གྲུབ་ལྟའི་བླ་མས། ཉེད་པའི་བ་དན་འཕྱུང་འཕྱུལ་ནི། རྐྱེད་སྐྱོབས་བརྟན་པོས་བཟུང་བ་གང།
རྣམ་གཞོན་རྒྱལ་གྱི་རོས་དག་ཏུ། ལུན་གཅིག་མིན་པར་གཡབ་པ་ལས། ལྷུ་རིག་ལོར་ལུང་དྲ་བ་བྱང་རྒྱབ་
སྐྱགས་གྱི་སྐྱེན་མཚོག་དང། ལུན་ཅིག་སྐྱགས་གསང་དཔལ་གྱི་ལེའུར་ཡོངས་གཏམས་ལུལ་བྱང་ཞབས།
བདག་གིས་འདིར་ནི་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་དེས་པར་བསྐྱུབ་སྐྱེས་དུ། བཀྲུ་གིས་རྐྱང་པ་དལ་གྱིས་བཞོམས་
བས་དེར་ནི་སྐྱགས་ཅེས་གྲགས། ཤིན་ཏུ་ཞི་བའི་སྐྱོད་རྒྱལ་གོས། རྣམ་པར་བཞོས་པའི་དམ་པ་དེས། དྲང་
པོར་སྐྱེ་བའི་ལམ་གསུམ་འཕམ། ཞལ་གྱི་སྐྱོ་ལས་རྣམ་པར་སྐྱགས། འོག་པའི་ཚང་ཚིང་དྲུངས་ལྱུང་ནས།
དྲང་སྲོང་ལམ་བཟང་བདུའི་ཚོལ། ལྷུར་པར་སྐྱོད་བསྐྱེད་དགའ་སྐྱོན་གྱིས། རྗོགས་ལུན་དཔལ་མོ་སྐྱར་

ཡང་བཀུག། །འདི་ག་ཉེན་སྲུང་དོར་སློབ་པའི་མིག་གཅིག་ལ། །སྐྱེས་མཚོག་རིན་ཆེན་བཟང་པོའི་དཔལ་
 མངའ་དང་། །གསང་བ་སྲུང་མེད་ཚོས་ཀྱི་དོ་རྗེའི་མཛོད། །སློ་བྱོས་སྐྱེམ་པར་ཐོགས་པའི་སྐྱ་སྐྱུར་སོགས།
 །འཁོར་ལོ་བཞི་ལྟན་དམ་པ་འགས། །འཕགས་ལུལ་ཚོས་ཀྱི་བང་མཛོད་ལས། །སློ་ཡི་རུས་པས་ཅི་ཐོགས་
 ཀྱིས། །དམ་ཚོས་ནོར་སྲུང་མ་པར་སྲུངས། །སྲུབ་བསྟན་དཔྱིད་ཀྱི་དཔལ་མོའི། །དབུས་འགྲུར་ཚལ་ལས་
 རྣམ་འཕོས་པ། །ཡ་བ་རི་བའི་ས་ཕྱོགས་སུ། །གཏན་དུ་འཁྱེལ་བའི་ཕྱེ་དགའ་བཟུང་།།

རྣམ་པར་དགོ་བའི་མྱེད་བྱུང་ཟུར་མིག་མ། །ལོག་པར་བགོམས་པའི་སྐྱེས་སུའི་གོམས་སྟབས་ལ།
 །རངས་པར་མ་གྲུར་དེ་འདི་ཉིད་ལས། །གཞན་དུ་འགོ་སྐྱེམ་འཁྱོག་པོར་བགོད་པ་ན། །སྟོབས་བརྩུ་མངའ་
 བའི་རྗེ་པོར་གྲུར་པའི་ཡབ་གཅིག་མཁའའི་གཏེར་དེ་འི། །ལྷུར་བ་ལྷུར་བར་དབང་སློབ་ཟུར་སྲུད་གསེར་
 ལྷན་སྲུབ་པས་རབ་བྱུགས་ནས། །སྲུབ་བསྟན་མཛོས་དགའ་མ་ཡི་ཡིད་ཀྱི་བརྟན་པ་ཉམས་པར་མི་འགྲུར་སྲུད།
 །དག་པའི་ཞིང་གི་མཁའ་ལས་གངས་རིའི་སྐྱེན་སྲོངས་རོགས་སུ་སྡིང་བཞིན་གཤེགས། །གང་གི་མཁའའི་
 ལྷན་པོ་ཡིས། །ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཐའ་དག་འི། །ཉུངས་འབྱུང་ཚོད་དུ་བྱས་པ་ཡིས། །རྒྱལ་བ་རྣམས་
 གུང་སྐྱེངས་ཅེས་གྲགས། །བདེ་བར་གཤེགས་གཞུང་ཚུ་སྲུང་བྱེ་བའི། །དེ་ཡི་སློ་བྱོས་རྗེས་སུ་འགོངས་པའི་
 སྲུད། །ཉིན་མཚན་ཀུན་དུ་འབད་པས་བབས་གྲུར་གུང། །གང་སྐྱགས་ར་བར་དོག་པའི་སྐབས་མ་མཚིས།
 །དེ་ཡི་ཞལ་གྱི་བརྗོད་ལས། །ལེགས་འོངས་ལེགས་བཤད་སྲུང་ཕྱི་ཡིས། །དོམས་པའི་མཁའ་གྲུབ་རྟེན་དུག་
 ཚོགས། །རིགས་པའི་དར་དོར་སྐྱོགས་པ་ཡིས། །རྗོད་འོངས་འབྱུང་འཁྱོགས་པ་ནས། །རྒྱལ་མཛོད་འདོན་
 སྟོབས་པས་མའི། །རལ་བ་རྣམ་པར་འགོངས་པའི་བར། །བར་འཚོམས་མེད་པར་འགོངས་པར་བྱས། །ཅིར་
 ཡང་མི་སེམས་རྒྱ་ཤིང་ལ། །སྟིང་པོར་འེ་བའི་བྱིས་པ་ཡིས། །རང་མཚན་སྐྱོགས་པའི་ཅ་ཅོ་རྣམས། །མིང་གི་
 ལྷག་མ་ཉིད་དུ་གྲུར། །ཐབས་ཤེས་གསོག་ཟུང་རྣམ་པར་བསྟོད་པ་ཡིས། །སྲིད་པའི་སྐྱ་མཚོའི་ལ་རོལ་སྤོབ་
 བྱེད་པ། །རྒྱལ་སྐྱས་རང་པའི་རྒྱ་ཚོགས་འདི་མཐོང་བས། །བདུད་སྟེའི་ཡིད་ལ་ལྷ་རན་དཀའ་སྲུབ་བསྟེན།
 །སྲུབ་པའི་དབང་པོ་གྲུ་ཡི་ཞབས། །འཇམ་དཔལ་དབྱུངས་ཅེས་གྲགས་རྣམས་ཀྱིས། །གསང་བའི་གཏམ་འི་
 མ་ལུས་པ། །འདི་ཉིད་སྐྱས་དང་བཅས་ལ་བསྟན། །གནའ་དུས་མཁའ་གྲུབ་གསེར་རིའི་འཕྲེང། །ཡ་མཚན་
 བརྗེད་བག་ཆེ་རྣམས་གུང། །ཉི་མའི་དུང་ན་མེ་ཁྱེར་དང། །མཚུངས་པའི་གནས་ལ་འདི་ཡིས་བགོད།
 །འདུལ་བ་འབྲམ་སྟེའི་གཞུང་གི་དོན། །ལལ་ཏུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་ཡང། །འདི་ཉིད་ཁོ་ནའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས།
 །གངས་རིའི་ཁོད་དུ་རྗོགས་པར་གསལ། །རིགས་པའི་དབང་སྐྱག་ལས་འོངས་པའི། །རིགས་པའི་སྐྱོག་འཕྲེང་
 སྟོང་དག་གུང། །འདི་ཡི་ཞལ་གྱི་རྒྱ་ཚུ་འདོན་ལས། །ཉམས་འགྲུར་བྱེ་བས་རྗོགས་པར་འབྱུག །སྤོང་གུབ་

མཐའི་བྱུང་བར་གྱི། །སྤྱོད་པའི་གནས་རྣམས་ལེ་ལེ་བཞིན། །རིགས་ལམ་བརྒྱ་ལས་ལེགས་དངས་པ། །མ་
 འདྲེས་བཞིན་དུ་གསལ་བར་བཀྲ། །རྒྱལ་ཡུམ་སྐྱེས་དོན་སྡིང་པོའི་བཅུད་བཟང་པོ། །རིམ་པ་བདུན་གྱི་རྒྱ་
 ཡིས་བཅིངས་པ་ཡང་། །འདི་ཡིས་དཀའ་འབྲེད་པར་ལེགས་བསྐོལ་ནས། །སློབ་ལྟ་སྡིང་གི་བདུད་ཚི་ཉིད་
 དུ་མཛད། །མཐའ་དང་བྲལ་བའི་ལྟ་བུ་བཟོ་དང་། །དབགས་པར་དཀའ་བའི་གསང་སྐྱེས་སྤྲེལ་བའི་ཚུལ། །
 ལྷན་གྲུང་གསལ་བར་མ་ལྷས་གནས་དེ་ནི། །འདི་ཡིས་མངོན་སུམ་བཞིན་དུ་འགོ་ལ་བསྟན། །སྡིགས་མ་
 ལས་གྲུང་ཆེས་སྡིགས་མའི། །དང་ཚུལ་མངོན་པར་བརྟན་གྱུར་གྲུང་། །སྤྱོད་པའི་གསུང་གི་གསང་བའི། །ད་
 དུང་མ་ཉམས་འདི་ཡི་དྲིན། །དེ་སྤྱིར་འདི་ཡི་རིང་ལུགས་ནི། །སྤྱོད་པའི་གཏམ་གྱི་རྒྱལ་ཡིན་ཏེ། །འདི་ལས་
 གཞན་དུ་གྱུར་པ་དག །བྱིས་པ་འདྲིད་པའི་རྣམས་གར་ཡིན། །དེ་ལྟ་ལགས་ན་དུང་ཚུལ་འདི་ལ། །རྒྱལ་
 བཞིན་སྡོད་པའི་བགོ་སྐྱལ་སྡོམ་ཅི་དགོས། །ལེགས་པར་མོས་པའི་སྐྱལ་བའང་སྤྲ་བ་རྣམས། །དེས་པར་རང་
 གི་ལས་གྱིས་ཞོངས་ལས་ཅི། །དེ་སྤྱིར་གང་ཞིག་མཁས་པ་འཇམ། །འོན་ཏེ་མི་མཁས་པ་ཡང་རུང། །རང་རང་ལྷས་
 པ་ཅི་ཡོད་གྱིས། །རྒྱལ་འདི་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་རིགས། །

རིགས་པས་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་ལུགས། །སློབ་ལྟ་རྣམས་གྱི་འཇུག་དོགས་ཏེ། །མི་རིགས་པའཇམ་
 ཐེ་ཚོམ་གྱི། །གནས་ལ་དཔྱོད་ལྡན་སུ་ཞིག་འཇུག །སྡོད་གསུམ་གྱི་དགོངས་པའི་དོན། །འགལ་བ་མེད་
 ཅིང་ལེགས་གནས་པ། །གང་དུ་རེས་པར་ཡོད་པ་དེ། །དང་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་བརྟན་པ་ཡིན། །བསྐྱབ་པ་གསུམ་
 གྱི་སྐྱབ་པ་ནི། །སྡོན་དང་བྲལ་བར་ལེགས་གནས་པ། །གང་གི་ཕྱོགས་ལ་མཆིས་གྱུར་པ། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་
 བསྟན་པ་ཡིན། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ལེགས་འབྲེལ་ཞིང་། །སྡོད་ཉིད་སྡིང་རྗེའི་སྡིང་པོ་ཅན། །གང་དུ་
 ལེགས་པར་གནས་གྱུར་པ། །དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་ཡིན། །མཐའ་དང་བྲལ་བའི་ལྟ་བུ་དང་། །དཔྱད་
 འཛིག་ཆམ་ཉམ་སྒྲོམ་པ་དང་། །མདོ་སྐྱེས་བཞད་སྐྱབ་འགལ་མེད་སྡོད། །དེ་ནི་བསྟན་པ་སྡོན་མེད་ཡིན། །
 ཐོས་བསམ་ཕྱོགས་སུ་མ་སོང་ཞིང་། །གཞུང་ལུགས་གདམས་པར་གར་བ་ཡིས། །མཉན་འོས་རིགས་པའི་
 ལམ་སྐྱེ་བ། །དེ་ཉིད་ལ་ནི་མཁས་པ་ཟེར། །ཉོན་མོངས་དཔལ་ནི་ཚོགས་པ་དང་། །རང་དང་གཞན་རྒྱད་
 འདུལ་བར་ལུས། །ལྟ་སྡོམ་འབྲལ་བྲལ་གདེང་ལྟ་བུ། །དེ་ཉིད་ལ་ནི་གྲུབ་པ་ཟེར། །མཁས་པས་གྲུབ་པ་
 མ་བཅོམ་ཞིང་། །གྲུབ་པས་བརྟན་པ་མ་བཅོམ་པར། །བསྟན་ལ་ཕན་པ་སྐྱབ་པ་ལ། །སྐྱིས་བྱུང་མ་པ་ཞེས་
 གྲུང་ཟེར། །དེ་སྤྱིར་གང་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་གནས། །དེ་ལ་རི་ལྟར་འཇུག་པར་བྱ་བའི་རྒྱལ། །ལུགས་ལས་
 འབྲས་བུ་རི་ལྟར་འབྲུང་བ་རྣམས། །མ་ཞོར་ཤེས་པ་འདུན་མའི་གཙོ་བོ་ཡིན། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་
 ཡི། །རིམ་པ་རྩུང་ཟད་བརྗོད་པ་འདི། །འཚད་པར་འགྱུར་བའི་བསྟན་བཅོས་གྱི། །དོ་མཚར་གཏམ་གྱི་སྤོང་

གཞི་ཡིན།།

གང་གི་ཟབ་བསྐྱིད་ངམས་གནག་སྒྲོ་ཡི་རྒྱ་མཚོ་གཉིང་མཐའ་བྲལ་བཞིན་སྤང་བའི་འཇུག་རོགས་སུ། །མཐའ་ཡས་ལེགས་བཤད་བྱེ་བའི་རྒྱ་རྒྱུང་རིགས་ལམ་དབུ་བའི་འཇུམ་པ་ཅི་ཡང་ཚོད་བཞིན་དུ། །རྒྱུ་ཚད་མེད་པར་འབབ་པའི་དགའ་བ་སྤྱིང་ལ་གནས་པ་དེ་ཡི་ཁ་ཡི་སྒྲོ་དག་ལས། །དུས་མཐའ་འདིར་ཡང་ལེགས་བཤད་འོད་འཕེང་བྱེ་བ་འགྲུབ་པའི་ཡ་མཚན་འདི་ལ་ད་ལྟོས་ཤིག།

གང་ཡང་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པའི་སྒྲོ་གྲོས་གྱི་ཚོར་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ནི་ཇི་ལྟར་ན་བདག་ཉིད་སྤྱིང་དུ་མི་སྤུག་པའི་དངོས་པོ་རྣམ་པ་སྤྲོ་ཚོགས་པ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་སྲིད་པའི་འབྲོག་དགོན་པ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ལས་ཡོངས་སུ་ཐར་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེའི་ཐབས་ཡང་དག་པ་ནི་གང་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ནི་གང་སྐྱུམ་དུ་སོ་སོར་རྟོག་ཅིང་དཔྱོད་པ་ལ་འཇུག་པར་རིགས་ཏེ། །གྲོ་ལ་བདོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱི་ལས་སུ་བྱུ་བའི་གཙོ་བོ་ནི་འདི་འབང་ཞིག་དུ་ཟུང་བའི་སྦྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཐུབ་པ་ཉི་མའི་གཉེན་གྱི་བསྟན་པ་ཞོ་ན་ཐར་འདོད་ཀྱི་འཇུག་རོགས་སུ་ན་མེད་པ་ཡིན་པར་ངེས་པ་གཉིང་ནས་རྟེན་པ་ལ་ལུགས་འདི་ཉིད་གང་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དག་གི་རྒྱལ་དང་། དེ་ལས་ཇི་ལྟར་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་རྒྱལ་རྣམས་འོ་ལ་སྤྱི་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས་ཏེ། །གཞན་དུ་ན་བདག་ཅག་གི་སྒྲོན་པའི་ལུགས་ནི་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའོ་ཞེས་སྐྱུས་གྲང་ཚོག་ཙམ་དུ་ཟུང་བར་འགྱུར་བའི་སྦྱིར་དང་། རང་གི་སྒྲོན་པ་དང་བསྟན་པ་ལ་ཡང་རིགས་པའི་ལམ་ནས་དངས་པའི་དད་པ་བརྟན་པོ་མི་སྦྱེ་བའི་སྦྱིར་རོ། །དོན་གྱི་དབང་འདི་གཟིགས་ནས་དབུ་མ་རྒྱུ་ལས། །སྒྲོ་ཚོར་ལྡན་པས་ལུགས་གཞན་ལ། །ཇི་ལྟར་སྤྱིང་བོ་མེད་མཐོང་བ། །དེ་ལྟར་དེ་དག་སྦྱོབ་པ་ལ། །ཤུས་པ་ཤིན་ཏུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར། །ཅུས་དང་། །ཁྱད་པར་འཕགས་པ་སྦྱོད་ལས། །སྤྲོ་གས་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ལ། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་རྣམ་བསམ་པ། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་མགོན་ཚུངས་ལ། །བདག་གི་ཡིད་ནི་དང་བར་གྱུར། །ཅུས་སོ། །དེས་ན་རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཆེ་ལོང་ཙམ་ཞིག་འདིར་གྱི་བར་བྱའོ།།

གྲུབ་མཐའི་སྒྲོ་དོན་སོགས་བཤད་པ།

དེ་ལ་གཉིས། །སྤྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། །སོ་སོའི་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་བོ་ལ། །གྲུབ་མཐའི་སྒྲོ་དོན། །དོ་བོ། །སྤྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར། །མིང་གི་རྣམ་གྲངས། །གྲངས་ངེས་དང་ལ།

དང་པོ་ནི། སྤྱིར་གྲུབ་མཐོང་ཐ་སྐྱོད་མདོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཤིང་། སྤྱི་ལོ་ལྷན་ཞེས་པའི་སྐྱོད་ཀྱི་ཕྱིངས་
 ལས་བརྟན་བཅོས་དང་དམ་ཚིག་དང་ཡང་དག་པ་རྟོགས་པ་སོགས་ལ་འཇུག་པར་བཤད་ཀྱང་། འདིར་ནི་རང་
 གི་སྤོ་འོར་ཡང་དག་པའི་གནས་ལུགས་སམ་དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་ནི་འདི་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་མེད་དོ་སྐམ་དུ་
 རིགས་པས་གྲུབ་པའམ་ཐག་བཅད་པའི་ཚལ་བྱ་སྟེ། སྤྱི་ལོ་གྲུབ་པ་དང་། ལྷན་མཐོང་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་རྟོག་གིས་སྤོ་བཏགས་པའི་ཚལ་ཞེན་བསྐྱོད་ཀྱི་ལས་རང་གི་སྤོ་འོར་རིགས་པས་
 དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་ཉིད་གྲུབ་མཐོང་འོ་པོའོ། །ཚུལ་དེ་རིགས་པའི་ལམ་ནས་སྤོ་བས་
 བ་གྲུབ་མཐོང་སྤྱོད་པོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་རིམ་ནི་གཉིས་ཏེ། གྲུབ་པའི་མཐོང་ལ་མ་ཞུགས་པ་དང་
 ཞུགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་པས་སྤྱོད་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་དག་ཚེ་འདིའི་བདེ་
 བ་ཅམ་དོན་དུ་གཉེར་བའོ། །སྤོ་མ་ནི་དེ་ཅམ་གྱིས་ཚོག་པར་མི་འཛིན་པར་རང་གི་སྤོ་འོར་འཐད་པས་སྤྱོད་
 པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་དེས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་དབྱུང་ནས་སྤོ་འོར་བྱེད་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། སྤོ་
 བ་རང་གི་གྲུབ་མཐོང་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་གཤམ་བ་སྤྱོད་གས་རྒྱུང་འཕེན་པས་ཀྱང་སྤོ་བའི་རྒྱ་འབྲས་རྣམས་
 ཡོད་མེད་དཔྱོད་པ་ལ་ཞུགས་ནས་རིགས་པ་ལྟར་སྤོ་ལ་ཡང་དག་པའི་རིགས་པར་སྤོ་མས་ནས་རང་གི་
 གཞུང་འཇུགས་པའི་སྤྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ནི། སྤོ་བ་རང་གི་ཞུང་པར་ཅམ་ནི་དགོན་མཚོག་གསུམ་སྤྱོད་པས་གནས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་
 ལེན་པ་ལ་ཚོས་འདི་ལ་དང་དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་ཚོས་འདི་ལ་མ་ཡིན་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། ཁས་
 ལེན་ཚུལ་ཡང་བྱང་ཚུབ་ལམ་རིམ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་དགོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པ། ཞུང་པར་
 ཤེས་པ། ཁས་སྤངས་པ། གཞན་དུ་མི་སྤོ་བ་བཞིའི་སྤོ་བས་སྤྱོད་པས་སྤོ་འོར་བའོ། །སྤོ་བ་རང་གི་ཞུང་པར་སྤྱོད་པས་
 འགོས་འབྱེད་པ་འདི་ནི་དབལ་བ་སྤྱི་བ་དང་མཉམ་མེད་རྫོང་ལོ་ཚེན་པོ་དང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཚེན་པོའི་བཞེད་པ་
 ཡིན་ཏེ་གནད་ཤིན་ཏུ་ཚེའོ། །འོ་ན་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ན་སྤྱོད་པས་སྤོ་འོར་བའི་སྤོ་འོར་དམ་
 ཞེན། རང་ཉིད་འཛིགས་པ་མཐོང་དག་ལས་གོ་ལ་ཟེན་མོད་ཀྱང་སྤྱིར་མི་གནས་པའི་སྤོ་འོར་འདས་སྤིང་ཞིའི་
 འཛིགས་པ་ལས་སྤོ་བ་པའི་སྤོ་བས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པའི་ཚད་མ་ནི་ཡོད་པས་མི་འགལ་ཡོ། །འོན་ཀྱང་སྤོ་
 བ་རང་གི་གྲུབ་མཐོང་སྤྱོད་པའི་ཞུང་པར་ནི་དགོན་མཚོག་གསུམ་སྤྱོད་པས་གནས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་པར་མ་ཟད་
 ལྟ་བུ་བཀར་བཏགས་ཀྱི་ཐུག་རྒྱ་བཞི། ཁས་ལེན་པའི་གྲུབ་མཐོང་སྤྱོད་པའི་རང་སྤོ་འོར་དང་། དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་
 པའི་གྲུབ་མཐོང་སྤྱོད་པའི་གཞན་སྤོ་འོར་ལ་ཡིན་ཏེ། རང་སྤོ་བ་གནས་མ་སྤོ་བས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་
 ཟུག་ཁས་ལེན་ཚུལ་དང་དེ་གྲུབ་མཐོང་གང་དུ་གཏོགས་པའི་ཚུལ་དབྱུང་བ་ནི་འོག་ཏུ་འཚད་པར་འགྱུར་རོ།།

གཞན་དག་ན་ཤེ། གང་སྐབས་སུ་འགོ་བ་དེས་ནི་དེས་པར་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ལས་ལེན་དགོས་ཏེ་སྐྱེ་
 དན་ལས་འདས་པའི་དོ་བོ་དང་དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་རྒྱལ་ས་ཚད་མས་དེས་ནས་སྐབས་སུ་འགོ་དགོས་པའི་
 རྒྱུར་དོ། །དེས་ན་ཁྱེད་པར་སྤྱི་མ་སྐྱུར་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། །གང་གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་འགོ་བ་དེ་ནི་གྲུབ་མཐའ་
 སྐྱེ་བ་པོར་ཡང་འགྱུར་བར་དེས་སོ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། དང་བ་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐབས་སུ་འགོ་བ་
 དང་འཁོར་བ་མཐའ་དག་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པས་ཀྱང་རང་ཉིད་རན་འགོའི་འཛིགས་པ་ལས་སྐྱག་ནས་
 སྐབས་སུ་འགོ་བ་ཙམ་འཛིན་པའི་དགོ་བསྟེན་དུ་གྱུར་བ་ཡོད་པའི་རྒྱུར་དང་། རི་སྤོང་བྱག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱལ་
 རིགས་པའི་ལམ་ནས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་སྤོང་དུ་ཚོས་འདི་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱེ་བར་མི་འཛོག་པའི་རྒྱུར་དོ།
 རྒྱུར་སྤྱི་མ་ནི་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས། རྒྱུ་བྱག་སྐྱེ་དང་མདོ་སྤེལ། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་བ་དབུམ་པའི། རྒྱུབ་
 མཐའ་གང་ཞིག་ཚོས་སོགས་ཀྱི། ཚོགས་བཅད་སངས་རྒྱས་ཕྱག་རྒྱས་བཅད། ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་མདོ་
 རྒྱུད་དུ་མ་ཞིག་ལས་སྤྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའི་ཁྱེད་པར་ལྟ་བུ་འབྱེད་པར་གསུངས་ཏེ་མ་སྐྱོས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། གཞན་སྤེད་དང་། རྒྱུ་ལོ་ལ་བ་དང་། ཚོས་འདི་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ལྷ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་
 བེ་རྣམ་གངས་ཏེ། ཚོས་འདི་བ་དང་། རང་སྤེད་དང་། རང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་གངས་སོ། །
 ལྷ་སྟེགས་ཀྱི་སྐྱོད་ནི་ནི། ཁྱེད་པར་འཕགས་བསྟེན་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས། ལྷ་སྟེགས་ནི་ཐར་བ་དང་མཐོ་རིས་
 ཀྱི་ལམ་སྟེ། དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་སྐྱེགས་ཞེས་བྱས་ལ། དེ་བྱེད་པས་ན་སྐྱེགས་
 བྱེད་དོ། ། །ཞེས་རང་དོར་ཐར་བ་དང་མཐོ་རིས་ཀྱི་ལམ་མམ་འཇུག་དོགས་སམ་ཐབས་སུ་འདུ་བེས་པའི་
 རྒྱལ་དེ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་འཛིན་པ་དང་སྤེལ་བ་ལ་སྐྱེགས་བྱེད་དུ་བཤད་དེ་སྐྱེ་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་
 ཀྱི་ཁྱེད་པའི་མིན་ནོ། །ལ་ལ་དག། གཞི་འགྲེལ་ལས། གང་དག་ལ་རྒྱ་ཡུང་དུ་འཇུག་པའི་ཐར་པའི་ལམ་
 ཡོད་པ་འདི་དག་ནི་སྐྱེགས་ཚན་ནོ། ། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་བསམས་ནས། འཇུག་དོགས་ལྷན་དང་སྟེགས་
 ལུ་བྱས་ཏེ། །དེར་ལྷགས་པ་ཐར་བ་སྤེལ་བའི་འགོའི་རྒྱུར་སྐྱེ་བ་དེ་བྱེད་པས་སྐྱེགས་བྱེད་ཅེས་བྱ་གསུང་ཡང་།
 གཞི་འགྲེལ་ཀྱི་ལུང་དེ་སྐྱེགས་ཚན་གྱི་སྐྱེ་བཤད་ཡིན་མིན་བརྟགས་གིང་། གང་དག་ཐར་བ་སྐྱེ་དང་དེའི་
 སྟེགས་ཁད་ཉེ་པའི་ལམ་བྱེད་པས་སྐྱེགས་པ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་འཐད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། དྲི་ཀའི་སྐྱེ་འཇུག་
 དོགས་སུ་འཇུག་པར་སྐྱེ་སྐྱེ་བམ་གཉིས་ལས་བཤད་མོད་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་བཤད་པ་ལ་གོ་དོན་ཅི་ཡང་
 མེད་དོ། །

ལྷ་བ་ནི། གཞན་སྤེལ་རིགས་པའི་དབང་རྒྱུག་གིས། ལོག་པའི་ལམ་ལ་སྐྱེད་བྱིང་། །ཞེས་
 གསུངས་པ་སྟེ། ལམ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་སྐོ་བོས་དང་བུལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་རན་

བ་ལ་འདི་འབྲུང་དང་འདི་མི་འབྲུང་ཞེས་པའི་ཁ་ཚོན་གཅོད་དཀའ་བས་མཐུན་ལས་མོད། མདོ་སྡེ་ལས་ཡ་
 མཚན་ཅན་གྱི་ལྷ་བ་དགུ་བཅུ་རྩ་དྲུག་དང་།^{༡༠} ལྷ་མ་བསྟན་གྱི་ལྷ་བ་བཅུ་བཞི།^{༡༡} ལྷ་བ་དྲུག་རྩ་
 གཉིས་དང་།^{༡༢} དམ་པ་མིན་པའི་ལྷ་བ་ཉེར་བརྒྱད་དང་།^{༡༣} ལྷ་བ་ཉི་ཤུ་སྟོགས་བཤད་ལ།^{༡༤} ལྷོ་བ་
 དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་གྱི་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། དེ་ཡང་ལྷ་བའི་དབྱེ་བ་བརྒྱ་རྩ་བཅུ་རྩ་བྱུར་ལ་དེའི་
 ཐང་གྱི་དབྱེ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་དང་། འཛོལ་བ་མེད་པ་དང་། འཚོ་བ་པ་དང་། ལོ་མ་ཅན་དང་། གཅོད་སྡུ་
 ཅན་དང་། རྩལ་འཇུག་པ་དང་། རྩལ་འཇུག་སེམས་པ་བ་དང་། དབྱི་གྲུ་གསུམ་པ་དང་། ཀོ་ལྷགས་དུམ་བུ་
 ཅན་དང་། མཉམ་པར་དབྱེད་པ་དང་། ལྷ་མཚོག་པ་དང་། ཚོས་གྱི་མཚོག་སྦྱིན་ཅན་དང་། གཏུང་བ་ཅན་
 དང་། ལག་པ་གཏུང་བ་ཅན་དང་། རྒྱལ་པོར་སྣང་བ་དང་། ཆན་པོར་སྣང་བ་དང་། མེ་ལོ་ལ་ཉི་རི་དང་། རིགས་
 དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། བཅིངས་ནས་འདུག་པ་དང་། འཁོར་ལོ་སྦྱང་བ་དང་། རི་ལ་གནས་པ་དང་།
 རྒྱལ་པོའི་བསོད་སྟོམས་ཅན་དང་། གྲང་པོའི་རྒྱལ་མཚན་ཅན་དང་། སྟོག་ཅན་དང་། བར་ཅན་དང་། ཏྲ་
 འདུལ་བ་དང་། ཀ་ལན་ཏྲ་ཀ་པ་དང་། ལྷོད་གཅོད་མ་ཅན་དང་། ལྷོད་མོས་རྒྱ་བ་དང་། ཡན་ལག་ཐམས་
 ཅད་རལ་ཀའི་ནང་དུ་གཏུམ་པ་དང་། ལྷོན་མ་ལྷག་པ་ཅན་དང་། གསེར་ཅན་དང་། གྲུབ་པར་སྣང་བ་དང་།
 དབང་པོ་ཚེན་པོ་དང་། ལ་ཉེ་ཅན་དང་། བམ་མ་ཁའ་འབྲུང་བ་དང་། སྒིང་རྟ་མང་པོ་ཅན་དང་། དོན་ཐམས་
 ཅད་པ་དང་། བསམ་གཏན་ལ་དགའ་བ་དང་། ཚོས་ཅན་པ་དང་། ཟས་གང་མོ་ཅན་དང་། དུག་པའི་གོས་
 ཅན་དང་། སྤུབ་གཅིག་པ་དང་། བྱང་ཕྱོགས་གྱི་འགྲམ་ན་གནས་པ་དང་། ལྷོ་ཕྱོགས་གྱི་འགྲམ་ན་གནས་པ་
 དང་། ཏུང་གི་སྤྱོད་ཅན་དང་། ལྷ་རྟེན་སྦྱིན་མའི་བྱ་དང་། ལུས་ལ་གཞོད་པ་མེད་པ་དང་། ཀྱམ་ཏུ་གཞོད་པ་
 མེད་པ་དང་། ལྷ་ཚོགས་ལྷ་བ་དང་། ཀ་ཀན་འདའ་བ་དང་། གཅོད་པ་དང་། ལྷ་འི་གྲོང་བ་དང་། གོས་མེད་
 པ་དང་། ས་སྤང་ན་གནས་པ་པ་དང་། ལྷ་བ་བྱེད་པ་པ་དང་། ཚོས་སེམས་པ་དང་། མ་ལ་གྲུས་པ་པ་དང་།
 ཡ་ལ་གྲུས་པ་པ་དང་། ལྷ་བ་ཤར་བ་པ་དང་། ཉི་མ་ཤར་བ་པ་དང་། ལག་པར་ཟབ་པ་དང་། ལྷོང་གིས་
 འཚོ་བ་དང་། འདས་པར་གྱུར་བ་པ་དང་། སྤང་པོ་གསུམ་པ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་གྱིས་འཚོ་བ་དང་།
 འཇུག་པ་པ་དང་། གངས་ཅན་གྱི་རྩལ་འབྲོར་ཅན་དང་། འུག་པ་པ་དང་། བགས་ན་གནས་པ་དང་། བོའི་ཁ་
 བས་པ་དང་། བ་ལང་བྱི་འུགས་དང་། ཚངས་པར་སྦྱོད་པ་དང་། སྦྱོད་པ་པོ་དང་། ལྷགས་བདག་པ་དང་། ལོ་
 ཏྲ་མ་པ་དང་། ཞིབ་མ་ཅན་དང་། སྒིན་ཏུ་སྦྱས་བྱས་པ་དང་། མཚེའུལི་འགྲམ་ན་གནས་པ་དང་། འཚོ་བ་པ་
 དང་། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་པ་དང་། ཐོག་མ་པ་དང་། འཐོར་བྱེད་པ་དང་། བར་དུ་ཅ་པ་དང་། བ་ཤིའི་
 གངས་ཅན་པ་དང་། བ་དན་འཇའ་ལ་པ་དང་། ལྷ་མཚོད་པ་དང་། གཞན་ལ་མི་འདུད་པ་དང་། གོས་གྱི་

དུམ་ལུ་ཅན་དང་། ལྷག་པའི་གསོག་པ་ཅན་དང་། ལག་གསུམ་དུ་རྒྱུར་འཇུག་པ་དང་། ལག་ལ་བར་མི་བྱེད་
 པ་དང་། མེས་པོ་ཅན་དང་། མཁའ་ལྗིང་པ་དང་། བྱིམ་གྱི་ར་བཅ་གནས་པ་པ་དང་། མཚོག་གིས་མཚོག་པ་
 དང་། གཅེར་ལུག་ཉེན་གྱི་ལུ་པ་དང་། ལག་པར་བྱེད་པ་དང་། དགོ་སྦྱོང་པ་དང་། ཀ་ཏ་ཡའི་ལུ་དང་། ལྷག་
 སྦྱོང་གྱི་ལུ་དང་། བ་ལང་གི་བརྟུལ་ལྷགས་ཅན་དང་། རི་དྲགས་གྱི་བརྟུལ་ལྷགས་ཅན་དང་། རྟའི་བརྟུལ་
 ལྷགས་ཅན་དང་། བྱིའི་བརྟུལ་ལྷགས་ཅན་དང་། གསོལ་བ་མི་འདེབས་པའི་བརྟུལ་ལྷགས་ཅན་དང་། ཞིབ་
 པོའི་བརྟུལ་ལྷགས་ཅན་དང་། མེའི་བརྟུལ་ལྷགས་ཅན་དང་། གཞོན་ལུའི་བརྟུལ་ལྷགས་ཅན་དང་། མཐོང་
 བའི་ཚོས་ལ་མུ་ངན་ལས་འདས་པར་སྐྱབ་པ་དང་། རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཐྱིང་བ་ཅན་དང་། མོའི་རྒྱུན་བརྟུངས་
 ཅན་དང་། རྡོ་འཐག་པ་པ་དང་། ཡང་དག་པར་ལྷུས་བྱེད་པ་དང་། རྒྱས་ཡང་དག་པར་ལྟ་བ་དང་། སྦྱིང་གནས་
 དག་པ་པ་དང་། ལས་གྱིས་དག་པ་པ་དང་། རྒྱ་ལ་བྱི་འཇུག་བྱེད་པ་དང་། དགོན་པ་པ་དང་། ས་དང་རྒྱ་དང་།
 མེ་དང་རྒྱ་དང་། བམ་མཁའ་སེམས་ཡོད་པར་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་སུ་མ་བརྒྱུ་དུ་གཅུ་ཅ་གསུམ་པོ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱ་དུ་བཞུགས་འོངས་པ་རྒྱ་ན་ཆད་པ་མེད་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་དམ་ཚིག་ལས་གྲགས་
 པའི་ལྷང་གི་བསྐྱབས་པར་བརྟོན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་དཔའ་བས་ཚོལ་བར་བྱེད་དོ།” ། །ཞེས་འཇུག་ ལེགས་ལྷན་
 བྱི་མར་གྲགས་པའི་དབུ་མ་རིན་ཆེན་སློབ་མ་ལས་ཀྱང་ལྟ་བུའི་དབྱེ་བ་སུ་མ་བརྒྱ་སོགས་ཡོད་ཚུལ་བཤད་
 མོད།” དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟག་པ་དང་ཆད་པར་སྐྱབ་པ་གཉིས་སུ་འདུ་བར་མདོ་རྒྱུད་དུ་མ་ལས་གསུངས་
 ཤིང་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གིས་བཞེད་དོ།

བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སྣ་མ་པལ་ཆེ་བའི་གཞུང་ལས་གངས་ཅན་པ། ལུ་ལུ་པ། བྱེ་བྲག་པ། རིག་པ་
 ཅན་པ། གཅེར་ལུ་པ་སྟེ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟོག་གའི་སྟེ་ལུ་དང་། ཆད་པར་སྐྱབ་པ་རྒྱུང་འཕེན་པ་སྟེ་སྟེ་དུག་ཏུ་
 བཤད་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་རྒྱུང་འཕེན་པ། གངས་ཅན་པ། ལྷུང་འཇུག་པ། དབང་རྒྱུག་པ། གཅེར་ལུ་པ་སྟེ་ལུ་པ་
 ལུ་སྟེགས་པ་ཀུན་འདུས་སོ་ཞེས་ཟེར་དོ། །བྱིས་གྱི་རང་རེའི་མཁས་པ་དག་དེ་རྣམས་བཀག་ནས་སྤྱིར་གཞན་
 སྟེ་ཉེར་ལུ་ཡོད་པ་དང་བོད་དུ་འགྱུར་པའི་གཞུང་རྣམས་སུ་གསལ་བར་བཤད་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་བཞེད་ཅིང་།
 སློབ་དཔོན་ཞིབ་འཚོའི་ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱས་པ་དང་ཀུན་བརྟུས་ཅུ་འགྲེལ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཆད་སྐྱབ་གཅིག་དང་རྟག་སྐྱབ་བཅུ་གཅིག་གི་རྣམ་བཞག་གསུངས་སོ། །སློབ་དང་བྱིས་གྱི་མཁས་པ་དེ་དག་པལ་
 མོ་ཆེས་སུ་སྟེགས་པའི་ལྷགས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་གངས་ཅན་པ་དང་གཞན་རྣམས་དེ་ལས་གྱིས་
 བར་འདོད་ཅིང་། དེ་ཡང་འཇུག་པ་ལས། ཟུ་བོ་རྟག་དངོས་བྱེད་པོ་མིན་པའི་བདག་ །ཡོན་ཏན་བྱ་མེད་སུ་
 སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས། །དེ་དབྱེ་རྒྱུང་ཟད་རྒྱུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས། །སྟེགས་ཅན་རྣམས་ལྷགས་ནི་

ཐ་དད་འགྲུར།¹² །ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པར་འདོད་དོ།།

འོན་ཀྱང་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དོན་ནི་གྲངས་ཅན་པས་བཏགས་པའི་བདག་དེའི་བྱང་པར་རྩུང་
ཟད་བསྐྱོན་གྱི་འི་རྩུལ་མི་འདྲ་བ་ཐ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སུ་སྟེགས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་བདག་གི་སྟོོ་འདོགས་
ལུགས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། གྲངས་ཅན་ལས་སུ་སྟེགས་ཀྱི་ལུགས་གཞན་
མཐའ་དག་གྲེས་པར་འཆད་པ་མིན་ལ། དེ་ཡང་གྲངས་ཅན་གྱིས་བཏགས་པའི་བདག་རིགས་པས་འགོག་
རྩུལ་ཤེས་ན་སུ་སྟེགས་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་བདག་གི་བྱང་པར་བཏགས་པ་རྣམས་འགོག་རྩུལ་ཤེས་སྐྱ་བར་
དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་ཅོ། །དེ་ཡང་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས། བདག་གི་བྱང་པར་རྩུང་ཟད་
རྩུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས་སུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཡན་རྩུན་ཐ་དད་པར་འགྲུར་རོ།¹³ །ཞེས་གསུངས་པ་
དང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཚེན་པོས་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དུ་རང་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དེ་དྲངས་ནས་དེའི་མཇུག་ཐོག་
ཏུ། །ཞེས་གསུངས་པས་གཞུང་དེའི་ལུགས་ཀྱིས་གྲངས་ཅན་དེའི་དབྱེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སུ་སྟེགས་ཀྱི་ལུགས་
སོ་སོར་གྲེས་པར་འཆད་པ་ནི་དོན་མ་གོ་བའོ།¹⁴ །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་ལས་སུ་
སྟེགས་གཞན་རྣམས་གྲེས་པར་འདོད་པ་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་དང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཚེན་པོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་
པར་འཆད་པ་ནི་ཞིབ་དུ་མ་བཏགས་པའོ། །འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་དང་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གྲངས་ཅན་པས་ཤེས་
བྱ་ཉེར་ལྟ་འདོད་རྩུལ་བཤད་ཀྱི་སུ་སྟེགས་པའི་ལུགས་ཉེར་ལྟ་ཡོད་པར་མ་བཤད་ལ། ལང་ཀར་གཤེགས་
པའི་མདོ་ལས་གཞན་སྟེ་ཉེར་ལྟར་བཤད་¹⁵ ཅེས་གསུངས་པ་ཡང་། མདོ་དེར་སུ་སྟེགས་པའི་འདོད་པ་
བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ་ཁ་ཅིག་ཅེས་པ་ཉེར་གཉིས་ལས་མ་བྱུང་ཞིང་དེའི་དང་པོ་ལ་གསུམ་དུ་སྟེ་ཡང་ཉེར་ལྟ་
མ་ཚང་བར་འདུག་པས་འགྲིགས་དགའོ། །རྩ་ཤེས་དུ་ཀ་ཚེན་དང་སྟོང་སྟེན་ཚེན་མོར་གྲངས་ཅན་ལས་གྲེས་
པ་ཉེར་ལྟ་ཡོད་པའི་ཚོག་གཅིག་བྱུང་མོད་ཀྱང་སུ་སྟེགས་པའི་ལུགས་ཐམས་ཅད་གྲངས་ཅན་ལས་གྲེས་པ་
དང་སྐྱིར་སུ་སྟེགས་པའི་ལུགས་ཉེར་ལྟར་གྲངས་དེས་པར་མ་གསུངས་སོ།།

དེས་ན་སྐྱིར་སུ་སྟེགས་པའི་ལུགས་མང་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་མང་པོ་བོད་དུ་མ་འགྲུར་པ་
དང་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ལྟར་བ་དན་པ་གྲངས་ཀྱིས་མི་ལངས་པ་ཡོད་པས་ན། གཞན་སྟེ་ལ་མཐའ་དགཅིག་
ཏུ་གྲངས་དེས་རྩུལ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཚེན་པོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་སུ་མ་བྱུང་བས་གྲངས་དེས་གཟུང་
དུ་འཆད་པར་མི་འདོད་ལ། སུ་སྟེགས་ཀྱི་ལུགས་བྱུང་བའི་རིམ་པ་ནི་བྱང་པར་འཕགས་བརྟོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་
ལས་བསྐྱལ་བ་དང་བོའི་དུས་ཀྱི་ཚོ་ལོ་ཚང་མེད་པ་ན་བུམ་ཟེ་མེར་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་གིས་གྲུབ་པའི་མཐའ་
རྣམ་པར་བཞག་པའི་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པར་བཤད་པ་དང་།¹⁶ སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལུན་འབྲེད་ཀྱི་

རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། དེ་ཡང་འདི་རྒྱུད་གྲག་གོ། །མཚོན་འོས་ཀྱིས་རང་གི་འཁོར་འདུལ་གིང་ཚོགས་པ་
 གྲངས་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལྷ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་ལ་རང་གི་སློབ་བརྟགས་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་
 ཕྱིན་ཟིན་པ་དང་། དེ་ནས་ཕྱིས་ཚངས་པ་ཡང་ཕྱིན་པར་གྱུར་པ་ན། དེས་དེ་ལ་སྒྲུབ་པ། ཚངས་པ་ཚེན་པོ་
 བདེ་བར་བྱོན། །གིན་ཏུ་འབྱེད་བར་འདིར་འོངས་སོ། །བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་བྱིན་ཟིན་པས། །ཁྱོད་ཀྱིས་
 རིག་བྱེད་འདི་འོངས་སིག་¹³ །ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པས་མེར་སྐྱེད་ངང་མཚོན་འོས་ཀྱི་གཞུང་སྒྲ་
 བར་མངོན་ཞིང་འོན་ཀྱང་སྐྱེགས་གཞན་རྣམས་དེ་དག་ལས་གྲེས་པའི་བྱུང་བ་ནི་མེད་དེ། དང་སློང་རྣམས་
 ཀྱིས་རང་རང་གི་སློབ་སློམས་འཇུག་དང་རྟོག་གི་ལ་བརྟེན་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་སོ་སོར་བཤད་པར་གིང་རྟ་
 ཚེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བས་སོ། །

བདག་ཅག་གི་སློབ་པའི་དུས་སུ་ནི། རིང་སྐྱེད་ཀྱི་བྱ་ལྷན་སློབ་ལ་སོགས་པ་སློམས་འཇུག་པ་
 དུག བུམ་ཟེ་རྒྱས་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་རྗེས་སློགས་པ་དུག །འོད་སྐྱེད་སྤོགས་བྱེད་ལ་སོགས་པ་རྟོག་གི་པ་
 དུག་སྟེ། ལྷ་སྟེགས་ཀྱི་སློབ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །དེས་ན་འདིར་ནི་དེ་དག་ལས་གྲགས་ཚེ་བ་
 རྣམས་ཀྱི་ལུགས་འཕགས་ལུལ་པར་ཚེན་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་ཚུལ་མདོ་ཅམ་འཚང་པར་འདོད་པས། རྒྱ་
 བར་སྐྱབ་མི་རྒྱུད་འཕེན་པ་དང་། རྟག་པར་སྐྱབ་མི་གྲངས་ཅན་པ། ཚངས་པ་བ། རྒྱབ་འཇུག་པ། དཔྱོད་པ་
 བ། དབང་སྐྱུག་པ། བྱེ་བྲག་པ། རིག་པ་ཅན་པ། གཙེར་བྱ་བ་སྟེ་བརྒྱད་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། གཞུང་ལ་ལར་
 མེར་སྐྱབ་པ་དང་གྲངས་ཅན་པ་སོ་སོར་བཤད་ཀྱང་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ཞིང་མཁས་
 པའི་དབང་པོ་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལ་སོགས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། བད་སློབ་པ། རིག་
 བྱེད་མཐའ་བ། གསང་བ་པ་རྣམས་ནི་ཚངས་པ་པའི་འདོད་པ་དང་སྟོགས་མཐུན་པ་དང་ཚངས་པ་སློབ་པར་
 བྱེད་པ་དང་ཚངས་པའི་ལུང་ལ་བརྟེན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ལོགས་སུ་མ་བགྲང་དོ། །

རང་གི་སྟེ་བ་ནི། བྱེ་བྲག་སྐྱབ་པ་དང་། མདོ་སྟེ་བ་དང་། སེམས་ཅམ་པ་དང་། དབུ་མ་པ་སྟེ་བ་ཞེས་
 གྲངས་དེས་པར་མདོ་རྒྱུད་དུ་མ་ནས་བཤད་ཅིང་འབྱུང་བར་དོ་རྗེ་སྟོང་འགའ་ལས། སངས་རྒྱས་པ་ཡི་བཞི་
 བ་དང་། །ལྷ་བ་སྐབ་པའི་དགོངས་པ་མིན།¹⁴ །ཞེས་གྲངས་དེས་པར་བཤད་ཅིང་། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་
 ལྷས། སངས་རྒྱས་ཚོས་ནི་རྣམ་པ་བཞིར། །ཡིད་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་མཐོང་སྟེ། བྱེ་བྲག་སྐྱབ་ལ་སོགས་
 པའི་ལམ། །བཤད་པའི་དེ་ཉིད་རྒྱབ་པ་པོ།¹⁵ །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱུང་བའི་རིམ་པ་ནི་ལ་ལ་དག་བཀའ་
 བསྐྱབ་གསུམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེ་བྲག་སྐྱབ་དང་མདོ་སྟེ་བ། སློབ་དཔོན་སྐྱེད་ཀྱི་དུས་སུ་དབུ་མ་བ། འཕགས་
 པ་སོགས་མེད་ཀྱི་དུས་སུ་སེམས་ཅམ་པ་བྱུང་བ་ཡིན་ལ་དེའི་སློབ་དུ་གྲུབ་མཐའ་བཞིའི་ཐ་སྟོན་མེད་པར་

འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཚོ། དབྱུས་རྫོང་གི་རྒྱུད་བརྟག་གཉིས། དུས་འཁོར་གི་རྒྱུད། རྩོམ་ར་སྒྲའི་རྒྱུད་སོགས་ལས་གྲུབ་མཐའ་བཞིའི་ཐ་སྟངས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་བཞི་གའི་བདག་མེད་ཕྱ་རགས་འདོད་རྒྱུ་ལ་གྱི་རིམ་པ་དང་མདོ་སྡེའི་དགོངས་པ་ལེན་རྒྱུ་ལ་སོགས་སངས་རྒྱས་ལལ་བཞུགས་དུས་ནས་ཡོད་ནའང་། གྲུབ་མཐའི་ནང་གསེས་གྱི་འདོད་རྒྱུ་ཕྱ་མོ་མང་བོ་ཞིག་ནི་རང་རང་གི་སློབ་དཔོན་རྣམས་གྱིས་གཞུང་བརྒྱུས་པའི་རྗེས་ནས་བྱུང་བར་བྱས་ན་ལེགས་པར་མདོན་ཏེ་ཞིབ་པར་མ་སློབ་སོ།།

དེ་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ལས་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཐེག་དམན་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་དང་དབུ་སེམས་གཉིས་ནི་ཐེག་ཚེན་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་ཡིན་ལ། བོད་སྐད་མ་ཁ་ཅིག་ཐེག་དམན་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་དང་ཐེག་དམན་གང་ཟག་གཉིས་དོན་གཅིག་པ་དང་། ཐེག་ཚེན་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་དང་ཐེག་ཚེན་གང་ཟག་གཉིས་དོན་གཅིག་པར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། བྱང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་ཡིན་ན་ལམ་ཞུགས་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པར་ཐལ་བ་དང་། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཚེན་བོད་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཚོས་མང་བོ་ཞིག་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཉེས་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་བཞིར་ངེས་པ་ཡང་། སློབ་དཔོན་དང་། བརྟན་བཙོན་དང་། བདག་མེད་ཕྱ་རགས་གྱི་ལྟ་བུ་ལས་ལེན་རྒྱུ་གིས་རབ་རྩེ་བུ་ཡིན་པས་གྲུབ་མཐའ་བཞིར་ངེས་པ་ཡིན་གྱི། བྱང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་བཞི་པོ་དེ་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་ཁྲུབ་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་གྲུབ་མཐའ་གོང་མའི་རིགས་པའི་རྒྱལ་ལ་སློབ་སྦྱངས་ནས་རང་གི་སྐྱོན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་རིགས་པའི་གཞོན་པ་བབས་པར་ཤེས་ནས་སྤར་གྱི་ངེས་ཤེས་ལོག་ནའང་གྲུབ་མཐའ་གོང་མའི་ལྟ་བུ་ལ་ངེས་ཤེས་མ་སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་པའི་གང་ཟག་ནི་ཡིན་ཏེ། དཀོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ཞིང་ལྟ་བུ་བཀའ་བརྟགས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ལས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་གྲུབ་མཐའ་བཞིར་མ་ངེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སློབ་དཔོན་གསུམ་པ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ངེས་གྲུབ་མཐའ་བཞི་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་གཞན་ཞིག་རང་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དམ་མི་འཆའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །།

དང་པོ། བྱི་རོལ་པའི་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་སོ་སོའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་གསུམ། གཞན་སྡེས་བརྟགས་པའི་མཐའ་དགག་པ།
རང་སྡེའི་རྣམ་བཞག་སོ་སོར་བཞད་པ། དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཚད་སྐྱོད་དགག་
པ། ཉག་སྐྱོད་དགག་པ། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་འདོད་པ་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས།

གཞན་སྡེ་ཚད་པར་སྐྱོད་པ་དགག་པ།

དང་པོ་ནི། ཚེ་འདི་ལ་གང་ལེགས་ཅམ་གྱིས་ཚོག་པར་སྐྱོབ་བས་ཚུ་རོལ་མཛེས་པ། སྤི་བའི་ཚེ་
བདག་རྒྱུན་ཚད་པར་སྐྱོབ་ས་ཚད་སྐྱོབ་པ། ལས་འབྲས་མེད་པར་སྐྱོབ་ས་མེད་སྐྱོབ་པ། དྲང་སྟོང་ལུང་ལུང་སྡེས་
སྐྱོད་འབྲས་བུ་སྐྱོབ་སྐྱོབ་པའམ་སྐྱོད་སྐྱོབ་པ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ལས་རིང་དུ་སོང་བས་རྒྱུང་འཕེན་པ།
དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་མེད་པར་རོ་བོ་ཉིད་ལས་རྒྱུང་བར་སྐྱོབ་ས་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱོབ་པའམ་རང་བཞིན་སྐྱོབ་པ་ཞེས་
ཟེར་ལ། བྱི་མ་ཁའི་གཞུག་སྟོབས་སྟོན་པར་སྐྱོབ་ས་འཇུག་སྟོབས་ཅན་པ་ཞེས་ཀྱང་གྲགས་སོ། །འདིའི་
ཅུ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ནི་དྲང་སྟོང་འཇིག་རྟེན་མིག་ཞེས་བྱ་བས་གཞུང་ལུགས་འབྲམ་ཕྱག་གཅིག་བརྩམས་པ་
ལས་རྒྱུང་བར་སྐྱོབ་ས་གཟིགས་བརྟུལ་ལུགས་དང་བྱུང་རྒྱུབ་བཟང་པོ་སོགས་གྱིས་བཞད་དོ། །

གྲུབ་མཐའི་དབྱེ་བ་ནི། སྐྱོབ་དཔོན་བྱང་རྒྱུ་བ་བཟང་པོས་རྣམ་རྟོག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་
གསང་ཚོག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་ཚད་ལྡེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ་བཞད་པའི།^{༡༤} དང་པོ་གཉིས་སྐྱོས་
བརྗོད་རིགས་གྱིས་བརྟགས་པ་ཅམ་ལས་རྒྱུང་འཕེན་པ་དངོས་མིན་ལ། ལང་གཤེགས་ལས་རྒྱུང་འཕེན་པ་
བརྩུ་གཅིག་གསུངས་པ་ཡང་ལྟ་བུའི་བྱང་པར་ལ་བརྟགས་པ་ཅམ་ལས་དངོས་མིན་ལོ།^{༡༥} །དེས་ན་ས་སྡེ་
ལས་བསམ་གཏན་པ་དང་རྟོག་གི་བ་གཉིས་བཞད་ལ།^{༡༦} དེ་རེ་རེ་ལ་འདྲེ་བ་སྐྱོད་འདོད་ཀྱང་ལས་
འབྲས་མི་འདོད་པའི་ཚད་སྐྱོབ་གཅིག་དང་། སྐྱོབ་སྐྱོད་དང་ལས་འབྲས་གཏན་མི་འདོད་པའི་ཚད་སྐྱོབ་གཅིག་
སྟེ་གཉིས་རེ་ཡོད་དོ། །

གྲུབ་མཐའི་འདོད་རྒྱུ་ལ་ནི་སྟོམས་འཇུག་པ་དག་གིས་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་སོགས་
ཐོབ་པ་ན་རང་ཉིད་ལ་དག་བཅོམ་པའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེས་ལ་འཆི་བའི་ཚོ་ཉིང་འཛིན་ལས་ཉམས་ནས་གནས་
འོག་མར་སྐྱོབ་མཐོང་བ་ན་རྒྱུ་དེས་འཇིག་རྟེན་དག་བཅོམ་པ་དང་ལམ་མེད་དོ་སྐྱེས་ནས་སྐྱུ་ར་བ་འདེབས་ལ།

རྟོག་གོ་བ་དག་ནི་རིགས་པ་ལྟར་སྣང་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་སྣན་མ་རྒྱུམ་པ་དང་ཚེར་མ་རྩོད་བ་དང་མ་བྱུང་འདི་མངོན་སུ་གྱི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དག་སྣས་ཀྱང་འབད་ནས་བྱེད་པར་མ་མཐོང་བས་དངོས་པོ་འདི་དག་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་རྒྱ་མེད་པའོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། སེར་སྣ་ཅན་ཁ་ཅིག་ལྷན་སྐྱེས་པ་དང་སྣོག་གཅོད་པ་ཁ་ཅིག་ཚེ་རིང་བ་མཐོང་ནས་ལས་འབྲས་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དང་། སྣེ་བ་སྣ་བྱི་དག་རང་གི་མངོན་སུ་གྱིས་མ་གྲུབ་པས་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱར་བ་འདེབས་པར་བཤད་ཅིང་། ཡང་དེའི་བྱེ་བྲག་ཁ་ཅིག་ནི་འདི་ལྟར་སྣ་སྣེ། གང་ཞིག་ཡོད་པར་མ་དམིགས་པ་དེ་ནི་མེད་པའི་ཐ་སྣང་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ནི་ཡོད་པར་མ་དམིགས་སོ་ཞེས་པ་དང་། གང་ཞིག་རེས་འགའ་བ་དེ་ནི་རྒྱ་མེད་པར་ངེས་ཏེ། ཚེར་མ་ལ་སོགས་པའི་རྩོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །སྣག་བསྐལ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རེས་འགའ་བ་ཉིད་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གཏན་ཚིག་འགོད་པར་བྱེད་དོ། །སྣེ་བ་སྣ་བྱི་མེད་པར་བརྒྱབ་པ་ནི། སྣེས་བུའི་རིག་པ་ནི་ལུས་ལས་སྣེས་ལ་ལུས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ཚེན་པོ་བཞེས་འདུ་བྲས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་སྣེ་བ་སྣ་མ་མེད་པ་དང་། འཚི་བའི་ཚེ་ལུས་ནི་འབྱུང་བ་ཚེན་པོ་བཞེད་དང་དབང་པོ་ནི་ནམ་མཁའི་བག་ལ་ཞ་བར་གྱུར་ཏེ་འཇིག་པའི་བྱིར་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཏུ་འགོ་བ་མེད་དོ་ཞེས་སྣེ་བ་བྱི་མ་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་སྣོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟས། ཡང་གཞན་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱི་ནང་སྣེ་མཚེད་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི། །ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་གཞན་ལས་མིན། །སྣན་རྒྱུམ་སྣེར་ཚེར་ག་ཟངས་རིང་རྩོད་བ་དང་། །ཚུ་བྱུང་མཇུག་མ་མགིན་པའི་ཚོགས་བཀྲ་དང་། །ཉི་གར་རྒྱ་རྣམས་སྐྱར་དུ་འབབ་པ་རྣམས། །ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་སྣེ་རྒྱ་ཡོད་མིན།¹⁹ །ཞེས་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མ་གྱི་བར་དུ་བདེ་བར་འཚོ། །ཤི་ནས་དེ་ཡི་སྣོད་ཡུལ་མེད། །ལུས་ཀྱང་ཐལ་བ་བཞིན་སོང་ནས། །སྐྱར་འཚོ་བར་ལྷག་ལ་འགྱུར། །དེ་བྱིར་སྣ་བྱི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་བདེ་བའི་བྱིར། །ལྟ་མཚོན་འདྲེ་སྣོན་མནན་བྲས་ན། །བཙན་ལྷག་མཐུསྣོབས་འགྲུབ་པར་འགྱུར།²⁰ །ཞེས་པ་དང་།

དཔལ་ལྷན་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ཀྱང་། སྣེ་བ་ཡོངས་སུ་ལེན་པ་ན། །འབྱུང་དུབ་དབང་པོ་སྣོད་ག་ནི། །རང་གི་རིགས་ལ་སྣོས་མེད་པར། །ལུས་ཉིད་འབའ་ཞིག་དག་ལས་སྣེས།²¹ །ཞེས་དང་། ཡང་དག་བཙོམ་པའི་འཚི་སེམས་དཔེར་བཞོན་ནས་འཚི་སེམས་ཡིན་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་རིག་པ་བྱི་མ་འཚོམས་མི་སྣོར་བར་བརྒྱབ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཀྱིས། གང་གང་འཚི་སེམས་དེ་དང་དེ། སྣེ་བ་གཞན་དུ་རྗེས་འགོ་མེད། །འཚི་སེམས་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་དཔེར། །ཉེས་བྲལ་འཚི་ཀའི་རིག་པ་བཞིན།²² །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྣེས་མ་

ཐག་པའི་སེམས་ནི་སེམས་མེད་པའི་འབྲུང་བ་ཚེན་པོ་རྣམས་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན་ཚང་ལས་མྱོས་པ་དང་མེ་ཤེལ་ལས་མེ་བཞིན་ཞེས་པའི་རིག་པ་ཡང་སྐྱེ་སྟེ། དགུ་མ་སྟིང་པོ་ལས།
 འབྲུང་བ་སེམས་མེད་རྣམས་ལས་ནི། །ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་སྐྱེ་སྟེ། །སྐྱེ་ཅན་ཡིན་ཕྱིར་མྱོས་མཐུང་དང་། མེ་
 ཤེལ་ལས་ནི་མེ་བཞིན་ནོ།^{੧੨} །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལ་ཡང་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་འགོ་བ་
 གཞན་རྣམས་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུད་གཅིག་པ་མི་སྲིད་པར་འདོད་པ་དང་། རྒྱུད་གཅིག་པ་ཡོད་ཀྱང་བདེ་སྐྱེ་གྱིང་
 བ་ལ་རྒྱ་མེད་པར་སྐྱབ་དང་། སྟོམས་འབྲུག་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་བརྟག་ནས་ཚེ་འདིར་
 སྐྱེན་པ་བྱང་བ་ཁ་ཅིག་ཚེ་ཕྱི་མར་དགུལ་པོར་གྱུར་པ་མཐོང་ནས་ལས་འབྲས་མེད་པར་སྐྱབ་དང་། རང་
 གི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་མ་མཐོང་བའི་དོན་རྣམས་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་སོགས་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་། ཚད་མ་
 བོ་མངོན་སུམ་གཅིག་ལྟར་འདོད་དེ། རི་ཅམ་དབང་པོའི་སྟོན་ལུལ་བ། །སྐྱེས་སུ་འདེད་ཅམ་ཁོ་ནར་ཟད།།
 བཟང་མོ་མང་ཐོས་གང་སྐྱབ་ལ། །དེ་དག་སྐྱུང་གིའི་རྗེས་དང་འདྲ།^{੧੩} །ཞེས་དང་། མཛེས་མ་ལོགས་པར་སྟོན་
 ཅིང་ཟབ་བར་གྱིས། །ལུས་མཚོག་འདི་གང་དེ་ཚོད་ལ་མི་འབྱུང་། །ལུས་འདི་འཚོ་བར་གྱུར་བ་ཅམ་ཞིག་སྟེ།།
 འཛིག་མ་སོང་བ་ལྟོག་པར་མི་འབྱུར་རོ།^{੧੪} །ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་འབྲུང་བ་བཞིའི་བྱུང་བར་ཁོ་ན་ལས་ཡིད་ཤེས་སྐྱེས་ཤིང་། ལུས་ཞིག་པ་ན་དེ་
 ཡང་འཛིག་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་དུ་མར་ལམ་གོ་མས་པར་བྱེད་པ་མེད་པས་ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་མེད་པ་དང་།
 སྐྱེས་པ་སྐྱེལ་སོགས་རྒྱ་མེད་པས་དེ་ལས་སྐྱོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དང་གོ་ལ་བ་མེད་ཅེས་ཐར་པ་ལ་སྐྱུར་བ་
 འདེབས་པར་བྱེད་དོ། །སྟོ་ལུས་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་བཤད་དེ། ཚང་དང་མྱོས་བྱེད་ཀྱི་རུས་
 པ་བཞིན་དུ་ལུས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དང་། སྐྱེན་མེད་དེའི་འོད་བཞིན་དུ་ལུས་ཀྱི་འབྲས་སུར་གྱུར་པ་
 དང་། ཚུགས་པ་དང་དེའི་རིམ་བཞིན་དུ་ལུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་གྱུར་པའི་སྐོ་ནས་བརྟེན་པར་འདོད་པའོ།།

གཉིས་པ་དེ་དག་ག་པ་ནི། ཐོག་མར་འཛིག་རྟེན་ལ་རོལ་མེད་པ་དག་ག་པར་བྱ་སྟེ། ཚྱོད་ཀྱིས་
 འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་འདི་ཚད་མ་གང་ལས་ཡིན། རྗེས་དཔག་ནི་ཚྱོད་ཀྱིས་པག་ག་པས་མངོན་
 སུམ་ཡིན་ན་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་རི་ལྟར་འབྱུང་། །འོན་ཏེ་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་མངོན་
 སུམ་དུ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟམ་ན་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་བ་དེ་མངོན་སུམ་
 ཡིན་ནམ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡིན། མངོན་སུམ་མོ་ཞེན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལོག་པ་མངོན་སུམ་
 དུ་འདོད་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་མི་འགལ་བར་འབྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་
 དངོས་པོར་ཐལ་བར་འབྱུར་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལོག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་དངོས་ཀྱི་

གཞུགས་པ་མངོན་སུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དངོས་པོ་བཞིན། དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་ཡང་མེད་པར་
 འགྱུར་རྟེ། དངོས་པོ་མེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བའི་གཞུང་ལས་ཐུང་བའི་རིགས་པ་
 དང་། འཛིག་རྟེན་པ་ལོ་མེད་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་མེད་པ་བཞིན་ལོ། །རྗེས་སུ་དབག་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོན་གྱིས་མངོན་སུམ་ཁོ་ན་
 ཚང་མར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གྱིས་རྟོག་གོ་འབར་བར་བཤད་པའི་རིགས་པ་ལོ། །

སློབ་ལུས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པ་འགོག་པ་ནི། ལུས་ཁོ་ན་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ན་གྱི་བའི་ལུས་ལའང་
 སེམས་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རྟེ། ལུས་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་སེམས་ཀྱི་དངོས་རྒྱ་ལོགས་པ་མེད་པ་མ་ཚང་བ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ལུས་ནི་གནས་པ་ཉིད་ན་སེམས། །ལྡོག་པ་མེད་པ་ཐལ་བར་འགྱུར།³⁴།
 ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། སློབ་ལུས་ལ་འབྲས་བུའི་རྒྱལ་དུ་བརྟེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ལ་
 སོགས་པ་ལུས་དུ་བྱུང་བ་དང་འགྲིབ་པ་ནི་ལུས་ཀྱི་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་འགྲིབ་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 སློབ་ལུས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་རྒྱལ་གྱིས་བརྟེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྤུལ་བུ་དེའི་སློབ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་
 ཐམས་ཅད་སྤུལ་བུ་དེའི་ལུས་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་སྤང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 རྟགས་ཀྱུབ་སྟེ། རྟོན་ལྟར་ན་ལུས་རྟགས་པ་ཡིན་པས་དེ་དང་སློབ་རྗེས་གཅིག་ཡིན་ན་ཆ་མེད་རྗེས་གཅིག་ཡིན་
 དགོས། དེ་ལྟར་ན་ལུས་སེམས་གཅིག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རིགས་པ་
 ཡིན་ལོ། །སློབ་རྒྱ་མེད་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། །དངོས་པོ་རྣམས་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་འཇམ་གཏན་མེད་པ་འཇམ་
 ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རྟེ། རྒྱ་མེད་ཅིང་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་
 འགྲེལ་ལས། རྒྱ་མེད་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་ཕྱིར། །རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་འཇམ་མེད་པར་འགྱུར།³⁵ །ཞེས་དང་། ཟླ་བའི་
 ཞབས་ཀྱིས་འཇུག་པ་ཙུ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་རིགས་པ་དེས་བཀག་གོ།

སྐྱེ་བ་སྤྲི་ཡོད་པར་བརྒྱབས་པ་ནི། ཐ་མལ་བ་སྐྱེས་མ་ཐག་གི་རིག་པ་དང་བོ་ཚོས་ཅན། རང་
 རྒྱ་རིག་པ་སྤྲི་མ་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ད་ལྟའི་རིག་པ་འདི་བཞིན། ཐ་མལ་བ་
 འཆི་ཁའི་རིག་པ་ཐ་མ་ཚོས་ཅན། རིག་པ་ཕྱི་མ་འཚོམས་སྦྱོར་ཏེ། མིང་བ་དང་བཅས་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཐ་མལ་བ་འཆི་ཁའི་དབང་བོ་ཐ་མ་ཚོས་ཅན། དབང་བོ་ཕྱི་མ་འཚོམས་སྦྱོར་ཏེ། ལུས་ལ་སྲིད་པ་དང་
 བཅས་པའི་དབང་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྣམས་ཚོས་ཀྱི་གཤམ་པ། ལེགས་ལྡན་འབྱེད། ཞི་འཚོ་རྣམས་
 ཀྱི་གཞུང་ལས་མཐུན་པར་བྱུང་ཞིང་། སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལས། ཀང་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་
 སེམས་ཡིན་པ་དེ་ནི། རང་གིས་ཉེ་བར་སྤང་བར་བྱ་བའི་སེམས་གཞན་སྐྱེད་པར་ལུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་པ་

དང་བཅས་པའི་ལྷ་རྒྱུ་གནས་སྐྱབས་ཀྱི་སེམས་བཞིན། ཐ་མལ་བ་འཆི་བའི་སེམས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་
དང་བཅས་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།^{༡༧} །གཏན་ཚིགས་འདི་
དག་གི་སྟོགས་ཚོས་དང་རྗེས་སུ་འགོ་ཤོག་གི་ཁྱབ་པ་བསྐྱབ་ཚུལ་གྱི་གནད་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་ན་སྐྱེ་བ་ལྷ་
ཕྱི་ཡོད་པ་སོགས་ལ་ངེས་ཤེས་འདྲིན་པ་ལ་ཁྱད་ཆེ་མོད་ཀྱང་མང་བས་འཛིགས་ནས་མ་བྲིས་ཤིང་། དཔྱོད་
ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་འགྲུལ་ལེའུ་གཉིས་པ་རྩ་འགྲུལ་སོགས་གཞུང་ཚེན་མོ་རྣམས་སུ་བལྟ་བར་བྱའོ།།

ཀྱུན་མཁྱེན་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ལྷ་ཕྱི་བསྐྱབས་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའང་
འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་དུ་མར་བཅུ་བ་དང་ཤེས་རང་སོགས་གོ་མས་པར་བྱས་པས་མཐའ་མེད་དུ་འཕྲེལ་
བར་གྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་ལྟེ། རྟེན་བརྟན་པ་དང་གོ་མས་ཟེན་འབད་ཚུལ་བསྐྱར་མ་ལ་མི་ལོས་པར་
རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རྟེན་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། གོ་མས་པ་ན་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། བཅུ་བ་སོགས་གོ་མས་པར་བྱས་ན་སྤོའི་
རིགས་འདྲ་རེ་རེ་སྐྱེད་པ་ལ་ལྷ་རྒྱུ་དང་འདྲ་བའི་འབད་ཚུལ་རེ་རེ་མི་དགོས་པར་རིགས་འདྲ་དུ་མ་རྒྱུན་ལྷན་
དུ་སྐྱེ་བའི་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མེ་ལ་སོགས་པས་ཤིང་དག་ལ་ཐལ་བར་མ་སོང་གི་
བར་དུ་རང་གིས་འཇུག་པ་བཞིན། ཞེས་པ་ལྟེ་རྣམས་བར་རྣམ་འགྲུལ་དང་། དེའི་འགྲུལ་པ་རྣམས་སུ་བལྟ་འོ།།

གཉིས་པ། གཞན་སྤྲིས་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་དགག་པ།

གཉིས་པ་རྟག་སྐྱབ་དགག་པ་ལ། གྲངས་ཅན་པ་དགག་པ། ཚིངས་པ་པ་དགག་པ། ཁྱབ་འཇུག་པ་
དང་དཔྱོད་པ་པ་གཉིས་དགག་པ། དབང་རྒྱུག་པ་བྱེ་བྲག་པ་རིག་པ་ཅན་པ་གསུམ་དགག་པ། གཅེར་བུ་པ་
དགག་པ་སྟེ་ལམས།

༡ གྲངས་ཅན་པ་དགག་པ།

དང་པོ་ལ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདིའི་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ནི།
དྲང་སྲོང་མེར་སྐྱེ་དང་། དྲང་སྲོང་མཚོད་འོས། དབང་རྒྱུག་ཚེན་པོ། སྟོན་པ་རྒྱ་སྐྱེད་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་དབང་
རྒྱུག་གིས་རྗེས་སུ་བརྒྱུང་བས་དབང་རྒྱུག་ནག་པོའི་རྒྱུད་སྐྱེམ་ཅུ་པ་དང་དུག་ཅུ་པ་སོགས་བརྒྱུམས་པར་
བཤད་དོ།།

མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི། དེ་ཉིད་ཉིད་ལཱའི་གྲངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་ལས་གོ་ལ་བར་འདོད་
པས་གྲངས་ཅན་པ་དང་། རང་བཞིན་རྒྱར་སྐྱབ་པས་རང་བཞིན་རྒྱར་སྐྱབ་པ། སེར་སྐྱེ་སྟོན་པར་འཛིན་པས་སེར་

སྐྱེ་པ། གཙོ་བོ་རྒྱུར་སྐྱེ་བས་གཙོ་བོ་པ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁམ་སྐྱེ་པ་དང་གྲངས་ཙན་པ་ནི། གཞུང་ཚེག་མོ་འགའ་
ཞིག་ཏུ་སོ་སོར་བཤད་གྲངས་ཙན་གྱི་ནང་ཚོན་ཞིག་ལ་སེར་སྐྱེ་པར་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་ཞིང་དེ་གཉིས་
དོན་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ཡང་མང་རོ། །

དབྱེ་བ་ནི་འབྲས་ལྷན་རྒྱུ་ལྷན་པོ་དང་ལྷུན་གྱིས་མངོན་པར་གསལ་བར་སྐྱེ་ཞིང་དེ་ཡང་
གཙོ་བོ་ཅམ་ལས་འབྱུང་བར་འདོད་པའི་གྲངས་ཙན་ལྷན་མེད་པ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གཅིག་གྲངས་
འབྱུང་ར་བ་དང་དུ་འབྱུང་ར་པ་ལྷན་ཚེག་དབང་ལྷན་གཤིས་ཀྱི་བྱིས་བསྐྱབས་པར་འདོད་པའི་གྲངས་ཙན་ལྷན་
བཅས་པ་གཉིས་སོ། །

གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་ལ། འདིའི་ལུགས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཉེར་ལྷའི་རྣམ་བཞག་ཤེས་ན་གཉིང་དཔོག་
པར་སྐྱབས་དེ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། གཙོ་བོ་དང་། ཚེག་བོ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། གཞུགས་སྐྱེ་བོ་རེག་བྱ་སྟེ་
དེ་ཅམ་ལྟ་དང་། ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུང་ནམ་མཁའ་སྟེ་འབྱུང་བ་ལྟ་དང་། དག ལག་པ། ཀྱང་པ། རྒྱུ། འདོམས་ཀྱི་
དབང་བོ་སྟེ་ལས་ཀྱི་དབང་བོ་ལྟ་དང་། མིག རྣ་བ། ལྷ། ལྷེ། ལྷགས་པ་འམ་ལུས་ཀྱི་དབང་བོ་སྟེ་སྤྱོད་དབང་
བོ་ལྟ་དང་། གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་ཙན་ཡིད་ཀྱི་དབང་བོ་སྟེ་དབང་བོ་བརྟུག་ཅིག་དང་། བདག་ཤེས་རིག་
གི་སྐྱེས་སྐྱེ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལའོ། །དེ་ལས་གཙོ་བོ་ནི། རང་བཞིན་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དང་། ཚེག་བོ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་
དེ་ཅམ་ལྟ་སྟེ་བརྟུན་ནི། རང་བཞིན་དང་རྣམ་འབྱུང་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། དབང་བོ་བརྟུག་ཅིག་དང་འབྱུང་
བ་ལྟ་སྟེ་བརྟུང་བྱ་ནི། རྣམ་འབྱུང་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དང་། སྐྱེས་སྐྱེ་ནི་རང་བཞིན་དང་རྣམ་འབྱུང་གཉིས་ཀ་མ་
ཡིན་པའི་སྐྱབས་བཞིར་བཤད་དེ། དབང་ལྷན་ནག་པོའི་གཞུང་ལས། རྩ་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་འབྱུང་མིན་
ལ། ཚེག་བོ་སོགས་བརྟུན་རང་བཞིན་རྣམ་འབྱུང་ཞིང་། །བརྟུང་བྱ་བོ་ནི་རྣམ་པར་འབྱུང་པ་སྟེ། །སྐྱེས་སྐྱེ་
རང་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་འབྱུང་མིན།^{੯੯} །ཅེས་སོ། །

འདིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཤེས་ཤེས་གཉིས་སུ་འདུ་བ་དང་། དེ་ཡང་སྐྱེས་སྐྱེ་ནི་ཤེས་པ་དང་
ལྷག་མ་ཉེར་བཞི་བེམ་བོར་འདོད་པས། སྤོ་ལ་བེམ་བོས་ཁྱབ་པ་དང་། ཤེས་པ་ལ་བདག་ཅིག་དགོས་ཞེས་
ཟེར་རོ། །གཙོ་བོ་དང་སྐྱེས་སྐྱེ་ནི་དོན་དམ་པ་དང་བདེན་པར་འདོད་ཅིང་། གཞན་རྣམས་རྫུན་པ་དང་ཀྱུན་
རྫོང་ཏུ་འདོད་དེ། དྲང་སྟོང་སེར་སྐྱེས། ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཚོག་ །སྤྱང་བའི་ལམ་དུ་འབྱུང་མ་
ཡིན། །སྤྱང་བའི་ལམ་དུ་གང་གྱུར་དེ། །སྐྱེ་མ་ལྟ་སྤྱང་ཤིན་ཏུ་གསོག་^{ੱ੦੦} །ཅེས་སོ། །

དེ་ལ་རྩ་བའི་རང་བཞིན་ནམ་གཙོ་བོ་ནི། ལས་སོགས་བྱེད་པ་པོ་དང་། མ་སྐྱེས་པས་རྟག་པ་དང་།
ཆ་མེད་པས་གཅིག་སྐྱེ་དང་། སེམས་མེད་པས་ལུལ་ཁོ་ན་དང་། སྤོད་བརྟུང་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་དང་།

ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་བྱང་ཚལ་དུ་ག་དང་ལྷན་པའི་ཤེས་བྱ་ཞིག་ལ་འདོད་དོ། །དེ་ལ་ཁ་དོག་དང་
 ཚད་དང་དབྱིབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་། ཡིད་མེད་པ་སོགས་ཀྱིས་མི་གསལ་བར་
 འདོད་དོ། །རང་བཞིན་དེ་ཡོད་པའི་བསྐྱབ་བྱེད་ནི། དངོས་པོ་བྱང་པར་བརྒྱུམས་ལ་ཚད་ཡོད་པའི་སྦྱིར་དང་།
 བཅ་ཚུན་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྦྱིར་དང་། ལུས་པའི་སྣོ་ནས་འཇུག་པའི་སྦྱིར་དང་། རྒྱ་འབྲས་དབྱེར་ཡོད་པའི་
 སྦྱིར་དང་། འཛིག་རྟེན་གསུམ་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པའི་སྦྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཡོན་ཏན་གསུམ་ནི་རྣམ་མཉམ་
 སྦྱིར་སྦྱོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ་སྟེ། རྣམ་མི་གཡོ་བ་དང་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ལ་སྟུག་བསྐྱེད་
 ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རོ། །ལྷན་པ་ནི་སྦྱི་བ་དང་གཡོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏེ་གཉི་སྟུག་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རོ། །སྦྱིར་
 སྦྱོབས་ནི་ཡང་བ་དང་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏེ་བདེ་བ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།
 རངས་དང་མཁུ་དང་ཀུན་དགའ་དང་། །བདེ་ཞིང་ཞི་བའི་སེམས་ཉིད་དག །རས་འགའ་ཡང་ནི་སྣང་འགྱུར་
 པ། །དེ་དག་སྦྱིར་སྦྱོབས་ཡོན་ཏན་ནོ། །མི་དགའ་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་དང་། །ལྷ་རན་འདོད་དང་མི་བཟོད་
 དག །གང་དུ་སྣང་བའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི། །དེ་དག་རྣམ་མི་རྟགས་སུ་འདོད།^{༡༠} །མྱོངས་དང་དེ་བཞིན་གཉི་
 སྟུག་དང་། །བག་མེད་གཉིད་དང་གཡེལ་བ་དག །ལན་འགའ་ཡང་ནི་སྣང་གྱུར་པ། །དེ་དག་སྦྱོབ་པའི་ཡོན་
 ཏན་འདོད།^{༡༡} །ཅེས་སོ།།

སྦྱིས་སུ་འཕམ་བདག་ནི། ཤེས་པའི་རོ་བོ་ཡིན་པ། རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་མིན་པ། མ་སྦྱིས་
 པས་རྟག་པ། བདེ་སྟུག་ལ་ཡོངས་སྦྱོད་པས་ཟབ་པོ། །ཡོན་ཏན་གསུམ་མེད་པ། འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་
 རྒྱབ་པ། ཆ་གསལ་དང་བྲལ་བས་གཅིག་སྟེ། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པས་མཐའ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་
 འདོད་དོ། །བདག་དེ་གྲོལ་བ་མ་ཐོབ་པར་དུ་སྦྱིའི་སྦྱོར་གནས་པ་དང་གྲོལ་བ་ཐོབ་པའི་ཚེ་ཡན་གར་པར་
 གནས་ཤེས་ཟེར་རོ།།

ཤེས་བྱ་ལྷག་མ་ཉེར་གསུམ་ཀྱི་སྦྱེ་ཚུལ་ནི། གང་གི་ཚེ་སྦྱིས་སུ་དེས་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཉེ་བར་
 ཡོངས་སྦྱོད་པའི་འདོད་པ་སྦྱིས་པ་ན་སྦྱིས་སུ་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དང་སྦྱིས་སུ་སྦྱོར་
 ཞིང་དེ་ནས་གཙོ་བོས་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་འབྱིན་ནོ། །དེའི་ཚུལ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ་རང་བཞིན་ལས་ཚེན་པོ་འབྱུང་
 ལ། རྫོང་དང་ཚེན་པོ་ནི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཞིང་དེ་ནི་ཡུལ་དེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་མེ་ལོང་ངོས་གཉིས་
 པ་ལྟར་སྦྱིའི་ཡུལ་དང་ནང་གི་སྦྱིས་སུ་གཉིས་ཀའི་གཞུགས་བརྟན་འཆར་བའི་ཤེས་པོ་ཞིག་གོ། །དེ་ལས་ང་
 རྒྱལ་སྦྱི་ཞིང་རྒྱལ་ནི། ངར་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏེ་རྣམ་པར་འགྱུར་པ་ཅན་དང་སྦྱིར་སྦྱོབས་ཅན་དང་
 སྦྱོབ་པ་ཅན་ཏེ་གསུམ་མོ། །རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱལ་ལས་ནི། གཞུགས་སྦྱོང་དེ་ལོག་བྱ་སྦྱི་དེ་ཅུ་ལྟ་སྦྱི་

འདིའི་ལུགས་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་དང་། ལུང་གི་ཚད་མ་གསུམ་དུ་འདོད་ཅིས་སྲ་
 བྱིའི་མཁས་པ་དག་འཆད་མོད་ཀྱང་མངོན་རྗེས་གཉིས་དང་སྐྱ་ལས་ལྷུང་བའི་ཚད་མ་གསུམ་དུ་བྱ་རྟེ། སྐྱ་
 ལྷུང་ཚད་མ་ནི་སྐྱ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོག་ཏུ་གྱུར་བའི་དོན་འཛོན་པ་ཞིག་ལ་འདོད་ཅིང་དེ་ལ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་
 པའི་སྐྱས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་སྐྱས་བུའི་ཚོག་གིས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །ཚད་མ་འདི་ནི་སྟོག་
 ཏུ་གྱུར་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པས་རྗེས་
 དཔག་ཀྱང་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་རྟེ། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས། གཞན་གྱི་སྐྱ་ལས་ལྷུང་བ་ཡི། །ཤེས་པས་དོན་
 རྟོགས་སྐྱ་ལས་ལྷུང་། །ཡང་ན་ཡིད་ཆེས་ཚོག་ཡིན་ཟེར། །འདི་ནི་སྟོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཡི། །ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཕྱིར་
 མངོན་སུམ་མིན། །རྗེས་དཔག་ཏུ་ཡང་མི་འཐད་དེ། །དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་བྲལ་ཕྱིར་རོ།^{༧༧} །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་དེ་དག་ག་པ་ནི། ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་ལྡན་རྣམས་ཚོས་ཅན། སྲུང་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་
 མེད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་ཐོབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུབ་ན། སྐྱེ་བ་བྱག་མེད་དུ་ཐལ། སྐྱེས་ཟེན་སྲུང་ཡང་
 སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ས་བོན་ཉིད་བར་མ་ཆད་པར་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་དང་། ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐྱབས་
 མི་རྟེན་པར་ཐལ་ལོ། །གསལ་བར་འདོད་པའི་སྟོགས་ལ་ཡང་འདྲ་རྟེ། གསལ་བ་རྒྱ་དུས་སུ་ཡོད་ན་ཁས་
 བླངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་མེད་ན་འབྲས་བུ་གསལ་བ་དང་རྒྱའི་རང་བཞིན་གཅིག་གམ་ཐ་དད། གཅིག་ན་
 སྲུང་གི་རིགས་པས་ཞེགས་གིང་། ཐ་དད་ན་བདག་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་ཉམས་སོ། །ཞེས་པ་ནི་སངས་
 རྒྱལ་བསྐྱེད་སྲུང་དང་རྒྱ་བ་བྲགས་པའི་རིགས་པའོ།།

སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཚོས་ཅན། བདག་ཉིད་ལས་མི་སྐྱེ་རྟེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
 ཅན། ཞོ་ཉིད་ཞོའི་བདག་ཉིད་ལས་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན། ཡང་དེ་ཚོས་ཅན། བདག་ལས་མི་སྐྱེ་རྟེ། དངོས་པོ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རྟོན་གྱི་འདོད་པའི་སྐྱེས་བུ་བཞིན། ས་བོན་ཚོས་ཅན། ལྷ་གྲུའི་རྒྱ་མ་ཡིན་རྟེ། ལྷ་གྲུ་དང་བདག་
 ཉིད་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ལྷ་གྲུ་ཉིད་བཞིན། རྩ་བའི་རང་བཞིན་ཚོས་ཅན། འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ། རྟག་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་ཚོས་ཅན། རྟོན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་འབྱུང་རྣམས་ལྟོག་མི་རུང་བར་ཐལ།
 རྟོན་རྟག་ཏུ་མི་ལྟོག་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་དུས་ན་ཡོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཤིང་ཅུ་གོ་དཔེ་ས་བོན་
 རྒྱང་དུ་ལུ་གོ་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤོང་པོ་ཡལ་ག་དུ་མས་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པའི་དོ་བོ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གལ་
 ཉེ་རྒྱུན་རྣམས་ལ་འབྲས་བུ་རགས་པ་སྲ་ན་མེད་པ་དག་བསྐྱེད་པའི་མཐུ་ཡོད་ན་མིག་གི་རྒྱུན་གྱི་འབྱུང་བ་
 ཚེན་པོས་ཀྱང་མིག་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ལ་སོགས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བྱེད། ཡང་ན་རྒྱུན་གྱིས་རང་གི་འབྲས་བུ་

ཡང་བསྐྱེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩོད་གྱིས་འདོད་པའི་སྐྱེས་ལུ་བཞེན། ཞེས་པ་རྣམས་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་གྱི་དབུ་མ་སློང་པོ་ལས་བཤད་པའི་རིགས་པའོ།།

རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་སུ་ཚོས་ཅན། ཚམེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀྱུན་ལ་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར། སློ་ཚོས་ཅན་བདེ་སྲུག་མི་ཚུང་བར་ཐལ། བེམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེ་སོགས་དང་སྐྱེས་སུ་ཐ་དད་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་གོལ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ལམ་མ་སྤྱངས་པའི་བྱིས་པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་རང་གི་དབང་པོ་དང་བདེ་སོགས་ལས་བདག་ཐ་དད་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བ་པོར་ཞེན་ནས་ད་ལྟར་གྱི་དབང་པོ་སོགས་ལས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དབང་པོ་སོགས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་ཉིད་རྣ་སྟེ་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུང་ནས་བདེ་སོགས་རྣ་སྟེ་འཕོས་པའི་སྐྱེ་འཛིག་གཉེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དབང་སོགས་སྲུག་བསྐྱེད་དུ་བསྐྱེད་པས་འཁོར་བ་ལས་གོལ་བམི་འཐད་དེ། ད་ལྟར་གྱི་སྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྲུག་བསྐྱེད་ལས་ཡིད་འབྱུང་བ་དེ་འབྱུང་ཞེ་སྲིད་དང་མཚུངས་ལྷན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ཚེ་བདག་ལ་ཚགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བས་ལྷག་པའི་སྐབས་གཞན་འཚོལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་འགྲུལ་ལས། མཚོག་ལ་ཞན་དོན་དུ་གཉེར་ཕྱིར་དང་། །སྐྱེ་འཛིག་སློ་ཅན་ཉིད་གྱི་ཕྱིར། །སྐྱེ་པོ་འདི་ཡིས་དབང་སོགས་ལས། །བདག་ནི་ཐ་དད་གྱུར་བར་ཤེས།“ །ཅིས་དང་། གང་ཞིག་ད་ལྟར་སྲུག་བསྐྱེད་པས། །ཡིད་འབྱུང་དེ་འབྱུང་སྲིད་ཡིན་གྱི། །ཚགས་བྲལ་མ་ཡིན་དེ་ཚོལ་ང་། ཚགས་ཡོད་སྐབས་གཞན་འཚོལ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་གྱི་རིགས་པའོ།།“

གྲུབ་མཐའ་མཁན་པོ་ཁ་ཅིག་གིས།“ །གངས་ཅན་གྱི་ལྷགས་འདི་དག་སེམས་ཙམ་རྣམ་རྒྱུན་གྱི་ལྷགས་དང་ཉེ་བ་དང་། རྣམ་འགྱུར་རྣམས་རྒྱན་པར་འདོད་པ་དངོས་པོའི་གནས་ལྷགས་མཐོང་བ་ལ་ཉེ་བར་སོང་བར་འཆད་པ་ནི་སློ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་རྩིང་བར་ཟད་ཏེ། བདག་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཞེ་སྲིད་དང་མཚུངས་ལྷན་གྱི་སློ་ཙམ་ཐར་ལམ་དུ་འབྱུལ་བ་དང་། རྒྱ་འབྲས་གྱི་དོ་བོ་རྣམས་པར་ཡིན་རྒྱུར་ཡིན་དུ་འདོད་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་སློངས་པའི་གངས་ཅན་དེ་དག་ལྷགས་དང་མཚུངས་པར་ཤིང་རྟ་ཚེན་པོ་དག་གིས་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཐུབ་བསྟན་འཛིན་པའི་ཁྱེད་པ་བསྐྱེད་པའི་མཁས་པ་ཡིན་ན་འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་མཛད་པ་རྣམས་རང་ག་ཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བག་ཚགས་བཟང་པོ་འཛོག་པའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་བ་ཞིག་མཛད་དགོས་པར་གང་འཕགས།

༡ ཚངས་པ་བ་དགག་པ།

གཉིས་པ་ཚངས་པ་བ་དགག་པ་ལ། འདོད་པ་བཟོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ། ལྷོན་
པ་ནི་ཚངས་པ་ཡིན་པར་སྒྲིག་ཁོང་། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་བམ་ཟེ་བ་དང་། ཚངས་པ་བ་དང་། རིག་བྱེད་པ་
ཞེས་ཟེར་ཞིང་། བརྟམ་སྟོན་པ་དང་། རིག་བྱེད་མཐའ་བ་དང་། གསང་བ་བ་རྣམས་ཀྱང་འདི་འི་ནང་གསལ་
གྱི་དབྱེ་བ་ལོ།།

འདོད་ཚུལ་ནི། ཚངས་པ་བས་འཛིག་རྟེན་འདི་ཞིག་པའི་དུས་སུ་ཕྱོགས་གྱི་ཚམེད་པའི་ས་རྒྱུ་
རྒྱུད་གི་རྒྱལ་བྱ་རབ་རྟག་པ་དག་སོ་སོར་འཁོད་པ་ལ་ནམ་ཞིག་གི་ཚེ་ལྷ་དབང་ལྷག་ཚེབ་པོས་སྟོན་བཅུད་
འབྱེན་པར་འདོད་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་གྱི་མཐུས་དང་པོ་རྒྱལ་བྱ་རབ་གཉིས་སྐྱུར་ཞིང་། དེ་ནས་ཡང་
རྒྱལ་བྱ་རབ་གསུམ་པ་ཞིག་དེ་ལ་སྐྱུར་བས་རྒྱལ་བྱ་རོ་གཅིག་ཏུ་སྐྱུར་ཞིང་དེ་ནས་སེ་གོ་ལ་ཉོག་པ་ཙམ་གྱིས་
རྒྱལ་བྱ་རབ་རྣམས་འདྲུད་དེ་ཚོགས་ནས་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཚེབ་པོ་རྩོམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རིམ་བཤེས་རྒྱུད་དང་
ས་དང་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྲུབ་པར་སྐྱུར་ཞིང་དེའི་དབུས་སུ་ཚངས་པའི་སྟོང་ཚེབ་པོ་འོད་འབར་ཞིང་གསལ་
བ་ཞིག་གནས་པ་དེ་སློབ་ཅིང་བརྟོལ་བ་ལས་འཛིག་རྟེན་གྱི་མེས་པོ་ཚངས་པ་ཚེབ་པོ་བསྐྱེད་མའལ་ནས་སྐྱུར་
བ་བསྐྱེད་ལ་འདུག་པ་གདོང་བཞི་པ་ཞིག་སྐྱུར་སྟེ་དེ་ས་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་སྐྱུལ་བས་དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་
མེས་པོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། ཡང་བྱུང་འཇུག་གི་ལྟེ་བའི་བསྐྱེད་དང་དབང་ལྷག་གི་སྟོན་སྐྱུལ་པའི་སྟོང་ལས་སྐྱེས་པའི་
རྒྱལ་བྱུང་བཤད་དོ། །དེ་ལ་བསྐྱུལ་བ་བརྟམ་དུ་མིང་བརྟམ་སྐྱུར་བར་གྲགས་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་རང་སྐྱུར་།
ཚངས་པ། སྐྱེད་ཀྱའི་བདག་པོ། བསྐྱེད་སྐྱེས་གནས་ཅན། གདོང་བཞི་པ། མེས་པོ། གསེར་གྱི་སྟིང་པོ་ཅན་
ཞེས་བྱའོ། །དེས་འཛིག་རྟེན་གྱི་མ་བརྒྱུད་བསྐྱེད་དེ། ཉི་མའི་མས་ལྷ་དང་། སྐྱིན་བྱེད་མའི་མས་ལྷ་མིན་དང་།
ལྷའི་མས་ལྷ། བམ་མཁའ་ལྗིང་གི་མས་བམ་མཁའ་ལྗིང་། ཚངས་པའི་ཁ་ནས་བམ་ཟེ། དཔུང་བ་ལས་རྒྱལ་
རིགས། བསྐྱེད་ལས་རྗེ་རིགས། རྣམ་པའི་མཐེལ་ལས་དམངས་རིགས་རྣམས་བསྐྱེད་དོ་ཅེས་ཟེར་རོ།།

ཡང་ལུགས་གཅིག་ལ་ཚངས་པའི་ཁ་ལས་སྐྱེད་ཀྱའི་བདག་པོ་སྐྱེས། དེས་མཚོན་སྐྱིན་བྱེད་པར་
ཚངས་པ་སྐྱུན་འདྲེན་པའི་བསྐྱེད་བར་རང་གི་སྐྱེ་བོ་བརྟམ་བས་དེ་ལ་ཚངས་པ་ཆགས་ཏེ། ལྷ་བ་ཤོར་བ་སྐྱུགས་
གཟེར་གྱིས་སྐྱུར་སྟེ་མེར་བསྐྱེགས་པའི་དབུས་སུ་དྲང་སྟོང་དན་སྟོང་དང་ཨམ་གི་ར་སྐྱེས། ལྷག་མ་དུར་
བའི་ནང་དུ་ལྷས་པ་ལས་དྲང་སྟོང་ཨ་ཉི་བྱུང་། དེས་སྐྱུན་དང་གསལ་དང་སྟིད་བསྐྱུང་གི་རིག་བྱེད་བརྒྱུ་མས།
དྲང་སྟོང་གཞན་གཉིས་གྱིས་མཚོན་སྐྱིན་དང་དེས་བཟོད་བྱས་པས་ཚངས་པའི་བྱ་བ་ཞེས་བྱས་པ་ལ་ཚངས་
པས་བྱས་པར་གྲགས་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཁཅིག་གིས་དྲང་སྟོང་དེ་དག་གིས་བརྟམ་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་བརྒྱུ་མས་

པ་མིན་ཟེར་བ་དང་། འདི་དག་ལས་ཆེ་བ་ཞིག་གིས་རིག་བྱེད་ནི་སྤྲོས་ཀྱང་མ་བྱས་པའི་ཆ་མེད་རྟག་པ་རང་གྲུབ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་ལ། ལུགས་འདི་དག་གིས་རིག་བྱེད་ཁོ་རྩ་ཚད་མར་འདོད་དོ།། རིག་བྱེད་གྱི་སྒྲིམ་ཆ་མས་ནི་རང་གི་བརྗོད་བྱ་དོན་དེས་པ་ཅན་ཡིན་གྱི་འདོད་པའི་དབང་གིས་དོན་གང་ཡང་རྒྱུ་བ་ལ་འཇུག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལམ་གྱི་རྒྱ་རྒྱུ་ལྟོ་ལྟོ། ཞེས་པའི་རིག་བྱེད་གྱི་ཚིག་དེ་ཉིད་མེ་ལ་སྤྲུགས་གྱིས་སྤྲངས་པའི་མར་ལུགས་པ་ཁོ་རྩ་ལ་འཇུག་གི་ཁྱི་ག་ཟ་བ་སོགས་གཞན་ལ་འདོད་པའི་དབང་གིས་མི་འཇུག་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་གྱི་སྒྲིམ་ཆ་མས་ནི་དོན་བདེན་པ་ཁོ་རྩ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྲོས་སྤྲོས་མ་བྱས་པའི་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །མཐོ་རིམ་དང་ཚངས་པ་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་ནི་རིག་བྱེད་གྱི་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་རྟེན་མཚོད་སྤྱིན་དུ་འདོད་དོ།།

བདེའ་སྐྱོད་པ་དག་ནི་སྟོན་བཅུད་སྤྲོ་ཚོགས་པ་སྤྲོས་པའི་གཞི་དང་། དེ་དག་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་ཚངས་པ་ཡི་གེ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱོད་འདིག་མེད་པས་རྟག་པ། སྤྲོགས་དང་དུས་གྱི་ཆ་གསུམ་མེད་པ། སྤྱི་ནང་གི་ཡུལ་ལ་བདེན་པར་འཇུག་པ། གཅིག་སྤྱི་རང་བཞིན་དོན་དམ་པར་གནས་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། མ་རིག་པས་བསྐྱད་པ་རྣམས་ལ་གཟུང་འཛིན་སྤྲོ་ཚོགས་སུ་སྤྲང་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། ཐར་པ་འཛོམ་བྱེད་གྱི་ལམ་ནི་ཕྱི་འཇུགས་གྱི་མཚོད་སྤྱིན་གྱི་སྤྱིན་བསྐྱེད་ཀྱིས་དང་ནང་སྤྱི་རྟོག་གི་ཐབ་ཏུ་ཁམས་འཇག་པའི་སྤྱིན་བསྐྱེད་བྱེད་པ་ལ་འདོད་ཅིང་། ཐར་པ་ནི་དེའི་དུས་གྱི་སྟོང་སངས་དང་བདེ་བ་ལ་འདོད་དོ།།

རིག་བྱེད་མཐོང་བའམ་བམ་ཟེ་མཚོག་རྣམས་ནི། འདི་ལྟར་སྤྲོ་སྤྲོ། གང་ཞིག་རིག་བྱེད་ལས་མི་སྤྲོ། །གང་ཞིག་རིག་བྱེད་ལས་མི་སྤྲང་། །ཐམས་ཅད་མེད་པར་བརྗོད་བྱ་སྟེ། རིག་བྱེད་འདྲ་བའི་ཐོས་པ་མེད། །ཞེས་པའི་བསྐྱེད་ཀྱིས་དང་ལྟན་ཞིང་ཚད་མར་གྱུར་པའི་རིག་བྱེད་ལས་བཤད་པའི་སྤྲོས་སུ་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག་སུ་བ། བམ་ཡང་མི་ཉམས་པས་རྟག་པ། ལྷ་འཇུག་ལས་འདས་པས་ཚངས་པ། སྤྱོད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ། ཐོག་མཐོང་མེད་པས་འཚི་བ་མེད་པ། ཉི་མའི་མདོག་ཅན། ལུན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་འདས་པ། ཚེན་པོར་གྱུར་པ། གཉིད་ཡོག་པ་ལས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤྲོས་སུ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་དེ། ལྟ་ཐམས་ཅད་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། དབང་སྤྱུག་ཚེན་པོའི་འོ་འོ་ཡང་འདི་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཏེ། ལུན་པ་ལས་གཞན་སྤྲོས་སུ་ནི། ཚེན་པོར་གྱུར་པ་ཉི་མའི་འོད། །དབང་སྤྱུག་ཚེན་པོ་བདག་དེ་ཉིད། །མཁས་པས་ཤེས་ན་འཚི་མེད་འཇུག་པ། །ཞེས་སོ། །སྤྲོས་སུ་དེ་ཁོ་རྩ་ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་དང་བདེ་བ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་དང་འཚིང་བ་དང་གོལ་བ་རྣམས་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་རང་གི་དོ་བོ་འཇུག་པ་མེད་ཅིང་ཟད་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། མིད་པ་སྤྲོ་ཚོགས་དེ་ལས་སྤྲོས། །དར་གྱི་སྤྱིན་སྤྲོས་སྤྲོད་པ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །དུས་ནམ་ཞིག་གི་

ཚེ་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷའི་མིག་གིས་སྐྱེས་ལུ་དེ་ལ་བལྟས་པ་ན་སྐྱེས་ལུ་དེ་ཉིད་གསེར་གྱི་མདོག་
 ཅན་དུ་མཐོང་བ་ན་དགེ་སྤྲིན་ལའོར་འདས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་གོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེས་ལུ་དྲང་སྟོང་
 ཚེན་པོ་ཉི་མའི་མདོག་། ལྷན་པ་ལས་གཞན་གྱུར་པ་དེ་རིག་ན། །འཚི་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་བདག་གིས་
 རྟོགས། སྐྱེ་མེད་གནས་འགོ་བ་ལས་ལམ་གཞན་མེད།¹⁰ །ཞེས་དང་། བྱེད་པོ་དབང་ལྷག་གསེར་མདོག་ཏུ།
 གང་གིས་མཐོང་ཞིང་ལྷ་བ་དེ། སྤྲིན་དང་བསོད་ནམས་ལས་འདས་ནས། །མཚོག་ཏུ་ཞི་བ་འཐོབ་པར་
 འགྱུར།¹¹ །ཞེས་སོ། །ལུགས་འདི་འོག་ཏུ་འབྱུང་བའི་དཔྱོད་པ་བ་དང་མི་གཅིག་གྲང་རྟོག་གི་འབར་བ་དང་
 མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་རྟེན་ཚེན་སོགས་སུ་དཔྱོད་པ་བ་ཞེས་གྲང་འབྱུང་ངོ་།།

གསང་བ་བ་རྣམས་ནི་བདུད་རྩི་ཐིག་ལུང་ཞེས་བྱ་བའི་རིག་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཤེས་རིག་
 རྟག་པ་ཆ་མེད་གཅིག་ཡོད་པར་འདོད་དེ། བལ་ཆེར་སྣར་གྱི་དེ་རྣམས་དང་མཚུངས་ལ་ལུགས་སྣ་མ་དང་དོན་
 གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ཡང་ཡོད་ངོ་།།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། རྟོགས་སྣ་མས། རིག་བྱེད་ནི་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་ལུས་
 མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་བསྐྱབ་བྱེད་བཞོན་པ་དགག་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་ཚུན་ཅན། ལོག་པའི་དོན་
 ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་ལུས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ལྲུབ་པ་ཡོད་དེ། དོན་བདེན་པ་སྟོན་པའི་རྒྱ་ཤེས་རབ་
 དང་བརྩེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཚོས་ཅན། སྐྱེས་ལུས་བྱས་པ་མིན་ན་ཡང་
 དོན་ལོག་པར་སྟོན་པ་སྤིད་པར་ཐལ། རྟོད་ལས་དོན་ཤེས་ཤིང་གོ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་རྣམ་གྱི་བརྒྱུ་ལོ་སྐྱེས་
 ལུ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཚོས་ཅན། རྟོད་ཀྱི་དོན་འཚང་པ་པོ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་ན་གང་
 རུང་ཅིག་གིས་ཅི་ཙམ་བཤད་གྲང་ཉན་པ་པོས་དོན་གང་ཡང་གོ་བ་མི་སྤིད་པར་ཐལ། རྟོད་ཀྱི་ཚིག་རྣམས་
 འབྲེལ་བ་རྟག་དངོས་ཀྱི་དབང་གིས་དོན་རེ་རེ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་བྱེད་དུ་དེས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཚོས་ཅན།
 རྟོད་ཅི་ཙམ་བཤད་ན་ཡང་ཉན་པ་པོས་དོན་གོ་མི་སྤིད་པར་ཐལ། དོན་བྱེད་པས་སྟོངས་པའི་རྟག་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་ཚིག་གཅིག་བརྟེན་པས་དོན་ཐམས་ཅད་གོ་བར་ཐལ། ཆ་གསལ་མེད་པའི་གཅིག་སུ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྟེན་གང་གིས་གྲང་བརྟེན་དུ་མེད་པར་ཐལ། འགྱུར་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེད་སྤྲུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 དོན་གོ་བར་ཐལ། ཀུན་ལ་ལྲུབ་པའི་ཕྱིར། ལྲུབ་ཏེ། རིག་བྱེད་རྟག་པ་དེ་ཀུན་ལ་ལྲུབ་པར་ཡོད་ཅིང་ཆ་མེད་
 པས་གོ་བ་དང་མི་གོ་བའི་བདག་ཉིད་སོ་སོར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཏེ། རིགས་པའི་དབང་ལྷག་
 གིས། ཚིག་རྣམས་བདེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ། །ཡོན་ཏན་སྐྱེས་ལུ་ལ་བརྟེན་ཕྱིར། །སྐྱེས་ལུས་མ་བྱས་ལོག་པའི་དོན།
 ཅིས་མིན་ཞེས་ནི་གཞན་དག་བརྟེན།¹² །ཞེས་པ་སོགས་རྣམ་འབྲེལ་ལེའུ་དང་པོའི་སྐྱེད་ཀྱི་ཆ་པལ་ཆེར་

ལྷོགས་འདི་དགག་པའི་རིགས་པ་གིན་ཏུ་རྒྱས་པར་ཡོད་དོ།

ཡང་སྐྱེས་སུ་ཚོས་ཅན། བཅིངས་པ་དང་གོལ་བར་མི་རིགས་པར་ཐལ། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྟོག་
པ་གཅིག་སུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཅན། ལྷན་བསྐྱེད་ལས་ལས་ཐར་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ལྷན་བསྐྱེད་
དང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་སུ་ཚོས་ཅན། ཀུན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དངོས་
པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། མོ་གཤམ་གྱི་སུ་མོ་བཞིན། ཡང་སྐྱེས་སུ་ཚོས་ཅན། མི་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
གཅིག་དང་དུ་མ་དང་ཐ་བ་དང་རྟགས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་དེ་དག་གིས་འདོད་པའི་སྐྱེས་སུ་
འགོག་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་བཤད་པས་དེར་བལྟ་ཞིང་། རྫོང་བྱེད་གྱི་
རྒྱ་ལུལ་ལ་དངོས་དབང་གིས་བཞེན་པར་འཇུག་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་དེས་སྐྱེས་སུ་
ཡོད་དོ། །ཚངས་པའི་ལུས་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པས་མི་རིགས་བཞི་མི་རུང་བར་ཐལ་བ་དང་། ལྷོགས་གྱི་མཚོན་
རྒྱུན་ཐར་ལམ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ནི་དུས་འཁོར་གྱི་རྣོ་ར་ནའང་ཡོད་དོ།

༣ རྩུབ་འཇུག་པ་དང་དབྱེད་པ་པ་དགག་པ།

གསུམ་པ་རྩུབ་འཇུག་པ་དང་དབྱེད་པ་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་དེ་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ལ། རྩུབ་འཇུག་པ་དང་། དབྱེད་པ་པ་གཉིས་ལས།

རྩུབ་འཇུག་པ།

དང་པོ་ལ། རྩོན་པ་ནི་རྩུབ་འཇུག་སྟེ་འདི་ལ་འོར་ལྟ་དང་། རྩོད་མེད་གྱི་སུ་དང་། རྩོད་འཛོམས་
སོགས་མིང་གིན་ཏུ་མང་བར་བཤད་ལ། ལྷ་མ་ལྷ་བ་དང་། རྩོན་པ་གཞོན་ཅུ་མ་ལེན་སོགས་ཀྱང་ལྷོགས་
འདིའི་རྩོན་པའོ། །མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི་རྩུབ་འཇུག་པ། ལྷ་བ་པ། ལྷའི་ཚོས་སྐྱེ་བ་རྣམས་སོ། །ལྷའི་འོ་རྟོག་
པ་ལ་པན་པའི་ཡལ་ག་དང་། ཞག་ལྟ་པ། གསལ་གྱི་ལས་རྩོན་པའི་ཚོག་ལ་སོགས་པའོ།

དེ་ལ་རྩུབ་འཇུག་ནི། རྒྱ་མཚོའི་ནང་ན་གོང་ཁྱེར་རྩོད་ལུན་ཞེས་བྱ་བར་དཔལ་མོ་ལ་སོགས་པའི་
རྒྱུར་མ་ཁྱི་དུག་རྩོད་གིས་རྩོར་ཞིང་གནས་པ་དང་། ཚངས་པ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་། ཉི་མ། ལྷ་པ། སྤྲིག་བྱེད་
བཞི། སྤྲིག་བྱེད་། ལྷུང་བ་བཞི། ལྷ་མ་ཟེ། ལྷུན་བྱེད། ཟ་བ་པོ་སོགས་མཐའ་དག་རང་ཉིད་ཡིན་པར་
སྐྱེ་བའི་མངོན་པའི་རྒྱལ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་སྟེ། ཉི་མའི་ནང་ན་ད་རྩུབ་འཇུག་ །སྐར་ནང་འོད་ལྷན་ལྷ་བ་
དང་།^༧ ཞེས་སོགས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཞི་བ་དང་མ་ཞི་བའི་དོ་བོ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། ཞི་བ་ནི་ལྷ་རྩུག་

གྱི་ངོ་བོ་ཡོད་མིན་མེད་མིན་གྱི་བདག་ཉིད་འཛིན་པ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་བསྐྱོད་མས་པས་ཐར་པ་འཕོབ་པར་སྒྲུ་སྟེ། གང་གིས་བྱུང་འཇུག་ཡོན་ཏན་རྣམས། །རྟེན་ཏུ་བསྐྱོད་མས་པས་བདེ་འཕོབ་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །མ་ཞི་བའི་ཉལ་སོགས་པའི་བྱུང་འཇུག་གི་འཇུག་པ་བཅུར་བཤད་དེ། དེ་ཡང་ཉའི་གཟུགས་ཀྱིས་རིག་བྱེད་བཞི་རྒྱ་མཚོར་རུ་བ་བ་བཏོན་པ་དང་། རུས་སྣལ་གྱིས་འཛིན་རྟེན་བཏོགས་ནས་རྒྱ་ནག་དུ་གནས་པ་དང་། བག་ཚོད་གྱི་གཟུགས་ཀྱིས་ཚངས་པའི་འཛིན་རྟེན་མན་ཚད་མནན་པ་དང་། མིའི་སེང་གའི་གཟུགས་ཀྱིས་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་འགོ་བ་སྒྲོང་གསེར་ཅན་བསད་པ་དང་། མིའུ་མུང་གི་གཟུགས་ཀྱིས་ལྷ་མ་ཡིན་སྟོབས་ལྡན་ལས་གོམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱང་ཞེས་བསྐྱས་པ་དང་། ཤིང་ཏུ་བརྩུ་བའི་ལུ་ར་མ་ཁར་སྐྱུལ་ནས་རང་གི་རྩང་མ་སྤིན་པོ་ལྟ་མཁྱིན་བརྩུས་འཕྲོགས་པ་ལ་སྟེའུ་ཏུ་མ་རྩ་ལ་གོགས་བཅོལ་ཏེ་སྤིན་པོ་དེ་བསད་པ་དང་། རྩ་སྤུང་ཨ་མའི་ལུ་ར་མ་ཁར་སྐྱུལ་ནས་སྤིན་སྐྱབ་ལ་སོགས་པ་བསད་དེ་རྒྱལ་རིགས་བཅད་པ་དང་། ཉག་པར་སྐྱུལ་ནས་རྩུ་བོ་བཞི་ཕྱོགས་ཀྱུན་དུ་བྱངས་ཤིང་ཚོད་དུས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པར་བྱས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལུ་ཀ་མུབ་ཏུ་སྐྱུལ་ནས་སྟོན་གྱི་སྤྱི་གུ་པ་སྐྱུངས་པ་དང་། རིགས་ལྡན་བྲམ་ཟེའི་ལུ་གཟུ་གི་ཕྱོ་ཞེས་བྱ་བ་མ་འཛེངས་པ་ན་འབྱུང་བས་སེམས་ཅན་མང་པོ་འབྱུལ་བར་འདོད་ཅིང་། དེའི་དང་པོ་གསུམ་ལ་འཐད་པ་མེད་ཀྱང་གཏམ་རྒྱུད་རྙིང་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཕྱི་མ་རྣམས་དྲངསྟོང་གཏུག་པས་ངོ་མཚར་ཆེ་ཆེ་རྣམས་བྱུང་འཇུག་གི་ཡོན་ཏན་དུ་བྱས་པར་དུས་འཁོར་གྱི་སྟོར་ནས་བཤད་དོ། །”

ལུགས་འདིས་ཀྱང་རྟེན་པ་ཆ་མེད་གྱི་བདག་ཁས་ལེན་པ་དང་། ལྷོ་ལ་བྱེད་གྱི་ལམ་ནི་ཡི་གེ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། རྒྱང་བྲམ་པ་ཅན་བསྐྱོད་པ་སོགས་ཡོད་པར་བཤད་ལ། འདིའི་རྒྱང་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཡན་ལག་དུག་བཅི་རྒྱལ་ཞིག་བཤད་མོད་ཀྱང་རང་རེའི་ཡན་ལག་དུག་དང་མི་འདྲ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་བྱང་རྒྱབ་བཟང་པོ་ས། འདི་དག་ལ་ནི་དགག་པ་ཅམ་ལས་ཡན་ལག་དུག་པའི་རྒྱང་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་མེད་དོ། །” །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུགས་འདིས་འཁོར་བ་ཟད་མཐའ་ཅན་དུ་འདོད་ཅིང་། རྩར་བཤད་པའི་རིག་བྱེད་མཐའ་བ་སོགས་ལས་པམ་མོ་ཆེ་ཞིག་ནི་འདིའི་རྗེས་འབྲངས་དུ་རྒྱ་གཞུང་དག་ལས་ཀྱང་བཤད་དོ། །

དཔྱོད་པ་བའམ་རྒྱལ་དཔོག་པ།

གནིས་པ་དཔྱོད་པའམ་རྒྱལ་དཔོག་པ་ནི། རྒྱལ་དཔོག་པ་སྟོན་པར་འདོད་ཅིང་གྲུ་བ་མཐའི་འདོད་རྒྱལ་ལ། བདག་ནི་སྟོའི་ངོ་བོ་སེམས་པ་ཅན་དང་། བཅམ་པོ་མ་ཡིན་པ། བྲེས་རིག་གི་རང་བཞིན། རྟེན་པའི་ངོ་བོ། ཡན་གར་བའི་རྩས་ཡོད། ཆ་གས་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་འདོད་དོ། །རིག་བྱེད་ཚད་མར་འདོད་རྒྱལ་

མི་སྲ་མ་རྣམས་དང་འདྲ། མཐོ་རིམ་གྱི་ཚངས་པ་ལྟ་བུ་རན་འགོ་ལས་གོལ་བའི་ཕྱིར་ཐར་བ་ཡིན་གྱི་དྲི་མ་
 མེམས་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེས་ཟད་གྱི་སྦྱིས་སུ་མེད་པ་དང་། ཤེས་བྱ་མཐའ་ལས་
 པའི་ཕྱིར་ཀུན་མཁུན་པའི་སྦྱིས་སུ་མེད་པ་དང་། དེ་བས་ན་བདེན་པའི་རག་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ། །ཚང་མ་
 མི་མངོན་རྗེས་གཉིས། སྐྱ་ལས་བྱུང་བ། དཔེ་ཉེར་འཇལ། དོན་གྱིས་གོ་བ། དངོས་པོ་མེད་པའི་ཚང་མ་དང་
 ཏུག་ཏུ་འདོད་ཅིང་། འདིའི་སྐྱ་བྱུང་བེ་གངས་ཅན་དང་འདྲ། དཔེ་ཉེར་འཇལ་ནི། བ་མེན་མཐོང་བ་ལས་སྒྲོག་
 ཏུ་གྱུར་པའི་བ་ལང་ལ་འདྲ་བར་དབྱག་པ་དང་། དོན་གྱིས་གོ་བ་ནི། ལྷས་བྱིན་གསོན་པོ་བྱིས་ན་མེད་པས་
 ཕྱི་རོལ་ན་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ཚང་མ་ནི། ཚང་མ་གཞན་ལྟ་བོ་གང་ཡང་
 མཇལ་བྱེད་དུ་མ་སྦྱིས་པའི་ཡུལ་རྟོགས་པ་ལ་འདོད་ཅིང་། ཕྱི་མ་འདིའི་ཡུལ་ལ་ཡང་འོ་མ་ལ་ཞོ་མེད་པ་ལྟ་
 བུ་སྲ་ན་མེད་པ། ཞོ་ལ་འོ་མ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ནས་མེད་པ། བ་ལང་ལ་རྟ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡན་ཚུན་མེད་པ།
 རི་བོང་གི་རྩ་མེད་པ་ལྟ་བུ་གིན་ཏུ་མེད་པ་སྟེ་བཞིར་འདོད་ཅིང་། ཞོ་ལ་འོ་མ་མེད་པའི་ཚ་ལྟ་བུ་ཡང་དངོས་
 པོར་འདོད་དོ།།

དེའི་ནང་ཚན་རྩུ་ར་ཀ་པ་རྣམས་ནི། ཚང་མ་དེ་ཏུག་གི་སྟེང་དུ་རྒྱ་ལས་འབྲས་སུ་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་
 རིགས་པའི་ཚང་མ། ཡུལ་དེ་དམིགས་པ་མེད་པས་མེད་པར་རྟོགས་པ་མ་དམིགས་པའི་ཚང་མ། སྐྱ་བོ་
 སྲ་མ་དག་གིས་བསྟན་པའི་གཤམ་པ་རྒྱུད་པའི་ཞེས་གཤམ་གྱི་ཚང་མ། ཚོགས་པ་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་ན་
 ཚོགས་པ་ཅན་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་སྲིད་པའི་ཚང་མ། འདི་ལྟ་བུ་འབྱུང་དོ་སྐྱམ་དུ་སེམས་པ་ལས་དེ་ལྟར་བྱུང་
 བ་སྐྱམ་སེམས་པའི་ཚང་མ་སྟེ་ཚང་མ་བརྩུ་གཅིག་ཏུ་འདོད་དོ། །འདི་དག་གིས་འདོད་པའི་བྱས་བྱུགས་བཞི་
 བརྩུ་ཞེ་བརྒྱད་སོགས་ནི་མངས་གྱིས་དོགས་ནས་མ་བྱིས་ལ་ཤེས་པར་འདོད་ན་རྟོག་གི་འབར་བ་ན་རྒྱས་
 པར་ཡོད་པས་དེར་སྟོས་གིག།

དེ་དག་དགག་པ།

གཉིས་པ་དེ་དག་དགག་པ་ནི། སྟོན་བརྩུད་ཐམས་ཅད་གྱི་གཙོ་བོ་བྱུང་འཇུག་ཡིན་པ་དང་། རྒྱབ་
 འཇུག་གིས་ཀུན་ལ་རྒྱབ་པར་འདོད་བཞིན་དུ་རྒྱབ་འཇུག་གིས་གཞན་བསད་པ་དང་། རྒྱབ་འཇུག་རང་ཉིད་
 བྱོས་པར་བཤད་པ་རྣམས་ནང་འགལ་དང་། རྒྱབ་འཇུག་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱབ་འཇུག་ལ་རྒྱབ་འཇུག་གིས་
 བཏེགས་པ་དང་། རང་གི་སྟོ་བར་སྲིད་གསུམ་གནས་པ་དང་། རང་གི་རྒྱུང་མ་གཞན་གྱིས་འཕྲོགས་པ་
 སོགས་ཀྱང་འགལ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་རིག་བྱེད་ལས་བཤད་པའི་གཏམ་རྒྱུད་རྣམས་ལ་ཡང་འགལ་འདུ་
 མང་དུ་ཡོད་པ་དགག་པར་སྒྲ་ཞིང་། དུས་འཁོར་གྱི་སྒྲོར་དང་། དུས་མ་སྟེང་བོ་རྩ་འགྲེལ་དང་། བསྟོད་

ཚོགས་སོགས་སུ་རྒྱས་པར་ཡོད་དོ།།

ཉེས་ཟད་ཀྱི་སྐྱེས་སུ་མི་སྲིད་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། ཚགས་སོགས་ཉུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཟེར་རམ། མི་ཉུག་ཀྱང་དེ་སྐོང་བའི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རམ། ཐབས་ཡོད་ཀྱང་དེ་སྐྱེས་མི་ཤེས་པའི་
ཕྱིར་ཟེར་རམ། བསྐྱབས་ཤོས་རྣམས་ཀྱང་དོན་དུ་གཉེར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རམ། དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡོད་
ཀྱང་སྟོན་པར་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་སྟོན་ཟད་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲ། དེ་ལ་ཚགས་སོགས་ཉུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
རྒྱལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐོང་བའི་ཐབས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱའི་གཉེན་པོ་གོམས་པས་མ་ལུས་པར་འཛད་པའི་
ཕྱིར། ཐབས་ཡོད་ཀྱང་མི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱའི་རང་བཞིན་ཤོས་པས་དེའི་གཉེན་པོ་ཤེས་པའང་འགྲུབ་
པའི་ཕྱིར། དོན་དུ་གཉེར་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བར་མཐོང་ནས་དེ་ལ་སྐྱོ་
བ་དང་། སྐྱུག་བསྐྱེད་དེ་ལ་རྒྱལ་ཡོད་པར་ཤེས་ཤིང་དེའི་གཉེན་པོ་ཡོད་པར་ཤེས་པ་ན། སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་
བརྒྱུག་པའི་ཐབས་ལ་འཇུག་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཐབས་སྟོན་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་ཐར་ལམ་
གཟེགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་གང་ཟག་གིས་ལན་ལ་རེ་བ་མེད་པར་གཞག་ལ་ལམ་སྟོན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་
པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རིག་པ་འདི་དག་ནི་རིགས་པའི་དབང་ལྷན་གིས། རྒྱལ་ཡོད་ཕྱིར་དང་རྒྱལ་ཡིན། །གཉེན་པོ་
གོམས་པས་ཟད་ཕྱིར་རོ།།“ །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ལ། སེམས་ཀྱི་རང་
བཞིན་འོད་གསལ་ལ་བ་དང་། རྗེ་མ་སྐྱོ་ལུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེ་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པ་མི་
འཐད་པ་སོགས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ།།

༧ དབང་ལྷན་པ་དང་། རྗེ་བྲག་པ། རིག་པ་ཅན་གསུམ་དགག་པ།

བཞི་པ་དབང་ལྷན་པ་སོགས་གསུམ་དགག་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་དབང་ལྷན་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ལ། ལྟོན་པ་ནི་ལྷ་ཚེན་དབང་ལྷན་དང་། དྲང་སྲོང་
རྒྱུ་མིག་གཟེགས་གཟབ་སོགས་སོ། །མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་དབང་ལྷན་པ། ཞི་བ་པ། ཡེ་སྲིད་པ། རྒྱུ་
མིག་པ་རྣམས་སོ། །འདིའི་ཞི་བ་དང་། ཡེ་སྲིད་ནི་དབང་ལྷན་གི་མིང་ཡིན་ལ། རྒྱུ་མིག་ནི་དྲང་སྲོང་མངོས་
པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཡིན་ཏེ། ལྷ་ཚེན་གྱིས་ལྷ་མའི་བསྐྱུང་མ་ལ་དྲང་སྲོང་དེ་བཞག་པའི་ཚེ་དེ་ལ་ལྷ་མ་ཚགས་
ནས་མདུན་དུ་འདུག་ལྷེ་རྣམས་འགྲུ་ར་དུ་མ་བསྟན་ཀྱང་དྲང་སྲོང་དེ་རྒྱུ་མ་མིག་པ་བཟུང་བའུ་ལ་ཞུགས་
བསྐྱུངས་པས་ལྷ་ཚེན་མཉེས་ནས་གཞུང་རྩོམ་པ་ལ་དབང་བསྐྱུར་བས་དྲང་སྲོང་རྒྱུ་མིག་ཞེས་གྲགས་ལ།

དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་རྣམས་ལ་རྐང་མིག་པ་ཞེས་གྲགས་སོ།།

དབྱེ་བ་ལ་སྦྱིར་ལྟ་ཆེན་དབང་ལྷན་སྦྲེན་པར་འཛིན་པའི། གངས་ཅན་པ། བྱེ་བྲག་པ། རིག་པ་
ཅན་པ་གསུམ་གྱང་ཡོད་པར་ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་དང་རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་མཁའའ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་ཤིང་།
བྱེ་བྲག་གཉིས་ལ་ཚངས་པ་དང་། རྒྱལ་འཇུག་གཉིས་ལྟར་འཛིན་པ་ཡང་ཡོད་པས་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་སུ་
དེ་གཉིས་ལ་ཚངས་པ་བ་དང་འབྲུག་པའི་ཐ་སྲད་ཀྱིས་གྱང་གསུངས་སོ།། དེས་ན་དེ་དག་ལ་ལྷན་
འདྲིའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་ལྷར་བའང་ཡོད་མོད་ཀྱི་རང་གི་གྲུབ་མཐའི་འབྲུག་པར་མི་འདྲ་བ་དག་གསལ་བར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་དག་གིས་ལོགས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་འདིར་ཡང་འཆད་པས་ན་དོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི།
ལས་ལ་བྱེད་པ་དང་རྣ་བ་མ་སྲུག་པ་གཉིས་སུ་བྱེད། །ལུང་ནི་དབང་ལྷན་སྦྲེན་གསུག་གི་རྒྱུད་དང་། ལྷེ་བ་
བཅུགས་པའི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་རྣམས་སོ།།

འདོད་ཚུལ་ལ་ལྟ་དབང་ལྷན་སྦྲེན་པོ་ནི། གངས་རི་ཆེན་པོ་ཉི་མི་ན་བཅུ་ལྟོ་མོ་ལྷ་མ་དང་སྲས་
ཚོགས་བདག་དང་གདོང་དྲུག་སོགས་འཁོར་གྱི་ཚོགས་སྦྲེད་གིས་བསྐོར་ཞིང་གནས་པར་སྦྱོབ་དཔོན་ཤེས་
རབ་གོ་ཚས་བཤད་དོ།། “ །དབང་ལྷན་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་ནི་དབང་ལྷན་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་འཛིན་ཉེན་སྦྱོ་
འཛིན་བྱེད་པ་སྲ་བ་དང་། སྦྱོད་ཀྱི་འཛིན་ཉེན་སྦྱོ་འཛིན་བྱེད་པ་ཡང་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་སྦྱོ་འཛིན་བྱེད་པ་
བདག་པོར་གྱུར་བ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཚར་གཅོད་རྗེས་འཛིན་གྱི་དབང་ཡོད་པས་དབང་དུ་གྱུར་བ་
དང་། ཡིད་ཀྱིས་གང་བསམ་པར་ཕྱིན་པས་གར་ཡང་འབྲུག་པ་དང་། འབྲུང་བོ་ཀུན་གྱིས་མཚོན་པར་གྱུར་བ་
དང་། ཡོན་ཏན་གསུམ་ལ་འདོད་དགུར་དབང་བསྐྱར་བས་འདོད་དགུར་ལྷན་པ་དང་། ཐར་བ་དང་ལྟའི་
ལུས་སོགས་གང་འདོད་འཐོབ་པས་དགའ་མཁུར་གནས་པ་སྟེ་འབྲེལ་བཤད་སྦྱུན་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ཞུགས་
ལས་བཤད་དོ།། “

གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་ནི། སྦྱོད་བརྒྱུད་ཀྱི་འཛིན་ཉེན་རྣམས་ཚོས་ཅན། དབང་ལྷན་གི་སྦྱོ་སྦྱོན་
དུ་བརྟེན་ནས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོད་ཅིང་ལས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་སྦྱེའུ་བཞིན། དབྱིབས་ཀྱི་འབྲུག་པར་དང་ལྷན་
པའི་ཕྱིར་བུམ་སོགས་བཞིན། དོན་བྱེད་རྣམས་པའི་ཕྱིར་དག་སྦྲེན་བཞིན། དེས་ན་དབང་ལྷན་གི་ཀུན་མཁའའ་པ་
ཡིན་ཏེ། སྦྱོད་བརྒྱུད་ཐམས་ཅད་བྱེད་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་དོ། །ལམ་ནི་བུམ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུད་སྦྱོར་དང་།
དབང་ལྷན་གི་ལྷན་འདྲིའི་ཚེ་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། ལུང་མེད་དང་སྦྱར་ནས་ཁམས་འཛིན་པའི་བདེ་བ་
རྣམས་ཡིན་པར་སྦྱོ་ཞིང་། ཐར་བ་ནི་ཁམས་འཛིན་པའི་བདེ་བ་ལས་འཁྲིག་བདེའི་ཡེ་ཤེས་སྦྱོས་པ་ལ་
འདོད་དོ། །དུས་འཁོར་གྱི་སྦོར་ནས་དབང་ལྷན་པའི་འདོད་པ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་བཤད་པ་ནི་འདིར་མ་གྱིས་ཉེ་

གཞན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་པ་དང་རིག་པ་ཅན་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ལ། ལུག་པ་ལ་ལྟར་འཕྲུལ་ནས་
ཚིག་དོན་དུག་རྟེན་པར་རྫོམས་པའི་དྲང་ཚོང་ལུག་པ་དང་། གཞན་གྱིས་པོར་བའི་གཟེགས་མ་ཟེའིང་བརྟུལ་
ལུགས་རྫོད་པའི་དྲང་ཚོང་གཟེགས་གཟན་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་གཟེགས་གཟན་པ་
དང་ལུག་པ་བ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། དམ་ཟེ་རྐང་མིག་ནི་རིག་པ་ཅན་པའི་རྟོན་པ་ཡིན་པར་རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་
ཅད་མཆུན་པ་དང་མཁས་གྲུབ་བ་སྐྱེ་བའི་ཉི་མ་གཉིས་ཀས་བཤད་ལ། ཞི་བ་འཚོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པར་
ཡང་སྐང་རོ།^{༤༩} །དེས་ན་འདི་གཉིས་ལ་ཚིག་དོན་དུག་གིས་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་བྱང་པར་མང་དུ་སྐྱེ་བས་བྱེ་བྲག་
པ་དང་། རྐང་མིག་གིས་བྲས་པའི་རིག་པའི་ལྟ་བུའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པས་ན་རིག་པ་ཅན་པ་ཞེས་བྲག་པས་སོ།།

ཚོད་མ་ནི་མངོན་རྗེས་ལུང་གི་ཚོད་མ་གསུམ་དུ་བྱེ་བྲག་པ་འདོད་ཅིང་། རིག་པ་ཅན་པས་དེ་
གསུམ་དང་དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་ཚོད་མ་སྟེ་བཞེར་འདོད་དོ། །གཉིས་ཀས་ཀྱང་རྗེས་དཔག་ལ་རྒྱ་ལས་འབྲས་
སུ་དཔོག་པའི་སྐུ་མ་ཅན། འབྲས་སུ་ལས་རྒྱ་དཔོག་པའི་ལྷག་ལྡན་དང་། ཚོས་གཅིག་མཐོང་བ་ལས་ཤིན་ཏུ་
ལྷོག་གུར་གཞན་གཤམ་པ་སྤྱིར་མཐོང་ཅན་ཏེ་གསུམ་དང་། དེ་དག་གི་རྟེན་དུ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
གསུམ་དང་། འབྲེལ་བ་མེད་པ། མ་དེས་པ། ཐེ་ཚོམ་ཅན་ཏེ་རྟགས་ལྟར་སྐྱང་གསུམ་དུ་འདོད་དོ། །རྟོག་
གའི་ཚིག་དོན་བརྟུག་ནི། ཚོད་མ་དང་། གཞན་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་། དགོས་པ་དང་། དཔེ་དང་། གྲུབ་
པའི་མཐའ་དང་། ཡན་ལག་དང་། རྟོག་གེད་དང་། གཏན་ལ་ཐབ་པ་དང་། ཚུད་པ་དང་། བརྗོད་པ་དང་།
སུན་ཅི་བྱིན་དུ་རྫོལ་བ་དང་། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྐྱང་དང་། ཚིག་དོར་དང་། ལྷག་ཚོད་དང་། ཚར་བཅད་
པའི་གནས་རྣམས་སོ།།

ཚིག་དོན་དུག་གི་འདོད་རྒྱལ་ནི། འདི་གཉིས་ཀྱི་འདོད་པ་ཐལ་ཆེར་འདྲ་བས་ཐུན་མོང་དུ་བཤད་
པར་བྱ་སྟེ། རྗེས་དང་ཡོན་ཏན་ལས་དང་སྤྱི། །བྱེ་བྲག་འདུ་བ་ན་མ་པ་དུག་^{༥༠} །ཞེས་པ་ལྟར་དུག་ལས། རྗེས་
ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་བྱེ་བྲག་པ་དང་ལྡན་པ། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ། འདུ་བའི་རྒྱར་གྲུར་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། །དབྱེ་བ་ནི་
དགུ་སྟེ་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུད་ནམ་མཁའ་དུས་ཕྱོགས་བདག་ཡིད་ཅེས་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །ཅིའི་བྱིར་རྗེས་ཞེས་བྱ་ཞེན།
བདག་ཉིད་རང་རྒྱུ་པར་གྲུབ་ཅིང་ཚོས་གཞན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ནི།
རྟག་པ་དང་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བའི་རྗེས་ཞེས་བྱ་ལ། ས་ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་
པའི་རྗེས་ཞེས་བྱ་ཞེད་དེ་བཞིའི་རྒྱལ་ལྡན་རྣམས་ནི་རྟག་པ་དང་། རྒྱལ་ལྡན་གྱིས་བརྩམས་པའི་རགས་པ་
རྣམས་ནི་མི་རྟག་པར་འདོད་དོ། །དེ་ཡང་རགས་པ་རྩོམ་རྒྱལ་ནི་འབྲུང་བཞིའི་རྒྱལ་ལྡན་པ་དེ་གསུམ་མི་མཐུན་

པ་ཉིད་ནི་སྤྲུམ་པ་ཉིད་སྤྲུམ་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པར་འཇིན་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱ་དང་། རྫོགས་ཤེས་པ་དང་།
 བདེ་བ་ནི་སེམས་པ་དང་། ལྷག་བསྐྱེད་ཀྱི་གདུང་བ་དང་། འདོད་པ་ནི་ཆགས་པ་དང་། ལྷང་བ་ནི་ཞེས་པ་
 དང་། འབད་པ་ནི་རྩོལ་བ་སྟེ་བདེ་བ་མན་ཆད་འདི་དག་གྲང་བེམ་པོར་འདོད་དོ། །ལྷི་བ་ནི་སྤྲུམ་དུ་འདྲེན་
 པའི་རྒྱ་དང་། གཤེད་པ་ནི་བརྟན་པའི་དོ་བོའི་རྒྱའི་ཡོན་ཏན་དང་། རྫོགས་པའི་མཐོང་བ་
 མར་ལ་སོགས་པའི་ས་རྒྱ་འབྲས་པའི་རྣམ་འགྲུབ་ཞིག་གི་ཡོན་ཏན་དང་། འདུས་བྱས་པ་ནི་བྱགས་དང་བག་
 ཆགས་དང་གནས་པ་འཇིག་པ་གསུམ་སྟེ། བྱགས་ནི་དཔེར་ན་མདའ་འཕར་ས་པ་མི་ལྟར་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལྟ་
 སུ་དང་། བག་ཆགས་ནི་རྒྱ་ཤེས་པ་ལས་སྦྱེས་ཤིང་འབྲས་སུ་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ལུས་པའི་དོ་བོར་གྱུར་པ་
 དང་། གནས་པ་འཇིག་པ་ནི་ལུས་ཅན་གྱི་རྣམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གང་ཞིག་འབད་པས་གཞན་དུ་གནས་པར་བྱེད་
 གྲང་འབད་པ་བཏང་བ་ན་སྤྲུམ་པ་འཇིག་དུ་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚོས་ནི་སྤྲུམ་དང་དབང་བསྐྱར་
 བ་སོགས་མ་མཐོང་བའི་འབྲས་སུ་བདེ་བ་སྟེར་བའི་ལས་དང་། ཚོས་མ་ཡིན་པ་ནི་དེ་ལས་སྟོག་པ་མ་
 མཐོང་བའི་འབྲས་སུ་སྤྲུམ་བསྐྱེད་པའི་ལས་ཏེ། ཡོན་ཏན་དེ་དག་གྲང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལས་དོན་གཞན་
 དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འདོད་དོ།།

གསུམ་པ་ལས་ནི། འདེགས་པ་དང་། འཇིག་པ་དང་། བརྒྱུད་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་དང་། འགྲོ་བ་
 ལྟེ་ལུ་ལོ། །དེ་ཡང་འདེགས་པ་ལ་མཚོན་ན་སྟེར་བྱོགས་ཀྱི་ལྷན་པ་དང་འོག་བྱོགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལས་སྦྱེས་
 ཤིང་། འོག་ནས་སྟེར་དུ་འདྲེན་པའི་བྱ་བ། འདེགས་བྱེད་འདེགས་བྱེད་གཉིས་ཀ་ལས་རྣམས་ཐད་དུ་གྱུར་པ་
 ཞིག་སྟེ་དེས་གཞན་ཡང་མཚོན་ལོ།།

བཞི་པ་སྟེ་ནི། གང་ལ་རང་ཉིད་རྣམས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚོས་དེ་ལ་སྤྲོད་མོང་གི་སྐྱོ་མོ་འཇུག་པའི་རྒྱར་
 གྱུར་བ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་བྱུང་བའི་སྦྱི་དང་ཉི་ཚོ་བའི་སྦྱི་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་སུའོ།།
 གཉིས་པ་ནི་བ་ལང་ཉིད་དང་ཤིང་ཉིད་ཞེས་པ་ལྟ་སུ་སྟེ་དེ་ཡང་ཉུག་པར་འདོད་དོ།།

ལྷ་བ་བྱེད་བྱེད་ནི། ཚོས་གང་གིས་རང་གི་རྟེན་དེ་གཞན་ལས་བྱུང་པར་དུ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཚོས་
 དང་།

དུག་པ་འདུ་བ་ནི་ཡུལ་སོ་སོ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ་དམིགས་
 བས་འདི་ལ་འདི་ཡོད་པའོ་སྟེ་དུ་འཇིན་པའི་ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཅིང་། རྟེན་རྣམས་སོགས་དང་
 བརྟེན་པ་ཡོན་ཏན་གཉིས་སྤྲད་ཅིང་འབྲེལ་བའི་ཆར་གྱུར་པའི་ཚོས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ལས་
 རྣམས་ཐད་དུ་གྱུར་པའོ། །གཞན་ཡང་ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་གཉིས་པ་མེད། རྣམས་ལས་གཞན་ལ་ཡོན་ཏན་

མི་བརྟེན། སྤྱི་ལ་སྤྱི་གཉིས་པ་རྗེས་སུ་མི་འགོ། ལས་འཛི་མི་རྟག། བྱེ་བྲག་དང་འདུ་བའི་རྟག་པར་འདོད་དོ།།

ལུགས་འདིས་ཐར་པ་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ནི། ལྷན་དང་། དབང་བསྐྱར་པ་དང་། བསྐྱར་བར་གནས་པ་དང་། སྤྲུལ་འབྱེད་ལུགས་པས་ཚངས་པར་སྦྱོང་བ་དང་། བགས་སུ་གནས་པ་དང་། མཚོན་སྦྱོར་དང་། སྦྱོར་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཞིང་། བཅའི་གསུང་མའི་མཐོང་ལག་ལས་རྣམས་འབྱོར་བསྐྱོམས་ཏེ། བདག་དབང་སོགས་རྣམས་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཤེས་ནས་བདག་གི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་མཐོང་ཞིང་ཚིག་གི་དོན་དུ་ག་གི་རང་བཞིན་ལོང་དུ་རྒྱུད་པ་ན། བདག་འདི་བྱུང་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཡང་བྱེད་པ་མེད་པར་ཤེས་ཏེ། ཚོས་དང་ཚོས་མ་ཡིན་པའི་ལས་གང་ཡང་གསོག་པར་མི་བྱེད། ལས་གསར་པ་མ་བསགས་གིང་རྗེད་པ་ཟད་པས་སྐར་སྐྱེས་པའི་ལྷན་དང་དབང་པོ་དང་སྦྱོང་དང་བདེ་སྦྱག་འདོད་སྐྱེས་སོགས་བདག་དང་བྲལ་ཞིང་། གསར་བའི་ལྷན་དང་དབང་པོ་མ་སྐྱེས་པས། ལུང་གིང་ཟད་པའི་མེ་བཞིན་དུ་སྦྱེ་བའི་རྒྱུན་ཚད་དེ་བདག་འབའ་ཞིག་ཏུ་གནས་པར་གྱུར་པ་ན་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ།།

དེ་ལྟར་ན་སྦྱིར་སྦྱེ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་མཐའ་འདི་རྣམས་ལས་གངས་ཅན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པ། རིག་པ་ཅན་པ་གསུམ་གྱི་འདོད་རྒྱལ་རྒྱུད་ཟད་བསྐྱིད་ཞིང་། ལུང་པར་དུ་ཚོད་མ་སྦྱེ་བདུན་སོགས་འཕགས་ལུལ་གྱི་གིང་རྟ་ཚེན་པོའི་གཞུང་རྣམས་སུ་འདི་དག་གི་འདོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་མང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་གྱི་ཕྱོགས་སུ་མ་ལེགས་པར་མ་ཤེས་ན། དེ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཞོན་པ་འབབ་རྒྱལ་གྱུར་ཤེས་པར་དཀའ་འབས་བདག་གིས་འདི་ར་རྩ་ར་ཟད་བྱེ་སྦྱེ་བཤད་པ་ཡིན་ཞིང་། ད་དུང་ཞིབ་པར་ཤེས་འདོད་ན་འཕགས་ལུལ་མཁས་པའི་གཞུང་དང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཚེན་པོའི་སྐས་གྱི་སྤྱོད་རྣམས་གཉིས་ཀྱིས་མངོན་པའི་རྣམ་འགྲུལ་དེས་གྱི་ལྷན་ཚེན་མོ་རྣམས་སུ་བལྟ་བར་བྱེདོ།།

དེ་དག་ག་པ།

གཉིས་པ་དེ་དག་ག་པ་ནི། ལྷོད་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་གནས་ལུས་ལོངས་སྦྱོང་རྣམས་སྦྱིར་སྦྱོ་སྦྱོན་དུ་སོང་བ་ཙམ་དུ་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ནམ། སྦོ་རྟག་པ་ཞིག་གིས་བྱས་པར་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ནམ། བྱེད་པ་པོ་དབང་ལུགས་སྦོན་དུ་སོང་བ་ཉིད་དུ་བསྐྱབས་པ་ཡིན་གྲང་། དང་པོ་ལྷར་ན་ཡུལ་པ་ལ་བསྐྱབས་པ་ཉིད་དུ་ལྷར་ཏེ། རང་རྒྱ་སེམས་པའི་ལས་ལས་སྦྱོས་པར་སངས་རྒྱས་པས་བསྐྱབས་ཟེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྷར་ན་རྟགས་ཚོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་དཔེ་མ་གྲུབ་ཏེ། སྦོ་རྟག་པ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལྷར་ན་དབང་ལུགས་ཉིད་ཀྱིས་མ་དེས་ཏེ། འདི་ལྟར་དབང་ལུགས་ཚོས་ཅན། བྱེད་པ་པོ་གཞན་སྦོན་དུ་སོང་བར་ཐལ། ལྷོད་

ཅིང་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཁྱོད་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདོད་ན། དབང་ཕྱུག་
 ཏྟག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །དབང་ཕྱུག་བྱེད་པ་པོར་བསྐྱབས་པ་ལ་དབྱིབས་ཀྱི་དོན་ཏྟགས་སུ་མི་རུང་སྟེ།
 དབྱིབས་ཁྱེད་པར་ཅན་ཡང་མི་རུང་། དབྱིབས་ཅམ་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། རང་བྱིན་གྱིས་
 རྒྱབས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཕན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་དབྱིབས་ལྡན་དེ་དག་དཔེ་བུ་སོགས་
 རི་འདྲ་བ་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་དག་གི་
 དབྱིབས་སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་དབྱིབས་དང་རྒྱ་རིགས་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་ལས་སྐྱེས་པར་རབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་དབྱིབས་ཅམ་དུ་མཚུངས་པས་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་མི་ལུས་ཏེ། སྐྱེ་བོའི་རྗེས་ལས་རང་ཡོད་པའི་
 གཞིར་མེད་པོག་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་དུ་ན་གོག་མཁའ་ཡང་རྗེ་མཁན་དེས་བྱས་པར་ཐལ། དེ་དང་རྗེ་
 མཁན་གྱིས་བྱས་པའི་བུ་མ་པ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པའི་རྣམ་འགྲུར་འགའ་ཞིག་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དབང་
 ཕྱུག་ཚོས་ཅན། ལྷ་གྲུའི་རྒྱ་དང་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷ་གྲུའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ལས་
 མ་འཕོས་བཞིན་དུ་སྐབས་ལ་ལར་དེའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། རྩབ་པ་མེད་ན་
 འབྲེལ་མེད་ཀྱི་སྔོང་དུ་མ་ཡང་སྐྱོས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་རྟོགས་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་པ་ནི་རིགས་
 པའི་དབང་ཕྱུག་གིས། སྔོང་འཇུག་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། །དོན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དག། །འདོད་པ་
 གྲུབ་བའམ་དཔེ་མ་གྲུབ། །ཡང་ན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་རིགས་པའོ། །

དབང་ཕྱུག་ཚོས་ཅན། ཀུན་ལ་མ་བྱུང་བར་ཐལ། ཆ་མེད་པའི་གཅིག་སུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔོང་
 བཅུད་མཐའ་དག་ཚོས་ཅན། དུས་ཏྟག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཞེན་ར་འགྲུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་དབང་ཕྱུག་ཏྟག་པ་དུས་
 ཏྟག་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར། དབང་ཕྱུག་ཚོས་ཅན། སྔོང་བཅུད་ཐམས་ཅད་དུས་ཏྟག་ཏུ་བསྐྱེད་པའམ་ཡང་ན་ན་
 མ་ཡང་མི་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་ཡང་འགྲུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པ་
 རྣམས་ནི་གཞུང་ཚེན་མོ་པལ་ཆེ་བ་ལས་འབྱུང་ངོ་། །

དབང་ཕྱུག་གི་ལུང་ལས་བཤད་པའི་དབང་བསྐྱར་གྱི་ཚོག་ཚོས་ཅན། སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་
 ལམ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྲིད་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་སྲུང་པོ་ལ་ཆགས་པའི་སྲིད་པ་སོགས་གང་ཡང་ཉམས་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན། དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་དག་ཚོས་ཅན། དབང་བསྐྱར་ཐོབ་མ་ཐག་རང་
 རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་པའི་དབང་གིས་མིག་སོགས་ཡལ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་རྣམས་རྒྱན་ཆད་པར་འགྲུར་བར་ཐལ།
 དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་སེམས་པའི་རྣམ་པ་དབང་བསྐྱར་གྱིས་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པ་རྣམས་
 བྱི་བའི་ཚོ་སྐྱོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་རྒྱན་ཆད་པར་འགྲུར་རོ་ཞེན། དེ་འདྲའི་འཚིག་པ་མའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་

གྱི་དྲི་མ་རྣམས་ཚོས་ཅན། རིགས་འདུ་ཕྱི་མ་འཚམས་སྦྱོར་ཏེ། དེའི་དངོས་རྒྱ་ལུས་པ་ཐོགས་མེད་ཚང་བའི་
 ཕྱིར། བདག་ཉག་པར་སྐྱབ་བཞེད་རྣམས་ལ་བཅིང་གོལ་གང་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཉག་པ་ནི་རང་བཞིན་འགྲུར་
 བ་མེད་པས་སྐྱེན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་འང་གཅིག་པར་འགྲུར་བར་ཐལ། བདག་ཉག་
 པ་དེ་ཉིད་ལས་གསོག་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་ཕྱོད་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་རྒྱ་འབྲས་དེ་དག་བདག་ལས་ཐ་
 དད་པས་སྦྱོན་མེད་དོ་ཞེན། བདག་ཉག་པ་དེ་ཚོས་ཅན། རྒྱ་འབྲས་དེ་དག་བྱེད་པ་པོ་དང་ཟ་བ་པོ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། བྱོད་དེ་དག་ལས་བདག་ཉིད་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་
 འབྲེལ་ལས། ལྷང་ཅམ་གྱིས་ནི་གོལ་བར་ཡང་། །སྐྱབ་པོ་འངས་སུ་མཐུ་བྱེད་མིན།^{༦༧} །ཞེས་སོགས་གྱིས་
 བསྟན་པའི་རིགས་པའོ།།

གསལ་བྱེད་དངོས་པོ་ལས་རྣམས་ཐ་དད་པའི་རིགས་སོགས་ཡོད་པ་མི་འཐད་དེ། མངོན་སུམ་གྱི་
 ཚད་མས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་དུ་གྲུར་པའི་ཉགས་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་
 དེར་ཐལ། དེ་བརྒྱུ་པ་གྱི་མཐུན་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དཔེ་མེད་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། སྐྱིས་བུ་དབྱུག་པ་ཅན་
 ཞེས་པའི་སྐྱ་ནི་སྐྱེས་བུ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྲུར་པའི་དབྱུག་པ་ཁོ་ན་རྒྱར་གྲུར་པའི་ཕྱིར་ཞེན། མི་འཐད་དེ།
 དབྱུག་པ་ཅན་ཞེས་པ་ནི་སྐྱིས་བུ་དང་དབྱུག་པའི་འབྲེལ་བ་ཀྱུན་རྫོབ་པ་ལས་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ཡིན་གྱི་
 དབྱུག་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་དབྱུག་པ་ཡན་གར་བ་ལ་ཡང་དབྱུག་པ་ཅན་
 དུ་ཤེས་པར་ཐལ་ལོ། །དུ་མ་ལ་སྐྱ་གཅིག་འཇུག་པ་རྒྱ་མཚན་དོན་གཞན་གྱིས་ཁྱབ་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ།
 ཚིག་གི་དོན་དུག་ལ་དངོས་པོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་གཅིག་འཇུག་པ་ཡང་ཚིག་གི་དོན་དུག་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་
 ལ་སྟོས་པར་ཐལ་བར་འགྲུར་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་དེ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེན། ཚིག་གི་དོན་དུག་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་
 བུ་མེད་པར་སྐྱས་པ་མི་འཐད་པར་འགྲུར་རོ། །འདི་ནི་རྣམ་འབྲེལ་ལེ་ལུ་གསུམ་པའི་རིགས་པའོ།།

༥ གཅེར་བུ་པ་དགག་པ།

ལྷ་པ་གཅེར་བུ་པ་དགག་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས།

དང་པོ་ལ། རྟོན་པ་ནི་རྒྱལ་བ་དམ་པ་དང་། དྲང་སྲོང་མཚོད་འོས་དང་། ལྷ་མཚོག་དང་། འཕེལ་
 པ་སོགས་སྟོན་པ་ནི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི་གོས་མེད་པས་གཅེར་བུ་པ་དང་།
 རྟོགས་གྱི་གོས་ཅན་དང་། བམ་མཁའི་གོས་ཅན་དང་། དཀའ་ཐུབ་གྱིས་སྟོགས་པ་ཟད་པར་འདོད་པས་ཟད་
 པ་བ་དང་། རྒྱལ་བ་དམ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པས་རྒྱལ་བ་ལ། མཚོད་འོས་སྟོན་པར་འདོད་པས་མཚོད་

འོས་པ། རྫོག་བདག་ཏུ་སྤྱོད་པས་འཚོ་བ་པ། གཅེར་བུ་པ་འོ་ཚར་མི་འཛིན་པས་འཛེམ་མེད་པ་དང་ཐལ་བ་པ། རྫོགས་སུ་ཕྱོམ་བུ་བྱེད་པས་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་ཞེས་གྲགས་སོ། །ཡུང་ནི་རྒྱས་བྱེད་སྐར་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་སོགས་པའོ།།

འདོད་ཚུལ་ལ་འདིས་འདོད་པའི་ཚིག་གི་དོན་དགུ་ནི། རྫོག་ ཟག་པ། རྫོམ་པ། དེས་པར་ཀ་བ། འཚིང་བ། ལས། རྫིག་པ། བསོད་ནམས། ཐར་པ་རྣམས་སོ། །དུས་འཁོར་ལས་ནི། རྫོག་ལྟན། རྫོག་ལྟན་ མ་ཡིན་པ། ཟག་པ། རྫོམ་པ། སྤང་བ། བཅིངས་པ། འཕར་བ། འགོ་བ། འོང་བ་སྟེ་དགུར་འདོད་པར་ བཤད་ལ། དེ་ལས་སྐྱ་མ་འཕགས་ཡུལ་གྱི་གཅེར་བུ་བ་དང་བྱི་མ་གསུ་ལའི་གཅེར་བུ་པའི་ཡུགས་སུ་མཁས་ པ་དག་བཞེད་དོ། །ཇི་སྲིད་དང་རྣམ་གངས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ནི་རྫོག་ལྟ་བུ་དེ་དག་པལ་ཆེར་གྱི་ཇི་སྲིད་དང་རྣམ་ གངས་གཉིས་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་ཐ་མི་དད་པས་དེའི་ རྫོ་ནས་ཇི་སྲིད་དང་གངས་དང་མིང་གི་རྣམ་གངས་ཐ་དད་པའི་རྫོ་ནས་རྣམ་གངས་ཐ་དད་པར་བཞག་ པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དག་ལུ་མ་པ་ལས་ཡུལ་དུ་ས་རང་བཞིན་ཐ་མི་དད་པས་ཇི་སྲིད་ གཅིག་ཡིན་ལ། ལུ་མ་པ་ནི་གཅིག་དང་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་མང་པོ་ཡིན་པས་གངས་ཀྱིས་ཐ་དད་པར་ འཛོག་པ་བཞིན་འོ། །དེ་ཡང་ཇི་སྲིད་ནི་ནམ་ཡང་མི་འཛིན་པར་ཇི་སྲིད་སུ་འགོ་བས་རྟག་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་གངས་ བྱི་ཇི་སྲིད་སུ་འགོ་བ་མེད་པའི་རྫོ་ནས་ལྟོག་པས་མི་རྟག་པས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་རྫོག་ནི། བདག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤྱོད་སུ་རྣམས་ཀྱི་ཡུས་ཀྱི་ཚད་རིམ་ལྟར་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། རོ་བོ་རྟག་པས་དུས་ཐམས་ ཅད་དུ་ཇི་སྲིད་སུ་འགོ་བའམ་འདུག་པ་ཅན་དང་། རྣམ་གངས་མི་རྟག་པས་གནས་སྐབས་ལྟོག་པའི་མཚོན་ ཉིད་ཅན་ཡིན་འོ། །ཞེས་སྤྱོད། །གཞན་ཡང་དུས་ནི་གསུམ་སྟེ། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་ ཇི་སྲིད་སུ་འགོ་བའམ་རྟག་པའོ། །ཇི་སྲིད་དུ་གསེ། རྫོག་དང་། གང་ཟག་དང་། དུས་དང་། བམ་མཁའ་དང་། བསོད་ནམས་དང་། རྫིག་པའོ།།

རྫོག་ཅན་གྱི་སྟེན་དགུ་སྟེ། དེ་ལས་དང་། རྒྱུད་དང་། ཤིང་དང་། མེ་དང་། རྒྱུད་དང་། སྤོན་ལུ་དང་། རྫོག་མ་དང་། ལུང་བ་དང་། མི་རྣམས་སོ། །དེ་ལས་སོགས་ལྟེ་དབང་པོ་གཅིག་ལྟར་ཉེ། རིག་པའི་དབང་ པོ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤོན་ལུ་དང་ལུང་བ་དང་ཉེ་ཕྱིས་དང་སྤོན་ལུ་པར་ལས་སོགས་པ་ནི་དབང་པོ་གཉིས་ ལྟར་ཉེ། རིག་པ་དང་རོ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགོ་མ་དང་སྤོན་ལུ་མི་ལས་སོགས་པ་ནི་དབང་ པོ་གསུམ་ལྟར་ཉེ། རིག་པ་དང་རོ་དང་སྤོན་ལུ་དབང་པོ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར། སྤང་བུ་མཚུ་རིང་ལས་སོགས་པ་ནི་ དབང་པོ་བཞི་ལྟར་ཉེ། རིག་པ་རོ་སྤོན་ལུ་གི་དབང་པོ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་དང་རྐང་བཞི་བ་དང་བྱ་ལ་

སོགས་པ་ནི་དབང་པོ་ལྟ་སྟེ། རེག་པ་དང་རོ་དང་སྣ་དང་མིག་དང་རྣ་བའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པའི་སྲིར་ཞེས་
ཟེར་རོ། །དུས་ལའོར་ནས་སོག་ཅན་གྱི་སྟེ་དུག་ཏུ་འདོད་པར་ཡང་བཤད་དོ།།

ཟག་པ་ནི་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱིས་ཟག་པར་བྱེད་པའོ། །སྟོམ་པ་ནི་ཟག་པ་ལ་གོག་པ་
ཉིད་དེ། ལས་གསར་དུ་མི་གསོག་པའི་སྲིར་རོ། །ངེས་པར་རྒྱ་བའི་སྟོམ་པ་དེ་ཉིད་དང་། ཟས་མི་ཟ་བ་དང་།
སྟོམ་མི་འཐུང་བ་དང་། བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་དཀའ་འཐུབ་དང་བཅས་པས་སྟོན་ཉེ་བར་བསགས་པའི་
ལས་རྣམས་ཟད་པར་བྱེད་པའོ། །འཚིང་བའི་ཉེས་པར་སྦྱ་བ་དག་གིས་བརྟགས་པའི་ལོག་པར་ལྟ་བུའོ།།
ལས་ནི་སྲིས་སྲོང་བར་འཐུང་བ་ལ་སོགས་པའོ། །སྟིག་པ་ནི་ཚོས་མ་ཡིན་པའོ། །བསོད་ནམས་ནི་ཚོས་སོ།།
ཐར་པ་ནི་ལུས་གཅིར་འུ་དང་རག་མི་སྦྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོམ་པ་དང་། མི་འཚོ་བ་དང་བདེན་སྦྱ་སོགས་
བརྟུལ་ཞུགས་དང་། རྩོ་གོས་དང་ཐོས་པ་སོགས་ལེ་ཤེས་དང་། མེ་ལྡ་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་དཀའ་འཐུབ་
གྱི་སྟོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་གྱི་སྟེང་ན་ཁམས་གསུམ་ལས་
འདས་པ་དབྱིབས་གདུགས་དཀར་པོ་སྟེན་ལ་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུ། ཁ་དོག་ཀྱུ་མུད་གྱི་མདོག་ཅན་དཀར་པོ། ཚད་
དཔག་ཚད་འབྲུམ་བྲག་ཞེ་ལྟ་ཡོད་པ་འཛིག་རྟེན་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སོག་ཡོད་པས་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ལོར་
བ་ལས་གོ་ལ་བས་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་པ་དེར་འགོ་སྟེ། གནས་དེ་ལ་ནི་ཐར་པའི་འགོ་བ་ཞེས་བྱའོ།།
དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱལ་བ་དམ་པས། ཁ་བ་རྒྱ་སྟོས་མེ་རྟོག་མདོག་ །བཞོ་བ་མོ་སྲི་རྟོག་མདོག་ །གདུགས་བཀའ་
བཟུང་བའི་དབྱིབས་འདྲ་བ། །ཐར་པ་ཡིན་པར་རྒྱལ་བས་བཤད།།¹⁴ །ཅེས་སོ།།

དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་མི། །རང་བཞིན་གཅིག་ཅིང་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པས་འབྲས་འུ་
ཐམས་ཅད་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྦྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །འདོད་པ་རྣམས་སྦྱབ་བྱེད་གྱི་རིགས་
པ་ནི། ལྡོག་གིང་ཚོས་ཅན། སེམས་ཡོད་དེ། མཐུན་པ་ལས་སྦྱེ་བའི་སྲིར། དཔེར་ན་རྟ་ལས་རྟ་སྦྱེ་བ་བཞིན་
དང་། དུས་སྟེ་ལྡན་པ་ལས་སྦྱེ་བའི་སྲིར། དཔེར་ན་རྟ་སོགས་དབྱིད་དུས་དང་ཁྱི་སོགས་སྟོན་ཀ་སྦྱེ་བ་བཞིན་
དང་། དགུན་དུས་གཉིད་ལོག་ཅིང་དབྱར་དུས་སྦྱོ་བའི་སྲིར། རྒྱུང་ལ་སོགས་པ་བཞིན། ཞེས་སོགས་ཟེར་
ཞིང་། འཛིག་རྟེན་ལ་ཚོས་ཀྱུ་མ་ཞེན་པ་མེད་དེ། གཅིག་གིས་ཀྱུ་མ་ཞེན་པ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྲིར་
དང་། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནི་ཀྱུ་མ་ཞེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྣམ་མའི་བརྟན་བཅོས་སོགས་མ་བརྒྱམས་པའི་སྲིར་
དང་། དེ་ནས་བཤད་པ་སྟུན་འབྲིན་པའི་སྲིར་དང་། དངོས་པོ་བརྟུ་བཞི་ལུང་མ་བརྟན་པའི་སྲིར་དང་།
ལོར་བའི་ཐོག་མའི་མཐའ་མ་ཤེས་པའི་སྲིར། ཞེས་སོགས་མང་དུ་སྦྱའོ། །དེ་དག་རྒྱས་པར་མངས་པས་
དོགས་ནས་མ་བྲིས་ཏེ། རྟོག་གོ་འབར་བར་བལྟ་བར་བྱའོ།།

དེ་དགག་པ།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི། ལྷ་འབྲས་རང་བཞིན་གཅིག་པ་མི་འབྲད་དེ། འོན་ལ་འཇུག་པ་འཚོལ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་ཞོ་འབྲད་བ་དོན་དུ་གཉེར་བས་རྩོམ་འབྲད་བ་ལ་འཇུག་པར་རིགས་ཏེ། ལྷ་དང་འབྲས་སུའི་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཞོ་ལ་རྩོམ་ལས་སུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་སྦྱོན་མེད་དོ་ཞེན། འོ་མའི་རྣམ་འབྲུར་གྱི་ཁྱད་པར་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་ཞོ་ཡིན་དགོས་པས་འོ་མའི་རྣམ་འབྲུར་དེ་རྩོམ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྩོམ་ནི་ཞོ་རྩོམ་གཉིས་ཀ་མིན་གྱི་ཞོ་ལས་གཞན་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉིད་ཉམས་སོ། །གཞན་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་སྐྱོ་བ་དང་པ་འཇུག་པར་མི་འབྲུར་བར་ཐལ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་དང་རང་མ་ཡིན་པ་ཀུན་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐ་དད་པ་དུ་མ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་མི་མྱིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་པ་ནི་རིགས་པའི་དབང་ལྷན་གསུམ། ཐམས་ཅད་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་ཉིད། །དེའི་ཁྱད་པར་བསལ་བའི་ཕྱིར། །ཞོ་འབྲད་ཞེས་ནི་བསྐལ་བ་ན། །ཅིའི་ཕྱིར་རྩོམ་ལ་མི་འཇུག་ལོ། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པའོ། །

གཞན་ཡང་སྟོག་སོགས་མི་འཇིག་གུང་འཇིག་པ་ཅན་ཡིན་པར་འདོད་ཅིང་། བདག་དེའི་བདག་ཉིད་གང་ཡིན་པའི་རྣམ་དེ་རྣམ་གྲངས་འབྲེལ་བར་འདོད་པ་མི་འབྲད་པར་ཐལ། ལྷ་རྩོམ་པ་དོར་བའི་རང་གི་ངོ་བོ་དང་འབྲེལ་ན་ཡང་མི་འབྲད། ལྷ་གྱི་ངོ་བོ་དོར་བ་དང་འབྲེལ་ན་ཡང་མི་འབྲད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། བདག་གམ་སེམས་པ་ཅན་ཚོས་ཅན། འཇིག་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷ་སྤྱིའི་གནས་སྐབས་ལ་ཁྱད་པར་འབྲུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷ་གྱི་རང་ངོ་བོ་དོར་བའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་རྩོམ་གཅིག་པས་སྦྱོན་མེད་བྱས་ན། དེ་གཉིས་ལ་འཇིག་མི་འཇིག་གི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཉམས་སོ། །ཞེས་པ་ནི་ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐལ་བ་ལས་བཟད་པའི་རིགས་པའོ། །

གིང་རྣམས་ལ་དབང་པོ་ཡོད་པའི་སྐབས་ཕྱེད་རྣམས་ཀྱང་མ་རེས་ཏེ། དབང་པོ་མེད་ཀྱང་ཡུལ་ལ་ཉེ་བར་དམིགས་པ་འཇུག་པ་འབྲུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཁབ་ལེན་གྱི་དོ་དང་ཉེ་བ་ལས་ལྷགས་གཡོ་བ་བཞིན། ལྷོན་གིང་ཚོས་ཅན། སེམས་ལྡན་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷེ་གནས་བཞེས་མ་བསྐྱས་པའི་པའི་ཕྱིར་དང་། དཀྱིལ་དུ་བཅད་ཀྱང་བཟོད་པའི་ཕྱིར། བཀ་དུམ་བཞིན། དུས་སྐྱོ་བ་དང་། བན་པ་དང་། གཞོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ཀྱང་སེམས་ལྡན་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་མ་རེས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་དང་མི་ལྡན་ཀྱང་རིགས་མཐུན་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱོགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ལྷོག་མཁའ་དང་། ཕྱི་རུ་དང་། གསེར་གྱི་ལྷ་གུལ་

སོགས་པ་བཞིན་ལོ། །ཞེས་པ་རྣམས་ནི་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱི་གཞུང་ལས་བྱུང་བའི་རིགས་པ་ལོ། །

ཀུན་མཁྱེན་ཀུན་མཁྱེན་མ་ཡིན་པར་བརྒྱབ་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱང་རིགས་པ་ལྟར་སྤང་འབའ་
ཞིག་སྟེ། ལྷ་རྩིས་ཀྱི་བརྟན་བཅོས་ལ་སོགས་པ་ནི་གྲོལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་མོང་གི་བརྟན་བཅོས་སུ་མ་གསུངས་པ་དང་། ལུང་མ་བརྟན་གྱི་ལྷ་བ་བཅུ་བཞི་
མཁྱེན་ཡང་བརྟན་ན་དོན་མ་ཡིན་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པར་དགོངས་ནས་མ་གསུངས་པ་དང་། འཁོར་བ་ལ་
ཐོག་མའི་མཐའ་མེད་པས་གནས་ཚུལ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་མཁྱེན་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་པ་སོགས་ཁྱོད་ཀྱིས་
སྟོན་དུ་གང་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད། ལྟོན་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་བག་ལ་
ཉལ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་མཁྱེན་ནས་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་བརྟན་པའི་མཛད་པའི་རྣམ་གྲངས་ཁོ་ན་ཡིན་
པས། ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་དུ་བརྒྱབ་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་གྱི་མ་ཡིན་པར་བརྒྱབ་པ་ལ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ལོ། །འདི་དག་གྱང་རྒྱས་པར་དབུ་མ་སྟོང་པོ་རྩ་འགྲེལ་སོགས་སུ་བལྟ་བར་བྱོལ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་སུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པའི་རྟལ་པ་
དང་ཆད་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་དག་གིས་འགོག་པའི་
ཚུལ་རྒྱལ་བའི་གདུང་འཚོབ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གི་གཞུང་ལས་མང་དུ་འབྱུང་བའི་དགོས་པ་བྱུང་བར་ཅན་
དུ་མ་དང་ལྷན་ཏེ། ལྷིང་ནས་གྲོལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་བརྟན་པ་དང་སྟོན་པ་
སྟོན་མེད་པ་ལ་རིགས་པའི་ལམ་ནས་དངས་པའི་དད་པ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་།
འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡང་དག་པ་སྟེ་བའི་བགོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྟུག་བསུལ་ལ་རྒྱ་མེད་
པར་འཛིན་པ་དང་། རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་གཙོ་བོ་དང་དབང་ལྷུག་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་འབྱུང་བར་
འཛིན་པ་དང་། དོན་མ་ཡིན་པའི་དཀའ་ལྷོད་དང་དབང་ལྷུག་གི་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་སོགས་པ་ལམ་མ་ཡིན་
པ་ལ་ལམ་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཐར་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཐར་པར་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་
མཐའ་དག་དུངས་ནས་འབྲིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་སྟེ་བ་གཞན་དག་ཏུ་རྒྱང་འཕེན་སོགས་ཀྱི་གྲུབ་
པའི་མཐའ་དང་གཞུང་ལུ་གས་ཐོས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བག་ཆགས་བཞག་པ་རྣམས་ཀྱི་ས་པོན་ཉམས་སྤང་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྟེ་བ་ཕྱི་མ་རྣམས་སུ་ཡང་ལོག་པར་ལྷ་བ་མཐའ་དག་ལས་སྟུག་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་སྟུ་ར་བ་སྟུ་ར་བར་སྟེ་བའི་བག་ཆགས་བརྟན་པོ་གཞན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དགག་
བརྒྱབ་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དུ་མ་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །

དེས་ན་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་

རྣམས་ལ་བཤད་ཚེས་ཅམ་དང་ཕྱི་ལོ་རྒྱ་གཙོ་དཔའི་ཡན་ལག་ཅམ་ཡིན་གྱི་སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་
 ལ་མི་མཁོའོ་སྐྱམ་པའི་ལྟ་བ་རན་པ་དང་། གཞན་དང་གཤགས་འགྲེད་པ་ཅམ་གྱི་སྦྱིར་དང་། རྟེན་བཀུར་
 མོགས་འཕོ་བ་རྩ་རེ་བའི་ཀུན་སྐོང་རན་པ་མཐའ་དག་རྒྱང་རིང་དུ་བསྐྱེད་སེའེ་གྲུས་སྦྱོར་དང་རྟོག་སྦྱོར་གྱི་
 བརྩོན་པས་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལྟར་ལེན་པ་གནད་ཀྱི་དོན་པོ་ཡིན་ནོ། །དོན་གྱི་དབང་འདི་གཟིགས་ནས་
 བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་འདྲེན་པ་དམ་པ་རྒྱལ་བའི་གདུང་འཚོ་བ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པས། སྐྱབ་པའི་བྱུ་མཚོག་
 འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་དང་། །ལོག་སྐྱེ་ཚར་གཙོ་དུ་སྐྱོགས་སྐྱང་གྲགས་པ་ལས། །ལེགས་པར་འོངས་པའི་
 རིགས་ལམ་བདུད་ཚིའི་རྒྱས། །སློ་མིག་དྲི་མ་ཡང་ཡང་མ་བཀུས་ན། །ཤིག་རྩ་ཟབ་གནས་མཐོང་བ་སློལ་ཅི་
 དགོས། །རགས་པའི་ལྷང་དོན་ལ་ཡང་དབྱུད་པ་ན། །ཕལ་ཆེར་ལོག་པར་རྟོག་པ་འཕེལ་འགྱུར་ཞིང་། །གལ་
 ཉེ་ཡང་དག་དམ་བཅའ་ཅམ་ཞིག་གི། །ངས་པ་རྟེན་གྱང་སྐྱབ་དང་སུན་འབྱིན་གྱི། །ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐེ་
 ཚོམ་མ་ཚོད་སྦྱིར། །འདམ་ལ་བཏབ་པའི་སྦྱར་བ་བཞིན་འགྱུར་བས། །ཡང་དག་བག་ཚགས་བརྟན་པོ་
 འཛོག་མི་རུས།²⁰ །ཅེས་དང་། དེ་སྦྱིར་སློ་གྲོས་སྦྱོར་ཞིང་མཛངས་པ་དང་། ཀུ་ཤའི་ཚེ་ལྟར་མ་གྱུར་དེ་སྦྱིར་དུ།
 རོམས་མི་སྐྱབ་པར་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ། །མཁས་པའི་བཤེས་ལ་བརྟེན་ཉེ་ལེགས་པར་སྦྱངས།²¹ །
 ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བའི་ལུགས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རང་གི་སྤེལ་བའི་ལུགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ། སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། མོ་སོའི་
རྣམ་པར་བཞག་པོ།

དང་པོ་ལ། འདིར་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་རི་ལྟར་བྱུང་བའི་ཚུལ་རྒྱུད་ཟད་བརྗོད་པར་
བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་གྱི་མ་འདྲིས་པའི་མཛེས་བཤེས་ཆེན་པོ། དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་
རིན་པོ་ཆེ་དུ་མའི་གཉེར་དུ་གྱུར་པ། ས་གསུམ་གྱི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་
ལེགས་པའི་ལམ་དུང་པོ་གསལ་བར་མཛད་པ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་གཏམ་གྱི་སེང་གའི་ང་རོ་
ཆེན་པོ་བསྐྱགས་པས་སྐྱ་བ་བན་པའི་མ་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱུད་པ་མཐའ་དག་འགོ་མས་པར་མཛད་པའི་སྟོན་པ་ཐུགས་
རྗེ་ཅན་དེས། དང་པོ་ལོ་ན་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དག་མ་རིག་པའི་ཐུན་པ་འབྲུག་པོས་སྐྱག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་། སྐྱེ་
བ་དང་། སྐྱ་བ་དང་། ལ་བ་དང་། འཆི་བའི་གཡང་ས་མི་བཟད་པ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བ། ཉོན་
མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་གཅན་གཟན་དང་སྐྱལ་གདུག་པ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་གཅོས་གིང་།
རྣམ་པ་དུ་མར་ལུས་དང་སེམས་ཡོངས་སུ་གདུངས་བར་བྱེད་པའི་འདམ་རྩལ་དང་ལྡན་ལྡན་གྱིས་རྣམ་པར་
གང་བའི་སྲིད་པའི་འབྲོག་དགོན་པ་ཆེན་པོར་སྐྱེ་བོ་འདི་དག་ཡོངས་སུ་ལྷུང་བས་ཉམ་ཐག་པའི་སྐྱེ་ལྷགས་
སྲིད་རྗེ་རྗེ་ལྟར་རྒྱུན་དུ་སྐྱོགས་པ་དག་ལ། འིན་ཏུ་སྤུལ་དུ་བྱུང་ཞིང་སྲ་ལ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡང་
དག་པར་གཟིགས་ནས་མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་། དུན་པ་དང་། རིག་པས་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་ཕན་
པ་དང་བདེ་བའི་གསོས་སུ་གྱུར་ཅིང་། འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དང་མི་མཐུན་པའི་གཏམ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ།
འགྲོ་བ་མཐའ་དག་སྐྱོལ་བར་འདོད་པའི་མཚོན་ཉིད་ཅན་གྱི་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་
རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་མཛད་དོ།

དེ་ནས་རི་ལྟར་དམ་བཅས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་འབད་པས་ངེས་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྐྱལ་
པ་བྱེ་བ་ཞུགས་ཀྱི་དུ་མར་ལུས་དང་སྐྱོག་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར། གང་ཞིག་སྐྱོ་ཡོངས་སུ་མ་སྐྱུངས་པའི་སེམས་
ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གཏམ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སྐྱི་གཡའ་བར་འབྱུར་བའི་བྱ་དཀའ་བའི་སྲོད་པ་རྒྱབས་པོ་
ཆེ་དག་དང་དུ་སྐྱངས་ཉེ་འབད་བ་ལྟར་མཛད་པས། ཅི་ཞིག་ལྟར་ཉེ་བསྟེན་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་
གཉིས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་པ་རོལ་ཏུ་སོན་ནས། སྤྱི་བ་གཉིས་ཀྱི་གཡོགས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་ཞིང་། རང་
དང་གཞན་གྱི་དགོས་འདོད་ལ་སྤུལ་བ་སྐྱེལ་བ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་དབང་གི་རྒྱལ་

པོ་ལྟ་བུ་བརྟེན་ཏེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་རྩོལ་བའི་འདུ་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སྟོན་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་སྟོན་ལམ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་བྱ་གསུ་གིས་བྱེ་བ་ཡག་བརྒྱའི་འདི་ག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་སུ། དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་འཕོ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཛད་པ་བརྟུ་གཉིས་རྣམ་པ་དུ་མར་བསྟན་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་དང་། ཁམས་དང་། བག་ལ་ཉལ་རི་ལྟ་བུ་བ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་དང་གྲོལ་བར་མཛད་དེ་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལངས་པའི་བསྐྱེད་པ་དུ་མའི་གཏོར་དུ་གྱུར་པའི་དགོ་ལེགས་ཀྱི་སྣང་བ་ཆེན་པོས་ས་གསུམ་གྱི་སྟུན་པའི་སྐྱག་རུམ་མཐའ་དག་མིང་གི་ལྷག་མ་ཙམ་དུ་ཡང་མ་ལུས་པར་མཛད་དོ།།

དེ་ལས་ཤིང་རྣམ་ཤིང་ལྟེན་ཏེ་ལྟོན་པས་མཚན་པའི་གྲིང་འདིར་ནི་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ། མང་བོས་བཀུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ནས་ཆད་མེད་པར་བརྒྱད་པའི་རྒྱལ་རིགས་ཤིང་སྤྱི་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུར་འཕྱུངས་ཏེ་རྒྱལ་མིང་གྱི་སྟུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དུ་དོར་ནས་བྱིམ་ནས་བྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། དགའ་བ་སྐྱེད་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཤིང་དུང་དུ་གཤེགས་པ་དང་། བདུད་བརྟུལ་བ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་མཛད་པ་བསྟན་ནས། རྟོང་གསུམ་གྱི་བདག་པོ་ཆངས་པ་ལ་སོགས་པས་གསོལ་བ་བཅུབ་པས་སྤྱི་རྩེ་རྩེ་དང་སྟོང་ལྷུང་བ་རི་དུགས་ཀྱི་ནགས་སུ་ཀུན་ཤེས་ཀོ་རྗེ་ན་ཡའི་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་དང་མིའི་འཁོར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལས་བརྒྱམས་པའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་རོ། །དེའི་རྗེས་སུ་བྱུ་ཚོད་སྤང་བོའི་རིར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། ལྟ་དང་མིའི་འཁོར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུ་གས་སྟོང་བ་ཉིད་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་རོ། །དེའི་རྗེས་སུ་གནས་ཡངས་པ་ཅན་ལ་སོགས་པར་འཁོར་སྤྲ་མ་དང་འདྲ་བ་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་བྱུང་བར་ལེགས་པར་བྱེ་ནས་སྟོན་པའི་དོན་ཟབ་དགོངས་པ་དེས་པར་འགྲེལ་བ་ལ་སོགས་པའི་བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་རོ།།

དེ་ལྟར་བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱི་ས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་དེ་དག་ཀྱང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་བྱེ་བྲག་ལས་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྤང་བོ་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་དུ་འགྱུར་ཏེ། དུག་གསུམ་རེ་རེ་བ་དང་ཆ་མཉམ་པ་ལ་སྦྱོད་པ་བཞི་ལ་ཉིས་ཁྱི་ཆིག་སྟོང་རེར་ཡོད་པའི་གཉེན་པོར་སོ་སོར་ཚོས་ཀྱི་སྤང་བོ་རེར་བྱས་པའོ། །བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། མདོའི་སྤེ། དབྱངས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྤེ། ལུང་དུ་བསྟན་པའི་སྤེ། ཚོགས་སུ་བཅད་པའི་སྤེ། ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་སྤེ། གྲིང་གཞིའི་སྤེ།

རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཤེ། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་གི་ཤེ། རྣམས་པ་རབས་ཀྱི་ཤེ། སེན་ཏུ་རྒྱས་པའི་ཤེ། མད་དུ་བྱུང་བའི་
 ཤེ། གཏན་ལ་ཡབ་པའི་ཤེ་རྣམས་སོ། །སྤྱིར་གཞི་ནས་རྣམས་རབས་ཀྱི་བར་བཞི་པོ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པས་གསུང་
 རབ་ཡན་ལག་དགུར་འགྱུར་རོ། །བརྗོད་བྱ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཕྱེ་བྲག་ལས་མི་ཤེ་སྟོང་རིམ་པོ་ཆེ་གསུམ་དུ་
 འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་ལྷག་པ་རྒྱུ་ལྷིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ནི་འདུལ་བའི་ཤེ་སྟོང་དང་།
 དེ་བཞིན་དུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ལ་སྐྱུར་བ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མདོ་ལྟེང་ཤེ་སྟོང་དང་མངོན་པའི་
 ཤེ་སྟོང་དོ། །གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལྟ་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལྟེང་ཤེ་སྟོང་དང་། དེ་
 རས་བཞི་ནི་འདུལ་བའི་ཤེ་སྟོང་དོ། །དེ་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུང་གཉིས་ཀའི་འདུལ་བའི་ཤེ་སྟོང་ཡོད་པ་དང་། ཐ་
 མ་གསུམ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ལྟེང་ཤེ་སྟོང་དེ། དེ་དག་གི་བར་བར་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་
 བསྟན་པ། ཐོར་བུ་ཐོར་བུར་གནས་པ་རྣམས་ནི་མངོན་པའི་ཤེ་སྟོང་དོ། །མངོན་པ་ཀྱན་བརྟུས་ལྟར་ན་གཏན་
 ལ་ཡབ་པའི་ཤེ་ཉིད་མངོན་པའི་ཤེ་སྟོང་དུ་བཞེད་དོ། །¹¹

དེ་ལྟར་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་མངོན་པ་ཟེན་ནས་འོད་སྤྱུངས་
 ཆེན་པོ་ལ་བསྟན་པ་གཏན་དེ་ཡུལ་ཅུ་མཚོག་གོང་དུ་རེ་ཞིག་སྐྱུ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཚོགས་པ་དང་།
 རྟོག་འཛིན་ཅན་རྣམས་ཆོས་ལ་བསྐྱུལ་བའི་ཆེད་དུ་མངོན་པ་ཐ་མ་བསྟན་ཏོ། །

དེ་ནས་རྒྱལ་བོའི་ཁབ་ཀྱི་བདེ་ཅན་མའི་སྤུ་གཏུ་རྒྱལ་བོ་མ་རྣམས་དགས་སྦྱིན་བདག་བྱས་ནས།
 འཕགས་པ་འོད་སྤྱུངས་ཆེན་པོས་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་མངོན་དེ་དག་བཙུམ་པ་ལྟ་བུ་བརྒྱས་དབྱུང་གནས་
 པར་ཁས་སྤྲངས་སོ། །དེའི་ཆེད་དག་བཙུམ་པ་ལྟ་བུ་བརྒྱའི་སྐུ་སྐྱུར་བཅེགས་པ་གཏན་དུ་བཉིང་བའི་ལྟེང་དུ་
 འཕགས་པ་ཀྱན་དགའ་བོས་འཛེགས་ཏེ་ཁ་མཉན་ཡོད་དུ་ཕྱོགས་ཏ། ཐལ་མོ་སྐྱུར་གདོང་མཆི་མས་གང་
 བཞིན་དུ་སྟོན་པའི་གདངས་དང་བཅས་ནས། འདི་སྐྱུང་བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ལ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 མོགས་པས་མདོ་ལྟེང་ཤེ་སྟོང་བསྐྱས་སོ། །དེ་ནས་ཀྱན་དགའ་བོ་སྟོན་ལས་བབས་ཏེ་འཁོད་པ་དང་།
 འཕགས་པ་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་སྐུ་མ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བྱས་ཏེ་འདུལ་བའི་ཤེ་སྟོང་བསྐྱས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 འཕགས་པ་འོད་སྤྱུངས་ཆེན་པོས་མངོན་པའི་ཤེ་སྟོང་བསྐྱས་སོ། །འདི་དག་ལ་བཀའ་བསྐྱབ་པ་དང་བོར་
 གྲགས་པ་ཡིན་ལ། འོད་སྤྱུངས་ཆེན་པོས་ཀྱན་དགའ་བོ་ལ་བསྟན་པ་གཏན་དེ་ལྷུང་ན་ལས་འདས་སོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་ཀྱན་དགའ་བོས་དག་བཙུམ་པ་གནའི་གོས་ཅན་དང་། དེས་འཕགས་པ་ཉེར་སྐྱས་དང་། དེས་རྩི་
 རྩི་ཀའ་དང་། དེས་ནག་པོ་དང་། དེས་ལེགས་མཐོང་ཆེན་པོ་ལ་བསྟན་པ་གཏན་དེ། དེ་ལ་བསྟན་པའི་གཏན་
 རབས་བདུན་ཞེས་གྲགས་སོ། །

བཀའ་བསྟུ་བ་གཉིས་པ་ནི། བཙུག་ལྷན་འདས་ལྷ་རྒྱ་རྒྱ་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུ་ལོན་པ་ན་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དགོ་སྒོར་རྣམས་ཀྱིས་ཨ་ལ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་བཅུ་སྟེང་པས་བསྟན་པ་དྲི་མ་ཅན་དུ་བྱས་པ་ན། དག་བཙུག་པ་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པ་དག་བཙུག་པ་དུན་བརྒྱ་ལ་གཅིག་གིས་མ་ཚོག་པ་འདུས་ཏེ་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་བཅུ་སྟེང་ནས་བཀའ་བསྟུ་བ་ལ་གསོ་སྦྱོང་མཛད་དེ། དེའི་ཚེ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་མ་ཡིན་པའི་ཚུགས་ནི་ཡམ་མོ། ཚོས་ཀྱི་ཚུགས་ནི་རྒྱལ་ལོ། །ཞེས་ཚེད་དུ་བརྗོད་པ་ཚེད་དུ་བརྗོད་དོ། །དེ་ལ་བསྟུ་བ་གཉིས་པ་ཞེས་བྱའོ།།

བཀའ་བསྟུ་བ་གསུམ་པ་ནི། ལུང་ལས་མི་འབྱུང་ཞིང་བསྟན་བཙུག་ལས་གྲགས་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལ་ལུགས་གཅིག་ལ་སྟོན་པ་ལྷ་རྒྱ་རྒྱ་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་སོ་བདུན་འདས་པ་ན་གོང་ཁྱིམ་སྐྱེ་བའི་སྤུ་ཞེས་བྱ་བར། བདུད་རྟིག་ཅན་དག་བཙུག་པའི་ཚ་བུ་དུ་སྐྱེ་ལ་ནས་རྗེ་འབྲུལ་སྐྱ་ཚོགས་བསྟན་ཏེ་དགོ་འདུན་རྣམས་ལྷ་བ་ཐད་དུ་ཕྱེ་ནས་འབྲུགས་ལོང་དུ་གྱུར་ནས་ལོ་དུ་གཅུར་མི་མཐུན་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་ནས་དགོ་སྒོར་གནས་མའི་སྤུ་ཞེས་བྱ་བས་དགོ་འདུན་བསྟུ་བ་ཏེ་ཚོད་པ་བརྒྱ་མས་ཏེ་ཚོས་ཚུགས་སུ་ཞི་བར་བྱས་པ་ལ་བསྟུ་བ་གསུམ་པར་གྲགས་པ་དང་། ཡང་ལུགས་གཅིག་ལ་སྟོན་པ་ལྷ་རྒྱ་རྒྱ་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུ་དུ་ག་ལོན་པ་ན་གོང་ཁྱིམ་མེ་རོག་གིས་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བར་དགོ་འདུན་གྱི་གནས་བཏན་བཞེས་ཏེ་དེ་གསུམ་པ་ལེགས་སྦྱར་བ་ལེགས་སྦྱར་དང་། ཟུར་ཚག་དང་། ཡུལ་གྱུར་དང་བཞིན་པ་དང་། ག་ཟེའི་སྐྱད་ཀྱིས་ལུང་འདོན་པ་ན་སྟོབ་མ་རྣམས་མི་མཐུན་པར་གྱུར་ཏེ་རྩ་བའི་སྤུ་ཞེས་བྱེས་སོ། །དེ་དག་གྱུར་ནས་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བས་སྤུ་ཞེས་བྱེ་བ་བཙུག་དུ་གྱེས་ནས་ཡན་ཚུན་ཚོད་པར་གྱུར་ཏེ། བམ་ཞིག་ན་རྒྱལ་ལོ་གྱི་གྱིའི་མིས་ལྷས་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་རྟེན་ནས་བལྟས་པས་སྤུ་ཞེས་བྱེ་བ་བཙུག་དུ་གྱུར་གྱུར་རྒྱུ་ལ་འདོད་འབྲས་སུ་ཉམས་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་མཐོང་ནས་ཡན་ཚུན་མཐུན་པར་གྱུར་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟུ་བ་ལ་བསྟུ་བ་གསུམ་པ་ཞེས་བྱའོ།།

དེ་དག་གྱུར་གཅོ་བོར་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་སྤུ་ཞེས་བྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། ཐེག་པ་ཚེན་བོའི་སྤུ་ཞེས་བྱེ་བའི་རྩ་བའི་སྤུ་ཞེས་བྱེ་བའི་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། རོག་གོ་འབར་བ་ལས། རྩ་བའི་སྤུ་ཞེས་བྱེ་བའི་བྱེད་པ་ལོ། །ཀྱུ་ཏུ་བཟང་བོ་དང་། འཇམ་དཔལ་དང་། གསང་བའི་བདག་པོ་དང་། བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟུ་བ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་ཅག་གི་རྩ་བའི་སྤུ་ཞེས་བྱེད་པ་ཉན་ཐོས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཚེན་བོའི་གསུང་རབ་ནི་དེའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐེག་པ་ཚེན་བོ་གསང་སྟགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྤེ་རྣམས་ནི་དཔལ་ལྷན་པ་རྩོ་རྗེས་བསྟུ་བ་པ་དང་། མཁའ་འགྲོ་མ་

ནུས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་དུ་མ་ཞིག་རྒྱུད་མེ་ལས་འབྱུང་མེ། འོན་ཀྱང་གསང་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་མེ་ནུས་
བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་དང་བསྐྱེད་པའི་དུ་ས་ནུས་མདོ་མེའི་སྤྱོད་གསལ་དང་མི་འདྲ་བའི་རྒྱ་མཚོན་མང་མོད་ཀྱི་
སྐབས་མ་ཡིན་པས་མ་སྤྱོད་སོ།།

སྟོན་པ་ལྷ་རྒྱ་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ནུས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་ཡིན་པའི་གང་
ཟག་སྐྱེས་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་སྤོད་པ་གངས་ཀྱིས་མི་ལང་པ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། དངོས་སུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་
འཆད་ཉན་གྱིས་འཛིན་སྤེལ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དུས་དེར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཆེར་མ་བྱུང་བས། ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་པའ་མོ་ཆེ་ནི་དཀར་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བའི་ལྟ་དང་སྤྱོད་སྤོགས་ཀྱིས་སྤྱོད་བྱངས་ཏེ་ལྟ་
ཡུལ་དང་སྤྱོད་སྤོགས་ཀྱི་བཞུགས་པར་བཤད་དེ། སྤོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཚུལ་གོ་མིས། བསྟན་པ་རིན་ཆེན་
མཚོག་ལྟར་བཟང་ལ་འཕམ་མེད་པ། །རྣམ་པར་དག་རྒྱལ་གང་ཡིན་སྤྱོད་མགོའི་གདེངས་ཀ་ཅན། །ཆེན་པོ་
ནུས་ཀྱི་གཙུག་གི་རྒྱུན་བཞེན་གྱི་ས་མཚོས་ནས། །ས་ཡི་གཏིང་ན་གནས་པའི་རབ་པའི་བ་མེལ་བར་
མངོད།^ལ །ཅེས་དང་། རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཡོངས་སུ་ལྷ་རྒྱ་ལས་འདས་ནས་རིང་
པོ་མ་ཡོན་པར་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་བརྟན་པ་ལ་ཡོངས་སུ་ཞེན་ཅིང་། དེའི་ཆེད་དུ་བྱེད་པའི་
སྤྱོད་པ་པོ་ཡིས་རི་ལྟར་དབང་བ་བཞེན་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་པ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་ནི། སྤོད་
དུ་གྱུར་པ་སྤྱོད་ཡང་མེད་པས། གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྐྱེད་ཏེ། བདེ་བར་གསལ་གསལ་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་
སྤྱོད་སྤོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་ནས། སྤྱོད་འཛིན་རྟོན་ལ་སོགས་པར་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་
ལས། དེའི་སྤོད་དུ་གྱུར་བས། སངས་རྒྱལ་གྱིས་ལུང་བསྟན་པ་འཕགས་པ་སྤྱོད་ཀྱིས་དེ་དག་ནས་བསྐྱེད་
ནས་མིའི་འཛིན་རྟོན་དུ་རྒྱས་པར་མངོད་པ་ཡིན་ལོ།^ལ །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན། རྟོན་པ་ལྷ་རྒྱ་ལས་
འདས་པའི་རྗེས་སུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་གིན་ཏུ་དར་བའི་སྤོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་
འཕགས་པ་སྤྱོད་ཕྱོད་པའི་རྗེས་ནས་ཡིན་པར་མངོན་ལོ། །སྤོབ་དཔོན་འཕགས་པ་སྤྱོད་དང་འཕགས་
པ་སོགས་མེད་གཉིས་ཀྱིས་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་གིང་རྟོན་སྤོབ་ལེ་ལྟར་བྱེ་བའི་འོག་ནས་
རིམ་པ་བཞེན་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་ནི་སྤོབ་པའི་བསྟན་པ་སྤྱོད་དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱུང་རྒྱལ་
མདོ་ཚམ་རྣམ་པར་བཞག་པའོ།།

བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གང་ཟེག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པའི་དབང་
དུ་བྱས་ཏེ་ཐེག་དམན་གྲུབ་མཐའ་སྐྱེ་བའི་ལུགས་བཤད་པ་དང་། གཙོ་བོར་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་
དབབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཐེག་ཚེན་གྲུབ་མཐའ་སྐྱེ་བའི་ལུགས་བཤད་པའོ། །དང་བོ་ལ་གཉིས། བྱེ་བྲག་
སྐྱེ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་བའི་ལུགས་བཤད་པའོ།།

དང་བོ། བྱེ་བྲག་སྐྱེ་བའི་ལུགས་བཤད་པ།

དང་བོ་ལ་སྐྱེ་བཤད་པ། དབྱེ་བ། གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་ཏེ་གསུམ། དང་བོ་ནི། བྱེ་བྲག་བཤད་
མཚོའམ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཚེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའམ། དུས་གསུམ་རྗེས་ཀྱི་བྱེ་
བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བས་བྱེ་བྲག་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མདོན་པ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དང་། སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་
བཟང་བོ་ཚོགས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་དེ་གྲགས་ཚེའོ།།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། དངོས་དང་ཞར་བྱང་གཉིས་ལས། དང་བོ་ལ། ལྟེ་བ་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་གྲེས་
ཚུལ་ནི། རྟོག་གི་འབར་བར་ལུགས་གསུམ་བཤད་པའི་དང་བོ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་སྟོན་པ་ལྟར་ན་
ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་དུ་ག་ན་གོང་ཆེར་མེ་ཏོག་གིས་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ན་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ལ་ཤོ་
ཀ་ཞེས་བྱ་བས་རྒྱལ་སྡིད་བྱེད་པའི་ཚོ་རྩོད་པའི་ཚོས་འགའ་ཞིག་བྱུང་བའི་དབང་གིས་དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེན་
ཚེན་བོར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་མེ་ཞིག་སྡེ་བ་གཉིས་སུ་ཚད་ནས་གནས་ཏེ། དགོ་འདུན་ཕལ་ཚེན་པ་དང་། གནས་
བརྟན་པའོ། །དེ་ལ་དགོ་འདུན་ཕལ་ཚེན་པའི་སྡེ་བ་ཡང་རིམ་གྱིས་སྡེ་བར་གྱུར་པ་ན་རྣམ་པ་བརྒྱད་དུ་གནས་
ཏེ། འདི་ལྟར། དགོ་འདུན་ཕལ་ཚེན་པའི་སྡེ་བ་དང་། ཐ་སྙད་གཅིག་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་
སྐྱེ་བ་དང་། མང་དུ་ཐོས་པ་དང་། བཏགས་པར་སྐྱེ་བ་དང་། མཚོན་རྟེན་པ་དང་། ཤར་གྱི་རི་བོ་པ་དང་། ལུབ་
ཀྱི་རི་བོ་པ་རྣམས་སོ། །གནས་བརྟན་པ་ཡང་རིམ་གྱིས་སྡེ་བར་གྱུར་ནས། རྣམ་པ་བརྒྱད་གནས་ཏེ། འདི་ལྟ་
སྟེ། གནས་བརྟན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྐྱེ་བ་དང་། གནས་མ་བྱུ་བ་དང་། ཚོས་མཚོག་པ་དང་།
བཟང་བོའི་ལམ་པ་དང་། ཀུན་གྱིས་བཀྱར་བ་དང་། མང་སྟོན་པ་དང་། ཚོས་སྐྱས་པ་དང་། ཆར་བཟང་
འབབས་པ་དང་། ལྷ་མ་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་གནས་བརྟན་པའི་མིང་གཉིས་པ་ནི། གངས་རི་བ་
ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །ཡོད་སྐྱེ་བའི་མིང་གཞན་ཡང་རྣམ་པར་སྡེ་སྟེ་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱར་སྐྱེ་བ་དང་། ལ་ཅིག་སྐྱེ་བ་
ཏེ་ཀ་པ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རོ། །ཀུན་གྱིས་བཀྱར་བའི་མིང་གཞན་ནི། ཨབ་ན་ཏེ་ཀ་པ་དང་། ཀུ་རུ་ཀུ་སྐྱེ་བ་ཞེས་

ཀྱང་ཟེར་རོ། །ཆར་བཟང་འབེབས་པའི་མིང་གཉིས་པ་འོད་སྤྲངས་པ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར། ལྷ་མ་པ་ལ་ཡང་ཁ་
ཅིག་འཕོ་བར་སྐྱ་བ་ཞེས་ཟེར་རོ།^ལ

ལུགས་གཉིས་པ་ནི། བྱེ་བའི་དུས་དང་། གནས་དང་། རྒྱ་མཚོན་སྐྱ་མ་དང་འདྲ་བ་ལ་རྩ་བའི་
དབྱེ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། འདི་ལྟར། གནས་བརྟན་པ་དང་། དགོ་འདུན་པལ་ཚེན་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱེ་སྟེ་
སྐྱ་བའོ། །གནས་བརྟན་པ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྐྱ་བ་དང་། གནས་མའི་བྱའི་སྟེ་བའོ། །ཡོད་
སྐྱ་བ་ཡང་གཉིས་ཏེ། དེ་ཉིད་དང་། མདོ་སྟེ་སྐྱ་བའོ། །གནས་མའི་བྱ་བ་ཡང་བཞི་སྟེ། མང་པོས་བཀྱར་བ་
དང་། ཚོས་མཚོག་པ་དང་། བཟང་པོའི་ལམ་པ་དང་། གྲོང་ཁྱེར་དུག་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་གནས་བརྟན་
པ་ནི་དུག་ཏུ་གནས་སོ། །དགོ་འདུན་པལ་ཚེན་པོ་ཡང་རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ། འདི་ལྟར། དེ་ཉིད་དང་། བར་གྱི་
རི་བོ་པ་དང་། ལུབ་གྱི་རི་བོ་པ་དང་། རྒྱལ་པོའི་རི་བོ་པ་དང་། གངས་རི་པ་དང་། རོན་གྲུབ་པ་དང་། མཚོན་
རྟོན་པ་དང་། བ་ལང་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །རྣམ་པར་བྱེ་སྟེ་སྐྱ་བ་ཡང་བཞི་སྟེ། ས་སྟོན་པ་དང་།
འོད་སྤྲངས་པ་དང་། ཚོས་སྐྱས་པ་དང་། གོས་དམར་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སོ།^ལ

ལུགས་གསུམ་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་སྐྱ་རན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱད་དང་སྐྱ་རྩ་རྩ་བུ་བུ་
ལོན་པ་ན། རྒྱལ་པོ་དག་འབོད་དང་། བསྐྱ་ཚེན་པོ་ཞེས་བྱ་བས་གྲོང་ཁྱེར་པ་ཏ་ལི་སུ་ཏའི་ནང་དུ། ལྷན་པར་
བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་འཕགས་པ་པལ་ཚེ་བ་ནི། ཡང་ལེན་པ་མེད་པར་བསལ་བའི་དངོས་པོ་ཐོབ་པར་གྱུར་
པ་ན། འཕགས་པ་འོད་སྤྲངས་ཚེན་པོ་དང་། འཕགས་པ་ཡུ་ཚེན་པོ་དང་། གཏོང་བ་ཚེན་པོ་དང་། ལྷ་མ་དང་།
རེ་བཏ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཐོབ་པའི་དག་བཅོམ་པའི་དགོ་འདུན་དེ་ལྟར་བཞུགས་པ་
ན། བདུད་རྗེས་ཅན་བཟང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ། དགོ་སྤོང་གི་ཆ་བྱང་འཛིན་
པས། ལྷ་འདུལ་སྐྱ་ཚོགས་བསྟན་ཏེ། གཞི་ལྷ་མ་དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེན་ཚེན་པོ་བསྐྱེད་དེ། གནས་བརྟན་གྱི་
ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡིད་བརྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་མང་དུ་ཐོས་པ་དཀའ་གིས་གཞི་ལྷ་བསྐྱགས་པར་བྱེད་དོ། །གཞི་ལྷ་
ནི་རྗེས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་དེས་གཞན་ལ་ལན་གདམ་པ་དང་། མི་ཤེས་པ་དང་། ཡིད་གཉིས་དང་།
ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་དང་། བདག་ཉིད་གསོ་བར་བྱེད་པ་ནི་ལམ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་
ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནས་དགོ་འདུན་སྟེ་གཉིས་སུ་ཚད་ནས་གནས་ཏེ། གནས་བརྟན་པ་དང་། པལ་
ཚེན་སྟེ་བའོ། །དེ་ལྟར་ལོ་དུག་རྩ་རྩ་གསུམ་པར་དུ་དགོ་འདུན་བྱེན་སའུགས་ལོང་གིས་གནས་སོ། །དེ་ནས་
སྟོན་པ་སྐྱ་རན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་སྐྱག་གཉིས་འདས་པ་ན་གནས་བརྟན་གནས་མའི་བྱ་བ་བསྟན་པ་
ཡང་དག་པར་བསྐྱས་སོ། །དེས་ཡང་དག་པར་བསྐྱས་པའི་རྗེས་ལ། དགོ་འདུན་པལ་ཚེན་པ་ནི་རྣམ་པ་དུག་

ཏུ་བྱེས་པ། གནས་བརྟན་པ་འི་རྣམ་པ་བརྟུ་གཉིས་སུ་བྱེས་ཏེ་གནས་པར་བཤད་དོ།^{ལྷ}}

སློབ་དཔོན་དུལ་བ་ལྷ་ས་ནི། བར་དང་ལུབ་དང་གངས་ཡི་དང་། །འཛིག་རྟེན་འདས་པར་སྐྱབ་
དང་། །བརྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྡེ་པ་རྣམས། །ལྷ་ཚོན་དགོ་འདུན་པལ་ཚེན་པ། །གཞི་ཀྱུན་པ་དང་འོད་སྤངས་
སྡེ། །ས་སྤང་སྡེ་དང་ཚོས་སྤང་སྡེ། །མང་བོས་གོས་དམར་སློབ་མ་དང་། །རྣམ་པར་བྱེ་སྡེ་སྐྱབ་པའི་སྡེ། །ཐམས་
ཅད་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན། །རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་གནས་འཛིགས་བྱེད་གནས། །གཙུག་ལག་ཁང་ཚེན་གནས་
བརྟན་པ། །ས་སློབ་སྡེ་ཡིས་དང་སྤང་བ་པ། །གནས་མའི་བུ་ཡི་སྡེ་རྣམས་ནི། །ཀྱུན་གྱིས་བཀྱར་བ་རྣམ་པ་
གསུམ། །ཡུལ་དོན་སློབ་དཔོན་བྱེ་བྲག་གིས། །ཐད་དང་རྣམ་པ་བཙོ་བརྟུད་ལྷུང་།^{ལྷ}} །ཞེས་བཤད་དོ།

དེ་ལྟར་རྩ་བའི་སྡེ་བཞི་ལས། གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་སྡེ་པའི་མ་ཁན་པོ་ནི། རྒྱལ་
རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྐྱེས་སྐྱེ་གཅེན་འཛིན་བཟང་པོ། །སྐད་སློབ་ཏེ་སྐད་དུ་འདོན། །སྐྱེས་སྐྱེར་ནི་
སྐྱེས་སྐྱེར་ཉེར་ལུ་བ་ནས་དགུ་པའི་བར། །ལྷ་རྟགས་ལྷུང་ལ། བསྐྱེད་འཛིན་པོ་ཚེ། བུ་ལོ་སྡེ་བཞི་པོ། །དགོ་
འདུན་པལ་ཚེན་པའི་སྡེ་པའི་མ་ཁན་པོ་ནི། ཐམས་ཅད་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་འོད་སྤངས་ཚེན་པོ། །སྐད་
ལུང་ཚག་གི་སྐད་དུ་འདོན། །རྣམ་ཐོན་ཉེར་གསུམ་པ་ནས་བརྟན་པ་ཡན། །ལྷ་རྟགས་དུང་པོ། །མང་བོས་
བཀྱར་བའི་སྡེ་པའི་མ་ཁན་པོ་ནི། དམངས་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཉེ་བར་འཁོར། །སྐད་ག་ཟེ་སྐད་དུ་
འདོན། །སྐྱེས་སྐྱེར་ཉེར་གཅིག་པ་ནས་ལུ་བ་ཡིན། །ལྷ་རྟགས་མེ་ཏོག་སོ་རྩེ་ཀའོ། །གནས་བརྟན་པའི་སྡེ་པའི་
མ་ཁན་པོ་ནི། རྗེ་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འཕགས་པ་ཀུ་ཡ་ན། །སྐད་ཐ་མལ་པའི་སྐད་དུ་འདོན། །སྐྱེས་
སྐྱེར་སྐྱེས་དང་འདྲ། །ལྷ་རྟགས་འཁོར་ལོའོ། །མིང་འདོགས་ལུགས་ནི། །སློབ་སློབ་ཞིབ་འཕྲུང་གནས་སྐྱེས།
དཔལ་བཟང་གྲགས་པ་ཡོད་སྡེའོ། །བཤེས་གཉེན་ཡི་ཤེས་སྡིང་པོ་དང་། །བཟང་པོ་དགོ་འདུན་པལ་ཚེན་
པ། །མང་བོས་བཀྱར་བ་ལྷུ་ལ་ཁྲིམས་དང་། །ལྷ་བ་མེད་གོ་སྐྱེས་པ་ཡིན། །གནས་བརྟན་པལ་གོ་ཚ་ལྷ། །སྡེ་
དང་འཚོ་དང་སྡོང་བའོ།^{ལྷ}} །ཞེས་པ་ལྟར་པོ།

བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་པ་དེ་ལ་ཡང་ཡུལ་གྱི་སློབ་སྡེ་ཉི་འོག་པ་དང་ཁ་ཚེ་བ་གཉིས་སོ། །དུས་གསུམ་རྗེས་
སུ་འདོད་རྣམ་པ་གྱི་སློབ་སྡེ་བཞིར་འགྱུར་སྡེ། །འོག་ཏུ་འཚད་པར་འགྱུར་པོ། །སྡེ་བ་སོ་སོའི་མིང་གི་རྒྱ་བཤད་
ནི་མངས་གྱི་དོགས་པས་མ་བྱིས་ཏེ་རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་འར་བྱུང་ལ། །ཁའི་ག་ན་པེ། ཅི་མང་པོས་བཀྱར་བའི་སྡེ་བ་གནས་མ་ལུ་བ་སོགས་གྱིས་
བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་ལེན་ནམ་མི་ལེན། །ཁས་ལེན་ན་ནི་ལྷ་བ་བཀྱར་བརྟགས་གྱི་
ལྷག་རྒྱ་བཞི་ཁས་མི་ལེན་པར་གྱུར་པས། དེ་དག་འང་བའི་གྲུ་བ་མཐའ་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའམ།

ཡང་ན་རང་སྡེ་ལ་གྲུབ་མཐའ་བཞིར་གྲངས་མ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ། ཁས་མི་ལེན་ན་ནི་གཞུང་དུ་མར་
འདི་དག་གང་ཟག་ཏུ་སྐྱབ་བ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

འདིའི་ལན་ལ། རང་རེའི་མཁས་པ་རྣམས་འཆད་ཚུལ་མི་མཐུན་ཏེ། དེ་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གི།
མང་བཀུར་གྱི་སྡེ་པ་གནས་མ་བྱ་བ་དང་། བཟང་བོའི་ལམ་པ་དང་། གྲུ་རུ་གྲུ་སྟེ་བ་དང་། ཚོས་སྐྱས་པ་དང་།
སྐྱ་མ་པ་ལྟ་བུ་གང་ཟག་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཙམ་འདོད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མི་འདོད་དེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་
བདག་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་གྲུང་རྗེས་བཏགས་གང་དུ་འང་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་རྒྱར་དང་བོ་ནི། དེ་དག་གི་གང་ཟག་སྤང་བོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་ན། བཙོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་
ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལ། སྤང་བོ་དང་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་ན་བདག་དུ་མར་
འགྱུར་བས་གཞོད་པས་ན། བདག་བརྗོད་དུ་མེད་པ་བརྟེན་པ་མངོས་ཞེས་སྐྱབ་བར་ཚད་མའི་དེ་ཉིད་ཅ་
འགྲེལ་ལས་བཤད་པས་གྲུབ་ལ། རྟགས་རྒྱར་ཕྱི་མ་ནི་མཛོད་འགྲེལ་ལས། གང་གནས་མའི་བུ་རྣམས་གང་
ཟག་ཡོད་པར་འདོད་པ་རྗེ་ལྟ་བུ། འདི་ནི་རེ་ཞིག་དབྱུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཅི་དེ་དག་རྗེས་སུ་འདོད་དམ།
འོན་ཏེ་བཏགས་པར་འདོད། ཅེས་པ་ནས། དེ་ནི་རྗེས་སུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་འང་མིན་ལ། བཏགས་པར་ཡོད་པ་
ཡང་མ་ཡིན་ནོ།¹⁷ །ཞེས་གསུངས་པས་གྲུབ་པོ། །དེས་ན་མང་བཀུར་སྡེ་ལྟས་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་གང་ཟག་
ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པར་ཁས་ལེན་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་མི་ལེན་ལ། རྟོག་གེ་འབར་བ་སོགས་ལས་
གྲུང་གང་ཟག་ཏུ་སྐྱབ་བ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་སྐྱབ་བ་ཞེས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་
ཕྱིར་འཇུག་པ་ལས། ཁ་ཅིག་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་རྟག་མི་རྟག་¹⁸ །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཐལ་འགྱུར་པ་ལྟར་ན་
རྗེས་ཡོད་ཁས་བླངས་པར་སོང་བའི་དོན་ཡིན་ཞེས་གསུང་རོ། །

ཡང་མཁས་པ་གཞན་དག་ནི་འདི་ལྟར་འཆད་དེ། མང་བཀུར་སྡེ་ལྟས་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་
པར་འདོད་དེ། དེ་དག་གང་ཟག་ཏུ་སྐྱབ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་གསུངས་
དགོས་ཀྱི་རང་སྡེ་ཡོད་པར་མདོ་ལས་གྲུང་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་དག་གིས་མདོ་དེ་སྐྱེ་རི་བཞིན་པར་
གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་བླངས་པས་ལྟ་བུའི་མཆེ་བས་རྣམས་པར་གྱུན་མཁུན་དབྱིག་གཞེན་གྱིས་བཤད་པའི་
ཕྱིར་དང་། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས་གྲུང་། སྡེ་པ་བཙོ་བརྟུན་བོ་གཞན་རྣམས་བདག་མེད་པར་སྐྱབ་བ་དང་།
མང་བཀུར་སྡེ་ལྟ་བུ་གང་ཟག་ཏུ་སྐྱབ་བར་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བའི་ཕྱིར་དང་།¹⁹ འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་ལས་
གྲུང་གང་ཟག་རྗེས་ཡོད་དུ་འདོད་པར་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་དག་གིས་གང་ཟག་གི་
བདག་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཅིང་། རང་སྡེ་ལ་བདག་མེད་ཁས་ལེན་དགོས་པས་མ་ཁྱབ་པོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དང་།

ཡང་མ་ཁས་པ་འགའ་ཞིག་རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར། མང་པ་ཀྱུར་སྡེ་ལྟ་བུ་བའི་སློབ་ནས་གཞན་སྡེར་འཛོག་གོ། །
ཞེས་གསུང་དོ།།

འོན་ཏྲོད་རང་གིས་ལྷགས་སྡེ་ཕྱི་གཉིས་ལས་གང་ཞིག་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བརྗོད་པར་བྱ་
སྟེ། སྤྱིར་མང་པ་ཀྱུར་སྡེ་ལྟ་བུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་ཁས་ལེན་པར་ནི་ལྷགས་སྡེ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱིས་བཞེད་
པར་སྣང་ཞིང་། བཞེད་དགོས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཤིང་རྩ་ཚེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ལམ་ཅིག་མ་ཡིན་པར་
བཤད་པར་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྡེ་ལྟུང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་གསུངས་པའི་ལུང་
གིས་སྤང་དོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་ཁས་ལེན་པར་བརྒྱབས་པས་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
པར་འདོད་པར་བརྒྱབ་མི་ལུས་ཏེ། དེས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་སྡེ་སྟེགས་པས་
བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་སྤང་དོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་མེད་པའི་དོན་དུ་བཀྱེད་པའི་ལྷགས་ཀྱིས་
ལུང་དེས་སྤྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་འདོད་པ་ལ་མི་གཞོད་པར་འདོད་པར་སྣང་བས། ཅིན་ས་
གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་འདོད་པའི་རྒྱབ་བྱེད་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དབུ་མ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ཚོས་
ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་གངས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ལྷགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དག་གི་པའི་
དོན་དུ་གནས་མ་ལུ་བས་འདོད་པར་བཤད་དོ།།¹⁶

མཛོད་འགྲེལ་ལས། དེ་ནི་རྗེས་སུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་འང་མིན་ལ། བཏགས་པར་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་
གོ།¹⁷ །ཞེས་གནས་མ་ལུ་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་སྐབས་གསུངས་པས་ཀྱང་ལྷགས་དེས་གང་ཟག་རྗེས་
བཏགས་གང་དུ་འང་ཁས་མ་སྤངས་པར་བརྒྱབ་མི་ལུས་ཏེ། དེ་ནི་དེའི་གོང་དུ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་ཡོད་པར་
འདོད་དམ། བཏགས་པར་ཡོད་པར་འདོད། ཅེས་དྲིས་ནས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་སློབ་བརྗོད་པ་ན་དེས་རྗེས་
བཏགས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་སྒྲིམ་ན་ཡང་འགོག་རྒྱུ་ལ་འདི་ལྟར་བྱེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། གནས་མ་
ལུ་པའི་རྩ་བའི་ཁས་ལེན་ལ་གང་ཟག་རྗེས་བཏགས་གང་དུ་འང་ཁས་མི་ལེན་པར་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དང་། ཚིག་དེ་ཀའི་རྗེས་སུ་ཡོད་པ་ལ་ཁོ་ན་འི་སྐྱེ་སྐྱུར་ལ། བཏགས་པར་ཡོད་པ་ལ་ཁོ་ན་འི་སྐྱེ་མ་སྐྱུར་
བ་ལ་འང་རུས་པ་འདོན་ལྷགས་ཤིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན། མཛོད་འགྲེལ་ལས་ལུང་དེ་ཀའི་འོག་
ཏུ། གང་ཟག་རྗེས་སུ་ཡོད་པ་འགོག་པའི་ལུང་དང་རིགས་པ་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་པ་རྣམས་ཕྱོགས་སྡེ་མ་ལ་
གཞོད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྲུར་རོ། །དེར་མ་ཟད། མཛོད་འགྲེལ་དུ་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་དུ་སྟོན་པའི་
གཞུགས་ཅན་སྤིང་བོའི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་ལུང་མང་དུ་དངས་པའི་རྗེས་སུ། དེ་དག་ནི་གཞུང་འདི་ཚད་མར་
མི་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་འདི་ཁོ་བོ་ཅག་གི་སྡེ་པ་མི་འདོན་ཏེ། ཞེས་ཟེར་རོ།¹⁸ །ཞེས་གསུངས་

པས་ཀྱང་དེ་དག་གིས་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་དུ་འདོད་པར་འགྲུབ་ལ།

འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱི་ཡུང་དོན། ཐལ་འགྲུར་པའི་རིགས་པས་ཐལ་ནས་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་ཁས་བྲལ་པར་སོང་བའི་དོན་དུ་བྱེད་པའང་འཐད་པར་མི་སེམས་ཏེ། རྒྱལ་དེ་ནི་མང་བཀུར་གྱི་ལྷ་མ་མ་ཟད་བྱེ་སྲུ་ཀུན་ལའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱེ་བྲག་སྲུ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གང་ཟག་བདེན་པར་འདོད་པས། བདེན་པའི་དོན་རྒྱལ་ཐུབ་དང་། དེ་ཡང་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་དབུ་མ་ཐལ་འགྲུར་པའི་རིགས་པས་འཇུག་ཀུས་པས། མང་བཀུར་གྱི་ལྷ་མོ་ན་དམིགས་ཀྱིས་བཀུར་བདེན་མེད་པར་འགྲུར་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད། འདིས་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་འདོད་པར་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསལ་བར་བཤད་དེ། འཇུག་པའི་རྣམས་བཤད་ཆེན་མོ་ལས་འདི་དག་གི་འདོད་པ་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ། གང་ཟག་དེ་རྣམས་སྲུ་ཡོད་པར་ཡང་འདོད་དེ། ལས་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་བོ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བདེ་ལྷག་གི་བཟང་པོ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལོ་རེ་བར་བཅིངས་པ་དང་མུང་འདས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐར་པ་བོ་འཇུག་གི་བཟང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།¹³ ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་འདོད།¹⁴ ཅས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། རྣམས་སྲུ་ཡོད་པར་སྲུ་བ་བསལ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ།¹⁵ ཞེས་གསུངས་ཀྱི་རྣམས་ཡོད་དུ་ཐལ་ལོ་ཞེས་དང་། རྣམས་ཡོད་དུ་འགྲུར་རོ་ཞེས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་སྟོགས་སྲུ་མར་བརྗོད་པའི་གཞུང་ཉིད་དུ་འགྲུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྟོགས་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པའི་སྐབས་སུ་ཁོང་ན་གནས་པའི་དོགས་པ་སྤོང་བ་དང་། མཐའ་གཞན་འགོག་པ་སོགས་བྱེད་ཀྱི་སྟོགས་སྲུའི་གཞུང་འགོད་པའི་ཆོ་ཁོ་རང་གི་འདོད་རྒྱལ་མོ་ན་དྲང་པོར་སྲུ་བ་ནི་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་ལུགས་སྲོལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྲུར་པའི་རིགས་པས་འཇུག་འཚམས་ཅིམ་མིན་པར་གིན་ཏུ་གསལ་ལོ།།

གཞན་ཡང་གནས་མ་སུ་པའི་ལུགས་ལ། གང་ཟག་དེ་སྤང་བོ་སོགས་ཀྱི་ལེན་པ་བོ་དང་འདོད་པ་བོའི་རྣམས་སྲུ་འདོད་པས་དོན་དམ་པར་ཀྱབ་པར་འདོད་ལ། སྤང་བོ་རྣམས་རྒྱུར་བྱས་ནས་གང་ཟག་འཛིག་ཀྱང་དེས་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་དུ་མི་འགྲུར་བར་འདོད་པ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ནང་འགལ་བརྟན་ནས་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་དུ་བསྐྱབས་པ་མཛོད་འགྲེལ་གྱི་གནས་དགུ་བ་ན་གསལ་བར་ཡོད་པས་ཀྱང་། ལུགས་འདིས་གང་ཟག་རང་སྲུ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འདོད་པ་གསལ་བར་འགྲུབ་པོ། །ཡང་བཙམ་སྟེན་འདས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི་གདུལ་བྱ་ཡན་རིང་པོར་ལྷ་སྟེགས་ཀྱི་ལྷ་བ་ལ་གོ་མས་པས་བདག་མེད་པའི་ཆོས་བརྟན་པ་ལ་སྐྱབ་ནས་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་མི་འཇུག་པ་རྣམས་ལ་རེ་ཞེས་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་བརྟན་པས་དེ་དག་གི་དོན་དུ་འགྲུར་བར་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པར་

སྐྱེ་སྐྱེ་བ་ཡབ་ཟུགས་དང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁའི་ཕྱིན་པས་བཤད་པས། གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་ལེན་པའི་ནང་པ་
 ཡོད་པར་གྱུ་བ་ཅིང་། དེ་ཡང་གང་ཟག་རང་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་པའི་རྗེས་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཡོད་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པ་ནི་
 འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཚེན་མོ་ལས། རི་སྐྱོད་དུ། དགོས་པ་དག་སྤང་བོ་ལུ་ནི་ཁུར་རོ། །ཁུར་ལུར་བ་པོ་ནི་
 གང་ཟག་གོ་ཞེས་ཞུས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་གང་ཟག་རང་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་པའི་རྗེས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་ཞུས་པའི་དོར་དེ་མེད་པར་མ་བརྟུན་པར། ཁུར་ལུར་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་གསུངས་པས། ཚོགས་ལ་
 དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་དོན་ནི་རྗེས་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། གནས་མ་སྐྱེ་བས་གང་ཟག་གི་
 བདག་ཁས་ལེན་པ་ཡང་དྲངས་མ་ཐག་པའི་ལུང་དེ་ལ་བརྟེན་པར་མཛོད་འགྲེལ་གྱིས་ཤེས་སོ། །

སྐྱེ་བ་རས་གཟིགས་བརྒྱུ་ལྷགས་ཀྱིས་ཀྱང་། རང་གི་སྡེ་པ་རྣམ་པར་སྐྱེ་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་དང་། ཚོས་སྐྱེ་
 བ་དང་། གོས་དམར་བ་དང་། གནས་མ་སྐྱེ་བ་དང་། ས་སྐྱོན་བ་དང་། ཚོས་མཚོགས་པ་དང་། ས་སྐྱོགས་རི་བ་
 དང་བརྟུན་ནི་ལམ་ཚེར་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྡེ་པ་བཅོ་
 བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚོན་གྱིས་སྐྱོན་བ་དང་། མདོ་སྡེ་པ་གཅིག་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །ཚུ་ཤེས་ཀྱི་ཀ་ཚོན་
 དུ། ལྷ་བ་ངན་བ་བརྒྱ་དུག་དོས་བཟུང་བའི་སྐབས་སུ་བདག་སྐྱོན་གྱི་དུས་ན་བྱུང་མ་བྱུང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་
 པར་ལྷ་བ་དང་། རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྷ་བའི་ལྷ་ངན་གྱི་མཚོན་གཞིར་མང་བཀུར་བའི་
 འདོད་ཚུལ་འདི་བཞག་པ་དང་། རིན་ཚེན་འཕྲེང་བ་ལས། གང་ཟག་སྤང་བོར་སྐྱེ་བ་ཡི། །འཛིག་རྟེན་
 གངས་ཅན་འཇུག་སྐྱེ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་བའི་སྐབས་སུ། ཀྱི་ཀ་ཚོན་དེ་ཉིད་དུ། གང་ཟག་
 ཅམ་དུ་སྐྱེ་བ་ནི་རང་སྡེ་གང་ཟག་རྗེས་ཡོད་དུ་སྐྱེ་བའོ། །སྤང་བོ་ཅམ་དུ་སྐྱེ་བ་ནི་རང་གི་སྡེ་པ་གང་ཟག་རྗེས་
 སུ་མེད་ལ། སྤང་བོ་རྗེས་སུ་ཡོད་པར་སྐྱེ་བའོ། །ཞེས་དང་། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་གྱུ་བ་མ་གྱུ་བ་
 ཀྱི་ཁྱད་པར་སྐྱེ་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་གྱི་རྒྱ་ལ་ནི་གདུ་ལ་བྱེ་རིམ་གྱིས་དོན་དམ་པ་རྟོགས་པ་ལ་བརྒྱ་
 བའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱོན་བ་སྐྱེ་བས་རྗེ་ཅན་གྱིས་བཀའ་སྐྱེལ་བའི་དྲངས་དོན་ཡིན་པའི་མཐུན་དཔེར། མང་བོས་བཀུར་
 བའི་གང་ཟག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལྟར་ཞེས་གསུངས་འདུག་པས་ཀྱང་། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་
 གདུལ་བྱའི་མཚོན་གཞིར་མང་བཀུར་འཛོགས་ཀྱི་ཡིན་པ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁའི་ཕྱིན་པའི་དགོངས་པར་སྤང་དོ། །

དོན་དེ་དག་ལ་དགོངས་ནས་མཁས་སྐུ་བ་སྐྱེ་བའི་ཉི་མས་རྒྱུད་སྡེ་སྡེ་རྣམ་དུ། སྐྱིར་ལྷ་བ་བཀུར་
 བདགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་བཞི་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱིས། སངས་རྒྱས་པའི་ལྷ་བ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་དུ་འཛོགས་པ་
 ལས། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་མང་བོས་བཀུར་བ་དང་། གནས་མ་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེ་མ་བ་དང་། ཚོས་
 སྐྱེ་བ་དང་། བཟང་བོའི་ལམ་པ་པ་རྣམས་བཛོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་ལེན་པས་སངས་

རྒྱལ་པོའི་ལྷ་བ་ཁས་ལེན་པར་མི་འཛོག་ཀྱང་། རྒྱལ་པོ་གནས་དང་ཚུལ་བྱིམ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱལ་པོར་འཛོག་གོའོ།¹⁵ །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འདི་ནི་རྗེ་ཡབ་སྲས་སུ་མ་ཟད་སྡོམ་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱང་བཞེད་དེ། གངས་རིའི་ཁྲིའི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་རྗེ་བཙུན་རེད་མངའ་བས་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། གནས་མ་བུ་བ་དང་། བཟང་པོའི་ལམ་བ་དང་། ལྷན་གྱིས་བཀྱུར་བ་དང་ཚོས་སྦྲས་བ་དང་། སྤྲུལ་པ་རྣམས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་འདོད་པར་བཤད་བས། དེ་དག་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་གཉེས་པོར་མ་འདུག་པར་མངོན་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་གཉེས་ཀ་ཡང་བདག་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ།¹⁶ །ཞེས་དང་། དེ་བས་ན་གང་ཟག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་སྡེ་བ་དེ་དག་ནི། ལྷག་པ་ཚུལ་བྱིམ་སུ་བསྐྱབ་པ་མ་ཉམས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་གངས་ཀྱིས་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་བརྟན་པར་བསྐྱས་ལ། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཉམས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་པར་ན་བསྐྱབ་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ།¹⁷ །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་འཇམ་མགོན་ས་རྒྱ་བརྗེ་ཏེས་ཀྱང་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་ཏུ་གསུངས་ཏེ།¹⁸ །ལུང་གི་ཚིག་རྣམས་མངས་ཀྱིས་དོགས་ནས་མ་བྱིས་སོ།།

དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་པའི་བྱེད་པར་བདག་མེད་པའི་ལྷ་བ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱིས་འཛོག་པ་དང་། མང་བཀྱུར་སྡེ་ལྷས་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པར་རྗེ་ཡབ་སྲས་སོགས་སྡོམ་བྱོན་པའི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་གིས་བཞེད་པར་འདུག་པས། སྡེ་བ་འདི་དག་རང་སྡེ་ཅམ་དང་ནང་བ་ཅམ་ཡིན་ཀྱང་ནང་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་པ་དངོས་མིན་ནོ། །ཞེས་སྐྱབ་པ་ལ། དངོས་སུ་དབྱུག་པ་སོགས་ཀྱི་གནོད་བྱེད་མ་བྱུང་བྱིན་རིགས་པས་གནོད་པ་འབབ་དཀའ་བར་འདུག་གོ། །འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་གནས་མ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་དག་གིས་ཕྱོགས་གཞན་དང་གཞན་དུ་བཤད་པ་མང་དུ་མཛོད་པར་བརྟེན་ནས་བདག་གིས་གསུངས་པའི་གནས་པས་ཚུང་ཟད་སྒྲོས་པ་ཡིན་གྱི། མང་བཀྱུར་སྡེ་ལྷས་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་ལེན་པ་དང་མི་ལེན་པ་གང་གིས་ཀྱང་ཁོ་པོ་ལ་ཕན་པ་དང་གནོད་པར་འགྱུར་བ་ཚུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་ཕྱོགས་གང་ལའང་ཁོ་པོ་ཅག་ཆགས་དོན་དང་སྤང་དོན་ནི་མ་མཆིས་སོ།།

གསུམ་པ་གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་ལ་གཉེས། གང་ལ་བརྟེན་པའི་གཞུང་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་གྲུབ་མཐའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྩེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ཐོག་མའི་གཞུང་ནི་མངོན་པ་སྡེ་བཙུན་དང་། དེའི་དོན་བསྐྱས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཆེན་པོ་གཉེས་ཡིན་པར་གྲགས་ཤིང་། མངོན་པ་སྡེ་བཙུན་ནི་མངོན་ཡིན་ལ། འཕགས་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་ལ་སོགས་པས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལལ་བཞུགས་པའི་དུས་སུ་བསྐྱས་པར་ལུགས་འདི་པ་འདོད་ཅིང་། རྩེ་བྲག་བཤད་མཚོན་འཕགས་པ་ཉེར་སྦྲས་ལ་སོགས་པས་བྱས་པར་འདོད་དེ། དེ་ཡང་། ཚོས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྷ་རིའི་བྱས། གདགས་པའི་བརྟན་བཅོས་མོདུག་ལ་བུས། །རྣམ་ཤེས་ཚོགས་ནི་ལྷ་སྦྱིད་ཀྱིས།།

ཡི་ཤེས་ལ་འཇུག་ཀྱི་ཉེ་བུས། །ལམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་གང་པོས་བྱས། །རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དབྱིག་བཤེས་ཀྱིས།།
ཡང་དག་འགོ་བའི་རྣམ་གྲངས་ནི། །གསུམ་པོ་ཆེ་ཡིས་བྱས་ཞེས་གྲགས།¹⁰⁰ །ཞེས་པ་ལྟར་དོ། །མྱོ་བཏུན་
ལས་གདགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལང་ཚོན་འཛིག་རྟེན་གདགས་པ་དང་། རྒྱ་གདགས་པ། ལས་གདགས་
པ་རྣམས་པོད་དུ་འགྱུར་ཞིང་གཞན་མ་འགྱུར་ཞེས་སུ་རྟོན་ཚོས་འབྱུང་དུ་བཤད་དོ།¹⁰¹ །གཞན་ཡང་མངོན་
པ་མཛོད་རྩ་འགྲེལ་དང་རྩ་ཤེས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་རྣམས་དང་དབུ་མ་རྒྱན་རྩ་འགྲེལ་དང་རྟོག་གི་འབར་བ་
སོགས་ལས་ཀྱང་བྱེད་ཀྱི་བྲག་སྒྲ་བའི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་མང་དུ་འབྱུང་དོ།།

སྒྲིབ་དཔོན་ནི། དབྱིག་བཤེས་དང་། ཚོས་སྒྲིབ་དང་། སངས་རྒྱས་ལྟ་དང་། འདུས་བཟང་ལ་
སོགས་པ་ཡིན་པར་གྲགས་སོ།།

1) གཞིའི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པ།

གཉེས་པ་(དེ་ལ་བརྟེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་རྣམས་)ལ། གཞི་ལམ་འབྲས་སུའི་རྣམ་བཞག་གསུམ་ལས། དང་
པོ་ནི། མྱོ་བ་སོ་སོའི་འདོད་རླུང་ལྷན་མོང་མ་ཡིན་པ་མང་མོད་ཀྱང་ལྷན་མོང་གི་འདོད་རླུང་རགས་པ་ཙམ་
ཞིག་མཛོད་རྩ་འགྲེལ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་སྤྱིའི་རྣམ་བཞག་དང་། བྱེད་ཀྱི་
ཉེ་བུ་འདོད་རླུང་ལོ།།

དང་པོ་ལ་ལྷ། བདེན་གཉེས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཚེད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ ཟག་བཅས་
ཟག་མེད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ ཤེས་བྱ་གཞི་ལྡེའི་འདོད་རླུང་། དུས་གསུམ་རྗེས་སུ་འདོད་རླུང་ལོ།།

དང་པོ་ནི། འདིའི་ལྷགས་ཀྱི་བདེན་གཉེས་འཛོག་རླུང་ལ་ངོ་བོ་ནི། མཛོད་ལས། གང་ལ་བཅོམ་
དང་སྒོ་ཡིས་གཞན། །བསལ་ན་དེ་སྒོ་མི་འཇུག་པ། །ལུས་རྒྱ་བཞིན་དུ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ། །ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་
གཞན་ལོ།¹⁰² །ཞེས་པ་ལྟར། ཚོས་གང་ལ་བཅོམ་གཞིག་གང་རུང་གིས་རང་ཡིན་གྱི་སྒོ་འདོད་དུ་རུང་བའི་
ཚོས་ནི་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། དེ་གང་རུང་གིས་རང་ཡིན་གྱི་སྒོ་འདོད་དུ་མི་རུང་བའི་ཚོས་ནི་དོན་དམ་
བདེན་པ་ལོ། །དེ་ལ་བཅོམ་པ་ནི་ཐོབ་ལ་སོགས་པས་བཅོམ་པ་དང་། གཞིག་པ་ནི་ལོ་གཤིས་རོ་སོགས་ཚོས་
གཞན་སྒོས་སོ་སོར་བསལ་བའོ། །ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་ནི་སུམ་པ་དང་། སུམ་པའི་ནང་གི་རྒྱ་
ལྟ་སུམ་ལོ། །ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བཅོམ་གཞིག་གིས་རང་གི་སྒོ་འདོད་དུ་རུང་བའི་
སུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་སུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་པས་ཀྱན་
རྫོབ་ཀྱི་དབང་གིས་སུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་དེའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་བདེན་པ་ཁོ་ནར་སྐྱས་པ་ཡིན་གྱི་རྒྱན་
པ་ནི་མ་ཡིན་པས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པར་མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས་བཤད་ལ། ཡང་ན་ཐ་

སྣང་གི་ཤེས་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པས་བདེན་པར་འཛིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་
པ་སྟེ། མཛོད་འགྲེལ་རྒྱལ་སྐས་མ་ལས། ཀུན་རྫོང་གི་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོང་གི་ཐ་སྣང་དེ་ཤེས་པ་ཉོན་
མོངས་ཅན་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པས་འཛིན་པས་ན་ཀུན་རྫོང་གི་བདེན་པའོ།¹⁰⁹ །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་ནི། གཞུགས་དང་ཚེར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་སེམས་སེམས་བྱུང་
རང་རྒྱ་བ་རྣམས་ཡིན་ཅོ། །དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གང་ལ་བཅོམ་པ་ལ་སོགས་
པས་བསལ་ཡང་རང་གི་སྒོ་འདོར་དུ་མི་རུང་བའི་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་དེས་པར་དོན་དམ་པར་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པར་རང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་དང་།¹⁰⁰ ཡང་ན།
དམ་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ་དེའི་དོན་དུ་ཡོད་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའི་
བདེན་པ་སྟེ། གང་སྟེལ་ལས། དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དེའི་དོན་དུ་
ཡོད་པའི་ཡུལ་ནི་དོན་དམ་པའོ།¹⁰¹ །ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་གྲུང་འདི་དག་ལ་ད་དུང་ཞིབ་ཆ་དགོས་སོ།།
རྣམས་བཏགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་ལ་རྣམས་ཡོད་དང་། ཀུན་རྫོང་ལྟ་གྲུབ་པ་ལ་བཏགས་ཡོད་
དུ་བྱས་སོ།།

གཉིས་པ་ལུང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལ། ལུང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་གསུམ་བསྟན་པའི་
དགོས་པ་ནི། མཛོད་ལས། མྱོངས་དབང་འདོད་རྣམས་གསུམ་གྱི་ཕྱིར།¹⁰² །ཅེས་པ་ལྟར། མྱོངས་པ་གསུམ་
ལྟོག་པ་དང་དབང་བོ་རྣེ་འབྲིང་རྒྱལ་གསུམ་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ཚིག་གི་རྫོས་པ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་
གསུམ་འདོད་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཅོ། །ཕྱི་མ་གཉིས་གོ་སྟེ་ལ། མྱོངས་པ་ལྟོག་ཚུལ་ནི།
སེམས་བྱུང་ལ་རིལ་པོར་འཛིན་པའི་མྱོངས་པ་ལྟོག་ཆེད་དུ་ལུང་པོ་ལྟ་དང་། གཞུགས་ལ་རིལ་པོར་འཛིན་
པའི་མྱོངས་པ་ལྟོག་ཆེད་དུ་སྟེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་དང་། གཞུགས་སེམས་གཉིས་ཀ་ལ་རིལ་པོར་འཛིན་པའི་
མྱོངས་པ་ལྟོག་ཆེད་དུ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་བསྟན་པའོ། །ལུང་པོ་ལྟའི་གོ་རིམ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། རིམས་ནི་
རགས་དང་ཀུན་ཉོན་མོངས། ལྟོད་སོགས་དོན་ཁམས་ཇི་བཞིན་ཅོ།¹⁰³ །ཅེས་པ་ལྟར་རགས་སུའི་རིམ་པ་
དང་། ཀུན་ཉོན་སྟེ་བའི་རིམ་པ་དང་། ཟས་ལ་ལོངས་སྟོན་པའི་རིམ་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་ན་སྟོན་ཚུལ་གྱི་
རིམ་པ་དང་མཐུན་པའོ། །ཁམས་དང་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་རིམ་པ་ནི། ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟེ་མཆེད་དང་ཁམས་ཀྱི་རིམ་པ་
དེས་ཤིང་། དེ་དང་མཐུན་པར་ཡུལ་གྱི་སྟེ་མཆེད་ཁམས་ཀྱི་རིམ་པ་བཤད་པ་སྟེ། ཞིབ་པར་མ་རྫོས་སོ།།

སྒྲ་བཤད་ནི། དེ་ཉིད་ལས། སྒྲུངས་དང་སྟེ་སྟོ་རིགས་ཀྱི་དོན།¹⁰⁴ །ཅེས་པ་ལྟར་དུ་མ་གཅིག་ཏུ་
སྒྲུངས་པས་ན་ལུང་པོ། སྟེ་བའི་སྟོར་གྲུར་པས་ན་སྟེ་མཆེད། ཚས་དེའི་རིགས་ཡིན་པས་ན་ཁམས་སོ།།

གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གོ།

གསུམ་པ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གྱི་རྣམ་བཞག་ལ། དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་གི་སྐྱེ་
 བས་ཟག་པ་རྒྱས་སུ་རུང་བའི་ཚོས་རྣམས་ཟག་བཅས་དང་། དེ་ལས་བསྐྱོད་པའི་ཚོས་རྣམས་ཟག་མེད་དུ་
 འདོད་ལ། མཚོན་གཞི་ནི། ལམ་བདེན་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས་ཟག་བཅས་དང་། བམ་མཁའ་
 དང་། སོ་སོར་བརྟག་པའི་འགོག་པ་དང་། སོ་སོར་བརྟག་མིན་གྱི་འགོག་པ་དང་། ལམ་བདེན་བཞི་ནི་ཟག་
 མེད་དོ། །འདི་པའི་ལུགས་ལ་འདུས་མ་བྱས་ནི་ནམ་མཁའ་སོགས་གསུམ་དུ་འདོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་
 དང་བཞིན་འདོད་པ་ཡང་བཤད་ལ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཚོས་རྣམས་
 རྟག་པར་འདོད་དོ། །ནམ་མཁའ་ནི་གཟུགས་ཅན་གཞན་རྣམས་ལ་གོ་བྱེད་པའི་སོགས་མེད་གྱི་རྣམས་སྤང་
 བ་དང་སྟན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་དངོས་པོར་འདོད་ཅིང་། འདུས་མ་བྱས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དངོས་པོར་
 འདོད་དོ། །གཞན་སྡེ་རྣམས་དང་བྱེ་སྡེ་འདི་དག་རྟག་པར་འདོད་ཕྱིན་ཆད་དུས་སུ་མ་ན་ཡོད་ཆད་གང་ཡིན་
 དུས་ཕྱི་མ་ནའང་ཡོད་པར་འདོད་དེ། འདི་ནི་སྐྱེས་བུ་སྤྱོད་པའི་རྟག་པར་འཛིན་ཚུལ་དང་བྱུང་མེད་པས་མདོ་
 སྡེ་པ་ཡན་ཆད་གྱི་རང་སྡེ་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་པའི་དོན་དེ་ལྟར་མི་འདོད་དོ། །འདིའི་རྒྱ་མཚོན་པལ་ཆེར་གྱིས་
 མ་ཐོན་འདུག་པས་ཞིབ་པར་བཤད་དགོས་མོད་ཀྱང་འདིར་མ་སྐྱོས་ཏེ། རྟོགས་གཞན་དུ་འཆད་པར་འདོད་
 དོ།།

བཞི་པ་ནི། ལུགས་འདིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཞི་ལྟར་འདུ་བར་འདོད་ཅིང་། དེ་ལྟ་གཏང་དོན་
 བྱེད་པའི་དངོས་པོ་དང་རྣམས་སུ་འདོད་དོ། །གཞི་ལྟ་ནི་སྤང་བ་གཟུགས་ཀྱི་གཞི། གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་གཞི།
 འཁོར་སེམས་བྱུང་གི་གཞི། ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གཞི། འདུས་མ་བྱས་པའི་གཞི་སྡེ་ལྟོ།།

དང་པོ་ནི། པལ་ཆེར་གོང་མ་རྣམས་སུ་འདུ་ལ། གཉིས་པ་ནི། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སོགས་ཚོགས་
 དུག་གོ། གསུམ་པ་ནི། ཀུན་པདུས་སུ་སེམས་བྱུང་ངག་ཅིག་ཏུ་བཤད་ཀྱང་། མཛོད་ཅུ་འགྲེལ་དུ་འབྱུང་བ་
 བྱི་ཞེ་དུག་སྟེ། སེམས་ཀྱི་ས་མང་བ་བཅུ། དག་བའི་ས་མང་བ་བཅུ། ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ས་པ་དུག། མི་
 དག་བའི་ས་པ་གཉིས། ཉོན་མོངས་རྒྱུད་དུའི་ས་པ་བཅུ། མ་དེས་པའི་མཚུངས་ལྡན་བརྒྱད་རྣམས་སོ། །དེ་
 ལ་དང་པོ་བརྟུན། ཚོར་བ། སེམས་པ། འདུ་ཤེས། འདུན་པ། རེག་པ། སྒོ་གྲོས། དྲན་པ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ།
 མོས་པ། ཉིང་འཛིན་ནོ། །འདི་བརྟུན་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ཅིག་ཐམས་ཅད་དང་། ཁམས་གསུམ་དང་། ས་ཐམས་
 ཅད་ལ་འབྱུང་བར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་བརྟུན། དད་པ། བག་ཡོད། ལྷན་ཏུ་སྤྱུངས་པ། འདུ་བྱེད་བཏང་
 སྐྱོམས། རོ་ཚོ་ཤེས་པ། ཞེལ་ཡོད་པ། འདོད་ཆགས་མེད་པ། ཞེ་སྤང་མེད་པ། མི་འཚོ་བ། བརྩོན་འགྲུས་སོ།།

གསུམ་པ་དྲུག་མི། མ་དང་པ། ལེ་ལོ། རྩོད་སྲིད་པ། རྒྱུགས་པ། རྩོད་པ། བག་མེད་པའོ། །བཞི་པ་གཉིས་མི།
ཁྲིལ་མེད་པ་དང་། རོ་ཚ་མེད་པའོ། །ལྡེ་པ་བཅུ་མི། རྩོད་པ། འཁོན་འཛིན། གཡོ། སྤྲུག་དོག། འཚོགས་པ།
འཚབ་པ། སེར་སྒྲ། སྒྲ། རྒྱུགས་པ། རྣམ་འཚོ་རྣམས་སོ། །དྲུག་པ་མ་དེས་པ་བརྒྱད་མི། རྩོག་པ། དཔྱོད་པ།
འཕྱོད་པ། གཉིད། ཁོང་གོ། རྒྱུགས་པ། ང་རྒྱལ། ཐེ་ཚོམ་རྣམས་སོ། །སེམས་བྱུང་རྣམས་མི་རང་སེམས་གང་
དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དེ་དང་། རྟེན། དམིགས་པ། རྣམ་པ། དུས། རྣམ་ཏེ་རྣམ་པ་ལྡེས་མཚུངས་
པར་ལྡན་པའོ།།

བཞི་པ་མི། ལུགས་འདི་ལ་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་མི་བཅུ་བཞི་སྟེ། ཐོབ་པ་དང་། མ་ཐོབ་
པ་དང་། སྐལ་མཉམ་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། དེའི་སྟོམས་འཇུག་དང་། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་
དང་། རྩོག་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྒྲིབ་དང་། མ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། མིང་
གི་ཚོགས་དང་། ཚོགས་གི་ཚོགས་དང་། ཡི་གའི་ཚོགས་སོ། །དེ་ལ་ཐོབ་པ་ནི། སྤར་མ་ཐོབ་པ་འཕམ། ཐོབ་ཀྱང་
ཉམས་པ་གསར་དུ་རྟེན་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་མི་རྟེན་ཐོབ་དང་། ཐོབ་ཟེན་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ལན་ཚད་དུ་གང་ཟག་
དེའི་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་མི་ལྡན་ཐོབ་པོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན་རོར་ལ་ཁལ་འཚིང་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་
ཐག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་འདོད་ཅིང་དེས་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་སོགས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་ལས་
ཀྱིས་འབྲས་ལུ་འབྱོན་པའི་རུས་པ་འཛོག་གཞིར་བྱེ་སྒྲུབ་ཅིག་འདོད་ལ། ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་རྒྱུད་མི་ཟེའེས་བྱ་
བའི་རྣམ་དང་། ཁ་ཚེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་བག་ཚགས་བཤོ་གཞིར་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་འཛོག་པར་བཤད་དོ། །མ་
ཐོབ་པ་ནི་མ་ཐོབ་པའི་ཚོས་དེ་མི་རྟེན་པ་དང་མི་ལྡན་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་ཞིག་ལ་འདོད་དེ། སྤར་མའི་རིགས་
པས་གོ་སྒྲའོ།།

འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་དང་། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་མི་སེམས་མེད་པའི་འདུ་བྱེད་
དང་། རྩོག་མི་ཚོ་ཡིན་ལ། གཟུགས་མེད་དུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། ཁམས་གཞན་དུ་དོད་དང་རྣམ་
ཤེས་གཉིས་ཀའི་རྟེན་དུ་འདོད་དོ། །གཞན་རྣམས་གོ་སྒྲུབ་ཞིང་མིང་ནི་དོན་གྱི་དོ་བོ་ཅམ་སྟོན་པ་དང་། ཚོགས་མི་
ཁྱད་པར་དང་འབྲེལ་ནས་སྟོན་པ་དང་། ཡི་གའི་དོན་གོ་བའི་གཞི་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་ཅམ་དུ་འདོད་ཅིང་། དེ་དག་
ཀྱང་རྣམ་ཡོད་དུ་འདོད་དོ།།

ལྡེ་པ་འདུ་ས་མ་བྱས་པའི་གཞི་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གསུམ་དང་བཞིར་འདོད་ཚུལ་གཉིས་
ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་ཀྱང་རྣམ་སྤྲུལ་བའི་འདོད་ལ། ཁ་ཅིག་བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་པ་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་
སྤྲུལ་འདོད་མཁན་མེད་པར་འདོད་པ་དང་། ལ་ལས་དེ་བཞིན་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་སྤྲུལ་འདོད་པའི་མདོ་སྟེ་པ་

མེད་ཅེས་འདོད་པ་དག་ནི། དབྱིག་གཉེན། ལེགས་ལྡན། ཞི་འཚོ་སོགས་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་གཞུང་ལ་ངལ་
བ་ཞིབ་ཏུ་མ་བྱས་པར་ཟད་དེ། འདིར་མ་སྐྱོས་སོ།།

ལྷ་པ་(དུས་གསུམ་རྗེས་སུ་འདོད་ཚུལ་)ནི། འདིའི་ལུགས་ཀྱིས་ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་ཡང་དུས་གསུམ་
གསུམ་དུ་འཛོག་པས། ལྷ་གྲུ་མ་འོངས་པ་དང་འདས་པའི་དུས་སུ་ཡང་ལྷ་གྲུ་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །དེ་ཡང་
ཚས་སྐྱོབ་ནི་ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་མ་འོངས་པ་ནས་ད་ལྟར་བ་དང་། ད་ལྟར་བ་ནས་འདས་པར་འཇུག་པ་ན་མ་
འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བའི་དངོས་པོ་འདོད་ཀྱི་དེའི་དུས་ཀྱི་རྗེས་མི་འདོད་ཏེ། དཔེར་ན། གསེར་གྱི་སྡོད་
བཅོམ་ནས་སྡོད་གཞན་བྱེད་པ་དང་། འོ་མ་ཞོར་འཇུག་པ་ན་དབྱིབས་དང་རོ་གཞན་དུ་འཇུག་གི་ཁ་དོག་
གཞན་དུ་མི་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ།། །ཞེས་སྤྲེལ། །དབྱུངས་སྐྱོགས་ནི། དུས་རེ་རེ་ཡང་དུས་གསུམ་ཀའི་མཚན་
ཉིད་དང་ལྡན་མོད་ཀྱང་གང་གས་ཆེ་བས་འདས་པ་ལ་སོགས་པར་འཛོག་སྟེ། སྐྱེས་པ་གཅིག་ལ་དམེད་
གཅིག་ལ་ཆགས་པ་གས་ཆེ་ཡང་སུ་ད་མེད་གཞན་ལ་ཆགས་བྲལ་མིན་པ་བཞིན་ནོ་ཟེར་རོ།། །དབྱིག་
བཤེས་ནི། ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་ཀྱང་མ་འོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་སོ་སོ་བར་
ཐུན་པ་ན་མ་འོངས་པ་ལ་སོགས་པར་འཛོག་སྟེ། ཕྱིས་ཀྱི་རིལ་སུ་གཅིག་ །གཅིག་དང་། བརྒྱ་དང་། སྡོད་གི་
ཤོ་མིག་ཏུ་བཞག་ན་གཅིག་ལ་སོགས་པར་འཛོག་པ་བཞིན་ནོ།། །ཞེས་འདོད་དོ། །སངས་རྒྱས་ལྷ་ནི་
དཔེར་ན་སུ་ད་མེད་གཅིག་ལྟོས་ས་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་དང་སུ་མོར་བརྗོད་པ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་གཅིག་
ཀྱང་སྐྱེ་མ་དང་ཕྱི་མ་ལ་ལྟོས་ནས་དུས་གཞན་དང་གཞན་དུ་འཛོག་གོ།། །ཞེས་འདོད་དོ།།

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱི་དོན་འདོད་ཚུལ་ལ་གསུམ། ཕྱི་དོན་འདོད་ཚུལ་དངོས་དང་། ཤེས་པས་
ཡུལ་འཇལ་ཚུལ། འཇལ་བྱེད་ཚད་མའི་རྣམ་བཞག་གོ།

དང་པོ་ནི། ཕྱི་དོན་བཅའ་པོ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོའི་རྩོམ་གཞི་ནི་ཆ་གས་སུ་གསེལ་རྒྱ་མེད་པའི་རྣལ་ལྷན་
རབ་ཆ་མེད་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འབྱུང་བ་རེ་རེ་བའི་ངོ་བོ་ཅན་གྱི་རྣལ་ལྷན་རབ་ཆ་མེད་རྗེས་སུ་གྲུབ་པ་ཞིག་
ཡོད་པར་ལུགས་འདི་པ་འདོད་དོ། །རྗེས་རྒྱུལ་དེ་ལྟ་སུ་བརྒྱད་ལ་བསགས་རྒྱུལ་ལྷན་རབ་གཅིག་དང་། དེ་
གཉིས་ཀྱི་ཡང་རྣལ་ལྷན་རབ་ཏུ་འབྲེལ་བྱེད་གཞུགས་ཅན་གཞན་གྱིས་གཞིག་ཏུ་མེད་པར་ཡང་འབྲེལ་ཡང་བོད་ཚོད་
ཆེ་རྒྱུད་ནི་མེད་ཅེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་རྣལ་ལྷན་རབ་གཞན་རྣམས་ཡན་ཚུན་འདབ་ཆགས་པར་གྱུར་པ་ལས་
རགས་པར་འཇུག་རོ། །དེ་ཡང་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་དུ་སྐྱབ་རྣམས་ནི་བསྐྱོར་ནས་ཡོད་ཀྱང་ཡན་ཚུན་མི་རེག་པ་གནས་
ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རེག་ན་ནི་རྗེས་རྣམས་འབྲེས་པར་འཇུག་ལ། ལྷོགས་

གཅིག་གིས་རེག་ན་ནི་རྩལ་སྤྱོད་པ་ཆ་གསུམ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྩལ་སྤྱོད་པ་ནི་ཆ་གསུམ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཕན་ཚུན་མ་རེག་པས་ཞིག་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེན་སྦྱོན་མེད་དེ། རྒྱུད་གི་
 ཁམས་ཀྱིས་བརྒྱུད་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ནི། བར་མེད་ཅིང་བསྐྱོར་བར་འདོད་དེ། དེ་
 ལྟར་འདུག་ཕན་ཚུན་མ་འགྱུར་བར་འདོད་དོ། །འགའ་ཞིག་ནི་ཕན་ཚུན་རེག་པས་འགྱུར་བར་འདོད་དོ། །འདོད་
 ཚུལ་འདི་གསུམ་ཀ་ཡོད་པར་དབྱེ་བ་རྒྱན་ལས། འགྱུར་བ་དང་ནི་བསྐྱོར་བའམ། །བར་མེད་རྣམ་པར་གནས་
 ཀྱང་རུང་།””” །ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་དང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་རྩལ་སྤྱོད་པ་
 འདུས་པ་ལས་རགས་པའི་ཚོས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་བུ་ལས་ཀྱི་དོན་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཞོ་ན་ཡིན་ཞེས་
 ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ཤེས་པས་ཡུལ་འཇལ་ཚུལ་ནི། དབང་བོའི་ཤེས་པས་ཡུལ་རྣམ་མེད་རྗེན་ཆེར་དུ་
 གཞལ་ཞིང་། རྗེན་བཅས་ཀྱི་མིག་གི་དབང་བོ་གཟུགས་ཅན་པས་ཀྱང་གཟུགས་མཐོང་བར་འདོད་དོ། །གལ་
 ཉེ་རྣམ་ཤེས་ཞོ་ནས་མཐོང་ན་རྗེས་པ་ལ་སོགས་པས་བར་དུ་ཚོད་པའི་གཟུགས་ཀྱང་མཐོང་བར་ཐལ་ལོ་
 ཞེས་ཟེར་ཞིང་། མིག་གཉིས་དང་རྣེ་བ་གཉིས་སོགས་ལའང་རྣམ་ཤེས་སོ་སོ་བ་གཉིས་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །
 རྩལ་སྤྱོད་པ་རེ་རེ་བ་དབང་བོའི་ཡུལ་ལས་འདས་ཀྱང་རིགས་མཐུན་བསགས་པ་ན་དེ་ལྟར་མིན་ཉེ། རྒྱུད་
 མིང་བོ་ནས་སྐྱེ་ཉལ་མ་རེ་རེ་བ་མི་དམིགས་ཀྱང་མང་བོ་འདུས་ན་རིག་པ་བཞིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གསུམ་པ་འཇལ་བྱེད་ཚད་མ་ནི། མངོན་སུམ་རྗེས་དབག་གཉིས་དང་། མངོན་སུམ་ལ་དབང་
 ཡིད་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གསུམ་དུ་འདོད་ཅིང་། རང་རིག་ནི་མི་འདོད་ལ་དབང་མངོན་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་
 པའི་ཡིད་མངོན་མེད་པར་ཡང་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་འདོད་དོ། །དངོས་བོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱང་དུས་མཉམ་པ་
 མང་བར་འདོད་དོ། །

༢ ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ལམ་ལ། ཐུན་མོང་གི་ལམ། བདེན་པ་བཞི་དང་། རྗེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་དང་། བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ལམ། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན། སྦྱོང་པ་པར་ཕྱིན་དུག ཚོགས་སྦྱོར་མཐོང་སྦྱོར་མི་སྦྱོབ་
 ལམ་ལྟེ་རྣམ་བཞག་སོགས་འདོད་ཅིང་། དེ་དག་ལའང་གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་རྣམས་དང་མི་འདྲ་བའི་རྣམ་
 བཞག་མང་དུ་འབྱུང་ལ། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་མང་བཀུར་སྡེ་ལྟ་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱི་རོལ་
 པས་བཏགས་པའི་སྤྱི་ངོ་ལྟ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རྟོག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་དང་།
 གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པས་སྦྱོངས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཁས་ལེན་ཞིང་། ཚོས་

གྱི་བདག་མེད་གྱི་རྣམ་བཞག་ནི་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །དགོ་འདུན་ཉི་ཤུ་དང་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་གྱི་རྣམ་བཞག་
བྱེད་ན་ཡང་ས་བཅུ་ཉི་རྣམ་བཞག་མི་བྱེད་དོ།།

༣ འབྲས་སུའི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་འབྲས་སུའི་རྣམ་བཞག་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་
ཤེས་པའི་སྤྲན་པ་གཉིས་ཀ་གཏན་དུ་སྤངས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སྤྲན་པ་གཏན་དུ་
སྤངས་ཤིང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྤྲན་པ་འདུན་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་
ནའང་གཏན་དུ་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་གཞན་གཉིས་སུ་འདོད་དོ། །དགྲ་བཅོམ་གསུམ་ཀ་ལ་
ཡང་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་གཉིས་རེ་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་མེད་གྱི་ཚེ་བེམ་རིག་རྒྱུ་ཆད་པར་འདོད་ལ། དགྲ་
བཅོམ་པ་ལའང་སྤངས་རྟོགས་ལས་ཉམས་པ་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །བསེ་རུ་ལྷ་སུའི་དགྲ་བཅོམ་པས་བསྐྱལ་
བ་བརྒྱུ་རྟོགས་བསགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱིས་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་རྟོགས་བསགས་པ་
དང་། བསེ་རུ་ལྷ་སུའི་རང་རྒྱལ་དང་སངས་རྒྱས་གཉིས་ཀ་ཡང་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་
སྤྲན་གཅིག་གི་སྤྲོད་དུ་མཚན་ཐོག་གཅིག་ལ་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ནས་མི་སྦྱོབ་ལམ་གྱི་བར་བསྐྱེད་པར་འདོད་
ཅིང་། དེ་ཡན་ཆད་སོ་སྦྱོར་རྟོགས་ལམ་པ་ཁོ་ནར་འདོད་དོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་གྱི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ལ་
ཡང་བདུད་བདུལ་བ་ཡན་ཆད་སོ་སྦྱེའི་མཛད་པ་དང་། བམ་གྱི་གྲུང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆལ་འང་སྦྱེ་
འཕགས་གཉིས་གྱི་མཛད་པ་ཡོད་ཅིང་། རོ་རྩེ་ལྷ་སུའི་ཉིང་རེ་འཛོན་རྩུབ་ཆད་སྦྱོབ་པའི་མཛད་པ་དང་། སྦྱེ་
རེངས་ཤར་བའི་ཚེ་ཟད་མི་སྦྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྦྱེས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་མཛད་པར་འཛོག་གོ། །བྱེ་སྦྱེ་
ལལ་ཆེ་བས་ལྷག་མེད་ལྷང་འདས་གྱི་ཚེ་གཞོད་འཆི་བདག་གི་བདུད་བཅོམ་པར་འདོད་དོ། །སྦྱིབ་པ་སྤངས་
པའི་འགོག་བདེན་ནི་རྗེས་སུ་གྲུབ་པ་དང་དངོས་པོར་འདོད་ལ། འོངས་སྦྱོད་རྟོགས་སུའི་རྣམ་བཞག་ཁས་
མི་ལེན་ནོ།།

ཚོས་འཁོར་ནི། འཁོར་ལྷ་སྤེ་བཟང་པོ་ལ་བདེན་པ་བཞི་ལན་གསུམ་དང་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་
བཟུས་པའི་ཚེ་ལྷ་སྤེ་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་མཐོང་ལམ་སྦྱེས་ཤིང་། དེ་ལྷ་སུའི་མཐོང་ལམ་དེ་ནི་ཚོས་འཁོར་ཡིན་
པར་འདོད་པས། ཚོས་འཁོར་ལ་རྟོགས་པའི་ཚོས་འཁོར་དང་། དེ་ཡང་མཐོང་ལམ་ཁོ་ནས་ཁྱབ་པར་འདོད་
དོ། །མཐོང་ལམ་ལ་སྤེ་བ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ་མང་ཡང་ཕལ་ཆེ་བས་ནི་སྤྲན་བསྐྱལ་ལ་ཚོས་ཤེས་པའི་
བཞོད་པ་ནས་ལམ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཞོད་པའི་བར་གྱི་སྦྱད་ཅིག་མ་བཅོམ་ལྷ་ནི་མཐོང་ལམ་དང་བཅུ་

དུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ཅི་སྒོམ་ལམ་དུ་འདོད་དོ། །བདེན་བཞི་ལན་གསུམ་དུ་བརྒྱས་གིང་རྣམ་པ་བརྟེན་གཉིས་སུ་བསྐྱོར་ཚུལ་ནི། འདི་ནི་རྣམ་གསུམ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ་དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་སོ། །ཅེས་པ་ནི་བརྒྱས་པ་གསུམ་དང་། བརྒྱས་པ་དེ་རེ་རེ་ལ་མིག་སྒྲིམ་སོ། །ཤེས་པ་སྒྲིམ་སོ། །རིག་པ་སྒྲིམ་སོ། །བློ་སྒྲིམ་སོ། །ཅེས་པ་ནི་རྣམ་པ་བརྟེན་གཉིས་ཏེ། བདེན་པ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་འདྲིའོ། །སོ་སོར་སྐྱེ་ན་བརྒྱས་པ་བརྟེན་གཉིས་དང་རྣམ་པ་ཞེ་བརྒྱད་ལྟར་ཡང་གསུམ་མཚན་དང་བརྟེན་གཉིས་སུ་ཚོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། བརྒྱས་པ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་བརྟེན་གཉིས་སུ་བཤད་དེ། གནས་བདུན་ལ་མཁས་པའི་དགེ་སྲོང་བཞེན་ལོ། །བརྒྱས་པ་གསུམ་གྱིས་ནི་རིམ་པ་བཞེན་དུ་མཐོང་ལམ་དང་། བསྐྱོར་ལམ་དང་། མི་སྒྲོབ་ལམ་བསྟན་ལོ། །ཞེས་པ་རྣམས་ལུགས་འདིའི་ཚོས་འཁོར་གྱི་འདོད་ཚུལ་ཏེ། མཛོད་རང་འགྲེལ་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚོས་འཁོར་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞུགས་སྐྱེ་བྱུག་བདེན་དང་བཅའ་པོར་འདོད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ནི་མི་སྒྲོབ་པར་བྱེད་པའི་ཚོས་ཁོན་ལ་འདོད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྲུང་པོ་ནི་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟངས་ཡོད་ཅིང་། ཚོས་སྲུང་རེའི་ཚད་ནི་ཤུ་རིའི་བྱས་བྱས་པའི་ཚོས་སྲུང་ཙམ་དང་། ཚོས་སྲུང་གི་རོ་བོ་ནི་མིང་གི་ཚོགས་ཡིན་པས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་འདོད་དོ། །ཁ་ཅིག་བྱེད་བྱུག་སྐབས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་བཅའ་པོའི་གཞི་མཐུན་ཡང་འདོད་པར་གསུངས་ཏེ་བརྟག་པར་བྱའོ། །ལམ་དང་འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་བྱེད་བྱུག་སྐབས་འདོད་ཚུལ་སྲུང་མོང་མ་ཡིན་པ་སྐྱོ་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡོད་ན་འང་ཡི་གེ་མངས་ཀྱིས་དོགས་ནས་མ་བྲིས་ཏེ་མཛོད་རྩ་འགྲེལ་སོགས་སུ་བལྟ་བར་བྱ་ཞིང་། སྡེ་པ་སོ་སོའི་སྲུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་དམ་ཚོགས་རྣམས་ནི་རྟོག་གི་འབར་བ་ན་རྒྱས་པར་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ། མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་འཆད་པ།

གཉིས་པ་མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་འཆད་པ་ལ་གསུམ། རྒྱ་བཤད་པ། དབྱེ་བ། གྲུབ་མཐའི་
འདོད་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་ནི་མདོ་སྡེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་འཛོགས་པས་མདོ་སྡེ་པ་དང་།
དཔེས་སྟོན་པ་ལ་མཁས་པས་ན་དཔེ་སྟོན་པར་གྲགས་ཅིས་བྱང་རྒྱུ་བཟང་པོ་སོགས་གྱིས་བཤད་དོ།།

དབྱེ་བ་ལ་ལྷང་གི་རྗེས་འབྲངས་དང་། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲངས་གཉིས་ཏེ། རྒྱ་མ་ལོ་མདོ་སྡེ་
ལས་རི་ལྟར་བྱང་བ་རྒྱ་རི་བཞིན་དུ་ལས་ལོན་པ་ཅོམ་གྱི་སྟོན་ནས་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྒྲུབ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་ཚད་
མ་སྡེ་བདུན་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་མདོ་སྡེ་པའོ། ཕྱི་མ་འདི་ལ། རྣམ་པའི་
འདོད་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ནས་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ།།

གསུམ་པ་གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་ལ། གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་གཞུང་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་
འབྲངས་ཏེ་གྲུབ་མཐའི་འཛོགས་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་རང་དགའ་བ་སྟོན་པའི་གཞུང་དངོས་བོད་དུ་མ་འགྱུར་ཞིང་།
འདོད་པ་ལལ་ཆེར་ནི་མཛོད་གྱི་རང་འགྲེལ་དང་འགྲེལ་བཤད་རྣམས་དང་། མདོན་པ་ཀུན་བདུན་ས་ཅུ་
འགྲེལ་དང་། ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་སྡེ་བདུན་མདོད་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལས་མང་དུ་འབྱུང་ཞིང་། ལོགས་
ལྡན་དང་ཞེ་བ་འཚོ་ཡབ་སྐས་གྱི་གཞུང་དུ་འང་ཐོར་སྤོར་སྤར་བཤད་དོ། མདོན་པ་སྡེ་བདུན་ནི་བཀའ་མ་
ཡིན་ཞིང་དགའ་བཅོམ་པ་རྣམས་གྱིས་བྱས་པར་འདོད་པ་དང་། ཡང་མདོ་སྡེ་པ་ལལ་མོ་ཆེས་དགའ་བཅོམ་པས་
བྱས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། བམ་མཁའ་རྟག་རྗེས་སུ་བཤད་པ་སོགས་མི་འཐད་པ་མང་བའི་སྤྱིར། དེ་འབྲེལ་མིང་
ཅན་གྱི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དག་གིས་བྱས་པར་འདོད་དོ། ལྷོ་བ་དཔོན་ནི་ཀུ་མ་ར་ཏ་དང་། ཤི་རི་ར་ཏ་དང་། བཅུན་
པ་ར་ཏ་ལ་སོགས་ཡིན་པར་སྐྱ་མ་རྣམས་ལ་གྲགས་སོ།།

༡) གཞིའི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ལ། གཞི་ལམ་འབྲས་སུའི་འདོད་ཚུལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ལྷིར་བཤད་པ་དང་།
གསུམ་པས་ཡུལ་འཛིན་ཚུལ་གྱི་བྱང་པར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་སོ།།

དང་པོ་ལ། བདེན་པ་གཉིས་གྱི་འདོད་ཚུལ། རྟག་མི་རྟག་དང་སྤྱི་དོན་འདོད་ཚུལ་གཉིས། དང་

པོ་ལ། ལྷང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པའི་འདོད་ཚུལ་ནི། གང་ལ་བཙམ་དང་སློ་ཡིས་གཞན།¹¹⁶ །ཞེས་
 མོགས། གོང་གི་བྱེ་སྐྱའི་ལུགས་དང་འདྲ་ལ། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་འདོད་ཚུལ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས།
 འོན་དམ་དོན་བྱེད་ལུས་པ་གང་། །དེ་འདིར་དོན་དམ་ཡོད་པ་ཡིན། །གཞན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པ་སྟེ། །དེ་དག་
 རང་སྐྱིད་མཚའ་ཉིད་བཤད།¹¹⁷ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དངོས་པོ་དང་། རང་མཚན་དང་། དོན་བྱེད་ལུས་
 པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་པ་དང་། དངོས་མེད་ཀྱི་ཚོས་དང་། སྐྱི་མཚའ་དང་། དོན་
 བྱེད་མི་ལུས་པའི་ཚོས་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་པར་འདོད་པས། དོན་དམ་བདེན་པའི་
 རོ་བོ་ནི། རྒྱ་དང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གི་རྫོད་ལུགས་ཀྱི་དོས་ནས་རིགས་པས་དབྱེད་
 བཟོད་དུ་གྲུབ་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་རོ་བོ་ནི། རང་ལས་གཞན་པའི་ཡིད་བྱེད་མོགས་སྐྱེད་རྟོག་
 པས་བཞག་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའམ། རང་ལས་གཞན་པའི་སྐྱེད་རྟོག་པ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་རང་ཉིད་གཞལ་
 ལུས་པའོ། །མཚན་ཉིད་འཛོག་ཚུལ་འདི་རྗེ་བདག་ཉིད་ཚེན་པོའི་སྐྱས་ཀྱི་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱིས་གསལ་བར་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དོན་དམ་དོན་བྱེད་ལུས་པ་གང་།¹¹⁸ །ཞེས་མོགས་ནི། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་
 ལྷོན་པ་ཡིན་གྱི། མཚན་ཉིད་ལྷོན་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་།
 དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཉིས་
 ཀྱང་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་ནོ། །བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་པས་ཀྱང་འདོད་མོད་ཀྱང་
 མཚན་གཞི་འཛོག་ཚུལ་མི་གཅིག་གོ། །མཛོད་ནས་བཤད་པ་དང་ཡང་མི་གཅིག་སྟེ། དེས་སུམ་པ་ལ་མོགས་
 པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་བཞག་ཅིང་། འདིས་ནི་སུམ་པ་རང་མཚན་དང་དོན་དམ་བདེན་པར་འཛོག་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །

བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་བཤད་ནི། སྐྱི་མཚན་རྣམས་ཚོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སློ་
 ཀུན་རྫོབ་པའི་རོར་བདེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་སློ་ཀུན་རྫོབ་པ་ནི་རྟོག་པ་སྟེ། རང་མཚན་དངོས་སུ་གཟུང་
 ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ལ་སྐྱེབ་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཞེས་བྱའོ། །རང་མཚན་རྣམས་ཚོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་
 བྱ་སྟེ། སློ་དོན་དམ་པའི་རོར་བདེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་སློ་དོན་དམ་པ་ནི་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་
 པའོ། །ལྷང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞིའི་འཛོག་ཚུལ་ཙམ་
 བྱེ་སྐྱེད་དང་འདྲ་ཡང་དེ་དག་གི་རྣམ་བཞག་འཛོག་ཚུལ་ནི་ཚེས་མི་འདྲ་སྟེ། བྱེ་སྐྱེས་ཡོད་པར་འདོད་ཕྱིན་ཆད་
 རྗེས་སྐབས་ཏུ་འདོད་ལ། མདོ་སྡེ་པ་སུས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་སྐྱི་མཚན་ནི་ནམ་མཁའ་
 པ་མོགས་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཡིན་ལ། སྐྱི་དང་། གཞི་མཐུན་དང་། བྱེ་བྲག་དང་། གཅིག་དང་།

ཐ་དད་དང་། འབྲེལ་བ་དང་། བརྒྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་སྒོ་བཏགས་པའི་ཚས་རྣམས་ཀྱང་སྤྱི་མཚན་
 ཡིན་མོད་ཀྱང་། དེ་དག་ཡིན་ན་སྤྱི་མཚན་ཡིན་མི་དགོས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་རྟོག་པའི་དངོས་ལུལ་གྱི་
 རང་ལྡོག་རང་མཚན་མ་ཡིན་ཀྱང་རང་མཚན་རྟོག་པའི་དངོས་ལུལ་དུ་འགྱུར་བ་མི་འགལ་བས། གསེར་སྤུམ་
 སྤུམ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ། གསེར་སྤུམ་ཡང་སྤུམ་པར་སྤང་ཞིང་རང་གི་དངོས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་དེའང་སྤུམ་
 པར་སྤང་ལ། སྤང་བའི་དོན་དེ་གཉིས་གཅིག་ཀྱི་འདྲེས་ནས་སྤང་ཞིང་སྤང་ངོར་དབྱེར་མེད་པས་སྤང་
 བཏགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤང་བ་ནི་རང་མཚན་དང་། བཏགས་པ་ནི་རྒྱ་དོན་ནོ།།

རྒྱ་དོན་ཞེས་པ་གང་ལ་བྱ་སྤྲུམ་ན། སྤུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་མདུན་ན་འདུག་པ་ལྟ་སྤུམ་སྤང་བའི་
 གསེར་སྤུམ་སྤུམ་པར་སྤང་བ་དེ་དང་། སྤང་ངོར་ཉིད་སྤུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་གཉིས་ཀའོ།།
 གསེར་སྤུམ་སྤུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་དང་། སྤང་བ་དེ་ཉིད་སྤུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་
 པར་སྤང་བ་གཉིས་འདྲེས་ནས་སྤང་ཞིང་། སྤང་ངོར་སོ་སོར་མི་བྱེད་ཀྱང་དེ་གཉིས་གཅིག་གོ་སྤུམ་དུ་རྟོག་
 པས་འཛིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྟོག་ངོར་གསེར་སྤུམ་སྤུམ་པར་སྤང་བ་དེ་ཉིད་སྤུམ་པ་མ་ཡིན་ལས་
 ལོག་པ་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་དེར་སྤང་བས་སྤང་ལུལ་ལ་འབྲུལ་བ་ཡིན་ཀྱང་སྤྱིའི་འཛིན་སྤངས་ལ་གསེར་སྤུམ་
 སྤུམ་པའོ་སྤུམ་དུ་འཛིན་གྱི། རྒྱ་དོན་སྤུམ་པའོ་སྤུམ་པ་དང་གསེར་སྤུམ་སྤང་བ་འདི་ཉིད་སྤུམ་པའོ་སྤུམ་དུ་ཞེན་
 པ་སོགས་མེད་པས་ཞེན་ལུལ་ལ་འབྲུལ་བ་མིན་ནོ།།

རྒྱ་དོན་ཞེས་པ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི་རྒྱ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་ཞེས་སོ་སོར་སྤུལ་ནས་འཆད་རྒྱ་
 མིན་པར་རྗེ་ཡབ་སྐས་རྣམས་ཀྱིས་ལན་དུ་མར་བཤད་ལ། བྱིས་དུས་ཀྱི་རང་འདི་མཁས་པ་ལལ་མོ་ཆེས་རྒྱ་
 དོན་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་སྤྲུམ་པ་ལ་བརྟེན་ལ་མ་གྲུང་བའི་བྱིས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་
 པས་མ་དེས་པའི་སྤོན་སྤྲུམ་ནས། རང་ལུགས་འཛོགས་སྤྲུམ་རྒྱ་དོན་འདྲེས་རུ་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་རྟོག་
 པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛོགས་པའི་ཞིབ་ཆ་མཛད་པ་ནི་དོན་རྒྱུད་བར་སེམས་ཏེ། གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ལས་
 མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་སོགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་གསུངས་པ་རྣམས་ནི། དོན་གྱི་དོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་སོགས་
 ཀྱི་དོན་ལྡོག་ཤེས་པའི་སྤྱིར་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་གི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གི་འཛིན་
 རྒྱལ་སྤུམ་མོང་མ་ཡིན་པ་མཐའ་དག་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་ལ་ཚང་མི་དགོས་པའི་སྤྱིར་དང་། གཞན་དུ་ན་ཁྱེད་
 རང་རྣམས་ཀྱིས་སྤུམ་པའི་རྒྱ་དོན་འདྲེས་རུ་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་སྤུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་
 སྤྲུམ་པའང་མི་འཐད་པར་འབྱུར་ཏེ། ལྟོ་ལྟེན་བ་ལ་སྤུམ་པའི་ཐ་སྤྲད་མ་གྲགས་ཤིང་ཐ་སྤྲད་གཞན་གྱིས་
 བརྗོད་པའི་ལུལ་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པས་མ་དེས་པའི་སྤྱིར་རོ།།

གཞན་ཡང་བརྟམ་ལ་མ་བྱུང་བའི་བྱིས་པ་ལ་སྤུལ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་དུ་སྒྲོ་འདོགས་
 པའི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་གཞིར་སྤང་བ་དང་། དེ་འདྲའི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་གཞིར་ཞེན་པའི་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་པར་ནི་གདོན་མི་
 ཟ་བར་ལས་ལེན་དགོས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤུལ་པ་དེ་འདྲའི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྤང་
 བའི་སྤང་ཚུལ་དེ་དོན་སྤྲུལ་ལྟར་ན་འབྲང་ལྟར་དང་། རྣམ་རིག་པ་ལྟར་ན་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པར་དྲང་པེས་རྣམ་
 འབྲེད་དང་དེའི་མཐའ་དཔྱད་རྣམས་ཀྱིས་ལལ་གཅིག་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་སྦྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ནི་བརྟམ་
 བྱུང་གི་གང་ཟག་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་སོ་ཟེར་ན། དེ་ལྟར་ན་བརྟམ་ལ་མ་བྱུང་བའི་བྱིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 པའི་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་དུ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཚེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་འཛོག་ཚུལ་སོགས་རྣམ་རིག་པའི་
 ལྷགས་ལ་ཇི་ལྟར་འཛོག་། ཅི་སྟེ་སྤུལ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྱིའི་འཇུག་གཞིའི་འཛིན་ཚུལ་མེད་མོད་ཀྱང་སྤུལ་
 པའི་སྤུལ་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་སོ་ཞེ་ན། གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པ་དེ་སྤྱིའི་ཐ་སྟངས་
 གང་ལ་འང་མ་བརྟེན་པའི་རྟོག་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་སྤུལ་པའི་ཞེས་པའི་མིང་དང་སྤུལ་པའི་གཟུགས་སོ་
 སྤུལ་པའི་བྱུང་པར་གྱི་ཚོག་གི་སྤྱིའི་ཐ་སྟངས་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ། མིང་དང་ཚོག་གི་སྤྱིའི་ཐ་
 སྟངས་གཞན་ཞིག་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་གྲང་། དང་པོ་ལྟར་ན་རྟོག་པ་དེས་ལྷུལ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ཞེན་ཅིང་
 ལྷུལ་དེ་རྟོག་པ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་སྤང་བའི་བྱུང་པར་བརྗོད་པར་བྱུང་གོས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེ་འདྲའི་གང་
 ཟག་དེ་བརྟམ་ལ་མ་བྱུང་བ་སྤྲ། གསུམ་པ་ལྟར་ན་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་གྱི་ཐ་སྟངས་གཞན་ཇི་ལྟ་སྤྱི་གཞིག་ལ་
 བརྟེན་པ་བརྗོད་པར་གྱིས་ཤིག།

གལ་ཏེ་བརྟམ་ལ་མ་བྱུང་བའི་བྱིས་པ་དེའི་རྒྱུད་ལ་སྟེ་སྤྱིར་བཏེ་སྤུལ་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱུང་
 པར་ཅན་གྱི་འཇུག་གཞིར་ཞེན་པ་མེད་ཀྱང་སྤྱིར་རྟོག་ངོན་ཇི་ལྟར་ཡོད་པའི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་བརྗོད་གཞིར་ཞེན་པ་
 ཡོད་པས་མི་འགལ་ལོ་ཟེར་ན། དེའི་རྟོག་ངོན་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཚུལ་དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུར་ལ་བརྗོད་པར་
 རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་གང་ཟག་གི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པས་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་ངོ་ཟེར་ན། དེ་ནི་
 ཤིན་ཏུ་བདེན་མོད། དེ་ལྟར་ན་གཞུང་ཚེན་མོ་སྦྱི་དང་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་ལས་གསུངས་པའི་
 མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། གྲངས་པེས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལ་ལྷུལ་དུས་གང་ཟག་གི་གསལ་བའི་
 དབྱེ་བས་མ་པེས་པའི་སྒྲོན་བརྗོད་ནས་ཤེས་བྱའི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུར་ཚང་དགོས་
 པའི་ཞིབ་ཆ་བྱེད་པ་དོར་ནས་དགོངས་འབྲེལ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ཚོག་གོ་བ་སྟེར་སྤུལ་ཆེ་བ་རྣམས་སྤྱི་
 མོར་བཞག་མཛད་ན་ལེགས་སམ་སྤྲུལ་མོ།།

རྒྱུལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་ཚད་མ་ཀྱུ་ན་བཏུ་ས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལས། མིང་དང་རིགས་

སོགས་སྐྱོར་བ་ཡི། རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་མོ། ཞེས་པའི་ཐད་དུ་བརྟའ་ལ་མ་བྱུང་བའི་བྱིས་པའི་རྒྱད་
 གྱི་བརྗོད་བྱུང་བ་དང་བརྗོད་བྱེད་འདྲེས་རུང་གི་རྟོག་པ་བསྟུ་བར་གསུངས་པ་ཡང་རྟོག་པའི་དངོས་ལུ་ལ་གྱི་སྐྱ་
 རོན་ལ་སྐྱ་སྐྱི་དང་དོན་སྐྱི་ཞེས་སོ་སོར་བྲལ་ནས་སྐྱོར་བའི་དོན་མིན་ལོ།¹¹⁶ །དེས་ན་རིགས་པའི་དབང་
 རྒྱལ་གིས། ཤེས་གང་གང་ལ་སྐྱ་དོན་འདོན། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན།¹¹⁷ །ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་
 འགྲེལ་བཤད་རྣམས་དང་། དེ་ཀའི་ཐད་ཀྱི་རྗེ་བདག་ཉིད་ཚེན་པོ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གསུང་རབ་དུ་མར་རྟོག་
 པའི་དངོས་ལུ་ལ་དང་སྐྱའི་བརྗོད་བྱའི་རང་ལྡོག་ཉིད་ལ་སྐྱ་དོན་དུ་བཤད་ཅིང་སྐྱ་སྐྱི་དང་དོན་སྐྱི་ཞེས་སོ་
 སོར་བྲལ་ཏེ་འཆད་རྒྱ་མིན་པར་གསུངས་སོ།།

དེ་ལ་སྐྱ་དོན་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། སྐྱིར་གཞི་དཀར་ཟལ་ལྟ་བུ་བ་
 ཡང་གི་བརྟའ་སྐྱོར་བའི་གཞི་དང་། གསལ་བ་གཅིག་གཞིར་བརྒྱུད་ནས་བརྟའ་སྐྱོར་བས་ཀུན་གོ་བ་དང་།
 བརྟའ་སྐྱོར་བ་ཐ་སྟོན་གྱི་ཚེད་དུ་ཡིན་པར་བྱེ་ནང་གཉིས་ཀ་མཐུན་ཡང་། དེ་ལྟར་གོ་བའི་རྒྱ་མཚན་ལ་མི་
 མཐུན་ཏེ། གཞན་སྡེ་ནི་བརྟའ་སྐྱོར་བའི་སྐྱི་ཆ་མེད་གཅིག་གསལ་བ་ཀུན་ལ་ཡོད་པས་གཅིག་ལ་བརྟའ་སྐྱོར་
 པའི་རྗེས་སུ་གསལ་བ་གཞན་ལ་འདྲ་སྐྱི་དེ་མཐོང་ནས་བ་ཡང་དུ་གོ་བས་གསལ་བ་རེ་རེ་ནས་བརྟའ་སྐྱོར་
 མི་དགོས་ཟེར་འོ། །རང་སྡེ་སངས་རྒྱས་པ་ནི་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་གཞན་སེལ་བ་ལ་བརྟའ་
 སྐྱོར་བར་འདོད་ཅིང་། དེ་ཉིད་བ་ཡང་གི་གསལ་བ་ཀུན་ལ་ཁྱད་མེད་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་རེ་རེ་ནས་
 བརྟའ་སྐྱོར་མི་དགོས་པར་བཞེད་དོ། །དེས་ན་བརྟའ་དུས་ཀྱི་དཀར་ཟལ་དང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་
 པའི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟའ་སྐྱོར་བ་མིན་ཡང་། དཀར་ཟལ་གཞིར་བརྒྱུད་ནས་བརྟའ་སྐྱོར་བའི་ཚོ། རོག་དང་
 རྟོག་གི་སོགས་ལུན་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་གཞན་སེལ་བ་ལ་བརྟའ་
 སྐྱོར་བ་ཡིན་པས། དེ་ལ་སྐྱ་དོན་དུ་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་དེ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྐྱོབ་དཔོན་ཀམ་ལ་ལྟེ་ལས།
 རྒྱ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་སུ་བརྒྱབ་པ་དང་དགག་པ་སྐྱས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ་རྒྱབ་པར་བྱེད་པའི་ལྷིར་
 རྒྱབ་པ་ཉིད་སྐྱའི་དོན་ཡིན་ལོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱའི་དོན་རྒྱབ་པར་སྐྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བལོ། །སེལ་བར་སྐྱ་བ་
 རྣམས་ནི་དམ་པའི་དོན་དུ་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་སྐྱ་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་
 མིན་ཏེ། སྐྱའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཉིད་ནི་འབྲུལ་བས་ཐ་དད་པའི་དོན་རྣམས་ལ་ཐ་མི་དད་པའི་རྣམ་པས་
 འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་བརྒྱུད་པས་དངོས་པོ་དང་འགྲེལ་བ་དེ་ནི་འབྲུལ་བ་ཉིད་ཡིན་ཡང་དོན་ལ་མི་སྐྱ་
 བ་ཉིད་ཡིན་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྐྱོ་བ་ཉམས་པ་རྣམས་པར་རྟོགས་པའི་སྐོ་གང་ཡིན་པ་དེས་དོན་དང་ཐ་
 མི་དད་པའི་ངོ་བོ་དེ་ལས་གཞན་པ་ལས་ལྡོག་པའི་དངོས་པོ་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བའི་སྐོ་བས་ལས་འོངས་པའི་

ཕྱིར་དང་། རང་ཉིད་ཀྱང་གཞན་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་ལྟུང་ལ་བ་ཡིན་ཡང་གཞན་ལས་ཕྱོག་པར་
དོན་དང་ལྷན་ཅིག་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་སེལ་བའི་དངོས་པོ་རྟོགས་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཞན་སེལ་བ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེས་ན་སྐྱའི་དོན་སེལ་བ་ཡིན་པར་གྲུབ་པོ།¹⁹⁰ །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་གཞན་སྡེ་རྣམས་ཀྱིས་བུ་མ་པའི་སྐྱམ་པའི་སྐོ་ལ་དགག་བྱ་བ་ཅན་ལྟོག་མི་སྤང་བར་སྐྱབ་
བ་རང་དབང་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སྤང་བ་རྒྱ་མཚོན་དུ་བྱས་ནས། སྐྱོན་ལྷན་ཐམས་ཅད་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པ་
ཡིན་པས་སྐྱབ་འཇུག་ཏུ་འདོད་དོ། །དྲངས་མ་ཐག་པའི་གཞུང་འདིས་སྐྱོད་ཅི་ཞེས་བསྐྱའི་དོན་རྗེར་རྒྱ་ཡིག་
པར་བཤད་ཅིང་སྐྱའི་དོན་ཞེས་རྣམ་དབྱེ་དུ་ག་པར་བྱུང་བས་སྐྱི་དང་དོན་སྐྱི་ཞེས་སོ་སོར་བྲལ་ནས་དེ་
གཉིས་ཀ་རྟོག་པ་གཅིག་གི་ཡུལ་དུ་བྱེད་བྱས་པ་ལ་འདྲེས་པ་དང་། བདེལ་ལ་མ་བྱུང་བས་དེ་གཉིས་གང་
རུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་བསྐྱའི་ཕྱིར་དུ་འདྲེར་རུང་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རལ་བ་དེ་ཙམ་མི་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་
རྣམ་ངེས་ལས། རྟོག་པ་ནི་བརྗོད་པ་དང་འདྲེར་རུང་བར་སྤང་བའི་ཤེས་བསྟེ།¹⁹¹ ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི།
རྟོག་པ་ལ་སྐྱོད་ཅི་སྤང་ཞིང་སྐྱོད་ཅི་དེ་ཡང་དངོས་སུ་བདེལ་སྐྱུར་བའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བརྗོད་པ་དང་
འདྲེར་རུང་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། རྟོག་དོན་སྐྱི་དང་དོན་སྐྱི་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ལ་དེ་གཉིས་འདྲེས་
པའི་ཐ་སྐྱད་བྱས་པ་ལ་མིན་པར་སྡེ་བཏུན་ཡིད་ཀྱི་ཐུན་སེལ་དུ་བཤད་དོ།¹⁹² །དེ་ལྟར་ན་འདི་བ་ལང་འོ་
སྐྱམ་པའི་སྐོའི་ཐ་སྐྱད་དང་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་སྐྱའི་ཐ་སྐྱད་འཇུག་པའི་གཞིའི་རང་ལྟོག་ནི་རྟོག་པས་བཤད་གསུ་
པ་ཙམ་དང་སྐྱི་མཚོན་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་གཞི་ལྟོག་ཏུ་ཡུར་པའི་བ་ལང་སོགས་ནི་རང་མཚོན་ཡིན་པས་
གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྐྱི་ལ་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དེ།
དཀར་ཟེལ་དང་ནག་སྐྱར་གཉིས་ཀ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་དོན་གྱི་གཞན་
སེལ་དང་། རྟོག་པ་ལ་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་སྐྱོད་ཅི་གྱི་མཚོན་གཞིར་གྱུར་པའི་སྐོའི་
སེལ་བ་གཉིས་སོ། །དོན་འདི་ནི་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལས་ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱས་པའི་
སྐྱོད་པ་རྟོགས་པའི་འགྲེལ་པར་ཞེས་ཏུ་གསུངས་གིང་། རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་དང་པོའི་འགྲེལ་བཤད་སྟོབ་
དཔོན་ཤུག་སྟོན་མཛད་པ་དང་། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁའ་པའི་སྐྱས་ཀྱི་སྐྱ་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཚད་མའི་བརྗོད་བྱང་
སོགས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ངེས་ཀྱི་ཉི་ཤར་ཚེན་མོ་རྣམས་སུ་ཞེས་པར་མཐའ་བཅད་པའི་སྐོ་ནས་གསལ་བར་
བཀའ་འདྲིན་མཛད་མོད་ཀྱང་། དེར་དུས་ཀྱི་རྟོག་གེ་བ་གང་དག་གཞུང་ཡུགས་ཚེན་མོ་རྣམས་ལ་གཅིག་སུ་
མི་བྱེད་པར་གཞན་དང་ཤགས་འགྲེད་པའི་ཚོ་ཚོག་འཁྲིའི་མགོ་ཡོར་ཁོ་ག་ལ་སྐྱབ་པས་སུ་འཛིན་པ་དང་། དོན་
གྱི་གནད་འགག་བོར་བའི་ཐལ་འགྱུར་རྣམ་པོའི་སྐྱ་བའི་འཕྲེང་བ་ལ་སྤྱིང་པོའི་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་དག་ལ་ནི་

ཕྱོགས་མཐོང་ཙམ་ལས་དགོངས་པ་ནི་བཞིན་པ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བས་གསུང་རབ་དེ་དག་ཀྱང་རྗེ་རྗེའི་
ཚོག་ལྷ་བྱུང་གྱུར་ཏོ།།

གཉིས་པ་རྟག་མི་རྟག་དང་ཕྱི་དོན་འདོད་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གི་འདོད་
ཚུལ་དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་སེལ་བའི་རྣམ་བཞག་གཉིས།

དང་པོ་ནི། གཞན་སྡེ་དང་རང་སྡེ་བྱེ་བྲག་སྐྱེ་བས་རྟག་པའི་འདོད་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་
རྟག་པ་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་དུས་སྡེ་མ་ན་གང་ཡོད་དུས་ཕྱི་མ་ན་འང་ཡོད་པར་འདོད་ལ། མི་རྟག་པའི་འདོད་ཚུལ་
ནི་བྱེ་བྲག་སྐྱེ་བས་དངོས་པོ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་
འཇིག་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་སྤང་ལྟ་བུ་གཅིག་འདུས་བྱས་སུ་མཚན་པ་ན། རང་ཉིད་སྐྱེ་བ་སོགས་
ཡིན་པས་མི་མཚན་གྱི་རང་སྐྱེད་བྱེད་སོགས་དོན་གཞན་ཡོད་པས་འདུས་བྱས་སུ་མཚན་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་
མཚན་ཉིད་རྣམས་ནི་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་སོགས་ལ་མི་འདོད་ཀྱི་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་པོ་དང་གནས་པར་བྱེད་པ་པོ་དང་
འཇིག་པར་བྱེད་པ་པོའི་རྣམ་དོན་གཞན་ཞིག་ལ་འདོད་དོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་གཞིའི་དངོས་པོ་
རྣམས་ལ་མཚན་ཉིད་བཞི་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་དང་པོར་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དང་དེ་ནས་གནས་པ་དང་དེ་ནས་
ཀ་བ་དང་དེ་ནས་འཇིག་པའི་བྱ་བ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཇུག་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལ་མདོ་སྡེ་བས་དེ་ལྟ་
ན་འདུས་བྱས་རྣམས་རྒྱུད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ལ་བྱེ་བྲག་སྐྱེ་བས། ཁོ་པོ་
ཅལ་གི་རྒྱུད་ཅིག་མ་ནི་ཅི་ཙམ་གྱིས་བྱ་བ་འདི་བཞི་པོ་རྫོགས་པ་དེ་ལ་ཟེར་རོ། །ཞེས་མཛོད་རང་འགེལ་
ལས་བཤད་པས་ག།¹⁹⁶ བྱེ་བྲག་མི་རྟག་པ་རྒྱུད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པར་མི་འདོད་མོད་ཀྱང་རྒྱུད་ཅིག་མ་
འཇིག་ཚུལ་མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཆད་དང་མི་འདུའོ།།

མདོ་སྡེ་བས་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
ཚོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དང་འཇིག་པའི་བྱ་བ་དང་གནས་པའི་བྱ་བ་ལ་འདོད་ཅིང་། དེ་ཡང་ནོག་
དང་ལྷོག་གལ་ལ་སོགས་པ་འདུས་པ་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་བ་ལང་ལས་རྣམས་གཞན་མ་ཡིན་པ་
ལྟར་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱང་གཟུགས་སོགས་ལས་རྣམས་གཞན་མིན་པས་བཏགས་ཡོད་དང་། ལྷ་བྱུ་ལྟ་བུ་སྡོན་
མེད་གསར་དུ་བྱུང་བ་སྐྱེ་བ་དང་། སྡེ་མའི་རིགས་འདུག་གནས་པ་གནས་པ་དང་། རང་གྲུབ་དུས་ལས་དུས་
གཉིས་པར་མི་སྡོད་པ་འཇིག་པ་དང་། རྒྱུད་ཅིག་སྡེ་མ་ལས་ཕྱི་མ་མཚན་ཉིད་མི་འདུ་བ་ནི་ཀ་བ་ཡིན་ལ་
མཚན་ཉིད་དེ་དག་དུས་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བ་པར་འདོད་དོ། །གཞན་ཡང་རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་གིང་འདུ་བྱས་པའི་དངོས་
པོ་རྣམས་ནི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་ཅིག་ཙམ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དང་། དེའི་ཡང་སྐྱེ་བའི་རོ་བོ་དང་འཇིག་པའི་རོ་བོ་གཉིས་

ཐུམ་མེད་ལྷ་སྲུང་གི་དགག་བྱ་བ་གཞག་སྲུལ་དུ་རང་ཉིད་ཡོད་པར་འཛོག་པ་དང་། ལྷ་སྲུང་ལྷ་སྲུང་གི་རྒྱུ་སྲིད་པའི་ཚེ་རང་ཉིད་ཡོད་པར་འཛོག་པ་གཉིས། ཡོད་པར་འཛོག་པ་ཅམ་དུ་མཚུངས་ཀྱང་ཡོད་ཚུལ་མི་མཚུངས་ཏེ། སྲ་མ་ནི་དགག་བྱ་ཐུམ་པ་ལྷ་སྲུང་འདི་འདྲ་བ་གཅིག་མེད་པས་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་དགག་བྱ་བ་ཅན་ལྷོག་ནས་འཛོག་པ་མ་གཏོགས་རང་གི་ངོ་བོའི་སྣོན་སྲས་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། སྤྱི་མ་ནི་གཞན་བཅན་པའི་སྣོན་སྲས་འཛོག་མི་དགོས་པར་རང་གི་ངོ་བོའི་སྣོན་སྲས་བཞག་ཚོག་པའི་སྤྱིར་རོ།།

གཞན་སྡེ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཛིག་པ་སྤྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྷོས་དགོས་པར་འདོད་པ་དང་། བྱེ་སྐྱེས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་དང་འཛིག་པ་ལས་གཞན་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་གནས་པའི་གནས་སྐབས་ཁས་ལེན་པས་མི་རྟག་པའི་འདོད་ཚུལ་འདི་དང་གཏན་མི་འདྲ་ལ། རྟག་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོའི་སྣོན་སྲས་ཡོད་པར་འཛོག་པས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་མོགས་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་དགོས་རྒྱུ་དང་པས་རྟག་པའི་འདོད་ཚུལ་འདི་དང་གཏན་མི་གཅིག་གོ། །དངོས་པོ་རྣམས་འཛིག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་རྒྱུས་སྐྱེད་པས་སྐྱད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་དང་། དངོས་མེད་རྣམས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པས་སྐྱད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པར་འཛོག་དགོས་པའི་གནད་འདི་མ་ཤེས་པས། སྣོན་གྱི་མཁས་རྣོ་མ་འགའ་ཞིག་དང་དེར་དུས་ཀྱི་གཞུང་གི་ཚིག་ཁ་ཏོན་དུ་བྱང་བ་ལ་སྤྱིར་བོར་རྣོ་མ་བ་དག་གིས། སྐྱད་ཅིག་མ་སྲ་མའི་དུས་ན་ཡོད་པ་སྤྱི་མའི་དུས་ན་མེད་པ་ཅམ་ལ་སྐྱད་ཅིག་མའི་དོན་དུ་འཛོག་པ་མང་དུ་བྱུང་སྐྱེད་ཞིང་། ད་ལྟ་ཡང་དུ་ཚད་ལ་སྐྱེད་སྲས་པར་རྣོ་མ་པ་ལས་མོ་ཚེའི་ཞེ་སུ་ག་ན་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་སྐྱེད་བས་མ་བརྟགས་ཉམས་དགའ་བ་ཚིག་ཅམ་ལ་འབྲུལ་བ་མིན་པར་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ན་ལྷ་སྲུང་མི་རྟག་པའི་དོན་ལྷོག་གོ་བ་ཡང་དགའ་བར་སྐྱེད་རོ།།

འོ་ན་འདིའི་ལུགས་ཀྱི་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་རི་ལྟར་བྱེད་ཅེན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། མདོ་སེམས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བྱེད་ཚུལ་འདྲ་ལ། དེ་ཡང་དངོས་པོ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་བ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་དང་། འདས་མ་འོངས་ཡིན་ན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་འདོད་དེ། དེ་ཡང་ལྷ་སྲུང་ལྷ་སྲུང་དངོས་པོ་གཅིག་ཞིག་པ་ན་ལྷ་སྲུང་ཆ་ཤས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི་འགག་ལ། དངོས་པོ་གཞན་གང་ཡང་མ་སྟོབ་ཅིང་འདས་མ་འོངས་གཉིས་ཀ་ལ་འང་དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅན་ཅམ་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་རྩལ་ཟད་ཀྱང་བྱུང་བ་མེད་པས། དེའི་སྤྱིར་འདས་མ་འོངས་ཡིན་ན་དངོས་པོར་མ་བྱུང་བས་བྱུང་བོ་སྐྱེས་དུ་བསམས་པའོ། །དེ་ཡང་ལྷ་སྲུང་ལ་མཚོན་ན། རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་ཟེན་པའི་ལྷ་སྲུང་རང་གི་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པ་ནི་ལྷ་སྲུང་འདས་པའི་དུས་དང་། སྤྱིར་ལྷ་སྲུང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་དགུན་དུས་ཀྱི་ཤར་ལྷོགས་ཀྱི་ཞིང་ལྷ་སྲུང་ལ་དུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་རྒྱ་རྒྱུན་མ་ཚང་བའི་དབང་གིས་ལུལ་དུས་དེར་ལྷ་སྲུང་འཛོག་མ་

སྐྱེས་པ་ནི་སྐྱུ་གུའི་མ་འོངས་པའི་དུས་དང་། སྐྱུ་གུ་སྐྱེས་ལ་མ་འགག་པ་སྐྱུ་གུ་རང་གི་གྲུབ་པའི་དུས་ནི་སྐྱུ་གུའི་
ད་ལྟར་པའི་དུས་སོ། །དེས་ན་ཚོས་དེའི་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་དུས་གཉིས་ནི་ཚོས་དེའི་ད་ལྟར་གྱི་དུས་ལ་ལྟོས་
ནས་འཛོག་པ་གིང་རྟ་ཚེན་པོ་དག་གི་གཞུང་ལས་མཐུན་པར་འབྱུང་ངོ་།།

དེ་ལྟར་ན་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། རྒྱུད་དུས་གང་དུ་འཛོག་པ་དངོས་པོ་གང་གི་རང་དུས་ལ་
ལྟོས་ནས་བཞག་དགོས་པའི་ལྟོས་སར་གྱུར་པའི་དངོས་པོའི་རང་དུས་དེ་ལས་ཐལ་ཟེན་པ། མ་འོངས་པའི་
མཚན་ཉིད། རྒྱུད་དུས་གང་དུ་འཛོག་པ་དངོས་པོ་གང་གི་རང་དུས་ལ་ལྟོས་ནས་གཞག་དགོས་པའི་ལྟོས་
སར་གྱུར་པའི་དངོས་པོའི་རང་དུས་དེར་མ་སྐྱབ་པའི་ཚོས། ད་ལྟར་པའི་མཚན་ཉིད། རང་དུས་ན་སྐྱེས་ལ་
མ་འགག་པའི་ཚོས་སོ། །མཚན་ཉིད་དེ་དག་གྲུང་གཞུང་ཚེན་མོ་རྣམས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་གོ་ཐོབ་གྱི་དབང་
དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་སྐྱོན་ཅན་དང་རྣམས་སྤྱི་སོགས་ཀྱི་ཚོག་འབྲི་གཅོད་པ་གཅོ་པོར་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་
པར་སྐྱབ་བ་རྣམས་ལ་གཏམ་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་ལྟག་ཚེད་ཀྱིས་ཉི་མ་འབྲུལ་ཐབས་ལྟར་ལེན་པའི་བྱིས་པའི་
བདོལ་ཐབས་སྐྱབ་བ་རྣམས་ལ་གཏམ་དུ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལ་ལ་དག་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་
གཉིས་གཞི་མ་གྲུབ་པར་སྐྱས་ནས་ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་འཛོག་པར་བྱེད་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་
སྐྱབ་བ་ཞི་པོ་གང་གི་ཡང་ལུགས་མ་ཡིན་གྱི་སྐྱོན་གྱི་སྐྱབ་པོ་སྤྱིང་ཁམས་ཅན་དག་གི་ཟེར་སྐྱོས་འབའ་ཞིག་
གཞིར་བཞག་པར་ཟད་དེ། རི་པོང་རྗེའི་མཚན་ཉིད་འཛོག་པའི་ངལ་བ་བྱེད་པའི་མཁས་པ་སུ་ཡང་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་སེལ་བའི་རྣམ་བཞག་ལ། འདིར་སེལ་བ་དང་དགག་པ་དོན་གཅིག་པས་དེ་
ལ་དབྱེ་ན། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དོན་ཚོས་དང་
སྒོ་ཚོས་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་དེ། སྐྱོབ་དཔོན་ཞིབ་འཚོས། འདིར་ནི་སེལ་བ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། མ་ཡིན་པ་
དང་མེད་པའོ། མ་ཡིན་པ་ཡང་རྣམ་གཉིས་ཏེ། སྐྱོད་དོན་གྱི་དབྱེ་བས་སོ།¹⁹⁶ །ཞེས་གང་གསུངས་པའོ།།
དེ་ལ་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་ནི། ལུས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་སྐྱབ་
མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྣམ་འགྲུལ་ལས། རྒྱབ་བྱེད་ལྟ་མ་དག་གིས་ནི།
མ་ཡིན་རྒྱབ་པར་བྱེད་ཕྱིར་རོ།¹⁹⁷ །ཞེས་སོ། །སྐྱོའི་གཞན་སེལ་ནི། ལུས་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ལུས་པ་མ་ཡིན་
ལས་ལོག་པར་སྐྱབ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ལ་བསལ་བྱ་དངོས་སུ་བསལ་བའི་སྐོ་ནས་རྟོགས་པ་ཞིག་དགོས་སོ།།
མཚན་ཉིད་ནི། སེལ་བ་ཅུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དགག་བྱ་དངོས་སུ་བསལ་བའི་སྐོ་ནས་རྟོགས་པར་
བྱ་བའོ། མ་ཡིན་དགག་གི་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད། སེལ་བ་གང་། བསྐྱབ་པའི་ཚོས་གཞན་འཕེན་པའོ།།

མེད་དགག་གི་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད། སེལ་བ་གང་། བསྐྱབ་པའི་ཚོས་གཞན་མི་འཕེན་པའོ། །འདིའི་ཚོས་གཞན་འཕེན་པ་དང་མི་འཕེན་པ་ཡང་རང་གི་དགག་བྱ་བ་གཤམ་ལུ་འཕེན་མི་འཕེན་ལ་བྱའོ། །སློབ་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། མ་ཡིན་དགག་གི་སེལ་བ་གང་། །སློས་སློབ་བཏགས་པ་ཅམ་ཏུ་གནས་པ། རོན་གྱི་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། མ་ཡིན་དགག་གི་སེལ་བ་གང་། །སློབ་བཏགས་ཅམ་མིན་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ལུ་མ་པ་རང་མཚན་ཡང་གཞན་སེལ་ཏུ་འདོད་དགོས་ཏེ། བསལ་བྱ་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་ལྗོངས་རྣམས་ལ། འོན་ཏེ་རང་ལ། དེ་དགག་པར་ཡང་ཐལ། དགག་བྱ་རིགས་མི་མཐུན་འགོག་པའི་ལྗོངས་འོ། །མ་ཡིན་དགག་གི་ཚོས་གཞན་འཕེན་ཚུལ་ལ་ཡང་བཞེས་ཏེ། མཚོད་སྤྱིན་ཚོན་པོ་ཉིན་པར་མི་ཟ་བ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བསྐྱབ་ཚོས་གཞན་རོན་གྱིས་འཕངས་པ་དང་། བདག་ལས་མ་སྐྱེས་པ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ཚིག་གཅིག་གིས་དགག་བྱ་གཅོད་པ་དང་ཚོས་གཞན་དངོས་སུ་འཕེན་པ་གཉིས་ཀ་སྟོན་པ་དང་། མཚོད་སྤྱིན་ཚོན་པོ་ཉིན་པར་མི་ཟ་བ་རིང་པ་མིན་པ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ཚིག་གཅིག་གིས་དངོས་སུ་གས་གཉིས་ཀར་ཚོས་གཞན་འཕེན་པ་དང་། སྐྱེས་སུ་གཅིག་རྒྱལ་རིགས་དང་བུམ་ཟེའི་རིགས་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་ངེས་གིང་བྱུང་བར་མ་ངེས་པའི་སྐབས་སུ་འདི་བུམ་ཟེའི་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་འཕངས་པ་སྟེ་བཞིའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མའི་འགྲེལ་བཤད་དུ་བྱུངས་པ་ལས། དགག་པ་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་དང་། ཚིག་གཅིག་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་རང་ཚིག་མི་སྟོན་པ། །མ་ཡིན།¹⁹⁸ ཞེས་དང་། དེ་བཞིག་འཕངས་མ་འཕངས་པའི་དགག་པ་མི་མེད་དགག་སྟེ། གཞན་པ་གཞན་ཡིན་འོ།¹⁹⁹ ཞེས་སོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་ལ་དགག་བྱ་བཅད་པས་མི་ཚོག་གི་རང་བཟོ་དཔའི་སྐྱེས་བཅད་པ་དང་རང་རྟོགས་པའི་སློབ་ལ་དངོས་སུ་དགག་བྱ་བཅད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་འཆར་བ་གང་རུང་ཞིག་དགོས་སོ། །ཚོས་གཞན་འཕངས་པ་ལའང་མ་ཡིན་དགག་དང་སྐྱབ་པ་གང་རུང་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཚོས་གཞན་མེད་དགག་འཕངས་གྲང་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། །

དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རང་རང་གི་རོ་བོ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་གནས་པ་ཡིན་པས་རིགས་མཐུན་རིགས་མི་མཐུན་ཀུན་ལས་ལོག་པར་གནས་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་གཞི་སྐྱབ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་ཡང་རིགས་མཐུན་ལས་ལོག་པ་དང་རིགས་མི་མཐུན་ལས་ལོག་པའི་ལྷོག་པ་ཏུ་མ་ཞིག་དབྱེར་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པའི་དབང་རྒྱུག་གིས། གང་སྤྱིར་དངོས་ཀྱན་རང་བཞིན་གྱིས། །རང་རང་རོ་བོ་ལ་གནས་སྤྱིར། །མཐུན་དངོས་གཞན་གྱི་དངོས་དག་ལས། །ལྷོག་པ་ལ་འཛིན་བཞེན་པ་ཅན།²⁰⁰ ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྷོག་པ་དེ་དག་གི་སྟོན་སྐྱེམ་རྒྱལ་ལྟ་བུ་འདི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དབྱིས་སྤྱིན་པར་རྟོགས་པས་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་

རྟེན་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་ལེགས་པར་རྟོགས་རྒྱས་པ་
འདི་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་རྒྱར་འགྲུར་ཚུལ་སོགས་ལུགས་འདི་
དག་གི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་གེས་པ་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ད་དུང་ཞིབ་ཏུ་གཏན་ལ་
འབེབས་དགོས་མོད་ཀྱང་མངས་པས་འཛིགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །

གཉིས་པ་སྐྱེ་དོན་འདོད་ཚུལ་ལ། དངོས་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་ཀྱི་
འདོད་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། ལུགས་འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་ཕྱན་ཆ་མེད་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱལ་ཕྱན་པའི་མཐར་ཐུག་
པ་དང་དེ་ལས་རྒྱུར་དུར་གསེལ་དུ་མེད་པར་འདོད་དེ། མདོན་པ་ཀྱུན་ལས་བརྟུས་ལས། རྒྱལ་ཕྱན་རབ་
བསགས་པ་ནི་གཞུགས་འདུས་པའོ་ཞེས་གང་བརྗོད་པ་དེ་ལ་རྒྱལ་ཕྱན་རབ་ལུས་མེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །
སློམ་མཐར་རབ་ཏུ་སྐྱེ་ནས་རྒྱལ་ཕྱན་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ།¹³⁹ ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་ཕྱན་རབ་དེའང་
འགྲུབ་བ་བཞི་དང་འགྲུབ་འགྲུར་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཡང་། རྩེ་བྲག་སྐྱེ་བ་ལྟར་རྣམ་རྒྱལ་ཡན་གར་
བ་བརྒྱད་འདུས་སུ་འདི་པ་མི་འདོད་དོ། །རྒྱལ་ཕྱན་རབ་དང་རྒྱལ་ཕྱན་ཅམ་ལ་འདུག་ཡོད་དེ། རྒྱལ་ཕྱན་རབ་
བརྟུན་འདུས་པ་ལ་རྒྱལ་ཕྱན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། མཚོན་ལས། སྐད་ཅིག་སྤྱོད་རབ་རྒྱལ་དང་ནི།
རྒྱལ་ཕྱན་དང་ནི་དེ་བཞིན་དུ།¹⁴⁰ ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་སོ། །རྒྱལ་ཕྱན་རབ་བསགས་པས་ཤེས་པོ་
འགྲུབ་ཚུལ་ནི། སྤར་བྱེ་སྤྱིའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་འགྲུར་བ་དང་སྐོར་བ་དང་བར་མེད་པ་སྟེ་གསུམ་དུ་
ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་རྒྱན་ཅུ་འགྲེལ་གྱི་བཤད་པ་དེ་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀར་ལ་སྐྱུར་ཚོགས་པའི་སྤྱིར།

མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པ་ལ་རྒྱལ་ཕྱན་རབ་ཆ་བཅས་སུ་འདོད་པ་
ཡོད་དེ། མདོ་སེམས་གཉིས་བརྒྱད་པའི་ཚེ་ཆ་དང་བཅས་པའི་རྒྱལ་ཕྱན་རབ་ཚོགས་ཚེ་མེ་མེས་ཀྱང་རང་འདུའི་
རྣམ་པ་གཏོད་པར་མདོ་སྡེ་པས་ཁས་སྐྱབས་པར་དམིགས་བརྟགས་ཅུ་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་སྤྱིར།¹⁴¹
ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ནི་གཞུང་དེར་རྣམ་རིག་པའི་རིག་པས་སུལ་པའི་ཚེ་མདོ་སྡེ་པས་རྒྱལ་ཕྱན་རབ་
དུ་མ་ཚོགས་ནས་རགས་པར་གྱུར་པ་ན། རིགས་པ་དེ་སྤོགས་ཀྱི་ཆ་དང་བཅས་ལ་དེས་རང་འདུའི་རྣམ་པ་
གཏོད་པ་ན་རང་གི་རྩོམ་གཞིར་གྱུར་པའི་རྒྱལ་ཕྱན་རབ་ཀྱིས་ཀྱང་རང་གི་རྣམ་པ་གཏོད་པ་མི་འགྲེལ་བར་
སྐྱས་ན་དེ་འགོག་ལུགས་འདི་ལྟར་བྱེད་ཅེས་བཤད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། མདོ་སྡེ་པ་རང་གི་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་
ལ་རྒྱལ་ཕྱན་རབ་ཆ་བཅས་སུ་ཁས་སྐྱབས་པར་བཤད་པ་མེན་ནས་སྐྱུ་སྟེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་མང་དུ་ཡོད་
མོད་འདིར་མ་བྲིས་ཏེ། སློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཞིབ་ཏུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །

གཉེས་པ་ནི། ལུགས་འདིས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་ཡོད་ཀྱང་དེ་གཞུགས་མཚན་
 ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། བདེར་གསེགས་གཞུང་གི་རབ་བྱེད་ལས། རོགས་པ་མེད་པའི་གཞུགས་ཡོད་
 མིན།¹⁹ ཅེས་དང་། རེ་ཀ་ཚེན་དེ་ཉིད་སྣང་བ་ལས། རོགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་
 གཞུགས་གཞུགས་མཚན་ཉིད་པར་གྱུར་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།²⁰ །ཞེས་གསུངས་སོ། །རིགས་པའི་རྒྱབ་བྱེད་
 བོ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། མདོ་སྡེ་བ་རྣམས་ན་རེ་དེ་ཡང་རྗེས་སུ་མེད་དེ། །ལས་སྒྲུངས་གསུམ་མི་བྱེད་པ་ཅམ་
 བྱི་བྱིར་དང་། འདས་པའི་འབྲུང་བ་ཚེན་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་བརྟེན་ནས་འདོགས་པའི་བྱིར་དང་། དེ་དག་གྱང་
 རང་གི་རོ་བོ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། གཞུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ།²¹ །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་རོ།

འོན་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་ཅི་ཞིག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཚེད་
 པའི་ཀྱན་བཏགས་པའི་གཞུགས་སུ་འདོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། བརྟན་ཏུ་ཡང་མེད་ལ་རོགས་པ་མེད་པའི་
 གཞུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཚེད་ཏུ་གཏོགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ།²² །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 འདི་ལ་བྱེ་མདོ་གཉེས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་རྒྱས་པར་ནི་མཛོད་ལས། རྣམ་གསུམ་དྲི་མེད་གཞུགས་གསུངས་དང་། །
 འཕེལ་དང་མ་བྱས་ལམ་སོགས་བྱིར་།²³ །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས་བཤད་དེ།²⁴ ཤེས་པར་
 འདོད་ན་དེ་དག་ཏུ་བལྟ་བར་བྱའོ།

གཉེས་པ་ཤེས་པས་ལུལ་འཛིན་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། དེས་དང་། འཕེལ་བྱེད་
 ཚད་མའི་རྣམ་པ་ཞེས། །དེའི་ཡན་ལག་གཏན་ཚིགས་བཤད་པའོ།

དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལུལ་འཛིན་པ་ན་རྣམ་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་
 ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་རྣམ་པ་མེད་པར་ལུལ་ཁོ་རང་གསལ་བར་རིག་ན་ལུལ་ཉིད་གསལ་བའི་རོ་བོར་ཐལ་བར་
 འགྱུར་བའི་བྱིར་དང་། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡང་འཛིན་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་ཤེས་
 པས་ལུལ་རིག་པ་ནི། ཚོན་གྱིས་ཁ་ཏྲོག་བསྐྱར་བའི་ཤེས་དག་པ་ལ་སྐྱེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཚོ་ཤེས་དང་ཚོན་
 གཉེས་ཀ་མིག་གིས་བཟུང་བ་ན། ཤེས་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་བཟུང་བ་ཡིན་ལ། ཚོན་ནི་གཞུགས་བརྟན་གྱིས་
 བཟུང་བ་ཡིན་པས་སྐྱེས་སུ་སྐྱེས་གཟུང་བ་གཉེས་བཟུང་བ་ལྟར། མངོན་སུམ་གྱིས་སྐྱར་བ་ནི་ཤེས་པ་ཁོ་ནའི་
 རྣམ་པ་ཡིན་ལ། ཤེས་པ་ཁོ་དག་དང་དབྱིབས་སུ་སྐྱར་བའི་གཞི་ནི་ཤེས་པ་ལས་རོ་བོ་ཐ་དང་པར་གྱུར་བའི་
 རྟུལ་སྤ་རབ་ཚོགས་པ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་སློབ་དཔོན་བྱང་ཚུབ་བཟང་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱན་
 ལས་བཏུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤེས་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ།²⁵ །བྱེ་སྐྱེ་ལྟར་མིག་དབང་གཞུགས་ཅན་པས་མཐོང་

བ་མ་ཡིན་གྱི་མཐོང་བ་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་མོད་ཀྱང་། ཚུགས་པ་ལ་སོགས་པས་
 བར་དུ་ཚོད་པ་ལ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སྤང་བའི་གོགས་དང་བཅས་པས་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །བྱེ་སྡེ་ལྟར་
 དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པས་མཐོང་བ་དང་། བར་དུ་ཚོད་པ་ཐམས་ཅད་མི་མཐོང་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། མཚིང་
 སུ་དང་། ལྟང་ཚོར་དང་། ཤེལ་དང་། རྒྱ་དག་གིས་བར་དུ་ཚོད་པ་ཡང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མིག་གིས་
 གཟུགས་མཐོང་ཞེས་པ་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། བརྟེན་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤྲུལ་རྟེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་
 ལ་ཉེ་བར་བཏགས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བཙོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟོད་
 དང་མཐུན་པར་ཚོས་གྱི་བདའ་གསུངས་པ་ཡིན་པས་དོན་ལ་རྟོན་པར་བྱ་ཡི་ཚིག་ཙམ་ལ་ཞེན་པར་མི་བྱའོ། །
 ཞེས་ཟེར་ཏེ། མདོད་འགྲེལ་གྱི་གནས་དང་པོ་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །

ཤེས་པ་རྣམ་པཅས་སུ་འདོད་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་པ་གཅིག་ལ་རྣམ་པ་དུ་མ་འཆར་བས་
 ཁས་ལེན་པ་སྤྱོད་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་དང་། ཤེས་པ་གཅིག་ལ་རྣམ་པ་ཡང་གཅིག་ཁོ་ན་འཆར་བར་ཁས་
 ལེན་པ་སྤོབ་བཞུག་ཚལ་བ་དང་། རྣམ་པ་དུ་མ་ཤར་བ་ན་ཤེས་པ་ཡང་དུ་མར་ཁས་ལེན་པ་གཟུང་འཛིན་
 གངས་མཉམ་པ་གསུམ་མོ། །རྣམ་འགྲེལ་ངེས་ཀྱི་རྒྱབས་སུ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཁས་ལེན་པའི་ཚེ་སྤྱོད་ཚོགས་
 གཉིས་མེད་པ་ལྟར་བྱེད་པར་ཇེ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་སྟོན་པོ་དང་གྲུབ་བདེ་རྗེས་
 གཅིག་པའི་སྟོན་པོའི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་ཀྱིས་ལུལ་གྱི་རྣམ་པ་གཏད་ཀྱང་། ལུལ་
 ཅན་ཤེས་པ་དེ་སྟོན་པོ་ཙམ་ཁོ་ནའི་རྣམ་ལུན་དུ་སྟེ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་ཁ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་ལུལ་ཁ་པོའི་སྟོ་
 སེར་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དུ་མ་གཏད་ཀྱང་མིག་ཤེས་དེ་དེ་སྟེད་ཀྱི་གངས་ལུན་དུ་མི་སྟེ་བར་ཁ་ཙམ་གྱི་རྣམ་
 ལུན་དུ་སྟེ་བ་བཞིན། གཉིས་པ་ནི། ལུལ་སྟོན་པོ་དང་གྲུབ་བདེ་རྗེས་གཅིག་པའི་བྱས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་
 སོར་མི་གཏོད་པར་སྟོ་ཙམ་ཞིག་གི་རྣམ་པ་གཏོད་ཅིང་ཤེས་པ་འང་སྟོ་ཙམ་ཞིག་གི་རྣམ་ལུན་དུ་སྟེ་བ་ཡིན་ཏེ།
 ཁ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་འང་ལུལ་གྱིས་ཀྱང་ཁ་ཙམ་ཞིག་གི་རྣམ་པ་གཏད་ལ། ལུལ་ཅན་ཡང་ཁ་ཙམ་ཞིག་གི་
 རྣམ་ལུན་དུ་སྟེ་བའོ། །ཁགས་པ་ནི། སྟོན་པོ་དང་གྲུབ་བདེ་རྗེས་གཅིག་པའི་སྟོན་པོའི་སྟེང་གི་བྱས་མི་རྟག་
 སོགས་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཏད་ཅིང་ཤེས་པ་ཡང་དེ་སྟེད་ཀྱི་རྣམ་ལུན་དུ་ས་གཅིག་ལ་སྟེ་
 བའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། དཔེ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་གཅིག་སུ་ཁོ་ནའི་
 རང་བཞིན་ཡིན་ལ་རྣམ་པ་ནི་དུ་མ་ཡིན་ན་དེའི་ཚེ་འགལ་བའི་ཚོས་སུ་གནས་པས་རྣམ་པ་དང་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ཉིད་ཐ་དང་བ་མ་ཡིན་པ་ནི་འགལ་ལོ། །ཉེས་པའི་ཕྱོགས་སུ་མའོ།^(༧) །གཉིས་པ་ནི། རྟོན་པོས། རང་

དུ་སྒྲུབ་བའང་གཞན་ཉིད་ལ། ལྷི་རུ་སྒྲུབ་བའང་དེ་གཞན་ཉིད། །གསལ་བར་བྱ་དང་གསལ་བྱེད་འདི། །མར་
 མེ་བཞེན་དུ་དེ་ཉིད་མིན།¹⁶⁹ །ཞེས་དང་། །གསུམ་པ་ནི། །དལ་མ་རྒྱུན་ལས། །རི་མོ་བརྒྱུད་བམ་ཐོང་བའི་ཚོ།
 །དེ་ལ་དེ་བཞེན་སེམས་མང་པོ། །ཅི་སྟེ་གཅིག་ཆའི་རྒྱལ་གྱིས་སྟ། །འབྱུང་བར་འབྱུང་བར་འདོད་ན་ཀོ་¹⁷⁰།
 །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་ལོ།།

རྣམ་པའི་འདོད་རྒྱལ་འདི་གསུམ་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་ཡོད་མོད་ཀྱང་སེམས་ཙམ་
 །བ་རྣམས་ནི་སྤྱི་རོལ་དོན་གྱིས་རྣམ་པ་གཏོད་པར་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་འདི་བས་ཁས་ལེན་པ་ནི་བྱུང་བར་རོ།།
 །དལ་མ་རྒྱུན་ལས། །དཀར་པོ་དག་ལ་སོགས་པ་ལ། །ཤེས་པ་དེ་ནི་རིམ་འབྱུང་སྟེ།¹⁷¹ །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
 །སྐབས་ནས་བརྟན་པའི་སྣ་ཚོགས་རིམ་འབྱུང་བ་ནི་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྟེ་པ་ཞོན་ཡིན་པར་བྱིས་ཀྱི་
 །མཁས་པ་རྣམས་འཆད་དོ། །དལ་མ་རྒྱུན་ཅུ་འགྲེལ་གྱིས་བཤད་པའི་གོ་རིམ་དང་སྟེ་ཕྱིའི་འགྲེལ་ལ་བརྟག་
 །ན་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་ཤེས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དག་གཅིག་ཆར་འབྱུང་བ་དང་རིམ་གྱིས་
 །འབྱུང་བའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པར་བྱས་ཀྱང་མི་འགལ་ལོ། །འདི་དག་སོ་སོའི་རྩོད་རྒྱལ་སོགས་ནི་དལ་མ་
 །རྒྱན་ཅུ་འགྲེལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོན་ཀྱང་མདོ་སྟེ་པ་ལ་སྟོང་བྱེད་ཚལ་བའི་རྣམ་པའི་འདོད་ལུགས་
 །ཡོད་མེད་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གསལ་བར་བཤད་པ་མི་སྦྱང་ཞིང་། །སྟེ་བདུན་ཡིད་ཀྱི་
 །སུན་སེལ་དུ་རྩུབ་ཙམ་བྱུང་བ་དང་། །རྗེའི་དངོས་སྟོབ་གྲུང་རུ་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོའི་དལ་མའི་སྟོང་བུར་དུ་
 །སྦྲར་ལྟར་བཤད་ལ།¹⁷² །མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་རྒྱལ་ཚེ་པོ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྩོ་
 །རྗེས་རྗེ་ཏུ་རིའི་ལུང་དེས་མདོ་སེམས་སུན་མོང་དུ་བརྟན་ཟེར་ན་མ་གཏོགས་རྣམ་པའི་འདོད་རྒྱལ་གཉིས་པ་
 །འདི་མདོ་སྟེ་པའི་ལུགས་སུ་འཛོགས་པ་འཐད་དཀའ་བར་སྦྱང་དོ།¹⁷³ །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དེ་ཞོན་ལྟར་
 །འདུག་གོ།

གཉིས་པ་འཇལ་བྱེད་ཚད་མའི་རྣམ་བཞག་ལ། །གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་གཉིས་སམ་མངོན་སྟོག་
 །གཉིས་སུ་རེས་པའི་དབང་གིས་ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་རེས་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། །དེ་ཡང་དགག་
 །ཕྱོགས་དང་རྒྱབ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀས་སྤང་གསུམ་སེལ་དགོས་པར་འདོད་པ་ལ་མདོ་སྟེ་པ་ནས་རང་རྒྱུད་པའི་
 །བར་ཐམས་ཅད་མཐུན་ལོ།།

ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ནི། །གསར་དུ་མི་བསྐྱབ་བའི་རིག་པ་ལོ། །མངོན་སུམ་ཚད་མ་ནི། ཚད་མ་གང་།
 །རྟོག་བྱལ་མ་འཇལ་བའི་ཤེས་པ་ལོ། །དབྱེ་ན། །གཞན་རིག་དང་རང་རིག་གཉིས། །དང་པོ་ལ་བདག་རྒྱུན་
 །གྱིས་སྟེ་ན། །དབང་པོའི་མངོན་སུམ། །ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ། །རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གསུམ་ཡོད་ལ། །དེའི་དང་

པོ་ནི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་བདག་རྒྱུན་ཡིད་ཅམ་དང་། གསུམ་པ་ནི་
 བདག་རྒྱུན་ཞི་ལྷག་རྒྱུང་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་པའོ། །འདིའི་ཡིད་མངོན་ནི་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱན་མཐར་སྐྱད་ཅིག་
 མ་གཅིག་ལོ་ནར་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་ཡང་སོ་སྐྱེས་ལ་ཤིན་ཏུ་སྐྱོག་གྱུར་ཡིན་པར་པར་ཆེན་རྒྱལ་རྩ་དབྱུག་པའི་
 རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཞེད་པ་ལྟར་དེར་སང་གྲགས་ཆེ་ལ། མཁས་གྲུབ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ནི་དེ་དང་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་ཅམ་བཤད་དེ་འདིར་མ་སྐྱོན་སོ། །རང་རིག་ནི་ཁ་ནང་
 བལྟས་འཛིན་རྣམ་ཡམ་གར་བ་སྟེ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཉིས་རྣུང་རྒྱུ་བ་ཞིག་གོ། །མངོན་སུམ་རྒྱུན་གྱི་མ་
 རྣམས་བཅད་ཤེས་སུ་བར་ཆེན་ཆོས་མཚོག་གིས་བཤད་ཅིང་རང་རེའི་མཁས་པ་ལལ་ཆེར་གྱུར་དེ་ལྟར་
 བཞེད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཡུར་གི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་མྱེ་བས་རང་རིག་འདོད་པའི་རྣམ་བཞག་གསལ་བར་
 བཤད་པ་མི་སྐྱེད་དོ། །རྗེས་དཔག་ནི། རང་གི་རྟེན་རྒྱལ་གསུམ་པའི་རྟེན་གསལ་ལ་རྟེན་ནས་རྒྱུང་པའི་བརྒྱབ་
 བྱ་ཡོངས་སུ་དཔོག་པའི་ཤེས་པའོ། །དབྱེ་ན། དངོས་པོ་སྟོབས་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ། གྲགས་པའི་
 རྗེས་དཔག་ཚད་མ། ཡིད་ཆེས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་སྟེ་གསུམ་མོ། །

ཞར་རྒྱུང་མདོ་མྱེ་པའི་ཡུགས་ཀྱི་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱན་གསུམ་བཤད་པ་ལ། བདག་རྒྱུན་ནི་རང་
 འབྲས་དབང་ཤེས་ཀྱི་གྲུབ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དབང་པོའོ། །དམིགས་རྒྱུན་ནི་རང་
 འཛིན་ཤེས་པ་རང་གི་རྣམ་ལུན་དུ་དངོས་སུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་དོན་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ནི་ཤེས་
 པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚོང་པའི་རང་གི་སྣ་ལོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་གང་། རང་ཉིད་ལྷོང་པའི་དོ་བོར་སྐྱེད་བྱེད་དོ། །
 འདི་པའི་ཡུགས་ལ་དམིགས་རྒྱུན་དང་གཟུང་དོན་གཉིས་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་ཅོ།

གསུམ་པ་དེའི་ཡན་ལག་རྟེན་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ལྷོགས་ཚོས་དེ་
 ཚས་ཁྱབ་པ་ཡི། །གཏན་ཚིགས་དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་ཉིད།¹⁹ །ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་གསུམ་ཡིན་
 པ་རྟེན་གསུམ་ཡང་དག་གི་དོ་བོ་དང་། དབྱེ་ན་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟེན་གསུམ་གསུམ་དང་། འབྲས་སྲིད་
 རྟེན་གསུམ་ལ་ཡང་། རྒྱ་དངོས་རྒྱུབ་པ། རྒྱ་སྟོན་སོང་རྒྱུབ་པ། རྒྱའི་སྐྱི་རྒྱུབ་པ། རྒྱའི་ཁྱད་པར་རྒྱུབ་པ། རྒྱའི་
 ཚོས་དཔོག་པའི་འབྲས་རྟེན་ལྟེ་ལྟེ།

རང་བཞིན་གྱི་རྟེན་གསུམ་ལ། ཁྱད་པར་དག་པ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟེན་གསུམ་དང་། ཁྱད་པར་སྟོས་པ་
 པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟེན་གསུམ་གཉིས། ལྷོ་མ་ལ་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་རྗེས་གཞན་འཕེན་པ་དང་། རྗེས་གཞན་མ་
 ཡིན་པ་འཕེན་པ་གཉིས་རྣམས་སོ། །

མ་དམིགས་པའི་རྟེན་གསུམ་ལ། མི་སྐྱེད་པ་མ་དམིགས་པའི་རྟེན་གསུམ་དང་། སྐྱར་རྒྱུང་མ་དམིགས་པའི་

རྟགས་གཉིས། བྱི་མ་ལ་འབྲེལ་རྒྱ་མ་དམིགས་པ་དང་། འགལ་རྒྱ་དམིགས་པ་གཉིས། དེའི་དང་པོ་ལ། རྒྱ་
 རྒྱབ་བྱེད། རང་བཞིན། དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པ་སྟེ་བཞི། བྱི་མ་ལ། རང་བཞིན་འགལ་དམིགས།
 འགལ་འབྲས་དམིགས་པ། རྒྱ་འགལ་དམིགས། རྒྱ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་སུ་དམིགས་པ། རྒྱབ་བྱེད་
 འགལ་དམིགས། འབྲས་སུ་འགལ་དམིགས་ཏེ་དུག་གོ། །དེ་ལྟར་ན་དགག་རྟགས་བཅུར་གྲངས་དེས་པ་ཡང་
 རྣམ་དཔེས་ལས། དེ་ལྟར་ན་མ་དམིགས་པ་འདི་ནི་སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བཅུ་ཡིན་ནོ།¹⁶ །ཞེས་པའི་
 དོན་དུ་རྒྱལ་ཚབ། མཁས་གྲུབ། རྗེ་དགོ་འདུན་གྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་མཐའ་གཅོད་པ་དང་བཅས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་
 པར་གསུངས་པས་དེ་ལས་གཞན་དུ་གྲངས་མང་པོར་འཚད་པ་ནི་སྦྱིང་པོ་མེད་པ་ཁོ་ནའོ། །གཞན་ཡང་མུང་
 །ཁམས་སྦྱེ་མཚེད་དང་ཤེས་བྱ་གཞི་ལྡེའི་འདོད་རྣལ་ལའ་ཆེར་སྤར་དང་འདྲ་ཞིང་། མེམས་བྱུང་ང་གཅིག་ལྟར་
 མིན་ཉེར་གསུམ་སོགས་ཀྱི་འདོད་རྣལ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སོགས་ཀྱང་པར་རྣམས་ནི་གཞན་དུ་
 བལྟ་བར་བྱའོ།།

༢ ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ལམ་ལ། བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན། མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དག། བར་སྟོན་དུག
 ལྷགས་གནས་བརྒྱད་སོགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འདི་པས་ཀྱང་འདོད་ཅིང་། ཉན་རང་བྱང་སེམས་གསུམ་གྱི་ལམ་
 གྱི་ཀྱང་པར་ལ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་ལ་མི་འདྲ་བ་མེད་ཀྱང་སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་མི་
 འདྲ་བས་སྟེ་བར་འདོད་དོ། །ལམ་གྱི་ལུལ་བདེན་བཞིའི་ཀྱང་ཚོས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དུག་གི་རྣམ་བཞག་
 གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི་ལམ་གྱི་སྦྱིང་པོར་མེད་དུ་མི་རུང་བས་དེའི་རྣལ་རླུང་ཟད་བཤད་ན།

ཐོག་མར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་རྣལ་ནི། རང་གི་སྤང་པོ་དང་རང་བཞིན་
 གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུའང་མེད་ན་རང་བཞིན་མེད་པས་ཀྱབ། དཔེར་ན་རི་པོང་གི་རུ་བཞིན། ཚོགས་རྒྱུན་
 གང་ལའང་བཏགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བ་དེའང་སྤང་བོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཐ་དད་
 གང་དུའང་མ་གྲུབ་པོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀྱང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་སོ། །གཏན་ཚིགས་འདི་དོན་དང་ཐ་
 སྦྱང་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐ་སྦྱང་རྒྱབ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ།།

གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་འདི་ནི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། རྟགས་ཀྱིས་གཞི་ཚོས་ཅན་
 བཀག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟགས་དང་ཚོས་ཚོགས་པའང་ཞེགས་པས་དམ་བཅའ་ཚད་མས་བསལ་བ་དང་།
 རྟགས་སྟོགས་ཚོས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་པོ། །ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། རྟགས་ཚོས་གཉིས་རྣམ་པར་
 བཅད་ཅམ་ཡིན་པ་ལ་གཞི་མ་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་སུ་ཚོས་ཅན་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་པོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། སྦྱོབ་

དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲུབ་པོས། མདོན་སྲུ་མ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང་། ཡིད་ཆེས་གྲགས་པས་རང་རྟེན་ལའོ།¹⁶⁹ །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། དཔལ་ལྷན་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པས་འཆད་པའི་ཚོ། བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་རང་གི་རྟེན་གྱི་ཚོས་ཅན་དང་། དེ་གཉིས་ཚོགས་པ་བསལ་ན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྒྲོན་ཡིན་པར་བརྟན་པའི་དོན་དུ་རང་རྟེན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་ཚོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་གཉིས་ཚོགས་པའི་ཚོགས་དོན་བསལ་ཡང་སྒྲོན་མ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །ཚོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་ཞེས་པ་ནི་ཚོས་ཅན་དུ་སྐྱས་ཀྱང་སྐབས་དེའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་རྟེན་མིན་པས་ཚོས་ཅན་ཡན་གར་བར་སོང་པའི་དོན་ནོ། །གཏན་ཚིགས་འགོད་པའི་སྐབས་སུ་ཚོད་གཞིར་གང་གྱུར་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱོགས་ཚོས་འགྲུབ་དགོས་ན་ཚོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་དང་། རང་རྟེན་གྱི་ཚོས་ཅན་གཉིས་སུ་འབྱེད་པའི་དོན་མེད་དོ། །དེའི་སྤྱིར་བདག་དང་གཙོ་བོ་སོགས་འགོག་པའི་ཚེ་རང་ལྷོག་ནས་དགག་དགོས་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོར་པའི་ཚོད་གཞིར་གཟུང་དགོས་པ་དང་། དེའི་ཚེ་དེ་དག་དངོས་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཚོས་ཅན་བཀག་ཀྱང་སྒྲོན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་བདག་དང་གཙོ་བོ་སོགས་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ལ་དེ་ཉིད་ཐབས་ཡང་དག་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །

དེས་ན་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི། དེ་ལྟ་སྲིད་རྟགས་ལ་ནི། ཚོས་ཅན་དང་མེད་དེས་ཀྱི་ཚོགས་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པས་ཚོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཉིད། དམ་བཅའ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པས་སྒྲོན་མེད་ལ། གཞི་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྟགས་དེས་པའི་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་ཡིན་པ་མི་འགལ་ཏེ། གཞི་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཁྲུབ་པ་དེས་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡིན་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རང་རྟེན་ལའོ་ཞེས་པ་ཡང་རང་གི་རྟེན་དུ་གཞི་གྲུབ་པའི་ཚོས་ཅན་དགག་ན་རྟགས་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་སྒྲོན་པ་ཡིན་གྱི། ཚོས་ཅན་ཡོད་པ་བཀག་ཅམ་རྟགས་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་སྒྲོན་པ་མིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་བདག་དང་གཙོ་བོ་སོགས་ཁོ་ན་ཚོས་ཅན་དུ་འཛིན་གྱི་དེ་དག་གི་སྐྱ་དོན་ཚོས་ཅན་དུ་མི་འཛིན་པར་གསུངས་སོ། །¹⁷⁰

རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ནི་ཕྱི་རྒྱལ་གྱིས་གང་ཟག་རང་རྒྱལ་དང་། དེར་སྤྱང་བ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་ནས་ཤེས་འདོད་ཞུགས་ཤིང་སྤང་བའི་སྐྱ་དོན་གྱི་སྤྱིར་དུ་རྟགས་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ། གང་ཟག་རང་རྒྱལ་ཚོས་ཅན་དུ་མ་བཟུང་ན་གང་ཟག་གི་བདག་རང་ལྷོག་ནས་མི་ཤེས་ཤིང་ཕྱིར་རྒྱལ་གྱིས་དེར་སྤྱང་གི་སྐྱ་དོན་དང་གཅིག་ཏུ་ཞེན་ནས་འཇུག་པས་སྐྱ་དོན་ཚོས་ཅན་དུ་མི་རུང་བའི་སྒྲོན་ཡང་མེད་དོ། །དེས་ན་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་གཞི་གྲུབ་པས་ཁྲུབ་ཀྱང་། རྟགས་ཡང་དག་གི་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་ཡིན་ན་གཞི་གྲུབ་པས་མ་ཁྲུབ་པོ།¹⁷¹ །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྐྱས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པས་བདག་ལྟ་

བྱས་འདི་འཐད་དང་འདི་མི་འཐད་ཅེས་པའི་རྣམ་པའི་ལྷན་གྱི་དག་ལ་རྣམས། འོན་ཀྱང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཆོད་པ་
 རང་ཉིད་ཀྱིས་དབུ་མ་རྒྱུན་གྱི་ཟིན་ཟིན་སྲུང་དོན་འདི་གསལ་པར་བཀའ་རྒྱུ་པ་བརྣམས་ནི་ཚུགས་ཕྱི་མ་དང་
 མཐུན་གས་ཆེ་ཞིང་གོ་བ་རྟེན་སྲུ་པ་ལོན་ཏུ་ཆེ་བར་འདུག་པས་གསུང་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཡི་གེ་མ་ཉམས་པར་
 དགོད་པར་བྱ་སྟེ།

དེ་ཉིད་ལས། ཚུགས་སྐྱེད་གིས་གསུངས་པའི་དོན་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དཔག་བྱ་དཔོག་པར་བྱེད་པ་
 ཡི། །དོན་གྱི་ཐ་རྟུན་གནས་པ་འདི། །ཤེས་པ་ལ་གྲུབ་ཐ་དད་ལ། །བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ཡིན།¹⁴⁹།
 ཞེས་གསུངས་པ་རྣམ་གཞི་དངོས་པོ་དགོས་པ་བྱས་པས་རྣམ་མི་རྟག་པ་དང་། དུ་བ་ལ་མེ་ཡོད་དུ་བརྒྱབ་པ་ལ་
 ཡང་རྟོག་པ་ལ་རྒྱ་དང་ལ་གཉེས། དེ་གཉེས་མ་ཡིན་ལས་ཡོག་པར་རྣམ་པའི་དོན་ཉིད་དགག་རྒྱབ་གྱི་
 དངོས་རྟེན་ཡིན་གྱི་རྒྱ་དང་ལ་ཉིད་དངོས་གྱི་རྟེན་མིན་ཏེ། དགག་རྒྱབ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ལ་དངོས་རྣམ་མི་རྟེན་
 བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་གཅིག་ཅིག་བརྒྱབས་ན་དེའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཅུང་དུ་བརྒྱབས་པར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་དེ་རྣམ་རྣམ་པའི་རྣམ་གཞི་ནི་རྒྱ་དང་ལ་ཡིན་པས་གཞི་དངོས་པོར་གྱུར་པ་དགོས། གཞི་
 ཆོས་ཅན་དངོས་པོ་ཡིན་པ་མི་དགོས་པ་གཙོ་བོ་དང་དབང་རྒྱུག་ལ་སོགས་པ་ཚུང་གཞིར་བརྒྱང་བ་ལ་ཡང་
 རྟོག་པ་ལ་གཙོ་བོ་དང་དབང་རྒྱུག་མ་ཡིན་པ་ལས་ཡོག་པར་རྣམ་པ་ནི་ཡོད་ལ། དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་
 དངོས་པོར་མེད་ཅེས་བརྒྱབ་པས་གཞི་དེ་ལ་ཕྱིར་རྟོག་པ་ལ་ཤེས་འདོད་དང་། ལྷར་རྟོག་པ་དཔག་འདོད་
 མེད་པའི་རྫོན་མེད་ལ། ལྷར་གཞི་དངོས་པོར་མེད་པ་དོན་བྱེད་རྣམས་རྣམ་དང་། ལྷར་གཞི་བདེན་པར་ཡོད་པ་
 བདེན་པའི་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱིས་བཀག་པ་ན། རྟགས་དེ་གཉེས་གཙོ་བོ་དང་དབང་རྒྱུག་མ་ཡིན་པ་ལས་
 ཡོག་པར་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་འགྲུབ་ལ། དེ་ཉིད་བརྒྱབ་བྱའི་ཆོས་གང་གི་ཆོས་སྲུ་འཛོག་པའི་ཆོས་ཅན་དང་།
 ཚུགས་གྱི་ཆོས་གང་གི་ཆོས་སྲུ་བཞག་པའི་ཚུགས་སྲུ་བརྟགས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་
 བཀག་པས་ཀྱང་ཚུགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པའི་རྫོན་མེད་དོ། །བྱས་པས་རྣམ་མི་རྟག་པར་བརྒྱབ་པ་ན། རྟོག་པ་
 ལ་རྣམ་མ་ཡིན་ལས་ཡོག་པར་རྣམ་པའི་རྣམ་པའི་རང་ལྡོག་དངོས་པོར་མེད་པས། བྱས་པ་རྟགས་དེ་ལ་
 འགྲུབ་པ་མིན་གྱི། ལྷར་གཞི་རྒྱལ་གྲུབ་དགོས་ཏེ། དངོས་པོ་རྟགས་དང་བརྒྱབ་བྱའི་ཆོས་སྲུ་བྱེད་པའི་གནད་
 ཀྱིས་སོ། །དོན་བྱེད་པས་རྣམ་པ་དང་དུ་བྲལ་རྟགས་སྲུ་བྱེད་པའི་ཆེ་ན། ལྷར་གཞི་དང་རྣམ་ལྡོག་གཉེས་ཀ་
 རྟགས་དེ་ཡིན་པར་གྲུབ་ཅིང་། ལྷར་གཞི་རྟགས་དེ་ཡིན་པར་གྲུབ་ན། དེ་བཀག་ཀྱང་རྣམ་ལྡོག་རྒྱབ་ཆོས་
 དང་ཚུགས་ཆོས་གྱི་ཆོས་གཉེས་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་འགྲུབ་པོ། །འདི་ནི་རྣམ་པོ་བརྒྱས་པ་སྟེ། རྣམ་པར་
 དབུ་མ་རྣམ་པ་ལས་ཤེས་དགོས་སོ།¹⁵⁰ །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུངས་འདི་དག་ཤིན་ཏུ་བརྒྱུད་ཞིང་དོན་ཆེ་བར་ཡོད་པས་འགྲུ་ལོན་ཞིབ་ཏུ་བྱ་དགོས་མོད་ཀྱང་།
 འདིར་མི་སྐྱབས་དོན་སྒྲིབ་པར་འགྲུར་བས་མ་གྲིས་ལ། དོན་དུ་འགྲུར་ན་གཞན་དུ་འཆད་པར་འདོད་དོ།
 མདོར་ན་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་བཞེད་པ་གྲུང་བསྒྲིགས་ན་རྟགས་ཚོས་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ལ་གཞི་ཚོས་ཅན་
 གཞི་གྲུབ་མི་དགོས་པས་བདག་དང་གཙོ་བོ་སོགས་ཉིད་ཚོས་ཅན་དུ་བཞག་པས་ཚོགས་ལ། ཕྱིར་ཚོལ་གྱི་
 རྒྱུད་ལ་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བའི་ཚོ་རྟགས་དངོས་སུ་སྒྲོད་ན་གྱི་སྤྲེང་དུ་འགྲུབ་ཅིང་དེས་སྐྱས་པའི་ཚོས་ཅན་
 ཞེས་པར་འགྲུར་བས། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཁོན་འབྱུང་གི་སྒྲོན་མི་
 འབྱུང་བ་དང་། དགག་སྐྱབ་གྱི་དངོས་རྟེན་སྒྲོད་ན་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཚོས་ཅན་བཏགས་པ་པར་བཞག་པས་ཚོགས་
 པ་ཡིན་ནོ། །བྱས་པས་སྐྱམ་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ། རྟགས་ཚོས་དངོས་བོ་ཡིན་པས་སྐྱའི་སྐྱོད་ནོ་
 གྱི་སྤྲེང་དུ་འགྲུབ་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་འདི་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་དགོངས་བ་མ་མེད་པའོ།

འདི་དག་ནི་མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཆད་གྱི་རང་སྡེ་མཐའ་དག་གི་འདོད་ཚུལ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ་
 རྟགས་ཚོས་དོན་གསུམ་གྱི་སྐྱབ་ཚུལ་ཐུན་མོང་འབྱུང་བ་ལ་ཞིབ་ཆ་རྩལ་ཟད་དགོས་སོ། །དོན་འདི་དབྱེ་མ་སྤང་
 བ་ལས་བཤད་ཚུལ་སོགས་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །རྟགས་འདིའི་བྱབ་པ་སྐྱབ་ཚུལ་ནི། རང་བཞིན་གཅིག་དང་
 ཐ་དད་ཡན་ཚུལ་སྤངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མས་དགག་བྱའི་ཚོས་ལ་
 རྟགས་ལོག་གི་བྱབ་པ་ངེས་ཤིང་། རྩོགས་ཚོས་ངེས་པའི་ཚད་མ་དང་གཉིས་སྤོམ་པའི་བྱེད་པས་རྟགས་མི་
 མཐུན་བྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་དང་། མཐུན་བྱོགས་ཁོན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པའི་རྗེས་བྱབ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
 རོ། །བྱོགས་ཚོས་ནི། སྤང་བོ་དང་གང་ཟག་རང་རྒྱབ་རང་བཞིན་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་དབང་རྣོན་གྱིས་མདོན་
 སུམ་གྱིས་འགྲུབ་ཅིང་། དབང་རྒྱལ་གྱིས་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་
 གིས་ངེས་སོ། །

རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པར་སྐྱབ་པ་ལ་རྟགས་དགོད་པ་ནི། རང་རྒྱུད་གྱི་སྤང་བོ་འདི་གང་
 ཟག་རང་རྒྱབ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་མེད་དེ། མི་རྟག་ཅིང་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱབ་
 རྟེ། གང་ཟག་རང་རྒྱབ་ཡིན་ན་རྟག་པ་དང་རང་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་སྐྱབ་པ་ནི། རང་རྒྱུད་
 གྱི་སྤང་བོ་ཚོས་ཅན། གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་ཏེ། ལས་ཉོན་གྱིས་འདུས་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཅན། མི་
 རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་བྱབ་པ་སྐྱབ་པ་ནི། རྗེས་བྱབ་སྐྱབ་བྱེད་ལྟེས་མེད་གྱི་རྟགས་དང་། ལྟོག་
 བྱབ་སྐྱབ་བྱེད་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་དགོས་ཏེ་མ་སྐྱོས་སོ། །

གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་འདིའི་རྩོགས་ཚོས་དང་། བྱབ་པ་སྐྱབ་ཚུལ་དང་། དོན་དང་ཐ་

སྤྲུལ་གང་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཞིབ་པར་གཤམ་དགོས་མོད། དེར་སང་ནི་དབུ་ལར་གྱི་ཡིག་ཆ་
 ཚུམ་པ་པོ་ལལ་མོ་ཆེ་ཞིག་གིས་གཏན་ཚིགས་འདིའི་སྐོར་ལ་ཤོག་ལུ་གང་མང་བྲིས་འདུག་ཀྱང་གནད་དོན་
 རི་བཞིན་མེགས་པ་དཀའ་པར་བྱུང་སྐྱོད་ན། དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་སྒོ་རྒྱུད་གཞན་གྱི་གཡམ་ལ་
 རྒྱལ་པ་དག་གིས་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཅེས་བྱང་པའི་མ་ཁི་འདྲེན་པ་ལྟར་འདོན་གྱང་དོན་རི་
 བཞིན་གོ་བ་ལྟ་ག་ལ་ཞིག། །དེ་དག་གི་རྣམ་བཞག་རྒྱུད་ཟད་ཅམ་ནི་རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་
 འགྱུར་རོ།།

དེ་ནི་དགུམ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལུགས་འདིས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་གིས་དཔེན་པའི་འདུ་
 བྱེད་དངོས་སུ་རྟོགས་ཤིང་བདག་བཀག་པའི་མེད་དགག་ནི་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་འདོད་དོ། །བདེན་པའི་
 རྣམ་པ་བརྟུ་དུག་གི་རྣམ་བཞག་མདོ་ཅམ་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ལྷག་བསྐལ་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལོག་
 རྟོག་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་བཞིའི་གཉེན་པོར། མི་རྟག་པ། ལྷག་བསྐལ་བ། རྟོང་པ། བདག་
 མེད་པའི་རྣམ་པ་བཞི། རྒྱབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ནི། དེམ་པ་བཞིན་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤྱད་པོ་དེ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་
 ཞིང་འཛིག་པའི་སྦྱིར་དང་། ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་སྦྱིར་དང་། དོན་གཞན་གྱི་བདག་གིས་
 རྟོངས་པའི་སྦྱིར་དང་། རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བདག་མེད་པའི་སྦྱིར་ཞེས་པའོ།།

ཀྱུན་འབྱུང་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལོག་རྟོག། ལྷག་བསྐལ་རྒྱ་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་། རྒྱ་གཅིག་
 ལུ་འབྲའ་ཞིག་ལས་སྟེ་བར་འཛིན་པ་དང་། རྒྱའི་མདངས་པ་འབྱུར་བས་བྱས་པར་འཛིན་པ་དང་། དབང་སྐྱུག་
 སོགས་ཀྱི་སྒོ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པར་འཛིན་པ་བཞིའི་གཉེན་པོར། རྒྱ། ཀྱུན་འབྱུང་། རབ་སྟེ། རྒྱེན་གྱི་
 རྣམ་པ་བཞི། རྒྱབ་བྱེད་ནི། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དང་སྟེད་པ་ནི་རང་འབྲས་སྐྱུག་བསྐལ་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་
 སྦྱིར་དང་། ལྷག་བསྐལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྦྱེད་པའི་སྦྱིར་དང་། ལྷག་བསྐལ་ལུགས་
 དག་པར་སྦྱེད་པའི་སྦྱིར་དང་། སྦྱིད་པའི་སྟེད་པ་ནི་ལྷག་བསྐལ་གྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་ཡིན་པའི་སྦྱིར་ཞེས་
 པའོ།།

འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལོག་རྟོག་ཐར་པ་ལེ་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་
 རྒྱུད་པར་འགའ་ཞིག་ཐར་པར་འཛིན་པ་དང་། ལྷག་བསྐལ་འགག་པ་ལས་ལྷག་པའི་ཐར་པ་ཡོད་པར་འཛིན་
 པ་དང་། རེ་ཞིག་ཐར་ཡང་གཏན་དུ་ཐར་པ་མི་སྦྱིད་པར་འཛིན་པ་བཞིའི་གཉེན་པོར། འགོག་པ། ཞི་བ། བྱ་
 རོམས། དེས་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བཞི། རྒྱབ་བྱེད་ནི། དེམ་པ་བཞིན་དུ། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱུག་བསྐལ་

གཏན་ཟད་པའི་བྲལ་བ་དེ་ནི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉེན་མོངས་སྤངས་པའི་
བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕན་བདེའི་ངོ་བོར་གྱུར་བ་གཞན་མེད་པའི་ཐར་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐོབ་ནས་སྤར་མི་ལྷོག་པའི་ཚོས་ཅན་གྱི་ཐར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ།།

ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལོག་རྟོག་ཐར་ལམ་གཏན་མེད་དུ་འཛིན་བ་དང་། ཐར་ལམ་
ཡང་དག་པ་ཐར་ལམ་མ་ཡིན་པར་འཛིན་བ་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་
ལྷགས་པར་འཛིན་བ་དང་། དེ་སྤྲུལ་བསྐྱེད་གཏན་དུ་ཟད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་འཛིན་བ་བཞིའི་གཉེན་པོར་
ལམ། རིགས་པ། སྐྱབ་པ། དེས་འབྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི། སྐྱབ་བྱེད་ནི། རིམ་པ་བཞིན་དུ། བདག་མེད་མངོན་
སྤམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཐར་པར་བཤོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉེན་མོངས་པའི་དངོས་
གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཀྱི་གནས་ཡུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟག་པའི་
གནས་སྤྱད་འོན་མེ་ཟ་བར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ།།

༣ འབྲས་སུའི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་འབྲས་སུ་འི་རྣམ་བཞག་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་བ་རྣམས་སྤངས་
རྟོགས་ལས་ཉམས་པ་མི་སྲིད་པ་དང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ་མཉམ་བཞག་པས་བྱབ་པ་དང་། ལྷག་
མེད་ལྷང་འདས་གསུམ་ཀའི་ཚེ་བེམ་རིག་རྒྱུན་ཆད་པར་ཕལ་མོ་ཚེས་འདོད་ཀྱང་རིག་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་
མདོ་སྡེ་པ་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས་སམ་སྟམ། ཚོས་སྤྱད་དང་གཞུགས་སྤྱད་གཉིས་ཀ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་འདོད་ལ།
ཚོས་འཁོར་ནི་བདེན་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་ཁོ་ནར་འདོད་ཅིང་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཚོས་འཁོར་གཉིས་ཀ་
འདོད་དོ། །བདེན་བཞི་ལ་ལན་གསུམ་དུ་བརྒྱས་ཤིང་རྣམ་པ་བརྟེན་གཉིས་སུ་བསྐྱོར་རྩལ་ནི་བྱེ་སྤྱད་མི་
འདྲ་སྟེ། འདི་ནི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་སོགས་བཞི་ནི་ངོ་བོ་ལ་བརྒྱས་པ་དང་། ཤེས་
པར་བྱ། སྤང་བར་བྱ། མངོན་དུ་བྱ། བསྐྱོམ་ལར་བྱ། ཞེས་པ་བྱ་བ་ལ་བརྒྱས་པ་དང་། ཤེས་སོ། །སྤངས་སོ། །
མངོན་དུ་བྱས་སོ། །བསྐྱོམ་མོ་ཞེས་པ་བྱེད་པ་ལ་བརྒྱས་པ་སྟེ་རྣམ་པ་བརྟེན་གཉིས་ཀྱང་དེ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་
མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཆད་ལལ་ཆེར་འདྲའོ།།

དོན་སྤྲུལ་སྟེ་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་བཀའ་ཁས་མི་ལེན་པས་བཀའ་པར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་
ཚོས་འཁོར་སོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་རྣམས་ཚོས་འཁོར་གྱི་མཚན་གཞིར་མི་འདོད་པ་སྤྱད་པས་པ་རྣམས་ལ་
གཤགས་ཤིང་བྱེ་མདོ་སྤྱི་ཅམ་ནི་དེ་ལྟར་འཕད་པར་རྗེ་ཡབ་སྐྱེས་ཀྱང་བཞེད་མོད། འོན་ཀྱང་གྲུ་སྐྱབ་ཡབ་

སྐྱེས་ལྷན་པའི་རྗེས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཤེར་ཕྱིན་སོགས་མདོ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་ཚུལ་རྒྱལ་
 ཚབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྡོད་འཇུག་དར་ཤིག་དང་རྒྱ་སྤྱོད་དར་ཤིག་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་བྲལ་
 པར་བྱུངོ།¹⁴⁰ །དེ་ལྟར་ན་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྤང་པོ་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། །མཚའ་ཉིད་ཐམས་ཅད་
 བྱེད་བཤི། །ཁྱད་པར་ཅན་དེའད་དེ་ཉིད་མིན། །དེས་ཀྱང་དེ་དག་མཚའ་ཉིད་བྲལ།¹⁴¹ །ཞེས་པ་འདི་མདོ་
 སྡེ་པས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་དུ་འཆད་པ་ནི་འཐད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། དེའི་ཐད་ཀྱི་ལྟ་
 དབང་སྡོད་དང་རྒྱན་མཁན་པོའི་འགྲེལ་པར་དོན་སྣང་དང་སྣང་མོང་དུ་གསུངས་པ་ནི་ཚོགས་བཅད་འདིས་
 བརྟན་པའི་དོན་ཅུ་མདོ་སྡེ་པས་ཀྱང་ཁེན་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པར་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡབ་
 སྐྱེས་ཀྱིས་གསུངས་ཤིང་། ཡ་མ་རིས་ཐེག་པ་ཐ་གལ་བའི་འདོད་ཚུལ་དུ་བཤད་པ་མཁས་གྲུབ་རྗེས་བཀའ་
 པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོག་རྐང་ཐ་མའི་དེས་ཀྱང་ཞེས་པའི་ཚོག་གིས་སེམས་ཅུ་པས་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་
 གཉིས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟན་ཞེས་རྒྱལ་ཚབ་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱད་པར་དུ་
 རྗེའི་གསུང་བཞེན་དུ་རྒྱལ་ཚབ་རྗེས་བཀོད་པའི་ཚད་མའི་བརྗོད་བྱང་ཚེན་མོར་ཡང་། ཚོགས་བཅད་དེའི་
 དོན་འགྲེལ་བའི་རྣམས་སུ་འདི་ལྟར་འབྱུང་སྟེ། ཚོགས་བཅད་གསུམ་པས་རང་བཞིན་མེད་པའི་དགོངས་པ་
 འདི་བཞིན་དུ་འད་བཤད་དུ་རུང་ངོ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་ཚུལ་གཞན་འཆད་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ཉིད་མདོ་སྡེ་པ་ལ་སྦྱོར་
 པ་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཡལ་ཆེར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་བཀའ་མི་འདོད་པས་དེའི་དགོངས་པ་མི་
 འཆད་ཁ་མེད་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ཀྱང་དེ་དག་མཚའ་ཉིད་བྲལ། །ཞེས་པའི་ཀྱང་གི་སྐྱེས་སྡེ་མ་བསྐྱེས་
 པའི་ཕྱིར་རྣམ་རིག་པ་རང་གི་ལུགས་ཡིན་ཅོ།¹⁴² །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྗེ་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པས་དུང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་དུ་ཚོགས་བཅད་དེ་དྲངས་པའི་མཇུག་ཏུ། འདི་ནི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དང་
 ཡང་སྣང་མོང་པའོ།¹⁴³ །ཞེས་བཀའ་སླུལ་བའི་དོན་ཡང་། ཚོགས་བཅད་དེའི་བརྟན་དོན་སྤང་སོགས་རང་
 གི་མཚའ་ཉིད་དང་བྲལ་ལུགས་དེ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་ཀྱང་ཁས་བྲལ་དུ་རུང་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་
 དགོངས་པ་ལེན་ལུགས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དང་སྣང་མོང་བར་བཤད་པ་མ་ཡིན་པས་ཚོག་ཅུ་ལ་ཚགས་པར་
 མི་བྱུངོ།

དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་རང་འགྲེལ་ལས། ཚོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་སྦྱེ་བ་མེད་པར་
 གསུངས་པའི་དོན་ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་ཉུང་བ་དང་སྤྱོད་པའི་དོན་དུ་འདོད་པར་བཤད་པ་ནི།¹⁴⁴ དེ་དག་གིས་
 ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དགོངས་པ་ལེན་ཚུལ་དུ་འགྲེལ་བཤད་ལས་བཤད་མོད།¹⁴⁵ དེ་ནི་རྒྱ་རྒྱབ་བྱང་རྗེས་
 ཀྱི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པར་མདོན་ཅོ། །ཀྱམ་ལ་གྱི་ལས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་གནས་མ་སུ་

པས་སྲུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་མེད་པ་ལ་འདོད་པར་བཤད་པ་ནི།¹⁶⁰ ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་
ཤེར་བྱོགས་ཀྱི་མདོའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་རང་ལ་གྲགས་
པའི་ལུང་ལས་བདག་མེད་པའི་ཚིག་ལྷུང་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་ལྷགས་བཤད་པའོ།།

ལྷགས་འདིས་ཚོས་སྲུང་ལ་ཚོས་འཁོར་གྱིས་བྱུང་པ་ཁས་མི་ལེན་པས་ཤེར་བྱིན་སོགས་ཐེག་ཚེན་
གྱི་མདོ་ཁས་ལེན་པ་རེ་གཉིས་བྱུང་ཡང་། མདོ་དེ་དག་ཚོས་འཁོར་དུ་འདོད་མི་དགོས་པར་མ་ཟད་བདེན་
བཞི་ལ་ལན་གསུམ་དུ་བཞུས་ཤིང་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་བསྐོར་བའི་མདོ་ཚིག་དེ་དག་མ་གཏོགས་ཐེག་
དམན་གྱི་མདོ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཚོས་འཁོར་ཡིན་པར་མི་འདོད་དེ། དེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
ཞེས་པའི་མིང་དོན་འཆད་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་སོ། །དེས་ན་འདི་དག་གི་ལྷགས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་ན་
ཚོས་འཁོར་ཡིན་པས་མ་བྱུང་བོ། །ཚོས་ཀྱི་སྲུང་པོའི་ཚད་ཀྱང་དུག་གསུམ་རེ་རེ་བ་དང་ཆམ་ཉམ་ལ་སྦྱོད་པ་
ཉི་ཤི་ཚིག་སྟོང་རེ་ཡོད་པས་སྦྱོད་པ་རེའི་གཉེན་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རེ་གསུངས་པ་ལ་བྱ་ཞིང་། ཚོས་སྲུང་
དེ་དག་ཀྱང་གཟུགས་ཀྱི་སྲུང་པོས་བསྐྱུས་པར་འདི་པ་འདོད་དོ། །ཤོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བདེན་མེད་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་པའི་དོན་རྒྱས་ཟེན་ལས་རྩུང་ཟད་དུ་གྱུགས་ཉེ་བཤད་པ་རེ་གཉིས་ཡོད་ལ། ཉན་ཐོས་སྡེ་
གཉིས་པ་ལ་མོ་ཚེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་ན་དེས་པའི་དོན་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་པས་བྱུང་པར་འདོད་ཅིང་
དྲང་ངེས་གཉིས་ཀ་འདོད་པ་ཡང་ཡོད་པར་རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས་བཤད་དོ།།

བཞི་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྣ་བའི་ལྷགས་སྦྱིར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་གཙོ་བོར་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཐེག་ཆེན་གྲུབ་མཐའ་སྣ་བའི་ལྷགས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སྦྱིའི་རྣམ་བཞག། ཁོ་སོའི་རྣམ་བཞག། ལྷགས་གྱི་ཐེག་པའི་རྣམ་བཞག་མདོ་ཙམ་དུ་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་ལ། སྦྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བརྟན་པ་ནི་བཙོམ་ལྡན་འདས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་ཡང་ལྷ་དང་སྐུའི་ཡུལ་དུ་ཤིན་ཏུ་དར་བ་དང་གླིང་གཞན་དག་ཏུ་འད་ཐེག་ཆེན་གྱི་བརྟན་པ་ཡོད་པར་བཤད་མོད། འདྲམ་སྤྱིང་འདྲིར་ནི་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དང་སྣས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་སྦྱོང་བ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཉམས་སུ་བརྟུར་བ་དང་། ལྷལ་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་འཆད་པ་སོགས་གྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བརྟན་པ་འཛིན་པ་དང་སྦྱེལ་བ་ཅུང་ཟད་ཡོད་མོད་ཀྱང་། བལ་ཆེ་བའི་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་གྱི་ལྷགས་འཛིན་པ་དག་གིས་གང་བ་དང་། ཚད་མའི་སྦྱོས་སྤྱུ་སྤྱུལ་བའི་བཀའ་ལ་དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་ཤིང་རྟའི་སྦོལ་གསལ་བར་བྱེ་བ་མེད་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བརྟན་པ་ཉམས་དམས་པ་ལྟ་སྲིད་ཀྱང་བ་བཞག། རྟོན་པ་རང་ཉིད་གྱིས་ཡུང་བརྟན་པ་ལྟར་སྤྱུལ་བའི་བཀའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་བ་ལ་ཚད་མར་སྤྱུར་པའི་ཤིང་རྟའི་སྦོལ་འབྱེད་ཆེན་པོ་མགོན་པོ་སྐུ་སྦྱུང་དང་འབགས་པ་ཐོགས་མེད་གཉིས་གྱིས། བཙོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་གྱི་བཀའ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱུལ་བའི་བཀའི་དྲང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་རྟུལ་ཡུང་དང་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་དག་གིས་སྤྱུས་པར་གཏན་ལ་ལབ་སྟེ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་དང་སྦྱོང་བ་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་སོགས་པ་ལ་སྦོབ་པའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབབས་པའི་ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གསལ་བར་མཛད་པས། སྤྱུལ་བའི་བརྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཞུགས་པའི་སྣལ་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་བཀའ་དྲིན་ལྡོམ་མཐའ་མ་མཆིས་པར་གྱུར་ཅིང་། དེ་ནས་བརྒྱུ་ལྷན་པོའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བརྟན་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱུས་པར་གྱུར་ཏོ།།

རྗེ་བརྟན་དེ་གཉིས་གྱིས་མདོ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་གསུང་རབ་གྱི་དྲང་ངེས་རི་འདྲར་བྱེ་བའི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། བདེ་གསེགས་གསུང་རབ་རྒྱལ་གཉིས་ཤིང་རྟའི་སྦོལ། །ལེགས་པར་བྱེ་བས་སྤྱུལ་བའི་བརྟན་པ་མཚོག། །ས་གསུམ་འགྲོ་ན་ཉི་ལྟར་གསལ་མཛད་པ། །སྐུ་སྦྱུང་ཐོགས་མེད་ཞབས་ལ་སྦྱི་བོས་འདུད།¹⁶⁹ །ཅེས་གསུངས་སོ། །དྲང་ངེས་སྦྱེ་རྒྱུ་ཡུང་སྐུ་སྦྱུང་གྱི་

རིགས་ཚོགས་ཀྱི་མདོ་ཁྱེད་ལས་པུས་དང་། ཐོགས་མེད་ཀྱི་ས་ལྗོངས་། ལྷོ་མ་རྒྱུ་གཉིས་སོགས་ལས་
 འབྲུང་བ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་རྣམས་ལས་གང་ཞིག་ཀྱི་དྲང་པའི་དོན་ཡིན། གང་ཞིག་ཀྱི་ངེས་པའི་དོན་
 ཡིན། དེ་དག་གི་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཁྱུང་པར་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཁྱུང་པར་དེས་དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་འདི་
 ལྟ་སྟེ་ཞེས་གསུང་རབ་སྤྱིའི་དགོངས་པ་འགྲུབ་ཚུལ་རྒྱུ་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ལ་བྱ་ཡི་མདོ་གང་ཡང་རུང་
 བ་གཅིག་གི་དོན་བཀའ་བ་ཙམ་ལ་མི་བྱའོ། །དེའི་སྤྱིར་བོད་སྐད་ཀྱི་གིས་གིང་རྟའི་སྐོལ་འབྱེད་བཞིར་
 འདོད་པ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ལེགས་པའདད་གསེར་འབྱེད་དུ་བཀའ་བ་ལྟར་ཡིན་ལ། རང་རེའི་མཁས་
 པ་དག་གིས་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་དང་། རྒྱ་རྒྱུབ་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཏེ་གིང་རྟའི་སྐོལ་འབྱེད་གསུང་དུ་འདོད་
 པ་ཡང་ལེགས་པའདད་གསེར་འབྱེད་ལས། རྗེ་བཙུན་དང་རྒྱ་རྒྱུབ་ཞབས་གཉིས་ཀྱིས་གིར་སྤོལ་འགྲུབ་ཚུལ་
 གཉིས་སུ་བྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་གནས་སོ།¹⁶⁹ །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དུ་བསམས་པར་སྐྱེད་ནའང་།
 གསུང་དེ་ནི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་དུ་ཡུམ་གྱི་སྐྱེས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་
 བཀའ་བ་དང་། དཔལ་མགོན་རྒྱ་རྒྱུབ་ཀྱིས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་སོགས་སུ་ཡུམ་གྱི་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་
 རིམ་པ་གཙོ་བོར་བཀའ་བས་ཡུམ་དོན་གཙོ་བོར་འགྲུབ་ཚུལ་མི་འདུ་བ་གཉིས་སུ་གནས་པར་གསུངས་པ་
 ཡིན་གྱི། དཔལ་མའི་གིང་རྟའི་སྐོལ་འབྱེད་ལ་གཉིས་སུ་བཞེད་པ་མིན་ལོ།

ལེགས་པའདད་སྟོང་པོ་ལས། མགོན་པོ་རྒྱ་རྒྱུབ་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་རྒྱལ་དང་། བདག་ཉིད་
 ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་རྒྱལ་གྱི་གིང་རྟའི་སྐོལ་གཉིས་སུ་ནས།¹⁷⁰ ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། དཔལ་མའི་གིང་རྟའི་སྐོལ་འབྱེད་རྒྱ་རྒྱུབ་དང་། སེམས་ཙམ་པའི་གིང་རྟའི་སྐོལ་འབྱེད་
 ཐོགས་མེད་ཁོ་ནར་བྱེད་པ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལོ། །རྗེའི་སྐོལ་གྱི་སྤོ་བོ་རྒྱལ་ཚབ་
 ཐམས་ཅད་མཁུལ་པས་རྣམ་པའདད་སྟོང་པོ་རྒྱུན་དང་། མཁས་གྲུབ་སྐྱེད་ཉི་མས་ནི་སྟོང་ཐུན་སྐྱལ་བཟང་
 མིག་འབྱེད་དུ་ཡང་གིང་རྟའི་སྐོལ་འབྱེད་ལ་རྒྱ་རྒྱུབ་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་མང་
 དུ་གསུངས་ཏེ། འདིར་ལུང་རྣམས་མངས་ཀྱིས་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །གཞན་དུ་ནི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་
 སེམས་ཙམ་པའི་གིང་རྟའི་སྐོལ་འབྱེད་དུ་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་སྟེ། མདོ་སྟེ་རྒྱུན་དང་འབྱེད་རྣམ་གཉིས་སུ་
 སེམས་ཙམ་པ་དང་མཐུན་པའི་ལྟ་བ་བཟན་པའི་སྤྱིར་པོ། །མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ནི་དཔལ་སེམས་ཀྱི་གིང་རྟ་
 ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གིས་གང་འདོད་པའི་སྤོགས་སུ་ལེགས་པར་བཀའ་བ་འདུག་པས། དེས་རྒྱལ་
 གཞན་དུ་དྲང་དུ་མི་རུང་པའི་དཔལ་མའི་གིང་རྟའི་སྐོལ་སྤོ་བར་ག་ལ་རུང་། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་བཞི་བརྒྱུ་བ་
 ཡང་གནས་བཟན་ཆོས་སྟོང་གིས་སེམས་ཙམ་དུ་བཀའ་བ་དང་། རིགས་ཚོགས་རྣམས་ཀྱང་སེམས་ཙམ་གྱི་

ཕྱོགས་སུ་དྲངས་པ་སྤང་བས་རིགས་ཚོགས་ཀྱང་དབུ་མ་པའི་གིང་རྟའི་སྒོལ་འབྲེད་པའི་བསྟན་བཅོས་མ་
 ཡིན་པར་འགྲུར་རམ་སྐྱམ་ན་མི་མཚུངས་ཏེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་དགོངས་དོན་མཐར་ཐུག་དུ་མར་གནས་
 ཀྱང་བསྟན་ཚོད་གྱི་དོན་ཅམ་ལ་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་པར་འབྲེད་མཁན་པོ་དག་གིས་བཤད་
 བསམ་ན་སེམས་ཅམ་དུ་བརྒྱལ་བ་ཡང་རྒྱན་གྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་མིན་ཀྱང་དགོངས་པ་ཅམ་དུ་གནས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། དབུ་མ་རིགས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་གསལ་བར་
 མཛད་གྱི་སེམས་ཅམ་པའི་ཕྱོགས་བསྟན་པ་མེད་པས་སེམས་ཅམ་གྱི་ཕྱོགས་སུ་བརྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་
 བཅོས་གྱི་དགོངས་པ་མ་རྟོགས་པར་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར།

འོན་མཁོན་པོ་ཀླ་སྐྱབ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་
 གྱི་ལུགས་མི་འཐད་པའི་རྒྱལ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ཆེར་མེད་པ་ཅི་ཡིན་སྐྱམ་ན། དེ་ནི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་
 ཀྱིས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་གྱི་གིང་རྟའི་སྒོལ་བྱེ་བ་ནི་མཁོན་པོ་ཀླ་སྐྱབ་ཀྱིས་རིགས་ཚོགས་མཛད་པའི་རྗེས་
 བསུང་བ་ཡིན་པས་རྩ་བར་ལུགས་དེ་འགོག་པའི་རིག་པ་དངོས་སུ་མ་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚོན་དེ་ཡིན་ལ། འོན་
 ཀྱང་རིགས་ཚོགས་ལས་བཤད་པའི་རིགས་པ་ཕལ་མོ་ཆེ་ཞིག་ནི་སེམས་ཅམ་པ་འགོག་པ་ལ་ཡང་སྐྱོར་བར་
 རྒྱ་བའི་ཞབས་དང་། ལེགས་ལུན་འབྲེད་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས།
 རྣལ་འབྱོར་སྐྱོད་པ་པས་དངོས་པོ་བདེན་པར་སྐྱབ་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བྱས་པ་ནི་རྩ་བ་མཁན་
 པོའི་རྗེས་སུ་བྱུང་བས། འདིར་ཡང་རང་སྤེལ་ཕྱོགས་སུ་ལེན་པ་ན་དོན་སྐྱེ་གཉིས་ཕྱོགས་སུ་མཛད་ལ་དེ་
 དག་ལ་ལུང་གི་གནོད་པ་སྟོན་པ་ན་འང་ཐེག་དམན་གྱི་སྤེལ་ནས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་འང་
 འདི་དག་གི་འདོད་པ་བཀག་ན་རྣལ་འབྱོར་སྐྱོད་པ་པའི་དངོས་པོ་བདེན་པར་འདོད་པ་ཡང་ཞེགས་པར་
 འགྲུར་བས་འགོག་པའི་རིགས་པ་ནི་ཐུན་མོང་བའོ་ནོ། །ཞེས་རྩ་བའི་རྣམ་པའི་བཤད་ཆེན་མོར་གསུངས་
 སོ། །^{༡༤} །རྗེ་བཙུན་དམ་པ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྗེ་རྗེས་ཀྱང་། བར་ཕྱིན་ཡིག་ཆར་སྟོན་གྱི་མཁས་པའི་
 ཁས་ལེན་གྱི་རྟེན་ཅོན་ཅམ་མཛད་ཀྱང་རང་གི་བཞེད་པ་ནི་གིང་རྟའི་སྒོལ་འབྲེད་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ཡིན་པར་
 གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་གི་བཤད་ལུགས་ལས་ཤེས་སོ། །^{༡༥}

དབུ་སེམས་ཀྱི་གིང་རྟའི་སྒོལ་ཆེན་པོ་འདི་གཉིས་ལ་བདེན་པ་བཞི་དང་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་
 ལ་སོགས་པ་ཐེག་པ་དམན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཉམས་ལེན་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་
 ཡང་སྐྱོད་པའི་རྟེན་སེམས་སྐྱེད་པ་དང་། སྐྱོད་པ་ཕ་ལོ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་སྐྱོབ་པ་དང་། ལམ་ལྷ་ས་བར་
 རིམ་གྱིས་བཞོད་དགོས་པ་དང་། འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བྱེད་པ་དང་། ལམ་གྱི་སྐར་

བྱ་སྐྱིབ་པ་ལ་ཉེན་སྐྱིབ་ཤེས་སྐྱིབ་གཉིས་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་གང་
 ཟག་དང་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་སུ་འཛོག་པ་སོགས་པལ་ཆེར་མཚུངས་ཤིང་།
 བདག་མེད་པ་གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་དང་། དེས་སྐྱིབ་པ་སྐྱོར་ཚུལ་དང་། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ལམ་
 གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་བཞག་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་མི་འདྲ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་
 ཚོས་གྱི་བདག་མེད་པ་དང་། ས་བཅུའི་རྣམ་བཞག་དང་། ལོངས་སྐྱུ་སོགས་ཐེག་ཚེན་གྱི་ལམ་འབྲས་ཡོངས་
 སུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་བཞག་ཁས་ལེན་པ་དང་མི་ལེན་པའི་བྱུང་བར་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་
 བའི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། གང་དག་ཐེག་ཚེན་གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་བ་དང་ཐེག་ཚེན་གང་ཟག་གཅིག་ཏུ་འདོད་
 པ་དག་གིས་རང་གི་དེ་ཉིད་གསལ་བར་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ནོ།།

འོ་ན་ཉེན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ལ་ཐེག་ཚེན་གང་ཟག་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། སྤྱིར་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་
 སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་གྱི་སྲོ་ཙམ་སྐྱེ་བའི་མཐའ་མ་བཀག་ཀྱང་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་མ་དོར་བཞིན་དུ་བྱང་
 ཚུབ་གྱི་སེམས་མཚན་ཉིད་ཚང་བར་སྐྱེ་བ་ནི་གནས་མེད་དེ། འདི་ལྟར་ཐེག་ཚེན་སེམས་སྐྱེད་མཚན་ཉིད་
 ཚང་བར་སྐྱེ་བ་ལ་བྱང་ཚུབ་དོན་གཉེར་དང་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་སྲོ་གཉིས་སྐྱེ་དགོས་ལ། དོན་དུ་
 གཉེར་བྱའི་བྱང་ཚུབ་དེ་ལ་ཡང་ཐ་ན་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ལྟར་གྱི་སྲིད་ཞེའི་མཐའ་གཉིས་བཀག་པའི་མི་
 གནས་པའི་བྱང་འདས་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དོན་མཐར་ཐུག་གཟུགས་གྱི་རྒྱ་གཉིས་གྱི་ནང་ནས་
 ཀྱང་ལོངས་སྐྱོད་རྟོགས་སྐྱེ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་པར་དུ་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་མགོ་རྩམ་པའི་
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཐེག་པ་སྐྱས་ལས། བཟང་དང་སློན་པའི་སྟོབས་ཅན་དང་།¹⁶⁶ །ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཚང་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་མང་
 པོ་ལས་གསལ་བར་བཤད་ཅིང་རྗེ་ཡཔ་སྐས་གྱིས་ཀྱང་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་བཤད་མོད་འདིར་མངས་གྱིས་
 དོགས་ནས་མ་བྱིས་སོ། །དེས་ན་སྐོབ་དཔོན་བྱང་ཚུབ་བཟང་པོས། མདོ་སྡེ་པ་ལ་བསྐྱོབ་དང་། སྐོན་ལམ་
 དང་། སྐྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་ཐེག་ཚེན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་སྐྱེ་བ་བསྐྱལ་པ་མང་པོར་ཞེ་བའི་དབྱིངས་སུ་གནས་
 པས་ཐེག་དམན་པ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་།¹⁶⁷ རྒྱ་གར་བ་གཞན་འགའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་
 མོད་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་དང་འགའ་བས་འཐད་པར་མི་སེམས་སོ། །དེས་ན་གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་
 རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་དབྱེད་པའི་ཆོ་རྗེ་ཡཔ་སྐས་ཀྱི་བཀའ་སྟོལ་ལྟར་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་དང་མཐུན་
 པ་ཅིག་དགོས་གྱི། རྒྱ་གར་བ་གཅིག་གིས་བཤད་པ་ཙམ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་ལུང་མང་དུ་འདྲེན་པ་ཙམ་ལ་
 དགའ་བར་མི་བྱ་སྟེ། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ནི་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོག་ཚོས་ལ་རྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལྟར་ལ་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཀའ་རྒྱུ་ཚུལ་ཇི་འདྲར་མཛད།
རིགས་པ་ཅི་འདྲ་ཞིག་གི་སྐོ་ནས་དྲང་ངེས་ཕྱི་བ་ཡིན་ཟེར་ན་བཤད་པར་བྱ་ཏེ། འདི་ལ་གཉིས། ཐེག་ཆེན་
བཀའ་རྒྱུ་ཚུལ་དང་། རིགས་པ་ཇི་ལྟ་བུའི་སྐོ་ནས་དྲང་ངེས་ཕྱི་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་ལ་གཉིས། ཉན་ཐོས་ལྟེ་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་བཀའ་མ་ཡིན་པར་སྐྱུ་ཚུལ་དང་། དེའི་
ལན་བཤད་པའི་སྐོ་ནས་ཐེག་ཆེན་བཀའ་རྒྱུ་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་ནི། དོན་སྐྱེ་ལྟེ་གཉིས་ན་ཤེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་རྣམས་ནི་བཀའ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟེ་སྐྱོད་
གསུམ་དུ་མ་བརྟུས་པའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་མཐའ་ལྟ་བུ་བཞེན་ནོ། །རིག་བྱེད་མཐའ་བརྣམས་ནི་གསྐའི་རྣམས་
བཀྲ་བ་དང་། རྒྱ་ལྷུང་བ་དང་། བརྟུང་བར་གནས་པ་དང་། གསང་སྤྲུགས་བརྒྱན་པས་སྤྲིག་པ་འདག་པར་
སྐྱེ་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་བས་བཀའ་མ་ཡིན་ནོ། །ཆད་པར་ལྟ་བུ་རྣམས་བཞེན་དུ་
རྒྱ་དང་འབྲས་ལུའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ལྟེ་བ་བཙོ་བརྒྱད་པོ་གང་གི་ཡང་
ཁོངས་སུ་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྟེ་བར་བྱེད་པ་པོ་དག་གིས་མ་བརྟུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁོངས་སྐྱོད་
ཚོགས་པའི་སྐྱེ་རྟལ་པར་སྐྱེ་བས་འདྲུ་ས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་སྐྱེ་བ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་།
བདེར་གཤེགས་སྟོང་པོས་ཀྱུ་ན་ལ་བྱུང་བ་དང་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པས་བདག་མེད་
པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ལྷ་འདོད་མེད་ལོ་འདུལ།¹⁶⁴ །ཞེས་སྐྱེ་བའི་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་
མ་ཡིན་པར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། དག་བཙོམ་པ་རྣམས་ལ་སྐྱོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱིམ་པ་ལ་ལུག་བྱ་བར་སྟོན་
པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་ལྟེ་གཉིས་པ་ལས་ཀྱང་བྱུང་བའི་སྐོ་ནས་དྲང་ངེས་ཕྱི་ཚུལ་ལས་རྣམས་ཀྱང་ཆོག་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དང་། སངས་རྒྱས་ལྷ་ཀྱུ་ཐུབ་པ་སྐྱུལ་བ་ཡིན་པར་སྐྱེ་བས་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དང་། རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཞེས་སྐྱེ་བ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལྟེ་
མང་པོ་ལས་འབྲས་ལུ་མེད་པའི་བསྐྲུན་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། འིན་ཏུ་སྤྲིག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་རྩ་བ་ནས་
འབྱུང་བར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། འིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་ཆད་པར་ལྟ་བུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། གྱི་
གྱིའི་མི་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བུ་མདོ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་གྲགས་པ་དང་
འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། མི་རྟག་སོགས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཉིད་མ་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་མེད་པར་འགྲུང་བའི་ཕྱིར། དེས་
ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་བཀའ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། འདིའི་ལན་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཡང་སྤྱིང་པོ་བསྐྱེས་པ་ཙམ་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དབུ་མ་སྤྱིང་པོ་ལས། ཐེག་ཆེན་སངས་རྒྱས་གསུང་ཡིན་ཏེ། །བདག་མེད་ལ་སོགས་སྟོན་པ་དང་། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེ། །སྟོན་ཕྱིར་སློབ་མའི་ཐེག་པ་བཞིན།¹⁶⁶ །ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེ་ཆོས་ཙམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཡིན་ཏེ། །བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྟོན་བཞིན་ལོ། །སྡེ་སྟོན་གསུམ་དུ་མ་བསྐྱེས་པ་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། གང་ཐེག་པ་དམའ་བའི་སྡེ་སྟོན་གསུམ་དུ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་འདུལ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པས་ན་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཡན་རྒྱན་བསྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ནི་བཀའ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེ་ལ་ཡང་འཇུག་ཉན་ཐོས་པ་འདུལ་བ་ཡང་ཡང་དག་པར་མཐོང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་ཡང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར།

སྡེ་པ་བཙོ་བརྒྱད་པོ་ཡང་ནང་པའ་རྒྱན་དུ་རང་རང་གི་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་ལ་འགལ་བ་ཆེར་ཡོད་ལ། རང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱང་རང་གི་མདོ་སྡེ་ལ་ཡང་འཇུག་ །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བསྐྱེད་པའི་གནས་བཅུ་ན་བརྒྱལ་ཡང་སྤང་། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་ཡང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཟུ་བའི་སྡེད་པར་བྱེད་པ་པོ་ཡང་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་སྡེ་པ་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་དགོ་འདུན་པལ་ཆེན་སྡེ་པའི་སྡེ་སྟོན་གྱི་གཞི་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཤར་གྱི་རི་བོའི་སྡེ་དང་། ལུཔ་གྱི་རི་བོའི་སྡེའི་ལུགས་དང་། བཟང་པོའི་ལམ་པས་འདོན་པའི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྟོན་དང་། འཇིགས་མེད་རི་བོའི་སྡེ་སྟོན་གྱི་ཉིས་སྟོང་པ་སོགས་ལས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་འགྲུབ་བའི་ཕྱིར་ན་སྡེ་པ་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མ་གཏོགས་པས་བཀའ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

ལོངས་སྟོན་རྫོགས་སྐྱེ་རྟེན་པར་སྐྱེས་པ་ཡང་རྒྱན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། བདེར་གསེགས་སྤྱིང་པོས་ཁྱབ་པར་སྐྱེས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི། དབང་ཕྱུག་དང་བདག་རྟེན་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་འཁོར་བར་འཇུག་པ་དང་སྟོག་པའི་རྒྱར་གྱུར་པ་སྐྱད་

ཅིག་མའི་རྒྱན་གྱིས་འཇུག་པ་ཡིན་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་
 འཕགས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མ་ལུས་པ་མཐའ་ལུབ་པའི་སློན་ལམ་བཏབ་པས་གཏན་དུ་ཡོངས་སུ་ཕྱ་
 ངན་ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཁས་སྤངས་པའི་
 ཕྱིར། ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞིབ་དང་འགལ་བ་མ་ཡིན་ལོ། །ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལུང་བརྟན་པ་ཡང་དེ་
 དག་ལས་དབང་པོ་ཞིན་ཏུ་རྗོངས་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་ཏུ་རུང་བའི་མ་དེས་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ལ་དགོངས་
 ཏེ་ལུང་བརྟན་པ་ཡིན་ལ། ཐེག་ཆེན་ལས་དབྱེ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་སྤྲད་པའི་འགའ་ཡང་མེད་དེ། འོན་ཀྱང་
 མདོ་འགའ་ཞིག་ལས་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བྱང་པར་ལུངས་དཀར་དང་རི་རབ་ལ་སོགས་
 པའི་དབེས་གསུངས་པ་ནི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱང་པར་གྱིས་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། དམོད་པ་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་བྱིམ་པ་རྣམས་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་
 རྣམས་གྱིས་ཀྱང་བྱུག་བྱ་བའི་འོས་ཡིན་པར་སྡེ་བ་བཅོམ་བརྒྱད་ལ་གྲགས་པའི་གཞུང་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བའི་
 ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལ་གྲུ་ས་པར་བྱ་བའི་རྒྱུའི་བྱང་པར་ལ་
 གཅེས་པར་བྱ་བའི་སྤྲད་དུ་མདོ་དུ་མ་ལས་བཀའ་སྤྱུལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བམ་མཁའ་མཛོད་ལ་སོགས་པའི་
 སློན་ལམ་ཀྱང་རྒྱུན་ཡོངས་སུ་ཚང་བ་ན་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་དེ་དག་གིས་
 བཀའ་མ་ཡིན་པར་བརྒྱབ་མི་ལུས་སོ།།

གཞན་ཡང་ཤུག་ལུབ་པ་ནི་སྤྲུལ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་རིགས་ཏེ། འོག་མིན་གྱི་རྟོན་ཅན་གྱི་ཡོངས་
 སྤྲོད་རྫོགས་པའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡོངས་སྤྲུལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་མངའ་ན་ཡང་སྤྲུལ་པའི་སྤྲུལ་
 བ་ནི་འགལ་བ་མེད་དེ། སློན་གྱི་སློན་ལམ་གྱི་མཐུ་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་
 སློན་པར་ནི་བྱེད་ཅག་ལ་གྲགས་པའི་ལུང་ལས་ཀྱང་མང་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་ལུས་འབྲུབ་པ་ལ་སོགས་
 པ་ཡང་རྒྱ་ཉིད་ནི་སྤིག་པ་འདག་བྱེད་དུ་མི་འདོད་ཀྱང་སྤྲུལ་ཏེ་སྤྲུལ་པའི་སློན་ལམ་གྱི་མཐུད་དང་། བསྐྱེད་གནས་
 པ་སོགས་པ་ནི་ལྷའི་སྤྲུགས་སྤྲུབ་པའི་ཆེད་དང་། གཟུངས་སྤྲུགས་ནི་ཉིང་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་བྱང་པར་
 ཅན་ལ་འདོད་པས་སློན་མེད་ལ། དེས་པའི་ལས་ཀྱང་སྤོབས་བཞི་ཚང་ན་འདག་པའི་མདོ་དང་རིགས་པ་དུ་
 མས་འབྲུབ་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་འབྲས་བུ་མང་དུ་བརྟན་པ་རྣམས་ལས་འགའ་ཞིག་ནི་མཐོང་བའི་
 ཆོས་དང་། འགའ་ཞིག་ནི་གཞན་དུ་སྤོང་བར་འབྱུང་བ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་མེད་
 པའི་བསྤྲུགས་པ་སློན་པ་མ་ཡིན་ལ། གྱི་གྱིའི་མི་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི་ཤུག་ལུབ་པའི་བརྟན་པ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་

བྱས་པའི་ཕྱིར་དེར་མ་བརྟན་གྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཀའ་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབབས་པའི་ལྟ་བུ་བདག་ཅག་གིས་ལུང་དང་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་སྟོན་ཅུས་པའི་ཕྱིར་ཚུད་ཅག་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཀའ་མ་ཡིན་པར་སྐྱེ་བ་ནི་སྟོང་པོ་མེད་པའི་བདུན་གྱི་ཆོག་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་པ་རྣམས་རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱུང་བའི་དོན་ཅུང་ཟད་བསྟུས་པ་ཡིན་ལ། སློ་གྲོས་དང་ལུན་པ་དག་གིས་རྒྱས་པར་ཤེས་འདོད་ན་དེར་ཞིབ་ཏུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ་ངོ་མཚར་བའི་གཏམ་མང་དུ་ཡོད་དོ།།

གཉིས་པ་རིགས་པ་ཇི་ལྟ་བུའི་སྟོན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ་ནི། དེ་སྲུ་སེམས་ཀྱི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་དག་གིས་བྱུང་བའི་བཀའ་ལ་དྲང་ངེས་འབྱེད་པ་ནི་རྟོན་པ་བཞི་དང་། རིགས་པ་བཞི་དང་། དགོངས་པ་བཞི་དང་། ལྷུ་དགོངས་པ་བཞི་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་ནས་འབྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྟོན་པ་བཞི་ནི་ཆོས་ལ་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན། དོན་ལ་རྟོན་གྱི་ཆོག་འབྱུལ་མི་རྟོན། དེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་རྟོན་གྱི་དྲང་བའི་དོན་ལ་མི་རྟོན། ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་ཞེས་པ་བཞིའོ། །དེ་ལ་གང་ལ་རྟོན་པ་བཞི་ནི། ཆོས། དོན། དེས་དོན། ཡེ་ཤེས་བཞི་ཡིན་ལ་འདིའི་ཆོས་ནི་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། གཙུག་ལག་བསྟན་པའི་ཆོས་དང་ནི།²⁰ །ཞེས་གསུངས་པས། འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་དང་དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་གཉིས་ཀ་ལ་གསུང་རོ། །དོན་ནི། དེ་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དང་ནི།²¹ །ཞེས་གསུངས་པས་དེ་དག་གི་རྒྱས་ཟེན་ཚོད་ཀྱི་དོན་དང་། གང་ལ་བསམས་ཏེ་བསྟན་པའི་དགོངས་པའི་དོན་གཉིས་སོ། །དེས་པའི་དོན་ནི། དེས་དོན་ཚད་མ་ལུན་པ་དང་།²² །ཞེས་གསུངས་པས་སེམས་ཅོམ་པ་ལྟར་ན་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་ལ་ཚད་མས་གཞོད་པ་མེད་པ་རྣམས་དང་། དེ་སྲུ་མ་པ་ལྟར་ན་དོན་དམ་པ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །ཡེ་ཤེས་ནི། དེའི་བརྗོད་མེད་ཐོབ་པའོ།²³ །ཞེས་གསུངས་པས་འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱའོ།།

གང་ལ་མི་རྟོན་པ་བཞི་ནི། གང་ཟག་ཆོག་དྲང་དོན། རྣམ་ཤེས་བཞིའོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་ནི། སྤོང་དང་། ཞེས་དངོས་བསྟན་ཆོས་སྤོང་བའི་གང་ཟག་ལ་གསུངས་པ་ནི་གང་ལ་མི་རྟོན་པའི་མཚན་གཞི་ཅོམ་ཡིན་པས་འདིར་བྱང་ས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞུང་ལུགས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་སོ་སྐྱེ་ནས་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་བར་ཐམས་ཅད་གསུང་རོ། །ཆོག་ནི་ཇི་སྟོན་བཤད་པ་དང་།²⁴ །ཞེས་གསུངས་པས་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྗོད་བྱེད་མིང་ཆོག་ཡི་གེ་སྟོན་ཆོགས་ལ་བྱའོ། །དྲང་དོན་ནི། འགོག་པར་ཡང་དག་ཤེས་པ་དང་།²⁵ །ཞེས་གསུངས་པས་སེམས་ཅོམ་པ་ལྟར་ན་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་རིགས་པའི་གཞོད་པ་འབབ་པ་

དང་། དབྱུང་པ་ལྟར་ན་ཀྱུན་རྒྱུ་རྫོང་བའདེན་པ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ལ་བྱའོ། །རྣམ་ཤེས་ནི། བརྗོད་
དང་བཅས་པ་ཐོབ་པ་དག།^{ལ།} །ཞེས་གསུངས་པས་འདིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་མིག་སོགས་དབང་ཤེས་དང་ཀྱུན་
རྒྱུ་རྫོང་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཤེས་ཀྱང་ཡོད་པར་གསུངས་པས་ན་སྐབས་ཐོབ་གྱིས་གནས་ལུགས་ལ་སློབ་པ་
ལྟོགས་པའི་ཤེས་པ་འཇམ་གནས་ལུགས་ལ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ལ་བྱས་ན་ལེགས་སོ།།

དེ་ནི་དེ་དག་ལ་རྟོན་མི་རྟོན་གྱི་རྒྱལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ས་སྡེ་ལས་གང་ཟག་དང་དུས་དང་ཚད་
མའི་སློབ་ནས་གསུངས་རྒྱལ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་ད་ལྟར་ཉེ་བར་མཐོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དགོངས་
པ་མཛོད་ཅམ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རྟོན་མི་རྟོན་ནི་ཡིད་ཆེས་མི་ཆེས་ལ་བྱའོ། །གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཆེས་
ལ་རྟོན་པ་ནི། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཤད་པས་སྤང་བར་བྱ་ལ། འདི་ནི་རི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་བཤད་པས་སྤང་
བར་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཆེས་ལ་རྟོག་དཔྱོད་མེད་པར་སྟོན་པ་བོའི་གང་ཟག་ཁོ་ན་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་
སྤང་དོར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འདི་ནི་ཡང་དག་པའི་ལམ་བཤད་པས་སྤང་བར་བྱ་ལ། འདི་ནི་ཡང་དག་པ་
མ་ཡིན་པའི་ལམ་བཤད་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཆོས་ལ་བརྟགས་ནས་ཡིད་རྟོན་
པར་བྱེད་པ་སྟེ། བྱང་ས་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི་ནག་པོ་བསྟན་པ་དང་ཚེན་པོ་བསྟན་པ་ཡང་དག་
པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་རབ་རྒྱ་ཤེས་ཏེ་རབ་རྒྱ་ཤེས་ནས་ཀྱང་རིགས་པ་ལ་རྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། གནས་
བརྟན་ནམ་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གམ་དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་འཇམ་དགའ་འདུན་གྱིས་ཆོས་དེ་དག་བཤད་དོ་ཞེས་
གང་ཟག་ལ་རྟོན་པ་མིན་ནོ།^{ལ།} །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེས་ན་ཆོས་ལ་འཐད་མི་འཐད་བཤད་རྒྱ་གང་ཡང་མེད་པར་འདི་ནི་དེད་ཅག་གི་སྤྱམས་བཤད་
པ་ཡིན་པས་ཁས་ལེན་དགོས་ལ་འདི་ནི་གཞན་གྱི་སྤྱམས་བཤད་པ་ཡིན་པས་ཁས་ལེན་མི་རུང་ཞེས་གང་
ཟག་ཁོ་ན་རྒྱ་མཚན་དུ་སྐྱེ་བ་དག་ལ་རྟོན་པ་དང་བོའི་དོན་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཙམ་
ལུན་འདས་ཀྱི་གསུང་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་ཡིན་མོད་ཀྱང་སྤར་ལྟར་བཤད་པ་ནི་
ཡིད་ཆེས་རྒྱལ་བསྟན་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཡིན་པས་དེའི་བཀའ་ལ་ཡིད་ཆེས་དགོས་ཟེར་བ་མ་ཡིན་གྱི། དེས་
བསྟན་པའི་ཆོས་ཐར་འདོད་ལ་མི་བསྐྱེ་བས་བཙམ་ལུན་འདས་ཚད་མར་རྒྱབ་དགོས་པའི་གནད་གྱིས་སོ།།
དེས་ན་གོང་དུ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་པས་སྤང་བར་བྱ་ལ་ཞེས་སྐྱབས་པ་ཡང་། དཔེར་ན་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་ཀྱང་ས་ལམ་མཐོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྤང་དོར་གྱི་གནས་སྟོན་པ་འགའ་ཞིག་ ད་
ལྟ་ལས་དང་བོ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་ལག་རྒྱ་སྤང་མི་རུང་བ་རྣམས་ལ་ཁྱད་པར་དེ་ལྟ་བུ་མ་གོ་བར་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཡིན་པ་ཅམ་འབང་ཞིག་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ལག་རྒྱ་སྤང་བ་ལྟ་བུ་ལ་བྱའོ།།

ཚིག་ལ་མི་རྟོན་དོན་ལ་རྟོན་པ་ནི། གང་གིས་ཚོས་འཆད་པའམ་རྩོམ་པ་འམ་རྩོད་པ་ལ་ཡང་རྒྱུ་
 རྟེན་དང་ཡི་གེ་དང་ཚིག་འབྲུ་ལེགས་པར་སྦྱར་བའམ་ལེགས་པར་མ་སྦྱར་བ་ཡང་རྒྱུ་རྟེན་ལེགས་
 པར་བཤད་པ་ནི་སྒྲུབ་བར་བྱ་ལ། ཉེས་པར་བཤད་པ་ནི་སྐད་དང་ཡི་གེ་དང་ཚིག་འབྲུ་ལེགས་པར་སྦྱར་བ་
 ཡང་རྒྱུ་རྟེན་དོར་བར་བྱ་དགོས་པས་ཚིག་དོན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དོན་ལ་རྟོན་པའོ། །འདིའི་ལེགས་པར་
 བཤད་པ་ནི་ལྷང་དང་རིགས་པ་དང་མི་འགལ་བ་དང་། མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་
 སྦྱར་བའི་ཐབས་ཡང་དག་པ་བརྟན་པ་ཡིན་ལ། ཉེས་པར་བཤད་པ་ནི་དེ་ལས་བརྒྱུ་ག་པའོ། །དེ་ཡང་བྱང་
 རྒྱུ་མེམས་དཔའི་ས་ལས། དེ་ལ་བྱང་རྒྱུ་མེམས་དཔའ་ནི་དོན་འདོད་པའི་སྦྱིར་གཞན་ལས་ཚོས་མཉམ་
 པར་བྱེད་ཀྱི། ཚིག་འབྲུ་ལེགས་པར་སྦྱར་བ་འདོད་པའི་སྦྱིར་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དོན་འདོད་པའི་སྦྱིར་ཚོས་མཉམ་
 གྱི། ཚིག་འབྲུ་འདོད་པའི་སྦྱིར་མ་ཡིན་པས་ན་པལ་བའི་སྐད་ཀྱིས་ཚོས་སྟོན་ན་ཡང་བྱང་རྒྱུ་མེམས་དཔའ་
 དོན་ལ་རྟོན་པ་ནི་གྲས་པར་བྱས་ཏེ་མཉམ་པར་བྱེད་དོ།¹⁷⁴ །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་
 གྲང་བྱང་པའི་ལྷང་དེའི་དོན་བསྟུར།¹⁷⁵ དེ་ལས་བརྒྱུ་ག་པའི་ཉེས་པ་ངོས་བཟུང་བའི་སྐབས་སུ་ཚིག་མི་
 ལེགས་ན་དོན་ལེགས་གྲང་དེ་ལ་མི་གནས་ལ། ཚིག་ལེགས་ན་དོན་མི་ལེགས་གྲང་དེ་ལ་གནས་པ་ནི་ཉེས་
 བྱས་སུ་བཤད་པས་ན་དེ་ལས་བརྒྱུ་ག་པ་ནི་རྟོན་པ་གཉིས་པའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དྲང་དོན་ལ་མི་རྟོན་ངེས་དོན་ལ་རྟོན་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཀའ་ལས་ཡོངས་སུ་མ་
 སྟོན་གྱི་སྦྱེས་སུ་དྲང་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་སྦྱ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་རིགས་པའི་གཞོད་པ་འབབ་པ་
 རྣམས་ནི་གཏུལ་བྱ་དྲང་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པར་ཤེས་ནས། དངོས་པོའི་དེ་ལོན་ཉིད་དོན་ཇི་ལྟར་བཞིན་
 དུ་སྟོན་པ་སྦྱ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་རིགས་པའི་གཞོད་པ་མི་འབབ་པ་རྣམས་ནི་ངེས་པའི་དོན་དུ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་
 རྟེ། བྱང་ས་ལས། ཡང་བྱང་རྒྱུ་མེམས་དཔའ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དང་ཞེན་ཅིང་། དགའ་བཞེན་
 ཏེ། གསུང་ལ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མངོན་པར་དགའ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་
 རྟེན་ལ་རྟོན་གྱི། དྲང་པའི་དོན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་ལ་རྟོན་ན། ཚོས་འབྲུལ་བ་འདི་ལས་
 མི་འཕྲོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་དྲང་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་ལེ། སྦྱོ་སྦྱོ་ཚོགས་ནས་ཞུགས་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་
 པར་དབྱེ་བ་མ་ངེས་པས་ཐེ་ཚོམ་སྦྱེད་པ་ཡིན་པའི་སྦྱིར་རོ།¹⁷⁶ །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་སྦྱིའི་དབང་དུ་
 བྱས་པ་ཡིན་གྱི་ཞིབ་ཏུ་ན་དུ་མེམས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དྲང་ངེས་ཀྱི་བྱང་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་
 མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་རྟོན་པ་གསུམ་པའི་ཞིབ་ཆ་སོ་སོར་བྱེད་པ་ཡང་དེས་དབག་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པ་ནི། ངེས་དོན་འཚོལ་བའི་སྐབས་སུ་སྦྱོ་བོ་པལ་བའི་མིག་

ལ་སོགས་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་དང་། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་ལྟུང་ལ་བའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་དེ་
 ལྟར་སྒྲུབ་བ་ཙམ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་སྤངས་ནས། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་
 ཤེས་སམ་དེའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔོག་པར་བྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ལ་རྫོན་པར་བྱེད་པའམ། ཡང་
 ཅ་ཐོས་བསམ་གྱིས་དོན་སྤྱི་ཙམ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཡིད་མི་རྫོན་པར་རྫོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པས་མངོན་སུམ་
 དུ་རྫོགས་པ་ལ་སྤྱིར་བོ་དང་བཅས་པར་ཡིད་ཆེས་པ་སྟེ། དང་པོ་ནི་མངོ་ལས། མིག་དང་རྣ་བ་སྟུ་ཡང་ཚད་
 མ་མིན།¹¹⁷ །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་དང་། བྱི་མ་ནི་བྱང་ས་ལས། ཡང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི་
 མི་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྤྱིར་བོར་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི། ཐོས་པ་དང་བསམས་པས་ཚོས་དང་དོན་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་ཙམ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།¹¹⁸ །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁུའ་བས་ཀྱང་སོ་སོ་སྟེ་བོའི་ཤེས་
 པའི་སྤང་རྒྱལ་འདི་གནས་ལུགས་མ་ཡིན་གྱི། འཕགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་རྒྱལ་དེ་ཉིད་གནས་
 ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་ཡེ་ཤེས་ལ་རྫོན་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།¹¹⁹ །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 སའི་དངོས་གཞི་ལས་ནི། སྤྱིད་ཅེ་མན་ཚད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཇི་ཙམ་ཐོབ་ཀྱང་ཡིད་མི་རྟོན་ལ།
 འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྫོན་པ་ནི་རྫོན་པ་བཞི་པའི་དོན་དུ་གསུངས་
 པ་ལྟར་ན།¹²⁰ རྣམ་ཤེས་ནི་འཁོར་བས་བསྐྱས་པའི་ཤེས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ནི་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྐྱས་
 པའི་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས་པ་འདྲའོ། །འོན་ཀྱང་མངོ་དང་བྱང་ས་ལས་གསུངས་པ་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་
 དབང་དུ་བྱས་པའི་རྫོན་པ་བཞི་པའི་རྣམ་བཞག་དང་། སའི་དངོས་གཞི་ལས་གསུངས་པ་ནི་ཐེག་པ་དམན་
 པའི་གནས་སྐབས་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་བྱས་ཀྱང་རུང་ངམ་སྟུ་སྟེ། །སློ་བྱོས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་དབྱེད་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ན། དང་པོ་ཐོག་མར་ཚོས་མཉན་པའི་དུས་སུ་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་པར་ཡང་དག་པའི་
 ལམ་རྟོན་པའི་ཚོས་ནི་སུ་ལས་ཀྱང་རུང་སྟེ་མཉན་དགོས་པ་དང་། དེའི་ཚེ་ཡང་ཚིག་ལ་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་
 པར་དོན་གཙོ་བོར་ཡིད་ལ་འཛིན་པ་སྟེ་ཐོས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་རྫོན་པ་དང་བོ་གཉིས་དང་། དེ་ནས་
 བསམ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་དོན་ལ་ཡང་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་རེས་དོན་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་ཅིང་བྱང་དོན་ནི་དེ་
 རྫོགས་པའི་ཐབས་སམ་ཡན་ལག་དུ་ཤེས་དགོས་པས་རྫོན་པ་གསུམ་པ་དང་། རྒྱབ་བ་ཉམས་ལེན་གྱི་དུས་
 ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་པ་ཙམ་ལ་ཚོག་ཤེས་མི་བྱེད་པར་སྒྲོམ་བྱུང་གི་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བ་
 ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་དགོས་པས་རྫོན་པ་བཞི་པ་འཛིན་པར་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བཤད་དོ། །རྫོན་པ་
 བཞི་བོ་དེས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཟབ་མོ་ལ་མོས་པ་དང་། དགོངས་པ་ཟབ་མོ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། ལུང་གི་

དོན་ལ་ལོག་པར་མི་འཇུག་པ་དང་། ཟག་མིན་གྱི་ཡོ་ཤེས་ཐོབ་པ་བཞི་ལས་མི་ཉམས་པར་གསུངས་ཏེ།
མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། མོས་དང་རྣམ་པར་རྒྱུད་པ་དང་། །གཞན་ལས་ཇི་བཞིན་ཐོས་པ་དང་། །བརྗོད་པ་མེད་
པའི་ཡོ་ཤེས་ལས། །བརྟན་རྣམས་ཉམས་པར་མི་འཇུག་རྟོ།¹⁴ །ཞེས་སོ།།

རྟོན་པ་བཞིའི་རྣམ་བཞག་དེ་དག་གི་ནུ་གལ་ཆེ་བར་སྣང་ནའང་ཕྱིས་གྱི་མཁས་པ་གཞན་དག་
གིས་གསལ་བར་བཤད་པ་མི་སྣང་ལ། །མཁས་གིང་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷན་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་འཇམ་དབྱངས་
བཞད་པའི་དོ་རྗེས་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་ཏུ་ལེགས་པར་བཤད་པ་དང་། དེའི་ཁུངས་སུ་གྲུབ་པའི་བྱང་ས་
མདོ་སྡེ་རྒྱན་རྩ་འགྲེལ་རྗེ་ཡཔ་སྐུ་གྱི་གསུང་རབ་སོགས་ལ་དབྱེད་དེ་ཚུང་ཟད་གསལ་བར་བཤད་དོ།།

རིགས་པ་བཞི་འི། ལྷོས་པའི་རིགས་པ། བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ། འཐད་པས་རྒྱབ་པའི་རིགས་
པ། ཚོས་ཉིད་གྱི་རིགས་པ་སྟེ་བཞིའོ།¹⁵ །དེ་ལ་དང་པོ་འི། འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་བ་རང་རང་གི་རྒྱ་དང་
རྒྱུ་ལ་ལྷོས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་དང་དེ་དག་གི་གཞི་རྣམས་སོ་སོའི་རྫོ་ནས་འཚོལ་བའོ།།
གཉིས་པ་འི། མེས་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་སོགས་ཚོས་རྣམས་གྱིས་རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པ་སྟེ། འདི་
ཡང་བྱ་བྱེད་ཚོས་གསུམ་སོ་སོར་འཚོལ་བའོ། །གསུམ་པ་འི། ཚད་མ་གསུམ་དང་མི་འགལ་བར་དོན་རྒྱབ་
པ་སྟེ། འདི་ལ་མདོན་སྐྱུལ་དང་རྗེས་དཔག་དང་ལུང་གི་ཚད་མ་གསུམ་པོ་ཡོད་དམ་མེད་སྐྱུལ་དུ་འཚོལ་བའོ།།
བཞི་པ་འི། མེ་ཚེ་བ་དང་རྩ་བརྟན་པ་སོགས་ལ་དེ་དག་གི་ཚོས་ཉིད་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་འགས་པའི་ཚོས་ཉིད་
དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ཚོས་ཉིད་དང་། གནས་པའི་ཚོས་ཉིད་ལ་མོས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། རིགས་པ་
འདི་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་རྒྱལ་པའི་གསུང་རབ་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པའོ།།

དགོངས་པ་ཅན་བཞི་འི། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཚོས་སྐྱར་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་དེའི་
ཚེ་སངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་སུ་གྲུབ་དོ་ཞེས་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་
མེད་ཅེས་པ་ལྟ་སུ་རྒྱ་རི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གཞན་ལ་དགོངས་པ་དང་། བདེ་བ་ཅན་དུ་སྦྱེ་བར་སྦྱོན་
ལམ་བཟང་བ་ཅམ་གྱིས་དེར་སྦྱེའོ་ཞེས་པ་ལྟ་སུ་དུ་ས་གཞན་ལ་དགོངས་པ་དང་། གང་ཟག་ཁ་ཅིག་ལ་
བསྐྱེད་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་འགའ་ཞིག་དེས་ཚོག་པར་འཇིན་པའི་གང་ཟག་ཁ་ཅིག་གི་རོར་སྐྱད་པ་ལྟ་སུ་
གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་རྩ་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་རོ།¹⁶

ལྷེ་པོར་དགོངས་པ་བཞི་འི། བརྟན་པ་ལ་གཞུག་པའི་དོན་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་
གསུངས་པ་ལྟ་སུ་གཞུག་པ་ལ་ལྷེ་པོར་དགོངས་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་ཚོས་ཐམས་
ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་སུ་མཚོན་ཉིད་ལ་ལྷེ་པོར་དགོངས་པ་དང་། དམ་པའི་ཚོས་བརྟན་

བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་བརྒྱད་འདུ་ལ་བའི་སྲིད་དུ་ཐེག་ཆེན་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་གཉེན་པོ་ལ་ལྡེམ་པོར་
དགོངས་པ་དང་། གྲགས་པའི་ཡི་གེ་དན་པ་མ་གྲགས་པའི་དོན་ཟབ་མོ་སྟོན་བྱེད་དུ་བསྐྱར་བ། སྙིང་པོ་མེད་
ལ་སྙིང་པོར་ཤེས། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ནི་བསྐྱར་བ་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པའོ། །དགོངས་ལྡེམ་
དགོངས་གཉེས་མདོ་གཅིག་ལ་ཚང་བའང་ཡོད་པས་ཕན་ཚུན་འགལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཅོ།།

ལྡེམ་དགོངས་བཞི་ཡང་མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་ལས་བཤད་པ་ཉམ་ཏེ།¹⁹⁹ གཉེན་པོ་ལ་ལྡེམ་
པོར་དགོངས་པ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་བཞི་ལ་བྱ་བར་རྒྱལ་ཚབ་རྗེས་པར་སྲིན་རྣམ་བཤད་དུ་གསུངས་སོ།²⁰⁰ །
དོན་གཞན་ལ་དགོངས་པ་དང་མཚན་ཉིད་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་གཉེས་ནི་སེམས་ཙམ་པ་ཁོ་ནའི་འདོད་
པ་ཡིན་པར་ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲིང་ལས་བཤད་དོ།²⁰¹ །འདི་དག་གྲགས་ཆེ་བས་དེ་ཙམ་ལས་མ་
སྟོས་སོ།།

ལྷ་པ། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་སྒྲིབ་པའི་ལུགས་རྒྱས་པར་འཆད་པ།

གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་སྒྲིབ་པའི་ལུགས་དང་། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིབ་པའི་དབུ་མ་པའི་ལུགས་གཉིས། དང་པོ་ལ་གང་ལ་བརྟེན་པའི་གཞུང་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་གོ།

གང་ལ་བརྟེན་པའི་གཞུང་།

དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་གིང་རྟའི་སྐོལ་འབྲེད་པའི་ཐོག་མ་ནི་མགོན་པོ་གྲུ་སྐུ་བ་ཡིན་ལ། རྗེ་བཙུན་དེ་ཉིད་བྱུང་བའི་དུས་དང་དེས་གཞུང་རྗེ་ལྟར་མཛད་པ་སོགས་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པས། འདིར་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱི་བྱུང་བའི་རྒྱལ་རྒྱུང་ཟད་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་འདི་ཉིད་བྱུང་བའི་དུས་ནི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་དུ་སྟོན་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་དགུ་བརྒྱུན་བྱུང་བར་བཤད་ལ། དེར་དངས་པའི་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་གྱི་ལུང་དུ། ང་ནི་མུ་ངན་འདས་འོག་ཏུ། འཕོ་ནི་དགུ་བརྒྱུན་ལོན་པ་ན།¹⁶⁰ ཞེས་འབྱུང་ངོ་། གཞུང་གཞན་དག་ལས་ལོ་དགུ་བརྒྱུ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། སློབ་དཔོན་འདི་བཙོམ་ལྟོན་འདས་གྱིས་ལུང་བསྟན་པ་ནི། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། ཐོགས་མེད་ཅེས་བྱའི་དག་སློབ་ནི། བསྟན་པ་ཙམ་དེ་ནི་དོན་ལ་མཉམས། མདོ་སྡེ་ལས་དོན་དུང་པའི་དོན། རྣམ་པར་མང་པོར་རབ་ཏུ་འབྲེད། འཇིག་རྟེན་རིག་པ་སྟོན་བདག་ཉིད། གཞུང་འབྲེད་ངང་རྒྱལ་ཙམ་དུ་འགྱུར། །དེའི་རིག་པ་གྲུབ་པ་ནི། ལྷ་པའི་སོ་ཉ་མོ་ཞེས་བརྗོད། །དེ་ཡི་སྒྲགས་གྱི་མ་ལྷ་ཡིས་ནི། །སློབ་པ་བཟང་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། བསྟན་པ་ཡུན་རིང་གནས་བྱའི་ཕྱིར། མདོ་ཡི་དེ་ཉིད་དོན་སྣང་བྱེད། འཕོ་ནི་བརྒྱ་དང་ལྷ་བཙུར་འཚོ། །དེ་ལུས་ཞིག་ནས་སྣ་ལུལ་འགོ་འཁོར་བ་རྣམས་སུ་འཁོར་བ་ན། ལུན་རིང་བདེ་བ་རྗེས་སྐྱོང་ནས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མཐའ་གྱིས་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན།¹⁶¹ ཞེས་གསུངས་པའོ།

བྱུང་བའི་རྒྱལ་ནི། རྒྱ་གར་དུ་ཚོས་མངོན་པ་ལ་དགུ་ལན་གསུམ་བྱུང་ནས་བསྟན་པ་རྒྱལ་བ་པ་ན་བཅའ་མོ་རྒྱལ་བའི་མས་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་པའི་རྩ་བ་མངོན་པ་ནི་དགུ་ལན་གསུམ་གྱིས་རྒྱལ་པས། ད་འདི་དར་བར་བྱེད་པ་གཞན་ཡང་མི་སྣང་། བདག་ཀྱང་སྲེད་མེད་དུ་སོང་བས་མི་རྣམས་ཀྱི། ལུས་ལ་སུ་སྐྱེད་ལ་དར་བར་བྱེད་དུ་གཞུག་གོ་སྟམ་ཏེ་རྒྱལ་རིགས་དང་འདུས་པ་ལས་ཐོགས་མེད་དང་། བཅའ་མོ་དང་འདུས་པ་ལས་དབྱིག་གཉེན་བྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་སུ་རྣམས་ལ་སློབ་པའི་ཚོགས་ཡང་བྱས་ཏེ་ཆེར་སྐྱེས་པའི་ཚོ་བུ་གཉིས་ན་ཤེ། ཡི་ལས་གང་ཡིན་ལུས་པས། མ་ན་ཤེ། བྱིད་དེའི་ཕྱིར་མ་སྐྱེད་གྱི་སློབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་བསྟན་

བ་དར་བར་གྱིས་ཤིག་གསུངས་པས། གཙུང་ནི་ཁ་ཚེར་སློབ་དཔོན་འདུས་བཟང་གི་དུང་དུ་བྱོན་ནོ། །གཅེན་
 གྱིས་ནི་བྱམས་པ་བརྒྱབས་ནས་བརྟན་པ་དར་བར་བྱའོ་སྙམ་ཏེ། རི་བྱ་རྒྱུད་གི་ཕྱག་ཏུ་བྱོན་ནས་ལོ་གསུམ་
 དུ་བརྒྱབས་པས་མཚན་མ་ཚུང་ཟང་གྲང་མ་མཐོང་བས་སྒྲོ་སྟེ་ཕྱིར་ཐོན་པ་ན་ཚུན་པོ་ཤིང་བལ་གྱི་འདབ་
 མས་ལྷགས་གྱི་སྤོང་བུ་ལ་ཁབ་བྱེད་པ་མཐོང་ནས་དྲིས་པར། སྤོང་སྟོབས་ལྡན་པའི་སྒྲིམ་བུ་ཡིས། །བརྒྱབ་ན་
 མི་འགྲུབ་གང་ཡང་མེད། །དཀའ་ཡང་བརྟག་པ་མ་དོར་བས། །རི་བོ་རྣམས་གྲང་ཐལ་བར་རྒྱོག་།༩༩ །ཞེས་
 ཟེར་བས་རྒྱུན་བྱས་ཏེ་ཕྱིར་ལོག་ནས། །ཡང་ལོ་གསུམ་བརྒྱབས་ནས་ཐོན་པ་ན་ཚུ་ཐིག་གིས་བྲག་ཟང་པ་
 མཐོང་ནས་བརྟོན་པའི་སྒྲོ་སྟེས་ཏེ་ཕྱིར་ལོག། །ཡང་ལོ་གསུམ་བརྒྱབས་ཏེ་ཐོན་པ་ན་བྱ་སྒྲོམ་བྲག་ཟང་པ་
 མཐོང་ནས་སྤར་ལྟར་ཕྱིར་ལོག། །ཡང་ལོ་གསུམ་བརྒྱབས་པས་མཚན་མ་མ་བྱུང་བར་སྒྲོ་སྟེ་ཐོན་ནས་ཕྱིན་པ་
 བ་ཁྲི་མོ་རོ་སྤྲང་འབྲས་གཞིགས་པ་རོ་སྤོང་ཟུག་ཞིང་ཟབ་ཞིག་མཐོང་ནས་སྤོང་རྗེ་ལྷག་པར་སྒྲིམ་ཏེ་རང་གི་
 ལུས་ལ་ག་བཅད་དེ་འཁྱུ་བས་ལ་སྟམ་ནས་གསེར་གྱི་སྒྲོ་གི་གཡར་ཏེ་རང་གི་ལུས་ལས་ག་བཅད། །ལག་
 པས་སྤངས་ན་ཤི་ཡིས་དོགས་ཏེ་སྒྲུབ་ཟུམ་ཏེ་ལྷགས་གྱིས་སྤང་སྟམ་པ་དང་ཁྲི་མེད་པར་རྗེ་བརྟན་འོད་དང་
 བཅས་པར་མཐོང་ནས། བདག་གིས་དེ་ཙམ་བརྒྱབས་གྲང་རྟགས་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་བ་རྗེ་བརྟན་བྲགས་རྗེ་
 རི་རྒྱུད་ཞེས་འཁང་བས་རྗེ་བརྟན་གྱིས། རང་དང་པོ་ནས་ཡོད་དེ་ཁྱོད་རང་གི་སྤྱི་བ་པས་མ་མཐོང་ལ་ད་ལྟ་སྤོང་
 རྗེ་ཚེན་བོ་སྒྲིམ་པས་སྒྲིབ་པ་དག་ནས་མཐོང་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། དེ་ནས་ཐེག་ཚེན་དར་བར་ལྷ་འཚལ་
 ཞེས་ཞུས་པས། རའི་ཚོས་གོས་ལ་འཇུས་ཤིག་གསུངས་ནས་དགའ་ལྡན་དུ་བྱོན་ཏེ་ལྟའི་གོ་སྤྲང་ཅིག་གམ་མི་
 ལོ་ལྟ་བུ་འམ་ལྟ་བུ་ཅུ་གསུམ་དུ་བཞུགས་པར་བྲགས་ལ། ས་སྤེའི་གནའ་མཚན་ལས་ལྷ་བདུག་ཞེས་
 འཕྱུང་དོ།།༩༩ །དེར་བྱམས་པ་ལས་ཡུམ་གྱི་མདོ་དང་བྱམས་ཚོས་སྟེ་ལྟ་སྟེགས་གསན་ནས་སྤར་མི་ལུལ་དུ་
 བྱོན་ནས་རྒྱལ་བའི་བརྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་བར་མཛད་དོ།།

དེ་ལྟར་ཡང་སའི་སྤོང་འགྲེལ་ལས། འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་ཕན་ཕྱིར་ཐོགས་མེད་ཅེས་བྱ་བ། །ཚོས་
 རྒྱན་ཏིང་འཛིན་སྟོབས་གྱིས་དངས་པའི་བདུད་ཚིའི་རྒྱན། །འབགས་པ་མི་པམ་ཞལ་གྱི་བུམ་པ་ནས་སྤྲུགས་
 པ། །གསན་པའི་སྤྱིམ་པས་གསོལ་བ་དེ་ལ་བྲུག་འཚལ་ལོ།།༩༩ །ཞེས་པ་ལྟར་དོ། །སློབ་དཔོན་འདི་ནི་ས་
 གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་བརྟེས་པར་འགྲེལ་བཤད་ཚིག་གསལ་སོགས་ལས་འཕྱུང་དོ།།༩༩

— དེ་ལྟ་བུམས་ཚོས་སྟེ་ལྟའི་ མདོ་སྟེ་རྒྱན། མདོན་རྟོགས་རྒྱན། དབྲས་མཐོང་རྣམ་འབྱེད། ཚོས་
 དང་ཚོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད། རྒྱུད་སྤྲེལ་རྣམས་སོ། །འབགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་མཛད་པའི་ས་སྟེ་ལྟའི་ སའི་
 དདོས་གཞི། གཞི་བརྟུབ། རྣམ་གྲངས་བརྟུབ། རྣམ་པར་བཤད་པའི་སྒྲོ་བརྟུབ། རྣམ་པར་གཏན་ལ་

དབབ་པ་བསྐྱེད་རྣམས་ཡིན་ལ་ས་སྤེལ་ཚང་བ་ལ་བམ་པོ་བརྒྱ་དང་སྐྱམ་ཅུ་ཡོད་དོ། །དེའི་ནང་གི་སའི་དངོས་གཞི་ལ་ས་མང་པོ་བ་དང་། ཉན་ས། བྱང་ས། སའི་གོ་རིམ་རྣམས་སྐྱེ་ཡོད་དོ། །སྤོམ་གཉིས་མི། ཐེག་པ་ཐུག་མོང་གི་སྤོམ་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བརྱུས་དང་། ཐེག་ཚེན་སྐྱེ་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤོམ་ཐེག་བསྐྱེས་ཏེ་གཉིས་སོ། །དེའི་གཙུག་རྒྱལ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་ལ་མདོ་སྤེལ་བྱུང་དང་། འབྲེད་གཉིས་ཏེ་གསུམ་གྱི་འགྲེལ་བ་དང་། རྣམ་བཤད་རིགས་ལ། ལས་སྐྱབ་པའི་རབ་བྱེད། སྤང་པོ་ལྷའི་རབ་བྱེད། ཉི་ཤུ་པའི་རབ་བྱེད། སྐྱམ་ཅུ་པའི་རབ་བྱེད་དེ་བྲ་ཀ་ར་ཅ་སྤེལ་བྱུང་དུ་གྲགས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱམས་ཚོས་སྤེལ། ས་སྤེལ། སྤོམ་རྣམ་གཉིས། བྲ་ཀ་ར་ཅ་སྤེལ་བྱུང་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོས་སྤེལ་ཉི་ཤུ་ཞེས་གྲགས་སོ། །གཞན་ཡང་སྤོམ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་ལ་ཉེན་འབྲེལ་མདོ་འགྲེལ། ས་ལུ་ལྷང་པའི་མདོ་འགྲེལ། ས་བརྩུ་པའི་མདོ་འགྲེལ། ཐེག་བསྐྱེས་གྱི་འགྲེལ་བ། རྗེས་དྲན་གསུམ་གྱི་འགྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་མདོ་དང་བསྐྱེད་བཙུག་གྱི་འགྲེལ་བ་མང་དུ་ཡོད་དོ། །

གཞན་ཡང་སྤོམ་དཔོན་གཞན་ལ་ཡན་པ་ཞེས་བྱ་བས་མདོ་སྤེལ་བྱི་ཚོགས་བཅད་དང་པོ་གཉིས་གྱི་བཤད་པ་མཛད་པ་དང་། ལ་ཆེ་ལྡན་གྱི་མདོ་སྤེལ་བྱི་དོན་བསྐྱེས་དང་། སྤོམ་དཔོན་སྤོམ་བརྩུ་གྱི་མདོ་སྤེལ་བྱི་འགྲེལ་བཤད་ཚེན་པོ་དང་། དཔུས་མཐའ་རྣམ་འབྲེད་གྱི་འགྲེལ་བཤད་བཞི། སྤང་པོ་ལྷའི་རབ་བྱེད་གྱི་འགྲེལ་བ། སྐྱམ་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བ། དགེ་བསྐྱེན་བཙུན་པ་རོ་པོ་ཉིད་མེད་པའི་མདོ་སྤེལ་བྱི་བཤད་སྐྱེད། དེའི་ཐེག་བསྐྱེས་བཤད་སྐྱེད་གཉིས། ཡོན་ཏན་འོད་གྱི་སྤང་པོ་ལྷའི་རབ་བྱེད་གྱི་འགྲེལ་བ། ཡོན་ཏན་འོད་དང་རྒྱ་མཚོ་སྤོམ་གྱི་བྱང་སའི་འགྲེལ་བ་གཉིས། རྒྱལ་བའི་སྐྱེས་དང་ཡོན་ཏན་འོད་གྱི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལེའུའི་འགྲེལ་བ། ཐེག་བསྐྱེས་གྱི་བཤད་སྐྱེད་དོན་གསང་རྣམ་པར་བྱེད། སའི་སྤོམ་འགྲེལ། དུལ་ལྷའི་ཉི་ཤུ་པའི་འགྲེལ་བ་དང་། སྐྱམ་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བཤད། ཡོན་ཏན་སྤོམ་གྱི་རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་འགྲེལ་བཤད། སྤོམ་བཟང་ངར་རྒྱལ་གྱི་ལས་བསྐྱབ་པའི་རབ་བྱེད་གྱི་འགྲེལ་བ། རིན་ཚེན་འབྱུང་གནས་ཞི་བའི་སེམས་ཙམ་རྒྱན་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་ཙམ་གྱི་སྐྱོར་རོ། །

གཞན་ཡང་ཀུན་མཁྲེན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་སྤོམ་མ་རང་ལས་མཁས་པ་བཞིའི་ནང་ཚོན་སྤོམ་དཔོན་སྤོམ་སྤྱང་གི་ཚང་མ་ཀུན་བརྱུས་རྩ་འགྲེལ། དམིགས་བརྟགས་རྩ་འགྲེལ། སྤོམ་དཔོན་ཚོས་གྲགས་གྱི་རྣམ་འགྲེལ། རྣམ་དེས། རིགས་ཐིག །གཏན་ཚིགས་ཐིག་ལ། རྒྱུད་གཞན་གྲུབ་ལ། འགྲེལ་བ་བརྟགས་ལ། རྩོད་པའི་རིགས་ལ་སྤེལ་ཚང་མ་སྤེལ་བ་དུ་བྱ་དང་། དེ་དག་གི་འགྲེལ་བ་འགྲེལ་བཤད་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱང་ལལ་ཆེར་སེམས་ཙམ་གྱི་སྐྱོར་རོ། །

རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་སྐྱེ་བའི་སྐྱོབ་དཔོན་ནི་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆོད། གནས་བརྟན་ཆོས་སྐྱོང་།
 སྐྱོབ་རྟུན། རྟོགས་གྲུང་། ཆོས་གྲགས། གསེར་གྲིང་པ། འཕྲི་བ་སོགས་མང་དུ་ཡོད་ཅིང། འདི་དག་ལས་
 འགའ་ཞིག་ནི་སྐྱེ་ཆེད་སྐྱོད་ལ་སེམས་ཙམ་དང་སྐྱེ་ཆེད་སྐྱོད་ལ་དབུ་མ་བར་གྱུར་བའང་ཡོད་ལ། འཕགས་པ་
 ཐོགས་མེད་ལྟ་བུ་རང་ཉིད་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བར་གནས་ཀྱང་སེམས་ཙམ་དང་མཐུན་པར་དགོངས་འགྲུལ་
 གྱི་བརྟན་བཅོས་བརྟུངས་པ་ཡང་སྐྱོབ་དཔོན་དེ་དག་གི་ནང་ན་མང་དུ་ཡོད་པས། དེ་ལ་དགོངས་པས་རྗེ་
 བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། དབྱིག་གཉེན་དང་རྟོགས་གྲུང་གི་གཞུང་རྩོད་མེད་རྣམས་ནས་ནི་རྣམ་པར་རིག་པ་
 ཙམ་གྱི་ལུགས་སུ་བཀྲལ་མོད་ཀྱང་། སྐྱོབ་དཔོན་དེ་དག་གི་བཞེད་པ་རི་ལྟར་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་བདག་ཅག་
 འདྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་ཞེས་འཇུག་པའི་རྣམ་པའདྲ་ཆེན་མོར་བཀའ་བརྩལ་ཏོ།¹¹⁷།
 དེས་ན་སེམས་ཙམ་པའི་སྐྱོབ་དཔོན་ཡིན་ན་སེམས་ཙམ་པ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། ཡལ་ཆེན་སྡེ་པའི་དགེ་སྐྱོང་
 ཡིན་ན་ཡལ་ཆེན་སྡེ་པ་ཡིན་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ།།

དེ་ལས་གྱུར་བའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག

གཉིས་པ་དེ་ལས་གྱུར་བའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་ལ་མཚོན་ཉིད། སྐྱེ་བཤད། དབྱེ་བ། གྲུབ་
 མཐའི་འདོད་རྒྱུལ་དང་བཞེ།

དང་པོ་ནི། ལྷི་དོན་རིགས་པས་འགོག་ཅིང་རྣམ་ཤེས་བདེན་པར་སྐྱེ་བའི་རང་སྡེ་ནི་སེམས་ཙམ་
 པའི་མཚོན་ཉིད་དེ། འདི་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྐྱོད་པ་བ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རོ། །རྣམ་
 པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་སྐྱེ་རྒྱུ་ལ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བ་སྟེ། །འམས་གསུམ་པོ་འདི་
 ནི་སེམས་ཙམ་མོ།¹¹⁸ །ཞེས་པའི་ལུང་དང་། རྣམ་པར་བསྐྱོས་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་མེད་ཀྱང་མཉམ་པར་
 བཞག་པའི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་མཐུན་ན་འདུག་པ་ལྟ་བུར་གསུགས་བརྟན་སྤང་བ་བཞིན་དུ། ལྷི་རོལ་གྱི་
 དོན་མེད་ཀྱང་དོན་དུ་སྤང་བའི་བག་ཚལ་བསྐྱོས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ལུ་སྤང་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་འབྱུང་བ་མི་
 འགལ་བའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་པར་ཐེག་བརྟུས་ལས་གསུངས་ཏེ།¹¹⁹ དེ་ཉིད་ལས་གོང་གི་ལུང་དེ་དང་
 དགོངས་འགྲུལ་གྱི་ལུང་དེ་དངས་པའི་མཇུག་ཐོག་དུ་ལུང་དེས་རིགས་པ་ཡང་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་
 སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་ཤེས་བྱའི་གསུགས་བརྟན་རྣམ་པར་བསྐྱོས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་དང་གང་
 མཚོང་བ་དེ་ཉིད་སེམས་མཚོང་བ་སྟེ། རྣམ་པར་བསྐྱོས་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་གཞན་མེད་དོ། །རིགས་པ་
 འདིས་གྱུར་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་

པར་བྱ་བར་འོས་སོ།^{༡༠༠} །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། །ཁམས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་སེམས་ཙམ་པ་སོགས་ཏེ་གེས་པར་སྒྲུབ་པོ།།

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ནི། །ས་སྡེ་སོགས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ལུང་གཙོ་བོར་སྒྲུབ་པ་ལུང་གི་རྗེས་འབྲངས་དང་། །ཚད་མའི་བརྟན་བཙུག་སྡེ་བདུན་མདོ་དང་བཙུག་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲངས་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ནི་གྲགས་ཆེ་ལ། །རྣམ་པའི་འདོད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་དེན་རྒྱུན་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། །དེ་ཡང་ལུང་རིགས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་རེ་རེ་ལའང་རྣམ་པ་དེན་རྒྱུན་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞག་ཡོད་པར་གཞུང་དུ་མ་ལས་བཤད་དོ། །རྣམ་པ་དེན་རྒྱུན་གྱི་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་འདོད་ཚུལ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ།།

བཀའི་དྲང་ངེས་ཇི་ལྟར་བྱེ་བ།

བཞེ་བ་གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་ལ་གཉིས། །བཀའི་དྲང་ངེས་ཇི་ལྟར་བྱེ་བ་དང་། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པའི་མཐའི་རྣམ་པར་བཞག་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་ནི། །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་གིང་རྟེན་སྒོལ་བྱེ་བ་ནི་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། །བསྐྱེད་པ་ལས། །དོན་དམ་པ་མཚན་ཉིད་ལྟ་དང་ལྟར་པ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་བྱུང་བ་བཞེན་གེས་པར་བྱའོ།^{༡༠༡} །ཞེས་དང་། །ཚས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས་བྱུང་བ་བཞེན་བལྟ་བར་བྱའོ།^{༡༠༢} །ཞེས་དང་། །ཚས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས་བྱུང་བ་བཞེན་བལྟ་བར་བྱའོ།^{༡༠༣} །ཞེས་པའི་ལུང་ཚན་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོས་དོན་དམ་པའི་རྣམ་པ་ཞག་དང་། །གཉིས་པས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཞག་དང་། །གསུམ་པས་མདོ་སྡེ་ལ་དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་ཚུལ་རྣམས་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། །རྣམ་གེས་ཚོགས་བརྒྱད་དང་མཐར་ཐུག་ཐོག་པ་གསུམ་དུ་བསྒྲུབས་པ་ཡང་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པའི་བྱིར་རོ།།

དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་ཇི་ལྟར་བྱེ་བ།

དེ་ལྟར་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་ཇི་ལྟར་བྱེ་བ་ཡིན་ཞེན། །འདི་ལ་མདོ་དགོངས་པ་དང་། །དེའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི། །སྤྱིར་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ལུས་ཀྱི་ལེའུའི་མདོ་སྡེ་ལ་འགྲེལ་

སྐྱོད་གི་དྲི་ལན་གྱི་སྐོར་རིལ་གྱིས་འདིའི་ཁྲུངས་ཡིན་མོད་ཀྱང་འཇུག་པ་བདེ་བའི་ཕྱིར་གྲུབ་དོན་གྱི་མདོ་ལ་
 བརྟེན་ནས་བཤད་ན། དགོངས་འགེལ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དང་པོར་ཡུལ་སྐྱ་རྩ་སྤྱིར་དྲང་སྐྱོང་
 རྒྱ་བ་རི་དྲུགས་ཀྱི་ནགས་སུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་
 པ་བཞིའི་རྣམ་པ་བསྟན་པས། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ངོ་མཚར་རྒྱད་དུ་བྱུང་བ་སྟོན་ལྷན་གྱུར་པ་འཕམ། མིར་གྱུར་
 པ་སུས་ཀྱང་མཐུན་པར་འཛིག་རྟེན་དུ་མ་བསྐྱོར་བ་གཅིག་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་
 ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་བ་དེ་ཡང་། ལྷན་མཆིས་པ་སྐབས་མཆིས་པ་དྲང་བའི་དོན་རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་
 སུ་གྱུར་པ་ལགས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱམས། སྐྱེ་
 བ་མ་མཆིས་པ་དང་འགག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་
 རན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱམས་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྐྱོང་བ་
 ཉིད་སྟོན་པའི་རྣམ་པས་ཆོས་ངོ་མཚར་རྒྱད་དུ་བྱུང་བའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐྱོར་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དེ་ཡང་ལྷན་མཆིས་པ། ལྷན་མཆིས་པ། དྲང་བའི་དོན་རྩོད་པའི་
 གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས་ཀྱི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་
 བརྒྱམས། སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པ་དང་། འགག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་
 ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་རན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱམས་ནས། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་
 པ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་སྤྱེ་བ་དང་ལྷན་པ་ངོ་མཚར་རྒྱད་དུ་བྱུང་བའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་
 བསྐྱོར་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་འདི་ནི་ལྷན་མ་མཆིས་པ། ལྷན་མ་མཆིས་
 པ། དེས་བའི་དོན་ལགས་ཏེ། རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་མ་ལགས་སོ། །^{༡༧} །ཞེས་སོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོའི་ཚིག་དོན་རྩལ་ཟབ་བཤད་པ་དང་། འཁོར་ལོ་གསུམ་ཀྱི་དྲང་པོས་སྤྱེ་
 རྒྱལ་དངོས་སོ།

དང་པོ་ནི། འདི་ལ་མདོ་ཚིག་ཏུ་དང་པོར་ཞེས་པ་ནི་བྱ་རྒྱུད་ལྷན་པོའི་རིར་གཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དང་
 ཡངས་པ་ཅན་དུ་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་བསྐྱོར་བ་ལ་སྟོན་ཏེ་སྐྱ་རྩ་སྤྱིར་བདེན་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་
 འདི་དུས་ཐོག་སུ་བསམ་ན་འདིར་དངོས་སུ་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་བསྐྱོར་བའི་དུས་ཀྱི་རིམ་པ་སྟོན་པ་
 ཅུ་མ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ་ཐམས་ཅད་འདི་ནས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོར་
 བསྐྱུབ་པ་དང་དེ་ཉིད་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་འཛིག་གཉེན་དུ་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །སྐྱ་རྩ་སྤྱི་སོགས་ནི་ཚོས་འཁོར་
 བསྐྱོར་བའི་གནས་སོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ནི་གདུལ་བྱ་སྟེ། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་

གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་ཐེག་པ་དམན་པའི་རིགས་ཅན་ནོ། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་བསྟན་པ་
 བྱི་བརྗོད་བྱ་སྟེ། བདེན་པ་བཞི་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་པ་ནས་
 བསྟོར་ཏེ་ཞེས་པའི་བར་ནི་ཚོས་འཁོར་གྱི་བསྟགས་པའོ། །སྤྱོད་མཚེས་པ་ནི་འདིའི་གོང་ན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་
 ཚོས་འཁོར་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་རྣམས་སོ། །སྐབས་ཡོད་པ་ནི་འདིའི་དངོས་བསྟན་སྒྲུབ་
 བཞིན་པའི་དོན་ལ་རྒྱལ་བ་གཞན་གྱིས་གྲུགས་འཚོལ་བའི་སྐབས་ཡོད་པའོ། །དྲང་བའི་དོན་ནི་འདིའི་དོན་
 གཞན་དུ་དྲང་དགོས་པའོ། །རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་དུ་ཡོད་མེད་གྱི་
 ཁྱད་པར་གསལ་བར་མ་བྱེ་བས་དོན་གང་ཡིན་ལ་མི་མཐུན་པའི་རྩོད་པ་དང་བཅས་པའོ། །

གཉིས་པའི་བཙོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་ཞེས་པ་ནས་བརྒྱམས་ནས་ཞེས་པའི་བར་ནི་བརྗོད་བྱ་སྟེན་
 པ་སྟེ། ལུམ་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་བྱ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་སོགས་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཐེག་པ་ཞེས་སོགས་ནི་བསྟོར་ལུམ་གྱི་གདུལ་བྱ་སྟེ། འདིའི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
 ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོང་བ་ཉིད་སྒྲོམ་པའི་རྣམ་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་གསལ་
 བར་མ་བྱེ་བས་མི་མདོན་པའི་རྣམ་པས་གསུངས་པའོ། །ལྷག་མ་ནི་སྒྲ་མ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པའི་བཙོམ་ལུན་འདས་ཞེས་པ་ནས་བརྒྱམས་ནས་ཞེས་པའི་བར་ནི་བརྗོད་བྱ་སྟེན་པ་སྟེ།
 འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་ལས་བརྒྱམས་པ་ནི་བཀའ་བར་བ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ནི་བསྟོར་ལུམ་གྱི་གདུལ་བྱ་སྟེ། འདིའི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་
 བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་པ་ནི་སྒྲ་མ་དང་འདྲ་ལ། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་པའི་དོན་ནི་འཁོར་
 ལོ་དང་པོར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་དང་བར་བར་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པའི་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱ་
 གཉིས་ཀའི་མདོའི་དོན་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་ཚེད་དུ་ཐོས་བསམ་སོགས་ཀྱིས་ཞུགས་པའོ། །ལེགས་པར་
 རྣམ་པར་བྱེ་བ་ནི་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་རེ་རེ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་དང་
 ངོ་བོ་ཉིད་མེད་རྒྱལ་གསུམ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་བྱེ་བའོ། །སྤྱོད་མཚེས་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་སྒྲ་
 མ་ལས་བསྟོག་པ་སྟེ། རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་མ་ལགས་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་གསལ་བར་བྱེ་
 བས་མདོ་དེས་དེ་ལྟར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ཡིན་མིན་མཁས་པས་བརྟགས་ན་རྩོད་པ་མེད་པ་ལ་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ན་འདིར་བསྟན་པའི་དྲང་དོན་དུ་འདོད་རྒྱུའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ནི་བདེན་པ་བཞི་ལས་
 བརྒྱམས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་དང་། བར་པ་ཡང་ཁྱད་པར་གསལ་བར་མ་
 བྱེ་བར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་དང་། ངེས་དོན་དུ་འདོད་རྒྱུའི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ནི་སྒྲ་བཤད་

བ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་སྤྱེ་ནས་བསྟན་པ་རྣམས་ཡིན་གྱི། ལུལ་དུས་དེ་དག་ཏུ་
 གསུངས་པའི་མདོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེད་པ་མིན་པར་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ལེགས་བཤད་སྒྲིབ་པོར་
 གསལ་བར་གསུངས་སོ།^{༡༧} །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་འདིར་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གསུངས་པའི་འཁོར་གྱི་
 འདུ་ཐེབས་དང་སྟོན་པའི་སྐྱེ་ཚེའི་ཚིགས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་འཛོག་པ་མིན་གྱི་བརྗོད་བྱའི་ངོས་ནས་
 འཛོག་པ་དང་། བརྗོད་བྱ་ཡང་གང་ཡིན་ལ་མི་བྱའི་བདག་མེད་པའི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་དང་པོས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གསུངས་ཤིང་ཚོས་རྣམས་ལ་ཤམ་ཚེར་
 བདེན་ཡོད་མ་བཀག་པ་དང་། བར་བས་གསལ་བར་མ་སྤྱེ་བར་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཀག་པ་
 དང་། ཐམས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་གསལ་བར་སྤྱེ་ནས་བསྟན་པ་སྟེ་བདག་མེད་སྟོན་
 ཚུལ་མི་འདུ་བ་སྒྲོར་གསུམ་བྱུང་བས་དེའི་དབང་དུ་མཛད་པའོ། །དེས་ན་དོན་དེ་དག་ལ་དགོངས་ནས་
 མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། དེའི་སྦྱིར་གསུང་རབ་ཡིན་པ་ལ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གང་རུང་གི་མདོ་
 ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ཀྱི་གསུམ་དུ་སྤྱེ་བ་ནི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དབྱེ་བའོ།^{༡༨} །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་
 སྦྱིར་བཀའ་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོ་གསུམ་དུ་འདུ་བ་ཙམ་ཞིག་ནི་སྟོང་མཐུན་གྱི་གསུང་དེས་བཀག་པ་མ་ཡིན་
 འོ། །དེས་ན་སྦྱིར་བཀའ་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོ་གསུམ་དུ་འདུ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལ་
 དགོངས་འགྲུལ་ལས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོས་མ་ཁྱབ་ཅིང་། དེས་གཞན་གཉིས་ལ་འང་འདའོ།།

དེ་ལྟར་ན་བཀའ་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོ་གསུམ་དུ་འདུ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་
 གྱི་རྣམ་གཞག་ནི་རྗེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱུད་སྤྱི་སྦྱི་རྣམ་དུ་གསུངས་པ་
 ལྟར་།^{༡༩} གཙོ་བོར་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཚེད་དུ་གསུངས་པའི་མདོ་གང་
 ཞིག་བདེན་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་དངོས་སམ་དེ་དང་བརྗོད་བྱ་སྟོན་ཚུལ་སྤོགས་མཐུན་པའི་བཀའ་རྣམས་
 འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་། གཙོ་བོར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཚེད་དུ་གསུངས་པའི་མདོ་
 གང་ཞིག་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚོས་འཁོར་དངོས་སམ་དེ་དང་བརྗོད་བྱ་སྟོན་ཚུལ་སྤོགས་མཐུན་པའི་
 བཀའ་རྣམས་འཁོར་ལོ་བར་པ་དང་། གཙོ་བོར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཚེད་དུ་
 གསུངས་པའི་མདོ་གང་ཞིག་ལེགས་སྤྱེའི་ཚོས་འཁོར་དངོས་སམ་དེ་དང་བརྗོད་བྱ་སྟོན་ཚུལ་སྤོགས་མཐུན་
 པའི་བཀའ་རྣམས་འཁོར་ལོ་ཐམ་ཡིན་ལ། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་འཛོག་བྱེད་ཀྱང་དེ་ཉིད་དོ། །དེས་ན་ལུང་
 ལྟེ་བཞི་དང་། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་རྒྱ་ཚེར་རོལ་པ། ལས་བརྒྱ་བ་སོགས་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་སྤོགས་མཐུན་
 དང་། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ། དཀོན་བཅེགས། བལ་བོ་ཆེ་སོགས་འཁོར་ལོ་བར་བའི་སྤོགས་མཐུན་དང་། རྒྱན་

སྒྲུག་པོ་བཀོད་པ་སོགས་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་སྤྱོད་གས་མཐུན་ཡིན་ལ། ཡང་གཤེགས། ས་བརྩུ་བ། བདེར་གཤེགས་སྒྲིང་པོའི་མདོ་སོགས་སེམས་ཙམ་པས་ཐ་མའི་སྤྱོད་གས་མཐུན་དང་། དཔུ་མ་པས་བར་པའི་སྤྱོད་གས་མཐུན་དུ་འདོད་དོ།།

དགོངས་འགྲེལ་ནས་བཤད་པའི་བཀའ་དང་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུ་ལ་བྱ་བེག་དམན་གྱི་རིགས་ཙན་དང་། བྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུ་ལ་བྱ་བེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཙན་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལ་དཔུ་སེམས་གཉིས་འབྲུན་འང་། དཔུ་མ་པས་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུ་ལ་བྱ་བེ་རེ་ཞིག་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤོ་མོ་རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་སྟོན་དུ་མི་རུང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཙན་དང་། བར་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུ་ལ་བྱ་བེ་སྟོང་ཉིད་སྤོ་མོ་སྟོན་པའི་སྟོན་དུ་རུང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཙན་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་ལ་མཚོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་བཞེད་ལ། སེམས་ཙམ་པས་ནི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུ་ལ་བྱ་བེ་བདག་མེད་སྤོ་མོ་སྟོན་པའི་སྟོན་དུ་རུང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཙན་དབང་རྣམས་ཁོ་ནར་འདོད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཐ་མའི་གདུ་ལ་བྱ་བེ་བར་པ་ལས་རྩུང་ཞིག་གསལ་བར་སྤེ་སྟེ་སྟོན་དགོས་པས་ནང་གསེས་ཀྱི་དབང་པོ་མཚོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་ཡང་མཁས་པ་དག་བཞེད་དོ། །གང་དག་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་བཀའ་བར་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུ་ལ་བྱ་བེ་ཐ་མའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུ་ལ་བྱ་ལས་དབང་པོ་བརྟུལ་བ་ཞིག་ལ་འདོད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་ནི་མི་འཐད་དེ། ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོ་ལས། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུ་ལ་བྱ་བེ་མདོ་དེའི་དོན་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་བཀྲལ་བ་བཞེན་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བཞེད་པས་འཁོར་ལོ་སྤེ་མ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་གཅིག་ཡིན་ནོ།^{༡༠༩} །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ།།

ཡང་ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོ་ལས། ལུགས་ལ་གནས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒྲོ་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་སྒྲུར་བའི་དྲང་རེས་སུ་འགྲུར་རྩལ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ལ་ལུས་པ་ནི།^{༡༡༠} ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེའི་སྤྱིར་དུས་དང་པོར་བདེན་པ་བཞི་ལས་བརྩམས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དྲང་དོན་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་དུས་དང་པོར་གསུངས་ཆོད་ཀྱི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ལ་མིན་ཏེ།^{༡༡༠} ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པར་བསམས་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་འཛོག་པ་ན། སྟོན་པས་དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེས་གཞན་གཉིས་ལ་འང་འབྲེཞེས་སྒྲུས་ནས། ཡང་དེ་ལ་རིགས་པའི་གཞོད་པ་འབབ་པར་དོགས་ནས་མདོ་ཡང་ཡིན། །དུས་དང་པོར་གསུངས་པ་ཡིན་ན་དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ་ཡིན་པས་མ་ཁྲུལ། ཞེས་སོགས་ཟེར་བ་ཡང་འཐད་པར་མི་སེམས་ཏེ།

ལུང་ཚན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་མཁའ་ནི་ལྷ་རྩེ་བ་དང་ལན་གྱི་མདོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་དྲང་ངེས་སུ་འགྲེལ་
 རྒྱུའི་མདོ་ཚན་གསུམ་ཡོད་པ་ལྷ་གས་ལ་བཤད་པ་དེ་འདིར་མཚན་གཞི་ངོས་བརྒྱད་པའི་སྐོ་ནས་སྟོན་པ་ལ།
 དུས་དང་པོར་ལྷ་རྩེ་སྤྱིར་གསུངས་པའི་བདེན་བཞིའི་ཚེས་འཁོར་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་བྱ་རྒྱུ་དེ་པོའི་རིར་
 གསུངས་པའི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚེས་འཁོར་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཡངས་པ་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་ལེགས་
 ལུའི་ཚེས་འཁོར་གསུམ་དང་སྐྱར་ནས་དྲང་ངེས་སུ་འགྲུབ་རྒྱུ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་ཞུས་པར་
 གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དུས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་སྐྱར་བ་དེ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་འཛོག་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་ཚན་གཉིས་པས་ཀྱང་དུས་དེར་གསུངས་པའི་མདོའི་ནང་ནས་ཀྱང་བརྗོད་བྱ་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དྲང་དོན་ཡིན་གྱི། སྐྱིར་དུས་དང་པོར་གསུངས་
 ཚད་སྐབས་འདིར་བརྟན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་མིན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་གསུངས་དགོས་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡང་བོད་སྐད་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་གསུམ་པར་གསུངས་པའི་མདོ་བཅས་
 ཅད་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་བརྒྱབས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་མདོའི་བརྟན་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་སྟེ་མཁའ་མདོ་འདི་
 ལས་བཤད་པའི་དྲང་ངེས་ཀྱི་རྒྱལ་ནི་རྒྱ་རི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སྐྱབ་དག་འགོག་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་
 པ་ཡིན་པར་ལུང་དེ་དག་གི་མཚུགས་གསུངས་དེས་རྣམ་འབྱེད་ན་གསལ་བར་ཡོད་པས། རྗེ་སྤྱི་མས་དུས་
 དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ་ཡིན་ན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་བརྒྱད་གིས་དོགས་ནས་དེ་འགོག་
 པའི་ཚེད་དུ་གསུངས་པའི་བཀའ་རྣམས། དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་འཛོག་བྱེད་
 ཡིན་པའི་རྒྱུ་བྱེད་དུ་མ་འཛོན་ཞིག།

ཡང་ལ་ལ་དུས་དང་པོ་ཞེས་པ་ནི་བདེན་བཞིའི་ཚེས་འཁོར་གསུངས་པའི་དུས་བྱེད་པར་བ་ལ་
 བྱེད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་དུས་དང་པོ་ཞེས་པ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་བརྗོད་བྱ་ལ་བྱེད་
 དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་གིན་ཏུ་དོ་མཚར་ཏེ། དང་པོ་ལྟར་ན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གསུངས་པའི་དུས་སུ་གསུངས་པའི་
 མདོ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་འཛོག་བྱེད་དུ་འགྱུར་པས། དེ་ལྟར་ན་བུམ་པ་བྱུང་བའི་དུས་ཀྱི་བུམ་པ་དེ་བུམ་པའི་
 མཚན་ཉིད་དུ་སྐྱས་ན་ཅིས་འགོག་ གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཁོ་བོས་ལྷ་རྩེ་སྤྱིར་གསུངས་པའི་མདོ་འཁོར་ལོ་དང་
 པོའི་མཚན་ཉིད། མདོ་ཡང་ཡིན་ལྷ་རྩེ་སྤྱིར་གསུངས་པ་ཡིན་ན་ལྷ་རྩེ་སྤྱིར་གསུངས་པའི་མདོ་ཡིན་པས་
 མ་བྱུང་། ལྷ་རྩེ་སྤྱི་ཞེས་པ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་བརྗོད་བྱ་ལ་བྱེད་དོ། །ཞེས་སྐྱས་ན་ཅིས་འགོག་ མདོའི་
 བརྗོད་བྱ་ལ་ལྷ་རྩེ་སྤྱིའི་མིང་གིས་འདོགས་པ་ཅུལ་ཅོལ་ཡིན་པས་བཞད་གད་དོ་ཟེར་ན། མདོའི་བརྗོད་བྱ་
 ལ་དུས་དང་པོའི་མིང་གིས་འདོགས་པ་ཡང་བཞད་གད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་རུང་། དེས་ན་མཚན་མཚན་

གྱི་རྣམ་པའི་ལྷན་པའི་ཚེས་དེའི་དོན་ལྟོགས་ལྟར་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་ལྷན་པའི་བརྟེན་ནས་དོན་གྱི་དོན་དེ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ཅིག་དགོས་ཀྱི། ཉིན་རེའི་ལས་ལེན་ཟིན་པ་ཙམ་གྱི་ཐབས་ལ་སྒྲིང་བོ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེས་ན་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་འཇམ་དབྱེངས་བཞུགས་པའི་དོ་རྗེས་ཀྱང་དྲང་དེས་རྣམ་པའི་ལྷན་པའི་མཐའ་དབྱེད་དུ་མ་ལས་པ་སྒྲུབ་པའི་བཞེད་པ་དགོད་པ་ཙམ་མཛད་ཀྱང་།³⁹⁹ ཡང་ན་ཞེས་རྒྱུད་ལྟེ་སྒྱི་རྣམ་དང་མཐུན་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་པ་ཞིག་གསུངས་པ་དེ་ལོ་ན་རྗེ་བཙུན་དེ་ཉིད་ཀྱི་བཞེད་པར་སྣང་དོ། །

དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དྲང་དེས་སྤྱེ་ཚུལ་དངོས།

གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དྲང་དེས་སྤྱེ་ཚུལ་དངོས་ལ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ་ནི། དགོངས་གཞི། དགོས་པ། དངོས་ལ་གཞོད་ཀྱིད་གསུམ་གྱིས་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་སྟེ། དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུག་གི་ཤེས་པ་སྒྲུ་མ་སྒྲུ་མས་རང་འདྲའི་ཤེས་པ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་རང་འགགས་པ་ན་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བསྐྱོས་ནས་བཞག་པའི་རིགས་མཐུན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུག་ལ་རང་ལུལ་གཟུགས་སོགས་སྣང་བའི་རྣམ་པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་དགོངས་ནས་སྤྱིའི་དོན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱི་མཆེད་དུག་ཡོད་པར་གསུངས་པ་སྟེ། ཉི་ཤུ་པ་ལས། རང་གི་ས་བོན་གང་ལས་སྟེ། རྣམ་པའི་སྣང་བ་གང་འབྱུང་བ། །དེ་དང་དེའི་སྤྱི་མཆེད་ནི། རྣམ་པ་གཉིས་སྤྱེ་བྱུང་བས་གསུངས།⁴⁰⁰ །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་དགོས་པ་ནི། ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་རེ་ཞིག་སྟོན་དུ་མི་རུང་བ་གང་དག་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གཟུགས་སོགས་སྤྱིའི་སྤྱི་མཆེད་དང་མིག་སོགས་ནང་གི་སྤྱི་མཆེད་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་བལྟ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ལུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་པའི་བལྟ་བ་པོ་དང་མཉན་པ་པོ་སོགས་ཀྱི་གང་ཟག་རྣམས་སྤྱི་མཆེད་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཆད་པར་ལྟ་བའི་རྒྱང་འཕེན་སོགས་རྗེས་སྤྱི་གཟུང་བ་ལ། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་གཞིའི་གང་ཟག་ཙམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ། བར་དོའི་སྤྱིད་པ་ལ་དགོངས་ནས་རྣམ་རྒྱས་ཏེ་སྤྱི་བའི་སེམས་ཅན་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཉི་ཤུ་པ་ལས། གཟུགས་སོགས་སྤྱི་མཆེད་ཡོད་པར་ནི། །དེ་འདྲུལ་བ་ཡི་སྤྱི་བོ་ལ། །དགོངས་པའི་དབང་གིས་སྟོན་པ་སྟེ། །རྣམ་པའི་སྤྱི་བའི་སེམས་ཅན་བཞིན།⁴⁰¹ །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

གསུམ་པ་སྐྱེ་བའི་ན་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་ནི། ལྷོ་དོན་འགོག་པའི་ལྷང་དང་རིགས་པ་རྣམས་ཉེ་འོག་
ཏུ་རྒྱས་པར་འཆད་དོ།

འཁོར་ལོ་བར་པ་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ་ལ་ཡང་དགོངས་གཞི། དགོས་པ། གཞོན་བྱེད་གསུམ་
ལས་དང་བོ་ནི། ལྷུ་མ་འབྲུ་མ་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་
དགོངས་གཞི་ནི། མིང་དང་བདམས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཀྱུན་
བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞུག་དབང་སྐྱེ་བ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པ་ཡང་ཡིན་ལ་
བདག་གཉིས་ཀྱི་དོ་བོ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལ་
དགོངས་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷུ་མ་རྩལ་ལས། དོ་བོ་ཉིད་ནི་
རྣམ་གསུམ་གྱི། །དོ་བོ་ཉིད་མེད་རྣམ་གསུམ་ལ། །དགོངས་ནས་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི། །དོ་བོ་ཉིད་མེད་
བརྟན་པ་ཡིན།^{19c} །ཞེས་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་དོ་
བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་
པའི་ཞེས་བརྟན་དོ།^{19d} །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ནི། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་
དང་བྱིས་པས་ཞེན་པ་ལྟར་གྱི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
གསུངས་པར་བཤད་དེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རང་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ། །མེད་ཕྱིར་རང་གི་དོ་བོ་ལ།
མི་གནས་སྤྱིར་དང་འཛོལ་བཞེན་དེ། །མེད་ཕྱིར་དོ་བོ་ཉིད་མེད་འདོད།^{19e} །ཅེས་སོ། །ཀྱུན་བརྟན་ལས་ནི་
དེ་གཉིས་དང་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་གིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལས་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་
པར་བཤད་དོ།^{19f}

དེ་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་དགོངས་ཚུལ་ནི། ལྷུ་གུ་ལྟ་བུ་ལ་མཚན་ན་ལྷུ་གུ་མ་
འོངས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། ལྷུ་གུ་ད་ལྟར་བ་རང་གྲུབ་པའི་དུས་གཉིས་པར་མི་སྣོད་པ་
དང་། ལྷུ་གུ་འདས་པ་སྐྱུར་ནས་ལྷུ་གུའི་བདག་ཉིད་དུ་མི་སྐྱེ་བ་གསུམ་ལ་དགོངས་པའོ། །བྱིས་པས་ཞེན་པ་
ལྟར་གྱི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཚུལ་ནི། བྱིས་པས་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་གམ་གཟུང་འཛོལ་རྗེས་
གཞན་དུ་ཞེན་པ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་ལ་དགོངས་པའོ། །ལྷུ་མ་གྱི་མདོ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་མ་འགག་པ་སོགས་སུ་
གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི། དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་བོ་དང་ཐ་མ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། ཀྱུན་བརྟན་ལ་སྐྱེ་
འགག་ཡོད་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་བས་སྐྱེ་དགག་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་འགག་དང་བྲལ་བ་

འི་འདུམ་མ་བྱས་ཡིན་པས་ཀུན་ནས་ཉེན་མོངས་ཀྱི་ཚོས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་གཞོན་མ་ནས་ཞིབ་དང་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བའི་ལས་འདས་པར་བསྟན་པའོ། །ཡོངས་ཀྱི་བདོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི་ཚོས་
 བདག་མེད་པས་རབ་རྩ་སྤྱེ་བ་ཙམ་ཡིན་པས་སྐྱེ་འགག་དང་བྲལ་བ་དང་ཀུན་ནས་ཉེན་མོངས་པ་ཐམས་
 ཅད་དང་བྲལ་བས་གཞོན་མ་ནས་ཞིབ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྐྱེ་བའི་ལས་འདས་པར་བསྟན་པའོ། །
 ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས་ནི། མཚན་ཉིད་གསུམ་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པར་
 བཤད་དེ། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རང་རང་གི་སྐྱབས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་ཀྱི་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རི་ལྟར་
 ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགག་པ་སོགས་སུ་བཤད་དོ། །^{༡༧}

དཔལ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པས་གཞུགས་སུ་རུང་བས་གཞུགས་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མཚོན་བྱ་
 ལས་སུ་བྱ་བ་གཞུང་བའི་ཕྱོགས་སུ་ཚད་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ལས་སུ་བྱ་བ་དེ་འཛིག་བྱེད་འཛིན་པའི་ཕྱོགས་
 སུ་རྒྱུར་ཚད་པ་ལྟར་སྤང་བ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་བྱ་སྐོ་བྱལ་དུ་མཚོན་མི་གཤམ་ལ།
 སྐོ་དེ་ལ་ནི་གཞུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་དུ་སྤང་བས་ཁྲུབ་པས་དེ་ལ་སྤང་བ་ལྟར་གྱི་རྣམས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྤོངས་
 བས་ན་མཚན་ཉིད་བདེན་པས་སྤོང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་ལུམ་གྱི་མདོ་ལས་མཚན་ཉིད་མེད་
 པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྐྱེད་གསུངས་པར་བཤད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཞུང་དང་འཛིན་
 པའི་རྣམ་པ་ལས། །མཚན་ཉིད་གཞན་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །དེས་ན་མཚན་ཉིད་སྤོང་བའི་ཕྱིར། །རང་བཞིན་
 མེད་པ་རབ་རྩ་བཤད། ^{༡༨} །ཅེས་སོ། །གཞན་ཡང་སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་
 དག་གུང་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཁྲུང་པར་ཅན་ཡིན་ལ། བྱ་བྱེད་དེའང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བའི་མཚན་དེས་
 ཀྱང་མདོ་ལས་མཚན་ཉིད་མེད་པ་སོགས་གསུངས་པ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྤང་བོ་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། །
 མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ཡི། །ཁྲུང་པར་ཅན་དེའང་དེ་ཉིད་མིན། །དེས་གུང་དེ་དག་མཚན་ཉིད་
 བྲལ། ^{༡༩} །ཞེས་སོ། །འདི་ཉིད་རྣམ་རིག་པ་རང་གི་བཤད་པའི་རྣམ་གུངས་ཡིན་གྱི་མདོ་སྟེ་པ་ལ་སྐྱེར་རྒྱ་
 མིན་པ་སོགས་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་དགོས་པ་ནི། བསྐྱེད་ལས། སྐྱེས་པ། འདུལ་བའི་དབང་གིས་དེ་དང་དེར་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ཏེ། ^{༢༠} །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐལ་འཇུག་པ་སོགས་ཁ་དྲངས་
 པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པར་བྱས་ན་རུང་བས་སྐྱེས་ཀྱང་མཁས་པ་དག་གསུངས་མེད་ཀྱང་། འཐད་པའི་
 ཕྱོགས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔལ་འཚམས་ཀྱི་རྣམ་གཤམ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྩམས་པའི་
 ཚེད་དུ་རྒྱས་ཟིན་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྲུང་པར་གསལ་བར་མ་བྱེ་བར་ལུ་མ་གྱི་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་

ལྟར་བཀའ་བསྟུལ་བ་སྟེ། འོན་དེ་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟུས་པ་ལས་གིན་ཏུ་རྒྱས་པར་གསུངས་ཏེ།

དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་ངོ་བོ་མེད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་དོན་དུ་བཀའ་བསྟུལ་བ། བྱང་
རྒྱུབ་སེམས་དཔལ་ཉིད་དུ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དངོས་པོ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་
པོའི་དོན་དུ་བཀའ་བསྟུལ་བ། བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །སྒྲོ་
འདོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་དོན་དུ་བཀའ་བསྟུལ་བ། བྱང་རྒྱུབ་སེམས་པའི་མིང་ཡང་དག་
པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་། སྤྱོད་ཅེས་བྱ་བར་
ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་། གཞུགས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་། ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་
འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། འདི་ལྟར་
མིང་ལོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་
པོའི་དོན་དུ་བཀའ་བསྟུལ་བ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འི་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱའོ། །གཅིག་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་
པའི་གཉེན་པོའི་དོན་དུ་བཀའ་བསྟུལ་བ། གཞུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་གཞུགས་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཐད་དཔ་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་དོན་དུ་བཀའ་བསྟུལ་བ། གཞུགས་
འི་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་གཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །སྟོང་པ་ཉིད་གཞུགས་སོ་ཞེས་
བྱ་བའོ། །ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་དོན་དུ་བཀའ་བསྟུལ་བ། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ།
གཞུགས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་འི་མིང་ཅམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཁྱད་པར་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་
དོན་དུ་བཀའ་བསྟུལ་བ། རོ་བོ་ཉིད་འི་མི་སྟེ་མི་འགག །ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན། རྣམ་པར་བྱང་བ་
མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །མིང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དོན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་དོན་དུ་བཀའ་བསྟུལ་
བ། མིང་བཅོས་མ་ལ་ཚོས་དེ་དག་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་མིང་གྲོ་བུར་གྱི་རྗེས་སུ་ཐ་སྟངས་འདོགས་ཏེ། ཇི་ལྟ་
ཇི་ལྟར་རྗེས་སུ་ཐ་སྟངས་འདོགས་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་མངོན་པར་ཞེན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
མིང་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་དོན་དུ་བཀའ་བསྟུལ་བ། བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔལ་མིང་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བས་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་དོ་
ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་པའོ། །གཞུགས་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་བར་དུ་ཡང་སྐྱར་བར་བྱའོ། །རྣམ་པར་གཡེང་བ་བཅུ་པོ་འདི་དག་གི་གཉེན་པོར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པའི་དོན་མཐོལ་དག་འི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་དང་བཅས་པར་རིག་པར་བྱའོ།^{༡༡༡} །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

དེས་ན་ཁ་ཅིག་གིས་བཀའ་དང་པོ་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པར་འཛིན་པའི་རྟག་ལྟ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་
ལམོར་ལོ་བར་པ་གསུངས་པར་སྐྱེ་བ་ཡང་མི་འཐད་དོ།།

གསུམ་པ་དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་ནི། དུམ་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
མེད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པར་བཟུང་ན་མཚན་ཉིད་གསུམ་ཀ་ལ་སྐྱེ་ར་བ་འདེབས་པར་
འགྱུར་ཏེ། གསུགས་ལ་སོགས་པ་མེད་ན་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་འདོགས་པའི་གཞི་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་
ལྟར་ན་གདགས་གཞི་མེད་པས་མིང་གིས་འདོགས་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་དང་། དེ་ལྟར་གཞན་
དབང་དང་ཀུན་བཏགས་གཉིས་ལ་སྐྱེ་ར་བ་བཏབ་པས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ལ་ཡང་སྐྱེ་ར་བ་
བཏབ་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟེན་ཚོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །དགོངས་འགྲུལ་ལས། དོན་དམ་ཡང་དག་
འཕགས། འདི་ལྟར་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་ན་ནི། ཀུན་
བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་ན། །དེ་ལ་གང་དག་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་
དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཐོང་བ་དེ་དག་གིས་ནི། ཀུན་བཏགས་པའི་
མཚན་ཉིད་ལ་ཡང་སྐྱེ་ར་བ་བཏབ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་དེ་དག་ནི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་
ཚར་ལ་ཡང་སྐྱེ་ར་བ་འདེབས་པ་ཞེས་བྱུངོ།^{༡༩༩} །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་ན་ལུགས་འདིས་དགོངས་འགྲུལ་ལས་བཀད་པའི་ལམོར་ལོ་དང་པོ་དང་བར་པ་གཉིས་
བྱང་དོན་དང་། ཐ་མ་ངེས་དོན་དུ་འགྲུལ་བ་ཡིན་ལ། ལྷ་མ་གཉིས་བྱང་དོན་དུ་འགྲུལ་བ་ཙམ་དུ་འདྲ་ཡང་
བྱང་དོན་དུ་འགོ་ལུགས་མི་འདྲ་སྟེ། ལམོར་ལོ་དང་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་གང་ལ་དགོངས་ཏེ་
གསུངས་པའི་དོན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་རྣམ་སྐྱིན་གྱི་བག་ཚགས་ཞེས་བྱ་བ་རང་གི་ས་བོན་སྐྱིན་པ་གང་ལས་
འབྱུང་བའི་ས་བོན་དང་དོན་དུ་སྐྱང་བ་ཙམ་ལ་དགོངས་པ་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་བསྟན་དུ་མི་རུང་བས། མདོའི་
བརྗོད་བྱའི་དོན་ནི་སྤྱི་ངོ་ལ་དོན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་མདོའི་དོན་ཡིན་ཀྱང་བྱང་དོན་
ཡིན་ཞེས་འགྲུལ་བའི་སྤྱིར་དང་། ཤེར་སྤྱིན་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་ལམོར་ལོ་བར་པ་ནི་རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་
བའི་གདུལ་བྱ་ལ་གང་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་རྣམས་དངོས་
སུ་བསྟན་དུ་རུང་བས། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུམ་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མདོའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡིན་གྱི་ངོ་
བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་སྟེ་བར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཙམ་ཞེས་
མདོའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། བྱང་དོན་དུ་འགྲུལ་ལུགས་ཡང་། མདོའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་

ཉིད་དྲང་དོན་ཡིན་ཞེས་མི་འགྲེལ་གྱི་མདོ་དེ་དག་སྐྱེ་རི་བཞིན་པར་གཟུང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དོན་དེ་ཙམ་
ཞིག་ཏུ་མ་ངེས་ཀྱི་ད་དུང་དེའི་དོན་བཤད་དགོས་པའི་སྒོ་ནས་དྲང་དོན་དུ་འཆད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།
མཐར་ཐུག་ཐོག་པ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པའི་མདོ་དྲང་དོན་དུ་འཆད་ཚུལ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ།།

དེ་ལས་བྱུང་བའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་ལས།

༡ གཞིའི་རྣམ་བཞག་

གཉིས་པ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་ལ། གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག་གསུམ་
ལས། དང་པོ་ལ། ཤེས་བྱ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་བཞག་ །ཤེས་བྱེད་སྒོའི་རྣམ་བཞག་གཉིས།

ཤེས་བྱ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་བཞག་

དང་པོ་ལ། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ །མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ །འར་བྱུང་གཞན་
བཤད་པ་དང་གསུམ།

དང་པོ་ནི། བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ནི་ཤེས་བྱ་སྟེ། ཚེས་དང་ཚེས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ལས། །འདི་
དག་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྡུ་ན། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་བྱ་སྟེ།^{༡༩} །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དབྱེ་བའི་ངོ་
བོ་ནི། ཀུན་རྫོང་བ་གྱི་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་ཀུན་རྫོང་བ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ནི་
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ། རུང་གི་དམིགས་པའི་ཚེས་ཐ་སྟོད་པའོ། །ཡང་ན་གང་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲིབ་པ་
ཟད་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པའི་ཚེས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་
ནི་བསྐྱེད་པ་ལས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བའི་ཕྱིར་དང་།^{༢༠} །ཞེས་པའི་དགོངས་པ་སྟེ། དེའི་
དོན་འཆད་པ་ན་རྗེ་བདག་ཉིད་ཚེན་པོས། རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་བཤད་པའི་རྒྱུ་
དངས་པ་ན་གང་ལ་དམིགས་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བའི་དོན་གྱིས་ཀུན་རྫོང་བ་ཏུ་ཡོད་པར་
བཞག་སྟེ།^{༢༡} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་གཉིས་པ་ཡང་ཤེས་སྟོན། །དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ནི་རྣམ་དག་
ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚེས་སོ།།

ཀུན་རྫོང་བ་བདེན་པའི་སྐྱེ་བཤད་ནི། བཏགས་པ་དང་ཤེས་པ་དང་བརྗོད་པའི་ཀུན་རྫོང་བ་གསུམ་གྱི་
ངོར་རམ་དེ་གསུམ་གྱི་དབང་གིས་བདེན་པས་ན་ཀུན་རྫོང་བ་བདེན་པའོ། །དོན་དམ་བདེན་པའི་སྐྱེ་བཤད་ནི།
འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ནི་དམ་པ་ཡིན་ལ་དེའི་དོན་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་དང་། ལྷན་ཚུལ་དང་

གནས་ཚུལ་མཐུན་པས་བདེན་པའོ། །དེ་དག་གྲང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་འབྲུག་པའི་ཡུལ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལ་དགོངས་ནས་བདེན་པ་གཉིས་པོ་ཀུན་རྫོང་བ་གྱི་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གསུངས་སོ།^{༡༧} །ཞེས་པ་དང་། རྣམ་པར་འདད་རིགས་པ་ལས། ལས་དང་རྣམ་པར་སློབ་པ་དག་ནི་ཀུན་རྫོང་བ་ཏུ་རྗེས་སུ་ཡོད། དོན་དམ་པར་ནི་མེད་དེ། འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།^{༡༨} །ཞེས་དང་། དམ་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའོ།^{༡༩} །ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་ནོ། །ཀུན་རྫོང་བ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་ནི། གཞན་དབང་དང་ཀུན་བཏགས་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཚོས་རྣམས་སོ། །དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་ནི། བདག་མེད་པ་གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ལ། ཀུན་བཏགས་དང་། གཞན་དབང་དང་། ཡོངས་གྲུབ་གྱི་རྣམ་བཞག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཚོས་གང་ལ་སྒྲུ་རྟོག་ཅི་རིགས་གྱིས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཆ་ནི་ཀུན་བཏགས་གྱི་ངོ་བོ་སྟེ། ཐེག་བསྐྱས་པ་ལས། རྣམ་པ་གང་གིས་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ།^{༢༠} །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །ཀུན་བཏགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཇི་ལྟར་བཏགས་པ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མེད་ལ་མིང་དང་བཟུངས་བཏགས་པའི་ཆ་ཙམ་དུ་དམིགས་པས་ཀུན་བཏགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་ཀུན་བཏགས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེན། ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དབག་ཏུ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཙམ་གྱི་ཕྱིན་ཅི་ཡོག་འབྲུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་པས་ཀུན་བཏགས་པའོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་མེད་ལ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཙམ་དུ་དམིགས་པས་ཀུན་བཏགས་པ་ཞེས་བྱའོ།^{༢༡} །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཚིག་གྲུ་མས་ནི་དམིགས་པ་དང་མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་མཛན་པར་ཞེན་པ་སོགས་རྣམ་རྟོག་སྒྲུ་ཚོགས་པ་རྣམས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུང་བར་རྟོན་པའོ། །

དབྱེ་བ་ནི་སྒྲོ་བཏགས་ཚུལ་གྱིས་དབྱེ་བ། འདི་ནི་གཟུགས་སོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ངོ་བོ་ལ་སྒྲོ་བཏགས་པ་དང་། འདི་ནི་གཟུགས་གྱི་སྒྲེ་བའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཁྱད་པར་ལ་སྒྲོ་བཏགས་པ་གཉིས་སོ། །ངོ་བོ་འོ་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ། རྣམ་གྲངས་གྱི་ཀུན་བཏགས་དང་། མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་ཀུན་བཏགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཀུན་རྫོང་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཚོས་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་གཉིས་ལྟ་བུ་ཡུལ་དུ་མ་གྲུབ་གྲང་རྟོག་པའི་དབང་གིས་ཡུལ་དུ་བཞག་པ་རྣམས་སོ། །ཀུན་བཏགས་གྱི་དབེ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ་དབེར་ན་ནམ་མཁའི་མེ་རྟོག་ཇི་ལྟར་ལྟ་བུ་ར་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་བལྟ་བར་བྱའོ།^{༢༢} །ཞེས་

གསུངས་པ་སྟེ། བམ་མཁའའི་མེ་རྟོག་དང་འབྲ་བའི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་དཔེ་ཡིན་གྱི་ཤེས་བྱ་ལ་མི་
སྲིད་པའི་དཔེ་མ་ཡིན་ལོ།།

གཉིས་པ་གཞན་དབང་ལ། རྒྱ་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་ནི་གཞན་དབང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ།
གཞན་གྱི་དབང་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་རང་རང་གི་བག་ཚགས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་སྐྱེས་པའམ་རྒྱ་རྒྱུན་
ལས་སྐྱེས་པས་ན་གཞན་དབང་དང་། སྐྱེས་ནས་ཀྱང་སྐྱད་ཅིག་ལས་ལྷག་པར་བདག་ཉིད་གནས་པའི་རང་
དབང་མེད་པས་ན་གཞན་དབང་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐེག་བསྐྱེས་ལས། རི་ལྟར་ན་གཞན་གྱི་དབང་ཡིན་ལ། ཅིའི་
སྤྱིར་ན་གཞན་གྱི་དབང་ཞེས་བྱ་ཞེན། རང་གི་བག་ཚགས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུས་ན་
རྒྱུན་གྱི་གཞན་དབང་ཡིན་ལོ།། སྐྱེས་ནས་ཀྱང་སྐྱད་ཅིག་ལས་ལྷག་པར་བདག་ཉིད་གནས་པར་མི་རྣམས་པས་
ན་གཞན་གྱི་དབང་ཞེས་བྱ་ལོ།།¹³³ ཞེས་སོ། །དེས་སྐྱབ་བཤད་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་ལོ།།

དབྱེན་དག་མ་དག་གི་གཞན་དབང་གཉིས། དང་པོ་ནི། འཕགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དང་དག་
པའི་མཚན་དཔེ་སོགས་དང་། གཉིས་པ་ནི། མ་དག་པའི་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་དང་དེའི་རྒྱ་ལས་ཉོན་དང་ཟག་
བཅས་ཀྱི་སྤང་བོ་ལྟ་བུ་སྟེ། །དཔེ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས། །འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་རྒྱ་མ་བྱས་པ་རི་ལྟ་སྟེ་
ལྟ་བུར་ནི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་བལྟ་བར་བྱ་ལོ།།¹³⁴ ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱ་མ་ལྟ་སྟེ་དོན་ནི་དེའུ་ཤིང་སྤུ་
སོགས་པ་རྒྱ་མའི་སྐྱེས་ཀྱིས་བཏབ་པ་ན་རྟ་སྤང་དུ་མ་བྱུང་ཀྱང་རྟ་སྤང་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་སྐྱུང་བ་
འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། གཞན་དབང་གཟུང་འཛིན་རྒྱུང་ཆད་དུ་མ་བྱུང་ཀྱང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀྱན་རྟོག་
གི་དབང་གིས་གཟུང་འཛིན་རྒྱུང་ཆད་དུ་སྤང་བའོ། །འདི་ནི་མདོ་སྟེ་རྒྱུན་ལས། རི་ལྟར་རྒྱ་མ་དེ་བཞིན་དུ།
ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀྱན་རྟོག་ཡོད། རྒྱ་མའི་རྣམ་པ་རི་ལྟ་བར། །དེ་བཞིན་གཉིས་སུ་འབྱུང་བར་བརྗོད།¹³⁵།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉེ། རྒྱ་མ་དང་འབྲ་བའི་འཆད་རྒྱུ་གཞན་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ།།

གསུམ་པ་ཡོངས་བྱུང་ནི། བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱོ་བཏགས་པ་ལྟར་དུ་བྱུང་བས་སྟོངས་པའི་
དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཡོངས་བྱུང་གྱི་ངོ་བོ་སྟེ། ཡང་ན་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་བུག་ཏུ་གྱུར་པའི་དེ་
བཞིན་ཉིད་དེ་ཡོངས་བྱུང་གྱི་ངོ་བོ་ལོ། །ཡོངས་བྱུང་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་
བ་དང་། རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་དང་། དག་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་པས་ན་
ཡོངས་བྱུང་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐེག་བསྐྱེས་ལས། རི་ལྟར་ན་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཅིའི་སྤྱིར་ན་ཡོངས་སུ་
བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་ཞེན། གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་ཡོངས་སུ་བྱུང་བའོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་
པ་དང་དག་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་མཚོག་གི་དོན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་ཞེས་

བྱའོ།^{੧੧੯} །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དབྱེ་བ་ནི། གང་ཟེག་གི་བདག་མེད་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཡོད་དེ། དབུས་མཐའ་ལས། རྣམ་དག་སྔོན་ཡུལ་རྣམ་གཉིས་ཏེ།^{੧੨੦} །ཞེས་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར། རྣམ་པར་དག་པའི་སྔོན་ཡུལ་གྱི་དེ་ལོ་ནི་ད་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྔོན་ཡུལ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྔོན་ཡུལ་ལོ།^{੧੨੧} །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཚེན་པོས་ཀྱང་། སྤང་བའི་གཞན་དབང་གང་ཟེག་གི་བདག་གི་ཀྱུན་བཏགས་ཀྱིས་སྤོངས་པ་གང་ཟེག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་དེ་ཙམ་ཞིག་ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་དོན་དུ་གོ་བུས་ལ།^{੧੨੨} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དཔེ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་དང་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་སྤྱད་ནི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལས་ཚོས་བདག་མེད་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་དང་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་ཅིག་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ།^{੧੨੩} །ཞེས་སོ། །འདིས་ནི་འགྲུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དེ་ཉིད་དགག་བྱ་བ་ཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་ཡིན་པ་དང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའི་དཔེར་ནམ་མཁའ་ཐོགས་རེག་བཀག་ཙམ་ཡིན་པ་དང་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་གཉིས་བསྟན་པ་ཡིན་ཅོ།།

གསུམ་པ་ཞར་བྱུང་གཞན་བཤད་པ་ལ། རྗེས་བཏགས་ཀྱི་བྱང་པར་དང་། རྣམ་བཞག་གཞན་རྒྱས་པར་མ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དེ་ལ་དོགས་པ་གཅོད་པའོ།།

དང་པོ་ནི། སྤྱིར་རྗེས་བཏགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་གཞུང་ཚེན་མོ་རྣམས་ལས་བྱུང་བ་ནི་མང་དུ་ཡོད་དེ། སྤྱིར་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་རྗེས་ཡོད་དུ་བྱ་བ་ནི། གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་ཡོད་ན་ནི་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་ཡོད་པ་ལོ་ནོ།། ཞེས་པ་ལྟ་སྟེ། འདིའི་བརྒྱུག་སྤྱོད་ཀྱི་བཏགས་ཡོད་ནི་བདག་གཉིས་ལྟ་སྟེ་ཀྱུན་ཉོག་གིས་ཡོད་པར་བཟུང་གུང་ཡོད་པ་མིན་པ་རྣམས་སོ། །དོན་བྱེད་བུས་པའི་རྗེས་ཡོད་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ཏེ། འདིའི་བརྒྱུག་སྤྱོད་ཀྱི་བཏགས་ཡོད་ནི་སྤྱི་མཚན་རྣམས་སོ། །བརྟན་པ་མི་འགྲུར་པའི་རྗེས་ཡོད་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དང་སོ་སོར་བཏགས་འགོག་དང་སོ་སོར་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པའི་འགོག་པ་རྣམས་ཏེ། འདིའི་བརྒྱུག་སྤྱོད་ཀྱི་བཏགས་ཡོད་ནི་མི་རྟག་པ་རྣམས་སོ། །རང་རྒྱ་བྱུང་བའི་རྗེས་ཡོད་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱུང་གུར་པའི་གཟུགས་དང་ཚུགས་བྱུང་གྱི་ཤེས་པ་རྣམས་སོ། །འདིའི་བརྒྱུག་སྤྱོད་ཀྱི་བཏགས་ཡོད་ནི་ཕྱན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་ཀྱུན་བཏགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་སོ།།

དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་མ་འདི་ནི་རྣམ་བཏགས་མཚན་ཉིད་པ་དང་། ལྷ་མའི་རྣམ་ཡོད་རྣམས་ནི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་རྣམ་ཡོད་དོ། །སྤྱི་མའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱི་དོན་ནི། ཚོས་གང་ཞིག་རང་ཉིད་སློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་རང་ལས་གཞན་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་པ་སློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ལ་ལྷོས་མི་དགོས་པར་རང་དབང་དུ་འཆར་བའི་རྣམས་ལྷན་པོ། །བཏགས་པར་ཡོད་པའི་དོན་ནི། ཚོས་གང་ཞིག་རང་ཉིད་སློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་རང་ལས་གཞན་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་པ་སློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ལ་དེས་པར་ལྷོས་དགོས་པའོ། །དེ་དག་གྲང་རིམ་པ་ལྟར་བསྐྱབ་པ་ལས། གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་མི་ལྷོས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་མི་བརྟེན་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མདོར་ན་རྣམས་སྤོད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་ལྷོས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མདོར་ན་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའི་རྣམས་སྤོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ༡༧། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་དོགས་པ་གཙོ་བོ་པོ་)ནི། འདིའི་རང་རྒྱ་ལྷན་པའི་རྣམ་ཡོད་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་རང་རྒྱ་ལྷན་པའི་རྣམ་ཡོད་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། འདི་ལ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་སློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ཚོས་གཞན་གསུང་བ་ལ་ལྷོས་མི་དགོས་པར་རང་དབང་དུ་འཆར་བ་ཙམ་ལ་བྱེད་ཅིང་། གཅིག་གོས་ནི་དབང་བསྐྱར་བྱའི་སྲུང་པོ་རྣམས་ལ་མ་ལྷོས་པར་དེ་དག་ལ་དབང་སྐྱར་བྱེད་རྗེ་པོ་ལྟ་བུ་རང་རྒྱ་བར་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་མཁས་པ་དག་གསུང་རོ།། ༡༨།

གང་ཟག་གི་བདག་འཇོག་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་རྣམས་སྤོད་པ་བཀག་པ་ན་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་དུ་དེས་པར་འགྲུར་བ་དང་། དེའི་ཚེ་བཏགས་ཡོད་དུ་དེས་རྩལ་ཡང་དེ་འདྲའི་རང་རྒྱ་བར་མེད་པར་རིགས་པས་བསྐྱབས་པའི་འུགས་ཀྱིས་གང་ཟག་ནི་ཚོགས་པ་དང་རྒྱུན་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པར་འགྲུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ལུགས་གྲང་གང་གས་གཞི་སྲུང་པོ་དང་སྐྱ་རྟོག་སོགས་ལ་མ་ལྷོས་པར་གང་ཟག་གི་རང་ལྷོག་སློ་ཡུལ་དུ་འཆར་མི་ལུས་ཤིང་། དེ་དག་གར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གི་རང་ལྷོག་སློ་ཡུལ་དུ་འཆར་དགོས་པ་ཉིད་གང་ཟག་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་དོན་དུ་སོང་བས་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་དོན་ནི་སྐབས་འདིའི་བཏགས་ཡོད་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དོ། །རྒྱ་མཚན་དེའི་སྤྱིར་འཇོག་རྒྱུ་དེ་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་གྲང་བཏགས་ཡོད་དེའི་བརྒྱུ་གསུགས་སུ་གྲུར་པའི་རྣམ་ཡོད་ལ་བྱེད་དགོས་པ་ནི་མཐའ་གཞན་འཇོག་པའི་རིགས་པས་གྲུབ་པས་འདིའི་རྣམ་ཡོད་དང་གནད་གཅིག་གོ། །འདིའི་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་མཚན་གཞིར་གང་ཟག་བཤད་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་ལས་སྲུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་

བདག་གསུམ་སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་སྐབས་འདིའི་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་དབར་གསུངས་པ་དང་།^{༡༤༩} རྣམ་
 བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། དེ་ཡང་ལུགས་དེ་དག་གིས་ཉམ་རང་གིས་གང་ཟག་རྗེས་ཡོད་དུ་མེད་
 པར་རྟོགས་པར་འདོད་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་པོ་རྗེས་ཡོད་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པར་མི་འདོད་པས། གང་ཟག་
 རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྗེས་སུ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་ནི་གང་ཟག་གི་རང་གི་ལྡོག་པ་ནས་འདོད་པ་ཡིན་གྱི་གང་ཟག་གི་
 མཚན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་མིན་ནོ།^{༡༥༠} ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱིགས་ན། སྐབས་
 འདིའི་རྗེས་ཡོད་དང་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་གཉིས་དོན་གཅིག་པར་སྦྲང་དོ། །གཞན་དུ་ན་
 ལུང་ལྷི་མས་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་ཡོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་རྒྱུ་ལ་གསུང་བར་རིགས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་གང་ཟག་
 གཉིས་ལ་རྗེས་ཡོད་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་ཙམ་ཞེས་གསུང་བར་མི་རིགས་སོ། །

རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། གང་ཟག་ཙམ་དགག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ན་ཁྱད་པར་གང་དང་བཅས་
 པ་ཡིན་སྐྱེས་ན། མདོ་སྡེ་མང་བོར་གང་ཟག་བདེན་པར་འགོག་ཅིས་པ་དང་། གཞི་བསྐྱེ་བར་དོན་དམ་པ་
 དང་། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱེ་བ་དང་། མདོ་རྒྱན་དང་མཚོན་འགྲེལ་རྣམས་སུ་རྗེས་ཡོད་འགོག་
 ཅིས་པ་ཀུན་དོན་གཅིག་པས། དེ་ལ་རྗེས་བཏགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཚས་གང་ཞེས་སྒོ་ཡུལ་དུ་འཚར་བ་རང་དང་
 མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་གཞི་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་ངེས་པར་ལྡོས་པ་ནི་བཏགས་པར་ཡོད་པ་དང་།
 དེ་ལྟ་བུ་ལ་མི་ལྡོས་པར་རང་དབང་དུ་འཚར་བ་ནི་རྗེས་སུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱའོ།^{༡༥༡} ཞེས་གང་ཟག་གི་བདག་
 འགོག་པའི་རིགས་པའི་སྐབས་སུ་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་དོན་འདིན་ལུགས་བསྐྱེ་བ་ལས་འབྱུང་བ་རི་ལྟ་
 བ་བཞིན་གསུང་འདུག་གོ །དེར་མ་ཟད་སྡེ་སྡེ་གསུམ་པས་བདག་རྗེས་ཡོད་བསྐྱེ་བ་པའི་རིགས་པ་འགོག་རྒྱུ་ལ་
 སྡེ་བདུན་ལས་བཤད་པའི་རིགས་པའི་འགོ་སྐྱོན་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་པར་ལུས་མོད་འདིར་མ་སྐྱོས་སོ། །

ད་ནི་འདི་དབྱུང་པར་བྱ་སྟེ། བསྐྱེ་བ་ལས་གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པའི་རྗེས་
 ཡོད་འདི་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་དང་དོན་མི་གཅིག་པར་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོགས་པའི་གཞི་ནི། དེ་གཉིས་
 དོན་གཅིག་པར་འདོད་ན་རྣམ་ཤེས་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་ན་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་སྐྱེས་པ་འདི་ཞོན་ཡིན་པར་འདུག་པས།

དེ་ལ་འདི་འདྲི་བར་བྱ་སྟེ། ཡོད་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་དོན་ཅི་ཞེས་ཡིན།
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཚས་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་བསྐྱོམ་
 རྒྱུ་ལ་རི་ལྟར་ཡིན། སྡེན་པས་ཚས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་གི་དོན་ཀྱང་རི་ལྟར་
 བྱེད་བཟོན་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་ལ་ཞོན་པེ། ཡོད་ན་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པས་ཁྱབ་སྟེ། གང་ཟག་གི་

བདག་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འཐད་པས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མོ་གཤམ་གྱི་སྤྱོད་མས་མ་གྲུབ་
 པའི་རྒྱ་མཚོ་གྱིས། ཡོད་ན་མོ་གཤམ་གྱི་སྤྱོད་དགོས་པ་བཞིན། དེས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་
 རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་རྒྱ་སྤྱོད་པའི་རྣམ་སྤྱོད་པས་རྟོགས་པ་
 དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།
 ཞེས་ཟེར་ན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

གང་ཟག་གི་བདག་ནི་རི་བོང་གི་རྩ་ལྟར་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་གིན་ཏུ་ལེགས་པར་སྐྱུས་པ་ལགས་
 མོད་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་སྟོངས་པའི་རྒྱལ་སྐྱུས་པ་ལ་ད་དུང་འདྲི་བར་བྱ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་
 གིས་སྟོངས་རྒྱལ་འདྲི་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གང་ཟག་རྣམས་སྐྱབ་པའི་སྡེ་ལྟ་མ་གཏོགས་པའི་རང་སྡེ་བྱེ་
 བྲག་སྐྱབ་པ་ནས་དཔུ་མ་རང་རྒྱ་ད་པའི་བར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤོ་མོར་བཞེད་པར་
 འདུག་པས། དེ་ལ་རེ་ཞིག་དཔུ་མ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མི་སྐྱེ་ཡི། དོན་སྐྱོབ་གཉེས་ཀྱིས་འདོད་པའི་རྣལ་ཚ་
 མེད་དང་། རྣམ་རིག་པས་འདོད་པའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་གཉེས་སྣང་དང་བྲལ་བའི་རང་རིག་དང་། རྣམ་མཐའི་
 རྐྱད་ཅིག་མར་གྱུར་པའི་གེས་པ་རྣམས་རང་རྒྱ་སྤྱོད་པའི་རྣམ་སྤྱོད་ཀྱིས་སྟོངས་པར་གཏན་ལ་འབབས་རྒྱལ་
 རི་ལྟར་བྱེད། ཅི་སྡེ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་བྱེད་དོ་ཞེས། དེ་ལ་གཏན་ཚིགས་འགོད་རྒྱལ་རི་
 ལྟར་བྱེད། རྣལ་ཚ་མེད་ཚོས་ཅན། རང་རྒྱ་བར་མེད་དེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དང་བྲལ་
 པའི་ཕྱིར་ཟེར་རམ། རང་གི་ཚ་གས་དང་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་རམ། རགས་པ་
 ཚོམ་བྱེད་གྱི་རྣལ་ལྟ་རབ་གཉེས་པ་དང་གཅིག་དང་དུ་མར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རམ། རགས་པ་དང་དེ་ལྟར་
 མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་དག་གང་འགོད་ཀྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་དང་རྣམ་སྤྱོད་འགོ་ལྡོག་གི་ཁྲབ་པ་མཐུན་
 དཔེའི་སྟེང་དུ་འགྲུབ་རྒྱལ་བརྗོད་པར་གྱིས་གིག། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ཀྱི་རང་རིག་སོགས་
 ལའང་སྐྱབ་པར་བྱའོ།།

གཞན་ཡང་ཀ་བ་དང་སུ་མ་པ་སོགས་རང་རྒྱ་སྤྱོད་པའི་རྣམ་སྤྱོད་ཀྱིས་སྟོངས་པ་ལ་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་གྱི་ཐ་སྣང་བྱེད་པའི་དོན་ཅི་ཡིན། དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཟེར་ན། མེད་པར་
 མཚུངས་པ་ལ་སྟོན་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། ཚོས་ཐམས་ཅད་རི་བོང་གི་རྩ་
 མེད་དོ་ཞེས་ཅིའེ་ཕྱིར་མ་གསུང། ལོག་རྟོག་ལྡོག་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཟེར་ན། སུ་མ་པ་གང་ཟག་
 གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་དེ་རི་ལྟ་སུ་ཞིག་ཡིན། རང་རྒྱ་སྤྱོད་པའི་རྣམ་སྤྱོད་དུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ་
 ཟེར་ན། དེ་ཡང་རི་ལྟར་དུ་བཟུང་བསྐྱོས་གིག།

གཞན་ཡང་རང་ལྗེ་དེ་དག་གིས་ཉོན་ཐོས་འཕགས་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྐྱོམ་ཚུ་ལ་
 འདི་ལས་ལྷག་པ་བསྐྱོམ་རྒྱ་མེད་པར་འདོད་ཅིང་། ལམ་འདིས་ཉོན་སྐྱིབ་རྩུབ་ནས་འབྱིན་པར་འདོད་ན།
 འཕགས་པ་དེ་དག་གིས་མཉམ་བཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བདག་མེད་བསྐྱོམ་ཚུ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱེད། གང་ཟག་
 རང་རྒྱ་བཙོན་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། སྤང་བོ་དང་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་
 སྤྱིར། ཞེས་པའི་ཚོག་གསུམ་པོ་འདི་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ནམ་རིགས་པའི་རྣམ་གངས་མང་པོ་ཞིག་གིས་གཏན་ལ་
 འབབས་པ་ཡིན། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་འང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ངེས་ཡིན་པས་གཞི་གྲུབ་ན་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པོ། ཞེས་པའི་སྐྱེ་བའི་ལུགས་འདི་ཀ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནམ། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དུ་བལྟ་
 ཚུ་ལ་ཁྲུབ་པར་བཅིག་བྱེད་སྐྱོམ་ཤིག །འདི་ཉིད་མཉམ་བཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བསྐྱོམ་པས་ཉོན་ཐོངས་
 པའི་སྐྱིབ་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་པའང་བརྗོད་པར་གྱིས་ཤིག །དཔལ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པས་
 ལྷག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་གཞན་བསྐྱོམ་པ་རྣམས་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་
 གསུངས་འདུག་པས་དེར་འགྱུར་ཚུལ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡིན།

འདི་དག་ལེགས་པ་མ་གོ་ན་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་ལྷ་ཞོག་གི། ཐར་པ་ཙམ་ཡང་འཐོབ་
 པའི་ཐབས་ཤེས་པའི་གནས་མེད་ལ། བྱང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་བྱུང་ཚོས་བྱག་རྒྱ་བཞིའི་དོན་ཙམ་ལ་ཡང་
 ངེས་ཤེས་སྐྱེ་བའི་སྐབས་མེད་ན་ཚེས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་དཔུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷ་བ་ཤེས་པའི་གོ་སྐབས་
 ག་ལ་ཡོད། འདི་དག་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་པའི་དབང་གིས་མཁས་པར་གྲགས་པ་ལོ་རྒྱུ་བ་ཤེས་པ་བ་
 རིན་ཚེན་གྱིས་ཀྱང་། རྗེས་ཡོད་བདག་སྐྱེ་གནས་མ་ལུར་ངེས་དང་། རྣམ་ཤེས་བདག་སྐྱེའི་དཔུ་མམས་ཡོད་
 པ་འགལ།^{༡༤} ཞེས་དང་། གོ་བོ་བསོད་ནམས་སེང་གོ་དང་བཙུ་ཚེན་གྲུ་མཚོག་ལྷན་གྱིས་ཀྱང་རྗེ་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པ་འགོག་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་ལྷག་ཚོད་མང་དུ་བྱིས་གདའ་མོད། ཁོ་བོ་ནི་དེ་དག་ལ་དོ་
 གལ་རྒྱུད་བས་དེ་དག་འགོག་པའི་ངལ་བ་འདིར་མི་བྱ་ཡི། རང་རེ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཚེན་པོའི་བརྟན་པ་སྦྱོར་
 མེད་པ་ལ་ལུགས་ཤིང་བཀའ་དྲིན་འཁོར་མཐའ་མེད་པའི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་འཚོལ་བ་ལྟར་
 ལེན་པའི་གང་ཟང་རྣམས་ཀྱིས་ནི། སྤྱིར་རྗེ་ཡབ་ཟམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར། ཚོག་སྤྱི་ཙམ་དུ་མ་ལུས་པའི་ཐོས་
 བསམ་དང་གཞུང་ལུགས་གདམས་པར་གར་བའི་ཉམས་ལེན་དང་ཐབས་ཤེས་རྒྱུད་དུ་འབྲེལ་བའི་སྦྱོང་བ་
 མ་ཞོར་བ་ཞིག་དགོས་པར་སྤང་ཞིང་། དེ་ལ་ཡང་གནས་འདི་དག་གལ་ཆེ་བར་མཐོང་ནས་གོང་གི་ཁས་
 ལེན་དེ་དག་གི་སྒོ་རྩེ་གཏད་སོ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དེས་པ་ཡིན་གྱི། གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པའི་རང་ལུགས་རྒྱར་བ་
 ཞིག་གི་རྣམ་བཞག་བྱེད་སྐྱེམ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ལས་བྱུང་བའི་ཞིག་ཨོ་ཡོང་སྐྱེམ་པའི་རེ་

བས་གྲུབ་ནས་བསྐྱེད་པ་མ་ལགས་ལོ།།

འོ་ན་ཚུད་རང་གི་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་བརྗོད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེ་ན། སྨིར་འདི་དག་ཤེས་པ་ལ་
བདག་འཛིན་ལྟར་སྐྱེས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཟུང་བའི་ཚུལ་དང་། གྲུབ་བརྟགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྐྱོ་བརྟགས་པའི་
ཚུལ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་ཀྱང་སྣ་མ་གཙོ་པོ་ཡིན་པ་དང་། བྱི་མ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་སྣ་མ་འགོག་
པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འཇུག་ཚུལ་དང་། བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དུས་སུ་ཡང་གཅིག་ཏུ་བྲལ་གྱི་སྨྱིར་
བའི་ཚོག་གསུམ་པོ་དེ་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་རིགས་པ་རྒྱ་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་དང་། རིགས་པ་དེ་དག་
གི་གནད་འགག་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་ལ་འདུ་ཚུལ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་
སུ་འད་སྨིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་དང་ཚུད་པར་རང་རྒྱ་དེ་གྱིས་བསྐྱེས་པའི་སྟངས་ལས་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷིང་གི་
བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ལ་སློལ་གོམས་པར་བྱེད་ཚུལ་དང་། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱིབ་པ་རིམ་གྱིས་སྨོར་
ཚུལ་མོགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་རྣམས། ཁོ་འདི་ཟེར་ན་ང་འདི་ཟེར་གྱི་ཤགས་འཕྲེད་པ་ཙམ་གྱི་སྨིར་མ་ཡིན་
པར། སློལ་ནས་དུ་སྤྱོད་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྣམ་བཞག་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་ཏེ། ཐེག་
དམན་དུ་མ་ཟད་ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཚོགས་སྨྱིར་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཙོ་
པོར་བསྐྱོམ་དགོས་པར་རྒྱུན་འགྲུབ་ལ་བརྟེན་པ་བཟུང་བའི་སྨིར་དང་། བདག་མེད་རགས་པ་
རྟོགས་པ་ཉིད་བདག་མེད་སྤོ་སྟོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་པའི་སྨིར་རོ། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་གི་རྣམ་
བཞག་རྒྱས་པར་མི་ཤིང་རྟེན་པོ་རྣམས་དང་རྗེ་ཡལ་སྲས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོ་པོ་ཙག་གིས་
བཤད་པར་སློབས་མོད་ཀྱི། འདིར་མི་ཚོ་གཞི་ཚོགས་ཏེ་ཙམ་པར་འཇུག་པ་དང་། རྣམས་སུ་མ་
བབས་བསྐྱོར་བར་མི་བྱེད་ལ་སྐྱབས་སུ་བབས་པའི་རྣམ་བཞག་མདོར་བསྐྱེད་ཤིག་བརྗོད་པར་བྱའོ།།

དེ་ལ་གང་ཟག་རང་རྒྱ་སྐབ་པའི་ཐུག་ཡོད་དུ་འཛིན་ཚུལ་ལོ། ང་ཞེས་འཛིན་པའི་གཞིའི་བདག་
འདི་རང་ལས་གཞན་སྟེང་པོ་རྣམས་ལ་རག་མ་ལས་ཤིང་མ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་དག་ལ་དབང་རྒྱར་
བྱེད་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱ་བར་འཛིན་པ་སྟེ། དེ་ལ་དགོངས་ནས་རྗེ་ཡལ་སྲས་ཀྱིས་རྗེ་ཁོ་ལ་ལྟར་འཛིན་པ་ཞེས་
ཀྱང་གསུངས་ལོ། །དེས་ན་སྨིར་གདགས་གཞི་སྟེང་པོ་བཟུང་བ་ལ་མ་བརྟེན་པར་གང་ཟག་འཛིན་མི་ལུས་པ་
ཡིན་ཀྱང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པས་རྒྱུད་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པར་བདག་བབུང་བ་ལ་
བརྟེན་ནས་སྟེང་པོ་འཛིན་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འཆར་ཏེ། ངའི་གཟུགས་པའི་ཚོར་བ་ཞེས་མོགས་སྟངས་པོ་
རྣམས་བདག་དའི་དབང་བྱར་འཛིན་པའི་སྨིར་དང་། བདག་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ངའི་སྟངས་པོ་ཞེས་སྟངས་པོ་
ལ་ང་ཡི་བར་འདོགས་པར་འཛིན་པའི་སྨིར་རོ། །དེས་ན་བདག་རྗེས་སུ་ཡོད་པའི་འཛིན་ཚུལ་ལོ། རང་ལས་

གཞན་པ་དག་ལ་མི་ལྟོས་ཤིང་། རང་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་མི་བརྟེན་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་འདོགས་
པར་བྱེད་པའི་རྗེས་ཡོད་དུ་འཛིན་ཚུལ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་། རྒྱ་མཚན་དེའི་སྤྱིར་གོང་དུ་བྱེད་པར་ལྟར་རྗེ་བདག་
ཉིད་ཚེན་པོས་བསྐྱེད་པ་ལས་བཤད་པའི་རྗེས་ཡོད་དང་སྐབས་འདིའི་རྗེས་ཡོད་དོན་གཅིག་པར་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བ་འགོག་པ་ལ་བྱེ་མདོ་སེམས་ཙམ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་བོ་དང་བདེན་
པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བུལ་བའི་རྟགས་འགོད་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དུས་སུ་
ནི། སྤང་བོར་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བདག་དེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ།
སེམས་ཙམ་ལོ་སྐྱེལ་པའི་སློབ་ཚན་ཙམ། དོན་རིམ་བཞེན་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། སློབ་མོ་དུ་མ་བཏང་བར་
དངོས་བོ་མཐོང་བ་ན་འཇུག་པའི་སློབ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དཔེར་ན་སློབ་འཛིན་བཞེན། ཞེས་པ་འདི་ཉིད་འགོག་
པའི་རིགས་པ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་། ཡང་དེ་འདྲའི་བདག་དེ་སྤང་བོ་ལ་བཏགས་
པ་ཡིན་ནམ། སྤང་བོ་ལ་གཏན་པ་ཡིན་ནམ། སྤང་བོ་ལས་གཞན་ཡིན་ནམ། སྤང་བོ་གཏན་མེད་ཡིན་སྐྱེལ་
དུ་མཐའ་བཞིར་བཏགས་ནས་རིགས་པས་འགོག་དགོས་ཤིང་། བཏགས་པ་དེའི་ནང་དུ་ནི་རྟག་མི་རྟག་
གཅིག་ཐ་དད་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པ་མང་བོ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པར་ཐོགས་མེད་
དབྱིག་གཉེན་སྤྱོད་སྤྱོད་ཚོས་གྲགས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ལས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་མཐར་
དགག་བྱ་བཀག་བྱ་ལ་དུ་བདག་རིམ་འདྲ་ཞིག་ལུས་བཏགས་པ་ན་བདག་གམ་གང་ཟག་གཅིག་འཛིན་པར་
ཡོད་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་འཛིང་གོ་ལ་བྱི་རྣམ་བཞག་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྤང་བོ་
ལས་དོན་གཞན་དང་རང་རྒྱ་བའི་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ་པའི་བཀག་ཟེན་པས། གདོན་མི་ཟ་བར་སྤང་བོ་ལ་ལྟོས་
ཤིང་སྤང་བོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་དུ་འགྱུར་དགོས་ཏེ། སྐྱབ་ཚུལ་དེ་གཉིས་གང་རུང་
ལས་མི་འདའ་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐྱབ་མཐའ་འདི་དག་གིས་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་པའི་དོན་
ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་ཙམ་སྐྱེས་ཀྱང་སྤང་བོ་དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་པའི་རྗེས་ཡོད་
གཙོད་ཀྱི་བདེན་སྐྱབ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་སོགས་གང་ཡང་མི་གཙོད་པར་འདོད་དོ།།

རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་བལྟ་ཚུལ་ནི། ཀྱུན་ལས་བཏུས་ལས། རྫོང་པའི་
མཚན་ཉིད་གང་ཞེན་གང་ལ་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་རྫོང་པ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་སྟེ། དེ་ལས་ལྟག་
མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདིར་ཡོད་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་རིམ་བཞེན་རབ་ཏུ་གེས་སོ། །^{༡༧} བཏགས་པ་དང་།
བདག་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་རིམ་བཞེན་དུ་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་དེས་

སྤང་བོ་དང་འཇམ་དང་སྐྱེ་མཆོད་རྣམས་ནི་བདག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བདག་མེད་པའོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འདི་
 དག་ཐམས་ཅད་ནི་ང་ཡི་བ་མ་ཡིན་པའོ། །འདི་ནི་ངའི་མ་ཡིན་པའོ། །འདི་ནི་ངའི་བདག་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ཞེས་
 བྱ་བར་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་བཞིན་ལོ་ཞེས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་
 བ་བཞིན་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་དོན་ཅི་ཞེ་ན། ལྷིའི་དངོས་པོ་འདི་བདག་གི་མ་ཡིན་པའོ།།
 བར་གི་དངོས་པོ་འདི་ནི་ངའི་མ་ཡིན་པའོ། །འདི་ནི་ངའི་བདག་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་ནས་གསུངས་
 པ་སྟེ། འདི་ལྟར། ལྷིའི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་བདག་གི་བརྣམས་དང་། བར་ལ་ནི་བདག་དང་བདག་གི་རྣམ་
 བར་བཀག་གོ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་ཏེ།

དེ་ཡང་ལུང་ལྟ་མའི་དོན་ནི། དགག་བྱ་བཀག་པས་དགག་བྱ་དེས་སྨོངས་ཚུལ་དང་། བཀག་བྱལ་
 ཏུ་ཚོས་དེ་དག་ཡོད་ཚུལ་གསུངས་ཤིང་། ལུང་ཚན་གཉིས་པས་ནི། སྤང་སོགས་ལ་བདག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 བདག་མེད་པར་བལྟ་ཚུལ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་གསུངས་པའི་ལུང་དོན་བསྐྱེད་ཚུལ་
 བསྟན་པའོ། །དེས་ནི་འདིར་འགྱུར་ཏེ་སྤང་སོགས་ཀྱི་སྨོང་ཏུ་རྩམ་ཡོད་ཀྱི་བདག་བཀག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 སྤང་སོགས་དེ་དག་རྩམ་ཡོད་ཀྱི་བདག་དེའི་ལོངས་སྤྱད་བྱ་ཡིན་པས་སྨོངས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྤང་
 སོགས་གདགས་གཞིར་བྱས་ནས་རྩམ་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་དེའི་བདག་གི་བར་འཛིན་པ་
 ཞེས་པར་འགྱུར་པས་སྤང་སོགས་ཚོས་ཙམ་དུ་ལུས་པར་འགྱུར་ཏོ། །དེ་ལྟར་རང་གི་སྤང་སོགས་རི་ལྟ་བུ་དེ་
 བཞིན་དུ་ལྷིའི་སྨོང་བཅུ་དྲུ་ཀྱི་འཛིན་ཏེན་རྣམས་ཀྱང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བསྐྱེད་ཅིང་།
 ལས་དང་ཉོན་མོངས་དེ་དག་འདུ་བྱ་བ་པའི་གང་ཟག་རྩམ་ཡོད་ཀྱང་མེད་པས་དེ་དག་ཀྱང་དེས་སྨོངས་ཤིང་
 ཚོས་ཙམ་དུ་ལྷག་མར་ལུས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དག་པའི་ཞིང་དང་བཅུད་སོགས་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཐུགས་
 རྗེ་དང་སྦྱོན་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡང་རང་རྒྱུ་པའི་རྩམ་སུ་མེད་
 པས་དེ་དག་ཀྱང་ཚོས་ཙམ་དུ་ལུས་པ་དང་། འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་འཕྲོ་བ་དང་མངོན་
 ཏུ་བྱ་བ་དང་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱང་འཕྲོ་བ་པོ་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱུ་བམེད་པས་དེ་
 དག་ཀྱང་ཚོས་ཙམ་དུ་འགྱུར་ཏོ། །ཙམ་གྱི་སྐྱས་འཕྲོ་བ་པོ་དང་ཤེས་པ་པོ་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་རྩམ་
 ཡོད་གཅོད་དོ། །དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས་འཕགས་པ་སོགས་མེད་ཀྱིས། ལྷིའི་དངོས་པོ་ལ་བདག་གི་བ་
 འགོག་པ་དང་། བར་གི་དངོས་པོ་ལ་བདག་དང་བདག་གི་བ་འགོག་པ་གཉིས་ཀ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ལྟར་ན་དེ་ལྟ་སྤེལ་གང་ཟག་རང་རྒྱུ་བམེད་པས་དེ་ཡོད་པར་བཟུང་ནས་བདག་གི་བདེ་བ་བསྐྱབ་པའི་ཚེད་

དུ་ཆགས་པ་དང་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པར་སྨོན་པའི་ཚོགས་དོན་མེད་པར་མཐོང་ནས་དེ་དག་ལས་
ལྷོག་པར་འགྱུར་རོ།།

དོན་འདི་ནི་རྣམ་འགྲེལ་ལས། བདེན་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་དང་། །འདི་དང་དང་དང་པའི་ཞེས་སོགས།།
ཡང་དག་མིན་པ་རྣམ་བཤུགས། །སྨོན་བཏགས་ནས་ནི་ཡོངས་སུ་སྤྲེད། །དེ་ཉིད་ལ་ནི་དེ་འགལ་དོན། །དེ་ཉིད་
རྣམ་པ་རྗེས་རྟོགས་ཅན། །ལེགས་བསྐྱོམ་ཡང་དག་ལྟ་བུ་ཡིས། །སྤྲེད་པ་རྗེས་འབྲང་བཅས་འཛོམས་
བྱེད།^{༡༩} །ཅིས་དང་། །སྤོང་ཉིད་ལྟ་བུ་བས་གོ་ལ་འགྱུར་གྱི། །བསྐྱོམ་པ་ལྟག་མ་དེ་དོན་ཡིན།^{༢༠} །ཞེས་
གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་མདོན་རྟོགས་རྒྱུན་གྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཤད་པའི་
ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་འགྲེལ་བ་རྣམས་སུ་ཤེས་པ་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་།
བྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། འཕོ་བ་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། འདུ་བ་པོའི་
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་རྣམས་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞིའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།།

གང་དག་ཤེས་པ་རང་རྒྱ་བྱུང་བ་པའི་རྗེས་སུ་མེད་པ་ཤེས་པའི་བདག་མེད་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་
རྣམས་ནི་དངོས་སྒྲུབ་མན་ཆད་ཀྱིས་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གདགས་གཞིར་རང་རྒྱ་བྱུང་བའི་
རྗེས་ཡོད་རེ་དགོས་པར་འདོད་པ་མ་ཤེས་པས་ལན་ནོ། །ཅི་དེ་དགོས་པ་གང་ལས་ཤེས་སྒྲུམ་ན། དལུ་མ་
ལ་འཇུག་པ་ལས། རི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཅང་མེད་པས།^{༢༡} །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་དངོས་སྒྲུབ་
འགོག་པའི་སྐབས་སུ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། ལ་རོལ་པོས་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་རྒྱ་བྱུང་
པའི་རྗེས་ཡོད་རེ་གདགས་གཞིར་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པར་ཁས་ལེན་ཞིང་།^{༢༢} །ཞེས་གསུངས་
པ་ལས་སོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དོན་ནི་དངོས་སྒྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་བཏགས་ཡོད་དུ་འཛོག་པའི་དངོས་པོ་
རྣམས། བཏགས་ཡོད་དུ་འཛོག་པ་ཡང་རིགས་པས་མཐར་གཏུགས་ན་དེས་པར་རྗེས་ཡོད་ཀྱི་ཚོས་རེ་ལ་
ལྷོས་ནས་འཛོག་དགོས་པར་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།

དེར་མ་ཟད་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་རང་རྒྱ་བྱུང་བའི་རྗེས་ཡོད་ཀྱིས་
སྤོངས་པར་ཁས་ལེན་ན་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་ཐ་སྣང་བྱུ་ཅི་དགོས། དེ་ལ་ཚོས་ཀྱི་
བདག་མེད་ཀྱི་ཐ་སྣང་ཅིའི་ཕྱིར་བཏགས་མི་ཚོག །སེམས་ཙམ་པས་ཀྱང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཁས་ལེན་སོང་
ཀྱང་སྤོངས་རྒྱལ་འདི་ཡི་སྒྲོ་ནས་མི་འཛོག་པར་གཟུང་འཛོན་རྗེས་གཞན་གྱིས་སྤོངས་པ་སོགས་སྤང་སོགས་
ཁོ་རང་གི་སྤོང་ནས་སྤོངས་རྒྱལ་ཁྱུང་བར་བ་ཞིག་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཀྱང་
ཤེས་པར་འགྱུར་མོད། གཞན་ཡང་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤོང་དུ་རང་རང་གི་རང་རྒྱ་བྱུང་བའི་རྗེས་ཡོད་ཀྱིས་

སྒོངས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུ་ལ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྣམ་བཞག་
 མངོན་པ་གོང་ལོགས་སྡེ་ལྔ་ཚད་མ་སྡེ་བདུན་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པ་སོགས་བྱེ་མདོ་སེམས་ཙམ་པའི་
 གཞུང་ལུགས་གང་ནས་བཤད་པ་སྟོན་ཅིག་སེམས་ཙམ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་འགོག་པ་དང་གཞུང་འཛིན་རིག་
 གསུམ་གྱི་རྗེས་ཐ་དད་གྱི་ཆ་འགོག་པ་ལ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ་གསུངས་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཤེས་པ་རང་
 གི་དོ་བོ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པས་བདག་མེད་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་གང་དུ་ཡང་མ་གསུངས་སོ།།
 དེར་མ་ཟད་དེ་སྣང་འདོད་ཕྱིན་ཚད་འདི་དག་གི་ལུགས་ལ་འགལ་བ་དང་མ་གྲུབ་པ་དང་མ་དེས་པ་དུ་མ་
 ཞིག་རང་ལུགས་སྤྲུལ་སྤེལ་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་མོད། འདིར་ནི་རགས་པ་ཙམ་ཞིག་སྤྲུལ་པ་ཡིན་གྱི་ཞིབ་ཏུ་
 བརྗོད་ན་མཐའ་ཡས་སོ།།

ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་རང་རྒྱ་འཛིན་སྲབ་པའི་རྗེས་ཡོད་དང་རང་རྒྱ་སྲབ་པའི་རྗེས་ཡོད་གཉིས་ཀྱི་ཞིབ་
 ཆ་འབྲེད་པ་ཡང་།^{༡༩} རྒྱ་གཞུང་ཚད་སྲབ་རྣམས་དང་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་གང་ལས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བས་
 འཐད་རྒྱ་ཞིག་མི་འདུག་སྟུང་པ་ལགས་ཤིང་། སྣང་བཤད་པ་ཉིད་ཚེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་
 བར་སྤྲང་དོ།།

གཉིས་པ་(རྣམ་བཞག་རྒྱས་པར་མ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན)ནི། ལུགས་འདིའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་བདེན་
 པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྲབ་ཁམས་སྡེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་རྒྱལ་དང་དོ་བོ་སོགས་
 ཀྱི་རྣམ་བཞག་བྱེད་རྒྱལ་བྱེ་མདོ་གཉིས་དང་དབུ་མ་པ་རྣམས་དང་མི་འདྲ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་། མངོན་པ་ཀྱུན་
 བཏུས་དང་ས་སྡེའི་བཤད་རྒྱལ་ལ་ཡང་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་ལྷ་མོ་མང་དུ་སྤྲང་ལ། སྟོད་བཅུད་ཀྱི་འཛིན་
 རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་ཡང་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་མོད། ཡི་གེ་ཉུང་ལུས་ནི་
 མཐའ་ཚད་པར་བཤད་མི་རུས་ལ་རྒྱས་པར་བཤོད་ན་ནི་ཡི་གེའི་སྲབ་ཉ་ཅང་མངས་པར་འགྱུར་བས་འདིར་
 མ་བྲིས་ལ། གང་དག་གྲུབ་པའི་མཐའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མཐའ་དག་པ་ཤེས་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་
 གཞུང་དེ་དག་ཏུ་བལྟ་དགོས་ཀྱི་གཞུང་གི་ཆ་གསལ་རེ་ཞོལ་དུ་སྤྲང་བ་ལ་ཚིག་གི་སྒྲོམ་པ་ཉག་ཉག་རེ་བྲིས་
 པའི་ཐལ་འབྲེད་ཙམ་གྱིས་གང་ཡང་མི་ཕྱིན་ནོ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཚེན་པོས་ཀྱང་། འཛམ་གླིང་རྒྱུད་དུ་ག་
 མཚོག་གཉིས་ཞེས་གྲགས་པའི། གཞུང་ལ་སྟོགས་རེ་བ་དང་རགས་པ་རེས། ཚིམ་པར་མ་བྱས་ཀྱུན་ལ་ཞིབ་
 ཏུ་སྤྲངས།^{༢༠} ཅེས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ལ་སྲབས་བཅེ་བས་གང་མས་པ་དང་།
 གཞན་ཡང་སྟོན་རབས་ཀྱི་མཁས་པ་སྐད་གཉིས་སྤྲུབ་པའི་དབང་པོ་རྣམས་དང་། ས་སྤྲུབ་པ་ཉ། ལུ་སྟོན་
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པ། རྟོག་ལོ་ཚེན་པོ་ཡབ་སྲས་སོགས་དེས་པ་དོན་གྱི་བསྟན་འཛིན་ཚེན་པོ་དག་གི་རྣམ་

པར་ཐར་པ་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞིན་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་ཞིག་ལྟར་ལ་བརྟན་པ་ལ་ཕན་པའི་སྐྱེས་བུ་
དམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགོ་བ་ལགས་སོ།།

ཤེས་བྱེད་སྒྲོའི་རྣམ་བཞག

གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་སྒྲོའི་རྣམ་བཞག་ལ་གསུམ། སྒྱིར་སྒྲོའི་རྣམ་བཞག་དང་། རྣམ་ཤེས་གྲངས་
མང་ཉུང་འདོད་ཚུལ་དང་། རྣམ་བཤེན་རྩལ་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཚད་
འབྲས་གྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་ནི། གསལ་ཞིང་རིག་པ་ཙམ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་དང་
མ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། །སྒྲོ་དེས་ཚོས་དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་དེས་ཤེས་འདྲེན་རུས་པ་
དང་མི་རུས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཡང་ན་རང་ཡུལ་བཤེན་པ་ལ་མཐའ་བཅའི་གཏུགས་རྟུགས་དུ་ཞེན་པའི་
སྒྲོ་གང་ཞིག །མདོན་རྗེས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་དཔྱོད་གྱི་སྒྲོ་དང་། །འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་གསལ་བར་
སྤང་ཡང་རང་ཡུལ་མ་དེས་པའི་སྤང་ལ་མ་དེས་གྱི་སྒྲོ་དང་རང་ཡུལ་རྟོགས་ཟིན་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པ་ལ་
བསྐྱུན་ནས་འཛིན་པའི་བཅད་ཤེས་དང་། རང་གི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པའི་ལོག་ཤེས་དང་། རང་ཡུལ་ལ་ཕྱེ་
གཉིས་པའི་སྒྲོ་ཐེ་ཚོམ་དང་། མདོན་སྤུམ་དང་། རྗེས་དཔག་སྟེ་བདུན་དུ་དབྱེ་བ་དང་། ཡང་ན་ཚད་མ་དང་
ཚད་མིན་གྱི་སྒྲོ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་སོགས་ནི་འདི་དག་ཐམས་ཅད་གྱིས་འདོད་ལ། ཚད་མ་ལ་མདོན་རྗེས་
གཉིས་སུ་གྲངས་དེས་བ་དང་། མདོན་སྤུམ་ཚད་མ་ལ་རྟོག་པ་དང་བུལ་ཞིང་བག་ཚགས་བརྟན་བྱུང་གི་ཤེས་
པ་ཞིག་དགོས་ན་འང་མདོ་སྟེ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་མ་འབྱུང་ལ་བ་མི་དགོས་པ་སོགས་ཀྱང་སེམས་ཙམ་པའི་
གྲུབ་མཐའ་ལས་མོ་ཆེའི་འདོད་ཚུལ་ཡིན་ལ། རིག་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པས་མདོན་སྤུམ་ལ་
དབང་ཡིད་རང་རིག་རྣལ་འབྱོར་མདོན་སྤུམ་བཞི་འདོད་དོ། །ལྷུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པས་གཞན་
གསུམ་འདོད་ཀྱང་རང་རིག་འདོད་མི་འདོད་ནི་གསལ་བར་མ་བཤད་ལ། རྗེ་བརྟན་དམ་པ་འཇམ་དབྱངས་
བཞད་པའི་རྗེ་རྗེས་ས་སྟེའི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པས་རང་རིག་མི་འདོད་དེ། ས་སྟེ་ལྷ་ནས་མ་བཤད་
པའི་སྤྱིར།^{༡༡༡} ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འང་ལྷུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པ་ལ་རང་རིག་མི་འདོད་
པས་ཁྱབ་པ་ནི་རྗེ་བརྟན་དེ་ཉིད་གྱི་ལལ་གྱིས་མི་བཞེས་ཏེ། དེ་ཉིད་གྱིས་ཀུན་གཞི་དང་རང་རིག་གཉིས་ཀ་
འདོད་པའི་སེམས་ཙམ་པ་ཡོད་པར་བཤད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་ཚེན་མོར། རྣམ་བཤེན་པའི་ཐད་དུ་ཀུན་
གཞིའི་ངོ་བོ་རང་རིག་གི་སྤོང་བྱ་ཙམ་དེའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བས་རྟོག་པས་དེ་དག་གཟུང་འཛིན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་

ཀྱང་དེས་སྒོ་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་གཉེས་ནི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། གཉེས་མ་ཡིན་པ་ནི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།^{༡༥༥}
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། ཐེག་པ་ཚེན་པོ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་བ་དཔོན་ཐོགས་མེད་དབྱིག་གཉེན་ལ་
སོགས་པ་གཞན་དག་ནི།^{༡༥༦} ཞེས་དེ་གཉེས་ཀྱི་འདོད་པ་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ། ཐེག་བསྐྱེས་ལས་བཤད་
པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་དང་ཀྱུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་འདོད་ཚུ་ལ་སོགས་པ་བཤད་ནས་དེའི་
མཚུགས་ཏུ། སེམས་དེ་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ལ་རང་དུ་སྣང་བ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དང་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་གཟུང་
བའི་རྣམ་པར་ཡོངས་སུ་གྱུར་ཅིང་སྣང་བ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པས་སེམས་ཙམ་དུ་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཡུལ་མི་དམིགས་པར་རབ་ཏུ་སྐྱེ་ལ། གཟུང་བ་མེད་ན་འཛིན་པ་དག་ཀྱང་མེད་པས་གཟུང་བ་མི་
དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམ་པ་དུག་པོ་དག་མི་དམིགས་པར་རབ་ཏུ་སྐྱེ་སྟེ།
རི་སྒྲིབ་ཀྱུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་རྣམ་པར་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་ལ་མི་གནས་
ཤིང་།^{༡༥༧} ཞེས་ཀྱུན་གཞི་དང་རང་རིག་གཉེས་ཀ་འདོད་པའི་ལུགས་བཤད་ཅིང་། དེ་ཉིད་འགོག་པའི་
སྐབས་སུ། ཡུལ་དུ་སྣང་བ་མ་གཏོགས་པར། །སེམས་ཉིད་རི་འདུ་བ་ཞིག་སྣང་།^{༡༥༨} ཞེས་སོགས་རང་རིག་
འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་གསུངས་སོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་སྒྲ་མའི་མན་
ངག་ལས། ཞེས་པ་ནས། རྟོ་ཡང་མེད་ཅེས་དོན་འདི་ཤེས་པར་གྱིས།^{༡༥༩} ཅེས་པའི་བར་རྣམ་པར་རིག་པ་
ཙམ་དུ་བསྐྱབ་པའི་ལུགས་ཐེག་བསྐྱེས་ལས་འབྱུང་བ་རྣམས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་འགོག་པར་མངོན་ལ། དེའི་
མཚུགས་ཐོག་ཏུ། གལ་ཏེ་གཟུང་མེད་འཛིན་པ་ཉིད་བྲལ་ཞིང་།^{༡༦༠} ཞེས་སོགས་གཞན་དབང་གི་སྐྱབ་བྱེད་
རང་རིག་འགོག་པའི་རིགས་པ་གསུངས་པའི་སྐྱིའི་འབྲེལ་ལ་དབག་ན་ཡང་ཐོགས་མེད་སོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
འབྲང་བའི་རང་རིག་དང་ཀྱུན་གཞི་གཉེས་ཀ་འདོད་མཁན་གྱི་སེམས་ཙམ་པ་ཞིག་ཡོད་པར་སྣང་ངོ་། །འོན་
ཀྱང་འཇུག་པའི་རང་རིག་འགོག་པའི་གསུང་དེ་དག་གིས་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པ་ཡང་མི་
འགོག་པ་མིན་ནོ།།

གཞན་ཡང་ཚང་མར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཡུལ་དེ་ལ་མི་བསྐྱེད་པར་རང་རིག་གིས་འབྱུབ་དགོས་
པ་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་བྱུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་དེ་ཡུལ་ལ་མི་བསྐྱེད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་རང་དང་བདག་
ཉིད་གཅིག་པ་དང་བདག་ཉིད་ཐ་དད་པའི་ཤེས་པ་གང་རུང་ཞིག་གིས་འབྱུབ་དགོས་ལ། དོན་གཞན་གྱིས་
གྲུབ་ན་ནི་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བས་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་ཤེས་པས་གྲུབ་པ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་
ན་གཞན་དབང་གི་གཙོ་བོ་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་རང་རིག་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡིན་

པ་དང་། གཞུགས་པར་འཛིན་ཤེས་པ་དང་བདག་ཉིད་ཐ་དད་པས་སྐྱོང་བར་བསྐྱབ་པ་ལ་ཡང་རང་རིག་
བའི་ཤེས་པས་ལུལ་འཛིན་བའི་རྣལ་དེ་ཉིད་མེད་དུ་མི་རུང་བས་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་པལ་ཆེ་བས་ཀྱང་རང་
རིག་བཞེད་དགོས་སམ་སྐྱམ་མོ། །སའི་དངོས་གཞི་ལས་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་དང་ཡིད་
གྱིས་སྐྱོང་བའི་མངོན་སུམ་དང་འཛིན་རྟེན་པའི་མངོན་སུམ་དང་དག་པའི་མངོན་སུམ་དང་བཞིར་བཤད་
བའི་འཛིན་རྟེན་པའི་མངོན་སུམ་ཀྱང་གང་ལ་བྱེད་བརྟག་པར་བྱའོ།།¹⁶²

འདི་པའི་ལུགས་ཀྱི་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུན་གསུམ་ནི་སྤོགས་གྲང་གི་དམིགས་བརྟགས་ལས།
གཅིག་ཆའང་མི་འབྲུལ་བྱིར་ན་རྒྱུན།¹⁶³ །ཞེས་དང་། ཡང་ན། རུས་པ་འཛོག་བྱེད་རིམ་གྱིས་ཡིན།¹⁶⁴ །
ཞེས་སྐྱང་བའི་དམིགས་རྒྱུན་དང་རུས་པ་འཛོག་པའི་དམིགས་རྒྱུན་གཉིས་བཤད་དེ། དེ་ལ་སྐྱ་མ་ནི་སྐྱ་
འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་དངོས་སུ་སྐྱང་བའི་སྐྱ་བོ་སྟེ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་རྗེས་སུ་འགོ་སྟོག་མི་འབྲུལ་བའི་
བྱིར་དམིགས་རྒྱུན་དུ་བརྟགས་པ་ཡིན་གྱི། དེའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཡང་རྒྱུན་མིན་ལོ། །བྱི་མ་ནི་སྐྱ་འཛིན་
དབང་ཤེས་དེའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་སྟེང་ན་ཡོད་པའི་སྐྱ་བོའི་རྣམ་ལུན་དུ་བསྐྱེད་པའི་ལག་རྗེས་འཛོག་
བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དང་གཅིག་ཏུ་མི་འབྲུར་རམ་སྐྱམ་ན་སྐྱོང་བའི་ཚེ་ལག་རྗེས་འཛོག་པ་
དང་ལུལ་གྱི་རྣམ་པའི་ཚེ་ལག་རྗེས་འཛོག་པའི་བྱེད་པར་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་སྟོག་པ་ཐ་དད་
དོ། །བདག་རྒྱུན་ནི་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པའོ། །ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ནི་རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དབང་པོའི་
མངོན་སུམ་དང་། དེའི་སྟེང་གི་ལུལ་འཛིན་རུས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ཆ་བདག་རྒྱུན་དང་། རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་
གྱི་གཞུང་དོན་གྱི་རིགས་འདྲ་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་དམིགས་རྒྱུན་དུ་ཡོད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དབྱེད་
པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་
མས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་པར་ཆེན་ཆེས་མཆོག་བཞེད་ལ།¹⁶⁵ རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་
མཁུན་པས་ཀྱང་སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་སུ་འདི་དང་མཐུན་པར་བཞེད་ཅིང་། དེ་སྐྱེད་བའི་རྣམ་རིག་
པའི་སྐབས་དང་ཡང་མཐུན་པ་འདྲ་ཞིག་སྐྱང་ངོ། །མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པས་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་
བར་གསུངས་ཏེ་འདིར་མ་སྐྱོས་སོ། །

རང་རིག་ནི་རང་གི་གཞུང་ལུལ་རང་མཚན་ལ་སྟོས་ཏེ་གཉིས་སྐྱང་རུབ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་
ལ་རྣམ་འགྲུལ་གྱི་རང་འགྲུལ་དུ། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྲང་དང་གཏི་སྟག་དང་བདེ་བ་དང་སྟུག་བསྟུལ་བ་
ལ་སོགས་པ་ནི་དབང་པོ་ལ་མི་སྟོས་པའི་བྱིར། །རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་མོ།¹⁶⁶ །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་
དོན་ནི་ཆགས་སོགས་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་སོགས་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཆགས་སོགས་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་ཏུ་འཆད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་
 བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་འདོད་ན་ཁ་སྤྱིར་བཏངས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཁ་ནང་
 བཏངས་ཀྱི་ཤེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། དེས་ན་སློབ་དཔོན་རྒྱལ་དབང་གླེས། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་
 རྣམས་ལ་ཡང་རང་རིག་པའོ། ཞེས་པ་སྟེ་རང་ཉིད་ལ་རིག་པ་ནི་རང་རིག་གོ། །འདིས་རིག་པར་བྱ་བས་ན་
 རིག་པ་སྟེ། འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཡང་དག་པར་བཤད་པ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་དོ། ¹⁶⁷ ཞེས་
 ཆགས་སོགས་རང་རིག་གི་རིག་བྱར་བཤད་པ་དང་། འཛིན་རྣམ་ཉིད་རིག་བྱེད་དུ་བཤད་པས་ན་ཤེས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཁ་ནང་ལྟའི་འཛིན་རྣམ་ཡན་གར་བ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་ཅིང་།
 ཤེས་པ་དེ་དག་གྲང་དེ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྦྱང་བ་ནི་རང་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དེའི་དོན་དང་། དབང་ལོར་མི་ལྟོས་
 པའི་དོན་གྲང་དབང་ཤེས་ཀྱི་རང་རིག་ནི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པའི་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལག་རྗེས་མ་
 ཡིན་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་ལག་རྗེས་ཡིན་པའི་དོན་ནོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་སྤྱིར་དེ་ལ་ཀྱང་མངོན་
 སུམ། ¹⁶⁸ ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ནི་ཞི་ལྷག་རྒྱུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གོ་མས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེས་
 པའི་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པའོ། །ཡིད་མངོན། རང་རིག་མངོན་སུམ། རྣལ་
 འབྱོར་མངོན་སུམ་རྣམས་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་ཡོད་ཀྱང་འདིར་མངས་ཀྱིས་དོགས་
 པས་རེ་ཞིག་བཞག་གོ།

རྗེས་དབུག་ནི། རྗེས་དབུག་གི་རྒྱས་བརྗོད་པར་རིགས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། རང་དོན་རྗེས་དབུག་
 དང་། གཞན་དོན་རྗེས་དབུག་གཉིས་སོ། །རང་དོན་རྗེས་དབུག་གི་མཚན་ཉིད་ནི། རྣལ་ལྷན་སུམ་པའི་རྟགས་
 ལས་ལྟོག་གྲུར་གྱི་དོན་གསར་དུ་མཐོང་བའི་ཤེས་པའོ། །ཕྱོགས་ཀྱི་གྲང་པོས། རྗེས་དབུག་རྣམ་གཉིས་རང་
 དོན་ནི། རྣལ་ལྷན་སུམ་རྟགས་ལས་དོན་མཐོང་ཡིན། ¹⁶⁹ ཞེས་སོ། །གཞན་དོན་རྗེས་དབུག་གི་མཚན་ཉིད་
 ནི། རྣལ་ལྷན་པར་གསེང་མས་མཐོང་བའི་རྣལ་ལྷན་སུམ་གྱི་དོན་ལྷག་ཆད་དང་བྲལ་བར་རབ་ཏུ་གསལ་བར་
 བྱེད་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་གྱི་དག་མཚན་ཉིད་པའོ། །ཕྱོགས་ཀྱི་གྲང་པོས། གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དབུག་
 པ་ནི། །རང་གིས་མཐོང་དོན་རབ་གསལ་བྱེད། ¹⁷⁰ ཅེས་པའོ། དེ་ལ་རང་གིས་མཐོང་བ་དང་དོན་དང་རབ་
 གསལ་བྱེད་ཅེས་པ་གསུམ་གྱིས་རིམ་བཤེན་དུ་རང་གིས་མངོན་མས་མ་གྲུབ་པར་བྱི་རྒྱལ་གི་ཁས་སྲུངས་
 ཙམ་གྱིས་རྟགས་ཀྱི་རྣལ་ལྷན་པར་འདོད་པ་དང་། ལུང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་རྟགས་སུ་སྦྱོར་བ་དང་། དག་ལྷག་
 ཆད་ཅན་དུ་བརྗོད་པ་རྣམས་སེལ་བ་སྟེ། རིམ་བཤེན་དུ་སློ་སྦྱོར་དང་དོན་སྦྱོར་དང་སྦྱོར་རྣམས་སེལ་

བའོ། །རྗེས་དཔག་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྣམས་ནི་འདིར་མ་སྒྲོལ་མོ།།

གཉིས་པ་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལ། ཚད་མ་དང་འབྲས་སུ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞིག་ཞེ་ན། ཚད་མ་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། འབྲས་སུ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཚད་པའི་འབྲས་སུ་དང་མ་ཚད་པའི་འབྲས་སུའོ། །དེ་ལ་ཚད་པའི་འབྲས་སུ་ནི། ཚད་མའི་འབྲས་སུ་བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་བར་ཚད་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ཚད་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་དོར་གྱི་དོན་ལ་སྦྱོན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཞུགས་པས་མི་འདོད་པའི་དོན་སྤངས་ནས་འདོད་པའི་དོན་ཐོབ་པའོ། །འདོད་པའི་དོན་ཡང་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་སྤྱི་མ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་དང་བཅས་པ་ནི་དཔལ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པས་རྣམ་འབྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པར་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ལོ། །མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་འབྲས་སུ་དེ་ནི་ཚད་མའི་སྒྲོབས་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་ཚད་མའི་སྐྱེ་འབྲས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚད་པའི་འབྲས་སུ་འབྱུང་བ་ལ་ཡང་མ་ཚད་པའི་འབྲས་སུ་སྒྲོན་དུ་འགོ་དགོས་ལ། དེ་ནི་བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚད་པའི་ཚད་མའི་འབྲས་སུའོ། །དེ་ཡང་གཉིས་ཏེ་རང་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་དང་། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའོ། །དང་བོ་ནི། ཚད་མས་དངོས་སུ་དངས་བའི་ངེས་ཤེས་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཡང་ཚད་མས་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་སུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་ཚད་པའི་འབྲས་སུ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚད་མ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འཇལ་བུ་རྟོགས་པའི་ཆ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ནི་ཚད་མ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚད་མས་རྣམ་པར་གཞག་བྱའི་འབྲས་སུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འོ། །དེས་ན་འདི་ནི་ཚད་མས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་སུ་མ་ཡིན་ཀྱང་རྣམ་པར་བཞག་བྱའི་འབྲས་སུ་ཡིན་པས་ན་འབྲས་སུ་ཞེས་བཤད་པ་སྟེ། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པས། །སྒྲོ་ཡི་རྟོགས་པ་ཐ་དད་ཕྱིར།^{༡༧)} །ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།

དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་དང་། རྗེས་དཔག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་གཉིས་ལས་དང་བོ་ལ་སྟེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པ་ལས་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་གསུམ་གསུངས་པར་གྲགས་ལ། དེ་ཡང་འབྲས་རྟོག་དང་བོ་ནི། ཚད་མ་མདོ་ལས། བྱ་དང་བཅས་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །འབྲས་སུ་ཉིད་དུ་ཡོད་ཚད་མ། ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་སྟེ། །བྱ་བ་མེད་པ་འང་མ་ཡིན་ལོ།^{༡༨)} །ཞེས་པས་བསྟན་ལ། དེའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཚད་མ་རྣམ་འབྲེལ་ལས། བྱ་བ་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཅེས་ཏེ།^{༡༩)} །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྱ་བྱེད་སྤྱིའི་རྣམ་བཞག་དང་། དེ་ལ་ཉམས་སྦྱང་ཙམ་དུ་ནི།^{༢༠)} །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འབྲས་རྟོག་དང་བོའི་རྣམ་བཞག་རྒྱས་པར་བཤད་ལ། དེ་ཡང་ཚད་མའི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ནི་སྒྲོན་བོ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་ཚད་མས་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ནི་ཡུལ་དའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒྲོན་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱེད་པའོ། །འབྲས་

སུ་ནི་ཡུལ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའོ། །དེས་ན་སྡོམ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་སྡོམ་པོ་དང་གྲུབ་བདེ་རྗེས་གཅིག་གི་ཚེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ཡང་དེ་དག་རྟོགས་པར་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེན་གཟུང་དོན་གང་གི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་གཟུང་རྣམ་དེ་ཉིད་ལ་འཛིན་རྣམ་གྱིས་དེས་པ་གསར་དུ་འདྲེན་རུས་པའི་གཟུང་དོན་གྱི་ཚད་ཉིད་ཞོན་ལ་དབང་མངོན་གྱིས་གསར་དུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་བྱུང་། །དེས་ན་དེ་ལ་སྤྱོད་བའི་མི་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་ཤར་ཡང་དེ་རྟོགས་པར་བཞག་མི་རུས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འབྲས་རྟོག་དང་པོ་ནི། སྡོམ་པོ་གཞལ་བྱ། སྡོམ་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྡོམ་པོ་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ། སྡོམ་པོ་རྟོགས་པ་འབྲས་སུ་ལོ། །འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་རྣམ་པ་བཞག་འདི་ནི་གཙོ་བོར་མདོ་སྡེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞག་ཡིན་ཞིང་སེམས་ཙམ་པས་ཀྱང་མི་འདོད་པ་མིན་ནོ། །མདོ་སྡེ་བས་དབང་ཤེས་ལ་ཤར་བའི་སྡོམ་པོའི་རྣམ་པ་ནི་དོན་གྱིས་གཏད་པའི་རྣམ་པར་འདོད་ལ། སེམས་ཙམ་པས་དོན་དུ་སྤྱང་བའི་བག་ཚགས་ལས་སྡེས་པར་འདོད་དོ། །

འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་ནི། མདོ་ལས། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་སུ་ཡིན། །དེའི་ངོ་བོ་ལས་དོན་དེས། །ཡུལ་གྱི་སྤྱང་བ་ཉིད་དེ་འདི་ལོ། །ཚད་མ་དེ་ཡིས་འཇལ་བར་བྱེད། ^{༡༧༥} །ཅིས་པས་བསྟན་ལ། དེའི་དོན་འགྲེལ་བར་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དོན་རིག་གང་ཡིན་སོ་སོར་རིག། མངོན་སུམ་གང་ཡིན་འདི་ཉིད་དོ། ^{༡༧༦} །ཞེས་པ་ནས། དོན་རིག་པར་ནི་འགྲུར་བ་མིན། ^{༡༧༧} །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཚད་ལ། འདི་ཡང་གཟུང་རྣམ་འཛིན་རྣམ་གཉིས་ལས་སྡེ་སེམས་གཏུང་གི་ངོ་བོར་འཛིན་རྣམ་གྱིས་སྤྱང་བའི་དབང་གིས་ཡུལ་འདོད་མི་འདོད་དུ་འཛིན་པས་ན་རང་རིག་ནི་འབྲས་སུར་འཛིན་དགོས་ཏེ། དེའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ལ་མ་སྟོས་པར་དོན་གྱི་ངོས་ནས་འདོད་མི་འདོད་དུ་སྐྱབ་ན་དག་གཉེན་གང་གིས་བལྟས་ཀྱང་འདོད་པ་ཞོན་འམ་མི་འདོད་པ་ཞོན་རྣམ་སྤྱང་བར་ཐལ་བར་འགྲུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། རང་རིག་འབྲས་སུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞག་ནི་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀས་ཁས་ལེན་ཀྱང་། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་གཟུང་དེ་དག་གིས་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབེབས་པས་རང་ལུགས་ཀྱི་སྐྱབ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚད་འབྲས་ནི་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྡོམ་པོའི་རྣམ་པ་གཞལ་བྱ། དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྡོམ་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་འབྲས་སུ་ནི་གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་སོ། །ཚད་མ་མདོ་ལས། གང་ཚེ་སྤྱང་བ་དེ་གཞལ་བྱ། ཚད་མ་དང་དེའི་འབྲས་སུ་ནི། །འཛིན་རྣམ་རིག་པ་དེའི་ཕྱིར། །དེ་གསུམ་ཐ་དང་དུ་མ་བྱས། ^{༡༧༨} །ཅིས་པས་བསྟན་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་རིག་པའི་གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ།

དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གསལ་དུ་གཅོད་པའི་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། རང་རིག་པའི་ཚད་མ་འབྲས་ལུའོ།།

འབྲས་རྟོགས་གསུམ་པ་ནི་རྣམ་འགྲུལ་ལས། ལྷི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་།^{੧੭੯} །ཞེས་པ་ནས།
དེ་འབྲ་ངས་ཀྱང་མི་ཤེས་སོ།^{੧੮੦} །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་བས་ལྷི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་
པའི་སྟོན་པོ་གཞལ་བྱས་བྱས་པའི་ཚེ་ན་ཡང་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་རིག་པ་འབྲས་ལུར་
བཞག་དགོས་སོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཚེད་དུ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་གཞུང་དེ་དག་གིས།
རང་ལུ་གས་གྱི་ཚད་འབྲས་འབྲད་ལྟར་དུ་བསྐྱབས་པ་ཡིན་གྱི་སྐྱེ་མ་གཉིས་ལས་རྣམ་བཞག་ལོགས་པར་
གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་སྐྱེ་གས་གསུམ་པ་ཞིག་སྟོན་པ་མིན་ཞེས་མཁས་གྲུབ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཞེད་ལ། རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ནི་མདོ་སྡེ་བས་ལྷི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་
པའི་གཞུགས་གཞལ་བྱ། དེ་ལ་རང་ལུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྟོན་པས་གསལ་དུ་མི་བསྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ།
རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་ལུ་ཞེས་པའི་ཚད་འབྲས་གྱི་རྣམ་
བཞག་ཞིག་གཞུང་གི་ཤུགས་ལ་ཐོན་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་བཞེད་པ་ཡང་མདོ་སྡེ་བ་ལ་ཁས་བླངས་ནང་
འགལ་སྟོན་པའི་ཚེད་ཡིན་པར་རྣམ་པེས་ཀྱི་ཚེད་དུ་གསུངས་སོ།^{੧੮੧} །འབྲས་རྟོག་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་
འདི་དག་གིན་དུ་གལ་ཆེ་བའི་གནས་ཡིན་ཞིང་། གཞུང་གི་གཅོད་མཚམས་སོགས་ཀྱང་མི་འབྲ་བ་མང་དུ་
སྐྱར་བས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་དགོས་ཀྱང་མངས་གྱིས་དོགས་པས་འདིར་དེ་ཙམ་ལས་མ་སྒྲོས་སོ།།

རྣམ་ཤེས་གྲངས་མང་ཉུང་འདོད་རྒྱུལ།

གཉིས་པ་རྣམ་ཤེས་གྲངས་མང་ཉུང་འདོད་རྒྱུལ་ལ། སྐྱིར་དངོས་པོར་སྐྱེ་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱེ་བ་
རྣམས་ལ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་གཅིག་དུ་འདོད་པ་དང་། གཉིས་སུ་འདོད་པ་དང་། རྟུག་དུ་འདོད་པ་དང་། བརྟན་
དུ་འདོད་པ་དང་། བརྟུད་དུ་འདོད་པ་དང་། དཀྱུར་འདོད་པ་དུག་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །དང་པོ་ལ་ཀུན་
གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནར་འདོད་པ་དང་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནར་འདོད་པ་གཉིས་ཡོད་པར་བཤད་ལ། ཚ་
བའི་གྲུབ་མཐའ་ནི་བྱང་སེམས་གཅིག་ལུར་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བས་འདོད་པས་སྐྱུར་བར་བཤད་དེ། དེ་ཡང་རྣམ་
ཤེས་གཅིག་ཉིད་རྟེན་དབང་པོ་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུལ་སོ་སོ་ལ་རྒྱ་བས་རྣམ་ཤེས་སོ་སོའི་མིང་ཐོབ་པ་
ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཁང་པ་སྐྱུག་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་སུ་མར་མེ་གཅིག་བཏེགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་དེའི་ཆ་
གཅིག་ནི་དོན་དུ་སྐྱར་ཞིང་རིག་མོད་ཀྱང་^{੧੮੨} །ཞེན་ཅིང་རྟོག་པ་མེད་དོ། །ཆ་གཅིག་ནི་དོན་དུ་སྐྱར་བ་ལ་ཞེན་
ཅིང་རྟོག་པས་ན་ཤེས་པ་ལ་རྟོག་མེད་ཁོ་ནར་འགྱུར་བའི་སྟོན་མེད་ཞེས་ཟེར་ཞིང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུག་ནི་

ཡིད་གྱི་སྐྱེ་མཚེན་དོ་ཞེས་པའི་ལུང་འདྲེན་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་སུ་འདོད་པ་ནི་ཉོན་ཡིད་དང་འཇུག་གེས་གཉིས་ལ་འདོད་པར་ཁ་ཚེ་ལ་སྐྱིས་བཤད་དོ། །བདུན་དུ་འདོད་པ་ནི་ཚོགས་སུ་ག་དང་ལེན་པའི་རྣམ་གཤམ་ལ་འདོད་དོ་ཞེས་ཀྱང་དེས་བཤད་དོ། །དགུར་འདོད་པ་ནི་སློབ་དཔོན་ཡང་དག་བདེན་པས་འདོད་པར་བཤད་དོ། །ཚོགས་སུ་ག་དང་ལེན་པའི་རྣམ་པར་གེས་པ་དང་ཀུན་གཞི་དང་དྲི་མ་མེད་པའི་རྣམ་གཤམ་ཉེ་དགུ་ཚོགས་སུ་ག་དུ་འདོད་པ་ནི་སྡེ་བདུན་གྱི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཅམ་ལ་དང་། བརྒྱད་དུ་འདོད་པ་ནི་ས་སྡེ་སོགས་ལས་འབྲུང་བ་ལྟར་གྱི་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཅམ་ལ་ཡོ། །དེ་ལྟར་འང་གཞན་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་རྒྱས་པ་བོད་དུ་མ་འབྱུང་བ་དང་གྲགས་རྒྱུད་བས་འདིར་མི་སློབ་ལ། ཚོགས་སུ་ག་དུ་འདོད་པའང་གེས་པར་སློབ་སྦྱོར་འདིར་ནི་རྣམ་གཤམ་ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་འདོད་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པར་བྱའོ།།

དེ་ལ་ཀུན་གཞི་ནི་རྟེན་དུ་གྱུར་བ་རྣམ་སྐྱེན་གྱི་ཀུན་གཞི་དང་། བརྟེན་པ་ས་བོན་གྱི་ཀུན་གཞིའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དམིགས་པ། རྣམ་པ། རོ་བོ། གྲོགས་ཉེ་བཞིའོ།།

དང་པོ་ནི། གཟུགས་སོགས་དོན་ལྡན་དང་དབང་པོ་ལཱི་སེམས་ཅན་དང་བདག་དང་ཚོས་ཀུན་བཏགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བག་ཚགས་ལ་དམིགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་སྣོད་བཅུད་དེ་དག་སྣང་ཡང་རང་གིས་ཀྱང་ངེས་པ་འདྲེན་མི་ལུས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་མ་སྐྱེབ་ལུང་མ་བསྟན་ནོ། །བཞི་པ་ནི་སེམས་བྱུང་ཀུན་འགོ་ལྡན་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་སུམ་ཅུ་པ་ལས། དེ་ནི་ལེན་པ་དག་དང་གནས། རྣམ་པར་རིག་དང་མི་རིག་པ། ཉེག་ཏུ་རེག་དང་ཡིད་བྱེད་དང་། རིག་དང་འདུ་གེས་སེམས་པར་ལྟན། དེ་ལ་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཉེ། དེ་ནི་མ་སྐྱེབ་ལུང་མ་བསྟན།¹⁹⁹ ཞེས་སོ། དེ་ཡང་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་འཛིན་ཞིང་དུས་ཀུན་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་ཐེག་དམན་པའི་ལྷག་མེད་ཀྱི་སྤང་འདས་དང་ཐེག་ཚེན་གྱི་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བར་དུ་འཇུག་པའོ།།

བརྟེན་པ་ས་བོན་གྱི་ཀུན་གཞི་ནི་བསྟོད་བྱེད་རྣམ་གཤམ་ཚོགས་བདུན་གྱིས་བསྟོད་གཞི་ལ་རང་ཉིད་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཚེ་དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་གྱི་ས་བོན་བཞག་པའི་ལུས་པ་ཞིག་གོ། །བསྟོད་གཞི་ནི་གྲོག་ལྟ་བུའི་མི་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུན་ཚགས་པ། དགོ་མི་དགོའི་སེམས་ཏུ་ཅང་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་མེད་པས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་བསྟོད་པར་ལུས་པ། བསྟོད་བྱེད་དང་བསྟོད་གཞི་སྐྱེ་འགག་དུས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པའི་འབྲེལ་བ་དང་ལྟན་པ། རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་མ་ཡིན་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ་ཁྱད་པར་ལྡན་ནོ།།

བག་ཚགས་ལ་དབྱེ་ན་དུག་སྟེ། བས་ལ་སོགས་པ་ཕྱིའི་ས་བོན་དང་། བད་ཀུན་གཞིའི་ས་བོན་

དང་། ཡུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གི་མི་གསལ་བ་གཉིས་དང་། ལྷི་ཀུན་རྫོབ་
པའི་ས་བོན་དང་། བླང་དོན་དམ་པའི་ས་བོན་སྟེ་དུག་གོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཐེག་བསྐྱེས་ལས། ལྷི་དང་ནང་དང་
མི་གསལ་བ། །གཉིས་དང་ཀུན་རྫོབ་ཉིད་དང་ནི། །དམ་པའི་དོན་ཉེ་དག་ཀུན། །ས་བོན་རྣམ་པ་དུག་ཏུ་
འདོད། །བརྟན་ཡུང་མ་བསྟན་བསྐྱོ་བ། །བསྐྱོ་བར་བྱེད་དང་འབྲེལ་བ་དང་། །བསྐྱོ་བྱེད་དེ་ལས་གཞན་དུ་
མིན། །དེ་ནི་བག་ཆགས་མཚན་ཉིད་དོ།^{༡༤} །ཞེས་སོ།།

ཡང་ན་མངོན་པར་བརྫོད་པའི་བག་ཆགས་དང་། བདག་ཏུ་བལྟ་བའི་བག་ཆགས་དང་། སྲིད་
པའི་ཡང་ལག་གི་བག་ཆགས་དང་། དེའི་དང་བོ་ནི། ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་ས་བོན་ཚོས་ཐམས་ཅད་མིང་དང་
མཚན་མའི་རྣམ་པར་འབྱུང་བ་ཞིག་སྟེ། མདོར་ན་ཐ་སྙད་སྣ་ཚོགས་འདོད་པའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་རྒྱའི་རྒྱུ་ལོ།།
འདི་ལ་མངོན་བརྫོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཟེར་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི་མིག་མིག་ཞེས་དང་གཟུགས་གཟུགས་གསུམ་ཅེས་
སོགས་བརྫོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་བཞག་པའི་ས་བོན་ཡིན་པས་སོ། །འདི་ལ་སྐྱོས་པའི་བག་
ཆགས་ཅེས་ཀྱང་ཟེར་ཉེ། ཡིད་ཤེས་ལུལ་ལ་འཕྲོ་བའི་ས་བོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །བག་ཆགས་གཉིས་པ་ནི་
ཉོན་ཡིད་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པས་བཞག་པ་སྟེ། བདག་དང་གཞན་དུ་སྐྱང་བའི་རྣམ་རིག་འབྱུང་བའི་
ས་བོན་ལོ། །འདི་ལ་འཛིག་ཚོགས་ལ་བལྟ་བའི་བག་ཆགས་ཅེས་ཀྱང་ཟེར་དོ། །བག་ཆགས་གསུམ་པ་ནི་
འཇུག་ཤེས་དགེ་བའམ་མི་དགེ་བས་བཞག་པ་སྟེ། སྲིད་པ་བདེ་འགོ་འམ་འབྲེལ་བ་དང་འཆི་བའི་རྣམ་
པར་རིག་པའོ། །འདི་ལ་མི་ལམ་གྱི་བག་ཆགས་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་དོ། །ཡང་ན་སྐྱུ་མོང་པ་སྟོང་གི་འཛིག་རྟེན་
འགྲུབ་པའི་ས་བོན་དང་སྐྱུ་མོང་མ་ཡིན་པ་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་འགྲུབ་པའི་ས་བོན་གཉིས་ཉེ། དེ་གཉིས་
ལ་རིམ་པ་བཞིན་ཚོར་བ་མེད་པའི་ས་བོན་དང་ཚོར་བ་དང་བཅས་པའི་ས་བོན་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་དོ།།

ཡང་ན་བཞི་སྟེ་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་ནི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ས་བོན་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་
ཚོས་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པའི་ས་བོན་དང་། དགེ་མི་དགའི་ས་བོན་སྤྱང་ཟེན་པ་ནི་
སྤྱད་ཟེན་པའི་ས་བོན་དང་། མངོན་པར་བརྫོད་པའི་བག་ཆགས་ནི་སྤྱད་མ་ཟེན་པའི་ས་བོན་ལོ། །འདི་པའི་
ཡུགས་ལ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་རྫས་ཡོད་ཡིན་ཀྱང་དེའི་སྟེང་གི་བག་ཆགས་ནི་བཏགས་ཡོད་དེ། ས་བོན་དང་
ལུས་པ་དང་བག་ཆགས་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དོན་གཅིག་གོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་དང་ཤེས་པ་མིན་ལ་འདུས་བྱས་ཡིན་
པས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དོ། །ཀུན་གཞི་ས་བོན་གྱི་ཆ་དེ་ལ་ཀུན་གཞི་ཞེས་བརྫོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྐྱེ་བ་ཅན་
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དོ་བོར་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་བ་དེ་སྐྱད་ཅེས་བྱའོ།།
ཀུན་གཞི་རྣམ་སྐྱེན་གྱི་ཆ་ནི་འགོ་བ་ལཱའི་སེམས་ཅན་ཀུན་འདིར་ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་བདག་ཏུ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་ཀུན་

གཞི་ཞེས་བྱའོ།།

གཉེས་པ་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། དམིགས་པ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་སྐྱིན་གྱི་ཚདོ། རྣམ་པ་ནི་དང་དཔྱད་ཡིད་སྐྱེས་པའི་རྣམས་སེམས་པའོ། །དེ་པོ་ནི་སྐྱིབ་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའོ། །འཁོར་ནི་ཀུན་འགོ་ལུ་དང་། འདོད་ཚུགས། མ་རིག་པ། ང་རྒྱལ། བདག་ལྷ་སྟེ་བཞིའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤུང་བ་ལས། དེ་ལ་གནས་པ་རབ་འབྱུང་ཞིང་། །དེ་ལ་དམིགས་པ་ཡིད་ཅེས་བྱ། རྣམ་སེམས་དང་སེམས་བདག་ཉིད་ཅན། སྐྱིབ་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའོ། ཉོན་མོངས་བཞི་དང་རྟག་ཏུ་འགོགས།^{੧੫} ཅེས་སོ། །ལྷོག་པའི་དུས་ནི་འགོག་པའི་སྐྱེས་པ་འཇུག་གི་དུས་དང་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་དུས་ནི་རེས་འགའ་བའི་ལྷོག་དུས་སོ། །དབང་ཐོབ་པའི་སེམས་དབང་ཡན་ཚད་དང་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ནི་གཏན་དུ་ལྷོག་པའི་དུས་སོ། །ཞེས་ཀུན་གཞིའི་དཀའ་འགྲུབ་དུ་བཤད་དོ།།^{੧੬}

ལུགས་འདིས་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་སྐྱབ་བྱེད་ནི་ལུང་རིགས་གཉེས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་དབྱིངས། ཚོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡོད་བས་ན་འགོ་ཀུན་དང་། །ལྷ་རན་འདས་པའང་འཐོབ་པར་འགྱུར།^{੧੭} ཞེས་དང་། །དགོངས་འགྲུབ་ལས། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་ལ། །ས་པོན་ཐམས་ཅད་རྒྱ་པོའི་རྒྱན་བཞིན་འབབ། །བདག་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མི་རུང་ཞེས། །འདི་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་མ་བསྟན།^{੧੮} ཞེས་ཐོགས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་དང་། །དགོངས་འགྲུབ་ལས། རེས་འགའ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཇུག་སྟེ་ཡིད་དང་ངོ། །རེས་འགའ་ནི་གཉེས་དང་སྟེ་ཡིད་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ངོ། །རེས་འགའ་ནི་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདུན་ཀ་དང་ལྷན་ཅིག་འཇུག་སྟེ།^{੧੯} ཞེས་དང་། གསེར་འོད་དམ་པ་ལས། ཀུན་གཞི་ལ་གནས་པའི་ཡིད་སྐྱབ་སེམས་པས་འོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐྱུ་འཐོབ་པོ།^{ੲ੦} ཞེས་དང་། ལྟར་གཤེགས་པ་ལས། སེམས་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །ངར་སེམས་པ་ནི་ཡིད་ཡིན་ལོ། །ལྷུལ་ལས་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་། །དེ་ནི་འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་འདོད།^{ੲ੧} ཅེས་པ་རྣམས་ནི་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་གཉེས་ཀ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ངོ།།

གཉེས་པ་ལ་ཀུན་གཞི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི། འདི་པའི་གཞུང་ཐེག་བསྟུས་ལ་སོགས་པར་མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་འགྲུབ་པར་བརྒྱད་དུ་བསྟུས་པ་ནི་འདི་ལྟར། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན་ལུས་ཉེ་བར་ལེན་པ་མི་སྲིད་པ་དང་། གཞོན་མ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པ་དང་། གསལ་བར་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པ་དང་། ས་པོན་ཉིད་མི་སྲིད་པ་དང་། ལས་མི་སྲིད་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་སྦྱང་བ་མི་སྲིད་པ་དང་།

སེམས་མེད་པའི་སྣོན་མས་པར་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཆི་འཕོ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་
རྟོ།^{༡༧༩} །ཞེས་པ་ལོ།

ཉོན་ཡིད་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་ནི་དུག་སྟེ། ཉོན་ཡིད་མེད་ན། མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་མེད་
པར་འགྱུར་བ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྡེ་བོ་དག་དང་འདྲ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྣོན་མས་
འཇུག་གཉིས་གྱི་ངོ་བོ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། བདག་དང་རང་སེམས་པའི་ཕྱིར་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་
ངེས་ཚིག་འདི་རྣམ་ཤེས་གང་ལ་ཡང་མི་གནས་པར་འགྱུར་བ་དང་། རང་འཛིན་རྣམ་པ་ཀྱའ་ཏུ་འགྱུར་བ་མི་
འཐད་པར་འགྱུར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྐྱེས་པ་རྣམས་རང་འཛིན་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ་དུག་
གོ། ཀྱའ་གཞི་ཉོན་ཡིད་གྱི་སྐྱོར་འདི་དག་ལ་གོ་བ་ལེགས་པར་ཆགས་ན་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའི་གན
ད་འགག་དུ་མ་ཞིག་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་བས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེལོ། །འདིར་ནི་མངས་གྱིས་དོགས་པར་རྒྱས་
པར་མ་བྱིས་ཏེ་ཐེག་བསྟུས་རྩ་འགེལ་དང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གསུང་ལས་ཤེས་པར་བྱལོ།

རྣམ་བདེན་རྒྱུན་གྱི་བྱུང་པར་བཤད་པ།

གསུམ་པ་རྣམ་བདེན་རྒྱུན་གྱི་བྱུང་པར་བཤད་པ་ཡ་དངོས་དང་། དེའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལོ། །

དང་བོ་ནི། སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོས་སོགས་མེད་ཡབ་སྲས་རྣམ་རྒྱུན་པ་དང་སྟོགས་སྐྱང་
ཡབ་སྲས་རྣམ་བདེན་པར་བཤད་མོད། འོན་ཀྱང་སྟེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པའི་དགོངས་པ་ནི་རྣམ་བདེན་
པ་ཡིན་པར་མ་ངེས་ཏེ། ལྟ་དབང་སློང་དང་ཤུག་སློབ་རྣམ་འགེལ་གྱི་དགོངས་པ་རྣམ་བདེན་དུ་བཀྲལ་ཞིང་།
ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་སྐྱས་པས་རྣམ་རྒྱུན་དྲི་མེད། སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གིས་རྣམ་རྒྱུན་དྲི་བཅས་སུ་
བཀྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སོགས་མེད་ཡབ་སྲས་གྱི་དགོངས་པ་ཡང་རྣམ་རྒྱུན་དུ་མ་ངེས་ཏེ། ཉོན་གོ་འབར་བར་
དེ་དག་གི་བཞེད་པ་འགོག་སྐབས་རྣམ་བདེན་པའི་འདོད་པ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལྷང་རིགས་རྗེས་
འབྲང་གཉིས་ཀ་རེ་རེའི་གཞུང་ནའང་རྣམ་བདེན་རྒྱུན་གཉིས་གཉིས་གྱི་རྣམ་བཞག་འོང་བ་རྗེ་ཡབ་སྲས་
སོགས་རྒྱ་བོད་གྱི་མཁས་པ་ཀྱའ་འདོད་པས་འདི་གཉིས་སོ་སོར་བྱབ་མཉམ་བུས་ནས་སྐྱུར་བར་ནམ་ཡང་
མི་བྱལོ།^{༡༨༠} །ཞེས་རྗེ་བརྩུན་དམ་པ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་དོ་རྗེས་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པས་ཁོ་
བོ་ཅག་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་འདོད་དོ།

རྣམ་བདེན་རྒྱུན་གྱི་བྱུང་པར་དངོས་ནི་སྟོན་གྱི་ཁ་ཅིག་སྟོ་སེར་སོགས་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་
པའི་བྱུང་པར་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་སྟོ་སེར་སོགས་ཉོན་པས་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པའི་ཡོད་

པར་ཁས་ལེན་པ་དང་མི་ལེན་པའི་བྱུང་པར་ཡིན་པར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དངོས་པོ་ལ་ཤེས་པས་བྱུབ་པར་འདོད་པའི་སེམས་ཅམ་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་དང་། ལྷོ་སེར་སོགས་དངོས་པོར་ཁས་བྱུངས་ནས་དེ་དག་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་དུ་སྐྱེ་བའི་དངོས་སྐྱེ་བའི་མཁས་པ་སྐྱེ་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཁྱམ་རྩུབ་པས་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལྷོ་བཏགས་སུ་ཁས་ལེན་པར་སྐྱེ་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞུང་རྣམས་ཡིན་པར་འགྲུབ་པས་འཛིན་རྣམས་དུ་བལ་བ་དང་། དེ་ཡང་གཉིས་སྐྱད་དང་བྲལ་བར་བལ་བ་དང་། ཁ་སྤྱིར་སྐྱོགས་པའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་བལ་བ་དང་། ཁ་སྤྱིར་སྐྱེ་བ་རྟོག་པ་ཡིན་པས་བྱུབ་པར་བལ་བ་སོགས་རིགས་པའི་གཞོན་པ་དུ་མ་འབབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་དག་རྗེ་ཡལ་གྲས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཀག་ཞིན་པས་ཤི་ཞིན་པའི་རོ་ལ་མཚོན་བསྟན་པའི་ངལ་བ་འདིར་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དུར་ལོ་རྩལ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་བཤེན་པས་སྤོ་སེར་སོགས་མཐའ་དག་ཤེས་པར་འདོད་ཟེར་བ་ནི་རང་གི་དེ་ཉིད་བསྟན་པར་ཟད་དེ། རྣམ་བཤེན་པའི་ལུགས་ལ་ལུང་པོ་ལུང་རྣམས་བཞག་མི་འཐད་པར་བལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཐོང་བ་པོའི་སེམས་ཅན་གྱི་མིག་གི་ཤེས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞུགས་སྐྱུར་བལ་བ་འཕམ། ཡང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་དེའི་མིག་ཤེས་སུ་བལ་བ་དང་། དཔག་ཚད་དང་རྒྱང་གྲགས་སོགས་ཀྱི་ཚད་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་པར་བལ་བ་དང་། ཤེས་པ་བཞིང་ཤེས་པ་འཕྱང་བ་དང་། རྩལ་བ་དང་གཅིན་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་པར་བལ་བ་སོགས་ཤིན་ཏུ་ངོ་ཚ་བའི་གནས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དེས་ན་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་དངོས་པོར་སྐྱེ་བའི་མཁས་པ་གལ་ལྔ་ཡིད་དེ། དེ་དག་ནི་རིག་པ་ཤེས་པའི་མཁས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་མཁས་པ་དག་གིས་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པས་སྐྱེ་བ་རན་པ་དེ་སྤྱི་མར་འཐག་ཞིན་པས་བཏགས་ཞིན་འཐག་པའི་སྐྱོར་བ་འདིར་མི་བྱའོ། །

དེ་ནི་རང་གི་ལུགས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རྣམ་བཤེན་རྩུབ་ཚུངས་པའི་གཞི་ནི་དབང་ཤེས་ལ་སྤོ་སེར་དཀར་དམར་སོགས་རགས་པའམ་དུ་མ་བསགས་པའི་རྣམ་པར་སྐྱར་བ་དང་། ཁ་དོག་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པར་སྐྱང་བ་དང་། ཚད་མ་འདུལ་པའི་གོ་ས་གཞོན་པའི་རྩལ་དུ་སྐྱང་བ་རྣམས་ཡིན་པར་རྒྱལ་ཚབ་བམས་ཅད་མཁྱེན་པས་བཤད་ལ། དེ་ཡང་ཀ་ལུ་མ་སོགས་དབང་ཤེས་ལ་སྐྱང་བའི་ཚེ་དེ་དག་ཡིངས་ཡིངས་པོར་སྐྱང་ཞིང་སྤོ་སེར་སོགས་ཀྱི་ཁ་དོག་ཏུ་སྐྱང་བའི་ཚེ་ཡང་འཕྱང་བེད་པེ་བར་སྐྱང་བ་ལ་བྱུངས་སྐྱམ་མོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་པར་ཆེན་ཆོས་མཚོག་གིས་རྣམ་བཤེན་པ་འགོག་པ་ན་ལུས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་རྩ་ཟིང་པེ་བམེད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཚད་རྒྱང་དུ་མང་པོ་རྣམས་པན་རྩུན་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུལ་ཡོངས་སུ་སྐྱངས་ནས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་ལུལ་རྒྱས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་ལུས་ཅན་ཡིན་ལ།^{༡༧} ཞེས་གསུངས་པའི་རྩ་ཟིང་པེ་བམེད་

གྱི་ཞེས་པ་དང་ཡུལ་རྒྱལ་པ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་རྣམ་པའི་ཡོངས་གཙོ་དང་གྱི་རྒྱལ་པ་ལས་ཤེས་
པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འདིའི་རགས་པར་སྒྲུབ་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཡི་རགས་པ་ཞེས་
པའི་ཚིག་ཙམ་ལ་འབྲུལ་ནས་དུལ་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་བེམ་པོར་སྒྲུབ་པ་ལ་འདོད་པར་མི་བྱའོ། །ལིངས་ལིངས་པོ་
དང་འབྲུང་ཐང་འེ་ཞེས་པ་ཡང་དབུ་མ་པས་བདེན་གྲུབ་ལ་དེ་འདྲའི་ཐ་སྐྱད་སྒྲུར་བ་དང་འདི་མི་གཅིག་སྟེ།
འདི་ནི་དབང་ཤེས་ལ་སྒྲུབ་པའི་རགས་སྒྲུབ་གི་རྒྱ་ལ་ཡིན་ལ་གཅིག་གོས་ནི་གཙོ་བོར་རྟོག་པའི་འཛིན་
སྒྲུབ་གི་རྒྱལ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བདེན་རྒྱུན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་སེམས་ཙམ་རྣམ་པ་བདེན་པས་དབང་བོའི་མངོན་སྲུམ་ལ་གཟུང་འཛིན་
རྒྱང་ཆད་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། རྩོ་སོགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། མིང་དང་ཐ་སྐྱད་གྱི་གཞིར་རང་མཚན་
གྱིས་སྒྲུབ་པའི་ཆ་ལ་མ་རིག་པའི་བསྐྱེད་པ་ཞུགས་ཀྱང་རྩོ་སོགས་དེ་ལྟ་བུའི་རགས་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆ་ལ་མ་
རིག་པའི་བསྐྱེད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཞུགས་པར་འདོད་དོ། །རྣམ་རྒྱུན་པ་རྣམས་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་རང་
རིག་མངོན་སྲུམ་མ་གཏོགས་མ་རིག་པས་མ་བསྐྱེད་པའི་མངོན་སྲུམ་གྱི་ཤེས་པ་མེད་པས་རྩོ་སོགས་དེ་ལྟ་
བུའི་རགས་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆ་ལ་ཡང་འབྲུལ་བའི་བསྐྱེད་པ་ཞུགས་པར་བཞེད་དོ། །དེས་ན་རྣམ་པ་བདེན་པས་
དེ་ལྟ་བུའི་རགས་པའི་རྣམ་པར་སྒྲུབ་པ་ཡང་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཡིན་པས་མ་འབྲུལ་བར་འདོད་ལ། རྣམ་
རྒྱུན་པས་རགས་པ་གསལ་བར་སྒྲུབ་པ་ཤེས་པའི་རྣམ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་རགས་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆ་ནི་མ་
རིག་པས་བསྐྱེད་པའི་དབང་གིས་སྒྲུབ་པའི་འབྲུལ་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འདོད་དོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་རྣམ་
བདེན་པ་ལ་རྣམ་པ་དངོས་པོར་འདོད་པ་དང་རྣམ་རྒྱུན་པ་ལ་རྣམ་པ་དངོས་པོར་མེད་པར་འདོད་པ་ཞེས་
པའི་ཐ་སྐྱད་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་གྱིས་བཤད་དོ། །

སྒྲོ་བ་དཔོན་དཔའ་བོས། ཁ་ཅིག་ཤེས་རབ་ཅུལ་གྱིས་ནི། གཟུང་བ་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་ལ། །
འཛིན་པ་རྣམས་སུ་གྲུབ་པར་བལྟ།^{༡༤༥} །ཞེས་རྣམ་པ་བདེན་པ་དང་། ཁ་ཅིག་རྣམ་པར་འབྲུལ་བར་སྒྲུ། །དབེར་
ན་མཁའ་གཟུགས་མཐོང་བ་བཞེན།^{༡༤༦} །ཞེས་རྣམ་རྒྱུན་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཤད་ཅིང་། ལུང་ཕྱི་མའི་དཔེ་ཁ་
ཅིག་ཏུ་རྣམ་པར་འབྲུལ་པ་ཞེས་ལས་གྱི་སྒྲུ་སྒྲུར་བ་ལ་རུས་པ་འདོན་ལུགས་ཤིག་དགོས་སོ། །རྟོག་གི་འབར་
བ་ལས་ཀྱང་རྣམ་པ་བདེན་པའི་འདོད་པ་འཆད་པ་ན། དེའི་རྣམ་པ་སྒྲུ་ཚོགས་སྒྲུབ་པ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པའོ།^{༡༤༧} །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལམ་རིམ་ཚེན་མོར་སྒྲོ་སེར་
སོགས་ཤེས་པའི་རྣམས་སུ་འདོད་པ་རྣམ་པ་བདེན་པར་བཤད་དོ།^{༡༤༨}

རྣམ་རྒྱུན་པས་རྣམ་པ་བདེན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་དབང་བོའི་མངོན་སྲུམ་ལ་

སྒྲོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རགས་པར་སྤང་བ་འདི་ཚོས་ཅན། །ཁྱོད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། །ཁྱོད་རང་
 རིག་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག། །ཁྱོད་འཇལ་བར་བྱེད་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་
 སུམ་ཡོད། དེ་ལ་མ་རིག་པས་རུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྐྱད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་
 པ་མ་ཡིན་ཉེ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་
 བརྒྱན་བཞིན། །ཞེས་པའོ། །སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གིས་རགས་སྤང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བྱེ་བྲག་པས་འདོད་
 པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམ་དང་མཚུངས་པར་བཤད་དོ། །བཤད་མ་ཐག་པའི་རྣམ་བདེན་རྒྱུ་ནི་རྣམ་
 བཞག་འདི་ནི་རྗེ་བདག་ཉིད་ཚེན་པོའི་དགོངས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ཡིན་པར་སྤྲས་གྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ཚབ་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པས་ཚད་མ་རྣམ་ཤེས་གྱི་རྣམ་བཤད་ཚེན་མོར་གསུངས་སོ།། ༡༧༧

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། རྣམ་བདེན་པ་ལ་སྣོང་སྲིད་ཚལ་བ་དང་། གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་
 དང་། ལྷ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་སྟེ་གསུམ་དུ་ཡོད་ལ། དེ་དག་གི་འདོད་རྒྱུལ་ནི་ཕྱི་དོན་མི་འདོད་པ་མ་
 གཏོགས་མདོ་སྟེ་པའི་སྐབས་དང་འདྲའོ། །རྣམ་རྒྱུན་པ་ལ་དྲི་བཅས་དྲི་མེད་གཉིས་སོ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་
 པར་ནི་ཀྱུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བ་མཐའ་དག་མ་རིག་པའི་བག་ཚགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤང་བ་ཡིན་པས། དེ་ལོག་
 བ་ལོག་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ལ་རྒྱན་སྤང་མེད་པར་འདོད་པ་དྲི་མེད་པ་དང་། ཀྱུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བ་ནི་མ་
 རིག་པ་དང་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད་པས་དེ་ལོག་ཀྱང་མི་ལོག་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་རྒྱན་སྤང་ཡོད་
 པར་འདོད་པ་དྲི་བཅས་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་པའི་བཤད་རྒྱུལ་གཅིག་དང་། ཡང་རྣམ་མཁྱེན་ལ་ཐམས་ཅད་སྤང་
 མི་སྤང་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་རྒྱུལ་དེ་མང་དུ་བརྒྱབ་མི་བརྒྱབ་ཀྱིས་དྲི་བཅས་དྲི་མེད་དུ་བཞག་པ་སྟེ། དཔེར་
 བ་ཉེན་རང་རིགས་ཤེས་གྱིས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་མཐུན་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པ་མང་མི་མང་
 གིས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་འདོད་པའི་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་སུ་གྲགས་པ་བཞིན་
 འོ། །ཞེས་པའི་བཤད་རྒྱུལ་གཅིག་དང་། ཡང་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གཉིས་སྤང་གི་དྲི་མས་བསྐྱད་པར་འདོད་
 པ་དྲི་བཅས་དང་། དྲི་མ་སྐྱོ་བུར་བ་ཡིན་པས་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་རུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྐྱད་པར་འདོད་པ་དྲི་
 མེད་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་པའི་བཤད་རྒྱུལ་གསུམ་གྱི་བཤད་པར་མ་གཉིས་གྲགས་ཚེ་ཞིང་། ལྷགས་གསུམ་ཀས་ས་
 ལྟེ་དང་ཚད་མ་སྟེ་བདུན་རྗེ་ཉ་རི་སོགས་ཀྱི་ལུང་མང་དུ་འདྲེན་འོ། །མ་ལས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་སྟེ་
 བདུན་ཡིད་ཀྱི་སྒྲོན་ལོ་དུ་ལྷགས་སྟེ་མ་ཕྱོགས་ཅམ་བཤད་དོ།།

རྣམ་རྒྱུན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདི་དག་རྗེ་ཡབ་སྤྲས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་མི་སྤང་
 ཞིང་། ཁྱད་པར་དུ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གཉིས་སྤང་གི་དྲི་མས་བསྐྱད་པར་འདོད་པ་ཡང་རྣམ་རྒྱུན་དྲི་བཅས་

གྱི་ལུགས་སུ་འབྲང་དགའ་བར་འདུག་གོ། །སངས་རྒྱལ་ལ་གཉིས་སྤང་ཡོད་པའི་དོན་རྒྱུད་གཞན་བརྒྱབ་པའི་
 འགྲེལ་བར་དུལ་བ་ལྟས། ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་གཟུང་འཛིན་དང་བཅས་ཀྱང་དེ་ཉིད་གྱིས་ལོག་པ་ཉིད་དུ་གཟིགས་
 པའི་མྱིར།^{༡༠༠} ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་དོན་དུ་བསམས་ནས་གཟུང་འཛིན་གྱི་གཉིས་སྤང་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་
 བྱེད་པར་འདོད་པ་ནི། སྤྱིར་སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤང་བ་གཏན་མེད་པར་སྒྲུབ་ན་མི་འབྲང་
 པ་རྟོགས་སྒྲིབ་ཞིང་། གཟུང་འཛིན་རྒྱུད་རྒྱུད་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ན་ཡོད་པར་སྒྲུབ་ལུགས་འདི་ལ་གཤིབ་
 ཏུ་འགལ་ལོ། །དེས་ན་ལུགས་བར་པ་ལ་ཡང་ཅུང་ཟད་བཤད་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱང་མཐའ་ཚོད་པ་ཞིག་དགའ་
 བར་སྤང་དོ། །འདི་དག་ལས་བརྒྱུ་མཐའ་ཉེ་བཅོད་པར་བྱ་བ་མཚོག་ཏུ་མང་མོད་གྱི་རེ་ཞིག་བཞག་གོ།

རྣམ་པར་ཉན་རྒྱུ་གཉིས་ལས་རྣམ་རྒྱུ་ན་གྱུ་བ་མཐའ་བསྐྱེད་བར་རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
 བཞེད་ཅིང་། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་རྣམ་པར་ཉན་རྒྱུ་ཚོགས་གཉིས་མེད་གྲུབ་མཐའ་བསྐྱེད་བར་
 བཤད་དོ། །དེ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་རང་རང་གི་བཤད་རྒྱུལ་དེ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་
 གསུངས་འདུག་པས། སྤྱིར་སྤང་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་པ་
 བདག་ལྟ་བུས་རྗེ་ལྟར་ཤེས་ལུས། །འོན་ཀྱང་སྤེ་བདུན་གྱི་སྐོར་ལ་རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་པམ་
 ཆེན་ཆོས་མཚོག་གི་འགྲེལ་བ་གཙོ་བོར་མཛད་པ་དང་། མཁས་གྲུབ་སྤྱི་བའི་ཉི་མས་ལྟ་དབང་སྤོའི་འགྲེལ་
 བ་གཙོ་བོར་མཛད་པར་འདུག་པས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་བཤད་པ་གནང་བའི་ཆེ་འགྲེལ་
 བ་སོ་སོའི་ལུགས་ལ་བརྟེན་པའི་འཆད་རྒྱལ་ཞིག་གི་ཁྱུད་པར་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ་སྒྲུབ་མོ།

༡ ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག

གཉིས་པ་ལམ་ལ་གཉིས་ལས། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ལ་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གཉིས།
 དང་པོ་ལ། རིགས་ནི་ཀུན་གཞིའི་སྤྱི་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ནང་
 གི་སྤྱི་མཆེད་དུག་གི་ཁྱུད་པར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོས་གནས་པ་དང་འཕེལ་བར་བྱེད་རུང་བ། ཐོག་མཐེད་པ་ནས་
 རྒྱུ་མ་ཆད་པ་ཞིག་གོ། རིགས་ཀྱི་རྟགས་ནི་ལུས་སོགས་ལ་ཆགས་ཞེན་རྒྱུད་བ། འཁོར་བ་ལ་སྤྱོད་ཤིང་ཆེ་བ།
 བག་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱིས་སྤྲིག་པ་ལ་འཛོམ་པ། བདེན་པ་བཞིའི་འདུག་ལྡོག་སོགས་ཐོས་པ་དང་སེམས་པ་ན་
 ལུས་ཀྱི་བ་སྤྱི་ལྡང་བ། ཐར་པ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་རྒྱུ་ལ་བྱིམས་ལེན་ཅིང་ལུས་སོགས་ལ་བབས་ཀྱང་བསྐྱབ་པ་མི་
 གཏོང་བ། དགོ་རྒྱུ་གང་བྱས་ལ་ཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་སྤྱིར་བཏོན་བསྐྱེད་ལྟར་གྱུག་གོ། རིགས་ལ་གནས་པའི་གང་
 ཟག་ནི་དབང་པོ་རྒྱལ་འབྲིང་ཚོ་གསུམ་ཡོད་པར་བཤད་དོ།

ལམ་དངོས་ནི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བདག་ཉིད་གཅིག་ལུ་ཐོབ་བྱ་ལོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་མཐུན་དག་
 སྒྲུངས་པའི་ཐར་པ་འདོད་པའི་བསམས་པས་ཀྱང་ནས་བསྐྱུང་སྟེ་ལྷག་པའི་རྒྱུ་ལ་བྲིམས་དང་ལྷག་པའི་ཉིང་
 རེ་འཛིན་དང་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱུང་བ་ལ་སློབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་རྒྱལ་བྲིམས་ནི་སོ་སོར་ཐར་པ་
 རིས་བརྒྱུད་གང་ཡང་འུང་བའོ། །ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཞི་
 ལ་སོགས་པས་བསྐྱུང་བའི་ལུས་དང་སེམས་གིན་ཏུ་སྐྱུངས་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་ཞི་གནས་ཀྱི་ཚྭ་གས་ཀྱིས་བསྐྱེས་པའོ། །ཤེས་རབ་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་དབྱུང་ཅིང་བསྐྱོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་གིན་སྐྱུངས་དང་བཅས་པའི་
 ཤེས་རབ་དགེ་བ་ལྷག་མཐོང་གི་ཚྭ་གས་ཀྱིས་བསྐྱེས་པའོ། །དེ་ལ་ཡང་འཛིན་ཉེན་དང་འཛིན་ཉེན་ལས་
 འདས་པའི་ལམ་གཉིས་ཀ་ཡོད་མོད་ཀྱང་གཙོ་བོ་ནི་ཕྱི་མ་སྟེ། དེ་ཡང་བདེན་པ་བཞི་རྣམ་པ་བཅུ་དུག་གི་སྟོ་
 བས་བསྐྱོམ་པའོ། །དེ་ལ་ཡང་གོ་ལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དངོས་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 ཡིན་ལ་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་དེ་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ལོ། །དེའི་རྒྱལ་ནི་སྐར་ཡང་བཟོད་ཟིན་པ་དང་གཞན་དུ་
 ཡང་རྒྱས་པར་རྟོགས་པར་སྐྱབས་འདིར་མ་སྐྱོས་སོ། །ཞུགས་པ་དང་གནས་པའི་སྐྱེས་ལུ་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་ལ་
 སོགས་པ་ཡང་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ལ་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐབས་དང་འདྲ་ལ། རྒྱད་པར་ནི་རང་རྒྱལ་
 བའི་བྱང་རྒྱལ་འགྲུབ་པའི་རྣམས་པའོ། །རིགས་ཀྱི་རྟོགས་ནི་ཉོན་མོངས་རྒྱུང་ཞིང་འདྲུ་འཛི་ལ་མི་དགའ་བ་དང་།
 སྟོང་རྗེ་དམན་ཞིང་སྟོང་ལས་རྒྱུང་ཏུར་འཇུག་པ་དང་། རང་རྒྱལ་ཆེ་ཞིང་རང་བཞིན་གྱི་དབང་པོ་འཕྲིང་ཡིན་
 པའོ། །དེ་ལ་ཡང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་རིས་པ་ལ་གནས་པའི་རིགས་ཅན་བསེ་རུ་ལྷ་སུའི་རིགས་ཅན་
 རོ། །མངས་པ་ལ་གནས་པ་ནི་ཚོགས་གིང་སྟོད་པ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རོ། །ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་
 འདྲ་ལ། འདིའི་རིགས་ཅན་གྱིས་མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་དུག་ནི་ལུང་པོ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། ལམས་
 དང་། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་དང་། བདེན་པ་རྣམས་སོ།།

བསེ་རུ་ལྷ་སུ་ནི། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་ལམ་ལ་གནས་ནས་བསྐྱེལ་བ་བརྒྱར་
 སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དང་། རང་གི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་རྒྱུད་སླིབ་པར་བྱེད་ཅིང་མཁས་པའི་གནས་
 དུ་ག་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་ཆེ་འཕོས་པའི་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་ལ་སྟོར་ལམ་ནས་མི་སྟོབ་ལམ་གྱི་བར་རྟེན་
 གཅིག་ལ་བསྐྱེད་དོ། །འོན་ཀྱང་བྱེད་བྱུག་སྐྱེ་བའི་ལུགས་ལྟར་རིས་པར་སྟན་ཐོག་གཅིག་ལ་བསྐྱེད་པར་མི་
 བཞེད་དོ། །ཚོགས་སྟོད་པ་རྒྱུང་ཏུ་ནི་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མཉེས་པར་བྱས་ཏེ་སྐྱེས་ལུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་

དང་། དམ་པའི་ཚོས་མཉན་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱས་པས་སྐྱོར་ལམ་བཟོད་པ་རྩལ་ཆད་སྐྱེད་ནའང་
 ཚོས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲས་བུ་འཐོབ་མི་རུས་པས་ཚེ་སྤི་མ་ལ་དེ་གཉིས་འཐོབ་པའི་ཚེད་དུ་གནས་
 ིུག་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པའོ། །དེས་ཚེ་སྤི་མ་ལ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནས་དགའ་བཙམ་པའི་བར་
 མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །ཚོགས་སྐྱོད་པ་འབྲིང་ནི་གཞན་རྣམས་དེ་དང་འབྲེལ་ཞིང་ཚེ་དེ་ལ་བདེན་པའི་ཚོས་མངོན་
 པར་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅིང་དགོ་སྐྱོད་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ལ་དགའ་བཙམ་པ་ནི་འཐོབ་པར་མི་རུས་པ་ནི་ཁྱད་
 པར་རོ། །དེས་ཚེ་སྤི་མ་ལ་འབྲས་བུ་ལྷག་མཉན་དགའ་བཙམ་པའི་བར་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །འདི་གསུམ་ཀ་
 ཡང་བྲགས་ཀྱི་གནས་པ་ནི་འབྲེལ་སྟེ། གསུམ་ཀའང་ཚོས་ཟབ་མོ་ལ་མོས་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་ལ་སོ་
 མོར་རྟོག་པ་ལྷུང་ལེན་པ་དང་། གང་ཟབ་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྐོ་གསུམ་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པས་གནས་པའོ། །ལུས་ཀྱི་གནས་པ་ལ་བསེ་རུ་ལྷ་སྤྱི་གཅིག་སྤུར་དགའ་ཞིང་གཅིག་སྤུར་གནས་
 པ་དང་། གཞན་གཉིས་ནི་ཚོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་སྐྱོད་ཅིང་གནས་པའོ། །ཚོས་སྐྱོན་རྩལ་ནི་དེ་དག་གོང་
 ངམ་གོང་དལ་གང་དུ་གནས་ཀྱང་ལུས་ཤིན་ཏུ་བསྐྱུང་ཞིང་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱུས་པ་དང་། དུན་པ་ཤིན་
 ཏུ་གནས་པས་བསོད་སྐྱོམས་སོགས་ལ་འཇུག་ཅིང་། །སྤིང་བརྟེ་བ་ལ་ཡང་ལུས་ཀྱི་བདམ་ཚོས་སྐྱོན་པར་
 མཚན་གྱི་རག་གིས་ནི་མ་ཡིན་ཅོ། །མ་དད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ལུས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་དུ་མ་བརྟན་ནས་དད་པར་
 བྱེད་དོ། །

མངོན་པ་འོག་མའི་ལུགས་ལ་ཚོགས་སྐྱོད་པ་གཉིས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་སྐྱོན་དུ་སོང་བ་ཅིག་
 དགོས་པར་བཤད་ཀྱང་འདིར་ནི་དེའི་ངེས་པ་མི་བཞེད་དོ། །བསེ་རུ་ལྷ་སྤྱི་ལ་ངེས་པར་བསྐྱེལ་ཆེན་བརྒྱར་
 ཚོགས་བསྐྱེད་དགོས་ལ་གཞན་གཉིས་ལ་ངེས་པ་མེད་དོ། །འདི་དག་ཀྱང་ས་སྟེ་ནས་བཤད་པ་ལྷུང་ཡིན་
 ཞིང་ལུང་ལུང་ས་སོགས་མངས་པས་འཇིགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །

འདི་པའི་ལུགས་ལ་སྤྱིར་རིགས་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ངེས་པའི་རིགས་གསུམ་དང་། ཐེག་པ་
 གསུམ་གང་དུ་འཇུག་ཀྱང་རྐྱེན་གཞན་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་ཤིང་། ཐེག་པ་དེར་ལུགས་ཀྱང་སྐྱོབ་དཔོན་དང་
 གོགས་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཐེག་པ་གཞན་དུ་བསྐྱུར་བཏུབ་པའི་མ་ངེས་པའི་རིགས་དང་རིགས་ཆད་དེ་
 ལྷ་ཡོད་པར་བཤད་ལ། སྤི་མ་ལ་ཡང་གནས་སྐྱབས་ཀྱི་རིགས་མེད་དང་། གཞན་ནས་ཡོངས་སུ་བྱ་བར་
 ལས་མི་འདའ་བའི་ཚོས་ཙན་གཉིས་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པས་ནི་
 མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་ངེས་པར་མི་འདོད་པས་འདི་དང་མི་འདུའོ། །

གཉིས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ལ་གཉིས། རིགས་དང་། ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་
དངོས་སོ།།

དང་པོ་ནི་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པའི་རིགས་དང་ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་པའི་རིགས་
སོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་གཞིའི་སྤྲེད་གི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་ཅིག་ཡིན་ལ། དེ་
ཡང་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་ཁྱད་པར་ཐོག་མ་མེད་པའི་རྣམས་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པ་ཚོས་ཉིད་གྱིས་ཐོབ་
པ་ཞིག་གོ། །གཉིས་པ་ནི་རིགས་དེ་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལ་སོགས་པས་དགེ་
བའི་རྩ་བ་སོམས་པར་བྱས་པ་ལས་རྒྱས་པར་གྱུར་པའི་རིགས་སོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ནི་ཐེག་དམའ་གྱི་
རིགས་ལས་ཁྱད་པར་བཞིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྟེ། དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་ཚོ་བ་དང་། གཞན་ལ་ཕན་པར་
བྱ་བའི་སྤྱིར་ལྷགས་པ་དང་། རིགས་པའི་གནས་ལུ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་
མཁས་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་འབྲས་བུ་འཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །རིགས་གྱི་རྟགས་ནི་རང་
བཞིན་གྱིས་སྤྱིར་རྗེ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སོས་པ་དང་། ཚོས་ལ་དཀའ་སྤྱད་ལྷག་པར་
བཟོད་པ་དང་། བ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དུག་གི་དགོ་བ་ཡང་དག་པར་སྦྱོད་པ་སྟེ་བཞིའོ། །རིགས་གྱི་ཕན་ཡོན་ནི་
ངན་སོང་དུ་ལྷུང་བར་དཀའ་ཞིང་ལྷུང་ན་ཡང་དེར་ཚོར་བ་དུག་པོ་མི་སྤྱང་ཞིང་དེ་ལས་སྤྱར་དུ་ཐར་བ་དང་།
དེས་སྦྱོར་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སེམས་ཅན་ལ་ལྷག་པར་སྤྱིར་བཏུང་བ་དང་། དེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་སྤྱིན་
པར་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཚོལ་བར་བྱེད་པ་སོགས་སོ། །འདི་དག་ཀྱང་བྱང་ས་དང་མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས་འབྱུང་བ་
ལྟར་བྱིས་པའོ།།

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་དངོས་ལ་གཉིས་ལས། རྒྱུ་ཆེན་སྦྱོད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནི་
བསམ་པ་བྱམས་སྤྱིར་རྗེ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་དང་། སྦྱོད་པ་བ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དུག་དང་བསྐྱབ་པའི་དངོས་པོ་
བཞི་ལ་སྦྱོར་བ་སོགས་ཏེ། རྒྱུ་ཆེན་པའི་ལམ་གྱི་དོ་བོ་ལ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་སྟོལ་གཉིས་མི་མཐུན་པ་མེད་དོ།།

ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ།

གཉིས་པ་ཟབ་མོ་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་དང་།
དེ་བརྗོད་མས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་བཟོད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གསུམ།

མཐའ་གཉིས་སྔོང་ཚུལ་སྦྱིར་བསྟན་པ།

མཐའ་གཉིས་སྔོང་ཚུལ་སྦྱིར་བསྟན་པ། སྔོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ། དེས་རྣམ་རིག་
ཙམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། མཐའ་གཉིས་དོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་སྔོང་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་སྔོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་འཛིན་ཚུལ་ནི། གཞུགས་སོགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་དོ་
བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀྱན་བཏགས་པའི་དོ་བོ་ཉིད་དེར་རང་གི་གནས་ཚོད་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པར་འཛིན་
པའོ། །དེ་ནི་སྔོ་འདོགས་ཡིན་ལ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ནི་སྔོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའོ། །དེ་ཡང་བྱང་ས་ལས། གཞུགས་
ལ་སོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་དང་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་འདོགས་པའི་ཚོག་གི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྔོ་བཏགས་ནས་མངོན་པར་ཞེན་པ་གང་ཡིན་པ་དང་།^{༡༧} ཞེས་
སོ། །སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་འཛིན་ཚུལ་ནི། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་སྟེ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ནི་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ས་ལས་བཏགས་
པའི་ཚོག་གི་མཚན་མའི་གཞི་བཏགས་པའི་ཚོག་གི་མཚན་མའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་བཟོད་དུ་མེད་པའི་བདག་
ཉིད་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡང་དག་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱར་
བ་འདེབས་གིང་ཚུད་གཞོན་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་གཉིས་ནི་ཚོས་འདུལ་བ་འདི་ལ་རབ་ཏུ་ཉམས་
པར་རིག་པར་བྱའོ།^{༡༨} ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡུང་ཕྱི་མའི་དངོས་བསྟན་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་གཞིར་
གཞན་དབང་ལས་མ་བཤད་ཀྱང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་གཞི་ཡིན་ཏེ། བྱང་ས་ལས་གཞུགས་
ལ་སོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཙམ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ལ་འདི་དེ་ཁོ་ན་ཡང་མེད་ལ།^{༡༩} ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྦྱིར་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་ཐ་སྟད་དུ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བཟུང་ན་སྐྱར་
འདེབས་སུ་འགྱུར་མོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་སྐྱར་བ་འདེབས་ཚུལ་ནི་ཐ་སྟད་དུ་མེད་དོ་ཞེས་པ་
དང་སྦྱིར་མེད་དོ་ཞེས་པ་ཙམ་མིན་གྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སམ་པར་དོས་ནས་སམ་དོན་དམ་པར་མེད་
པར་འཛིན་པའོ། །

གཉིས་པ་དེ་སྔོང་ཚུལ་ལ་སྔོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་འགོག་ཚུལ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པས་འདིར་སྐྱར་འདེབས་

གྱི་མཐའ་འགོག་ཚུལ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འདིར་སྐྱར་འདེབས་འགོག་པའི་ཚུགས་སྒྲུབ་ལེན་མཁའ་མི་གཞན་སྡེ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་སྡེ་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་དོགས་པ་མེད་ལ་ཚད་སྒྲིག་གུང་འཕེན་པས་ཀྱང་གཞུགས་རང་གི་གནས་ཚུན་གྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དོན་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་གྱིས་གཞུགས་སོགས་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐེག་ཚེབ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། བསྟུ་བ་ལས། ཐེག་པ་ཚེབ་པོ་ལ་ལ་རང་གིས་ཉེས་པར་བཟུང་བས་འདི་སྐྱད་ཅེས། ཀུན་རྫོང་ཏུ་མི་ཐམས་ཅད་ཡོད་ལ་དོན་དམ་པར་མི་ཐམས་ཅད་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ།^{༡༧} །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱབ་དབུ་མ་པ་རྣམས་སོ།།

དེ་འགོག་ཚུལ་མི། གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཚོས་ཅན། བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། འདོགས་པའི་གཞི་གཞུགས་སོགས་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གཞུགས་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ལོང་གི་བྱུང་བ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ལུང་པོ་རྣམས་ཡོད་ན་གང་ཟག་ཏུ་གདགས་སུ་རུང་གི། དེ་མེད་ན་གང་ཟག་ཏུ་གདགས་སུ་མེད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྟེ། བྱང་ས་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ལུང་པོ་རྣམས་ཡོད་ན་གང་ཟག་གདགས་སུ་རུང་གི། མེད་དུ་ཟིན་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་གང་ཟག་གདགས་སུ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་གྱི་དངོས་པོ་ཅམ་ཡོད་ན་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་འདོགས་པའི་ཚོག་ཉེ་བར་གདགས་སུ་རུང་གི། མེད་དུ་ཟིན་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་གདགས་པའི་ཚོག་གིས་ཉེ་བར་འདོགས་པ་མེད་དོ།^{༡༨} །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་འདོགས་པའི་གཞི་མེད་ན་བཏགས་པ་ཡང་མེད་ལ། དེ་མེད་ན་དེས་བཏགས་པ་ལྟར་གྲུབ་པས་སྣངས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱང་མེད་དགོས་པས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ཀ་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་དག་གི་ལྟར་ན་འདོགས་པའི་གཞིའི་དངོས་པོ་ཅམ་ཡང་མེད་པས་འདོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་ན། བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ལྟ་ཡོད་པར་གལ་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་ན་རྣམ་གྲངས་དེས་ན་དེ་དག་གིས་མི་དེ་ཁོ་ན་དང་བཏགས་པ་དེ་གཉིས་གལ་ཡང་སྐྱར་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་ཏེ།^{༡༩} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དེ་མི་མེད་པར་ལྟ་བུ་དང་སྣང་བ་ཉིད་ལ་ལོག་པར་བྱུགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དབང་དང་ཀུན་བཏགས་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ཡོངས་གྲུབ་ལ་ཡང་སྐྱར་བ་བཏབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ལས་བཏགས་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པས་ན་མེད་པར་ལྟ་བུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ།^{༢༠} །ཞེས་དང་། རི་ལྟར་ན་སྣང་བ་ཉིད་ལ་ལོག་པར་ཟིན་པ་ཡིན་ཞེན་དགོ་སྣང་ངམ་བུམ་ཟེ་གང་ལ་

ལ་གང་གིས་སྣངས་པ་དེ་ཡང་མི་འདོད་ལ་གང་གིས་གང་སྣངས་པ་དེ་ཡང་མི་འདོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་ནི་
སྣང་བ་ཉིད་ལ་ལོག་པར་ཟིན་པ་ཞེས་བྱའོ།^{༡༠༥} །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཞན་ཡང་བསྐྱབ་ལས། དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཆེ་དང་ལྡན་པ། རོན་དམ་པ་ནི་གང་ཡིན་ཀྱང་
རྫོང་ནི་གང་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ།^{༡༠༦} །ཞེས་ལུགས་འདིས་དབུ་མ་པ་ལ་དོན་དམ་གང་ཡིན་དེས་པ་ནི་
དོན་དམ་བདེན་པ་གང་ཡིན་དེས་པ་འོ། །ཀྱང་རྫོང་གང་ཡིན་དེས་པ་ནི་ཀྱང་རྫོང་བདེན་པ་ཞེས་པ་གང་གི་
ངོར་བདེན་པར་འཛོག་པའི་ཀྱང་རྫོང་གང་ཡིན་དེས་པ་འོ། །དེའི་ལན་ནི་དེ་ཉིད་ལས། དེ་སྐད་དེས་པ་ན།
གལ་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པའི་ཆོས་དེ་དག་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀྱང་རྫོང་བཡིན་འོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན།
འདི་ལྟར་དེ་ནི་ཡོང་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ལ་ཀྱང་རྫོང་ཉེ་བྱེད་པ་དང་འདོགས་པ་དང་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་
ཐ་སྐད་དུ་བྱེད་པའི་སྤྱིར་འོ།^{༡༠༧} །ཞེས་ལན་འདེབས་པར་གྱུར་ན་ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེའི་དོན་ནི། དབུ་མ་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྣངས་པ་ལ་འདོད་ལ། གང་གི་ངོར་བདེན་པར་འཛོག་པའི་ཀྱང་རྫོང་ནི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སམ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་འཛོན་པ་ལ་འདོད་དོ། །དེའི་
རྒྱ་མཚན་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་སྐོ་ཀྱང་རྫོང་བའི་དབང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཡང་དག་
པར་གྲུབ་པར་བརྩེན་ནས་མངོན་པར་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྐད་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་འོ། །དེ་ལ་
ལུགས་འདིས་ཐོག་མར་ཀྱང་རྫོང་གི་ངོས་འཛོན་ལ་བརྟགས་པར་བྱེད་དེ། དབུ་མ་པ་ཞེས་ཀྱིས་གང་གི་ངོར་
བདེན་པར་འཛོག་པའི་སྐོ་ཀྱང་རྫོང་བའི་འདོད་པ་དེ་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྐྱེ་མའི་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནམ་
འོན་ཏེ་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་འདྲི་བ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བརྗོད་པར་
བྱ་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་དེ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་ཀྱང་རྫོང་གི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་འདོད་
དམ། འོན་ཏེ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་ཀྱང་རྫོང་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད།^{༡༠༨} །ཅེས་པ་འོ། དེ་ལ་དབུ་མ་
པ་ན་རེ། རང་གི་རིགས་འདྲ་སྐྱེ་མའི་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་འོ་ཞེས་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲའི་སྐོ་ཀྱང་རྫོང་
པ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་ ཞེས་འགོག་ལ།
གཞན་དབང་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་རང་གི་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་དེ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་སྐྱེ་བ་དུ་ལུགས་འདིས་བསམ་པ་སྟེ། ལྷན་འབྲེལ་ལས། ས་
ངོན་སོགས་ནི་རྒྱལ་སོགས་ལ། རྒྱས་མཐོང་གལ་ཏེ་དེ་ཀྱང་རྫོང་།^{༡༠༩} །ཞེས་སོགས་དང་གནད་གཅིག་གོ། །དེ་

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་ཀུན་རྫོང་གི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ནི། དེས་ན་མངོན་པའི་བརྗོད་པ་དང་ཀུན་རྫོང་གི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བྱུང་མི་རུང་ངོ།³⁹⁹ །ཞེས་གསུངས་སོ།།

འདིར་ལེགས་བཤད་སྒྲིབ་པོ་ལས་ཀུན་རྫོང་དེ་ནང་གི་མངོན་པར་བརྗོད་པར་ཡང་འགྱུར་ལ།⁴⁰⁰ ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། སྤོ་ཀུན་རྫོང་པ་པ་དེ་འདི་ནི་འདི་འོ་སྐུ་མ་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པར་འགྱུར་ལ་དེའི་ཚེ་རྟོག་པ་དེ་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྲ་མས་བསྐྱེད་དམ་མི་བསྐྱེད་ཅེས་བརྟག་པ་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་པའོ། །གལ་ཏེ་དབྱུང་བ་ན་རེ། ཀུན་རྫོང་དེ་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ནོ་ཞེན་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གང་ལ་འདི་ནི་ཀུན་རྫོང་པོ་ཞེས་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་གཞི་གཞན་དབང་མེད་པའི་སྤྱིར་ཉེ། གཞན་དབང་ཡོད་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དགོས་པའི་སྤྱིར། དེ་ཡང་ལུགས་འདིས་ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་མེད་དགོས་པར་མི་འདོད་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་མེད་དགོས་པར་འདོད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་ཀུན་རྫོང་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་དེས་ན་གཞི་མེད་པར་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་ཀུན་རྫོང་ཙམ་བྱུང་མི་རུང་ངོ།⁴⁰¹ །ཞེས་སོ།།

དོན་དམ་པའི་ངོས་འཛིན་འགོག་པ་ནི། དབྱུང་བ་ཚུད་ཀྱིས་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྐྱེད་སྲ་པ་དོན་དམ་པའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་མི་རིགས་ཉེ། དེ་ལ་ནི་གཞན་དབང་ལ་རང་མཚན་དམིགས་པའི་ཚད་མས་གཞོད་པའི་སྤྱིར། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་འདི་རྣམས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཅིའི་སྤྱིར་ན་གང་དམིགས་པ་དེ་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱའོ།⁴⁰² །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་དབྱུང་བ་ན་རེ། དེ་ལྟར་དམིགས་པའི་སྤོ་སྲ་མི་གཞོད་དེ། སྤོ་དེ་ཉིད་འབྲུལ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེན། འོ་ན་སྤོ་འབྲུལ་བ་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་དོན་དམ་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། སྤོ་འབྲུལ་བ་རང་མཚན་ཀྱིས་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དེ་རང་མཚན་ཀྱིས་མེད་ན། སྤོ་འབྲུལ་བས་རང་མཚན་དུ་དམིགས་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་དེ་གནས་ལུགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་མཚན་དུ་དམིགས་པ་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པའི་སྤྱིར། འདི་ཡང་སྤོ་འབྲུལ་བ་ཉིད་རང་མཚན་ཀྱིས་མེད་ན་མེད་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་རྣམས་ཅེས་ཀྱིས་པ་ན་གལ་ཏེ་དེ་འདི་རྣམས་ཅེས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པར་གྱུར་ན། དེ་ལ་འདི་རྣམས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་དེ་ཡོད་པར་འདོད་དམ་འོན་ཏེ་མེད་པར་འདོད། །གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ནི་དེས་ན་ཚས་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པའོ་ཞེས་བྱར་མི་རུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་མེད་ན་ནི་དེས་ན་ཕྱིན་
ཅི་ལོག་གི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གང་དམིགས་པ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་བྱར་མི་རུང་ངོ་།^{༡༡} །ཞེས་
གསུངས་སོ།།

དེ་ནི་འདི་དབྱུང་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་ཙམ་པས་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་
གྲུབ་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། འདུས་བྱས་ཡིན་ན་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་
མི་འགྱུར་ངོ་།^{༡༢} །ཞེས་འདུས་བྱས་ཡིན་ན་དོན་དམ་མིན་པས་ཁྲབ་པར་གསུངས་པ་དང་། དབྱས་མཐའ་
ལས། དམ་པའི་དོན་ནི་གཅིག་པུའོ།^{༡༣} །ཞེས་པ་ཅུ་འགྲེལ་གྱིས་ཡོངས་གྲུབ་ཁོ་ན་དོན་དམ་པ་དེན་པར་
གསུངས་པ་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་དོན་དམ་པ་དེན་པ་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ་སྟེ་
འཛིག་མེད་པར་བཤད་ཅིང་། དེའི་འགྲེལ་པར་ཀུན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་
མིན་ལ་ཡོངས་གྲུབ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་མིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་།^{༡༤} འདི་དག་སེམས་ཙམ་
པའི་རང་གཞུང་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན།

སྒྲིན་མེད་དེ། སྒྲུབ་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་པ་གཉིས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་།
གཞུང་དེ་དག་གིས་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་མེད་པར་བཤད་པ་གཉིས་དོན་དམ་པའི་མིང་འབྲེལ་ཡང་དོན་
མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་དོན་དམ་པུ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ནི་ཐ་
སྟོན་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་མིན་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་
བཞག་པ་དེ་ཡིན་ལ། ལུང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་ཡོངས་གྲུབ་ཁོ་ན་དོན་དམ་
པར་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི་དམ་པ་ཟེན་མེད་ཀྱི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱས་ནས་དེའི་ཡུལ་ཡིན་པས་ན་
དོན་དམ་པ་ཞེས་བཞག་པའི་དོན་དམ་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངོ་། །ཕྱི་མ་འདི་དང་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་
པ་མཐར་ཐུག་ལ་དོན་དམ་པུ་བྱེད་པ་གཉིས་ཀྱང་དོན་གཅིག་གོ། །འདིའི་སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱས་པར་མ་བྲིས་ཏེ་
བྲགས་ཆེའོ།།

ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། ལུགས་འདིས་ཡེ་ཤེས་དེ་རང་རིག་ཏུ་བཞེད་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཡུལ་
དུ་འགྱུར་རོ་སྟམ་ན། ཡུལ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་དགོངས་པས་སྒྲིན་
མེད་དོ།^{༡༥} །ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་དོན་རི་ལྟར་ཡིན་སྟམ་ན། འདི་ལ་བརྟགས་པའི་མཐའ་དགག་གནས་
པའི་དོན་བཞག། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་གསུམ།

དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ནི། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་

ཉིད་རང་རིག་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་རྟོགས་པས་ཡེ་ཤེས་ཉིད་རྣམ་དག་ལམ་
 གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་ཐལ་ལོ་ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སུ་མའི་འདོད་པ་བསུ་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་
 དེ། །དེ་ལྟར་ན་ཕྱོགས་སུ་སྐྱེ་བ་པོ་དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་རང་ཉིད་ལ་རང་རིག་ཡིན་ན་དབང་ཤེས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་རང་ཉིད་ལ་རང་རིག་ཡིན་དགོས། དེ་ལྟར་ན་ཁ་ཕྱིར་བལྟའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཁ་ནང་བལྟའི་
 ཤེས་པ་ཡིན་པར་འགྲུར་བ་སོགས་རིགས་པའི་གཞོད་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་བཞིན་དུ་རྗེ་བདག་ཉིད་
 ཚེན་པོས་དེ་དག་གང་ཡང་མི་གསུང་བར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་དགོངས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་
 ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་ཅིའི་ཕྱིར་གསུངས། དེར་མ་ཟད་ལན་དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་འགྲུར་ཏེ། ལ་ལོ་པོས་ཟག་
 མེད་ཡེ་ཤེས་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་ཁོ་རང་ལ་རང་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐྱེས་པའི་ལན་
 དུ། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་མ་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་དགོངས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་སྐྱེས་པས་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་རང་
 རིག་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་པ་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་དགོས་པ་དང་རྣམ་པ་གཞན་ཡང་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཡང་ཁ་ཅིག །གསུང་དེའི་དོན་ནི། ཕྱོགས་སུ་མས་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་
 འཇལ་བར་ཐལ། མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེས་ན་
 མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱེས་པ་ལ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཚེན་པོས་མཉམ་
 བཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཀྱང་། རང་ཉིད་འཇལ་མི་དགོས་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་
 ཚོས་ཉིད་འཇལ་རྒྱལ་ལ་ལྟོས་ནས་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འཇོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ལན་
 སྐྱོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་། སྐ་མ་ལས་ཅུང་ཟད་དུ་གྱང་ད་དུང་རྗེའི་དགོངས་པར་མ་སོན་ཏེ། སོ་
 སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཅེས་པའི་དོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་འཇལ་བ་ལ་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱེ་བ་
 སུ་ཡང་མེད་ཅིང་། སེམས་ཙམ་པས་དེའི་དོན་དེ་ལྟར་དུ་འདོད་དོ་ཞེས་ཟེར་བའི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སུ་
 ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཅེས་པའི་ཚིག་ཙམ་ཀྱིས་རང་རིག་ཏུ་འདོད་
 དགོས་པའི་དོགས་པ་ཁོང་སྒྲིང་ཙམ་བྱེད་པར་འདོད་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲིའི་དོགས་པ་སྐྱོ་ལྡན་ལ་སྐྱེ་
 བའི་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་སྐྱེས་ན་ཡང་ལུ་གས་འདི་ས་ཅེས་སེམས་ཙམ་པ་དམིགས་ཀྱིས་
 བཀར་ནས་བྱེད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཅེས་པ་ཙམ་ཞིག་གྲུབ་མཐའ་སྐྱེ་བ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཕྱོགས་སུ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཉམ་བས་དེའི་ལན་
 དུ་སོ་སོ་རང་རིག་གི་དོན་དེ་ལྟར་མིན་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པར་རིགས་ཀྱི། ཡུལ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་ཁོ་ན་

ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་དགོངས་ཤེས་ཡུལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཁྱད་པར་འབྱེད་དོན་མེད་པའི་
ཕྱིར། སོ་སོ་རང་རིག་ཅེས་པའི་ཚིག་གཞུང་ན་མེད་ཅིང་བསྟོན་དགོས་པའི་སྐབས་བྱེད་ཀྱང་མེད་དོ། །གཞན་
ཡང་བྱུང་མཐའ་ལ་སྐྱབས་པ་ཞན་པའི་སྐོ་དམན་པ་རྣམས་ལའང་མི་འཚར་བའི་དོགས་པ་དེ་འདྲ་སེལ་པའི་
རྣམ་པ་ལཞག་རྗེ་བདག་ཉིད་ཚེན་པོས་སྐབས་འདིར་ག་ལ་མཛད་སྐྱམ་དུ་སེམས་སོ།།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་ནི། རྗེ་བདག་ཉིད་ཚེན་པོའི་གསུང་འདི་སྐབས་འདིར་གནད་
ཚེ་བར་ཡོད་པས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་གཉིས། དོགས་པ་སྐྱེ་ལུགས་དང་། དེའི་ལན་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་ནི། དབུ་མ་སྐྱབ་པ་ལས། སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ་འདི་ལྟར་
གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་དགོངས་པ་དེས་པར་འབྲེལ་བ་དང་། ལྟར་གསེགས་པ་དང་། ལྷག་
པོ་བཀོད་ལ་སོགས་པ་ལས་ཚས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་གྱི་ལུས་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཁོ་ན་དོན་
དམ་པར་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚས་ཐམས་ཅད་པོ་ཉིད་མེད་
པ་ཉིད་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ།^{༡༩༩} །ཞེས་དང་། དཀོན་མཚོག་བརྟེན་པའི་ལུང་གི་མཚུགས་ཀྱི། འདིས་ནི་
འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་དོན་དམ་པའི་དངོས་པོ་གདོན་མི་བྱ་བར་ཡོད་དོ།།
གཞན་དུ་ན་འཕགས་པ་དགོངས་པ་དེས་པར་འབྲེལ་བ་ལས་བརྗོད་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཅན་མ་ཡིན་ལོ།།
དངོས་པོ་དེ་ཡང་གང་ཞེན། གང་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་གང་འཕགས་པའི་གཟིགས་པས་བརྗོད་པ་མེད་
པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་རྗོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་སྟེ། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཚས་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་མངོན་པར་
རྗོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་ཅེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འདུས་མ་བྱས་ཅེས་བྱ་བར་
ཐ་སྙད་གདགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ།^{༢༠༠} །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལ་སྤྱིར་སེམས་ཙམ་པས་གཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིགས་པས་བཀག་པ་ལ་རྟེན་ནས་གཟུང་
བ་དང་རྗེས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོངས་པའི་འཛིན་པ་སྟོང་རིག་གི་ཤེས་པ་ཙམ་ཞིག་ལྷག་མར་ལུས་པར་འགྱུར་ཞིང་།
དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་རིག་གི་ཤེས་པ་ཙམ་དེ་ཉིད་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་ནི་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་དང་ཐ་སྙད་དཔྱད་བྱེད་
ཀྱི་ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་ཞེགས་པར་མི་འདོད་དོ། །དེས་ན་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་
ཀྱིས་ཚས་ཉིད་མེད་དགག་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ན། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཚས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལུགས་ལ་ཚས་
གཞན་གང་ཡང་རྟོགས་པར་མི་འདོད་མོད། འོན་ཀྱང་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་ན་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་
ཉིད་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ནི་ཡོད་དགོས་ཏེ་གཞན་དུ་ན་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་
ཤེས་དེ་ཉིད་ཚད་མར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རྗེས་ཀྱི་དབུ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་དེའི་ཚོ་ཚོས་ཉིད་མངོན་

སྐྱམ་དུ་རྟོགས་སོ་ཞེས་པའི་དྲན་པ་མི་སྐྱེ་བར་འགྲུའ་ཏེ། ལྷུ་འདི་ནི་རང་རིག་རྒྱུ་བ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ལས་
 ཤེས་ལུས་སོ། །གཞན་དུ་ན་དབང་པོའི་མངོན་སྐྱེ་ཚད་མ་ལ་ཡང་རང་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་མེད་པར་ཁས་
 གྲུངས་ན་སེམས་ཅམ་པས་རིགས་པས་འགོག་པར་མི་ལུས་ཏེ། ལྷུ་མཚན་ཀྱུན་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 ལྟར་ན་དེའི་ཚེ་རང་རིག་ཡོད་པར་འགྲུ་བ་ལ། རང་རིག་དེ་ནི་གཉིས་སྐྱེད་གི་བསྐྱེད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་
 ལྷགས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱིར་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རིག་གང་ལ་ཡང་
 འགྲུལ་བའི་བསྐྱེད་པ་མ་ལྷགས་པར་འདོད་ན་མ་རིག་པའི་དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དངོས་
 སུ་སྤོང་བྱེད་དུ་སྐྱེས་པའི་རང་རིག་པ་ལ་ལྷ་སྐྱོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རང་རིག་པ་ཅམ་ནི་
 ལུགས་འདིའི་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་ཞེགས་པར་མི་འགྲུའ་ཏེ། གཟུང་འཛིན་རྗེས་
 གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་དོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀྱུན་བཏགས་པའི་ཀྱུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཞེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐོབ་དཔོན་ལྷ་ཀྱུ་སྐྱོས་
 བྱང་སེམས་ཚོས་བདག་མེད་དུ་མཁྱེན་པས་ནི་གཉིས་ཀྱིས་སྤོངས་པའི་རང་རིག་པ་ཁོ་ན་མཁྱེན་ཏོ། ^{༡༩}།
 ཞེས་གསུངས་ཤེས་སོ། །

མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་དུ་ཕྱོགས་པའི་གཉིས་སྐྱེད་གཏན་མེད་པར་གྱུར་
 བས་ནང་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་སྤོང་རིག་གི་ཚང་ལྷ་བ་བཞིན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱོབས་ཀྱིས་ལུགས་ལ་
 ཤེས་པ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་བདེན་པས་སྤོང་བར་རྟོགས་ཏེ། དེ་འདྲའི་བདེན་འཛིན་གྱིས་བོན་འཛོམས་
 ལུས་པར་གྱུར་པ་ན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་སྐྱེ་དུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། ^{༢༠} །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུང་འདི་
 དག་ལ་གོ་རྒྱ་བྱ་མོ་ཞིག་ཡོད་འདུག་གོ། གོང་དུ་བྱངས་པའི་དབུ་མ་སྐྱེད་པའི་ལུང་གི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སེམས་
 ཅམ་གྱི་ལུས་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཁོ་ན་དོན་དམ་པར་ཡོད་ཀྱི། ^{༢༡} ཞེས་པ་དང་། དངོས་པོ་དེ་
 ཡང་གང་ཞེ་ན། གང་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་འཕགས་པའི་གཟིགས་པས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་
 པ་ནས་འདུས་བྱས་ཅེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འདུས་མ་བྱས་ཅེས་བྱ་བར་མིང་དུ་བཏགས་སོ། ^{༢༢} །ཞེས་
 གསུངས་པས་ཀྱང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པའི་དངོས་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་དངོས་པོ་གཅིག་ཡོད་པར་བསྟན་
 བོ། །

གལ་ཏེ་དེའི་རྣམས་ཀྱི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་དེའི་མཇུག་གི་འཕགས་པའི་
 གཟིགས་པས་ཅེས་པའི་ཚིག་དང་འབྲེལ་དགོས་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་ཡོངས་གྲུབ་ལ་བྱ་ཡི། །རང་རིག་
 གི་དངོས་ལུལ་ཡེ་ཤེས་ལ་མི་བྱའོ་སྐྱེ་མ་ན། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ལུང་དེའི་མཇུག་གི་འདུས་བྱས་ཅེས་

བྱ་བ་དང་ཞེས་འདུས་བྱས་སུ་མིང་བཏགས་པ་ཡང་ཡོངས་གྲུབ་ལ་བྱ་དགོས་པས་འབྲེལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དུ་ན་དངོས་སྐྱེ་བའི་འདོད་པ་དེ་འགོག་པའི་ཐང་གི་དཔུམ་སྣང་བ་ལས་འདི་
 ལྟར། འདིར་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒྲིབ་ཡུལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའི་མཚན་
 ཉིད་ཁོ་ན་དངོས་པོའི་སྐྱར་བརྗོད་པར་བཞེད་དེ། དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་གྱི་སྐྱག་པའི་གནས་
 ཡོངས་སུ་སྤངས་པའི་དོན་དུ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ།³⁹⁵ །ཞེས་ལུང་དེའི་དོན་སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་
 པ་ལྟར་རང་རིག་པའི་ཤེས་པ་ལ་འདུས་བྱས་གྱི་སྐྱས་བསྟན་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཚོས་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་འདུས་བྱས་གྱི་
 སྐྱས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པ་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཙམ་པ་རང་
 ཉིད་གྱིས་དེའི་དོན་ཚོས་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཡང་སེམས་ཙམ་པས་དེའི་ལན་དུ། ཚོས་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་འདུས་བྱས་གྱི་སྐྱས་བརྗོད་པ་མི་འཐད་དོ་
 ཞེས་སྐྱབ་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་དཔུམ་སྣང་བ་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བརྗོད་པར་
 བྱ་བ་མ་ཡིན་ཡང་ཐ་སྣང་གྱི་དབང་གིས་འདུས་བྱས་མ་ལུས་པའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་ཅེས་
 བྱ་བར་ཡང་ཐ་སྣང་དུ་བཏགས་ལ།³⁹⁶ ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཙམ་པས་
 ལུང་དེའི་ཟུར་གྱི་འདུས་བྱས་ཅེས་པ་དེ་ཚོས་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་འདོད་ན་གསུང་དེ་དག་གྲུབ་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་ཉིད་
 དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་དག་ནི་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་གཞི་ཡིན་ཞོ།།

དེ་དག་ལས་བརྒམས་ཏེ་དོགས་པ་སྐྱེ་ལུགས་ནི། དེ་ལྟར་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་ཡེ་ཤེས་དེ་
 འཇལ་བའི་རང་རིག་ཚད་མ་ནི་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ཡུལ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཡིན་དགོས་ལ་རང་རིག་དེ་ཡང་
 ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་སྐབས་འདིའི་དོན་དམ་པའི་འཛོག་རྒྱལ་གཉིས་ལས། དམ་པ་ནི་ཟག་
 མེད་གྱི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱས་ནས་དེའི་ཡུལ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་ཞེས་བཞག་པའི་དོན་དམ་པ་
 ལ་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཁོ་ནས་མ་ཁྲུབ་པོ་སྐྱམ་པ་དང་། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་
 དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་དུ་འགྱུར་རོ་སྐྱམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བའོ།།

གཉིས་པ་དེའི་ལན་བཤད་པ་ལ། སྐྱིར་ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་ཅིག་གི་ཡུལ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་
 འཛོག་རྒྱལ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་པར་འཛོག་ན་བདེན་མོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་དེ་ཙམ་གྱིས་
 མི་འཛོག་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །འོ་ན་རི་ལྟར་འཛོག་སྐྱམ་ན་འཛོག་རྒྱལ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་
 དམ་དུ་འཛོག་པ་ལ་ཡུལ་ཅན་ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཡུལ་དེ་ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པ་
 དང་། ཡུལ་དེ་ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་དེས་དབྱུང་མཐར་སྟེད་པའི་དོན་ཡིན་པ་སྟེ་ཚོས་གཉིས་ཚོགས་ཞིག་

དགོས་སོ། །དེ་ནི་དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཁོ་ན་ལ་རུང་གི་
 ཡུལ་ཙན་ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་ལ་མི་རུང་སྟེ། ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་དེ་མྱོང་བྱེད་རང་རིག་གིས་གྲུབ་པ་ནི་སྦྱིར་
 ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་མྱོང་བྱེད་རྣམས་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་འཛིན་རྣམ་གྱིས་
 གྲུབ་དགོས་པ་དང་། འཛིན་རྣམ་ཡང་ཁ་ནང་བལྟ་ཁོན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཟག་མེད་ཤེས་པ་ཡང་རང་
 མྱོང་བྱེད་རང་རིག་གིས་གཉིས་སྣང་རུབ་པའི་རྒྱལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི། རང་རིག་གིས་ཟག་མེད་ཤེས་པ་
 དེ་ཉིད་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དབྱེད་པའི་དབྱེད་མཐར་རྟེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་
 མཚན་དེས་ན་ཡོ་ཤེས་དེ་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྦྱོར་མེད་དོ། །གཞན་ཏུ་
 བ་སོ་སོ་སྦྱེ་བོའི་རྒྱད་གྱི་དབང་ཤེས་རྣམས་ཀྱང་འཛོག་རྒྱལ་གཉིས་པའི་དོན་དམ་ཏུ་ཡོད་པ་བསྐྱོག་ཏུ་མེད་
 པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་རྣམས་མྱོང་བྱེད་གྱི་རང་རིག་ཡོད་ལ་རང་རིག་གི་འཛིན་རྒྱལ་དེ་ལ་ཡང་འགྲུལ་བའི་
 བསྐྱེད་པ་མ་ལྷགས་ཤིང་ངེས་དེ་རྟོགས་ལུགས་ཀྱང་གཉིས་སྣང་རུབ་པའི་རྒྱལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ།།

མདོར་བསྟན་ན། མེས་ཙམ་པའི་སྐབས་འདིར་ཡང་ཡོངས་གྲུབ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་གཟུང་
 འཛིན་རྣམས་ཐད་དད་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལྟ་བུའི་དགག་བྱ་བཀག་པའི་རྒྱལ་ཏུ་རྟོགས་དགོས་གྱི། གཟུང་འཛིན་
 རྣམས་གཞན་ཏུ་མ་བཟུང་བ་ཙམ་དང་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་མ་ལྷགས་པ་ཙམ་ལ་མི་བྱུངོ། །ཞེས་པ་སྟེ། རྗེ་ཐམས་
 ཅད་མཐེན་པས་ཡུལ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་དགོངས་པས་སྦྱོར་མེད་དོ།¹³⁰ །
 ཞེས་པའི་དོན་དབྱིས་ཕྱིན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལོ། །རྒྱལ་འདིས་རྩ་ཤེས་ཤིག་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལས།
 འདི་ལ་དབུ་མ་པ་ཐ་སྙད་ཏུ་རང་རིག་ཁས་ལེན་པས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཚད་མས་དམིགས་པ་དེ་དམིགས་
 བྱེད་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་གིས་བྱུགས་ལ་འགྲུབ་པར་བཞེད་ཀྱང་། རང་རིག་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མར་
 བཞེད་པས་རིགས་ཤེས་གྱིས་གྲུབ་པ་མིན་ལོ།¹³¹ །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་ཤེས་དགོས་པ་ཡོད་དོ།།

གསུམ་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྦྱོང་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཁ་ཅིག་ན་ཟེ། དེ་ལྟར་ན་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དེ་
 མ་ཡིན་དགག་ཏུ་ཐལ་ཏེ། མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་པས་མྱོང་རྟོགས་པའི་བྱུགས་ལ་ཤེས་པ་རང་
 ཉིད་ཀྱང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། །རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ཡོ་ཤེས་གྱིས་ཡོ་ཤེས་རང་
 ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ན་ཟེ། དེ་ལྟར་ན་རང་རིག་གི་ཤེས་པས་ཀྱང་ཟག་
 མེད་གྱི་ཤེས་པ་མི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། །མ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་གིས་ཡུལ་ཙན་ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་
 གྲུབ་ཀྱང་ཡུལ་ཚོས་ཉིད་འགྲུབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཏུ་བ་སོ་འཛིན་མིག་ཤེས་མྱོང་བྱེད་རང་རིག་

གིས་ཀྱང་སློབ་པོ་མཐོང་བར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་ཁོ་ན་དེ། སྐབས་འདིར་རང་རིག་ལ་དོགས་གཙོད་བྱེད་
པ་མི་འཐད་དེ། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པས་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་སྲིད་ཟེར་ན། ལུང་གི་
རྗེས་འབྲང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། ས་སྤེའི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པ་
འགའ་ཞིག་གིས་རང་རིག་མི་འདོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་སྐབས་འདིར་རང་རིག་གི་དོགས་པ་དབྱུང་པ་
ལ་སློབ་མེད་དེ། སེམས་ཙམ་པ་སྤྱིའི་ལུགས་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་སྲིད་རྟོག་པོ།

ཡང་ཁོ་ན་དེ། བྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་དེ་མི་འཐད་དེ་རང་རིག་འདོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་མཉམ་
བཞག་གི་གནས་སྐབས་དེར་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་དེ་རང་ཉིད་འཇལ་བྱེད་རང་རིག་གི་ལུལ་དུ་མི་འགྱུར་བའི་
སྲིད། དེ་ལྟར་ཡང་ཐེག་པ་སྐྱེས་ལས། དེ་སྲིད་འཛིན་པ་མེད་རྟོགས་བྱོས། །དེས་ན་དམིགས་པ་མེད་པར་
རིག་^{༡༩༩} །ཞེས་དང་། གང་གི་འོག་དུ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་འཛིག་པ་དེ་ནི་དེ་མ་ཐག་
པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཚོས་གྱི་མཚོག་གི་གནས་སུ་བལྟོ།^{༢༠༠} །ཞེས་དང་། སེམས་ལས་
གཞན་མེད་པར་ནི་སློབ་རྟོགས་ནས། །དེ་སྲིད་སེམས་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས།^{༢༠༡} །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
མཉམ་བཞག་ལ་སེམས་སྣང་མེད་པར་བཤད་པའི་སྲིད་ཞེ་ན། སློབ་མེད་དེ། དེ་དག་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
མཉམ་པར་བཞག་པའི་ངོ་ན་སྣང་བའི་མཚན་མ་མེད་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། སྲིད་དེའི་གནས་སྐབས་སུ་
སེམས་སྣང་བ་ཙམ་ཞིག་འགོག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། འདི་དག་ལ་རྟེན་ནས་གྲུབ་མཐའ་འོག་མའི་སློབ་མེད་
དུ་འདོད་པའི་མཉམ་བཞག་རྣམས་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་གོང་མའི་ལུགས་ལ་སློབ་པ་ཅན་སུ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་
ལྟ་ན་འང་རང་ལུགས་ལ་དེ་ཙམ་གྱིས་སློབ་པ་ཅན་སུ་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚོན་སོགས་ད་དུང་བརྗོད་པར་བྱ་
བ་མང་དུ་ཡོད་དོ།

དེ་ལྟར་ན་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་དེ་དག་གི་དོན་འཆད་པ་པོ་སྤྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་
པ་རྣམས་གནད་དུ་སོང་བ་དགོན་པར་འདུག་ཅིང་། གསུང་དེའི་དོན་ནི་དབྱུང་མ་སྣང་བ་དང་རྟོག་གི་འབར་བ་
སོགས་ཀྱི་དབྱུང་སེམས་ཚོད་རྒྱུ་ལ་གྱི་སློབ་དང་། སེམས་ཙམ་པའི་རང་རིག་བསྐབས་པའི་རིགས་པ་རྣམ་
འགྲུལ་དེས་སོགས་ནས་འབྲུང་བ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་དབྱུང་ནས་ཤེས་དགོས་པར་སྣང་དོ། །ལྷ་མ་འགའ་
ཞིག་གིས་གཞུང་དེ་དག་མ་མཐོང་བ་དང་ལ་ལས་མཐོང་ཡང་སློབས་སུ་མ་དང་དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་མ་
བྱེད་བར་གཅིག་དུ་བརྒྱུད་ནས་མོར་བར་བཤད་པའང་འདུག་མོད། ཁོ་པོས་ནི་རང་གིས་རི་ལྟར་དཔོགས་
ཚོད་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལགས་ཤིང་། དེ་ཡང་རི་སྐྱད་དུ་རྒྱལ་བའི་སྐྱེས་པོ་གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས། དོན་
དཀའ་བ་ལ་བདག་འདྲའི་བློ། །འབྲུལ་མི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པས། །ཅི་སྟེ་མིན་ན་གཞན་དུ་གྱིས།^{༢༠༢} །ཅེས་

གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་སྒྲིང་ཁམས་རྒྱང་ལ་གཟུང་བོར་གནས་ཤིང་བློ་གྲོས་ཆེ་བ་ན་མས་གྱིས་དབྱང་པར་
མཛོད་ཅིག།

སྐྱོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ།

གཉིས་པ་སྐྱོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ། དགག་བྱ་སྐྱོ་འདོགས་ངོས་བཟུང་བ་
དང་། དེ་རིམ་ལྟར་འགོག་པའི་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་ལ། སྐྱིར་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ལ་སྐྱར་འདེབས་སྐྱོ་འདོགས་གཉིས་དང་། སྐྱོ་འདོགས་ལ་
ཡང་ཀྱུ་མ་བཏགས་ལྟན་སྐྱེས་གཉིས་དང་། ལྟན་སྐྱེས་ལ་ཡང་གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་
གཉིས་དང་། ཕྱི་མ་ལ་ཡང་གཉིས་ཡོད་པའི་གཟུང་འཛིན་རྗེས་གཞན་དུ་འཛིན་པ་ནི་འཚད་པར་འགྱུར་ལ།
ཀྱུ་མ་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སྐྱར་པོ་
ལ་སོགས་པ་ལ་འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་ངོ་བོ་དང་། འདི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་སོགས་ཁྱུང་བར་དུ་མིང་
དང་བརྟུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཅམ་ཞིག་ཏུ་སྐྱར་པོ་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་མོད། འོན་ཀྱང་སྐྱར་སོགས་ངོ་བོ་དེར་
རང་གི་མཚན་ཉིད་དམ་རང་གི་གནས་ཚུན་གྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་ནི་སྐྱོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་
འཛིན་པ་ནི་སྐྱབས་འདིའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱོ་འདོགས་སོ།།

དེ་ནི་ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོ་ལས་ལ་ངོ་བོ་ལྱི་ཚོད་པ་སྐྱོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་
དོན་གྱི་གནད་འགག་མདོ་ཅམ་ཞིག་འདིར་བཛོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཁོན་ལེ། ཁྱོད་གྱིས་གཟུགས་སོགས་
ངོ་བོ་དང་ཁྱུང་བར་དུ་འདོགས་པའི་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྐྱབས་འདིའི་དགག་བྱ་སྐྱོ་འདོགས་སུ་
འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཚུལ་དེ་སྐྱར་དང་རྟོག་པའི་དངོས་ལུལ་གྱི་རང་ལྡོག་ལ་འདོད་ནའང་མི་འཐད། དེའི་
གཞི་ལྡོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྐྱར་སོགས་ལ་འདོད་ནའང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྐྱར་དང་བཛོད་བྱའི་
དངོས་ལུལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་ན་དེ་ནི་མདོ་སྟེ་པས་ཀྱང་སྐྱོ་བཏགས་སུ་རྟོགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། མདོ་སྟེ་པས་རྟོག་པའི་དངོས་ལུལ་དུ་འདོད་པའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དོན་སྐྱིད་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། དེས་ན་དེ་ཅམ་གྱིས་སྐྱོངས་པར་བསྐྱབ་པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་འདོད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་སོ།།
ཅུ་བའི་རྟོགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་གཞི་ལྡོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྐྱར་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་
འགོག་པར་འདོད་ན་ནི་གཞན་དབང་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བས་ལུགས་འདིའི་སྐྱར་འདེབས་
སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེན།

འདིའི་ལན་འཚད་པ་ལ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་སྐྱབས་འདིར་འཚད་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་

པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ལྷོ་ལྷིར་བ་རང་གི་གནས་ཚུན་གྱི་དབང་གིས་སྤྲུལ་པ་ཞེས་པའི་བདེའ་འཇུག་པའི་གཞིར་
 གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་སྤྲང་ངོ། །དེ་ལྟར་སྤྲང་བ་ཅིས་དེས་ཞེན། དབང་ཤེས་གྱི་སྤྲང་རྒྱལ་དེ་ལ་ཞེན་ནས་རྗེས་གྱི་
 རྟོག་པས་འདི་སྤྲུལ་པའོ་ཞེས་མ་སྤྲང་བྱེད་ཅིང་། རྟོག་པ་དེ་ཡང་དབང་ཤེས་དེས་བར་དུ་ཤེས་པ་གཞན་
 བརྒྱད་མི་དགོས་པར་རང་སྤོངས་གྱིས་འདྲན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་གཞན་གྱིས་སྤྲུལ་པའོ་ཞེས་བརྗོད་
 པའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་དེས་པ་ན། སྤྲང་རྒྱལ་དང་ཞེན་རྒྱལ་དེ་ཁོ་ནའི་དབང་གིས་དེའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ནི་
 ལྷོ་ལྷིར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་གྱི་ལྷོ་ལྷིར་བ་ལ་སྤྲུལ་པའོ་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་སྤྲུལ་པའོ་ཞེས་སྤྲུ་
 རྒྱ་མེད་དོ།།

དེ་ནི་ལེགས་བཤད་སྟེང་པོ་ལས། གཞུགས་ཅེས་བརྗོད་པའི་དོན་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཞུགས་ཡིན་
 ཞེས་སྤྲུ་ཡི་གཞུགས་ཅེས་པའི་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་གཞུགས་ཅེས་བརྗོད་པའི་དོན་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྲུ་རྒྱ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞུགས་ཅེས་མ་སྤྲང་བཏགས་པའི་ཚེ་སྤོན་པོ་གཞུགས་གྱི་མ་སྤྲང་
 འདོགས་པའི་གཞི་ཡིན་པ་དེ་དེ་ལྟར་སྤྲང་བལྟས་པ་ན་མིང་དང་བདུས་བཞག་པ་མིན་པར་རང་གི་གནས་
 ལུགས་གྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་སྤྲང་ངོ། །སྤོན་པོ་དེ་དེ་ལྟར་སྤྲང་བ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་
 སྤོན་པོ་ལ་གཞུགས་སོ་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྤོན་པོ་འདོགས་
 ཡིན་ལ།^{༡༩} ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།།

མདོ་སྤེལ་སྤྲང་རྒྱལ་དེ་འབྲང་ལུན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གཞུགས་སོགས་སྤྱི་ལོ་འདོན་
 ཡིན་པས་ཤེས་པ་དང་བདག་ཉིད་མ་དད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་བདེན་པར་གྲུབ་ལ། དེའི་ཕྱིར་དབང་ཤེས་གོད་
 མེད་ལ་དེ་དག་སྤྲང་བའི་ཚེ་ཡང་རང་གི་གནས་རྒྱལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྲང་དགོས་པས་མིང་གི་མ་
 སྤྲང་གྱི་གཞིའི་སྤྲང་རྒྱལ་དེ་ཡང་རང་གི་གནས་ཚུན་གྱི་དབང་གིས་སྤྲང་དགོས་ཏེ། སྤྱི་ལོ་འདོན་གྱིས་གཏད་
 པའི་སྤྲང་རྒྱལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངོ། །དེས་ན་སྤྲང་རྒྱལ་དེ་མ་འབྲུལ་བར་མ་ཟད་དེའི་རྗེས་གྱི་རྟོག་པས་སྤྲང་
 རྒྱལ་དེ་ལྟར་དུ་ཞེན་པ་ཡང་ཞེན་རྒྱལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འདུང་རྟོག་པ་དེའི་དངོས་ལུལ་སྤྲུལ་
 པའི་སྤོན་པོ་ནི་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་སྤོན་པོ་འདོགས་པའོ་ཞེས་འདོད་དོ། །ལུགས་འདིས་ནི་གཞུགས་
 སོགས་སྤྱི་ལོ་འདོན་དུ་མ་གྲུབ་པས། སྤྱི་ལོ་འདོན་སྤྲང་གི་བག་ཆགས་གྱི་དབང་གིས་དོན་དུ་སྤྲང་བའི་རྣམ་
 པར་རིག་པ་སྤྱེ་ཞིང་། དེ་ལ་ནི་སོག་མ་མེད་པ་ནས་འདི་སྤོན་པོའོ་འདི་སྤོན་པོའི་སྤྱེ་བའོ་ཞེས་སོགས་ཡང་
 དང་ཡང་དུ་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་གྱི་དབང་གིས་དེ་ལྟ་སྤྱིའི་མ་སྤྲང་གྱི་གཞིར་སྤྲང་བ་འབྲུང་ངོ། །
 དེ་ལྟར་སྤྲང་བའི་གཞུགས་དེ་ནི་ནང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཙམ་ཡིན་གྱི་དེ་དང་གཏན་ནས་འབྲེལ་བ་མེད་

པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཉིད་མིང་གི་ཐ་སྟད་ཀྱི་གཞིར་སྤང་བ་ཡང་ནང་གི་མདོན་པར་
བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །སྤང་ཚུལ་དེ་མིང་བརྟམས་བཞག་པ་ལ་མ་
ལྟོས་པའི་ཡུལ་རང་གི་གནས་ཚུན་གྱི་དབང་གིས་སྤང་བའི་སྤང་ཚུལ་དུ་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་
གཟུགས་དེ་འདྲའི་ཐ་སྟད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པ་ཡང་ཤེས་པ་ལ་གཏན་མ་ལྟོས་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་
དེ་ཤེས་པ་དང་རྗེས་ཐད་དུ་འགྱུར་ལ་དེ་ནི་རིགས་པ་དུ་མས་ཤེས་པས་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བཞེད་དེ།

དེ་དག་ནི་ལེགས་བཤད་སྟེང་པོ་ལས། འདིའི་བརྗོད་གཞུགས་ཀྱི་སྐོ་འདོགས་རོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་
དུ་མིང་གིས་བཏགས་པ་དེར་གཟུགས་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་གྲུབ་མཐའི་
ཁས་ལེན་གྱང་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ལ་ཡོད་དོ།³³³ །ཞེས་པ་དང་། དེ་འདྲ་བའི་འཛིན་སྟངས་དེ་འཐད་ལྡན་དུ་
དོན་སྐྱེ་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་གྱང་འདོད་པས་སྤེལ་བརྗོད་བྱའི་རང་ལྟོག་རྟོག་བཏགས་ཡིན་གྱང་དེའི་གཞི་ལྟོག་དུ་
རང་མཚན་འོང་བའི་ལུགས་དང་ག་ལ་མཚུངས།³³⁶ ཅེས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མདོ་སེམས་
གཉིས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་འདི་ཡང་གཟུགས་སོགས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་དང་རྗེས་ཐད་ཡིན་མིན་ལོ་
ན་ལ་ལྟག་གོ།

འཆད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཤེས་ན་སྟོངས་ཚུལ་འདི་ས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཡང་
ཤེས་པར་སྒྲ་ཞིང་སྟོ་འདོགས་འདི་འགོག་པའི་རིག་པ་ཐེག་བསྐྱུས་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྱང་འགོག་
ཚུལ་ཤེས་སྤོལ། །དེའི་ཕྱིར་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མ་ཁྱེན་པས། ལྟམས་འདིར་བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་
དབང་ཤེས་གཅིག་གི་སྤང་བ་ལ་ཡང་སྤང་ཚུལ་ལྟར་གྱི་དོན་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དབང་ཡིན་པ་
དང་། མིང་བརྟམས་བཞག་ཙམ་གྱི་ཀུན་བཏགས་སུ་ཡོད་པ་དང་། མིང་དང་བརྟམས་གྱང་ཡོད་པར་བཞག་མི་རུས་
པའི་རྟོག་བཏགས་འབའ་ཞིག་པ་གསུམ་གསུམ་གྱི་ཚལོད་པར་བཤད་པ་དང་། ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཚེད་ཀྱིས་
རིགས་མཐུན་པའི་བག་ཆགས་རྐྱེན་བཞིའི་ནང་ནས་རྒྱུའི་རྐྱེན་དུ་བཞེད་པར་བཤད་པ་རྣམས་རྗེ་བདག་
ཉིད་ཚེན་པོའི་དགོངས་པ་དབྱིས་ཕྱིན་པར་བཤད་པའི་ལེགས་བཤད་སྒྲ་ན་མེད་པར་སྤང་མོད། གཞུང་གི་
ཚོག་རྒྱུས་པ་ཙམ་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་གཞུང་འདོན་པ་ལན་བརྒྱ་སྟོང་དུ་བྱས་གྱང་
ལེགས་པར་བཤད་པ་ལ་ལེགས་བཤད་དུ་རེས་པའི་ཚད་མ་སྐྱེ་དཀའ་བར་སྤང་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་འགོག་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། བྱང་ས་དང་ཐེག་བསྐྱུས་ལས་གསུངས་པའི་རིགས་
པའི་གནད་གཅིག་པས་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། མིང་གི་སྐྱ་རོལ་སྟོ་མེད་ཕྱིར། །མང་བའི་ཕྱིར་
དང་མ་འདྲེས་ཕྱིར། །དེ་ཡི་བདག་ཉིད་བདག་མང་དང་། །བདག་འདྲེས་འགལ་བས་འགྲུབ་པར་འགྱུར།³³⁹ །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རིགས་པ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི། ལྷོ་ལྷི་འབྲུག་ལོ་གཞིར་
 འཛིག་པ་བདའ་ལ་གཏན་མི་ལྷོས་པར་ཐལ། ལྷོ་དེ་འདྲའི་ཐ་སྐད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པ་དེ་རང་གི་གནས་ལུགས་
 ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷོ་དེ་ལ་ལྷོས་པའི་སྐྱོ་སྐྱེ་བ་བདའ་ལ་མི་ལྷོས་པར་སྐྱེ་
 བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷོ་དེ་ལ་མིང་མ་བཏགས་པའི་སྐྱོ་སྐྱེ་བ་ལ་ལྷོ་ལྷི་འབྲུག་ལ་མཐོང་བ་
 ཅམ་ནས་འདི་ལྷོས་པའི་སྐྱོ་སྐྱེ་བར་ཐལ་ལོ། །རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི། ལྷོས་ལུགས་ལ་དབང་པོ་
 དང་བརྒྱ་ཕྱིན་དང་གྲོང་འཛོམས་ལ་སོགས་པའི་མིང་དུ་མ་འཇུག་པ་དེ་ལ། མིང་དེ་དག་སྐྱེས་ལུ་དེ་ལ་དངོས་
 པོའི་གནས་ཚུན་ཀྱི་དབང་གིས་འཇུག་པར་ཐལ། ལྷོས་ལུ་དེ་མིང་དེ་དག་གི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷོས་ལུ་གཉིས་ལུ་དེ། མིང་དུ་མ་བཞེན་དུ་དོན་ཡང་དུ་མར་གནས་པར་ཐལ་
 ལོ། །རིགས་པ་གསུམ་པ་ནི། ལྷོས་ལུ་གཉིས་ལ་ཉེར་སྐྱེས་ཅེས་པའི་མིང་གཉིས་སྐྱེ་མོང་དུ་འཇུག་པའི་ཚེ།
 དེ་གཉིས་ལ་མིང་དེ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པར་ཐལ། ལྷོས་ལུ་དེ་གཉིས་མིང་གཉིས་གི་འཇུག་གཞིར་རང་
 གི་གནས་ཚུན་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །འདོད་ན། དེ་གཉིས་མིང་གཉིས་པ་ལྷར་དེ་གང་ལ་འཇུག་
 པའི་དོན་ཡང་གཉིས་ཀྱི་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ལྷོས་ལུ་དེ་གཉིས་ལྷན་གཉིས་ཀྱི་འདྲེས་པར་ཐལ་ལོ། །རིགས་
 པ་འདི་གསུམ་ཀས་ཀྱང་སྐྱབ་ཀྱི་དེ་འཇོན་པས། ལྷོ་དེ་དག་གི་ལྷི་འབྲུག་དངོས་པོ་རྣམས་རང་ཞེས་བརྗོད་
 པའི་ཐ་སྐད་ཀྱི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པོ། །བྱང་ས་ལས། ལྷོ་ལྷི་འབྲུག་ལོ་ལ་
 ལྷོས་པའི་མིང་ལྷོས་འདོགས་ན། མིང་དེ་ལྷར་མ་བཏགས་པའི་ཚེ་དོན་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པར་འགྱུར་ལ།
 གལ་ཏེ་མ་བཏགས་པའི་ཚེ་ཡང་ངོ་བོ་ཡོད་པ་ལ་ལྷོས་འདོགས་ན། མིང་མ་བཏགས་པའི་སྐྱོ་སྐྱེ་བ་ལ་
 འདི་ལྷོས་པའི་སྐྱོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་པོ།^{༡༧} །ཞེས་བཀའ་གསུངས།

གསུམ་པ་དེས་རྣམ་རིག་ཅམ་གྱི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་ཚུལ་ལ་དངོས་དང་། གཟུང་འཛིན་རྣམས་
 གཞན་འགོག་པའི་རིག་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལ་བཤད་མ་ཐག་པའི་སྐྱོང་ཚུལ་འདིའི་སྐྱོ་ནས་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་གྱིས་
 ལྷོངས་པའི་རྣམ་རིག་ལ་འཇུག་པར་ཐེག་བསྐྱེས་དང་བྱང་ས་ལས་བཤད་ཅིང་རྗེ་ཡབ་སྐུ་གྱིས་ཀྱང་གསུངས་
 སོ། །དེ་ལ་རྗེ་འཇུག་རང་རེའི་མཁས་པ་ཁུའི་གིས་ནི་གཟུགས་རང་འཛིན་རྣམས་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྐྱོངས་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་། གཟུགས་རང་འཛིན་ཚོང་མ་དང་རྣམ་ཐ་
 དད་ཀྱིས་སྐྱོངས་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་ལས་སྐྱོ་མ་རགས་གིང་ལྷོ་མ་སྐྱོ་བར་བཞེད་དོ། །ཁུའི་གི་
 དེ་གཉིས་ཀའང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྐྱོ་མོ་ཡིན་པས་སྐྱོ་རགས་ཀྱི་ལྷན་པར་མེད་ཀྱང་རྣམས་དཀའ་སྐྱེའི་

ཁྱད་པར་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་གཉིས་ཀའང་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་ལྷ་མོ་ཡིན་པ་དང་འགྲུར་མེད་ཡོངས་
 གྲུབ་ཡིན་པ་ནི་གིང་རྟ་ཚེན་པོ་རྣམས་དང་རྗེའི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་སྣང་དོ། །ཁང་གསལ་གྱི་རྟོགས་དཀའ་
 སྤེའི་ཁྱད་པར་ནི་ཡོད་པར་མངོན་ཏེ། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། རོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཅས་པ་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་
 དུ་མི་དམིགས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་འཚོལ་བ་བཞི་དང་། ཡང་དག་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་བོ་
 དག་གིས་ཡི་གེ་དང་དོན་སྣང་བའི་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་དག་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་འཇུག་
 གོ་^{༡༤༩} །ཞེས་སྐྱེ་མའི་ཁྱད་པར་དེས་པའི་རྗེས་སུ་རིགས་པས་དབྱུང་ནས་ཕྱི་མ་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་རོ།།

རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་འཇུག་ཚུལ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྣང་བཤད་པའི་རིགས་པ་གསུམ་
 གྱིས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྲེན་གྱི་བར་གྱི་ཚོས་རྣམས་མིང་གི་ཐ་སྣང་གྱི་གནས་དང་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་
 པ་དེ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞེགས་པ་ན་རྗེད་བྱེད་གྱི་མིང་དང་། བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་། མིང་དོན་འབྲེལ་
 བ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་རོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་དོན་དེ་དང་དེའི་གནས་ཚུལ་གྱི་རོས་ནས་གྲུབ་
 པ་ལྟ་བུར་སྣང་ནས་ཞེན་པའི་ཡིད་གྱི་རྟོག་པ་ན་དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་འཛིན་སྣངས་ལ་འབྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། རི་
 ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་ཞེན་པའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་པས་ནང་ཤེས་པའི་ཞེན་སྣངས་ལ་
 གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྣམ་པར་རྒྱང་ཚད་དུ་ཡོད་པ་དེ་འབྲུལ་བར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་
 པ་ནི་ནང་ཤེས་པའི་སྣང་ཚབ་འབའ་ཞིག་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་དེ་སྣམ་དུ་གཟུང་འཛིན་
 གཉིས་མེད་གྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་འཇུག་པའོ།།

དེ་ལ་འཚོལ་བ་བཞི་དང་ཤེས་པ་བཞིའི་སྣོ་ནས་འཇུག་པར་ཐེག་བསྐྱུས་ལས་གསུངས་པའི་མིང་
 འཚོལ་བ་ནི། མིང་ནི་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་དེའི་གནས་ཡུགས་གྱི་དབང་གིས་བཏགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེས་ན་མིང་ནི་སྐོ་བུར་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་འཚོལ་བའོ། །བྱང་ས་ལས། དེ་ལ་མིང་ཡོངས་སུ་འཚོལ་བ་ནི།
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབའ་གང་མིང་ལ་མིང་ཙམ་དུ་བལྟ་བའོ།^{༡༥༠} །ཞེས་དང་། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། དེ་ལ་ཡི་
 གའི་མིང་དེ་ཡང་ཡིད་གྱི་རྟོག་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པར་ཡང་དག་པར་རྟོག་གོ་^{༡༥༡} །ཞེས་སོ། །དོན་ཡོངས་སུ་
 འཚོལ་བ་ནི། དོན་དེ་མིང་དེའི་འཇུག་གཞིར་གདོད་མ་ནས་སམ་གནས་ཡུགས་གྱི་དབང་གིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་
 འཚོལ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་དེའི་འཇུག་གཞིར་གྱུར་ཚུལ་སྐོ་བུར་བ་ཡིན་པ་ནི་སྣང་དང་འདྲའོ། །བྱང་ས་ལས། དེ་
 བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ལ་དངོས་པོ་ཙམ་དུ་བལྟ་བ་ནི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་འཚོལ་བའོ།^{༡༥༢} །ཞེས་དང་། ཐེག་
 བསྐྱུས་ལས། ཡི་གེ་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་དེ་ཡང་ཡིད་གྱི་བརྗོད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་རྟོག་

གོ་^{༡༤} ཞེས་སོ། །ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་འཚོལ་བ་ནི། བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་མིང་སོགས་ཕན་
 ཚུན་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཆར་འབྲེལ་བ་ཡང་དངོས་དབང་གིས་གནས་མི་གནས་
 འཚོལ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཅའ་བ་ན་མིང་དེའི་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གནས་ཚུངས་ཀྱི་དབང་གིས་མ་
 གྲུབ་པར་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་རྟོགས་པའོ། །བྱང་ས་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བཏགས་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བཏགས་
 པ་ཅམ་དུ་བལྟ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བཏགས་པ་ཡོངས་སུ་འཚོལ་བའོ།^{༡༥} ཞེས་སོ། །ཁྱད་པར་དུ་འདོགས་
 པ་འཚོལ་བ་ནི། བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དེ་རང་གི་ཁྱད་པར་འདོགས་
 པའི་གཞིར་རང་གི་གནས་ཚུངས་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་འཚོལ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཅའ་བས་དེ་ཡང་གནས་
 ཚུངས་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་བལྟ་བའོ། །བྱང་ས་ལས། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཏགས་པ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་
 བཏགས་པ་ཅམ་དུ་བལྟ་བའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་འཚོལ་བ་སྟེ། ཞེས་སོ།^{༡༦} བེག་བསྐྱས་ལས།
 མིང་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་ཟད་པ་ཅམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་གོ་^{༡༧} ཞེས་པ་འདིས་
 འཚོལ་བ་བྱེ་མ་གཉིས་མཉམ་དུ་བསྟན་གོ།

དེ་ལྟར་འཚོལ་བ་བཞིས་ནི་མིང་དང་། དོན་དེའི་བརྗོད་གཞི་ཡིན་པ་དང་། མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་
 བ་ལ་བརྟེན་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བཏགས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཏགས་པ་རྣམས་དོན་གྱི་གནས་ཚུངས་ཀྱི་དབང་
 གིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་འཚོལ་བ་ཡིན་ཞིང་། ཤེས་པ་བཞི་ནི་དེ་ལྟར་རིག་པས་ལེགས་པར་བཅའ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་
 དེ་བཞི་གནས་ཚུངས་ཀྱི་དབང་གིས་མ་གྲུབ་པས་ན་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ། འདིའི་ཤེས་
 ཚུལ་ལ་ཚོགས་སྒྲོར་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་དོན་སྤྱིའི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་པ་དང་འཕགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མངོན་
 སུམ་དུ་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་བྱང་ས་ལས། ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་
 བཞི་པོ་དག་གང་ཞེས། མིང་འཚོལ་བར་སྐྱར་པ་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་།^{༡༨} ཞེས་
 སོགས་ལྷག་མ་གསུམ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྐྱར་བ་དང་། ཐེག་བསྐྱས་ལས། དེའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་ཅམ་དུ་
 ཟད་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་ཤིང་ཅེས་པས་མིང་འཚོལ་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། མིང་དང་བཅས་པའི་དོན་ངོ་
 བོ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་དང་བཅས་ཤིང་ཅེས་པས་དོན་འཚོལ་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ངོ་བོ་
 ཉིད་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཅས་པ་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་དམིགས་པ་ན་ཞེས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བཏགས་པ་
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གཉིས་བསྟན་གོ། །དེ་ལྟར་ན་འཚོལ་བ་
 བཞི་ནི་ལམ་མ་ཞུགས་ན་འང་ཡོད་ལ་ཤེས་པ་བཞི་ནི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་ངེས་ཤེས་ཅུང་ཟད་རྟོག་པ་ནས་
 འཛོགས་དགོས་ཀྱི། ཤེས་པ་བཞི་སོ་སྟེའི་ས་ན་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ལྷོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་

མཐོང་ཐོག་མར་བསྐོས་པ་ལ་ཤེས་པ་བཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་པ་བཞིའི་རྫོགས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ༡༡༧

བྱང་ས་ལས། ཤེས་པ་བཞི་ལ་མིང་ནི་གཞུགས་ཅེས་བྱ་བའི་འདུ་ཤེས་དང་ལྟ་བ་དང་ཉེ་བར་འདོགས་པའི་དོན་དུ་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། གཞུགས་ཀྱི་གནས་ཚོད་ཀྱིས་བཞག་པ་མིན་པར་ཤེས་པ་དང་། དོན་ནི་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་མིང་དེས་བཏགས་པའི་དོ་བོར་གནས་ཚོད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས་དོན་གྱི་དོ་བོ་ནི་རྫོགས་ཀྱི་འཇོག་པ་བཟོས་ཅན་དང་མ་འདྲེས་ཤིང་རྫོགས་ཀྱིས་བཟོས་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོར་ཤེས་པ་དང་། དོ་བོ་ཉིད་ནི་གཞུགས་ལ་སོགས་པར་བཏགས་པའི་དོ་བོར་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་དེའི་དོ་བོ་ཉིད་དུ་སྒྲུང་བར་ཤེས་ཏེ། སྐུལ་བ་དང་གཞུགས་བརྟན་ལྟ་བུར་མཐོང་བ་དང་། བྱེ་བྱག་ནི་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་བཏགས་པའི་ཆར་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པས་རང་གི་དོ་བོ་ནི་ཐ་དད་པའི་ཆར་བཟོས་དུ་མེད་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོ་བོར་ཤེས་པ་ལ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བརྒྱན་ལྟོག་པ་དང་དེས་རྫོགས་པ་མ་ལུས་པ་ལྟོག་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་ཏེ། ༡༡༩ དེ་དག་ལེགས་པར་ཤེས་ན་ལུགས་འདིའི་གྲུབ་མཐའི་གནད་རྟོགས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཐབ་ཆེ་བར་སྒྲུང་མོད་ལུང་གི་ཚིག་རྣམས་མངས་ཀྱིས་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ།།

གལ་ཏེ་ཁོ་ན་རེ། བཤད་མ་ཐག་པ་འདིས་ཡིད་ཤེས་རྟོག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་གཞུང་འཛིན་ཁེགས་མོད་ཀྱང་བག་ཆགས་བརྟན་གྱི་དབང་ཤེས་ལ་སྟོན་པའི་གཞུང་འཛིན་མི་ཁེགས་པས་རྣམ་རིག་ཙམ་ལ་འཇུག་པ་མི་འཐད་དོ་སྟུམ་ན། རྫོགས་མེད་དེ། སྒར་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་པོ་གཞུང་བ་དོན་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་ཁེགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཁེགས་པ་ན་སྟོན་པོ་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་སྒྲུང་བའི་སྟོ་འཛིན་དབང་ཤེས་དེ་སྒྲུང་ལུལ་ལ་འབྲུལ་བར་འབྲུལ་སྟེ། སྟོ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་སྟོན་པོ་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་སྒྲུང་བ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སྟོ་འཛིན་དབང་ཤེས་དེ་འབྲུལ་བར་གྲུབ་པ་ན་ལུལ་སྟོན་པོ་དེ་ཤེས་པ་དང་འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཁེགས་ལ། དེ་ཁེགས་པ་ན་སྟོན་པོ་དེ་རང་འཛིན་པའི་ཤེས་པའི་སྒྲུང་ཆ་ཙམ་དུ་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ལྟར་ན་སྟོན་པོ་སྟོ་འཛིན་ཤེས་པ་ལས་རྣམས་ཐ་དད་ཡིན་པ་ཁེགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡང་དབང་ཤེས་ལ་སྟོན་པོ་མིང་གི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་གཞིར་གནས་ཚོད་ཀྱི་དབང་གིས་སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་ཚུལ་ཡོད་པ་ལེགས་པར་དེས་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་དག་ཀྱང་གོང་དུ་ལུགས་འདིའི་སྟོ་འདོགས་ཀྱི་མཐར་འཛིན་ཚུལ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་བཟོས་པ་ལྟར་ཤེས་དགོས་སོ། །འོ་ན་རྣམ་ཤེས་ཉམས་སུ་སྤོང་བའི་རང་རིག་ལ་རྣམ་ཤེས་

རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་སྣང་ངམ་མི་སྣང་ཞེན། དེ་ནི་མི་སྣང་སྟེ། ཡུལ་དེ་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་སྣང་
བཞི་གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་སྟོ་ལ་ཡིན་གྱི་རང་རིག་ལྟ་སུའི་གཉིས་སྣང་རྒྱུ་བ་པའི་སྟོ་ལ་འཆར་དུ་མི་རུང་བའི་
ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་གསུང་འཛིན་རྗེས་གཞན་འགོག་པའི་རིག་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ཐེག་བསྟུས་
ལས་གསུངས་པ་ནི། མི་སྟུག་པ་བསྟོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཤེས་བྱའི་གཟུགས་བརྟན་རྣམ་པར་བརྗོལ་བ་
ལ་སོགས་པ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ལྟ་སུའི་མཐོང་བའི་སེམས་འབྱུང་བ་མི་འགལ་བ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་
ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་གྲུབ་ཀྱང་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་གྱི་དབང་གི་ས་དོན་དུ་སྣང་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་
འབྱུང་བ་མི་འགལ་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འདི་ལྟར་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་ཤེས་བྱའི་
གཟུགས་བརྟན་རྣམ་པར་བརྗོལ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་དང་གང་མཐོང་བ་དེ་དང་དེ་ཉིད་སེམས་མཐོང་བ་སྟེ།
རྣམ་པར་བརྗོལ་བ་ལ་སོགས་པ་དོན་གཞན་མེད་དོ། །རིགས་པ་འདིས་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དབའ་རྣམ་པར་
རིག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་ཉིད་རྗེས་སུ་དབག་པར་བྱ་བར་འོས་སོ།^{༡༡༩} །ཞེས་གསུངས་སོ།།
གཞན་ཡང་རྒྱན་གཤེར་ཐོར་གང་ལ་ཡི་དྲུགས་ཀྱིས་རྣག་ཞུག་དང་། དེ་ལ་གནས་པའི་དུད་འགོས་གནས་
དང་། མིས་རྒྱ་དང་། ལྟས་བདུད་རྩིར་མཐོང་བ་ལྟ་སུ་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་སྣང་རྒྱལ་ཐ་དད་པ་དུ་མ་འབྱུང་
བ་ཡང་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་གནས་རྒྱལ་དུ་གྲུབ་ན་འགལ་བ་ལོ་ན་པར་འབྱུང་བས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་དུ་འཐད་
དོ། །ཞེས་བཞེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། ཡི་དྲུགས་དུད་འགོས་མི་རྣམས་དང་། །ལྟ་རྣམས་རི་ལྟར་རིགས་རིགས་སྟུ།
དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་པས། །དོན་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན།^{༡༢༠} །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་
དོན་གྲུབ་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་དགོས་པས་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་ཟག་མེད་
ཡི་ཤེས་ཀྱང་རྟོག་བཅས་སུ་ཐལ་བ་དང་། མོ་སོ་སྟེ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གནས་ལུགས་མངོན་སུ་མ་དུ་མཐོང་བར་
འབྱུང་བས་དེ་དག་ལ་གནས་ལུགས་སྦྱིབ་བྱེད་ཀྱི་མ་རིག་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་ལྟར་ན་དེ་དང་བལ་
བའི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡང་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་བཞེད་དེ། དེ་ལ་དམིགས་པ་བརྟན་པའི་
ཕྱིར། །དོན་ནི་དོན་དུ་གྲུབ་ན་ནི། །ཡི་ཤེས་རྟོག་པ་མེད་མི་འབྱུང་། །དེ་མེད་དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད། །འཐོབ་
པར་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ།^{༡༢༡} །ཞེས་སོ།།

དེས་ན་དོན་མེད་ཀྱང་ཡུལ་དུ་རི་ལྟར་དམིགས་སྟུམ་པ་བསྟོག་པའི་ཕྱིར་སྦྱི་མ་དང་། སེམས་
སེམས་བྱུང་རི་ལྟར་སྟེ་སྟུམ་པ་བསྟོག་པའི་ཕྱིར་སྦྱི་གཟུ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ལ་རི་ལྟར་སྟོན་སྟུམ་པ་
བསྟོག་པའི་ཕྱིར་མི་ལམ་དང་། ལས་དག་སྦྱིག་ལས་འབྲས་བུ་རི་ལྟར་འབྱུང་སྟུམ་པ་བསྟོག་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་

ལྷོ་མ་འཕྲུལ་བ་དེ་འདྲར་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་རགས་པ་ཆ་མེད་དང་འདྲ་བ་ནི་
 མི་སྲིད་ལ། རགས་པ་ཆ་བཅས་དང་འདྲའོ་ཞེ་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། རུལ་སྐྱེད་ཆ་མེད་མི་སྲིད་པས་དེ་
 བསལ་གསུམ་པའི་རགས་པ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དབང་མངོན་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་དངོས་དོན་ས་
 བཞག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་སྤྱོད་རགས་གང་གིས་ཀྱང་མ་བཞག་པ་དེའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་དོན་དང་འདྲ་བ་ཡིན་དུ་
 རྒྱལ་ན་ཡང་དེ་གཟུང་བ་མྱོང་བའི་རོ་བོར་གྲུབ་མི་རྣམས་ཏེ། རྒྱལ་བྱེད་འཕྲུལ་བ་ཅན་ཡིན་པར་བཤད་ཟེར་
 པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འདྲ་བ་ཅམ་ཡིན་ན་སློབ་དེ་འཕྲུང་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བ་དང་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་གཉིས་ཀ་
 དགོས་པས་སློབ་མེད་དོ་ཞེན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་སྡོམ་འཛིན་སྡུ་མ་གཟུང་དོན་
 དུ་བྱེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེས་ཤེས་འདྲེན་རྒྱུ་ལ་མི་མཚུངས་པས་སློབ་མེད་དོ་ཞེན།
 དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེས་ཤེས་འདྲེན་རྒྱུ་ལ་གང་གིས་དེ་དེའི་རྒྱལ་བྱེད་ཡིན་པར་འདོད་པའི་རྒྱུ་སྣང་བ་དང་
 གཟུགས་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་དེ་དག་གི་ཡུལ་དུ་ཉེ་བ་གཟུགས་སྐྱོ་སོགས་རྗེས་ཀྱི་དེས་ཤེས་ལ་ཤེས་པ་
 ལས་ཕྱི་རོལ་རྒྱུ་བ་ལྟར་སྣང་བ་དེ་འཐད་མི་འཐད་དཔྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་འཐད་པར་
 ཡང་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་སྟེ། རྣམ་འགྲུལ་ལས། དོན་ཏེ་འདི་མྱོང་དེ་གང་ལས། །འདི་ནི་
 དེ་ཉིད་རྣམ་དཔྱོད་ཡིན། རུལ་སྐྱེད་དེ་དག་གང་གིས་ན། །རགས་པར་སྣང་བ་དེ་འདྲར་བྱེད། །དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་
 དོན་དངོས་མིན། །ཡིན་ཡང་འཕྲུལ་བ་ཅན་ཡིན་པས། །དེ་མྱོང་བ་ཡི་རོ་བོ་ཉིད། །རྒྱལ་བར་བྱེད་པར་རྣམ་
 མ་ཡིན། །དེ་འདྲ་བ་དང་དེ་ལས་བྱུང། །གལ་ཏེ་མྱོང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། །དོན་མཚུངས་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་
 ཤེས། །མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་མྱོང་འཕྲུལ། །འདི་མཐོང་འདི་སོས་ཞེས་བྱ་བར། །གང་ལ་སློབ་ནི་དེས་པ་དེ།
 དེས་མྱོང་ཡིན་ན་གང་གིས་དེ། །དེའི་རྒྱལ་བྱེད་ཡིན་འདོད་པ། །སྣང་དང་མཐོང་བ་དེ་དག་གི་ །ཉེ་བ་དེ་ཉིད་
 དཔྱད་བྱ་ཡིན།¹⁶⁰ །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྣང་བོས། རུལ་འདུས་པ་སྤྱོད་བསལ་གཟུང་དོན་ཡིན་
 པ་འགོག་པ་ནི་ཚང་མ་མདོ་ལས། རྩོད་རྒྱལ་མ་ཐན་པོ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པའི་རིག་པ་རྣམས་
 ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གང་ཞིག་སྣང་བ་དེ་ལས་མིན། །ལྷ་པོ་བསལ་གསུངས་དམིགས་པའི་ཕྱིར།
 གང་ལས་དེ་ནི་དོན་དམ་པ། །དེ་ལ་ཐ་སྣང་དུ་མ་བྱས།¹⁶¹ །ཅེས་སོགས་ཏེ། འདིར་མངས་ཀྱིས་དོགས་ནས་
 མ་སློབ་སོ། །

དེ་ནི་རྣམ་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་འཛིན་རྗེས་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་
 ལྷན་ཅིག་དམིགས་དེས་ཀྱི་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་རྩལ་ཟད་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་གཉིས། རྣམས་ཀྱི་རྣམ་
 བཞག་དངོས་དང་། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་རྩལ་ཟད་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་རྟགས་དགོད་པ་ནི། གང་ཞིག་གང་དང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་དང་
 རྗེས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དང་མཉམ་བུ་བཞིན། རྩོན་པོ་དང་རྩོ་འཛིན་མིག་གཤམ་གྱང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་
 འཇུག་པོ་། ཞེས་བྱའོ། རྟེན་ལ་ཚེས་ཅན་ནི། མིག་གཤམ་ལ་སྤང་བའི་རྩོན་པོ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སྐྱེ་ལ་སོགས་
 བའི་ལྷལ་ལྷ་པོ་ཉིད་དོན་སྐྱབ་པ་དང་རྣམ་པར་རིག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རང་འཛིན་རྒྱུ་མཐོང་དབང་གཤམ་ལས་བྱི་རོལ་
 ཏུ་བྱུང་མ་གྲུབ་ཚུངས་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་ནི་རང་འཛིན་གཤམ་པ་དང་རྗེས་གཞན་མ་
 ཡིན་པ་ཙམ་མོ། རྟེན་ལ་བཅུག་ནི་རྗེས་གཞན་བཀག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རྗེས་གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 གཞན་ཏུ་ན་ལུ་མ་འཛིན་རྟོག་པ་དང་ལུ་མ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ལུ་མ་པར་སྤང་བ་ཚེས་ཅན། རྗེས་གཅིག་ཡིན་
 བར་ཐལ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར།^{༡༤༩} ཞེས་གསུངས་སོ། རྟེན་ལ་ལུ་མ་པའི་དོན་སྐྱིེ་ནི་རྗེས་
 ལུ་མ་གྲུབ་པས་རང་འཛིན་རྟོག་པ་དང་རྗེས་གཅིག་ཏུ་མི་འགྲུབ་པ་ནི་བདེན་མོད་གྱང་རྩོན་པོ་དང་རྩོ་འཛིན་
 གཤམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱབ་པས་དེ་གཉིས་རྗེས་གཅིག་ཏུ་བྱུང་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་དེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། རྩོན་
 པོ་དང་རྩོ་འཛིན་གཤམ་པ་གཉིས་ཚེས་ཅན། རྗེས་གཞན་ཡིན་པ་ཞེགས་ན་རྗེས་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བ་གོས་པར་
 ཐལ། རྩོན་པོ་དང་རྩོ་འཛིན་གཤམ་པ་གཉིས་རྗེས་སུ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག་ རྗེས་གཅིག་དང་ཐ་དད་པ་ལ་རྩོན་
 སྤངས་པའི་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། མ་ལྟར་ན། གཅིག་དང་ཐ་དད་པ་ལ་རྩོན་སྤངས་པའི་དངོས་འགལ་
 ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གཞི་བྱུང་ན་ལྟོད་གཅིག་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཅད་ན་དུ་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད་
 དགོས་པ་དང་། དུ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཅད་ན་གཅིག་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད་མི་དགོས་པར་ཐལ་ལོ།།
 འདོད་ན། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་གང་ཟག་བདག་མེད་ཏུ་བྱུང་པ་སོགས་
 གཅིག་ཏུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ།།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་བདེན་མོད་གྱང་རྗེས་ཐ་དད་བཀག་ཙམ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་སུ་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་
 གཅིག་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་སུ་མི་བྱེད་དེ། དགག་བུ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་སུ་
 བྱེད་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དོན་དམ་པའི་རྒྱལ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་རྒྱལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
 རོ། ཞེས་ཟེར་ན། འདི་ནི་དབྱུད་གཞི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་རྒྱལ་ཚོབ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་རྣམ་ངེས་ཀྱི་གཞེན་
 ཏུ་ཡང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་ཚེས་མེད་དགག་ཡིན་པའི་རྒྱལ་བཀའ་བསྐྱལ་ལ།^{༡༥༡}
 མཁས་གྲུབ་སྐྱེ་བའི་ཉི་མས་ནི་རྗེས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་པར་བྱས་གྱང་མི་འཐད་པ་མེད་པར་གསུངས་སོ།།^{༡༥༢}

དེ་ལ་འདི་དབྱུད་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱིར་དབུ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱིས་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་
 པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་སུ་མེད་དགག་ཁོ་ན་འཛིན་གྱི་མ་ཡིན་དགག་དང་བསྐྱབ་པ་མི་འཛིན་

བ་ནི་རྒྱ་རྒྱུབ་ཡལ་ཤར་རྣམས་ཀྱིས་ལན་དུ་མར་བཤད་ཅིང་། རྗེ་ཡལ་ཤར་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་དེ་ནི་དབུ་མ་པ་
 རྣམས་ཀྱི་རྐང་རྒྱ་གསལ་པའི་རྒྱ་བ་མཐའ་ཡིན་པར་རྩ་ཤེས་དང་འཇུག་པའི་རྣམས་བཤད་དང་ལེགས་བཤད་
 ལྷིང་པོ་རྣམས་བཤད་ལྷིང་པོ་རྒྱུན་རྟོང་ཐུན་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་སོགས་སུ་ལན་དུ་མར་གསུངས་སོ། །དེར་
 མ་ཟང་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱུས་བསྐྱེདས་ལ་རང་གི་རྒྱ་བ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་
 འགྲུར་རོ་^{༡༥} ཞེས་མེད་དགག་བསྐྱེད་བྱུང་བྱེད་པའི་རྒྱ་བ་མཐའ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་སྟོན་བརྒྱུད་བསམ་གྱང་
 ཤེས་སོ། །འོན་ཀྱང་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ་བདག་མེད་བསྐྱེད་པའི་རྟོགས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱུང་མེད་དགག་
 ཞོན་འཛིན་དགོས་ཅེས་སེམས་ཅམ་པ་རང་གི་གཞུང་ལུགས་གང་ལས་ཀྱང་བཤད་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། རྗེ་
 ཡལ་ཤར་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་དགོས་པར་གསུངས་པ་མི་སྣང་ངོ་། །དེར་མ་ཟང་
 ཐེག་བསྐྱེས་དང་བྱང་ས་དང་རྣམ་པར་གཏུན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱེད་དང་ཉི་ཤུ་པ་དང་རྣམ་ཐུ་པ་སོགས་ལས་
 རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་དུ་བསྐྱེད་པའི་རིགས་པའི་རྒྱལ་གསུངས་པ་པལ་མོ་ཆེ་ཞེག་ནི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་
 ཉིད་བསྐྱེད་བྱེད་ཚོས་སུ་མངོད་དོ། །ཚད་མ་མདོ་དང་རྣམ་འགྲེལ་དེས་གཉིས་དང་དེ་དག་གི་འགྲེལ་བ་
 འགྲེལ་བཤད་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལས་གཟུགས་སོགས་རང་འཛིན་ཤེས་པའི་རྣམས་སུ་བསྐྱེད་པའི་རིགས་
 པ་དང་། རྗེ་ལ་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འཐད་པར་བསྐྱེད་པའི་རིགས་པ་དང་། རྣམ་རིག་པ་རང་ལུགས་
 ཀྱི་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་སྐྱེད་འཐད་པར་བསྐྱེད་པའི་རིགས་པ་མང་དུ་གསུངས་པ་པལ་མོ་ཆེས་མ་ཡིན་
 དགག་དང་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་བྱེད་ཚོས་སུ་མངོད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྐྱེད་པའི་རིགས་པར་
 གསུངས་པས་ན་ལུགས་འདིར་བདག་མེད་བསྐྱེད་པའི་རྟོགས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱུང་ལ་མེད་དགག་ཞོན་འཛིན་
 དགོས་པས་མ་འབྲེལ་པོ་ཞེས་ཞོ་པོ་ཅག་མགྲིན་པ་བསལ་ནས་འཆད་དོ། །

གལ་ཏེ་ཞོན་རེ། རྒྱུད་ཀྱིས་རྣམས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱིས་ཐ་
 དད་བཀག་ན་གཅིག་ཏུ་འགྲུབ་དགོས་པས་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེདས་ཀྱང་རུང་ཅེས་སྐྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་
 ལྟར་ན་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་རྒྱ་གུ་བདེན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱུང་བྱེད་པའི་ཚོ་རྒྱ་གུ་ཐ་སྟོད་དུ་ཡོད་པ་
 ཡང་རྟོགས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱུང་འགྲུར་ཏེ། ཡོད་པ་གང་ཞེག་ལ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ན་ཐ་སྟོད་དུ་གྲུབ་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ཞེས་ཟེར་ན། འདི་ནི་མི་མཚུངས་ཏེ། དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་དབྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་
 རྒྱ་གུ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་བཅུན་པ་ཡིན་ཀྱི་ཐ་སྟོད་དུ་ཡོད་མེད་བཅུན་པ་མིན་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱིས་
 བདེན་པ་རྣམས་པར་བཅད་ཅམ་བསྐྱེད་བྱུང་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྟོད་དུ་ཡོད་པ་དང་བདེན་མེད་ཡོད་པ་གང་ཡང་བསྐྱེད་
 བྱུང་མི་བྱེད་ལ། བདེན་པར་ཡོད་མེད་གཉིས་ནི་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་གཅིག་ལོག་ན་གཅིག་གོས་སུ་

འཇུག་དགོས་པ་ཚུན་བརློག་ཅུ་འགྲེལ་སོགས་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་དུ་མ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གལ་ཏེ་ལུགས་འདི་ལ་ཡང་རྗེས་ཐ་དང་ཡིན་མིན་བཙལ་བ་ཡིན་གྱི་རྗེས་གཅིག་ཡིན་མིན་འཚོལ་བ་མིན་བསའ་དེ་དང་མཚུངས་སོ་ཞེན། འདི་ནི་གནས་མ་ཡིན་པའི་ལོག་རྟོག་སྟེ། སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ། རིགས་པའི་རྣམ་བཞག་དང་འགལ། རང་གི་ཁས་སྒྲུབ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ནི་གཟུགས་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་པ་འདི་རྣམས་ནང་གེས་པའི་བདག་ཉིད་དམ་གེས་པའི་རྗེས་སུ་གྲུབ་པར་སྐྱེ་བས་རབ་ཏུ་སྟེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གྲུབ་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོངས་པ་དང་། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོངས་པར་བསྐྱབས་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་རིག་ཙམ་གྱི་དེ་ལོན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་རིག་ཙམ་གྱི་དེ་ལོན་ཉིད་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བའི་དེ་ལོན་ཉིད་མཐར་ཐུག་ཏུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་གཟུགས་སོགས་གེས་པ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ལོན་ལ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟུ་བའི་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་རིག་པས་གཟུགས་སོགས་གེས་པ་ལས་རྗེས་ཐ་དང་དུ་ཡོད་མེད་བཙལ་བའི་རིགས་པ་དེས་གཟུགས་སོགས་གེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འཇུག་པ་རམ་མི་འཇུག། མི་འཇུག་ན་རྩལ་དེས་རྣམ་རིག་ཙམ་ལ་འཇུག་པ་མི་འབད་པར་འཇུག་རོ།། རྟོགས་པར་འཇུག་ན་ནི་དེ་ལྟར་བཙལ་བའི་རིགས་པ་དེས་རྟོགས་པ་ཡིན་ནམ། རིགས་པ་གཞན་ཞིག་གིས་རྟོགས། དང་པོ་ལྟར་ན་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་གཟུགས་སོགས་གེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མ་རྟོན་པ་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་གཟུགས་སོགས་གེས་པ་དང་རྗེས་གཅིག་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་གེས་པ་དེ་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་འཇུག་བས་གདོན་མི་ཟེ་བར་ཐ་སྐྱད་དཔྱད་བྱེད་ཡིན་པར་འཇུག་ལ། དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་དེ་ལོན་ཉིད་མ་རྟོན་ལ་ཐ་སྐྱད་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་རྣམ་རིག་ཙམ་གྱི་དེ་ལོན་ཉིད་རྟོན་པར་སྐྱེ་བའི་སེམས་ཙམ་པའི་བརྗེ་ཏེ་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་པ་ཞིག་གོ། །གཞན་ཡང་གཟུགས་གེས་པ་དང་རྗེས་ཐ་དང་དུ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་བཏགས་ཤིང་རྗེས་གཅིག་ཡིན་མིན་མི་བཏགས་པར་འདོད་པའི་རིགས་པ་དེ་གཟུགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་མཐའ་ཚོད་པར་དཔྱད་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་ནི་ལོ་བོས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་གནས་ལུགས་ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བ་དེ་སྐྱང་པོ་དང་བདེན་པའི་ཐ་དང་དུ་ཡོད་མེད་དཔྱད་ཀྱི། སྐྱང་པོ་དང་བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་ཡོད་མེད་མ་དཔྱད་ཀྱང་གང་ཟག་གི་གནས་ལུགས་མཐའ་ཚོད་པར་དཔྱད་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ན་ལོ་བོས་སྐྱེ་ལི་གཞོད་བྱེད་སྟོན་ཅིག །གལ་ཏེ་མཐའ་ཚོད་པའི་རིགས་པ་མིན་ཀྱང་གནས་ལུགས་དཔྱད་པའི་རིགས་པ་མཚོག་ཡིན་ན་ཟེ་ར་ན།

པས་བྱུང་བ་ལྟ་བུའི་ཞེས་བཞེད་དེ། འབྲུག་ལོ་ན་ཡུགས་རྒྱས་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་ཡང་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པ་ནི་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་དོ། །ཤེས་པ་གཅིག་གིས་སྒྲོན་པོ་དང་སྒྲོ་འཛིན་གཉིས་ཀ་སྦྱང་བ་ནི་དེ་དག་སྐྱུས་ཀྱང་མི་བཞེད་པར་མ་ཟད་འགོག་པར་མཛད་དོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་ནི། ད་ནི་འདི་དབྱུང་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་སེམས་ཙམ་པས་གཞུགས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་དོན་ཅི་ཡིན། ལྷས་སྒྲིབ་དང་མཚོན་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱུ་ལ་ལྟ་སྟེག་ལ་སྐྱུ་མོང་དུ་བལྟས་པའི་ཚེ་བལྟ་བུ་སྐྱུ་མོང་བའི་སྐྱུ་ལ་དེ་ལྟ་བུ་བོ་གཉིས་ཀའི་མིག་ཤེས་དང་རྗེས་གཅིག་ཡིན་ནམ། རེ་ལེ་བའི་མིག་ཤེས་དང་རྗེས་གཅིག་ཡིན། དང་བོ་ལྟར་ན་མིག་ཤེས་གཉིས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་རྗེས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། སྤྱི་མ་ལྟར་ན་ལྟས་སྒྲིབ་གྱི་མིག་ཤེས་དང་རྗེས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྐྱུ་ལ་དེ་མཚོན་སྒྲིབ་གྱི་མིག་ཤེས་དང་རྗེས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེ་མཚོན་སྒྲིབ་གྱིས་མ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཞེད་དེ་བཞེན་དུ་གཅིག་གོས་ལ་ཡང་མཚུངས་པས་གཅིག་གིས་མཐོང་བ་གཅིག་གོས་ཀྱིས་མི་མཐོང་ན་སྐྱུ་ལ་དེ་བལྟ་བུ་སྐྱུ་མོང་བ་ཡིན་པར་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་ལྷས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མཚོན་སྒྲིབ་གྱི་ཤེས་པ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་གཞུང་བྱར་གྱུར་པའི་མཚོན་སྒྲིབ་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཚད་མ་དེ་དང་རྗེས་གཅིག་ཡིན་ནམ་ཐད་ཡིན། དང་བོ་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཚད་མ་དེས་དེ་འཇལ་བའི་རྒྱུ་ལ་དེ་ལ་སེམས་ཙམ་པ་རང་ཡུགས་ཀྱི་སྐྱུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་རིག་པ་འབྲས་བུར་འཛོག་དགོས་པའི་སྦྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སྐྱུ་བ་སྐྱུ་ལ་གྱི་བདེན་པས་བསྐྱུས་པའི་སྒྲོན་བཅུད་འདི་དག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་ཚེ་རིག་བྱེད་རིག་བྱེད་རྗེས་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་དང་རྗེས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྐྱུ་བ་དེའི་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

དོགས་པ་དང་པོའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག་ན་ཤེ། གཅིག་ལ་སྒྲུབ་བ་གཅིག་གོས་ལ་མི་སྒྲུབ་ཀྱང་བལྟ་བུ་སྐྱུ་མོང་བ་མིན་པའི་སྒྲོན་མེད་དེ། དཔེར་ན་ལྷས་སྒྲིབ་དང་མཚོན་སྒྲིབ་གཉིས་ལ་ལྷ་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་གཅིག་ལ་སྒྲུབ་པའི་ལྷ་གཉིས་གཅིག་གོས་ལ་མི་སྒྲུབ་ཡང་གཉིས་ཀ་ལ་ལྷ་གཉིས་སྒྲུབ་པར་མཚུངས་པའི་སྦྱིར་དང་། ལྷས་སྐྱུ་གཅིག་ལ་དག་གཉེན་གཉིས་ཀྱིས་བལྟས་པའི་ཚེ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གི་སྒྲུབ་རྒྱུ་མི་མཐུན་ཡང་སྐྱུ་བ་སྐྱུ་གཅིག་ལ་བལྟས་པར་མཚུངས་པའི་སྦྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལྷ་གཉིས་ནི་དབང་ཤེས་འབྲུལ་བའི་སྒྲུབ་བ་སྐྱུ་ཅི་ལོག་ཡིན་པས་མི་མཚུངས་ལ། སྤྱི་མ་ནི་བསྐྱུབ་བྱེད་དང་མཚུངས་ཏེ། གཅིག་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་དེ་གཅིག་གོས་ལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་མིན་ན་

སྤྲེལ་བྱ་གཅིག་ལ་བལྟས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ་སྤྲེལ་བའི་དོགས་པ་ད་དུང་མི་ཚོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དོགས་པ་གཉིས་པའི་ལན་ལ་ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བལྟ་བུར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་
ཤེས་པ་དེ་རང་རྟོགས་པ་པོའི་གང་ཟག་གི་ཤེས་པ་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་ཡིན་པས་སྤྲོན་མེད་དེ་ཟེར་བ་ནི་ལན་
མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་རྟག་གམ་མི་རྟག་ཐེ་ཚོམ་ཟེང་ལའི་རྟོག་པོའི་རོང་སྤྲེལ་མི་རྟག་ཞེས་བརྗོད་པའི་
ཕྱོགས་ཚིག་གྲུང་སྤྲེལ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་སྤྲེལ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ །དེ་
གཉིས་རྗེས་གཅིག་གྲུང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྤྲོན་མེད་དེ། རྗེས་གཅིག་པ་ནི་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་
སྤང་བ་དང་དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། རྒྱུད་ཐ་དད་པ་ནི་གཏན་ནས་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་བདག་
ཉིད་ཐ་དད་པའི་ཤེས་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་བས་གྲུང་དོགས་པ་མི་ཚོད་དེ།
གཏན་ནས་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཤེས་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དོགས་པ་གསུམ་པའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤོན་པོ་དང་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཚོས་ཅན།
རྗེས་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་དེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཉིད་ལན་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་པཎ་ཚེ་
ཚོས་མཚོག་གི་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་ཞིང་། ལྷན་ཅིག་དམིགས་དེས་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་
མ་དམིགས་གྲུང་སྤོན་པོ་དམིགས་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་ཡང་འདི་འདྲི་བར་བྱ་སྟེ།
ལྷན་སྤྲོན་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་སློབ་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ནས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབབས་པའི་ཚེ་ལྷན་ཅིག་
དམིགས་དེས་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤོན་པོ་དང་སྤོན་པོ་འཛིན་ཤེས་པ་རྗེས་གཞན་དུ་མེད་པར་རྟོགས་དགོས་
པར་རང་རེ་ཀུན་མཁྱེན་མོད། དེ་ལྟར་ན་སྤོན་པོ་དེ་ལྷན་སྤྲོན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤོན་པོ་འཛིན་ཤེས་པ་དང་རྗེས་ཐ་དད་
འགོག་པ་ཡིན་ནམ། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་སྤོན་པོ་འཛིན་ཤེས་པ་དང་རྗེས་ཐ་དད་འགོག་པ་ཡིན་ནམ། གང་གི་འང་རྒྱུད་
དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཤེས་པ་ཞིག་དང་རྗེས་ཐ་དད་འགོག་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྷན་པོ་སྤོན་པོ་ཚོས་ཅན།
ལྷན་སྤྲོན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤོན་པོ་འཛིན་ཤེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་དེས་མ་ཡིན་ཏེ། སྤོན་པོ་དམིགས་གྲུང་ལྷན་
སྤྲོན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤོན་པོ་འཛིན་ཤེས་པ་མ་དམིགས་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྷན་པོ་ཡང་ལྷན་ཅིག་
དམིགས་དེས་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ལ་དེ་དང་འདྲའོ། །གསུམ་པ་ལྷན་པོ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སུ་གང་གི་འང་རྒྱུད་དང་
མ་འབྲེལ་བའི་ཤེས་པ་དང་སྤོན་པོ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་དེས་མ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་རང་
ཉིད་ཀྱི་སྤོན་པོ་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་སྤང་བའི་སྤོན་པོ་ཉིད་གཞིར་བྱས་ནས་དེ་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་དང་
རྗེས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། འདི་ནི་བདེན་མོད་གྲུང་དེ་ལྷན་པོ་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ལ་སྤྱི་རོལ་
དོན་དུ་སྤང་བ་མེད་གྲུང་སྤོན་པོ་འཛིན་པའི་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ལ་སྤང་བའི་སྤོན་པོ་ནི་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་

ཉིད་གཞིར་བྱས་པའི་ཚེ་དེ་རང་འཛིན་པའི་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པའི་ཕྱིར་མ་
 ཡིན་ཏེ། སྣོན་པོ་འཛིན་པའི་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རང་གི་དངོས་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྣོན་པོ་དམིགས་པ་
 དང་དུས་མཉམ་དུ་རང་སྤོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་ཉིད་སྤོང་བས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
 རྩོགས་ལྡན་སྤྱི་བའི་འཆད་རྒྱུ་ལ་དེ་ཙམ་ནི་པ་ཅ་ཆེན་ཆོས་མཚོག་གི་དགོངས་པ་དབྱིས་སྤྱིན་པར་ལོན་པའི་
 བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟམ་མོ། །ལ་ལ་དག་སྣོན་པོ་སྣོ་འཛིན་ཤེས་པ་སྤྱི་ཙམ་པ་དང་རྗེས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་
 པ་ཡིན་པས་སྣོན་དེ་དག་མེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་ཉི་མ་འཕུལ་ཐབས་སུ་མངོན་ནོ། །

དེ་ནི་དོགས་པ་དེ་དག་གི་ལན་རི་ལྟར་བྱེད་བརྗོད་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཟེར་ན། དོན་དེ་དག་ནི་སྤྱི་
 བོ་མཁས་པ་སློབ་ལྗོངས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་ལྷན་པ་དག་ལ་ཆེས་དཀའ་བའི་གནས་མ་ཡིན་པར་ཡང་སྤྲིད་མོད། ཁོ་བོ་
 བྱིས་པ་དང་སྐྱེས་པས་ཐོབ་པའི་སློབ་ལྗོངས་ཀྱི་རྩལ་ནི་དམན། ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་གིས་འདི་ལྟར་བཤད་དོ་ཞེས་
 པའི་ཚིག་ཙམ་གྱི་གལ་མ་ལ་རྒྱག་པར་ནི་མི་སློབ་ས། གཞན་དང་གཞན་དག་གིས་བཤད་པ་ལ་ལོ་ཆེ་ཞིག་
 ལ་པེས་ཤེས་ནི་མ་འདྲོངས། དོན་རི་ལྟར་བ་བཞིན་མ་པོགས་ཀྱང་གཏམ་ཤིན་ཏུ་འདྲེད་པ་དག་གིས་གཞུང་
 དོན་འཆད་པའི་གཡོ་ཐབས་ལྟར་ལེན་པའི་སྤྱིང་ཁམས་རྒྱུ་དང་བས་སློབ་གསལ་རྣམས་ཀྱི་ཐེ་ཚོར་སེལ་ཞིང་
 མཁས་པ་རྣམས་ལ་དགའ་བ་སྤྲེད་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་གཏམ་བཤུད་པར་བྱས་པའི་བགོ་སྐྱལ་ཤིན་ཏུ་
 ཞན་ཞིང་ལས་སུ་བཤུ་བའི་འོས་སུ་མ་གྱུར་མོད། འོན་ཀྱང་རང་དང་སྐྱལ་བ་མཉམ་པའི་སྤྱི་བོ་དག་ལ་
 དོགས་སློང་གི་རྩལ་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞིང་། འདི་དག་གི་ལན་ཀྱང་དཔལ་ཚོས་ཀྱི་གཤམ་པས་རྒྱུད་གཞན་
 གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པར་མདོ་སྤེལ་གསུང་འཛིན་རྗེས་གཞན་མ་ཡིན་ན་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་གང་
 ཟག་མེད་དོ་ཞེས་རྒྱལ་བའི་ལན་དུ་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། རང་ལུས་སློབ་སྣོན་འགོ་བཙུག་། བྱུ་བ་མཐོང་ནས་
 གཞན་ལ་དེ། །འཛིན་སྤྱིར་གལ་ཏེ་སློབ་ཞེས་འཕྱུར། །སེམས་ཙམ་ལ་ཡང་རྒྱལ་འདི་མཚུངས། ¹⁶⁷ ཅེས་ལུས་
 དང་བག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དུ་སྤྱང་བའི་སློབ་ཡོད་པའི་རྟགས་ལས་ལ་འོས་པའི་རྒྱུད་ལ་སེམས་ཡོད་པ་
 རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་འགྲུབ་རྒྱལ་དང་།

ཡང་མདོ་སྤེལ་ས། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བའི་ལན་དུ། དེ་
 ཉིད་ལས། གནས་མ་གྱུར་པའི་སྤྱིར་རྣལ་འབྱོར་པ་གཞུང་པ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མ་སྤྱངས་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་ཡང་ཐ་སྲེད་ལ་མི་བསྐྱབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་གསུགས་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་བཞིན་
 དུ་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྤྱོད་སྤྱི་བའི་དེ་དག་ལ་ཤེས་པ་གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པའི་བྱེ་
 ཐབས་གི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་གསལ་བར་སྤྱང་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ལས་དང་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་བྱིན་གྱིས་

བསྐྱབས་ཀྱི་སྒྲོབས་ཀྱིས་མི་ལམ་བདེན་པ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ལ་ཡང་གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཡུལ་
 ཅན་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གྲུང་རང་གི་སེམས་སྣང་བ་དེ་དང་རྣམ་པ་མཚུངས་བཞོན་
 ཤེས་པ་ལས་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པར་བཟུང་ནས་ཐ་སྐྱོད་འདོགས་སོ། །མངོན་སྲུམ་
 འདི་རྣམ་པའི་རྗེས་སྲུ་བྱེད་པ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་མི་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་ཚད་མ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་
 ཏོ།^{༡༥} །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཡང་མདོ་སྟེན་པས། ཀྱུན་མཁུན་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་གཞན་སེམས་མཁུན་པ་ལ་བརྟེན་
 བས་དོགས་པ་བསྐྱུང་བའི་ལན་དུ། དེ་ཉིད་ལས། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དོན་ཐམས་ཅད་ཐུགས་སྲུ་རྒྱུད་
 པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་པ་དང་བརྗོད་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་
 རོ།^{༡༦} །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཡུང་དེ་དག་གི་དོན་ལེགས་པར་ཤེས་ན་སྣང་གྱི་དོགས་པ་རྣམས་བདེ་སྲག་ཏུ་སེལ་བར་ལུས་སོ། །
 དེ་ཡང་རྒྱུད་གཞན་གྲུབ་པའི་འགྲེལ་བཤད་སྟོན་དཔོན་དུ་ལ་བ་ལྟས་མངོན་པ་གིན་ཏུ་གསལ་བར་ཡོད་ཅིང་།
 གཞན་ཡང་སྟེ་བདུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞུང་ཁ་ཤས་ལས་འབྱུང་བ་དང་བསྐྱུན་ན་ཤེས་པར་སྐྱོ་མོད་འདིར་ནི་ཚིག་
 མངས་སྲུ་དོགས་ནས་རྒྱས་པར་མི་སྟོོ་ལ། མདོར་བསྐྱུས་པ་ཙམ་བཤད་ན། དེ་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་གཞན་
 ཀྱི་སེམས་འཛིན་པ་ནི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན་ཞིང་དེ་ཡང་དོན་སྦྱི་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་རང་མཚན་པ་
 དངོས་སྲུ་སྣང་བའི་སྟོོ་ནས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ལ་ཚད་མར་འགྱུར་པ་ནི་མི་འགལ་ཏེ། བྱས་
 པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱུ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་ནི་ལྟོག་ཏུ་གྱུར་
 པའི་ཡུལ་བརྒྱུད་ནས་འཛིན་པས་ན་རང་གི་ངོ་བོ་དངོས་སྲུ་མི་འཛིན་ཡང་ཚད་མར་གྱུར་པ་ཤེས་སྟོ་ཞིང་།
 དེས་རིག་བྱ་པ་རོལ་གྱི་ཤེས་པ་དང་རང་གི་སེམས་གཉིས་རྗེས་གཅིག་པ་མི་དགོས་པ་ཡང་ཤེས་པར་འགྱུར་
 རོ། །འོན་ཀྱང་རྒྱུལ་དེ་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་བསྐྱུན་བཙུག་དེར་མང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་ཐ་ལ་དོན་ཚེ་
 བར་སྣང་བས་དེའི་འགྲེལ་བ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ལ་ནི་མདོ་སྟེན་པའི་དོགས་པ་སྦྱེ་ཡུགས་ནི། དེ་མངོན་སྲུམ་
 ཚད་མ་ཡིན་པས་ཡུལ་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་མངོན་སྲུམ་དུ་འཛིན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་བཞུང་བྱ་བ་རོལ་གྱི་
 སེམས་རང་གི་ཤེས་པ་དང་རྗེས་གཅིག་པ་ནི་མི་རུང་བས་ངེས་པར་གཟུང་བ་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་
 ཏེ་ཡུལ་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་མངོན་སྲུམ་དུ་མི་འཛིན་ན་དེ་མངོན་སྲུམ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་སྟེ།
 རིགས་པའི་དབང་ལྷག་གིས། གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་མངོན་སྲུམ་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་ན་ནི་
 དེའི་གཟུང་བ་དོན་གཞན་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །མི་ཤེས་ན་ནི་དེ་དག་རི་ལྟར་མངོན་སྲུམ་དུ་ཤེས་པ་ཡིན། རི

ལྟར་མངོན་སུམ་གྱིས་དོན་གྱིས་རང་གི་ངོ་བོ་མི་འཛིན་པར་ཡང་འགྱུར། འོན་ཏེ་མི་འཛིན་ན་མི་ཇི་ལྟར་ཚད་
མ་ཡིན་ཞེན།¹²⁰ ཞེས་སྟོགས་སྒྲུ་མའི་འདོད་པ་བསྟུ་བར་མཛད་དོ།།

དེའི་ལན་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱ་དྲུག་གི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་གྱིས་ནི་གཞན་གྱི་
སེམས་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་མི་འཛིན་ཡང་གཞན་གྱི་སེམས་གྱི་བ་སྣང་ལ་མི་བསྐྱེ་བའི་སྤྱིར་ཚད་མ་ཡིན་ནོ།།
དཔེར་ན་བདག་ཉིད་དང་འབྲེལ་བའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་བཞིན་ཞེས་འཆད་པ་ལ། གནས་མ་
གྱུར་པ་ཞེས་པ་ནས་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།¹²¹ །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་དེ་མངོན་སུམ་
དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞན་གྱི་སེམས་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་དངོས་སུ་སྣང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ་སྣམ་ན། དེའི་ལན་དུ་
གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་དེས་གཞན་གྱི་སེམས་རྗེན་ཆེར་དུ་བརྒྱུང་བ་མིན་གྱང་ཞི་ལྟག་རྒྱུང་
འབྲེལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་གྱིས་དེའི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ནི་གསལ་བར་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
སྤྱིར་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན་རང་གི་ལས་གྱི་སྟོབས་དང་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱིར་
རྒྱབས་གྱིས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་མི་ལམ་ན་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་གསལ་བར་མཐོང་བ་
རྣམས་ལུ་ལ་དེ་རྗེན་ཆེར་དུ་བརྒྱུང་བ་མ་ཡིན་གྱང་ལུ་ལ་དེ་ལ་མི་འབྱུང་ལ་བ་དང་དེའི་རྣམ་པ་གསལ་བར་
འབྱུང་བ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་གྱིས་ཅེས་པ་ནས་མི་ལམ་བདེན་
པ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།¹²² །གལ་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་གཞན་གྱི་སེམས་དངོས་
སུ་མི་འཛིན་ན་ཇི་ལྟར་ན་དེའི་རྣམ་པ་གསལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཞེན། སྟོན་མེད་དེ། རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་
བསྟོམས་པའི་སྟོབས་གྱིས་རང་གི་སེམས་གྱི་སྣང་བ་པ་རོ་ལ་གྱི་སེམས་དེའི་རྣམ་པ་དང་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་
མཚུངས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། རྣམ་པ་འདི་ནི་དེ་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་སྤྱིར་མངོན་སུམ་
དང་དེ་ལྟ་བུའི་སྤོ་དེ་ནི་པ་རོ་ལ་གྱི་སེམས་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་རྒྱུང་ཟད་གྱང་མི་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་ཚད་མ་ཞེས་
བྱ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་དེའི་སྤྱིར་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་བ་སྣང་དོན་དང་མཐུན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
འཆད་པ་ལ། དེ་དག་ལ་ཡང་གཞན་གྱི་སེམས་ཅེས་པ་ནས་ཚད་མ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་དོ་ཞེས་པའི་བར་
གསུངས་སོ།།¹²³

ཀུན་མཁུའ་ཡེ་ཤེས་གྱི་གཟིགས་རྒྱལ་ལ་བརྒྱལ་བའི་ལན་དུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་གསུངས་
པ་ཡང་དེའི་གནས་རྒྱལ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མི་ཤེས་པར་དགོངས་པ་སྟེ།
སྐྱོད་གཤི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་།¹²⁴ ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །འབྲེལ་བས་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལྟར་
ན་སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱ་དྲུག་གི་ཇི་སྟེད་པ་མཁུའ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དངོས་པོ་བྱ་བ་དང་སྐྱིབ་པ་

དང་སྐལ་བ་རྣམས་གཉིས་སུ་སྤྲང་བའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྒྱང་
 ཚད་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པས་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཛོག་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡུལ་
 དེ་དང་དེ་དག་གཟིགས་པ་ཡང་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྤྲང་བ་གསལ་བར་ཡོད་པ་དང་དེ་ཡང་དེ་ལ་མི་
 བསྐྱུ་བ་ཉིད་ལ་བྱ་དགོས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་ལ་གཞུགས་སོགས་སྤྲང་བ་ཡང་ཕྱི་རོལ་དོན་སྤྲང་གི་བག་
 ཚགས་སྤང་བའི་དབང་གིས་སྤྲང་བ་མ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་འཕྲུལ་བའི་དྲི་མ་ཟད་པར་
 སྤངས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མཐར་སྤྱིན་པ་དང་། འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་པའི་སྤོན་ལམ་དང་།
 བྱང་ཚུབ་ཀྱི་བྱ་གས་སོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་མཐར་སྤྱིན་པའི་དབང་གིས་སྤྲང་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ།།
 འདིའི་འགྲེལ་བ་ལས་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རི་ལྟ་བུ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ནི་གཞུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤྲང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 བྱི་རང་རིག་དང་། བྱ་བ་སྐབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་དོ།།

དེ་ལྟར་ན་ལྷས་སྤྱིན་དང་མཚོན་སྤྱིན་གཉིས་ཀྱིས་བལྟ་བུ་སྐབ་མོང་བའི་བུམ་པ་གཅིག་ལ་བལྟས་
 པའི་ཚེ་གཅིག་ལ་སྤྲང་བའི་ཆ་གཅིག་ཤོས་ལ་མི་སྤྲང་ཡང་བུམ་པ་ཅམ་བལྟ་བུ་སྐབ་མོང་པར་འཛོག་པ་མི་
 འགལ་ཏེ། དཔེར་ན་ལྷས་སྤྱིན་དང་མཚོན་སྤྱིན་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་ཞེས་བཅོད་པའི་ཚེ་ལྷས་སྤྱིན་ཀྱིས་
 བཅོད་པའི་ཚེ་དེ་མཚོན་སྤྱིན་ཀྱིས་བཅོད་པ་མིན་ཀྱང་སྐྱ་མི་རྟག་ཞེས་པའི་ཚིག་ཅམ་དེ་གཉིས་ཀའི་སྐབ་
 མོང་གི་བཅོད་པར་འཛོག་པ་མི་འགལ་ཞིང་། དེ་གཉིས་སོ་སོར་བཅོད་པའི་ཚིག་དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་
 དུ་གྱུར་པའི་དེ་གཉིས་ཀྱི་བཅོད་པ་སྐབ་མོང་པའི་སྐྱ་མི་རྟག་ཞེས་པའི་ཚིག་ཀྱང་མེད་པ་བཞིན་ལོ། །དེས་ན་
 ལྷས་སྤྱིན་དང་མཚོན་སྤྱིན་གཉིས་རང་རང་གི་མིག་ཤེས་ལ་སྤྲང་བའི་བུམ་པ་ནི་རང་རང་གི་མིག་ཤེས་དེ་
 དང་རྗེས་གཅིག་མོད་ཀྱང་མིག་ཤེས་གཉིས་རྗེས་གཅིག་གལ་དགོས། གཞན་རྒྱང་གི་ཤེས་པ་འཛིན་པའི་
 ཚད་མ་ལ་ཡང་རྗེས་དབག་ལ་ནི་ཤེས་པའི་དོན་སྤྱི་སྤྲང་བ་ཡིན་པས་ཚད་མ་དང་རྗེས་ཐད་དུ་དོགས་པ་
 མི་དགོས་ལ། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ལ་ཡང་དངོས་སུ་གསལ་བར་སྤྲང་བ་ནི་ཞི་ལྷག་རྒྱང་
 འབྲེལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྣོད་པས་ཀྱིས་རང་གི་སེམས་པ་རོལ་གྱི་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྤྱིས་པ་ཉིད་
 ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཚད་མ་དེ་དང་རྗེས་ཐད་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་དངོས་སུ་སྤྲང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་པ་རོལ་གྱི་
 སེམས་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་འཕྲུར་བས་དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་དེ་ཚད་མ་ཡིན་ཞིང་ཤེས་པ་དེའི་དོན་པ་
 རོལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྐད་དོན་དང་པ་རོལ་གྱི་སེམས་གཉིས་གཅིག་དུ་འདྲེས་པའི་སྤྲང་ཚུལ་ཡང་མེད་པས་མངོན་
 སུམ་ཡང་ཡིན་ལོ།།

དམུལ་བའི་མེ་རྩོགས་པའི་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དམུལ་བའི་མེ་གཟིགས་ཚུལ་ཡང་། དམུལ་བ་བའི་རང་གི་མྱོང་བར་གྱུར་བའི་མེར་སྤང་དང་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་རྗེས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་བའི་ཤེས་པ་ལུལ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ལ་གསལ་བར་སྤང་ཞིང་དེ་ལྟ་སྲིད་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ལ་དེ་ལྟ་སྲིད་རྣམ་པ་འཆར་བ་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་དེ་ལྟ་སྲིད་སྤང་བ་ཡོད་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚོགས་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་དབང་གིས་གཟིགས་པ་ཞོན་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དམུལ་བའི་མེ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ཚུལ་གཞན་སེམས་ཤེས་བའི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་འདྲ་ལ། རྒྱ་མཚོན་དེ་དག་གི་སྤྱིར་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དམུལ་བའི་མེ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཀྱང་སྤྱིར་དམུལ་བའི་མེ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་དང་རྗེས་གཅིག་ཡིན་མི་དགོས་སོ། །འདིས་པམ་ཆེན་ཚོས་མཚོག་གི་འགྲེལ་བའི་དགོངས་པ་ཡང་ཤེས་པར་སྤོ། །

འདི་དག་ནི་མངོ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ད་དུང་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་བཞག་དུ་མ་ཞིག་དང་། དེ་ལ་དབུ་མ་བ་དག་གིས་འགལ་བ་བརྗོད་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། སྤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ལྟའི་གཞུང་ལུགས་པ་དག་གི་རྣམ་པར་མ་གྲགས་པའི་རྣམ་བཞག་དུ་མ་ཞིག་བཤད་དུ་ཡོད་མོད། །འོན་ཀྱང་ཉ་ཅང་གཏམ་གསལ་བ་མངས་དྲག་ར་པོ་དཀར་པོ་ལུག་ཁྱུར་མི་རྒྱུད་པའི་དབེ་ལྟར་རང་ཉིད་སྟོན་ཆེན་གྱི་གལ་ནས་བྱད་ཀྱིས་དོགས་པས་དེ་ཙམ་ལས་མ་སྦྱོས་སོ། །

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་བཤོད་ཚུལ།

གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་བཤོད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ། བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་མཉམ་བཞག་གི་གནས་སྐབས་སུ་བདག་མེད་པའི་དོན་བསྟོམ་པ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྤོད་པ་ལ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་དུ་ག་ལ་སྟོབ་པ་དང་། དེ་ཡང་ཐབས་ཤེས་ལ་མ་བྲལ་བའི་སྟོན་ནས་མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀ་ལ་སྟོབ་དགོས་པ་རྣམས་ནི་ལུགས་འདི་ལ་ཡང་འདྲ་བར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟུས་པ་དང་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་བཤད་དོ། །

ཚོས་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གིས་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱ་བའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་ནི་ལུགས་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་མཐས་གྲུབ་ཆེན་པོ་གཞི་པས་ཤེར་སྦྱིན་མན་དག་ཏུ་གསལ་བར་

མཛོད་དོ། འཚོལ་བ་བཞི་དང་ཤེས་པ་བཞིས་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཐོས་བྱུང་དང་བསམ་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་ཚོགས་ལམ་དང་། བསྐྱོམ་བྱུང་གི་ཤེས་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་སྲིད་ཚུལ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་སྦྱོར་ལམ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་མཉམ་བཞག་གི་གནས་སྐབས་སུ་གཉིས་སྒྲིབ་རིམ་གྱིས་རྒྱུ་སྤྲོད་པའི་ཚུལ་དུ་སོགས་པའི་བཞག་སྟེ། དེ་བཞི་ལ་རིམ་པ་བཞིན་སྒྲིབ་བཅོལ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། ལྷང་བ་མཚེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། རྗེས་སུ་སོང་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། དེ་མ་ཐག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་ཐེག་བསྟུས་ལས་བཤད་དོ།།

ས་བརྒྱུར་ཚོས་དབྱིངས་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་བྱེད་པར་ཡང་ས་དང་པོ་ལ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེད་པར་མེད་པར་ཀུན་ཏུ་འགོ་བའི་དོན་དུ་དང་། གཉིས་པ་ལ་སྐྱིབ་པ་སྒྲིབ་དུ་རྟོགས་པས་མཚོག་གི་དོན་དུ་དང་། གསུམ་པ་ལ་ཐོས་པ་འཚོལ་བ་ནི་རྒྱ་མཐུན་པའི་དོན་གྱི་མཚོག་ཏུ་དང་། བཞི་པ་ལ་ཚོས་ལ་སྐྱེད་པ་ལོག་པས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་དང་། ལྷ་པ་ལ་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་རྒྱུད་ཐ་དང་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་དང་། རྟུག་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་ལ་ཀུན་བྱུང་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱུང་བ་མེད་པའི་དོན་དུ་དང་། བདུན་པ་ལ། མདོ་ལ་སོགས་པའི་མཚོན་མ་མི་འབྱུང་བས་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་སྒྲ་ཚོགས་ཐ་དང་མེད་པའི་དོན་དུ་དང་། བརྒྱད་པ་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཅོད་པས་གྱི་འཕེལ་མེད་པའི་དོན་དུ་དང་། ཉོན་ཡིད་གནས་འཇུག་བས་མཚོན་མ་ལ་དབང་བའི་གནས་གྱི་དོན་དང་། རྫོ་ལཱའི་ཤེས་པ་ལྷུ་དང་བཅས་པ་གནས་འཇུག་བས་ཞིང་ལ་དབང་བའི་གནས་གྱི་དོན་དང་། དགུ་པ་ལ་སོ་སོ་ཡང་དག་པའི་རིག་པ་བཞི་འཐོབ་པས་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བའི་གནས་གྱི་དོན་དང་། བརྒྱུ་པ་ལ་རྟེན་འབྲེད་པ་བཞིན་སྒྲུལ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པས་ལས་ལ་དབང་བའི་དོན་དང་། གཟུངས་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྒྲ་ལ་དབང་བའི་གནས་གྱི་དོན་དུ་ཚོས་ཉིད་བསྐྱོམ་པར་དབྱུས་མཐའ་རྣམས་འབྱེད་དང་ཐེག་བསྟུས་ལས་བཤད་དོ།།

མཐོ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། ས་བརྒྱུད་པོ་རེ་རེ་ལ་ཀུན་ཏུ་མོངས་པ་གཉིས་གཉིས་དང་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རེ་རེ་བཤད་པ་ཡང་། ས་དང་པོ་ལ་གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་མདོན་ཞེན་དང་། ངན་སོང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ་སྤྱང་བ་ཕྱ་མོའི་འབྲུལ་བ་དང་། ལས་གྱི་རྣམ་པ་སྒྲ་ཚོགས་ལ་དང་། གསུམ་པ་ལ་འདོད་ཚུགས་གྱི་དང་ཐོས་པའི་གཟུངས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་དང་། བཞི་པ་ལ་སྒྲ་མས་འཇུག་ལ་སྐྱེད་པ་དང་། ཚོས་ལ་སྐྱེད་པ་དང་། ལྷ་པ་ལ་འཁོར་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་མི་ཕྱོགས་ཤིང་མདོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ལྷང་འདས་ལ་གཅིག་ཏུ་མི་ཕྱོགས་ཤིང་མདོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རྟུག་པ་

ལ་འདུ་བྱེད་གྱི་འཇུག་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་ལ་དང་མཚན་མ་མང་པོ་འབྱུང་བ་དང་། བདུན་པ་ལ་མཚན་མ་
 བྲམོ་འབྱུང་བ་དང་། མཚན་མེད་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཐབས་དང་། བརྒྱད་པ་ལ་མཚན་མེད་ལ་རྩོལ་བ་དང་
 མཚན་མ་རྣམས་ལ་མི་དབང་བ་དང་། དགུ་པ་ལ་ཚོས་བརྟན་པ་དང་ཚོས་གྱི་ཚིག་དང་ཡི་གེ་དཔག་ཏུ་མེད་
 བ་དང་གོང་ལོ་ལོ་དུ་ཤེས་རབ་དང་སྒྲོབས་པ་ལ་གཟུངས་གྱི་དབང་ལ་དང་། སྒྲོབས་པའི་དབང་ལ་དང་།
 བརྟུ་པ་མངོན་ཤེས་ཚེན་པོ་ལ་དང་། གསང་བ་བྲམོ་ལ་འཇུག་པ་ལ་དང་། བརྟུ་གཅིག་པ་ལ་ཤེས་བྱ་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཆགས་པ་ཤིན་ཏུ་བྲམོ་དང་ཐོགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཚོངས་པ་གཉིས་སོ། །འདིའི་བརྟུ་གཅིག་པ་ནི་སངས་
 རྒྱལ་གྱི་སར་གསུངས་ཏེ། ས་བརྟུ་པའི་བྱུང་བར་གྱི་ལམ་ལ་དགོངས་སམ་བརྟུ་གེ། །ས་ཅིག་འདི་དག་དབུ་
 མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ཡུགས་ལ་ཡང་སྐྱོར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་རྣམ་
 བཞག་ཐམས་ཅད་ཐལ་འགྱུར་པའི་ཡུགས་སུ་སྐྱུ་ན་ནི་ཉ་ཅང་ཐལ་ལ། དེ་ལས་བཤད་པའི་སྤང་གཉེན་གྱི་
 རྣམ་བཞག་འདི་ཁོ་ན་ཐལ་འགྱུར་པས་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལ་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། འདིར་
 བཤད་པའི་ཤེས་སྤྱིབ་པལ་ཚེར་ཐལ་འགྱུར་པས་ཉོན་སྤྱིབ་ཏུ་འདོད་དགོས་པའི་སྤྱིར་དང་། འཕགས་ཡུལ་
 གྱི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་མཁས་པ་རྣམས་དང་རྗེ་ཡབ་སྤྲས་སོགས་སུ་ས་ཀྱང་འདི་དག་ཐལ་འགྱུར་པའི་
 ཡུགས་སུ་སྐྱོར་བར་མ་བཤད་པའི་སྤྱིར་རོ།།

མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་བྱང་ས་ལས་པར་སྤྱིན་དུ་ག་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྐོར་མང་དུ་བཤད་པ་རྣམས་
 ལས་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་རྒྱལ་དང་། སྤང་བྱ་སྤྱིབ་པའི་རྣམ་བཞག་དང་། དེ་ལས་གང་དུ་སྤོང་
 རྒྱལ་སོགས་གྱི་བྱུང་བར་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་དབུ་མ་པས་ཀྱང་ཁས་བྲུང་བར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། རྗེ་
 བདག་ཉིད་ཚེན་པོས་ཀྱང་བྱང་རྒྱལ་ལམ་རིམ་ཚེན་མོར་སྤོང་བ་སྤྱི་བསྐྱབ་གྱི་སྐོར་བྱང་ས་ལས་འབྱུང་བ་
 གཞིར་བྱས་ནས་འཚད་པར་མཛད་དོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་བྱང་ས་གཉིས་དོན་གྱི་རྩ་འགྲེལ་ལྟ་བུར་ཡོད་ཅིང་
 ལམ་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པས་བཀའ་གདམས་གོང་མ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་ས་རྒྱན་གཉིས་ཅེས་
 གཅོགས་ཆེ་བར་མཛད་ལ། རྗེ་བྲམ་ས་ཀྱང་། དེ་ནས་བྱང་ས་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གཉིས་པོ། །ཡེགས་པར་སྐྱར་ཏེ་
 རྒྱལ་བཞིན་རབ་འབད་པས། །མི་པམ་ཚོས་རྗེའི་གཞུང་དང་རྗེས་འབྲང་གི་ །གཞུང་ཀུན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་
 གདམས་པར་ཤར། ^{༡༧} །ཞེས་རང་གི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པར་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ལ་སྤུགས་བརྩེ་བ་ཚེན་པོས་
 གདམས་པར་མཛད་མོད། དེར་སང་ནི་འཚད་ཉན་པ་རྣམས་ཀྱང་^{༡༨} །གཞུང་དེ་དག་ལམ་ཉམས་ལེན་གྱི་
 རིམ་པ་སྟོན་པའི་གདམས་པ་གཏུ་ཤེས་པ་ལྟ་ཞོག་གི་སྤྱིའི་ཤེས་བྱ་གཅོད་པའི་སྤྱིར་དུ་འང་བལྟ་རྟོག་བྱེད་པ་
 དགོན་པར་སྤང་ཞིང་། སྤང་བ་པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་བེད་བྱས་ལག་མཐིལ་ཙམ་རེ་ལ་དབུ་སྤྲས་སུ་བྱེད་པ་མ་

མཛད་དོ། །འཚོལ་བ་བཞི་དང་ཤེས་པ་བཞིས་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཐོས་བྱུང་དང་བསམ་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་ཚོགས་ལམ་དང་། བསྐྱམ་བྱུང་གི་ཤེས་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་རྒྱུའི་ཚུལ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་སྦྱར་ལམ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་མཉམ་བཞག་གི་གནས་སྐབས་སུ་གཉིས་སྣང་རིམ་གྱིས་རྒྱུད་ཅུ་སོང་བའི་ཚའི་དོན་སོགས་བཞིར་བཞག་སྟེ། དེ་བཞི་ལ་རིམ་པ་བཞིན་སྣང་བ་ཐོབ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། སྣང་བ་མཆེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། རྗེས་སུ་སོང་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། དེ་མ་ཐག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཞེས་པའི་ཐ་སྣང་གྲང་ཐེག་བསྐྱུས་ལས་བཤད་དོ།།

ས་བརྒྱུ་རྩེ་དབྱིངས་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ས་དང་པོ་ལ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་གྱུར་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་དང་། གཉིས་པ་ལ་སྐྱེ་བ་པ་སྤང་རུང་རྒྱུ་རྟོགས་པས་མཚོག་གི་དོན་དུ་དང་། གསུམ་པ་ལ་ཐོས་པ་འཚོལ་བ་ནི་རྒྱ་མཐུན་པའི་དོན་གྱི་མཚོག་ཏུ་དང་། བཞི་པ་ལ་ཚོས་ལ་སྟེད་པ་ལོག་པས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་དང་། ལྷ་པ་ལ་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་དང་། རྟུག་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་ལ་གྲུག་བྱང་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པས་གྲུག་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པའི་དོན་དུ་དང་། བདུན་པ་ལ། མདོ་ལ་སོགས་པའི་མཚོན་མ་མི་འབྱུང་བས་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྣ་ཚོགས་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་དུ་དང་། བརྒྱད་པ་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པས་བྱི་འཕེལ་མེད་པའི་དོན་དུ་དང་། ཉོན་ཡིད་གནས་འགྱུར་བས་མཚོན་མ་ལ་དབང་བའི་གནས་ཀྱི་དོན་དང་། སྣོ་ལྡེའི་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་གནས་འགྱུར་བས་ཞིང་ལ་དབང་བའི་གནས་ཀྱི་དོན་དང་། དགྲུ་པ་ལ་སོ་སོ་ཡང་དག་པའི་རིག་པ་བཞི་འཛོལ་བས་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བའི་གནས་ཀྱི་དོན་དང་། བརྒྱུ་པ་ལ་རི་ལྗང་བཞེད་པ་བཞིན་སྐྱུལ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པས་ལས་ལ་དབང་བའི་དོན་དང་། གཞུངས་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྣོ་ལ་དབང་བའི་གནས་ཀྱི་དོན་དུ་ཚོས་ཉིད་བསྐྱོམ་པར་དབྱུས་མཐའ་རྣམས་འབྱེད་དང་ཐེག་བསྐྱུས་ལས་བཤད་དོ།།

མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། ས་བརྒྱུ་པོ་རེ་རེ་ལ་གྲུག་ཏུ་རྫོངས་པ་གཉིས་གཉིས་དང་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རེ་རེ་བཤད་པ་ཡང་། ས་དང་པོ་ལ་གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་མདོན་ཞེན་དང་། ངན་སོང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ་ལྷུང་བ་ལྷ་མོའི་འབྲུལ་བ་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ལ་དང་། གསུམ་པ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དང་ཐོས་པའི་གཞུངས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་དང་། བཞི་པ་ལ་སྐྱོམས་འཇུག་ལ་སྟེད་པ་དང་ཚོས་ལ་སྟེད་པ་དང་། ལྷ་པ་ལ་འཁོར་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་མི་ཕྱོགས་ཤིང་མདོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རྟུག་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་མི་ཕྱོགས་ཤིང་མདོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རྟུག་པ་

ལ་འདུ་བྱེད་གྱི་འཇུག་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་ལ་དང་མཚན་མ་མང་བོ་འབྱུང་བ་དང་། བརྟན་པ་ལ་མཚན་མ་
 སྤོམ་འབྱུང་བ་དང་། མཚན་མེད་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཐབས་དང་། བརྟུན་པ་ལ་མཚན་མེད་ལ་རྩོལ་བ་དང་།
 མཚན་མ་རྣམས་ལ་མི་དབང་བ་དང་། དགུ་པ་ལ་ཚོས་བརྟན་པ་དང་ཚོས་གྱི་ཚོག་དང་ཡི་གེ་དབག་ཏུ་མེད་
 པ་དང་གོང་ནས་གོང་དུ་ཤེས་རབ་དང་སྒོ་བས་པ་ལ་གཟུངས་གྱི་དབང་ལ་དང་། སྒོ་བས་པའི་དབང་ལ་དང་།
 བརྟུན་པ་མངོན་ཤེས་ཚེན་བོ་ལ་དང་། གསང་བ་སྤོམ་ལ་འཇུག་པ་ལ་དང་། བརྟུན་པའི་གཅིག་པ་ལ་ཤེས་བྱ་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཆགས་པ་ཤིན་ཏུ་སྤོམ་དང་ཐོགས་པ་ཤིན་ཏུ་མོངས་པ་གཉིས་སོ། །འདིའི་བརྟུན་པའི་གཅིག་པ་མི་སངས་
 རྒྱས་གྱི་སར་གསུངས་ཏེ། ས་བརྟུན་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ལ་དགོངས་སམ་བརྟག་གོ། །ཁ་ཅིག་འདི་དག་དཔུ་
 མ་ཐལ་འཇུག་པའི་ཡུགས་ལ་ཡང་སྒྱོར་བ་ཞི་མི་འཐད་དེ། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་རྣམ་
 བཞག་ཐམས་ཅད་ཐལ་འཇུག་པའི་ཡུགས་སུ་སྐྱེ་ན་ནི་ཉ་ཅང་ཐལ་ལ། དེ་ལས་བཤད་པའི་སྤང་གཉེན་གྱི་
 རྣམ་བཞག་འདི་ལོན་ཐལ་འཇུག་པས་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལ་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། འདིར་
 བཤད་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཐལ་ཆེར་ཐལ་འཇུག་པས་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་དགོས་པའི་སྤྱིར་དང་། འཕགས་ཡུལ་
 གྱི་དཔུ་མ་ཐལ་འཇུག་པའི་མཁས་པ་རྣམས་དང་རྗེ་ཡབ་སྐུས་སོགས་སུ་སྐྱེས་ཀྱང་འདི་དག་ཐལ་འཇུག་པའི་
 ཡུགས་སུ་སྒྱོར་བར་མ་བཤད་པའི་སྤྱིར་རོ།།

མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་བྱང་ས་ལས་པར་སྤྱོད་ཏུ་ག་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒོར་མང་དུ་བཤད་པ་རྣམས་
 ལས་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་དང་། སྤང་བྱ་སྒྲིབ་པའི་རྣམ་བཞག་དང་། དེ་ལས་གང་དུ་སྤོང་
 ཚུལ་སོགས་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་དཔུ་མ་པས་ཀྱང་ཁས་སྤང་བར་བྱ་བ་ལོན་ཡིན་པས། རྗེ་
 བདག་ཉིད་ཚེན་བོས་ཀྱང་བྱང་ཚུབ་ལམ་རིམ་ཚེན་མོར་སྒྱོད་པ་སྤྱི་བསྐྱབ་གྱི་སྒོར་བྱང་ས་ལས་འབྱུང་བ་
 གཞིར་བྱས་ནས་འཚད་པར་མཛད་དོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་བྱང་ས་གཉིས་དོན་གྱི་རྩ་འགྲེལ་ལྟ་བུར་ཡོད་ཅིང་
 ལམ་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པས་བཀའ་གདམས་གོང་མ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་ས་རྒྱན་གཉིས་ཅེས་
 གཅིགས་ཆེ་བར་མཛད་ལ། རྗེ་སྤྲུམས་ཀྱང་། དེ་ནས་བྱང་ས་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གཉིས་པོ། །ལེགས་པར་སྐྱུར་ཏེ་
 ཚུལ་བཞིན་རབ་འབད་པས། །མི་ཡམ་ཚོས་རྗེའི་གཞུང་དང་རྗེས་འབྲང་གི་ །གཞུང་ཀུན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་
 གདམས་པར་ཤར།¹²⁴ །ཞེས་རང་གི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པར་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ལ་བྱུགས་བརྗེ་བ་ཆེན་པོས་
 གདམས་པར་མཛད་མོད། དང་སང་ནི་འཚད་ཉན་པ་རྣམས་ཀྱང་¹²⁵གཞུང་དེ་དག་ལམ་ཉམས་ལེན་གྱི་
 རིམ་པ་སྒྲོན་པའི་གདམས་པ་གཏུ་ཤེས་པ་ལྟ་བོ་གི་སྤྱིའི་ཤེས་བྱ་གཙོད་པའི་སྤྱིར་དུ་འང་བལྟ་རྟོག་བྱེད་པ་
 དགོན་པར་སྤང་ཞིང་། སྤང་བ་པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་བེུ་བུམ་ལག་མཐིལ་ཙམ་རེ་ལ་དཔུ་སྐྱེས་སུ་བྱེད་པ་མ་

གཏོགས། གཞུང་དེ་དག་ལ་ཉམས་ལེན་མཛད་པའི་སྐྱོས་པ་རིང་དུ་འདོར་བའི་བརྟན་པའི་ཐ་མ་ལ་བབས་
པའི་རང་རྟོགས་སུ་མངོན་ནོ། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་ས་བརྩའི་སྐྱ་བཤད་ཀྱང་དཔུ་སེམས་མི་མཐུན་
པའི་རྣམ་བཞག་བཤད་དུ་ཡོད་མོད་འདིར་མ་སྐྱོས་སོ།།

གསུམ་པ། འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག་བརྟན་པ།

གསུམ་པ་འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག་ནི། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཅམ་པས་ནི་མཐར་ཐུག་ཐེག་
པ་གསུམ་དུ་བཞེད་དེ། དེས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བརྟན་པའི་མདོ་རྣམས་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་ལོ།།
དེའི་རྒྱལ་ནི་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་ན་རེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་མི་འཐད་དེ། སེམས་ཅམ་རྣམས་ཀྱི་
སེམས་དང་སྐྱོད་པ་མི་འབྲུབ་པུ་མ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅམ་ཁ་ཅིག་རང་ཁོ་ནའི་བདེ་བ་
ལ་ཆགས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་རྒྱ་མེད་པར་གཞན་སྟུག་བསྡུལ་བ་ལ་དགའ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་རང་བདེ་བར་
འདོད་ཅིང་ཕ་རོལ་པོ་ལ་གཞོན་པ་ལས་ལྡོག་པ་དང་། ཁ་ཅིག་རང་ཉིད་ཀྱང་འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཅམ་ཁོ་ན་
འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་རང་སྤྱིད་པ་ལས་ཐར་བ་ཁོ་ན་འདོད་པ་དང་། གཞན་དག་ཕ་རོལ་པོ་ཁོ་ན་དགོལ་
བར་སེམས་ཤིང་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱ་བརྒྱབ་པའོ། །དེ་ལྟར་སྐྱོད་པ་དང་བསམ་པ་མི་འབྲུབ་དེ་དག་
ནི་རང་རང་གི་དད་པ་དང་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དད་པ་དང་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་དེ་
དག་ཀྱང་རིགས་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་སེམས་ཅམ་གྱི་རིགས་ནི་སྣ་ཚོགས་པ་
ཉིད་དུ་རེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་སུ་རིགས་ཐ་དད་པ་སྣ་ཚོགས་ཡིན་ན་འབྲས་བུའི་གནས་
སྐབས་སུ་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུའི་བྱེ་བྲག་ནི་རྒྱུའི་བྱེ་བྲག་
གིས་བྱས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་དག་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བརྒྱབ་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ།།

ལུང་ནི་ཁམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་མདོ་ལས། སེམས་ཅམ་གྱི་ཁམས་སྣ་ཚོགས་པ་བརྟན་པ་དང་།
འཕགས་པ་ལྟར་གཤེགས་པ་ལས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་ལྔ་བརྟན་པ་དང་། འཕགས་པ་སྐྱོ་གོས་
མི་ཟད་པ་ལས་རེས་པར་འབྱེན་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བརྟན་པ་དང་། །འཕགས་པ་དགོངས་པ་རེས་པར་
འགྲེལ་བ་ལས་ཉན་ཐོས་ཞི་བ་བགོད་པ་གཅིག་ལ་ཐེག་ཆེན་དུ་ལོག་མི་སྤྱིད་པར་བརྟན་པ་རྣམས་ཡིན་
ཏེ། མདོ་ལུང་རྣམས་མངས་པས་འཛིགས་ནས་མ་བྲིས་སོ།།

འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་བསྟོན་པ་ལས། ཉན་ཐོས་བྱང་རྒྱལ་དུ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་རྣམས་ཐེག་
ཆེན་དུ་འཇུག་ཚུལ་ནི་ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་ཐོབ་ཅིང་ལྷག་མེད་མ་ཐོབ་པའི་མཚམས་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་

ཞེས་སོ། །རྒྱལ་བ་རྗེ་མདོ་སྡེ་རྒྱུན་གྱི་འགྲེལ་པ་དང་ཐེག་བསྐྱེད་དང་སྐྱེ་དང་དཔུ་མ་སྐྱེང་བའི་སེམས་
ཅམ་པའི་སྐྱབས་རྣམས་སུ་བལྟོ།།

རྟེན་གསལ་ལྟེན་འབྲེལ་གྱི་སེམས་ཅམ་པ་རྣམས་འདི་དྲི་མ་རྣམས་འདི་རྒྱ་ཡོད་པས་ན་ཉག་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱའི་གཉེན་པོ་གོམས་པས་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱའི་རང་བཞིན་གྱི་སེམས་པ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡོད་པས་དེའི་གཉེན་པོ་གྱིས་པ་ཡང་ཡོད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྟེན་གསལ་པའི་
སྐོ་ནས་མཐའ་ལུབ་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་བཞེད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྒྱ་ཡོད་ཕྱིར་དང་རྒྱ་ཡི་ནི།
གཉེན་པོ་གོམས་པས་ཟད་ཕྱིར་དང་། རྒྱའི་རང་བཞིན་གྱི་སེམས་པའི་ཕྱིར། །དེ་གྱིས་པ་ནི་གྲུབ་པ་ཡིན།^{༡༧༩}།
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེད་རྣམ་བཞག་ནི། ཚེས་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་གཉིས་དང་། ཚེས་ལོངས་སྐྱེལ་པའི་སྐྱེ་
གསུམ་དུ་འདོད་པ་སོགས་དཔུ་མ་པ་དང་འདྲའོ། །ཡེ་གྱིས་ལུ་ལ་ཚེས་དབྱིངས་ལེ་གྱིས་ནི་པོ་ཉིད་སྐྱེ་ལ་
འདོད་ཅིང་མེ་ལོང་ལེ་གྱིས་སོགས་གཞན་བཞི་ལ་ལེ་གྱིས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བཤད་དོ། །བཅུ་པ་རྒྱ་བས་ནི་ཀྱེ་
གཞི་གནས་གྱུར་པ་ཚེས་སྐྱེ་དང་། ཉེན་ཡིད་གནས་གྱུར་པ་ལོངས་སྐྱེ་དང་། སྐྱེ་ལྡི་དབང་གྱིས་གནས་གྱུར་
པ་སྐྱེལ་སྐྱེ་ལ་བཞེད་ལ། དེ་ཡང་མེ་ལོང་ལེ་གྱིས་དང་ཚེས་དབྱིངས་ལེ་གྱིས་གཉིས་ཚེས་སྐྱེ་དང་། མཉམ་
ཉིད་ལེ་གྱིས་དང་སོར་རྟོག་ལེ་གྱིས་གཉིས་ལོངས་སྐྱེ་དང་། རྒྱ་སྐྱེ་བལེ་གྱིས་སྐྱེ་དང་བཤད་དོ། །ཐེག་
བསྐྱེས་ལས་ནི། རོ་པོ་ཉིད་སྐྱེ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚེས་སྐྱེ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་འཁོར་གྱི་
དགྱི་ལ་འཁོར་ཚད་མེད་པས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་ཚེས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ལོངས་སྐྱེ་དང་། ཚེས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་
བརྟེན་ནས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་བརྟེན་པ་ནི་སྐྱེལ་པའི་སྐྱེ་དང་བཤད་དོ།།^{༡༨༠}

དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་ལས། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚེས་མ་
འདྲེས་པ་བརྒྱ་དང་བཞི་བརྒྱར་བསྐྱེས་ནས་བཤད་དེ། ལྷུ་ས་ལུ་ཚེན་པོའི་མཚན་སྐྱམ་ཏུ་ཕྱེ་གཉིས་དང་། དཔེ་
བྱང་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཏུ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་དང་། མི་འཛིགས་པ་བཞི་དང་། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་
གསུམ་དང་། བསྐྱེད་བ་མེད་པ་གསུམ་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཚེན་པོ་དང་། བསྐྱེལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཚེས་ཉིད་
དང་། བག་ཚམས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་། མཚོག་གི་ཡེ་གྱིས་སོ། །ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ནི་མཚན་སོ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན་པས་སྐྱེ་དམ་པ་དང་། བདག་གཞན་མཐའ་
དག་ལ་ཕན་པ་དང་ཐུགས་བརྟེན་བ་དང་ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་དོན་དང་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་ཕྱིར་ལྷགས་པས་
བསྐྱེད་པ་དམ་པ་དང་། གོང་ན་མེད་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་ལྟ་བ་དང་ཚོག་དང་འཚོ་བ་ཕུན་སྐྱེམ་ཚོགས་པ་

བཞི་དང་ལྔ་ན་པས་སྐྱེ་བའི་ཚོགས་པ་དམ་པ་དང་། མོ་མོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་གོང་ན་མེད་པ་དང་
 ལྔ་ན་པས་ཡི་ཤེས་དམ་པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་དུ་ག་གོང་ན་མེད་པ་དང་ལྔ་ན་པས་མཐུ་དམ་པ་དང་།
 སྐྱི་བ་པ་གཉི་ས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པས་སྤངས་པ་དམ་པ་དང་། གོང་ན་མེད་པའི་འཕགས་
 པའི་གནས་པ་དང་ལྷ་དང་ཚངས་པའི་གནས་པས་གནས་པས་ན་གནས་པ་དམ་པ་སྟེ་དམ་པ་བདུན་དང་ལྔ་
 པར་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བཤད་དོ། །འདི་དག་ཀྱང་མདོ་ཙམ་སྟེ་རྒྱལ་པར་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་
 གཞུང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

འདིར་སྐྱེས་པ། འགོ་བའི་འདྲེན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཡིས། །གང་གིས་རང་གི་དགོངས་པ་ཇི་
 བཞིན་དུ། །འགྲེལ་བར་ལུང་བརྟན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། །རྣམ་པར་རིག་པ་གི་གིང་རྟའི་སྐོལ་ཆེན་
 གྱེ། །དེས་ནི་འཕགས་ལུལ་མཁས་པ་དུ་མ་ཡིས། །རྒྱལ་བའི་དགོངས་དོན་ཟབ་མོའི་ཡིད་བཞིན་ནོར།།
 །ལེགས་པར་སྤངས་ཏེ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱིས། །ཐུབ་བརྟན་ཉིན་མོ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་མཛད།།
 །གང་ཆེ་གངས་རིའི་སྤོངས་སུ་ཐུབ་པའི་ལུགས། །སྐྱབ་བརྒྱུར་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གདན་དྲངས་པ། །དེ་ཆེ་
 །གངས་ཚན་སྐལ་ལྡན་སྐྱེ་བའི་ཚོགས། །ལུགས་འདི་འཛིན་ཅིང་སྐོལ་བའི་དགའ་བ་བཟུང། །རྒྱལ་བའི་དམ་
 །ཆོས་འཛིན་པའི་སྐྱོན་ལམ་མཐུ། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་འཇམ་དཔལ་སྟོང་པོ་ཡིས། །གིང་རྟ་ཆེན་པོའི་
 །གཞུང་ལུགས་མ་ལུས་པ། །མ་ནོར་གསལ་བར་སྟོན་པའི་བཀའ་དྲིན་མཛད། །དེ་ནི་དུས་ཀྱི་འགྱུར་པའི་མཐུ་
 །བརྟན་པས། །སྟེ་པོ་སལ་ཆེར་སློ་བློས་རུས་པ་ཞན། །དོན་གཉེར་ལྡན་པའང་ཕྱོགས་ལུང་དབང་གྱུར་པས།།
 །ལུགས་བཟང་འདི་དག་ལུང་ལ་མངོན་པར་ཕྱོགས། །འགའ་ཞིག་པོ་ཆོད་དག་གིས་གཞན་དག་འབྲིང། །ལ་
 །ལ་སྤོངས་ཞེན་ཁོན་ས་གནད་དོན་བསྐྱིབ། །གཞན་དག་གཞུང་ལ་ངལ་བ་མང་བུས་ཀྱང། །དུས་མེས་ཀྱང་
 །པར་མ་ཐུང་པན་རྩལ་བཟུས། །ཁ་ཅིག་སློ་བློས་དམན་པས་གཞུང་ཆེན་པོའི། །རང་ལུགས་ཕྱོགས་སྤིང་བྱང་
 །པར་མ་ཐུང་ཅིང། །ལས་ཆེར་ཅི་ཡིན་རང་ལ་གཏོལ་མེད་ཀྱང། །ཟེར་སྐྱོས་ཁ་ཏོན་བྱང་ལ་སྟོང་པོར་འཛིན།།
 །དེ་ལྟར་མཁས་གྲུབ་བྱེ་བའི་གཤེགས་བཤུལ་འདི། །ཆོད་དུས་འོ་མ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་གྱུར་གྱང། །དམ་པ་
 །སལ་ཆེར་སྐྱབ་པ་ཁོན་ར་གཞེལ། །ཁ་ཅིག་ཤེས་ཀྱང་གཞན་གྱིས་སྤྱད་ཀྱིས་དོགས། །ལ་ལས་དཔྱོད་གནས་
 །མིན་པར་བཏང་སྟོམས་འཛིག །དེ་ཕྱིར་ཐུབ་པའི་གནས་རྣམས་ཇི་བཞིན་དུ། །མ་འདྲེས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་
 །ལེགས་བཤད་ནི། །དེང་དུས་ཇི་བཞིན་སྐོགས་པའི་སྐབས་མ་མཆིས། །ཁོ་པོ་སློ་དང་བརྩོན་པ་གིན་ཏུ་
 །དམན། །བརྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་རྒྱ་ཚོགས་ཅི་ཡང་མེད། །བདག་འདྲའི་བཤད་པས་སྟེ་པོ་གཞན་དག་ལ།།
 །ཕན་དུ་རེ་བའི་བསམ་བཤང་མ་མཆིས་མོད། །འོན་ཀྱང་གིང་རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལུགས་ལ། །རང་སློ་གོམས་

བའི་བག་ཚགས་མཐུ་བརྟམ་སྲིད། །མི་མམ་མགོན་པོ་ཐོགས་མེད་དབྱིག་གཉེན་དང་། །སྤྱོད་སྤྱོད་ཚོས་
 གྲགས་སྤོ་བརྟན་དུལ་ལྟ་སོགས། །རྗེས་འབྲངས་བཅས་པའི་རྣམ་རིག་གཞུང་མང་དང་། །སྤོ་བཟང་རྒྱལ་
 བའི་དབང་པོ་སྲས་བཅས་ཀྱི། །ལེགས་བཤད་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྟན་མ་དྲོས་མཚོར། །ཡང་ཡང་སེམས་པའི་
 རིགས་པའི་གྲུང་ལྷགས་ནས། །རྟག་དང་གྲུས་སྤོང་བརྩོན་པའི་སྤྱོད་བཞིས། །བསྤོང་པར་བྱས་ལས་གཞུང་དོན་
 ཡིད་བཞིན་ལོར། །རང་འདོད་རེ་བསྐྱོང་བའི་ལྷན་སྤྱོད་འབྲེང་། །སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་བར་ཐོབ་སྤྱོད་སྤོ་བ་
 འཕེལ། །ཅི་སྤྱོད་སྤྱོད་བ་མཉམ་པའི་སྤོ་གསལ་དག །ཚོས་ལ་རྩོན་པའི་སྤོ་ཡིས་ལེགས་བཤད་འདིར། །
 དགའ་བས་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱོད་སྤྱོད་མཚོས་ན། །དེས་གྲུང་རངས་པའི་གནས་དག་འཕྲོབ་བམ་སྤྱོད། །
 ཞེས་པ་ནི་བར་སྤྱོད་ཀྱི་ཚོགས་སྤྱོད་བཅད་པའོ། །བཟླ་ཤིས་པར་གྱུར་ཅིག།

དུག་པ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱབ་བ་དབུ་མ་བའི་ལུགས་སྒྱིར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱབ་བ་དབུ་མ་བའི་ལུགས་ལ་གཉིས། གང་ལ་བརྟེན་པའི་གཞུང་
དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་གོ།

གང་ལ་བརྟེན་པའི་གཞུང་།

དང་པོ་ལ། སྐར་བཤད་པ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྒྱིའི་གིང་རྟའི་སྐོལ་འབྲེད་ནི་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་
ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཕགས་པ་ལྟར་གཤེགས་པ་ལས། མོ་སོ་རང་རིག་ཐེག་པ་ནི། རྟོག་གི་པ་ཡི་སྒྲིབ་ལྟལ་
མིན། །མགོན་པོ་འདས་པའི་འོག་ཏུ་ནི། །འཛིན་པར་སྐྱུ་འགྱུར་བཤད་དུ་གསོལ།^{༡༧} །ཞེས་མཉམ་བཞག་
སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུལ་སྐྱོད་གི་སྒྲོལ་པ་ཞི་བའི་ཐེག་པ་དེ་ཉིད་གིན་ཏུ་ཟབ་པས་ན་སྟོན་
པ་ལྟ་བུར་ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུ་སྐྱུ་ཞིག་གིས་འཛིན་པར་འགྱུར་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ་སྟོན་པས། བདེར་
གཤེགས་ལྷ་འདས་པའི་འོག །རྒྱལ་རྣམས་འཛིན་པར་འགྱུར་པ་དེ། །དུས་དག་འདས་ནས་འབྱུང་བ་ནི།།
སྒྲོ་གོས་ཆེན་པོ་ཞེད་ཤེས་བྱོས། །ལྟོ་ལྟོགས་པེ་ཏའི་ལུལ་དུ་ནི། །དགོ་སྒྲོང་དཔལ་ལྡན་ཆེར་གྲགས་པ། །དེ་
མིང་ལྷ་ཞེས་འབོད་པ་སྟེ། །ཡོད་དང་མེད་པའི་སྒྲོགས་འཛིག་པ། །ང་ཡི་ཐེག་པ་འཛིག་རྟེན་དུ། །སྐྱེད་ཐེག་
ཆེན་རབ་བཤད་ནས། །རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་བསྐྱབས་ཏེ། །བདེ་བ་ཅན་དུ་དེ་འགྲོའོ།^{༡༨} །ཞེས་ངེས་པའི་
དོན་གྱི་ཐེག་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བལ་བ་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་བཞེན་དུ་འགྲེལ་
བ་གསལ་བར་ལུང་བསྟན་ཏོ།།

དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་ཆེན་པོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་གཉིས་པ་དང་། བྱ་བའི་རྒྱ་དུ་འཇམ་དཔལ་རྩ་བའི་
རྟོགས་པ་དང་། རོ་བོ་ཆེའི་མདོ་རྣམས་ལས་ཀྱང་ལུང་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་མདོ་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྒྲོབ་དཔོན་
འདི་ས་དང་པོ་པར་བཤད་པ་དང་། །ཁ་ཅིག་ཏུ་ས་བདུན་པ་པར་བཤད་པ་དང་། དཔལ་ལྡན་སྐྱབ་བས་
འགྲེལ་བ་སྒྲོན་གསལ་ལས་སྒྲོབ་དཔོན་འདི་སྐགས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་སྐྱུ་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་རྩོམ་འཆང་གི་གོ་འཕང་
མདོན་དུ་མཛད་པར་གསུངས་པ་དང་། སྒྲིབ་ཆེན་དང་རོ་བོ་ཆེ་ལས་མ་འོངས་པ་ན་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་
འོད་ཅེས་བྱ་བའི་རྒྱལ་བར་འགྱུར་པ་སོགས་བཤད་རྒྱལ་མི་མཐུན་པ་མང་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན་
བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐགས་བསྐྱེད་པའི་དུས་ཚོགས་དང་འཆང་རྒྱ་རྒྱལ་སོགས་ལ་མི་འདྲ་བའི་
རྣམ་བཞག་དུ་མ་ཞིག་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་སྐར་ཚོད་དང་གནས་ཚོད་སྐར་མོང་དང་སྐར་མོང་མ་ཡིན་

པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཚེ་ལོ་ས་གསུང་རོ། །༡༡༩

སློབ་དཔོན་འདི་ནི་སངས་རྒྱལ་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན་ལྷོ་ལྷོ་གསལ་པོ་དམྱེའི་ཡུལ་དུ་
བུ་མ་ཟེ་ལྷན་སྐྱེས་ཚོགས་པ་ཞིག་ལ་བྱ་མེད་པ་ལ་མི་ལམ་དུ་བུ་མ་ཟེ་བརྒྱ་ལ་ཚོས་སྐྱོན་དྲངས་ན་སྤྱི་དཔར་
འཇུག་རོ་ཞེས་ལྷན་ལུང་བརྟན་ནོ། །དེས་དེ་ལྷན་ཉེ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་རྒྱ་བ་དོ་བཅུ་ན་ཁྱེད་ཞིག་
བཅས་ཉེ་མཚན་མཁན་ལ་བརྟན་པས་མཚན་མཁན་ན་རེ། མཚན་བཟང་མོད་ཀྱི་ཞག་བདུན་གྱི་ཚོ་ལས་
མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་ཅི་ཕན་དྲིས་པས་བུ་མ་ཟེ་བརྒྱ་ལ་ཚོས་སྐྱོན་དྲངས་ན་རྒྱ་བ་བདུན་དང་དགེ་སློང་
བརྒྱ་ལ་ཚོས་སྐྱོན་དྲངས་ན་ལོ་བདུན་སྤྱི་དཔར་བཅས་མེད་ཟེར་རོ། །དེ་ནས་དེ་བཞིན་བྱས་ཉེ་ལོ་བདུན་
དུ་ཉེ་བཅུ་ལྟའི་རོ་མཚོང་བ་མི་བཟོད་པས་གཤོག་དང་བཅས་ཉེ་འབྲམ་དུ་བཏང་རོ། །དེ་ནས་དེ་རིམ་གྱིས་
སོང་སྟེ་དཔལ་ན་ལེ་རྒྱུ་དེ་སྒྲིབས་པ་ན་སྐྱོན་དང་གསལ་གྱི་རིག་བྱེད་དག་བསྐྱབས་པས་དེར་བུ་མ་ཟེ་
ཚེན་པོ་ས་ར་ཉེ་བཞུགས་པས་གསལ་ནས། བད་དུ་མིད་ནས་རི་ལྷན་གྱི་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པས་སློབ་
དཔོན་ན་རེ། རབ་དུ་འབྱུང་ནས་ན་ཐབས་ཡོད་གསུངས་པས་རབ་དུ་བྱུང་། མགོན་པོ་ཚོ་དཔལ་མེད་ཀྱི་སྐོན་ནས་
གདམས་པ་གནང་བས་ཉམས་སྲུ་སྤངས་ཉེ་འཆི་བདག་ལས་ཐར་བར་ལྷུང་ནོ། །དེར་སློབ་དཔོན་དེ་ཉིད་
ལས་སྐྱབས་གྱི་གདམས་པ་མང་དུ་གསལ། །ལྷ་ལེ་རྒྱུ་ལེ་མཁན་པོ་སྐྱབས་ལེ་ལོ་བཟང་པོ་ལས་བསྐྱོན་པར་
རྫོགས་ཉེ་དགེ་སློང་དཔལ་ལྷན་ཞེས་གྲགས་སོ། །འདི་ནི་ལྷོ་ལྷོ་ཚོས་འབྱུང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་
ལ། ༡༢༠ མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གི་གསུང་ལས་མཁན་པོའི་མཚན་འདི་དང་མི་འདྲ་བར་བྱུང་རོ། །།

དེ་ནས་ན་ལེ་རྒྱུ་ལེ་དགེ་འདུན་གྱི་ཞག་ལྷན་པ་མང་དེ་གསེར་འབྱུང་རྒྱུས་ནས་དགེ་འདུན་གྱི་
གདུགས་ཚོད་སྒྱུར་རོ། །དེ་ཞིག་ན། དགེ་སློང་བདེ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བས་རིག་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བའི་གཞུང་འབྲམ་
ཐག་བཅུ་གཉིས་པ་བྱས་ནས་ཐམས་ཅད་སྐྱོན་སྤངས་པ་སློབ་དཔོན་འདི་ས་ཚར་བཅད། ཚོས་གསུངས་པའི་ཚོ་
བྱིས་པ་གཉིས་ཚོས་མཉན་དུ་འོངས་ཤིང་ས་འོག་དུ་འགོ་བ་གཟིགས་པས་སྐྱོན་ཡིན་དྲིས་པ་སྐྱོན་ཟེར། དེར་
སློབ་དཔོན་གྱིས་གོང་དུ་སྐྱོན་གྱི་འདམ་ཁྱེད་ལ་ཤོག་གསུངས་པས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་གནམ་དེ་སྐྱུའི་རྒྱལ་པོ་ལ་
སྐྱོན། སྐྱུའི་རྒྱལ་པོ་ན་རེ་སློབ་དཔོན་སྐྱོན་འདྲོངས་ན་འབུལ་ཞེས་ཟེར་བས་དོན་དུ་འཇུག་བར་མཉམ་ནས་
སྐྱུ་ཡུལ་དུ་བྱོན། སྐྱུ་མང་པོ་ལ་ཚོས་བརྟན་ཞིང་སྐྱུའི་འདམ་མང་པོ་དང་ཤེར་ཕྱིན་འབྲམ་པ་སོགས་མིའི་ཡུལ་
དུ་སྐྱོན་དྲངས་པས་སྐྱུ་སྐྱབས་ལྷོགས། །དེ་ནས་ལི་ཁ་ར་ཤིང་འཕེལ་དང་། པ་ཏ་པེ་ས་སོགས་ཡུལ་མང་པོར་
སྐྱིས་སྐྱུ་མང་པོ་ལ་ཕན་བཏགས། །བྱང་གི་སྐྱུ་མི་སྐྱོན་དུ་ཡང་བྱོན་པ་སོགས་རྗེ་འབྲུལ་དང་ཚོས་སྐྱོན་པ་
སོགས་ཀྱིས་འགོ་བའི་དོན་དཔག་དུ་མེད་པ་མཛད། །གཞན་ཡང་མཚོན་རྟེན་དང་ལྷ་ཁང་མང་པོ་བཞེངས་པ་

དང་། རྗེ་མཁའ་ལ་རྗེ་རྗེའི་གྲ་མིག་གི་ར་བས་བསྐྱོར་བ་དང་། དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲངས་ཀྱི་མཚོན་རྟེན་གྱི་བཀོད་པ་ཡང་བཞེངས་པ་སོགས་མཛད་པ་ལྷག་རྗེས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྟན་པ་ལ་ཕན་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་མཛད། རྒྱུ་བར་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་རྣམས་པ་ལ་པ་གཞི་ནས་གསོས་ཤིང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་རྒྱལ་བ་ཉིད་དང་མཚུངས་པར་བཀའ་དྲིན་གྱིས་བྱུང་བར་མཛད་དོ།།

རྒྱ་གར་ནས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ནག་གི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་མདོ་སྡེ་པལ་པོ་ཆེ་ཡང་སློབ་དཔོན་འདིས་སྤྱི་ལུགས་སྤྱོད་དངས་པར་བཤད་ལ། རྒྱ་གར་གྱི་གཞུང་དང་བོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྟེན་པ་རྣམས་སུ་ཡང་ཤེར་བྱིན་འབྲུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་འབྲུང་བས་སློབ་དཔོན་འདིས་སྤྱི་ལུགས་སྤྱོད་དངས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལེ་ར་བྱིན་སྤྱོད་ཀྱི་མདོ་ལོ་ན་མིན་པར་གསལ་ལོ། །མིའི་ལུ་ལྷ་སྐྱ་ཆེ་རྗེ་ཙམ་བཞུགས་པ་ལ་ཡང་བཤད་རྒྱལ་མི་མཐུན་པ་མང་ནའང་ལོ་དུ་ག་བརྒྱར་བཞུགས་པ་ནི་ལུང་བསྟན་གྱི་མདོ་དང་མཐུན་ཞིང་། ལུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་ཀྱང་འཐད་སྤྱོད་སུ་མཛད་དོ།།

སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་འདིས་ཚོས་སྐྱ་ཆེན་པོ་ལན་གསུམ་དུ་བསྒྲགས་པར་བཤད་ཅིང་། ཚོས་སྐྱ་ཆེན་པོ་གསུམ་གང་ཡིན་གསལ་བར་བཤད་པ་སྟོན་གྱི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་དང་རྗེ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གསུང་ལས་མི་འབྲུང་ངོ་། །འབྲུག་གཞན་གྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ཚོས་སྐྱ་དང་པོ་ནི་དགེ་སློང་བདེ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ཁ་ཅིག་ཚར་བཅད་པ་དང་། ཚོས་སྐྱ་གཉིས་པ་ནི་དབྲུམ་རིགས་ཚོགས་དུག་ལ་སོགས་པའི་ཟབ་མོ་སྟོང་བ་ཉིད་བསྟན་པའི་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པ་དང་། ཚོས་སྐྱ་གསུམ་པ་ནི་རྩ་བོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་ར་གཤེགས་སྡིང་པོ་ཁམས་ཚོས་དབྱིངས་རྟག་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་སྟོན་པའི་ཚོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་སོགས་བརྩམས་པ་ལ་བྱེད་པར་བཤད་ཅིང་། དེ་ཡང་སྟོན་ཆེན་དང་རྩ་བོ་ཆེའི་མདོའི་ཚིག་ཟིན་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་པར་སྟུང་ངོ་། །རྗེ་བཙུན་དམ་པ་འཇམ་དབྱངས་བཞུང་བའི་རྗེ་རྗེས་ཀྱང་རྒྱལ་འདི་འཐད་སྤྱོད་སུ་མཛད་ནས། ཚོས་སྐྱ་སྤྱི་མ་གཉིས་བཞེད་བྱ་ལ་ལོར་ལོ་བར་བ་དང་མཐུན་ཀྱང་ཚོས་སྐྱ་གསུམ་པས་སངས་རྒྱལ་ལ་རྒྱུན་གྱི་རྟག་པ་དང་དེས་དོན་ལ་སྐྱབས་ལས་མི་འདའ་རྒྱལ་རྒྱལ་པར་སྟོན་པས་ཚོས་སྐྱ་གཉིས་པ་ལས་རྒྱར་དུ་བྱས་སོ། །¹⁴⁴ །ཞེས་བཤད་དོ།།

བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་རིག་པའི་གནས་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་མཛད་ཅིང་། གསོ་བ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་སྐྱོར་བ་བརྒྱལ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སྡེ་བོ་གསོ་བྱེད་དང་ཤེས་རབ་བརྒྱུ་པ། གཞན་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཅི་ས། སྟོན་སྟོར་།

གསེར་འགྲུང་གི་གདམས་པ་སོགས་བོད་དུ་འགྲུང་སྤང་དོ། །ནང་རིག་པ་ལ་ས་ལུ་ལྷང་བའི་མདོ་དང་རྟེན་
 ཅིང་འབྲེལ་བར་འགྲུང་བའི་མདོ་སོགས་མདོའི་འགྲེལ་བ་ཡང་དུ་མ་ཞིག་སྤང་ཞིང་། རྒྱད་པར་དུ་ཟབ་མོ་
 དུ་མའི་ལམ་ངེས་པའི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་ལུང་གིས་བསྐྱབ་པ་ལ་མདོ་ཀྱན་ལས་བརྒྱུས་པ་དང་། རིགས་
 བས་བསྐྱབ་པ་ལ་རྩ་བ་ཤེས་རབ། རྫོང་ཉིད་བརྟན་ཅུ་བ། རྩོད་པ་བརློག་པ། རིག་པ་དུག་ཅུ་བ། ཞིབ་མོ་
 རྣམ་འཐག། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་སྟེ་དུག་གོ། །རྩ་ཤེས་ལ་རྒྱ་གར་ན་འགྲེལ་བ་བརྒྱད་ཡོད་པར་གྲགས་ཀྱང་
 བོད་དུ་འགྲུང་བ་ཅི་ག་ལས་འཛིགས་མེད། སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱི་འགྲེལ་བ། ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱི་
 འགྲེལ་བ་ཤེས་རབ་སློབ་མེ། ལྷ་བའི་ཞབས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ཚོག་གསལ་བ་ཞི་དང་། ཤེས་རབ་སློབ་མེའི་
 འགྲེལ་བ་བཅད་སྐྱུན་རས་གཟིགས་རྩལ་ལྷགས་ཀྱིས་མཛད་པ་རྣམས་སོ། །ག་ལས་འཛིགས་མེད་རང་འགྲེལ་
 དུ་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་པར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་བཞེད་དོ།^{༡༤} རྫོང་ཉིད་བརྟན་ཅུ་བ་དང་རྩོད་
 བརློག་དང་ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་གསུམ་ལ་རང་འགྲེལ་ཡོད་ཅིང་། རིག་པ་དུག་ཅུ་བའི་འགྲེལ་བ་ལྷ་བའི་
 ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པ་དང་། རྫོང་ཉིད་བརྟན་ཅུ་བའི་འགྲེལ་བ་པརྗེ་ཉ་གཞན་ལ་ཕན་པ་བཟང་པོས་མཛད་
 པ་ཡོད་དོ། །གཞན་ཡང་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་འདིས་མཛད་པའི་བྱང་རྩལ་སེམས་འགྲེལ་ནི་ལྷ་མ་མང་པོས་
 ཕར་ཐོབ་ཀྱི་གདམས་པ་གཏུ་འདོད་ཀྱང་རྗེ་ཡབ་ལྷན་ཀྱིས་གསང་བ་འདུས་པའི་གཞུང་གི་ལེ་ལག་ཏུ་བཞེད་
 དོ། །རིམ་པ་ལྷ་བ་ལ་སོགས་པ་གསང་སྐྱགས་ཀྱི་གཞུང་ཀྱང་མང་མོད་ཀྱི་འདིར་མ་སློབ་སོ། །

བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་རྗེས་འབྲངས་ལ། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷ་ས་ནི་དུ་མའི་སྐྱར་ལ་
 ཡེ་ཤེས་སྡིང་པོ་ཀྱན་ལས་བརྒྱུས། འབྲེལ་བ་བརློག་པའི་གཏན་ཚིགས་བསྐྱབ་པ། དུ་མ་ལག་པའི་ཚད་
 སོགས་ཐོར་བྱ་འགའ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྡོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ཡིན་
 ལ། འདི་ལ་ལྷ་བའི་ཞབས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱི་རྩ་ཤེས་འགྲེལ་བ་ནི་
 བཅད་ཟིན་ལ། བསྟན་བཅོས་མང་དུ་མཛད་པར་གྲགས་ནའང་གཞན་རྣམས་ནི་བོད་དུ་མ་འགྲུང་སྤང་དོ། །
 ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་རང་རྒྱུ་དུ་བརྩམས་པ་ནི་དུ་མ་སྡིང་པོ་དང་དེའི་རང་འགྲེལ་རྟོག་གི་འབར་བ་
 གཉིས་ཏེ། འདི་ལས་ལྷ་བ་དང་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྒྱད་པར་དུ་མ་ཞིག་འབྲུང་ཞིང་དུ་མ་པའི་ལྷ་སློབ་སྡོད་
 པའི་གནད་འགག་རྒྱས་པར་འབྱུང་བས་མཉམ་མེད་རྗོད་པོ་ཆེན་པོས་ཀྱང་རྒྱ་གར་དང་བོད་དུ་རྟོག་གི་འབར་
 བའི་བཅད་པ་ལན་དུ་མར་མཛད་འདུག་གོ། །དུ་མ་རིན་ཆེན་སློབ་མ་ནི་ལེགས་ལྡན་རྒྱུང་བར་གྲགས་པས་
 མཛད་པ་ཡིན་གྱི་སློབ་དཔོན་འདིས་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལྷ་བ་གྲགས་པས་ནི་རང་རྒྱུ་དུ་
 བརྩམས་པ་དུ་མ་ལ་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་སྟེ་ལེགས་པ་བཅད་སྐྱུ་ལུ་བྱུང་བར་གྲགས་ཆེའོ། །

སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་པོས་བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་མཛད་ཅིང་འདིའི་འགྲེལ་བཤད་ཞི་བ་འཚོས་མཛད་པར་གྲགས་པ་ནི་ཁ་གཡར་རོ། །སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས་དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་མཛད། འདི་ལ་རང་འགྲེལ་དུ་གྲགས་པ་ནི་ཚིགས་བཅུད་ལྷུག་གཉིས་སྟེལ་མར་བྱས་པའི་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་བརྟན་བཅོས་དངོས་ཡིན་ལ། །རྩ་བར་གྲགས་པ་ནི་དེའི་ནང་གི་ཚིགས་བཅུད་ལོགས་སུ་བཞགོལ་བ་ཡིན་གྱི་རྩ་བ་སྟོན་དུ་མཛད་ནས་འགྲེལ་བས་ཕྱིས་བཀྲལ་བའི་བརྟན་བཅོས་གཉིས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུང་རོ།^{༡༡༧} །འདིའི་དཀའ་འགྲེལ་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལས་མཛད་པར་གྲགས་པ་ནི་རྒྱན་མ་ཡིན་པར་མཁས་གྲུབ་རྗེས་གསུང་རོ། །དཀའ་འགྲེལ་འདི་ལ་མི་འཐད་པའི་ཆ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་སློབ་དཔོན་ཚོས་གྱི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལའི་ཡིན་པར་བཞེད་པས་སློབ་དཔོན་ཐུགས་མ་རྗོགས་པའི་སྐབས་ཞིག་ཏུ་མཛད་པ་ཡིན་ནམ་བཟླ་བར་བྱའོ་ཞེས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ཟིན་བྲིས་ལས་གསུངས་སོ།^{༡༡༨} །དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་སློབ་དཔོན་ཚོས་གྱི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་ཡོད་དོ། །སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལས་དབུ་མ་སྤང་བ་མཛད་ཅིང་འདི་ལས་དབུ་མེམས་གྱི་གིང་ཏུ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱི་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་རྣམས་གིན་ཏུ་གསལ་བར་མཛད་ལ། རིག་པའི་གནད་གིན་ཏུ་སྤྲིན་ཞིང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཀྱང་ཐུགས་གཅིགས་ཆེ་བར་མཛད་དོ། །དབུ་མ་རྒྱན་དང་། དབུ་མ་བདེན་གཉིས་དང་། དབུ་མ་སྤང་བ་གསུམ་ལ་རང་རྒྱུད་ཤར་གསུམ་དུ་གྲགསོ།

གཞན་ཡང་སློབ་དཔོན་འདི་དག་གིས་མཛད་པའི་སྐགས་གྱི་བརྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་ཡང་ལྷ་བ་གཏན་ལ་འབབས་པའི་རིགས་པ་ཐོར་བུ་ཐོར་བུར་བཤད་པ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་མ་སྟོས་སོ། །སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷའི་བསྐྱབ་བརྟུས་དང་སྟོན་འཇུག་གཉིས་ཀྱང་དབུ་མ་པའི་གཞུང་ཁྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའོ། །སློབ་དཔོན་དཔའ་བོ་དང་། ལྷའི་བྱང་རྒྱུད་དང་། འཕགས་པ་གྲོལ་སྟེ་དང་། སང་གི་བཟང་བོ་དང་། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་དང་། ཨ་རྩལ་ལ་ཀ་ར་རྣམས་གྱི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ཀྱང་དབུ་མ་པའི་ཕྱོགས་སུ་འདུའོ། །ལྷུང་པའི་དབང་ལྷུག་ལུ་ཉི་བ། དྲིལ་བུ་བ། བག་པོ་སྟོན་བ། ལྷ་རོ་བ། མངའ་བདག་མེ་ཉི་བ་ལ་སོགས་པ་ལྷུང་པའི་སྟེ་བོ་སལ་མོ་ཆེ་ཡང་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷུ་རྒྱུད་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཞོན་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ཐམས་པར་གང་ཡིན་པ་ནི་ལོག་ཏུ་རྩུང་ཟད་འཆད་དོ། །འདི་དག་མདོ་ཙམ་སྟེ་མཐའ་དག་པར་ནི་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ། རྒྱ་བཤད། དབྱེ་བ། མཚན་ཉིད། འདོད་རྒྱུལ་བཞེ་ལས།

དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱིས་མཐའ་གཉིས་རྣམ་པར་སྦྲངས་པའི་དབུས་དང་འདྲ་བས་
 བ་དབུས་སྟེ། དབུས་ཉིད་དབུ་མའོ་ཞེས་རང་གི་དོན་དེ་ལ་ཕན་པ་བརྗོད་པའོ།¹⁴⁹ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་མཐའ་གཉིས་སྦྲངས་པའི་དབུས་ནི་དབུ་མ་དང་། དེ་བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་ན་
 དབུ་མའི་བརྟན་བཅོས་དང་། དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་དང་། དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་སློབ་པོའི་གང་ཟག་རྣམས་
 ལ་ཡང་དབུ་མ་ཞེས་པའི་མིང་འཕྲོ་བ་སྟེ། སློབ་དཔོན་དེ་ཉིད་ཀྱིས། དབུ་མའི་ལམ་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་
 རྫོགས་པར་བྱེད་པས་ན་ཀ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་གྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་བརྟན་བཅོས་བྱ་བའམ་དབུ་མ་ཞེས་བྱ་
 བའི་མིང་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་དབུ་མ་སྟེ། ཡང་ན་ཀ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་གིས་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་དབུ་མ་ཞེས་
 བྱ་བ་སྟེ། དབུ་མའི་གྲུབ་པའི་མཐའོ།¹⁵⁰ །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དབྱེ་བ་དངོས།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཞར་ལ་བྱང་བའི་རྣམ་བཞག་གོ།

དང་པོ་ནི། ལྷའི་ཞབས་ཀྱི་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་འཕགས་པ་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྦྲངས་ལ་
 མོགས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་ཉིད་དང་འདྲ་བར་ཚད་མར་འཛིན་པས། ཡབ་སྲས་དེ་གཉིས་
 ལ་གཞུང་སྤྱི་མོའི་དབུ་མ་པ་དང་གཞན་རྣམས་ལ་སྤྱོད་སྤོང་འཛིན་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་སྟེ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་
 ལྷན་མཛད་དེ། རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཀྱང་འཐད་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་སྤྱི་མོ་པ་དང་སྤྱོད་སྤོང་འཛིན་པའི་ཐ་ལྷན་
 བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ནི་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཐལ་འགྲུར་པའི་ལྷགས་སུ་གནས་ཀྱང་
 གཞུང་གི་བརྟན་ཚོད་ལ་ཐ་ལྷན་དུ་དངོས་པོ་ལ་རང་མཚོན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་མི་བཞེས་དང་། སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་
 ཞལ་གྱིས་བཞེས་མི་བཞེས་དང་། གཞན་གྲགས་ཙམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྤྱི་རྒྱུ་ལ་ལ་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་དུ་རུང་མི་
 རུང་སོགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་གསལ་བར་སྤེལ་མེད་པས་ཐལ་རང་གི་སྤྱོད་སྤོང་གཉིས་ཀའི་སྤྱི་ལ་བཞུགས་པས་
 བ་སྤྱི་མོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །བྱང་རྒྱུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། སེམས་ཙམ་འགོག་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བྱང་མོད་ཀྱང་རང་
 ལྷགས་ལ་སྤྱི་དོན་ཁས་ལེན་མི་ལེན་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པ་མེད་དོ།།

སློབ་དཔོན་ཚེན་པོ་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྦྲངས་ཀྱིས་ཅུ་ཤེདི་འགྲེལ་པ་བུ་རྒྱ་པ་ལི་ཉར་ཅུ་བར་བཤད་
 པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཐལ་འགྲུར་མང་པོ་མཛད་ནས་བཀྲལ་ཞིང་རང་རྒྱ་དུ་གྱི་གཏན་ཚིགས་མ་
 བཤད་དོ། །དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱིས་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྦྲངས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལ་སྟོན་མང་དུ་
 བསྐྱེད་ནས་རང་རྒྱ་དུ་གྱི་གཏན་ཚིགས་འགོད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚོན་མང་དུ་བཤད་དེ། རང་རྒྱ་དུ་འགྲེལ་

བའི་ཤིང་རྟའི་སྐོལ་འབྲེད་པར་མཛད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ་ས་ནི་སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་སྲིད་ལ་སྦྱོན་དེ་རྣམས་མི་འཇུག་པ་དང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཁས་ལེན་པ་ལ་གཞོན་གྱེད་དང་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པ་ལ་བསྐྱབས་གྱེད་མང་དུ་བསྟན་ནས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་དཔུ་མ་ཐལ་འགྲུ་ར་དུ་འགྲེལ་བའི་ཤིང་རྟའི་སྐོལ་འབྲེད་པར་མཛད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་རྣམས་ལ་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་གྲགས་གོ།

དེ་ལྟར་ན་སྦྱོང་བྱུང་ཆེན་མོ་ལས། དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་སྲིད་ཀྱིས་ཅུ་ཤེས་འགྲེལ་བ་མཛད་ནས་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཐལ་འགྲུ་ར་དུ་བཀྲལ་ཞིང་།^{༡༤༡} ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དུ་བསམ་ནས་སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་སྲིད་ཐལ་འགྲུ་ར་པའི་ཤིང་རྟའི་སྐོལ་འབྲེད་དུ་རང་རེའི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་བཞེད་མོད། དེ་ནི་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པར་མ་སོན་ཏེ། སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་སྲིད་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་མ་བཤད་པར་ཐལ་འགྲུ་ར་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་གཞུང་དོན་འགྲེལ་བར་མཛད་མོད་ཀྱང་། དེ་ཙམ་གྱིས་ཐལ་འགྲུ་ར་པའི་ཤིང་རྟའི་སྐོལ་འབྲེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ལུགས་དེ་དང་དེའི་ཤིང་རྟའི་སྐོལ་འབྲེད་དུ་འཛོག་པ་ལ་ལུགས་དེ་འཐད་པའི་སྐྱབས་གྱེད་དང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་དྲང་དུ་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚོན་གསལ་བར་གཏན་ལ་ཡབ་པ་གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྐྱིར་གྱིས་ཤིང་རྟའི་སྐོལ་འབྲེད་དོན་འཛིན་པའི་སྐབས་སུ་ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོ་ལས། དེ་ཡང་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་གཞན་དུ་འདྲེན་པ་ལ་གཞོན་གྱེད་དང་། གཞན་དུ་དྲང་དུ་མི་རུང་བར་དོན་དེར་ངེས་པའི་སྐྱབས་གྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་སྐོལ་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཡབ་པ་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དགོངས་པ་འཚོལ་དགོས་པས།^{༡༤༢} ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱལ་དེ་འདིར་ཡང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་བཤད་སྒྲིང་པོ་རྒྱན་དང་སྦྱོང་བྱུང་ཆེན་མོ་ལས་ཀྱང་ཤིང་རྟའི་སྐོལ་འབྲེད་ཀྱི་དོན་དེ་ལྟར་བཤད་དེ། མངས་གྱིས་དོགས་ནས་མ་གྲིས་སོ། །དེ་ལྟར་ཤིང་རྟའི་སྐོལ་འབྲེད་ཀྱི་དོན་ངོས་ཟིན་ན་རྗེ་བཙུན་བུ་མ་པ་དབུ་མ་པའི་ཤིང་རྟའི་སྐོལ་འབྲེད་དུ་མི་འཛོག་པ་དང་། མགོན་པོ་རྒྱ་སྐྱབས་པོ་ན་དབུ་མ་པའི་ཤིང་རྟའི་སྐོལ་འབྲེད་ཡིན་པ་ཡང་ཤེས་པར་སྐྱོལ། །

གཞན་ཡང་སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་སྲིད་ཀྱིས་ཐལ་འགྲུ་ར་པའི་ཤིང་རྟའི་སྐོལ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་རང་ཉིད་དང་སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་སྲིད་གཉིས་རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཚོན་ཅི་ཡང་མེད་པར་འགྲུ་ར་རོ། །ལེགས་ལྡན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཞེད་པར་ཅིས་མངོན་ཞེན། འདི་ནི་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་གསལ་བར་བཤད་དེ། །ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོ་ལས། ལེགས་ལྡན་ལ་ཡང་སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་སྲིད་དང་རང་ཉིད་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་མི་མཐུན་སྐྱམ་པ་མི་འདུག་གི་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་པ་འོས་མེད་དུ་བྱས་པའི་ལུགས་སུ་སྐྱང་དོ། །དེའི་གནད་ཀྱིས་ཀྱང་རང་ཉིད་དང་སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་སྲིད་གཉིས་ལ་ཚོས་དང་

གང་ཟེག་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པའི་དགག་བྱ་ལ་ཡང་བྱུང་པར་ཡོད་པར་མི་བཞེད་དོ།^{༡༩༩} །ཞེས་གསུངས་
 པའི་སྦྱིར། དེས་ན་ཐལ་འགྲུར་པའི་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་འབྱེད་པ་པོ་དེ་རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་མོ་ཞེས་སྒྲོབ་དཔོན་
 ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གྱིས་བཞེད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ལས་འབྲེལ་མེད་པ་ཅི་ཞེག་སྒྲུབ་ཡོད། ཐལ་འགྲུར་པའི་སྒོལ་
 འབྱེད་ལྷ་བའི་ཞབས་ཡིན་པ་ནི་རྗེ་བདག་ཉིད་ཚེན་པོས། ཚེག་གསལ་ལས་སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་ས་རང་རྒྱུད་
 མི་བཞེད་པ་དང་དབུ་མ་པས་རང་རྒྱུད་བྱ་མི་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་བསྒྲོག་ཚུགས་ལ་གཞོན་བྱེད་མང་དུ་
 བསྟན་ནས་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་བྱེད་ལ།^{༡༩༠} ཞེས་བསམ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་ཁ་ཅིག་ལུང་དེའི་དོན་
 གཞོན་བྱེད་སྟོན་མཁའ་རྒྱ་གྲགས་ཡིན་ལ་སྒོལ་འབྱེད་མཁའ་སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་ས་ཡིན་པར་བཤད་པ་ཡིན་
 མོ། །ཞེས་ཟེར་བའི་ཚེས་འབྲེལ་མེད་པར་སྒོ་གོས་དང་ལྡན་ན་གོ་བར་སྒྲུབ།

འོ་ན་སྟོང་ཐུན་ལས་སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་ས་གྱིས་རྩ་ཤེའི་འགྲེལ་བ་མཛོད་ནས་འབགས་པའི་དགོངས་
 པ་ཐལ་འགྲུར་དུ་བཀའ་བར་གསུངས་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེན། དེ་ནི་སྒྲུབ་བཤད་པ་ལྟར་གཞུང་གི་དོན་འཚན་པ་
 བ་རང་རྒྱུད་གྱི་གཏན་ཚེགས་མ་བཤད་པར་ཐལ་འགྲུར་ཅམ་གྱི་སྒོ་ནས་གཞུང་དོན་བཀའ་བ་ལ་བྱ་ཡི་ཐལ་
 འགྲུར་པའི་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་འབྱེད་དུ་བཤད་པ་མིན་མོ། །འབགས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་འཛིན་
 པའི་རྒྱལ་པོ་ཨི་རྩ་པོ་རྟི་དང་བུམ་ཟེ་ཚེན་པོ་ས་ར་ཉ་ལ་སོགས་པ་བྱོན་ཅིང་དེ་དག་གིས་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་
 སྟོན་པའི་གཞུང་མཛོད་ནང་དབུ་མ་པའི་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་འབྱེད་དུ་མི་འཛོག་པ་དང་། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གྱི་
 སྟོན་དུ་མངོ་སྟེ་སྟོན་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྟ་བ་འཛིན་པའི་སྒོ་བ་དཔོན་དུ་བ་བྲུ་མ་དང་། སྒོ་བ་དཔོན་
 ཞི་བ་འཚོའི་སྟོན་དུ་འབགས་པ་གོལ་སྟེ་ལ་སོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྟ་བ་
 འཛིན་པའི་སྒོ་བ་དཔོན་བྱོན་ཅིང་དེ་དག་གིས་གཞུང་མཛོད་ནང་། དེ་དག་ལུགས་དེ་དང་དེའི་ཤིང་རྟའི་
 སྒོལ་འབྱེད་དུ་མི་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ལེགས་པར་སོམས་ཤིག །མཁས་གྲུབ་ཚེན་པོ་འཇམ་
 དབྱེད་ས་བཞེད་པས་ཀྱང་སྒྲུབ་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་དང་བསྟན་པའི་བཤད་པ་ཚུགས་གཞན་དུ་མཛོད་མོད་ཀྱང་
 རང་གི་དགོངས་པ་ནི་རྒྱ་བ་གྲགས་པ་ཉིད་ཐལ་འགྲུར་པའི་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་འབྱེད་དུ་བཞེད་པར་དེས་ཉེ།
 གྲུབ་མཐའི་རྩ་བར། ལྷ་བས་ལེགས་བཀའ་གྲུབ་མོང་མིན་པར་བསྐྱབས།^{༡༩༡} །ཞེས་དང་། འབྲེལ་བས་
 ཀྱང་། ཐལ་འགྲུར་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བ་ཁོ་ནས་གསལ་བར་བྱེ་བར་བཤད་
 པའི་སྦྱིར་རོ།^{༡༩༢}

དཔལ་ལྡན་དཔའ་བོ་དང་། ལྷའི་བྱང་རྒྱུབ་སོགས་ཀྱང་དབུ་མ་ཐལ་འགྲུར་བར་གསལ་ཉེ། དཔའ་
 བོའི་དོན་དམ་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་བསྐྱོམ་དང་། ལྷ་བྱང་གི་རྣམ་བཞག་རིམ་པ་སོགས་གྱིས་ཤེས་སོ། །རྒྱལ་

སྐྱེས་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷ་ནི་རྒྱ་བའི་ཞབས་དང་མཐུན་པར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་བཞེད་དོ། །མཉམ་མེད་ཚོ་
བོ་ཆེན་པོ་ཡང་དབུ་མ་ཐལ་འགྲུར་པ་ཡིན་པར་ལམ་སྐྱོན་ཅུ་འགྲེལ། དབུ་མའི་མན་དག་ཅུ་འགྲེལ་སོགས་
ཀྱིས་ཤེས་ཤིང་རྗེ་ཡབ་སྐྱེས་ཀྱིས་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་བཤད་དོ།།

དེས་ན་དབུ་མ་བའི་དབྱེ་བ་ནི། ཐ་སྐྱད་འདོད་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་འདོད་པ་
དང་མི་འདོད་པ་གཉིས་སུ་ངེས་ཏེ། དེའི་སྐྱེས་མ་ནི་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་རྒྱ་བའི་ཞབས་རྗེས་འབྲངས་དང་
བཅས་པའོ། །སྤྱི་མ་ནི་ཞི་འཚོ་ཡབ་སྐྱེས་སོགས་སོ་དོན་དམ་པ་སྣོད་པ་ཉིད་ངེས་པའི་ལྷ་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་ཚུལ་
གྱི་སྐོར་ནས་སྤྱོད་རང་རྒྱུད་པ་དང་ཐལ་འགྲུར་པ་གཉིས་སུ་ངེས་སོ།།

རང་རྒྱུད་པ་ལ་མདོ་སྐྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྐྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་
པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། །དེའི་སྐྱེས་མ་ནི་ལེགས་ལྡན་ཡབ་སྐྱེས་དང་སྤྱི་མ་ནི་ཞི་འཚོ་ཡབ་སྐྱེས་སོ། །ཐལ་རང་
གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྲུར་རོ། །འོད་གྱི་མཁས་པ་སྐྱེས་པ་དག་གིས་སྣང་སྣོད་གཉིས་
ཚོགས་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་སྐྱེ་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུང་པ་དང་། སྣང་བ་ལ་སྐྱོས་པ་རྣམས་པར་བཅད་པ་ཅམ་
དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་རབ་ཏུ་མི་གནས་པར་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་དབུ་མ་པ་གཉིས་སོ་ཞེས་ཐ་སྐྱད་བྱེད་པ་ལ་
རྟོག་ལོ་ཆེན་པོ་སྐོར་ལྡན་གེས་རབ་ཀྱི་སྤྱི་ངེས་ཡིག་བདུད་ཅིའི་ཐིགས་པ་ལས་དོན་དམ་འདོད་ཚུལ་གྱི་སྐོར་ནས་
གཉིས་སུ་བཞག་པ་ནི་རྣོངས་པ་རོ་མཚར་སྐྱེད་པའི་རྣམས་བཞག་གོ་^{༡༩} །ཞེས་འགོག་པར་མཛད་དོ། །རྗེ་
བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཀྱང་རྟོག་ལོ་ཆེན་པོའི་གསུང་དེ་གི་ན་ཏུ་ལེགས་ཏེ། རིགས་ཤིང་རྗེས་དབག་གིས་
གཞལ་བའི་དོན་ཅམ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པའི་དབུ་མ་པ་སུ་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། ^{༢༠} །ཞེས་
གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་སྐྱེ་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུང་པའི་དོན་དེ་ལྟར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་
བཤད་པ་ཡིན་གྱི་སྤྱིར་དབུ་མ་པ་ལ་སྐྱེ་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུང་པ་དང་རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་ཐ་སྐྱད་ཅམ་མི་འཐད་
པར་བཞེད་པ་མིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཐ་སྐྱད་ཅམ་ནི་སྤྱོད་དཔོན་དཔའ་བོས་དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་
པའི་ཡི་གེ་ལས་གསལ་བར་བཤད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་འོ་ར་བཟང་རྒྱ་མཚོས་གསུངས་པ་ནི་
ལེགས་སམ་སྐྱེ་སྐྱེ། ^{༢༡} འདི་དག་གི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པར་བྱ་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་རེ་ཞིག་བཞག་གོ།

ཞར་ལ་བྱུང་བའི་རྣམས་བཞག་པཤད་པ།

གཉིས་པ་ཞར་ལ་བྱུང་བའི་རྣམས་བཞག་པཤད་པ་ནི་འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འོན་དབུ་སེམས་ཀྱི་
ཤིང་རྟའི་སྐོར་ཆེན་པོ་འདི་དག་གངས་ཅན་གྱི་སྤོངས་སུ་ཡང་དབྱེ་བ་སྐྱེར་བཤད་པ་འདི་ཅམ་དུ་ཟད་དམ།

འོན་ཏེ་འདི་དག་ལས་གཞན་དབྱེ་བའི་རྣམ་བཞག་མང་དུ་ཡོད། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། གངས་རིའི་
 ལྗོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཐའི་ཐ་སྟད་འདིར་མ་བཤད་པ་མང་དུ་ཡོད་པའི་སྲིད་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་མི་
 འཐད་དེ། འདི་དག་ལས་ཚུལ་གཞན་དུ་འཆད་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་པར་མི་རུང་ལ། ཚུལ་
 གཞན་མ་ཡིན་ན་ནི་གྲུབ་མཐའི་ཐ་སྟད་གཞན་དུ་སྐྱབ་པ་དོན་མེད་པའི་སྲིད་རོ་ཟེར་ན།

འདི་ལ་ཚུང་ཟད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་བོད་ཀྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཐ་སྟད་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་
 ཡོད་པ་རྣམས་ནི་བྱེ་བྲག་སྐྱབ་པའི་སྟེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ལྟར་ཡུལ་གྱི་མིང་དང་སློབ་དཔོན་གྱི་མིང་ལས་བཏགས་
 བ་ཡང་སྤང་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་བཀྲ་གྲུབ་པའི་ལས་གདམས་པ་སྐྱ་པའི་ལྷན་གྱིང་དེ་ཉིད་གཙོ་བོར་ཉམས་
 སུ་ལེན་པ་ལ་གདམས་པ་དེའི་མིང་གིས་གྲུབ་མཐའ་ཟུར་བར་བཏགས་པ་ཡང་སྤང་བས། འཕགས་ལུལ་གྱི་
 ཐེག་ཆེན་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་པ་ལྟར་ལྟར་བའོ་ནའི་སློ་ནས་གྲུབ་མཐའི་མིང་བཏགས་པའི་དེས་པ་མི་སྤང་རོ།།

དེ་ཡང་དཔེར་བརྗོད་ན་ཡུལ་གྱི་སློ་ནས་མིང་བཏགས་པ་ས་སྐྱབ་པ་འབྲི་གྲུང་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གིན་
 ཏུ་མང་ཞིང་། སློབ་དཔོན་གྱི་སློ་ནས་མིང་བཏགས་པ་ཀམ་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གདམས་པའི་སློ་ནས་མིང་
 བཏགས་པ་རྫོགས་ཆེན་པ་ལྷག་ཆེན་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འོ། །འོན་ཀྱང་འདིར་ནི་ལྟ་བའོ་ནའི་བྱང་པར་ལ་
 དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཡིན་ཞིང་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བོད་དུ་བསྟན་པ་སྐྱ་དར་གྱི་དུས་སུ་རྒྱལ་བའི་རིང་
 ལུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བཤད་སྐབས་ཆེས་ཆེར་དར་བ་ནི་ལྟ་བཅོན་པོ་ཁྱི་སྲོང་ལྟེ་བཅོན་གྱི་དུས་ཡིན་
 བར་འདུག་ལ། དེའི་ཚེ་ཡང་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྲུང་གནས་དང་། རྟལ་ས་འཆང་རྣམ་ཀའི་དང་། བེ་
 མ་ལ་མི་ཉ་དང་། སངས་རྒྱས་གསང་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་གར་བའི་བཀྲ་གྲུབ་དུ་མ་ཞིག་ཕྱོད་ཀྱང་དམ་པའི་
 ཆོས་འདུལ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་དབུ་མའི་བར་གྱི་བཤད་པའི་ཁུར་བསྐྱམས་ཏེ་འཆད་ཉན་དར་བར་མཛད་པ་
 པོ་ནི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་འཚོ་ཡིན་པར་སྟོན་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་པ་དག་ལས་གསལ་བར་སྤང་རོ།།

སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྲུང་གནས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལྟ་སྟེན་རྣམས་དམ་ལ་བཏགས་གིང་རྒྱལ་པོ་
 ཡལ་སྐས་སོགས་སློབ་མ་ཉུང་འདུས་ལ་གསང་སྟགས་ཀྱི་དབང་དང་གདམས་པ་གནང་ཞིང་། རྣམ་ཀའི་དུས་
 ཀྱང་ཡོ་གཞོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་ལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་སོགས་མཛད་སྤང་རོ། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་གིས་
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་མོའི་བཤད་པ་སོགས་མཛད་པའི་གཏམ་མི་སྤང་ལ་སྟགས་སྟོགས་ཀྱང་དེ་དུས་
 བཀའ་ལོན་ཏུ་དམ་པར་འདུག་པས་ཁྲུབ་གདལ་ཆེ་བར་མ་མཛད་སྤང་རོ། །ལྟ་སྟེན་ཀྱང་ལྟ་བཅོན་པོའི་
 བཀའ་ལྟུང་གིས་ལྟ་བ་དང་སློབ་པ་ནི་མཁན་པོ་རྩོ་རྩི་སུའི་ལུགས་བཞེན་དུ་གྱིས་གིག་ཅེས་ཁྱིམས་
 བསྐྱུགས་པར་བཤད་སྤང་རོ། །དེ་ལྟར་ན་མཁན་ཆེན་ལོ་འཚོ་ནི་འཕགས་པ་གྲུའི་རྗེས་འབྲང་གི་གིང་རྟ་

ཆེན་པོ་ཚུངས་མེད་ཡིན་པས་དེ་དུས་ཀྱི་ལྷ་བའི་ལྷ་སྐྱབ་ཡུགས་ཀྱི་ལྷ་བ་ལས་མ་འདས་སོ། །མཁན་སྐོབ་གཉིས་ཀའི་སྐོབ་མ་ལོ་རྩལ་བཞེན་པོ་ཡེ་ཤེས་སྡེའི་ལྷ་བའི་བརྗེས་བྱུང་ལས་ཀྱང་སྐྱབ་ཡུགས་གཙོ་བོར་མཛད་ཅིང་དེ་ལས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་སྡོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ཡུགས་རི་ལྷ་བ་བཞིན་བྱས་སྐྱུང་ངོ་། །

དེ་རྗེས་སྐོབ་དཔོན་ཕྱིར་ལོག་ཞིང་མཁན་ཆེན་འདས་པའི་རྗེས་སུ་རྒྱུད་མཁན་པོ་རྣམས་མ་ཉལ་ན་ཞེས་བྱ་བས་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་ལྷ་བ་གཙོ་བོར་སྐོབ་པའི་བརྟན་བཙུགས་མང་དུ་བརྒྱུགས་ནས་རང་གི་ཡུགས་སྡེལ་བས་རྒྱལ་བའི་བཙུན་མོ་འབྲོ་བ་བྱུང་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་བོད་ཀྱི་མི་མང་པོ་ཞིག་དེའི་ཚོས་ཡུགས་ལ་ཞུགས་པར་གྱུར་དོ། །དེ་ནས་ལྷ་བཙུགས་པོས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པའི་ཡུགས་དེ་སྐྱུར་གྱི་མཁན་པོའི་ཡུགས་དང་མ་མཐུན་ཞིང་བོད་མང་པོ་དག་སྐྱོར་ལ་གཤེལ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ཚོས་ཡུགས་རྣམ་དག་མིན་པར་གཟིགས་ནས་མཁན་པོའི་བཀའ་ཆེམས་ལྟར་སྐོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཀམ་ལ་གྱི་ལ་སྐྱུན་དངས་སོ། །སྐོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དེས་རྒྱུད་མཁན་པོ་ལྷུང་དང་རིགས་པའི་སྐོབ་ནས་ལེགས་པར་ཚར་བཅད། དབུ་མའི་སྐོམ་རིམ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟུགས་པའི་བརྟན་བཙུགས་མང་དུ་བརྒྱུགས་ཏེ་འཆད་ཉན་གྱིས་ཡུགས་དྲི་མ་མེད་པ་དར་བར་མཛད། དེའི་ཚེ་ཡང་རྒྱལ་བོས་ད་ཕྱིན་ཆད་ལྷ་བ་སྐོབ་དཔོན་སྐྱབ་ཀྱི་ཡུགས་ལྟར་བྱ་དགོས་ཤིང་རྣམས་ཀྱི་ཡུགས་ལྟར་བྱེད་པ་ལ་ཆད་པས་གཙོ་བོ་ཞེས་དྲིལ་བརྒྱུགས་པར་སྐྱུང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་བརྟན་པ་སྐྱུར་པ་ལ་སེམས་ཅམ་པའི་ཡུགས་འཛིན་པའི་བརྗེས་ཏེ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་བྱོན་མོད་ཀྱང་། གཙོ་བོའི་ཞིབ་འཚོ་དང་ཀམ་ལ་གྱི་ལའི་ཡུགས་ཡིན་པས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷ་བ་ཉིད་དར་སོ་གིན་ཏེ་ཆེ་བར་སྐྱུང་ངོ་། །

བརྟན་པ་ཕྱི་དར་ལ་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་པཏ་བྱུང་དུ་མ་བརྟེན། རྣམས་མཚོན་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་སྐོར་མང་དུ་སྐྱུངས། བཀའ་བརྟན་བཙུགས་ཀྱི་འགྲུར་མང་དུ་མཛད་དེ་འཆད་ཉན་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་ཤིང་ལྷ་བའི་རབ་རྒྱ་མི་གནས་པའི་དབུ་མ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །ལོ་ཆེན་འདིས་སྐྱུ་དཀར་རྒྱལ་བཏུ་ལ། རྣམས་ཀྱི་ལོག་སྐོབ་པ་རྣམས་ཚར་བཅད་དེ་བརྟན་པ་རྣམ་པར་དག་པས་ཁ་བའི་བ་རྣམས་ལ་སྐྱུ་དྲིན་གྱིས་ཁྱབ་པར་མཛད་དོ། །ལྷ་སྐྱུ་མ་ལེ་ཤེས་འོད་དང་བྱུང་རྒྱུ་བའོད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་རྣམས་པ་རྗེས་ཚོས་བ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟན་པ་དྲི་མ་ཅན་དུ་བྱས་པ་མ་བཟོད་པར་དཔལ་མཉམ་མེད་རྫོབ་པོ་ཆེན་པོ་དྲི་བུ་ཀམ་ལ་གྱི་རྣམས་ཀྱི་བྱུན་བྱུན་དངས་བརྟན་པའི་དག་ཐེར་མཛད་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་བྱུང་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་སྐོབ་མ་ལ་སོགས་པ་མཛད་དེ། རྒྱལ་བའི་བརྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རྒྱལ་བ་ཉིད་དང་མཚུངས་པའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་ཁྱབ་པར་མཛད་དོ། །མཉམ་མེད་རྫོབ་པོ་འདི་ནི་ལྷ་བ་དབུ་མ་ཐལ་འགྲུར་པའི་ཡུགས་ལ་གཙོ་བོར་མཛད་དེ།

སྤོང་ཉིད་གང་གིས་རྟོགས་ཞེས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལུང་བསྟན་ཅིང་། །ཚོས་ཉིད་བདེན་པ་གཟིགས་
པ་ཡི། །སྤྱི་བུ་པོ་མ་རྒྱ་གྲགས་ཡིན། །དེ་ལས་བརྒྱད་པའི་མན་ངག་གིས། །ཚོས་ཉིད་བདེན་པ་རྟོགས་
པར་འགྲུལ། །། །ཞེས་ལྷན་བ་གྲགས་པའི་ལྷགས་གཙོ་བོར་མཛད་དོ།།

རྩོམ་པོ་དེ་དུ་ལེབས་ནས་བོད་སྟོན་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་ལྷ་བའི་རྟོགས་པ་སྤུལ་བ་ལ་རྩོ་བོ་
ཐུགས་མ་དགུས་ནས་ལྷ་བ་རྩོ་བུར་ཡང་རུང་། ལྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱོམ་ཞིག་བྱ་བ་གསུང་སྟེ། ལྱིས་
སྤྱི་བུ་པོ་མ་རྟོན་པས་སྤྱི་བུ་དཔོན་རྒྱ་གྲགས་ལྷགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྤུལ་བས་རྩོ་བོ་ཐུགས་དགུས་ནས་ཐུག་
ཐུགས་ཀར་ཐལ་མོ་སྤྱུར། རོ་མཚར་མེ། ད་ལྟ་རྒྱ་གར་གར་ལྷོགས་ན་ལྷ་བ་འདི་འོན་འཛིན་ཞེས་གསུངས་
སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྩོ་བོ་ཚེན་བོ་ལས་བརྒྱད་པའི་བཀའ་གདམས་པ་ཞེས་རྣམས་ཐར་གཅོང་མའི་མཐར་ཐུག་པ་
རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་པོ་ཉི་བ་མོགས་སྤྱི་མཆེད་གསུ་མ་དུ་གྲགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་
རིམ་དང་གསུང་སྟོན་སྤྱི་བུ་པོ་ལྷ་བ་རྒྱ་གྲགས་ལྷགས་དང་མཐུན་གསུ་མེ་བར་འབྱུང་དོ།།

རྩོག་པོ་ཚེན་བོ་ཡབ་སྲས་ནི་ལེགས་ལུན་འབྱེད་དང་རྒྱ་བའི་ཞབས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ཁུངས་སྤྱི་
དངས་པ་མང་དུ་སྤྲང་ནའང་ལྷ་བ་སྤྱི་བུ་ལི་འཚོ་ཡབ་སྲས་དང་མཐུན་གསུ་མེ་བར་སྤྲང་དོ། །གསེར་གླིང་
པ་ལས་བརྒྱད་པའི་སྤྱི་བུ་པོ་ལགའ་ཞིག་གི་ལྷ་བའི་འགྲོས་ནི་སེམས་ཙམ་རྣམས་རྩུབ་པའི་ལྷགས་དང་མཐུན་
པར་སྤྲང་དོ། །འོན་ཀྱང་རྩོ་བོ་འབྲངས་པལ་མོ་ཚེས་རྒྱ་གཞུང་དེ་དག་གི་དོན་མ་འདྲེས་པར་འཆད་ཤེས་པ་
དགོན་པར་བྱུང་འདུག་གོ།

རྩོ་མོ་ནང་པར་གྲགས་པའི་ལྷ་བའི་ཁུངས་གཏུགས་ས་ནི་གངས་ཉེ་སའི་འགྲམ་དུ་སྤྱེས་པའི་ལྷ་བ་
ཚེན་ལུ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིང་པེ་འཛིན་དང་མངོན་ཤེས་ཐར་ཐོར་ཡོད་པ་ཞིག་བྱུང་འདུག་པ་དེ་ཡིན་པར་གྲགས་
གིང་། དེས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཡིག་ཆ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་བྱས་སོ། །ལྷགས་དེ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་པོ་ནི་ཀུན་
མཁེན་དོ་ལ་བོ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་ཡིན་པར་འདུག་ཅིང་། རོ་ནང་ཀུན་དགའ་གོ་ལ་མཚོག་སོགས་ཕྱིས་སྤྱི་
ཡང་རྒྱད་འཛིན་མང་ཙམ་བྱུང་འདུག་གོ། །དེའི་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་བ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་གྲུབ་པ་རང་དབང་པའི་
རྟོག་པ་ཡིན་པར་འདོད་ཅིང་། སེམས་ཙམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་དལ་ཁམས་བདེ་ར་གཤེགས་སྤྱི་བུ་པོ་རྟོག་
བརྟན་ཐེར་རྒྱག་མཚན་སྤུ་རུ་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་མཚན་པ་རང་ཆས་སྤྱི་ཡོད་པ་ཞིག་ཏུ་འདོད་དོ། །འདི་ནི་དབུ་
སེམས་ཀྱི་གིང་རྟོ་ཚེན་བོ་མཐའ་དག་གི་ལྷགས་ལས་སྤྱི་རོ་ལ་རྒྱ་ལྷུང་པ་ཞིག་སྟེ། ཡར་འགྲོག་པ་རིན་ཚེན་རྟོག་
རྩོ་རེད་མདའ་བ། རྩོ་བདག་ཉིད་ཚེན་བོ་ཡབ་སྲས་སོགས་གངས་ཙམ་གྱི་མཁས་པའི་ཡང་ཕེ་རྣམས་ཀྱིས་
ལུང་རིགས་བརྒྱ་ཐུག་གིས་འགོག་པར་མཛད་དོ།།

ཚོད་དུས་ཀྱི་ཀུན་མཁུན་ཆེན་པོ་ལྟོན་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་མཐའ་དག་ལ་
 སྐྱུངས་པའི་མཁས་པ་འགྲན་ལྷན་མེད་པ་ཡིན་འདུག་ཅིང་། རང་ཡུགས་ཀྱི་ལྟ་བའི་བཤད་པ་ནི་བཀའ་
 གདམས་པ་དང་མཐུན་ཤིང་ཆེ་བའི་གཞུང་ལ་གཙོ་བོར་མཛད་དོ། །གཞན་ཡང་སྟོན་གྱི་དུས་སུ་ལོ་
 ལྷོ་བ་ཆེན་པོ་པ་ཚབ་ཉི་མ་གྲགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གསུམ་སྐྱུངས་ཏེ་བརྗེ་ཏེ་གསེར་གྱི་གོ་
 ཆ་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱབ་དྲངས། དབུ་མའི་བརྟན་བཅོས་མང་དུ་བསྐྱར་ཅིང་འཆད་ཉན་མཛད། པ་ཚབ་སུ་བཞིར་
 གྲགས་པ་སོགས་སྟོབ་མ་མང་དུ་བྱོན། བོད་དུ་སློབ་དཔོན་ལྷན་བ་གྲགས་པའི་ཡུགས་ཀྱི་དབུ་མའི་བཤད་པ་
 བེ་འདི་ལས་མང་དུ་འཕེལ་སྐྱང་དོ། །

འགོས་རིན་པོ་ཆེ་ལྟག་པ་ལྟས་བཅས་ནི་རྒྱ་གར་དུ་ལན་བཅུ་གཉིས་བྱོན། པའ་གྲུབ་བདུན་ཅུ་དོན་
 གཉིས་ལ་གཏུགས། རྒྱ་དུ་བཤད་པ་ཡང་མང་དུ་མཛད་སྐྱུང་ཞིང་ལྟ་བུ་ཡང་དབུ་མའི་ཡུགས་ལ་གཙོ་བོར་
 མཛད་དོ། དེའི་གསུང་རབ་རྣམས་ལས་ཐལ་རང་གང་ཡིན་བརྟག་དཀའ་བར་སྐྱང་དོ། །ལོ་ལྷོ་བ་ཞེ་གང་
 འཁོར་ལོ་གྲགས་ལ་སོགས་པ་ལོ་ཆེན་མང་པོ་ཞིག་ནི་པའ་ཆེན་ཨ་ལྷ་ཡའི་སློབ་མར་སྐྱང་བས་ལྟ་བུ་ཡང་དེ་
 ལ་བརྗེན་ནམ་སྐྱམ་ཏེ་གསལ་བར་བཤད་པ་མི་སྐྱང་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྩ་འབྲོ་གཉན་གསུམ་སོགས་ལོ་ཆེན་
 ཐལ་མོ་ཆེ་ཡང་རང་ཉིད་དབུ་མ་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཁོ་ནར་སྐྱང་ཞིང་ཐལ་རང་གང་ཡིན་སོགས་བརྟག་
 དཀའ་བར་སྐྱང་དོ། །

འབྲོག་མི་ཤུ་ཡེ་ཤེས་གྱིས་རྒྱ་གར་དུ་བྱོན། སློབ་དཔོན་བེར་མ་པའི་སློབ་མ་འོ་མ་བེ་ཏེ་རུ་ཀའི་
 རྒྱ་དུ་འཛིན་སློབ་དཔོན་མི་སྐྱབ་ལྷན་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་ཀྱི་སློབ་མ་སློབ་དཔོན་དཔའ་བོ་རྩོ་རྩོ་ལས་ཀྱི་རྩོ་
 རྩོ་རྒྱུད་གསུམ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་གསལ། རྒྱ་གར་དུ་ལོ་བཅུ་གཉིས་བཞུགས། བོད་དུ་
 སེབས་ནས་སྐྱགས་དར་བར་མཛད། སྤྱིས་བརྗེ་ཏེ་ག་ཡ་རྟོར་ལ་གཏུགས་ཏེ་མ་རྒྱུད་སྐྱོར་ལ་སྐྱུངས་པར་སྐྱང་
 ཞིང་། ས་སྐྱ་པའི་ཚོས་སྐྱོར་རྣམས་ཀྱང་འདི་ནས་བརྒྱུད་པ་མང་བར་སྐྱང་དོ། །ལམ་འབྲས་པ་རང་ཡུགས་
 ཀྱི་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱང་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་བཤད་འདུག་ལ། ལྟ་བའི་རོ་སློབ་རྒྱལ་ཡུགས་གཞན་དང་
 ཅུང་མི་འདྲ་བར་སྐྱང་སྟེ། སྐྱགས་ཀྱི་གདམས་བཀའ་དང་འབྲེལ་བའི་རོ་སློབ་རྒྱལ་དུ་སྐྱང་ཞིང་། གསལ་སྟོང་
 ཟུང་འཇུག་གི་ལྟ་བུ་གྲགས་སོ། །འོན་ཀྱང་གྲུབ་ཆེན་བེར་མ་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་སྟེན་ཐལ་འགྲུར་པ་ལས་
 མ་འདས་མོད། རྩོ་འབྲངས་རྣམས་ཀྱི་བཤད་རྒྱལ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་དེས་སོ། །གནས་ལྟ་རིག་པའི་
 པ་རྗེ་ཏེ་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་པས་ཀྱང་སྐྱགས་སྟོགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཁོ་ནར་སྐྱང་ཞིང་
 མདོ་སྟོགས་ཀྱི་ལྟ་བུའི་བཤད་པ་རྣམས་ནི་རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་དབུ་མ་པ་ལ་བསྐྱགས་པ་ཆེ་བར་འདུག་གོ།

ཞིག་སྟེ། དེ་ཉིད་གྱིས་འཚོ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བརྟུ་བ་ལས། རྣམ་བཅས་མ་ཡིན་རྣམ་མེད་མིན། །སྤྲོ་མའི་དག་གིས་མ་བརྒྱུན་པའི། །དབུ་མ་འང་འབྲིང་བོ་ཙམ་ཡིན་ནོ།^{༡༡} །ཞེས་སེམས་ཙམ་རྣམ་བཤེན་རྩུབ་གཉིས་ཀས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་དོན་རྟོགས་པ་མིན་པ་དང་། དབུ་མ་པ་ལ་འང་སྤྲོ་མའི་མཁ་དག་གིས་མ་བརྒྱུན་པའི་དབུ་མ་པ་ནི་དབུ་མ་འབྲིང་བོ་ཡིན་པར་གསུངས་པ། །སྤྲོ་མའི་གདམས་དག་ནི་དཔལ་ལྷན་སྒྲུབ་པའི་ཞབས་གྱི་གདམས་དག་ཁོ་ན་ཡིན་པར་དེ་ཉིད་གྱི་དངོས་གྱི་སྒྲོབ་མ་པ་རྩྱེ་ཏ་ལྟར་ཅིག་སྦྱེས་པའི་དོ་རྗེའི་འགྲེལ་བ་ལས་བཤད་དོ།།

པམ་ཚེན་ནུ་རོ་བ་ཡང་དཔལ་ལྷན་སྒྲུབ་པའི་ཡུགས་ཁོ་ན་འཛིན་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་གྱི་རྒྱུད་སྦྱི་མའི་འགྲེལ་བར། སྦྱི་མའི་རྒྱུད་གྱི་འགྲེལ་བ་འདི། །སྒྲོན་མ་གསལ་བའི་རྗེས་འབྲངས་ནས། །སྤྲོ་སྦྱབ་མན་དག་བཤད་པ་ཡིན།^{༡༢} །ཞེས་དང་། །སྒྲོབ་དཔོན་སྤྲོ་སྦྱབ་འཕགས་པ་ལྟ། །སྤྲོ་ཡི་བྱང་རྩུབ་ཤུག་འཕེལ། །སྒྲོབ་བྲག་གསལ་པ་ལ་སོགས་པའི། །མན་དག་རིམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས།^{༡༣} །ཞེས་གསུངས་པའི་སྦྱིར་དང་། །ལྟ་བའི་བཤད་པ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་སྦྱང་བའི་སྦྱིར་རོ། །དེའི་སྦྱིར་སྒྲོན་དང་སྦྱིས་གྱི་རྟོག་གོ་བ་ཁ་ཅིག་མི་ཉི་པ་སེམས་ཙམ་པ་ཡིན་ཏེ། །ཤེད་པའི་སྒྲོབ་མ་ཡིན་པའི་སྦྱིར། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་སོངས་སྦྱིས་པའི་དོ་དང་མཚུངས་པས་དོར་བར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལྟར་ན་གྲུབ་དབང་མར་པའི་ལྟ་བུ་དབུ་མ་པ་ཚེན་བོ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་གདོན་མི་ཟེའོ། །འོན་ཀྱང་མར་བ་ནས་བརྒྱུད་པའི་གདམས་དག་རྣམས་སུ་སེམས་ཙམ་ཡུགས་དང་མཐུན་པའི་བརྟེན་སྦྱོང་ཡུགས་ཀྱང་མཛད་མོད། དེ་ནི་སྦྱར་བཤད་པ་ལྟར་རྗེ་མར་པ་ལ་སྤྲོ་མ་པར་གྲུབ་ཡང་མང་ཞིང་དེ་ནས་བརྒྱུད་པའི་གདམས་པ་ཡང་མང་བར་འདུག་པས། །སྤྲོ་མ་མར་བ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ལྟ་བུའི་གདམས་པ་ཡིན་ཚད་དབུ་མ་པའི་ཡུགས་ཡིན་མི་དགོས་སོ། །རྗེ་བརྩམ་མི་ལ་རས་པའི་མགྱར་འབྲུམ་དུ་ཡང་ཚོ་རིང་མ་ལ་གདམས་པ་སོགས་ལས་འབྱུང་བའི་ལྟ་བུའི་གསུང་རིས་ནི་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པར་འདུག་ཅིང་། །རྗེ་བདག་ཉིད་ཚེན་པོས་ཀྱང་མགྱར་དེའི་དོན་དབུ་མ་པ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་སོ།། །ཡང་གསུང་མགྱར་འགའ་ཞིག་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་དོ་སྦྱོང་མཛད་འདུག་ཅིང་དེ་དག་ལ་ཡང་དབུ་སེམས་གྱི་ལྟ་བུའི་བཤད་ཡུགས་ཅི་རིགས་པར་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ཀྱང་བསྟན་པ་སྦྱིའི་རྣམ་བཞག་གི་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་མིན་སྦྱིན་ཐད་ཀ་ཐད་ཀའི་ལྷ་བོ་དེའི་སྒོ་དོ་དང་འཚོམ་པའི་ལྟ་སྒོམ་སྦྱོང་བ་རེ་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་གྲུབ་ཚེན་དེ་དག་གི་ཤེས་ཚད་མཐའ་དག་མི་དེ་ལ་བཤད་དགོས་དོན་མེད་པ་དབང་བོ་རྣལ་པོས་ཀྱང་ཤེས་རུས་སོ།།

རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་ཐ་སྦྱང་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་ཤེད་པས་སེམས་ཙམ་རྒྱུན་དུ་བཤད་མོད་པ་ཀའ་རྒྱུད་

པའི་རྣལ་འབྱོར་བཞི་ལ་སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་དེས་པ་མི་སྣང་ངོ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་
 གདམས་ངག་གི་མིང་འདོགས་གྲགས་ཆེ་བར་མཛད་པ་པོ་ནི་མཉམ་མེད་སྐམ་པོ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་
 གསུང་ལས་ལྷ་བའི་ངོ་སྤྲོད་ལ་མར་སྤྱིན་ཐེག་པའི་ལྷགས་དང་སྤྲུགས་ཀྱི་ལྷགས་གཉིས་འབྲུང་ཞིང་དེ་གཉིས་
 ཀྱི་ལའང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གདམས་ངག་གི་མིང་འདོགས་པར་མཛད་དོ། །ལར་སྤྱིན་ཐེག་པའི་ལྷགས་ལ་
 རྣམ་ཉིད་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་གསུངས་པ་ཡོད་ཚུལ་སོགས་མདོ་ལུང་མང་དུ་དྲངས་ནས་བསྐྱབས་པའི་བརྟན་
 བཅོས་ཀྱང་མཛད་སྣང་ངོ། །ལག་མོ་གྲུབ་པ་དོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ་དང་། འབྲི་ཁྲུང་རྒྱ་ར་རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་ཀྱང་དེའི་
 རྗེས་སུ་འབྲངས་པར་སྣང་ཞིང་འདི་དག་ཀྱང་སྣང་སྤྱོད་གས་རྟེན་འབྲེལ་ལ་གཙུག་གས་ཆེ་བར་མཛད་ཅིང་སོ་
 སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབྱེད་པ་མི་འདོར་བའི་ལྷགས་སུ་སྣང་ངོ། །འོན་ཀྱང་འདི་དག་གི་བཀའ་
 འབྲུམ་རྣམས་སུ་སློབ་མ་མཁས་པ་དང་མི་མཁས་པ་དུ་མས་ཟློན་གྱིས་ཉག་ཉོག་མང་པོ་བརྒྱལ་འདུག་པ་ལ་
 ཡིད་བརྟན་མི་སྣང་ངོ། །དཀར་པོ་ཆེག་སྤུབ་ཅེས་པའི་མིང་ནི་ཞང་ཆལ་བ་ཡན་ཆེད་དུ་དར་རྒྱས་ཆེ་རྒྱ་མེད་
 ཅིང་། ཞང་ཆལ་བས་དཀར་པོ་ཆེག་སྤུབ་ལ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་བརྟན་བཅོས་ཀྱང་མཛད་དོ། །འཇམ་མགོན་
 ས་སྐྱ་བཀ་ཆེན་གྱིས་དགག་པ་མཛད་ལྷལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡང་འདི་ཡིན་པར་སྣང་ངོ། །ཕྱིས་ཀྱི་རང་གཞན་མང་
 པོས་ཀྱང་འདི་སྤྱོད་ལ་དགག་པ་མང་དུ་མཛད་པར་འདུག་ལ། ཞང་ཆལ་བ་རང་གི་བཞེད་པ་ལ་ཅི་ཡང་
 ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་སྤྱོད་གས་གནས་པ་ཡིན་ན་དགག་པ་དེ་དག་གཞན་དུ་འགོ་བར་སྣང་སྟེ། ཞེབ་པར་སློབ་
 འདོད་དོ། །

དེ་ལྟར་ན་བདག་གིས་གོང་དུ་བཤད་པ་འདི་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་གྲུབ་མཐའི་ཁྲུངས་གཏུགས་
 ས་གང་ཡིན་རྣམས་རྩད་བཅད་ནས་བྲིས་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་རྩོད་མེད་
 ལ་གཏུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མཁས་པ་དེ་དང་དེའི་ལྷ་བའི་བཞེད་པ་རྩད་བཅད་པའི་དེས་པ་མི་སྣང་ལ།
 རྩད་བཅད་ཀྱང་པར་གྲུབ་པ་དེ་དག་གིས་དྲི་བ་པོའི་སློབ་པོར་འཆོམས་པའི་ལྷ་སློབ་ཀྱི་གནད་ཅིག་སྟོན་པ་མ་
 གཏོགས་རང་གི་མཐུན་ཚད་དེ་ལ་བཤད་པའི་དེས་པ་མི་འདུག་སྟེ། ཚུལ་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བཤེས་
 གཉེན་བཟང་པོ་དག་གི་རང་ཚུལ་ཡིན་གྱི། གསྐམ་ཁོག་པ་རེའི་ཡོན་ལ་རང་གི་ཤེས་ཚད་རྣ་བ་སྣམ་སྣམ་དུ་
 སྤྲོ་བའི་ད་ལྟའི་འཆད་པ་པོ་རྣམས་དང་མི་འདྲའོ། །དེའི་སྤྱིར་རྗོན་ལྷགས་དང་ཕྱིས་ཀྱི་སྤྲུག་ཚང་ལོ་རྒྱུ་བ་
 ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་གྱི་ལྷ་བའི་ལྷགས་གཉིས་མ་གཏོགས་སྟོན་གྱི་མཁས་གྲུབ་ལ་ལོ་ཆེའི་ལྷ་བའི་གདམས་
 པ་རྣམས་ལ་ཁྲུངས་གཏུགས་ས་རྒྱ་གར་གྱི་པར་གྲུབ་རེ་ཡོད་པར་འདུག་མོད། དེ་དག་གི་སློབ་འཛིན་པ་
 རྣམས་ལས་ཁ་ཅིག་ནི་མྱོང་བ་ཐར་སྤུན་ཡོད་ཀྱང་རིགས་པ་མི་ཤེས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ནི་རྩད་ཟུངས་

ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་ཁྱད་པར་མ་བྱེད་པ་དང་། ལ་ལ་ནི་ཟེར་སྒྲོམ་སྒྲོམ་སྒྲོམ་འདོད་ཀྱང་ཚིག་རིས་ཅམ་ཡང་
སྒྲོམ་མ་ཤེས་པ་དང་། སལ་མོ་ཆེ་ནི་གདམས་པ་མཐོང་ཚད་རང་ཡུགས་ཀྱི་གདམས་པར་བསྐྱེ་བ་སོགས་
བརྗོད་པར་དཀའ་བའི་རང་ཚུལ་མང་དུ་སྣང་ངོ་།།

རྗོན་པའི་ལྷ་བ་ནི་རང་མལ་ནས་སྒོ་བྱུར་དུ་བརྗོད་པའི་ལྷ་བ་ཞིག་ཡིན་པར་འདུག་ཅིང་མཁས་
གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་སྐྱོད་གཏུགས་ས་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །སྐྱེ་ཚང་བས་མ་དབྱེད་པ་དང་ཅུང་ཟད་དབྱེད་པ་དང་གིན་ཏུ་
དབྱེད་པའི་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་ནས་གནས་སྐབས་སྐྱེ་མ་སྐྱེ་མས་སྐྱེ་མ་སྐྱེ་མ་འགོག་པའི་ལྷ་བ་ཞིག་
བཤད་པ་ནི་ངོ་མཚར་ཏེ། རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ལ་སྐོལ་བ་གཞན་གྱིས་འགལ་བ་བསྐྱིགས་མི་དགོས་པར་
རང་ཉིད་གྱིས་བཞག་པའི་བདེན་གཤིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་རང་ཉིད་གྱིས་བཞིག་པར་སྣང་བའི་སྦྱིར་ལོ། །ངང་
ཚུལ་འདི་ལྷ་བ་གྲུར་ཀྱང་ཚོད་མེད་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཞན་ལ་འགལ་བ་བསྐྱིགས་པའི་ངལ་བ་བསྐྱེན་པ་ནི་
དམ་པ་དག་གིས་མཚོག་ཏུ་སྦྱིང་བརྗེ་བའི་ཡུལ་ཁོ་ནའོ། །གཞན་ཡང་ཞང་སག་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོན་གྱི་
དབྱེ་མ་པར་ཁས་འཆེས་པ་དག་གིས་ཀྱང་ལྷ་བའི་གནད་ལ་ལོ་ར་བ་མང་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་རྗེ་ཡབ་སྲས་
ཀྱི་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བྱུ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འབྲུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཨ་མ་ན་སེ་བ་དང་། སེམས་སྤོགས་པར་
ཁས་འཆེས་པ་མང་པོ་ཞིག་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པའི་རྒྱུད་མཁན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རིང་ཡུགས་ཁོ་
ན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཐབས་སྤོགས་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་དང་། སྦྱོང་སྤོགས་དགོས་ཀྱང་ལྷ་བ་
འཚོལ་བའི་ཆོ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་དབྱེད་པ་འདོར་བ་དང་། ཐོག་མར་འཚོལ་བའི་ཆོ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱེད་
དགོས་ཀྱང་དངོས་གཞི་སྦྱོང་བའི་ཆོ་དབྱེད་པ་འདོར་བ་སོགས་མང་དུ་སྣང་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་རྣམས་ཀྱི་
ཡུགས་ལས་མ་འདས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏོ། །ལྷ་བ་ལོག་པ་འདི་དག་དར་ཆེས་བས་སྐྱུར་བཤད་པའི་ཡུགས་དེ་
དག་གི་ནང་ན་འདའི་དག་ཅི་རིགས་པར་བསྐྱེ་བ་བྱུང་སྣང་ངོ་།།

དེ་ལྷ་བ་བདག་གིས་གངས་རིའི་སྦྱོང་སྤོགས་ཀྱི་ལྷ་བའི་ཁྱད་པར་མདོ་ཅམ་བརྗོད་པ་འདི་ནི། གཞན་
ལས་ཁྱད་ཐོན་པར་འདོད་པ་དང་། སྤོགས་སྐྱུང་དང་གྲགས་འདོད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱུང་བ་མ་ཡིན་གྱི།
མཁས་པ་དང་མི་མཁས་པ་དུ་མས་སྐྱུར་བར་བྱ་བའི་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་སྐྱུར་བ་དང་། ཡུགས་མི་མཐུན་པ་
དུ་མའི་ཐ་སྐྱོད་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་པ་དག་གིས་དྲི་མ་མེད་པའི་གཞུང་དྲི་མ་དང་བཅས་པར་བྱེད་པ་
རྣམས་ལ་ཕན་པར་བསམ་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་རྗེ་སྐྱེ་མ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡུགས་
འཇུག་ལ་བའི་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་མ་འདེམ་པར་སྐྱེ་བ་འདི་ལ་རིགས་པའི་ལམ་ནས་དངས་པའི་
དད་པ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ལ་ཡིད་དགའ་བ་ཆེས་ཆེར་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། བག་

ཆགས་བཟང་པོ་ཅན་རྣམས་ལ་དྲི་མ་མེད་པའི་ལམ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་རྗེ་ཀྱུ་པ་གཉིས་པའི་རིང་ལུགས་
འདི་ཉིད་ཡིན་ཅོད་ཞེས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱེས་པ་ལགས་སོ། །གཞན་དུ་ན་ལེགས་པར་བཤད་པའི་
གསེར་གྱི་ལྷ་མ་དང་ལོག་པར་བཤད་པའི་མཚེང་སྲུང་གོང་སུ་གཉིས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆགས་
བྲལ་གྱི་གོ་འཕང་མཛོན་དུ་བྱས་པའི་འགོ་བ་འདི་དག་གི་ན་བར་ལུང་དང་རིགས་པའི་གདམ་ཟབ་མོ་རྒྱ་
ཚར་བཤིད་པ་ལ་སློ་གྲོས་དང་ལྷན་པའི་མཁས་པ་སུ་ཞིག་མཚོག་ཏུ་དགའ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་འགྱུར།

དེ་ནི་འདི་བརྗོད་པར་བྱསྟེ། རྩོན་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱར་སྤར་རྒྱལ་བའི་
དམ་ཚོས་འཛིན་པའི་སློན་ལམ་གྱི་མཐུ་ཡོངས་སུ་བརྟམ་པར་བྱས་པས་བཟོན་པའི་སྡིང་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་
མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཟབ་མོ་དུ་མའི་ལམ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རིགས་ཚུ་ལ་མེང་
གའིང་རོ་ཚེན་པོ་ཡོངས་སུ་སློགས་པར་མཛད་པས། དུས་ཀྱི་མཐར་ཡང་རྒྱལ་བའི་བཟོན་པ་སློན་དང་བྲལ་
བས་ནོར་འཛིན་གྱི་ཁྱོད་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་འགོངས་པར་བྱེད་པ་པོ་ནི། རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་འདྲན་པ་དམ་
པ་མཚན་བརྗོད་པར་དཀའ་བ་རྗེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་ཞེས་སྟོན་པའི་
བདན་འཛིག་རྟེན་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་གཡོ་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། རྗེ་བཙུན་དེ་ཉིད་ཤིང་རྟ་ཚེན་པོ་གང་གི་
རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ནི་མགོན་པོ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལས་འདི་ལྟར་འབྱུང་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བླ་མེད་ཐེག་པའི་རྒྱལ།
ཡོད་དང་མེད་པའི་མཐའ་སྤངས་ཏེ། །རི་བཞིན་འགྲེལ་བར་ལུང་བཟོན་པ། །སྐྱ་རྒྱུབ་གཞུང་ལུགས་ཀྱུ་རྩའི་
ཚལ། །དྲི་མེད་མཁྱེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱས། །གསུང་རབ་མཁའ་ལ་ཐོགས་མེད་རྒྱ། །མཐར་འཛིན་སྡིང་
གི་སྦྱར་པ་མེལ། །ལོག་སྐྱ་རྒྱ་རྒྱར་རྩལ་གོམ་པ། །དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི། །འོད་དཀར་
འཕྲེང་བས་གསལ་བྱས་པ། །བླ་མའི་དྲིན་གྱིས་མཐོང་བའི་ཚེ། །བདག་གི་ཡིད་ནི་དཔག་སོ་ཐོབ། ༥༥ །

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་རྗེ་བདག་ཉིད་ཚེན་པོ་འདི་ཉིད་ལ་སྦྱར་མོང་དང་སྦྱར་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་
པར་ཐར་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག་མཚིས་གྱང། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་རྒྱལ་
བའི་མདོ་གྲགས་ཀྱི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་པའི་དོན་ཤིང་རྟ་ཚེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་ལྷ་རྟ་
བརྣམས་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་ལུང་དང་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་སློ་ནས་འབྲལ་བའི་ཆ་གསུམ་མོ་ཅན་
ཡང་མེད་པར་རང་གིས་དེས་ཤིང་གཞན་དག་ལ་འདོམས་པར་མཛད་པས་སྦྱབ་པའི་བཟོན་པ་རིན་པོ་ཚེ་
ཡོངས་སུ་རྗོགས་པའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་ནོར་འཛིན་གྱི་ཁྱོད་ཁྱབ་པར་མཛད་པ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ཅོད་ཞེས་སློ་

གྲོས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དེས་ན་རྗེ་བཙུན་འདི་ཉིད་ཀྱིས་འདུལ་བའི་ཕྱག་ལེན་སྤོ་ཡན་ཆད་ནས་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཆེན་ བོ་རྣམས་ཀྱི་བར་དང་། །སྤྲུགས་ཀྱི་འང་དྲུག་ལ་ལོར་གྱི་ཚོ་ག་དང་ལག་ལེན་སྤོ་ཡན་ཆད་ནས་རྒྱུད་ཀྱི་ འགྲེལ་བ་ཆེན་མོ་རྣམས་ཀྱི་བར་མཐའ་དག་གང་ལ་འང་རུང་སྟེ་སྤྲོ་ཚོས་དང་རང་བཟོའི་ཉེས་པས་ནམ་ཡང་ མ་གོས་པར་རང་རང་གི་སྟོལ་འབྲེད་བ་པོའི་བཀྲ་གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་གཏུགས་ཤིང་། དེ་ཡང་རྒྱལ་ བའི་བཀའ་དང་ལེགས་པར་གཏུགས་ཏེ་གནད་སྤོ་ཡན་མེ་ལའང་ལུང་རིགས་དུ་མས་དཔུང་དེ་དེས་བ་སྟེར་ བར་མཛད་པ་དང་། རྒྱལ་དེས་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་བ་མེད་པར་གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་འབྲུར་ བའི་རྒྱལ་གྱིས་གང་ཟག་གཅིག་འཚང་བྱ་བའི་ཆ་སྟེན་དུ་བསྐྱིགས་པར་མཛད་པས་བཤད་སྐྱབ་ཀྱི་བསྟན་པ་ གཉིས་ཆར་འཛིན་ཅིང་སྟེལ་བར་མཛད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི། རྩོན་ཕྱོན་པའི་གངས་ཅན་གྱི་ མཁས་གྲུབ་སུ་ལའང་མེད་པར་མ་ཟད། རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་འཕགས་པ་སྐྱེ་བུ་ལའང་འདི་ བས་ལྟག་པ་ཡོང་ཐབས་མེད་པར་རིགས་པའི་རྒྱལ་དྲི་མ་མེད་པས་འབྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་ཆེ་གོ་མོ་ དང་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་གིས་ལུང་བསྟན་པའི་སྐྱེས་སུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཞན་གྱི་ལུང་བསྟན་ཙམ་ལ་སྐྱབས་འཚུངས་པའི་ རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་འདྲ་བའི་གོ་སྐབས་གལ་ཡོད། །ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་དུ་མའི་ཞལ་གཟིགས་པ་དང་ཉིང་འེ་ འཛིན་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་དུ་མ་བརྟེས་པ་སོགས་ལས་ཀྱང་བཤད་མ་ཐག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཉིད་ གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ།།

རྗེ་སྐྱེ་མ་རང་ཉིད་ཀྱིས། དང་པོར་རྒྱ་ཆེན་ཐོས་པ་མང་དུ་བཙུག་པ། །བར་དུ་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ ཅད་གདམས་པར་ཤར། །ཐར་མར་ཉིན་མཚན་ཀྱུན་ཏུ་ཉམས་སུ་སྤངས། །ཀྱུན་ཀྱང་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཆེད་ དུ་བསྟོས།^{༤༡} །ཅེས་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་མཐའ་དག་ལ་འོལ་སྤྱི་ཙམ་དང་སྤྱོད་ཀས་རེ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཞིབ་ཏུ་ཐོས་པ་རྒྱ་ཆེན་ པོ་བཙུན་པའི་རྒྱལ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུལ་བ་ཀ་རི་ཀ་ནས་དབལ་ལྡན་འདུས་པའི་བར་གྱི་མདོ་ དང་བསྟན་བཙུན་མཐའ་དག་གང་ཟག་གཅིག་འཚང་བྱ་བའི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་དང་ཡན་ལག་ཅི་རིགས་པར་ འདུ་བའི་རྒྱལ་གྱིས་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་གདམས་པར་ཤར་བ་དང་། དེ་ལྟར་ཤར་བའི་ལམ་གྱི་ལུས་ ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་ལ་དུས་རྟག་དུ་སྐྱབ་པ་ལྟར་ལེན་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ཕྱགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ ལམ་གྱི་གནད་ལ་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་སྟོན་ནས་སྟོང་སྟོང་བས་ཀྱིས་དེས་པ་དངས་པས་མི་འཇུག་པའི་གཟེར་ ཐེབས་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་པའི་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་འབྱེད་ཤེས་པའི་མཛད་པ་སྤྱི་

དང་། རྒྱུ་པར་དུ་རྗེ་ཉིད་གྱི་མདོ་སྟགས་གྱི་གསུང་རབ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ་འདི་དག་ལ་ཅི་ཙམ་བརྟགས་
 གྲུང་མ་འབྲེལ་བ་དང་སྒྲོམ་བ་དང་འགལ་བ་དང་ཚང་གྲུབ་གྱི་གཞུང་ལས་སྤྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་གྲུན་ཀ་འབྱུང་
 བའི་གནས་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར། གཞུང་ལུགས་མང་ཐོས་
 རིགས་པའི་ལམ་དུ་འདུང་། །ངལ་བ་མང་བསྟེན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡི། །ཡོན་ཏན་ཚོགས་གྱིས་མི་དམན་དུ་
 མས་གྲང། །འབད་གྲུང་རྟོགས་པར་མ་གྱུར་གནས་དེ་ནི། །འཇམ་མགོན་སྤྱི་མའི་དྲིན་གྱིས་ལེགས་མཐོང་ནས།
 ཤིན་ཏུ་བརྩེ་བའི་བསམ་བསམ་བདག་གིས་བཤད།^{༡༠༦} །ཅེས་གསུངས་པ་ནི་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ཁོ་ནའོ། །

དབུ་མ་པའི་མཚོན་ཉིད།

གསུམ་པ་མཚོན་ཉིད་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་ཡོད་མཐུན་དང་། ཐ་སྟད་
 དུ་ཡང་མེད་པའི་ཚད་མཐུན་ལེགས་པར་འགོག་ཅིང་བདེན་མེད་དུ་གྲུབ་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་རང་སྤེ་
 བོ་དུ་སྟམ་པའོ། །དེ་ལ་ཡང་མཐུན་ནི། རྩ་ཤེས་ལས། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རྟག་པར་འཛིན། །མེད་ཅེས་བྱ་བ་
 ཚད་པར་ལྟ། །དེ་ཕྱིར་ཡོད་དང་མེད་པ་ལ། །མཁས་པས་གནས་པར་མི་བྱའོ།^{༡༠༧} །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 ཡོད་མཐུན་དང་མེད་མཐུན་གཉིས་ཡོད་ལ། ཡོད་མཐུན་དང་རྟག་མཐུན་དང་སྐྱོ་འདོགས་གྱི་མཐུན་དོན་
 གཅིག་ཅིང་། མེད་མཐུན་དང་ཚད་མཐུན་དང་སྐྱར་འདེབས་གྱི་མཐུན་རྣམས་དོན་གཅིག་གོ།

མཐུན་དང་མཐུན་འཛིན་མི་གཅིག་སྟེ། མཐུན་ལ་མེད་པ་ཅིག་དགོས་ལ་མཐུན་འཛིན་ནི་ཡོད་པ་
 ཅིག་དགོས་པས་སོ། །དེ་ལ་གཞན་སྟེ་རྣམས་གང་ཟག་དང་ཚོས་གང་ལ་ཡང་རྒྱ་དང་རྩེན་ལ་བརྟེན་ནས་
 འབྱུང་བའི་རྩེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ནམ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ཅིང་། དེ་དག་བདེན་པར་གྲུབ་པ་
 འབའ་ཞིག་ཏུ་འདོད་པ་ནི་རྟག་ཚད་གྱི་ལྟ་བའི་གཡང་དུ་སྦྱང་བར་རང་སྤེ་མཐུན་དག་གིས་འདོད་དོ། །རང་
 སྤེ་ཉན་ཐོས་སྟེ་གཉིས་ནི་རྒྱ་རྩེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་འདུས་བྱས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཁས་ལེན་ཅིང་དེས་
 རྟག་ཚད་གྱི་མཐུན་སྦྱོང་བར་འདོད་དེ། བྱེད་པ་པོ་རང་བཞིན་མི་འགྱུར་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟག་པའི་མཐུན་
 འགོག་ཅིང་། རྒྱ་འབྲས་དང་བདེན་བཞེ་ལ་སོགས་པ་གཏན་མི་འཐད་པར་འདོད་པའི་ཚད་པའི་མཐུན་
 འགོག་པའོ། །རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་སྦྱོབས་པས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་
 ཡབས་ནས་ཀླན་བཏགས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་རྟག་པའི་མཐུན་སྦྱོང་ཞིང་། རོ་བོ་ཉིད་གཞན་
 གཉིས་ཡེ་མེད་དུ་འདོད་པའི་ཚད་མཐུན་སྦྱོང་བར་འདོད་དེ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །མཁས་པ་དབུ་མ་པ་
 རྣམས་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་ཉིད་བདེན་པས་སྦྱངས་པའི་དོན་ཅན་དུ་བཞེད་ཅིང་བདེན་

པས་སྐྱོངས་པའི་དོན་གྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་ཅན་ཉིད་ཡིན་གྱི། དོན་གྱུད་པའི་རྣམ་པས་སྐྱོངས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཞེད་པས། མཐའ་གཉིས་འགོག་པ་ལ་རྒྱ་མཚོ་སོ་སོ་བ་གཉིས་མི་དགོས་ཤིང་གང་ལ་བདེན་པའི་རང་བཞིན་བཀག་པའི་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་འཐད་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ཀ་འགོག་པར་མཛད་དོ། །

དེའི་སྤྱིར་རང་སྤྱེ་སེམས་ཅམ་ལ་མན་ཆད་ཀྱིས་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འདོད་པས་ན་དངོས་པོ་དེ་རྟག་པར་མི་སྐྱེ་ཡང་རྟག་ལྟར་འབྱུང་ལ། དུས་སྐྱེ་མར་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཅིག་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པར་འདོད་ན་དེའི་རྒྱན་ཆད་པར་ཁས་མི་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཆད་ལྟར་འབྱུང་པས། དངོས་པོ་ལ་བདེན་པའི་རང་བཞིན་འདོད་སྤྱིན་ཆད་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལས་མི་འདའོ། །ཁྱད་པར་དུ་རྣལ་འབྱོར་སྤོང་བ་བདག་གཞན་དབང་སེམས་དང་སེམས་སྤུང་ཅམ་ཞིག་བདེན་པར་གྲུབ་པས་མེད་ལྟ་སྤོང་ཞིང་། གཞན་དབང་ལ་ཀུན་བཏགས་ལ་མེད་པས་རྟག་ལྟ་སྤོང་བར་འདོད་པའི་སྤྱི་རོལ་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་པ་ལ་སྐྱེ་བ་བཏབ་ཅིང་གཞན་དབང་བདེན་པར་མེད་པ་ལ་སྤོང་བཏགས་པས་རྟག་ཆད་གཉིས་ཀའི་མཐར་ལྷུང་བས། དཔུ་མ་པའི་ལྟ་བུ་ལོན་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐར་མ་ལྷུང་བ་དང་རྟག་ཆད་ཀྱི་སྤོང་དང་བྲལ་བ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་དེ་ནི་དཔལ་ལྡན་སྤོང་བའི་ཚོག་གསལ་ལས། གང་ཞིག་གཞན་དབང་སེམས་དང་སེམས་ལས་སྤུང་བ་དངོས་པོ་ཅམ་ཁས་སྤངས་ནས་དེ་ལ་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་ཡོད་པར་ལྟ་བུ་ཉིད་སྤོང་ཞིང་། གཞན་གྱི་དབང་གི་དངོས་པོ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་གྲུང་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཅམ་ཞིག་ཡོད་པས་མེད་པར་ལྟ་བུ་ཉིད་སྤོང་བར་གྱུར་པ་དེའི་ལྟར་ན་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། གཞན་གྱི་དབང་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཡོད་པ་ཉིད་དང་མེད་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བུ་བཀག་ཀར་ཡང་འབྱུང་བས་མཐའ་གཉིས་སྤོང་བ་གལ་འབྱུང་།^{༡༥} ཞེས་དང་། དེའི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་དཔུ་མ་པའི་ལྟ་བུ་ལོན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བུར་ཐལ་བ་མེད་པ་ཡིན་གྱི་རྣམ་པར་གཤེས་པར་སྐྱབས་པའི་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ།^{༡༦} ཞེས་གསུངས་སོ། །

མགོན་པོ་སྐྱབས་ཀྱིས། གང་ཟག་སྤང་བོར་སྐྱབས་བུ། །འཛིག་རྟེན་གྲངས་ཅན་ལུག་སྤྱག་དང་། །གོས་མེད་བཅས་ལ་གལ་ཉེ་ཞིག་ །ཡོད་མེད་འདས་པ་སྐྱེ་ན་དེས། །དེ་སྤྱིར་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ནི། །བསྟན་པ་འཆི་མེད་ཡོད་མེད་ལས། །འདས་པ་ཟབ་མོ་ཞེས་བསྟན་པ། །ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་པ་ཡིན་ཞེས་ཀྱིས།^{༡༧} །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བུ་དང་བྲལ་བར་འདོད་ན་གང་ཟག་དང་ཚོས་རྣམས་རྟེན་ནས་འབྱུང་

བ་རྒྱ་རྒྱ་བ་ཞིན་དུ་བ་དེན་པ་ས་སྤོངས་པའི་དོན་ཅན་དུ་ཁས་སྤངས་པར་བྱའོ་ཞེས་བཞེད་དེ། རིག་པ་དུག་ཅུ་
 བ་ལས། གང་དག་རྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས། རྒྱ་ཡི་རྒྱ་བ་ལྟ་སྲུང་ནི། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ལོག་མིན་པར།།
 འདོད་པ་དེ་དག་ལྟས་མི་འཕྲོགས།^{༧༡} །ཅེས་གསུངས་སོ།།

འོ་ན་ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཡོད་དང་མེད་ཅེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀ་མཐའ། །གཙང་དང་མི་
 གཙང་དེ་ཡང་མཐའ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་གཉིས་ཀའི་མཐའ་ནི་རྣམ་སྤངས་ནས། །མཁས་པས་དབུས་ལའང་
 གནས་པར་ཡོད་མི་བྱེད།^{༧༢} །ཅེས་དང་། རྗེ་བརྩམས་བྲམས་པས། རྒྱ་རོལ་མ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན། །དེ་དག་
 བར་ནའང་མི་གནས་པ། །དུས་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཤེས་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པར་འདོད།^{༧༣} །
 ཅེས་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་དབུས་ལའང་གནས་པ་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནམ་རྣམས་དུ་དོགས་ན། ལོག་པར་
 རྟོགས་པ་འདིའི་དབང་གིས་དབུ་མ་པའི་ཡུགས་ལ་ཁས་ལེན་མེད་པ་སོགས་ནོར་བར་སྐྱབ་པ་མང་དུ་བྱུང་བ་
 ཡིན་པས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ལུང་དེ་དག་གིས་ནི་དངོས་པོར་སྐྱབ་བ་རྣམས་ལྟར་མཐའ་ཉི་ཚོ་བ་ཞིག་བཀག་ནས་
 དེ་དང་བུལ་བའི་དབུས་བདེན་པར་བཟུང་ནས་མི་གནས་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། མཐའ་དང་བུལ་བའི་དབུས་
 མེད་པར་སྟོན་པ་ག་ལ་ཡིན། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། མཐའ་ནི་ཟད་དང་མཇུག་ཆ་དང་། །ཉི་དང་
 ཕྱོགས་དང་སྤྲད་པ་ལའོ།^{༧༤} །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོན་མང་པོ་ཞིག་ལ་འཇུག་ཀྱང་སྐབས་འདིའི་མཐའ་ནི།
 སྐྱབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལས། གལ་ཏེ་དབུ་མ་ལ་སེམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་དོན་དམ་
 པ་བ་ཅི་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ནི་དེའི་ཚེ་དེ་ལ་དེ་ཡོད་པས་རྟག་གོ་ཞེས་འམ་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་
 བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡང་རྗེ་ལྟར་མཐའ་འགྱུར་ཏེ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞེན་གྱི་རྗེས་སུ་
 སོང་ཞིང་རྒྱལ་བ་ཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཉིད་ནི་ལྟར་བའི་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།^{༧༥} །
 ཞེས་གསུངས་པ་བཞེན་ནོ།།

དེས་ན་འདིའི་མཐའ་ནི་ལྟར་བའི་གནས་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ན་བྲག་གཡང་ལ་མཐའ་དང་། དེ་
 ལ་ལྟར་བ་ལ་མཐའ་ལ་ལྟར་ཞེས་སྐྱབ་བ་བཞེན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་
 ཡང་དག་པར་མེད་པ་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་དགོས་ལ། དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པ་མེད་པའི་མཐའ་འཛིན་
 པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཞེས་འགོག་པ་ཡང་མེད་མཐའ་འགོག་པ་མ་ཡིན་མོད། །དམག་བྱ་བཀག་
 པའི་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་འཛིན་ན་དངོས་པོ་མེད་པའི་མཐའ་ལྟར་བས་དེ་འགོག་པ་ཡང་མེད་
 མཐའ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་སྐྱོ་འདོགས་ཀྱི་མེད་མཐའ་ཡིན་ལ་ལས་འབྲས་སོགས་ཐ་སྐྱད་དུ་
 མེད་པ་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མེད་མཐའ་ཡིན་ནོ། །ཚིས་རྣམས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་

ནི་སྐྱོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་དང་དེའི་མཐར་འཛིན་ཡིན་ལོ། །རང་ཉིད་དག་མ་པར་ཁས་འཛེས་པ་ལ་འདི་དག་གིས་དགོས་པས་ཕྱང་ཟུང་བཤད་ལ་ཞིབ་པར་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གསུངས་ལས་གསུང་བཤད་པའོ།།

དེས་ན་བཙོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་དག་མའི་ལམ་ཟབ་མོ་རེ་ཞིག་རྟོགས་པར་མི་རུས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་དྲང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། ལ་ལར་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་བརྟན་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ཏུ་གང་ཟག་གི་བདག་ནི་མེད་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་བརྒྱམས་ནས་བརྟན་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་འགའ་ཞིག་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་གཉིས་སྟོང་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། དབང་པོ་སྦྱིན་པའི་སྐོ་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་ནི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་དག་མའི་ལམ་སྟོང་ཉིད་སྟིང་རྗེའི་སྟིང་པོ་ཅན་སྟོན་པར་མཛད་དེ། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། བརྟེན་སྟོན་པ་དག་རི་ལྟ་བུར།^{༡༦} །ཞེས་སོགས་དང་། འཕགས་པ་ལྟས། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་དང་། །གཉིས་ཀ་མིན་ཞེས་ཀྱང་བརྟན་ཏེ། །ནད་ཀྱི་དབང་གིས་ཐམས་ཅད་ནི། །སྐྱུན་ཅས་བྱ་བར་འགྱུར་མིན་ནམ།^{༡༧} །ཞེས་དང་། བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་པོར་བརྟོག། བར་དུ་བདག་ནི་བརྟོག་པ་དང་། །ཐ་མར་ལྟ་ཞིག་ཀྱང་བརྟོག་པ། །གང་གིས་གསུང་པ་མཁས་པ་ཡིན།^{༡༨} །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེས་ན་དག་མའི་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བའི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་དུ་ལ་ཅམ་ཡང་མེད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དང་དགག་སྐྱབ་སོགས་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཐམས་ཅད་ཁས་སྤངས་པས་ཚོག་པ་གཉིས་ཚོགས་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། བོད་ཀྱི་ཡུགས་མང་པོ་དག་གི་ལྟ་བུ་རྣམས་དག་མའི་ལྟ་བུ་ཡིན་མིན་དཔྱད་པར་འདོད་ན་འདི་ཉིད་ཁོ་ནའི་སྐོ་ནས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །ཚུལ་འདི་ནི་འཕགས་ལུལ་གྱི་དག་མ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀའི་རྐང་རྟོགས་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་ལོ། །འཕགས་པ་གྲུས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །དེ་ནི་རྟེན་ནས་གང་གསུང་བ་སྟེ། །དེ་ནི་དག་མའི་ལམ་ཡིན་ལོ། །གང་གྱིར་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། །ཚོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །དེ་སྦྱིར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི། །ཚོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ།^{༡༩} །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐ་སྐྱེད་དུ་རང་མཚན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་དག་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་པར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པས་སྤར་བཤད་པའི་རྟེན་འབྱུང་དང་སྟོང་ཉིད་དོན་གཅིག་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་འཆད་དེ། གསུང་བཤད་མ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བཞེས་བྱ་བ་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྟེན་ནས་གང་གསུང་བ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཐ་སྐྱེད་འདོད་པས་ཉེ་བར་ལེན་པ་དག་ལ་རྟེན་ནས་གང་གསུང་བ་ཡིན་ལོ། །དེ་ཉིད་དག་མའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། དག་མའི་སྦྱིབ་དང་

སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་མཐའ་གཉིས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར།^{༤༡} ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་གཞིའི་ལྷ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་འདི་ལ་ངེས་པ་རྙེད་ན་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཐབས་ཤེས་ལ་མ་བྲལ་བའི་གནད་མི་འཚུགས་པ་བདེ་བྲག་ཏུ་འོང་ཞིང་། དེས་ནི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ཅུས་པས་དབུ་མའི་ལྷ་བ་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ལ་ངེས་པ་བཅའ་བཞུགས་སོ།།

དེ་ལྟར་འདི་དབྱུང་བར་བྱ་སྟེ། ཅི་དབུ་མ་པར་འཛོགས་པ་ལ་རང་གི་ལྷ་བ་དེ་ཉིད་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་རྟེན་འབྲུང་སྤྱོད་མོའི་དོན་རྟོགས་པ་ཞིག་དགོས་ན་ནི། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དབུ་མ་བར་མི་རུང་སྟེ། རང་རྒྱུད་པས་ཚོས་དང་གང་ཟེག་གི་བཏགས་དོན་རིགས་པས་བཅའ་ནས་གདགས་གཞི་ཁྱད་པར་བ་རེ་དེ་དང་དེར་འཛོགས་པའི་ཕྱིར་ན་རང་མཚན་གྱི་མཐའ་སྤྱོད་མོ་མ་ཞེགས་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཅི་སྟེ་དངོས་པོ་ལ་མཐའ་ཐམས་ཅད་བཀག་པ་མིན་གྱང་རང་དོར་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཞེགས་པའི་དབུ་མ་པར་འདོད་པས་དབུ་མ་པར་འཛོགས་ན་དངོས་སྤྱོད་པ་ཡང་དབུ་མ་པར་ཐལ་ཏེ། དེས་མཐའ་གཉིས་བཀག་པའི་སྐྱོན་ས་རང་གི་ལྷ་བ་དབུ་མའི་ལམ་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་ཟེར་ན།

བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱིར་ཚོས་དེ་དེ་ལྟར་མི་གནས་གྱང་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་དགག་བྱ་བཀག་པའི་སྟོང་རྒྱལ་ཞིག་ཚོས་དེ་དང་དེའི་གནས་ལུགས་སུ་འཛོགས་པ་ནི་སྤོས་བྱས་ཀྱི་སྟོང་བ་ཡིན་པས་དབུ་མའི་དོན་མེད་ལ། ཚོས་དེ་དགག་བྱ་དེས་སྟོང་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ལྟར་ཚོས་དེ་གནས་གྱང་སྟོང་རྒྱལ་དེས་ཚོས་ཅན་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ལ་ཁྱབ་པ་མིན་པ་ནི་ཉི་ཚེ་བའི་སྟོང་བ་ཡིན་པས་ཚོས་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་མི་རུང་དོ། །དེ་ལ་དངོས་པོར་སྤྱོད་པའི་ལུགས་ཀྱི་གཟུགས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་ལས་རྒྱང་ཆད་དུ་གྲུབ་པས་སྟོང་བའམ་རང་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་གནས་ཚེད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་ལྷ་སུ་ནི་སྟོང་རྒྱལ་དེས་ཚོས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ལ་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱ་མཚན་དེས་ན། སྟོང་རྒྱལ་དེས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་གི་རྟེན་འབྲུང་དང་སྟོང་པའི་དོན་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པར་མི་ཅུས་གིང་། སྟོང་རྒྱལ་དེ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་སྟོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་འགོག་རྒྱལ་དང་སྤང་སྟོང་གོགས་སུ་འགྲུང་རྒྱལ་ལེགས་པར་འཛོགས་མི་ཤེས་སོ།།

དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་སྐྱོད་དུ་རང་མཚན་བཀག་ན་གཞི་དེ་ཐ་སྐྱོད་དུ་ཡོད་པར་འཛོགས་མ་ཅུས་པས་རང་མཚན་ཁས་སྤངས་གྱང་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤོ་གཞོད་མེད་ལ་མ་སྟོས་པའི་སྟོང་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་རྒྱལ་མི་བཞེད་ཅིང་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་འགོག་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་བཀག་

པའི་སྣོད་རྒྱུ་ལ་དེ་ནི་དོན་ལ་མི་གནས་པ་མ་ཡིན་པས་སྣོད་བྱས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཞིང་། འདུལ་བྱས་འདུལ་མ་
 བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲུབ་པས་ཉི་མོ་བའི་སྣོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྦྱར་དེ་ལྟར་བཀག་པའི་
 སྣོད་རྒྱུ་ལ་དེ་ཉིད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་ཡང་རྟོགས་པར་རྒྱས་པས་གཞི་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་སྣོད་དུ་མཐའ་གཉིས་སྣོད་རྒྱུ་ལ་སེམས་ཅམ་པ་ལས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་བྲའོ། །དེས་ན་དབྱེ་མ་རང་རྒྱུད་པ་
 རྣམས་ལ་དབྱེ་མ་པ་ཞེས་བརྗོད་དུ་རུང་ཞིང་སེམས་ཅམ་པ་ལ་དབྱེ་མ་པའི་སྐྱེ་འཇུག་ཏུ་མེད་དོ། །རྗེ་བདག་
 ཉིད་ཆེན་པོས། མཁས་པ་དེ་དག་གྱང་ཚོས་བདེན་པར་ཡོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་རིགས་པའི་སྣོད་དུ་མས་འགོག་
 ཅིང་བདེན་མེད་དུ་ལེགས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་དབྱེ་མ་པ་ནི་ཡིན་ནོ།^{༤༡} །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་
 དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྐྱེན་རས་གཟིགས་བརྒྱུ་ལ་ལུགས་ཀྱིས་གྱང་། ཐ་སྙད་དུ་སྦྱིན་པ་གི་རྟེན་འབྲེལ་
 སྐྱེ་མ་ཅམ་དུ་བྱ་བ་བྱེད་རྒྱས་སུ་ཡོད་ཅིང་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཤེས་པ་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་ལྷན་
 དང་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་དང་སངས་རྒྱས་བརྒྱུངས་ལ་སོགས་པ་དབྱེ་མའི་ལམ་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པའི་རྒྱུ་ལ་བསྟན་པའོ།^{༤༢} །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་རྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་དོན་ཤིན་
 བ་བརྟོགས་པ་ནི་དབྱེ་མ་ཐལ་འགྲུབ་པ་ལོ་ནའོ། །

གྲུབ་མཐའི་འདོད་རྒྱུ་ལ།

བཞི་བ་གྲུབ་མཐའི་འདོད་རྒྱུ་ལ་གཉིས། གྲུ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་མདོའི་དྲང་ངེས་སྤྱེ་རྒྱུ་ལ་དང་།
 གྲུབ་མཐའི་འདོད་རྒྱུ་ལ་བཤད་པ་དངོས་སོ། །

གྲུ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་མདོའི་དྲང་ངེས་སྤྱེ་རྒྱུ་ལ་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོ་ནས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་དགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། མགོན་པོ་གྲུ་སྐྱབ་ཀྱིས་མདོ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་སྤྱེ་བའི་མདོའི་
 ཁུངས་དངོས་སུ་སྣོད་པ་འཕགས་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ཚོགས་དང་མདོ་བརྒྱུས་སོགས་སུ་མ་བྱུང་ཡང་མདོའི་
 དོན་བཤད་རྒྱུ་ལས་དོན་གྱིས་བཤད་པ་ཡོད་ལ། དཔལ་ལྡན་ལྷ་བས་ཚིག་གསལ་ལས་སྣོ་གྲོས་མི་ཟད་
 པས་བསྟན་པའི་མདོ་དྲངས་ནས་བསྐྱབས་ཤིང་། སྐྱེན་རས་གཟིགས་བརྒྱུ་ལ་ལུགས་ཀྱིས་གྱང་ཤེས་རབ་སྣོན་
 མའི་འགྲེལ་བཤད་དུ་དེ་ལྟར་བཤད་ལ། སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལས་དབྱེ་མ་སྣང་བར་ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་
 དྲང་ངེས་འབྲེད་པའི་ཁུངས་སུ་མཛད་དོ། །དེས་ན་སྣོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ཉིད་དྲང་ངེས་འབྲེད་པའི་ཁུངས་

ཡིན་ལ། དེ་ལས་གསུངས་ཚུལ་ནི་མདོ་དེ་ཉིད་ལས།

ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་ལྷན་གང་། སྲང་པའི་དོན་གྱི་མདོ་ལྷན་གང་ཞེན། མདོ་ལྷན་གང་དག་གྲུབ་
རྒྱུ་བ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་སྲང་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་ལྷན་གང་དག་དོན་དམ་པ་བསྟན་པ་བསྟན་
པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་ལྷན་གང་དག་ཚིག་དང་ཡི་གེ་སྐྱོ་ཚོགས་པ་བསྟན་པ་དེ་དག་སྲང་
པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་ལྷན་གང་དག་ཟབ་མོ་བལྟ་དཀའ་བ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་
ངེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་ལྷན་གང་དག་བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་སྐྱེ་གྲངས་དང་གསོ་བ་དང་སྐྱེས་སུ་དང་
གང་ཟག་དང་ཤེད་ལས་སྐྱེས་དང་ཤེད་བྱ་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་ཚོར་བ་པོ་སྐྱད་སྐྱ་ཚོགས་གྱིས་བཤད་པར་བྱ་
བ་བདག་པོ་མེད་པ་ལ་བདག་པོ་ལྟ་བུར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་སྲང་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་ལྷན་གང་དག་
དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྟོན་པ་མེད་པ་དང་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་སྐྱེ་
བ་མེད་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དང་སེམས་ཅན་མེད་པ་དང་སྐྱོག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་མེད་པ་དང་བདག་པོ་
མེད་པ་རྣམས་པར་ཐར་པའི་སྐོ་སྟོན་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་ལྷན་
ལ་རྟོན་གྱི་སྲང་པའི་དོན་གྱི་མདོ་ལྷན་ལ་མི་རྟོན་པ་ཞེས་བྱའོ།^{༤༡} །ཞེས་གསུངས་པའོ།

གཉིས་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་དཔོན་པོ་ལོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཡོད་པ་
དང་མེད་པ་དང་བདེན་པ་དང་རླུ་པ་སོགས་རྣམས་གངས་དུ་མའི་སྟོན་པ་ཚོས་བསྟན་པ་ལས། གང་ཞིག་ནི་
བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་གང་ཞིག་ནི་རླུ་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཞེས་སྟོ་ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་དང་། ཡང་
གང་དག་རང་ཉིད་སྟོ་གྲོས་དམན་པས་སྲང་པའི་དོན་ལ་ངེས་པའི་དོན་ཅན་དུ་འགྲུལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
ངེས་པའི་དོན་ལ་གཅིག་ཤོས་སུ་འགྲུལ་བའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཅན་རྣམས་ལ་སྲང་ངེས་གྱི་ཁྱད་པར་གསལ་
བར་སྟེན་མཛད་དག་གི་དོན་མཛད་པར་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས། འདིར་དེ་ལོན་འདི་དོན་ཅན་
གྱི་བསྟན་པ་ནི་གང་ཞིག་ཡིན། དགོངས་པ་ཅན་ནི་འདིར་གང་ཞིག་ཡིན་སྟེ། གང་ཞིག་ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་པ་
དང་། གང་ཞིག་སྟོ་ཞན་པ་ཉིད་གྱིས་སྲང་པའི་དོན་གྱི་བསྟན་པ་ལ་ངེས་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་པ་དེ་གཉིས་ཀའི་
ཐེ་ཚོམ་དང་། ལོག་པའི་ཤེས་པ་དག་རིགས་པ་དང་ལུང་གཉིས་གྱི་སྟོན་པ་གསལ་བར་བྱ་བའི་སྐྱེར་སྟོབ་
དཔོན་གྱིས་འདི་བཅུམས་སོ།^{༤༢} །ཞེས་གསུངས་སོ།

སྲང་ངེས་ཇི་ལྟར་སྟེ་རྟོན་པོ། ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་ལྷན་གྱི་དོན་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ལས་རྣམས་
པ་གཞན་དུ་འབྲེན་པའི་དོགས་པའི་གནས་མཐའ་ཡས་པ་བཞོན་ནས་རིགས་པས་ལེགས་པར་སུན་སྐྱེད་སྟེ་
རྣམས་པར་དག་པའི་ལམ་ལ་རིགས་པ་མང་བོའི་སྟོན་པ་ངེས་པ་སྟོན་མེད་པ་སྟེར་བ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་

ཀྱི་བཀའ་ཉིད་དཔལ་དུ་བྱས་ཏེ་ལུང་གི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་དོན་དེ་བསྐྱབས་པར་མཛད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དཔལ་
ལྡན་སྐྱེ་བས་ལུང་དེའི་མཚུགས་ཐོགས་སུ། དེ་ལ་བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་རིགས་པ་
གསུངས་པ་ཡིན་འོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་གང་ཞིག་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལུང་གསུངས་པ་ཡིན་
འོ།^{༡༥} །ཞེས་སོ། །

སྒྲོ་གོས་མི་ཟད་པའི་མདོའི་དོན་དངོས་ནི། མདོ་ལྡེ་གང་དག་ཀྱང་རྫོང་བ་བསྐྱབ་པ་བསྟན་པ་ཞེས་
སོགས་རྐྱེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་མདོའི་དྲང་ངེས་ཀྱི་བྱུང་བར་ཡུལ་དང་དུས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་མི་འཛོག་པར་
བརྗོད་བྱའི་སྒྲོ་ནས་འབྱེད་པ་དང་། དེ་ཡང་ཀུན་རྫོང་བ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་མདོ་དྲང་དོན་དང་། དོན་དམ་གཙོ་
བོར་སྟོན་པའི་མདོ་ངེས་དོན་དུ་འཛོག་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པའོ། །དེ་ནས་མདོ་ལྡེ་གང་དག་ཚིག་དང་ཡི་གེ་
ཞེས་སོགས་ཚིག་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོང་བ་སྟོན་པའི་མདོ་དང་དོན་དམ་སྟོན་པའི་མདོ་གཉིས་ངེས་བཟུང་
བ་སྟེ། དེ་ཡང་ཚིག་དང་ཡི་གེ་མི་འདྲ་བ་སྐྱེ་ཚོགས་པས་དོན་མི་འདྲ་བ་སྐྱེ་ཚོགས་པ་སྟོན་པ་ནི་སྐྱེ་མ་དང་།
རྟོགས་དཀའ་བའི་དོན་སྒྲོ་ནས་པ་རྣམས་པར་བཅད་པའི་རོ་གཅིག་པར་སྟོན་པ་ནི་བྱི་མར་བཞག་གོ། དེ་ནས་
མདོ་ལྡེ་གང་དག་བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་ཞེས་སོགས་རྐྱེན་པ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་སྟོན་ལུགས་རི་འདྲ་
བ་ཞིག་གིས་ཀུན་རྫོང་བ་བསྟན་པར་འགྲོ་བའི་ཀུན་རྫོང་བ་སྟོན་ལུགས་དང་། སྟོན་ལུགས་རི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་
དོན་དམ་བསྟན་པར་འགྲོ་བའི་དོན་དམ་སྟོན་ལུགས་གཉིས་སྟོན་པའོ། །དེ་ཡང་བདག་དང་ཞེས་པ་ནས་
བདག་པོ་ལྟ་བུ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ནི་སྐྱས་ཟིན་ལ་གང་ཟག་གི་རྣམས་གངས་ཁོ་བྱུང་ཡང་དོན་ནི་གང་ཟག་
ཁོ་ན་ལ་མི་བྱ་ཡི། བྱེད་པ་བོ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་སུ་བྱ་བ་དང་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་
མཐའ་དག་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་རྩ་ཤེས་ཀྱི་འགྲོ་འོང་བཅུག་པའི་རབ་བྱེད་དང་ལས་བཅུག་པའི་རབ་
བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་ལ་རོ་ལ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་འདི་ནས་ལ་རོ་ལ་དུ་འགྲོ་བ་པོ་ཡོད་ན་གང་
ཟག་བདེན་པ་ཡོད་དགོས་པ་དང་། དགེ་མི་དགའི་ལས་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་ན་གང་ཟག་བདེན་པ་ཡོད་དགོས་
པར་དོགས་པའི་མཐའ་འགོག་པས་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཉིས་ཀ་བསྟན་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་
གཙོ་བོར་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་རབ་བྱེད་དུ་བྱེད་དགོས་པ་ལྟར་ཏེ། དེས་ན་འདི་ས་ཀྱང་ཚོས་དང་གང་ཟག་
གཉིས་ཀ་སྟོན་པའི་ཚ་སོ་སོར་བྱེད་དགོས་སོ། །ཚིག་རྒྱུ་གཉིས་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་དང་ཞེས་པ་ནས་མ་སྐྱེས་
པ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ནི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཚུལ་གཙོ་བོར་བསྟན་ལ། སེམས་ཅན་མེད་པ་ཞེས་པ་ནས་
བདག་པོ་མེད་པ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ནི་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་ཚུལ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའོ། །ཉིང་ངེ་འཛིན་
རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། སྟོང་བ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བཤད་པ་ལྟར། །ངེས་དོན་མདོ་ལྡེ་དག་གི་བྱི་བྱག་

ཤེས། །གང་ལས་སེམས་ཅན་གང་ཟག་སྦྱིས་སྤྱོད་ལྟར། །ཚོས་དེ་ཐམས་ཅད་དྲང་བའི་དོན་དུ་ཤེས།^{༡༧}།
ཅེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལ་དྲང་དོན་དུ་འགྲོ་ལུགས་ལ་དྲང་བ་ནི་གདུལ་བྱ་ཁ་དྲང་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་པ་ཙམ་ལ་མི་བྱ་
ཡི། །མདོ་དེའི་དོན་རི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་གཟུང་དུ་མི་རུང་བར་ད་དུང་དེའི་དགོངས་པ་བཤད་ནས་དོན་
གཞན་དུ་དྲང་དགོས་པ་འཇམ། །ཡང་ན་སྐྱེ་རིམ་བཞིན་པར་བཟུང་བས་ཚོགས་ཀྱང་དེ་ཙམ་ཞིག་དེ་དག་གི་ཡིན་
ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་པས་ད་དུང་དེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ལས་གཞན་དུ་བཙལ་དགོས་པས་ན་དྲང་བའི་
དོན་སྟེ། དོན་དྲང་དགོས་པ་ལོ། །དེའི་དང་བོ་ནི། ལ་དང་མ་ནི་གསང་བྱ་ཞིང་།^{༡༨} །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། བ་མ་
གསང་བར་གསུངས་པའི་དངོས་ཟིན་གྱི་དོན་རི་ལྟར་བཞིན་དུ་གཟུང་དུ་མི་རུང་བས་དེ་ལས་གཞན་དུ་ལས་
གྱི་སྤིང་བ་དང་སྤིང་བ་ལ་དྲང་དགོས་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་དྲང་བ་དེ་ཡང་ད་དུང་འཛོག་ཚུལ་གྱི་མའི་དྲང་དོན་དུ་
ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱིན་པ་བྱང་བ་ལས་ལོངས་སྤོང་འཕྱུང་བར་སྤོན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེའི་དོན་སྐྱེ་རིམ་བཞིན་
པར་བཟུང་བས་ཚོགས་མོད་ཀྱང་སྤྱིན་པས་ལོངས་སྤོང་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་དེ་དེའི་ཡིན་ལུགས་ཡིན་གྱི་དེ་མ་
ཡིན་པའི་སྤྱིན་པའི་ཡིན་ལུགས་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱབ་པ་ལ། སྤྱིན་པའི་ཡིན་ལུགས་ནི་དེ་ཙམ་མ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་
གཞན་དུ་དེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཚོལ་དགོས་སོ་ཞེས་འཆད་པ་ལྟ་བུ་ལོ།།

དེས་པའི་དོན་ནི་ཚོས་དང་གང་ཟག་ལ་བདག་དང་སྦྱེ་བ་སོགས་སྦྱོར་བ་རྣམས་པར་བཅད་པའི་
ཚུལ་གྱིས་སྤོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་དེ་ཉིད་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་དེ་མན་
ཚད་དུ་དྲང་དུ་མེད་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་དྲང་དུ་མི་རུང་བ་དང་དེ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་
ཚད་མ་དང་ཡང་ལྡན་པས་ན་དེས་པའི་དོན་ཉེ། དོན་དེས་པ་ལོ། །ས་པོན་ལས་སྤྱུ་གུ་སྦྱེ་བར་གསུངས་པ་ལྟ་
བུ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མ་ཡོད་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་མིན་པས་དྲང་དོན་ཉེ། ཀ་མ་ལ་གྱི་ལས།
དེས་པའི་དོན་ཡང་གང་ལ་བྱ་ཞེན། ཚད་མ་དང་བཅས་པ་དང་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བཤད་
པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་གཞན་གྱིས་གང་དུ་འང་དྲང་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་།^{༡༩}
ཞེས་དེས་དོན་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མ་དང་ལྡན་པ་དང་དོན་དམ་པ་སྤོན་པ་གཉིས་ཚོགས་དགོས་པར་གསུངས་
སོ། །རི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་ཙམ་ལ་དྲང་དེས་སུ་བྱེད་ན་ཚད་མ་དང་བཅས་པ་གཅིག་སྤུས་
ཚོགས་གི་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་སྐྱར་མི་དགོས་སོ། །དེས་ན་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་
རྣམས་ཀྱི་གསུང་གི་ཟུར་མེ་མེ་ལ་ཡང་རུས་པ་འདོན་ལུགས་ཁྱད་པར་བ་མེ་ཡོད་པ་ཞིབ་ཏུ་བྱེད་དགོས་སོ།།

དྲང་དེས་སུ་འཛོག་པ་ལ་ཡང་རྫོང་བྱེད་གྱི་སྦོལ་ནས་བྱེ་ན་གསུང་རབ་འདིའི་དོན་གཞན་དུ་དྲང་

དགོས་མི་དགོས་ལ་འཛོག་དགོས་པའི་སྲིད་གསུང་རབ་ཉིད་དྲང་ངེས་ཀྱི་མཚན་གཞིར་གཟུང་དགོས་ཏེ།
 དབྱེ་མ་སྤང་བ་ལས། དེ་ལྟ་བུས་ན་དོན་དམ་པ་བརྗོད་པ་ཁོ་ན་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ་བརྗོད་པ་ནི་དྲང་བའི་
 དོན་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ།^{༤༩} །ཞེས་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་འཕགས་པ་
 ལྷོ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལས་ངེས་པའི་དོན་ལོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ།^{༥༠} །ཞེས་གསུངས་སོ། །བརྗོད་བྱའི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ན་གཞན་དུ་དྲང་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་དོན་ཉིད་ལ་དྲང་ངེས་སུ་འཛོག་
 དགོས་པས་ཀྱང་ན་རྗོད་བ་བདེན་པ་ལ་དྲང་དོན་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་ངེས་དོན་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ།
 འཕགས་པ་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ཡི་ཤེས་སྣང་པོའི་རྒྱུ་གྱི་མདོ་ལས། ངེས་པའི་དོན་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའོ།^{༥༡} །ཞེས་དང་། སྤར་དྲངས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོའི་ཡུང་
 གིས་ཀྱང་འགྲུབ་པོ། །དེ་ཡང་སྒྲོམ་འཛིན་བར་པ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་ཐམས་ཅད་ནི་ལེགས་
 བར་གསུངས་པ་སྟེ། མདོན་སྤྲུམ་དུ་འཇུག་པས་དེ་ཁོ་ན་མདོན་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ལ་
 གཞེལ་བ་ཉིད་དོ།^{༥༢} །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱལ་བས་ཚེས་ཇི་སྟེད་ཅིག་གསུངས་པ་རྣམས་ཐར་པ་འཕྲོ་བ་
 པའི་ཚེད་དུ་ཡིན་ལ། ཀུན་རྗོད་ཀྱི་བདེན་པ་ཅམ་གོམས་པ་ལས་དེ་འཕྲོ་བ་མི་རུས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་
 དྲངས་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅའ་ནས་བརྗོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐར་པ་འཕྲོ་བ་དགོས་པ་ཉིད་ཤེས་པ་ལ་རག་
 ལས་སོ།།

ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས། གཟུགས་མེད། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད།^{༥༣} ཅས་སོགས་གསུངས་པ་ངེས་
 དོན་གྱི་མདོ་མ་ཡིན་པར་འགྲུར་ཏེ། སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་གཟུང་དུ་མི་རུང་བའི་སྲིད་རྟོགས་ན། དེ་དག་སྐྱེ་བ་བཞིན་
 པ་མ་ཡིན་པའི་མདོ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲུམ་རྒྱས་པ་ཉིད་ལས། དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྣང་དུ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་
 པར་ནི་མ་ཡིན་ལོ།^{༥༤} །ཞེས་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་སྐྱུར་ནས་གསུངས་པའི་སྲིད་དང་། དེ་ལྟར་སྐྱབས་
 གཅིག་ཏུ་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་སྐྱུར་ཕྱིན་གཞུང་དེའི་བར་སྐབས་སུ་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་མ་སྐྱུར་བའི་ཚིག་
 བྱུང་བ་ལ་འང་དོན་གྱིས་སྐྱུར་ཟེན་པ་ཡིན་པས་སྐབས་དེར་དངོས་སུ་མ་སྐྱོས་ཀྱང་དེ་སྐྱེ་བ་བཞིན་པ་མ་ཡིན་
 པར་མི་འགྲུར་རོ། །འདི་ལ་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ན་ཤེས་ཕྱིན་འབྲུམ་པ་ལྟ་བུ་མདོ་དེའི་ནང་དུ་དགག་བྱ་ལ་དོན་
 དམ་གྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་སྐྱུར་བའི་ཚིག་བྱུང་བ་རྣམས་སྐྱེ་བ་བཞིན་པའི་ངེས་དོན་དང་། ཤེས་རབ་སྣང་པོ་
 ལྟ་བུ་མདོ་དེའི་ནང་དུ་དགག་བྱ་ལ་བདེན་པའི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་སྐྱུར་བའི་ཚིག་མེད་པ་རྣམས་ནི་སྐྱེ་བ་
 བཞིན་པར་གཟུང་དུ་མི་རུང་བས་གཞན་དུ་དྲང་དགོས་པའི་དྲང་དོན་དུ་བཞེད་པས། མདོ་སྟེ་དགོངས་འབྲེལ་
 གྱིས་འཁོར་ལོ་བར་པ་དྲང་དོན་དུ་གསུངས་པ་ནི་འཁོར་ལོ་བར་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཟེར་རྒྱ་མིན་ཞེས་བཞེད་

དོ། །ཐལ་འགྲུར་བས་ཤེས་རབ་སྣོང་པོ་ལ་སོགས་པ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱང་པར་དོས་སུ་མ་སྦྱར་
 པའི་ལོར་ལོ་བར་པའི་མདོ་རྣམས་ཀྱང་ཡུམ་འབྲུམ་པ་ལྟ་བུའི་དོན་དམ་གྱི་བྱང་པར་གསལ་བར་སྦྱར་པའི་
 མདོ་སྟེ་དང་རིགས་མཐུན་པས་དེ་དག་ལ་འད་དགག་བྱའི་བྱང་པར་དོན་གྱིས་སྦྱར་བ་ཡིན་པས་སྐྱེ་བའི་བཞིན་
 པའི་ངེས་དོན་ཁོར་བ་བཞེད་དོ། །གཞུགས་མེད། ལྷ་མེད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་ཚིག་གིས་གཞུགས་སྐྱེ་
 སོགས་ཡེ་མེད་ཏུ་བསྟན་པ་ནི་སྐྱེས་ཟེན་ལ་འད་བྱ་མི་རུང་བས། གཞུགས་མེད་ཅེས་པའི་མདོ་ཚིག་དེ་
 གཞུགས་མེད་པར་བསྟན་པའི་མདོ་ཚིག་མིན་དགོས་མོ།

དེ་ལྟར་བྱས་ན། མགོན་པོ་སྐྱེས་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱ་འབྲུམ་རྣམས་ལ་བདེན་པའི་རང་བཞིན་
 ཡོད་པ་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་ལྷོས་པར་འགལ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཞོན་བྱེད་མང་ཏུ་བསྟན་ཅིང་། བདེན་པའི་རང་
 བཞིན་མེད་པ་ལ་འཚིང་གོལ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པར་སྦྱབ་བྱེད་ཏུ་མས་བསྐྱབས་པ་ནི་ཡུམ་
 གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་དེ་ཁོན་ཉིད་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་ངེས་པའི་དོན་ཏུ་བསྐྱབས་པ་དང་། དེ་དག་དང་
 མི་མཐུན་པར་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་དྲང་པའི་དོན་ཏུ་བསྐྱབས་པ་ཡིན་པས། ཅུ་བ་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་
 རིགས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་ཤིང་རྟེན་སྟོན་ལ་བྱེད་པ་དང་། དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ་དེ་ཡང་
 ལྷོ་གོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལ་བརྟེན་པར་སྐྱེས་སྦྱབ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དོན་གྱིས་བཤད་པའི་རྒྱལ་ཡང་དེས་ཤེས་
 པར་འགྲུར་དོ།

འོ་ན་མདོ་སྟེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། གཞན་དབང་བདེན་པར་མེད་པར་མཐོང་ན་མཚན་ཉིད་
 གསུམ་ཀ་ལ་སྦྱར་ར་འདེབས་གྱི་ལྟ་བ་སྟེ་བར་གསུངས་པ་རི་ལྟར་དྲངས་སྟེ་མ་ན། དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 རིགས་ཅན་ཡིན་ཀྱང་དེ་ཁོན་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟོ་མཚོག་དང་མི་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་
 གིས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟོ་མཚོག་དང་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་གཞན་དབང་
 བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་པ་ཉིད་སྦྱར་འདེབས་གྱི་ལྟ་བ་འགོག་པའི་ཐབས་སུ་འགྲུར་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་སྦྱིར་
 ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་ལོར་ལོ་བར་པ་ངེས་དོན་དང་དགོངས་འགྲེལ་ལ་སོགས་པའི་ལོར་ལོ་ཐ་མ་
 དྲང་དོན་ཡིན་ཀྱང་གདུལ་བྱ་དེ་ལ་ལྷོས་ཏེ་ཐ་མ་ངེས་དོན་དང་བར་པ་དྲང་དོན་ཏུ་འགྲོ་བ་མི་འགལ་ཏེ།
 དཔེར་ན་སྦྱིར་བདག་དང་བདག་མེད་བསྟན་པ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་མཚོག་ཡིན་ཀྱང་། རེ་ཞིག་བདག་མེད་
 བསྟན་པའི་སྟོན་ཏུ་མི་རུང་བའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་གྱི་དོར་སྐྱེས་མ་མཚོག་ཡིན་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ལོ། །དེས་
 བ་རི་སྤྱིད་གདུལ་བྱ་དེའི་སྟོ་དོར་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རུལ་ཅམ་ཡང་མེད་པ་དང་། དེ་ལ་རྣམ་
 བཞག་ཐམས་ཅད་བཞག་པས་ཚོག་པ་གཉིས་མི་འགལ་བར་ཤེས་མི་ལུས་པ་དེ་སྤྱིད་ཏུ་ཚོས་ཅན་གྱི་དོར་སྐྱེས་

པོ་ཁ་ཅིག་བདེན་ལ་ཁ་ཅིག་མི་བདེན་པའི་རྣམ་དབྱེ་མཛད་ནས་དེ་ལ་ཚོས་བསྟན་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་བདག་
 མེད་པའི་སྤོགས་རེ་བསྟན་ནས་རིམ་གྱིས་འབྲིད་དགོས་པའི་སྦྱིར་དང་། དེ་ལ་བསྟན་པའི་བདག་མེད་དེ་
 ཡང་གང་ལ་འཛོག་པའི་གཞི་བདེན་པ་བམེད་ན་ཁོའི་སྐོ་རོར་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བའི་སྦྱིར་རོ། །དེའི་སྦྱིར་གང་
 ཟག་ལ་རང་བཞིན་བཀག་ནས་སུང་པོ་ལ་མ་བཀག་པ་དང་། གཟུང་འཛོལ་རྗེས་གཞན་བཀག་ནས་གཉིས་
 ལྟར་ལ་རང་བཞིན་མི་འགོག་པའི་རྒྱལ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་ཡིན་ལོ། །འདི་དག་ལས་
 བརྒམས་ཏེ་ད་དུང་ཞིབ་ཏུ་བཤད་དགོས་པ་མང་དུ་ཡོད་ཅིང་འདི་དག་ལེགས་པར་གཤམ་པ་ནི་སློབ་གྲོགས་དང་
 ལུན་པ་རྣམས་ལ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་ཚད་ལྡན་གྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལ་
 བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་དད་པ་བརྟན་པོ་སྐྱེ་བའི་སློབ་མཚོག་ཏུ་སྦྱར་བར་སྣང་རོ། །

གྲུབ་མཐའི་འདོད་རྒྱལ་བཤད་པ་དངོས།

གཉིས་པ་གྲུབ་མཐའི་འདོད་རྒྱལ་བཤད་པ་དངོས་ནི། སྦྱིར་འཕགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་
 དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞིའི་སྐབས་སུ་གང་ཟག་དང་ཚོས་གང་ལ་འང་བདེན་པའི་རང་བཞིན་རྣལ་ཙམ་ཡང་
 མེད་པ་དང་། དེ་ལ་ཐ་སྟོན་དུ་རྣམ་བཞག་ཐམས་ཅད་གྲུ་མ་ཉམས་པར་བཞག་པས་ཚོག་པའི་བདེན་གཉིས་
 ཀྱི་རྣམ་བཞག་གཉེན་རྒྱལ་གཅིག་དང་། ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྐོ་རོར་མཚན་འཛོལ་གྱི་
 དམིགས་གཏད་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་ལྟ་བུ་མ་ཞོར་བའི་ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་། སྦྱིས་སུ་རྒྱང་
 འབྲིང་གི་བསམ་པ་སྦྱང་བ་སྒོལ་དུ་འགོ་བ་ཅན་གྱི་བྱམས་པ་དང་སྦྱིར་རྗེས་དྲངས་པའི་བཅོས་མ་མ་ཡིན་
 པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་། སྦྱོད་པ་མ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་དུག་དང་། བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་བཞིས་བསྐྱེད་པའི་
 རྒྱ་ཚེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ཐལ་རྒྱལ་རྒྱང་དུ་འབྲེལ་ཏེ་ཐབས་གཤམ་ལ་བྲལ་བའི་ལམ་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འབྲས་སུ་སྲིད་ཞི་གཉིས་ཚར་གྱི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་
 མཛོད་དུ་བྱས་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དོན་རྗེ་ལྟར་རིགས་པར་
 མཛད་པ་ཞིག་ཐེག་པ་ཚེན་པོའི་གཞི་ལམ་འབྲས་སུའི་རྣམ་བཞག་ཏུ་འདོད་པ་ནི་སྦྱིའི་གྲུབ་པའི་མཐའོ། །

ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཙམ་
 ཞིག་ཐབས་ཀྱི་ཚད་དང་འབྲེལ་བར་ཚེ་གསུ་མ་དང་བསྐྱལ་བ་བརྒྱལ་བ་སོགས་པར་གོ་མས་པར་བྱས་པ་ལས་
 རང་གི་བྱང་རྒྱལ་འཛོལ་བར་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་བཞེད་ལ། གྲུབ་པ་བརྟེས་པའི་སྐོབ་དཔོན་སངས་
 རྒྱས་བསྐྱངས་དང་རྒྱ་བའི་ཞབས་དང་རྗེ་བཙུན་ཞི་བ་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་དག་ལ་ཡང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་

པ་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་ཐེག་པ་ཚེན་པོའི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྣམས་པོ་བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་མགོ་རྩོམ་པའི་གང་ཟག་ལ་བྱུང་བར་རི་ལྷ་སུ་ཞིག་ཚང་དགོས་སྐྱེད་པ།

དེ་ལ་ལམ་སྦྱིའི་ཚིངས་ནི། རི་བཙུན་བྱམས་པས། སངས་རྒྱུས་སོགས་དམིགས་དད་པ་དང་། སྦྱིན་སོགས་སྦྱོང་ཡུལ་བརྩོན་འགྲུས་དང་། །བསམ་པ་སྤྱོད་ཚོགས་དྲན་པ་དང་། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཉིང་འཛིན་དང་། །ཚོས་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་རྣམ་ལུ།^{༤༩} །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དད་པ་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་བྱིམས་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་དད་པས་མཚོན་ནས་དགོན་མཚོག་གསུམ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུས་བསྐྱེད་པ་མ་ལུས་པ་ལ་དད་པའི་དད་པ་ནི་སྐབས་འདིའི་དད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་སུའི་དད་པ་དེའི་ཡུལ་དུ་ཐེག་ཚེན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཚོས་མ་ལུས་པ་འདུ་བར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟ་སུའི་དད་པ་སྦྱེས་ན་དད་པ་ལ་མ་བས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དྲན་པ་ནི་བསམ་པ་སྤྱོད་ཚོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བྱང་རྒྱུབ་དུ་སེམས་སྦྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་དྲན་པ་དེའི་ཡུལ་དུ་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་མཐའ་དག་འགྱུར་བས་དེ་ལྟ་སུའི་དྲན་པ་བྱུང་ན་དྲན་པ་ལ་མ་བས་པ་ཞེས་བྱའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ནི་དེ་ལྟར་སེམས་སྦྱེད་ནས་སྦྱོང་བ་ལ་སྦྱོབ་པའི་ནན་ཏན་དང་བྲལ་ན་བྱང་རྒྱུ་བམི་འགྲུབ་པས་གོ་ཚའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྦྱོང་བ་སྦྱི་ལ་ནན་ཏན་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་སུའི་བརྩོན་འགྲུས་བྱུང་ན་བརྩོན་འགྲུས་ལ་མ་བས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་བྱུང་བར་དུ་ཕར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་སྦྱོབ་རྒྱལ་རྟོན་ཅིང་། དེ་ཡང་ཐེག་ཚེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཞིག་ནས་དང་ལྷག་མཐོང་བསྐྱེད་པ་ནི་སྐབས་འདིའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ལ་མ་བས་པ་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ན་སྦྱེས་སུ་རྒྱུང་འབྲིང་གི་བསམ་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་བའི་སྒོ་ནས་ཐེག་ཚེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། །གཞན་དོན་དང་བྱང་རྒྱུབ་དོན་དུ་གཉེར་བ་བྱུགས་དྲག་བོས་སྦྱོང་བའི་རྟོན་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རྒྱལ་སྐྱེས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་སྐབས་ཚེན་པོ་ལ་སྦྱོབ་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་སུའི་ལམ་གྱི་སྦྱིའི་ཚིངས་ལ་མ་བས་པ་དར་བྱས་ནས། མཚན་མེད་རབ་དུ་སྦྱིན་ལ་སོགས།^{༥༠} །ཅིས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར་ཟག་པ་མེད་པའི་ལོ་ཤེས་སྡེ་ཚོན་ནི་ཤུ་རྩ་གཅིག་རྒྱུས་པར་སྦྱེ་ན་བརྒྱ་དང་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་བཞི་ཡོད་པའི་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་མ་ལུས་པ་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྦྱོ་འདོགས་ལེགས་པར་ཚོད་ནས། །བསྐྱོམ་པས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོང་བ་ལེགས་པར་ཐོན་པའི་སྦྱོང་བ་ཐོག་མར་སྦྱེས་པ་ན་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱིས་འཚང་རྒྱུ་བའི་ལམ་གྱི་མགོ་རྩོམ་པ་འཇམ་ལ་ཐོག་མར་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྦྱོང་བ་ཉིད་ལ་བསྐྱོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྦྱོང་བ་ཐོན་པ་ནི་སྦྱོར་བའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་འབྱུང་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་ཡང་སྐབས་

འདིར་ཡང་བམམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གོ་མས་པར་བྱས་པ་སོགས་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་འཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་ཚོ་ཤེས་མཐོང་གིས་བཏུས་ནས་འདེལ་བར་བྱ་བའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་རྣམས་ཀྱང་གོ་མས་པ་ལྟར་ལེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱོམ་པར་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་པས། དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་རྟེན་དཀའ་ནས་བཟུང་སྟེ་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་བརྟུ་དུག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གྱིས་ཟེན་པའི་སྒྲོན་ནས་བསྐྱོམ་པ་ལ་འབད་བར་བྱ་དགོས་སོ། །སེམ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་མཐའ་དག་ཞི་ལྟག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་སྒྲོན་ནས་དབྱུང་འཛོག་གི་སྒྲོམ་གཉིས་ཀ་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་བྱང་ཚུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚེས་སུ་ཚུ་སོ་བདུན་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་སོགས། མདོར་ན་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ཉིད་མཉམ་བཞག་དང་རྗེས་སེབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་རི་ལྟར་རིགས་པར་སྦྱོང་བ་ལས་གཞན་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་མ་མཆིས་པས་རྒྱལ་ཚབ་དམ་པས་པར་ཕྱིན་དུག་ནི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒྲོམ་ཆེན་པོར་གསུངས་པ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པར་བྱའོ།།

འདི་དག་ཀྱང་དབྱུང་མ་བའི་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིའི་ལུགས་ཡིན་ལ། ལས་དང་པོ་བས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རི་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱ་བའི་ཚུལ་དང་། ལམ་གྱི་བོ་གས་འདོན་གོགས་སེལ་སོགས་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་དང་། ལམ་གྱི་གོ་ལས་ངོ་ཤེས་ནས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་སོགས་རྒྱས་པར་ནི་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཤིང་རྟེན་ཆེན་པོ་གཉིས་ལས་བརྒྱད་པའི་མན་ངག་ མཉམ་མེད་རྩོམ་ཆེན་པོ་དང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ལེགས་པར་གསལ་བར་མཛད་པའི་ལམ་སྒོལ་ཆེན་པོ་ལ་སྦྱངས་པ་ལས་ཤེས་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་རྗེ་ཡབ་སྐུས་དང་དེའི་རྒྱུད་འཛིན་གྱི་དམ་པའི་སྦྱེས་སུ་རིམ་པར་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡི་གེ་རིས་སུ་མཛད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གདམས་པ་རྣམས་དང་། ཚུལ་དེ་ལ་ནང་བྱན་རྒྱུད་པའི་བཤེས་གཉེན་མཁས་པ་ཡུན་རིང་དུ་མཉེས་པར་བྱས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་བདག་མེད་གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྣམ་བཞག་ལ་འབགས་པའི་རྗེས་འབྲང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལས་མི་འདྲ་བ་འབྱུང་ཞིང་། དེའི་གནད་ཀྱིས་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལ་ཡང་མི་འདྲ་བ་རྒྱུད་ཟད་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་རྗེ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གསུང་ལས་ཤེས་དགོས་ཤིང་། ཁོ་བོས་ཀྱང་གསུང་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱོགས་གཞན་དུ་འཆད་པར་འདོད་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་འདིར་ནི་མདོར་བསྡུས་པ་ཙམ་བརྗོད་པར་བྱའོ།།

བདུན་པ། དུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་བཤད་པ།

དེ་(བདག་མེད་གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྣམ་བཞག་ལ་འཕགས་པའི་རྗེས་འབྲང་ཚེད་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལས་མི་
འབྲུབ་རྒྱུ་ལ་)ལ་གཉིས། དུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་བཤད་པ་དང་། དུ་མ་ཐལ་འགྲུང་པའི་ལུགས་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། འདོད་རྣམས་དང་གསུམ།

དང་པོ་ནི་འཚིམ་མེད་མཛོད་ལས། རང་རྒྱུད་རང་དབང་བདག་དབང་དང་།^{༤༩} །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། རང་རྒྱུད་དང་། རང་དབང་དང་། རང་བཞིན་རྣམས་དོན་གཅིག་པར་ཡོད་ལ། ཅུ་ཤེའི་རབ་བྱེད་བཅུ་
གསུམ་པའི་འགྲེལ་པ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས། ད་ནི་སུན་འབྲིན་པའི་ལན་བཏབ་པ་དང་རང་དབང་དུ་རྗེས་
སུ་དབག་པའི་མཐུས་འདུ་བྱེད་རྣམས་རྣམ་པ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་བརྟན་པའི་དོན་གྱི་དབང་གིས་
རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་གསུམ་པ་བརྒྱུ་ལོ།^{༥༠} །ཞེས་གསུངས་པོ། །དེས་ན་སྤྱི་ཚོ་ལ་གྱི་ལས་སྒྲུངས་ཅོམ་ལ་
མ་འབྲིས་པར་གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་དོན་གྱི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤོལ་སྤྱི་ཚོ་ལ་གྱི་ཚད་མ་མ་
འབྲུལ་བ་ལ་ཚོས་ཅན་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་ཅིང་། ཚོས་ཅན་དེའི་སྣང་དུ་རྟགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྣམས་འགྲུབ་རྒྱུ་
དེས་པར་བྱས་ནས་བརྒྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དབག་བརྟེན་པའི་གཅིག་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་
དགོད་པ་འཐད་པར་ཁས་ལེན་པའི་དུ་མ་པ་ལ་དུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་ལོ། །དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་
པའི་ལུགས་ལ་དབང་ཤེས་གཞོན་མེད་རྣམས་ཐ་སྣང་དུ་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འབྲུལ་བ་ཡིན་ལ། །དེ་ལྟར་མ་
འབྲུལ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་གཞོད་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་གཟུགས་སོགས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་སྣང་
ཞིང་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཉིད་ལ་ཐུག་གོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་
བྱང་རྒྱུབ་ལམ་འཛུལ་མོ་ལས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་རང་གི་ལུགས་ལ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་
ཐ་སྣང་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་མཚན་ཡོད་པ་འདི་ཡིན་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་རང་ལུགས་ལ་
འཛོག་མི་འཛོག་ནི་དགག་བྱ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་འདི་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ལོ།^{༥༡} །ཞེས་གསུངས་པོ། །དེས་ན་བདེན་
མེད་བརྒྱབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྒྱུ་གསུམ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་དུ་མ་པ་དེ་དུ་མ་རང་རྒྱུད་
པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བྱའོ།།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། མདོ་སྤྱེ་སྡོད་པའི་དུ་མ་པ་དང་རྣམས་འབྲོར་སྡོད་པའི་དུ་མ་པ་གཉིས་སུ་
དེས་སོ། །དང་པོ་ལ་མདོ་སྤྱེ་སྡོད་པ་ཞེས་ཟེར་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་
ནི་རྟུལ་སྤྲ་རབ་བསགས་པའི་སྤྱི་ཚོ་ལ་གྱི་དོན་དུ་བཞེད་པས་ཐ་སྣང་དུ་མདོ་སྤྱེ་བ་དང་མཐུན་པའི་དམིགས་

སྐྱེན་བཞེད་པས་ན་དེ་ལྟར་བཏགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་པ་ཞེས་ཟེར་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སློབ་
 དཔོན་ཞི་བ་འཚོའི་དབུ་མ་རྒྱུན་གྱི་རང་འགྲེལ་ལས། གཞན་དག་སེམས་པ་ནི། རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་
 ཡང་། །ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་ཞོན་སྟེ། །རང་གིས་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ཤེས་པར་གནས་པ་ཡིན།^{༡༡}།
 ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྐྱེད་པོ་བཞོད་པ་དང་དགོངས་པ་དེས་པར་འགྲེལ་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་འབྲུང་
 བ་ཐམས་ཅད་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ།^{༡༢} །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐ་སྐྱད་དུ་སྦྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྤོངས་པའི་
 རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་གྱི་རྒྱལ་དང་མཐུན་པར་འདོད་པས་ན་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་པའི་དབུ་མ་བཞེས་བྱའོ། །དེ་ནི་
 སྦྱིར་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། དེས་ན་དེ་འདྲ་བའི་ལུགས་ཀྱང་རེ་རེ་ཅམ་བྱུང་མོད་ཀྱང་གཞུང་རྒྱས་པར་
 བརྒྱུས་ནས་ཐ་སྐྱད་དུ་སྦྱི་རོལ་མེད་པའི་རྒྱལ་གྱི་དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་ནི་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས་སྟོལ་བྱེ་
 བར་སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྟེ་བཞེད་པ་ལྟར་ལེགས་སོ།^{༡༣} །ཞེས་གསུངས་སོ།།

འདི་ལ་ཁ་ཅིག །མདོ་སྟེ་རྒྱུད་པའི་དབུ་མ་པའི་རྒྱ་དོན་དེ་མི་འཐད་དེ། སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ་ལས།
 སློབ་དཔོན་ལེགས་ལུན་འབྱེད་དང་ཡེ་ཤེས་སྟོང་པོ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཐ་སྐྱད་གྱི་རྣམ་བཞག་མདོ་སྟེ་བ་དང་
 མཐུན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པ་སོགས་ཆེས་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་སྦྱིར་
 དང་། སྟོགས་གཅིག་མཐུན་པས་མཐུན་པར་འཛོག་ན་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་དང་གྲུབ་མཐའ་མཐུན་པར་
 ཐལ་བའི་སྦྱིར་རོ།^{༡༤} །ཞེས་གསུངས་པའི་སྦྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། སློན་མེད་དེ། དེ་ནི་བོད་སྐད་ཀྱི་གིས་མདོ་
 སྟེ་པས་དོན་དམ་དུ་གང་འདོད་དབུ་མ་པ་འདི་དག་གིས་ཀྱུན་རྫོབ་དུ་འདོད་པའི་སློན་ནས་རྒྱ་བཤད་པ་ལ་
 གཞོད་པ་བརྗོད་པའི་སློབ་སྟན་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། སྦྱིར་མདོ་སྟེ་རྒྱུད་པའི་དབུ་མ་པའི་རྒྱ་བཤད་རྒྱལ་ལ་མདོ་
 སྟེ་བ་དང་སྟོགས་གཅིག་མཐུན་པའི་སློན་ནས་རྒྱ་བཤད་དུ་མི་རུང་བར་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྦྱིར་དང་། རྒྱ་
 བཤད་པ་དང་འཇུག་པ་ཅམ་ལ་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཚང་མི་དགོས་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་སྦྱིར་དང་། ལེགས་
 ལུན་གྱིས་མདོ་སྟེ་བ་དང་མཐུན་པའི་དབང་པོ་དང་ཡུལ་གྱི་འཛོག་རྒྱལ་མཚན་པ་མི་འཐད་པར་དབལ་ལུན་
 རྒྱ་བས་བཞི་བརྒྱུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་པའི་སྦྱིར་དང་། ལེགས་ལུན་འབྱེད་གྱིས་དེ་ལྟར་བཞེད་རྒྱལ་
 དབུ་མ་སྟོང་པོའི་འགྲེལ་པ་ལས་གསལ་བར་བཤད་པའི་སྦྱིར་དང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་དང་སྟོང་ཐུན་ཆེན་
 མོ་ཉིད་གྱིས་ལེགས་ལུན་གྱི་བཞེད་པ་འཆད་པའི་རྒྱ་བས་སུ་ཡང་དེ་ཞོན་ལྟར་བཤད་པའི་སྦྱིར་རོ།།

མདོ་རྗེ་རྫོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་འདོད་ཚུལ།

གསུམ་པ་འདོད་ཚུལ་ལ་གཉིས། མདོ་རྗེ་རྫོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་འདོད་ཚུལ་དང་། རྣལ་
འབྱོར་རྫོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་འདོད་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་ལ་དངོས་པོར་སྐྱེ་བའི་ལྷགས་འགོག་པའི་ཚུལ་དང་། རང་གི་ལྷགས་བཞག་པ་གཉིས།
དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས། དངོས་སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་བརྟན་པ་
དང་། ཕྱི་དོན་མེད་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་བརྟན་པའོ།།

དངོས་པོར་སྐྱེ་བའི་ལྷགས་འགོག་པའི་ཚུལ།

དང་པོ་ནི། དབུ་མ་སྦྱིང་པོ་ལས། འདིར་བཤད་དེ་བཞིན་གསལ་བཤད་ཀྱང་། །ཁོ་བོ་ཅག་གི་
ཚད་མ་ཡིན། །ཚད་མ་ཡིད་ཆེས་ལུང་ཡིན་ཕྱིར། །བཟང་པོ་དག་ནི་སྐྱབ་པར་བཞེད། །ལུང་གཞན་དག་གི་སྤེ་
ཚོམ་དང་། །ལོག་པའི་སྒོ་ཅན་གཞན་མི་བྱེད། །དེ་ཕྱིར་དེ་དག་སྐྱབ་གཞུག་ཕྱིར། །རིགས་པ་ལྡན་པའི་ཚུལ་
བཅའ་བྱ།^{༤༤} །ཞེས་རྣམ་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབུ་མ་པ་ལ་སྐྱེས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་ཚད་མ་དང་བྲལ་བ་
དང་། རང་གི་ལྷགས་ནི་ཚད་མ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅམ་པས་དབུ་མ་པ་ལ་རྒྱུ་བར་བྱས་པ་མཐའ་
དག་སྟན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་། སྟན་དབྱུང་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། །གཉིས་མེད་པ་ཡི་
དངོས་པོ་ནི།^{༤༥} །ཞེས་སོགས་གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་འགོག་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བཀག་པ་
མི་འཐད་པ་དང་། ཀྱན་བཏགས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།^{༤༦} །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་
བཞག་དཀག་པར་མངོན་དོ།།

དེ་ལ་སེམས་ཅམ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས། ཀྱན་བཏགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་ནས་སྐྱོ་བཏགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་སྐྱུལ་དུ་བཏགས་
པ་བཞིན། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཀྱན་ནས་སྐྱོ་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་
ཐག་པ་ལ་བཏགས་པའི་སྐྱུལ་བཞིན་དུ་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གཏན་ནས་མེད་
པ་ཞིག་གསུམ། འོན་ཏེ་སྐྱེ་དང་རྟོག་པས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐག་པའི་རོ་བོ་བཞིན་དུ་ཀྱན་
བཏགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཐག་པར་ཡང་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དོ་ཞེན། དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྲགས་པས་གཞོད་པར་འགྱུར་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ན་རྒྱུད་དང་།
ཐག་པ་དང་། མིའི་ལག་པས་རྩོལ་བས་བཀལ་བའི་ཐག་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པར་གྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཞེས་འཆད་པར་དབུ་མ་སྒྲིང་བོ་ལས། ཀུན་བཏགས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །བཏགས་ཕྱིར་སྐྱལ་དང་འདྲར་མི་
འདོད། །ཐག་པའི་དངོས་པོར་མ་དེས་ཕྱིར། །ཡང་ན་གཤགས་པས་གཞོད་པར་འགྱུར།^{༤༧} །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཞན་ཡང་དཔེའི་སྐབས་སུ་ལོག་པར་བཏགས་པའི་ཆ་སྐྱལ་དང་། འདོགས་པའི་གཞི་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་ཐག་པ་གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་དོན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་འདོགས་བྱེད་
འཇུག་པའི་ཆ་དང་། འདོགས་པའི་གཞི་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་འཇུག་པའི་ཆ་གཉིས་ཡོད་དགོས་
པར་འགྱུར་ཏེ། རྩོད་ཀྱིས་ཐག་པ་ལ་སྐྱལ་དུ་བཏགས་པ་བཞིན་ཞེས་བཞོད་པའི་དཔེ་དེ་ལ་འདོགས་པའི་
གཞི་དང་བཏགས་པ་ལ་འཇུག་མ་འཇུག་གི་ཆ་ཤས་གཉིས་ཡོད་པས་དཔེ་དོན་མཚུངས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
དེ་ནི་འདོད་མི་རྣམས་ཏེ་རྩོད་ཀྱིས་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་འདོད་པའི་
ཕྱིར་དང་། ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ན་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོན་དེ་
འཇུག་པ་ཡང་ངོ་བོ་དང་ལྷན་པར་དུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པར་མི་འཐད་
དེ། རོ་བོ་དང་ལྷན་པར་དུ་བཏགས་པའི་ཡུལ་ཐ་སྐད་དུ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
དགོངས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནི་འཇུག་མིན་གང་གི་ཕྱིར། །དུ་མའི་ཆ་དེ་མཐོང་ཕྱིར་རོ།^{༤༨} །ཞེས་
གསུངས་སོ།།

གཞན་ཡང་རྩོད་ཀྱིས་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་དུ་འཇུག་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ།
དེ་ལྟ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་རྫོབ་མེད་ན་སོ་སོ་རང་གིས་
རིག་པར་བྱ་བ་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ཡང་རྟོགས་པར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། རྩོད་ནི་དངོས་ལ་སྐྱར་
འདེབས་འགྱུར། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡུལ་འགོག་ཕྱིར།^{༤༩} །ཞེས་དང་། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། གལ་ཏེ་སྐྱེ་
བཞིན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཅུང་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེན། དེ་
ལྟ་ན་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་འགལ་ཏེ།^{༥༠} མདོ་སྟེ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་
མེད་པར་དོན་དམ་པ་རྟོགས་པར་མི་རྣམས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།^{༥༡} །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཞན་ཡང་སེམས་ཅམ་པ་ན་རེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་མེད་ཀྱང་མིང་དང་བརྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་
གྱི་མཚན་མར་སྐྱར་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་མཐའ་དག་སྟེ་བར་འགྱུར་བས་ཀུན་
བཏགས་ནི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་འཐད་དོ་ཞེན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། མིང་དང་ཡིག་དང་
ངེས་པའི་ཚིག་དང་བརྟེན་མི་ཤེས་པའི་དུད་འགོ་བྱ་དང་རི་དུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཚེན་པོ་
སྟེ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉོན་མོངས་དེ་དག་སྟེ་བར་འགྱུར་བའི་ཡུལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་རོལ་

གྱི་དོན་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ལོ། །ཞེས་འཆད་པར་དེ་ཉིད་ལས། མིང་མེད་པར་ཡང་ཀུན་ཉོན་མོངས། །མིང་ལ་
 དོན་འདུག་ལས་བྱུང་མིན། །སྐྱེ་མི་ཤེས་པའི་དུད་འགྲོ་ཡང་། །ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་མཐོང་བྱིར་རོ།^{༤༩} །ཞེས་
 དང་། བྱི་འགྲེལ་ལས་གང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་གནུགས་ལ་སོགས་པ་བྱི་
 རོལ་གྱི་ཡུལ་དག་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་ཤེས་པར་བྱུངོ།^{༥༠} །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཞན་ཡང་སེམས་ཅམ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་ཁོ་བོ་ཅག་
 ལ་བསྐྱབ་པ་ནི་དོན་མེད་དེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བསྐྱབས་ན་གྲུབ་ཟིན་བསྐྱབ་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་
 གིས་ཀྱང་གཞན་དབང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །དོན་དམ་པར་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་བསྐྱབས་ན་ནི་དེ་བས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་ཡོད་
 པར་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་ཚོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབེ་མི་རྟོན་པའི་བྱིར་རོ། །ཁྱོད་ཀྱིས། དངོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་དེ། །མདོན་བརྗོད་བདག་ཉིད་སྟོང་པའི་བྱིར་རོ།^{༥༡} །ཞེས་པའི་གཏུན་ཚིགས་ལ་འགལ་བའི་སྟོན་ཉིད་ཏུ་
 ཡང་འགྱུར་པའི་བྱིར་ཏེ། རྟགས་མདོན་པར་བརྗོད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོས་ཅན་གྱི་
 དངོས་བོ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་བསལ་བའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ་དེ་ཉིད་ལས། གཞན་དབང་ཡོད་པ་
 ཉིད་སྐྱས་པ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་གྲུབ་པ་བསྐྱབས། །གལ་ཏེ་དོན་དམ་དབེ་མེད་ཅིང་། །གཏུན་ཚིགས་འགལ་
 བ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར།^{༥༢} །ཞེས་དང་། དེའི་བྱི་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་གསལ་བར་བཤད་དེ།^{༥༣} མང་གིས་དོགས་
 བས་མ་བྱིས་སོ།།

ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་གཉིས་ཀྱིས་སྟོངས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འདོད་
 པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་བྱིར་སྟོན་
 འདོགས་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བར་མི་རུས་ལ། གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོན་དམ་པར་
 ཡོད་ན་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་མཐའ་ལས་མི་གྲོལ་བའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པར་
 གྲུབ་ན་རི་ལྷ་བ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་ཐལ་བ་དང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་མཉམ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་ཏུ་འགྱུར་བར་འཆད་པ་ལ་དེ་ཉིད་ལས། ཡོད་དང་
 མེད་པའི་དངོས་ཉིད་ཀྱི། །ངོ་བོ་དོན་དམ་ཉིད་ཡིན་ན། །སྟོན་འདོགས་པ་དང་སྐྱར་མཐའ་ལས། །གྲོལ་བ་ཁྱོད་
 ལ་རི་ལྷར་ཡོད། །སྟོན་པ་དམིགས་མེད་མི་འགྱུར་ཏེ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་བྱིར་། །བྱང་ཆུབ་
 མཉམ་ཉིད་མི་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ཉིད་རང་སྐྱང་ཐ་དད་བྱིར་རོ།^{༥༤} །ཞེས་དང་། དེའི་བྱི་འགྲེལ་ལས། ཡོངས་སུ་
 གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་དམིགས་པ་ལྟ་ཡོད་ན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བཙུགས་པའི་མཉམ་

འདས་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།^{༤༧} །དེས་ན་ལུང་
 ལས། སངས་རྒྱལ་མཉམ་མཉམ་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། །ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་མེད། །མཚན་གཞི་མཚན་
 ཉིད་འཇིགས་ཀྱི་ལོ་བ། །དམིགས་མེད་ཚོད་ལ་བྱུག་འཚལ་ལོ།^{༤༨} །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་འགལ་
 ལོ། །སྟོན་པ་དེའི་བྱང་རྒྱུད་ཀྱང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཞེན། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གཅིག་དང་། རང་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་
 གཉིས་ཡོད་ན་ངོ་བོ་ཉིད་གཉིས་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་དེ་རི་ལྟར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། ཞེས་སོ། །བྱང་རྒྱུད་
 མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་བའི་སྟོན་འཕེན་ལུགས་དེ་ནི་སེམས་ཙམ་པས་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་
 འདོད་པར་མ་ཟད། དེ་ཞོན་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་རྒྱབ་པའི་སྟོན་ནམ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་
 ཡང་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རང་རིག་མཛོན་སུམ་མཛོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པར་
 འདོད་པ་ལ་གཞོན་པ་སྟོན་པའོ།།

གཞན་ཡང་སེམས་ཙམ་པ་ཚོད་ཀྱིས། ལུལ་དབང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་རྣམས་
 བོ་སོགས་མེད་པ་ནས་ཀྱུ་ན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རང་རང་གི་རུ་ས་པ་བཞག་བཞོན་པའི་དབང་གིས་
 གྲུབ་པར་འདོད་ན། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྟོན་སོ་སོ་སྟེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བར་འགྱུར་
 པ་ནི་ཤིན་ཏུ་འགལ་བ་སྟེ། སོ་སོ་སྟེ་བོ་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་སྟོན་ནམ་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་
 སྟེའི་རུས་པ་ཀྱུ་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བཞག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རུས་པ་དེ་མེད་བཞིན་དུ་
 སྟེ་ན་ནི་ཚོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྟོན་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ལམ་མཁའི་མེ་
 རྟོག་སྣང་བའི་སྟོན་བཞིན་ལོ། །ཞེས་འཆད་པར་དབུ་མ་སྟོང་པོ་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྟོན། །རུས་
 པ་མ་བཞག་ག་ལས་འབྱུང། །ནམ་མཁའི་མེ་རྟོག་སྣང་བའི་སྟོན། །རུས་པ་མ་བཞག་མི་རིགས་བཞིན།^{༤༩} །
 ཞེས་དང་དེའི་ཕྱི་འགྲེལ་ལས། སྟོན་ནམ་ཡང་ཀྱུ་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རུ་ས་པ་མ་བཞག་པ་དེས་
 ཕྱིས་ཀྱང་འཛོག་པར་མི་རིགས་ཏེ། ལམ་མཁའི་མེ་རྟོག་མཐོང་བའི་སྟོན་བར་མི་རིགས་པ་བཞིན་ལོ།^{༥༠} །
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། རིགས་པ་འདི་དག་ནི་པ་རོལ་བོས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཀྱང་ནང་གི་ཀྱུ་གཞིའི་སྟེང་གི་རུས་
 པའི་དབང་ཞོན་ལས་ལུལ་སྣང་འབྱུང་བར་འདོད་ཅིང་རུས་པ་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འདོད་པས་ཐ་སྣང་
 ཙམ་དུ་ཡིན་ན་སྟོན་མེད་ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་རུས་པ་ལན་ཅིག་མ་བཞག་པ་ཕྱིས་ཀྱང་འཛོག་ཏུ་མེད་
 པར་རིགས་པས་འཕུལ་བ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་ཏེ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། གཞུང་ཚན་འདི་དག་གི་གོང་དུ། དེ་
 བོ་རྟོག་སྟེང་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་

དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་སྐྱེད་རྒྱུ་རྟོག་ཞེས་དང་། ལུ་བ་ལས་ཀྱང་། རོ་བོ་དོན་དམ་ཉིད་ཡིན་ན། ཞེས་པ་
ལས་འཕྲོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

སྐྱོབ་དཔོན་ཡེགས་ལྟར་འབྱེད་ཀྱིས་སེམས་ཙམ་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་འགོག་
པའི་རྒྱལ་དབུ་མ་སྒྲིང་པོ་ཅུ་འགྲེལ་ལས་གིན་ཏུ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་འདི་དག་སྐྱེ་མ་སྐྱེས་ཀྱང་གསལ་བར་
བཤད་པ་མི་སྣང་ལ་གིར་རྟོག་པོའི་རིག་པའི་གནད་གིན་ཏུ་སྐབ་ཞེས་ཏུ་འདུག་པས། སྐོ་སྐོས་དང་ལྟོན་
པ་རྣམས་གཞུང་ཡུགས་དེ་དག་ལ་གཟིགས་པའི་རྒྱུར་དུ་འཇུག་པ་མ་སྐྱེས་ནས་བདག་གིས་སྐོ་སྐོས་རྒྱུང་ལས་
དཔོག་ཚོད་ཙམ་གྱིས་པ་ཡིན་པས་རྒྱས་པར་གཞུང་དེ་དག་ཉིད་ཏུ་གཟིགས་པར་འཚལ་ལོ། །སྐྱོབ་དཔོན་
འདིས་རྒྱ་གཞུང་འགྲེལ་བ་གེས་རབ་སྐྱོན་མ་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཙམ་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་
འགོག་རྒྱལ་མདོར་བསྐྱེས་གིག་གསུངས་པའི་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་ལོ་རྒྱུ་ལྟར་ཉིད་མེད་པའི་ཡེགས་བཤད་སྐྱིད་པོར་བཀའ་
དྲིན་དུ་བསྐྱེལ་བ་ལྟར་ཡིན་ལ་དེ་ལོ་སྐྱོགས་གཞན་དུ་འཆད་པར་འདོད་དོ།།

གཉིས་པ་ཕྱི་དོན་མེད་པར་བཤད་པ་མི་འབྲང་པར་བསྐྱེད་པ་ལ། དབུ་མ་སྒྲིང་པོ་ལས། གལ་ཏེ་
གཟུང་བར་སྣང་འདོད་པས། །གཟུགས་སྐོ་ཡང་དག་མ་ཡིན་ན། །དེས་ན་གཏམ་ཚིགས་ལས་ལྷན་ལེན་ཞེས་།
དམ་བཅས་པ་ཡང་ཉམས་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། དེའི་སྐྱེ་འགྲེལ་ལས། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བུལ་པའི་སྐོ་གང་ཡིན་པ་ལོ་ཡང་དག་པར་ན་དོན་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་ཡིན་པར་འདོད་ཀྱི།
གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྐོ་ལོ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་ཏུ་ཟེན་ཀྱང་ཡང་དག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་བར་
སྣང་བའི་ཕྱིར། ལྷ་བ་གཉིས་སྣང་བ་མཐོང་བའི་སྐོ་བཞེན་ལོ་ཞེས་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིའི་དོན་ལ།
སེམས་ཙམ་པས་བཀོད་པའི་གཏམ་ཚིགས་ལོ། སྐོན་པོ་རང་ལས་བདག་ཉིད་ཐ་དད་པར་སྣང་བའི་སྐོ་འཛིན་
མདོན་སྐྱེས་ཚེས་ཙམ། རི་ལྟར་སྣང་བ་ལ་མ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་གཞན་དུ་སྣང་བའི་རྣམ་པར་རིག་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལྷ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་གེས་བཞེན་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་
ཡིན་ཏུ་ཟེན་ཀྱང་ཞེས་པས་ཚེས་ཙམ་མདོན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེས་པ་ཡིན་པར་གྲུབ་ཅིང་། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་
པས་སྣང་བ་ལ་འཇུག་པ་བསྐྱེད་བྱ་དང་། གཟུང་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་གཏམ་ཚིགས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལ་སྐྱོན་པ་རྒྱུ་ལོ། དེ་ལོ་གཏམ་ཚིགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། ཚེས་ཙམ་གཟུགས་ཀྱི་སྐོ་དང་།
གཏམ་ཚིགས་གཟུང་བར་སྣང་བ་གཉིས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཏམ་ཚིགས་ཀྱི་དོན་གྲུབ་པ་ན་
ཚེས་ཙམ་གྱི་རོ་བོ་ལོག་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པ་སྟེ། ཕྱི་འགྲེལ་ལས། འདི་ལྟར་གཟུགས་

གྱི་སློབ་མོ་གཟུང་བར་སྐྱེད་བའི་ཉིད་མ་གཏོགས་པར་ལོགས་ཤིག་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་གཟུང་བར་སྐྱེད་བའི་ཉིད་དུ་རྗེས་སུ་དབག་པ་ཡང་དག་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། ཚོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལོག་པར་གྲུབ་པས་འགལ་ལོ།^{༤༦} །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་སྱི་ངོ་ལ་མེད་པར་སེམས་ཅམ་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། །ལས་སྒྲངས་པ་དང་འགལ་བ་དང་གྲགས་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པར་དབུ་མ་སྒྲིང་བོ་ལས། སེམས་ཅམ་དུ་ནི་དམིགས་པ་དང་། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མི་འཛིན་ན། །ལས་སྒྲངས་པ་དང་གྲགས་པ་ཡིས། །དམ་བཅས་པ་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར།^{༤༧} །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལས་སྒྲངས་པ་དང་འགལ་ཚུལ་ནི། མིག་དང་གཟུགས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགྱུར་ངོ་།^{༤༨} །ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་ལས་སྒྲངས་པ་དང་འགལ་བའོ། །གྲགས་པས་གཞོད་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་མེད་པར་དེ་འཛིན་པའི་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་བར་གྲགས་པས་གཞོད་པའོ། །

ཡང་སེམས་ཅམ་པ་ན་རེ། དོན་མེད་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་བཞིན། །ཞེས་ཟེར་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། མི་ལམ་ན་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་བག་ཆགས་གྱིས་བསྐོས་པའི་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་ཡིན་པས་ན། མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་མཐོང་བའི་སྟོན་པོ་སྐར་དུན་པའི་ཤེས་པ་བཞིན་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་དཔེ་ལ་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །དེར་མ་ཟད་གཟུགས་སོགས་དོན་གྱི་དངོས་པོ་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་ལ་སྐྱུར་བ་བཏབ་པ་ཡང་ཡིན་ལོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་སྐྱེད་བ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། མི་ལམ་གཟུགས་སོགས་སློབ་བཞིན་དུ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དོན་མེད་པར། །རྣམ་པར་ཤེས་ཞེས་བྱུར་མི་རུང་། །གང་ཕྱིར་མི་ལམ་ལ་སོགས་པའི། །རྣམ་ཤེས་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། །དེའི་ཕྱིར་དཔེ་ཡང་མེད་པ་དང་། །ཡུལ་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པར་འགྱུར།^{༤༩} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ནི་མིག་གི་ཤེས་པ་ཞེས་མ་གསུངས་པར་འགྲེལ་བ་ལས་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་མིག་གིས་ཞེས་གསུངས་པས་མི་ལམ་དུ་དབང་ཤེས་ཡོད་པར་བཞེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་སྐྱིར་མི་ལམ་གྱི་གཟུགས་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལོ། །

ཡང་སེམས་ཅམ་པ་ན་རེ། ཕྱི་དོན་ཡོད་པ་མི་འཐད་དེ། རྣལ་ལྷན་རབ་གཅིག་སུ་ཡུལ་དུ་འདོད་ན་ཡང་མི་འཐད་རྣལ་ལྷན་རབ་དུ་མ་འདུས་པ་ཡུལ་དུ་འདོད་ན་འང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྣལ་ལྷན་རབ་གཅིག་སུ་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོར་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་དངས་པ་བཞིན། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྣལ་ལྷན་རབ་དུ་མ་འདུས་པ་ནི་དབང་

ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱ་བ་གཉིས་སུ་སྤང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར།
 དེ་ལྟར་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་གཟུགས་རྒྱལ་གཅིག་སྟེ། གཟུགས་སྒྲིའི་སྒྲིང་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་
 སྤང་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཕྱིར། །དབང་གཟུགས་སྒྲིང་ཡུལ་མ་ཡིན་བཞིན། །སྤྱོད་པ་གཟུགས་མི་དུ་མ་སྟེ།
 སེམས་ཀྱི་སྒྲིང་ཡུལ་ཡིན་མི་འདོད། རྗེས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཕྱིར། །དཔེར་ན་རྒྱ་བ་གཉིས་བཞིན་ནོ།^{༥༡}།
 ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེའི་ལན་ནི། རྩོད་ཀྱིས་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་འབང་ཞིག་པ་སྟེ་རིགས་མཐུན་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱལ་
 སྤྱོད་པ་ཡན་གར་བ་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་ན་ནི་གྲུབ་ཟིན་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞོ་བོ་ཅག་
 གིས་ཀྱང་དེ་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་འཆད་པར་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་གལ་
 ཏེ་ཕ་རོལ་པོ། །བསགས་པ་མིན་པའི་གཟུགས་སེམས་ཀྱི། རྩོད་ཡུལ་མིན་པར་སྐྱབ་བྱེད་ན། །དེ་ནི་གྲུབ་པ་
 ཉིད་བསྐྱབ་འགྱུར་སྟེ།^{༥༢} ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་རིགས་མཐུན་བསགས་པའི་གཟུགས་དབང་ཤེས་
 ཀྱི་སྒྲིང་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་ན་ནི་རྗེས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཞོ་བོ་ཅག་ལ་མ་
 གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱལ་སྤྱོད་པ་རིགས་མཐུན་གཞན་དང་གཞན་པར་ཚུན་སྤྱར་ཞིང་བསགས་པ་ནི་ཞོ་
 བོ་ཅག་གིས་རྗེས་ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོར་ཁས་སྲུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བསགས་པའི་ཡུལ་དེ་ནི་དབང་པོའི་
 ཤེས་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། རང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་རང་གི་རྣམ་ལུན་དུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ་དེ་ཉིད་ལས། གཟུགས་གཞན་དག་གི་བསགས་པ་ནི། །དེར་སྤང་སྒྲོ་ནི་སྟེ་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་ནི་དམིགས་ཉིད་ཡིན་འདོད་དེ། །དེར་སྤང་སྒྲོ་ཡི་སྤྱུར་འགྱུར་ཕྱིར། །འདོད་ཆགས་བཞིན་ཏེ་དེ་ཡི་
 ཕྱིར། རྩོད་དམ་བཅས་ལ་རྗེས་དཔག་གཞོད།^{༥༣} ཅེས་གསུངས་སོ། །དེའི་གཏན་ཚིགས་ནི་རང་འགྲུལ་
 ལས། རྒྱལ་སྤྱོད་པ་རིགས་མཐུན་པ་བསགས་པའི་གཟུགས་དེ་ནི་དམིགས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་དེ། ཅིའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་བསགས་པ་དེ་ནི་བསགས་པའི་གཟུགས་དེར་སྤང་བའི་སྒྲོའི་རྒྱུའི་དངོས་
 པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་དང་གང་དེར་སྤང་བའི་སྒྲོའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་དེ་དང་དེ་ནི་བསགས་པ་ལ་
 དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་བྱང་མེད་ཀྱི་གཟུགས་ལ་
 སོགས་པ་བསགས་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པར་འདོད་པ་བཞིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྩོད་ཀྱིས་བསགས་པའི་གཟུགས་
 ནི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་འདིས་གཞོད་པར་འགྱུར་རོ།^{༥༤}།
 ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཡུང་དང་འགལ་བ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལཱའི་གནས་དང་དམིགས་པ་ནི་བསགས་པ་

ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཡུང་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ།^{༡༥༥} །གལ་ཏེ་ཚུད་ཀྱིས་རྩལ་སྤྱོད་པ་དང་འདྲེས་པ་དབང་
 ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བརྒྱབ་ན་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་སྒྲོན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ཀྱང་རྩལ་སྤྱོད་པ་
 འདྲེས་པ་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པར་དེ་ཉིད་ལས། འདྲེས་
 པ་དམ་ནི་མ་བཅས་པས། །དེ་འགོག་པ་ནི་གཞོན་པ་མེད།^{༡༥༦} །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ན་བསགས་པ་དང་
 འདྲེས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚུད་པར་ཅི་ཡིན་ཞེན། རྩལ་སྤྱོད་པ་རིགས་མཐུན་ཞིང་རྟེན་གཅིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 པའི་ཚོགས་པ་ལ་བསགས་པ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དཔེར་ན་སུམ་པ་ལྟ་བུ་རང་གི་རྩོམ་གཞིར་གྱུར་པའི་རིགས་མཐུན་
 ཀྱི་རྩལ་སྤྱོད་པ་དུ་མ་འདབ་འབྱོར་པའི་རྩལ་གྱིས་བསགས་པའོ། །དམག་དང་འགས་ཚལ་དང་འཕྲིང་བ་ལྟ་
 སུ་རྩལ་རིགས་མི་མཐུན་པའི་རྩལ་སྤྱོད་པ་རྟེན་གཞི་ཐ་དད་པ་དུ་མ་སྤོགས་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་ལ་འདྲེས་པ་
 ཞེས་བྱའོ། །གཞན་ཡང་དམིགས་བརྟག་ལས་བཤད་པའི་དམིགས་སྐྱེན་འགོག་པ་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་
 རྩལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟག་རྩལ་སོགས་མང་དུ་གསུངས་ཏེ། འདིར་མ་སྒྲོས་སོ། །

སྒྲོབ་དཔོན་འདིས་རང་རིག་འགོག་པའི་རིགས་པ་ནི། སེམས་ཅམ་པ་ན་མེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 ཡུལ་དང་འཕྲད་པ་ན་ཆ་གསལ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེ་སྤེ། ཡུལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྣང་བ་དང་
 ཡུལ་ཅན་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྣང་བའོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་སྣང་བ་ལས་
 གཞན་དུ་ཡུལ་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པར་དེ་ཉིད་ལས། ཡུལ་དུ་
 སྣང་བ་མ་གཏོགས་པར། །སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་གཞན་ཅི་ཡོད།^{༡༥༧} །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་མེ།
 གཞན་མེད་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་པ་རང་ཉིད་རང་གི་དོ་བོར་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་
 ཅན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཤེས་ཀྱི་ལོ་སྤྱོད་པའི་ལོ་སྤྱོད་ལོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེའི་དོན་ནི་ཤེས་ཀྱི་གོང་སྤྱོད་
 རྩོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དང་ཉེ་བར་བཞག་པ་ན་ཤེས་ཀྱི་རང་གི་དོ་བོ་ནི་གསལ་བ་ཡིན་ལ་ཡུལ་དང་ཉེ་
 བའི་དབང་གིས་སྒྲོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཡང་ཡོད་དོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་
 ཡང་ཡུལ་སྣང་བའི་ཚོན་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དང་། རང་དུ་སྣང་བ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་
 ཡོད་དོ་ཞེས་འདོད་པའོ། །དེ་མི་འཐད་དེ། དཔེ་ནི་བརྒྱབ་པར་བྱ་བ་དང་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་ཀྱི་
 གོང་སྤྱོད་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དང་ཉེ་བར་བཞག་པ་ན་ཡུལ་གྱི་དབང་གིས་རང་གི་དོ་བོ་མ་བརྒྱབ་པའི་
 གསལ་བ་ཡོངས་སུ་བརྟེན་ནས་སྒྲོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་གྱི་ཤེས་གསལ་བའི་རྒྱད་
 ཅིག་མ་སྤྱི་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྒྲོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་འགགས་
 ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཤེས་གསལ་བའི་རྒྱད་ཅིག་མ་སྤྱི་མ་དེ་ཡུལ་ཉེ་བར་བཞག་པའི་དབང་གིས་

འགགས་ནས་དེའི་སྐད་ཅིག་གི་མ་སྟོན་པོའི་རྣམ་ལུན་དུ་སྐྱེས་པ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་སྟོན་པོའི་ཤེལ་དེ་ཉིད་ཡིན་
 པར་སེམས་པ་ནི་སྐོ་འབྲུལ་པའོ། །ཞེས་འཆད་པར་དེ་ཉིད་ལས། གཞན་ལྟར་སྐྱེས་ཕྱིར་དེ་གཉིས་སྐྱར་།།
 ཤེལ་དང་འབྲུ་བར་མི་འདོད་དེ། །ཉེ་བར་བཞག་ལས་དེར་སྐྱེ་བ། །ཤེལ་གྱི་སྐད་ཅིག་མིན་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 འགགས་གཞན་ནི་སྐྱེས་པ་ལ། །དེ་ཡི་སྐོ་ནི་འབྲུལ་བར་འདོད། །འཛིན་གསུངས་སོ།།

གཞན་ཡང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་མེད་དེ། སྟོན་པོ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཉེ་བ་དང་
 བྲལ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཤེལ་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་རང་སྣང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་གསལ་བ་ཡན་གར་བ་
 བྱིན་མ་ཡང་གཟུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཤེལ་གྱི་གོང་བུ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཚོན་དང་ཉེ་བར་
 བཞག་པ་ན་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྣང་བར་རུང་ཡང་ཤེལ་ཉིད་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཚོན་གྱི་ངོ་བོར་
 འགྱུར་བ་དང་། ཚོན་ཉིད་ཤེལ་གྱི་ངོ་བོར་འགྱུར་བ་གང་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཤེལ་གྱི་གོང་བུ་ཚོན་
 ཡིན་པ་འཇམ་ཚོན་གྱང་ཤེལ་གྱི་གོང་བུ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 ཡང་ས་ལ་སོགས་པའི་གཞུགས་དང་ཉེ་བ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི།
 ཤེས་པ་ཉིད་གཞུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའམ་གཞུགས་ཉིད་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་
 གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ས་ལ་སོགས་པ་ཡང་སེམས་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བའམ་ཡང་ན་སེམས་
 གྱང་ས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་སེམས་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་རྣམས་རྟོག་གོ་འབར་
 བ་ལས་གསུངས་ཏེ། ལྷངས་རྣམས་མང་གིས་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །དེའི་འོག་དུ་སྟོན་ཅིག་དམིགས་ངེས་
 ཀྱི་རྟོགས་འགོག་ཚུལ་དང་། སེམས་ཅམ་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞག་འགོག་ཚུལ་རྣམས་གསུངས་ཏེ།
 རྒྱས་པར་དེར་བལྟ་བར་བྱའོ།།

ཡང་སེམས་ཅམ་པ་ན་ཤེ། ལྷོད་ཀྱིས་སེམས་ཅམ་པའི་རྒྱལ་འགོག་པ་མི་འཐད་དེ། བཅོམ་ལུན་
 འདས་ཀྱི་ཡུང་ལས་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཅམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། སྟོན་མེད་དེ།
 ཡུང་དེའི་དོན་ནི་གཞན་ལྷན་སྐྱེགས་བྱེད་དག་གིས་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་གཞན་པའི་བྱེད་
 པ་པོ་དང་ཟ་བ་པོ་ཡོད་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འགོག་པའི་ཕྱིར་དེ་
 ལྟར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ས་དུག་
 པ་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལྷགས་སུ་འབྱུང་བ་དང་ལྷགས་སུ་མ་ཡིན་པ་ལ་
 རྣམ་པར་བལྟ་བ་འདི་སྐྱེས་དུ་སེམས་ཏེ། མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལས་སྟུག་བསྟུལ་
 ཀྱི་སྤང་བོ་འབའ་ཞིག་པ་བྱེད་པ་པོ་དང་ཚོར་བ་པོ་དང་བྲལ་བ་འདི་འབྱུང་ཞིང་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་ཤིང་སྟོན་པ་

མངོན་པར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་སྐྱམ་དུ་དེ་ལྟར་ངེས་པས། གྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། བམས་གསུམ་པོ་སེམས་ཙམ་སྟེ་སེམས་གྱིས་མངོན་པར་འདུབས་པ་དང་སེམས་གྱིས་བྲིས་པ་ཡིན་གྱི། སེམས་ལས་གཞན་པའི་བྱེད་པ་པོ་དང་ཟ་བ་པོ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དོ།^{༤༡༤} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ལུང་དེའི་དོན་གྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

ཡང་སེམས་ཙམ་པ་ན་རེ། རྗེ་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོངས་པ་ནི་མདོའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་བྱམས་ལུས་གྱི་ལེའུ་ལས། དེ་ལ་ཚོས་ཉིད་གྱི་གཟུགས་གང་ཞེན། ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་དེས་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་གཟུགས་དེ་ལ་རྟག་ཏུ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་ཚོས་བདག་མེད་པ་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ལ་རྗེས་སུ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་རྗེས་སུ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་བཏགས་པའི་དོན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།^{༤༡༥} །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་ན། ལུང་དེའི་དོན་ནི་སྟོང་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་དོན་གྱིས་སྟོངས་པ་སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱབས་པ་ཡིན་གྱི་དོན་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱབས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བའི་ཚོས་ཉིད་གྱི་གཟུགས་གྱི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟོང་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་མི་འགོག་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་ལས་རྗེས་ཐད་དང་པའི་དོན་གྱིས་སྟོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པར། དབུ་མ་སྟིང་པོ་ལས། གལ་ཏེ་རྣམ་བཏགས་དོན་སྟོང་བས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱབ་བྱེད་ན། །བཏགས་པ་མ་ཡིན་དོན་ཡོད་ཕྱིར། །ཡུལ་མེད་པར་ནི་མི་འགྱུར་རོ།^{༤༡༦} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དེའི་དོན་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་ཡི། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཚོས་ཉིད་གྱི་གཟུགས་གྱི་དོན་བདེན་པར་ཡོད་ན་སྟོང་བཏགས་པའི་དངོས་པོའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི་གཞུང་གི་དགོངས་པར་མི་སེམས་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་འདིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བཞེད་ཀྱི་དོན་བདེན་པ་བ་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་འགྲུལ་ལས། ཚོས་ཉིད་གྱི་གཟུགས་གྱི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།^{༤༡༧} །ཞེས་པ་ཡང་། ཤེས་པ་ལས་རྗེས་ཐད་དང་པའི་ཡུལ་ཡོད་པར་བརྒྱབ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི། ཚོས་ཉིད་ཕྱི་དོན་དུ་བརྒྱབ་པ་དང་། དེ་བདེན་པར་བཞེད་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་འགྲུལ་ལས། ལྷ་ཇི་བཞིན་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡོད་པས།^{༤༡༨} །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་སྟོང་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་དོན་སྟོངས་པའི་ཡུལ་གྱི་དོན་ཡོད་པ་ལ་བྱ་ཡི། སེམས་ཙམ་པས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ལ་མི་གཟུང་ངོ།།

རང་གི་ཡུགས་བཞག་པ།

གཉེས་པ་རང་གི་ཡུགས་བཞག་པ་ལ་བཞི། རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་བཤད་པ་དང་། གཏན་ལ་ཡབ་པའི་བདེན་གཉེས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་དང་། ལམ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག་རྩལ་ཟད་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་ནི། དཔུ་མ་སྣེད་པོ་ལས། འདིར་ཞེས་ལ་སོགས་པ་དག། འོན་དམ་པར་ཞེ་འབྱུང་བ་མིན།^{༤༥}།
 ཞེས་གསུངས་པའི་འགྲེལ་བར། འོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་ཏེ། བརྟག་པར་བྱ་བ་དང་གོ་བར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚོགས་གོ། །དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚོགས་ཅེས་བྱ་བའི་ཚོགས་གི་སྒྲིལ་ཡིན་འོ། །འོན་དམ་པ་ཞེས་བསྟུ་བ་ནི་དེ་དོན་ཡང་ཡིན་ལ་དམ་པ་ཡང་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའོ། །ཡང་ན་དམ་པའི་དོན་ཏེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་ཡིན་པས་དམ་པའི་དོན་ཏེ། །ཡང་ན་དོན་དམ་པ་དང་མཐུན་པ་སྟེ། དོན་དམ་པ་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཤེས་རབ་ལ་དོན་དམ་པ་དེ་ཡོད་པས་དོན་དམ་པ་དང་མཐུན་པའོ།^{༤༦}། ཞེས་གསུངས་ཤིང་དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་དོན་དམ་པ་དེ་གང་ལ་བྱེད་ཅེས་པའི་ལན་དུ་དོན་དམ་པ་འཛོག་ཚུལ་གསུམ་གསུངས་པ་ཡིན་འོ། །དེ་ལས་དང་པོ་ནི། དོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞེས་པ་ནས་དམ་པ་འང་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའོ། ཞེས་པའི་བར་ཏེ། དོན་དང་དམ་པ་གཉེས་ཀ་ཡུལ་ལ་སྒྲུབ་ནས་བཤད་པའོ། །གཉེས་པ་ནི། ཡང་ན་དམ་པའི་དོན་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཏེ། དམ་པ་ནི་ཟག་མེད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དོན་ནི་དེའི་ཡུལ་ལ་བྱས་པ་སྟེ། དོན་དང་དམ་པ་གཉེས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སོ་སོར་སྒྲུབ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི་ཡང་ན་དོན་དམ་པ་དང་མཐུན་པ་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་དབྱེད་པའི་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཡན་ཆད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཤེས་རབ་ལ་དོན་དམ་པར་བྱས་པའོ། །འདི་ནི་དོན་དང་དམ་པ་གཉེས་ཀ་ཡུལ་ཅན་ལ་སྒྲུབ་བའོ།།

འོ་ན་སྐབས་འདིའི་འགོག་རྒྱུའི་དོན་དམ་པ་དེ་གང་ལ་བྱེད་ཅེན། དེ་ནི་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་དོན་དམ་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉེས་ཏེ། དེ་ལ་གཅིག་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་སྐྱོས་པ་མེད་པའོ། །གཉེས་པ་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པར་འཇུག་པ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དག་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱོས་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། འདིར་དེ་དམ་བཅའ་བའི་བྱུང་པར་ཉིད་དུ་བསྐྱེད་བས་ཉེས་པ་མེད་དོ།^{༤༧}། ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེས་ན་སྐབས་འདིར་སྲུང་བཤད་པའི་དོན་དམ་པ་གསུམ་པ་མཐུན་པའི་དོན་དམ་རིགས་ཤེས་
 རྗེས་དཔག་གི་དོར་ཡོད་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་དང་དེའི་དོར་མེད་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་མེད་པར་བྱའོ། །དེས་
 བ་ལྷ་གྲུབ་དེན་པར་གྲུབ་ན་དེ་ལོན་ཉིད་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་དེའི་དོར་གྲུབ་དགོས་ཏེ། ལྷ་གྲུབ་དེན་པར་
 གྲུབ་ན་དེ་ཉིད་ལྷ་གྲུབའི་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་ཤེས་དེ་ཉིད་གནས་ལུགས་
 འཇལ་བྱེད་གི་སྒྲིལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྷ་བ་ལྷ་གྲུབའི་ཚེས་ཉིད་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ་ཏེ། རིགས་
 ཤེས་གྱི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་གྲུབའི་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེན་སྦྱོན་མེད་དེ། བདེན་པར་
 གྲུབ་ན་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་དགོས་པ་དང་རིགས་ཤེས་གྱི་དོར་གྲུབ་དགོས་ཀྱང་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་
 དང་རིགས་ཤེས་གྱི་དོར་གྲུབ་ན་བདེན་པར་གྲུབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ལྷ་གྲུབ་དེན་
 པར་གྲུབ་ན་རིགས་ཤེས་གྱིས་ལྷ་གྲུབ་དེན་གྲུབ་ཏུ་རྟེན་དགོས་ཏེ། རིགས་ཤེས་ཉིད་དེ་ཡོད་མེད་དཔྱོད་བྱེད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་གྲུབ་དེན་པར་མེད་པ་རིགས་ཤེས་གྱིས་རྟེན་གྱི་དེ་ལྷ་རྟེན་པ་དེ་ལྷ་གྲུབ་དེན་པར་
 ཡོད་མེད་དཔྱད་ནས་བདེན་པར་མེད་པར་རྟེན་པ་ཡིན་གྱི་ལྷ་གྲུབའི་བདེན་མེད་བདེན་པར་ཡོད་མེད་དཔྱད་ནས་
 དེ་ཡོད་པར་རྟེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་ལུགས་འདིའི་དཀའ་བའི་གནས་ཏེ། འདིའི་བྱུང་པར་
 ལེགས་པར་མ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦོན་དུ་ས་གི་མ་ལས་པ་ཆེན་པོ་རྟོག་ཡོད་པ་ཡང་སྐྱེས་གྱིས་གྱུར་དོན་
 དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་བཞེད་པ་དང་། རིག་པའི་དབང་ལུག་ཆ་བ་ཚོས་གྱི་སྒྲེལ་གྱིང་བདེན་
 མེད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བཞེད་པ་སོགས་འཕྲུལ་བ་དུ་མ་བྱུང་བར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གསུང་ངོ་།།

ལེགས་བཤད་སྦྱིང་པོ་དང་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོར་སྲུང་བཤད་པ་དེ་ལས་གཞན་
 ལེགས་ལྷན་གྱི་གཞུང་གི་རྒྱུར་དང་ཡེ་ཤེས་སྦྱིང་པོའི་བདེན་གཉིས་གྱི་རྒྱུར་དང་དཔུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་དང་
 བཅས་པ་ལས་གྱུར་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་གསལ་བར་མ་བཤད་ལ། དཔུ་མ་སྦྱང་བ་ལས་ཀྱུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་
 ཚུལ་བཤད་པའི་རྒྱོག་ལྷོགས་གྱི་ཡོད་པ་ནི་བདེན་པར་ཡོད་ཚུལ་ཡིན་པས་དེ་ལྷར་བཤད་དགོས་སོ་ཞེས་
 གསུངས་པ་ལ། གཞན་ལྷོགས་པ་ཁ་ཅིག །ལེགས་ལྷན་སོགས་གྱི་གཞུང་ལས་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་ཚུལ་གང་
 ཡང་མ་བརྟན་པར་དགོངས་སོ་སྐྱེས་ནས་རྗེ་སྤྱི་མའི་གསུང་དེ་མི་འཐད་དེ། བདེན་གཉིས་ལས། ལྷོ་ལ་སྦྱང་
 བ་འདི་ལོན། །ཀྱུན་རྫོབ་གཞན་ནི་གཅིག་ཤོས་སོ།^{༤༧} །ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་ཚད་དང་དོན་
 དམ་དུ་གྲུབ་ཚད་གཉིས་ཀ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ལ། རང་འདི་མ་ལས་པ་སྐྱེས་འགའ་ཞིག་གིས་གྱུར་དེ་
 བདེན་པར་སྦྱང་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་རྗེ་སྤྱི་མའི་གསུང་དང་གཞུང་གི་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་ལེགས་པར་མ་བརྟན་
 པའི་ཅ་ཅོར་ཟད་ངོ་།།

དེ་འགོག་པ་ལ་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྗེས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཡུང་དེའི་
 ཀྱན་རྫོབ་ཞེས་པ་ཡན་ཚད་ཀྱིས་ཀྱུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ནི་བ་ལང་རྗེ་ཡན་ཚད་ཀྱི་སློལ་སྤྲང་བ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་
 ལ་ཞེས་བཤད་ཅིང། ལྷག་མས་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་ཚད་བ་ལང་རྗེ་སོགས་ལ་མི་སྤྲང་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཟུར་སྲ་མ་འགའ་ལ་བཤད་དང་བཅས་པས་གྲུབ་པ་ལ་དེས་གཅིག་གོས་མི་སྤྲང་བ་ལ་བྱེད་པར་
 རིགས་པས་གྲུབ་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་ཁྱེད་ཅག་ལྟར་ན་བ་ལང་རྗེ་སོགས་གོལ་ཟེན་བར་ཐལ། དེ་དག་ལ་
 ཚོས་གང་ཡང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མི་སྤྲང་བའི་སྤྱིར། དེ་དག་གིས་དབུ་མའི་ལྷ་བ་རྟེན་ཟེན་བར་ཐལ། དེ་དག་ལ་
 ཚོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྟངས་དུ་གྲུབ་པར་སྤྲང་བའི་སྤྱིར། དེས་ན་གཞུང་དེས་ཀྱུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་ཚད་
 ལྟོན་པ་མིན་གྱི་བདེན་གཉིས་ངོས་འཛིན་གྱི་གཞུང་ཡིན་ལོ་ཞེས་གསུང་ངོ་།།^{༤༥}

དེ་ནི་གཞུང་ཆེན་མོ་ལ་ནང་བྱུན་ཚུད་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་
 མོད། ད་དུང་འདི་ལྟར་བཤད་ན་ལེགས་སམ་སྟམ་སྟེ། སྤྱིར་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་བར་སྤྲང་བའི་
 དོན་དམ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དང་དེས་སྤྲང་བཤད་པ་
 ལྟར་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པར་བྱས་པ་གཅིག་དང་། སློབ་གོམ་མེད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་
 པའི་དོན་གྱི་སྤྲོད་ལུགས་སུ་ཡོད་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་བཞག་པ་གཉིས་སོ། །དོན་དམ་དབྱེད་པའི་
 རིགས་ཤེས་ཀྱི་འགལ་རྒྱུ་མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་གྱིས་བདེན་པར་བརྒྱང་
 ཚུལ་ནི་སྤྱི་མ་ལྟར་ཡིན་ལོ། །དེའི་སྤྱིར་བདེན་མེད་སྐྱབ་པའི་རྟོགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་སྤྱི་མའི་བདེན་
 གྲུབ་ཉིད་ཡིན་པས་ལུགས་འདིའི་ལྷ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐོག་མར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་
 འཛིན་ངོས་གསུང་བའི་ཚེ་སྤྱི་མའི་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་ཚུལ་ངོས་འཛིན་དགོས་པ་ཡིན་ལོ། །དེའི་སྤྱིར་སྲ་མའི་
 དོན་དམ་དུ་གྲུབ་ཚུལ་དཔུ་མ་སྟེང་པོ་རྩ་འགྲེལ་དང་དཔུ་མ་རྒྱན་རྩ་འགྲེལ་སོགས་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
 རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རང་གིས་གསལ་བར་བཤད་པས། དོན་དམ་པར་ཡོད་ཚུལ་དེ་ནི་དཔུ་མ་སྤྲང་བ་མ་
 གཏོགས་པའི་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་འཁུངས་སུ་བ་གཞན་ལས་གསལ་བར་མ་བཤད་པར་རྗེ་སྤྲ་མས་བཞེད་
 པའི་གོ་སྐབས་གལ་ཡོད། འཛིན་ཚུལ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་ཚུལ་གསལ་བར་
 བཤད་པ་ནི་གཞུང་དེ་དག་ཏུ་ཡོད་ན་ཁྱེད་ཅག་གིས་སྟོན་ཅིག་དང་ཁོ་བོས་སྤོངས་གདབ་པར་བྱའོ།།

གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཅག་གིས་དྲངས་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཡུང་དེས་འཛིན་ཚུལ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་པའི་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་ན། ཚིག་གང་གིས་བསྟན་པ་སྟོན་ཅིག །གལ་ཏེ།
 གཞན་ནི་གཅིག་གོས་སོ། །ཞེས་པས་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལྟར་ན་ཚིག་དེས་བཤད་པའི་དོན་

དམ་དུ་གྲུབ་ཚུལ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཚོས་ཅིག་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ཏེ། འཛོག་ཚུལ་གཉིས་པའི་དོན་དམ་ཅི་བདེན་
 གྲུབ་ལ་བྱ་དགོས་ཤིང་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པར་འདོད་བའི་དབུ་མ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། །དོན་དམ་
 བདེན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་གཞན་ནི་གཅིག་ཤོས་སོ་ཞེས་པའི་གཞུང་གི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་དོན་
 དམ་པ་དེར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་ན། འགྲེལ་བཤད་ལས། གཞན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རི་ལྟར་སྤང་བ་
 ལས་གཞན་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིས་ནི་རིགས་པ་རི་ལྟར་བཞིན་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་སྟོན་
 ཏེ།^{༤༩} ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་སྟོན་ཅིག །གལ་ཏེ་བདེན་གྲུབ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་ན་ནི་
 དབུ་མ་པའི་དྲི་མི་བྱོ་བར་ཟད་དོ། །

དེས་ན་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཡུང་གི་དོན་ནི། རི་ལྟར་སྤང་བ་འདི་ལོན། །ཀུན་རྫོབ་ཞེས་པས་ཐ་སྟད་
 པའི་ཚད་མ་ལ་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚད་དང་མཐུན་པར་རི་ལྟར་སྤང་ཞིང་མཐོང་བ་འདི་ལོན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
 ཞེས་བྱེད་སྲ་མས་མཚན་ཉིད་དང་བྱེད་བྱི་མས་མཚན་བྱ་སྟོན་པ་ཡིན་ཞིང་། །དེ་ཡང་སྤང་བའི་དོན་མཐོང་བ་
 ལ་བྱས་ནས་བ་ལང་རྗེ་ཡན་ཚད་གྲུབ་མཐས་སྟོ་བསྐྱར་མ་བསྐྱར་གཉིས་ཀ་ལ་ཡུལ་སྟེང་དུ་རི་ལྟར་གནས་
 པ་མཐོང་བ་དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གནས་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་ཀུན་
 རྫོབ་ཏུ་བཤད་པ་མ་ཡིན་ལ། །ལོ་ནའི་སྐྱས་ཀྱང་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྙེད་པ་ཉིད་གཅོད་པ་ཡིན་ཅོ། །གཞན་ནི་
 གཅིག་ཤོས་སོ་ཞེས་པས་དེ་ལས་གཞན་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྙེད་པའམ་གྲུབ་པའི་དོན་ནི་གཅིག་ཤོས་དོན་
 དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་པ་སྟེ། གཞན་ནི་ཞེས་པས་མཚན་ཉིད་དང་གཅིག་ཤོས་སོ་ཞེས་པས་
 མཚན་བྱ་བསྟན་པ་ཡིན་ཅོ། །དེ་དག་ལ་དགོངས་ནས་རྒྱལ་ཚབ་རྗེས་དེའི་ཕྱི་འགྲེལ་དུ། དེ་ཡང་ཐ་སྟད་པའི་
 ཚད་མས་རྙེད་པའི་དོན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འཛོག་པ་བཞིན་དུ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྙེད་པའི་དོན་ལོན་དོན་
 དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་པའོ།^{༥༠} །ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་འགྲེལ་འགྲེལ་བཤད་དང་བཅས་པ་ལས་
 ཀྱང་དོན་དམ་བདེན་པར་གསལ་བར་བཤད་པས་གཞུང་འདི་ས་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་བདེན་ཚད་བསྟན་
 པར་ཤེས་རིག་དང་ལྡན་པ་སྲ་ཞིག་སྟེ། དེས་ན་རྗེ་སྐུ་མའི་གསུང་ལ་སྟོན་གྱི་གོ་སྐབས་གལ་ཡོད། ཚུལ་འདི་
 ལྟར་བཤད་ན་གཞུང་གི་དགོངས་པར་འགོ་ཚབ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། རྗེ་སྐུ་མའི་དགོངས་པ་ནི་དོན་དམ་པ་འཛོག་
 ཚུལ་གཉིས་ལས་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་བྱི་མ་དེས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་དང་བྱི་མའི་དོན་དམ་དུ་
 གྲུབ་ཚུལ་དབུ་མ་སྤང་བ་མ་གཏོགས་པའི་གཞུང་གཞན་ལས་གསལ་བར་མི་འབྱུང་བ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་
 ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཡུང་དོན་ཀྱང་བཤད་མ་ཐག་པ་ལས་གཞན་དུ་བྱང་
 ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོན་ཏེ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་གྱིས་བདེན་པར་འཛིན་ཚུལ་དང་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བརྟག་
 པ་མཐའ་བཟུང་གི་བདེན་ཚད་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེས། འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྡོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་སྐྱབས་
 ལྷ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་རིགས་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དང་དེའི་དོན་གྲུབ་པ་གཉིས་
 ཀའོད་ལ། འཛིན་ཚུལ་གྱི་མའི་དོན་དམ་དང་དེར་ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་མི་སྲིད་དོ། །ཁྱད་པར་དེ་དག་མ་སྲིད་
 བ་སེམས་ཅམ་པས་འགྲུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པ་ཡིན་ཞིང་གང་ཡིན་ས་དེར་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་
 འདོད་པ་ལྟར་ལུགས་འདིར་ཡང་བདེན་སྡོད་དོན་དམ་པ་ཡིན་ན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་དགོས་ལ་དོན་དམ་
 པར་མེད་ན་དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཡོག་རྟོག་རྣམས་འབྱུང་ལ། འདི་ལེགས་པར་ཤེས་ན་གཤིས་
 ལུགས་ལ་དང་། དོན་དམ་དུ་མེད་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ཚོས་ཉིད་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་དེ་ཉིད་གཤིས་ལུགས་
 དང་དོན་དམ་ཡིན་པར་སྐྱབས་པ་མི་འགལ་བའི་གནད་རྣམས་ཤེས་པར་འགྲུར་རོ།།

གཉིས་པ་དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་བཤད་པ་ནི། སྤྱིར་འདི་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་གང་ཞེས་ཚེག་
 བོ་ལྷ་ལ་སོགས་པ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་གོ་འབར་པར་ཡང་ཐལ་ཆེ་བ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་
 གཉིས་རྩ་འགྲུལ་ལས་ཀྱང་ལྷ་བཞི་སྟེ་འགོག་ཉིད་རྩལ་དུ་བརྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་རྟགས་དང་མཐུན་
 དཔེ་སྐྱབས་སྐྱབ་ལ་དགོངས་ནས་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པ་མགོ་སྟོམས་ཀྱི་རིགས་པ་ལ་གཙོ་བོར་མཛད་དོ། །དེ་
 ཡང་དབུ་མ་སྡིད་བོ་རྩ་འགྲུལ་དུ་གཞི་སྤང་བོ་ལྷ་དང་སྟེ་མཛད་བརྟུག་གཉིས་དང་ཁམས་བཅོམ་བརྒྱུད་རྣམས་སུ་
 བསྐྱེད་ནས་དེ་དག་ལས་ཀྱང་རྟགས་པ་དང་སྤྱི་བའི་རིམ་པས་དང་བོར་གཟུགས་སུ་དང་དེ་ལས་ཀྱང་
 འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་བརྟགས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་དབུ་མ་སྡིད་བོ་ལས། འདིར་ནི་ས་ལ་སོགས་པ་དག།
 དོན་དམ་པར་ན་འབྱུང་བ་ཡི། །དོ་བོ་ཉིད་མིན་བྱས་ཕྱིར་དང་། །རྒྱ་ལྷན་སོགས་ཕྱིར་ཤེས་པ་བཞིན།^{༤༧}།
 །ཞེས་གསུངས་སོ།།

ས་ལ་སོགས་པ་དག་ཞེས་པས་ནི་ཚོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་འཛིན་ཞིང་སོགས་ཀྱི་རྣམས་རྩ་དང་མེ་
 དང་རྒྱུད་རྣམས་ཚུངས་ཞེས་འཛིན་ནོ། །དོན་དམ་པར་འབྱུང་བའི་དོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེས་པས་ནི་ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་
 པར་སྟོན་ནོ། །དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་ཞེས་པས་ཀྱང་རྫོང་བའི་དོ་བོ་མི་འགོག་ཞིང་རི་ལྟར་སྐྱར་བ་བཞིན་གྱི་
 སྡོའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱི་སྡོད་ལུགས་ཀྱིས་ཡོད་པ་འགོག་པར་སྟོན་ནོ། །དོ་བོ་ཉིད་མ་
 ཡིན་ཞེས་པས་འདིའི་ཚོས་སུ་དགག་སྐྱབ་གཉིས་ལས་དགག་པ་དང་དེ་ལས་ཀྱང་མེད་དགག་ཁོ་ན་འཛིན་
 པར་སྟོན་ཏེ། འགྲུལ་བ་ལས་འདིར་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་དགག་པ་འདི་ནི་མེད་པར་དགག་པའི་དོན་དུ་
 གཟུང་གི་མ་ཡིན་པར་དགག་པའི་དོན་དུ་ནི་མི་གཟུང་རོ།^{༤༨} །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་

བསྐྱེད་པ་ནི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །བྱས་ཕྱིར་དང་ཞེས་པས་ནི་གཏན་ཚིགས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཕྱོགས་གྱི་
 ལྷོན་བསལ་བ་ནི། གཞན་དག་ན་རེ། རྩོད་གྱིས་ས་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་
 པ་མི་འཐད་དེ། ཁས་བྱངས་དང་འགལ། མངོན་སུམ་དང་འགལ། གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 གྲུབ་སྟེ། ལྷོན་པའི་ལུང་ལས་འདྲི་སྐད་ཅེས། གྱི་བྲམ་ཟེ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྤང་བོ་ལྟ་དང་སྐྱེ་མཚེད་
 བཅུ་གཉིས་དང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དག་གོ་^{༤༩} ། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་
 གཟུགས་སུ་རུང་བའོ། ། ཞེས་སོགས་སྤང་སོགས་གྱི་ཚེས་དང་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་གསུངས་ལ། རྩོད་
 གྱིས་ཀྱང་ལུང་དེ་ཚད་མར་ཁས་བྱངས་བཞིན་དུ་ཚེས་དེ་དག་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལུལ་
 གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་རེས་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་དབང་བོའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་གྲགས་ལ་མཐོང་བ་ལས་
 ལྷག་པའི་ཚད་མ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩོད་རང་ཉིད་གྱི་མིག་གིས་ཀྱང་འབྱུང་བའི་དབྱིབས་དང་
 གཟུགས་སོགས་མཐོང་ཞིང་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ཡང་བྱེད་བཞིན་དུ་དེ་འགོག་པ་ཡང་མངོན་སུམ་
 ལ་བསྐྱོན་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ས་ལ་སོགས་པ་དང་དེ་དག་གི་སྲ་བ་ལ་སོགས་པའི་
 ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གདོལ་བ་ཡན་ཚད་འཛིག་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས།

སྐྱོན་གསུམ་ཀ་མེད་དེ། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་དོན་དམ་པར་ཞེས་པ་དམ་བཅའ་བའི་བྱུང་བར་ལ་སྐྱུར་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྐྱོན་དང་པོ་མེད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཚས་རྣམས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་མཚན་ཉིད་
 རྣམ་པར་བཞག་པ་མཛད་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་ལ་དོན་དམ་པར་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཤེར་ཕྱིན་ལས། ཀོ་ཤི་ཀ་ཚས་ཐམས་ཅད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྤོང་སྟེ། ཚས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་
 སྤོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཤེས་རབ་གྱི་སྤོང་བ་ཏུ་
 ཕྱིན་པའོ།^{༥༠} ། ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐྱོན་གཉིས་པ་ཡང་མེད་དེ། དབང་བོའི་ཤེས་པ་ནི་རང་བཞིན་འཚོལ་
 བ་ལ་སྐྱོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་མེད་བཞིན་དུ་ཡང་རབ་པེབ་ཅན་ལ་སྐྱ་
 བད་ལ་སོགས་པ་སྤང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱོན་གསུམ་པ་ཡང་མེད་དེ། འཛིག་རྟེན་པ་ནི་རྫོངས་པའི་
 དབང་དུ་གྱུར་པས་རང་བཞིན་འཚོལ་བའི་རྣམ་པ་མེད་ལ་འདྲིར་ནི་དོན་དམ་པ་དཔྱད་པའི་སྐབས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །

བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གྱི་དོན་བྱས་པ་ཞེས་པ་ནི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱིས་མངོན་པར་
 བསྐྱབས་པའོ། །མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྐྱུར་བའི་རག་ནི། གང་དང་གང་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་
 དང་དེ་ནི་དོན་དམ་པར་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཤེས་པ་བཞིན་ཞེས་པའོ། །འདྲིར་མི་

མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་པའི་དཔེ་དང་གཏན་ཚིགས་ནི་མ་བཟུན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་དངོས་པོ་གང་ལ་དོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་ནི་རྣལ་ལྡན་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ལྡན་སོགས་ཕྱིར་ཞེས་པས་ནི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྣམ་གངས་གཞན་བཟུན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དང་དངོས་པོ་ཉིད་དང་ཞེས་བྱ་ཉིད་དང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པའོ། །འདིར་གལ་ཆེ་བ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་ནི་རི་ལྟར་སྐྱར་བ་བཞིན་གྱི་སྤོའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་དོན་རང་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་རང་དབང་དུ་ཡོད་དགོས་པས་གཞན་སུ་ཡང་མི་སྟོས་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱས་པ་ཡིན་པར་མཚུངས་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ཉིད་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ལ། ས་ལ་སོགས་པ་ནི་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་བྱུང་བར་དབྱེ་བར་བྱས་པའི་ཚད་མ་མེད་དོ་སྟེ་མ་དུ་དགོངས་ནས་གོང་ལྟར་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པ་མགོ་སྟོ་མས་ཀྱི་རིགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལོགས་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །

གཞན་ཡང་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་འབྱུང་བ་དེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་ལ་བརྟགས་པ་དང་། ལུང་པོ་གཞན་རྣམས་ལ་བརྟགས་པ་དང་། སྐྱེ་མཚེད་ལ་བརྟགས་པ་དང་། ཁམས་ལ་བརྟགས་པ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་དང་། སྐྱེ་འཇིག་གི་བྱེད་པ་དང་། བཅིངས་ཐར་བརྟགས་པ་སོགས་དུ་མ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་རིགས་པའི་འགོ་སྟོ་གཅིག་གོ།

ལུང་གི་སྟོ་ནས་བསྐྱབ་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ནང་གི་སའི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་སའི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་གཉིས་སུ་བྱུར་མེད་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མཚན་ཉིད་མེད་པ་དང་མཚན་ཉིད་གཅིག་པར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ།^{༤༤} །ཞེས་དང་། སྤོ་ཡིས་རྣམ་པར་དབྱུང་བ་ན། །གང་ཕྱིར་དངོས་ཉིད་གཟུགས་མེད་པ། །དེ་ཕྱིར་འབྱུང་བ་མེད་པ་དང་། །དངོས་ཉིད་མེད་པར་ང་སྤོའོ།^{༤༥} །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཡང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དང་གཅིག་གམ་ཐད་དུ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ལོ།^{༤༦} །ཞེས་སོ། །ཀྱུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེ་མ་ལྟར་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པའི་ལུང་ནི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཟག་མེད་དག་པ་ཡི། །ཚོས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ཡིན་ཏེ་འདི་ལ་ནི། །དེ་བཞིན་ཉིད་མེད་དེ་བཞིན་གསེགས་མེད་ཀྱང་། །འཇིག་རྟེན་ཀྱན་ལ་གཟུགས་བརྟན་ཀྱན་ཏུ་སྐྱར་།^{༤༧} །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །

གསུམ་པ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དཔྱོད་དོན་
 རོ། །དང་བོ་ནི། བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ནི་ཤེས་བྱའོ། །དབྱེ་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་
 པའི་བདེན་པ་གཉིས་སོ། །གཅིག་ཐ་དད་ནི་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས།^{༤༩} རོ་བོ་ཐ་དད་དང་ལྷོག་པ་
 གཅིག་པ་ལ་རིགས་པའི་གནོད་པ་བཞི་བཞི་གསུངས་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་བཞེད་པས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་
 པ་ཐ་དད་དུ་བྱའོ། །དེ་ལ་ངོ་བོ་ཐ་དད་འགོག་པའི་རིགས་པ་བཞི་ནི། ལྷ་གྲུའི་གནས་ལྷགས་རྟོགས་པས་ལྷ་
 གྲུ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་སྒོ་འདོགས་མི་ཚོད་པར་ཐལ་བ་དང་། ལྷ་གྲུའི་ཚོས་ཉིད་དེ་ལྷ་གྲུའི་སྡོད་ལྷགས་མཐར་
 ཐུག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ལྷ་གྲུ་ལ་བདེན་པ་བཀག་ཅོམ་ལྷ་གྲུའི་ཚོས་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་།
 སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཡང་བདེན་འཛིན་དང་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་དུས་གཅིག་
 ཅར་དུ་འཕྲུག་པར་ཐལ་ཏེ། ལྷ་གྲུ་དང་ལྷ་གྲུའི་ཚོས་ཉིད་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། ཐལ་བ་
 བཞི་ཀ་ཡང་ལྷོག་པ་འཕེན་པའི་ཐལ་བ་ཡིན་ཅོ། །ལྷོག་པ་གཅིག་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་བཞི་ནི། སོ་སོ་སྟེ་
 བོས་ཀྱང་དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་དང་། ཚོས་ཉིད་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་
 དམིགས་པར་ཐལ་བ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་བཙལ་མི་དགོས་པར་ཐལ་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ལ་དབྱེ་བ་
 མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་མེད་པར་ཐལ་ཏེ། གཟུགས་དང་དེའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གཉིས་ལྷོག་པ་གཅིག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། བཞི་ཀ་ཡང་ལྷོག་པ་འཕེན་པའི་ཐལ་བའོ། །

བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་རྙེད་པའི་དོན་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་
 མཚན་ཉིད། དོན་དམ་དབྱེད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཚད་མས་རྙེད་པའི་དོན་ནི་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་
 ཉིད། འདིར་དོན་དམ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་དང་མཐུན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་བཤད་དེ། བདེན་
 གཉིས་ལས། སྟེ་བ་ལ་སོགས་བཀག་པ་ཡང་། །ཡང་དག་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། །དོན་དམ་ཡིན་པར་ཁོ་
 བོ་འདོད།^{༥༠} །ཅེས་དང་། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ན་སྟེ་བ་མེད་པ་འདི་ཡང་དོན་དམ་པ་དང་
 མཐུན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དངོས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་ནི། དོན་དམ་པ་སྟོན་པ་ཐམས་
 ཅད་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ།^{༥༡} །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་བདེན་གཉིས་ལས། བསྐྱབ་མེད་པའི་རིགས་པ་ནི། །དོན་དམ་ཡིན་ཏེ་^{༥༢} །ཞེས་དང་།
 དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་ཀྱང་། གང་ཡང་དོན་དམ་པར་སྟེ་བ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་སྣམ་པ་དེ་ལ་ཡང་དོན་
 ནི་འདི་ཡིན་པར་འདོད་དེ། ཡང་དག་པའི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་བསྟོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་
 ཐམས་ཅད་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །འདིའི་དོན་དམ་པ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་རོ།^{༡༡} །ཞེས་གསུངས་པས་ཡུལ་ཚོས་ཉིད་ལ་དོན་དམ་པར་བཤད་པ་དང་ཡུལ་ཅན་རིགས་ཤེས་
 ལ་དོན་དམ་པར་བཤད་པ་གཉིས་ཡོད་ལ་དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དེ། ཡུལ་སྤོང་པ་ཉིད་ནི་
 མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ངོར་གཉིས་སྤང་གི་སྤོས་པ་དང་བདེན་པའི་སྤོས་པ་གཉིས་ཚར་དང་
 བྲལ་བའི་དོན་དམ་དངོས་དང་། རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་ཀྱི་ངོར་ནི་བདེན་པའི་སྤོས་པ་དང་བྲལ་ཡང་
 གཉིས་སྤང་གི་སྤོས་པ་དང་མ་བྲལ་བས་སྤོས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཅུ་མ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་
 སྤོང་ཉིད་དེ་སྤྱིར་དོན་དམ་དངོས་ཡིན་ཀྱང་རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་དེའི་ངོར་སྤོས་པ་གཉིས་ཚར་དང་བྲལ་
 བའི་དོན་དམ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཡུལ་གྱི་དོན་དམ་ལ་འཛེག་ཚུལ་གཉིས་སོ། །འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་མི་
 རྟོག་ཡི་ཤེས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ན་སྤོས་པ་གཉིས་ཚར་རང་གི་ཡུལ་དུ་གཙོད་རུས་པས་དོན་དམ་
 པ་དངོས་དང་། རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཇུག་པའི་རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་ནི་རང་གི་ཡུལ་དུ་
 བདེན་པའི་སྤོས་པ་གཙོད་རུས་ཀྱང་གཉིས་སྤང་གི་སྤོས་པ་གཙོད་མི་རུས་པས་སྤུ་དང་རྣམ་པ་རྗེས་སུ་
 མཐུན་པ་ཅུ་གྱིས་དོན་དམ་དུ་བཞག་པ་མཐུན་པའི་དོན་དམ་སྟེ། ཡུལ་ཅན་གྱི་དོན་དམ་འཛེག་ཚུལ་
 གཉིས་སོ། །མདོར་བསྟན་ཡུལ་ཚོས་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དོན་དམ་
 བདེན་པ་དངོས་མ་ཡིན་མོད་ཀྱང་གཞུང་ལས་བཤད་ཚོད་ལ་དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་དག་
 རེ་རེ་ལ་ཡང་དངོས་དང་རྗེས་མཐུན་པ་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དོན་དམ་
 པའི་སྤོ་བ་སོགས་སུ་ང་སོགས་ཀྱི་སྤོང་དུ་བཀའ་པའི་མ་ཡིན་དགག་གི་སྤོང་པ་ནི་དོན་དམ་བཏགས་པ་བ་
 དང་ཀུན་རྫོབ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤོང་ཚུལ་དེ་ནི་རང་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་སྤོང་ངོར་གཉིས་སྤང་
 དང་བཅས་པ་ཁོ་ནར་འཆར་གྱི་གཉིས་སྤང་དང་བྲལ་བར་གཏན་མི་འཆར་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། སྤོང་
 ཚུལ་དེ་ནི་སྤོང་གཞི་དེ་དག་མདོན་སུམ་དུ་སྤང་བའི་ཐ་སྤྱད་པའི་ཚད་མ་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ལ་འང་སྤང་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རི་སྤོང་པ་མཁུན་པའི་ཡི་ཤེས་དང་འཕགས་པ་སྤོབ་པའི་རྗེས་
 ཐོབ་ཀྱི་ཡི་ཤེས་མ་ཡིན་དགག་སྤུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་འཇུག་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་སྤང་སྤོང་གཉིས་ཚོགས་རྣམས་
 ཀྱང་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་མིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཞན་ཡང་དབུ་མ་སྤང་བ་ལས། ཚོས་དང་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ནི་རིགས་པ་དང་ལྷན་པས་དམ་པ་ཡིན་ཞིང་དོན་ཀྱང་དེ་ཡིན་ཏེ། སྤོབ་པ་སྤོང་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་
 རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡི་ཤེས་དམ་པ་ཕྱིན་ཅི་
 མ་ལོག་པའི་དོན་ཏེ། ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱའོ།^{༡༢} །ཞེས་ཚོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་

མེད་གཉིས་ཀ་དོན་དམ་བདེན་པར་བཤད་ཅིང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཚེན་པོས་རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཚ་ཤེས་
 རིག་ཚེན་ལས་ཀྱང་། དེའི་ཕྱིར་སྤང་བའི་ཚོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་སྒྲིམ་པ་
 བཅད་ཅམ་ནི་རྗེ་ལྟ་བུ་མཁུའན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་མེད་པས་རྗེད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། །དེའི་དོར་གང་ཟག་
 དང་སྤང་བའི་གཉིས་སྤང་གི་སྒྲིམ་པ་ཡང་ཞི་བ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ།^{༡༧} །ཞེས་ལུགས་འདིས་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པར་གསུང་ལ། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ་ལས་ཀྱང་།
 དབུ་མ་སྤང་བའི་ལུང་དོན་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་དོན་དམ་པ་མཚན་ཉིད་པར་བསྟན་པར་བཤད་དོ།^{༡༨} །
 རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་མཁུའན་པའི་བདེན་གཉིས་དར་རིག་ལས་ཀྱང་། དེ་དག་དང་མཐུན་པར་བདག་མེད་
 གཉིས་ཀ་དོན་དམ་བདེན་པར་བཤད་དོ།^{༡༩}

གཞན་ཡང་ལུགས་འདིར་རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གཉིས་སྤང་རུ་བ་
 པའི་རྒྱལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲིམ་
 གཉིས་སྤང་དང་བཅས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བྱ་བ་ནི་གྲགས་
 ཚེ་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 གྱིས་ཀྱང་རང་ལུ་ལ་ལ་རྒྱ་ལ་རྒྱ་བཞག་ལྟར་གཉིས་སྤང་རུ་བ་པའི་རྒྱལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་མ་
 འདས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དོན་དམ་བདེན་པར་ལས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་འོ། །དེ་ལ་ཡང་
 གཞན་དག་ན་རེ། གཉིས་སྤང་ལ་རང་ལས་ཐ་དད་པའི་གཉིས་སྤང་དང་བདེན་སྤང་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་
 བ་ལ་གཉིས་སྤང་དུ་བཤད་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་པོ་མེད་ཀྱང་ཐ་མ་ཡོད་པས་གཉིས་སྤང་དང་བཅས་པ་
 མི་འགལ་ལ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས། གཟུགས་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བར་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་
 ལྟར་བཅོས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་།^{༢༠} ཤེར་ཕྱིན་རྣལ་མར་རྒྱོད་ན་དམིགས་པ་མེད་པའི་རྟོང་ཉིད་ལ་
 རྒྱོད་དགོས་པར་གསུངས་པས་ཐེག་པ་འོག་མའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁུའན་
 པ་ཡང་དམིགས་བཅས་ཀྱི་ཤེར་ཕྱིན་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་གཉིས་སྤང་དང་བཅས་པར་འདོག་གོ། །ཞེས་
 གསུངས་ཤིང་། རྟོང་ཐུན་ཚེན་མོར་ཡང་། སེམས་ཅམ་པ་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དག་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་དོན་དམ་བདེན་པར་མི་འདོད་ཅིང་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དབྱེད་
 བྱེད་ཀྱི་རིགས་པར་འདོད་དོ།^{༢༡} །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་ཕྱོགས་སྲ་མ་ལྟར་ན་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེའི་དོར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བ་
 ཡོད་པ་ནི་དུང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་སུ་མི་རུང་ལ། ལུང་གི་དོན་ཡང་རྣམ་པ་གཞན་དུ་

འཆད་དུ་རུང་བར་སྣང་ངོ། །རང་རིག་ཁས་ལེན་པའི་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ན་རང་མདོན་སྲུང་དུ་རྟོགས་པའི་
 མདོན་སྲུང་ཚད་མས་གཉིས་སྣང་རྒྱུ་པའི་རྒྱལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་
 འཛིག་པ་ལ་ཡང་ད་དུང་བརྟགས་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་གང་ཟག་རང་རྒྱུ་བ་ལུང་བོ་དང་གཅིག་དུ་བྲལ་
 གྱིས་སྟོངས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པ་དེ་སློ་གཞོན་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་
 ཅམ་གྱིས་མ་ཚོམ་པར་དོན་གྱི་སྟོང་ལུགས་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་དེ་ཅམ་གྱིས་དོན་
 དམ་དཔྱོད་བྱེད་གྱི་རིགས་པར་འགོ་འམ་མི་འགོ། །དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་དུ་སོང་གྱང་རིགས་པ་དེས་དེ་ལྟ་
 ལུ་འི་གང་ཟག་རང་རྒྱུ་བ་དེ་མེད་པར་རྟེན་པ་ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་གྱི་རིགས་ཤེས་གྱིས་རྟེན་པས་ལྷབ་
 བམ་མ་ལྷབ། དེ་ལ་ཡང་སློང་ལ་སྟོན་ཏེ་རིགས་ཤེས་གྱིས་རྟེན་པའི་དོན་དམ་དཔྱོད་སྲུ་སོང་མ་སོང་གི་ཆ་
 གཉིས་འབྱེད་མི་འབྱེད་སོགས་ལེགས་པར་བརྟགས་ཏེ་ཇི་ཡབ་སྲས་གསུ་མ་གྱི་གསུང་རབ་རྣམས་གུང་
 བསྐྱེགས་ནས་རྩོད་པ་སྟོང་ལུགས་ཤིག་ཤེས་ན་མཁས་པ་མཁུ་བའི་གཏམ་དུ་འལྱུར་བར་སྣང་གི། །གསུང་
 རབ་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཅམ་མཐོང་བས་ཕྱོགས་གཅིག་ཤོས་རས་སུ་འབོར་བ་དང་། རང་བཟོས་འབྲུ་གོན་
 གང་ཐུབ་བྱེད་པ་རྣམས་གྱིས་ཚོམ་སྒྲ་བར་མི་འོས་སོ། །

རྩ་བའི་རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པའི་འགྲེལ་བ་ཤེས་རབ་སྒྲོམ་མ་ལས། གལ་ཏེ་མུང་བོ་བདག་ཡིན་
 བ། །སྟེ་དང་འཛིག་པ་ཅན་དུ་འལྱུར།⁽¹⁰⁾ །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ། འདིར་སྒྲུར་བའི་ཚོག་མི་དོན་དམ་པར་
 འལྱུང་བ་དང་འལྱུང་བ་འདུས་པ་དང་དབང་བོ་དང་དབང་བོ་འདུས་པ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་དབང་བོ་
 དང་བཅས་པའི་ལུས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ནི་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། སྟེ་བ་དང་འཛིག་
 པའི་ཚོས་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྤྱི་རྩོལ་གྱི་འལྱུང་བ་དག་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་སྐབ་པའི་རིགས་པ་ཤེ་ཤེ་བཞིན་ནས་དོན་དམ་པ་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་སྒྲུར་བར་མཛད་ལ། རང་
 དང་ཕྱི་རྩོལ་ཉིད་དག་ལ། །བདག་དང་བདག་གི་ཟད་ལྷུར་ན། །ཉེ་བར་ལེན་པ་འགག་འལྱུར་ཞིང་། །དེ་ཟད་
 པས་ནི་སྟེ་བ་ཟད།⁽¹¹⁾ །ཞེས་པའི་ཐད་གྱི་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་། ཐར་བ་དེ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 པས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་གྱི་ཐེག་པས་འགོ་
 བརྣམས་གྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་སྣངས་པས་ཐོབ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་
 པ་སྣངས་པའི་ཐབས་ནི་ཇི་སྐད་བརྟན་པ་དེ་དག་ཡིན་ནོ།⁽¹²⁾ །ཞེས་རབ་བྱེད་དེར་བཤད་པའི་རིགས་པ་དེ་
 རྣམས་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་བསྟོམ་པར་བྱ་བར་གསུངས་ཤིང་གང་ཟག་གི་བདག་
 གིས་སྟོང་རྒྱལ་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་དོན་དུ་ཡང་གསུང་སྟེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་གཞུང་དེའི་སྣ་འགྲེལ་ལས། དེ་

ལྷ་རྒྱུ་དང་དང་མི་རྒྱུ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་བརྩོན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་
དེས་དེ་དག་སྐྱོང་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།¹⁹³ ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟོག་གོ་འབར་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ལེའུ་ལས་ཀྱང་དེ་དང་སྟོགས་མཐུན་པ་མང་དུ་གསུང་སྟེ་འདིར་མ་སྐྱོས་སོ། །རྒྱལ་
འདིས་མདོ་སྟེ་སྐྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལ་དོགས་པ་མེད་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་སྐྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་
པས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བདེན་གཉིས་གང་དུ་འདོད་པའང་བརྟག་པར་བྱའོ།།

རང་རྒྱུད་པའི་ཡུགས་ལ་འགོག་བདེན་ཀྱུན་རྫོབ་བདེན་པར་འདོད་པའི་སྟོགས་ལའང་སྐྱོང་ཐུན་
ཚེན་མོ་ནས་གཞོན་བྱེད་གསུངས་པ་རྣམས་འཇུག་ཚབས་ཤིན་ཏུ་ཚེ་བར་སྐྱང་ལ། རྒྱུད་པར་དུ་མཐོང་ལམ་
རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་མཐོང་སྤངས་སྤངས་པའི་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པར་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་ལེན་
དགོས་ལ། དེ་ལྷར་ན་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་འགོག་པ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་ཀྱང་དེ་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པ་ལས་གཞན་དུ་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལམ་དེས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ནི་དོན་དམ་
བདེན་པར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་མ་ཟད་ཤེས་བཞོན་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དུ་གཤི་བཞོན་པ་བརྒྱད་
བར་ཚད་མེད་ལམ་དང་ཤེས་པ་བརྒྱད་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་འཛོལ་པའི་ཚེ་བར་ཚད་མེད་ལམ་གྱི་མཇུག་
ཐོགས་ཁོ་ནར་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚོད་པར་སྟོ་སྟུར་དྲི་བྲལ་གྱི་འགོག་བདེན་ཐོབ་པའི་རྣམ་གྲོལ་
ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་བརྒྱད་སྟེས་པ་དེས་མི་མཐུན་སྟོགས་སྤངས་པའི་རྒྱུད་པར་མངོན་དུ་མ་
བྱས་ན་བཞོན་པ་བརྒྱད་དང་རྒྱུད་པར་ཅི་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་
སྐབས་སུ་འགོག་བདེན་མངོན་དུ་བྱེད་དོན་མེད་པས་མཐོང་སྤངས་སྤངས་པའི་འགོག་པ་ནམ་ཡང་མངོན་དུ་
མི་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །རིགས་པ་འདིས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ལ་ཡང་དབྱུད་པར་བྱ་བའི་གནས་དུ་མ་ཞིག་འདུག་
པས་སྟོ་གོས་དང་ལྷན་ཞིང་སྟིང་ཁམས་རྒྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ད་དུང་ལེགས་པར་རྟུང་བཅད་པར་བྱའོ།།

ཀྱུན་རྫོབ་བདེན་པའི་དབྱེ་བ་ལ། བདེན་གཉིས་ལས། བརྟགས་པའི་དོན་གྱིས་དབེན་གྱུར་པ།
དངོས་ཅམ་བརྟེན་ནས་གང་སྟེས་ཏེ། །ཡང་དག་ཀྱུན་རྫོབ་ཤེས་པར་བྱ།¹⁹⁴ ཞེས་དང་། ཡང་དག་མིན་ནི་
ཀྱུན་བརྟགས་ཡིན།¹⁹⁵ ཞེས་ཡང་དག་ཀྱུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་འོག་པའི་ཀྱུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་
བཤད་དོ།།

མཚན་ཉིད་ནི། ལྷ་རྒྱུ་འདྲ་ཡང་དོན་བྱེད་དག །རྣམ་པའི་ཕྱིར་དང་མི་རྣམས་ཕྱིར། །ཡང་དག་ཡང་
དག་མ་ཡིན་པའི། ཀྱུན་རྫོབ་ཀྱི་ནི་དབྱེ་བ་བྱས།¹⁹⁶ ཞེས་གསུངས་པས་བརྟན་ལོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་སྟོ་གཉིས་
སོགས་དང་གཞན་སྟེས་བརྟགས་པའི་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ཐུན་དུ་ཡང་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་རྣམས་ནི་འོག་

པའི་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་། གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཡུང་ཚན་སྲ་མས་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་བསྟན་པ་མིན་ནོ། །སྤང་ཚུལ་ལྟར་དོན་བྱེད་པ་རུས་པ་དང་མི་རུས་པ་ཙམ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། གཞི་དེ་སྤང་ཚུལ་ལྟར་དོན་བྱེད་རུས་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དོན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་གྲུབ་མཐས་སློ་མ་བསྐྱར་བའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་ཀྱང་ས་ལ་སོགས་པ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དོན་ཚད་མས་ཞེགས་པར་ཐལ་ཏེ། དེས་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དོན་རྒྱན་པ་ལ་བྱེད་པར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐ་སྟོན་པའི་ཚད་མས་རྙེད་པའི་དོན་གང་ཞིག རང་སྤང་བའི་སློ་ལ་སྤང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་རུས་པའི་ཚོས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། དེ་གང་ཞིག རང་སྤང་བའི་སློ་ལ་སྤང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཚོས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་རྟོགས་པར་སྒྲ་ལ། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ནི་རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་སྤང་བ་མེ་ལོང་ནང་གི་བྱུང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དང་། རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ཡིན་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་མཐས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་ལ་སོགས་པ་ནི་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་མི་གཟུང་སྟེ། ཚད་མས་ཞེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་སྤང་མ་སྤང་བ་ལས། བསྟན་བཅོས་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་གིས་གྲགས་པ་ལས་འདས་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་བཏགས་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོར་ཉེ་བར་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་ཡོད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་གྲགས་པར་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་རབ་རྒྱ་བཏགས་པ་དཔེར་ན། འདི་ན་བདག་གམ་སེམས་ཅན་མེད། །ཚོས་འདི་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་ཡོད་ཅེས་བྱའོ།¹⁷ །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་བདག་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ཡང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་གྲུབ་མཐའི་དབང་ཞོན་ས་བཏགས་པའི་དོན་རྣམས་ནི་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་ཡོད་པར་བསྟན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དེ་ནི་གྲགས་པར་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འགལ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ལྷགས་འདིས་ཡུལ་མ་གཏོགས་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་ལོག་གི་བྱུང་བར་མི་འབྱེད་ཅིང་དེ་ཡང་རང་མཚན་ཚད་མས་གྲུབ་པར་བཞེད་པ་ལ་ཐུག་གོ། །རང་མཚན་ཁས་མི་ལེན་ན་དབང་ཤེས་ལ་གཟུང་ཡུལ་

གསལ་བར་སྤང་བར་འདྲ་བ་ལ། རྩུ་ལ་སོགས་པ་སྤང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་ལུས་པའི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་།
 རླེག་ཉིས་དང་རླེག་གཉིས་སྤང་ལ་སོགས་པ་སྤང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་མི་ལུས་པའི་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
 བཞེད་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྩུ་འཛོན་དབང་གེས་ལ་རྩུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་
 བར་སྤང་ན་སྤང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་མི་ལུས་པའི་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཐལ་བ་བརློག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
 གཞན་ཡང་གཞུགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བདེན་མེད་ཀྱི་འགལ་རླེད་གསུང་བྱའི་ཚོས་སུ་འདོད་
 བར་ཐལ། རང་མཚན་མཐར་སྐྱུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་གེས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན།
 དགག་བྱ་བདེན་པ་དབང་གེས་ལ་སྤང་བར་ཐལ་ཏེ། དབང་གེས་ཀྱི་གཞུང་ལུ་འདྲུ་རང་མཚན་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །འདོད་མི་ལུས་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས། བདེན་བར་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དབང་གེས་ལ་
 མི་སྤང་བར་བཤད་ཅིང་དབང་གེས་ཀྱི་སྤང་བ་ནི་ནམ་ཡང་མི་འགོག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཁ་ཅིག་བདེན་གཉིས་ལས་དགག་བྱ་བདེན་པ་དབང་གེས་ལ་མི་སྤང་བར་བཤད་པ་ནི་དོན་དམ་
 དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་གེས་ལ་དོན་དམ་དང་དེའི་རོར་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པར་བཤད་པ་དེ་དབང་
 གེས་ལ་མི་སྤང་བར་བཤད་པ་ཡིན་ཀྱི་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་ལེགས་པར་
 བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་པ་ལས། ཡང་དག་པར་གྲུབ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པར་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་རྣམས་འགོག་པར་རིགས་པའི་རྩུ་མཚན་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་
 པའི་སྐྱེ་བ་དང་། གངས་ཅན་གྱིས་བརྟགས་པའི་གཙོ་བོ་དང་རྒྱུང་འཕེན་གྱིས་བརྟགས་པའི་འབྲུང་བ་འགྱུར་
 བ་དང་། གེས་པ་སྤྲད་ཅིག་ཚམེད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མདོན་སུམ་ལ་སྤང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།⁽¹⁾ ཞེས་
 དགོངས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་སྤང་བ་དགག་པར་མི་རིགས་པའི་རྩུ་མཚན་དུ། བདེན་པར་
 བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པར་དབང་གེས་ལ་སོགས་ཀྱི་སྤང་བ་འགོག་པ་ནི་བདག་ལ་གོད་པར་འགྱུར་བ་འབའ་
 ཞིག་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། དེའི་རྩུ་མཚན་ཡང་རྟོག་མེད་དབང་གེས་ཚད་མའི་ལུལ་ནི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་བདེན་
 པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྤང་ན་བདེན་གྲུབ་དེ་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཐལ་བ་ལ་སྐྱུག་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཞན་ཡང་དངོས་པོར་སྐྱེ་བ་གཞན་གྱིས་ཁས་སྲུངས་པའི་དངོས་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་དོན་གྱི་རོ་བོ་
 ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐ་སྲིད་རུང་བ་མ་ཡིན་ལོ།⁽²⁾ ཞེས་བཤད་ནས་བདེན་གྲུབ་ལ་ཐ་སྲིད་དོན་མཐུན་མི་
 རིགས་པའི་རྩུ་མཚན་དུ་དབང་པོའི་རྣམ་པར་གེས་པ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རུལ་ཅམ་ཡང་མི་སྤང་བ་བཞོད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པས་ཀྱང་ལུགས་འདིས་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་དབང་
 གེས་ལ་མི་སྤང་བར་བཞེད་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྐྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལ་ཡང་འདྲ་

སྟེ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་འཇུག་པའི་རྣམ་པའདད་ཆེན་མོ་ལས། བདེན་འཛིན་དེས་བདེན་པར་ཡོད་པ་
 ལྟར་ཉེ་བར་བརྟན་པ་མཐོང་བ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་གྱི་དབང་གིས་མིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་བར་དགག་
 བྱ་བདེན་པ་དབང་གིས་ལ་མི་སྣང་བར་བཤད་པ་འདིར་ཡང་འདྲ་བའི་སྲིར་རོ།^{༡༠} །ཞེས་ཞི་འཚོ་ཡབ་སྐུས་
 ཀྱི་བཞེད་པ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པའི་སྲིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པར་རིགས་ངོའི་དོན་དམ་ལ་བྱེད་ན་
 བདེན་འཛིན་དེས་བདེན་པར་ཡོད་པ་ལྟར་ཉེ་བར་བརྟན་པ་ཞེས་པའི་དོན་འཆད་དཀའ་བར་འགྱུར་རོ། །སྟེ།
 མ་དཔེར་བྱེད་རྒྱལ་མོགས་ལ་བཤད་རྒྱ་མང་མོད་ཀྱང་རེ་ཞིག་བཞག་གོ།

གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་ལ། མདོ་སྟེ་སྟོན་པའི་རང་རྒྱུད་པ་འདི་པས་བདེན་གཉིས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་
 མ་ནི་མངོན་སྲུང་དང་རྗེས་དབག་ཚད་མ་གཉིས་སུ་འདོད་པ་ནི་འདྲ་ལ། རྗེས་དབག་གི་རྟེན་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་
 བ་སོགས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་སྡེ་མ་རྣམས་དང་འདྲའོ། །མངོན་སྲུང་ལ་རང་རིག་མངོན་སྲུང་མི་བཞེད་རྒྱལ་གོང་
 ཏུ་བཤད་ཟིན་པས་དབང་ཡིད་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སྲུང་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་སོ། །ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་
 ཀྱང་སེམས་ཙམ་པ་དང་མི་མཐུན་ལ་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྟེ་པ་དང་ཡང་མི་མཐུན་ཏེ། རང་རིག་
 མི་བཞེད་པའི་སྲིར་རོ། །དབང་གིས་ཀྱི་རྟེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཀྱང་སེམས་ཙམ་པ་དང་མི་མཐུན་ཏེ།
 འདི་པས་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་བསགས་པའི་རེ་རེ་ནས་དབང་གིས་ཀྱི་རྒྱར་བཞེད་པའི་སྲིར་རོ། །རྒྱལ་ཕྱ་རབ་དེ་ཡང་
 རྗེས་ཡོད་དུ་བཞེད་དེ། རྒྱལ་ཕྱ་རབ་དེ་ཡུལ་སྟེང་ནས་གྲུབ་ཅིང་བདགས་དོན་བཅའ་བའི་མཐར་ཆེད་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་འཛིག་པའི་སྲིར་རོ། །བདེན་མེད་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་དཔུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆ་མེད་ཀྱི་
 དངོས་པོ་ནམ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པར་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ་དང་འིག་ཆེན་དེ་
 ཉིད་སྣང་བ་སོགས་ལས་གསུངས་སོ། །དེའི་སྲིར་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། རྒྱལ་ཕྱ་བའི་མཐར་ཐུག་པར་ཡང་
 བཞེད་པར་སྣང་བས་རྒྱལ་ཆ་མེད་དམིགས་རྟེན་དུ་བཞེད་དོ།^{༡༡} །ཞེས་ལེགས་སྟན་གྱི་འདོད་པ་བརྗོད་
 པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པའི་དོན་རིགས་པས་ཅི་ཙམ་བརྟགས་ཀྱང་གཏན་ནས་ཆ་འབྱེད་རྒྱ་མེད་པའི་ཆ་
 མེད་ལ་མི་བྱའོ། །རིགས་གཉིས་ལ་མ་ལྟོས་པའི་དབང་བོའི་གཉིས་པ་དེ་ལས་སྲ་བའི་ཆ་མཐོང་རྒྱ་མེད་པའི་
 རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ལ་དགོངས་པར་བྱས་ན་འགྲིག་གམ་སྟེ་སྟེ་དུང་བརྟག་པར་བྱའོ། །

དཔལ་ལྷན་རྒྱལ་བའི་འཇུག་འགྲེལ་ལས། ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྟེ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་གང་ཞིག་དོན་
 དམ་པར་སྐྱས་པ་དེ་ཉིད་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱུན་རྫོབ་དུ་འདོད་དོ་ཞེས་སྐྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དཔུ་མ་
 པའི་བརྟན་བཅོས་ཀྱི་དེ་ཞོ་ན་ཉིད་མངོན་པར་མི་གཉིས་པ་ཞོ་ནས་སྐྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་གཉིས་པར་
 བྱའོ།^{༡༢} །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བཞི་བརྒྱུ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་། བྱེ་བྲག་པ་ལྟར་རང་གི་སྟེ་པ་རྣམས་

གྲིས་རྒྱས་གྲི་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ཁས་ལེན་པར་མི་རིགས་མོ།¹¹⁹³ །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་འདི་པའི་ལུགས་
 ལ་བྱུང་བར་སྣང་ངོ། །ཐལ་འགྲུར་བས་མྱི་དོན་ཁས་ལེན་མོད་ཀྱང་འདི་པ་དང་འཛོག་ཚུལ་མི་མཚུངས་
 ཏེ། རྩང་ཟད་འཆད་པར་འགྲུར་ཞིང་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡིད་གྲི་མངོན་སུམ་ཀྱང་ཚད་མ་པ་
 དང་མཐུན་མི་མཐུན་བརྟགས་པར་བྱ་ཞིང་རྣལ་འབྱོར་སྡོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་ཡང་རྩུར་ཟད་མི་
 འདྲའམ་སྣམ་མོ། །ཀྱུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ཀྱང་མི་བཞེད་པ་ཤེས་པར་སྣང་། །འདི་པས་མྱི་དོན་མེད་པ་མདོ་
 གང་གི་ཡང་དགོངས་པ་མིན་པར་བཞེད་པས་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་
 སུམ་ཀྱང་མི་བཞེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོབ་དཔོན་འདི་པའི་ལུགས་གྲིས་རྒྱས་གྲི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ཡང་
 རྟོགས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་བྱེད་དགོས་པར་སྣང་ངོ། །

བཞི་པ་(ལམ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག་རྩུང་ཟད་བཤད་པ)ནི། འདི་པས་ཉན་རང་གཉིས་གྲི་ལམ་གྲི་ངོ་
 བོ་ལ་ལྷན་པར་གཞན་མི་འདོད་ཅིང་བསྐྱོམས་པའི་དུས་དང་འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལྷན་པར་འབྲེད་
 བར་འདོད་དོ། །རང་རྒྱལ་ལ་ཚོགས་སྡོད་ཆེ་རྒྱུང་དང་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རྣམ་བཞག་ཀྱང་མཛད་དོ། །ཐེག་དམན་
 དུ་ཚོས་གྲི་བདག་མེད་མ་བརྟན་པར་བཞེད་པས་ཉན་རང་རང་ལམ་དུ་རིགས་ངེས་པ་རྣམས་གྲིས་ཚོས་གྲི་
 བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པར་བཞེད་དོ། །

གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་དང་པོར་ཐེག་ཆེན་དུ་ཞུ་གས་ནས་ཚོས་གྲི་བདག་མེད་ལེགས་པར་གཏན་ལ་
 སབ་པ་ཅིག་དང་ཕྱིས་ཉན་རང་དུ་ལྟར་བ་གཉིས་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ་ནི་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེ་འདྲ་བ་
 དེས་ཚོས་གྲི་བདག་མེད་བསྐྱོམ་པས་མངོན་དུ་འགྲུར་པ་དང་མཐོང་བཞིན་གོ་མས་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་
 དགོས་མོ། །དེ་ཡང་འདོད་ན་དེས་བདེན་འཛིན་ཀྱུན་བརྟགས་མཐོང་ལམ་ནས་སྟོང་བ་དང་ལྟན་སྐྱེས་
 བསྐྱོམ་ལམ་ནས་ཀྱང་སྟོང་བར་འདོད་དགོས་པས་བདེན་འཛིན་ཤེས་སྡིག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། དེ་ཉན་རང་
 གི་ལམ་གྲིས་སྟོང་བ་མེད་པའི་རྣམ་བཞག་རྣམས་མི་འཐད་པར་འགྲུར་རོལེན། སྦྱོན་མེད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་
 གང་ཟེག་དེས་དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུ་ར་རེ་ཞིག་མགོ་གཞོན་པ་ཅམ་
 འོངས་ཡང་། བདེན་འཛིན་ཀྱུན་བརྟགས་དང་ལྟན་སྐྱེས་གང་གི་ཡང་ས་བོན་སྤངས་པ་མི་འོང་བས་ཚོས་གྲི་
 བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་མཐོང་བཞིན་གོ་མས་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤོམ་རྟོགས་
 པའི་མཐོང་ལམ་དང་བསྐྱོམ་ལམ་དུ་མི་འཛོག་གོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་བདེན་འཛིན་གྲི་ས་བོན་སྟོང་བ་ལ་
 བདག་མེད་བསྐྱོམ་པ་གཅིག་ལུས་མི་ཚོགས་གི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པའི་གྲོགས་གྲིས་ཟིན་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྤངས་བྱ་སྟོང་བའི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྲི་ངོ་པོར་

སྐྱེ་བ་ནི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་ཤིང་། བར་ཚད་མེད་ལམ་གྱི་རང་དབྱུག་སྐྱེ་བ་ལ་
 ཐབས་གྱི་རིགས་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་གྱི་རྣམ་པ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་ཡོད་དགོས་སོ། །རིགས་པ་འདིས་རྒྱུན་
 མཐའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་གྱི་རང་དབྱུག་སྐྱེ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཡོན་ཏན་ཀུན་རྫོང་བ་པ་དང་དོན་དམ་པ་
 མཐའ་དག་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པར་མངོན་དུ་འགྱུར་ངེས་གྱི་རྣམ་པ་ལོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཉམ་བཞག་ལེ་ཤེས་
 དེའི་སྐྱེ་བ་ཡོད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ཡང་མཉམ་བཞག་ལེ་ཤེས་དེ་ལ་ཀུན་རྫོང་བ་པའི་རྣམ་པ་མངོན་དུ་
 འགྱུར་མི་དགོས་སོ། །འདི་དག་ནི་པ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པའི་ཐེག་པའི་དཀའ་བའི་གནས་ཡིན་པར་འདུག་ཅིང་
 འཚང་རྒྱ་བ་ལ་ངེས་པར་པར་སྦྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་མཐའ་སྐྱགས་ལམ་གྱི་སྦོན་པ་འདེབས་དགོས་པའི་
 གནད་གཅིག་ནི་འདི་ཡིན་ལོ།།

ཅོད་སྤོང་བྱ་ཚུལ་འདི་ནི་རྣམ་འབྱོར་སྤོང་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལ་ཡང་འདྲ་ཞིང་རིགས་པའི་
 འགྲོས་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མཁོའོ། །འདི་དག་གྱུར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཚེན་པོའི་ལེགས་
 པར་བཤད་པའི་ཁྱད་ཚོས་ཚེན་པོ་འགྲན་སྒྲུ་མེད་པ་ཡིན་ཅིང་། བདག་གིས་གྱུར་རྗེ་དེ་ཉིད་གྱི་གསུང་རབ་
 ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་དཀའ་བའི་གནས་འདི་དག་བདག་ལྟ་བུ་ས་རང་སྦོ་བས་གྱིས་བཤད་པར་ག་
 ལ་རུ་ས། ཡང་གལ་ཏེ་སྤོང་བ་དཔོན་ལེགས་ལྟན་ཞབས་གྱིས་ཉན་ཐོས་གྱི་སྡེ་སྤོང་ལས་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་
 བསྟན་ན་ཐེག་པ་ཚེན་པོ་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ན་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་
 ལ་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་ལོན་ཐེག་
 ཚེན་གྱི་ཁྱད་ཚོས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། སྦོན་མེད་དེ། དེ་ལོན་ཉིད་པོ་མོ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་
 ཚོས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཅིང་བདེན་འཛིན་ཤེས་སྐྱིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་
 སྦོན་པ་ནི་ཤེས་སྐྱིབ་སྤོང་བའི་ཚེད་དུ་སྦོན་པ་ཡིན་པས་ཉན་ཐོས་གྱི་སྡེ་སྤོང་ལས་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་བསྟན་
 བ་ཐེག་དམན་པ་རྣམས་གྱིས་ཤེས་སྐྱིབ་སྤོང་དགོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་ཤེས་སྐྱིབ་སྤོང་བའི་གཉེན་
 པོ་སྡེ་སྤོང་དེ་ལས་རྫོགས་པར་སྦོན་དགོས་པར་འགྱུར་བས་ཐེག་ཚེན་གྱི་སྡེ་སྤོང་དོན་མེད་དུ་ཐལ་པར་
 གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། ཚོས་གྱི་བདག་མེད་ལས་གཞན་པའི་ཐེག་ཚེན་གྱི་ཁྱད་ཚོས་མེད་པར་བཞེད་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ།།

སྤང་བྱ་སྐྱིབ་པ་ལ་ཉོན་སྐྱིབ་དང་ཤེས་སྐྱིབ་གཉིས་སུ་འདོད་པ་ནི་འདྲ་ལ། ཐེག་ཚེན་རིགས་ངེས་
 གྱིས་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པའི་ཚེ་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་ཟད་པར་སྤང་བར་རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས་བཤད་
 པས་རང་རྒྱུད་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་ལྟར་རྗོངས་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སྐྱིབ་གཉིས་གཅིག་ཚར་དུ་སྤོང་བར་

མི་བཞེད་མོད། འོན་ཀྱང་ཐལ་འགྲུར་པ་ལྟར་ཉོན་ལྷོད་པ་མ་ཟད་པར་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་སྦྲོང་བའི་མགོ་མི་རྩོམ་
བར་བཞེད་པའང་མིན་ནོ། །མཐོང་ལམ་བར་ཚད་མེད་ལམ་གྱི་ཚོས་བཟོད་བཞི་བདེན་བཞིའི་ཚོས་ཉིད་
འཇལ་བའི་ལྷོག་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་རྗེས་བཟོད་བཞི་ཡུལ་ཅན་བཞི་རྟོགས་པའི་ལྷོག་པས་སྐྱེ་ནས་
འཛོག་པ་དང་། ཤེས་པ་བརྒྱད་ལ་ཡང་དེ་འདྲའི་བྱད་པར་བྱེད་ཚུལ་གྱི་མངོན་པ་གོང་མའི་རིགས་པའི་
འགྲོས་ནི་དབུ་མ་ཐལ་རང་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་བར་རྒྱལ་ཚབ་རྗེས་བཞེད་དོ།།

བདེན་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་གྱིས་བདེན་མེད་ཡོད་པ་མི་འགྲུབ་པ་ནི་ཐལ་
རང་ཀྱང་འདྲ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་བའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་ཉམས་སྐྱ་
སྦྱང་བའི་རང་རིག་གིས་རིགས་ཤེས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ལ་བདེན་མེད་ཡོད་པ་འགྲུབ་པར་བཞེད་
ཅིང་། དབུ་མ་ཐལ་འགྲུར་པས་རིགས་ཤེས་རྟོག་མེད་གྱིས་དྲངས་པའི་བཅད་ཤེས་གྱིས་བདེན་མེད་ཡོད་པ་
འགྲུབ་པར་བཞེད་ཅིང་རྟོག་པ་བཅད་ཤེས་དང་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡང་མི་འགལ་བར་བཞེད་དོ། །རང་རྒྱུད་
པ་འདི་པའི་ལྷགས་ལ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་གཞག་ཏུ་མི་རུང་ཞིང་རིགས་ཤེས་གྱིས་བདེན་མེད་ཡོད་པ་ཤུགས་
ལ་རྟོགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཤེས་གྱིས་དངོས་ཡུལ་མེད་དགག་ཡིན་པའི་སྦྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་རི་ལྟར་
འཛོག་པའི་རྩོམ་པས་ཐལ་བྱ་བ་ཁོ་ནར་འདུག་ཅིང་དེ་དག་ལས་བརྩམས་ཏེ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་དུ་
འདུག་ཀྱང་དེ་ཞིག་བཞག་གོ།

འབྲས་སུའི་གནས་སྐབས་གྱི་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་སོགས་ནི་དབུ་མ་པ་གཞན་དང་
ཕལ་ཆེར་མཐུན་ཞིང་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་སྦྱོང་བའི་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་འགངས་རྒྱུང་ལ། གཞུང་གི་བཤད་རྒྱལ་
མི་འདྲ་བ་ཅུ་མ་ནི་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་རྣམ་གངས་ཅུ་མ་གྱི་བྱད་པར་དུ་ཟད་གྱི་ལྷགས་མི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་བའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ།

འདོད་རྩལ་སྦྱིར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་བའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལ། འདོད་རྩལ་སྦྱིར་བཤད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་
ཏུ་བཤད་པ་གཉིས།

དང་པོ་ལ། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། སེམས་ཅུམ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སྐྱ། བྱི་རོལ་དངོས་མེད་ཤེས་པར་
བྱ། །རྩལ་འདིར་བརྟེན་ནས་དེ་ལ་ཡང་། །ཤིན་ཏུ་བདག་མེད་ཤེས་པར་བྱ།“¹⁴ །ཞེས་དང་། དེའི་སྦྱི་འགྲེལ་
ལས། སེམས་ཅུམ་གྱི་རྩལ་ལ་བརྟེན་ནས་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ལས་བྱི་རོལ་ཏུ་

འདོད་པ་བདག་དང་བདག་གི་དང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཚོགས་མེད་པ་
 ཁོ་ནར་རྟོགས་སོ།^{੧੫} །ཞེས་ཐོག་མར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་། དེ་ནས་གཉིས་
 ལྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྣམ་བཞག་གཉིས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཚུལ་འདི་ནི་རང་
 འབྱུང་བ་མེད་པས་སེམས་དེ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་སུ་ཟིན་གྲང་མཐའ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་དབུ་
 མའི་ལམ་དུ་རྟོགས་ན་གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བས་རང་བཞིན་མེད་པ་གིན་ཏུ་རྟོགས་
 སོ།^{੧੬} །ཞེས་རིམ་པ་རྣམས་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་ལ་སློབ་དང་བརྩོན་པ་ལྷག་པར་ཆེ་བས་སེམས་དེ་ལ་གཅིག་དང་
 དུ་མའི་རང་བཞིན་གྱིས་བརྟགས་པ་ན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དུ་ལ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་མཐོང་བས་མཐའ་
 ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་དབུ་མའི་ལམ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིམ་པ་
 གསུམ་དུ་བཤད་དོ།།

དེ་ཉིད་མདོའི་དགོངས་པར་བསྐྱབས་པའོ། མདོ་ལས། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་གཞན་ཡང་
 ཁམས་གསུམ་པ་ནི་སེམས་ཅམ་དུ་རྟོགས་ཏེ་དུས་གསུམ་ཡང་སེམས་དང་མཚུངས་པར་རྟོགས་སོ། །སེམས་
 དེ་ཡང་མཐའ་དང་དབུས་མེད་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་དོ།^{੧੭} །ཞེས་པ་དང་། ཚོས་ཡང་དག་པར་སྟུང་པ་ལས།
 བརྩོན་ལྷན་འདས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཀྲུའ་བཏགས་པའི་སྣང་བོ་སྟེ་སེམས་ཅམ་དུ་བས་པ་རྗེས་མ་མཚིས་
 པ་སྐྱུ་མ་ལྟར་རྩ་བ་མ་མཚིས་པའོ།^{੧੮} །ཞེས་དང་། ལྟར་གཤེགས་པ་ལས། སེམས་ཅམ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་
 སུ། རྩི་རོལ་དོན་ལ་མི་རྟོག་གོ། །ཡང་དག་དམིགས་པར་གནས་ནས་སུ། །སེམས་ཅམ་ལས་གྲང་གིན་ཏུ་
 བསྐྱེ། །སེམས་ཅམ་ལས་ནི་འདས་ནས་གྲང་། །སྤང་བ་མེད་ལས་གིན་ཏུ་བསྐྱེ། །སྤང་མེད་གནས་པའི་རྣལ་
 འཕྲོར་པ། །དེ་ཡིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐོང་།^{੧੯} །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་གོང་དུ་བཤད་
 པའི་རིམ་པ་དེ་ལྟར་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྣམ་བཞག་བརྟན་པར་བཞེད་དོ། །དེ་
 ཡང་ཐ་སྟེད་དུ་རྩི་རོལ་དོན་གྱིས་སྤོངས་པས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་གྱི་ཚུལ་དང་། དོན་དམ་པར་ཚོས་ཐམས་
 ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་སྣོ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐོང་བ་པར་བཞེད་དེ། དབུ་མ་རྒྱན་ལས།
 ཚུལ་གཉིས་གིང་རྟོལ་ནས་སུ། །རིགས་པའི་སྐབ་སྐྱབས་འཇུ་བྱེད་པ། །དེ་དག་དེ་རྩི་རི་བཞིན་དོན།།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ཉིད་མཐོང་།^{੨੦} །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐོང་བ་ཡང་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟར་
 གཤེགས་པ་ལས། ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི་འདི་སྟེད་དེ། ཚོས་ལྟ་
 དག་དང་རང་བཞིན་དང་། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཉིད་དང་། །བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོར་ནི།།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་འདུལ།¹⁹ །ཞེས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་འགྲེལ་བ་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་སེམས་
ཙམ་པ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བདེན་གྲུབ་
ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་བཞེད་ལ། འཇུག་ཤེས་དུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀྱུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་
ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་ཤིང་དེས་ཉོན་ཡིད་མི་བཞེད་པ་ཡང་གོ་བར་རུས་སོ།།

འོན་ཐ་སྙད་དུ་བྱི་རོལ་མེད་པའི་སེམས་ཙམ་གྱི་རྒྱལ་འདི་མགོན་པོ་ལྷ་སྐབ་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡིན་ནམ་
མིན། བྱི་མ་ལྟར་ན་མི་རུང་སྟེ་ཞི་བ་འཚོ་ཡབ་སྲས་མགོན་པོ་ལྷ་སྐབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་
ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དང་པོ་ལྟར་ན་རྒྱལ་འདི་མགོན་པོ་ལྷ་སྐབ་ཀྱི་གཞུང་གང་གིས་བརྟན་བརྩོད་པར་གྱིས་
ཤིག་ཟེར་ན། ཤིག་པ་དུག་རྩལ་ལས། འབྱུང་བ་ཆེ་ལ་སོགས་བཤད་པ། །རྣམ་པར་ཤེས་སུ་ཡང་དག་འདུ།
དེ་ཤེས་པས་ནི་འབྲལ་འབྲུར་ན། །འོག་པར་རྣམ་བརྟགས་མ་ཡིན་ནམ།²⁰ །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་
བརྟན་ཏེ། དེའི་ཚིག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འབྱུར་རྣམས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་དོན་
ལོགས་སུ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་སྣང་བ་ལ་བཞག་པ་ཡིན་པས་རྣམ་པར་ཤེས་
པར་འདུ་བར་བརྟན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྐྱབ་ལས། རྒྱལ་གཉིས་ཤིང་རྟ་ཞོན་ནས་སུ།²¹ །ཞེས་སོགས་ཀྱི་བྱི་
འགྲེལ་ལས། དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་འཇུག་པ་རྣམས་རྒྱལ་གཉིས་བརྩོད་
པས་བརྟན་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་གཤེགས་ཤིང་གཤེགས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོས་དངོས་པོ་
མཐའ་དག་རང་བཞིན་མེད་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱེད་དེ། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ལ་ཞོན་པ་དག་ཁ་བསྐྱམས་པའི་
སྐབ་སྟོགས་ལེགས་པར་བརྒྱུད་བ་བཞིན་དུ་དོན་དང་ལྡན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དག་པར་
འཐོབ་པར་བྱེད་དོ།²² །ཞེས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་དུ་སེམས་ཙམ་གྱི་རྒྱལ་དང་དོན་
དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་པའི་དབུ་མའི་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ལ་ཞོན་ནས་དྲི་མ་མེད་པའི་ཤིགས་པའི་སྐབ་
སྟོགས་འཇུ་བར་བྱས་པ་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཅན་གྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་འཐོབ་པར་གསུངས་སོ།།

རང་རྒྱུད་པ་འདི་པའི་ལུགས་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་འདོད་རྒྱལ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་ཐམས་ཅད་མང་
དུ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་འདོད་པར་
ནི་ཐམས་ཅད་འདྲའོ། །འཕགས་པ་གོ་ལ་སྟེས་ཉི་བྱི་སྣང་བ་དང་། སེངྒེ་བཟང་པོས་རྒྱན་སྒྲུང་དང་། ལེ་
བརྒྱུད་མ་དང་། སྤྱད་འགྲེལ་རྟོགས་སྒྲུང་དང་། སངས་རྒྱས་ལེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་རྣམས་དང་།
ཨ་བྱུ་ཀ་རའི་གནད་ཀྱི་ལྷ་ཟེར་དང་། ཐུབ་པ་དགོངས་རྒྱུན་རྣམས་སུ་ཡང་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་རྒྱལ་
འདི་ཁོ་ན་ལྟར་མཛད་དོ། །འཕགས་པ་གོ་ལ་སོགས་ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་སྟོན་དུ་རང་རྒྱུད་པ་འདི་པའི་ལུགས་

འདོད་མ་ཁན་འགའ་ཟུང་བྱུང་མོད་ཀྱང། བྱི་རོལ་མེད་པའི་རྒྱལ་གྱི་དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའི་སློལ་འབྱེད་པ་པོ་
འི་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོ་ཡིན་པར་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཞེད་དོ།།

བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།

གཉེས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་བཞི། རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱེད་ས་བཟུང་བ་དང། དེ་འགོག་པའི་
རིགས་པ་བཤད་པ། གཏན་ལ་ལབ་པའི་བདེན་གཉེས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ། ལམ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་
བཞག་ཅུང་ཟད་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་ནི། དོན་དམ་པའི་འཛོག་རྒྱལ་གསུམ་དང་དེ་དག་ཏུ་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པར་
འཛོག་མི་འཛོག་གི་བྱུང་བར་ལེགས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་གལ་ཆེ་བ་ནི་སྤར་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་རྟགས་
ཀྱི་དགག་བྱེད་བདེན་ཚད་ངོས་འཛིན་རྒྱལ་ཅུང་ཟད་བཟོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དབུ་མ་སྤང་བ་ལས། དངོས་
པོ་ཡང་དག་པར་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་པ་དག་ལ་ཡང་དེ་ལས་བསྐྱོད་པའི་རྣམ་པར་སྐྱོ་འདོགས་པའི་འབྲུལ་བའི་
སློ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། འདི་འམ་འདིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐྱིབ་པ་ལྟ་བུར་བྱེད། འགོ་བས་པ་
ལྟ་བུར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་མདོ་ལས་ཀྱང། དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །དམ་པའི་དོན་དུ་
རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་མེད་ལ་འབྲུལ་བ་གང། །དེ་ནི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་འདོད།⁹ །ཅེས་གསུངས་
སོ།།

དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དེས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་རྩུབ་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་
རྫོབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པའི་འབྲུལ་བའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྐྱིེ་བའི་དབང་
གིས་བྱུང་ལ་དེས་ཀྱང་སློག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་ལྟ་བུར་ཉེ་བར་
བསྟན་པ་མཐོང་བར་འབྱུང་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་རྩུབ་པའི་ངོ་པོ་ཐམས་
ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་རྒྱལ་གསུངས་པའི་བསྐྱོག་སྟོགས་ཀྱི་
ཡོད་པ་ནི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱེད་བདེན་ཚད་དོ། །དེ་ལ་དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་ཞེས་པ་ནས་སློ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ནི་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་སྐྱོ་འདོགས་པའི་
འབྲུལ་ལུགས་བསྟན་ཏོ། །ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྐད་དོད་ཀྱི་སྟེང་ནས་
སྐྱིབ་བྱེད་དུ་བཤད་ཅིང་དེ་ཡང་ཡང་དག་པའི་གནས་ལུགས་མཐོང་བ་ལ་སྐྱིབ་པའོ།།

དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་བདེན་འཛིན་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་བདེན་འཛིན་

དེས་བདེན་པར་ཡོད་པ་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན་པ་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་རླུན་པ་རྣམས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཁོ་ནར་ཡོད་
 པའོ་ཞེས་སྟོན་པའོ། །འདིའི་སྐབས་ཀྱི་མཐོང་བ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་གྱི་དབང་གེས་མ་ཡིན་ཏེ། ལུགས་འདིས་
 དགག་བྱ་བ་དེན་པ་དབང་གེས་ལ་མི་སྣང་བར་འདོད་དོ་ཞེས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གསུངས་ཤིང་། དེ་
 ཡང་རང་རྒྱུད་པ་ལུགས་གཉིས་ཀ་ལ་འདུ་བར་གོང་དུ་གསལ་བར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པའི་
 ཞེས་སོགས་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་བདེན་འཛིན་དེ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ལུགས་པའི་བདེན་འཛིན་རྟོག་སྐྱེས་ཡིན་
 པར་སྟོན་པའོ། །དེ་དག་ནི་བསམས་པའི་དབང་གིས་ཞེས་པའི་བསམ་པ་ལ་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་གེས་
 པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་གསུངས་པས་ཁ་ཅིག་རྟོག་མེད་ཀྱི་གེས་པ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། སོ་སྐྱེའི་
 རྟོག་མེད་ཀྱི་གེས་པ་ལ་མི་སྣང་བའི་ཚོས་རྟོག་པ་ཁོ་ནས་འཛོག་དགོས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་དེ་ཡང་རང་
 མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདི་བ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཇུག་ཏེ་ཀའེ་མོ་ལས། རྟོག་པ་ཁོ་ན་མིན་གྱི་
 རྟོག་མེད་ཀྱི་གེས་པ་ལ་ཡང་བྱ་སྟེ།^{༡༧} ཞེས་གསུངས་པའི་ཁོ་ན་དང་ཡང་སྐྱུས་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་གཉིས་
 ཀ་ཡོད་པ་གསལ་བར་བསྟན་པ་ལ་ལུང་དེས་རྟོག་སྟོ་མེད་པར་བསྟན་མོ་ཞེས་མ་འཛིན་ཅིག།

ཡང་ཁ་ཅིག་སྐབས་འདིའི་བསམ་པ་ལ་རྟོག་མེད་ཀྱི་གེས་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཚིག་འདིས་
 གྲུང་དགག་བྱ་བ་དེན་པ་དབང་གེས་ལ་སྣང་བར་བཤད་དམ་སྟུམ་དུ་སེམས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གསུང་
 འདིས་རྟོག་བཅས་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་གེས་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་ཡོད་པར་འཛོག་ཚུལ་བསྟན་ལ། དེ་
 ཡང་དེ་གཉིས་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་ཅམ་གྱི་རང་མཚན་དུ་ཡོད་པར་བསྟན་ཅིང་དེའི་ལུགས་ཀྱིས་
 དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གཉིས་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཅམ་གྱི་རང་མཚན་
 བྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཚེ་
 བོ་ལས། དེ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བཞག་གི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མིན་པའི་དངོས་པོ་རླུན་པ་
 རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཁོ་ནར་ཡོད་པ་ནི། དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང་བདེན་
 འཛིན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་དོན་མིན་མོ།^{༡༨} ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པས་ཐ་སྐད་འཛོག་ཚུལ་སྟོན་
 པའི་གསུང་གིས་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་བདེན་ཚད་བསྟན་པར་སྐྱ་བ་ནི་ལེགས་པར་སྐྱ་བ་མ་ཡིན་མོ།།

འོ་ན་ལུགས་འདིས་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་སྟོའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་རང་མཚན་ཐ་སྐད་དུ་ཁས་
 ལེན་ཞིང་སྟོའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་དོན་རང་མཚན་གྱི་ཕྱོད་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་རྟགས་ཀྱི་
 དགག་བྱའི་བདེན་ཚད་དུ་བཞེད་ན་སྟོའི་དབང་གིས་བཞག་མ་བཞག་གི་དོན་རྗེ་ལྟར་བྱ་སྟུམ་ན། བཤད་
 པར་བྱ་སྟེ། སྐྱ་མ་མཁན་གྱིས་རྗེ་ཤེས་པ་ལྟར་དུ་སྐྱུལ་པའི་ཚེ་སྐྱ་མ་མཁན་ལ་རྗེ་ཤེས་པ་ལྟར་གསུངས་

ཏྲ་སྐད་དུ་སྒྲུང་བ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་ཏྲ་སྐད་དུ་ཞེན་པ་མེད། རྣམས་རྣམས་ཀྱིས་མིག་བསྐྱད་པའི་ལྷན་མོ་པ་ལ་ནི་
 རྒྱལ་གཞི་དེ་ཏྲ་སྐད་དུ་སྒྲུང་བ་དང་དེར་ཞེན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད། རྣམས་རྣམས་ཀྱིས་མིག་མ་བསྐྱད་པ། གནས་
 དེར་ཕྱིས་སྐྱེ་བ་པའི་གང་ཟག་ལྟ་བུ་ལ་རྒྱལ་གཞི་དེ་ཏྲ་སྐད་དུ་སྒྲུང་བ་དང་ཞེན་པ་གཉིས་ཀ་མེད་དོ། །དེ་ཡང་
 རྒྱ་མ་མཁན་ལྟར་ན་རྒྱ་མའི་རྒྱལ་གཞི་དེ་རྣམས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་སློབ་དབང་གིས་ཏྲ་སྐད་དུ་བཞག་པ་
 ཙམ་མ་གཏོགས་དེ་འདྲའི་སློབ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་དེ་གིང་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་དོས་ནས་ཏྲ་སྐད་དུ་སྒྲུང་བ་མ་
 ཡིན་ལོ། །འོན་ཀྱང་རྣམས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་སློབ་དབང་གིས་བཞག་པའི་དེ་གིང་ཁོ་རང་གི་དོས་ནས་ཏྲ་
 སྐད་དུ་སྒྲུང་བའི་སྡོད་ལུགས་གིག་ཞི་ཡོད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་གཤམ་པ་འཕྲུལ་བའི་དོ་ཙམ་དུ་ཏྲ་
 སྐད་དུ་སྒྲུང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སྒྲིམ་རྒྱལ་གཞི་ཏྲ་སྐད་དུ་མི་སྒྲུང་ཞེས་ཟེར་ན་སྒྲུང་བ་ལ་འཕྲུལ་བའི་སློབ་མི་སྲིད་
 པར་འཕྲུར་ཏེ། སྒྲིམ་དེ་གིང་ཏྲ་སྐད་དུ་སྒྲུང་བ་ཙམ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱལ་གཞི་ཏྲ་སྐད་དུ་
 སྒྲུང་བར་འཛོག་ལུས་མོད་ཀྱང་སློབ་ལྲུལ་བ་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་
 པར་རྒྱལ་གཞི་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་འཛོག་པ་མ་ཡིན་ལོ། །

དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་དབུ་མ་པ་འདི་ལྟར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་མཚན་མས་མི་གཞོད་པའི་སློབ་དབང་
 གིས་འཛོག་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་དངོས་པོ་རང་གི་སྡོད་ལུགས་གིག་ཀྱང་ཡོད་པ་མི་འགལ་
 ཏེ། རྣམས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་སློབ་དབང་གིས་རྒྱལ་གཞི་ཏྲ་སྐད་དུ་སྒྲུང་བར་འཛོག་ལུས་གིང་སློབ་དེའི་
 དབང་གིས་བཞག་པའི་རྒྱལ་གཞིའི་དོས་ནས་ཀྱང་ཏྲ་སྐད་དུ་སྒྲུང་བའི་སྡོད་ལུགས་ཡོད་པ་བཞིན་ལོ། །དེའི་
 ཕྱིར་རྒྱ་གུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བ་སློབ་དབང་གིས་བཞག་པ་དང་ལྷ་གུ་རང་གི་དོས་ནས་ཀྱང་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བ་
 མི་འགལ་ལོ། །འདི་ནི་ལུགས་འདིས་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པར་འཛོག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གཤམ་པར་བྱའོ། །རྣམས་
 རྣམས་ཀྱིས་མིག་བསྐྱད་པའི་ལྷན་མོ་པ་ལ་ཏྲ་སྐད་དུ་སྒྲུང་བ་དེ་ནང་གི་སློབ་དབང་གིས་བཞག་པའི་སྡོད་
 ལུགས་སུ་མི་འཚར་གྱི་གང་དུ་ཏྲ་སྐད་སྒྲུང་བའི་གཞི་དེར་དང་པོ་ནས་ཏྲ་སྐད་མཚན་ཉིད་པ་གཅིག་ལུལ་གྱི་
 གོས་མཉམ་ནས་བསྐྱད་ཡོད་པར་འཛིན་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ལ་བརྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་
 རྣམས་ནང་སློབ་དབང་གིས་བཞག་པ་ལ་གཏན་མ་ལྟོས་པར་ལུལ་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་དོས་ནས་གྲུབ་
 གྲུབ་པ་ཞིག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་རྒྱལ་ལོ། །འཛིན་རྒྱལ་དེས་བཟུང་
 བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་ན་གཅིག་དུ་གྲུབ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་ཤིགས་པར་འཕྲུར་གྱི་སློབ་དབང་གིས་
 བཞག་པའི་སྡོད་ལུགས་ཙམ་ནི་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་མི་ཤིགས་པར་བཞེད་དོ། །

དེས་ན་རྒྱལ་འདིས་འདི་པའི་ལུགས་ཀྱི་དེ་ཙམ་གྱིས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པར་སོང་བའི་ས་

འཚོམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། སྤྱིར་སྤྱུ་གྲུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་པའི་མིང་དང་ཐ་སྙད་ཙམ་གྱིས་
 མ་ཚེམ་པར་སྤྱུ་གྲུ་རང་གི་དོས་ནས་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་དཔྱོད་པ་ཙམ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱོད་པར་སོང་བ་
 མ་ཡིན་ལ། སྤྱུ་གྲུའི་སྐྱེ་བ་དེ་སྤྱིའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་སྤོད་ལུགས་ཀྱི་དོས་
 བས་སྐྱེ་འམ་མི་སྐྱེ་དཔྱོད་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ལོ། །ཐལ་འགྲུར་པའི་ལུགས་ལ་ནི་
 དཔྱོད་ཚུལ་སྤྱི་མ་ལུ་རྟུར་ན་འདེའི་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པར་སོང་བ་ཡིན་ཞིང་སྤོས་བཞག་པ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་
 སྤོད་ལུགས་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཛོན་པ་ནི་སྤུ་བའི་བདེན་འཛོན་ལྟ་བུ་སྐྱེས་མ་ཡིན་ལོ། །དངོས་པོར་སྤྱུ་བས་ཚད་
 མ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་གཉིས་འཛོག་མོད་ཀྱང་དོན་གྱི་སྤོད་ལུགས་སུ་ཡོད་པའི་ཚོས་
 ཤིག་ཚད་མས་རྟོགས་པར་འདོད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་སྤྱང་བའི་དབང་གིས་ཐར་བཞག་པ་དེ་ཀུལ་ལ་གྱི་སྤོད་
 ལུགས་སུ་འདོད་པ་མིན་པས་འདི་པའི་སྤྱིའི་དབང་གིས་བཞག་པ་དང་དོན་གཏན་མི་འདུའོ།

འཇུག་ཀྱི་ཀ་ཚེན་མོ་ལས། སྤྱུ་མའི་སྤྱང་བ་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབྱུ་མ་པ་ལྟར་ན་རང་རིག་
 མངོན་སུམ་དང་། སྤྱི་རོལ་ཁས་ལེན་པའི་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ནས་སྤྱོགས་སམ་བར་སྤྱང་ལྟ་བུའི་གཞི་འཛོན་
 པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ལ།⁴⁵ ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབྱུ་མ་པ་ལྟར་ན་
 སྤྱུ་མའི་རྟ་སྤྱང་དེ་སེམས་ཀྱི་སྤྱང་ཚ་ཙམ་ཡིན་པས་སེམས་དེ་འཇུག་པའི་རང་རིག་གིས་ལུགས་ལ་རྟོགས་པ་
 དང་། མདོ་སྤེ་སྤྱོད་པའི་དབྱུ་མ་པ་ལྟར་ན་སྤྱུ་མའི་རྟ་སྤྱང་དེ་སྤྱི་རོལ་དོན་དང་ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་
 སྐྱེ་མཚེད་ཡིན་པས་ས་སྤྱོགས་དང་བར་སྤྱང་ཅི་རིགས་འཛོན་པའི་དབང་མངོན་གྱིས་འགྲུབ་པ་ལ་དགོངས་
 པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་མཁས་གྲུབ་ཚེན་པོ་འཇུག་དབྱུངས་བཞད་པའི་དོ་རྗེས་གསུང་དོ།⁴⁶ །མིག་མ་བསྐྱད་པའི་
 ལྟང་མོ་པ་ལ་རྟེ་ལྟ་ཤིང་སྤྱུ་སྤྱང་བ་དང་དེར་ཞེན་པ་གཉིས་ཀ་མེད་པ་དང་མཚུངས་པ་ནི་ཚུལ་བཞིན་
 སེམས་པའི་རིགས་པས་ལེགས་པར་དབྱུད་ཅིང་བསྐྱོམ་པ་ལས་ནམ་ཞིག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
 སྐྱེས་པ་ན་ཡེ་ཤེས་དེའི་རོར་གཉིས་སྤྱང་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བས་བདེན་པར་སྤྱང་བ་དང་ཞེན་པ་གཉིས་
 ཀ་མེད་པའོ།

མདོར་བསྡུ་ན་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་སྤྱིའི་དབང་གིས་བཞག་པར་ཁས་ལེན་
 ཞིང་རྟོག་པས་བཏགས་པར་ཡང་ཁས་ལེན་ཀྱང་སྤོས་བཞག་པ་ལ་རྟོག་པ་ཁོ་ནས་བཞག་པས་བྱུབ་པ་ཁས་
 མི་ལེན་ཏེ། སྤོས་བཞག་པ་ལ་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པས་བཞག་པ་ཡང་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྤོ་
 གང་ཡིན་གྱིས་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་མི་འདོད་པས་ཚད་མས་མི་གཞོད་པའི་སྤྱིའི་དབང་
 གིས་བཞག་པ་གཅིག་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་སྤྱང་སྤྱོགས་ནས་སྤོ་གཞོད་

མེད་ལ་སྐྱབ་པའི་དབང་གིས་ཕར་བཞག་པ་ཙམ་གྱི་སྡོད་ལུགས་སུ་བྱུང་བ་དང་། སྡོད་ཚུགས་ནས་སྡོད་ས་
 བཞག་པ་ལ་མ་སྟོན་པའི་དོན་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་དོན་ནས་བྱུང་བ་ལས་སྡོད་པ་གཉིས་ཚོགས་ཤིག་དགོས་སོ།།
 སྡོད་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་ཙམ་སྐྱེས་ཀྱང་ལྷན་པོའི་མཛེས་ཀློན་པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱིས་བྱུང་བ་
 གཙོད་ཀྱི་མིང་བརྟན་བཞག་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་སྡོད་ལུགས་ཡོད་པ་མི་གཙོད་དོ། །འདི་དག་ལེགས་པར་ཤེས་ན་
 རང་རྒྱུད་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་དངོས་སྐྱོབ་པ་མཛད་ལས་ཐུག་པ་དང་དབུ་མ་ཐལ་འགྲུར་བ་
 ལས་རགས་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཇི་བཞིན་དུ་བྱེད་ཅུས་ཤིང་། དེ་ཡང་རྗེ་ཡབ་སྐུ་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་
 ལ་ཞིབ་དུ་དབྱུང་ནས་ཚོས་ཀྱི་མདེལ་ཚེ་ནང་དུ་བསྐྱར་བ་ཞིག་ལ་ཡོད་ཀྱི་ཡིན་པར་འདུག་གོ།

གཉིས་པ་དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་བཤད་པ་ལ། སྡོབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས་དབུ་མ་རྒྱན་ལས་རོ་བོ་
 ལ་དཔྱོད་པ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ་ཉིད་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པར་མཛད་ཅིང་། དེ་ཡང་མདོ་ལས།
 སྡོ་ཡིས་རྣམ་པར་གཞིགས་པ་ན། །རོ་བོ་ཉིད་ནི་གཟུང་དུ་མེད། །དེ་སྤྱིར་དེ་དག་བརྗོད་མེད་དག །རོ་བོ་ཉིད་
 ཀྱང་མེད་པར་བཤད།།^{༤༠} །ཅེས་སོགས་དང་། ཡབ་སྐུས་འཇལ་པའི་མདོ་ལས། མེ་ལོང་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་
 དག་ལ། །ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡི། །གཟུགས་བརྟན་སྤང་བ་དེ་བཞིན་དུ། །ལྡོག་པ་ཚོས་འདི་གེས་པར་
 གྱིས། །ང་ཡིས་རང་བཞིན་སྡོད་པ་ཞེས། །གང་བཤད་སྡོད་པ་ལྟ་བར་གྱིས།།^{༤༡} །ཞེས་སོགས་དང་། ལྟར་
 གཤེགས་པའི་མདོ་ལས། གཙོག་དང་གཞན་ཉིད་སྤངས་པ་ཡིས། །གཟུགས་ནི་ཇི་ལྟར་མེ་ལོང་ལ། །སྤང་
 ཡང་དེ་ན་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་བཞིན་དངོས་པོའི་རོ་བོ་ཉིད།།^{༤༢} །ཅེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པར་འཆད་པར་
 མཛད་དོ། །སྡོབ་དཔོན་ཚེ་བོ་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལའི་དབུ་མ་སྤང་བ་ལས་ནི་སེམས་ཙམ་པས་དབུ་མ་བ་ལ་རྟོལ་
 པའི་རྩལ་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་ནས་དེ་དག་གི་ལན་འཆད་པར་ལུང་རིགས་མང་དུ་མཛད་པའི་རིགས་པའི་
 སྐབས་སུ་དོ་རྗེ་གཟེགས་མ་དང་། ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་དང་། ལུ་བཞིའི་སྐྱེ་འགོག་དང་། གཙོག་ཏུ་བྲལ་དང་།
 རྟོན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་ཀྱང་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ།།

འདིར་གཙོག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་རྩལ་ཟད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དབུ་མ་རྒྱན་ལས།
 བདག་དང་གཞན་སྡེའི་དངོས་འདི་དག །ཡང་དག་ཏུ་ན་གཙོག་པ་དང་། །དུ་མའི་རང་བཞིན་བྲལ་བའི་སྤྱིར།།
 རང་བཞིན་མེད་དེ་གཟུགས་བརྟན་བཞིན།།^{༤༣} །ཞེས་རྟགས་འགོད་པར་མཛད་ནས། དེའི་རྩལ་སྐྱབ་པ་ལ་
 རྩོགས་ཚོས་སྐྱབ་པ་དང་ཁྱབ་པ་གཉིས། དེའི་དང་པོ་ལ་བདེན་པའི་གཙོག་བྲལ་སྐྱབ་པ་དང་དུ་
 བྲལ་སྐྱབ་པ་གཉིས། དེའི་དང་པོ་ལ་སྤྱི་ནང་གི་སྡེ་པས་བཏགས་པའི་རྟག་དངོས་གཙོག་བདེན་དགག་པ་
 དང་། གནས་མ་སུ་པའི་སྡེ་པས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་གཙོག་བདེན་དགག་པ་གཉིས་ནི་ཁྱབ་པའི་གཙོག་

བདེན་དགག་པ་དང་རྒྱལ་ཡུལ་ཆེན་མོ་དེ་གིས་བརྒྱུ་མཉམས་པའི་ཕྱི་དོན་དགག་པ་དང་། དོན་རྒྱུ་གཉིས་དང་ཕྱི་
 རོལ་བ་དང་རྣམ་འཛིན་པས་བཏགས་པའི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་བདེན་དགག་པ་རྣམས་ནི་མ་ཁྲུབ་པའི་གཅིག་
 བདེན་དགག་པ་དང་། བདེན་པའི་དུ་བྲལ་རྒྱུ་པ་ལ་བདེན་པའི་གཅིག་མེད་པ་ཉིད་རྟགས་སུ་འགོད་པར་
 མཛད་ལ། ཁྲུབ་པ་རྒྱུ་པ་ལ་གཅིག་དང་དུ་མ་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་འགལ་དུ་རྒྱུ་
 པ་ཉིད་གྱིས་མཛད་དོ།།

དེ་ཡང་གཏུར་དང་སྐུར་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་ན་ལེགས་མོད་ཀྱང་ཉ་ཅང་མངས་པས་དོན་གྱི་སྤྲིང་
 བོ་ཙམ་བརྗོད་ན། འདིར་ཚེས་ཅན་དུ་འཛིན་རྒྱུ་ནི་གཙོ་བོ་དང་གང་ཟག་རང་རྒྱུ་བ་སོགས་རང་གཞན་གྱི་སྤེ་
 པས་བཏགས་པའི་དངོས་བོ་ཉིད་བརྒྱུད་བས་ཚོགས་སྟེ། རྟགས་ཚོས་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ཡིན་པ་ལ་གཞི་མ་
 གྲུབ་ཚེས་ཅན་དུ་བརྒྱུད་ཀྱང་ཚོགས་པར་མདོ་སྟེ་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་།^{༡༧} དོན་དང་སློ་
 དང་ཚོལ་བ་ལ་སྟོས་པའི་མ་གྲུབ་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དང་བོ་ལ་ཚེས་ཅན་གྱི་དོ་བོ་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་ལ་
 སོགས་པ་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ལྟར་བཤད་པ་ཡང་རྟགས་ཚོས་རྒྱུ་བ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་
 རྟགས་ཚོས་མེད་དགག་ཡིན་པ་ལ་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྲུད་པར་དུ་འདིར་ནི་སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ལྷོ་ལའི་
 དབུ་མ་སྤང་བ་ལས། གང་ལ་དངོས་པོའི་ཚེས་ཡོད་པའི་དོ་བོར་རྒྱུ་བ་པར་མི་འདོད་གྱི། འོན་ཀྱང་རྒྱ་
 བཏགས་པའི་ཚེས་རྣམ་པར་བཅད་པ་རྒྱུ་བ་པ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་ནི་མི་གྲུ་བ་པ་ཉིད་ལ་
 སོགས་པའི་ཉེས་པ་བརྗོད་པ་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་དངོས་བོར་གྱུར་པའི་ཚེས་ཅན་མི་དགོས་ཏེ། དེ་ནི་དེའི་ཚེས་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་སྟོས་ནས་ཀྱང་དེའི་ཚེས་ཅན་ཉིད་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་མ་གྲུབ་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་
 བརྒྱུ་བ་པར་བྱ་བ་མེད་ན་མི་འཕྲུང་གི་གཏན་ཚིགས་མདོན་པར་འདོད་པའི་དོན་གྲུབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།^{༡༨} །ཞེས་རྟགས་ཚོས་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ལ་ཚེས་ཅན་དངོས་བོ་པ་མི་དགོས་པ་གསལ་
 བར་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་རྗེས་དཔག་སྟེ་བའི་ཚེས་ཅན་འབའ་ཞིག་པའི་སློད་ཅི་ཕྱི་ཚོལ་གྱི་སློ་དོར་
 ཁྲུབ་པ་འགྲུབ་པའི་རྟེན་དུ་དགོས་མི་དགོས་སྐར་དབྱེད་ཟིན་ཏོ།།

གལ་ཏེ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་སྤྱོད་པ་འདི་རྟགས་དང་རྒྱུ་བ་པའི་ཚེས་མེད་དགག་འོན་ཡིན་ན་བརྒྱུ་བ་
 བྱ་བ་རྒྱུ་བ་པ་མི་འཐད་དེ། རྟགས་ཚོས་གྱི་རང་གི་དོ་བོ་མེད་ལ་དེ་མེད་ན་དོ་བོ་གཅིག་པ་མི་འཐད་ཅིང་དེ་ལྟར་
 བ་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་མེད་པས་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྟགས་
 ཚོས་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་ཟེར་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའི་
 དངོས་བོ་དངོས་བོ་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ནི་དབུ་མ་པས་ཁས་མི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

སྒྲིལ་མེད་དེ། བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་ནི་དངོས་པོ་ཁོ་ན་ལ་མ་ཡིན་པ་སྐད་དོས་པོ་མེད་པ་ལའང་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ནི་ངོ་བོ་ཐ་དད་མེད་པའི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དག་
 གྲུང་བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།^{༤༧} ཞེས་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་གསུངས་ཏེ། ཡོད་པ་ལ་ངོ་བོ་
 ཐ་དད་བཀག་ན་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཞིང་སྤྱིར་གཅིག་ཡིན་པ་ཡང་ཁེགས་པ་སྐད་དོ་བོ་གཅིག་པའི་ཐ་དད་པའི་
 བདག་གཅིག་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དང་། རྟགས་ཚོས་གཉེས་ཀ་བདག་མེད་པའི་ངོ་བོར་མཚུངས་པས་མེད་
 དགག་ཡིན་གྲུང་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་མི་འགལ་ལོ་སྣམ་དུ་དགོངས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། དེ་ནི་
 རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བདག་ཉིད་ནི་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ། དེ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་དག་གྲུང་བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པས་འགལ་བ་མེད་པ་ཁོ་ནའོ།^{༤༨} ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་
 དུ་དངོས་པོ་རྣམས་ཡང་དག་པར་ན་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་
 ལས་ལྡོག་པ་ལ་དོན་དམ་པ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་གྲུང་ལྡོག་པར་ངེས་པས་དེའི་ཕྱིར་ལྡོག་པའི་བྱེད་བྲག་ལ་
 ལྟོས་པས་བྱས་པའི་ཐ་དད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གོ་བར་བྱ་བ་དང་གོ་བར་བྱེད་པའི་དངོས་པོར་འགྱུར་རོ།^{༤༩} །
 ཞེས་གསུངས་སོ།།

འདི་ལ་སྐར་གྱི་པོད་གྱི་མཁས་པ་དག་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་སྣང་བས་བདེན་མེད་གྱི་སྣང་བ་བརྒྱབ་
 བ་མ་ཡིན་དགག་དང་། གཅིག་དུ་བྲལ་གྱིས་དོན་དམ་གྱི་དངོས་པོའི་ཐ་སྣང་བྱར་རུང་བས་སྣོང་བ་བརྒྱབ་པ་
 ལ་མེད་དགག་བརྒྱབ་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་སོགས་གྲུང་འདི་དག་གི་གཏན་མ་རྟོགས་པ་དང་། བདེན་མེད་
 བརྒྱབ་པའི་བརྒྱབ་བྱའི་ཚོས་ལ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་ཁོ་ན་འཛིན་པ་སྤྱི་བྱུང་ཡབ་བྲས་གྱི་རྟེན་ལྟགས་པའི་
 ལྷུང་པའི་མཐར་གཏམ་པ་མ་དགོངས་པས་ལན་པའོ།།

དབུ་མ་རྒྱན་ལས། བདག་དང་གཞན་སྤྱིའི་དངོས་འདི་དག་^{༥༠} ཞེས་སོགས་གྱིས་གསུངས་པའི་
 རིགས་པ་འདི་སྤྱི་ན་འབྲིན་པའི་དག་ཐལ་འགྱུར་དང་བརྒྱབ་པའི་དག་རང་རྒྱ་དུ་གྱི་སྒྲིབ་བ་གང་བྱས་གྲུང་
 ཚོགས་པར་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་གསུངས་གིང་། དེ་ལ་དོགས་པ་འདི་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་ཐལ་འགྱུར་དུ་བྱེད་ན།།
 ཡང་དག་ཏུ་ན་གཅིག་པ་དང་། །དུ་མའི་རང་བཞིན་བྲལ་བའི་ཕྱིར།^{༥༡} ཞེས་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་
 གང་རུང་དང་བྲལ་བ་གཏན་ཚིགས་སུ་སྤྱིས་པ་མི་རུང་བར་འགྱུར་རྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལ་ནི་པ་རོལ་པོས་ཁས་
 བྱངས་པ་ཞིག་རྟགས་སུ་བཞོད་ནས་གཞན་མི་འདོད་པའི་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 སྒྲིལ་མེད་དེ། པ་རོལ་པོས་རྟགས་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བ་དངོས་སུ་ཁས་མ་བྱངས་གྲུང་
 བྲགས་གྱིས་ཁས་བྱངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་པ་རོལ་པོས་རྟགས་དེའི་བྱེད་བྱེད་དངོས་སུ་ཁས་

སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་བྱ་དངོས་སུ་ཁས་སྒྲུངས་ན་འབྲུག་གྱེད་ཀྱང་ལྷགས་ལ་ཁས་སྒྲུངས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། དེ་ལ་འདི་ཐལ་བ་བསྐྱབ་ན་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། །འདི་ལྟར་ཅི་སྟེ་པ་རོལ་བོ་དག་གིས་དངོས་བོ་རྣམས་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བར་ཁས་མ་སྒྲུངས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། །འོན་ཀྱང་དེས་འབྲུག་པའི་ཚོས་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་ལྷགས་ཀྱིས་ན་དེ་ཡང་ཁས་སྒྲུངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ།⁽⁴⁾ ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་འབྲུག་བྱ་དངོས་སུ་ཁས་སྒྲུངས་པས་འབྲུག་གྱེད་ལྷགས་ལ་ཁས་སྒྲུངས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གཞན་དུ་ན་རྒྱང་འཕན་གྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་སྐྱི་དང་ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་ཁས་སྒྲུངས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱང་འཕན་གྱིས་ཚོ་འདིའི་རིགས་ལ་ཁས་སྒྲུངས་ལ་དེ་ལ་ནི་སྐྱེ་བ་སྐྱི་མའི་རིགས་ལ་སྟོན་དུ་འགོ་བས་འབྲུག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དེས་འབྲུག་བ་བཞི་ཡོད་པར་ཁས་སྒྲུངས་ལ། དེ་ཡོད་པ་ལ་ཐམས་ཅད་མཆིན་པས་གཟིགས་པས་འབྲུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཚོལ་བ་དེ་དག་གིས་ཁས་སྒྲུངས་ཞེས་མི་སྐྱེ་ཡི་ལྷགས་ཀྱིས་ཁས་སྒྲུངས་པར་སོང་ངོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ཚོས་གཅིག་བརྗོད་པ་ན་དེ་ལ་འབྲུག་གྱེད་དུ་ཡོད་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་དེས་ལྷགས་ལ་བརྗོད་པ་དང་སྐྱེའི་རྗེས་སུ་འབྲུངས་པའི་སྐོ་དེས་དེ་དག་ལྷགས་ལ་དེས་ལར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་ན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

འདིར་འབྲུག་བྱ་དངོས་སུ་ཁས་སྒྲུངས་པས་འབྲུག་གྱེད་ལྷགས་ཀྱིས་ཁས་སྒྲུངས་པར་འགྱུར་རྒྱུ་ལ་སྐྱིར་འབྲུག་བྱ་ཁས་སྒྲུངས་ན་འབྲུག་གྱེད་ལྷགས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་པ་ཅམ་ཡིན་ན་སྟོན་དེ་དག་འཇུག་པ་བདེན་མོད་ཀྱང་། གཞུང་གི་དོན་ནི་བདེན་པའི་གཅིག་མིན་པ་ལྷགས་ཀྱིས་ཁས་སྒྲུངས་པའི་འབྲུག་གྱེད་པར་བ་ཞིག་པ་རོལ་བོས་དངོས་སུ་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པས་སྟོན་མེད་དོ། །དེ་ཡང་པ་རོལ་བོས་ཁས་སྒྲུངས་པའི་དབང་རྒྱུག་རྟག་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན་དེས་དེ་རྟག་པར་ཁས་ལེན་རྒྱུ་ལ་ནི། སྐྱོད་འི་དུས་ན་གང་ཡོད་པའི་དབང་རྒྱུག་དེ་ཉིད་མ་ལུས་པ་ཕྱི་དྲིའི་དུས་ན་འདུ་ཡོད་པར་འདོད་པས་སྐྱོད་འི་དུས་ན་ཡོད་པའི་དབང་རྒྱུག་གི་ཆ་གསལ་འགའ་ཞིག་ཕྱི་དྲིའི་དུས་ན་ཡོད་ཀྱང་ཆ་གཞན་འགའ་ཞིག་ཕྱི་དྲིའི་དུས་ན་མེད་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྐྱོད་འི་དུས་ན་ཡོད་པའི་ཆ་རྣམས་བོ་ཕྱི་དུས་ན་ཡོད་ཅིང་། ཕྱི་དུས་ན་ཡོད་པའི་ཆ་སྐྱོད་འི་དུས་ན་མེད་པ་ཡང་མེད་པར་འདོད་དོ། །དེས་ན་དབང་རྒྱུག་ཡིན་པའི་ཆ་རོལ་བོ་ཐོན་རྒྱུན་ཐ་དད་པ་མི་འདོད་པ་ནི་དབང་རྒྱུག་རྟག་པ་དང་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་འདོད་ལྷགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དབང་རྒྱུག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བར་དངོས་སུ་ཁས་མ་སྒྲུངས་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེའོ། །ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་དབང་རྒྱུག་དེས་སྐྱོད་འདི་བ་བསྐྱེད་པ་དང་ཕྱི་དྲིའི་རྒྱུག་བསྐྱེད་པ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་

པ་དུ་མ་ཞིག་གི་ལས་ལེན་ནོ། །དེ་ལྟར་འབྲས་སུ་རིམ་ཅན་ལ་ཉེ་བར་སྒྲིབ་པར་ཁས་སྲུངས་པ་དེས་ནི་བདེན་པའི་གཅིག་མ་ཡིན་པ་ལྟགས་ཀྱིས་ཁས་སྲུངས་པར་འགྱུར་ཏེ། བདེ་སྲུག་བསྐྱེད་པའི་དུས་ཐ་དང་པ་དུ་མའི་དབང་ལྷུ་ག་རྣམས་རིམ་ཅན་དུ་ཡོད་དགོས་པས་དབང་ལྷུ་ག་ལ་རིམ་པ་དུ་མ་ཡོད་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དབང་ལྷུ་ག་དེ་དག་གྲང་ཆ་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱལ་འདིས་ནི་གཙོ་བོ་དང་དུས་ལ་སོགས་པའི་གཞི་གཞན་ལ་འང་བདེན་པའི་གཅིག་མིན་པའི་བྱུང་བྱ་ཁས་སྲུངས་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་དག་ནི་རང་ལྷུགས་ཀྱི་སྐྱམ་པ་གཅིག་གི་མཚན་གཞིར་འཛོག་པ་དང་སྔ་དྲོ་ཕྱི་དྲོ་གཉིས་ཀའི་དུས་ན་ཡོད་པར་འདོད་གྲང་སྔ་དྲོའི་དུས་ཀྱི་སྐྱམ་པ་དེ་ཕྱི་དྲོའི་དུས་ཀྱི་སྐྱམ་པ་དང་གཅིག་ཏུ་མི་འདོད་ལ་དེ་གཉིས་དུ་མའི་མཚན་གཞིར་ཡང་འཛོག་པ་དང་། ཡང་སྔོན་པོ་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་ཞིང་དེས་སྔོ་འཛོག་སྔ་ཕྱི་དུ་མ་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པ་ལྷུ་སུ་ལ་སྒྲོན་དེ་དག་མི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཤེས་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །

དེ་དག་གྲང་དུ་མ་སྣང་བ་ལས། དེ་ལ་རེ་ཞིག་གང་གིས་དབང་ལྷུ་ག་ལ་སོགས་པ་རྟག་པ་དང་གཅིག་སུའི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་ཀྱུན་བཏགས་པ་དེ་དག་གིས་ནི་དེ་དག་འབྲས་སུ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་ལ་ཉེ་བར་སྒྲིབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚེས་སུ་ཁས་སྲུངས་པའི་ཕྱིར་ལྷུ་གས་ཀྱིས་ན་གཅིག་གི་རོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཁས་སྲུངས་པ་ཉིད་དེ། རོ་བོ་གཅིག་ལ་བསྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་དང་བྱུང་བར་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དུས་སྔ་མ་བཞིན་དུ་དུས་ཕྱིས་གྲང་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་སྔོན་གྱི་གནས་སྐབས་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཅིག་པ་ཉིད་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། གཞུང་དེར་སྐྱེས་སུ་དང་གཙོ་བོ་དང་དུས་དང་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་སྡེ་རྟག་སྐྱ་རྣམས་ཀྱིས་བཏགས་པའི་རྟག་པ་དང་གཅིག་སུ་རྣམས་དང་། རང་སྡེ་བྱེ་སྐྱེས་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་པོ་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པ་དང་། གནས་མ་སུ་པས་གང་ཟག་བརྗོད་དུ་མེད་པར་སྐྱེས་པ་དང་། རྣམ་རིག་པས་ཤེས་པ་བདེན་པའི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་སྐྱོ་བཏགས་པ་དག་གིས་གྲང་བདེན་པའི་གཅིག་དང་བྲལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་བྱུང་བྱ་གཅིག་མིན་པ་ཁས་སྲུངས་ཚུལ་རེ་རེ་ནས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཏེ། གཞན་སྡེ་དང་རང་སྡེ་ལ་བདེན་པའི་གཅིག་བྲལ་བྱུ་གས་ཀྱིས་ཁས་སྲུངས་པར་རིགས་པའི་འཇུག་མཚན་མི་འདྲ་བ་སྔོ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། རང་སྡེ་ལ་འང་དོན་སྐྱོ་སྡེ་གཉིས་རྣམ་རིག་པའི་ལྷུགས་རྣམས་ལ་རིགས་པའི་གཞོད་པ་སྔོན་ལྷུགས་པ་རོ་ལ་པོའི་ཁས་སྲུངས་ལ་འགོ་རྒྱལ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་བར་སྔོ་སྔོ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་དགོས་མོད། ཇི་སྲིད་རང་གི་སྐོ་བྱོས་ཀྱི་ཤིང་ཚེ་མོ་ལྟར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཤིང་རྩ་ཚེན་པོའི་གཞུང་ལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱོད་པས་རོམས་པ་མེད་པ་དང་། བཤེས་གཉེན་

མཁམས་པ་རྒྱལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པ་སོགས་རྒྱ་ཚོགས་དུ་མ་ཞིག་ལ་འབད་བས་བཅའ་ན་གིང་རྟ་ཚེན་པོ་
རྣམས་ཀྱི་རིགས་ལམ་སྲ་མོའི་གནད་འགག་རྟེན་པར་འགྱུར་གྱི། བརྗོད་པ་ཁ་བྱང་ཙམ་ལས་རང་ལ་གཏོལ་
མེད་པའི་ཟེར་སྒྲོམ་བསྒྲིགས་པ་ཙམ་ལ་ལོ་འཕུལ་སྟེ་འཕུལ་གྱི་སྟོབ་གཉེར་ག་ལྷགས་ཟད་ཟད་དུ་བྱས་ཀྱང་
རྟོགས་དགའ་བར་སྣང་ངོ།།

རིགས་པ་འདི་རང་རྒྱུད་དུ་བྱེད་པའི་རྟོགས་ཀྱི་རྒྱལ་བསྐྱབ་ལུགས་དང་དོན་དང་ཐ་སྙད་བསྐྱབ་
གང་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་རྒྱུར་ཟད་བཤད་ན། རྒྱལ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉེས། རྟོགས་ཚོས་བསྐྱབ་པ་དང་།
བྱབ་པ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉེས། བདེན་པའི་གཅིག་བྲལ་བསྐྱབས་པ་དང་། དུ་བྲལ་བསྐྱབས་པའོ།།

དང་པོ་ནི། གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཚོས་ཙན། བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་སྟེ། འབྲས་ལུ་
སྲ་སྟེ་རིམ་ཙན་དུ་མ་ལ་ལན་པ་སྲ་སྟེ་རིམ་ཙན་དུ་མ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བའི་སྟེར། གལ་ཏེ་འབྲས་ལུ་སྲ་སྟེ་ཐ་དང་
བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་པའི་སྟེར་སྟོན་མེད་དོ་སྟམ་ན། དེ་ཚོས་ཙན། རྟོག་པ་གཅིག་བདེན་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་ལུ་རིམ་ཙན་གྱི་དབང་གིས་སྲ་སྟེ་འདི་རང་བཞིན་འདིག་པ་དང་འབྱུང་བར་འགྱུར་
བའི་སྟེར། ཞེས་འཆད་པར་དབུ་མ་རྒྱན་ལས། འབྲས་ལུ་རིམ་ཙན་ཉེར་སྦྱོར་བས། རྟོག་རྣམས་གཅིག་ལུ་
བདག་ཉིད་མིན། །འབྲས་ལུ་རེ་རེ་ཐ་དང་ན། །དེ་དག་རྟོག་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར།¹³³ ཞེས་སོ།།

རང་སྟེ་གཞན་དག་གིས་སྒྲོམ་བྱུང་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
འདུས་མ་བྱས་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་འདོད་པ་འགོག་པ་ནི། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་ཚོས་ཙན། །གཅིག་
ཏུ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་བྱུང་གི་ཤེས་པ་སྲ་སྟེ་རིམ་ཙན་དུ་མ་དང་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཙན་དུ་འབྲེལ་བའི་
སྟེར། ཞེས་འཆད་པར་རྒྱན་ལས། བསྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་ཤེས་པ་ཡིས། །ཤེས་བྱ་འདུས་མ་བྱས་སྟེ་བའི།།
ལུགས་ལ་འང་གཅིག་མིན་དེ་དག་ནི། རིམ་ཙན་ཤེས་དང་འབྲེལ་སྟེར་ངོ།¹³⁴ ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་
རིམ་ཙན་དང་འབྲེལ་གྱང་ཡུལ་བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་སྲ་མའི་ཡུལ་དུ་
གྱུར་བའི་ཤེས་བྱ་ཤེས་པ་སྟེ་མའི་དུས་ན་ཡོད་ན་ཤེས་པ་སྲ་མའང་དེའི་ཚོ་ཡོད་དགོས་ཏེ། ཡུལ་ཤེས་དུས་
མཉམ་པའི་སྟེར་ངོ། །འདོད་ན། རྒྱལ་བྱུང་གི་ཤེས་པ་སྲ་སྟེ་འཚོལ་བར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་པ་སྲ་མའི་
ཡུལ་ཤེས་པ་སྟེ་མའི་དུས་ན་མེད་ན་འདུ་མ་བྱས་དེ་ཚོས་ཙན།¹³⁵ རྟོག་ཅིག་མར་ཐལ། རྟོན་གྱི་རང་བཞིན་
དེ་སྟེ་མའི་གནས་སྐབས་སུ་མི་འབྱུང་། སྟེ་མའི་རང་བཞིན་དེ་སྲ་མའི་གནས་སྐབས་སུ་མི་འབྱུང་བའི་དངོས་
ངོ་ཡིན་པའི་སྟེར། རྒྱལ་བྱུང་གི་ཤེས་པ་བཞིན། ཡང་ན་འདུ་མ་བྱས་སྟེ་མ་རྣམས་ཚོས་ཙན། །འདུ་མ་བྱས་སུ་
མི་འགྱུར་ཏེ། འདུ་མ་བྱས་སྲ་མ་སྲ་མའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་སྟེར། དཔེར་ན་རྒྱལ་བྱུང་གི་སེམས་

སེམས་བྱུང་བཞིན། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། རང་དབང་དུ་བྱུང་བར་ཐལ། རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་བྱུང་
 བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ་གཏན་ནས་མེད་པར་ཐལ། རྒྱའི་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་
 བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་རྒྱན་ལས། རྣམ་ཤེས་སྤྲུལ་སྤེལ་གྱིས་བྱུང་བའི། རང་བཞིན་རྗེས་སུ་འབྲངས་ན་ནི།
 ཤེས་པ་སྤྲུལ་མའང་ཕྱི་མར་འགྱུར། ཕྱི་མའང་དེ་བཞིན་སྤྲུལ་མར་འགྱུར། རྩོན་དང་ཕྱི་མའི་གནས་སྐབས་སུ།
 དེ་ཡི་དོ་བོ་མི་འབྱུང་ན། འདུ་མ་བྱས་ཏེ་ཤེས་པ་བཞིན། རྣམ་ཅིག་འབྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱ། སྤྲུལ་སྤེལ་མའི་
 རྣམ་ཅིག་གི་མཐུ་ཡིས་འབྱུང་བར་གྱུར་པས་ན། འདུས་མ་བྱས་སུ་འདི་མི་འགྱུར། རྣམ་ཅིག་པ་རྣམས་དེ་
 དག་ཏུ། རང་དབང་འབྱུང་བར་འདོད་ན་ནི། གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ་མེད་
 པར་འགྱུར།¹⁶⁶ །ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་རང་སྤྲུལ་གཞན་སྤྲུལ་གཉིས་ཀྱིས་འདོད་པའི་རྟག་པ་གཅིག་བདེན་རྣམས་འཕོག་པའི་
 རྒྱལ་འདི་དག་གྲང་ཕྱོགས་སྤྲུལ་སྤེལ་གཅིག་ཏུ་ཁས་སྲུངས་ལུགས་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་དེས་སྐྱོན་ཁུར་ལུགས་
 ཤེས་དགོས་པ་གནད་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་གཅིག་ཅུ་དང་རྟག་པ་ཅུ་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་འཕོག་
 པར་བྱས་ན་གཞན་ལ་བཞོད་པའི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་རང་ལ་ཡང་མཚུངས་པར་འཇུག་པ་བསྐྱོག་ཏུ་མེད་པས་
 ཤིང་རྟ་ཚེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཆད་དཀའ་བར་འགྱུར་རོ།།

གནས་མ་བྱུང་བའི་སྤྲུལ་མའདོད་པའི་གང་ཟག་གཅིག་བདེན་དགག་པ་ནི། གང་ཟག་ཚོས་ཅན།
 བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བར་ཐལ། རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་
 མཁའའི་མེ་ཏོག་བཞིན། རྩབ་ཏེ། རྣམ་ཅིག་མར་གྱུར་ན་ནི་དུ་མའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་ལ། རྣམ་ཅིག་མ་མ་
 ཡིན་ན་ནི་གཅིག་ལུའི་དོ་བོ་ཉིད་དུ་རིགས་ཀྱི། གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་ན་ནི་ཚོགས་མེད་པར་
 གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲོང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། དེ་ཉིད་ལས། རྣམ་
 ཅིག་རྣམ་ཅིག་མ་ཡིན་པར། གང་ཟག་བསྟན་དུ་མི་རུང་བས། གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་དང་། རྩལ་
 བར་གསལ་བར་རབ་ཏུ་ཤེས།¹⁶⁷ །ཞེས་སོ།།

འབྲུག་པའི་གཅིག་བདེན་དགག་པ་ནི། བཅའ་མཁའ་དང་དུ་ས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཚོས་ཅན།
 གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་དང་འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཀྱི་
 ཆ་ཤས་དུ་མ་དང་འཕྲོད་འདུས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་དེ་ཉིད་ལས། ཐ་དད་ཕྱོགས་ཅན་དང་
 འབྲེལ་ཕྱིར། རྩབ་རྣམས་གཅིག་ལུར་ག་ལ་འགྱུར།¹⁶⁸ །ཞེས་སོ།། རགས་པ་གཅིག་བདེན་དགག་པ་ནི།
 བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རགས་པ་རྣམས་ཚོས་ཅན། གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་བ་མ་རྒྱུ་བ་སོགས་རྣམས་

ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་འདུ། གཡོ་མི་གཡོ་སོགས་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་འདུ། ཚོན་གྱིས་བརྒྱུར་མ་
བརྒྱུར་སོགས་ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་འདུ་སོགས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་དེ་ཉིད་
ལས། སྒྲིབ་དང་མ་སྒྲིབ་དངོས་སོགས་སྟེ། །རགས་པ་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་སྤྲོ་མིན།“༤༩ །ཞེས་སོ།།

རྒྱལ་ཕྱན་གཅིག་བདེན་དགག་པ་ནི། སྟོགས་བརྒྱའི་རྒྱལ་གྱི་དབུས་ན་གནས་པའི་རྒྱལ་ཕྱན་ཚོས་
ཅན། ཤར་རྒྱལ་དང་སྟོགས་ལྷག་མ་དགའི་རྒྱལ་གོས་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ། རྩོད་གྱིས་ཤར་ལ་བལྟས་པའི་
དོས་དེ་དང་སྟོགས་གཞན་དགའ་ལ་བལྟས་པའི་དོས་རྣམས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །འདོད་ན། སའི་དགྱིལ་
འཁོར་ལ་སོགས་པའི་རགས་པ་རྒྱས་པར་འགྱུར་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་སྟོགས་བརྒྱུར་བལྟས་པའི་
དོས་སོ་སོར་འདོད་ན། རྒྱལ་ཕྱར་བ་དེ་ཚོས་ཅན། ཚམེད་གྱི་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོགས་བརྒྱའི་རྒྱལ་
ལ་བལྟ་བའི་དོས་དུ་མ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་དེ་ཉིད་ལས། འགྲུབ་བ་དང་ནི་བརྒྱུར་བ་འཇམ།
བར་མེད་རྣམ་པར་གནས་ཀྱང་རུང། །དབུས་གནས་རྒྱལ་ཕྱན་རྒྱལ་གཅིག་ལ། །བལྟས་པའི་རང་བཞིན་གང་
ཡིན་པ། །རྒྱལ་ཕྱན་གཞན་ལ་བལྟ་བའི་དོས། །གལ་ཏེ་གཞན་དུ་འདོད་ན་ནི། །རབ་ཏུ་སྒྲུབ་རྒྱལ་རི་ལྷ་སྤྱད།
གཅིག་སྤྱ་ཆ་ཤས་མེད་པར་འགྱུར།“༥༠ །ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟར་རྒྱལ་ཕྱན་ཚམེད་མ་གྱུ་བ་པས་རང་གི་སྡེ་བ་རྣམས་གྱིས་སྒྲུས་པའི་གཞུགས་ཅན་གྱི་
ཁམས་བརྒྱུ་པོ་རྣམས་དང་གཞན་གྱི་སྡེ་བས་བཏགས་པའི་རྣམས་དང་ཡོན་ཏན་དང་ལས་སྒྲིབ་དང་བྱེ་བྲག་དང་
འདུ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་བདེན་པར་མ་གྱུ་བ་པ་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། རྩད་པར་དུ་རང་སྡེ་སྒྲུས་
པའི་གཞུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བརྒྱུ་བ་དེན་པར་མེད་པར་ཤེས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལྡ་ཡང་བདེན་
པར་མེད་པར་ཤེས་ཏེ། དེ་དག་ནི་གཞུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་ཁམས་ལྡ་བདེན་པར་མེད་ན་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་མངོན་པར་བརྒྱབ་པའི་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་ཡང་བདེན་པར་གྱུ་བ་པ་མི་འཐད་དོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུག་གི་ཚོགས་བདེན་པར་མ་གྱུ་བ་ན་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་དེ་འདས་མ་ཐག་པའི་ཡིད་གྱི་ཁམས་ཀྱང་བདེན་པར་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་སེམས་བདེན་པར་
མེད་ན། དེ་དང་གྱུ་བ་པ་དང་བདེ་བ་ཐ་མི་དད་པའི་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་སེམས་པ་ལ་སོགས་པ་
སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་བདེན་པར་མེད་པ་བདེ་བྲག་ཏུ་འགྱུ་བ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་
འདུ་བྱེད་དང་འཕྲུང་བ་ཚེན་པོ་རྣམས་རྒྱུར་བྱས་པས་གྱུ་བ་པར་སྒྲུས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་
གཞུགས་ཀྱང་བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་མ་གྱུ་བ་པར་ཤེས་ནུས་ལ། བམ་མཁའ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་མ་བྱས་
རྣམས་ཀྱང་སྤར་བཀག་ཟིན་པས་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་མ་གྱུ་བ་པར་རྟོགས་

པར་སྐྱའོ་ཞེས་དབུ་མ་རྒྱན་རང་འབྲེལ་ལས་གསུངས་ཤིང་། །དེ་ནི་ཡུལ་བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་འགོག་
པའི་རིགས་པ་ཡུལ་ཅན་ལའང་སྐྱར་ནས་འགོག་ཚུལ་ཡིན་ལོ།།

ཤེས་པ་གཅིག་བདེན་འགོག་པའི་རིགས་པ་བྱུང་བར་བཅི། བྱེ་བྲག་སྐྱོ་བའི་ཤེས་པ་རྣམས་མེད་ཏུ་
འདོད་པའི་ཡུགས་དགག་པ་དང་། མདོ་སྡེ་པའི་ཡུགས་ལ་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ། སྐྱོང་བྱེད་ཚལ་བ།
རྣམ་ཤེས་གངས་མཉམ་པའི་ཡུགས་དགག་པ་དང་། བྱི་རོལ་པའི་ཡུགས་དགག་པ་ལ་བྱེ་བྲག་པ་དང་རིག་
པ་ཅན་པའི་ཡུགས། ཟད་བྱེད་པའི་ཡུགས། རྒྱང་པའི་ཡུགས། གངས་ཅན་གྱི་ཡུགས། རིག་བྱེད་གསང་
བའི་མཐའ་སྐྱོ་བའི་ཡུགས་དགག་པ་རྣམས་དང་། རྣམ་རིག་པའི་ཡུགས་དགག་པ་ལ་རྣམ་བདེན་དགག་པ།
རྣམ་རྒྱན་དགག་པ་གཉིས་དང་སྣ་མ་ལའང་རྣམ་པ་འདོད་ཚུལ་གྱི་སྐྱོ་ནས་འགོག་ཚུལ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོ་
ནས་བདེན་པའི་གཅིག་བྲལ་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་དབུ་མ་རྒྱན་ཅུ་འབྲེལ་ལས་བཤད་དོ།།

དེ་ལ་སྐྱིར་རང་རྒྱུད་གར་གསུམ་གྱི་གཞུང་དེ་དག་གངས་རེའི་སྐྱོང་ས་སུ་བསྟན་པ་སྣ་དར་གྱི་དུས་
དང་བྱེད་རལ་རྟོག་ལོ་ཚེན་པོ་ཡབ་སྲས་སོགས་ཀྱི་དུས་སུ་ཡང་འཆད་ཉན་གྱི་སྐོལ་ཤིན་ཏུ་དར་བར་སྐྱར་
ཞིང་། དེའི་སྐྱོབས་ཀྱིས་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དུས་སུ་ཡང་འཆད་ཉན་གྱི་སྐོལ་དར་སོ་ཚེ་བར་ཡོད་པས་སྣ་མ་
རྣམས་ཀྱིས་མ་སོན་པའི་རིགས་པའི་གནད་འགགས་འགའ་རྒྱང་མ་གཏོགས་རིགས་པའི་རྣམ་གངས་རེ་རེ་ནས་
གཞུང་དང་སྐྱར་ནས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་འཆད་བར་མ་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་རྗེའི་གསུང་གི་
རྒྱར་དང་མ་ལས་གྲུབ་སྐྱོ་བའི་ཉི་མའི་སྐྱོང་སུན་གྱིས་ཤེས་སོ། །ད་ལྟ་ནི་གཞུང་དེ་དག་གི་སོག་ནས་འཆད་ཉན་
བྱེད་པའི་སྐོལ་རྒྱབ་པ་ལྟར་གྲུར་པས་འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་གྱིས་མཐོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་མཚོན་བརྗོད་འཆད་
པའི་སྐབས་སུ། གཅིག་དང་དུ་མའི་རོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར།⁽⁶⁾ ཞེས་པའི་ཚིག་རྒྱར་ཅིག་བྱུང་བ་དེ་ལ་
མཁས་པ་སྣ་མས་གཅིག་ཏུ་བྲལ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཏུ་ང་ཟད་རེ་འཆད་པ་མཛད་པའི་ཚིག་སྐྱོ་ས་རྣམས་ལས་
མགོ་མཇུག་ཚང་མ་ཚང་ཅི་རིགས་ལ་བྱུང་བའི་མ་ཁི་འདྲིན་པ་ལྟར་རྗེས་སྐྱོ་ས་བྱེད་པ་ཁོ་ནས་གཅིག་ཏུ་བྲལ་
གྱི་གཏན་ཚིགས་ལེགས་པར་ཤེས་པའི་མདོན་པའི་ང་རྒྱལ་བརྟན་བར་བྱས་ཏེ་གནས་པ་ལས་གཞུང་ཏུ་ཅུ་
བའི་གཞུང་དང་བསྟན་ནས་རིགས་པ་རྒྱ་བསྐྱེད་ཡུགས་དང་གོ་བ་འཚོལ་ཡུགས་སོགས་ལ་སྐྱོ་བ་ཕྱེགས་པ་
དགོན་པར་སྐྱར་དོ།།

རྗེ་བདག་ཉིད་ཚེན་པོས་དྲང་ངེས་རྣམས་འབྱེད་ལས། རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པས་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལས་
སྤངས་པ་ལ་ཡང་དུས་ཀྱི་རིམ་པའམ་ཡུལ་གྱི་ཆ་འམ་ཤེས་པའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་སོགས་ཆ་དུ་མ་མེད་པའི་ཆ་
མེད་མི་མྱིད་པར་བསྟན་ནས།⁽⁷⁾ ཞེས་གསུངས་པའི་དུས་ཀྱི་རིམ་པའམ་ཞེས་པས་གཙོ་བོ་དང་གང་ཟག་

དང་། དབང་རྒྱལ་དང་། བདག་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། བྱེ་སྐྱེས་བཏགས་པའི་འདུམ་མ་བྱས་རྟག་དངོས་
 གསུམ་དང་། ལུལ་གྱི་ཆའམ་ཞེས་བས་སྤྱུ་པ་ལ་སོགས་པའི་རགས་པ་དང་རྒྱལ་སྤྱན་ཆ་མེད་དང་། ཤེས་
 པའི་ལུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཞེས་བས་སྤྱི་རོལ་པ་ལུགས་ལྟ་དང་། རོན་སྐྱེ་ལྷེ་གཉིས་དང་། རྣམ་རིག་པ་ལུགས་
 གཉིས་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ཤེས་པ་རྣམས་སོ་སོར་ཆ་རྒྱུ་མ་དང་ལྷན་པར་བསྐྱབ་ལུགས་ཀྱི་རིགས་
 པའི་རྣམ་འགྲུར་ཤེས་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་རྗེས་སུ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཆ་རྒྱུ་མ་དང་ལྷན་
 པར་གྲུབ་པ་ལ་ན་ཚེས་གཅིག་ཆ་རྒྱུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མ་སྟེད་པའི་དོན་ལ་མི་འགལ་མོད་དོན་དམ་
 པར་གྲུབ་པ་ལ་ནི་ཆ་དང་ཆ་ཅན་གཉིས་དོ་བོ་ཐ་དད་ན་འབྲེལ་མེད་དང་དོ་བོ་གཅིག་ན་ཆ་རྣམས་གཅིག་དུ་
 གྱུར་པ་དང་ཆ་ཅན་དུ་མར་གྱུར་པའི་གཞོན་པ་བསྟན་ནས།¹⁶³ ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རང་གཞན་གྱི་སྤྱི་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པའི་ཚེས་དེ་དག་ལ་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་
 འགྲུར་སོ་སོའི་ཁས་ལེན་ལ་འགོ་རྩུལ་དང་། དེས་བདེན་པ་འགོག་རྩུལ་རྣམས་ཤེས་དགོས་པར་བསྟན་པ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་མ་རོལ་པའི་བསམ་དོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདེན་པའི་ཁྱད་པར་སྐྱེར་དགོས་
 ཤིང་། སྐྱིར་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་འགོག་དགོས་པས་བདེན་པའི་ཁྱད་པར་སྐྱེར་མི་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་
 ཀྱང་ཡོད་མོད། བལ་མོ་ཆེར་ནི་བདེན་པའི་ཁྱད་པར་སྐྱེར་དགོས་ཤིང་དེ་ཡང་ཁོ་རང་གི་ལུགས་ཀྱིས་རྟག་པ་
 ཆ་མེད་དུ་ཁས་བླངས་པ་དང་དངོས་སུ་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་རིགས་པས་ཆ་མེད་དུ་སྤུལ་ནས་ཁས་མི་ལེན་ཁ་
 མེད་དུ་སོང་རྗེས་སྐྱིར་ཆ་མེད་མི་སྲིད་པ་དང་འགལ་བ་བསྐྱིགས་ནས་རིགས་པའི་གཞོན་པ་སྟོན་དགོས་པ་
 སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་དོ།།

དེ་དག་རང་གཞན་གྱི་སྤྱི་པས་བཏགས་པའི་དགག་བྱ་འགོག་རྩུལ་ཡིན་ཀྱང་། བདེན་འཛིན་ལྷན་
 སྐྱེས་ཀྱི་ལུལ་འགོག་པ་ལའང་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་ན་ལུལ་གྱི་སྤོང་ལུགས་སུ་གྲུབ་དགོས་
 པ་དང་དེ་ཡང་སྐོ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་སྤོང་ལུགས་སུ་གྲུར་བས་རིགས་པ་དེ་དག་གི་གཞོན་པ་འབབ་རྩུལ་ཀྱང་
 ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །ཁོ་བོས་དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་ཞིབ་པར་སྐྱེ་བའི་རྩོ་བོག་མོད་ཀྱི་ཉ་ཅང་ཡི་གའི་
 ཁྱད་ཀྱིས་འཛིགས་པས་རེ་ཞིག་དེ་ཅུ་མོ།།

གཉིས་པ་བདེན་པའི་དུ་བྲལ་དུ་བསྐྱབ་པ་ནི། བདག་དང་གཞན་གྱིས་སྐྱེས་པའི་དངོས་པོ་དེ་དག་
 ཚོས་ཅན། བདེན་པའི་དུ་མར་མ་གྲུབ་སྟེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་བྲལ་བ་དེའི་ཕྱིར། ལུབ་སྟེ། དུ་མ་ནི་
 གཅིག་བསགས་པའི་མ་ཚོན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་དབུ་མ་རྒྱན་ལས། དངོས་པོ་གང་
 གང་རྣམ་དཔྱད་ན། །དེ་དང་དེ་ལ་གཅིག་ཉིད་མེད། །གང་ལ་གཅིག་ཉིད་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་དུ་མ་ཉིད་

ཀྱང་མེད།^{༤༤} །ཞེས་དང་། ལྷི་འགྲེལ་ལས། འདི་ལྟར་དུ་མ་ནི་གཅིག་བསགས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཅིག་
མེད་ན་དེ་ཡང་མེད་དེ། ཤིང་ལ་སོགས་པ་མེད་ན་ནགས་ཚལ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ།^{༤༥} །ཞེས་
གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་བྱུང་བ་བསྐྱབ་པ་ལ། སྤྱིར་རྟགས་དེ་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡོད་པར་དེས་པ་དང་མི་མཐུན་
སྟོགས་ལ་མེད་པར་དེས་པ་ལ་ཚད་མ་གསུ་མ་དགོས་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་དེས་པའི་ཚད་མ་དང་།
རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་འགོག་པའི་ཚད་མ་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དང་དགག་བྱའི་ཚོས་
དངོས་འགལ་དུ་དེས་པའི་ཚད་མའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། འདིར་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་དེས་པའི་ཚད་
མ་སྟེ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

གཞན་གཉིས་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་དངོས་འགལ་དུ་དེས་པའི་ཚད་མ་ནི། ཡོད་མེད་གཉིས་
གཅིག་ཅུ་མ་པར་བཅད་ཅམ་གྱི་གཅིག་གོས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་དངོས་འགལ་དུ་དེས་པས་བདེན་པར་
ཡོད་མེད་ལ་སྤང་གསུ་མ་སྲིད་པའི་རྫོང་འདོགས་བཅད་ནས་སྟོ་ཁ་སྟོགས་པ་ཅམ་གྱིས་དངོས་འགལ་དུ་དེས་
པར་བྱེད་ལུས་སོ། །བདེན་ཡོད་དེ་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ཡིན་པས་རྟགས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་
ཞུགས་པར་མི་འགྱུར་རམ་སྟེ་མ་ནི་ཅམ་གྱིས་རྟགས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཞུགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྟགས་
མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཞུགས་པ་ལ་ནི་དགག་བྱའི་ཚོས་དེ་ཡང་ཡིན་རྟགས་དེ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་
པ་དགོས་ཤིང་། བདེན་ཡོད་ཡང་ཡིན་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་
པའི་ཕྱིར་སྟོན་མེད་དོ། །དེ་གཉིས་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་ཚད་མས་དེས་པ་ནི་གཅིག་དང་དུ་མ་གཅིག་ཅུ་མ་
པར་བཅད་ན་གཅིག་གོས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་དངོས་འགལ་དུ་དེས་པའི་ཚད་མས་ཡོད་པ་ཅམ་ལ་གཅིག་
དང་དུ་མའི་གཉིས་ཡིན་དང་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་སྤང་གསུ་མ་གྱི་རྫོང་འདོགས་བཅད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་པར་
ཡོད་པ་ལ་འང་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མའི་གཉིས་ཡིན་དང་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་སྤང་གསུ་མ་སྲིད་པའི་རྫོང་
འདོགས་ཚད་ནས་སྟོ་ཁ་སྟོགས་པ་ཅམ་གྱིས་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་དང་བདེན་ཡོད་ལ་གཞི་མཐུན་
མི་སྲིད་པར་དེས་ལུས་སོ། །ཞེས་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས་སོ།།^{༤༦}

དུ་མ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། གཅིག་དང་དུ་མ་མ་གཏོགས་པར། །རྣམ་པ་གཞན་དང་ལྡན་པ་ཡི།།
དངོས་པོ་མི་རུང་འདི་གཉིས་ནི། །པན་རྒྱན་སྤངས་དེ་གནས་ཕྱིར་རོ།^{༤༧} །ཞེས་དང་། ལྷི་འགྲེལ་ལས།
གཅིག་སྤའི་བདག་ཉིད་དང་དུ་མའི་བདག་ཉིད་ནི་པན་རྒྱན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་སྤང་
པོ་གཞན་སེལ་རྟོ།^{༤༨} །ཞེས་གཏན་ཚིགས་འདིའི་བྱུང་བ་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་སོ། །དུ་མ་སྤང་

བ་ལས་ཀྱང་། གང་དག་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་ཡུང་པོ་གཞན་སེལ་བ་དག་ཡིན་
 ཏེ། དཔེར་ན་ལུས་ཅན་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་དག་ལྟ་བུའོ། །གཅིག་པ་ཉིད་དང་དུ་མ་
 ཉིད་དག་གྱང་དེ་དང་འདྲ་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ལོག་པས་ཀྱང་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་ལྡོག་པར་ངེས་པས་དེའི་སྲིད་
 གཏན་ཚིགས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟབ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུང་པོ་གཞན་མི་སྲིད་པའི་
 ཕྱིར་རོ།^{༥༥} །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དང་བྲལ་བའི་རྟགས་གྲིས་གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་
 བརྒྱབ་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས་བདེན་པའི་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་
 བདེན་གྱུ་བ་གྲིས་སྟོངས་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་མམ་མ་ངེས། ངེས་ན་དེ་རྒྱབ་ཀྱི་བརྒྱབ་བྱ་འཇལ་བའི་རྗེས་
 དཔག་གིས་སྟོ་འདོགས་གསར་དུ་མི་གཅོད་པར་ཐལ་ལོ། །མ་ངེས་སོ་ཞེན། མི་འཐད་དེ། ལྷིས་སྟོང་པར་
 ངེས་ན་བྱེ་བྲག་གིས་སྟོང་པར་ངེས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། འདིའི་ལན་ལ། མ་ཁས་གྲུབ་སྐྱེ་བའི་ཉི་མས་
 བྱི་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་འཇལ་བའི་ཚད་མས་བྱས་པ་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་འཇུག་
 པར་མི་སྲིད་པར་མ་ངེས་གྱང་འཇུག་པར་འཛིན་པའི་སྐྱོ་འདོགས་བཅད་ཅིང་ཕྱིས་རྟག་པའི་ཁྱད་པར་ལ་སྟོ་
 ཁ་ཕྱོགས་པ་ཅམ་གྱིས་ཚད་མ་གཞན་ལ་སྟོས་མེད་དུ་དེ་ཉིད་བྱས་པས་སྟོང་པའི་ངེས་པ་འདྲེན་པ་ཡིན་ལོ། །
 འོ་ན་རྗེས་ཁྱབ་པའི་ཚད་མས་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་རྟག་པས་མ་ཁྱབ་པར་
 འཛིན་པའི་སྐྱོ་འདོགས་གཅོད་རྣམས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྗེས་ཁྱབ་པའི་བརྒྱབ་བྱ་ལ་སྟོ་འདོགས་ཚད་
 པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ་ཞེན་མི་མཚུངས་ཏེ། ལྷིས་ཁྱབ་ཀྱང་དེའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཁྱབ་མི་དགོས་ཤིང་སྐྱི་ལེགས་
 བ་དེའི་བྱེ་བྲག་གྱང་ལེགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།^{༥༦} །ཞེས་གསུངས་ཤིང་འདིར་ཡང་དེ་དང་མཚུངས་པར་
 བཞེད་དོ། །

ཡང་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེས་ནི། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས་བྱས་པའི་སྟེང་
 དུ་སྐྱའི་རྟག་པས་སྟོང་པ་ངེས་སུ་རྒྱལ་གྱང་སྐྱ་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་བའི་སྟེང་དུ་རྟག་པས་སྟོང་པར་མི་ངེས་པས་
 སྟོན་མེད་ལ། བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས་གྱང་
 སྐྱའི་བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་གྱང་སྐྱའི་བྱས་པ་ལ་སྟོ་ཁ་ཕྱོགས་ནས་བྱས་པའི་གསལ་བའི་
 དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་རྟག་པ་དང་ཚོགས་པ་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ན་བརྒྱབ་བྱ་གྲུབ་དགོས་པས། དེ་
 རྒྱབ་ཀྱི་རྒྱལ་འཇལ་བའི་ཚད་མས་བརྒྱབ་བྱ་གྲུབ་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་མེད་དོ།^{༥༧} །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཞེད་པ་ལྷ་སྲི་གཉིས་ཀ་སལ་ཆེར་ཕྱོགས་མཐུན་པར་སྐྱང་ཞིང་ས་བཅད་ཆེན་མོར་ཡང་དེ་དང་

མཐུན་པར་འགྲུབ་དོ། །སྐྱེས་གཉེས་ཀྱི་བཞེད་པ་རྗེས་དགོངས་པ་དང་གྲུབ་བསྐྱེད་གསལ་བྱ་སྒྲིམ་ཉལ་ཉལ་པར་
 བསྐྱུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་དེས་པའི་ཚད་མས་སྒྲིམ་ཉལ་ཉལ་པར་བྱུགས་ལ་རྟོགས་པའང་མ་ཡིན་ཞིང་སྐྱོལ་ལ་རྟག་
 འཛིན་གྱི་སྒྲོལ་འདོགས་བཅད་པའང་མ་ཡིན་ལ། ཚུལ་གསུམ་དེས་པའི་ཚད་མ་དེ་སྐྱེས་པ་ན་པར་དུ་ཚད་མ་
 གཞན་བརྒྱུད་མི་དགོས་པར་དེའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོལ་འདོགས་དང་འཛིན་ལྷངས་དངོས་
 ལྷ་འགལ་བའི་སྒོ་སྐྱེད་རྣམས་ལ་ཞིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དེས་ན་སྐྱུབ་བྱ་བྱུབ་པའི་སྒྲོལ་ཡང་མེད་ལ། དེའི་པར་
 དུ་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་རྟགས་གཞན་དགོང་དགོས་པའང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་
 ཡབ་སྐྱེས་གསུམ་ཀའི་རྩ་བའི་དགོངས་པར་སྣང་ལ། གཞུང་གི་དགོངས་པ་དང་ཡང་མཐུན་ཞིང་ཚུལ་དེ་
 སྐབས་འདིར་ཡང་འབྲུག་པར་སེམས་སོ། །དེས་ན་འདི་ལ་སྐྱེས་ཀྱི་མཁས་ལ་ཁ་ཅིག་དངོས་རྟོགས་དང་བྱུགས་
 རྟོགས་གང་ཡང་མིན་པས་དེ་གསལ་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱད་མཛད་པར་སྣང་བ་ལེགས་མོད།
 འོན་ཀྱང་རྟོགས་ཅེས་པ་ཚད་མ་དེས་རྟོགས་པ་ལ་བྱུང་མི་རུང་སྟེ། རྩ་བའི་ཀ་ཚེན་དང་སྣང་བྱུན་ཚེན་མོའི་
 གསུང་དང་བསྐྱུན་ན་ཚད་མ་དེའི་སྟོབས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྒོ་གཞན་
 ཀྱིས་བར་མ་བཅད་པར་བསྐྱེད་རྣམས་པ་ཙམ་ལ་བཞེད་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ནི་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་འདི་དོན་དང་ཐ་སྐྱད་སྐྱུབ་གང་ཡིན་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་
 ལ་དབྱེ་མ་རྒྱུད་དང་སྣང་བ་ལས་རྟགས་འདི་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་སུ་གསུངས་ཤིང་། རྗེ་ཡབ་
 སྐྱེས་ཀྱི་གསུང་འགའ་ཞིག་ལས་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པར་ཡང་བཤད་ལ། སྣང་བྱུན་ཚེན་མོ་ལས། ཐ་
 སྐྱད་འབང་ཞིག་བསྐྱུབ་པ་ཡིན་ལ་དེའི་ཕྱིར་ཐ་སྐྱད་འབང་ཞིག་སྐྱུབ་ལ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་
 རྟགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་ནོ།^{༥༡} །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །ཞུམ་འགའ་ལ་གྱི་ཡིག་ཆ་མཛད་པ་པོ་འགའ་ཞིག་
 གིས་རྒྱ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གང་རུང་ཡིན་ན་དོན་དང་ཐ་སྐྱད་སྐྱུབ་ཀྱི་རྟགས་
 གཉེས་ཀ་ཡིན་དགོས་ཏེ། པཎ་ཚེན་ཚོས་མཚོག་གིས། འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་ལྷུང་མི་རུང་བ་ལ་ནི་རྒྱ་དང་
 ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་དམིགས་པས་དངོས་པོ་མེ་མེད་པ་དང་དངོས་པོ་མེ་མེད་པའི་ཐ་སྐྱད་གཉེས་ཀ་གོ་བར་
 བྱེད་ལ།^{༥༢} །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་མོད་ཀྱང་ལྷང་དེའི་དོན་དེར་མ་དེས་སོ། །དེས་ན་འབྲས་
 རང་མ་དམིགས་པའི་ཐ་སྐྱད་སྐྱུབ་ཅི་ཙམ་ཡོད་པ་དང་ཐ་སྐྱད་འབང་ཞིག་སྐྱུབ་ཅི་ལྷུང་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་
 རྣམ་བཞག་མང་མོད་ཀྱང་སྐབས་དོན་ལ་སྐྱིབ་པར་འགྲུར་བས་འདིར་མི་སྒྲིའོ། །

འདིར་སྐབས་སུ་བབས་པ་ནི་ཕྱིར་དོན་དང་ཐ་སྐྱད་སྐྱུབ་ལ་གཉེས་ཏེ། མཚོན་ཉིད་ལ་དོན་དང་
 མཚོན་བྱ་ལ་ཐ་སྐྱད་དུ་བྱས་པ་གཅིག་དང་། བསྐྱུབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་དོན་ལྡོག་ལ་དོན་དང་། དེའི་ཐ་སྐྱད་

གསུམ་ལ་ཐ་སྐད་དུ་བྱས་པའི་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་མཁས་པ་དག་གི་གསུང་ལས་འབྱུང་ངོ་། །ཐ་སྐད་གསུམ་
 བེ་སྐྱ་སྒོ་ལུས་གསུམ་གྱི་ཐ་སྐད་དོ། །དེ་ལ་གཏན་ཚིགས་འདི་རང་པའི་མཁས་པ་ཁའི་གཉིས་དོན་བསྐྱབ་
 པའི་རྟགས་སུ་ཡང་འདོད་པ་ཡོད་མོད་མཁས་ཀྱི་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཞི་ཐ་སྐད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་གྱི་
 རྟགས་སུ་བཞེད་ཅིང་། རྒྱལ་ཚབ་རྗེས་བརྗེད་བྱང་ཚེན་མོར་ཡང་ཐ་སྐད་འབའ་ཞིག་བསྐྱབ་ཏུ་གསུང་པས་
 རྗེས་དགོངས་པར་མངོན་ནོ།།²⁶

དེ་ལ་འཇམ་དབྱེད་སྲིད་ལེགས་པ་ཚོས་འབྱོར་བ་ན་ཟེ། འདི་ཐ་སྐད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་གྱི་རྟགས་སུ་
 བཞེད་པའི་རྒྱ་མཚན་བདེན་པར་གྱུ་བ་པའི་དོན་ཚང་ན་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་བདེན་དགོས་པས་
 བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་དེ་རྒྱ་གྱུ་བ་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཐ་སྐད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་
 ཡིན་ཏེ། བདེན་མེད་གྱི་དོན་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱུ་བ་ཟེན་ནས་བདེན་པར་མེད་གྱི་ཐ་སྐད་ཅམ་
 ཞིག་བསྐྱབ་པར་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྐམ་དུ་དགོངས་པ་ཡིན་ན་མི་འཐད་དེ། རྒྱ་ལ་རྟག་པའི་དོན་ཚང་ན་མ་
 བྱས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་དགོས་པས་བྱས་པ་སྐྱམ་རྒྱུ་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཐ་སྐད་འབའ་ཞིག་བསྐྱབ་ཏུ་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྟགས་དེའི་སྟོགས་ཚོས་འཇམ་པའི་སྒོ་ཡང་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་སུ་
 ཁས་ལེན་དགོས་ན་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་སྤང་པོ་དང་བདེན་གྱུ་བ་གྱི་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་
 མ་གྱུ་བ་པ་ཅམ་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།²⁷ ཞེས་དོགས་པ་བསྐྱང་བར་མཛད་དོ།།

དེ་ལ་གཞན་དག་གི་ས་ལན་གྱི་རྣམ་བཞག་མཛད་པ་དུ་མ་ཞིག་སྤང་མོད། འོན་ཀྱང་འཇམ་
 དབྱེད་སྲིད་ལེགས་པ་ཚོས་འབྱོར་གྱིས་མཁས་ཀྱི་བ་རིག་པོ་ཚེའི་དགོངས་པ་ལེན་ལུ་གས་དེ་ཅམ་ཞིག་གིས་
 སྟོགས་སུ་མའི་བཞེད་པ་ལོངས་མ་ལོངས་གསལ་བར་སྐྱེ་བ་མི་སྣང་ངོ་། །རྟགས་འདི་ཐ་སྐད་འབའ་ཞིག་
 སྐྱབ་ཡིན་པ་ནི་རྗེ་ཡབ་སྐས་སུ་མ་ཟད་སྒོ་བ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོའི་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་རྒྱུན་རང་
 འགེལ་ལས་གཏན་ཚིགས་འདི་ལ་ནི་དམ་བཅས་པའི་དོན་གྱི་སྟོགས་གཅིག་པ་ཡང་མེད་དེ། གྲུབ་པའི་ཡུལ་
 གྱི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་དང་སྐྱོད་པ་ཐ་སྐད་རྣམས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ།²⁸ ཞེས་ཐ་སྐད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཏུ་
 གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཐ་སྐད་སྐྱབ་ཏུ་འགོ་རྒྱལ་ནི་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བ་གཞི་ཚོས་ཅན་གྱི་སྣང་དུ་
 ཚད་མས་དེས་ཤིང་། བདེན་པར་ཡོད་པ་ལ་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་གིས་བྱུབ་པར་དེས་པའི་
 གང་ཟག་གིས་གཞི་ཚོས་ཅན་གྱི་སྣང་དུ་བདེན་ཡོད་གྱི་དོན་ཞེ་འདོད་གྱིས་སྒོ་འདོགས་པའི་སྒོ་འཐད་པའི་
 བསྐྱབས་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་། ཚུལ་དེ་མ་བརྗེད་པར་ཡོད་བཞིན་དུ་སྤང་པོ་གསུམ་པའི་དོན་གྱི་སྒོ་འདོགས་

སྐྱེ་ས་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་ཚེས་ཅན་དེའི་སྐྱེད་དུ་བདེན་པར་མེད་སྐྱེལ་པའི་སྐོ་དང་བདེན་པར་མེད་སྐྱེལ་
 པའི་སྐྱེའི་ཐ་སྐྱད་དངོས་སུ་བྱེད་པ་ལ་སྐོ་བདེ་མེད་དེ་བ་མ་ཡིན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་གསུམ་
 དན་པའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་ལྷུ་ལ་དུ་ངེས་པར་གྱུར་པ་སྟེ། དཔེར་ན་བྱིས་པ་རྒྱུད་དུ་ཤེད་མ་བྱེ་
 བ་ཞིག་གིས་པ་ལང་རྒྱུད་དུ་ཞིག་མཐོང་ནས་དེ་ལ་འོག་དང་ལྷོག་གཤམ་འདུས་པ་དང་དེའི་སྐྱེད་དུ་བ་ལང་གི་
 ཐ་སྐྱད་བྱེད་པ་རྣམས་མཐོང་གྱང་སྐྱིས་པ་ལང་ཆེན་པོ་མཐོང་བ་ན་སྐྱེད་པ་འདྲིས་པའི་དབང་གིས་འདི་ནི་བ་
 ལང་འོ་སྐྱེལ་པའི་སྐོ་དང་སྐྱེའི་ཐ་སྐྱད་འདུག་མི་ལུ་ས་པ་དེའི་ཚེ་འདི་ནི་གྲུང་སྟེ། ལྷོག་གཤམ་ལ་སོགས་པ་
 འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྐྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལྷ་བུའི་རྒྱུ་ལ་གསུམ་དན་པའི་བྱེད་པ་ལས་པ་ལང་དུ་ངེས་པར་
 འགྱུར་ཞིང་དེ་ཐ་སྐྱད་འབའ་ཞིག་རྒྱུ་བ་ཏུ་འདོག་དགོས་པའི་སྐྱིར་རོ། །

འདི་ཡང་པ་ཅ་ཆེན་ཞི་བ་འཚོས་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། དབུ་མ་རྒྱུན་རང་འགྲུལ་ལས། དཔེར་
 ཅ་འདི་ནི་གྲུང་སྟེ་ལྷོག་གཤམ་ལ་སོགས་པ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྐྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་འདྲ་བར་རི་
 རྒྱན་སྐྱེས་པའི་འཐད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བར་བསྟན་དུ་ཟིན་གྱང་། གང་
 དག་སོག་མ་མེད་པའི་འཁོར་བ་ནས་སྐྱིན་ཅི་ལོག་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་
 ཞེན་པ་ཡོངས་སུ་འབེལ་བ་རྒྱལ་བ་ཞེན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་གོམས་པར་མི་བྱེད་པའི་སྐྱིར་སྐྱེད་སྐྱེས་དཀའ་བས་
 ཡང་དག་པར་ན་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ལ་བྱུང་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ངེས་པར་མི་སེམས་མི་བརྗོད་ཅིང་།
 གཞན་དག་ལ་ཡང་ངེས་པ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པས་ཐ་སྐྱད་འདོགས་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་དག་ལ་འདི་ལྟར་
 ཤེས་པ་དང་སྐྱེད་དང་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་ལྷུ་ལ་ཉིད་དུ་བསྐྱེད་སྟེ། དམིགས་སུ་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ལས་
 མི་དམིགས་པས་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལྷ་བུའོ།^{༡༢} །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐ་སྐྱད་འབའ་ཞིག་བསྐྱེད་ཀྱི་དོན་འདི་
 ལྟར་ཡིན་པར་སྐོ་བདེན་ཚོས་མཚོག་གིས་གྱུང་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ་འདིར་མ་སྐོས་སོ། །དེས་ན་རྗེ་
 ཡཔ་སྐྱེས་ཀྱིས་མཐའ་ཆེན་ཞི་བ་འཚོའི་བཞེད་པ་འཚད་པར་མཛད་པ་ཉིད་གཞུང་གི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་
 ཞིང་དོན་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

སྐོར་བུན་ཆེན་མོ་ལས། ཚོས་གང་ལའང་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་གི་འང་དོན་སྐོར་མི་
 འདོགས་པར་བདེན་པའི་དོན་སྐོར་འདོགས་པ་སུང་པོ་གསུམ་པའི་དོན་གྱི་སྐོར་འདོགས་སྐྱེ་ས་མེད་པས་ཐ་སྐྱད་
 འབའ་ཞིག་རྒྱུ་བ་ཡིན་ལ།^{༡༣} ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གྱང་གང་ཟག་དེས་དེའི་ཚོ་གང་ཟག་སུང་པོ་དང་
 བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་ཡང་མེད་བདེན་པའི་ཐ་དད་དུ་ཡང་མེད་གྱང་གང་ཟག་བདེན་པར་གྲུབ་རྒྱུ་འདི་འདྲ་
 ཞིག་ཡིན་པར་འདུག་སྐྱེལ་པའི་སྐོར་འདོགས་སྐྱེ་ས་མེད་ཅིང་། བདེན་པར་གྲུབ་རྒྱུ་ལ་སུང་གསུམ་པ་སྐོར་རྒྱུ་མི་

རྙོད་ལ། དེའི་ཚེ་གང་ཟག་དེས་རྟགས་ཀྱི་རྩལ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་མེད་ཀྱི་སྐྱོད་འཛིན་གང་
 ཟག་ཀྱང་གཞིར་བརྱུང་བའི་སྤྲོད་དུ་སྐྱབ་པ་ཉིད་རྟགས་དེ་ཐ་སྟོན་སྐྱབ་ཏུ་འགྱུར་རྩལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་
 པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་དེས་གང་ཟག་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་ཟེན་པ་ས་རྟགས་དེ་ཐ་སྟོན་འབང་ཞིག་སྐྱབ་ཡིན་
 གསུངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། རྟགས་དེའི་ཕྱོགས་ཚེས་འཇལ་བའི་སྤྱོད་གང་ཟག་བདེན་མེད་འཇལ་བའི་སྤྱོད་
 བཞེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། གང་ཟག་སྤང་བོ་དང་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་སྤང་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཅམ་
 དོན་དམ་བདེན་པར་བཞེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བཤད་ན་འཇམ་དབྱུངས་ལེགས་པ་ཚེས་འབྱོར་
 ཀྱིས་བཞོད་པའི་དོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་སེལ་བར་འགྱུར་ལ་གཞུང་གི་དོན་ཡང་ལེགས་པར་དྲངས་པར་
 འགྱུར་གྱི། གང་ཟག་སྤང་བོ་དང་བདེན་པའི་གཅིག་དུ་མ་གྲུབ་པ་གང་ཟག་གི་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ།
 གཅིག་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་གཅིག་གི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་། ཞེས་སོགས་སྐྱུ་པ་ས་མཁས་པའི་
 དབང་བོ་དེའི་དོགས་པ་སེལ་བ་ལ་ཅི་ཡང་མི་ཤན་པར་མ་ཟད་འབྲེལ་མེད་པའི་ལན་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ།།

འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་གཟིགས་དོར་གང་ཟག་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་ར་མ་གྲུབ་པ་
 མོགས་གང་ཟག་གི་གནས་ལུགས་ཡིན་གྱང་། སྤྱིར་གང་ཟག་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་སྤང་དུ་མ་
 གྲུབ་པ་གང་ཟག་གི་གནས་ལུགས་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་གཟིགས་དོར་སྤང་
 མོགས་མེད་པ་སྤང་མོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་གྱང་སྤྱིར་སྤང་མོགས་མེད་པ་སྤང་མོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་
 ཡིན་མི་དགོས་པ་བཞེན་ནོ། །ད་དུང་དེ་དག་ལས་བརྩམས་ཏེ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མཚོག་དུ་མང་མོད་ཀྱི་རེ་
 ཞིག་དེ་ཅམ་མོ། །དྲང་དེས་རྣམ་འབྱེད་ལས་འདི་དག་ཀྱང་མགོན་པོ་གྲུ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་རིགས་
 པའི་ལམ་ཚེན་མོ་སྟེ་རིགས་པ་ལ་སྤོ་རྒྱས་པར་འདོད་པས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ།^{༥༩} །ཞེས་གསུངས་པས་རིགས་
 པ་འདི་དག་གི་གནད་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཞིང་། ལེགས་པར་ཤེས་ན་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏུན་ཚིགས་ཁོ་
 བ་བརྗོད་ཀྱང་བརྗོད་རྒྱས་ཐོངས་པ་མི་འདུག་པས་རང་སེམས་ཚེས་སྤྱིའི་རང་ལལ་བལྟ་བར་སྤོམ་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་ཀྱང་རིགས་པ་འདི་ཅམ་རེ་བསྐྱབ་ནས་ལུས་གནད་བསྐྲངས་ན་ལེགས་པར་མངོན་ནོ།།

གསུམ་པ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་དང་།
 དབྱེ་བ་དང་། ཀྱུན་རྗོད་པ་ཡང་ལོག་གི་ལྷན་པར་དང་། བདེན་གཉིས་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་སོགས་ནི་
 ལྷར་མདོ་སྟེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་རྒྱབས་སུ་བཤད་པ་དང་འདྲའོ། །བདེན་གཉིས་དེས་བྱེད་ཀྱི་
 ཚད་མ་ལ་རྣམ་པ་འདོད་རྩལ་གྱི་སྟོན་ནས་གཉིས་ཏེ། འཕགས་པ་གྲོལ་སྟེ་དང་སྤོབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོ་དང་
 མཁས་པའི་དབང་བོ་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལ་སོགས་ནི་ཐ་སྟོན་དུ་རྣམ་བདེན་པ་ལྟ་སྤྱང་འདོད་པའི་དབུ་མ་པའོ། །དྲང་

དེས་རྣམ་འབྲེད་ལས། ལྷགས་འདིས་སྡོ་སེར་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དངོས་པོར་འདོད་དེ། ཚོས་ཀྱི་གྲགས་
 པའི་བཞེད་པ་ཡང་དེ་ལྟར་འགྲེལ་བས་ཐ་སྐྱོད་དུ་རྣམ་པ་དེན་པ་ལྟར་འདོད་པའི་དུ་མ་པོ།^ੴ །ཞེས་
 གསུངས་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་དེན་སྡོ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་དང་རྩལ་མཚུངས་པར་བཞེད་དོ། །སློབ་དཔོན་ཚེན་
 པོ་སེང་གོ་བཟང་པོ་འི་ཞིབ་འཚོའི་རྗེས་འབྲངས་ཡིན་ཀྱང་རྣམ་རྒྱུན་པ་དང་རྩལ་མཚུངས་ཏེ། འགྲེལ་བ་དོན་
 གསལ་ལས། གཟུང་བ་མེད་ན་འཛིན་པ་མེད་དོ་སྟེ་ལྟར་དུ་དེས་པར་སེམས་པས་འཛིན་པའི་རྣམ་པའི་མཚན་
 ཉིད་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དེ་ཡང་བསལ་ཏེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྲེལ་ཞིག་འདི་ཡང་དག་པར་
 ཡོད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པོ་སྟེ་ལྟར་དུ་དེས་པར་བྱས་ནས།^ੴ །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྣམ་རྒྱུན་དུ་འགྲེལ་བར་
 གསལ་པའི་ཕྱིར་ལོ། །ཞེས་མཁས་གྲུབ་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་དང་འཇམ་དབྲངས་བཞད་པ་སོགས་ཀྱིས་གསུང་
 ལོ། །སློབ་དཔོན་ཚེན་པོ་ལ་བ་པ་འི་ཐ་སྐྱོད་དུ་རྣམ་རྒྱུན་པ་ལྟར་འདོད་པའི་དུ་མ་པ་ཡིན་པར་བརྗེས་ལྷན་
 ཅིག་སྐྱེས་པའི་རྗེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བརྩུ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས་བཞད་ཅིང་།^ੴ །སློབ་དཔོན་དག་ལས་རྒྱལ་
 བའམ་རྗེ་ཉ་རི་ཡང་རྣམ་རྒྱུན་པ་ཡིན་པར་བདེར་གསེགས་གཞུང་གི་རང་འགྲེལ་གྱིས་ཤེས་སོ།^ੴ །སློབ་
 དཔོན་འདི་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་བཅ་གྲུབ་མང་ཞིང་། རང་རིག་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཚོགས་དུག་
 ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀྱན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཡང་མལ་ཆེར་འདུའོ།།

སྤྱིར་འཕགས་ལུ་ལ་གྱི་དུ་མ་པར་ཁས་འཚེས་པའི་བརྗེས་ཏེ་རེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱན་གཞི་དང་རང་
 རིག་གཉིས་ཀ་ཁས་ལེན་པ་དང་། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་
 ལུ་ལ་སྤང་སྤོང་གཉིས་ཚོགས་སུ་འདོད་པའི་མཉམ་བཞག་སྤང་བཅས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ཡང་རེ་གཉིས་ལྷན་
 མོད་ཀྱང་། དེ་ཙམ་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ལ་འཕགས་པའི་ཟག་མེད་
 མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་སྦྱུ་མ་ལྟ་སུའི་སྤང་བ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་སོགས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་འདྲའི་
 འཕགས་ལུ་ལ་གྱི་བརྗེས་ཏེ་དེ་དག་གིས་ཤིང་རྟ་ཚེན་པོའི་དགོངས་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ལོན་པའི་རང་གི་སྤོ་
 སྤོན་གྲུབ་མཐའ་ལ་ལྷགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་རང་གི་གྲུབ་མཐའི་རྩལ་དེས་ནས་རྣམ་བཞག་བྱས་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བོད་ཀྱི་དུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བར་ཁས་འཚེས་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་མི་རིགས་པའི་རྣམ་
 བཞག་དུ་མ་ཞིག་བྱས་པ་རྣམས་དེ་དག་གི་སྤོ་སྤོན་ཡིན་གྱི་དུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྷགས་མ་ཡིན་པར་
 སྤྱོད་གོས་པ་བཞིན་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་ལམ་རིམ་ཚེན་མོ་ལས། སྤྱིར་དུ་མ་པར་ཁས་འཚེས་པའི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་
 སློབ་དཔོན་འགའ་རེ་དེ་ལྟར་དུ་འདོད་པ་ཡོད་མོད་ཀྱང་སློབ་དཔོན་གྱི་སྤྱོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་
 དུ་མ་པ་ཚེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་རི་ལྟར་ཡིན་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱུ་ཡི་སྤོ་རྣམས་སུ་ཞིག་གིས་བཞད་པར་

ལུ་ས།¹¹⁶ ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ཇི་ཐམས་ཅད་མཁུན་པས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པའི་གིང་རྟ་ཚེན་པོ་ཚུང་མེད་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་གཏམ་ལ་འབེབས་པ་གཙོ་བོར་མཛད་པར་བཞེད་ཀྱི། པལྗེ་ཉ་ཡིན་ཟེར་ཚད་དང་ལྷུབ་པ་ཐོབ་ཟེར་ཚད་ཀྱི་ལུགས་དུ་མ་སྟོབས་གཅིག་ཏུ་འདྲེན་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་བོ་གསོག་པ་ཙམ་ལ་ཐུགས་མ་དགེས་པའི་གསུང་དུ་སྒྲུང་དོ།།

ཚོགས་དུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་ཀྱང་དུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་ཆར་བྱེ་ནས་སྤོ་མོའི་ཆ་འགའ་ཞིག་ལ་ཀུན་གཞིའི་སྐྱེས་བསྐྱེད་པ་ནི་དབུ་མ་པ་ཚེན་པོ་འགའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་བབས་ལ་ཁྱད་པར་དུ་སྐྱབས་སྟོབས་ཀྱི་གཞུང་ན་མང་བར་སྒྲུང་དོ། །བདེན་མེད་གཏམ་ལ་འབེབས་ཚུལ་དང་ཐ་སྟོད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འཛོག་ཚུལ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་མདོའི་བྱང་ལེས་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་ལ་ཡང་ཞིབ་ཆ་མང་དུ་ཡོད་དེ། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལེས་དོན་གྱི་མདོ་ཁོ་ནར་བསྟན་པར་བཞེད་ཅིང་། སེམས་ཙམ་པས་བཞག་པ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་དང་མི་འདྲ་བའི་རང་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ནི་མདོ་དའི་གཙོ་བོའི་དོན་དུ་བཞེད་དོ། །འོན་ཀྱང་སེམས་ཙམ་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་འཛོག་ལུགས་དེ་ཡང་རེ་ཞིག་སྟོང་ཉིད་སྤོ་མོ་རྟོགས་མི་ལུས་གིང་རིམ་གྱིས་བཀྱི་དགོས་པའི་གདུལ་བྱའི་བསམ་ངོ་ལ་སྟོས་ཉེ་མདོའི་དོན་དུ་འཛོག་པར་མཛད་དོ། །འཁོར་ལོ་བར་པ་ལ་ཡང་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་སྒྱུར་བ་དང་དོན་གྱིས་སྒྱུར་བ་རྣམས་ནི་སྐྱེ་ཇི་བཞེན་པའི་ངེས་དོན་དང་། མདོ་དའི་ནང་དུ་དོན་དམ་པ་དང་བདེན་པའི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་མ་སྒྱུར་བར་གཞུགས་མེད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་པ་ནི་སྐྱེ་ཇི་བཞེན་པར་གསུང་དུ་མི་རུང་བའི་བྱང་དོན་དུ་བཞེད་དོ། །དེ་དག་གི་ཚུལ་རྒྱས་པར་ནི་ལེགས་བབས་སྟོང་བོ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བེད་ཁོ་བོས་ཀྱང་གཞན་དུ་འཆད་པར་འདོད་དོ།།

བཞི་པ་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག་ནི། ཉན་རང་གཉིས་ལ་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་བཞེད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཉན་སྟོན་གྱིས་ཉོན་སྦྱིབ་དང་རང་རྒྱལ་གྱིས་ཤེས་སྦྱིབ་རགས་པ་གསུང་བ་དོན་གཞན་དུ་འཛོན་པའི་རྟོག་པ་སྟོང་བར་བཞེད་དོ། །ལམ་ནི་རིམ་པ་བཞེན་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་དང་དེའི་སྟེང་དུ་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་མོ། །མདོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ཚེ་སྦྱར་གྱི་སྐབས་སུ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་བཞིར་བྱས་ནས་དབང་པོའི་རིམ་པ་བཞི་དང་སྦྱོར་བར་སྤྲུམ་དག་བཞེད་མོད་ཀྱང་ཇི་ཡང་སྤྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི། སྟོན་པོ་སྦྱར་སྦྱར་ཤེས་པ་ལས་རྣམས་ཐ་དད་ཡིན་པ་ཞིགས་ནས་སྦྱར་སྦྱར་ཤེས་པ་སྦྱོན་པོ་ལས་རྣམས་ཐ་དད་པ་མ་ཞིགས་པའི་གང་ཟག་གི་རིམ་པ་མི་འཐད་པས་དེ་གཉིས་ལ་རིམ་པ་

གཉིས་ལྟར་བསྟན་པ་ནི་བཤད་པའི་རིམ་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཐེག་པའི་རིམ་པ་སོ་སོ་བ་མ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ།།
 དེས་ན་ལུགས་འདིར་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐེག་པའི་རིམ་པ་ནི་གསུམ་ཁོན་བསྟན་ཏེ། རྒྱུ་ལྷན་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་ཐུན་མོངས་པ་རྟོགས་པ་དང་། འབྲིང་པོ་གཟུང་འཛིན་ཇུས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་དང་།
 ཚེན་པོ་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་པ་ལོ།།

ཐེག་པ་ཚེན་པོའི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྣམས་པོས་ནི་ཡང་དག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཚོལ་བ་སྟོན་ཏུ་
 བཏང་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལེགས་པར་ངེས་པ་ན་ལྟ་བུར་བས་རྒྱུ་དེ་ཡོངས་སུ་དགྲུགས་པའི་འགོ་བ་གཞན་
 རྣམས་ལ་སྟིང་རྗེ་ལྟག་པར་བསྐྱེད་དེ་བདག་ཉིད་གཅིག་ལུས་འགོ་བ་མཐའ་དག་གི་དོན་བྱེད་པ་ལ་རབ་ཏུ་
 དཔལ་པའི་བྱང་ཆུ་བ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བྱང་པར་ཅན་གྱི་སྟོན་པ་ལ་སྟོན་པ་པར་
 བྱེད་དེ། དབྱུ་མ་རྒྱན་ལས། ཡང་དག་ཤེས་འཚོལ་སྟོན་བཏང་སྟེ། །དོན་དམ་རྣམ་པར་ངེས་ལྟར་ལས། །ལྟ་
 བར་འཐིབས་གནས་འཛིག་རྟེན་ལ། །སྟིང་རྗེ་ཀྱུན་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་སུ། །འགོ་དོན་བྱེད་པར་དཔལ་ལྷན་པ།།
 བྱང་ཆུབ་བློ་རྒྱས་མཁས་པ་ནི། །སྟོན་རྟེན་རྗེས་བརྒྱན་པ་ཡི། །ཐུབ་པའི་བརྟུལ་ལྷགས་ཡང་དག་སྟོན། །“༥།
 ཅས་སོ། །ཐེག་ཚེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་བརྟུལ་པོས་ནི་མི་རྟག་པ་དང་སྟུག་བསྟུལ་བ་ལ་སོགས་པ་
 བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་ཡང་དང་ཡང་ཏུ་བསྟོམས་པས་སྟོང་བ་ལེགས་པར་སོན་པ་ན་སེམས་ཅན་གཞན་
 དག་ཀྱང་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་འཁོར་བར་འཁོར་བ་དང་། དེ་ཡང་ཚོས་ཙམ་གྱི་རྒྱ་ལས་ཚོས་
 ཙམ་གྱི་འབྲས་ལུ་འབྲུང་བའི་ཀྱན་བྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཉེ་བར་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟིང་རྗེ་ཚེན་པོས་
 དངས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་སྟོན་པ་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཏུས་ཉིད་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ཤེས་པ་འཚོལ་བ་ལ་བརྟེན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཡང་དག་དད་པའི་རྗེས་འབྲངས་པ།།
 རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། །ཐུབ་པའི་བརྟུལ་ལྷགས་བྱང་བྱས་ཏེ། །དེ་ནས་ཡང་དག་ཤེས་
 འཚོལ་བརྟེན། །“༦། །ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟར་བྱང་ཆུ་བ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྟོན་པ་བྱིན་ཏུ་ག་ལ་སྟོན་པའི་རྩ་ལ་ལ་འབད་པ་ལས་
 ཐུའི་རྒྱུ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ནང་གི་རྒྱུ་རྩལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སོགས་རྒྱ་ཚོགས་ཏུ་མ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྟོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་སྐྱེས་པ་ན་སྟོར་བའི་
 ལམ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ངེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞི་ལས་ཏྲོད་དང་ཚེ་མོ་གཉིས་
 གྱི་སྐབས་སུ་གཟུང་བ་བདེན་འཛིན་སྟོང་བའི་ལུས་པ་གོང་ནས་གོང་ཏུ་བྱང་ལྷགས་པར་གྱུར་ནས། བཟོད་པ་
 སྐྱེས་པའི་ཆོ་གཟུང་བ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་མངོན་གྱུར་གྱི་ཡང་ལུས་པ་རགས་པ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དང་།

ཚོས་མཚོགས་སྐྱེས་པའི་ཚེ་འཛིན་པ་ལ་ཡང་བདེན་ཞེན་མངོན་གྱུར་གྱི་རྣམས་པ་ཉམས་པར་བྱེད་དོ།།

དེ་ནས་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་འཕེལ་བ་དང་སྤངས་བྱའི་ཕྱོགས་དཔལ་ཚོགས་པའི་རིམ་གྱིས་
ཐེག་པ་ཚེན་པོའི་མཐོང་ལམ་སྟེན་བསྟེན་ལ་ཚོས་བཟོད་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་པའི་དུས་ན་དངོས་གྱི་གོད་
བྱ་མཐོང་སྤངས་གྱི་ས་པོན་དེ་འགགས་ཤིང་གཉེན་པོའི་ལག་རྗེས་གྱིས་སྐྱེ་མི་རུང་བའི་ཚོས་ཅན་དུ་སྤང་
བའི་ཚེ་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་སོ་བ་ཡིན་པས་རྣམས་གོ་ལ་ལམ་ཐོབ་པར་འཛོགས། །མཐོང་ལམ་སྤྲད་
ཅིག་མ་གཅིག་དུ་བཤད་པ་ནི་དུས་མཐའི་སྤྲད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་གྱི་སྤོང་པ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་
མཉམ་བཞག་སྟེན་གཅིག་ཡིན་ལ། དེའི་ཡང་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྤྲད་ཅིག་མ་གཅིག་གེས་
བཟོད་སྤྲད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་གི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་མཉམ་བཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་
ཡིན་ལ། སྤྱིར་ན་ཤེས་སྤྱིའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ས་པོན་དངོས་སུ་གཞིམ་པའི་ཚེད་དུ་སྤོང་པ་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་
མཉམ་པར་མི་འཛོགས་པ་དེ་མིན་ཚུར་ཆད་མཐོང་ལམ་གྱིས་བསྟེན་པར་འཛོགས། །མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྲད་པས་སུ་
ཁམས་གསུམ་གྱིས་སམས་བསྟེན་པའི་ཉོན་སྤྱིའི་ལྷན་བཟླས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ས་པོན་དང་ཤེས་
སྤྱིའི་ལྷན་བཟླས་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཀྱི་ས་པོན་འཛོམས་ལ། སྒོམ་ལམ་སྤྲོད་དགུ་ས་བསྒོམ་སྤངས་ཉོན་
མོངས་བཅུ་དུག་གི་ས་པོན་དང་བསྒོམ་སྤངས་ཤེས་སྤྱིའི་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཀྱི་ས་པོན་རིམ་ཅན་དུ་སྤོང་བར་
གསུངས་སོ། །མཐའི་དོ་རྩེ་ལྷ་སུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱིའི་བ་ཡུལ་གཅིག་ཅར་
དུ་སྤངས་ནས་སྤྲད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་གསུངས་ཏེ་དེ་དག་ནི་ཐེག་ཚེན་རིགས་
རེས་གྱི་རྣམས་བཞག་སོ། །དེ་ལྷ་སུའི་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་ནི་མ་རིག་བག་ཚགས་གྱི་ས་དང་། མཚོན་མའི་སྤོངས་པ་ལས་
བྱུང་བའི་ཟུག་མེད་གྱི་ལྷས་དང་། ཡིད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷས་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་ཡོངས་སུ་
བསྐྱུར་བའི་འཚི་འཕོ་བ་རྣམས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གཅོང་བ་དང་། བདག་དམ་པ་དང་།
བདེ་བ་དང་། ཉག་པའི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྷ་འང་རྫོན་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་སྤྲོད་མེད་པའི་བདེ་བ་ལ་འགོད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཚེན་པོ་
སུལ་དུ་བྱུང་བའི་མཐུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གྱི་ཆ་ཤས་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་པའི་མཚོགས་
དང་ལྡན་པ་ཟེག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྣམས་ལ་ཐ་སྲོལ་འདུས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ཡིད་བཞིན་གྱི་
འོར་ལུ་ལྷ་སུ་འཕོར་བ་རི་མིན་པར་འོག་མིན་གྱི་གནས་སུ་བཞགས་ནས་སྤུལ་བའི་སྐྱེ་སྐྱོ་ཚོགས་པས་འགོ་བ་
ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་མཛད་དོ། །དེ་ལྷ་རྣམས་དང་སྤྲོད་ལས། དེས་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་མཚོགས་དང་
ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཐུགས་རྗེའི་རྣམས་ལ་ཐ་སྲོལ་འདུས་པའི་སྐྱེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱིའི་བའི་ཕྱང་

བོ་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བ། ཐམས་ཅད་གྱི་མཚོག་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་བཞུགས་སོ།^{༥༧} །ཞེས་གསུངས་སོ།།
 འདིར་མ་བཤད་པའི་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ནི་རང་རྒྱུད་པ་སྣ་མའི་སྐབས་
 སྲུ་བཤད་པ་དང་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་སྲུ་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། མངོན་
 རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་འགྲེལ་བཤད་རྣམས་ལས་རང་རྒྱུད་པ་འདི་པའི་ལུགས་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་རྣམ་
 བཞག་ནི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་གསུངས་པར་ད་ལྟ་ཡང་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་གྲགས་ཆེ་བ་ལྟར་རོ།། ||

དགུ་པ། དཔལ་ལྷན་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཐུབ་པའི་རིང་ལུགས་འཛིན་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྒྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་ཅེ་དཔལ་
ལྷན་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་མདོ་ཙམ་བརྗོད་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་
གཉིས།

དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གྱི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཚོལ་བྱིར་ཚོལ་གྱི་ཚད་མ་མ་
འབྲུལ་བ་ལ་ཚོས་ཅན་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་སྐོན་སྒྲིག་རྟགས་ཀྱི་རྒྱལ་བརྒྱབ་མི་དགོས་པར་བྱིར་ཚོལ་གྱི་
ཁས་བླངས་ཙམ་ལ་འབྲེལ་བ་ལྟར་བྱིར་ཚོལ་རང་ལ་གྲགས་པའི་རྒྱལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བདེན་མེད་
རྟོགས་པའི་རྗེས་དབག་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་དབུ་མ་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་པའི་འཛིག་བྱེད་དམ་མཚན་ཉིད་
ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཚིག་གསལ་ལས། རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སྡུད་བཀའ་པ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་རང་ལ་གྲུབ་
པ་ཉིད་བརྗོད་བ་ཡིན་གྱི་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྟོག་གེའི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པ་
ནི་དགོས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རང་ལ་རི་ལྟར་གྲགས་པའི་འཐད་པས་དེ་ཁོ་ན་མ་
གེས་པའི་གདུལ་བྱའི་སྐྱེས་སུ་ལ་ཕན་བཏགས་པའི་བྱིར་རོ།^{༡༡} །ཞེས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་
བརྒྱབ་བྱ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི་རང་རྒྱད་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་འཐད་པ་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་
གིང་འཛིག་རྟོག་གྱི་དཔེས་གྱུར་བརྟན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཡང་རང་ཉིད་ལ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་
ཡིན་གྱི། གཞན་ལ་གྲུབ་པས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟོག་ན་ནི་རིས་འགའ་དབང་པོ་ཚོལ་བ་དང་བྱིར་ཚོལ་
བ་གཉིས་ཀྱིས་ཚད་མར་བྱས་པའི་ཚིག་གིས་རྒྱལ་བའམ་པམ་པར་འགྱུར་ལ། རིས་འགའ་ནི་རང་གི་ཚིག་
ཁོན་ས་འགྱུར་གྱི། གཞན་གྱི་ཚིག་གིས་ནི་རྒྱལ་བའམ་པམ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ལོ། །འཛིག་རྟོག་ན་རི་ལྟར་
ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རིགས་པ་ལ་ཡང་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟོག་པའི་ཐ་སྣང་ཁོ་ན་རིགས་པའི་བརྟན་བཅོས་སུ་
སྐབས་སུ་བབས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ།^{༡༢} །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཐལ་འགྱུར་པའི་གོ་དོན་དེ་ལྟར་འཛིག་པ་ནི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་རྒྱབ་
ལམ་རིམ་ཚེན་མོ་ལས། ལྟར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་འི་ཚད་མས་ཚོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་
བརྒྱབ་བྱ་བརྒྱབ་པ་ལ་རང་རྒྱད་ཀྱི་རྟགས་དང་། དེས་མི་འགྲུབ་པར་བྱིར་ཚོལ་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་རྒྱལ་
གསུམ་ཀྱིས་བརྒྱབ་བྱ་བརྒྱབ་པ་ལ་ཐལ་འགྱུར་པར་འཛིག་པ་འདི་ནི་སྐོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པར་གིན་ཏེ་
གསལ་བ་ཡིན་ལོ།^{༡༣} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་རྒྱད་ཁས་ལེན་པར་གཞན་གྲགས་ཙམ་ཀྱིས་

བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་དབྱེ་མ་དེ་ཐལ་འགྲུར་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱས་
 གྲུང་ཚོགས་གོ། །ཡང་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཚོས་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པའི་དབྱེ་མ་པ་
 དེ་ཐལ་འགྲུར་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བྱས་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཐལ་འགྲུར་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འཛོགས་ཚུལ་གྱི་
 མོངས་མ་ཡིན་པ་མང་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚུ་བ་མཐར་གཏུགས་པ་ཡང་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་རང་མཚན་ཞལ་
 ཀྱིས་མི་བཞེས་པ་འདི་ཡིན་ལོ། །འདྲུག་འགྲེལ་ལས། ཁོ་པོ་ཅག་གིས་འདིར་ལུགས་གང་ཞིག་བརྒྱལ་ལན་
 དང་བཅས་པར་བསྟན་པའི་ལུགས་འདི་ནས་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་ལྟར་བསྟན་བཅོས་གཞན་
 བེ་མེད་དོ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ལོ།⁽¹⁹⁾ །ཞེས་རང་གི་ལུགས་དབྱེ་མ་པ་
 གཞན་གྱིས་བརྒྱལ་བ་དང་གྲུབ་མོངས་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་དོན་འཆད་པ་ན། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་
 ལེགས་བཤད་སྟེང་པོ་ལས། རང་གི་ལུགས་ལ་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཚོས་མི་
 འདོད་ལ་དེ་དག་ནི་དེའི་སྟེང་ནས་འཛོགས་པ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།⁽²⁰⁾ །ཞེས་གསུངས་སོ། །

པོད་ཀྱི་མཁས་པ་སྲ་མ་དག་རབ་དུ་མི་གནས་པའི་དབྱེ་མ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྐད་ཀྱང་གསུངས་ཏེ།
 སྟོབ་དཔོན་དཔལ་པོའི་དོན་དམ་བུང་རྒྱུ་བ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱོམ་པའི་ཡི་གེ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་རྣམ་
 གྲངས་སྟོ །སྟོ་མ་ལ་སོགས་དཔེ་མཐའ་ལས། ཐེག་པ་སྟོ་ཚོགས་ཐབས་ཚུལ་གྱིས། མི་གནས་དབྱེ་མ་ཉི་
 བར་མཚོན།⁽²¹⁾ །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་པར་སྦྱང་ཞིང་། རོ་པོ་རྗེའི་གསུང་བགོས་རྣམས་ལས་ཀྱང་ཐ་
 སྐད་དེ་འབྱུང་ལ་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཀྱང་བཀག་པ་མི་སྦྱང་རོ། །དཔལ་པོའི་གཞུང་དེ་སྟོབ་དཔོན་དཔལ་
 པོས་མཛད་པ་མིན་ཟེར་མཁན་རེ་གཉིས་ཡོད་པར་འདུག་ཀྱང་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པའི་དམ་བཅའ་ཅམ་དུ་ཟད་
 ཅིང་གངས་ཅན་གྱི་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་རང་རེའི་མཁས་གྲུབ་རི་མ་བྱོན་མཐའ་དག་གིས་ཚད་མར་
 བཞེད་སྦྱང་རོ། །དབྱེ་མ་ཐལ་འགྲུར་པ་ལ་རང་རྒྱུད་པ་ལྟ་སུའི་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བ་བཤད་པ་
 གཞུང་གཞན་ལས་མི་འབྱུང་ཞིང་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐལ་འགྲུར་པའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་མི་སྦྱང་རོ། །

གཞིའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་ལ། གཞིའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་
 བས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། ལམ་བཟོད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་།
 འབྲས་སུའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་སྟེ་བཞི།

གཞི་ཅི་འདྲ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་གང་འགོག་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞི་ཅི་འདྲ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་གང་འགོག་པ་དང་། དགག་བྱ་དེ་བཀག་པའི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྣམ་བཞག་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་ནི། སེམས་ཅམ་པ་དང་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་གང་བཀག་པས་བདག་མེད་དུ་འཛོག་པའི་དགག་བྱ་བདག་གཉིས་དང་། དེར་ཞེན་ཡུགས་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་ཞི་ནར་འདོད་ལ། དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་སྤོ་མོ་རྟོགས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་སྤོ་མོ་རྟོགས་མི་དགོས་པར་ཐར་པ་ཅམ་འཐོབ་པ་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤོ་མོ་རྟོགས་མི་དགོས་པར་བཞེད་དོ། །ཡུགས་འདིས་གཤམ་རབ་ཀྱི་ཡ་ཤོལ་ཏུ་སྦྱེན་པའི་མདོ་ལས་དངོས་པོའི་འདུ་གཤམ་ཅན་ལ་ཐར་པ་མེད་པར་གསུངས་པས་བྱང་རྒྱུ་གསུམ་གང་འཐོབ་ཀྱང་བདག་མེད་སྤོ་མོ་རྟོགས་དགོས་པར་བཞེད་དེ། ཞི་བ་ལྷས། གང་ཕྱིར་ཡུང་ལས་ལམ་འདི་ནི། མེད་པར་བྱང་རྒྱུ་མེད་པར་གསུངས།¹¹³ ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་མེད་གཉིས་ནི་གཞི་ཚོས་ཅན་ཡུང་སོགས་ཀྱི་ཚོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་བྱས་པ་ཡིན་ཀྱི་མེད་རྒྱུའི་བདག་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཁྱད་པར་བྱེ་བར་མི་བཞེད་དེ། ཡུང་སོགས་ཀྱི་ཚོས་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་འཛོག་པ་ལྟར་གང་ཟག་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་གཞག་དགོས་ཏེ། རྒྱ་མཚོ་གུན་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ལོ། ཞེས་དགོངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། བདག་མེད་འདི་ནི་འགོ་བ་རྣམ་གྲོལ་ཕྱིར། ཚོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས།¹¹⁴ ཞེས་གསུངས་སོ།།

འོན་ཀའི་གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འགོག་རྒྱུའི་བདག་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་སྟེ་མ་ན། བཞི་བརྒྱུ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལ་བདག་ཅས་བྱ་བའི་གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ། །དེ་ནི་ཚོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་རྟོགས་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའོ་ཞེས་བྱའོ།¹¹⁵ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞི་ཚོས་དང་གང་ཟག་གང་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་ཡུལ་སྟེང་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་འཛིན་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་ནི་སྐབས་འདིའི་འགོག་རྒྱུའི་བདག་དང་བརྟགས་པ་མཐའ་བརྩུང་གི་བདེན་ཚད་དོ། །དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་པ་དང་ཡང་དག་པར་གྱུ་བ་པ་འགོག་ཀྱང་རང་བཞིན་ནམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དམ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མི་འགོག་པའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་ཀྱང་། འདི་པའི་ཡུགས་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་སོགས་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སོགས་དོན་གཅིག་པར་བཞེད་དོ། །དེས་ན་དྲང་པོས་རྣམ་འབྱེད་ལས། དོན་གྱི་ངོས་ནས་སྟོང་

ལྷགས་ཡོད་པ་རང་དབང་བའི་ངོ་བོའོ།^{༡༦༥} །ཞེས་གསུངས་གིང། རང་རྒྱུད་དང་རང་དབང་དོན་གཅིག་ཏུ་
 བཞེད་པས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་རྒྱལ་གསུམ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་བཞེད་པ་ལ་ཡང་ལྷགས་འདིའི་བདེན་
 གྲུབ་ཀྱི་དོན་ཚང་དོ། །བཞི་བརྒྱུད་ལས། འདི་ཀུན་རང་དབང་མེད་པ་སྟེ། །དེས་ན་བདག་ནི་ཡོད་མ་ཡིན།^{༡༦༦}།
 །ཞེས་དང། དེའི་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང། འདི་ན་གང་རང་གི་ངོ་བོ་དང་རང་བཞིན་དང་རང་དབང་དང་གཞན་
 ལ་རག་མ་ལས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི།^{༡༦༧} །ཞེས་དེ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་གསུངས་སོ།།

དོན་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྡོད་ལྷགས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སྐབས་འདིའི་འགོག་
 རྒྱའི་བདག་ཡིན་ན། རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་ཅེས་པའི་རྟོག་པ་དེ་གང་ལ་བྱེད། དེའི་དབང་གིས་བཞག་
 རྒྱལ་ཇི་ལྟར་ཡིན། རང་རྒྱུད་པས་སྡོད་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྡོད་ལྷགས་མེད་པར་བཞེད་པ་
 དང་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན།

དེ་ལ་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་རྒྱལ་ནི། བཞི་བརྒྱུད་ལས། རྟོག་པ་མེད་པར་འདོད་ཆགས་ལ།།
 རོགས་ལ་ཡོད་ཉིད་ཡོད་མིན་ན། །ཡང་དག་དོན་དང་རྟོག་པ་ཞེས། །སྡོད་དང་ལྡན་པ་སྟེ་ཞིག་འདྲིན།^{༡༦༨}།
 །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། རྟོག་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་ཡོད་པ་ཉིད་དང། རྟོག་པ་མེད་པར་ཡོད་པ་ཉིད་མེད་པ་
 དེ་དག་ནི་གོ་ར་མ་ཆགས་པར་ཐག་པ་བསྟོགས་པ་ལ་བཏགས་པའི་སྐྱལ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་
 དེས་སོ།^{༡༦༩} །ཞེས་གསུངས་པས་རྟོག་པ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འདི་གཟུགས་སོ་འདི་ཚོར་བའོ་ཞེས་སོགས་
 ཡང་དང་ཡང་དུ་གོ་མས་པར་བྱས་པ་ལས་གཟུགས་སོགས་སྟེ་འདོགས་པའི་སྡོད་ལྡན་སྟེ་སྟེ་རང་དགའ་བ་
 འདིའོ། །དེའི་དབང་གིས་བཞག་རྒྱལ་ནི། དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་སྐྱུན་པ་བབས་པའི་ཚེ་ཐག་པའི་མདོག་ཁྲ་པོ་
 དང་འབྲེལ་ལྷགས་སྐྱལ་དང་འདྲ་ཞིང་ཡུལ་མི་གསལ་བ་སྐྱང་བ་ན་སྐྱལ་ལོ་སྐྱལ་པ་འབྱུང་དོ། །དེའི་ཚེ་ཐག་
 པའི་མདོག་དང་དབྱིབས་དང་ཆ་ཤས་གཞན་རྣམས་དང་དེ་དག་ཚོགས་པ་གང་ཡང་སྐྱལ་གྱི་མཚན་གཞིར་
 འདྲིན་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་དེའི་སྐྱལ་ནི་ཐག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་ཁོ་ནའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་
 གི་གདགས་གཞི་སྤང་བོ་ལྗེའི་སྟེང་དུ་རའོ་སྐྱལ་པའི་སྡོད་འབྱུང་བ་ན་སྤང་བོ་ལྗེའི་ཡ་གྲུལ་དང་ཚོགས་པ་
 དང་རྒྱན་དང་ཆ་ཤས་གང་ཡང་རའོ་མཚན་གཞིར་འདྲིན་རྒྱུ་མེད་ལ། དེ་དག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཚོས་
 གཞན་དེའི་མཚན་གཞིར་འདྲིན་རྒྱུ་ཡང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། །ང་དེ་ནི་རྟོག་པས་སྤང་བོ་ལ་བརྟེན་ནས་
 བཞག་པ་ཅམ་སོ། །དེ་ལྟར་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་རྒྱལ་ཐག་པ་ལ་སྐྱལ་དུ་བཏགས་པ་དང་
 འདྲ་མོད་ཀྱང་ཐག་པའི་སྐྱལ་དང་གཟུགས་སོགས་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་མེད་མི་མཚུངས་ཏེ། བཏགས་པ་ལྟར་ཁས་
 སྤངས་པ་ལ་ཐ་སྐྱད་པའི་ཚད་མས་གཞོད་མི་གཞོད་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

མིང་གིས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་འདི་དག་ལ་འདི་ནི་གཟུགས་སོ་འདི་ནི་ཚོར་བའོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་མིང་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲོད་ར་ལ་
 ལྷགས་པས་འདོད་པའི་དོན་འགྲུབ་ཅིང་མིང་ཙམ་དེ་ལ་འཐད་མི་འཐད་སོགས་ཀྱི་དགག་སྐབ་དང་བྱ་བྱེད་
 ཐམས་ཅད་རུབ་པ་ཡིན་གྱི། མིང་ཙམ་དེས་མ་ཚིམ་པར་གཟུགས་ཞེས་བརྗོད་པ་འདི་ཁདོག་ལ་བྱུང་མ་
 དབྱིབས་ལ་བྱུང་མ་ཆ་གས་གཞན་ལ་བྱུང་མ་དེ་ཐམས་ཅད་ཚོགས་པ་ལ་བྱུ་ཞེས་སོགས་བཏགས་དོན་
 བཅའ་ནས་ལྷགས་ན་གང་ཡང་མི་རྟོག་ཅིང་རྣམ་བཞག་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པར་འགྲུར་པའི་ཕྱིར་རོ།།

མིང་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་ལྷགས་ནས་འཐད་མི་འཐད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བྱེད་པ་ནི་གིན་ཏུ་རུང་སྟེ། དཔེར་
 བ་གོང་གི་མི་གཉིས་ཞིག་གོང་ཁྱེད་ཏུ་ལྟ་མོའི་ཕྱིར་ཏུ་དོང་བ་ན་ལྟ་ཁང་ཞིག་ཏུ་ལྷགས་ནས་རི་མོ་བལྟ་བར་
 བརྒྱམས་པ་དང་གཅིག་གིས་སྐྱས་པ། ལག་ན་མདུང་ཚེ་གསུམ་པ་ཐོགས་པ་འདི་ནི་སྟེང་མེད་ཀྱི་སྟེང་། ལག་
 བ་འཁོར་ལོ་ཐོགས་འདི་ནི་དབང་ལྷག་ཆེན་པོའོ། ཞེས་སྐྱས་པ་དང་། གཅིག་གིས་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ལོག་
 པར་བཟུང་བ་སྟེ་ལག་ན་ཚེ་གསུམ་ཐོགས་པ་ནི་དབང་ལྷག་ཆེན་པོའོ། ལག་ན་འཁོར་ལོ་ཐོགས་པ་ནི་སྟེང་
 མེད་ཀྱི་སྟེང་ཞེས་དེ་གཉིས་ཅོད་པར་གྱུར་དོ། །དེ་ནས་ཉེ་འཁོར་ན་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་ཞིག་འདུག་པའི་གན་ཏུ་སོང་སྟེ་
 རང་རང་གི་བསམ་པ་སྐྱས་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་རྒྱ་དེས་དེ་ན་དབང་ལྷག་ཆེན་པོ་ཡང་མེད། སྟེང་མེད་ཀྱི་སྟེང་
 མེད་དེ། ཚིགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རི་མོའོ་སྐྱམ་ཏུ་གས་མོད་ཀྱི་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་ལྟ་དེ་གཉིས་མེད། རི་མོ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་མི་ཟེར་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དང་བརྟེན་ནས་འདི་ནི་བདེན་ལོ་འདི་ནི་མི་བདེན་ལོ་ཞེས་སྐྱ་ཞིང་།
 དེ་ལྟར་སྐྱས་པ་ལས་གོང་གི་མི་གཉིས་ཀྱི་འདོད་པ་ཡང་འགྲུབ་པར་འགྲུར་ལ་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་དེས་རྒྱན་སྐྱས་པའི་
 སྐྱོན་ཏུ་ཡང་མི་འགྲུར་རོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཡུལ་སྟེང་ནས་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་མིང་ཙམ་ལ་
 བརྟེན་ནས་འདི་འཐད་དང་འདི་མི་འཐད་ཅེས་པའི་རྣམ་བཞག་འཐད་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་
 ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་ཏུ་གཟིགས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་གཞུག་པའི་ཚུལ་ཏུ་བརྟེན་མཛད་ནས་སྤྲོད་ར་
 བརྟེན་པས་འགོ་བའི་དོན་མཛད་དོ།།

ཚུལ་འདི་ནི་གྲུབ་པ་བརྟེན་པའི་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་ཅུ་གཉིས་རབ་བྱེད་
 བཅོ་བརྒྱད་པའི་འགྲེལ་བ་ལས་གསུངས་གིང་།^{༡༠༩} མིང་ཙམ་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་ཚུལ་གཞན་ཡང་སྟོབ་
 པའི་ཞབས་དང་རྗེ་བརྟེན་ཞིབ་ལྟས་ཀྱང་དཔེ་དང་རིགས་པ་ཏུ་མའི་སྟོབ་ནས་འཆད་པར་མཛད་དེ། འདིར་དེ་
 ཙམ་ལས་མ་སྟོས་སོ། །ཐ་སྙད་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་ཚུལ་འདི་ནི་སྟོབ་དཔོན་དེ་གསུམ་གྱིས་འཕགས་པའི་
 དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་སྟེན་མོངས་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་སྟེང་མའི་ལྟ་བུའི་མཐར་སྟེན་པའི་དགའ་ས་

ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ།^{༡༠༩} །ཞེས་ཇེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་གདམས་པར་མཛད་དོ།།

རྒྱལ་དེ་ནི་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ལྷན་པའི་མདོ་ལས། ལྷ་ཚོགས་ཡིད་དགའ་མེ་ཏོག་ཁ་བྱེ་ཞིང་། །གསེར་གྱི་ཁང་མཚོག་འབར་བ་ཡིད་འོང་བ། །འདི་ནི་དེ་ལའང་བྱེད་པོ་འགའ་མེད་དེ། །དེ་དག་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན། །རྟོག་པའི་དབང་གིས་འཛིག་རྟེན་རྣམ་བཏགས་ཏེ།^{༡༡༠} །ཞེས་དང་། །ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ལྷ་འདམ་འདས་པ་ཟབ་པར་ཡང་། །སྒྲ་ཡིས་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་ལྟར། །ལྷ་འདམ་འདས་པ་མི་རྟོན་དེ། །དེ་ཡི་སྒྲ་ཡང་མི་རྟོན་དོ།^{༡༡༡} །ཞེས་སོགས་དང་། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མདོ་ལས། །འདི་ལྷ་སྟེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབའ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཙམ་མོ། །འདི་ལྷ་སྟེ། བྱང་རྒྱལ་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཙམ་མོ། །འདི་ལྷ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཙམ་མོ།^{༡༡༢} །ཞེས་སོགས་དང་། །འཕམ་གསུམ་པ་གྲུའི་ལའབས་ཀྱིས་རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། །གཟུགས་ཀྱི་དོ་བོ་མིང་ཙམ་བྱིས། །ཁམ་མཁའ་ཡང་མི་མིང་ཙམ་མོ། །འབྲུང་མེད་གཟུགས་ལྷ་ག་ལ་ཡོད། །དེ་བྱིར་མིང་ཙམ་ཉིད་ཀྱང་མེད།^{༡༡༣} །ཞེས་དོན་དམ་པར་མིང་ཙམ་ཡང་མེད་པ་དང་། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཐ་སྙད་གདགས་པ་མ་གཏོགས་པར། །གང་ཞིག་ཡོད་དང་མེད་འགྲུར་པའི། །འཛིག་རྟེན་དོན་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད།^{༡༡༤} །ཅེས་ཐ་སྙད་དུ་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་གསུངས་སོ།།

རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཚད་ཀྱིས་གང་ཟག་འདི་ས་ལས་འདི་བྱས་སོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ལ། །གདགས་གཞིའི་གསེབ་ནས་ཆ་ཤས་སམ་ཚོགས་པའམ་རྒྱ་ན་ལྷ་སུ་ཞིག་རྟོན་ནས་གང་ཟག་དེ་འཛིག་པ་བྱུང་ན་ལས་གསོག་པ་པོ་ལ་སོགས་པར་འཛིག་ལུས་ལ་མ་རྟོན་ན་འཛིག་མི་ལུས་ཤིང་། །དེ་ནི་མདོ་སྡེ་བས་སོགས་པའི་རེག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་ལ་ནམ་མཁའ་བཞག་པ་ཡན་ཚད་ལའང་འདྲའོ། །ལུགས་འདི་ལ་ནི་དེ་ལྷར་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་རྟོན་མི་དགོས་པར་གང་ཟག་དེ་ལས་གསོག་པ་པོར་འཛིག་པ་སོགས་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བཞག་པས་ཚོག་པ་འདི་ནི་མདོ་དུ་བྱུང་བའི་བྱུང་ཚོས་སོ།།

རང་རྒྱུད་པས་སྒྲིའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྡོད་ལུགས་ལ་དགག་བྱུང་བྱེད་ཅེས་པའི་སྡོམ་གོད་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་བྱེད་པར་འདོད་ཅིང་། །འདི་བས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པར་འདོད་པའི་རྟོག་པ་ནི་འབྲུལ་ཤེས་སུ་བཞེད་པས་མི་འདྲའོ། །དེས་ན་འཛིག་ལྷ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་ཡང་ང་ཙམ་དང་གང་ཟག་ཙམ་འཛིག་གི་སྤང་པོ་སོགས་མི་འཛིག་གོ། །ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྷ་ལྷན་

སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་ད་ཡི་བ་ཉིད་དོ། །རྒྱུད་གཞན་གྱི་གང་ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་
 པ་ནི་འཛིན་ལྷ་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་ནོ། །ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྷན་
 སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱེས་པ་དང་མ་བསྐྱེས་པའི་གཞུགས་ལུང་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་གང་ཟག་
 དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་ཐ་དད་ཀྱང་རྣམ་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་
 མཚུངས་པས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་འཛིན་སྤངས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་སུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །བདེན་འཛིན་
 ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་གཞུགས་སོགས་ལུང་པོའི་སྤྲེང་དུ་གང་ཟག་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་ཚུལ་ཡང་གཅིག་
 ཐ་དད་སོགས་དབྱུང་ནས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད་པར་རང་དགར་གོ་མས་པའི་
 དབང་གིས་འཛིན་པ་སྟེ། སློ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་གཅིག་ཐ་དད་སོགས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རྗེ་ཐམས་
 ཅད་མཁུན་པས་མ་དབྱུང་བའི་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །

རིགས་པའི་དགག་བྱ་ལ་བདེན་འཛིན་ཀྱང་འཛིན་མེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་ཞེན་ལུལ་ཉིད་དོ། །འདི་
 དག་གི་རྣམ་བཞག་ཞིབ་པར་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་གི་
 གདམས་པ་རྣམས་ལ་ནང་བུན་རྒྱུད་པའི་བཤེས་གཉེན་མཁས་པ་འི་དུ་བསྟེན་པ་སོགས་རྒྱ་ཚོགས་དུ་མ་
 ཞིག་བསྟེན་པ་ལས་ཤེས་དགོས་ཀྱི། རྒྱན་སྒྲོམ་ཕྱོགས་མོས་བྱེད་པའི་སྐྱེས་ལུས་མཁུན་པོ་དང་། སྤྱིར་བཏུས་
 འགས་འབྱེད་ཀྱིས་མི་ཆེ་སྤོང་ཟད་ལ་གོ་འཕར་མཚོག་ཏུ་བསྒྲོམ་པའི་རྩལ་བཤད་མཁུན་པོ་གཉིས་ཀའི་
 སྤོང་ལུལ་མ་ཡིན་ནོ། །

དགག་བྱ་དེ་བཀག་པའི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྣམ་བཞག

གཉིས་པ་དེ་བཀག་པའི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ། དགག་
 བྱ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་དོས་གཞུང་བ་དང་། དེས་དགག་བྱ་བདག་གཉིས་འགོག་པའི་རྩལ་ལོ། །
 དང་པོ་ལ། དེ་རིགས་པས་འགོག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། རིགས་པའི་གཙོ་བོ་དོས་གཞུང་བ་གཉིས།

དགག་བྱ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་དོས་གཞུང་བ།

དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཤེས་དོན་གྱི་མདོའི་དགོངས་པ་འཕགས་པ་སྐྱུའི་ཞབས་ཀྱིས་བཀྲལ་བ་དོན་རི་
 ལྷ་བ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་འགྲེལ་བ་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་དང་རྩེ་བའི་ཞབས་གཉིས་ཡིན་ལ་སྐོབ་
 དཔོན་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷ་ཡང་དེ་གཉིས་དང་མཐུན་པར་བཞེད་དོ། །ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་འདི་གསུམ་གྱི་བཞེད་པ་

ལྷན་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལྷ་ཞོག་ལའོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་བ་ཙམ་འཕྲོ་བ་ལ་ཡང་གང་ཟག་དང་
 ཚོས་ལ་བདག་མེད་པའི་དེ་ཞོན་ཉིད་དེས་པར་རྟོགས་དགོས་པ་ཤིར་ཕྱོགས་ཀྱི་མདོའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྩ་ཕྱིན་པའི་ལུང་ལས་དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་ཐར་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་།
 ཏུས་གསུམ་གྱི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་རྒྱན་ཞུགས་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་བར་ཐམས་ཅད་
 གྲུང་ཤིར་ཕྱིན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འཕྲོ་བ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།^{༤༠} ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་བསྐྱབ་པར་
 འདོད་པས་གྲུང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྩ་ཕྱིན་པ་འདི་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ།^{༤༡} །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་རོ།།

འཕགས་པ་གྲུའི་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དུག་རྩ་པ་ལས། ཡོད་པས་རྣམ་པར་མི་གྲོལ་
 ཏེ། མེད་པས་སྲིད་པ་འདི་ལས་མི་མེད།^{༤༢} །ཞེས་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐར་ལུང་བ་ལ་གྲོལ་བ་མེད་པར་བརྟན་ནས།
 དངོས་དང་དངོས་མེད་ཡོངས་ཤེས་པས། །བདག་ཉིད་ཚེན་པོ་རྣམ་པར་གྲོལ།^{༤༣} །ཞེས་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་
 ཀྱི་དེ་ཞོན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་པས་འཕགས་པ་རྣམས་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། རིན་ཚེན་འཕྲེང་བ་ལས་གྲུང་མདོན་མཐོའི་རྒྱབ་བྱེད་ཡིད་ཚེས་ཀྱི་དད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཕྱོན་དུ་སོང་བ་
 ལས་དེས་ལེགས་རྒྱབ་བྱེད་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣོད་དུ་འགྱུར་བར་བརྒྱབས་ཤིང་། ཤེས་རབ་མི་བདག་དང་
 བདག་གི་བ་གཉིས་དོན་དམ་པར་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྲུང་བོ་བདེན་མེད་དུ་ཤེས་
 པ་ན་རར་འཛིན་ཟད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྲུང་བོ་བདེན་འཛིན་མ་ཟད་པར་དུ་འཁོར་བ་མི་ལྷོག་ཅིང་ཟད་པ་
 བ་ལྷོག་པ་དང་། མེད་ལྷས་རན་སོང་དང་ཡོད་ལྷས་བདེ་འགོར་འཁོར་བས་དེ་གཉིས་ཐར་པ་ལ་ཡོད་མེད་
 ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་དོན་ཤེས་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིན་ཚེན་
 འཕྲེང་བ་ལས། རི་སྲིད་སྲུང་བོར་འཛིན་ཡོད་པ།^{༤༤} །ཞེས་སོགས་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་
 བརྟོད་པ་ལས། མཚན་མ་མེད་པ་མ་རྟོགས་པར། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཐར་བ་མེད་པར་གསུངས།^{༤༥} །ཞེས་སོགས་
 མོ།།

རིགས་པ་དུག་རྩ་པ་དང་། རིན་ཚེན་འཕྲེང་བ་གཉིས་ཀྱིས་སྣོད་ཉིད་པ་མོ་རྟོགས་པ་ཞིག་འཁོར་
 བ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་ལ་དེས་པར་དགོས་པ་གཙོ་བོར་བརྒྱབས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་ཤིའི་རིག་ཚེན་ལས། འདི་
 དང་རྣམ་གཉིས་སུ་ཡང་གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་རང་བཞིན་བཀག་པའི་རྟེན་འགྲུབ་གི་དེ་ཉིད་བརྟན་པ་ཡང་
 མང་མོད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་དོན་ཤེས་པ་གཅིག་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་
 ལམ་ལ་དེས་པར་དགོས་སོ་ཞེས་གཙོ་བོར་དེ་བརྒྱབ་པའི་ཡན་ལག་རྩ་སྣང་ལ།^{༤༦} །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

རོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡང་བདག་འཛིན་ལྷན་རྒྱུས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱོང་ས་སུན་དབྱུང་བ་ཞིག་གིས་རྟོགས་
 དགོས་ཀྱི་སློབ་དག་གཉིས་ལ་མ་ཞུགས་པ་ཙམ་དང་ཡུལ་གཞན་ལ་འབྲོ་བ་བཀག་པ་ཙམ་གྱིས་སློབ་ཉིད་
 རྟོགས་པར་བཞག་མི་ལུས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་གཉིད་དང་བརྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་
 པར་ཐལ་བར་འགྲུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །འཕགས་པ་ལྷན། ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། སྲིད་པའི་ས་པོན་
 འགགས་པར་འགྲུང།^{༡༦} །ཞེས་དང་། ཟස་བའི་ཞབས་ཀྱིས། རྟོག་རྣམས་དངོས་པོ་ཡོད་ན་འགྲུང་བ་སྟེ།
 དངོས་པོ་རི་ལྟར་མེད་པར་ཡོངས་དབྱུང་ཟེན།^{༡༧} །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱིས། སློབ་གྲོས་
 མཉམ་བཞག་འོག་ཏུ་ནི། ཐ་སྙད་སློབ་ས་བཟུང་བྱ་བའི། ཚེས་རྣམས་དངོས་པོ་འདི་དག་ལ། ཤེས་རབ་
 ཀྱིས་ནི་འདི་ལྟར་བརྟགས།^{༡༨} །ཞེས་དང་། རྗེ་བཙུན་ཞིབ་ལྷན་གྱང་། དེ་ཉིད་དུ་ནི་བཙུན་གྱས་ན། གང་
 ཞིག་སྲིད་ཅིང་གང་ལ་སྲིད།^{༡༩} །ཞེས་སོགས་དང་། དཔལ་ཚེས་ཀྱི་གྲགས་པས་ཀྱང་། འདི་ཡུལ་སུན་སྲུང་
 མེད་པར་ནི། །དེ་སློབ་བར་ནི་ལུས་མ་ཡིན།^{༢༠} །ཞེས་སོགས་གིང་རྟེན་ཚེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབྱུངས་
 གཅིག་དང་དགོངས་པ་གཅིག་གིས་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་བདག་གཉིས་སུ་མཚན་མར་བཟུང་བའི་སློབ་རི་ལྟར་བཟུང་བ་དེ་རི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་
 དེ་ལེགས་པར་དབྱུང་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡུང་རིགས་ཀྱིས། ཁོས་བཟུང་བ་ལྟར་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་
 དངས་པའི་སློབ་ས་འབྲུལ་བའི་རླུན་ལུགས་དེ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ནི་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་གནད་དམ་པ་ཡིན་
 པས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་དབྱེད་པ་ཞིག་གལ་ཆེའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་
 འཇམ་དཔལ་རྣམ་པོལ་པའི་མདོ་ལས། ལུ་མོ། རི་ལྟར་ན་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་
 རྒྱལ་བ་ཡིན། གསོལ་བ། འཇམ་དཔལ། རྣམ་པར་བརྟགས་ན་ཚེས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པ་གང་ལགས་
 པའོ།^{༢༡} །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། གལ་ཏེ་ཚེས་ལ་བདག་མེད་སོ་སོར་
 རྟོགས། ཁོ་སོར་དེ་བརྟགས་གལ་ཏེ་བསྐྱམ་པ་ནི། །དེ་ནི་ལྷ་འཕྲོད་འདས་འཐོབ་འབྲས་ལུའི་རྒྱ། རྒྱ་གཞན་
 གང་ཡིན་དེས་ནི་ཞི་མི་འགྲུང།^{༢༢} །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས། ལྷག་མཐོང་གིས་
 བརྟགས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པའོ།^{༢༣} །ཞེས་དང་། ཚངས་
 པས་ཞུས་པ་ལས། རྒྱལ་བ་ཞིན་དུ་ཚེས་ལ་སོ་སོར་རྟོགས་པ་དེ་དག་ནི་སློབ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ།^{༢༤} །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་གིང་རྟེན་ཚེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱིར་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་འབྲེད་པའི་རིགས་
 པའི་ལམ་དགག་རྒྱབ་ཀྱི་སློབ་ས་མང་དུ་གསུངས་གིང་།^{༢༥} རྒྱུད་པར་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་

པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་
 ལམ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྲིད་དུ་མཛད་པ་ཞོན་ཡིན་གྱི་ཚུང་པ་ལྷུང་ལེན་པའི་ཆེད་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་
 ལུ་ལི་ཏ་ལས། ཅི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། བཤད་པ།
 ལྷོ་བ་དཔོན་གྱི་གས་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྟུག་བསྐལ་སྟུ་ཚོགས་ཀྱིས་ཉེན་པར་
 གཟིགས་ནས་དེ་དག་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་སྲིད་དོན་ལོ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་ཉིད་རབ་ཏུ་
 བསྟན་པར་བཞེད་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་བརྩམས་ཏེ།^{༡༥} ཞེས་དང་། དལ་
 མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། བསྟན་བཅོས་ལས་དབྱུང་ཚོད་ལ་ཆགས་པའི་སྲིད། །མ་མཛད་རྣམ་གྲོལ་སྲིད་ནི་དེ་
 ཉིད་བསྟན།^{༡༦} ཞེས་དང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། དལ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་རིགས་པའི་དབྱུང་བ་
 རི་སྟེང་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་ཅན་གྱིས་རྣམ་གྲོལ་འཕོབ་པ་ཞོན་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ།^{༡༧}
 ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་སྟེ་མའི་ཚུང་ལ་ཆགས་པའི་སྲིད་མ་མཛད་ཅེས་དང་ལུང་སྲི་མའི་ཞོན་པའི་ཆོག་གིས་
 གང་གཅོད་པ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་སོ།།

སྲིད་ཐོས་བསམ་བསྟོམ་པ་གང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་དབྱུང་བ་ལུང་རིགས་ཚད་
 མ་ལ་དབང་པོར་བྱས་པ་ཞིག་གལ་ཆེ་བ་དང་། དེ་ལྟར་དབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་རང་གཞན་གྱིས་ཐར་བ་དང་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཕོབ་པའི་ཐབས་སུ་དམིགས་པའི་རྒྱ་དང་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྲོང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་
 པ་ཞིག་ལྷུང་བ་སྟོན་པ་སྐྱབ་མེད་པ་དེ་ཉིད་དང་། སིང་རྟེན་ཅན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་འབད་བས་བཀའ་བསྐུལ་
 བའི་དོན་དང་མཐུན་པར་འགྱུར་བས་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་དེ་ལ་འབད་པར་རིགས་
 སོ། །གང་ཡང་རང་གིས་ཚོས་བྱེད་པར་རྫོམ་པ་དང་བསྟན་པ་ལ་ཐན་པ་བཞིན་པར་རྫོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོས་
 བསམ་སྟོམ་པ་དང་འཆད་ཚོད་ཚོམ་པ་རི་སྟེང་ཅིག་བཞིས་པ་ལམ་མོ་ཆེ་ཞིག་གི་རང་གཞན་ལ་མི་པག་པར་
 མ་ཟེན་ཚོས་ལ་བརྟེན་པའི་སྲིག་པ་དུ་མ་ཞིག་གིས་རྒྱ་དགོས་པར་འགྱུར་ཞིང་མཇུག་སྟེད་པ་ན་འཐབ་པ་
 དང་ཚུང་པ་དང་བོང་བ་དང་མཚོན་དང་དབྱིག་པ་དག་གིས་བསྟན་པ་འཛིན་པར་སེམས་པ་དག་གི་ཀུན་
 སྲོང་མ་དག་པའི་དབང་གིས་སྐྱབ་དུག་ཏུ་གྱུར་ཞིང་སྟེ་བདུད་དུ་བབས་པ་ཞོན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དེས་ན། འཕགས་པ་ལྟས། བསོད་ནམས་རྒྱུང་དུས་ཚོས་འདི་ལ། བེ་ཚོམ་ཟེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ།
 བེ་ཚོམ་ཟོས་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་། སྲིད་པ་རྩལ་པོར་བྱེད་པར་འགྱུར།^{༡༨} ཞེས་ཚོས་ཉིད་ཟབ་མོ་ལ་དོན་
 འགྱུར་གྱི་བེ་ཚོམ་ཟོས་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་སྲིད་པའི་སྟུག་བསྐལ་ལས་རིང་དུ་བཞིན་པར་གསུངས་པ་དང་།
 ཁྱད་པར་དུ་དབལ་ལྡན་ལྷོ་བས། སངས་རྒྱལ་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས་པའི་དོན་ཉིད་

བུལ་ཞིང་འབྲུགས་པའི་ཚེ། །གང་ཞིག་རྒྱན་ཅིག་ཅམ་ཡང་ཡིད་གཉིས་པས་ལ་ནས་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་དེ་རྒྱལ་
 བར་ལྷན།^{༤༡} །ཞེས་བསྟན་པའི་ཐ་མ་ལ་བབས་པའི་ཚེ་གིན་ཏུ་ཟབ་པའི་གནས་འདི་ལ་རྒྱན་ཅིག་ཅམ་
 མོས་ལ་ཡང་རྒྱལ་བ་ཆེས་གིན་ཏུ་བཟང་བར་གསུངས་པ་དང་། བདུད་འདུལ་བའི་ལེའུ་དང་མ་རྒྱེས་དགའི་
 མདོ་ལས།^{༤༢} ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་འདི་ལ་མོས་པས་མཚམས་མེད་པའི་ལས་ཀྱི་སྤྱིབ་པ་ཡང་འདག་ན་ཆོག་
 དང་རྒྱལ་བའི་མཉམས་ལ་ལོག་པར་ལྷགས་པ་བྲལ་ཆོགས་ལྟ་ཅི་སྟོས་པར་གསུངས་པ་སོགས་ལེགས་པར་ངེས་
 བར་བྱས་ནས་ཆོས་འདིའི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྟན་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། རྗེ་བདག་
 ཉིད་ཆེན་པོས། དེས་ན་རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ངེས་པ་ལ་མ་གཞོན་པའི་ངང་ནས་ཟབ་མོའི་གཞུང་ཉན་
 ཅིང་འཛིན་པ་དང་དོན་སྟེམས་པ་དང་བསྟོན་པ་དང་ཆེ་རབས་ཀྱི་ན་ཏུ་མོས་པའི་སྟོན་ལམ་གདབ་པར་
 བྱའོ།^{༤༣} །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་(རིགས་པའི་གཙོ་བོ་རིས་བཟུང་བ)ནི། སྤྱིར་དུ་མའི་གཞུང་ལས་བདག་མེད་གཏན་ལ་
 འབེབས་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གཤངས་མཐའ་ལས་པ་ཞིག་གསུངས་པ་རྣམས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པ་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། འཁོར་བར་འཚིང་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་བདག་གཉིས་
 སུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གཞི་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་གཉིས་ཡིན་པས་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་
 གཞིའི་གཙོ་བོ་ཡང་དེ་གཉིས་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། གང་ལ་ངོ་
 སྟམ་པ་སྟེ་བའི་དམིགས་པ་གང་ཟག་དང་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་གཉིས་ལ་བདག་གཉིས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་
 འཚིང་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། རིགས་པས་གང་དུ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་འགོག་པའི་གཞིའི་གཙོ་བོ་ཡང་དེ་
 གཉིས་ཡིན་ལོ། །དེའི་སྤྱིར་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱང་བདག་གཉིས་འགོག་པར་འདུ་ཞིང་།^{༤༤} ཞེས་གསུངས་སོ།།
 དེ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ནི་མཐའ་བཞི་སྟེ་འགོག་གི་
 རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ས་བརྩུ་པའི་མདོ་ལས་མཉམ་པ་ཉིད་བརྩུས་ས་དུག་པ་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་
 དགོངས་པ་འཆད་པའི་རྒྱབས་སུ་འཕགས་པ་ཀྱང་རྒྱུབ་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟེ་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་
 ཁོ་ན་རིགས་པས་བསྟན་པས་མཉམ་པ་ཉིད་གཞན་རྣམས་བསྟན་སྟེ་བར་དགོངས་ཏེ། ལྷ་ཤེས་ཀྱི་ཐོག་མར།
 བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན།^{༤༥} །ཞེས་སོགས་གསུངས་གིང་། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བའི་དུ་མ་ལ་
 འཇུག་པ་ལས། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ལྷ་ག་ལ་ཞིག་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་དབྱེད་པ་ནི་
 སྤྱིར་དུ་གོ་ལ་བར་འབྱུང་།^{༤༦} །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པ་
 བསྟན་པ་ཡང་མཐའ་བཞི་སྟེ་འགོག་གི་རིགས་པ་ཁོ་ནར་སྤྲང་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་

ལས་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ནི་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པའོ།^{༡༥} །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ནི་རྣམ་བདུན་གྱི་རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དཔུ་མ་འཇུག་པ་ལས། རྣམ་བདུན་གྱིས་མེད་གང་དེ་རི་ལྟ་བུར། །ཡོད་ཅེས་རྣལ་འབྱོར་བས་འདིའི་ཡོད་མི་རྟོན། །དེས་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པའོ། །འདིར་དེའི་གྲུབ་པའང་དེ་བཞིན་འདོད་པར་བྱ།^{༡༦} །ཞེས་གཤིང་རྟ་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བཅའ་བས་མི་རྟོན་གྱང་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་དུ་འཇོག་པ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་གྱང་དེ་ལྟར་འཇོག་པར་གསུངས་གིང་། དེ་ཉིད་ཟབ་མོའི་ལྟ་བ་བདེ་སྐྱབ་ཏུ་རྟོན་པའི་ཐབས་སུ་གསུངས་པའི་སྦྱིར་དང་། བསྟན་བཅོས་དེར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི་རྣམ་བདུན་གྱི་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྦྱིར་དང་། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས་གྱང་རིགས་པ་དེ་གཙོ་བོར་གསུངས་པའི་སྦྱིར་འོ།།

རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ནི་ལུགས་འདིའི་རིགས་པ་མཐའ་དག་གི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་རིགས་པ་སྐྱེ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྱི་མཐའ་གཏུགས་པ་ཡང་རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པ་ཁོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱིས། གང་སྦྱིར་དངོས་པོ་རྟེན་ནས་རབ་འབྱུང་བས། །རྟོག་པ་འདི་དག་བཏགས་པར་མི་ལུས་པ། །དེ་སྦྱིར་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། །ལྟ་བུར་བྱ་བ་མཐའ་དག་གཙོད་པར་བྱེད།^{༡༧} །ཅེས་གསུངས་ཏེ། རིགས་པ་གཞན་མཐའ་དག་འདི་ཉིད་ལ་གཏུགས་དགོས་ཚུལ་དང་འདི་ལྟ་བུ་གྱི་དྲ་བ་གཙོད་སུལ་གིན་ཏུ་ཆེ་བ་འདྲ་བ་རིགས་པ་གཞན་ལ་མེད་ཚུལ་རྣམས་གིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བར་ཡོད་དོ། །དེའི་སྦྱིར་འདི་ལ་རིགས་པའི་རྒྱལ་བོ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་རྗེ་ཡབ་སྐྱས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པར་མཛད་དོ།།

ཡོད་མེད་སྐྱེ་བའོག་དང་སྐྱེ་བཞིའི་སྐྱེ་བའོག་གི་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ལ། གཙོག་དུ་བྲལ་ནི་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱོར་བར་མཛད་དོ། །ལམ་རིམ་རྒྱུད་ལས་གཙོག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ་ཉིད་གནད་བཞིའི་དབྱེད་པའི་སྐྱོན་སྐྱུས་པར་གསུངས་པ་ནི་རྩ་གཤེད་རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཞིང་། རྩ་གཤེས་ཀྱི་རབ་བྱེད་པ་གཞན་ཉེར་དུ་གཤོ་མཐའ་དག་གི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པར་དེའི་བའི་རབ་བྱེད་འདིས་སྐྱོན་པར་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་མཛད་པ་ལ་གཞན་གིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། དེ་ལ་འདྲ་རྒྱ་མཚན་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་དེ་རེ་ཞིག་བཞག་གོ།

དེས་དགག་བྱ་བདག་གཉིས་འགོག་པའི་རྒྱལ།

གཉིས་པ་(དེས་དགག་བྱ་བདག་གཉིས་འགོག་པའི་རྒྱལ་)ལ་གསུམ། ཚེས་ཀྱི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་བཤད་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་བཤད་པ་དང་། ཐུན་མོང་དུ་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་བཤད་པའོ།།

ཚེས་ཀྱི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་དོ་རྗེ་གཟེགས་མའི་རིགས་པ་བཤད་པ་ནི། ཕ་གཤམ་ལས། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་མིན། །དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། །སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།^{༤༩} །ཞེས་མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བཞི་གསུངས་གིང་དམ་བཅའ་པའི་དོན་ཀྱང་སྐྱབ་ཚེས་གཞན་མི་འཕེན་པའི་མེད་དགག་ཁོ་ན་ཡིན་ཅོ། །འོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་དམ་བཅའ་བཞི་ཁོ་ན་བཤད་ཅེ་ན། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་ན་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་གང་རུང་གིས་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དམ་བཅའ་དེ་བཞི་གྲུབ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་བདེ་སྲག་ཏུ་འགྲུབ་པས་མཐའ་བཞི་འགོག་པའི་རིགས་པ་ནི་མཐའ་ཚོད་པའི་རིགས་པའོ།།

གལ་ཏེ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཞེགས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ཡང་ཤུགས་གྱིས་འགྲུབ་པར་འགྲུར་ན་དམ་བཅའ་མེད་དགག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། མ་ཡིན་པར་དགག་པ་ལ་སྐྱབ་ཚེས་གཞན་འཕེན་པའམ་བསྐྱབ་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེས་ན་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་གང་རུང་གིས་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ངེས་གིང་། རྒྱ་ཡོད་པ་ལ་འབྲས་ལུ་དང་རྒྱ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་པ་དང་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་དང་རང་བཞིན་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་གསུམ་དུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་ཕ་གཤམ་དང་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཚེན་མོ་གཉིས་ཀར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་གཞུང་ཚེན་མོ་མྱོང་ཐོག་ནས་བཤད་པའི་ལེགས་བཤད་གནད་ཚེ་བ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་དེས་མའི་ཡིག་འཛོག་མཛད་པ་པོ་པལ་མོ་ཚེས་མཁོ་རུང་བའི་གསུང་བཞག་པ་ཡིན་ནམ་གང་ལྟར་གླེང་བརྗོད་ཏུང་བར་སྣང་ངོ་།།

བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ། རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པ་དགག་པ་ནི། སྐྱེ་བཞིན་པའི་སྐྱུ་གུ་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་ན་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་འགྲུར་ཏེ། སྐྱུ་གུའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་ཉིད་སྐྱར་རྒྱུའི་དུས་ནས་ཐོབ་ཐེན་པའི་ཕྱིར། བྱུ་སྐྱེ། སྐྱེ་བ་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་འཐོབ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཐོབ་ཟིན་ཀྱང་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བམི་འགལ་ལོ་ཟེར་ན། དེ་ལྟར་ན་ལྷ་
 ལུ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུའི་རིགས་འདྲ་རྣམས་གཏན་ནས་མི་སྐྱེ་ཞིང་ས་པོན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱའི་རིགས་
 འདྲ་རྣམས་མྱིན་པའི་མཐར་ཐུག་པར་བར་མ་ཚད་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེས་ཟིན་པ་དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་ཏུ་
 འདབས་ནས་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་འཇུག་པ་ལས། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་ན་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་
 ཡོད་མ་ཡིན། སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཉིད། སྐྱེས་ཟིན་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བར་
 ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་འགྱུར་ན་ནི། ལྷ་ལུ་ལ་སོགས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འདིར་རྟེན་མི་འགྱུར་ཞིང་། །ས་པོན་མྱིན་
 མཐར་ཐུག་པར་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར།^{༤༠} །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་གྲངས་ཅན་པས་ས་ལྷུག་ཡན་ཚུན་ཐ་
 དད་པ་ཞོ་ནར་འདོད་པས་ལྷ་ལུ་ལས་སྐྱེས་པར་མི་འདོད་ཀྱང་ལྷ་ལུ་ལའི་རང་བཞིན་དང་ས་པོན་གྱི་རང་
 བཞིན་གཉིས་གཅིག་ཡིན་ཞིང་། དེའི་རང་བཞིན་རྣམས་ཡན་ཡིན་ཚུར་ཡིན་ཏུ་འདོད་པས་བཤད་མ་ཐག་
 པའི་སྐྱོན་འཇུག་ལ། རང་རེ་ལྟར་ན་དེ་ལྟར་མི་འདོད་མོད་ཀྱང་ས་ལྷུག་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཡིན་
 བ་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་ས་ལྷུག་གི་གནས་ལུགས་སུ་སོང་བས་དབྱེ་བ་བྱུར་མེད་པར་རིགས་པས་ལུ་ལ་ནས་སྐྱོན་
 སྐྱོན་པ་ཡིན་ནོ།།

འཇུག་པ་ཙུ་འགའ་ལས། ལྷ་འབྲས་རོ་པོ་གཅིག་པ་ལ་ས་ལྷུག་གཉིས་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་རོ་ལུས་
 སོགས་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། གནས་སྐབས་སུ་མ་སྐངས་ན་ས་ལྷུག་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་པ་
 ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ས་ལྷུག་གི་གནས་སྐབས་གཉིས་ཀྱི་རེ་རེ་གཉིས་ཀ་གཟུང་ཏུ་ཡོད་མེད་མཚུངས་
 པར་ཐལ་བ་དང་། ས་ལྷུག་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གཤམ་པས་གཞོད་པ་སྟེ་འགའ་ལ་
 མཚན་པའི་རིགས་པ་རྣམས་དང་། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དང་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའི་ཙུ་ཤེས་
 ཀྱི་རིགས་པས་འགོག་པ་རྣམས་མཚན་དོ།།

གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ་གཞན་སྐྱེའི་གཞན་ནི་གཞན་ཅམ་མ་ཡིན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་
 པའི་གཞན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ས་ལུའི་ས་པོན་རང་འབྲས་ས་ལུའི་ལྷ་ལུ་ལས་རི་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་
 གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་མེ་དང་སོལ་བ་སོགས་ཀྱང་ས་ལུའི་ལྷ་ལུ་ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་
 གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པ་ནི་གཞན་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ལོ། །དེ་ལྟར་གཞན་ཡིན་ཚུལ་གཉིས་པོ་དེ་
 མཚུངས་པར་འདོད་ན་སེལ་བྱེད་མེ་ལྷེ་འབར་བ་ལས་ཀྱང་བསལ་བྱ་ཐུན་པ་འཇུག་པོ་འབྱུང་བ་དང་རྒྱ་ཡིན་
 མེན་ཐམས་ཅད་ལས་འབྲས་བུ་ཡིན་མེན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཉིད་མཚུངས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་ཙུ་ཤེའི་རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ་པ་ལས། ལྷ་དང་

འབྲས་ལུགས་ཉིད་ན། །རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་མཚུངས་པར་འགྲུར།^{༤༧} །ཞེས་པ་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་
བསྐྱེད་སྲིད་ཀྱི་འགྲུལ་བ་དང་། དབལ་ལྷན་ལྷ་བས། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་
འགྲུར་ན་ནི། འོ་ན་མེ་ལྷེ་ལས་ཀྱང་མུན་པ་འབྲུག་པོ་འབྱུང་འགྲུར་ཞིང་། །ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་
སྐྱེ་བར་འགྲུར་ཏེ་གང་གི་སྲིད། །སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་མ་ལུས་ལ་ཡང་གཞན་ཉིད་མཚུངས།^{༤༨} །ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་བརྟན་པའི་རིགས་པའོ།།

གཞན་ཡང་རྒྱ་འབྲས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཙམ་གྱིས་རྒྱ་འབྲས་སུ་མི་འཛོག་
གི་འབྲས་ལུགས་ལ་བརྟེན་པར་ལུས་པ་སོགས་གཞན་ལྟར་དང་བ་ཁོ་ནས་རྒྱ་འབྲས་སུ་འཛོག་པས་རྒྱ་ཡིན་མིན་
གྱི་ངེས་པ་འཐད་དོ་ཟེར་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་ཕྱིན་གཞན་
ཡིན་པ་དེ་ཁོ་རང་གི་གནས་ལུགས་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ཕྱིན་པར་རྒྱུན་འབྲེལ་བ་གཏན་ནས་མེད་པའི་དོན་
གཞན་ཡིན་དགོས། དེ་ལྟར་ན་ས་ལུའི་ས་བོན་དང་ནས་ཀྱི་ས་བོན་གཉིས་ས་ལུའི་སུ་གྲུབ་སྐྱེད་པ་ལ་ལུས་པ་
ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་ལྟར་དང་གཏན་མི་འཐད་པའི་སྲིད་པོ།།

གཞན་ཡང་གཞན་སྐྱེ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་ན་འབྲས་ལུགས་དེ་རང་སྐྱེས་པའི་རྗེ་རོལ་ཏུ་ཡོད་དགོས་ཏེ།
སྐྱེ་བ་འདོད་ཕྱིན་ཚད་རྒྱ་འགག་བཞིན་པ་དང་འབྲས་ལུགས་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་གཉིས་དུ་ས་མཉམ་
དགོས་པའི་སྲིད་པོ། དེ་ལྟར་ན་སྐྱེ་འགག་གི་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱང་དུས་མཉམ་པས་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀྱང་དུས་མཉམ་
དགོས་པའི་སྲིད་པོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པའི་བྱ་བ་ནི། འབྲས་ལུགས་འདི་སྐྱེ་ཞེས་པའི་བྱེད་
པ་པོ་སུ་གྲུ་སོགས་ལ་བརྟེན་དགོས་པས་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་སུའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་རང་མཚན་
གྱིས་གྲུབ་ནི་དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་ཡང་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་ཕྱིན་ཚད་སུ་གྲུ་ཡོད་དགོས་ཏེ། རང་བཞིན་གཞན་དུ་
འགྲུར་བ་མི་འཐད་པའི་སྲིད་པོ། །དེའི་སྲིད་དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། སྐྱེ་བ་འདི་ནི་བྱེད་པོ་མེད་པར་རིགས་
པའི་ངོ་བོ་འདར་མིན།^{༤༩} །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐ་སྐྱད་ཙམ་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་ལན་གཅིག་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་སོང་
ན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པས་སྐྱོན་དེ་དག་མེད་དོ། །འདི་ནི་ལུགས་འདིའི་གཞན་སྐྱེས་འགོག་
པའི་རིགས་པ་ལྟ་ལ་དོན་ཚེ་བ་ཞིག་དུ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་བཞེད་དོ། །ལུགས་འདིས་གཞན་སྐྱེ་བ་སྐྱེད་
དུ་ཡང་མི་བཞེད་པར་མ་ཟད་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་པའི་གཞན་དུ་འཛོག་པ་ཡང་
ལྷོ་ལྷན་སྐྱེས་པ་མེད་པར་བཞེད་དེ། །དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཛོག་རྟེན་ལས་ཀྱང་
མིན།^{༥༠} །ཅིས་སོ།།

གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ལ། བདག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཆ་ནི་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པས་

ཁེགས་པ། གཞན་ལས་སྐྱེ་བའི་ཚལ་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཁེགས་པ་སྟེ། འཇུག་པ་ལས།
གཉིས་ལས་སྐྱེ་བའང་རིགས་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་གང་གི་སྦྱིར། །བཤད་ཟེན་ཉེས་པ་དེ་དག་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་
ཡིན་སྦྱིར་རོ།^{༤༥} །ཞེས་སོ།།

རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ན། རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་ནི། ལུལ་དུས་རང་བཞིན་དེས་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་
རྒྱ་མེད་པས་གཅིག་ལས་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། ཚུམ་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་
རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་མེད་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་ལྟ་ཞིག་འགྱུར་ན་ནི། །དེ་ཚེ་མཐའ་དག་ཏུ་གཏུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་
སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་། །འབྲས་འབྲུང་ཆེད་ཏུ་འཛིག་རྟེན་འདི་ཡིས་ས་བོན་ལ་སོགས་ནི། །བརྒྱ་མཐའ་དག་གི་སྐོ་ནས་
སྤྱད་པར་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར།^{༤༦} །ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟར་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཁེགས་པར་འགྱུར་གྱི་
ཐ་སྟོན་ཅམ་དུ་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྟོན་ཅམ་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་གང་རུང་ཡིན་མི་
དགོས་པའི་སྦྱིར་རོ། །དེར་མ་ཟད་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་སྟེ། ཅ་
ཤེས་ཀྱི་ཀ་ཚེན་ལས། དེས་ན་ས་བོན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བུ་སྐྱེ་བར་ལས་བྱུངས་དགོས་པ་ཁོ་ནས་དེ་བཞི་
འགོག་ཀྱས་པ་ནི་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པའི་བྱུང་ཚོས་ཡིན་པ་ལ།^{༤༧} །ཞེས་གསུངས་སོ།།
གྲུབ་པ་བརྟེས་པའི་སྐོ་བདེན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱིས་ཀྱང་། འདིར་སྐྱས་པ། དེ་ཞིག་རི་རྩུབ་སྐྱེ་བར་
བརྟོན་པ་ཐ་སྟོན་ཅམ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་སྟོན་ཅིག །བཤད་པ་དེ་དང་པོར་བསྟན་པར་བྱའོ། །བདག་
ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན།^{༤༨} །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །ཡང་འགྲེལ་བ་བསྟན་པ་ལི་ཏུ་ལས། དེའི་སྦྱིར་
སྐྱེ་བ་མེད་པས་སྐྱེ་བར་བརྟོན་པ་ནི་ཐ་སྟོན་ཅམ་ཡིན་ནོ།^{༤༩} །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ།།

མུ་བཞིའི་སྐྱེ་འགོག་ནི། རང་དེའི་སྦྱིས་ཀྱི་མ་ཁས་པ་དག་ལེ་ཤེས་སྟོང་པོའི་བདེན་གཉིས་ཅ་
འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་འདིར་སྦྱོར་བར་མཛད་ཅིང་། ཐལ་འགྱུར་པའི་སྦྱོར་གྱི་གཞུང་
ཐལ་མོ་ཆེ་ལས་རྩོམ་གཟེགས་མའི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་ལ་མུ་བཞིའི་སྐྱེ་འགོག་ཏུ་བཤད་པ་མ་གཏོགས་
བདེན་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་པ་དེ་ཅལ་དུ་བཏོན་ནས་བཤད་པ་ཆེར་མི་སྤྱང་རོ།།

ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་གི་རིགས་པ་ནི། རྒྱས་འབྲས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མི་བསྐྱེད་དེ། རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ལ་རྐྱེན་གྱིས་དགོས་པ་མེད་པའི་སྦྱིར་རོ། །འབྲས་སུ་མེད་པའང་མི་བསྐྱེད་དེ། མེད་པ་
ལ་རྐྱེན་གྱིས་བྱུང་མེད་པའི་སྦྱིར་རོ། །འབྲས་སུ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་འང་མི་བསྐྱེད་དེ། །དེ་གཉིས་ཚོགས་པ་
མི་སྦྱིད་པའི་སྦྱིར་རོ། །ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བའང་རྐྱེན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་གང་

ཡང་མ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ནི་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་དང་སྲོད་འཇུག་དང་ལམ་སྐྱོན་ལས་ཀྱང་
བཤད་དོ། །གཅིག་དུ་བྲལ་ནི་རྣམ་བཏུན་གྱི་རིགས་པ་བཤད་པས་ཤེས་པར་འགྲུང་རོ།།

གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།^{༤༠} བདག་རང་བཞིན་
མེད་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ། དེས་བདག་གི་བ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་འགྲུབ་པར་བསྟན་པ། རིགས་པ་
དེ་གཞན་ལ་སྐྱེར་བའི་རྒྱལ་ལོ།།

དང་པོ་ནི། རྩ་ཤེས་ལས། སུང་མིན་སུང་པོ་ལས་གཞན་མིན། །དེ་ལ་སུང་མེད་དེར་དེ་མིན། །དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་སུང་ལྡན་མིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་ཞིག་ཡིན།^{༤༡} །ཞེས་རྣམ་ལུང་རིགས་པ་
གསུངས་གིང་ཡན་རྒྱན་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱོགས་གསུམ་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་ཕྱོགས་
གཉིས་སུ་འདུ་མོད་ཀྱང་འཛིག་ལྟས་འཛིན་རྒྱལ་གྱི་འཇུག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རབ་བྱེད་བརྩུ་བ་དང་ཉེར་གཉིས་
པར་ཕྱོགས་ལྔ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་མདོ་ལས། གཟུགས་བདག་མ་ཡིན། བདག་གཟུགས་དང་ལྡན་པ་
མ་ཡིན། གཟུགས་ལ་བདག་མེད། བདག་ལ་གཟུགས་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སུང་པོ་ལྟག་མ་བཞི་ལའང་
དེ་ལྟར་གསུངས་ནས།^{༤༢} འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་ཆ་ཉི་ཤུའི་གཉེན་པོ་གསུངས་པས་རྣམ་པར་དབྱུང་བ་
བཞི་བཞི་སྐབས་སུ་བབས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ལྟར་བཤད་ཅེན། མདོ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་
པ་ནི་སྐྱོན་དུ་སུང་པོ་རྣམས་མ་བཟུང་བར་འཛིག་ལྟས་བདག་ཏུ་མདོན་པར་ཞེན་པར་མི་རུས་པས་རྣམ་པ་
བཞི་བཞིའི་སྐོན་ས་སུང་པོ་རྣམས་ལ་དམིགས་གིང་བདག་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་སུང་པོ་རྣམས་མ་
གཏོགས་པར་གཞན་དུ་བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་གཞི་ལྡ་བ་སྤྲུལ་པ་མ་གཏོགས་པ་ལ་མི་འབྱུང་བས་ཆ་ལྡ་བ་
མ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་དེ་ཡིན་ལོ། །རྩ་ཤེས་ལས་ཕྱོགས་ལྔ་པ་གསུངས་པ་ནི་སྤྲུལ་པའི་ལུགས་
ཀྱང་དགག་པར་བཞེད་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང་། །དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་ལ་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་
པའི་སྐབས་སུ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་འགོག་པའི་མཐའ་གཅོད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་ནི་དེའི་སྟེང་དུ་ཚོགས་ཅམ་བདག་ཡིན་པ་འགོག་པ་དང་།
དབྱིབས་བདག་ཡིན་པ་འགོག་པ་གཉིས་བསྟན་ནས་རྣམ་བཏུན་གྱི་རིགས་པར་མཛད་པ་ནི་རང་སྤྲེད་ངོས་
སྤྱད་རང་རྒྱུད་པ་ཁུའི་གཉིས་སེམས་ལ་བདག་ཏུ་འཛིག་པ་དང་ཡང་གང་ཟག་གི་བྱུང་པར་འགའ་ཞིག་
སུང་པོའི་ཚོགས་པ་དང་དབྱིབས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ་འཛིག་པ་སོགས་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ།

གཞན་ཡང་མདོ་ལས། བདག་ཅེས་བྱ་བ་བདུན་གྱི་སེམས། །ཁྱོད་ནི་ལྟ་བར་གྱུར་བ་ཡིན། །འདུ་བྱེད་ལུང་པོ་
 འདི་སྟོང་ལྟེ། །འདི་ལ་སེམས་ཅན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྗེ་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་གིང་
 ཏར་བརྗོད་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ལུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀྱུ་རྗེ་བ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ།^{༥༡} །ཞེས་
 བདག་དང་གིང་རྟའི་ཐ་སྟོན་འཛོག་ཚུལ་འདྲ་བར་གསུངས་པ་དང་། དེའི་འདུ་ཚུལ་ཡང་རང་རྒྱུད་བ་མན་
 ཆད་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འཛོག་ལུགས་ཁྱེད་པར་བཞིག་ཡོད་པ་དེ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་རྣམ་
 བདུན་གྱི་རིགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། །ཞིབ་པར་རྗེའི་གསུང་ལ་སྦྱང་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་
 རྣམ་བདུན་གྱི་རིགས་པ་ནི་རྒྱས་བསྐྱེས་འཚམས་གིང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱེད་པར་དུ་མ་དང་ལྡན་ཏེ། བྱང་ཚུབ་
 ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། མདོར་བ་གིང་རྟ་ལས་བརྒྱུ་མས་ནས་སྤར་བཤད་བ་ལྟ་བུ་འི་རྣམ་བཞག་བྱས་པ་
 འདི་ལ་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཡོད་དེ། ཚོས་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་སྟོ་འདོགས་པའི་རྟག་ལྟ་དགག་སྐྱེ་བའི་ཡོན་
 ཏན་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་མི་འཐད་སྐྱེ་བའི་ཆད་ལྟ་དགག་སྐྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་།
 ཡོན་ཏན་དེ་གཉིས་དཔྱོད་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱས་པས་འགྲུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་བས་ཉེ་བར་བརྟགས་པའི་
 རིམ་པའོ།^{༥༢} །ཞེས་གསུངས་གིང་། དེའི་གསུམ་པ་ནི། བརྟགས་ཚུལ་འདིས་བརྟགས་ན་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྟེན་
 འབྲེལ་ལ་དེས་བ་རྟེན་སྐྱེ་བའི་ཁྱེད་པར་དུ་བཤད་དོ།།

དེ་ནི་རྣམ་བདུན་གྱི་རིགས་པ་ཉིད་པཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་གཉིས། དཔེ་དགོད་པ་དང་། དོན་
 ལ་སྦྱར་བའོ།།

དང་པོ་ནི། འཇུག་པ་ལས། ཤིང་རྟ་རང་ཡན་ལག་ལས་གཞན་འདོད་མིན། །གཞན་མིན་མ་ཡིན་
 དེ་ལྟར་ཡང་མིན་ཞིང་། །ཡན་ལག་ལ་མིན་ཡན་ལག་དག་དེར་མིན། །འདུས་པ་ཙམ་མིན་དབྱིབས་མིན་རི་
 བཞིན་ལོ།^{༥༣} །ཞེས་གིང་རྟ་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་གཅིག་ཐ་དད་སོགས་རྣམ་པ་བདུན་དུ་དབྱེད་ན་མི་རྟེན་
 གུང་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པའི་གིང་རྟ་ཆོད་མས་གཞོད་མེད་དུ་བཞག་པས་ཚོག་པ་
 ལྟར་བདག་དང་ལུང་པོ་སོགས་གུང་དེ་བཞིན་དུ་འཛོག་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་གིང་རྟ་ཚོས་ཅན། རང་གི་
 ཡན་ལག་སྟོག་གིང་དང་འཁོར་ལོ་དང་གཟེར་བུ་སོགས་དང་རང་བཞིན་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ཡིན་ན་
 ཡན་ལག་རྣམས་དུ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་གིང་རྟ་ཡང་དུ་མར་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་གིང་རྟ་གཅིག་ཡིན་པ་
 བཞིན་དུ་ཡན་ལག་རྣམས་གུང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། བྱེད་པ་པོ་དང་བྱ་བའི་ལས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་
 སོགས་གྱི་སྦྱོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཅན། རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་མ་ཡིན་
 ཏེ། །གཞན་དུ་ན་པོ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། པོ་པོ་ཐ་དད་དུ་ས་མཉམ་ཡིན་ན་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་

དགོས་པས་རྟ་དང་བ་ལང་བཞིན་དུ་གིང་རྟ་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་སོ་སོར་དམིགས་དགོས་པ་ལས་
 དེ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཚོས་ཅན། རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བརྟེན་པ་དང་རང་
 གི་ཡན་ལག་རྣམས་ཚོད་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བརྟེན་པའི་ཚོལ་སྤོངས་གཉིས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ཡིན་ན་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་དགོས་པ་ལས་དེ་མི་འཐད་པ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཚོས་ཅན། ལྷས་
 སྐྱོན་བ་ལང་དང་ལྷན་པའམ་ལྷས་སྐྱོན་རྣ་བ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་བུའི་སྣོ་ནས་གིང་རྟ་རང་གི་ཡན་ལག་དང་རང་
 བཞིན་གྱིས་ལྷན་པའི་ཚུལ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ལྷན་ཚུལ་སྣ་མ་ལྟར་ན་ངོ་བོ་ཐ་དད་དང་། ལྷན་ཚུལ་སྐྱི་མ་ལྟར་
 བ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་དགོས་ལ་དེ་གཉིས་ཀའང་བཀའ་བཞུགས་ཐིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཚོས་ཅན། རྒྱུད་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཚོགས་ཅམ་ཡང་རྒྱུད་དུ་འཛོག་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་
 འཁོར་ལོ་དང་གཟེར་བུ་ལ་སོགས་པ་ཐལ་ནས་སེལ་བུར་གནས་པ་རྣམས་མ་ཚང་བ་མེད་པར་བྱོགས་གཅིག་
 ཏུ་སྐྱབས་ནས་ཚོགས་པ་ཅམ་ལ་ཡང་གིང་རྟ་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་སྤེ་དངོས་པོར་སྐྱ་
 བ་དག་ཡན་ལག་ཅན་ནི་མེད་གྱི་ཡན་ལག་འདུས་ལ་ཅམ་ཞིག་འདོད་པ་དེའི་ལྟར་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཡན་
 ལག་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་གྱང་མེད་པར་འགྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཚོས་ཅན། རྒྱུད་གྱི་ཡན་ལག་
 རྣམས་ཀྱི་དབྱིབས་ལྷན་པར་བ་ཡང་རྒྱུད་དུ་འཛོག་མི་རིགས་ཏེ། ཡན་ལག་སོ་སོ་བའི་དབྱིབས་གིང་རྟ་ཡིན་
 པ་ཡང་མི་འཐད། ཡན་ལག་རྣམས་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་གིང་རྟ་ཡིན་པ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་
 བོ་གྲུབ་སྟེ། སྐར་མ་བསྐྱིགས་པའི་དུས་ཀྱི་དབྱིབས་དང་ལྷན་པར་མེད་པའི་དབྱིབས་གིང་རྟ་ཡིན་ན་ཡང་མི་
 འཐད། སྐར་དང་མི་འདྲ་བའི་དབྱིབས་གཞན་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་བོ་གྲུབ་སྟེ། གཞན་
 དུ་ན་སྐར་མ་བསྐྱིགས་པ་དང་ཕྱིས་བསྐྱིགས་པའི་དུས་ཀྱི་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་ལ་མི་འདྲ་བའི་
 རྒྱུད་པར་མེད་པས་སྐར་མ་བསྐྱིགས་པའི་དུས་ན་གིང་རྟ་མེད་པ་ལྟར་བྱིས་བསྐྱིགས་པ་ན་ཡང་གིང་རྟ་མེད་
 པར་འགྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡང་གྲུབ་སྟེ། སྐར་མ་བསྐྱིགས་པའི་དུས་ཀྱི་འཕང་ལོ་དང་སྐྱོག་གིང་
 སོགས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིས་བསྐྱིགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འཕང་ལོ་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་ཀྱི་མི་འདྲ་བའི་རྒྱུད་
 པར་གཞན་ཡོད་ན་དམིགས་དགོས་པ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གོང་གི་རྟགས་ལྷན་གཉིས་པ་ཡན་
 ལག་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་གིང་རྟར་མི་འཛོག་པ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དངོས་སྐྱོབ་པའི་ཡུགས་ལ་ཚོགས་པ་
 རྣམས་སུ་མ་གྲུབ་པས་དེའི་དབྱིབས་རྣམས་སུ་གྲུབ་པར་མི་འཐད་ཅིང་། གིང་རྟ་ནི་རྣམས་སུ་གྲུབ་པར་ཁས་
 གྲུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཡུགས་དེ་དག་གིས་བཏགས་ཡོད་ཐམས་ཅད་འདོགས་པའི་གཞི་རྣམས་
 རྣམས་ཡོད་དུ་ཁས་གྲུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཏགས་ཡོད་ཀྱི་གདགས་གཞིར་རྣམས་ཡོད་མི་འདོད་པའི་རང་

ལྷགས་ལ་འང་ཡན་ལག་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟའི་གདགས་གཞི་ཡིན་གྱི། ཤིང་རྟ་མ་ཡིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་ཀྱུན་ཏུ་བཅའ་བ་ན་ཤིང་རྟ་མི་རྟེན་པས་ཤིང་རྟ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་
ལྷི་མི་འཐད་དེ། ཤིང་རྟ་འོན་ཅིག། །ཉོས་ཤིག། །ཚོས་ཤིག། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྣང་ལ་
གྲགས་པའི་ལྷིང་ཞེན། །སྤོང་མེད་དེ། །ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལྷགས་ལ་ཤིང་རྟ་དེ་ལོ་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་དབྱུང་བ་ན་
མི་རྟེན་ཅིང་དེ་ཡང་དོན་དམ་བ་དང་ཀྱུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་མི་རྟེན་པ་ཡིན་མོད། །འོན་ཀྱང་
དེས་ཤིང་རྟ་མེད་པར་མི་འགྱུར་པའི་ལྷིང་ཏེ། ཤིང་རྟ་ཁས་ལེན་པ་ལི་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དབྱུང་པའི་
རིགས་པས་གྲུབ་ཅན་ཁས་སྤངས་པ་མིན་གྱི། བཏགས་དོན་འཚོལ་བའི་རྣམ་པར་དབྱུང་བ་མེད་པར་འཛིག་
རྟེན་པ་སྟེ་ཐ་སྣང་པའི་ཤེས་པ་རང་དགའ་བ་གཞོན་མེད་ཅམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ལྷིང་དང་། དེའི་འཛིག་
རྒྱུ་ལ་ཡང་རང་གི་ཡན་ལག་འཕང་ལོ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་ཅམ་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་
པའི་ལྷིང་རོ། །དེ་ནི་དབྱུང་མ་འཇུག་པ་ལས། དེ་ནི་དེ་ཉིད་དུ་འཇུག་འཛིག་རྟེན་དུ། །རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་འགྲུབ་
འགྱུར་མིན་མོད་གྱི། །རྣམ་དབྱུང་མེད་པར་འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས་འདིར། །རང་གི་ཡན་ལག་བརྟེན་ནས་
འདོགས་པ་ཡིན།^{༥༥} །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཇུག་འགྲེལ་ལས། རྟོགས་འདིས་འཛིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་
སྟོན་ནས་ཤིང་རྟའི་ཐ་སྣང་འདོགས་པ་ཆེས་གསལ་བར་གྲུབ་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་གྱི་འདིའི་མིང་གི་ཁྱད་
པར་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་རྣམ་པར་དབྱུང་བ་མེད་པར་འཛིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་སྟོན་ནས་ཁས་སྤང་
པར་བྱའོ།^{༥༦} །ཞེས་མིང་གི་ཁྱད་པར་གྱི་སྟོན་ནས་འགྲུབ་རྒྱུ་ལ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །

རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་གྱིས་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཡན་ལག་ཅན་
ལ་སོགས་པའི་མཚན་གཞིར་མ་བཞག་ན། དེ་རྣམས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པ་
ཡང་མེད་པར་མཐོང་ནས། གདགས་གཞིའི་གསེབ་ནས་ཚོས་དེ་དང་དེ་འཛིག་པར་འདོད་དེ། ཚོས་དེའི་
བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་མ་རྟེན་ན་ཚོས་དེ་འཛིག་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ལྷིང་ཤིང་རྟ་སོགས་མིང་དུ་
བཏགས་པ་ཅམ་དུ་མི་འདོད་པས་ཤིང་རྟ་སོགས་ལ་ཐ་སྣང་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ།།
ལྷགས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་འདིས་ནི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་དང་དེའི་ཡ་གྲུལ་སོགས་གང་ཡང་ཡན་ལག་ཅན་ལ་
སོགས་པའི་མཚན་གཞིར་མ་བཟུང་ཡང་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པའི་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཅམ་ཞིག་ལ་བྱ་
བྱེད་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་འཛིག་ལུས་པ་གསུང་རབ་གྱི་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་ནི་སྤུང་པའི་དགོངས་པ་ཐུབ་
མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པས་རྣམ་དབྱུང་ཅན་གྱིས་དགོངས་པ་འགྲེལ་ལྷགས་འདི་ལ་སྤངས་དགོས་སོ་ཞེས་རྗེ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་འདོམས་པར་མཛད་དོ། །རྒྱལ་འདི་ནི་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་ན་འང་ཡོངས་སུ་

གཤམ་པའི་བརྟེན་ཆེན་པོ་དུ་མ་ཞིག་གི་སྐོར་སྐོར་ཡུལ་དུ་མ་གྲུར་པ་དང་། བོད་གངས་ཅན་དུའང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཉེན་པ་ཡབ་སྲས་ལས་གཞན་དུ་མ་ལས་པ་དང་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བོ་པལ་མོ་ཆེ་ཞིག་གིས་སྤྱོད་ཅམ་ཡང་མཐོང་བར་མ་ལུས་པའི་དཀའ་གནས་མཚོག་ཏུ་སྒྲུང་ངོ་།།

དཔྱོད་ཚུལ་འདི་ནི་སྣང་བ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་ལྷུར་དུ་རྟེན་པའི་ཐབས་ཟབ་མོ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། གང་གི་སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་འདི་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ན་ཡོད་པར་མི་འགྲུར་ཞིང་མ་བཟུངས་པར་གཤམ་པས་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་རྣལ་འབྱོར་བས་རིམ་པ། འདི་ཉིད་ཀྱིས་འདི་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ན་ཆེས་ལྷུར་བ་ཁོ་ནར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གཏིང་དཔོག་པར་འགྲུར་རོ།^{༥༩} །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་དོན་ལ་སྐྱུར་བ་ནི། རའོ་སྣམ་དུ་ཞེན་པའི་གཞིར་གྲུར་པའི་བདག་གམ་གང་ཟག་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རང་གི་སྤྱིར་པོ་རྣམས་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡོད་བསམ་པར་བྱས་སྟེ། ཡོད་ན་དེ་གཉིས་གང་རུང་དུ་ཡོད་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། སྤྱིར་ཚོས་དེ་ལྷ་བཅས་སུ་སྐྱོས་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་ན་ལྷ་མེད་ཡིན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་ཅིང་ལྷ་མེད་དུ་ཡོངས་སུ་བཅད་ན་ལྷ་བཅས་ཡིན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པ་འཇིག་རྟེན་ན་མཐོང་བས། གཅིག་དང་ཐ་དད་ནི་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལ་བདག་སྤང་གཉིས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན་སྐྱོན་གསུམ་ཡོད་དེ། བདག་ཏུ་ཁས་སྤངས་པ་དོན་མེད་པ་དང་། བདག་མང་པོར་འགྲུར་པ་དང་། བདག་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་གྲུར་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་སྤང་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ན་བདག་ཁས་སྤངས་པ་དོན་མེད་དེ། བདག་སྤང་པོའི་རྣམ་གྲངས་ཅམ་དུ་འགྲུར་བའི་སྤྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ལྷ་བ་དང་རི་བོང་ཅན་བཞིན། རྩ་ཤེས་ལས། ཉེ་བར་ལེན་པ་མ་གཏོགས་པའི། །བདག་ཡོད་མ་ཡིན་བྱས་པའི་ཚོ། །ཉེ་བར་ལེན་ཉིད་བདག་ཡིན་ན། །ཏྱོད་ཀྱི་བདག་ནི་མེད་པ་ཡིན།^{༦༠} །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་སྤང་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན་སྤང་པོ་དུ་མ་བཞིན་དུ་བདག་གྲུང་དུ་མར་འགྲུར་པའི་སྤྱིར་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། གལ་ཏེ་སྤང་པོ་བདག་ན་དེ་སྤྱིར་དེ། །མང་བས་བདག་དེ་དག་གྲང་མང་པོར་འགྲུར།^{༦༡} །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། བདག་སྤང་གཉིས་གཅིག་ཡིན་ན་བདག་སྐྱེ་འཇིག་གི་ཚོས་ཅན་དུ་ཐལ་ཏེ། སྤང་པོ་སྐྱེ་འཇིག་གི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རྩ་ཤེས་ལས། གལ་ཏེ་སྤང་པོ་བདག་ཡིན་ན། །སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྲུར།^{༦༢} །ཞེས་སོ། །

བདག་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་འགྲུར་བ་ལ་སྐྱོན་ཅི་ཡོད་ཅེན། ཐ་སྣང་ཅམ་ཡིན་ན་སྐྱོན་མེད་མོད་གྲང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་ན་སྐྱོན་གསུམ་ཡོད་དེ། །སྐྱེ་བ་དུན་པ་མི་འཐད་པ་དང་། ལས་བྱས་པ་རྒྱུ་རྗེས་པ་དང་། ལས་མ་བྱས་པ་དང་འཐད་པའི་ཉེས་པ་གསུམ་མོ། །དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་སྤྱིར་བདག་རང་།

གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བ་ཡིན་ན་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྒྲིབ་དེ་གསུམ་
 འབྱུང་བའོ། །གལ་ཏེ་རང་མཚན་གྱིས་སོ་སོ་བ་ཡིན་ཀྱང་རྒྱད་གཅིག་པས་སྒྲིབ་མེད་དོན་ཅེ་ན། དེ་ཡང་མི་
 འཐད་དེ། རང་གི་ངོ་བོས་ཐ་དད་ན་ནི་རྒྱད་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱམས་པ་དང་ཉེར་སྤྲུལ་
 བཞིན། འཇུག་པ་ལས། བྱམས་པ་ཉེར་སྤྲུལ་ལ་བརྟེན་ཚོས་རྣམས་ནི། །གཞན་ཉིད་ཕྱིར་ན་རྒྱད་གཅིག་
 གཏོགས་མིན་ཏེ། །གང་དག་རང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བ། །དེ་དག་རྒྱད་གཅིག་གཏོགས་པ་རིགས་མ་
 ཡིན།^{༡༥༢} །ཞེས་སོ།།

བདག་སྤང་གཉེས་ཐ་དད་པའི་ཕྱོགས་དགག་པ་ནི། བདག་སྤང་ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་
 དད་ན། །བདག་དེ་སྤང་བོའི་མཚན་ཉིད་སྟེ་འཇིག་གནས་པ་དང་མི་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤང་བོ་དང་འབྲེལ་
 མེད་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྟ་བ་ལང་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྲུབ་པས་ཚོག་སོགས་དང་མི་ལྡན་
 པ་བཞིན་ལོ། །དེ་ལྟར་བདག་ཏུ་ཐ་སྟངས་འདོགས་པའི་གཞི་དང་བདག་ཏུ་འཇིན་པའི་ཡུལ་དུ་མེད་པར་འགྱུར་
 ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནམ་མཁའའི་མེ་ཏོག་བཞིན། །ཞེས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་བྱེད་
 བར་ཚོག་གསལ་ལས་གསུངས་སོ།^{༡༥༣} །གཞན་ཡང་བདག་སྤང་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་ན། སྤང་བོའི་མཚན་
 ཉིད་གཟུགས་སུ་རུང་བ་སོགས་ལས་དོན་ཐ་དད་དུ་དམིགས་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་གཟུགས་དང་སེམས་ཐ་
 དད་དུ་དམིགས་པ་བཞིན། རིགས་པ་སྲ་ཕྱི་གཉེས་རིམ་པ་བཞིན་རབ་བྱེད་བཅོམ་བྱུང་བ་ལས། གལ་ཏེ་
 སྤང་བོ་རྣམས་ལས་གཞན། །སྤང་བོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར།^{༡༥༤} །ཞེས་དང་། ཉེར་བཅུན་པ་ལས།
 གལ་ཏེ་གཞན་ན་ལེན་མེད་པར། །གཟུང་ཡོད་རིགས་ན་གཟུང་དུ་མེད།^{༡༥༥} །ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་ལོ།།
 གཅིག་ཐ་དད་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདི་རྣམས་ལ་དཀའ་བའི་གནད་བཤད་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་མང་མོད་ཀྱང་
 འདིར་མ་སྒྲོལ་སོ།།

རིགས་པ་དེ་དག་གིས་ཕྱོགས་ལྷན་མ་རྣམས་ཀྱང་རྟོགས་པར་འགྱུར་པའི་རྒྱུ་ལོ། དེ་ལྟར་རང་
 བཞིན་གཅིག་ཐ་དད་གཉེས་ཁེགས་པས་སུ་རབོ་ལ་བདག་དང་བདག་ལ་སུ་རབོ་བརྟེན་ནས་ཡོད་པའི་
 བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་གཉེས་ཀྱང་ཁེགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉེས་ནི་རང་བཞིན་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན་འཐད་པར་
 གྱུར་པ་ལས་རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་ཕྱོགས་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་སྤང་བོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱོགས་
 ཀྱང་མི་འཐད་དེ། ལྷ་འདི་རྟེན་སྤྲུལ་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ལྡན་ཚུལ་གཉེས་ཀ་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལས་
 མ་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

སྤང་བོ་ཚོགས་ཚམ་ཡང་བདག་ཏུ་མི་འཐད་དེ། །སྤང་བོ་ལྟ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་འདོགས་པར་

གསུངས་པས་ན་སྤང་པོ་ལྷ་གདགས་གཞི་དང་གང་ཟག་བདགས་ཚོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གདགས་གཞི་
 བདགས་ཚོས་སྤེལ་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་འདིའི་གནད་ནི་ཅུང་ཟད་རྟོགས་དཀའ་བར་ཡོད་ཅིང་དེ་
 ཡང་སྤང་བྱངས་པའི། རི་ལྷར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་བརྗོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་
 སྤང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀྱུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ།^{༤༤} །ཞེས་པའི་མདོའི་ཚིག་རྒྱར་གྱི་རྣམས་པ་
 འདོན་ལུགས་ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས་རིགས་པ་འདི་རྒྱབ་པའི་
 དག་གིས་གསལ་བར་མཛད་པའི་རིགས་པའི་གནད་ཞིབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ལས་ཤེས་དགོས་སོ།^{༤༥} །གཞན་
 ཡང་ཚོགས་པ་བདག་ཡིན་པ་ལ་བྱ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་པའི་སྣོན་ཡང་ཡོད་དེ། འདིས་རང་སྡེ་འགའ་ཞིག་
 གིས་སྤང་པོའི་རྒྱན་ལ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ཡང་ཞེགས་སོ།།

སྤང་པོའི་དབྱིབས་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དབྱིབས་ནི་གཟུགས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་
 པས་ན་སེམས་ལ་སོགས་པ་ལ་བདག་གཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་བདུན་དུ་རིགས་པས་དབྱུང་
 པ་ན་བདག་གང་དུ་འང་མ་རྟེན་པ་ནི་བདག་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། རྒྱལ་དེ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་
 ཚར་དུ་འབྲེལ་བ་སྟེད་དུ་འང་བདག་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བདགས་དོན་བཅའ་
 བའི་དབྱུང་པ་མེད་པར་བདག་དང་གང་ཟག་བྱ་བ་བྱེད་རྣམས་སྤེལ་མི་རྣམས་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
 གང་ཟག་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་ངའོ་སྟམ་པའི་བློ་སྦྱོར་བ་ར་ར་རྒྱ་དུ་གྱི་སྤང་པོ་ལྷ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་སྤང་པོ་ལྷ་ལ་བརྟེན་ནས་བདགས་པ་ཅམ་དུ་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ཀྱང་འཇུག་པ་ལས།
 དེ་ནི་དེ་ཉིད་དུ་འང་འཛིག་རྟེན་དུ།^{༤༦} །ཞེས་སོགས་སྤང་བྱངས་པ་ཙ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པའོ། །བཞི་བརྒྱ་
 པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་དབྱུང་པ་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འགྲུབ་པར་མི་
 འགྱུར་པས་སོ་སོ་ནས་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རྣམ་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་ལྷག་མར་ལུས་པར་འགྱུར་རོ།^{༤༧} །ཞེས་སྤེལ་
 མའི་དོན་ལྷག་མར་ལུས་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། རིགས་པའི་དབྱུང་པས་དགག་བྱ་ལྷག་མ་མེད་པར་
 ཞེགས་པ་དང་དེ་བཀག་སྒུལ་དུ་རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རྣམ་ལྟ་བུར་གྲུ་མ་ཉམས་པར་
 བཞག་པས་ཚོགས་པ་གཉིས་ཚོགས་འདི་སྤིང་མཐའ་ཅམ་དུ་སོང་བས་དུ་མའི་ལྷ་བ་ཤིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་བ་
 ཡིན་ལོ་ཞེས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས་སོ།།^{༤༨}

དེ་ལ་རང་སྡེ་ཐེག་པ་གོང་འོག་གི་གྲུ་བ་མཐའ་རྒྱ་བ་ཐམས་ཅད་གྱིས་རང་རང་གི་ལུགས་དེ་
 མཐའ་དང་བྲལ་བའི་ལུགས་སུ་འཛོག་པ་དང་། བྱུང་པར་དུ་སེམས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཚེན་པོ་གཞན་དག་གིས་
 མཐའ་བྲལ་དུ་མའི་དོན་འཛོག་རྒྱལ་དང་རྣམ་ལྟ་བུའི་རྣམ་བཞག་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་

འོག་མ་ལས་གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་གོང་མའི་བཞེད་རྣམས་རྣམས་གནད་དུ་འགོ་ཚབས་ཆེ་ལོང་རྟོགས་དཀའ་བ་
 དང་། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལུགས་མཚོག་ཏུ་གྲུབ་པ་འདིའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འཛོག་རྣམས་ལྟ་བུའི་
 མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་གནད་མ་ཟེན་པ་དང་། ལུགས་འདི་ལོ་ནས་གིན་ཏུ་བྲལ་བའི་མཐའ་ཐམས་
 ཅད་སེལ་རྣམས་དང་། ལྷ་མ་ལྟ་བུའི་འཛོག་རྣམས་ལ་ཡང་གཞན་རྣམས་དང་གཏན་མི་འདྲ་བའི་ཟབ་པའི་བྱང་
 པར་ཡོད་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་ན། སྤྱིར་སྤྱོད་ཡབ་སྤྱོད་དང་བྱང་པར་དབུ་མ་ཐལ་འཇུག་པའི་
 ལུགས་རྣམས་བཞེད་དུ་འགྲེལ་པའི་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷན་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་དང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
 ཡབ་སྤྱོད་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་རིགས་པའི་ལམ་ནས་དྲུངས་པའི་དད་པ་བརྟན་པོ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་སྤྱོད་པར་
 འཇུག་རོ།།

སྤྱིར་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གནད་དང་། ལྷ་མ་ལྟ་བུའི་འཛོག་རྣམས་ཀྱི་གནད་རྣམས་ཇི་
 ལྟར་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་རྣམས་བཞེད་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་། མྱོང་བ་སྤྱོད་པའི་བྱང་པར་གྱི་སྤྱོད་རིམ་
 རྣམས་ལ་ཞེ་
 བ་བྱུང་ལེགས་པར་རྟོག་པ་དང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གསུང་གི་གསང་བའི་གནད་རྣམས་ལ་ཞེ་ཞེ་ཞེ་ཞེ་
 སྤྱོད་ཀྱི་དམ་པ་སངས་ཀྱི་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་སྟོན་བརྟུན་དུ་བསྟུལ་བ་རིམ་པར་བརྟུན་པ་
 དག་ལུགས་འདིའི་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པའི་སྤྱོད་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡི་གེ་རིམ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཞལ་ཤེས་དང་
 བཅས་པ་ལེགས་པར་ཐོབ་པའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་རྣམས་ལ་བཞེད་དུ་བསྟེན་པ་དང་། གཞུང་གི་དོན་རྣམས་
 བཞེད་སེམས་པའི་རིགས་པས་ཡང་ཡོད་ལ་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྤྱོད་པ་གི་རྒྱ་ཚོགས་དུ་མ་ཞིག་ལ་
 བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་པར་བསྤྱོད་པ་ལས་ཤེས་དགོས་ཤིང་རྣམས་དེ་ལ་འབད་པར་ཡང་གིན་ཏུ་རིགས་ཏེ།

རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པས། ཇི་སྲིད་རྗེ་བརྟེན་དམ་པ་མ་རྟོག་པ། དེ་སྲིད་སྲིད་པའི་ཅ་བ་
 གཙོད་བྱེད་ལམ། རྟོན་འཇུག་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མ་ནི། རྟོགས་ཅམ་ཞིག་གྲང་རྟོགས་པར་མ་གྲུར་
 ཏེ།⁽²⁹⁾ ཞེས་འཕགས་ལུལ་འཛམ་གླིང་རྒྱུན་དུ་གུ་ལྟ་བུ་ལ་ཚེ་འདྲི་པའི་རིགས་པའི་དབང་ལྷན་ཆེན་པོ་དེ་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དང་ཞལ་མ་མཛེས་གོང་དུ་མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་འདི་ཉིད་ཀྱི་
 རྟོགས་ཅམ་ཡང་མ་རྟོགས་པ་དང་། བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་ལས། རྟོན་འཇུག་མཐའ་
 དང་བྲལ་བའི་དབུ་མའི་དོན། མགོན་པོ་སྤྱོད་བཞེད་པ་རྗེ་བཞེད་དུ། མངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་དང་རྒྱ་
 གྲགས་ཞི་བའི་ལྷ། དགོངས་པ་གཅིག་པ་རྗེ་བཞེད་གསལ་བར་བཤད།⁽³⁰⁾ ཅེས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁུན་
 པའི་དྲིན་གྱིས་མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་དོན་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་དང་། མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་དེ་ཉིད་མ་

རྟོགས་པར། །འབགས་མཚོག་གོ་འཕང་རེག་པར་མི་རྒྱལ་པས། །སྟོང་པ་རྟེན་འབྲེལ་དོན་དུ་མཐའ་དབྱུང་ནས། །
 ཚུལ་བཞིན་འབད་པས་བསྐྱབ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ།^{༥༧} །ཞེས་ཚུལ་འདི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
 ལམ་གྱི་སློག་དམ་པ་ཡིན་པས་འབད་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་། བསྐྱལ་པ་བྱེ་བ་བརྒྱུར་ཡང་རྟེན་དཀའ་
 བ། །ཁྱུ་སྐྱབ་ལུགས་བཟང་བདེན་གཉེས་སྒྲུབ་དག །ཞིག་འདིར་རིང་པོར་མི་སློགས་ལུབ་ལྷུར་པས། །རྣམ་
 དབྱེད་ལྡན་རྣམས་སྐྱར་དུ་བརྩོན་ལྷུས་བསྐྱེད།^{༥༨} །ཅེས་ལུགས་མཚོག་འདི་རྟེན་པར་དཀའ་བ་དང་དེ་
 ཡང་རིང་པོར་མི་སློགས་པར་ལུབ་པར་ལྷུར་བའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་རྣམ་དབྱེད་དང་ལྡན་པ་རྣམས་
 གྱིས་སྐྱར་བ་སྐྱར་བར་བརྩོན་ལྷུས་བསྐྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པ་འདི་རྣམས་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་གདམ་
 དག་ཟབ་མོའི་མཐར་ཐུག་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཐལ་ལྷུང་བའི་སྐོར་རྣམས་མདོར་བསྐྱས་ཅམ་
 འཆད་པར་འདོད་པས་ལུགས་འདིའི་གྲུབ་མཐའི་གནད་རྣམས་རྒྱལ་པར་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉེས་པ་དེས་བདག་གི་བ་ཡང་ཞེགས་པར་བསྟན་པའི། དེ་ལྟར་བདག་དེ་རང་བཞིན་ཡོད་
 མེད་འཚོལ་བའི་རིགས་པས་བཅའ་བ་ན་བདུན་པོ་དེ་གང་དུ་ཡང་མ་རྟེན་པས་བདག་ལ་རང་བཞིན་
 ཞེགས་པ་དེའི་ཚེ་བདག་གི་བ་ལ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་བདེ་སླག་ཏུ་ཞེགས་པར་ལྷུར་ཏེ།
 ཅ་ཤེས་ལས། བདག་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །བདག་གི་ཡོད་པར་ག་ལ་ལྷུར།^{༥༩} །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་རང་
 རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་དེ་ཉིད་གྱིས་ར་ཡི་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་མི་འཛིན་གྲང་ངའི་བ་ལ་
 རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དབྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོ་ཁ་སྟོགས་པ་ན་སྟོ་སྟུ་མའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་
 མེད་པ་བདེ་སླག་ཏུ་ལྷུབ་པར་ལྷུར་གྱི། སྐྱབ་བྱེད་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པས་གཞུང་ཚེན་མོ་རྣམས་སུ་རིགས་
 པ་རྒྱུར་བ་མ་གསུངས་སོ། །རང་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱེས་པའི་མིག་རྣ་སོགས་ནི་ངའི་བའི་མཚན་གཞི་ཡིན་གྲང་
 ཡིར་འཛིན་པའི་འཛིན་ག་ལྟ་ལྟོས་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་རྗེ་ཡཔ་སྐས་ཀྱི་དགོངས་པར་འཆད་པ་
 དང་། མིག་རྣ་སོགས་ངའི་བའི་གདགས་གཞི་ཡིན་གྱི་ངའི་བའི་མཚན་གཞི་མིན་ཏེ། གདགས་གཞི་
 བཏགས་ཚེས་སུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཐུན་ཚེན་མོ་ལས་མིག་རྣ་སོགས་ངའི་བའི་མཚན་གཞིར་བཤད་
 པ་ནི་ངའི་བར་བྱེད་རྒྱའི་མཚན་གཞིར་བསྟན་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་ངའི་བ་རང་ཉིད་ཡིན་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་
 ཞིང་འཆད་ཚུལ་འདི་ཅ་ཤེས་ཀྱི་ཚེན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ།^{༦༠} །ཞེས་གསུངས་པའི་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་
 བ་གཉེས་སྒྲུང་རོ། །བཞེད་པ་སྟེ་ཕྱི་གཉེས་ཀ་ལ་དབྱུང་གཞི་ཆེབར་སྐྱང་ཡང་ལོགས་སུ་སྟོ་བར་འདོད་དོ།།

གསུམ་པ་རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྟོར་ཚུལ་ནི། འཇུག་པ་ལས། ཡན་ལག་ཡོན་ཏན་འདོད་ཆགས་
 མཚན་ཉིད་དང་ནི་བྱད་ཤིང་ལ་སོགས་དང་། །ཡོན་ཏན་ཅན་ཡན་ལག་ཅན་ཆགས་དང་མཚན་གཞི་མི་ལ་

སོགས་དོན་དག །དེ་རྣམས་ཤིང་རྟེན་རྣམ་དབྱེད་བྱས་པས་རྣམ་པ་བདུན་དུ་ཡོད་མིན་ཞིང་། །དེ་ལས་གཞན་
 དུ་གྱུར་པར་འཛིག་རྟེན་གྲགས་པའི་སློབ་སྦྱོར་ཡོད་པ་ཡིན།⁽²²⁾ །ཞེས་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཚོས་མཐའ་
 དག་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བཅའ་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་མ་དབྱེད་པའི་ཐ་སྟོན་པའི་ཤེས་དོན་ཡོད་པར་འཛིག་
 པར་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་སྟོམ་པ་གསུམ་བསྟན་པ་ལས། འཛིག་རྟེན་ང་དང་ཚུང་གི། ང་ནི་འཛིག་རྟེན་
 དང་མི་ཚུང་དེ། འཛིག་རྟེན་ན་གང་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་ང་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་དོ།⁽²³⁾ །ཞེས་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་རིགས་པས་མི་འགོག་པ་གསུངས་སོ། །

རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ།

གསུམ་པ་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་། རིགས་
 པ་གཞན་རྣམས་འདི་ལ་གཏུགས་རྩལ་གཉིས།

དང་པོ་ནི། རྩོ་གོས་རྒྱ་མཚོས་ལུས་པ་ལས། གང་རྣམས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །དེ་ནི་དོ་
 བོ་ཉིད་གིས་ཞི།⁽²⁴⁾ །ཞེས་རྟེན་འབྱུང་གི་རྟགས་གིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པར་གསུངས་པ་དང་།
 མ་དོས་པས་ལུས་པ་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་རྟེན་ལས་སྟེས་པ་དེ་མ་སྟེས། །དེ་ལ་སྟེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་
 ཡིན། །རྟེན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་བཤད། །གང་གིས་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན།⁽²⁵⁾ །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རྟེན་ལས་སྟེས་པ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། །མ་སྟེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུབ་པར་བྱ་བའོ། །དེའི་
 དོན་ནི་རྟེན་པ་གཉིས་པས་བསྟན་ཏེ། རྟེན་པ་ཅམ་གཅོད་པ་མིན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་རྟེན་པ་གཅོད་པའི་དོན་ནོ། །
 དེ་ཡང་ལྟར་གཤེགས་པ་ལས། རྩོ་གོས་ཚེ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྟེས་པ་ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་མ་སྟེས་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ།⁽²⁶⁾ །ཞེས་སྟོན་པ་རང་ཉིད་གིས་རང་གི་དགོངས་པ་བྲུངས་པ་
 ལྟར་འོ། །

གང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་དང་དེ་ཞེས་བྱ་བ་འབྲེལ་བས་ནི་གཞི་ཚོས་ཅན་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་གྲུ་ལ་
 སོགས་པ་གྱི་དང་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་སོ། །རྟེན་པ་གསུམ་པས་རྟེན་ལ་རག་ལས་
 ཤིང་སྟོམ་པ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་
 པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཡིན་གྱི་སྟེ་ཅམ་བཀག་པའི་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པ་མིན་པར་བསྟན་པའོ། །གཏན་
 ཚིགས་འདི་ས་མཐའ་ཐམས་ཅད་འགོག་པར་སྟོན་པས་བཀའ་བསྟུལ་པ་འདི་ཁོ་ན་རང་གི་སྟོན་པ་བཅོམ་
 ལུན་འདས་སྟོན་པ་གཞན་ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་འཕགས་ཚོས་བྲུན་མེད་པར་གཟིགས་ཤིང་རྩལ་

འདིས་སྤྱུགས་འཕྲོག་ནས་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་རྒྱ་རྒྱུབ་གྱིས་ཚུ་ཤེས་དང་། རིག་པ་དུག་ཚུ་པ་དང་།
 བསྟོན་ཚོགས་སོགས་སུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་རྟེན་འགྲུབ་གསུངས་པ་ཉིད་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོན་པར་མཛད་ལ།
 བདག་ཅག་གི་རྣམ་འདྲེན་དམ་པ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཚེན་པོས་ཀྱང་། གང་ཞིག་གཟིགས་ཤིང་གསུངས་པ་ཡིས།
 མཐུན་དང་སྟོན་པ་སློབ་མེད། རྒྱལ་བ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །གཟིགས་ཤིང་འདོམས་པ་དེ་ལ་
 འདུད།¹¹⁹ །ཅེས་སོགས་ཚུ་ལ་འདིས་བསྟོན་པར་མཛད་པ་ནི་རིགས་པའི་ལམ་ནས་དྲངས་པའི་དད་པ་
 བཅོམ་མ་མ་ཡིན་པས་ཉེ་བར་དྲངས་པའི་བསྟོན་པའི་རྒྱལ་བ་དག་པ་ཡིན་གྱི་རབ་བཏགས་དང་གཅུ་
 ལུ་འཛིན་མ་ཡིན་ལོ།

དེ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་སྐད་དོད། ལྷ་ཉི་ཉུ་ས་སྤྱད་ཞེས་ཡོད་པ་ལ་སྟོན་གྱི་སྒོ་བ་
 དཔོན་པལ་ཆེར་གྱིས་ལྷ་ཉི་ཉུ་ཞེས་པ་སྟེ་སོ་སོ་བ་དང་། ཡི་ཉི་འགོ་བསྟེ་ཆས་པ་དང་འཛིག་པ་ལ་འཇུག་པ་
 དང་། དེ་ལ་ལ་རྒྱུན་བྱིན་པས་དེ་པན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་སྦྱར་བ་འགོ་བར་རུང་བའི་དོན་དུ་སོང་བས་སོ་སོར་
 འགོ་ཞིང་འཛིག་པ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་
 ལྟར་ན་ལྷ་ཉི་ཉུ་དོན་དེ་རྒྱ་ལས་འབྲས་སུ་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་སྦྱི་ཅམ་མ་གཏོགས་མིག་ལ་བརྟེན་ནས་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་དེ་ལ་བཀའ་བའི་ཚེ་མི་རུང་བར་འབྱུང་ཉེ། གཅིག་ལ་སོ་
 སོའི་སྐྱེ་བཤད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་པན་གྱི་མཐའ་ཅན་དུ་བྱེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་མིག་དང་
 གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་འདོན་པ་མི་རིགས་པར། རྣམ་པ་ཀྱུན་ཏུ་མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་པ་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བར་འདོན་པར་འབྱུང་དགོས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟེན་པ་དང་མིག་གི་བར་དུ་
 རྣམ་དབྱེ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་བྱུབ་གྱི་མཐའ་ཅན་མི་ཟད་པ་ཁོ་ནར་རིགས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ནི་ལྷ་ཉི་ཉུ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་སོ་སོར་བཤད་པར་མི་བྱེད་གྱི།
 འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་ཞེས་པའམ་རྒྱུན་འདི་དང་ལྷན་པས་འདི་འབྱུང་ཞེས་པའི་དོན་ལ་བརྟེན་སྦྱར་བ་ཅམ་
 ཡིན་ཉེ། །དགོན་པའི་ཐིག་ལེ་བཞིན་ལོ། །ཞེས་བཞེད་དེ། ཚོགས་ལ་ལས། ཅི་སྟེ་ཡང་དགོན་པའི་ཐིག་ལེ་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་སྐྱེ་བའི་གཏིང་ཚུགས་པའི་སྐྱར་ཁས་སྒྲངས་ནས་
 དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་དོ་ཞེན།¹²⁰ ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་
 རྒྱ་རྒྱུབ་གྱིས། དེ་དང་དེ་བརྟེན་གང་འབྱུང་བ། །རང་གི་དངོས་པོར་དེ་མ་སྐྱེས།¹²¹ ཞེས་བརྟེན་པ་དང་
 འབྱུང་བ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་སོ་སོར་བྱེ་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་རིན་ཚེན་འབྲེད་པ་ལས།
 འདི་ཡོད་ན་ནི་འདི་འབྱུང་སྟེ། །ཐུང་དུ་ཡོད་ན་རིང་པོ་བཞིན།¹²² ཞེས་པའི་དོན་དུ་འཆད་པར་འདོད་ན་ཡང་

མེད་བསྐྱབ་བྱུང་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །འཕྲད་པ་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་སུའི་སྐྱེ་འགག་གི་བྱ་བ་འཕྲད་པ་ལ་
 བྱ་ཡི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་འཕྲད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ལྷོས་པ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་
 ཚེས་རྣམས་རང་རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་ལྷོས་ནས་རང་གི་བདག་ཉིད་རྗེ་དང་པའི་གཏན་ཚིགས་བསྟན་པ་སྟེ་ས་
 མུན་ད་གྲུབ་པ་ལ་འཚང་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །འདི་ནི་སྣ་མ་ལས་ཁྲུབ་ཆེ་ཞིང་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་ཅམ་
 དབུ་མ་པ་གཞན་དང་ཡང་ཐུན་མོངས་པའོ། །བརྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་ཚེས་ཐམས་ཅད་བརྟེན་ནས་བཏགས་
 པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་བསྟན་པ་སྟེ། རང་རང་གི་གདགས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་གྲུབ་
 པའོ། །འདི་ནི་ལུགས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་འདི་ལོ་ནའི་ཁྲུང་ཚེས་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་དང་ཐུན་མོངས་
 མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཚིག་གསལ་གྱི་ལུང་དེའི་དངོས་པོ་འབྱུང་བ་ཞེས་པའི་འབྱུང་བའི་དོན་སྐྱེ་བ་ཅམ་ལ་
 བྱས་ན་གཏན་ཚིགས་སྣ་མ་དང་། གྲུབ་པ་དང་ཡོད་པ་ལ་བྱས་ན་གཏན་ཚིགས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱང་སྟོན་ནོ། །
 རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་གྱུའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་ས་བོན་དང་རྒྱུན་རྒྱ་ལུང་སོགས་ཅམ་ལ་བྱས་ན་
 གཏན་ཚིགས་སྣ་མ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་དོ་བོ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་གདགས་གཞི་འམ་ཆ་ཤས་ལ་བྱས་ན་གཏན་
 ཚིགས་བར་པ་དང་། རང་རང་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་ལ་བྱས་ན་གཏན་ཚིགས་ཕྱི་མ་སྟོན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱ་
 བའི་བཞེད་པས་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་ལྷོས་པ་ཞེས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ནི་འདུ་བྱས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ས་བོན་དང་རྒྱ་ལུང་ལྟ་སྟོ་
 བ་ལ་མི་བྱ་བར་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་ལ་འང་བྱ་དགོས་པ་འདི་དབལ་ལྷན་རྒྱ་བ་དང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་
 པོའི་དགོངས་པ་ཁྲུང་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན་མོད། ཅེ་མོ་རབ་ཏུ་རྫོང་བའི་པན་ཞུས་དབུ་ལ་མཛེས་པའི་རྣམ་
 དཔྱད་ཅན་པལ་མོ་ཆེ་ཞིག་གིས་ད་དུང་མ་ཐོན་འདུག་གོ། །འཕྲད་སྟོས་རྟེན་གསུམ་རྣམ་གྲངས་པར་བྱས་
 པའི་སློ་ནས་ཀྱང་གཏན་ཚིགས་ཕྱི་མ་ལོ་ན་འཚང་རྒྱལ་གཞན་དག་གིས་མ་ཐོན་པ་ཞིག་ཡོད་དེ་འདི་ར་མི་
 སྟོའོ།

དེ་དག་ཀྱང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་བྱང་རྒྱུབ་ལམ་རིམ་རྒྱུང་བ་ལས། དེས་ན་སྐྱེ་གྱུ་ལ་སོགས་པ་
 ཕྱི་དང་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་དང་མ་རིག་པ་
 ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ལ།^{༤༥} ཞེས་གསུངས་པས་གཏན་ཚིགས་དང་པོ་བསྟན་པ་དང་། ཡང་
 དེ་ཉིད་ལས། རང་ལ་རང་དབང་པའི་རྒྱལ་ཐུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྲུབ་དགོས་པས་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པ་
 འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།^{༤༦} ཞེས་པས་གཏན་ཚིགས་བར་པ་བསྟན་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འདིས་ནི་གང་
 ཟག་དང་ཐུམ་པ་སོགས་ཀྱང་རང་གི་ཚིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།^{༤༧} ཞེས་པས་གཏན་ཚིགས་གསུམ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཀྱང་ཐུན་མོངས་དང་ཐུན་

མོངས་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་བསྐྱེད་ན་དེ་ཉིད་ལས། རྟེན་འབྲུང་གི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་གཉིས་
 མོ།^{༤༡} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་མ་ཟད་དུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཞག་ཚེ་མོ་ལས་ཀྱང་།^{༤༢} ཇི་སྐད་
 ཏུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། དེ་ལ་ཚོས་ཀྱི་བརྟེན་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྲུང་། འདི་
 རླུས་པས་འདི་སྐྱེ་སྟེ། གང་འདི་མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་
 དང་།^{༤༣} རིག་ཚེན་འབྲེང་བ་ལས། འདི་ཡོད་པས་ན་འདི་འབྲུང་དཔེར། །རིང་པོ་ཡོད་ན་སྐྱེད་ཏུ་བཞེན།།
 འདི་སྐྱེས་པས་ན་འདི་སྐྱེ་སྟེ། །མར་མེ་འབྲུང་བས་འོད་བཞིན་ནོ།^{༤༤} །ཞེས་དང་། ཅུ་ཤེས་ལས་ཀྱང་། བྱེད་
 བོ་ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང་། །ལས་ཀྱང་བྱེད་བོ་དེ་ཉིད་ལ། །བརྟེན་ནས་འབྲུང་བ་མ་གཏོགས་པར། །གྲུབ་
 པའི་རྒྱུ་ལོ་མ་མཐོང་རོ།^{༤༥} །ཞེས་པའི་ལུང་ཚན་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དྲངས་པའི་རེ་རེས་ཀྱང་རྣམ་བཞག་
 གསུམ་གསལ་པར་རུང་མོད་ཀྱང་གཙོ་ཆེ་རྒྱུང་དང་གོ་རིམས་ཀྱི་དབང་གིས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་མི་
 འདྲ་བ་གསུམ་འཆད་པ་ཡིན་ནོ།།

འདི་ནི་དཔལ་ལྡན་རྣམས་པའི་བཞེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བཞེ་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས། འདི་ན་གང་
 རང་གི་ངོ་བོ་དང་རང་བཞིན་དང་རང་དབང་དང་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་རང་ལས་
 གྲུབ་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། འདུ་བྱས་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
 འབྲུང་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དངོས་པོ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུང་བ་ཡོད་པ་དེ་ནི་རང་དབང་དུ་མི་འགྱུར་
 ཏེ། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་ཏེ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཀྱང་རང་དབང་མེད་པ་སྟེ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་གང་
 ལ་ཡང་། །བདག་སྟེ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།^{༤༦} །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་ལྟག་མཐོང་ཚེ་མོ་
 ལས་འབྲུག་གོན་མཛད་རྣམས་ཞིབ་པར་ཤེས་ན་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་འདྲའི་གནད་བྱུང་པར་བ་འགའ་
 ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་རེས་པ་དོན་གྱི་མཁས་གྲུབ་ཚེ་པོ་ལོར་བཟང་རྒྱ་མཚོས། གཞི་གྲུབ་ན་འདུས་བྱས་ཡིན་
 པས། རྒྱབ་ཞེས་གསུངས་པར་གྲགས་ཤིང་། དེ་ལ་མཁས་པ་དང་མི་མཁས་པ་དུ་མ་ཞིག་གིས། འདུས་མ་
 བྱས་ཀྱི་རྣམ་མཁའ་ཚོས་ཅན། ཟེར་བ་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱེས་ཚད་པ་གསར་བུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུད་མར་
 རློགས་པའི་གཞོད་བྱེད་དུ་མ་ཞིག་སྟེན་ཅིང་ཞེས་ཞོད་བྱེད་པར་འདུག་མོད། མདོ་རྣམས་མཐུང་དག་ལ་ནང་
 བུན་རྒྱུད་པའི་མཁས་གྲུབ་ཚེ་པོ་དེས་རིགས་པ་དེ་ཙམ་མི་ཤེས་པ་ག་ལ་སྲིད། གསུང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་ལ་གོ་བ་འཆར་ལུགས་བརྗེད་པོ་ཞིག་ཡོད་དུ་རེ་ནས་གསུང་བར་འདུག་ཀྱང་། ལས་ཀྱིས་
 འོངས་པའི་གང་ཟག་ལ། །སྐྱེན་བྱིན་པའང་དུག་དུ་འགྱུར།^{༤༧} །ཞེས་པའི་དཔེར་སྐད་བར་སྐྱུང་རོ། །རྟེན་
 འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་རྣམས་པའི་ཞབས་ཀྱིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་

འགྲུར་པའི་སྐྱའི་དོན་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་བྱ་ན་མེད་པ་ཡིན་ཞིང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་
དགོངས་པ་མཐར་སྐྱབས་ཀྱང་ཡིན་མོད། གཞན་དག་གིས་གསལ་བར་བཤད་པ་མི་སྣང་བས་ཁོ་བོས་མདོ་
ཙམ་བཤད་པ་ཡིན་ལོ།།

དེ་ནི་གཏན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་ནས་མཐའ་གཉིས་སེལ་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་ལྷ་
བ་རྣམ་དག་རྟོགས་པའི་གོལ་སའི་གཙོ་བོ་ཞེ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གཅིག་ནི་ཚོས་རྣམས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་
པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏང་ཙམ་གྱི་རྟག་ལྟ་དང་སྐྱོ་འདོགས་གྱི་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་དགག་བྱའི་
ཚད་མ་ཟིན་པར་ཐལ་བྲགས་པས་ཀྱང་བྱུང་གི་རྒྱ་འབྲས་མཐའ་དག་ལ་རང་དོར་དེས་པ་བྱང་དུ་མེད་པར་
སོང་བ་སྟེ། ཚད་ལྟ་དང་སྐྱར་འདེབས་གྱི་ལྟ་བུའོ། །དེ་གཉིས་ཀའང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་འདི་ཉིད་
ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མ་མེད་པར་འགོག་བྱས་ཏེ། གཏན་ཚིགས་དེས་པས་ཚད་ལྟ་སེལ་ཞིང་རྒྱ་འབྲས་གྱི་རྟེན་
འབྲེལ་ལ་དེས་པ་རྟེན་པ་དང་། སྐྱབས་བྱ་དེས་པས་རྟག་ལྟ་སེལ་ཞིང་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་དེས་པ་རྟེན་པའོ།།
དེ་འདྲའི་དེས་པ་རྟེན་པ་ལ་སྟོབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་རྟེན་ནས་བྲགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་ཡིན་ལོ། །འདི་
ཡང་རྗེ་སྐྱའི་ལེགས་བཤད་སེམས་འདོད་པ་རྩེ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་དེ་དང་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་གི་གསལ་བའི་
གནད་ལ་བརྟེན་ནས་གཏན་ཚིགས་དང་སྐྱབས་བྱ་དེས་པ་དེ་དེས་ཀྱང་མཐའ་གཉིས་ཀ་སེལ་ཚུལ་དང་། སྐྱིར་
སྣང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་ཞིང་སྟོང་པས་མེད་མཐའ་སེལ་བ་དཔལ་མ་ཐལ་འགྲུར་པའི་བྱང་ཚོས་ཡིན་གསུང་
བ་ཡང་དངོས་བསྟན་དེ་ཀ་ཙམ་ཞིག་མ་ཡིན་པའི་དཔལ་མ་ཐལ་འགྲུར་པའི་བྱང་ཚོས་ལྷན་ལེགས་མི་འདྲ་
བ་ཞིག་ཡོད་པ་ཤེས་དགོས་ཀྱི། གཞན་དུ་ན་གྲུབ་མཐའ་བཞི་པོ་རང་རང་གི་ལུགས་ལ་ཡང་སྣང་བས་ཀྱང་།
ཡོད་མཐའ་དང་མེད་མཐའ་གཉིས་ཀ་སེལ་ཞིང་སྟོང་བས་ཀྱང་གཉིས་ཀ་སེལ་བའི་འཆད་ཚུལ་དེ་ཡོད་པའི་
སྐྱིར་ལོ།།

སྐྱིར་དངོས་པོ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་མཐའ་གཉིས་སེལ་ཚུལ་དང་། བྱང་པར་དཔལ་མའི་གཞུང་
ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པའི་དུས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་སྒོ་རོར་གཏན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་ནས་མཐའ་གཉིས་སེལ་ཚུལ་
དང་། བསྐྱོམ་བྱུང་གི་རྟོགས་པ་སྐྱེས་པ་ལ་ཡང་སོ་སྐྱེ་དང་འཕགས་པའི་གནས་སྐབས་གཉིས་དང་། འཕགས་
པ་ལ་ཡང་རིམ་གྱིས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་སྒོའི་ལུས་པ་བྱང་པར་དུ་གྱུར་པས་སྒོ་རོར་མཐའ་གཉིས་སེལ་ཚུལ་འོག་
མ་འོག་མ་ལས་རྗེ་ཟབ་དུ་འགྲོ་བའི་བྱང་པར་སྐྱར་པགས་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་དེ། ཞི་བ་ལྷན། ལྷན་འགྲུབ་པ་ཡང་
སྒོ་བྱང་གིས། ཁོང་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཞོད།¹⁶⁵ །ཅེས་གསུངས་པའི་སྐྱིར་ལོ། །དེའི་སྐྱིར་དཔལ་མ་ཐལ་
འགྲུར་པའི་བདེན་གཉིས་གྱི་རྣམ་བཞག་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་འདིའི་ཁོང་ནས་སྐྱོང་བ་

ཞིག་ཡིན་འདུག་ཅིང་། ལམ་དང་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐྱོད་མོངས་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་དུ་མ་ཞིག་
 ལ་འདར་གལ་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཚོན་མང་དོ། །དེ་ཡང་སྤང་སྤྱོད་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་སྤོང་སྤྱོད་གསུངས་པའི་བཟོ་བ་
 དང་། སྤོང་སྤྱོད་གསུངས་རྒྱ་མཚོན་དུ་སོང་ནས་སྤང་སྤྱོད་གསུངས་ལ་དེས་པ་དྲངས་པའི་གོ་བ་མཐུན་ཆོད་པའི་གང་ཟག་
 རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་ཤེས་རུས་ཀྱི། ལྟ་བུའི་གོ་བ་ལེགས་པར་མ་རྟེན་པའི་ཐོག་མའི་འཆར་རྒྱལ་ལ་དེ་
 ཐམས་ཅད་ཆང་བ་ཞིག་ཡོད་མི་རུས་སོ། །དེ་དག་གྲུང་ལོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཐམས་ཅད་བཏགས་པ་
 ཅམ་དུ་གྲུབ་རྒྱལ་དང་དེ་ལ་ཡང་མིང་རྒྱུང་བཏགས་ཡོད་ཅམ་ཞེས་པའི་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དོན་
 ལེགས་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་པར་སྤང་དོ། །

སྐྱེས་པ། གྱེ་མ་བསོད་ནམས་མི་དམན་གར་རིའི་ཕྱིར། །སློབ་བཟང་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅིའི་
 འོད་འཕྲེང་ཅན། །མཛོན་དགའ་སྦྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་འོངས་པ་ནི། །བདག་ཡིད་ཁོ་ནའི་དབལ་དུ་གྱུར་རམ་སྟེ། །
 རྣམ་དག་རིགས་པའི་པར་གྱིས་བྱིས་པ་ཡི། །གཞུང་བརྒྱའི་དོན་བཟང་ལུས་སྤེའི་འཇའ་ཚོན་གཟུགས། །
 བདག་སྤོའི་མེ་ལོང་ནང་དུ་གར་བ་ཡིས། །ཉམས་དང་འགྱུར་བ་སྤོང་གིས་དགའ་བ་སྟེ། །འཇུ་སྐྱུ་བ་གཞུང་
 ལུགས་བྱེ་བའི་ཚལ་གནས་གིང་། །དྲི་མེད་རིགས་པའི་ཉིང་འཛིན་པོ་ཉ་ཡིས། །སྤོང་དང་རྟེན་འབྱུང་མཛེས་
 མ་འགྲུགས་མཁས་པའི། །དྲང་སྤོང་དེ་ལ་དབུ་མ་པ་ཞེས་སྟེ། །ཡང་དག་འཛོག་གི་བདེ་བ་རིང་སྤངས་གིང་། །
 ཚོགས་སྤོའི་འཆད་ཚོད་གོ་མ་འགྲོས་འཁྲུག་པོར་བགོད། །དེ་དག་ཁ་ནས་རྟེན་འབྱུང་བརྒྱ་སྟེས་གྲུང་། །དེ་མོའི་
 མར་མེ་བཞེན་དུ་དོན་གྱིས་སྤོང་། །སྤྱོད་གསུངས་པའི་གཞུང་ལ་འཆལ་པོར་སྤྱངས་པ་དང་། །དྲང་དེས་འབྱེད་པའི་
 སློ་ཡི་མཐུ་བལ་ཡང་། །ཡིན་མིན་མགོ་ལྷག་འབྱེད་པའི་ཁྱུར་ལེན་པ། །དེ་དག་མི་སྦྲུང་གྱུར་ན་ཅིས་མ་
 ལེགས། །དྲི་མེད་གཞུང་ལ་ངལ་བའི་འབྲས་བུ་ནི། །སློམ་བྱུང་རྟོགས་པའི་རོ་མཚོག་མ་རྒྱུང་གྲུང་། །རྟེན་
 འབྱུང་རི་བཞེན་སྐྱུ་བའི་སྐལ་བའི་གས། །སློབ་བཟང་ཡབ་རྗེས་བདག་ལ་བསྐྱུན་འདི་མྱད། །ཅེས་བྱ་བ་ནི་
 བར་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ་རིགས་པ་གཞན་རྣམས་འདི་ལ་གཏུགས་རྒྱལ་ནི། བདག་མེད་བ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་
 རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཏན་རྟེན་འབྱུང་གི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་ལ་ཐུག་སྟེ། གཏན་
 ཚིགས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་མཐུན་གཉིས་གཅིག་ཅར་བསལ་ནས་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་རྒྱུང་
 ལ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དོན་དེ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་བསྐྱབ་པའི་
 ཕྱིར་དང་། རིགས་པ་དེ་དག་མཐུན་གཏུགས་ན་རྒྱལ་འདི་ཉིད་ལ་ཐུག་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེའི་རྒྱལ་ཡང་ལུགས་
 འདི་ས་བདག་མེད་གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་མཐུན་བཞེད་སྟེ་བ་འགོག་པ་དང་

ཚམ་བདུན་གྱི་རིགས་པ་གཉིས་ལ་བྱ་དགོས་པ་ནི་བསྐྱབས་ཟེན་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་གནད་རྟེན་
 འབྱུང་ལ་གཏུགས་ཚུལ་ནི་དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གང་གིས་རྒྱ་མེད་
 པ་དང་དབང་ལྷན་གྱི་རྒྱ་ལ་སོགས་དང་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས། །དེས་རྒྱ་མེད་ལྟར་བར་འགྲུར་བ་མ་
 ཡིན་པ། །དེ་གིས་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྲུར།^{༡༡} །ཞེས་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་འགོག་གི་རིགས་པ་རྟེན་
 འབྱུང་ལ་གཏུགས་ཚུལ་དང་། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནི་དེ་ཉིད་ཏུ་འཇུག་ཏེ་བྱུང་། །ཚམ་བ་བདུན་གྱིས་འགྲུབ་
 གྱུར་མིན་མོད་ཀྱི། །ཚམ་དབྱུང་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་འདིར། །རང་གི་ཡན་ལག་བརྟེན་ནས་འདོགས་
 པ་ཡིན།^{༡༢} །ཞེས་ཚམ་བདུན་གྱི་རིགས་པ་རྟེན་འབྱུང་ལ་གཏུགས་ཚུལ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ཡང་ལྷན་གྱི་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཅའ་ལ་ནས་བདག་
 དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱ་མེད་པ་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་རེས་བརྟེན་པ་ན་ལྷན་གྱི་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཐ་སྐྱད་
 བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པ་ལ་རེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་ཅིང་། སྐྱེ་བའི་ཐ་སྐྱད་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པ་
 ལ་རེས་པ་རྟེན་པ་ན་སྐྱེ་བའི་ཐ་སྐྱད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཅའ་ལ་ན་མི་རྟེན་པ་ལ་ཡང་རེས་པ་རང་
 སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་པ་སྟེ། ཚུལ་འདི་ནི་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་འགོག་གི་རིགས་པའི་གནད་རྟེན་འབྱུང་ལ་ཐུག་ཚུལ་
 ཡིན་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྟེང་པོ་ལས། ལྷན་གྱི་ལ་སོགས་པ་གྱི་དང་འདྲེན་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་དངོས་པོ་
 ཚམས་ས་པོན་དང་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས། དེ་དག་སྐྱེ་བ་ལ་
 སོགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་། བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་རྒྱ་མེད་
 ལས་སྐྱེ་བ་མིན་ལོ་ཞེས་འགོག་པས་ལྟ་རུ་བྱེད་པ་མཐའ་དག་གཅོད་ཀྱིས་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྱུང་
 གི་རིགས་པ་ཉིད་ལ་གཏུགས་ནས་འགོག་གོ་^{༡༣} །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་གཅོད་པོར་རྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་
 གཏན་ཚིགས་ཡིན་ལ་ཞིབ་ཏུ་རྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཡང་གཏུགས་དགོས་ཏེ། དེ་ནི་སྐ་
 མ་ལས་རྟོགས་པར་དཀའོ།།

ཚམ་བདུན་གྱི་རིགས་པའི་གནད་རྟེན་འབྱུང་ལ་གཏུགས་ཚུལ་ཡང་ཚམ་བ་བདུན་ཏུ་མ་རྟེན་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་གང་ཟག་སུ་ང་པོ་ལ་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པ་ལ་རེས་པ་འདྲེན་པ་དང་། །བཏགས་པ་ཅམ་ཏུ་
 རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཅིག་ཤོས་ལ་ཡང་རེས་པ་འདྲེན་པ་སྟེ། ལེགས་བཤད་སྟེང་པོ་ལས། འདི་ཡང་སུང་པོ་
 ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདུན་པོ་དེར་གང་ཟག་མི་རྟེན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ཡིན་
 པས་རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པ་ལ་ཐུག་གོ་^{༡༤} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བདག་མེད་བསྐྱབ་པའི་འབྲེལ་
 ལྷན་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གཞན་དག་ལ་འདྲེན་རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ཚང་ཞིང་། གཏན་ཚིགས་དེ་དག་དེ་

རེ་ལ་ཡང་དགག་གྲུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་འབྲེལ་ཡུལ་བཏགས་དོན་བཅའ་བའི་མཐར་ཉེད་པ་བཀག་
 པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་བྱེད་པའི་ལྷོག་ཆོན་སྟེང་ལྟ་ལོག་པ་དང་། དགག་གྲུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
 འགལ་ལྷན་རྟེན་ལས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པ་གཏན་ཚིགས་སུ་སོང་བའི་བྱེད་པའི་ལྷོག་ཆོན་སྟེང་ལྟ་
 ལོག་པ་སྟེ། བྱེད་པ་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་པའི་ལག་རྩེས་གཉིས་གཉིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་དངོས་ཀྱི་འགོད་
 ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་འགལ་ལྷན་དམིགས་པ་དང་འབྲེལ་ལྷན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྲུ་ར་ཚུལ་
 ཡང་ལེགས་པར་བྱེད་དགོས་སོ།།

རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་འདིས་མཐའ་གཉིས་དངོས་སུ་སེལ་བའི་རྣམས་པ་སྤུལ་གྱིན་ཏུ་ཆེ་བ་
 འདྲ་བ་སྟོང་ཕྱོགས་རྟེན་སུ་བཀོད་པའི་གཏན་ཚིགས་གཞན་ལ་མེད་ཅིང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་
 ཉིད་ལ་ཡང་རྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་སྟོབས་གིན་ཏུ་ཆེའོ། །ལེགས་ལྡན་ཡབ་སྲས་དང་ཞི་
 འཚོ་ཡབ་སྲས་གྱིས་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་ཚུ་བ་ཆ་བཅས་ལ་ཐུག་པ་དང་། ཆ་བཅས་རྟེན་
 འབྲུང་གི་དོན་དུ་འདོད་མོད་ཀྱང་འདི་པའི་རིགས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་གནད་རྟེན་འབྲུང་ལ་གཏུགས་ཚུལ་
 དང་གཏན་མི་འདྲ་ལ། རྟེན་འབྲུང་གི་གཏན་ཚིགས་གྱིས་མཐའ་གཉིས་དངོས་སུ་སེལ་བ་ཡང་ལུགས་དེ་
 དག་དང་མི་འདྲ་འོ། །སྟོང་དང་རྟེན་འབྲུང་དོན་གཅིག་པར་རང་རྒྱུད་པ་དཔོན་སྟོབས་གྱིས་ཀྱང་གསུངས་མོད་
 གྱི་ལུགས་འདི་དང་དོན་གཅིག་ལུགས་མི་འདྲ་ལ། གཏན་ཚིགས་འདི་ལ་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོའི་ཐ་སྙད་བྱེད་
 པ་ཡང་ཐལ་འགྲུར་བ་ཉིད་གྱིས་གཙོ་བོར་མཛད་པ་ཡིན་འོ། །བྱང་ཚུབ་ལམ་རིམ་ཚེན་མོ་ལས། སེམས་ཅན་
 གཞན་རྣམས་ལི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་བར་བཟུང་བ་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་
 གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འཛིན་པས་འཚིང་བར་འགྲུར་ལ། མཁས་པ་དག་ལ་ལི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་
 བས་རང་བཞིན་ཡོད་པ་འགོག་ཅིང་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་དྲངས་ཏེ་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བུའི་འཚིང་
 བ་གཙོད་པས་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟེན་སུ་རང་བཞིན་མེད་པ་འགྲུབ་པ་འདི་ནི་མྱོད་དུ་བྱུང་བའི་ཐབས་ལ་
 མཁས་པ་ཚེན་བོའོ།^{༡༠༩} །ཞེས་དང་། རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པ་ལས། གང་དུ་བཟུང་བས་བྱིས་པ་རྣམས།།
 མཐར་འཛིན་འཚིང་བ་བརྟེན་བྱེད་པ། །དེ་ཉིད་མཁས་ལ་སྟོན་པ་ཡི། །དྲ་བ་མ་ལུས་གཙོད་པའི་སྟོ།^{༡༡༠} །
 ཞེས་རྟེན་འབྲུང་གི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་མཁས་པ་རྣམས་ལ་མཐར་འཛིན་གྱི་འཚིང་བ་མཐའ་དག་གཙོད་པའི་
 སྟོར་གསུངས་པ་ནི་སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་དོན་གཅིག་ཏུ་སོང་པ་ལ་དགོངས་པའོ།།

དེ་ཡང་སྤྱི་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་དང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་སྟོང་བ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་གསུངས་
 པ་དེ་ཡང་སྟོ་ལྟེ་ར་བ་སྤུལ་པའི་དོན་དུ་འདོག་པ་ལྟ་སྤུལ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། གཅིག་རྟོགས་པའི་སྟོས་གཅིག་ཤོས་

རྟོགས་པ་ཙམ་ལ་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་འགྲོ་བའི་གང་ཟག་སྲུ་རུང་
 རུང་ལ་མ་ཡིན་གྱི་ལྟ་བུ་རྣམས་དག་དེས་ཟིན་མ་བཟུང་དཔའི་གང་ཟག་ཅིག་གི་དོར་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཅུ་ཤེས་
 རིག་ཆེན་ལས། སྟོང་པའི་དོན་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཅད་མས་ལེགས་
 པའི་དབུ་མ་པ་རྣམས་ལ་ཡིན་གྱི་གཞན་ལ་མ་ཡིན་ནོ།^{༡༠༧} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རང་པའི་མཁས་པ་
 ལ་ལ་ཕྱི་རྗེས་ལ་རྒྱུད་སློབ་པ་ཡན་ཚད་ལ་བྱ་བར་བཞེད་པ་དང་ལ་ལ་ལྟ་བུའི་དབྱུད་པ་རྫོགས་པའི་གང་ཟག་
 ལ་བཞེད་པ་ཡང་ཡོད་ཀྱང་སྲུར་བཤད་པ་ཉིད་འཐད་པར་སེམས་སོ། །རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས། བམ་
 ཞིག་དེས་འཛོག་མེད་པར་གཅིག་ཅར་དུ། རྟེན་འབྲེལ་མི་བསྐྱར་མཐོང་བ་ཙམ་ཉིད་ནས། དེས་ཤེས་ལྷལ་
 གྱི་འཛོན་སྐྱེས་ཀྱང་འཛིག་ན། དེ་ཚེ་ལྟ་བུའི་དབྱུད་པ་རྫོགས་པ་ལགས།^{༡༠༨} །ཞེས་པའི་གསུང་གཅིག་
 དང་། དེའི་མཐུག་ཏུ། གཞན་ཡང་སྐྱེད་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་བ་དང་། སྟོང་པས་མེད་མཐའ་སེལ་ཞིང་སྟོང་
 པ་ཉིད། །རྒྱུད་པ་འབྲས་བུར་འཆར་བའི་རྣམས་ཤེས་ན། །མཐར་འཛོན་ལྟ་བུས་འཕྲོག་པར་མི་འགྱུར་དོ།^{༡༠༩} །
 ཞེས་གསུངས་པའི་གསུང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་ལ་གསལ་བར་གསུང་མོད།
 འོན་ཀྱང་གསུང་དེ་དག་གི་དོན་གིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བར་ཡོད་དོ། །གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་
 འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་གཉིས་གཅིག་ཅར་དུ་འཆར་བྱུང་བ་ཙམ་ལུང་སྲ་
 མའི་དོན་དུ་འདོད་པ་ཡང་འཐད་པར་མི་སེམས་སོ། །གསུང་དེ་དང་ཆ་འདྲ་བ་ཞིག་རྗེ་རེད་མཐའ་བས་ཀྱང་
 གསུངས་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་བུ་བ་མེད་པའི་ཡིད་ཆེས་དང་། རྟེན་འབྲེལ་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 གཉིས། །འབྲལ་མེད་ཟུང་དུ་འཆད་པར་ནམ་གྲུར་པ། དེ་ཚེ་མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་ལམ་ལ་ལྷགས།^{༡༡༠} །
 ཞེས་དང་། རྣམ་དུས་ཉིད་ན་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་དང་། །སྟོང་པར་རྟོགས་ཆེ་སྐྱེད་བ་མི་འགོག་པ། །ཟུང་
 འཇུག་རྒྱལ་ལ་དེས་པ་ནམ་རྟེན་པ། དེ་ཚེ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རྟོགས་པ་ཡིན།^{༡༡༡} །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་རི་ལྟ་རི་ལྟར་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པས་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་བར་ཚོས་དེ་དང་དེ་དག་གི་
 རང་བཞིན་མེད་པའི་རྣམས་ལ་དེས་ཤེས་ཆེར་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཚོས་དེ་དག་གི་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པ་ཙམ་
 གྱི་རྣམས་ལ་ཡང་དེས་པ་འདྲེན་སྲུལ་གིན་ཏུ་ཆེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། རི་ལྟ་རི་ལྟར་རྟེན་ནས་བརྟགས་པ་ཙམ་
 གྱི་རྣམས་ལ་དེས་ཤེས་འདྲེན་སྲུལ་ཆེ་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་གཅིག་ཤོས་ལ་ཡང་དེས་པ་འདྲེན་སྲུལ་ཆེ་བར་འབྱུང་བ་
 ལྟེ། དེ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱུ་གུ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་དྲངས་
 པའི་དེས་ཤེས་སྐྱེས་ཟིན་མ་ཉམས་པའི་གནས་སྐབས་ནས་བཟུང་གནས་སྐབས་གོང་མ་གོང་མར་རིམ་རིམ་གྱིས་
 བགྲོད་པ་ལས་དེས་ཤེས་གཉིས་གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་འགྱུར་རྒྱལ་བ་ཆེ་རྒྱུང་མི་འདྲ་བའི་རིམ་པ་དུ་

མ་ཞིག་ཡོད་པར་མངོན་ནོ། །གནས་འདི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ཞིང་རྟོགས་ན་ཡ་མཚན་པས་མགོན་པོ་གྲུ་རྒྱུབ་གྱིས།
 ཚོས་རྣམས་སྟོང་པ་འདི་ཤེས་ནས། །ལས་དང་འབྲས་བུ་བསྐྱེན་པ་གང་། །དོ་མཚར་བས་ཀྱང་འདི་དོ་མཚར་།
 མྱད་བྱུང་བས་ཀྱང་འདི་མྱད་བྱུང་།¹⁷⁰ །ཞེས་དང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཚེན་པོས། འདི་ཀྱན་དོ་བོས་སྟོང་པ་དང་།
 འདི་ལས་འདི་འབྲས་འབྱུང་བ་ཡི། །དེས་པ་གཉིས་པོ་པན་ཚུན་དུ། །གོགས་མེད་པར་ནི་གོགས་བྱེད་པ།
 འདི་ལས་དོ་མཚར་གྱུར་པ་དང་། །འདི་ལས་མྱད་དུ་བྱུང་བ་གང་།¹⁷¹ །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

སྟོང་པ་དང་རྗེན་འབྲེལ་དོན་གཅིག་པའི་དོན་སྣང་བཤད་པ་དེ་ལས་ད་དུང་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་དགོས་
 པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་དེ། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་རབ་ལྷག་མཐོང་ཆེ་རྒྱུང་དང་རྩ་ཤེས་ཀྱི་ཆེན་ལས་
 ཐོན་པ་ལྷ་བུ་ཕྱི་རབས་ཀྱི་མཁས་པ་དག་གིས་བརྒྱུ་མས་པའི་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གྲགས་པའི་ལྷ་བྱིད་ཀྱི་ཡི་
 གོ་དང་གཞུང་གི་སྤྱི་དོན་དང་མཐའ་དབྱེད་སོགས་གང་དུ་ཡང་མི་འབྱུང་བས། རྗེ་སྤྱི་མའི་གསུང་རབ་དེ་དག་
 བཤད་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་བཤད། མཉན་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་མཉན་ན་དགའ་བ་སྦྱེད་པའི་གནས་དུ་མ་ཞིག་
 ཡོད་པར་མངོན་ནོ།།

བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྗེན་ནས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར་བཤད་
 པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ལུགས་འདིའི་ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་འདོད་པའི་གཙོ་བོ་རྣམས་མདོ་ཙམ་དུ་
 བཤད་པའོ།།དང་པོ་ལ་གསུམ། དབྱེ་བའི་གཞི། བྱེ་བའི་གྲངས། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ནོ།།

དང་པོ་ནི། བདེན་པ་དེ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ཟེར་བ་དང་། སྣང་ཙམ་དེ་དབྱེ་གཞི་ཟེར་བ་
 དང་། རྗེན་འབྲེལ་སྣ་ཚོགས་པ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ཟེར་བ་སོགས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། ཡབ་སྲས་
 མཇུག་པའི་མདོ་ལ་བརྗེན་ནས་ཤེས་བྱ་ཉིད་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞིར་མཇུག་དོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་གཞིར་བཞག་པ་ལ་གཅིག་ཡོངས་སུ་གྲུབ་ན་གཅིག་ཤོས་ཡོངས་སུ་གཙོད་
 པའི་སྲུང་པོ་གསུམ་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སོ། །དེ་
 གཉིས་ཀྱང་དོ་བོ་ཐ་དད་པ་དང་ལྷོག་པ་གཅིག་པ་ལ་རིགས་པའི་གནོད་པ་འབབ་ཚུལ་རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་
 སུ་བཤད་ཟེན་པ་ལྟར་ཡིན་པས་དོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་དོ།།

གསུམ་པ་བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ལ། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་བཤད་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་སྤྱིའི་དོན་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེས། དེ་ལ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་

ཞེས་པའི་ཚིག་རྒྱུད་གྱི་ཀུན་རྫོང་ལོ་ཀུན་རྫོང་གི་སྐྱེད་དོད་སམ་པ་ཉི་ལ་དེས་ཚིག་གི་བཤད་པ་བྱས་པས་ཀུན་
 ཅས་སྐྱིབ་པ་དང་འགོ་བསམ་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་། དེ་ཡང་སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་གནས་ལྷགས་ལ་སྐྱིབ་པ་ལ་བྱེད་
 དགོས་པས་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་ལ་སྐྱིབ་པར་བྱེད་པ་བདེན་འཛིན་ལ་བྱུང་། །བདེན་པ་ཞེས་པ་མི་
 བདེན་འཛིན་དེའི་དོར་བདེན་པ་སྟེ། མོ་སོ་སྟེ་བོ་ལ་བདེན་འཛིན་དེའི་དབང་གིས་ཚོས་རྣམས་སྤང་རྒྱུ་དང་
 གནས་རྒྱུ་མ་མཐུན་པ་ལྟར་སྤང་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་པ་ལས། གཉི་ལྷག་རང་བཞིན་སྐྱིབ་བྱིར་ཀུན་རྫོང་
 སྟེ། །དེས་གང་བཅོས་མ་བདེན་པར་སྤང་དེ་ནི། །ཀུན་རྫོང་བདེན་ཞེས་སྤྱབ་པ་དེས་གསུངས་ཏེ།²⁷⁹ །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འཇུག་འགྲུལ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྟུས་
 པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱིས་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོང་གི་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ་²⁸⁰ །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །

གལ་ཉེད་ལྟ་བུ་སྟོ་གོས་མི་ཟང་པའི་མདོ་ལས། དེ་ལ་ཀུན་རྫོང་གི་བདེན་པ་གང་ཞེན། རི་སྟེང་
 ཏུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་བསྟན་ཡི་གོ་དང་སྐྱེད་དང་བརྟན་བསྟན་པའོ།²⁸¹ །ཞེས་ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་བསྟན་ཀྱིས་བསྟན་
 ཏུ་རུང་བ་ལ་ཀུན་རྫོང་བདེན་པར་གསུང་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱིབ་བྱེད་ཁོ་ན་ལ་འཆད་ཅེ་ན། སྐྱོན་
 མེད་དེ། དེ་ནི་ཀུན་རྫོང་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་ཅམ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱིས་སྟོན་པོ་སོགས་ཀུན་རྫོང་པ་གང་གི་
 དོར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཀུན་རྫོང་དོས་བསྟར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ཚིག་གསལ་ལས།
 ཀུན་རྫོང་གི་སྐྱེད་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་ཐན་རྒྱུན་བརྟེན་པའི་དོན་ལ་བཤད་པ་གཅིག་དང་། བརྗོད་བྱུང་དང་
 རྗོད་བྱེད་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་བསྟན་ལ་བཤད་པ་གཅིག་
 སྟེ་འཆད་རྒྱལ་གཉིས་བྱུང་བ་ཡང་།²⁸² ཀུན་རྫོང་གི་སྐྱེད་བཤད་རྒྱལ་ཅམ་ཡིན་གྱི། རྟོ་ཀུན་རྫོང་པ་གང་གི་
 དོར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཀུན་རྫོང་དོས་བསྟར་བ་མ་ཡིན་ལོ། །དེས་ན་ལམ་རིམ་རྒྱུད་ཏུ་ལས། དེ་ལ་
 གསུགས་སོགས་རྣམས་ཤེས་པ་ཀུན་རྫོང་པ་གང་གི་དོར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཀུན་རྫོང་པ་ནི། གསུམ་གྱི་
 དང་པོ་ཡིན་ལ།²⁸³ །ཞེས་གསུངས་པས་སྐབས་འདིའི་ཀུན་རྫོང་ནི་ཚིག་གསལ་ལས་ཀུན་རྫོང་གི་སྐྱེད་
 བཤད་རྒྱལ་གསུམ་བྱུང་བའི་དང་པོ་དེ་ཡིན་པར་བསྟན་ནས། དེའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཡང་
 ཚོས་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་གི་དོ་བོ་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་སྟོ་འདོགས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་
 ལ་ཞེས་བདེན་འཛིན་ལ་འཛིན་དགོས་པ་གསལ་བར་གསུངས་སོ།²⁸⁴ །དེ་ལྟར་ན་ཅ་ཤེས་ཀྱི་ཚེན་ལས་
 ཀྱང་།²⁸⁵ །འཛིག་རྟེན་ཀུན་རྫོང་བདེན་པའོ།²⁸⁶ །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཀུན་རྫོང་འཛིན་རྒྱལ་གསུམ་
 གསུངས་པ་ཡང་དེ་དང་མཚུངས་པར་ཤེས་པར་བྱུང་། །དེ་ནི་གང་གི་དོར་བདེན་པའི་ཀུན་རྫོང་དང་དེར་

བདེན་པའི་བདེན་ལུགས་ངོས་བཟུང་བ་ཡིན་གྱི་སློབ་ཀྱི་རྫོབ་ལྡོག་པ་དེའི་ངོས་བདེན་པ་ཙམ་ཞིག་ལ་ཀྱུན་རྫོབ་
བདེན་པར་འཛོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཉིད་དང་བདག་གཉིས་ལྟ་བུའོ།།

ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱི་འཇུག་འབྲེལ་ལས། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དབང་ཉོན་མོངས་པ་ཙན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པ། འདུ་བྱེད་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པའི་ཡོད་པ་
ཉིད་དང་འདྲ་བར་གཟིགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བཙོན་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་
མངོན་པར་སློབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།^{༡༩} །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དགྲ་བཙོན་གཉིས་དང་དག་སའི་སེམས་
དབང་ལ་གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་འཛོག་པའི་བདེན་ཞེན་གྱི་ཀྱུན་རྫོབ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གཟུགས་
སོགས་དེ་དག་གི་ངོར་མི་བདེན་པར་བསྐྱབ་པ་ཡིན་གྱི་གཟུགས་སོགས་དེ་དག་གི་ངོར་ཀྱུན་རྫོབ་བདེན་པ་
མ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སློབ་པའི་བདེན་པར་མ་གཟིགས་ཀྱང་སློབ་པའི་དོན་སློབ་གཞན་གྱིས་
བདེན་པར་མཐོང་བ་མེད་མི་དགོས་པས་ཀ་བུ་མ་སོགས་དེའི་ངོར་ཀྱུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པ་ཡང་མི་
འགལ་ལོ།།

ཀྱུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཤེས་བྱ་རྒྱུན་པ་བསྐྱབ་པའི་དོན་འཇུག་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་
མས་རྙེད་དོན་གང་ཞིག །ཚད་མ་དེ་ཁྱོད་ལ་ཐ་སྙད་དཔྱད་བྱེད་དུ་སོང་བ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱུན་རྫོབ་བདེན་པ་
ཡིན་པའི་འཛོག་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་འཇུག་པ་རང་འབྲེལ་ལས། མཐོང་བ་རྒྱུན་པའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀྱུན་
རྫོབ་གྱི་བདེན་པའོ།^{༢༠} །ཞེས་གསུངས་པས་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་ཀྱུན་རྫོབ་བདེན་པའི་འཛོག་
བྱེད་དུ་གསུངས་ཡང་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་ཡུལ་འཇུག་ཆུལ་བསྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མཚན་ཉིད་
བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་འཛོག་པ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལ་ལ་དག་རྗེ་ལྟ་བ་
མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་གྲུབ་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་གྱི་ཚད་མས་གྲུབ་དགོས་པར་སྐྱེ་ཞིང་དེ་ཉིད་འཇུག་
པའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་པོའི་དོན་དུ་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དོ། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དེ་མཚང་ན་ཡང་སྐྱེན་མེད་
དེ། བུམ་པ་རྗེ་ལྟ་བ་མཁུན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱིས་གཟིགས་ཀྱང་དེའི་རྙེད་དོན་མ་ཡིན་པར་སྐྱས་པས་ཚོག་
པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུ་མ་ན། དེ་ནི་ཤེས་པས་ཡུལ་འཇུག་ཆུལ་གྱི་རྣམ་བཞག་ལ་རྫོངས་པ་སྟེ། ཡུལ་དེ་རང་རྟོགས་
པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་ཚོས་དེ་མ་རྙེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

བུམ་པ་ཀྱུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཅེས་པའི་ཚོག་ཟུར་གྱི་ཀྱུན་རྫོབ་ནི་ཀྱུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཚོག་
ཟུར་གྱི་ཀྱུན་རྫོབ་དང་མི་གཅིག་སྟེ། ཕྱི་མ་བདེན་འཛིན་ལ་བྱེད་ཅིང་སྤྲུམ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ལ་བྱེད་
དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་སོགས་གང་གི་ངོར་བདེན་པར་འཛོག་པའི་སློབ་ཀྱུན་རྫོབ་པ་ནི་དེ་ཞོན་ཉིད་ལ་

སྐོ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་མོ་སྐྱེའི་རྒྱ་དུ་ལ་ཡོད་ཅིང་གཟུགས་སོགས་དེའི་རོར་བདེན་པར་ཡང་འཛོག་མོད་གྱི་
 གཟུགས་སོགས་དེ་དག་གི་རོར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འཛོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་དོན་
 ཏུ་སྐོས་འགྲུབ་པ་ནི་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཞིགས་པ་ལ་དེས་པར་ལྷོས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བུམ་
 ལྷམ་སོགས་རྒྱན་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་དག་སྐོས་གྲུབ་པ་ལ་རྒྱན་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་
 པའི་དོན་སྐོས་འགྲུབ་མི་དགོས་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཟུགས་སྐྱ་སོགས་བདེན་པ་དེ་མ་རིག་པའི་རོར་
 བཞག་པ་ཡིན་ཡང་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་མ་རིག་པ་དེས་བཞག་པ་གཏན་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་སྐྱལ་
 འཛིན་གྱི་ལོག་ཤེས་ཀྱི་རོན་ཐག་པ་སྐྱལ་དུ་བཞག་པ་ཡིན་ཀྱང་ཐག་པ་དེ་ལོག་ཤེས་དེས་བཞག་པ་མ་ཡིན་
 པ་བཞིན་ལོ། །གཟུགས་སྐྱ་སོགས་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་སྐོ་ནི་གཞོད་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་དུག་ལོ་རྣམས་ཡིན་
 ལ་དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་ཅིང་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་འགོག་གོ།

ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་དབྱེ་བ་ནི། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཤེས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པར་སྣང་བ་ནི་སྣང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པས་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་མི་འབྱེད་ལ། ཡུལ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་
 དོན་བྱེད་ལུས་མི་ལུས་ཀྱི་སློན་ས་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་དོ། །ལྷགས་འདིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཚོས་ཐམས་
 ཅད་ནི་ཐ་སྐྱད་ཅམ་དུ་ཡང་གནས་རྒྱུ་གཞན་དུ་གནས་ནས་སྣང་རྒྱུ་གཞན་དུ་སྣང་བའི་རྒྱན་པ་ཡིན་པས་
 རྒྱབ་པས་ན་དབང་བོའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྣང་ཡུལ་ལ་འབྱུང་ཞིང་། མ་འབྱུང་བའི་ཆ་གཞན་ཡང་མེད་
 པས་ན་ཀུན་རྫོབ་པའི་དོན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གང་ལ་ཡང་ཡང་དག་དང་ལོག་པ་གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་པར་
 བཞེད་དོ། །རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དུག་ལོ་འདི་དག་ཐ་སྐྱད་ཅམ་དུ་ཡང་འབྱུང་ན་ཐ་སྐྱད་དུ་གཟུགས་སོགས་
 རྣམ་པར་འཛོག་པའི་ཚད་མར་འཛོག་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེན། ཡུལ་བདེན་པ་འཛོག་པ་ལ་ཡུལ་ཅན་མ་འབྱུང་
 བ་དགོས་ཀྱང་གཞལ་བྱ་རྒྱན་པ་འཛོག་པ་ལ་ཡུལ་ཅན་འབྱུང་བས་འཛོག་པ་ཤིན་ཏུ་འཐད་པས་སྐྱོན་མེད་
 དོ། །ཐ་སྐྱད་དུ་ཡང་གཞལ་བྱ་རྒྱན་པ་འཛོག་པ་འདི་ནི་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡང་རང་མཚན་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་ཐུག་
 ཅིང་། དབུ་མ་པ་གཞན་དག་གིས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་འདོད་པ་ཡང་ཐ་སྐྱད་དུ་རང་མཚན་ཁས་ལེན་པ་ལ་
 ཐུག་པ་ཡིན་ལོ། །

འཕལ་གྱི་འབྱུང་ལ་རྒྱ་ས་མ་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་དུག་ཡུལ་དང་བཅས་པ་དང་། དེས་བསྐྱད་པའི་
 ཤེས་པ་དུག་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ལ་ཡང་དག་དང་ལོག་པའི་ཁྱད་པར་འཛོག་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པའི་
 རོ་ལ་ལྷོས་ཏེ་ཡིན་གྱི་ཐལ་འགྲུར་པ་རང་ལྷགས་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །འཇུག་པའི་
 རྣམ་བཤད་ཚེ་མོ་ལས། འཕགས་པ་ཞེས་པ་དང་དབུ་མའི་ལྷགས་ཞེས་པ་ནི་འདིར་དོན་འདྲའོ།²⁹⁹ །ཞེས་

འོན་ཡང་དག་དང་ལོག་པ་གཉིས་སུ་འབྲེད་གྱི་དེའི་དོན་ཡང་དག་ཀྱང་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀྱང་རྫོབ་ཅུ་
 འབྲེད་པ་སྐྱབ་པའི་འཐམ་དང་རྗེའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པར་^{༥༩} གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རེའི་མཁས་
 པ་དག །ལམ་རིམ་རྒྱུད་ཏུ་ལས། འཛིག་རྟེན་པའམ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་དག་དང་
 ལོག་པའི་ཀྱང་རྫོབ་ཅུ་འཛོག་གོ་^{༦༠} །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་གཤམ་འོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཡིན་པ་
 དང་སྒྲིར་ཀྱང་རྫོབ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ་ཞེས་འབྲུག་གོན་པར་སྙེད་དོ། །ཡང་རྫོང་ཐུན་
 ཚེན་མོ་ལས། འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་བྱེད་པ་གཏན་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་ཏུ་ཁས་བྲལ་ནས་རང་ལུགས་ལ་ཁས་མི་ལེན་ནོ་ཞེས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་སྐྱབ་པའི་
 རྒྱལ་ལས་འདས་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་གྲུང་གསུངས་སོ། །^{༦༡}

ད་ནི་འདི་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཐལ་འགྲུར་པས་རང་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་ཏུ་ཡང་ཡང་དག་པ་
 ཁས་མི་ལེན་ཞེས་པ་དང་། ཐལ་འགྲུར་པས་འཛིག་རྟེན་གཤམ་འོར་ཡང་དག་པ་དང་ལོག་པའི་བྱེད་པར་ཁས་
 ལེན་ཞེས་པའི་ཡང་དག་པ་སྐྱ་བྱི་གཉིས་མིང་གཅིག་གྲུང་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། ཡང་དག་པ་སྐྱ་མ་ནི་རང་མཚན་
 ལ་བྱ་དགོས་ཤིང་། བྱི་མ་ནི་ལེས་པར་རྗེས་བརྒྱུས་པའི་གང་ཟག་གཅིག་གིས་ཁོ་བོས་རྗེས་བརྒྱུས་སོ་ཞེས་
 སྒྲུས་པ་ལ་བདེན་པ་དང་། ཁོ་བོས་རྗེས་མ་བརྒྱུས་སོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ལོག་པར་འཛོག་པའི་ནང་ཚན་གྱི་
 བདེན་པ་ལྟ་བུ་ལ་འཛོག་དགོས་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་ནོར་ལ་ལ་མེད་པ། ལ་ལ་ཡོད་ཅེས་པའི་ཡོད་རྒྱུའི་ལ་
 ལ་དང་མེད་རྒྱུའི་ལ་ལ་མི་གཅིག་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་དག་པ་སྐྱ་མ་རང་མཚན་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་
 བྱི་སྐབས་འདིའི་ཐལ་འགྲུར་པ་རང་ལུགས་ཞེས་པ་དང་། འཕགས་པའི་གཟེགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཞེས་པ་
 དང་། རིགས་གཤམ་ལ་ལྟོས་ནས་ཞེས་པ་རྩམས་དོན་གཅིག་པར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཚེན་པོས་བཞེད་པས་དེ་
 གསུམ་ལ་ལྟོས་ནས་སུམ་སོགས་ཡང་དག་པར་འཛོག་པ་ནི་སུམ་སོགས་རང་མཚན་ཏུ་གྲུབ་པར་འཛོག་པ་
 ལས་འོས་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་སྐད་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་སུམ་སོགས་ཡང་དག་ཀྱང་རྫོབ་ཅུ་བཞག་པས་
 ཚོག་པ་ནི། དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་སུམ་སོགས་རང་མཚན་ཏུ་གྲུབ་པ་ལ་རིགས་གཤམ་གྱིས་མི་གོན་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པ་བྱི་མའི་དོན་དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་དེ་ཁོན་ཉིད་ལ་སྒོ་ཁམ་
 རྩོགས་པའི་ཚད་མས་རྒྱུར་མས་རྗེས་བརྒྱུས་པར་སྒྲུས་པ་ལོག་པར་བཞག་མི་རུས་པས་དེའི་དོར་འཐད་ཅིང་
 བདེན་པ་དང་། རྗེས་མ་བརྒྱུས་པ་ལ་ཚད་མས་གོན་པས་ལོག་པར་འཛོག་དགོས་པའི་བྱིར་དང་། ཐ་སྙད་
 པའི་ཚད་མ་དེས་ཚོས་དེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡང་དག་པར་གྲུབ་གྲུང་སྒྲིར་ཚོས་དེ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་མི་དགོས་ཏེ།
 སྒྲིར་ཚོས་དེ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ནི་རིགས་གཤམ་ཉིད་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །དེའི་བྱིར་ཐལ་

དོན་དམ་བདེན་པའོ།^{༡༣༧} །ཞེས་གསུངས་པས་དབུ་མ་པ་གཞན་དག་འཆད་པ་ལྟར་དོན་དང་དམ་པ་སོ་སོར་
ལྷལ་ནས་མི་འཆད་པར་གཉིས་ཀ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཉིད་ལ་བཞེད་དོ། །འདིའི་བདེན་པའི་དོན་ནི་མི་བསྐྱེ་
བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གནས་ཚུལ་གཞན་དུ་གནས་གིང་སྤང་ཚུལ་གཞན་དུ་སྤང་ནས་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་མི་བསྐྱེ་
བའི་ཕྱིར་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་མི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་གཞག་
པར་གསུངས་སོ། །

དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་དོན་དམ་པ་ནི་ཡང་དག་པ་
གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱུང་བར་གྱི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་གི་རང་གི་དོ་བོ་རྟེན་པ་ཡིན་གྱི་རང་གི་
བདག་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་དོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཅོ།^{༡༣༨} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་
པ་གཟིགས་པ་རྣམས་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་སོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱུང་བར་ནི་རི་ལྟ་བུ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །
བདག་གི་རང་གི་དོ་བོ་རྟེན་པ་ནི་དེས་རྟེན་པའི་དོན་ལོ། །དེས་རི་ལྟར་རྟེན་པ་ནི་གཉིས་སྤང་སྤོམ་ཡང་མ་
གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས་པ་སྟེ། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་གིས་བར་སྤང་གི་གཞིར་སྐྱེ་ཤད་འཇག་པར་
མཐོང་བ་ན་རབ་རིབ་མེད་པའི་མིག་གིས་གཞི་དེར་སྐྱེ་ཤད་འཇག་པའི་སྤང་བ་ཅན་ཡང་མ་མཐོང་བ་བཞིན་
དུ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་སྤང་སོགས་བདེན་པར་སྤང་བ་དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་ལ་གཉིས་སྤང་སྤོམ་ཡང་
མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པའོ། །དེས་ན་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་
ཤེས་ཚད་མས་རྟེན་དོན་གང་ཞིག །ཚོད་མ་དེ་ཡུལ་དེ་ལ་རིགས་ཤེས་ཚད་མར་སོང་བ་ནི་རང་ཉིད་དོན་
དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །

འཇུག་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་མེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། རི་ལྟར་
དེ་དག་གིས་གཟིགས་ཞེན་བདེན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་དག་གཟིགས་
སོ།^{༡༣༩} །ཞེས་བཤད་དེ། །དེའི་དོན་ནི་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་མཁུན་དམིགས་པའི་སྤང་སོགས་འདི་
རྣམས་ཡང་དག་པར་རམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྱུ་བ་ན་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
གཟིགས་དགོས་པ་ལས་དེས་སྤང་སོགས་དེ་རྣམས་ཅི་ཡང་མ་གཟིགས་པའི་སྐྱོན་ས་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
གཟིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་མེད་པ་ནི་མཐོང་བ་དམ་པའོ།^{༡༤༠} །ཞེས་གསུངས་པའི་
དོན་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །

མདོ་ལས། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གང་ཞེན། གང་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཡང་མེད་ན་ཡི་གེ་རྣམས་
ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས།^{༡༤༡} །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྐོབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་དུས་སུ་རྣམ་རྟོག་གི་

རྒྱ་བ་འེ་ཞིག་ལ་ལོག་པ་དང་སངས་རྒྱལ་པའི་དུས་སུ་གཏན་ལོག་པ་ལ་བྱ་ཡི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱ་བ་
 མེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་ལོ། །ཡི་ཤེས་དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པའི་དོན་ལྟུང་ལྟུང་ཅན་གྱི་གཉིས་སྣང་ལྷ་
 མོ་ཡང་མེད་པས་དེའི་དོན་ལྟུང་ལྟུང་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་སོགས་མི་འཛོག་གོ། །དོན་ཀྱང་ཡི་ཤེས་དེས་ལྟུང་
 དེ་རྟོགས་པ་སོགས་ནི་ཐ་སྣང་པའི་ཤེས་པའི་དོན་འཛོག་དགོས་སོ། །སེམས་འགགས་པ་དེ་སྐྱེ་ཡིས་མངོན་
 སུམ་མངོད། ^{༥༩} །ཅེས་པ་ནི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་ཀྱང་རྟོག་གི་རྒྱ་བ་མཐའ་དག་འགགས་པས་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་
 མངོན་དུ་བྱེད་པ་པོ་ནི་ཡོངས་སྤོང་རྟོགས་པའི་སྐྱེ་ཁོ་ན་ཡིན་ལོ་ཞེས་པ་སྟེ། འདིའི་གནད་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་
 དཀའ་བར་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པའི་དོན་རྗེས་དཔེ་ཚོས་མ་གཟིགས་ཀྱང་ཡི་ཤེས་
 དེས་རྗེས་དཔེ་ཚོས་མཐའ་དག་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡི་ཤེས་སྣང་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་
 ཀྱང་ལྟུང་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མཐུན་ཚུལ་ཐ་དང་པ་གཉིས་འོང་བའི་གཉིས་སྣང་འབྱུལ་བའི་བག་ཆགས་མ་
 ལུས་པ་ཟེད་པར་སྤངས་པའི་ལག་རྗེས་མཐའ་ཐུག་ཡིན་པས་རྒྱལ་མཐའ་མན་ཆད་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་
 སངས་རྒྱལ་ཁོ་ནའི་བྱེད་ཚོས་སོ། །

སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡི་ཤེས་རང་ཉིད་འཇལ་རྒྱུ་ལ་ལ་མཁས་པ་དག་
 བཞེད་པ་མི་འདུ་བ་མང་ཞེད། རྗེའི་སྐས་གྱི་སྤྱོད་གཉིས་གྱི་བཞེད་པ་ལ་ཡང་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དག་གིས་
 དབྱུང་བ་མང་དུ་མངོན་སྣང་དོ། །དེ་དག་རྒྱལ་པར་གཞན་དུ་འཆད་པར་འདོད་ལ། རྗེས་སྐབས་ཆེན་མོར་རྣམ་
 པ་མ་ཤར་བར་མཐུན་པ་འདུ་ཞིག་གསུངས་པ་དང་། ^{༦༠} རྗེས་འཇུག་དར་རྟེན་ཏུ་རང་ཉིད་ལ་རང་ཉིད་མི་
 རྣམ་བར་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་དང་། ^{༦༡} རྗེས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་མི་རྣམ་ཡང་རྟོགས་པའི་
 སྤྱི་གསལ་རྟོགས་སངས་རྒྱལ་ལ་མི་རུ་བར་གསུངས་པ་དང་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཤར་ནས་རྟོགས་དགོས་པར་
 གསུངས་པ་དང་། ^{༦༢} འདིའི་སྐབས་སུ་རང་རིག་འཐད་མི་འཐད་དབྱུང་བ་བྱས་པའི་རང་ལྷགས་ཀྱང་དབྱ་
 དགོས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་བརྒྱུགས་ན། ཡི་ཤེས་རང་ཉིད་དང་བྱུང་བ་དེ་དབྱེར་མེད་གྱི་ཚོས་མཐའ་
 དག་སྣང་ཞིང་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་ཡང་ཤར་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཡི་ཤེས་རང་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་དང་མངོན་སུམ་
 དུ་རྟོགས་པའི་ཐ་སྣང་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེད། དེ་ཡང་ལྷགས་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་འཐད་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་ལོགས་སུ་
 རང་ཉིད་རང་ལས་ཐ་དང་པར་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་གྱི་རྒྱལ་དུ་སྣང་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་བ་ཡི་ཤེས་
 དེ་སྣང་ལྟུང་ལ་འབྱུལ་བར་ཐལ་བ་བརྟོག་ཏུ་མེད་དོ། །དེས་ན་རང་ཉིད་རང་ལས་ཐ་དང་པའི་གཉིས་སྣང་
 མེད་པས་གང་དག་ཡི་ཤེས་དེས་རང་ཉིད་གཞལ་བའི་དོན་རང་ཉིད་རང་དང་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཐ་དང་པའི་
 རྣམ་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་ལེགས་པར་སྐྱས་པ་མ་ཡིན་ལོ། །

རྗེའི་སྐུ་གྱི་སྤོ་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པས་རང་ལས་ཐ་དད་པའི་གཉིས་སྣང་མེད་པ་
 ལ་དགོངས་ནས་གཉིས་སྣང་རྒྱབ་པའི་རྒྱལ་གྱིས་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་ལ། སལ་མོ་ཆེ་ཞིག་གིས་དེ་མི་
 འཐད་དེ།^{༡༤༤} གཉིས་སྣང་ལ་མང་དུ་ཡོད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་གཉིས་སྣང་དུ་བྱས་པའི་གཉིས་སྣང་
 ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་རང་ཉིད་སྤོགས་སྲུ་མ་ལས་མཐོང་རྒྱ་ཆེ་ལུལ་གྱི་སྤྱོད་འབྲེན་སྒྲུབ་པ་ཡང་། མཁས་གྲུབ་
 ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ལ་གཞོན་གྱིད་དུ་འགྲོ་བའི་རིགས་པ་ཞིག་ཡིན་ཚེ་དུ་མི་འདུག་གོ། །དེས་ན་སྣོད་ཐུན་
 དང་སྣོད་འཇུག་དང་རི་ཀ་གཉིས་ཀྱི་གསུང་ལུགས་སྒྲུབ་ཟེན་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་གཉིས་ཀའི་
 དགོངས་པ་ནི་རང་དང་གྲུབ་བའི་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཁྱད་ཚུལ་མཐའ་དག་སྣང་ཞིང་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་ཤར་བ་
 ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་འཛོག་གི། །དེ་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་པ་འཆར་ལུགས་ལོགས་པ་
 ཞིག་མི་དགོས་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ལ་འདི་ནི་ཡབ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། འདི་པའི་
 ལུགས་ཀྱི་ཚད་མ་འཛོག་རྒྱལ་དང་རང་རིག་འགོག་ལུགས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པའི་འགྲོས་རྩ་ཤེས་དང་འཇུག་
 པའི་རྣམ་པ་ཤར་སོགས་ལས་ཞིབ་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་ལུས་སོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་རང་ཉིད་དངོས་
 སུ་རྟོགས་པར་མི་འཛོག་པར་དེ་ལས་གཞན་ཆ་ཅན་རང་ཉིད་རྟོགས་རྒྱལ་ལོག་པ་ཞིག་བཙལ་ནས་འཛོག་
 རྒྱུ་ཡིན་ན་དབུ་མ་ཐལ་འགྲུར་པའི་གྲལ་དུ་བཞུགས་དཀའ་བར་འདུག་པས་རིགས་པ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་ད་
 དུང་དབྱོད་པར་མཛོད་ཅིག །རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་རང་རིག་བཀག་པ་དྲན་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཡང་། འཇུག་
 པ་ལས། གང་ཕྱིར་གང་གིས་ལུལ་སྤོང་གྲུར་དེ་ལས།^{༡༤༥} །ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཐའ་དབྱུང་པའི་སྐབས་སུ་རང་
 ལུགས་ཀྱི་སྣོད་འཛོན་འགྲུབ་རྒྱལ་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སལ་མོ་ཆེ་ལ་གྱུང་རྒྱུ་མི་སྣང་ངོ་། །

དོན་དམ་བདེན་པའི་དབྱེ་བ་ནི། སྣོད་པ་ཉིད་ལ་རྒྱལ་པར་སྤྱོད་སྣོད་ཉིད་བཅུ་དུག་དང་། འབྲིང་
 དུན་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་དང་རང་དང་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྣོད་པ་ཉིད་དེ་བཞི་དང་། བསྐྱེད་གང་ཟག་དང་
 ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞུང་གཞན་ལས་དོན་དམ་དངོས་དང་མཐུན་པའི་
 དོན་དམ་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞུགས་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ལུགས་འདིའི་སྤོ་མོངས་མ་ཡིན་པའི་འདོད་པའི་གཙོ་བོ་རྣམས་མདོ་ཙམ་དུ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་(ལུགས་འདིའི་སྤོ་མོངས་མ་ཡིན་པའི་འདོད་པའི་གཙོ་བོ་རྣམས་མདོ་ཙམ་དུ་བཤད་པ)ནི། དབུ་མ་ཐལ་
 འགྲུར་པས་མདོ་དང་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་རྒྱལ་སྤོ་མོངས་མ་ཡིན་པའི་གཙོ་བོ་ནི་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལྟེ ལ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་དང་མིང་གིས་བཏགས་ཙམ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་གྲུབ་ཉམས་

པར་བཞག་པས་ཚོག་པ་འདི་གཉིས་ཡིན་པར་འདུག་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་གྲུབ་མཐའ་
 འགྲེལ་བྱེད་གཞན་དང་ལྷན་མོངས་མ་ཡིན་པ་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས་གཙོ་བོ་ནི་དཀའ་བའི་གནས་བརྒྱུད་དུ་
 བསྐྱས་ནས་འཆད་པར་རང་རེའི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་གྲགས་སོ། །དེ་ནི་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པས་འཇུག་
 པའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་ལས། རྣམ་པར་དག་པའི་གྲུབ་མཐའ་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་དང་ལྷན་མོངས་མ་ཡིན་
 པ་མང་དུ་ཡོད་དེ། དེ་གང་ཞེ་ན། རེ་ཞིག་གཙོ་བོ་རྣམས་བརྗོད་ན། ཚོགས་དུག་ལས་ངོ་བོ་ཐད་དང་པའི་ཀུན་
 གཞི་རྣམ་ཤེས་དང་། རང་རིག་འགོག་ལུགས་ལྷན་མོངས་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུར་བས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་
 རྒྱུད་ལ་དེ་ལོ་ན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་བ་བསྐྱེད་པ་ལས་མི་ལེན་པ་གསུམ་དང་། ཤེས་པ་ལས་ལེན་པ་བཞིན་དུ་ཕྱི་དོན་
 ཡང་ལས་སྒྲུབ་དགོས་པ་དང་། ཉན་རང་ལ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་
 བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་སུ་འཛོག་པ་དང་། ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དུས་
 གསུམ་གྱི་འཛོག་ཚུལ་ལྷན་མོངས་མ་ཡིན་པ་སོགས་ཡིན་ནོ།^{༡༤} ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་པར་སྣང་ཞིང་།
 སོགས་ཁོང་ནས་འདོན་རྒྱ་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་མང་དུ་ཡོད་དོ།།

ལ་ལ་དག་ཚོགས་དུག་ལས་ངོ་བོ་ཐད་དང་པའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་འགོག་པ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྷན་
 མོངས་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་མི་འཐད་དེ། མདོ་རྗེ་རྒྱུད་པའི་རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་དེ་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 སོགས་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་འདྲ་རེ་རྒྱུར་ཞིང་། ཞིག་པ་དངོས་པོར་འདོད་པ་ཡང་ལྷན་མོངས་མ་ཡིན་པར་
 མི་འཐད་དེ། བྱེ་བྲག་སྐྱབས་ཀྱང་དེ་དངོས་པོར་འདོད་པའི་ཕྱིར་^{༡༥} ཞེས་རྣམ་བཤད་ཀྱི་ཚིག་ཟེན་ལ་
 དགག་པ་གཏོང་བུལ་བྱེད་པ་དང་། རང་རེའི་རྗེའི་རྗེས་འཇུག་ཁ་ཅིག་གིས་ཀྱང་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་གཞོད་
 ཀྱིས་དོགས་ནས་རྣམ་བཤད་ཀྱི་སྐྱབས་ཟེན་ལ་ཚིག་གི་ལྷན་ཐབས་དུ་མ་ཞིག་བསྟོན་པའི་བསམ་པ་བཟང་
 པོའི་ཁྱུར་ལེན་པར་འདུག་སྟེ། བན་རྒྱུན་གཉིས་ཀས་གཞུང་ཆེན་མོ་གྲོག་པ་ཙམ་ཡང་མི་ཤེས་པའི་རྣམ་འགྱུར་
 གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། རྣམ་བཤད་ཀྱི་འགོག་ལུགས་ལྷན་མོངས་མ་ཡིན་པ་ཞེས་དང་འཛོག་ཚུལ་ལྷན་མོངས་
 མ་ཡིན་པ་ཞེས་པ་རྣམས་ཐ་མའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པ་དང་། གསུང་དེ་དག་གི་རྣམ་བཤད་ཡོངས་གཙོ་བོ་ཀྱི་
 དགོས་པ་ཅི་ཡང་མ་ཤེས་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་རྒྱལ་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་དག་གིས་ཀྱང་གཞུང་ལུགས་
 འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་ཁྱུར་ལེན་པ་ནི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཆེས་ཆེར་ཉམས་པའི་རྟོགས་སུ་མངོན་ཞིང་དབྱེད་
 ལྷན་དག་མཚོག་དུ་ཡི་ཐུག་པའི་གནས་ཁོ་ནའོ།།

དཀོན་འདིར་ལྷན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་དེ་དག་ལས་ནི་གཙོ་བོ་འགའ་ཞིག་མདོ་ཙམ་
 བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཁྱད་ཚོས་གཙོ་བོ་བརྒྱུད་བཤད་པ་དང་། རང་མཚན་འགོག་ལུགས་དང་། དེ་ལ་

བརྟེན་ནས་མདོའི་དྲང་ངེས་འབྱེད་རྒྱལ་གསུམ།

དེའི་དང་པོ་ལ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་འགོག་རྒྱལ་ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པ་ནི།
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་ཀུན་གཞི་དང་རྒྱད་མི་ཟེ་བ་དང་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཁས་
མ་སྲུངས་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འཛོག་རྒྱས་པས་དེ་དག་ཁས་ལེན་དོན་མེད་དོ། །དེ་འཛོག་རྒྱས་
རྒྱལ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེས། ཀུན་གཞི་ཁས་མ་སྲུངས་ཀྱང་ལས་བསགས་པ་འགགས་ཟེན་པ་ལས་འབྲས་ལུ་
འབྱུང་བའི་རྣམ་བཞག་གྱུར་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། ལས་འགགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་དེའི་རྒྱ་
མཚན་དུ་འགོ་རྒྱལ་ནི། གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགགས་པ།^{༡༠} །དེ་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཉིད་
གྱིས་ལས་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་ལས་ཕྱིས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་འབྱུང་བ་འགྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་གྱིས་མེད་
པའི་ལས་ཞིག་པ་ལས་འབྲས་ལུ་འབྱུང་བ་ལ་རྣམ་སྒྲིབ་ཐུག་མེད་དུ་འབྱུང་བ་དང་རྣམ་སྒྲིབ་འཚོལ་བར་
འབྱུན་པའི་སྒྲོན་ཡང་མེད་དེ། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་ཀྱང་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྱེ་བད་སྐྱང་གི་བོང་བུའི་
རྩ་མི་སྐྱང་བའི་ངེས་པ་ཡོད་པ་ལྟར། རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་རྣམ་སྒྲིབ་སྐྱེད་ཟེན་པ་ལས་འབྲས་ལུ་མི་འབྱུང་བའི་
ལས་དགེ་མི་དགའི་འབྲས་ལུ་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྣམ་བཞག་འཐད་པའི་ཕྱིར།

ལྟར་གསེགས་པ་དང་། དགོངས་འགྲེལ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་མདོན་པའི་མདོ་ལས་
ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་ཚོས་ཉིད་ཟབ་མོ་རེ་ཞིག་སྟོན་པའི་སྟོང་དུ་མི་རུང་
བའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཚོས་ཟབ་མོ་ལ་རིམ་གྱིས་དྲངས་པའི་དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དགོས་པ་ནི་དེ་ཡིན་ལ། དགོངས་གཞི་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོངས་པའི་སྟོང་ཉིད་དོ། །དངོས་
ལ་གནོད་བྱེད་ནི། ཀུན་གཞི་ཁས་སྲུངས་ན་ཀུན་གཞིའི་བག་ཆགས་སྒྲིབ་པ་ལས་གཟུགས་སྐྱོ་སོགས་སུ་སྐྱང་
བ་ཅམ་དུ་ཟེད་གྱི་སྐྱོ་ལྡོག་དོན་མེད་པར་ཁས་སྲུངས་དགོས་ན། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དོན་གཤམ་གཉིས་དོན་
དམ་དུ་མེད་མཉམ་དང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མཉམ་ཡིན་པ་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་རིགས་པ་
དང་། ལུང་ལས་ཀྱང་སྟོན་པ་རང་ཉིད་གྱིས་ཀུན་གཞི་བཤད་པའི་དགོངས་པ་བསྟན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་འདི་པའི་ལུགས་ཀྱི་དགེ་མི་དགའི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་འཛོག་པའི་གཞི་འམ་རྟེན་དུ་ཅི་
ཞིག་འདོད་པར་བྱ་ཞེས། གཏན་དུ་བའི་བག་ཆགས་བསྟོ་གཞི་ནི་ངའམ་གང་ཟེག་ཅམ་དང་རེས་འགའ་
བའི་བག་ཆགས་བསྟོ་གཞི་ར་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་དྲ་གཞག་ཚོག་པར་བཞེད་དོ། །འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་
མཐོང་ལམ་བར་ཚད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱད་ལ་སྟོམ་སྲུངས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་གྱི་རྟེན་འཛོག་རྒྱལ་དང་། དེའི་
རྒྱད་ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་སྐྱེད་ཡོད་མེད་དང་། བམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཚེད་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་པའི་

ངོ་ཞེས་སྟོན་པོ་དང་སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་འབྲེལ་བར་དྲན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དགུན་དུས་སུ་བྱི་བས་ལུས་ལ་
དམུག་པ་ན་དམུག་པ་སྟོང་གི་དུག་མ་སྟོང་ཀྱང་བྱིས་འབྲུག་གི་སྐྱ་ཐོས་པ་ན་སྤར་དམུག་པའི་དུས་སུ་དུག་
ལྷགས་པར་འདུག་སྐྱམ་དུ་དྲན་པ་སྟེ་བམི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་སྟོན་འདུག་ནས་བཤད་པའི་རིགས་
པའོ།།

གཉིས་པ་ཚད་མའི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ། ལྷགས་འདི་ས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ནི་རང་གི་
འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཙམ་ལ་བྱེད་ཀྱི་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་བྱང་བར་སྐྱར་མི་
དགོས་སོ། །སྐྱུ་བཤད་ཀྱང་རབ་ཏུ་འཇམ་ལེགས་པར་འཇལ་བ་ལ་བཞེད་དོ། །དབྱེ་བའི་ མངོན་རྗེས་གཉིས་
དང་། ཡིད་ཚེས་དང་། དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་ཚད་མ་སྟེ་བཞིར་ཚོག་གསལ་ལས་བཤད་དོ།²⁴¹⁾ །དེ་ལྟ་ན་ཡང་
མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གངས་མ་དེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་བྱི་མ་གཉིས་རྗེས་དཔག་ཏུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་
དང་། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་གཉིས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཚད་མའི་གངས་ནི་གཞལ་བུའི་
དབང་གིས་བཞག་པ་སྟེ། གཞལ་བུ་མངོན་གྱུར་དང་ལྷོག་གྱུར་དང་ཤིན་ཏུ་ལྷོག་གྱུར་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
དང་། དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་གཞལ་བུ་ནི་ཕན་རྒྱུན་འདྲ་བའི་ཚོས་ལྷོག་གྱུར་པའོ། །ཚད་མ་གང་། རྟགས་ལ་མ་
ལྷོས་པར་རང་གི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བུ་མངོན་སུམ་པ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་ངོ་
བོའོ། །རང་རིག་མངོན་སུམ་མི་བཞེད་པས་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་མངོན་སུམ་
ཚད་མ་དང་། བདག་རྒྱུན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་གཉིས་སོ། །ཡིད་མངོན་ལ་ཞི་ལྷག་
ཟུང་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་པ་དང་མ་བརྟེན་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྤྲ་མ་ཡིད་མངོན་དང་བྱི་མ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་
སུམ་སོ། །སྐྱིར་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡང་ཡིད་མངོན་ཡིན་མོད་ཀྱང་མངོན་སུམ་ལ་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་ཚོད་
གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་ནོ།།

རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་བདེན་བཞིའི་བྱང་ཚོས་སམ་བདག་མེད་སྤྱི་
རགས་གང་ཡང་རུང་བའོ། །རང་རྒྱུད་པ་མན་ཚད་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱིས་བྱང་བར་བཞེད་ཀྱང་། འདི་པའི་ལྷགས་ལ་བདག་མེད་སྤྱི་མོ་མ་རྟོགས་པའི་སྤྲ་ལ་ཏུ་ཡང་བདེན་
བཞིའི་རྣམ་པ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དུ་ག་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་སོགས་རྟོགས་པའི་རྣལ་
འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡོད་པར་བཞེད་པས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡོད་དོ། །ཡིད་
མངོན་ཡང་གཞན་དག་དང་མི་མཐུན་ཏེ། རང་ཡུལ་གསལ་བར་རྟོགས་པའི་རྟོག་བྲལ་མི་དགོས་པས་དྲན་
ཤེས་དང་རྗེས་དཔག་གིས་དྲངས་པའི་བཅད་ཤེས་སོགས་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡོད་དོ། །ཡིད་ཤེས་

འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་བདེ་སྤྲུག་སོགས་ཉམས་སྲུ་ཕྱོད་བའི་ཡིད་མངོན་ནི་རང་རིག་དང་མི་འདྲ་སྟེ། གནང་བལྟ་
 ལ་གཉིས་སྤང་ལུབ་པ་མི་དགོས་པར་ཕྱོད་བྱ་ཕྱོད་བྱེད་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་སློབ་ལ་སྤང་བར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
 གཞལ་བྱ་མངོན་གྲུབ་པ་ལོ་རྟལ་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཕྱོད་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཚོས་སོ།།
 རྟོག་གྲུབ་པ་ལོ་རྟལ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་དགོས་པའི་ཚོས་སོ།།

རྟལ་ལ་དངོས་སྲུ་བརྟེན་ནས་རང་གི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པའི་གཞལ་བྱ་རྟོག་གྲུབ་པ་
 ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ལོ་རྟལ་དཔག་ཚད་མའི་ངོ་བོའོ། །འདི་ལ་ཡང་དངོས་སྟོབས་རྟེན་དཔག་དང་། ཡིད་
 ཚེས་རྟེན་དཔག་དང་། དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་རྟེན་དཔག་གསུམ་མོ། །ཐལ་འགྲུབ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་དང་ཚུལ་
 གསུམ་པའི་གཏུན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྟེན་དཔག་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྤྱད་ཀྱང་བཞེད་དོ། །དཔེ་ཉེར་འཇལ་ལ་
 ཚུལ་གསུམ་པའི་གཏུན་ཚིགས་དང་ཐལ་འགྲུབ་གཞན་གྱིས་བཀོད་པ་མེད་ཀྱང་རྒྱ་མཚོན་ལ་བརྟེན་ནས་
 འཇལ་བ་ཡིན་པས་རྟལ་ལ་བརྟེན་པར་བཞག་ཚོག་གོ།

ལུགས་འདི་སྟོབས་འཛིན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་འགྲུབ་ཚུལ་ལོ་རྟལ་འཛིན་མིག་ཤེས་རང་ཉིད་ལ་ཕྱི་
 རོལ་ནས་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་དབང་གིས་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་ཐ་དད་དུ་སྤང་ཞིང་། དེ་ལྟར་སྤང་
 བས་སྟོབས་འཛིན་མིག་ཤེས་རང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་ཚད་མར་སོང་བ་ཡིན་པས་གཞན་གྱི་ལུགས་ལྟར་
 རང་རིག་སོགས་ཀྱིས་འགྲུབ་མི་དགོས་སོ། །འདི་ནི་ཚིག་གསལ་ལས། གཞལ་བྱའི་རྣམ་པའི་རྟེན་སྲུ་བྱེད་
 པ་ཙམ་གྱིས་ཚད་མ་དག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ལྟེན་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བཞེད་དོ། །འདི་
 ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་སྤང་བས་སྟོབས་ཀྱིས་ཞིབ་མོས་དབྱེད་ཤེས་དགོས་སོ། །རྟེན་གྱི་དབྱེད་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་འགྲུབ་
 ལ་དེ་ནི་སྟོབས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྟོན་པོ་གཞལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚད་མ་གཞན་བརྒྱུད་མི་དགོས་པར་དེ་
 ལྟར་བརྒྱུད་པ་དབྱེད་པའི་ཤེས་པ་དངོས་སྲུ་འདྲེན་ལ། དབྱེད་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོན་པོ་མེད་པ་དང་སྟོབས་
 འཛིན་མིག་ཤེས་མེད་པ་གཉིས་ཀའི་སྟོབས་འདོགས་གཅོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དབྱེད་ཤེས་དེ་ཉིད་མིག་ཤེས་ཡོད་པ་
 ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་སྟོན་སྟུན་གྱི་ཡང་དགོངས་པར་སྤང་ཞིང་སྤང་སྟེན་ལས་ཚུང་ཟད་རྟོགས་
 སྟེན། །འདི་དག་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏུན་ཚིགས་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱུང་བར་ལ། དངོས་དང་། གཞན་གྲགས་
 ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ནི་བདེན་མེད་བསྐྱབ་པའི་རྟལ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚོལ་ཕྱི་ཚོལ་
 གང་ཡང་རུང་བའི་ངོར་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་གི་དོན་གྱི་སྟོན་ལུགས་ཀྱི་སྟེང་ནས་འགྲུབ་དགོས་ལ། དེ་

ལྟར་གྲུབ་ནས་རྒྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པ་ཅིག་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་དུ་འདོད་དོ། །དེའི་རྒྱ་མཚོན་
 ཡང་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཚད་མ་གང་ཡིན་ཀྱང་རང་ཉིད་ཚད་མར་སོང་ས་སྐང་
 ལུ་ལ་དང་ཞེན་ལུ་ལ་རང་མཚོན་ལ་མ་འཇུག་ལ་བ་ཞིག་དེས་པར་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་འཇུག་ལ་ན་ཚད་མ་དེས་
 གཞལ་བྱ་རྟོག་པར་འཇོག་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཅམ་མ་ཡིན་པའི་
 རང་གི་རང་བཞིན་ཅིག་མེད་ན་ཚོས་དེ་ཡོད་པར་འཇོག་མི་ལུས་པ་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྟག་མི་རྟག་
 དང་བདེན་པར་ཡོད་མེད་སོགས་ཚོ་ལ་ཕྱིར་ཚོ་ལ་གྱིས་ཚུད་པར་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་རྣམས་གང་ལ་
 བརྟེན་པའི་གཞི་ལུ་ལ་སྤོང་ན་གྲུབ་གྲུབ་པ་ཞིག་སྟོན་རྒྱ་མཐུན་སྐྱང་དུ་གྲུབ་པ་ཞིག་མེད་ན་དེའི་སྤོང་དུ་རྟགས་
 ཀྱི་རྒྱལ་བསྐྱེད་པར་མི་ལུས་ཏེ། ཁྱད་གཞི་མེད་པའི་ཁྱད་ཚོས་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྐྱམ་དུ་བསམ་པ་སྟེ།
 ཚོས་ཅན་མཐུན་སྐྱང་བའི་དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ།།

ལུགས་དམ་པ་འདི་ལྟར་ན་འདི་འདྲ་ཞིག་སྟོན་རྒྱ་ཡོད་ཕྱིན་དེ་གཉིས་ཀ་རང་གི་རོ་བོས་ཡོད་པའི་
 དོན་དུ་སོང་ལ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་དོན་ཡང་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་བའི་སྤོང་དུ་
 ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་གཞན་རྒྱབ་རྒྱལ་ཚོ་ལ་ཕྱིར་ཚོ་ལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྐྱང་དུ་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་པར་འདོད་
 པ་ནི་གིན་དུ་མི་འཐད་དེ། སྐར་ཚོ་ལ་དཔུ་མ་པ་ལྟར་ན་རང་གི་རོ་བོས་ཡོད་པ་ཐ་སྙད་དུ་འང་མི་འཐད་པས་
 དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་མེད་དགོས་ཤིང་། ཕྱིར་ཚོ་ལ་ལ་ནི་རི་སྤོང་ལྟ་བུ་རྒྱུད་ལ་མ་སྟེས་ཀྱི་རང་དུ་རང་གི་རོ་བོས་ཡོད་
 པ་དང་ཡོད་པ་ཅམ་གྱི་ཁྱད་པར་མི་སྤོང་པས་ཐ་སྙད་ཅམ་གྱི་ཡོད་ལུགས་ལྟ་བུ་མ་རྟོགས་པར་དུ་སྟོན་མི་ལུས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕྱིར་ཚོ་ལ་གྱི་ཁས་བླངས་ལ་འབྲིས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ལུ་ལ་གྱི་སྤོང་ནས་གྲུབ་ལུགས་
 ཚོ་ལ་ཕྱི་ཚོ་ལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྐྱང་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་མི་རྟོག་པས་ཚོས་ཅན་མཐུན་སྐྱང་བ་མེད་པར་བཞེད་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་རང་མཚོན་བཞེད་མི་བཞེད་ལ་ཐུག་ཅིང་རང་རྒྱུད་པ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་
 འོག་འབྱེད་པ་དང་ཐལ་འགྲུང་པས་རང་ལུགས་ལ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་མི་བཞེད་པ་སོགས་ཀྱི་གནད་ཀྱང་
 འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཐལ་འགྲུང་པའི་ལུགས་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་རྒྱལ་
 གསུམ་པའི་རྟགས་དེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ་རྒྱལ་གསུམ་ཡང་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཞིག་དེས་པར་དགོས་
 སོ། །དེ་ཡང་གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐར་བཤད་པ་ལྟར་ཚོ་ལ་ཕྱིར་ཚོ་ལ་གཉིས་
 ལ་ལུ་ལ་སྤོང་ནས་གཞལ་བྱ་འགྲུབ་ལུགས་མཐུན་སྐྱང་དུ་གྲུབ་པ་ཞིག་མེད་པས། ཕ་རོལ་བོའི་ཁས་བླངས་ལ་
 འབྲིས་ནས་ཕ་རོལ་བོ་རང་ལ་གྲགས་པའམ་སྐྱོད་ལ་དཔུ་མ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་གཏན་

ཚོགས་འགོད་པ་ཡིན་པས། རང་གྲགས་དང་གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏམ་ཚོགས་གཉིས་དོན་གཅིག་གོ། །དེ་ཡང་
 ལྷ་ཤེས་རབ་བྱེད་གསུམ་པ་ལས། ལྷ་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ནི།^{༥༡} །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྷ་སྤུ་ལ་
 མཚོན་ན། ཚོས་ཅན་མིག་དང་། ཉགས་རང་ལ་མི་ལྷ་བ་དང་། དཔེ་བྲམ་པ་ནམས་ནི་ཕྱིར་ཚོལ་རང་ཉིད་
 ཀྱིས་ཁས་སྐྱབས་པས་དེའི་ངོར་སྐྱབ་མི་དགོས་སོ། །ཁྲུབ་པ་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་སྒྲོན་པ་དེས་པར་བྱེད་པ་
 ལྷ། རང་ལ་མི་ལྷ་བ་ལ་གཞན་ལ་ལྷ་བ་རང་གི་ངོ་པོས་མེད་པས་ཁྲུབ་ལུགས་ཁོ་རང་ལ་གྲགས་པའི་དཔེའི་
 ལྷ་དན་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་དེས་པར་བྱེད་པའོ། །གཏམ་ཚོགས་འདིའི་རྣམ་བཤགས་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་སྟེ་
 ཉགས་ཀྱང་དཀའ་བར་ཡོད་ལ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་ཞིབ་ཏུ་གསུངས་པ་ལྷ་སྤུ་རྗེས་འབྱུངས་སུས་ཀྱང་
 གསལ་བར་བཤད་པ་མི་སྤྱང་ངོ། །

བཞི་པ་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་བྱེད་པར་བཤད་པ་ནི། སེམས་ཙམ་པ་ལྷར་ཕྱི་དོན་མེད་པར་ཤེས་
 པ་བདེན་པ་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ན་དོན་ཤེས་གཉིས་ཀ་རིགས་པས་བཙའ་ནས་ཡོད་
 པར་འཛོག་མི་རྣམས་ཤིང་འཛིག་རྟེན་གྲགས་པའི་དབང་ལས་ནི་^{༥༢} ཤེས་པ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་དོན་ཡང་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། བཙའ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་ལས་སྤང་བོ་ལྷ་ཆར་ཡང་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྤོང་བར་གསུངས་པས་དོན་དམ་པར་མེད་མཉམ་དུ་གསུངས་ཤིང་། ཚོས་མདོན་པའི་
 མདོ་ལས་ནི་སྤང་བོ་ལྷ་ཆར་ཡང་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོན་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་མཉམ་དུ་
 གསུངས་པས་ན་དོན་དང་ཤེས་པ་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱེད་པར་འབྱེད་པ་ནི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་འདི་དག་
 བཤེག་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་སེམས་ཙམ་པས་རྒྱལ་ཆ་མེད་པས་དེ་བསགས་པའི་ཕྱི་དོན་འགོག་པའི་རིགས་པས་སྤྱོད་པས་
 ཀྱི་ཆ་མེད་ཀྱི་ཕྱི་དོན་མི་ལེགས་པར་འགྱུར་རམ་སྟུམ་ན། སྤྱོན་མེད་དེ། དེ་འདྲའི་སྤྱོད་པས་ཀྱི་ཆ་མེད་ཀྱི་ཕྱི་དོན་
 མི་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལེགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཕྱི་དོན་ལེགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་
 སྤྱད་ཅིག་ཆ་མེད་དང་དེ་འབྲུག་པའི་རྒྱ་ནག་ལེགས་ཀྱང་ཤེས་པ་ལེགས་མི་དགོས་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །
 སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ནི་ཕྱི་རོལ་ཆ་མེད་ལེགས་ན་སྤང་བ་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་དབང་ཤེས་ལེགས་ལ།
 དེ་ལྷར་ན་དབང་ཤེས་འབྲུལ་བས་དོན་འཛོག་མི་རྣམས་ཕྱི་དོན་ལེགས་སོ་སྟུམས་དུ་བསམ་པ་ཡིན་ནོ། །
 ལུགས་དམ་པ་འདི་ས་ནི་དབང་ཤེས་འབྲུལ་བས་གཞལ་བྱ་བདེན་པ་འཛོག་མི་རྣམས་བདེན་མོད་ཀྱང་
 གཞལ་བྱ་རྩལ་པ་འཛོག་པ་ལ་དེ་གོགས་སུ་འགྲོ་བས་དེ་ཉིད་དོན་ཡོད་པའི་སྐབས་བྱེད་ཡིན་གྱི་དོན་མེད་པའི་
 སྐབས་བྱེད་མིན་ནོ་སྟུམ་དུ་དགོངས་སོ། །

མདོ་ལས་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། ས་བརྩུ་པའི་མདོ་ལས། །ཁམས་
 གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ།^{༥༥} །ཞེས་པའི་མདོའི་ཙམ་རྣམས་ཕྱི་དོན་གཅོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཁམས་གསུམ་
 པོ་མཐའ་དག་ཀྱང་ལས་ཀྱིས་བྱས་པའ། ལས་ནི་སེམས་པ་དང་བསམས་པ་གཉིས་སུ་དེས་པས་ཁམས་
 གསུམ་སེམས་ཀྱིས་བྱས་པར་གྲུབ་པས། དེའི་ཕྱིར་སེམས་ལས་གཞན་པའི་དབང་ལྷན་ལ་སོགས་པ་འཛིག་
 རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཙམ་རྣམས་པ་ཡིན་ལོ། །ཡང་ལྟར་གསེགས་པའི་མདོ་ལས།
 ཕྱི་རོལ་སྤང་བ་ཡོད་མེད་དེ། །སེམས་ནི་སྤྲོ་ཚོགས་རྣམས་སུ་སྤང་། །ལུས་དང་ཡོངས་སྤོད་གནས་འདྲ་བ།
 སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ།^{༥༦} །ཞེས་གསུངས་པས་ནི་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་དེ་ལོ་
 བ་ཉིད་ལ་རིམ་གྱིས་གཞུགས་པའི་གདུལ་བྱའི་བསམས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་སྐྱེ་
 བཞིན་དུ་གསུང་དུ་མི་རུང་སྟེ། གོང་དུ་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བཙམ་ལྷན་
 འདས་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་། རི་ལྷར་འདུག་པ་ན་པ་ལ། །སྤྲོ་པས་སྤྲོ་རྣམས་གཏོང་བ་ལྟར། །སངས་རྒྱལ་དེ་
 བཞིན་སེམས་ཙམ་ལ། །སེམས་ཙམ་དུ་ཡང་རབ་ཏུ་གསུངས།^{༥༧} །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཞན་ཡང་འཇུག་པ་ཅུ་འགྲུལ་ལས། ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དབེར་
 རྗེ་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་དང་རྣུ་ཤད་འཛིག་སྤང་གི་དབང་ཤེས་དཔེར་བཞོད་པའི་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་
 དགག་པ་ན། དེ་དག་གི་ཚེ་ཕྱི་རོལ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་གྲང་པོ་ཆེ་དང་རྣུ་ཤད་སོགས་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་
 སྤང་བས་ལུལ་ཙན་གྱི་ཤེས་པ་ཡང་རྒྱུན་པ་ཡིན་གྱི་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པས། དོན་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་མ་གྲུབ་མཚུངས་པའི་རིགས་པས་དཔེ་མི་འཐད་པར་གསུངས་པ་ཡང་།^{༥༨} ཕྱི་དོན་མི་འཐད་པ་
 འགོག་པའི་རིགས་པ་སྟོབས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་ལོ།

ལྷ་པ་ཉན་རང་ལ་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བརྒྱབ་པ་ལ། ལུང་ནི། ས་བརྩུ་པའི་
 མདོ་ལས་ས་བརྩུན་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཚོས་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་
 ཉན་རང་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ལ་ས་དུག་པ་མན་ཆད་དུ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་མི་རུས་པར་གསུངས་པའོ།^{༥༩} །
 རིགས་པ་ལ་འཇུག་འགྲུལ་ལས་གསུམ་བཤད་པའི་དང་པོ་ནི།^{༦༠} ཉན་རང་ལ་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་ལྷ་མོ་
 རྟོགས་པ་མེད་ན་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་དྲང་སྲོང་
 རྣམས་ལྟར་ཉན་རང་དེ་དག་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་
 ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་རུས་པར་ཐལ་བ་དང་། རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི། ཉན་རང་དག་
 བཙམ་པ་དག་གི་ས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅུ་བ་བདེན་འཛིན་དང་འཛིན་སྤངས་དངོས་སུ་འགལ་

བའི་ལམ་རྒྱུད་ལ་མ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་རྩོམ་པའི་དྲང་སྲོང་བཞིན་དུ་ཁམས་གསུམ་ན་སྤོད་པའི་ཕྱ་
 རྒྱས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་མ་སྤངས་པར་ཐལ་བའོ། །རིགས་པ་གསུམ་པ་ནི། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་
 ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་མ་རྟོགས་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤང་པོ་ལ་བདེན་པར་དམིགས་པས་སློ་སྤྱིན་
 ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པ་རྟོགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ།
 དཔལ་གང་ཟག་ཏུ་འདོགས་པའི་གཞི་སྤང་པོ་ལ་བདེན་པར་དམིགས་པའི་ཡུལ་སྤྱན་སྤང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
 ཞེས་པ་སྟེ། འདིས་གང་གས་གཞི་སྤང་པོ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་སྤྱན་མ་སྤང་བར་བདགས་ཚོས་
 གང་ཟག་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡང་སྤྱན་མ་སྤྱིན་པར་བསྟན་ཏེ། རིག་ཚེན་འཕྲེང་བ་ལས། ཇི་
 སྤོད་སྤང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ།^{ལྟེན་པོ།} ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པར་བཞེད་དོ། །འདི་དག་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་
 ཤེས་པར་བྱའོ།།

དུག་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་སུ་འཛོག་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་
 བརྒྱུད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་མེད་རྒྱུའི་བདག་
 རོས་བརྩུང་པའི་ཚོ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་^{ལྟེན་པོ།} དཔལ་ལྟན་རྒྱ་བས་ཀྱང་བཞེད་དེ། དེ་ཡང་
 བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པ་འཕྲེང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པ་ཡང་གང་ཟག་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ལ་བྱ་དགོས་པས་བདག་
 མེད་གཉིས་ལ་སྤང་བས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་བཞེད་དེ། རྒྱ་མཚན་སྤང་བཤད་ཟེལ་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པ་རྟོགས་པ་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་ཡང་དེས་པར་རྟོགས་
 དགོས་སོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ལྟར་ན་ཚོས་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཉོན་མོངས་སུ་དེས་པར་འདོད་དགོས་སོ།།
 ཚོས་དང་གང་ཟག་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གཉིས་ཀ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་
 པ་དང་། དེ་དག་བཅོམ་གཉིས་དང་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་གསུམ་གྱིས་སྤང་བར་
 འཇུག་འགྲེལ་དང་བཞི་བརྒྱུ་བའི་འགྲེལ་པ་གཉིས་ཀ་ལས་བཤད་དོ།།

རྒྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི། གང་ཟག་དང་ཚོས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པས་དེ་
 གཉིས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཞེགས་པའི་ཚོ་དེ་གཉིས་རང་མཚན་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཞེན་
 ཡུལ་ལ་འགྲུལ་བའི་བདེན་འཛིན་དུ་འགྲུབ། དེ་གྲུབ་ན་གང་ཟག་དང་ཚོས་གཉིས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་
 བདག་འཛིན་གཉིས་སུ་འགྲུབ། དེ་གྲུབ་ན་བདེན་འཛིན་དེ་དེ་ཞོན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རིག་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་འགྲུབ་པས་མ་རིག་པར་འགྲུབ་ཅིང་། དེ་མ་ཟད་བར་དུ་འཛིན་ལྟ་ཡང་མི་

འཛིན་པར་བརྒྱབ་ལུས་པས་དེ་གཉིས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་
 ལེགས་བཤད་ལ་བརྟེན་ནས་ཐལ་ལྷུང་པའི་ལུགས་ལ་ཚོས་གྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་
 པ་ཡིན་པ་ཙམ་ཤེས་མཁན་མངས་བར་འདུག་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་བརྒྱབ་ལུགས་རྗེའི་དགོངས་པ་ལྟར་
 འཆད་ཤེས་མཁན་དགོན་པར་སྣང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡང་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་
 ཀྱང་ཉོན་མོངས་རགས་པར་མི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནས་བཤད་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་རགས་པ་
 དེ་དག་མངོན་གྱུར་མགོ་གཞོན་ལུས་ལ། དེའི་ཚེ་ཡང་བདེན་འཛིན་ལྷ་མོས་དངས་པའི་ཆགས་སོགས་མངོན་
 གྱུར་གྱང་མགོ་གཞོན་མི་ལུས་པ་སོགས་དབྱུང་རྒྱུའི་དཀའ་གནས་མང་དུ་འདུག་གོ། །ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་
 མ་རིག་པ་དང་འཛིག་ལྟ་མཐར་ལྟ་ལ་ཡང་ཀུན་བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དོ། །

དཀི་འདི་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་པའི་ལུགས་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ལ་
 བཞེད་ཅིང་། དེ་ལ་ཡང་ཉོན་མོངས་གྱི་ས་བོན་ལ་བག་ཆགས་སུ་བཞག་པ་ཅིག་དང་ཉོན་མོངས་གྱི་ས་བོན་
 མིན་པའི་བག་ཆགས་གཉིས་ལས་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འཛོག་རྒྱ་ནི་ཕྱི་མ་སྟེ། དག་བཙམ་གཉིས་དང་དག་ས་ལ་
 གནས་པའི་མེས་སྐད་པའི་ཉོན་མོངས་གྱི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཟད་པས་བདེན་འཛིན་མི་སྐྱེ་ཡང་དེའི་བག་
 ཆགས་གྱིས་བསྐྱད་པས་སྣང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་སྐོར་སྐྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ནི་
 ཤེས་སྒྲིབ་གྱི་གཙོ་བོ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་གཉིས་སྣང་འཇུག་པའི་ཆ་རྣམས་ཀྱང་དེར་བརྟུབ་ཡིན་ནོ། །རྗེའི་
 གསུང་རྒྱལ་ཟེན་འདི་ཙམ་ལ་རྗེས་འབྲངས་མཁས་པ་པལ་མོ་ཆེ་མཐུན་ཞིང་། རྒྱུད་བྱ་མའི་དར་འཇིག་ལས་
 ཤེས་སྒྲིབ་ཀུན་བཏགས་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་བཤད་པ་ཞིག་མཛད་མོད་ཀྱང་།^{༥༡} ཤེས་སྒྲིབ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་གྱིས་
 ལྷུབ་པ་ལུང་རིགས་དུ་མས་གྲུབ་པས་གསུང་དེ་རྒྱ་རི་བཞིན་དུ་ཁས་མི་ལེན་པར་སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ་རྗེས་
 འབྲངས་དང་བཙམ་པས་བཞེད་པ་ལྟར་ལེགས་སོ།^{༥༢} །ཕྱིས་གྱི་རིགས་པ་སྐྱུ་བ་བྱུ་འི་མཚན་ཅན་གྱིས།
 ཤེས་སྒྲིབ་ཀུན་བཏགས་ཡོད་པ་དང་འཇིག་ཆེན་གྱི་གཉིས་སྣང་འཇུག་པའི་ཆ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་འཇུག་
 པ་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འཇུག་པའི་ཤེས་ཡོད་པས་ཤེས་སྒྲིབ་དང་ཤེས་པའི་གཞི་མཐུན་
 ཡོད་པ་རྗེའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། སྟོང་ཐུན་ལས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀུན་བཏགས་མེད་པར་བཤད་པ་བག་ཆགས་
 གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ཞོན་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་སྐྱོ་མོད་ཀྱང་འཐད་པར་མ་མཚོང་ངོ་།^{༥༣} །མདོ་དགོངས་འགྲེལ་
 ལས་ས་བརྩ་མེ་འའི་རོ་རྣལ་གྱི་སྤངས་བྱ་ཀུན་དུ་མོངས་པ་མེ་ཡོད་པར་གསུང་མོད་ཀྱང་དེ་ནས་བཤད་པའི་
 སྤངས་གཉེན་གྱི་རྣམ་བཞག་རྣམས་སྐབས་འདིར་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞེད་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་མེད་དོ། །

རྒྱབས་འགྲོ་བདུན་ཏུ་པ་ལས། མི་ཤེས་ཉོན་མོངས་མིན་སྤངས་ཕྱིར་།^{༥༤} །ཞེས་དང་། མ་རིག་

ཉོན་མོངས་མེད་ཡོད་པས།²⁶⁷ །ཞེས་པ་དང་། །འཇུག་འགྲེལ་ལས། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་
 པ་²⁶⁸ །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཡོད་པ་འབྲེན་ཚུགས་སུ་པར་ཆེན་
 བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་དང་མཁའ་སྤྲེལ་བཞུག་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱེད་པ་ཞེས་པའི་དོན་རྗེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་
 ཡང་ཤེས་སྒྲིབ་གི་མ་རིག་པའི་འབྲུག་ལོན་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མཛད་པ་རྣམས་སུ་གཉིས་སྤྱད་འབྲུག་
 བའི་བཀའ་ཚགས་ལ་འབྲུག་ལོན་མཛད་པ་མ་གཏོགས་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ལ་འབྲུག་ལོན་མཛད་
 པ་མི་སྤྱད་པོ། །མཁའ་སྤྲེལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། རིགས་པའི་དབང་ལྷགས་མེ་རྗེ་བཙུན་ཚོས་གི་
 རྒྱལ་མཚན་པ་ཡབ་སྲས། མཁྱེན་པ་བཀའ་ཚུལ་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱེད་དགའ་བའི་སློབ་གྲོགས། རྗེ་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པ་དགོ་འདུན་རྒྱ་མཚོ། པར་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་སོགས་མཁའ་སྤྲེལ་ལ་ལོ་མེས་ཤེས་པར་
 གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་མེད་པར་བཞེད་ཅིང་། རྗེ་སློབ་པའི་བཤད་རྒྱུད་དང་རྒྱབ་རྒྱུད་གཉིས་ཀའི་བརྟན་པའི་
 བདག་པོར་གྱུར་པ་པར་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སློབ་ཐབས་ཚོས་གི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཀྱང་། ཤེས་པ་གཅིག་
 གིས་བདེན་གཉིས་གཅིག་ཅར་དུ། །མདོན་སྲུང་གཟིགས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་པ་ལ། །མ་རིག་ཅེས་བཏགས་
 ཤེས་པ་དངོས་མིན་པས། །དེ་ལ་འགལ་བ་ཚུལ་ཡོད་མ་ཡིན།²⁶⁹ །ཞེས་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་
 པ་རྣམས་རྗེའི་གསུང་ལ་ལོ་མེས་དང་མཐུན་ཚབ་ཆེ་བར་འདུག་པས་ད་དུང་སློབ་གྲོགས་དང་ལྟན་པ་རྣམས་གིས་
 ཞེབ་དུ་དབྱེད་པར་བྱུང་།

བདུན་པ་ཞེག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་བཞེད་རྒྱལ་ལྷན་མོངས་མ་ཡིན་པ་ནི། བྱེ་སྤྱོད་རྣམས་གི་འདོད་
 རྒྱལ་སོགས་སྤྱད་བཤད་ཟིན་ཅིང་། མདོ་སེམས་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་གིས་ནི་ལྷ་གྲུ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་གཅིག་
 ཞེག་པ་ན་ལྷ་གྲུ་ཆ་ཤས་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་ལོག་ལ་དེ་ལས་གཞན་བུས་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་
 གཞན་གང་ཡང་མ་སྟོབ་པས་ཞེག་པ་དེ་དངོས་པོ་གཏན་མིན་པར་འདོད་དེ། རྩོན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་མཆེད་
 རེ་རེ་བའི་དངོས་པོ་དང་ཆ་ཤས་ཚོགས་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་དེའི་མཚན་གཞིར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སྤྱོད་
 རྟེ། བཏགས་དོན་བཅུ་ལ་ནས་འཛོག་དགོས་པའི་གནད་གིས་ཡིན་ལོ། །ལྷགས་འདིས་ནི་དེ་ལྟར་བཅུ་ལ་ནས་
 མ་བཞག་གྱང་ཞེག་པ་དངོས་པོར་ཁས་སྲུང་དུ་རུང་བས་ཞེག་པ་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །

དེ་ལ་ཡང་ལུང་ནི་ས་བརྩུ་བ་ལས། སྤྱི་བའི་རྒྱུན་གྱིས་རྟེན་ཞེས་སེམས་ཅན་གྱི་བ་རྒྱུན་གྱིས་
 བསྐྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།²⁷⁰ ཤི་བ་ནི་གང་གི་བའི་སེམས་ཅན་དེ་ཞེག་པ་ལ་གཞག་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་ལོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འཆི་བ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་ཏེ། འདུ་བྱེད་འཛིག་པར་ཡང་བྱེད་
 པ་དང་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྱེད་པའོ།²⁷¹ །ཞེས་ནི་བ་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་དང་གི་

བས་མ་རིག་པ་བསྐྱེད་པར་ཡང་གསུངས་པས་གང་རང་ཉིད་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་དང་རང་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་
བསྐྱེད་ནུས་པ་དེ་ནི་དངོས་པོར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་རྒྱལ་གྱི་ཞིག་པ་ཡིན་ཡང་རྒྱན་ཅིག་མ་དང་
པོ་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པ་ལ་ཡང་འདྲའོ།།

རིགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་སྐྱེས་པ་དང་གི་བ་གཉིས་དང་རྒྱན་ཅིག་མ་གཉིས་པར་མི་རྒྱུད་པ་དང་
རྒྱན་ཅིག་མ་གཉིས་པར་མ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལ་དངོས་པོར་འཛོག་མི་འཛོག་དང་རྒྱལ་ལ་ལྷོས་མི་ལྷོས་ཀྱང་ནས་
མཚུངས་པར་བསྐྱབ་པ་འོ། །ལྷགས་འདིས་ཞིག་པ་ཡང་འདིག་པར་བཞེད་ལ་གཞན་དག་གིས་ཞིག་འདིག་
འགལ་བར་འདོད་དོ། །རིགས་པ་དུག་རྩ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་མར་དང་སྤྱིང་པོ་ཟད་པ་མར་མེ་གི་བའི་རྒྱར་
བཤད་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ནི་རྒྱལ་གྱི་ཞིག་པ་དངོས་པོར་བསྐྱབས་པའི་རྒྱལ་ཡིན་ནོ།^{ལྟ་བུ་} །རྒྱན་ཅིག་དང་པོ་དུས་
གཉིས་པར་ཞིག་པ་ནི་དངོས་པོ་དགག་བྱ་བ་ཅད་ནས་རྟོགས་དགོས་པས་དགག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཞིག་རྒྱ་
དེ་བཅད་པ་ཙམ་མ་ཡིན་གྱི་བཅད་པའི་དངོས་པོ་ཅིག་འབངས་པས་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་ནོ། །བྱེ་བྲག་སྐྱབ་པ་
དང་འདི་གཉིས་དུས་གསུམ་དངོས་པོར་འདོད་པ་ཙམ་དུ་མཚུངས་ཀྱང་འདོད་རྒྱལ་གིན་ཏུ་མི་མཚུངས་ཏེ།
ལྷགས་འདིས་རྣམས་ཡོད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་བཞེད་པ་དང་རྒྱ་གྲུའི་ཞིག་པ་ཡང་ཞིག་རྒྱའི་དངོས་པོ་ལ་
བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་དངོས་པོར་འདོད་གྱི། ཞིག་རྒྱའི་དངོས་པོ་དང་དེ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་
དངོས་པོ་གང་ཡང་རྒྱ་གྲུ་ཞིག་པའི་མཚན་གཞིར་རིགས་པས་བཙལ་ནས་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་
དངོས་པོར་འདོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་གྱང་གིན་ཏུ་རྟོགས་དགའ་བའི་གནས་སུ་མོ་ཡིན་པར་
གསུངས་པས་ཞིབ་ཏུ་གཞུང་ཚེན་མོ་རྣམས་ལས་གིས་དགོས་སོ།།

བརྒྱན་པ་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལྷག་བྱེད་རྒྱལ་ལྷན་མོངས་མ་ཡིན་པ་ནི། ལྷ་གྲུ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན་
རྒྱ་རྒྱེན་ལས་སྐྱེས་ཟེན་པའི་རྒྱ་གྲུ་རང་གི་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པ་ནི་རྒྱ་གྲུ་འདས་པའི་དུས་དང་། ལྷ་གྲུ་སྐྱེད་
བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་དགུན་དུས་གྱི་ཞིང་ལྟ་བུ་ལུལ་དུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་རྒྱེན་མ་ཚང་བའི་དབང་གིས་རེ་ཞིག་
མ་སྐྱེས་པ་ན་རྒྱ་གྲུ་མ་འོངས་པའི་དུས་སོ། །རྒྱ་གྲུ་རང་ཉིད་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་ནི་རྒྱ་གྲུ་དུར་བའི་
དུས་སོ། །དེས་ན་འདས་པ་ལ་དུར་བ་ལས་ལོག་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་པར་བྱུང་ཟེན་ཞིག་པའི་ཆ་ཞིག་
དགོས་པས་གཞུང་ཚེན་མོ་རྣམས་ལས་བྱུང་ལ་འགགས་པ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །དེའི་རྒྱང་ལ་ཞེས་པ་ནི་
གང་འདས་རྒྱའི་རྒྱ་གྲུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལོ། །མ་འོངས་པ་ཡང་མ་སྐྱེད་ལྷགས་ཀྱང་པར་བ་ཞིག་ལ་དགོངས་ནས་རྒྱ་
ཡོད་ཀྱང་མ་བྱུང་བ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་དག་ནི་མདོ་སྡེ་ལ་ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་འདྲའོ། །འོན་ཀྱང་རང་
རྒྱ་དཔ་མན་ཆད་གྱིས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་དངོས་མེད་དུ་འདོད་ཅིང་དེ་ཡང་མེད་དགག་ཏུ་

འདོད་དོ། ། ཐལ་འགྲུར་པའི་ལུགས་ལ་དུས་གསུམ་ཀ་དངོས་པོར་བཞེད་ཅིང་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་
 གཉེས་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་བཞེད་དེ། ལྷ་གྲུ་ཞིག་པའི་སྐྱེས་ལྷ་གྲུ་མ་ཞིག་པ་གཙོད་པ་དང་ལྷ་གྲུ་ཞིག་པ་ལྷ་གྲུ་ལ་
 བརྟེན་ནས་འབྲུང་བ་འཕེན་པ་གཉེས་ཀ་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་གྲུ་མ་འོངས་པའི་སྐྱེས་ལྷ་གྲུ་སྐྱེད་པ་གཙོད་པ་དང་
 ལྷ་གྲུ་མ་འོངས་པ་ཉིད་ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་མ་ཚང་བའི་དངོས་པོར་འཕེན་པ་གཉེས་ཀ་བྱེད་པའོ། །

ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་ལ་དུས་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། འདས་པ་དང་མ་འོངས་
 པ་གཉེས་རང་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་ནས་འཛོལ་དགོས་པས་ལལ་ལ་
 དང་། ད་ལྟ་བཞི་རང་ཉིད་ད་ལྟ་བར་འཛོལ་པ་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་ཞིག་མ་ཞིག་དང་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་ཀྱི་སྐོ་ནས་
 གཞག་མི་དགོས་པས་གཙོ་བོ་ཡིན་ལོ། ། ལྷ་གྲུའི་ཞིག་པ་འདས་པར་འཛོལ་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཡང་རང་དུས་
 ལྷ་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པའི་ཕྱིར་ད་ལྟ་རབ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ལྷ་གྲུ་ཞིག་པ་དེ་ཉིད་རང་དུས་ན་
 རང་ཉིད་ཞིག་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་ལྷ་གྲུ་ཞིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་གྲུ་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་ཡང་རང་དུས་ན་རང་
 ཉིད་ཞིག་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་ལྷ་གྲུ་ཞིག་པ་སྐྱེད་ཅིག་དང་པོ་ཞིག་པ་ཡིན་པས་སྐྱིར་ཞིག་པར་གཞག་དགོས་པས་
 ད་ལྟ་བམ་ཡིན་གྱི་འདས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར་འདས་པའི་རིགས་འདྲ་ཇི་སྟེད་ཅིག་བྱུང་ཡང་དངོས་པོ་
 གཞན་ཞིག་ཞིག་པའི་སྐོ་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་གཞག་དགོས་ལ་མ་འོངས་པའི་རིགས་འདྲ་ཇི་སྟེད་ཅིག་བྱུང་ཡང་
 དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་མ་སྐྱེས་པའི་སྐོ་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་གཞག་དགོས་སོ། ། ད་ལྟ་རབ་ཞི་དེ་ལྟར་མི་དགོས་
 པར་རང་ཉིད་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པའི་ལྷ་གྲུ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དུས་གསུམ་པོ་འགལ་བ་ཡིན་ལོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་
 དུས་གསུམ་པའི་ཚུན་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། གཞན་གཉེས་ལྟོས་ཚུལ་གོ་སྐྱེ་ལ་ད་ལྟ་བམ་ཡང་
 སྐྱེས་ལ་ཞེས་པའི་ཆེག་གིས་མ་འོངས་པ་གཙོད་པ་དང་མ་འགགས་པ་ཞེས་པས་འདས་པ་གཙོད་པ་ལ་ལྟོས་
 དགོས་པའི་ཕྱིར།

མཚན་ཉིད་ནི་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་སྐྱེས་ཟེན་ཞིག་པའི་ཆ་འདས་པའི་མཚན་ཉིད། དངོས་པོ་
 གཞན་ཞིག་རང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུན་མ་ཚང་བས་མ་སྐྱེས་པ་དེ་མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད། དངོས་
 པོ་གཞན་ཞིག་པ་དང་མ་འོངས་པའི་ཆ་གང་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་དེ་ད་ལྟར་བའི་མཚན་
 ཉིད་ཅིས་འཛོགས་པའམ། ཡང་ན་སྐྱོང་སྐྱོང་ལས་འབྲུང་བ་ལྟར་པའགག་པས་ཆོག་གོ། ། ལྷ་གྲུའི་དུས་སུ་འདས་
 པ་དང་ལྷ་གྲུའི་འདས་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་གཤམ་དགོས་ཏེ། གྲགས་ཆེ་བ་དང་གཞན་དུ་གཤམ་པར་བྱའོ། །

གཉེས་པ་ཁྱད་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་མཐར་གཏུགས་པ་རང་མཚན་འགོག་ལུགས་ལ།
 འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་ལས་རིགས་པ་བཞི་བཤད་པའི་དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་

གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་ན་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚེ་
 ཡེ་ཤེས་དེས་དེ་དག་དམིགས་དགོས་པ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དེ་མེད་པར་འཇུག་རྟོག་པར། །དེ་ལྟར་
 དངོས་པོ་རྣམས་ཡོད་པ་ཕྱིས་མེད་པ་ནི་དེ་ཞིག་པ་ཡིན་པ་དེའི་འདྲིམ་རྒྱ་ཡང་ཡེ་ཤེས་དེས་བྱས་པར་འདོད་
 དགོས་པས་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་དངོས་པོའི་འདྲིམ་རྒྱར་ཐལ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བྱས་པའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་ལ་རིགས་པས་དབྱེད་པའི་ཚེ་
 ས་ལྷུག་རང་བཞིན་ཀྱིས་གཅིག་གམ་ཐ་དང་གང་རུང་གིས་སྐྱེ་བ་རིགས་པས་བཅའ་ནས་རྟེན་དགོས་ཏེ།
 གཞན་རྟེན་ཐ་སྙད་ཅམ་རྟེན་འཇུག་གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། ཐ་
 སྙད་བདེན་པ་རིགས་པས་དབྱེད་བཞེད་རྟེན་ཐལ་བ་འཕེལ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཐ་
 སྙད་རྟེན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་འགོག་གི་རིགས་པས་མི་ཞེགས་ན་དོན་དམ་རྟེན་
 གྲུབ་པ་ཡང་མི་ཞེགས་པར་འཇུག་ཏེ། རང་མཚན་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 རིགས་པ་འདི་གསུམ་ཀ་ལ་རང་རྒྱུད་པས་ལན་འདེབས་རྒྱལ་དང་། དེ་ལྟར་ལང་རང་རྒྱུད་པས་སྐྱུས་པའི་
 ལན་དེས་སྐྱོན་སྦྲང་མི་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་དགོས་སོ། །བཞི་པ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 ཡོད་ན་འོད་སྲུང་གིས་ལྷས་པ་ལ་སོགས་པ་མདོ་རྟེན་མ་ལས་ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་ཀྱིས་རྟོངས་པར་གསུངས་
 པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བའོ། །འདི་ཡང་མདོ་དེ་དག་གིས་སེམས་ཅམ་པ་དང་རང་རྒྱུད་པ་དག་གིས་བཀའ་
 བའི་ལྟ་བུ་རྣམས་ལྟ་བུ་མཐར་སྲུག་མ་ཡིན་པར་གསུངས་ལུགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་རྣམས་ཞིབ་རྟེན་ཤེས་དགོས་པ་
 ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་མདོའི་དྲང་པོས་འབྲེད་རྒྱལ་ནི། ལམོར་ལོ་དང་པོར་གང་ཟག་ལ་
 བདག་མེད་ལུགས་རགས་པ་བཤད་ནས་སྤ་མོ་མ་བཤད་པ་དང་སྤར་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པར་གསུངས་པ་རྣམས་དྲང་དོན་ཡིན་ཏེ། དགོངས་གཞི་ཐ་སྙད་རྟེན་ཡོད་པ་ཅམ་ལ་དགོངས་ནས་དགོས་པ་
 བདག་མེད་སྤ་མོ་བསྟན་ན་ཆད་ལྟ་སྐྱེ་བས་རེ་ཞིག་སྟོད་རྟེན་མི་རུང་བའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་རིམས་ཀྱིས་རྒྱུད་
 རྒྱུངས་ནས་གཞུག་པའི་ཕྱིར་རྟེན་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་ནི་རང་མཚན་ཀྱིས་ཡོད་
 པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམོར་ལོ་བར་བའི་གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ནས་ཐ་སྙད་ཅམ་རྟེན་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི་པོས་པའི་དོན་མཐར་སྲུག་པ་ཡིན་ཏེ།
 རྟོང་པ་རྟེན་འཇུག་པའི་དོན་རྟེན་རྟོགས་བྱས་པའི་ཐེག་པ་ཚེན་པོའི་རིགས་ཅན་གྱི་གདུལ་བྱ་དབང་རྣམས་ལ་
 གསུངས་པའོ། །དེ་ལ་ཡང་རང་རྒྱུད་པ་ལུགས་གཉིས་དང་མི་འདྲ་བར་ལུགས་དམ་པ་འདི་པས་ལམོར་ལོ་

བར་བའི་ནང་ཚན་གྱི་ཡུམ་འབྲུམ་པ་ལྟ་བུ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་སྦྲུང་བ་རྣམས་སུ་མ་
 ཟུང་གེས་རབ་སྒྲིང་པོ་ལྟ་བུ་དོན་དམ་གྱི་ཐ་སྙད་དངོས་སུ་མ་སྦྲུང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྲོང་བ་སྟེ་རང་མཚན་
 གྱིས་སྦྲོང་བའི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་སྦྲུང་བ་དང་། དེ་ཙམ་ཡང་མ་སྦྲུང་བར་སྦྱིར་སྦྱོལ་བ་མེད་འགགས་པ་མེད་
 ཅེས་པ་ལྟ་བུས་ཟབ་མོ་སྦྲོང་བ་ཉིད་བསྟན་པའི་མདོ་མཐའ་དག་དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་འདྲ་བར་བཞེད་
 དེ། བརྗོད་བྱ་རིགས་མཐུན་པའི་མདོ་སྟེ་གཅིག་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྲུང་བྱིན་དེ་དང་བརྗོད་བྱ་མཐུན་
 པའི་མདོ་སྟེ་གཞན་ལ་ཡང་དོན་གྱིས་སྦྲུང་བ་ཡིན་པའི་སྦྱིར། དཔེར་ན་ད་ལྟར་གྱི་ཚུམ་པ་པོ་གཅིག་གིས་
 བརྒྱམས་པའི་བསྟན་བཅོས་བརྗོད་བྱ་མཐུན་པ་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་དེ་མ་བྱུང་བའི་སར་ཡང་འབྱེད་
 དགོས་པ་དང་འདྲའོ། །འཁོར་ལོ་ཐ་མར་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་དང་མེད་
 པའི་ཁྱད་པར་གསུངས་པ་མི་དྲང་བའི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང་དགོངས་གཞི་མི་དོ་བོ་ཉིད་དང་པོ་གཉིས་དང་ཕྱི་མ་
 ལ་སེམས་ཙམ་པས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མིང་བརྟམ་བཞག་མ་བཞག་གི་ཁྱད་པར་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་ལ་
 དགོངས་པའོ། །དགོས་པ་མི་གཏུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་ཡང་རེ་ཞིག་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་སྟེང་གི་
 སྦྲོང་བ་དང་རྟེན་འབྲེལ་དོན་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་མི་ལུས་པ་ལ་སྦྲོན་དུ་རགས་པའི་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་བསྟན་
 ཏེ་རྒྱད་སྦྲུངས་ནས་ཕྱིས་སྤྲུའི་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་ལ་གཞུག་པའི་སྦྱིར་ཡིན་འོ། །སྦྱེ་བཞིན་པ་ལ་གཞོད་
 བྱེད་མི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་མཚན་གྱིས་སྤྱུའི་བས་སྦྲོང་བའི་སྦྱོགས་ལ་རིགས་པའི་གཞོད་པ་རྩུང་ཟུང་གྲང་
 མེད་ཅིང་རང་མཚན་གྱིས་སྤྱུའི་བས་འདོད་པའི་སྦྱོགས་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་གཞུག་ཏུ་མི་རུང་བར་སྦྲོན་
 པའི་རིགས་པ་རྣམས་སོ། །

དེ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ནས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དྲང་ངེས་འདོག་ཚུལ་ཡིན་གྱི་སྦྱིར་
 འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་ཚད་དྲང་དོན་དུ་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་ལོ་དང་པོར་གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་རང་
 བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་དེས་དོན་ཡིན་པའི་སྦྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རྣམ་རིག་པས་དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་
 ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་མེད་གྱི་ཁྱད་པར་བྱེ་ནས་བཀའ་བ་དེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོའི་དོན་ཡིན་
 གྲང་གསུངས་པ་པོ་སྦྲོན་པའི་དགོངས་པ་མིན་ལ། མདོའི་དོན་ཡིན་པ་ཡང་གཏུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་
 གིས་བརྗོད་བྱ་དེ་ལྟ་བུ་སྦྲོན་པ་ཡིན་པས་ན་དེ་བཀག་པས་མདོའི་དོན་བཀག་པར་ཡང་མི་འཇུག་པ་ལ།
 ལུགས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་གསུངས་པས་གསུང་པ་པོ་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་པར་ཡང་མི་འཇུག་རོ། །འདི་ལ་
 གལ་མོ་ཆེ་དག་གསུངས་པ་པོ་སྦྲོན་པ་དང་མདོའི་དགོངས་པ་ཡིན་གྲང་དེ་གཉིས་གྱི་མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་
 པ་མིན་ཞེས་ཟེར་མོད་གྲང་ལེགས་བཤད་སྦྱིང་པོའི་སྦྱས་ཟེན་ལྟར་གསུང་པ་པོའི་དགོངས་པ་མིན་གྲང་

གསུང་རབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡིན་ལོ་ཞེས་སྐྱེས་ན་དོན་དང་མཐུན་ཞིང་ཚོག་ལ་ཡང་འགྲིགས་པར་འགྱུར་
 ཏེ། གཞན་དབང་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལུལ་དུས་གྲུབ་པའི་མཐའ་འགར་ཡང་འཛོག་མི་རུས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་ཏེ་ལེགས་བཤད་སྟེང་པོ་ལས། རེ་ཞིག་ཟབ་མོའི་དོན་རྗོད་གསུང་པར་སྟོན་པའི་སྟོང་དུ་མི་
 རུང་བའི་གདུལ་བྱའི་སློབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་ལ།^{༡༡༩} ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་
 དངས་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། དེ་ནི་དེའི་སློབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རང་མཚན་ཀྱིས་ཡོད་པར་སྟོན་པ་མདོ་དེའི་དོན་ཡིན་
 པར་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐལ་འགྲུང་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ནི་ཇི་
 ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་ཚོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་པ་འདི་གཞན་དབང་དང་། དེ་ཉིད་ལུལ་གྱི་གནས་ལུགས་སམ་
 གཤེས་ལུགས་སུ་སློབ་བཏགས་པའི་ཆ་ཀུན་བཏགས་དང་། དེ་ལྟར་སློབ་བཏགས་པས་སྟོངས་པའི་ཆ་ཡོངས་
 གྲུབ་ཏུ་འཛོག་པ་ཡིན་ལོ།།

ལམ་བཤོད་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་ལམ་གྱི་བྱུང་པར་ནི། ལུགས་འདི་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་སོ་སོར་འཛོག་པ་དང་།
 ཉན་རང་གི་ལམ་ལ་ཡང་ལུགས་པ་དང་གནས་པའི་སྐྱེས་སུ་ཚེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་པ་དང་། རང་
 རྒྱལ་ལ་ཚོགས་སྟོན་གཉིས་དང་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་གྲུང་བྱེད་དོ། །ཉན་རང་གཉིས་ཀྱི་
 བཤོད་བྱེད་ལམ་ལ་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ལས་ཤེས་རབ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཚོས་
 ཀྱི་བདག་མེད་སྤོམ་གཉིས་ཀ་རྟོགས་དགོས་ཀྱི། རང་སྐྱེ་བུའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱིས་སྟོངས་པའི་བདག་མེད་ཙམ་
 རྟོགས་པས་ཐེག་པ་གསུམ་གང་གི་ཡང་འཕགས་ལམ་འཐོབ་མི་རུས་པར་བཞེད་དོ། །དེར་མ་ཟད་གསུང་
 འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོངས་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཙམ་དང་། སློབ་གཞོན་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་
 བཞག་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་ལུལ་རང་གི་སྟོན་ལུགས་ཀྱི་དོས་ནས་གྲུབ་པས་སྟོང་བའི་བདག་མེད་ཙམ་ལ་ཇི་
 ཙམ་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་མཚན་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོངས་པའི་བདག་མེད་སྤོམ་རྟོགས་
 བ་འཕགས་ལམ་འཐོབ་པར་མི་རུས་སོ།།

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཉན་རང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་ཡང་སྟོང་བར་འགྱུར་ཏེ། སློབ་
 ལུལ་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་ཇི་ལྟར་བཞེན་དུ་ལུགས་པའི་ལམ་གོམས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ལས་ཕྱིན་ཅི་
 ལོགས་པོན་དང་བཅས་པ་དུངས་ནས་འབྱེན་པར་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། བདེན་འཛིན་ས་
 པོན་དང་བཅས་པ་སྣངས་ཀྱང་ཉོན་སྐྱིབ་སྣངས་པར་ཟད་ཀྱི་ཤེས་སྐྱིབ་སྣངས་པ་མ་ཡིན་ལ། གཉིས་སྣང་
 འགྲུལ་བའི་བག་ཆགས་ནི་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བུ་ཙམ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལོན་སྟོང་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་ལ་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་བསྐྱོམ་མི་བསྐྱོམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ཡོད་དེ། ཐེག་དམན་
 པས་ནི་རིགས་པ་མདོར་བསྐྱས་པ་གཅིག་གིས་དེ་ལོ་ནི་ཉིད་ཚད་མས་ལྷན་པ་ནི་དེ་ནས་རིགས་པའི་སྐྱོ་མི་འདྲ་
 བ་དུ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་རྣམ་པ་དུ་མར་དཔྱོད་པས་དེ་ལོ་ནི་དེ་ལ་སྐྱོ་གྲོས་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་
 བར་མི་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་མདོར་བསྐྱས་པ་དེ་ལོ་ནི་དེ་བདག་མེད་པ་གཉིས་གྱི་དོན་ལ་འཛོགས་པར་བྱེད་དོ།།
 ཐེག་ཆེན་པས་གཞི་རེ་རེ་སྟེང་དུ་ཡང་རིགས་པ་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་མེད་རེས་པར་བྱེད་
 པ་དང་། གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཡང་རིགས་པ་མི་འདྲ་བའི་སྐྱོ་དུ་མས་དེ་ལོ་ནི་དེ་ལ་སྐྱོ་གིན་ཏུ་རྒྱས་པར་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཐབས་གྱི་ཆ་ལ་ནི་ཐེག་པ་དམན་པ་རྣམས་གྱིས་རང་དོན་འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ལྷག་པ་རྒྱུ་ལ་སྐྱིམས་
 གྱི་བསྐྱབ་པ་གིན་ཏུ་བརྟན་པར་བྱེད་ཅིང་འཕམ་པ་མེད་པར་^{༡༢༤} བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོག་བཞིན་ཏུ་གཅིས་པར་བྱེད་
 པ། གིན་ཏུ་སྐྱབས་པ་དུ་མས་བསྐྱབས་པའི་ཉིང་རེ་འཛོན་གྱི་ཁྱད་པར་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པ་དུ་མ་ལ་ཡང་གོ་མས་པར་བྱེད་པ་དང་། བདེན་པ་བཞིའི་ཁྱད་ཚོས་རྣམས་དང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
 བར་འབྱུང་བ་བརྟུ་གཉིས་གྱི་དོན་རྣམ་པ་དུ་མས་གོ་མས་པར་བྱེད་པ། ཚངས་པའི་གནས་པ་བཞི་ཡང་
 གོ་མས་པར་བྱེད་དོ།། །དེ་དག་ལ་བྱམས་པ་དང་སྟིང་རྗེ་ཆེད་མེད་པ་ཡོད་ཀྱང་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་མེད་དོ།།

མཁས་པ་དག་ཐེག་དམན་ལ་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་གཞན་དོན་ལ་ལྷན་པ་དུ་འབྱེད་པའི་ལྷག་
 བསམ་འདྲེན་ལུས་གྱི་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མེད་པ་བྱང་རྒྱུ་ལ་མཁ་རིམ་གྱི་དགོངས་པར་མཛད་པ་ཡང་མཁས་པའི་
 བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་མོད་གྱི་^{༡༢༥} དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདྲིར་བྱམས་པ་དང་སྟིང་རྗེ་ལ་ཆེན་པོའི་སྐྱེ་འཇུག་
 པའི་ཆེན་པོ་ནི་སྟིང་རྗེ་ཆེ་བ་ཙམ་ལ་མི་བྱེད་པར་ཆེ་ལྷགས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་དགོས་པར་སྣང་སྟེ། མདོ་སྡེ་
 རྒྱན་ལས། དམིགས་པ་ཆེ་བ་ཉིད་དང་ནི། །དེ་བཞིན་བསྐྱབ་པ་གཉིས་དག་དང་། །ཡོ་ཤེས་བརྩོན་འགྲུས་
 ཚོ་མ་པ་དང་། །ཐབས་ལ་མཁས་པར་གྱུར་པ་དང་། །ཡང་དག་འགྲུབ་པ་ཆེན་པོ་དང་། །སངས་རྒྱས་འཕྲིན་
 ལས་ཆེན་པོ་སྟེ། །ཆེན་པོ་འདི་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། །ཐེག་ཆེན་ཞེས་ནི་རེས་པར་བརྟེན།^{༡༢༦} །ཅེས་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཆེན་པོ་བདུན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་རྒྱུ་ལ་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་སྟེ་དག་དང་
 ལྷན་པ་ཞིག་ལ་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོར་བྱ་དགོས་པར་མདོན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་སྐྱོ་གྲོས་མི་ཟད་པ་ལས་
 སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལོ་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པར་བརྟན་པ་དང་།^{༡༢༧}
 འཕགས་པ་ག་ཡ་གོ་རི་ལས་ཀྱང་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པའི་ཚོ་མ་བ་དང་གནས་སུ་
 གསུངས་པ་དང་།^{༡༢༨} མདོ་སྡེ་ལལ་པོ་ཆེ་ལས་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་ཉན་རང་ལས་

འཕགས་པའི་བྱང་ཚེས་སུ་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྒྲིང་རྗེ་ཚེན་པོར་གསུངས་ཀྱི།²¹² ཉན་རང་ལ་
 སྒྲིང་རྗེ་ཚེན་པོ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཐེག་ཚེན་གྱི་སྒྲིང་རྗེ་ཚེན་པོ་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱང་པར་ཅི་ཡང་མ་གསུངས་
 པ་དང་། དཔལ་ལྷན་རྒྱལ་པོའི་སྐབས་གསུམ་པ་དུམ་ཅུ་པ་ལས། རང་དོན་ལ་གཞིལ་དེ་དག་ནི། སྒྲིང་རྗེ་ཚེན་
 པོ་དང་བྲལ་བའི། རང་རྒྱལ་རྒྱལ་པོའི་གསུང་ལས་སྐྱེས། ཐེག་པ་ཚེན་པོར་མི་བསྐྱེད་སོ།²¹⁰ ཞེས་ཉན་
 རང་ལ་སྒྲིང་རྗེ་ཚེན་པོ་མེད་པར་བཤད་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་ལམ་རིམ་ལས་ཀྱང་བྱམས་པ་དང་སྒྲིང་རྗེ་ཚེན་
 མེད་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་ཡོད་ཀྱང་།²¹¹ ཞེས་ཉན་རང་ལ་ཡོད་རྒྱུ་དེ་བྱམས་པ་དང་
 སྒྲིང་རྗེ་ཚེན་མེད་པར་གསུངས་ཀྱི་སྒྲིང་རྗེ་ཚེན་པོར་མ་གསུངས་པ་དང་། སྐས་ཀྱི་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་གསུང་རབ་
 རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ཉན་རང་ལ་སྒྲིང་རྗེ་ཚེན་པོ་མེད་པ་སྐྱོ་སོར་བཞག་ཏུ་མངོན་འདུག་པས་སྒྲིང་རྗེ་ཚེན་མེད་
 ཡོད་ཀྱང་སྒྲིང་རྗེ་ཚེན་པོ་མེད་པར་བྱས་ན་གཞུང་ཚེན་མོ་དུ་མའི་གོ་བ་ལ་ཕན་ཚབ་ཆེ་བར་སྤང་རོ། སྒྲིང་རྗེ་
 ཚེན་པོ་སྐྱེས་པའི་ཚད་སོགས་ལ་ཡང་དབྱུང་རྒྱུ་མང་སྟེ་དེ་ཞིག་བཞག་གོ།

ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་མུང་འདས་ནི་ཐེག་དམན་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཚེ་མཉམ་
 བཞག་གི་རོན་སུང་པོའི་སྤང་བ་ལྷག་མ་མེད་པར་རྒྱ་བ་པའི་འགོ་ག་བ་ནི་དེའི་ལྷག་མེད་ཀྱི་མུང་འདས་དང་།
 སུང་པོའི་སྤང་བ་མ་རྒྱབ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཚེ་དེའི་ལྷག་བཅས་ཀྱི་མུང་འདས་སུ་འཛོག་པ་ཡིན་འོ།།

ཐེག་པ་ཚེན་པོའི་ལམ་ལ་མོས་སྒྲིང་གྱི་ས་ནི། སེམས་བསྐྱེད་བརྟན་པ་ནས་ཚོགས་ལམ་དུ་འཛོག་
 དགོས་མོད་ཀྱང་གངས་མེད་གསུམ་གྱི་མགོ་རྩུ་མ་པ་ལ། སངས་རྒྱས་སོགས་དམིགས་དང་པ་དང་།²¹² ཞེས་སོགས་དང་།
 བཟང་དང་སྒྲོན་པའི་སྟོབས་ཅན་དང་།²¹³ ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་མཚན་
 ཉིད་དུ་མ་ཞིག་ཚང་དགོས་པར་སྤང་བས་ཞིབ་ཏུ་བྱེད་དགོས་སོ། །དེ་དག་གིས་མཚོན་ཏེ་ཞིབ་ཏུ་དབྱུང་ན་
 ལམ་སུང་པོ་གསུམ་པ་ལ་གནས་པ་ཡང་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་སྤང་རོ། །སྒྲིང་ལམ་ནི་སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 ལྷག་མཐོང་གསར་དུ་ཐོབ་པ་ནས་འཛོག་དགོས་ན་འདད་པམན་ལམ་སྟོན་དུ་ཐོང་བ་ལ་རི་ལྷར་བྱ་དགོས་པ་
 དབྱུང་བར་བྱ་ཞིང་། སལ་ཆེར་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ཚོགས་ཀྱིས་ཟེན་རྒྱལ་བྱང་པར་བ་ཞིག་གི་མཚམས་ནས་
 འཛོག་དགོས་པ་འདྲའོ། །དྲོད་དང་རྩེ་མོའི་དུས་སུ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཉིས་སྤང་ཡོད་ཅིང་དེ་ཡོད་པ་སྤང་
 སྟོབས་ཀྱིས་དེས་རུས། བཟོད་པའི་དུས་ན་མཉམ་བཞག་ལ་བསྐྱོམ་ཡུལ་གྱི་སྤང་བ་མི་དེས་ཀྱང་སྐྱོམ་བྱེད་
 ཀྱི་སྤང་བ་ཡོད། ཚོས་མཚོག་གི་དུས་སུ་བསྐྱོམ་བྱ་སྐྱོམ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་བ་སལ་ཆེར་ལོག་ཀྱང་དེས་མི་རུས་པར་
 སྐྱམ་སྐྱམ་རྒྱལ་བཞེད་དེ། ཀམ་ལ་གྱི་ལའི་སྐྱོམ་རིམ་དང་པོ་དང་མཐུན་པར་སྤང་རོ། །འོན་ཀྱང་དེར་
 བཤད་པ་དང་ལུགས་འདི་གཉིས་ལ་ཞིབ་ཆ་རྒྱུང་ཟད་དགོས་པར་སྤང་ཡང་གཙོ་བོ་ནི་སྤང་བ་ཉིད་ལ་མཉམ་

པར་བཞག་པའི་ཚེ་གཉིས་སྒྲིབ་གི་སྒྲོལ་པ་ཇི་སྲིད་ཏུ་སོང་བའི་རིམ་པ་ལས་དྲོད་སོགས་བཞིར་བྱེ་བ་ཙམ་དུ་
ནི་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ།།

འཕགས་པའི་ལམ་ལ་ས་བཅུ་འེ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཚེས་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་ལ་བྱང་པར་
མེད་ཀྱང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་བྱང་པར་མི་འདྲ་བ་དུ་མས་ས་བཅུ་ར་
བཞག་པར་གསུངས་སོ།། །དེ་ནི་ཡོན་ཏན་འཐོབ་ཚུལ་གྱི་བྱང་པར་དང་། མཐུ་ལུ་དུ་བྱུང་བ་འཐོབ་པའི་བྱང་
པར་དང་། བར་ཕྱིན་ལྷག་པའི་བྱང་པར་དང་། རྣམ་སྒྲིབ་གྱི་སྐྱེ་བ་འཛིན་ཚུལ་གྱི་བྱང་པར་བཞིའོ།།

དང་པོ་ནི། ས་དང་པོ་ལ་སྐྱད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ལུང་ཙམ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་བ་དང་།
སངས་རྒྱས་བརྒྱའི་བྱིན་བརྒྱབས་རྟོགས་པ་དང་། བརྒྱལ་བ་བརྒྱར་གནས་པ་དང་། རྣོན་དང་སྤྱི་མའི་
མཐའི་བརྒྱལ་བ་བརྒྱར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་བ་འཇུག་པ་དང་། ཉིང་འེ་འཛིན་བརྒྱ་ཐུག་གཅིག་ལ་སྒྲོམས་
པར་འཇུག་ཐུང་བྱེད་པ་དང་། ཞིང་ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞིང་ཁམས་བརྒྱ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་
དང་། སེམས་ཙན་བརྒྱ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྒྱར་འགོ་བ་དང་། ཚེས་ཀྱི་སྒྲོ་བརྒྱ་
འབྱེད་པ་དང་། རང་གི་ལུས་ལ་ལུས་བརྒྱ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་དང་། དེའི་བརྒྱ་པོར་འེ་ཞིང་ཡང་འཁོར་རྒྱལ་
སྐྱེས་བརྒྱ་དང་བཙས་པར་སྒྲོལ་བ་སྤྱོད་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཐུག་བཅུ་གཉིས་སོ།། །དེ་བཞིན་དུ་ས་གཉིས་པ་ལ་དེ་
དག་སྟོང་ཐུག་བཅུ་གཉིས་སོ།། །གསུམ་པ་ལ་འཇུག་ཐུག་བཅུ་གཉིས་སོ།། །བཞི་པ་ལ་བྱེ་བ་ཐུག་བརྒྱལ་བ་བཅུ་
གཉིས་སོ།། །ལྷ་པ་ལ་བྱེ་བ་ཐུག་སྟོང་བཅུ་གཉིས་སོ།། །དྲུག་པ་ལ་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཐུག་སྟོང་བཅུ་གཉིས་སོ།། །བདུན་
པ་ལ་བྱེ་བ་ཐུག་ཐིག་འབྲུམ་ཐུག་བཅུ་གཉིས་སོ།། །བརྒྱད་པ་ལ་ནི་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་
འབྲུམ་གྱི་རྒྱལ་ཐ་རབ་སྟེད་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་སྟེ་ཚོན་བཅུ་གཉིས་དང་། དགུ་པ་ལ་སྟོང་
གསུམ་གྲངས་མེད་པ་འབྲུམ་ཐུག་བཅུའི་རྒྱལ་ཐ་རབ་སྟེད་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་སྟེ་ཚོན་བཅུ་གཉིས་
དང་། བཅུ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྒྱུད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྒྱུད་དུ་མེད་པའི་རྒྱལ་ཐ་རབ་ཀྱི་གྲངས་དང་
མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་སྟེ་ཚོན་བཅུ་གཉིས་འཐོབ་པར་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་མཐུ་ལུ་དུ་བྱུང་བའི་བྱང་པར་ནི་ས་སོ་སོའི་སྐབས་ཀྱི་དྲི་མ་སྟོང་པའི་སྟོབས་དང་
ལམ་བཟོད་པའི་སྟོབས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ལ་བྱུང་གོས་ཤིང་། དེ་ལ་ཡང་ས་དང་པོར་ཚེས་ཉིད་
རྟོགས་པའི་སྟོ་ལུ་ཚེས་ཉིད་དང་གཉིས་སྒྲིབ་ཐུག་ཀྱང་པར་མཚོན་པའི་རྒྱལ་ཐ་རབ་ལ་གྱི་རྒྱལ་དུ་སོང་
བའི་ཡེ་ཤེས་ཐོག་མར་རྒྱ་དུ་ལ་སྐྱེས་པ་ན་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་དང་། ཐེག་ཚེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་སུ་མ་
གསལ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། ཐེག་ཚེན་གྱི་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་དང་། ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་རྣམས་དུ་ས་མཉམ་

པའི་རྒྱལ་གྱིས་བྱུང་ཞིང་། རྒྱ་དེག་གཉིས་པར་མཐོང་སྤངས་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་རང་གི་རྒྱུད་སྤྲོད་དུ་མངོན་
 དུ་བྱས་པའི་མཐོང་ལམ་རྣམས་གྲོལ་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མཐོང་ལམ་ནི་ཚོས་མཚོག་ཐ་
 མའི་ཡེ་ཤེས་དང་མཉམ་བཞག་ཐུན་གཅིག་གིས་བསྐྱེས་པ་ཡིན་ཞིང་ས་འཕོ་རྒྱལ་ཡང་མཉམ་བཞག་ནས་
 མཉམ་བཞག་ཏུ་འཕོ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་ཤེས་བཞོད་རྒྱ་དེག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་བཞག་ཡང་ཤེས་
 པར་བྱ་ཞིང་། བདེན་བཞིའི་ཚོས་ཉིད་འཇལ་བའི་ལྡོག་པའི་ཚོས་བཞོད་བཞི་དང་བདེན་བཞིའི་ཚོས་ཉིད་
 གི་ཡུལ་ཅན་ལྡོག་པས་སྐྱེ་བ་བཞི་རྟོགས་པའི་ཆའི་རྗེས་བཞོད་བཞི་སྐྱེ་བཞོད་པ་བརྒྱད་པར་ཆད་མེད་ལམ་
 དང་། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་གྱིས་ཚོས་ཤེས་བཞི་དང་རྗེས་ཤེས་བཞི་ནི་རྣམས་གྲོལ་ལམ་དུ་འཛོག་པའི་ལུགས་འདི་
 ལ་ཡང་འདྲ་བར་རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་བཞེད་དེ། རང་རིག་ཁས་ལེན་པའི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 མཁས་པ་སྐྱ་མ་དག་བཞེད་ལ། དུས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་རྩོམ་པ་པོ་ཐམས་ཅད་ཞལ་མཐུན་པར་རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་
 དགོངས་པ་རིམ་པ་ལྟར་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་དགོངས་པ་དང་། རྗེས་ཀྱི་ངེས་ཤེས་
 འདྲན་པའི་རྣམས་པ་འཛོག་ལུགས་མི་འདྲ་བ་ལ་བཤད་དགོས་ཀྱི་གཞན་དུ་ན་སྤོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་མཐོང་ལམ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དེས་བདེན་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ཐོགས་སུ་འགྲུང་
 རོ་ཞེས་གསུང་པའི་ཁས་ལེན་ལ་སྐྱི་མ་བདེ་བར་སྤང་ན་འདྲ་གཞུང་གི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་དུང་བརྟག་
 པར་བྱའོ།།

ས་དང་པོའི་རྫོམ་ལམ་ཡོད་མེད་ལ་ཡང་མི་མཐུན་པ་གཉིས་སུ་སྤང་མོད། རྫོམ་ལམ་ཡོད་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་དང་པོའི་རྫོམ་ལམ་ལ་རྫོམ་སྤངས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་ལྷ་རགས་གཉིས་སུ་སྐྱེ་བའི་
 རགས་པའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་དེ་སྤངས་པའི་རྣམས་གྲོལ་ལམ་གཉིས་འཛོག་པར་རང་
 རེའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་རྒྱལ་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་བྱའོ། །རྫོམ་སྤངས་ལྟན་སྐྱེས་ཆེན་པོའི་བླ་བའི་ས་
 གཉིས་པའི་རྫོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་སྦྱོར། ཆེན་པོའི་འབྲིང་དང་ས་གསུམ་པའི་དེ་སྦྱོར། ཆེན་པོའི་
 རྒྱང་དུ་དང་ས་བཞི་པའི་དེ་སྦྱོར། འབྲིང་གི་ཆེན་པོ་དང་ལྷ་པའི་དེ་སྦྱོར། འབྲིང་གི་འབྲིང་དང་དྲུག་པའི་དེ་
 སྦྱོར། འབྲིང་གི་རྒྱང་དུ་དང་ས་བདུན་པའི་དེ་སྦྱོར། རྒྱང་དུ་རྫོམ་གསུམ་ནི་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བ་ཡིན་ཞིང་དེ་
 ཡང་རང་རེའི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ས་བདུན་པའི་ཐ་མའི་ཆར་རྒྱང་དུ་རྫོམ་གསུམ་གྱི་དངོས་གཉེན་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་བསྐྱེད་ཅིང་དེ་སྤངས་པའི་རྣམས་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ་དང་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་དུ་ས་མཉམ་
 པ་ཡིན་ཏེ། ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཉོན་སྐྱིབ་ཀྱིས་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་སྦྱིར་རོ་ཞེས་བཞེད་དོ།།

ཡང་རང་རེའི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ནི་ས་བརྒྱད་པའི་ཐོག་མའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྫོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་

ལྷན་ལྷན་གྲུབ་ལྷན་གྱི་དངོས་གཉེན་པར་ཆད་མེད་ལམ་འཛོག་ཅིང་། ས་བརྒྱད་པའི་དཀྱིལ་སྟོང་གི་པར་
 ཆད་མེད་ལམ་དང་ཤེས་སྦྱིབ་ཆེན་པོ་སྤངས་གཉེན་དུ་སྦྱོར་བར་བཞེད་དེ། ས་བརྒྱད་པ་མན་ཆད་དུ་བསྐྱེད་
 བ་འབྲུམ་ལ་སྦྱོར་མི་རུས་པ་ཡང་ས་འདི་བས་ཡུད་ཅམ་གྱིས་སྦྱོར་རུས་པ་སྦོམ་སྤངས་ཉེན་མོངས་རྒྱུད་དུ་སྦྱོར་
 གསུམ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆགས་པ་མེད་པའི་སློ་ནི་སྦྱོན་རྣམས་དག་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་
 སྦྱིར། །ས་བརྒྱད་པ་ལ་དྲི་མེད་དག་རྩ་བཅས་ཉེ་བར་ཞི་འགྱུར་ཞིང་།^{༡༤} །ཞེས་ས་བརྒྱད་པའི་གནས་
 རྒྱུ་སྤྱུ་བའི་འཛོལ་ས་མོན་དང་བཅས་པ་ཟད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷགས་
 གཉེས་ལས་རྗེའི་དགོངས་པར་གང་མོན་བརྟགས་པར་བྱའོ། །ཤེས་སྦྱིབ་ཆེན་པོ་དང་ས་བརྒྱད་པའི་ཤེས་
 སྦྱིབ་གྱི་དངོས་གཉེན་པར་ཆད་མེད་ལམ་སྦྱོར། ཤེས་སྦྱིབ་འབྲིང་དང་དགུ་པའི་དེ་སྦྱོར། ལྷན་ལྷན་གསལ་
 དང་བརྒྱ་པའི་ཐོག་མའི་དེ་སྦྱོར། ལྷན་ལྷན་པ་དང་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་
 གོལ་ལམ་རྣམས་ཀྱང་དེས་ཤེས་སྤྱོད། །རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་དངས་པའི་རྣམ་གོལ་ལམ་ནི་
 མི་སྦྱོབ་ལམ་ཡིན་ལོ།།

འདི་དག་རིགས་དེས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་དམན་ལམ་སྦྱོན་དུ་སོང་བ་ལ་མ་དག་ས་
 བརྒྱད་ཀྱི་གནས་རྒྱུ་སྤྱུ་བའི་སྤྱངས་བྱ་སྦོང་ལྷགས་ནི། རང་དེའི་མཁས་པ་ལ་ལ་དག་དགོངས་འགྲེལ་ནས་
 བཤད་པའི་ས་བརྒྱའི་རོ་སྐལ་གྱི་ཀྱུ་མོངས་ཉེ་བྱ་དང་གནས་རན་ལེན་བརྒྱ་གཅིག་ཡོད་པ་དང་། ས་གོང་
 མའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་སྐལ་བརྒྱ་གཉེས་ལ་སོགས་པ་འཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་གྱི་སྦྱིབ་པ་ཡོད་པས་དེ་རྣམས་
 སྦོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །ཡང་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་མ་དག་ས་བརྒྱ་བ་གྱི་གནས་
 རྒྱུ་སྤྱུ་བའི་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཡོད་ཀྱང་དེ་འདྲའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 དང་རྣམ་གོལ་ལམ་མེད་ལ། རྗེས་ཐོབ་གྱི་བསོད་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཁྱད་པར་
 གྱིས་ཡོན་ཏན་གོང་མ་རྣམས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིམ་པ་འཐད་ཅིང་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་སའི་རིམ་པ་
 འཛོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞེད་པར་སྣང་སྟེ། གང་ལྟར་དམན་ལམ་སྦྱོན་དུ་སོང་བས་ཀྱང་ས་བརྒྱད་པ་མ་ཐོབ་
 བར་དུ་ཤེས་སྦྱིབ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྦོང་མི་རུས་ཤིང་། ཤེས་སྦྱིབ་སྦོང་བ་ལ་བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་པ་གཉེས་
 སམ་ཉེར་བརྒྱུ་ལྷན་ལྷན་པའི་བསོད་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཟིན་པ་ཞིག་དེས་པར་དགོས་པ་ནི་རྗེ་སྤྱོད་མའི་བཞེད་
 པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཞིང་གནད་ཀྱང་གིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་པ་གཞན་གྱི་ལྷགས་ལ་ཡང་གིན་ཏུ་མཁོ་བར་
 སྣང་དོ། །འོན་ཀྱང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་དེ་དག་འདིར་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པ་ནི་གོང་དུ་བཤད་
 ཟིན་ཏོ།།

གསུམ་པ་པར་ཐུན་ལྷག་པའི་བྱང་པར་ནི། ས་དང་པོར་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཐུན་པ་ལྷག་པར་
 འཐོབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་བྲིམས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་ལྷ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། སྦྱོན་
 ལམ་དང་། སྦྱོབས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཐུན་པ་རྣམས་ས་གཉིས་པ་ནས་བརྩུ་བའི་བར་ལ་ལྷག་པར་
 འཐོབ་པའོ། །དེ་ལ་སྦྱིན་པ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་ཀྱི་པར་ཐུན་བརྩུ་བ་མཐའ་དག་ལ་ཡང་པ་རོལ་ཏུ་ཐུན་པའི་
 དོན་ནི་པ་རོལ་འདིར་ཐུན་པ་ཞེས་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱར་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ན་ན་ཡོད་ཅིང་སྦྱོབ་ལམ་
 ལ་མེད་ལ། འདིས་པ་རོལ་ཏུ་ཐུན་པ་ཞེས་བྱེད་པ་ལ་སྦྱར་ན་སྦྱོབ་ལམ་ན་ཡང་པར་ཐུན་བརྩུ་བོ་བཞག་ཏུ་
 ཡོད་དོ། །དེ་གཉིས་གང་ཡིན་གྲང་པར་ཐུན་མཚན་ཉིད་པར་འཛོགས་པ་ལ་ནི་བྱང་པར་མེད་དེ། འདིས་བཤོད་
 པ་རྒྱུ་འི་ཐེགས་པ་དང་འདིར་བཤོད་པ་འབྲས་བུའི་ཐེགས་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཐེགས་པ་མཚན་ཉིད་པར་འཛོགས་པ་
 བཞིན་མོ། །དེས་ན་རྣམ་བཤད་སྟིང་པོ་རྒྱན་གྱི་གསུང་གི་ཐེན་ཚོད་ཀྱི་ཚོགས་ཤེ་གཉིས་ལ་འབྲུལ་པ་ཁ་ཅིག་
 སྦྱོབ་ལམ་ན་ཤེར་ཐུན་མེད་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཐུན་པ་ཡོད་ཅེས་ཟེར་བ་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་སྦྱོབ་
 ལམ་ན་པར་ཐུན་དུག་ཀ་མེད་ཀྱི་པར་ཐུན་དུག་གི་ཉམས་ལེན་ཡོད་ཞེས་ཟེར་བ་རྣམས་གྲང་ལེགས་པར་མི་
 སེམས་སོ། །

ས་ཤེ་རེ་ན་ཡང་པར་ཐུན་གཞན་རྣམས་མེད་པ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི་ས་དེར་པར་ཐུན་དེ་ལྷག་པར་
 གསུངས་པ་ནི། ས་དང་པོ་ལ་མཚོན་ན་སྦྱིན་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་རྟོགས་པའི་མཐུ་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་དེའི་ཚོད་
 ཅོམ་ཚུལ་བྲིམས་ལ་སོགས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་མེད་པའི་དོན་ཏེ། ས་དེར་བདག་གི་ལུས་དང་ཕྱིའི་ཡོ་
 བྱང་གཏོང་བ་ལ་སྦྱིན་པའི་པར་ཐུན་དང་འགལ་བའི་ཀྱན་འཛིན་གྱི་ཚགས་པ་རྩུང་ཟད་གྲང་མི་འབྱུང་བར་
 གསུངས་པ་ལྟར་སྦྱོད་ལུས་ལ། ཚུལ་བྲིམས་ལ་ཡང་རྩ་ལྷུང་དང་། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་ནས་ཡང་
 གོས་མི་སྲིད་གྲང་བཅས་འགལ་གྱི་འཚལ་བྲིམས་ཀྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་གིས་རྩི་ལམ་དུ་ཡང་གོས་པ་མེད་པ་
 ལ་གཉིས་པའི་ཚོད་ཅོམ་མི་རུས་པའོ། །ས་གཉིས་པ་ལ་སྦྱིན་པ་ལྷག་པར་ཡར་ལྷན་དུ་ཡོད་པའི་སྟེང་དུ་པར་
 ཐུན་ལྷག་མ་དགའི་ནང་ནས་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་སྦྱི་མ་རྣམས་ལ་ཡང་
 རྒྱར་བར་བྱ་ཞིང་། ས་ཤེ་རེའི་ཐད་ཀྱི་པར་ཐུན་ལྷག་ཚུལ་ཚོད་འདི་ཅོམ་ནས་པར་ཐུན་དེ་ལྷག་པར་འཛོགས་
 ཞེས་པའི་རྣམ་བཞག་གྱི་མ་རྣམས་ལ་ཤེ་རེ་ནས་བྱུང་གོས་ཤིང་། དེ་ཡང་རྩུང་ཟད་དཀའ་བར་ཡོད་པས་ཞིབ་
 པར་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་དང་། བྱང་ས་དང་། རྗེའི་གསུང་རྣམས་གྲང་བསྐྱིགས་ནས་ཤེས་དགོས་སོ། །

བཞི་པ་རྣམ་སྦྱིན་གྱི་སྦྱེ་བ་འཛིན་ཚུལ་གྱི་བྱང་པ་ནི། སྦྱིར་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔས་སྦྱེ་བ་འཛིན་
 ཚུལ་ལ་དབང་གི་སྦྱེ་བ་དང་རྣམ་སྦྱིན་གྱི་སྦྱེ་བ་གཉིས་ཡོད་ལ་དེའི་སྦྲུམ་ལ་བཞི་སྟེ། མོས་པས་སྦྱོད་པ་

འདོད་པར་ལས་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་དང་། ས་ཐོབ་པ་ཡང་རན་འགོར་སྣོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་དང་།
བསམས་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཐོབ་ཀྱང་འདོད་པར་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་དང་། ལྷུ་ལ་པས་
དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བ་དབང་འཕྲོར་བའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་སྟེ་བཞིའོ། །ཤྲད་རྒྱུ་སེམས་
དཔའ་ས་དང་པོ་ནས་ཀྱང་ཚོལ་བ་གིན་ཏུ་བསྟན་ན་ཡིད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷས་སྐྱུ་སྐྱོ་སྐྱོར་ཏུ་རྩེད་མོད་ཀྱང་
དཀའ་དཀའ་ལྟར་སྐྱང་ལ་ལྷ་ལྟ་བུ་གྱིས་གྲུ་བ་བའི་རྒྱུ་ལ་གྱིས་ཡིད་ལུ་ས་སྐྱོ་སྐྱོར་སྐྱོར་སྐྱོར་གིས་ལོ་འགོ་བ་
ནམས་སྐྱོ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལྷས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གས་སྐྱོན་པ་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ནས་འཐོབ་སྟེ། དེར་དབང་རྣམ་པ་
བརྒྱ་པོ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

འདིར་དབའ་འཕྲེང་སྟེར་འོའི་མདོ་ལས་ཡིད་ལྷས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་འཇག་གསུངས་
བའི་ཕྱི་མ་དེ་ཡིད་ལྷས་སྐྱོ་དང་དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཞན་ནས་བཤད་པའི་ཡིད་ལྷས་སྐྱོ་དང་མི་འདྲ་
བའི་ལྷད་པར་རྣམས་གིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བར་ཡོད་ཅིང་། པཎ་ཆེན་གྲམས་པ་གྲིང་བ་ཆེན་པོའི་དཔལ་
འཕྲེང་གི་མདོའི་ཡིད་ལྷས་གསུམ་པའི་རྣམ་པ་འཇག་བཤད་པ་མཁས་པ་གཞན་གྱི་བཤད་སྟོལ་དང་རྩེད་མི་
འདྲ་བར་སྣང་རོ་”༥། །ས་བརྒྱད་པ་ནི་གཞོན་ལུའི་ས་དང་། དགུ་པར་རྒྱལ་ཚབ་འཐོབ་ལ། བརྒྱ་པར་ནི་
འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་ལྟར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བ་འཐོབ་པོ། །དེའི་འཐོབ་རྒྱལ་ནི་ས་བརྒྱ་པར་
ཉིང་དེ་འཛིན་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་བརྒྱ་འཐོབ་པའི་ཐ་མ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྷད་
པར་མེད་པར་དབང་བསྐྱར་བ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་མཛོན་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྟོང་
གསུམ་འབུམ་ཕྲག་བརྒྱའི་གཏོས་དང་མཉམ་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་བརྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
མཚོག་དང་ལྡན་པས་རྣམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྒྱས་པར་སྟོང་གསུམ་འབུམ་ཕྲག་བརྒྱར་ཚང་བའི་རྣལ་ཕྱ་རབ་
རྣལ་སྟེང་གྱི་བརྗོད་འཁོར་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཤྲད་སེམས་དེའི་ལྷས་ཀྱང་དེ་དང་འཚོམས་གིང་རྒྱན་
ཏུ་བབ་པར་གནས་སོ། །དེ་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་བརྒྱ་དེ་ལ་འདུག་པར་ཀུན་ཏུ་སྣང་ཞིང་། དེ་དེ་
ལ་འདུག་པ་དང་སངས་རྒྱས་བཙུ་མ་ལྡན་འདས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཀུན་ནས་གདན་འཛོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
མཛོད་སྐྱོན་སའོད་ཟེར་དག་ལྷུང་ནས་བྱང་སེམས་དེ་ལ་དབང་བསྐྱར་བར་ས་བརྒྱ་པ་ལས་གསུངས་སོ།།
འདི་དག་གི་རྒྱལ་ལེགས་པར་ཤེས་ན་འཚང་རྒྱལ་མའི་ཤྲད་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་རྒྱའི་བྱེ་བྲག་རྣམས་སངས་
རྒྱས་མ་ཐག་ཏུ་རི་ལྟར་འགྱུར་བའི་དབྱེད་པ་དང་། ལོངས་སྐྱོ་རྒྱུང་ལུའི་རྣམ་པ་འཇག་ཀྱང་འཐད་མི་འཐད་
སོགས་ཤེས་པར་ལུས་ཏེ། ལོ་མཁན་དང་ཤོད་མཁན་ཉིན་མོའི་སྐར་མ་བས་ཀྱང་དཀོན་པར་སྣང་རོ།།

རྣམ་སྐྱིན་གྱི་སྐྱེ་བ་ནི་སྐལ་ཆེར་ས་དང་པོ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་རིམ་སྤྱིང་དང་། སྤྱིང་བཞི་པ་

དང་། ལྷུ་ཚུ་ཚུ་གསུམ་དང་། འཐབ་བྲལ་དང་། དགའ་ལྷན་དང་། འཕྲུལ་དགའ་དང་། གཞན་འཕྲུལ་
དབང་བྱེད་དང་། རྟོང་སྤྱི་ལུང་དང་། རྟོང་བར་མ་དང་། གནས་གཙང་མའི་ལྷའི་རྒྱལ་པོར་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའོ།།

འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་པ།

བཞི་བ་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་པ་ལ། ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་གྱིས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་
ལ་རྣམ་པ་དུ་མར་གོམས་པར་བྱས་པ་དང་། ཚད་མེད་པའི་སྤོན་ལམ་དང་། བསྐྱོ་བ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་
བས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཟེན་པར་བྱས་པ་ལས་མཐའ་ཡས་པའི་ཤེས་བྱའི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་ཟབ་མོ་ལ་ཡེ་ཤེས་རོ་
གཙམ་དུ་ཞུགས་པའི་དགའ་བ་རྣམ་པ་དུ་མར་ཉམས་སུ་ལྷོད་པ་ཡོངས་སུ་བརྟན་པར་བྱས་པ་ལས་འབྲས་བུ་
རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་གཉེས་མཐར་ཐུག་པའི་གཞུགས་དང་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་འཐོབ་པར་བྱེད་དེ། རིན་ཆེན་འབྲེང་
བ་ལས། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་གཞུགས་སྐྱེ་འདིར། །བསོད་ནམས་ཚོགས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། ཚོས་གྱི་སྐྱེ་འོ་
མདོར་བསྐྱས་ན། །རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ལས་འབྱུངས།^{༡༤} །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་དབག་དུ་མེད་
པའི་བྱང་ཚུབ་ནི་རྒྱའི་ཚོགས་དབག་དུ་མེད་པ་ལས་འབྱུང་བར་འགྲུར་གྱི་སྤོགས་རེ་བ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ལྟར་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གང་ཞིག་དབག་མེད་དུ་ས་གནས་ཏེ། །ལུས་ཅན་དབག་དུ་མེད་དོན་དུ། །བྱང་ཚུབ་
དབག་དུ་མེད་འདོད་ཅིང་། །དགོ་བ་དབག་དུ་མེད་བྱེད་པ། །དེས་གོ་བྱང་ཚུབ་དབག་མེད་ཀྱང་། །དབག་དུ་
མེད་པ་རྣམ་བཞི་ཡི། །ཚོགས་གྱིས་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར། །རི་ལྷ་ལུར་ན་འཐོབ་མི་འགྲུར།^{༡༥} །ཞེས་སོ། །

དེ་ཡང་སྐྱེ་བཞི་མདོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་དང་། སྐྱེ་བཞིའི་ཁྱད་པར་དང་། ཡོན་ཏན་ནམ་འཕྲིན་ལས་
བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྣམ་པ་བཞག་སྟེ་གསུམ་མོ།།

དང་པོ་ནི། ས་བཅུའི་རྒྱུན་གྱི་ཐ་མའི་ཤེས་བྱའི་རྒྱིབ་པ་ཤིན་དུ་ཐ་བའི་དངོས་གཉེན་གྱི་བར་ཆད་
མེད་ལམ་དེ་ཉིད་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་རོ་གཙམ་དུ་ཞུགས་པས་གཉེས་སྐྱར་ཐ་མོས་ཀྱང་
བར་མ་ཆད་པའི་རྒྱ་ལ་རྒྱ་བཞག་ལྷ་སུ་ཡིན་ཀྱང་མཉམ་བཞག་དེའི་སྟེང་ན་རང་གི་རྗེས་ཐོལ་དེ་མ་ཐག་དུ་
སངས་རྒྱལ་གྱི་གསང་བ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མཐའ་དག་བར་མ་ཆད་པར་སྐྱད་ཅིག་
གཙམ་ལ་འབྱུང་དུ་རུང་བའི་རྒྱའི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་རྗོད་གསུང་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །བར་
ཆད་མེད་ལམ་དེའི་སྐྱད་ཅིག་གཉེས་པ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱེས་པའི་ཚོ་ཤེས་བྱ་རི་ལྷ་བ་ལ་གཉེས་སྐྱར་ཐ་མོས་
ཀྱང་བར་མ་ཆད་པའི་རྒྱ་ལ་རྒྱ་བཞག་གི་རྒྱལ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་དེའི་གཞིགས་དོར་རི་

སྟེང་པའི་ཤེས་བྱའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་དག་གྲང་ལག་མཐེལ་དུ་སྐྱུ་རུ་རྫོལ་བ་བཞག་པ་
 ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་གཟུགས་པར་འགྱུར་ཏེ། གཉིས་སྣང་འབྲུལ་བའི་བག་ཆགས་དུངས་ནས་ལྷུང་བས་ཤེས་
 བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་དང་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བའི་སྐྱེན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ནི་
 ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་ཟད་པར་སྤངས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མངོན་
 དུ་བྱས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་རྒྱལ་པ་ཞེས་བྱ་བར་
 འཛོག་པ་ཡིན་ནོ།།

དེའི་ཚེ་བྱང་སེམས་རྒྱལ་མཐའ་བའི་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐྱུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རིགས་འདུ་ཕྱི་མ་
 ཡང་ཡོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱུར་འགྱུར་ཞིང་། སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་ཡང་ཡོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱུ་དེ་ལས་རྣམ་
 པར་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་མཛད་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་པ་དང་
 འཚོམ་པའི་སྣ་ཚོགས་པའི་རྣམ་པ་ཚན་གྱི་སྐྱུ་འཛོན་པ་ཉིན་ཡིན་ཏེ། དཔལ་ལྷན་ལྷན་པའི་ཞབས་ཀྱིས། སངས་
 རྒྱལ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུ། །མཚན་དང་དཔེ་བྱུང་དག་གིས་འབར། །འགྲོ་བ་རང་གི་ཚོས་པ་ཡི། །དབང་
 གིས་སྣ་ཚོགས་སྐྱུ་འཛོན་གང་།¹¹¹ །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དེའི་ཚེ་ཆོས་ཡོངས་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་ཅིག་ཅར་དུ་
 མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྟིང་བ་དང་ཞིབ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་དང་། ཞིང་དག་པ་སྐྱེན་མེད་པའི་སྐྱོར་
 བ་དང་། ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་གསུམ་ཀའི་གོམས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་ལུ་གཅིག་ཅར་དུ་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར་དང་། དེའི་ཚེ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཅུང་ཟད་གྲང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གང་ཞེས་རྣམ་པ་བཤད་སྟེང་པོ་རྒྱན་གྱི་གསུང་གི་སྐྱེས་ཟེན་འགའ་ཞེས་གི་དོན་ལ་ཞིབ་ཏུ་དབྱུང་བ་
 མེད་པར་སྐྱུར་དུ་ཁ་ཚོན་གཅོད་པ་ལ་དགའ་བ་ཁ་ཅིག་གིས། རྒྱལ་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྒྱན་ཅིག་
 གཉིས་པ་ལ་ཚོས་དང་ཡོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱུ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དེའི་ཚེ་མཚོག་གི་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་དེ་དང་
 ཚོགས་པ་གཅིག་ཏུ་མེད་པས་མཚོག་གི་སྐྱུལ་སྐྱུ་ལ་དེའི་རྗེས་སུ་རིམ་ཅན་དུ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ནི་
 རིགས་པར་མི་སེམས་ཏེ། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ལས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་
 བཞིན་དུ་རྒྱན་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་གཅིག་ཅར་དུ་སྟོན་པར་བཤད་པ་
 དང་།¹¹² འཕགས་པ་ ཐོགས་མེད་ཀྱིས་དབང་འབྱོར་བ་རྣམ་པ་ལུས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུར་དབང་འབྱོར་བ་གཅིག་
 ཅར་དུ་འཐོབ་པར་བཤད་པ་དང་།¹¹³ མདོ་དང་གིང་རྟ་ཚེན་པོ་སལ་མོ་ཚེས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུ་གཉིས་ལོར་ལུ་
 དང་དེའི་འོད་བཞིན་དུ་བཤད་པ་དང་། མདོ་སྟེ་ས་བཅུ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དཔལ་ལྷན་ལྷན་བས་གྲང་། རྒྱན་
 ཅིག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཡོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱུ་དེའི་བསྐྱེད་ཁུངས་ལ་རེ་ལས་གྲང་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་བསམ་

གྱིས་མི་བྱེད་པ་ཞིང་དབག་ཏུ་མེད་པར་གཅིག་ཅར་དུ་སྟོན་པར་བཤད་པ་དང་།^{ལྟ} ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཞན་
དུ་ཡང་སྐྱེ་ནམ་པ་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་འགྲུ་བ་པ་ནམ་གངས་དུ་མར་བཤད་པ་སོགས་མདོ་རྒྱུད་དགོངས་
འགྲེལ་དུ་མ་དང་མི་འགྲིག་པའི་སྦྱིར་རོ།།

རིགས་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོར་བ་ནམ་པ་གསུམ་ལས་ཐབས་མཁུ་སྦྱོར་བ་ཁོ་ན་མཐར་མ་
ཐུག་པའི་སངས་རྒྱལ་འཕགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། རང་གི་མཚོག་གི་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུས་གདུལ་བར་བྱ་
བའི་སེམས་ཅན་ནམས་འདུལ་བའི་རྒྱུ་འི་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་གོགས་དང་བཅས་པའི་སངས་
འཕགས་ཡོད་པར་ཐལ་བ་སོགས་དང་། སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་སྐྱུལ་བ་ཚོལ་བའི་བྱེད་པར་ལ་སྟོམས་པར་ཐལ་བ་དང་།
རིམ་བཤད་རིམ་བཤམ་ཡིན་པའི་བྱ་བའི་ངེས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་མོས་པའི་དབང་ཅམ་མ་ཡིན་པར་སངས་
རྒྱལ་རང་གི་རྣམ་པའི་ངོས་ནས་ཀྱང་བཞག་དགོས་པ་སེམས་ཅན་དང་འདྲ་བར་ཐལ་བ་སོགས་བརྗོད་ག་ཏུ་
མེད་པའི་སྦྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱུ་ཚབ་ཐམས་ཅད་མ་བྱེད་པའི་དགོངས་པ་ནི་ཡོངས་སྦྱོང་རྫོགས་པའི་སྐྱུས་
བདག་རྒྱེད་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་གྲིང་ལྟ་བུར་མཚོག་གི་སྐྱུལ་པའི་སྐྱེ་སྟོན་པའི་བྱེད་པར་འགའ་ཞིག་
ལ་གདུལ་བྱའི་སྣང་ཚོད་ལ་སྟོས་ཏེ་སྦྱིའི་རིམ་པའི་བྱེད་པར་གཞག་ཏུ་ཅུང་བ་ཡང་ཡོད་པ་ལ་བྱ་སྟེ།
དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བསལ། སྐར་ཡང་མི་གཡོ་སྐྱེ་མངའ་བྱོད་གྱིས་གྲིད་གསུམ་བྱོན་ནས་སྐྱུལ་ནམས་གྱིས།^{ལྟ} །
ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་ཚུལ་མཚུངས་པའོ།།

དེས་ན་སྐྱུ་བཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྒྱུན་མཐའ་བའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་གེས་དེའི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་
པ་ནམ་གྲོལ་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཚེ་མཉམ་བཞག་ཡེ་གེས་དེ་ཉིད་མཉམ་རྗེས་རོ་བོ་གཅིག་པའི་ཡེ་
གེས་ཚོས་གྱི་སྐྱར་འགྲུར་བ་དང་། བར་ཚད་མེད་ལམ་གྱི་ཚོས་ཉིད་དེ་སྐྱིབ་བྲལ་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱར་འགྲུར་བ་
དང་། དེའི་མཚན་དཔེས་སྐྱུས་པའི་སྐྱེ་དེ་ཡོངས་སྦྱོང་རྫོགས་པའི་སྐྱར་འགྲུར་བ་དང་། དེའི་ཚེ་སྟོན་གྱི་སྟོན་
ལམ་གྱི་སྟོབས་གྱིས་ཀུན་སྦྱོང་མེད་པར་སྟོགས་བརྩའི་ཞིང་རབ་འབྲམས་སུ་སྐྱུལ་པའི་སྐྱེ་མཐའ་ཡས་པ་སྟོན་
པ་ནམས་ཅིག་ཅར་དུ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ལོ། །པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པའི་ཐེག་པའི་ལམ་གྱིས་བཞོད་པའི་རྗེས་སུ་ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་གཞན་གྱི་ལམ་གྱི་སྟོན་པ་བཏབ་ནས་གསུགས་སྐྱུ་འགྲུ་བ་པའི་ཚུལ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་དང་མི་
འདྲ་མོད་ཀྱང་སྐྱུ་བཞིའི་ཅིག་ཅར་དུ་འགྲུབ་པ་ཅམ་ནི་དེར་ཡང་འདྲ་བར་གེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་སྐྱུ་བཞིའི་བྱེད་པར་ལ་བཞི་ལས་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱི་སའི་དབྱིངས་རྣམ་
པར་དག་པ་བདེན་གྲུབ་གྱི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དང་། དགག་བྱ་སྟོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་ཉོན་མོངས་
པ་དང་གེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་སྦྱོང་དང་བྲལ་བའི་ཆ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྐྱེ་མ་ལས། འདུ་མ་

བྱས་ཤིང་ལུན་གྱིས་ཡུལ། །གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྟོགས་མིན་པ།^{༥༩} །ཞེས་རང་དོན་ཚོས་སྐྱེ་ལ་དབྱིངས་རིག་གཉིས་དང་། དབྱིངས་ལ་འདུས་མ་བྱས་དང་ལུན་ཡུལ་གཉིས་བཤད་པའི་འདུས་མ་བྱས་པ་ནི། སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་དང་ཐོག་མཐའ་དབུ་ས་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་འདུས་མ་བྱས་པ་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་ཡང་དག་པའི་མཐས་རབ་ཏུ་བྱེད་དང་། ལུན་གྱིས་ཡུལ་པ་ནི། སྐྱོ་བྱར་རྣམ་དག་འབད་ཚོལ་ཉེ་བར་ཞིབ་འཇིག་ལུན་ཡུལ་པ་བཤད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཐོག་མ་དབུས་མཐའ་མེད་པ་ཡི། །རང་བཞིན་ཡིན་སྲིད་འདུས་མ་བྱས། །ཞིབ་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་ཅན་གྱིར། །ལུན་གྱིས་ཡུལ་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད།^{༦༠} །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

འོ་ན་གཞན་དོན་ལུན་གྱིས་ཡུལ་པ་ནི་གཞན་དོན་གྱི་སྐྱེས་བསྐྱེས་པར་རིགས་མེད་ཅིའི་ཕྱིར་རང་དོན་ཚོས་སྐྱེའི་དབྱེ་བར་བཤད་ཅེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། འདིར་གཞན་དོན་ལུན་ཡུལ་ཏུ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་སྤངས་པ་སྟན་སུམ་ཚོགས་པའི་ལོག་པ་ནས་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འབད་ཚོལ་ཉེ་བར་ཞིབ་ལུན་ཡུལ་གྱི་རྒྱ་མཚན་དུ་འགོ་རྒྱལ་ནི། གཞན་དོན་འབད་མེད་ལུན་ཡུལ་ཏུ་འབྱུང་བའི་འགལ་རྒྱུན་སྤྱི་བའི་ཤེས་སྦྱིབ་གྱིས་བསྐྱེས་པའི་རྟོན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་གྱི་ནང་ནས་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཞེས་པ་ལུས་དག་གི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་ཀུན་སྲོང་གི་ཚོལ་བ་སྤོམ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ཞིབ་ན་སྤངས་པ་སྟན་སུམ་ཚོགས་པ་མཐའ་ལུག་ཅིང་གཞན་དོན་ལུན་ཡུལ་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལོ།།

ཡང་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། ཚོས་གྱི་དབྱིངས་ལས་དོ་བོ་ཐ་དད་པའི་རྒྱལ་དུ་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པས་ཐ་མི་དད་པ་དང་། སྦྱོ་འདོགས་དང་སྐྱེ་ར་འདེབས་གྱི་མཐའ་གཉིས་སུ་ལུང་བ་མེད་པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། སྦྱིབ་པ་གསུམ་དང་བྲལ་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་དང་། དྲི་མ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྟོགས་པ་མེད་པ་དང་དབྱིངས་དེ་ཉིད་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པའི་རྒྱལ་གྱིས་མཐོང་བར་བྱ་བས་ན་འོད་གསལ་པའི་ཁྱད་པར་སྟེ་མཚན་ཉིད་ལྡ་དང་ལྡན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་རྣམ་དབྱེ་མེད། །མཐའ་གཉིས་དག་ནི་རྣམ་པར་སྤངས། །ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་སྟོ་མས་འཇུག་གི། །སྦྱིབ་པ་གསུམ་ལས་འཇུག་ལོ། །དྲི་མེད་རྣམ་པར་རྟོག་མེད་དང་། །རྒྱལ་འགྱོར་རྣམས་གྱི་ཡུལ་ཡིན་གྱིར། །ཚོས་དབྱིངས་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ནི། །དག་པའི་ཕྱིར་ན་འོད་གསལ་པ།^{༦༡} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དྲི་མེད་མན་ཆད་འོད་གསལ་པའི་ཁྱད་པར་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བགྲང་རོ།།

གཞན་ཡང་དོ་བོ་ཉིད་གྱི་སྐྱེ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་དྲི་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་ནི་ཚད་འདི་ཅུ་ཟད་དོ་ཞེས་གཞལ་དུ་མེད་པས་ན་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། གཞུའི་ལྷང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ལས་ཀྱང་འདས་པས་ན་གྲངས་མེད་པ་དང་། ལུ་བཞིར་རྟོག་གི་བསམ་དུ་མེད་པས་ན་བསམ་མེད་དང་། དེ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པ་

གཞན་སྲུ་དང་ཡང་མི་མཉམ་པས་ན་མཉམ་མེད་དང་། ཉོན་མོངས་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཉེས་པ་
 མཉམ་པར་སྤངས་པས་ན་དག་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ་ཡོན་ཏན་ལྷ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་
 ལས། གཞལ་མེད་གངས་མེད་བསམ་མེད་པོ། །མཉམ་མེད་དག་པའི་མཐར་ཐུག་པའི། །ཡོན་ཏན་རྣམས་
 དང་ཡང་དག་པར། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལྷན་ཏེ། །རྒྱ་ཚེའི་ཕྱིར་དང་གངས་མེད་ཕྱིར། །རྟོག་གའི་ཡུལ་ནི་མིན་
 ཕྱིར་དང་། །འབའ་ཞིག་བག་ཆགས་བཅས་སྤངས་ཕྱིར། །གཞལ་མེད་ལ་སོགས་གོ་རིམ་བཞིན།^{༡༤} །ཞེས་
 གསུངས་སོ།།

འདིར་འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པར་བཞེད་པས་སྒོ་ལྷན་ཏེ་བྲལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཡང་དོན་
 དམ་བདེན་པར་བཞེད་པ་ཚུད་མེད་ཡིན་ལ། དབུ་མ་པ་གཞན་གྱིས་འགོག་བདེན་ཀྱང་རྫོང་བ་བདེན་པར་
 བཞེད་པ་ལྟར་ན་སྒོ་ལྷན་རྣམས་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཡང་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་བྱ་
 དགོས་པར་རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་བཞེད་ཅིང་། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་བཞེད་པ་ལྟར་ན་ཐལ་རང་
 གཉིས་འདྲ་བར་སྤང་བ་སོགས་སྤར་རང་རྒྱུད་པའི་སྤངས་སྲུ་ཡང་ཅུང་ཟད་དབྱེད་ཟིན་ཏེ། །བདེན་གཉིས་
 ལས། དེགས་པའི་རྗེས་འབྲངས་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་སྤྱར་འདོད།^{༡༥} །ཅིས་གསུངས་པ་
 ལ་ཡང་འཆད་རྒྱལ་གཉིས་སྤང་ངོ་།།

གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱེ་ནི། སྤྱིར་སྐྱེ་བཞི་དང་གསུམ་དུ་འདོད་པ་དང་། དེ་བས་ཀྱང་གངས་མང་
 བར་འདོད་པ་དང་། སྐྱེ་གཉིས་སྲུ་བསྐྱེ་བ་སོགས་ཐལ་རང་གི་བྱེད་པར་མ་ཡིན་གྱི་དབྱེ་བསྐྱེ་ཙམ་ཡིན་པས་
 འདི་པའི་ལྷགས་ལ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱེ་ལོགས་སྐྱེ་སྤྱར་ཏུང་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཞན་གྱི་ལྷགས་ལ་ཡང་སྐྱེ་
 བཞི་བར་གསུངས་པའི་རྣམ་བཞག་སྤང་ངོ་། །དེས་ན་འདིར་རི་ལྷ་རི་སྤྱོད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ལ་ལྷོས་ཏེ་གཟིགས་པ་
 མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཀྱི་སྤྱིའི་ངོ་བོའོ། །དབྱེ་བ་ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཡེ་
 ཤེས་ལྷའམ། ཡང་ན་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤེ་ཚོན་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་གམ། རྒྱས་པར་བྱེ་བ་བརྒྱ་དང་ཞེ་
 བཞི་སོགས་སྲུ་ཡོད་དོ། །ཉེར་གཅིག་ནི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། བྱང་རྒྱལ་ཕྱོགས་མཐུན་ཚད་མེད་དང་།^{༡༦} །
 ཞེས་པ་ནས་བརྒྱུད་ལྷེ། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།^{༡༧} །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བཤད་པ་ལྟར་ཏེ་གྲགས་
 ཚེའོ། །རྒྱུད་བླ་མ་རྩ་འགྲེལ་ལས་སྤོབས་བཅུ་མི་འདིགས་པ་བཞི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་
 བརྒྱད་རྣམས་ཚོས་ཀྱི་སྤྱིའི་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་སོ་གཉིས་སྲུ་ཡང་གསུངས་སོ།།^{༡༨}

གསུམ་པ་ཡོངས་སྤོད་རྫོང་གསལ་པའི་སྐྱེ་ནི། གསུགས་ཁམས་གནས་དེགས་བཅུ་བདུན་བཟལ་པའི་
 སྤོང་ན་གནས་དེགས་བཅོ་བརྒྱད་པ་དབང་ལྷག་ཆེན་པོའི་གནས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བའི་འོག་མིན་སྐྱག་པོ་བཤོད་

པའི་ཞིང་ཁམས་ཡོད་ལ། དེ་ནི་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པས་བསྐྱེད་པ་ནམ་མཁའ་བཞིན་
 དུ་རྒྱ་དང་རིས་སུ་མ་ཚད་པ་དང་གཞལ་དུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་བགྲངས་ལས་འདས་པས་བརྒྱན་པ་ཞིག་
 ཡོད་པ་དེར་བཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གནས་དེ་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚ་གསལ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་
 ཀྱི་རྒྱལ་པ་མ་རབ་བསགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱུས་འཕགས་པ་ཡིན་ཚད་འོག་མིན་སྟག་པོ་བཞོད་
 པའི་གནས་གཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱུས་པ་ཡིན་མིན་དང་། རང་གང་དུ་འཚང་རྒྱུ་བའི་ཡོངས་སྐྱེའི་ཞིང་ཁམས་
 གསར་དུ་འགྲུབ་དགོས་མི་དགོས་དང་། དགོས་ན་དེར་འཚང་རྒྱ་དགོས་མི་དགོས་སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
 ལུགས་གཉིས་ཀ་གྲུབ་བསྐྱིགས་ནས་དབྱུང་རྒྱ་མང་ཞིང་། རྒྱད་པར་དུ་བྱམས་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ལུགས་གཞིར་
 བཞག་པ་ལ་ཡང་དེ་དག་གི་རྣམ་བཞག་དབྱུང་རྒྱ་མང་པོ་ཞིག་སྤྲང་མོད། རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གསལ་བར་
 བཤད་པ་མི་སྤྲང་ལ། རྗེས་འབྲངས་འཚད་ཚོད་ཚོམ་པའི་བྱི་འཕང་མཐོན་པོ་ལ་མཁས་པའི་སྟན་པས་ས་
 ཚེན་དོག་པོར་བྱེད་བཞིན་སྟེ་མས་པར་བཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་ལྟར་ཡིན་གསལ་བར་གསུངས་པ་མི་
 སྤྲང་ཞིང་། སར་ཕྱིན་གྱི་ཐལ་འཕྲེང་མགོ་མཇུག་ཚང་མ་ཚང་ཅི་རིགས་བསྐྱབས་པས་དོ་མས་ནས་གཞུང་དུ་ས་
 འིག་ནས་སངས་རྒྱུས་ཐེན་ཐེན་ལྟ་བུའི་རྣམ་འགྲུར་གྱིས་སྟེ་མས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ཐེ་ཚོམ་ཅམ་
 ཡང་འཇུག་དཀའ་བར་སྤྲང་པོ། །འོན་ཀྱང་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་མདོ་སྟགས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་གྲུབ་བསྐྱིགས་
 བ་འོལ་སྟེ་ཅམ་འཚད་ཐད་པར་འདུག་སྟེ་འདིར་མ་བྱིས་སོ། །

ཡོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་དངོས་ནི་རྒྱད་སྒྲ་མ་ལས། བརྗོད་སྟོན་མཛད་རྒྱུ་མི་ཚད་དང་།
 མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པ་དང་། །དེ་ཡི་ངོ་བོར་མིན་སྟོན་ལ། །འདིར་ལོ་སྟེ་ཚོགས་རྣམ་ལྟར་སྟོན། །^{༡༡}།
 ཞེས་མཚན་དཔེས་སྟེ་པའི་སྐྱེ་རིགས་འདྲ་རྒྱུ་མི་ཚད་པར་^{༡༠}སྟོན་པ་དང་། གསུང་རིགས་འདྲ་རྒྱུ་མི་
 ཚད་པའི་ཚོས་བརྗོད་པ་དང་། ཐུགས་མཁྱེན་བརྟེན་མཛད་པ་རྒྱུ་མི་ཚད་པ་དང་། དེ་གསུམ་འབད་ཚོལ་
 གྱིས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། རྒྱད་སོ་སོ་བ་ཐ་དད་པ་སྟེ་ཚོགས་སུ་རང་གི་ངོ་བོར་མི་གནས་
 ཀྱང་རང་གི་རྒྱུན་ལས་མཚོག་གི་སྐྱལ་པའི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་མཛད་པ་རྣམས་པ་སྟེ་ཚོགས་པ་སྟོན་པ་སྟེ་ཡོན་
 ཏན་ལྟ་དང་ལྟན་པར་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་སྟེ་ཚོགས་རྣམས་ལྟེ་ཞེས་འདེན་མོད་ཀྱང་འདིར་ལོ་སྟེ་
 ཚོགས་རྣམས་ལྟར་བརྗོད་ཅེས་པའི་དོན། དེ་ཡི་ངོ་བོར་མིན་སྟོན་ལ། འདིར་ལོ་སྟེ་ཚོགས་ཞེས་ཚིག་སྟེ་མ་དང་
 འབྲེལ་རྒྱ་ཡིན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་པོ་གསུམ་མ་གཏོགས་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་སྟེ་ཚོགས་སྟོར་རྒྱ་མིན་པ་འདྲའོ། །
 གཞུང་འདི་དང་ཐེག་བསྟུས་ལས། ཡོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ཅིའི་བྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་མ་ཡིན་ཞེན། རྒྱ་
 དུག་གི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གསུགས་ཀྱི་སྐྱར་སྤྲང་བ་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཚད་མེད་པ་དག་

ན་ཐ་དང་པར་སྒྲུང་བ་དང་། མོས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་བས་མ་དེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྒྲུང་བ་དང་།
 གཞན་དང་གཞན་དུ་སྒྲུང་བས་གཡོ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྒྲུང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དང་ཉན་ཐོས་
 དང་ལྟ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་སྐྱོ་ཚོགས་དང་འདྲེས་པར་སྒྲུང་བ་དང་། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་འཇུག་
 པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་གནས་འགྲུར་བས་མི་རིགས་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་ཡོངས་སྤྱོད་ཚོགས་པ་ཉིད་ངོ་
 བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུར་མི་རིགས་སོ།^{༡༠³} །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོངས་སྐྱུ་ལ་དེས་པ་ལྟ་ལྟ་གྱི་
 རྒྱད་པར་མི་འབྲང་པར་བཞེད་པའི་ཕྱོགས་ཡོད་ཅིང་། ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲེང་ལས་ཀྱང་། དེས་པ་ལྟ་
 ལྟ་དུ་སྐྱུ་བ་ལ་ནི་དོན་བརྒྱས་སྟོན་མར། དེས་པ་བཞི་སྟེ་འཁོར་དང་ནི། །གནས་དང་སྟོན་པ་ཚོས་སྐྱ་
 རྟེ།^{༡༠༤} །ཞེས་པ་ཅམ་ལས་མ་མཐོང་ལ་འདི་ནི་ཁྱེད་སྐྱུ་མི་རུང་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་ཐེག་བརྒྱས་ལྟར་ན་དེ་
 ལ་གཞོན་བྱེད་ཀྱང་སྒྲུང་བས་དབྱུང་བར་བྱའོ།^{༡༠༥} །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་དག་ལ་
 དགོངས་པ་འདྲའོ།།

དེ་ལ་རྒྱུད་བླ་མ་ལས་ཀྱང་གསུངས་པ་ནི་ཡོངས་སྐྱུ་འི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱད་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལ།
 དེ་ཡང་སྐྱུ་དེ་ཉིད་སྐྱོ་ཚོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མེད་ཀྱང་རྒྱུད་ཐ་དང་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྐྱོ་ཚོགས་པའི་
 སྐྱུར་སྟོན་བྱས་པ་ལ་བྱུང་གོས་པས། ཡོངས་སྐྱུ་རང་ཉིད་སྐྱོ་ཚོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཀྱང་སྐྱོ་ཚོགས་
 པའི་སྐྱུ་ལ་སྐྱོ་སྟོན་བྱས་པའི་དོན་དུ་བཤད་ཀྱང་རུང་བར་སྒྲུང་ལ། ཐེག་བརྒྱས་ལས་བཤད་པ་ནི། ཡོངས་སྐྱུ་
 འོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱུ་བ་བྱེད་དུ་བཞོན་པ་ཡིན་པར་འདུག་པས། མཛད་པ་སྐྱོ་ཚོགས་པ་དང་སྐྱུ་ལ་
 པ་སྐྱོ་ཚོགས་པ་སྟོན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མི་རུང་བར་གསུངས་པ་སྟེ།^{༡༠༦} ། འོ་བོ་ཉིད་
 ལ་རང་བཞིན་ནམ་གཤིས་ཀྱི་དོན་ཚང་དགོས་པའི་ཕྱིར་འོ། །དེས་ན་དགའ་ལྟན་གྱི་གནས་ནས་འཕོ་བ་ལ་
 མོགས་པའི་མཚོག་གི་སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱུ་འི་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱང་སྟོན་པ་ལོ་ནི་ཅ་པའི་ཡོངས་སྐྱུ་ཡིན་པས་དེ་དག་
 དེའི་ཡོན་ཏན་དུ་མི་འགལ་མོད་ཀྱང་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་དེ་ཡོངས་སྐྱུ་ཡིན་མི་དགོས་སོ།།

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཞེས་སྐྱུ་དབལ་བས་མ་གཤིང་ལྟར་གསལ་གྱུར་ཅིང་། །ཡིད་བཞིན་ལོར་ལྷ་
 ཇི་བཞིན་རྣམ་མི་རྟོག། །འགོ་དགོལ་བར་དུ་འཇིག་རྟེན་འགྱུར་སྤྲད་རྟག་^{༡༠༧} །ཞེས་གསུངས་པས་རྟོག་པ་
 མེད་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ཇི་སྲིད་དུ་འགོ་བའི་དོན་མཛད་ཕྱིར་བཞུགས་པའི་ནམ་མཁའ་ཇི་སྲིད་པ་དང་འཇིག་
 རྟེན་ཇི་སྲིད་པའི་དུས་དེས་པ་དང་། དེའི་མཇུག་ཐོགས་སྟེ། འདི་ནི་སྐྱོས་དང་བྲལ་ལ་སྒྲུང་བར་འགྲུར་^{༡༠༨} །
 ཞེས་གསུངས་པས་བྱང་སེམས་ས་ཐོབ་པ་ཁོ་ནའི་སྤྱོད་ལུ་ལ་ཡིན་པའི་འཁོར་དེས་པ་བརྟན་པར་བྱས་ཀྱང་
 རུང་བམ་སྐྱུ་སྟེ། འཇུག་པའི་རྣམ་པ་ཤད་ཚེ་མོ་ལས། ཡོངས་སྐྱུ་འདི་ནི་བྱང་སེམས་སྐྱོས་པ་དང་བྲལ་བ་སྟེ།

རང་གི་ཚོགས་གཉིས་ལས་ཤེས་རབ་དྲི་མ་མེད་པའི་མེ་ལོང་ཐོབ་པའི་ས་ཐོབ་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་སྤང་བར་
 འགྲུར་གྱི་སྒྲོལ་བ་དང་བཅས་པ་སོ་སྡེ་རྣམས་ལ་ནི་དངོས་སུ་སྤང་བ་མ་ཡིན་ནོ།^{༡༧} །ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
 རྒྱུབས་འགོ་བདུན་རྩ་པ་ལས་ཀྱང་། བསོད་ནམས་ཚོགས་ནི་ཚད་མེད་ལས། །འབྲུངས་པ་དེ་ནི་རྒྱལ་བའི་
 སྤྲུལ། །ས་བརྩལ་ནི་གནས་རྣམས་ཀྱིས། །མཐོང་བར་གྱུར་ན་རྣུ་དེ་ཡིས། །ཚོས་ཀྱི་རྫོགས་ལོངས་སྤྱོད་འདི་
 བོ། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡིན།^{༡༨} །ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་འཕོང་རེས་པར་འགྲུབ་བམ་སྟམ་མོ།།

མདོ་སྡེ་ལས་ལས་ཅན་གྱི་ལྷ་འགའ་ཞིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་འོག་མིན་དུ་ཕྱིན་པར་གསུངས་པ་
 ལྟ་བུ་སེམ་གོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་སྐལ་ཅིག་བསྐལ་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཡོད་ཀྱང་དུ་ས་
 མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་བསྐལ་བ་ཚད་མཉམ་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་དེ་ནི་
 མཚོན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱི་ས་རྒྱས་པ་ཡིན་ཡང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་ཡིན་གྱི་
 བེམ་པོའི་རྩལ་སྤྲ་བར་བསགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལུགས་ཀྱང་སེམས་ཅམ་པ་
 དང་རང་རྒྱད་པ་འགའ་ཞིག་གིས་སྟོན་པོ་སྟོ་འཛིན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐལ་
 འགྲུར་བར་མ་ཟད་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་ཡང་སྟོན་པོ་སྟོ་འཛིན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལུགས་དང་ལོངས་
 སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལུགས་གཉིས་མི་འདྲ་བར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དག་
 སའི་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱངས་པའི་
 ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་དང་ཡང་མི་འདྲ་སྟེ། དེ་ནི་རྒྱ་ཀུན་འབྲུང་སྤྲ་མོས་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡིད་
 ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལུགས་ཀྱང་ཐེག་པ་འདིའི་ལུགས་ལ་ཡིད་ལྷར་རོགས་པ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གཙོ་
 པོར་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་མཐའ་དག་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་
 འཛིན་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་ཉིད་བསྐལ་བ་གྲངས་ལས་འདས་པར་སྟོན་ལམ་དང་སྟིང་རྗེ་ཚེན་པོས་
 མངོན་པར་འདུ་བྱས་པའི་དབང་གིས་གཟུགས་སྐྱེ་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གར་བ་ཡིན་ལ། འདིའི་
 སྐྱེའི་ཆ་ཤས་རེ་རེས་ཀྱང་ཚོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་དབྲངས་བསམ་གྱིས་
 མི་བྱལ་བ་སྒྲོགས་པ་སོགས་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བའི་མདོ་ལྷར་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་དག་གི་རྒྱ་
 མཚན་མཐར་ཐུག་པ་ཡང་ཐེག་པ་ཚེན་པོ་གཞན་དང་གྲུང་བསྐྱིགས་ནས་ཤེས་དགོས་པར་རྗེ་ཡབ་སྤྲས་ཀྱི་
 བཞེད་པ་ལྟར་རོ།།

བཞི་པ་སྐལ་བའི་སྐྱེའི་རྣམ་བཞག་ལོ། །རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས། ཐུགས་རྗེ་ཚེན་པོས་འཛིག་རྟེན་
 མཁྱེན། །འཛིག་རྟེན་ཀུན་ལ་གཟིགས་ནས་ནི། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་མ་གཡོས་པར། སྐལ་བའི་རང་བཞིན་སྐྱ་

ཚོགས་ཀྱིས། །སྐྱེ་བ་མངོན་པར་སྐྱེ་བ་དང་།¹⁷⁹ །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་། །ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱིས། །སྐར་
 ཡང་མི་གཡོ་སྐྱེ་མངའ་བྱོད་ཀྱིས་སྲིད་གསུམ་བྱོན་ནས་སྐྱེ་ལ་རྣམས་ཀྱིས། །གཤེགས་པ་དང་ནི་བལྟམས་དང་
 བྱང་རྒྱུ་ཞི་བའི་འཁོར་ལོའང་སྟོན་པར་མཛད། །དེ་ལྟར་བྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གཡོ་བཀ་སྐྱོད་ཅན་རེ་བའི་
 ཞགས་པ་ནི། །མང་པོས་བཅིངས་པ་མ་ལུས་ཐུགས་རྗེས་བྱ་ངན་འདས་པར་བཀྱི་བར་མཛད།¹⁸⁰ །ཅེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། །སྟོན་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བསྐྱལ་པར་དཔག་དུ་མེད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡུང་བོ་ཡོངས་སུ་
 བསགས་ཤིང་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་གི་དོན་དུ་སྟོན་ལམ་རྒྱབས་ཆེན་པོ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཡང་དང་
 ཡང་དུ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །འབྲས་བུའི་དུས་འདིར་འགོ་བརྒྱམས་ཀྱི་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་དབང་
 བོ་དང་བག་ལ་ཉལ་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་སྐྱེ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རོལ་པ། །བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་
 པས་འགོ་བའི་དོན་ལམ་མཐའ་རི་སྲིད་དུ་རྒྱུན་མི་འཚད་པར་སྟོན་པ་སྟེ། །དཔལ་ལྷན་ཟླ་བས། །དེ་ལ་གང་
 གིས་ན་རྟོག་པ་མེད་པར་གྱུར་དུ་བྱིབ་ཀྱང་གཏུལ་བའི་བྱ་བ་རི་ལྟར་འཚོམ་པ་ལྟར་འཇུག་པས་སེམས་ཅན་
 ཀྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པའི་དོན་བྱེད་པར་འགྱུར་བ། །རི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་འདི་དག་ད་
 ལྟར་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་མངའ་ཞིང་། །ཡིད་བཞེན་གྱི་ནོར་བུ་དང་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་འདྲ་
 བར་རི་ལྟར་འཚོམ་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པ་ལྟར་མཛད་ཅིང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་
 བསྟོད་ལ། །སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་དུས་ལས་ཀྱང་མི་འདའ་བ་དེ་བཞེན་དུ་བདག་ཀྱང་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔས་སྐར་སྟོན་ལམ་གང་བཏབ་པའི་སྟོན་ལམ་དེའི་ཤུགས་དང་། །གཏུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་
 དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་ཉན་པར་འགྱུར་བའི་ལས་ཡོངས་སུ་སྟོན་པ་ལས་བྱ་བའི་བྱང་པར་དེ་འདྲ་བདག་མངོན་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ད་ལྟར་སྐྱེས་པའི་འབད་རྩོལ་མེད་པར་དེ་ཁོན་ཉིད་ཉེ་བར་སྟོན་པ་དང་། །སེམས་ཅན་
 ཀྱི་དོན་བྱ་བ་ཡང་འགྲུབ་པོ་ཞེས་བྱ་བར་གཤེས་པར་བྱའོ།¹⁸¹ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ཡང་སེམས་ཅན་དེ་འདུལ་བའི་དུས་ལ་མ་བབས་ན་སེམས་ཅན་དེ་གཏུལ་མི་རུས་ཀྱང་འདུལ་
 བའི་དུས་ལ་བབས་པ་ན་དུས་ལས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་ཡོལ་བར་མི་བྱེད་དེ། །འདི་ནི་སྐར་སྟོན་ལམ་བཏབ་པའི་
 དབང་ཁོན་ལས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞིང་། །དེ་འདུལ་བའི་དུས་ལ་བབས་པ་ཡང་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་
 ཉན་པར་འགྱུར་བའི་ལས་ཡོངས་སུ་སྟོན་པ་ལས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་དེ་དང་
 འཕྲད་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་སྟོན་པ་ལ་བྱ་སྟེ། །རི་སྐད་དུ། །རི་ལྟར་ཉི་མ་དག་ནི་ཤར་བཅ། །བསྐྱ་
 ཡོངས་སུ་སྟོན་པ་ལ་འབྱེད་ལྟར། །དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་དག་ཀྱང་ཤར་བཅ། །བསམ་པ་ཡོངས་སུ་སྟོན་པ་
 དག་པར་འགྱུར།¹⁸² །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟོག་པ་དང་འབད་རྩོལ་མེད་ཀྱང་གཏུལ་བྱའི་སྐལ་བ་དང་མཐུན་

པར་རེ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཛད་པའི་རྒྱལ་འདི་ནི་འཐད་པ་དང་བཅས་པར་དཔལ་ལྷན་ཞི་བ་ལྷས་
 གྲང་གསུངས་ཏེ། ཡིད་བཞིན་ལོར་བ་བྱེད་པལ་བསམ་གྱིང་། །རི་ལྷར་རེ་བ་ཡོངས་སྒྲོར་བ། །དེ་བཞིན་གཏུལ་
 བྱསྒྲོན་ལམ་གྱི། །དབང་གིས་རྒྱལ་བའི་རྒྱར་སྒྲུང་ངོ་། །དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལྗིད་གི་ནི། །མཚོད་སྤོང་
 བརྒྱབས་ནས་འདས་གྲུར་བ། །དེ་འདས་ལྟུན་རིང་ལོན་ཡང་དེ། །དུག་ལ་སོགས་པ་ནི་ཕྱེད་བཞིན། །བྱང་
 རྒྱལ་སྤོད་པ་རྗེས་མཐུན་པས། །རྒྱལ་བའི་མཚོད་སྤོང་བརྒྱབས་པ་ཡང་། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལྷ་རན་
 ལས། །འདས་གྲང་དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཛད།¹⁷⁵ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

སྤྱིར་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་བ་གཟིངས་དང་། ཟམ་པ་དང་། གཉེར་དང་། ལྷན་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཡོད་
 དང་སེམས་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་དུ་མ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་རྒྱ་རྣམ་པ་གསུམ་གང་རུང་དུ་འདུད་གོས་པ་
 མ་ཡིན་གྲང་གཙོ་བོ་ནི་མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། བཟོ་དང་སྐྱེ་བ་བྱང་རྒྱལ་ཆེ། །ལྷ་རན་འདས་པ་རྟག་སྟོན་པ།།
 སངས་རྒྱལ་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་འདི་ནི། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཐབས་ཆེན་ལོ།¹⁷⁶ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཟོ་བ་
 རྒྱལ་སྐྱེ། རྐྱེ་བ་རྒྱལ་སྐྱེ། མཚོག་གི་རྒྱལ་སྐྱེ་སྡེ་གསུམ་མོ། །འདི་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱིས་
 རྒྱལ་བའི་བེ་བྱ་ཀམ་ལྟ་བུ་དང་བོ་དང་། དྲི་ཟེའི་རྒྱལ་བོ་རབ་དགའ་འདུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་བེ་མང་དགོལ་མཁན་
 དུ་རྒྱལ་བ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་དང་། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ལ་ལ་
 བེ་བྱ་ཀམ་ལྟ་བུ་དང་བོ་དང་། རི་དུགས་རུ་རུའི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཡང་
 འགའ་ཞིག་བེ་མང་ལེན་པའི་གཟུགས་སུ་རྒྱལ་བ་ལྟ་བུ་དང་བོ། ལྷན་གིང་དང་སྐྱུན་ལ་སོགས་པར་རྒྱལ་བ་
 ལྟ་བུ་གཉིས་པ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང་། བཟོ་སྐྱེའི་རྒྱལ་སྐྱེ་གཉིས་ཀ་ཡང་འགལ་མི་འགལ་སོགས་ལ་
 བཞེད་རྒྱལ་སྐྱེ་ཚོགས་པ་ཞིག་འདུག་པ་བརྟགས་པར་བྱའོ།།

རྒྱལ་བ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱལ་རང་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱེས་མ་བསྐྱེས་གཉིས་དང་། མ་བསྐྱེས་པ་ལ་ཡང་
 གང་དུ་རྒྱལ་བ་དེ་དང་དེ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་མིན་གཉིས་རྣམས་སུ་ཤེས་པར་བྱེད་གོས་གིང་། དེ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་ནང་ནས་རྒྱལ་སྐྱེ་མཚོག་ནི་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་དཔེ་གསལ་རྫོགས་གྱིས་རྒྱལ་
 པ་དང་། གསུང་མདོན་མཛོད་སེམས་ལེགས་ཀྱི་དོན་ཚང་བར་བརྒྱབ་པའི་ཚོས་འཁོར་རྫོགས་པར་བསྐྱོར་བ་དང་།
 མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་གྲང་མཛད་པ་བརྒྱ་གཉིས་རྫོགས་པར་སྟོན་པས་ན་མཚོག་གི་རྒྱལ་སྐྱེ་འམ་བྱང་རྒྱལ་
 ཆེན་པོའི་རྒྱལ་སྐྱེ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ལྟའི་བྱེད་མ་པ་ཉོག་དཀར་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བ་རྒྱལ་སྐྱེ་ཡིན་གྱི་མཚོག་གི་རྒྱལ་སྐྱེ་མ་
 ཡིན་པར་བཞེད་པ་ལྟར་ན་འདུག་མེད་དེ། མཚོག་གི་རྒྱལ་སྐྱེའི་མཛད་པ་ཡིན་ན་མཚོག་གི་རྒྱལ་སྐྱེ་ཡིན་མི་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

མཚོག་གི་རྒྱལ་སྐྱའི་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་
 ཡང་ཐོག་མར་ཚོས་ཀྱི་ལྷོ་མ་བཞི་བསྟན་ནས་འཁོར་བ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་དེ་
 རྒྱུད་སྒྲིལ་པར་བྱེད། དེ་རྗེས་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་རང་རང་གི་བྱང་རྒྱུ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་
 ཅན་རྣམས་མི་གནས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ལ་འགོད་པར་མཛད། ཉན་རང་དག་བཙུག་ལེ་བའི་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་
 པ་རྣམས་ཀྱང་དམ་ཚོས་བསྐྱེད་ཀྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཚོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་
 གཏུམ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་བསྟན་ནས། ཉན་རང་དེ་དག་ཉེར་ཞི་དེ་ལས་གོང་དུ་
 བཤོད་མ་དགོས་པར་འཛིན་པ་ལས་བསྐྱོག་ཏེ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་མཚོག་གི་ལམ་བསྟན་པས་རྗེས་སུ་
 བཟུང་ནས་ཐེག་ཆེན་ལ་བྱིད་དེ་སྤྱི་མེད་བྱང་རྒྱུ་མཚོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། མགོན་པོ་
 བྱམས་པས། མི་རྟག་སྟུག་བསྐྱེད་པ་བདག་མེད་དང་། །ཞི་བའི་སྐྱེ་ཡིས་ཐབས་མཁུལ་པས། །སེམས་ཅན་
 སྤྱིད་གསུམ་སྐྱོ་བསྐྱེད་ནས། །ལྷ་རྒྱུ་འདས་ལ་རབ་འཇུག་མཛད། །ཞི་བའི་ལམ་ལ་རབ་ཞུགས་པ། །ལྷ་རྒྱུ་
 འདས་ཐོབ་འདུ་ཤེས་ཅན། །དམ་ཚོས་བསྐྱེད་ཀྱང་པོ་སོགས། །ཚོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིས། །དེ་དག་
 རྐྱར་འཛིན་ལས་བསྐྱོག་ཏེ། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཡོངས་བཟུང་བས། །ཐེག་པ་མཚོག་ལ་སྐྱིན་མཛད་དེ།
 བྱང་རྒྱུ་མཚོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་ཏེ།^{༡༥} །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདིའི་ཚོས་ཀྱི་ལྷོ་མ་བཞི་ལོ། ཐེག་པ་
 ཚོན་པོའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་ཐོག་མར་སྐྱོན་པར་བཤད་དེ་ཚོགས་བཅད་འདི་དག་གིས་སྐྱེར་མཚོག་
 གི་རྒྱལ་སྐྱའི་མཛད་པའི་གཙོ་བོ་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་མཛད་པ་ཡིན་པ་དང་། ཚོས་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་དོན་
 བསྟུན་ལ་ཡང་སྐྱེས་སུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་མཚང་བ་མེད་པར་འདུ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་བཙུན་
 བྱམས་པ་མགོན་པོའི་མན་ངག་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པའོ།།

གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་དང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བྱང་པར་བཤད་པ་ལ། ཡོན་ཏན་ནི་དཔལ་ལྷན་རྒྱུ་བའི་
 མཇུག་པ་རང་འབྲེལ་ལས། སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱི་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱའི་བསྐྱེད་པ་ག་རེ་
 དང་སྐྱེས་སུ་ཚོན་པོའི་མཚན་དང་དཔེ་བྱུང་དང་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་
 པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་ནི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནས་སྐྱེད་ལ། གལ་ཏེ་གསུངས་
 བ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་ལུ་ལ་དུ་གྱུར་པ་བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་སྐྱེ་ཚེའི་ཚད་
 བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཤིང་འཕྲིན་ལས་གཞན་མི་མངའ་བར་སྐྱེན་བསྐྱེན་པར་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ཡང་ཡོན་
 ཏན་དག་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པར་མི་འགྱུར་ན། བྱང་རྒྱུ་ཐེམས་དཔས་ཅི་སྐྱོས་ཏེ་རང་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་
 ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་བྱིན་པར་ཤེས་པ་འཇུག་དང་ལྷན་པར་ལྟ་སྐྱོས་

ཀྱང་ཅི་དགོས།¹⁰⁵ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་གསང་བ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ནི་
 རྒྱལ་བས་ཀྱང་སྐྱེ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་མཛད་པ་གཞན་མེད་པར་དེ་ཁོ་ན་གསུངས་ན་ཡང་
 ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གསུང་དུ་མི་སྲིད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་འཚོམས་པར་
 མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས་ཀྱང་རྒྱལ་བརྒྱུས་ཅི་རིགས་པར་གསུངས་ལ། དེ་དག་གི་དོན་མདོར་བརྒྱས་ཏེ་རྒྱལ་
 ཚབ་མི་ལམ་མགོན་པོ་དང་སྐྱེ་བོ་གསུམ་མེད་ལ་སོགས་པའི་གིང་རྟ་ཚེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྡེ་ཚོན་དུ་བརྒྱས་
 ཏེ་ཅི་རིགས་པར་བཤད་དོ།།

དེ་ཡང་བརྟན་བཅོས་མདོན་རྟོགས་རྒྱུན་དུ་ཞི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚོན་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་
 དང་མཚན་སོ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱུང་བརྒྱད་ཅུ་འི་སློབ་ནས་བཤད་དོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱ་དུ་སྐྱེ་མ་ལས་ནི་
 རྟོབས་བརྒྱུ་མི་འཛིགས་པ་བཞི་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་མཚན་བཟང་པོ་སྐུ་ཙུ་སོ་གཉིས་ཏེ་ལྷན་ཚོས་དུག་
 ཅུ་ཙུ་བཞིའི་སློབ་ནས་བཤད་དོ། །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ནི་བྱམས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་འགྲེལ་བར་རྩ་བ་ནས་
 བཤད་པ་ལྟར་དང་བྱང་ཚུ་བ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་མ་འདྲེས་པའི་ཚོས་བརྒྱ་དང་བཞི་བརྒྱ་ར་བརྒྱས་ཏེ་
 བཤད་དོ། །ཀུན་མཁྱེན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཀྱང་རྣམ་བཤད་རིགས་པར་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དུག་ཅུ་
 སོགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་ཐོར་བུ་ཐོར་བུར་བཤད་དོ། །དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐྱེ་བ་
 ཀྱིས་རིན་ཚེན་འཕྲེང་བར་མཚན་བཟང་རྒྱ་དང་བཅས་པ་བརྟན་ཞིང་མདོ་ཀུན་ལས་བརྒྱས་སོགས་སུ་ཞར་
 ལ་ཐོར་བུར་བཤད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །སློབ་དཔོན་ཚེན་པོ་ལེགས་ལྷན་གྱིས་རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་སྐུ་བརྒྱར་ཕྱེ་སྡེ་བཤད་དོ། །དཔལ་ལྷན་ལྷ་བས་འཇུག་པ་ཙུ་འགྲེལ་དུ་གཟུངས་
 ཀྱི་དབང་ལྷུ་ག་རྒྱལ་པོས་ལུ་ས་པའི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོབས་བརྒྱ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་བར་རྒྱས་པར་
 བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་འདིར་ནི་དེ་དག་མིང་ཅོམ་ཞིག་སྡེ་རྒྱས་པར་གཞུང་ཚེན་མོ་སྐྱེངས་པ་ལས་ཤེས་པར་
 བུའོ།།

འཕྱིན་ལས་ནི་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་རྒྱུན་མི་འཚད་པ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུད་སྐྱེ་མ་ལས། གདུལ་བྱའི་
 ཁམས་དང་འདུལ་བའི་ཐབས་དང་ནི། གདུལ་བྱའི་ཁམས་ཀྱི་འདུལ་བྱའི་བྱ་བ་དང་། དེ་ཡི་ཡུལ་དང་དུས་
 སྐབས་ཤིགས་པ་ལ། རྒྱབ་བདག་རྟོག་ཏུ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་¹⁰⁶ ཞེས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་རིགས་
 དང་མོས་པ་སྡེ་ཚོགས་པ་མདོན་སྐུ་དུ་མཁྱེན་པ་དང་། འདུལ་བའི་ཐབས་གཟུགས་སྐྱེ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་།
 གཟིངས་དང་ཟམ་པར་སྐུལ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཁམས་ཀྱི་འདུལ་བའི་བྱ་བ་ཞི་བ་དང་དྲག་པོ་ལ་སོགས་
 པས་འདུལ་བའི་ཀུན་སྲིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་མདོན་མཐོ་རེས་ལེགས་ལ་དགོད་པ་དང་། དོན་འགྲུབ་པའི་

ཐབས་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གདུལ་བྱ་གང་ན་ཡོད་པའི་ཡུལ་དུ་གཤེགས་པ་དང་། དེ་ཡང་འདུལ་བའི་
དུས་སུ་གཤེགས་པ་ལ་འབད་ཚོལ་གྱི་མཚན་མ་ཉེ་བར་ཞི་བས་འཕྲིན་ལས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་
པའོ།།

རྒྱལ་བའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱིབ་གཉེས་འཛོམས་གིང་
ཚོགས་གཉེས་བསགས་ཉེ་ས་བརྒྱ་རིམ་གྱིས་བསྐོད་ནས་འབྲས་བུ་བྱང་རྒྱབ་འཕྲོབ་པའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱན་མི་
འཆད་དུ་མཛད་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། གནས་དུག་པོ་ནི་འདི་དག་རྣམས། །གོ་རིམ་རི་བཞིན་རྒྱ་མཚོ་དང་། །ཉི་
མ་དང་ནི་ནམ་མཁའ་གཉེར། །སྐྱིབ་དང་རྒྱུད་བཞིན་གཤེས་པར་བྱ།¹⁹⁰ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉེ། དེ་ཡང་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱལ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་སྤྲོད་པོ་རྣམས་རྒྱ་མཚོ་
བཞིན་ནོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེར་མཚོའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཚོགས་གཉེས་ནི་ཉེ་མ་བཞིན་ནོ།།
ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཐའ་དང་དབུས་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱང་རྒྱབ་ཆེན་པོ་ནི་ནམ་མཁའི་
ཁམས་བཞིན་ནོ། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་
ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་རྒྱུད་དེ་ཉིད་གནས་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ནི་གཉེར་བཞིན་ནོ། །སྐོ་བུར་
པ་དང་བསྐྱིབ་བྱུལ་ཁུལ་པ་དང་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་
ནི་སྐྱིབ་བཞིན་ནོ། །སྐྱིབ་པ་དེ་འཕྲོར་བའི་དོན་དུ་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་
ཆེན་པོ་ནི་མི་བཟང་དཔེ་རྒྱུད་བཞིན་ནོ།།

དེ་ཡང་ས་བརྒྱད་དང་ཚོགས་གཉེས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུན་གཞན་གྱི་དབང་གིས་རེས་པར་འབྱུང་བ་
ནི་རྒྱ་མཚོ་དང་ཉེ་མ་གཉེས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཉེ། གཞན་དོན་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་རྒྱུད་ཁྱད་པར་རོ། །བདག་དང་
སེམས་ཅན་མཚུངས་པར་ཚོས་ཉིད་རང་བཞིན་དུ་གནས་པར་གཟིགས་པ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་གཉེར་གྱི་
དབུས་བསྐྱེད་ཉེ། གཞན་དོན་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་དོ་བོའི་ཁྱད་པར་རོ། །སེམས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་དང་རྒྱལ་
བའི་ཐུགས་རྗེ་མཐའ་ཡས་པ་ནི་སྐྱིབ་དང་རྒྱུད་གི་དབུས་བསྐྱེད་ཉེ། མཛད་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པར་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར་གཞན་དོན་རྒྱན་མི་འཆད་པར་མཛད་པའི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཉེ། དེ་ཉིད་ལས།
གཞན་གྱི་དབང་གིས་རེས་འབྱུང་དང་། །བདག་དང་སེམས་ཅན་མཚུངས་གཟིགས་དང་། །མཛད་པ་ཡོངས་
སུ་མ་རྫོགས་ཕྱིར། །འཕྲོར་བ་ཕྱིད་དུ་མཛད་མི་འཆད།¹⁹¹ །ཅིས་སོ།།

སྐྱིར་འཕྲིན་ལས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱེའི་བདག་རྒྱུན་ལས་འབྱུང་བའི་རྣམ་དགའ་ཀྱི་བྱ་བ་མཐའ་
དག་གཞན་ཉེ་རུང་ལ། རྗེ་བརྒྱན་བྱམས་པས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་དུ་འཕྲིན་ལས་ཉེར་བདུན་དུ་

བསྐྱེད་པའི་ལུས་ལ་བཞག་པ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་འཛིན་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལྷན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟེ་
 བའི་གཞན་དམ་པ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པ་ལོ། །མདོར་ན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། དེ་བཞིན་འཁོར་བ་ཇི་
 སྲིད་དུ། །ལས་ནི་རྒྱན་མི་འཆད་དུ་འདོད།¹⁹⁹ །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་མ་མཐའ་ཇི་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་སངས་
 རྒྱུ་བཙུན་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱི་སྲུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་དབང་གིས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སློ་སྣ་ཚོགས་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་
 ལུ་རྣམས་ནི་ནམ་ཡང་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་པར་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ།།

བཅུ་པ། རྒྱལ་གསུང་གི་ཐོག་པའི་རྣམ་པའགྲུ་མདོ་ཙམ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་རྒྱལ་གསུང་གི་ཐོག་པའི་རྣམ་པའགྲུ་མདོ་ཙམ་བཤད་པ་ལ། དེ་ཡང་རྒྱལ་གསུང་གི་ཐོག་པ་ནི་
ཐོག་པ་ཆེན་པོ་བས་ཀྱང་ཆེས་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། རྣོན་པ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱལ་པའི་དུས་ཀྱང་
གསང་རྒྱལ་པར་ལུགས་ལ་མདོ་སྡེ་པ་ལ་ཐོགས་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་
ཡང་ཆེས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བསྐྱལ་པ་དུ་མའི་སྡོ་རོལ་ནས་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱལ་པར་བྱ་
དགོས་ལ། སངས་རྒྱལ་ནས་སྤར་ཡང་བྱང་རྒྱུ་ཡི་སྤྱིང་པོར་སྤྱུལ་སྤྱུས་འཆང་རྒྱ་རྒྱལ་རྣོན་པའི་གྲངས་ཆད་
ཀྱང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། བདེ་བར་གཤེགས་ལ་མ་ལུས་ཚུགས་
ཞིང་སངས་རྒྱལ་ཡུལ་དག་ན། །ཤར་བ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་རྣམས་བདོག་པར་གྱུར་པ་རི་སྟོན་པ། །བྱང་རྒྱལ་མཚོག་
རབ་དམ་པར་གཤེགས་པའི་བསྐྱལ་པ་དེ་སྟོན་དེ། །འོན་ཀྱང་ཚོད་ཀྱི་གསང་བ་འདི་ནི་བསྟན་བཅི་མ་
ལགས་སོ།¹⁹⁹ །ཞེས་གསུངས་པ་འདིར་ཡང་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་དང་།

དབལ་དུས་ཀྱི་འཕོར་ལོའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། སངས་རྒྱལ་བཙུག་འདས་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་
ཞིང་རྟོང་གསུམ་གྱི་རྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་སུ་སྤྱུ་མའི་སྤྱུལ་པའི་སྤྱུ་སྤྱིབ་པ་དང་བྲལ་བ་
མཐའ་ཡས་པ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ཀྱི་ས་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱད་མཐའ་
ཡས་པ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ཀྱི་ས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་པོ་སྡོ་རོལ་གྱི་ས་གསོལ་བ་བྱལ་བ་ན་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱད་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་གིས་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་ཆོས་རྣོན་པར་མཛད་དེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དེ་དུ་མ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་བཟོན་པའི་སྤྱིར་སངས་རྒྱལ་བཙུག་
འདས་རྣོན་ས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དབང་ལྷག་ཏུ་གྱུར་པ་མཁས་པ་སྤྱུ་འབྲུལ་ཆེན་པོ་འཆང་བ་སྤྱུ་འབྲུལ་ཆེན་པོའི་
མིག་འབྲུལ་དང་ལྡན་པ་འཕགས་པའི་ཡུལ་ལུ་སྤྱི་ནིར་གྱུ་འདི་རིགས་མའི་དབང་པོ་ཟས་གཙང་མའི་ལྷ་མོ་སྤྱུ་
འབྲུལ་ཆེན་མོའི་ལྷ་མས་ནས་བལྟམས་པ་ནི་གཞོན་ལུ་དོན་གྲུབ་ཡིན་ལ།²⁰⁰ ཞེས་བདག་ཅག་གི་རྟོན་པ་
གྱུ་ལྷུ་བ་པ་བསྐྱལ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་སྡོ་རོལ་ནས་སངས་རྒྱལ་ཟིན་སྤྱུལ་པའི་སྤྱིར་རྣམ་པར་རོལ་པར་
གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ།།

རྒྱ་མཚན་དེ་དག་གི་སྤྱིར་ན་རྒྱལ་གསུང་གི་ཐོག་པ་ནི་འོག་མིན་སྤྱི་བོ་བཞོད་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་
འོངས་སྤྱོད་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་རྣམ་པ་དུ་མར་གསུངས་པ་དང་། སྤྱིང་བཞེ་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་
ཡང་རྫོགས་ལྡན་གྱི་དུས་སུ་རི་རབ་ཀྱི་ཕེ་མོ་དང་ཨོ་ཏི་ཡ་ན་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་སྤྱུལ་

པའི་དགྲིལ་ལའོར་ཚད་མེད་པ་དག་སྐྱུལ་ནས་རྒྱུད་མེ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དག་གསུངས་པར་བཤད་དོ།།

བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་བརྟན་པ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཚོས་ལའོར་བརྟོར་
ཚུལ་ཡང་བྲལ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་མེ་དུ་མ་ནས་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་ཞིག་སྤེལ་མོད། དཔལ་དུས་ཀྱི་ལའོར་
ལོའི་དགོངས་པ་ལྟར་ན། སྟོན་པ་ལྷ་ཀྱི་ཐུབ་པས་རྒྱལ་པོ་འཕགས་པའི་ཡུལ་དེ་རྗེ་གདན་དུ་མངོན་པར་
རྗོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་བརྟན་ཏེ་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་སྤྱིད་དང་། བྱམས་པ་ལྟར་པོའི་རིར་གཤམ་རབ་ཀྱི་
པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་ཚོས་ཀྱི་ལའོར་ལོ་བརྟོར། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་སྟོན་པས་དཔལ་གྱི་རི་དང་ཉེ་བ་ན་དཔལ་
ལུན་འབྲས་སྤངས་ཀྱི་མཚོན་རྟེན་ཚེན་པོར་བྱོན་ནས་མཚོན་རྟེན་གྱི་ནང་གི་འོག་ཏུ་ཚོས་དབྱིངས་གསུང་གི་
དབང་རྒྱལ་གི་དགྲིལ་ལའོར་དང་། ལྟེང་དུ་དཔལ་ལུན་རྒྱ་སྐར་གྱི་དགྲིལ་ལའོར་ཚེན་པོ་སྟོན་ཏེ། གནས་ཚུན་
སྤམ་ཚོགས་པ་བདེ་བ་ཚེན་པོའི་གནས་རྗེ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དགྲིལ་ལའོར་ཚེན་པོར་རྗེ་རྗེའི་བྱི་ལ་བཞུགས།
སྟོན་པ་ཚུན་སྤམ་ཚོགས་པ་ལྷ་ཀྱི་སྟོན་པའི་ལའོར་ལོའི་ཉིང་འཛིན་ལ་སྟོན་པས་འཕྲུགས་ནས་དགྲིལ་
ལའོར་གྱི་བདག་པོའི་རྣམ་པར་བཞེངས། ལའོར་ཚུན་སྤམ་ཚོགས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དགྲིལ་ལའོར་ལ་བཤོད་
པའི་ལའོར་ནི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཚོལ་བོ་དང་ལྷ་དང་སྐྱ་དང་ལྷ་མོའི་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་
པར་གནས་པའོ། །ཞུབ་པོའི་ལའོར་ནི་དཔལ་ལུག་ན་རྗེ་རྗེའི་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་རྒྱལ་བོ་སྐྱ་བ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་
པའོ། །ཉན་པ་པོའི་ལའོར་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དུ་མ་དང་གསྐྱུ་ལའི་ཡུལ་ཚེན་པོ་དགུ་བརྩ་ཅུ་དུག་གི་
རྒྱལ་བོ་དགུ་བརྩ་ཅུ་དུག་དང་། གཞན་ཡང་སྐལ་བ་དང་ལུན་པའི་ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་
དཔག་ཏུ་མེད་པའོ། །ཚོས་ཚུན་སྤམ་ཚོགས་པ་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབང་བསྐྱར་བ་
བྱིན་ནས་སངས་རྒྱས་སྐྱུ་ལུང་བརྟན་ཏེ་དཔལ་དུ་ས་ཀྱི་ལའོར་ལོའི་རྩ་བའི་རྒྱུད་སྟོང་ལྷག་བརྩ་གཉིས་པ་
གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་དུས་མཚུངས་པར་བྲལ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་གསུངས་པར་བཞེད་དོ།།

དེ་སྐད་དུ་ཡང་དཔལ་དུ་ས་ཀྱི་ལའོར་ལོའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། དཔལ་ལུན་འབྲས་སྤངས་ཚོས་ཀྱི་
དབྱིངས་སྐྱ་སྟོབས་བརྩུ་བ་ཡི་ས་སངས་རྒྱས་པ་ཡི་རྒྱུད་རྣམས་མཐའ་དག་བརྟན།¹⁹⁴ །ཞེས་དང་། ཉི་མ་
དཔལ་གྱིས་གྱང་། དེར་ཉི་མ་དེ་ཉིད་ལ་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་ནས་རྒྱས་པ་དང་
བརྟན་པའི་དབྱེ་བས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་ཐམས་ཅད་བརྟན་ཏེ།¹⁹⁵ །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱ་
བ་དང་སྟོན་པའི་རྒྱུད་ཚོར་པ་ལྟར་ཞེས་ཞེ་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུའི་རྣམ་པ་མ་བསྐྱར་པར་སྟོན་པའི་གཞུགས་ཉིད་
ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྔགས་ཀྱི་ཐོག་པ་དེ་ལ་ནི་རྗེ་རྗེའི་ཐོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐབས་དང་
གཤམ་རབ་དབྱེར་མེད་པར་སྐྱོར་བའི་རྗེ་རྗེའི་སྤམ་ཚོགས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ལས་དང་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ན་

ཡོད་པས་སོ། །ཐབས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལེན་གྲང་བྱ་སྟེ། ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལས་ཐབས་མཁས་པ་གིན་ཏུ་
རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་ལེན་གྲང་བྱ་སྟེ། འབྲས་བུའི་སྐྱོད་དང་ཡོངས་སྐྱོད་དང་གནས་དང་
མཛད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་རྣམ་པ་ད་ལྟ་ནས་ལམ་ཏུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསང་སྐབས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལེན་
གྲང་བྱ་སྟེ། ལྷོད་མིན་ལ་གསང་ཞིང་སྐྱས་པས་བསྐྱབ་པ་དང་ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་ཡིད་སྐྱོབ་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་གསང་སྐབས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལེན་གྲང་བྱ་སྟེ། ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལས་བྱུང་བར་ཏུ་འཕགས་པ་
ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཏུ་གཉེར་བུའི་གཙོ་བོ་ནི་གཞན་དོན་ཡིན་ལ། འབྲས་བུའི་སྐབས་
སུ་གཞན་གྱི་དོན་དངོས་སུ་མཛད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཞིང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་རྒྱབ་པར་
བྱེད་པའི་རྒྱ་ནི་ཐེག་པ་འདི་ལས་གསལ་བར་བྱུང་བའི་ཚོད་ཙམ་ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ཙམ་གྱིས་རི་ལྟར་རྒྱ་ཆེ་བར་འགྱུར་
ཞེས་གང་སྐྱས་པའི་འདིར། དམིགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཤོགས་ཀྱི་མཐུད་དང་སྐྱོད་པ་ཡིས། ཤོ་ལྗན་
རྣམས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནི། ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱབས།¹³² ཞེས་དམིགས་པ་དང་ཤོགས་དང་རྗེས་སུ་
སྐྱོད་པ་གསུམ་རྒྱ་ཆེ་བས་ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་བྱུང་བར་ཏུ་འཕགས་པར་གསུངས་སོ། །དཔལ་རྟོ་རྟོ་གྱུར་
ལས་གྲང་། ལྷོན་པ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་མཚན། མངའ་བདག་དཔེ་བྱུང་བརྒྱད་ཅུར་ལྟོ། །དེ་ཕྱིར་ཐབས་
དེས་བསྐྱབ་བྱ་སྟེ། ཐབས་ལོ་སྟོན་པའི་གཟུགས་ཅན་ལོ།¹³³ ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་སྐབས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་འདུག་པའི་སྐོ་མི་འདྲ་བའི་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། ལུ་ཀྱི་བརྩ་
གསུམ་པ་ལས། དམན་པ་རྣམས་ལ་བྱ་བའི་རྒྱད། །བྱ་མེད་རྣལ་འབྱོར་དེ་ལྟག་ལའོ། །རྣལ་འབྱོར་མཚོག་གི་
སེམས་ཅན་མཚོག། རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་དེ་ལྟག་ལའོ།¹³⁴ ཞེས་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་དབང་བོའི་
རིམ་པ་བཞི་ཡོད་པ་དང་སྐོ་བསྐྱབ་ནས་བྱ་བའི་རྒྱད་དང་། སྐྱོད་པའི་རྒྱད་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱད་དང་། རྣལ་
འབྱོར་བླ་མེད་པའི་རྒྱད་བཞི་གསུངས་སོ། །ཐེག་པ་འདིའི་གདུལ་བྱ་དབང་བོ་དམན་པ་ཡང་ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པའི་ཐེག་པའི་གདུལ་བྱ་དབང་བོ་ཆེས་རྫོ་བ་རྣམས་ལས་གྲང་སྟིང་རྗེ་ལྟག་པར་ཆེ་བ་དང་། དབང་བོ་རྫོ་བ་
དང་། རྣལ་པ་མཚོག་དང་ལྟན་པ་ཞིག་དགོས་པར་རྒྱད་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་དང་དགོངས་འགྲེལ་མང་བོ་
ལས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་དག་ཏུ་ས་རིང་བོར་བྱང་རྒྱབ་བསྐྱབ་པ་དང་། དཀའ་བ་ཆེན་པོས་བྱང་རྒྱབ་
བསྐྱབ་པ་ལ་སྐོ་གོས་ལྷུ་མ་པ་དག་ལ་སྐབས་ཀྱི་ཐེག་པ་བསྐྱབ་པར་སེམས་གིང་སྐྱ་བའི་རང་ཉིད་རྒྱད་ཀྱི་
དོན་ལ་གཏོལ་ཅི་ཡང་མེད་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའོ། །

ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལས་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལྷན་པར་གསུངས་པ་ཡང་གདུལ་བྱ་སྡོད་ལྷན་པ་ལྟོས་ནས་
 ཡིན་གྱི་སྲ་རུང་རུང་ལ་མ་ཡིན་པས། ཚོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཡིན་པས་མི་ཚོགས་གི་གང་ཟག་དེ་རྣམས་ཀྱི་
 ཐེག་པ་ལ་རྒྱལ་དང་མཐུན་པས་ལུགས་པ་ཞིག་དགོས་པར་སྣང་ངོ། །དེ་ལྟར་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ལེགས་
 པར་ལུགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཐེག་པ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་ལམ་གྱི་ས་ཚོད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ལྗེ་
 འོག་མ་གསུམ་ལ་ཡང་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་དང་བརྒྱུས་པའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་མང་པོ་
 དང་། སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་སུ་རྗེས་སུ་བརྒྱུད་ནས་བྱིན་གྱིས་
 རྫོབས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་མཁས་པ་མང་པོས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སྡོད་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། རྣམས་ལྷ་མེད་པ་ནི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་གནས་སྐྱབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་མན་ཆད་ལ་
 མེད་པའི་ཁྱད་ཚོས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་ལུས་དག་ཡིད་
 གསུམ་ཤིན་ཏུ་སྤ་བའི་གནས་རྒྱལ་དང་། ལམ་དེ་དག་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པ་ལས་ཤེས་སྤྱི་བ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་སྤ་
 བ་རྣམས་ཀྱང་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་སྡོད་ལུས་པ་སོགས་ཀྱི་གནད་དུ་མ་ཡོད་པས། རྒྱལ་བའི་རྣམ་གསུམ་གཞི་རྟེན་
 འདི་ཉིད་ཀྱི་སྡོད་དུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔལ་ལ་སྡོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། དེ་ཕྱིར་དེ་རྒྱུས་ཅི་ཞིག་བྱ།
 མདོར་བསྟུས་པས་ནི་སངས་རྒྱལ་ཉིད། །བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་གངས་མེད་པས། །རི་སྡོད་སངས་རྒྱལ་གང་ཐོབ་
 པ། །གང་གི་དམ་པའི་བདེ་བས་ཁྱོད། །སྤྱོད་འདིར་ནི་འཐོབ་པར་འགྱུར།¹³⁰ །ཞེས་གསུངས་པས་སྐལ་བ་
 དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་རོགས་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བ་འདིར་སྤྱེས་བུའི་རྩ་ལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་པར་རིགས་སོ། །

དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན།

གསུམ་པ་དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྷན་པ་དག་ན་མེ། དེ་ལྟར་རང་དང་
 གཞན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་རབ་ཏུ་མང་པོ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མི་མཐུན་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དྲ་བས་ཡོངས་སུ་རྒྱུར་
 བ་དག་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་སློབ་གྲོས་རལ་བ་ཆེས་ཆེར་བསྟེན་པ་འདིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། ཕྱིར་ཞིང་རྣམ་པར་
 རྟོག་པའི་དྲ་བ་བརྟན་ཤིང་འཐུས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གང་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་ལེགས་པར་
 གནས་པའི་སྡིང་པོ་མདོར་བྱས་པ་ཁོ་ན་ཉིད་འཆད་པར་རིགས་ཀྱི་རྣམ་ལ་གཞན་དང་གཞན་གྱི་ལུགས་ཐ་
 དད་པ་མང་པོ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་དཀའ་ཕྱབ་རྣམ་པར་བསྟེན་པ་ནི་བྱ་རོགས་གི་སོ་རྟོགས་པའི་བསྟན་
 བཅོས་ལྟར་དོན་མེད་པ་འབའ་ཞིག་གོ་སྟུམ་དུ་སེམས་ན། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

འདི་ནི་དམ་པའི་ཚོས་ཆེས་རབ་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་དག་ལ་རལ་བ་ཡོངས་སུ་མ་བསྟེན་པས་གནས་མ་

ཡིན་པས་ལོག་པར་རྟོག་པས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་འབགས་པ་ལས་དམ་པའི་ཚོས་སྐྱོད་པར་བྱེད་པའི་བརྗོད་པ་
 རན་པ་སྟེ། གང་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྤང་བ་དང་དོར་བའི་གནས་རབ་རྩ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་ལུང་
 རྒྱལ་ལོ་དག་ཉན་ཅིང་སེམས་པར་བྱ་བར་གསུངས་པའི་དོན་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་
 མང་དུ་སྐོས་པ་འཚོལ་བ་ནི་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་སྲུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་
 ཡིན་ཏེ། ཀྱུན་མཁུན་གཉེས་པ་དབྱིག་གི་གཉེན་པོས། ལེགས་པ་སྟོན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐན་ཡོན་ལྷ་ཡོད་དེ།
 ལམ་རན་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱོད་བ་དང་། ལམ་བཟང་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་པར་བྱེད་བ་དང་། འབྲོག་
 དགོན་པ་ལས་བརྒྱལ་བའི་དབྱུགས་འབྱེན་པ་དང་། བདེ་བར་འགོ་བ་དང་། འདོད་པའི་ཡུལ་དུ་ཡང་དག་
 པར་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཅོ། །དེ་བཞིན་དུ་དམ་པའི་ཚོས་སྟོན་པ་ལ་བརྟེན་ན་ལོག་པར་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་
 ལམ་རན་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱོད་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ལམ་བཟང་པོ་ལ་གནས་པར་བྱེད་བ་
 དང་། འཁོར་བའི་འབྲོག་དགོན་པ་ལས་བརྒྱལ་བའི་དབྱུགས་འབྱེན་པ་དང་། རན་སོང་ལས་མཚོངས་ཏེ་
 བདེ་བར་འགོ་བ་དང་། འདོད་པ་ལྟ་བུ་ལས་འདས་པའི་ཡུལ་དུ་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཅོ། །
 དེ་དག་གྲང་མཉན་པ་ལས་འབྱུང་གི་མ་མཉན་པ་ལས་མ་ཡིན་པས་གྲུས་པར་མཉན་པར་བྱའོ། །^{༡༡} །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །

དེ་ཡང་དམ་པའི་ཚོས་ཡོངས་སུ་འཚོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱ་བ་ནི་རང་ཉིད་སྐྱེག་
 བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྐྱོད་བ་དང་གཞན་སྐྱེག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་གཉེས་
 ཡིན་ལ། གཞན་སྐྱོབ་པ་ལ་ཡང་རང་ཉིད་སྐྱེག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་ངོ་། །རང་ཉིད་སྐྱེག་
 བསྐྱེད་ལས་ཐར་པ་ལ་ནི་ཐར་བར་བྱེད་པའི་ལམ་བསྟེན་དགོས་ལ་དེ་ལ་ནི་ལམ་དེ་འཚོལ་དགོས་སོ། །

ལམ་ལ་ནི་གཉེས་ཏེ། སྤྱི་རོལ་པའི་དྲང་སྟོང་དག་གིས་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་དང་། སྟོན་པ་སྤྱུགས་
 རྗེ་ཅན་གྱིས་རྣམ་པར་བརྟན་པའོ། །དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཐར་པར་འདོད་པའི་སྐྱོ་གྲོས་ཅན་དེས་དེ་གཉེས་ལས་
 གང་ཞིག་ནི་ཡང་དག་པའི་ལམ་མཐོར་བ་ཡིན་ལ། གང་ཞིག་ནི་ལམ་འཕྲུལ་བ་ཡིན་ལེགས་པར་བརྟགས་
 པར་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་བརྟགས་པ་མེད་པར་ཚམ་ཚོམ་དུ་འཇུག་པ་ནི་སྐྱེ་བོ་མཛངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་མ་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། གལ་ཏེ་གོལ་བར་ཞུགས་ན་ནི་བདག་ཉིད་ཉམས་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་
 ལྟར་བརྟགས་པ་ལ་ནི་དེ་གཉེས་ཀྱི་ལུགས་སོ་སོར་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དེའི་མཚན་ཉིད་
 ལེགས་པར་མི་ཤེས་པས་འཕྲུལ་བ་དང་མ་འཕྲུལ་བ་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་
 ཤིང་རྟ་ཚེན་པོ་རྒྱ་སྐྱབ་དང་། ཐོགས་མེད་དང་། རིགས་པའི་དབང་ལྷུག་ལྷོགས་ཀྱི་སྤང་བོ་དང་། དཔལ་ཚོས་

གྱི་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་བའི་བརྟན་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཆེན་པོ་དག་གིས་རང་དང་གཞན་གྱི་
 ལྷོན་པ་དང་བརྟན་པའི་ཁྱད་པར་ལ་རིགས་པ་བརྒྱ་ལྷན་དུ་མས་ཡང་དང་ཡང་དུ་དབྱེད་དེ། དྲི་མ་དང་
 བཅས་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་བསལ་བ་དང་དྲི་མ་མེད་པའི་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་གཞག་པར་མཛད་པ་ནི། གྲོ་ལ་
 བདོན་དུ་གཉེར་བ་མཐའ་དག་ལ་འདོད་པའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སློ་གྲོས་གྱི་
 མིག་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཐབས་རྒྱུ་དུ་སྦྱར་བ་ཡིན་པས། ཅི་ནས་ཀྱང་བདག་ལོགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་
 གྱིས་འབད་པ་ཆེན་པོས་རྒྱལ་འདི་ལ་སྦྱར་བར་རིགས་ཏེ། རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། ལྷང་
 དོར་གནས་ལ་ཀུན་ནས་འཐོམས་པའི་ལུན། །ཡང་དག་ཐོས་པའི་སློན་མེས་མ་བསལ་བར། །ལམ་མི་ཤེས་
 བ་ཐར་བའི་གོང་མཚོག་ཏུ། །འཇུག་པར་འགྱུར་བ་སློས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་དགོས། །དེ་ཉིད་ཕྱིར་བ་མི་ལམ་ཚོས་
 རྗེ་དང་། །འཛམ་གླིང་རྒྱུ་དུག་མཚོག་གཉིས་ཞེས་གྲགས་པའི། །གཞུང་ལ་ཕྱོགས་རེ་བ་དང་རགས་པ་རེས།
 ཚོམས་པར་མ་བྱས་ཀུན་ལ་ཞིབ་ཏུ་སྦྱངས།¹³⁹ །ཞེས་རང་གི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་མགུར་དུ་བསྐྱལ་བ་དེ་ཉིད་
 རང་ཅག་རྣམས་ལ་བརྗེ་བས་གདམས་པའི་གསུང་དུ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

དེས་ན་ཕྱི་རོལ་སུ་སྟེགས་བྱེད་དག་གི་ལུ་གས་རྣམ་པར་འགོག་པའི་རྒྱལ་མི་ཡང་དང་ཡང་དུ་
 སེམས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སྟེ་བ་གཞན་དུ་ལམ་རན་པ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་བག་ཚགས་ཉམས་སྦྱང་པར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་སྟོན་པ་དང་བརྟན་པ་ལ་དད་པ་བརྟན་པོ་གཏིང་རྒྱགས་པ་སྟེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་།
 སྟེ་བ་ཕྱི་མ་རྣམས་སུ་ཡང་ལམ་སྟར་སྦྱང་གིས་བཀྱི་བར་མི་རུང་ཞིང་ལམ་བཟང་པོ་ལ་རང་གི་རང་གིས་
 འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྟེ་བོ་གཞན་དག་ལ་ཡང་དགོས་པ་དེ་གསུམ་རང་གིས་བསྐྱུབ་པར་བྱས་
 པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱལ་བའི་དམ་ཚོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་སྟིང་སྟོབས་དང་སྟོན་ལམ་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་
 པར་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་དུ་མ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལྟར་གཞན་གྱི་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ནི་སྟིང་བོ་མེད་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་སྟིང་
 བོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས། རང་གི་སྟོན་པའི་དགོངས་པ་འཚོལ་བ་ལ་ཡོངས་སུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་
 རང་གི་སྟེ་བའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྣམས་མཐའ་དག་པ་ལ་ཞིབ་ཏུ་སྦྱངས་བར་བྱ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། སྟོན་པ་
 ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་དབང་པོ་སྣ་ཚོགས་པ་དང་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དང་ཁམས་སྣ་ཚོགས་པའི་གདུལ་བྱའི་
 སྟེ་བོ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་མདོན་པར་མཐོ་བ་དང་དེས་པར་ལོགས་པའི་རིམས་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་པའི་ལམ་
 ལ་དགོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཐབས་གྱི་རྒྱལ་ཡང་རིགས་པའི་རྣམ་གུངས་རི་སྟེད་ཅིག་གསུངས་པའི་
 དགོངས་པའི་དོན་ཞིབ་ཏུ་དེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱང་སྟོན་པ་དང་གྲོ་ལ་བའི་ལམ་གྱིས་

རིམ་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་རིམ་པར་འབྱོན་པར་བྱ་བའི་ཚེད་དང་། གཞན་དག་ལ་ཡང་སྐལ་བ་རི་ལྟ་བུ་
བཞེན་དུ་སྐྱེན་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

རིམ་པ་དོན་གྱི་ཐམས་ཅད་མཁུལ་པ་དག་འདུན་རྒྱ་མཚོས་གྲུབ་མཐའ་ལོག་མ་ལོག་མའི་ལྟ་བུ་
གོ་བ་གོང་མ་གོང་མའི་ལམ་སྟེགས་སུ་གསུངས་པ་ཉིད་ཤིང་རྟ་ཚེན་པོའི་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་ལ།¹⁹⁹ དེ་
དག་གི་སྐྱེན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁས་ལེན་འགའ་ཟུང་ཙམ་མ་གཏོགས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་
གིས་སྟོང་བ་དང་། རང་རྒྱ་སྐྱབ་པའི་རྗེས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོངས་པའི་བདག་མེད་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་
གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་རུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་འཚིང་
གོ་ལ་གྱི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བཞག་པས་ཚོག་པའི་བདག་མེད་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས། བྱི་མ་བྱི་མ་ལས་སྡ་མ་སྡ་
མ་རྣམས་རྟོགས་སྒྲུབ་དང་། སྡ་མ་རྣམས་བྱི་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་སུ་འགྲུར་བ་རྣམས་མདོ་དང་ཤིང་རྟ་
ཚེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཚེན་པོས་ཀྱང་ལེགས་པར་བཤད་པའི་གཞུང་ཚེན་
མོ་རྣམས་སུ་རི་ལྟ་བུ་རིགས་པར་བཀའ་བསྩལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྡར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་འགྲོས་དང་གཞུང་དེ་
དང་དེ་དག་ཏུ་སྐྱབས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དེ་ནི་དོན་ཚིག་གྱིས་དེ་ལ་ན། སྡར་བཤད་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དེ་དག་ལ་ལེགས་པར་འདྲིས་
པར་བྱས་པའི་གང་ཟག་གིས་དོན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སློབ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ཏེ་རྒྱུད་སྟེང་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་
འགག་སྟོམ་ཞིག་ཤེས་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཁ་ཕྱིར་བལྟའི་ཐོས་བསམ་གྱིས་རྒྱུད་ལ་ཅི་ཡང་མི་པན་པའི་
ཕྱིར་དང་། ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ཡང་བསྟོམ་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དང་། གྲུབ་པའི་མཐའ་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ཡང་ལམ་སྟེན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྒྱུད་ལ་སྟེང་བུ་ཁོ་ནའི་ཚེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དགྲུས་གཞན་དུ་བསྟན་ནས་རྒྱག་ས་གཞན་དུ་བྱེད་པ་ལྟ་བུར་མ་སོང་བ་ཅིག་ཤིན་ཏུ་གལ་
ཚེའོ།།

འོ་ན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་འགག་སྟོམ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྟོན་པའི་དགོངས་པ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས་གསལ་
བར་མཛད་པའི་གདམས་པ། ཤིང་རྟ་ཚེན་པོ་གྲུབ་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་ལས་བརྒྱད་པའི་ལམ་སྟོལ་
རྒྱུད་པའི་རྒྱ་བོ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་དབལ་དྲི་པོ་ཀ་ར་སྟེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་ལམ་གྱི་རིམ་པར་
བསྟེགས་ཏེ་གསལ་བར་མཛད་པ་རིམ་པ་བཞེན་དུ་བརྒྱུད་པ་ལས། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་རོ་

བོ་ཐ་མི་དང་པ་མཚན་བརྗོད་པར་དཀའ་བ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཚེན་པོ་སློང་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་བྱང་
 རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆེ་རྒྱུད་དུ་གསུངས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་འདི་ནི་བཙམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་
 ཀྱི་དབང་ལྷག་རྒྱལ་པོས་ལྷན་པ་ལས་འོར་བ་སློང་བའི་དཔེས་བཀའ་བསྟུན་པ་བདད། མགོན་པོ་སླུ་རྒྱལ་
 ཀྱིས་རིན་ཚེན་འབྲེང་བ་ལས་མངོན་མཐོངས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་ལ་རིམ་ཅན་དུ་འབྲིད་པར་གསུངས་པ་དང་།
 འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བྱང་རྒྱལ་བ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་གདམས་རྒྱལ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆེ་གསུ་མ་གྱིས་
 གཏུལ་བྱ་རིམ་གྱིས་འབྲིད་པར་གསུངས་པ་དང་། འཕགས་པ་ལྡན་ལྡན་འབྲོར་སློང་པ་བཞི་བརྒྱུ་པར་གཙང་
 བདེ་རྟག་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་སླིན་བྱེད་དང་གོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ལ་རིམ་ཅན་དུ་སློབ་པར་གསུངས་
 པ་དང་། སློབ་དཔོན་དཔའ་བོ་དང་། ལེགས་ལྡན་འབྲེད་དང་། དཔལ་ལྡན་རྒྱལ་བ་དང་། ཞི་བ་འཚོ་ལ་
 སོགས་པ་མཐའ་དག་གིས་ལམ་གྱི་གོ་རིམ་རེས་པ་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་དོན་གྱི་སླིང་པོ་ཡིན་ནོ།།

དེའི་ཕྱིར་སྐྱལ་བ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་དལ་བ་རྟེན་དཀའ་ཞིང་རིང་དུ་མི་གནས་
 པ་དང་། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་ན་རིང་དུ་འཕེལ་བ་དཀའ་བ་དང་། དུས་ཀྱི་ཐ་མ་
 རྟེགས་མར་སློང་པའི་རང་རྒྱལ་རྣམས་བསམས་ནས་བསྟན་པའི་སླིང་པོ་འདི་ལྟ་བུ་དང་འབྲེད་པ་ལ་དཔལ་
 པོས་གཉེར་རྟེན་པ་ལྟ་བུའི་དགའ་བ་བསྟོམས་ཏེ་སློབ་གོལ་གྱི་ལེ་ལོ་སྤངས་ནས་ཉིན་དང་མཚན་དུ་འབད་
 པས་དལ་བ་དོན་ཡོད་པར་བྱ་བར་རིགས་ཏེ། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ནི་
 ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་དང་ལུན་རིང་དུ་མི་གནས་པར་རིག་པར་བྱས་ནས་རི་སྒྲིང་དུ་རྒྱང་ཟད་ལུས་པ་དེ་སྒྲིང་དུ་
 འདི་མཉམ་པ་དང་གཟུང་བ་དོན་མཐུན་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་དད་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་འབད་པར་
 བྱའོ།¹⁹⁶ །ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིང་དུ་ལུན་པ་གཅིག་སྤུའི་ཐེབས་པོ་མི་འབྱུང་བ་དེ་སྒྲིང་དུ་ཡང་དག་
 པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་གྱི་དོན་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་མཉམ་པ་ལ་དད་པ་ཅན་
 རྣམས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་རིངས་པར་བྱའོ།¹⁹⁷ །ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།

བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཚོས་ལ་ལྷག་པར་བརྩོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་
 བསོད་ནམས་རྒྱུ་ཚེན་པོ་དང་ལེ་ཤེས་རྒྱུ་ཚེན་པོ་ལ་ཉེ་བར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ལེགས་པའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་
 དཔག་བསམ་གྱི་སློན་པ་བཞེན་དུ་ཉེ་བར་འབྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བདག་གིས་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་
 བཞག་པ་འདི་ནི་འཕགས་པ་བྱམས་པའི་ཚོས་སྡེ་ལ། སླུ་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཚོགས་དུ་གདང་མདོ་ཀྱན་ལས་
 བཏུས། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་སྡེ་དང་ཐེག་བསྟུས། མངོན་པ་ཀྱན་ལས་བཏུས། དབྱིག་གཉེན་གྱི་
 མཛོད་རྩ་འགྲེལ། རྣམ་བཤད་རིགས་པ། སུམ་རྩུཔ། ཉི་ཤུཔ། ཕྱོགས་སྤང་ཡབ་སྲས་ཀྱི་སྡེ་བཏུན་མདོ་

དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་། དེ་དག་གི་འགྲེལ་བ་འགྲེལ་བཤད་ཆེན་པོ་ཡལ་མོ་ཆེ་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་རྩ་
 འགྲེལ། བསྐྱབས་སྤོང་གཉིས། དབུ་མ་སྒྲིང་པོ་རྩ་འགྲེལ། འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ། བདེན་གཉིས་རྩ་འགྲེལ།
 དབུ་མ་རྒྱན་རྩ་འགྲེལ། ཚད་མའི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པ་རྩ་འགྲེལ། དབུ་མ་སྒྲིང་བ། སྒྲོམ་རིམ་གསུམ་
 རོགས་དང་། གཞན་ཡང་ལྷོ་བ། མི་ཉི་པ་ཡབ་སྲས། རྩོད་རེ། བྱང་རྒྱལ་བཟང་པོ། མཉམ་མེད་རྩོ་བོ་ཆེན་
 པོ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡལ་གྱི་པའ་གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་པལ་མོ་ཆེ་ལ་རྩུང་བྱང་
 འདྲིས་པར་བྱས་ཤིང་། གངས་རིའི་རྫོངས་ཀྱི་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་བྱུང་ལུགས་པར་མཛད་པའི་མཁས་པ་
 ཆེན་པོ་འཇམ་མགོན་ས་སྐྱབས་ལྷོ་ལའབ་སྲས། རོག་ལོ་ཡབ་སྲས། ལུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ། རྩོ་བཙུན་
 རེད་མདའ་བཞེད་པོ། པའ་ཆེན་རྩོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་ཆེན་པོ་དག་གི་གསུང་རབ་རྣམས་དང་།
 བྱུང་པར་དུ་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་འདྲེན་པ་དམ་པ་རྩོ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་
 རྣམས་ནས་བཟུང་གསུང་གི་ཟིན་བྲིས་སྤྲོ་མོ་ཡན་ཚད་མཐའ་དག་དང་། ལྷག་གི་ཐུབ་པོ་གཉིས་དང་། གྲུང་རུ་
 རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོ། ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་རྩོའི་དངོས་སྤོང་རྣམས་དང་།
 འདུལ་འཛིན་གྲགས་པ་དཔལ་ལྷན། པའ་ཆེན་བྱམས་པ་གྲིང་པ་ཆེན་པོ། མཁས་གྲུབ་ཉོར་བཟང་རྒྱ་མཚོ།
 འཇམ་དབྱུངས་དགའ་བའི་སློ་གྲོས། ལྷོ་བཟོ་སློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན། པའ་ཆེན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན། གྲུབ་
 མཁུན་ཚོས་འབྱོར་དཔལ་བཟང་། ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ། སེ་ར་རྩོ་བཙུན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་
 མཚན་ཡབ་སྲས། པའ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ། མཁས་གྲུབ་བསྟན་པ་དར་རྒྱས། མཁས་པའི་དབང་
 པོ་གྲུང་རུ་ཚོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས། འཇམ་དབྱུངས་སྐྱབས་ལུང་བྲག་པ་ལ་སོགས་པའི་དབུ་མར་འདུལ་མདོན་
 ཚད་མའི་སྒྲིང་གི་གཞུང་ཆེན་མོའི་རྣམ་བཤད། སྤྱིང་ལེ་གའི་ཉི་ལན། ཟིན་བྲིས། ལྷི་དོན། ཐལ་འབྲེང་པལ་མོ་
 ཆེ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྐྱུངས་པར་བྱས། དེ་དག་གི་དོན་ལ་རྒྱལ་བཞིན་སེམས་པའི་རིགས་པས་ལེགས་པར་
 དབྱུང། གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་སྤྱི་དུ་མ་དང་། བྱུང་པར་དུ་ལུང་རྟོགས་བཤད་རྒྱུ་བ་གྲུབ་ཀྱི་མངའ་བདག་
 མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱུངས་བཞན་པའི་རྩོ་རྩོ་མཚན་གཞན་དག་དབང་བཙོན་འགྲུལ་པས་མཛད་
 པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་ཉིད་གསལ་ལ་རྒྱས་ཤིང་ལེགས་བཤད་ཀྱི་གཉེར་དུ་འདུག་པས། དེ་
 ཉིད་དང་སྒྲོ་བསྐྱུན་འཕགས་པོད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་དེ་དག་ལ་རང་གི་སློ་གྲོས་ཀྱིས་རི་ལྷུང་དཔོག་པའི་
 བཤད་པས་ཟུར་བརྒྱན་ཉེ་རྩོད་བྱེད་མདོར་བསྐྱུས་པས་བཞེད་བྱ་རྒྱ་ཆེ་བ་སྒྲིང་པོར་ཉི་ལའི་མེད་དུ་མི་རུང་
 བའི་དཀའ་བའི་གནས་འགའ་ཞིག་ལ་དབྱོད་ལྷན་རྣམས་ཀྱི་སློ་གྲོས་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་རིགས་པས་
 མཐའ་གཅོད་པ་དང་བཅས་རང་བཟོའི་རྩོ་མས་མ་གོས་པར་བཞོད་པ་ལགས་སོ།།

མཇུག་གི་དོན།

སྐྱེས་པ། ལྷག་བསམ་ཆེས་ཆེར་དཀར་བའི་མདངས་ཀྱིས་ལན་བརྒྱར་བྱུགས་པའི་རབ་གསལ་
 གློ་གོས་འོད་ཀྱི་ཞགས་པ་རྫོན་པོ་ནི། ཉི་མའི་གཉེན་གྱི་གསུང་རབ་སྣོ་བསངས་མངོས་མའི་འགམ་པའི་
 མཐའ་ལ་འགྲན་བཞིན་འཁྱུད་པའི་ཚུད་ལོ་ལྷུར་ལེན་པའི། །ཡ་མཚན་མུད་བྱུང་རོལ་མོས་དུས་ཀྱི་མཐའ་
 འདི་ཅི་ཞིག་ལྟར་ཉེ་སྐྱལ་བ་བཟང་པོ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་བྱེད་པ།¹⁹⁶ །དེའི་ཁ་ལས་སྐྱུགས་པའི་ལེགས་བཤད་
 གཏམ་འདི་སྐས་བཅས་རྒྱལ་བ་དབྱུས་བསྐྱེད་བདུད་ཚིའི་མཚོད་ཡོན་ཉིད་ཅེས་གྲགས།

འཛིག་རྟེན་མཐའ་དག་གྲུལ་དངོས་པོས་ལན་བརྒྱར་བཀའ་སྟེ་འབད་བམེད་བཞིན་མངོན་
 པར་བྱིན་པ་ཡིས། །འདི་ན་མིད་ལྡན་གང་དག་དགའ་བས་ཚོས་པའི་ཅ་ཅོ་སྐྱོགས་ཤིང་ལུས་ཀྱི་བརྟན་པ་
 ཉམས་བྱེད་གང་། །དགའ་བ་དེས་ནི་གློ་གོས་རྣམ་པར་གསལ་བའི་མཁས་པ་དག་ལ་ལེགས་བཤད་གཏམ་
 ཀྱིས་བསྐྱེད་བྱས་པའི། །དགའ་བའི་ཆ་གས་སྤོ་དག་ལའང་ལན་ཅིག་ཅམ་ཡང་འགྲན་དུ་བཟོད་པའི་གོ་
 རྒྱབས་ག་ལ་མཆོས།

གང་ཞིག་བསྐྱབས་ཀྱང་འགྲུབ་པར་མ་དེས་གྲུབ་ནའང་གདོན་མི་བཟང་འདོར་དགོས་པའི།
 མཚོག་ཆུང་ལྷན་ཚོགས་དོན་དུ་འང་སྐྱོངས་པ་འདི་དག་ནམ་ཡང་བརྩོན་པ་མི་འདོར་ན། །དེས་པར་གཏན་གྱི་
 བདེ་སྟེར་ཐར་པ་དམ་པའི་ལམ་ནི་མཚོར་བསྐྱབ་པའི་ཆེད། །རྣམ་དག་རིགས་རྣམས་ལན་བརྒྱར་སྐྱེ་ལའང་
 མཁས་པ་དག་ནི་བརྩོན་པ་ཅིའི་སྦྱིར་འདོར།

སྐབ་པའི་གཞུང་ལ་སྐབ་པ་ཉིད་བཞིན་དུ། རྣམ་པར་སྦྱོད་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་། །མ་ལུས་
 ཚོན་བརྒྱས་གསལ་བར་བྱེ་བ་བཞིན། །གློ་གོས་རྣམས་མཚོར་ལྷག་གེར་བཀྲའདི་རྟོད།

ཀྱི་མ་དང་སྐོང་མཚོག་གི་ལུགས། །བདག་གི་སྦྱོང་ངེས་འདོད་པའི། །སྐབ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱགས་རྗེ་ནི།
 སྦྱོང་སྤྱོད་རྣམས་ལ་འཁྱུད་པ་བཞིན། །དེ་ཡི་ལུགས་ཀྱིས་བྱིས་པ་ཡི། །མགོན་པོ་དམ་པའི་གཞུགས་བརྟན་ནི།
 ཡིད་ལ་ཡང་ཡང་གསལ་གྱུར་གྱང་། །མངོན་དུ་མ་གྱུར་བདག་ཡིད་གསུངས། །གང་གི་གསུང་འཚོབ་ཆེ་
 རྣམས་ཀྱི། །གཞུང་ལུགས་བདུད་ཚིའི་ཐིག་པའི། །སྦྱིང་གི་བརྟུང་དུ་བསྟེན་པ་ལས། །དགའ་བའི་སིམ་པའང་
 ལན་བརྒྱར་སྦྱོང་། །བསྐྱལ་པར་ཉིང་འཛིན་བདེ་བའི་རོ་སྦྱངས་པ། །རྐང་མིག་སོགས་ཀྱིས་གང་གི་ཆ་ཅམ་
 ཡང་། །མ་སྦྱོང་རིགས་པའི་ལམ་གྱི་དགའ་སྟོན་དག །མངོན་སུམ་ལྟ་བུར་སྦྱོང་འདི་སྐྱལ་བ་བཟང་། །དེ་ལྟ་
 བའང་བདག་ཅག་ནི། །བྱིས་པའི་སྦྱོ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པས། །དཔག་དཀའ་དྲང་སྐོང་ཆེན་པོའི་ལུགས། །རང་གི་
 རུས་པས་རི་ལྟར་དཔོག། །རྒྱལ་བའི་དམ་ཚོས་འཛིན་པའི་སྦྱོན་ལམ་མཐུ། །མངོན་པར་གྲུབ་པ་འཇམ་དཔལ་

སློང་བོ་ཡི། །གསུང་ལ་ངལ་བ་མང་དུ་བྱས་པ་དང་། །བཤེས་གཉེན་དམ་པ་བསྟེན་པའི་མཐུ་ལས་སོ།།

རྣམ་དག་རིགས་པའི་ལམ་བཟང་པོ། །གཏན་བདེ་སྟེར་བའི་ཐབས་གཅིག་གྲུ། །འདི་ལ་བརྩོན་
པར་ཡོད་བཞིན་དུ། །དོན་མེད་འདུ་རྣམས་ལྷགས་ལས་ལྷགས། །བདེ་བའི་མཚོག་ནི་བོར་ནས་སྟུ། །བདེ་
བ་མིན་ལ་བདེ་བར་འཛིན། །ལོག་པར་འཕྱུན་པའི་རྫོངས་པ་དག། །ཅི་ཞིག་གིས་ནི་བདེ་བར་བགྱི། །མི་
བཟང་ལས་ཀྱིས་དབྱེན་སྦྱོར་པ། །གང་དག་ཚགས་བྲལ་གསུང་ཉིད་ཀྱིས། །སྤྱིར་ཞེན་ཞེན་ལྟ་འཕེལ་བྱེད་པ།།
འདི་དག་ལ་ནི་སྦྱོར་གྲུང་ཅི། །རང་གི་རྫོངས་པའི་དྲི་མའི་བཅོག་ཚུ་ཉིད། །དྲི་མེད་གཞུང་ལྷགས་སྦྱོང་བྱིར་
སྦྱོར་བྱེད་པ། །དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་གཏམ་གྱི་འབྲང་བ་ནི། །དཔྱོད་ལྡན་སྟོང་གི་ཟུག་རྩུ་མཚོག་ལས་ཅི། །མཉམ་
བར་འོས་པའི་གཏམ་གྱི་སྦྱོར་བ་དག། །རི་ལྟ་བུས་གྲུང་སྟེལ་བར་མི་རུས་པ། །དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ལྷུ་ཡི་ཕྱེ་
མོ་ནི། །སློང་ལས་རྒྱུང་དུར་བསྟེན་ཅིས་མ་ཡིགས། །འདུན་པས་འགོ་དང་འཛིགས་པས་འགོ་བ་ལ། །དང་
བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པར་འབྲུལ་བ་དང་། །སྤང་བས་འགོ་དང་རྫོངས་པས་འགོ་བ་ལ། །ཚོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
འབྲངས་པར་འབྲུལ་བ་མང་། །གཞན་ཀྱིས་རིགས་རྒྱུལ་བྱེ་བས་བསྟེན་གྱུར་གྲུང་། །རང་ཉིད་གང་ལ་ཞེན་
པ་དེ་ཉིད་ལ། །རྣམ་པར་འཐས་པ་ནམ་ཡང་མི་གཏོང་བ། །དམ་པའི་ལྷགས་སུ་སྦྱོང་བཞག་གང་གནས།།
ལ་ལ་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་སྦྱོས་པ་ལའང་། །ཤེད་མ་བྱེ་བའི་བྱིས་པས་སྦྱོབ་བཞིན། །དགའ་བ་བསྟེན་གྲུང་
འཚད་ཚོད་ཚོམ་པའི་ཁུར། །འཛིན་པ་འདི་དག་མཚོག་ཏུ་བཅུ་བའི་ཡུལ། །ལེགས་ཉེས་གསེར་དང་བོང་བ་
མཉམ་ཉིད་དུ། །གཟིགས་པའི་ཚགས་བྲལ་སྦྱེ་བོ་འདི་དག་ལ། །བདག་གི་ལེགས་པར་བཤད་པ་འདི་ཡིས་
གྲུང་། །བགྱི་བ་རྩུང་ཟུང་ཙམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །རང་ཉིད་མཚོག་ཏུ་གྱུར་བའི་ལྷགས་འདི་དང་། །ནམ་ཡང་
མཛོང་བ་ཉམས་པ་མེད་པའི་བྱིར། །རིགས་པའི་གཏམ་གྱི་དགའ་སྟོན་ཟབ་མོ་དག། །རང་ལ་རང་གིས་སྦྱོས་
པ་ཉིད་དུ་ཟུང་། །འོན་ཏེ་སྦྱོ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟེན་པ་དང་། །ལེགས་པར་མཇུག་པའི་སྦྱལ་བར་ལྡན་པ་
རྣམས། །སྦྱོགས་ལྷུང་དོར་བའི་རང་རྒྱལ་འཛིན་འདོད་ན། །དགའ་བས་ཞུགས་ཏེ་དོན་གྱི་རོ་མྱོང་ཤིག། །ཐོས་
བྲལ་རི་སྦུལ་བསྟེན་པའི་དགའ་ལྷུབ་དང་། །ཚོག་ཙམ་འོན་པར་འཚེལ་བའི་ཐོས་བསམ་པ། །གཉིས་ཀའང་
རྒྱལ་བའི་ལམ་ལས་གོལ་བ་སྟེ། །ངལ་བ་འོན་ཏེ་དོན་གྱི་སྟོང་བོར་ཟུང་། །དེའི་བྱིར་ཐོས་བསམ་བསྟོམ་པ་
དང་། །ལུང་རྟོགས་བཤད་སྦྱབ་མ་ལུས་པ། །ལན་རྒྱན་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་པར། །བཤེས་བྱིང་སྦྱོད་ན་
དམ་པ་ལགས། །དམ་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་ལ། །རི་ལྟ་བུ་བཞིན་སྦྱོད་པ་ནི། །དམ་པ་ཉིད་དུ་དམ་པ་
དག །ལན་བརྒྱར་བསྟེན་པ་བཤེས་པར་མཛོད།།

གྱེ་ཏུང་བདག་ནི་དུས་ཀྱི་སྟོགས་མར་སྦྱེས། །སློང་མེད་འདུ་འགོད་ཟ་ཟའི་རྒྱབས་སུ་རྩུང་། །ལས་

རྒྱུད་དག་པོས་སྤྱོད་མཁུ་ལྷན་ལྷན་པོ་བཤམ། །དམ་ཚོས་ཇི་བཞིན་རྒྱུ་བ་པའི་སྐྱལ་བ་ལྟ། །ཡང་དག་ལམ་གྱི་
 ལྷོད་པོ་ནི། །བདེ་སྤྱོད་ཉིད་དུ་སྟེར་མཛད་པ། །དམ་པའི་མགོན་གྱི་ལབས་རུལ་ནི། །ཅོད་པའི་ཉིད་དུ་བྱས་
 མོད་ཀྱང་། །དེ་ཡི་ལལ་གྱི་སྒོ་དག་ལས། །རྣམ་པར་འོངས་པའི་བདུད་ཅིའི་རྒྱན། །རྒྱུ་བ་པ་ལྷུ་ར་ལེན་གྱིས་
 ལྷོད་པའི། །རང་དབང་བྲལ་འདིས་ཤེས་པ་འཕྱོ། །རིག་པར་སྤྱོད་པའི་གཏམ་གྱི་དགའ་སྟོན་དང་། །ལྷུ་བ་པའི་
 ལྷགས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་དང་། །དེ་ཉིད་ཁོན་འཛིན་འདོད་སྟོན་པའི་ཡིད། །འདི་དག་བདག་གི་ཡིད་ལ་
 འགུན་བཞིན་འཕེལ། །དེ་ལྷུ་ར་བདག་གིས་འདི་རྗེ་ལྷུ་བ་པའི་ལྷགས། །འབད་པ་དུ་མས་ལེགས་པར་
 གསལ་བྱས་མོད། །བྱིས་སྒོའི་སྤྱི་རྣམས་པར་གང་གྱུར་རྣམས། །མཁས་པའི་སྤྱོ་བོ་རྣམས་ལ་བདག་
 འཚམས་སོ།།

རྒྱལ་པོའི་ར་རབ་ཏུ་རལ་བ་ལས་བྱུང་རབ་དཀར་དགའ་བ་སྟོན་ལྷན་གྱིས་པའི་དཔལ་བཟང་པོས།།
 དྲིན་གྱིས་ལྷུ་བའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་ཀུན་གསལ་ལྷོངས་པའི་སྤྱོད་ཚོགས་མཐའ་དག་དང་བྲལ་ཏེ། །བསོད་ནམས་
 ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དགའ་བའི་སྤྱོད་བ་མཚོག་གི་དགའ་ལེགས་དམ་པས་བྱུ་བྱུར་ནས། །ཡིད་འོང་སྤྱོད་མེད་
 པའི་དགའ་སྟོན་བདེ་བས་སྤྱོད་བ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་འོལ་གྱུར་ཅིག།

རྒྱལ་པོའི་རུ་ལ་གྱི་གངས་སྟེང་རྣམ་མང་ཞིང་གི་འགོ་ལ་ཐེག་པ་མཚོག་གི་གཏམ་ཟབ་མོས།།
 ཡང་དག་ལམ་མཚོག་གསལ་བར་བྱེད་ཅིང་ལོག་པའི་རིང་ལྷགས་མ་ལུས་དུངས་ནས་འབྱེན་པ་ལ། །རྒྱལ་
 བ་མཚོག་གི་སྤྱི་གྱི་སྤྱོད་པོ་འཛམ་དཔལ་དབྱངས་ཞེས་གྲགས་དཀར་བ་དན་གཡོ་བ་དེའི། །རྣམ་པར་ཐར་
 པ་བྱེ་བ་སྤྱོད་བརྒྱར་འཛིན་ལ་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་ཉིད་དུ་བདག་གྱུར་ཅིག།

རྒྱལ་བ་མཚོག་གི་བཤེས་གཉེན་རྒྱལ་པོའི་སྤྱོད་ལྷུ་ར་བཤམ་པ་རྒྱལ་པོའི་སྤྱོད་ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་།།
 ཀུན་བཟང་སྤྱོད་པ་རྒྱལ་པོའི་ལོངས་སྤྱོད་ལྷུ་ར་བཤམ་པར་སྤྱོད་ཅིང་བྱུ་བྱུར་གྱི་གསང་བ་རྒྱལ་པོའི་མཛོད། །ཡང་དག་
 འཛིན་པས་སེམས་ཅན་རྒྱལ་པོའི་མཐའ་དག་སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་པོའི་ཆེ་ལས་སྤྱོད་པ་ལ། །མད་དུ་བྱུང་སྤྱོད་སྤྱོད་ས་
 རྒྱལ་པོའི་དཔལ་གྱིས་བཅུན་པའི་རྒྱལ་སྤྱོད་རྒྱལ་པོའི་སྤྱོད་པོར་བདག་གྱུར་ཅིག།

བདག་གི་བསོད་ནམས་རབ་ཏུ་དཀར་བ་འདི་རྗེ་དགའ་བའི་ཆ་གསལ་སྤྱོད་ཅིག་ཇི་སྟེང་མཚེས་པ་
 གང་། །དེ་སྟེང་གངས་ཀྱི་བསྐལ་པ་དུ་མར་རྒྱལ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་ཟབ་ཅིང་རྒྱལ་པོའི་ཐེག་མཚོག་ཚོས་ཀྱི་གཏམ།།
 རྒྱལ་པོའི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་བཟང་པོས་འཛིན་ཏེན་འདི་དག་སྤྱོད་ལ་ཡ་མཚན་བདེ་བ་སྤྱོད་བྱེད་པའི།།
 ཡ་མཚན་དཔལ་མཚོག་དེ་ནི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྱེན་ལས་ཇི་བཞིན་འདིར་ཡང་ཉམས་པ་མེད་གྱུར་ཅིག།

གང་ན་ཏུ་དང་ཆད་པར་སྤྱོད་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་ལུས་ཅན་ལན་བདེའི་ལྷན་རྒྱུ་རྣམ་པར་སྤྱོད་

བྱེད་པ། །དེར་ནི་བདག་ནི་ཐུབ་པའི་ལུགས་མཚོག་རིགས་ཚུལ་དྲང་པོའི་རྩ་ཚེན་བརྟུང་བའི་དཔའ་བོའི་
དབང་བོར་ལེགས་གྱུར་ཏེ། །སྤྱོད་ལུགས་པ་མཐའ་བྱེད་རྒྱལ་བའི་གདུང་འཚོབ་ཚོས་ཀྱི་སྲིད་ལ་འགོ་རྣམས་
བདེ་སྲུག་ཉིད་དུ་འགོད་པ་ལ། །མཚོག་ཏུ་བསྐྱབས་པའི་ཅོད་པམ་དཀར་པོས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་
གི་མགོ་ལ་དགོ་ལེགས་སྟེར་གྱུར་ཅིག།

ཅེས་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྣམས་པར་བཞག་པ་གསལ་བར་བཤད་པ་ཐུབ་བརྟུན་རྒྱན་པོའི་མངོས་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་
འདི་ནི། དང་པོར་སེམས་དབང་ཚེན་པོ་རྗེ་བཙུན་ཚོས་རྒྱ་མཚོ་བདེ་དང་སྟེ་སྟོང་འཛིན་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཚེན་པོ་དཀར་
ཚེན་ཤེས་རབ་དར་རྒྱས་པ་དང་རྗེ་གྲུབ་པའི་དབང་རྒྱུ། འདུལ་འཛིན་སྟོ་བཟང་ཚོས་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ལས་མདོ་
སྐྱབས་ཀྱི་གཞུང་རབ་དུམ་ལ་དབྱེད་པའི་སྟོ་མང་དུ་སྟོང་ཅོད། ཕྱིས་སུ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱལ་བཙུན་ལུག་འདས་ཀྱི་རྒྱལ་
སྲིད་འདོད་དགུར་དབང་བསྐྱར་པའི་རྒྱལ་བའི་དབང་བོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟོ་བཟང་རྒྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་ཞལ་སྐྱ་ནས་
ལས་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདུད་ཚིའི་བགོ་སྐྱལ་སྤངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་དུ་མའི་ཞབས་དུལ་སྐྱོ་བོས་
སྤངས་ཤིང་མཁས་པ་རྣམས་དང་དཀའ་བའི་གནས་ལ་འབེལ་བའི་གཏམ་ཀྱང་མང་དུ་བཀྱིས་པ་དང་། རྒྱད་པར་དུ་རྗེ་རྒྱལ་བ་
གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཚབ་དམ་པ་ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་འབེལ་རྣམས་ཚུའི་རྒྱ་བ་ལྟར་གཟིགས་ཤིང་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱེས་ལྷག་པར་འབྱོར་ས་
པ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་ལ་མངའ་བཞེས་པའི་གྲུབ་པའི་དབང་རྒྱུ། ཚེན་པོ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཀྱི་ཚེན་རག་དབང་མཚོག་ལྟན་
པའི་ཞལ་སྐྱ་ནས་ལས་དབང་མཉམ་མེད་རི་བོ་དགོ་ལུགས་པའི་མདོ་སྐྱབས་ཀྱི་བཤད་སྟོལ་དུ་མ་དང་ཁྱིད་ཚེན་བརྒྱན་
སོགས་ལེགས་པར་ཐོབ་པའི་བཀའ་དྲིན་ལས་རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དུམ་དང་། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་རབ་འབྲུམས་
ལ་སྟོ་གོས་ཀྱི་སྤང་བ་རྒྱ་ཟད་རྒྱས་ཤིང་སྟོ་བཟང་རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་ལ་མི་བྱེད་པའི་དད་པ་བརྟན་པོ་ཐོབ་པའི་སྐྱོམས་ལས་
པ་དགོ་སྟོང་ཡོ་ཤེས་བསྟན་པའི་སྐྱོན་མེ། འཇམ་དབྱངས་གོང་མའི་ལུང་གིས་བཀའ་རྟེན་ལུང་ཤར་བཀའ་ཚི་དུ་གོ་བྱི་ཞེས་
བསྐྱབས་པ་ལྟར་སྐྱོ་ལོ་པའི་རྗེ་རྗེར་གྲགས་པས་རང་ཉིད་གཞུང་ལུགས་ཚེན་མོ་རྣམས་ལ་བག་ཆགས་འཛོག་པའི་ཕྱིར་དང་།
སྐལ་མཉམ་གཞན་ལའང་ལན་པའི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། སྤར་སེམས་ཅམ་ཡན་ཆད་བསྐྱིགས་པ་ལ། མཁྱེན་
རབ་ཀྱི་གཏེར་ཚེན་པོ་ལུང་དང་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་འཛིན་པ་ཀྱི་ཚེན་རྒྱལ་བའི་སྐྱོ་སྟོ་བཟང་
བསྟན་པའི་ཉི་མ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྐྱ་ནས་ཀྱིས་གཟིགས་ནས་འོ་མཚར་རྣམས་དུ་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་ཅིག་ཡོང་བར་
འདུག་པས་ཅིས་ཀྱང་མཇུག་གྲུབ་པར་གྱིས་ཞེས་དུལ་མཚ་ལྟ་རྗེས་བཙས་བཀའ་བསྐུལ་བ་དང་དུ་སྤངས་ཏེ་རྒྱལ་བ་བཟའ་
པོའི་ཉེ་འདབ་རི་བོ་སྐྱོས་ལྟན་ཀྱི་འགྲམ་དམ་ཚོས་དགའ་ཚོལ་དུ་སྤྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་ཤིང་ས་ལ་ཚེན་པོ་ལྟ་སྤྱིའི་གསལ་མཐོན་
པོར་སྐྱོས་ཤིང་སྟོ་གོས་མང་དུ་བྱུང་བ་ཐུ་མེད་ལྟ་བཙུན་ཡོ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་དང་། སྐྱོགས་བམ་དུ་འཕྱི་བ་པོ་ནི་དད་
བཙོན་རྣམས་དབྱེད་མཚོག་ཏུ་ཡངས་པའི་དགོ་སྟོང་བསྟོད་ནམས་ལུང་ཚོགས་ཀྱིས་བཀྱིས་པའོ།།

འདིས་ཀྱང་ཐུབ་བསྟན་སྐྱོད་དང་རྒྱད་པར་རྒྱལ་བ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་མ་མེད་པ་སྟོགས་དུས་
ཐམས་ཅད་དུང་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། འགོ་བ་མཐའ་དག་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་ལེགས་པར་ཞུས་ཏེ་ལན་བདེའི་དཔལ་
བཟང་པོ་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོད་པར་གྱུར་ཅིག། །།

པར་བྱང་།

ཡིད་འོང་རྣམ་པར་དགའ་བའི་ཞབས་སྐྱེས་མཚོག། ཚངས་དབང་གཙུག་ཏྟར་ཚེ་མོར་མངོན་བཞད་
 བ། རྟོབས་བརྩའི་སྐྱེམས་པ་འཆད་པའི་བྲུའི་ཏོག། ཞང་དེར་སློག་གསུམ་གྲུས་པས་ཐུག་བགྱིད་དོ། རྩལ་
 པ་མཚོག་གི་རིང་ལུགས་གཞལ་མེད་ཁང་། རྡོ་མཚར་ཡོན་ཏན་ལོར་བྱ་བའི་འོད། རྣམ་པར་འབྱུགས་
 པའི་དཔལ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ། ཡུལ་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་བཞེད་གཞུང་འདི་ན་གསལ། མཐའ་ཡས་གཞུང་
 ལུགས་འདབ་བརྩའི་བརྩུབ་ལྷང་བས། རློ་བྱོས་ལང་ཚོ་མངོན་པར་རྒྱས་པ་ཅན། རིག་པའི་དར་དིར་འབྲུམ་
 ཐུག་སློགས་མཁས་པ། རྡོ་ཡི་ཁ་ལས་ལེགས་བཤད་དབྱངས་འདི་བྱང་། ལོག་སྐྱེ་འདམ་སུའི་ཚལ་ལ་མི་
 བཟད་པའི། འཛིགས་པ་སྟེར་མཁས་དཔུང་བའི་ལུགས་ལྡན་པ། རྩོགས་ཀྱི་གྲང་བོ་འཇུག་པའི་སྐྱ་སྒྲིད་དེ།
 སྐྱ་བའི་སེང་གའི་ར་རོ་ཞེས་གྲང་བ། རྡོ་རྩལ་དབྱུང་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་འོད། རྩལ་པའི་གཞུང་ལུགས་
 འཛིག་ལ་མངོན་གནས་གིང་། རྩལ་པའི་བརྩུན་ལ་དགའ་ལེགས་སྟེར་བྱེད་པ། རྩལ་བྱུང་གཏམ་གྱི་སྒྲིབ་
 པའི་ཉིན་བྱེད་འདི། ཞང་ཏན་པ་མེད་པའི་ཚོས་སྐྱིན་སྐྱེལ་བའི་ཕྱིར། རིགས་རུས་དད་སྟོབས་བསྐྱེད་ནམས་
 མངོན་མཐོ་བ། ལྷ་རྩུ་མ་ཚིན་ལུན་ཚོགས་རབ་བརྟན་མང་། ཏར་ཚིན་རུ་སིངྩི་རྩུན་མང་དང་། སོང་ཉོད་
 བའི་ལེ་ལུན་ཚོགས་མིང་ཅན་དང་། རད་ལྷན་ཨེ་ལུ་སྟོ་བཟང་དོན་ཡུལ་གྱིས། རངོས་པོའི་མཇུག་ལྷན་གྱོན་མ་
 ལེགས་སྐྱར་ཏེ། བཀོད་ལེགས་སྐྱར་གྱི་དགའ་སྟོན་མཚོག་ཏུ་བརྒྱབས། ར་སག་སྐྱ་མ་སྟོ་བཟང་ཚོས་
 འཕེལ་གྱིས། ཞང་ཅིའི་བཀོད་བྱུབ་ལེགས་པར་བགྱི་བ་ལས། ཡི་གེ་འདུ་བྱེད་དགའ་འདུན་དོན་ཡུལ་དང་།
 དོད་མ་དགའ་སྟོང་ལུན་ཚོགས་རྒྱ་མཚོས་བྱས། ལུས་ཚེན་ཚོས་རྗེ་སྟོ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་དང་། ལྷ་རད་ཞབས་
 ཏུང་བསྐལ་བཟང་བརྟན་འཛིན་དང་། རག་སྟོང་དགའ་ལེགས་ནམ་མཁའ་བཅས་པ་ཡིས། ལྷག་བསམ་རྒྱ་
 པའི་མཚེད་རྒྱར་ལེགས་པར་བརྒྱབས། འདིར་འབད་དགའ་བ་རི་སྟེང་ཐོབ་པ་དེས། ཉི་མའི་གཉེན་གྱི་རིང་
 ལུགས་བདུད་ཚིའི་མཚོ། སྐྱིགས་མའི་དྲི་མས་ནམ་ཡང་མི་རྣོགས་པར། སྐྱེད་གྲུའི་མན་བདའི་གསོས་སུ་
 ཏྟག་འཕེལ་གོག། རམ་པའི་སྐྱེ་བོ་གང་ན་སུ་གནས་པ། རྡོ་དག་ཀུན་གྱི་སྐྱེ་ཚོ་མངོན་པ་དང་། ལོར་དང་
 འོངས་སྟོང་བཞེད་དགའ་ལུས་པ། ལུན་གྱིས་འགྲུབ་ཅིང་མངོན་པར་འཕེལ་གྱུར་ཅིག། བདག་དང་མཁའ་
 མཉམ་འགོ་བ་མ་ལུས་པ། སྤིད་དང་ཞི་བའི་རྒྱུད་པ་ལས་འདས་ནས། ཡི་གེས་ཉི་མ་འོད་བརྒྱའི་གཟི་
 འབར་བ། ཀྱུན་མཁུན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོར་འགྲུབ་གྱུར་ཅིག། ཅེས་རང་གི་བརྩམས་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་
 བཞག་སྐྱར་དུ་བརྗོད་པའི་ཁ་བྱང་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་ཞེས་ལས་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུལ་བའི་ངོར། ཚོས་སྐྱེ་བ་ལྷང་སྐྱེ་རོལ་
 པའི་དོ་རྗེས་སྐྱར་བའི་ཡི་གེ་པའི་དགའ་སྟོན་ནམ་མཁས་བགྱིས་པ་དགོ། །

གྲུབ་མཐའ་དབྱེད་བསྟན་ལྷུན་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན།

- 1) མ་དབེ་དང་མཚོ་སྐྱོན་དབར་མ་གཉིས་ཀར། ཉོན་མོངས་དབལ་ནི་ཚོགས་པ་དང་། ཁྲིམ་བྱུང་ཡང་། ཡིག་རྫོང་ཡིན་པེས་པས། ཉོན་མོངས་དབལ་ནི་ཚོགས་པ་དང་། ཁྲིམ་བཅོས།
- 2) ལྗེ་དགེ 222 བསྟན། དབྱེ་མ། ས མཁུ་ཚེན་ཞི་བ་འཚོ། དབྱེ་མ་རྒྱུ། ལྷོ་ཀ 12 འོག 46 བ 2
- 3) ལྗེ་དགེ 1102 བསྟན། བསྟོད་ཚོགས། 7 མཐོ་བཅུན་གྲུབ་ཇེ། རྩད་པར་འཕགས་བསྟོད། ལྷོ་ཀ 27 འོག 1 བ 2
- 4) ལྗེ་དགེ 102 བཀའ། མདོ་སྐྱེ། 3 ཡང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ། ལེལ 2 འོག 112 3 2
- 5) འདི་ལྗེ་དགེ་བསྟན་འགྲུའ་དུ་མི་བཞུགས་མོད། ཤེའི་དང་། 1070 བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། སུ མིའི་དབང་པོ་གྲགས་པ། རང་གི་ལྷ་བའི་འདོད་པ་མདོར་བསྟན་པ། འོག 27 32 32 བྱུང་། ལུང་ཚོག་ཇི་བཞིན་མི་སྤང་།
- 6) ལྗེ་དགེ 1110 བསྟན། བསྟོད་ཚོགས། 7 ཤེས་རབ་གོ་ཆ། རྩད་པར་འཕགས་བསྟོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ། འོག 22 32
- 7) ལྗེ་དགེ 1012 བསྟན། འདུལ་བ། 3 དགེ་ལེགས་བཤེས་གཉེན། འདུལ་བ་གཞི་རྒྱ་ཚེར་འགྲེལ་བ། འོག 270 32
- 8) ལྗེ་དགེ 1222 བསྟན། ལྷ་ཚོགས། 3 ལྷ་སྐྱོར་བམ་གཉིས། འོག 142 37
- 9) ལྗེ་དགེ 1211 བསྟན། ཚད་མ་ 3 ཚོས་གྲགས། ཚད་མ་རྣམ་པེས། གཞན་དོན་རྗེས་དབག་གི་ལེལ འོག 222 34
- 10) ལྗེ་དགེ 242 བཀའ། མདོ་སྐྱེ། 5 ཚངས་པའི་དྲུབ་པའི་མདོ། འོག 22 37 དེ་བཞིན་དུ། ལྗེ་དགེ 2422 བསྟན། དབྱེ་མ། ཚ རྫོབ་དཔོན་བྱང་རྒྱུ་བཟང་པོ། ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་པོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་བཤད་རྒྱུར། འོག 27 32
- 11) ལྗེ་དགེ 12 བཀའ། ཕལ་ཚེན། 7 སངས་རྒྱུས་ཕལ་པོ་ཚེའི་མདོ། ལེལ 22 འོག 222 32
- 12) ལྗེ་དགེ 242 བཀའ། མདོ་སྐྱེ། 5 ཚངས་པའི་དྲུབ་པའི་མདོ། འོག 22 37 གཞན་ཡང་། ལྗེ་དགེ 2422 བསྟན། དབྱེ་མ། 2 རྫོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད། རྟོག་གོ་འབར་བ། ལེལ 2 འོག 112 32 32 དབྱུང་དབྱེས།
- 13) ལྗེ་དགེ ལྗེ་དགེ 122 བཀའ། མདོ་སྐྱེ། 2 ཐེག་པ་ཚེན་པོ་ལ་དད་པ་རབ་ཏུ་བསྐྱོམ་པའི་མདོ། ལེལ 2 འོག 12 32 32 གཞན་ཡང་། ལྗེ་དགེ 2422 བསྟན། དབྱེ་མ། ཚ རྫོབ་དཔོན་བྱང་རྒྱུ་བཟང་པོ། ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་པོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་བཤད་རྒྱུར། འོག 22 32 32 བྱུང་དབྱེས་པ་བྱུང་།
- 14) ལྗེ་དགེ ལྗེ་དགེ 207 བཀའ། མདོ་སྐྱེ། 2 མཚོན་པར་འབྱུང་བའི་མདོ། འོག 42 34 གཞན་ཡང་། ལྗེ་དགེ 6 བཀའ། འདུལ་བ། 2 འདུལ་བ་ཕྱན་ཚོགས། འོག 147 32 32 དང་། པོད། 5 འོག 27 2 32 ལྗེ་དགེ 7 བཀའ། མདོ་སྐྱེ། 2 འདུལ་བ་གཞི་དང་། འོག 22 2
- 15) ལྗེ་དགེ 2422 བསྟན། དབྱེ་མ། 2 རྫོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད། རྟོག་གོ་འབར་བ། ལེལ 12 འོག 222 34
- 16) ལྗེ་དགེ 2422 བསྟན། དབྱེ་མ། ཚ དབྱེ་མ་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱོན་མ། འོག 242 32
- 17) ལྗེ་དགེ 2422 བསྟན། དབྱེ་མ། 2 རྫོབ་ཤེགས་པ། དབྱེ་མ་འཇུག་པ། སེམས་བསྐྱེད། 6 ལྷོ་ཀ 127 འོག 270 32

- 15 ལྷེ་དགེ 2562 བསྟན། དབུ་མ། 2 འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། སེམས་བསྐྱེད། 6 སྟོག 260 36
- 16 རྗེ་ཚོང་ཁ་བ། གསུང་འབྲུམ། བོད། མ་ དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ། ཞེལ་དབང། སྟོག 200 32 བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་
བརྟམ་བོད་ལྗོངས། 16 སྟོག 266
- 20 ལྷེ་དགེ 102 བཀའ། མདོ་ལྷེ། 3 ལང་ཀར་གསེགས་པའི་མདོ། ལེལ། 3 སྟོག 122 22
- 21 ལྷེ་དགེ 1110 བསྟན། བསྐྱོད་ཚོགས། 7 འེས་རབ་གོ་ཆ། རྩུང་པར་འཕགས་བསྐྱོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ། སྟོག 21 31
- 22 ལྷེ་དགེ 2566 བསྟན། དབུ་མ། 3 ལེགས་ལྡན་འབྲེད། རྟོག་གོ་འབར་བ། ལེལ། 12 སྟོག 222 26
- 23 ལྷེ་དགེ 1120 བསྟན། རྒྱུང་འགྲེལ། 7 ཀྱི་འོ་རྗེ་འོ་བསྐྱམ་པའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ། ལེལ། 1 སྟོག 2 21
- 24 ལྷེ་དགེ 2561 བསྟན། དབུ་མ། 3 འཕགས་པ་ལྟ། ལེ་འེས་སྐྱིང་པོ་ཀུན་ལས་བརྟམ་པ། སྟོག 20 སྟོག 22 36
- 25 ལྷེ་དགེ 2562 བསྟན། དབུ་མ། 3 རྩུང་རྒྱུབ་བཟང་པོ། ལེ་འེས་སྐྱིང་པོ་ཀུན་ལས་བརྟམ་པའི་བཤད་སྒྲུབ། སྟོག 60 31 འདིར་
ཐད་ལ་དགོངས་པ་མིན་ནམ་སྟུམ།
- 26 ལྷེ་དགེ 102 བཀའ། མདོ་ལྷེ། 3 ལང་ཀར་གསེགས་པའི་མདོ། ལེལ། 3 སྟོག 122 22
- 27 ལྷེ་དགེ 6024 བསྟན། སེམས་ཅམ། 3 འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། སའི་དངོས་གཞི། ལེལ། 3 སྟོག 24 22
- 28 ལྷེ་དགེ 2562 བསྟན། དབུ་མ། 3 འཕགས་པ་ལྟ། འབྲུལ་པ་བསྐྱོག་པའི་རིགས་པ་གཏན་ཚིགས་གྲུབ་པ། སྟོག 12 22
- 29 གོང་མཚུངས། འབྲུལ་པ་བསྐྱོག་པའི་རིགས་པ་གཏན་ཚིགས་གྲུབ་པ། སྟོག 12 22
- 30 ལྷེ་དགེ 6910 བསྟན། ཚད་མ། 3 ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། ཚད་གྲུབ་ལེལ། སྟོག 26 སྟོག 102 22
- 31 མ་དབེར། དེ་ཉིད་ཀྱིས། ཞེས་ལུང་འདི་སྐོབ་དཔོན་ཚོས་གསལ་གྱི་ཡིན་པ་ལྟ་བུར་ཐོན་མོད། རྣམ་འགྲེལ་རྒྱུན་འགྲེལ་དུ་བྱུང། ལྷེ་
དགེ 6921 བསྟན། ཚད་མ། 3 སྐོབ་དཔོན་འེར་འབྱུང་སྟུམ་པ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྒྱུན། ལེལ། 1 སྟོག 46 26
- 32 ལྷེ་དགེ 2564 བསྟན། དབུ་མ། 3 སྐོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྲེད། དབུ་མ་སྐྱིང་པོ། ལེལ། 3 སྟོག 11 32
- 33 ལྷེ་དགེ 2563 བསྟན། དབུ་མ། 3 ལེགས་ལྡན་འབྲེད། འགྲེལ་པ་འེས་རབ་སྐྱོན་མེ། རབ་བྱེད། 12 སྟོག 126 26
- 34 འདི། ལྷེ་དགེ 2563 བསྟན། དབུ་མ། 3 འགྲེལ་པ་འེས་རབ་སྐྱོན་མེ། རབ་བྱེད། 12 སྟོག 126 26 རང་དབངས།
- 35 ལྷེ་དགེ 6910 བསྟན། ཚད་མ། 3 ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེལ། སྟོག 42 སྟོག 102 21
- 36 གོང་མཚུངས། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། ཚད་གྲུབ་ལེལ། སྟོག 121 སྟོག 116 21
- 37 ལྷེ་དགེ 6962 བསྟན། ཚད་མ། 2 ཚད་མ་དེ་ལོན་ཉིད་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ། ལེལ། 22 སྟོག 101 26
- 38 དབང་རྒྱལ་ནག་པོའི་གཞུང་འདི་ཚད་མ་དེ་ལོན་ཉིད་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ་དུ་དབངས། ལྷེ་དགེ 6962 བསྟན། ཚད་མ། 2 ཚད་མ་དེ་ལོ་
ན་ཉིད་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ། བརྟག་པ། 20 སྟོག 142 31 རྩུབ་བསྟན་མཚོག་སྐབས་ཀྱིས་ལེགས་སྒྲུབ་ནས་བོད་རྣམས་དུ་བསྐྱུར་པའི་
དབང་རྒྱལ་ནག་པོས་མཛད་པའི་གངས་ཅན་གྱི་ཚོག་ལེའུར་བྱས་པ། སྟོག 3 སྟོག 1 ལྷ་རྩེ་བོད་དགོན་བཤད་སྒྲུབ་འདོད་དགུ་
འབྱེལ་གྱི་དབང་ཁང་ནས་སྤྱི་ལོ་ 1926 ལོར་དབང་བརྟག་པ།

- ༡༧ ལྷེ་དགོ ༤༡༡༠ བསྟན། ཚད་མ། ཅེ ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། ཚད་གྲུབ་ལེལ། ལྷོ་ག ༡༤༥ འོག ༡༡༩ ལྟ
- ༡༨ ལྷེ་དགོ ༡༡༡༠ བསྟན། བསྟོད་ཚོགས། ༧ ལྷོ་བ་དཔོན་ཤེས་རབ་གོ་ཚ། ལྷན་པར་འཕགས་བསྟོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ། འོག ༥ ལྟ
- ༡༩ ལྷེ་དགོ ༣༣༤༤ བསྟན། དལ་མ། བ ཤེས་རབ་སྟོན་མའི་རྒྱ་ཚེར་འགྲེལ་བ། འོག ༡༢༩ ལྟ
- ༢༠ ལྷེ་དགོ ༤༡༤༢ བསྟན། ཚད་མ། ཟེ ཚད་མ་དེ་ལོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དཀའ་དགྲེལ། ལེལ། ༡༥ འོག ༣༥༢ ལྟ
- ༢༡ གཞུང་འདི། ལྷེ་དགོ ༣༣༤༤ བསྟན། དལ་མ། ར རྟོག་གོ་འབར་བ། ལེལ། ༤ འོག ༣༤༩ བ ལྟ་དྲངས།
- ༢༢ ལྷེ་དགོ ༤༡༤༢ བསྟན། ཚད་མ། ཟེ ལྷོ་བ་དཔོན་ཀམ་ལ་ཤིལ། ཚད་མ་དེ་ལོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དཀའ་དགྲེལ། ལེལ། ༡༤ འོག ༣༤༤ བ། དང་། ༣༤༤ ལྟ བཏུ་དྲངས།
- ༢༣ ལོང་མཚུངས། ཚད་མ་དེ་ལོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དཀའ་དགྲེལ། ལེལ། ༡༤ འོག ༣༤༩ བ།
- ༢༤ ལྷེ་དགོ ༤༡༡༠ བསྟན། ཚད་མ། ཅེ ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེལ། ལྷོ་ག ༡༠ འོག ༡༠༤ ལྟ
- ༢༥ ལོང་མཚུངས། ཚད་གྲུབ་ལེལ། ལྷོ་ག ༣༤༤ འོག ༡༡༢ བ།
- ༢༦ ལྷེ་དགོ ༤༡༡༠ བསྟན། ཚད་མ། ཅེ ལྷོ་བ་དཔོན་ཤེས་རབ་སྟོན་མའི་རྒྱ་ཚེར་འགྲེལ་བར་དྲངས། ལྷེ་དགོ ༣༣༤༤ བསྟན། དལ་མ། ཟེ ལྷོ་བ་དཔོན་སྟོན་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ལྷགས། ཤེས་རབ་སྟོན་མའི་རྒྱ་ཚེར་འགྲེལ་བ། ལེལ། ༣༥ འོག ༣༥༢ ལྟ འགྲུང་ལྷན་ཚེ ལྷེ་བསམ་གསུངས་པའི་ཐར་བ་འཚོ་བྱེད་བ། ལྷོ་སྟོན་ཀྱི་མ་མེད་པའི་མདོག་དང་ཚི། འོ་མ་ལྷ་ཉིག་བ་མའི་མདོག་འདྲ་ཞིང་། འདྲི་བསམ་ནི་གདུགས་རྒྱུ་བཀའ་བ་ལྷ་ལུ་ཡིན། ཞེས་བྱུང་།
- ༢༧ ལྷེ་དགོ ༤༡༡༠ བསྟན། ཚད་མ། ཅེ ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། རང་དོན་ལེལ། ལྷོ་ག ༡༢༩ འོག ༡༠༡ བ།
- ༢༨ རྗེ་ཚོང་ཁ་བ། གསུང་ཐོར་བ། ལ ལྷན་མེད་པའི་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་གྱི་གཏམ་གྱི་རྒྱུར་བ། ཞེས་དཔར། འོག ༥༤ ལྟ
- ༢༩ ལོང་མཚུངས། གསུང་ཐོར་བ། ལ ཞེས་དཔར། འོག ༥༤ བ།
- ༣༠ ལྷེ་དགོ ༤༠༤༤ བསྟན། མེས་མཚམ། རི མདོན་པ་ཀུན་བརྒྱུས། འོག ༡༠༡ བ།
- ༣༡ ལྷེ་དགོ ༣༣༤༤ བསྟན། དལ་མ། ར ལེགས་ལྷན་འབྱེད། རྟོག་གོ་འབར་བ། ལེལ། ༥ འོག ༡༤༤ ལྟ
- ༣༢ ལྷེ་དགོ ༤༡༢༩ བསྟན། ལྷེ་དམིག ར ལྷོ་བ་དཔོན་ཚུ་གོ་མི། ལྷོ་བ་སྤྲིངས། འོག ༤༤ བ།
- ༣༣ ལྷེ་དགོ ༣༣༤༤ བསྟན། དལ་མ། ར ལེགས་ལྷན་འབྱེད། རྟོག་གོ་འབར་བ། ལེལ། ༥ འོག ༡༤༤ བ།
- ༣༤ ལོང་མཚུངས། རྟོག་གོ་འབར་བ། ལེལ། ༤ འོག ༡༤༤ ལྟ
- ༣༥ ལོང་མཚུངས། རྟོག་གོ་འབར་བ། ལེལ། ༤ འོག ༡༤༤ བ།
- ༣༦ ལོང་མཚུངས། རྟོག་གོ་འབར་བ། ལེལ། ༤ འོག ༡༤༤ བ།
- ༣༧ ལྷེ་དགོ ༤༡༤༠ བསྟན། འདུལ་བ། ལྷ ལྷོ་བ་དཔོན་དུལ་བ་ལྷ། གཞུང་ཐ་དང་པ་རིམ་པར་བཀྲུག་པའི་འཕོར་ལོ་ལས་ལྷེ་པ་ཐ་དང་པ་བསྟན་པ་བསྟན་པ། འོག ༡༤༤ བ། ཚོག་རྒྱུང་གསུམ་པ། བཏགས་པར་སྤྲོ་བའི་ལྷེ་པ་རྣམས། ཞེས་བྱུང་།
- ༣༨ ཚོགས་བཅད་འདི་དག་གྲུབ་མཐའ་ཚེན་མོར། དག་བཅོམ་པས་བྱས་པའི་མིང་གི་རིས་བརྗོད་ཅེས་པ་ལས་དྲངས། གསུང་འབུམ།

པོད། མ གྲུབ་མཐའ་ཚེན་མོ། ཤོག ༡༣༥ ན ༡

༡༡ ལྷོ་དགེ ༤༠༧༠ བསྟན། མཛོན་པ། སྲ མཛོད་རང་འགྲེལ། གང་ཟེག་དགག་པ་བསྟན་པ། ༧ ཤོག ༡༩ ན ༤

༡༢ ལྷོ་དགེ ༣༤༦༡ བསྟན། དུམ་མ། འ དུམ་མ་འཇུག་པ། སེམས་བསྐྱེད། ༤ སྟོག ༡༤༤ ཤོག ༢༡༡ བ༡

༡༣ ལྷོ་དགེ ༣༤༥༤ བསྟན། དུམ་མ། ར སློབ་དཔོན་ལེགས་ལུན་འབྱེད། རྟོག་གོ་འཕར་བ། ལེལ ༤ ཤོག ༡༤༧ ན ༡

༡༤ ལྷོ་དགེ ༣༤༥༥ བསྟན། དུམ་མ། ས མ་འབྲེལ་ཚེན་མོ་ལོ་ལོ་ དུམ་མ་རྒྱུ། ཤོག ༡༡ བ ༤

༡༥ ལྷོ་དགེ ༤༠༧༠ བསྟན། མཛོན་པ། སྲ མཛོད་རང་འགྲེལ། གནས། ༧ གང་ཟེག་དགག་པ་བསྟན་པ། ཤོག ༡༩ བ ༢

༡༦ གོང་མཚུངས། གནས། ༧ གང་ཟེག་དགག་པ་བསྟན་པ། ༧ ཤོག ༥༤ བ༥

༡༧ རྩོམ་ཁ་པ། གསུང་འབུམ། པོད། མ དུམ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ། ཤོག ༢༡༥ ན ༣ རྩོམ་དཔར་ཤོག པོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་
བརྒྱུ་པོད་ཕྱིང་། ༡༧ ཤོག ༣༩༠

༡༨ ལྷོ་དགེ ༣༤༦༡ བསྟན། དུམ་མ། འ དུམ་མ་འཇུག་པ། སེམས་བསྐྱེད། ༤ སྟོག ༡༤༤ ཤོག ༢༡༡ བ༡

༡༩ ལྷོ་དགེ ༣༤༥༢ བསྟན། དུམ་མ། འ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། སེམས་བསྐྱེད། ༤ ཤོག ༣༠༡ ན ༡

༢༠ རྩོམ་ཁ་པ། གསུང་འབུམ། པོད། མ དུམ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ། རྩོམ་དཔར་ཤོག ༡༩༩ བ ༤

༢༡ རྩོམ་ཁ་པ། གསུང་འབུམ། པོད། མ དུམ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ། རྩོམ་དཔར་ཤོག ༡༩༩ བ ༥

༢༢ ལྷོ་དགེ ༣༤༥༧ བསྟན། དུམ་མ། འ སེམས་རབ་སྐྱེན་མའི་རྒྱ་ཚེར་འགྲེལ་པ། རབ་བྱེད། ༡༩ ཤོག ༢༡༠ བ ༡

༢༣ རྩོམ་ཁ་པ། གསུང་འབུམ། པོད། བ རྟུག་ཚེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད། ༢༡ རྩོམ་དཔར་ཤོག ༢༡༠ ན ༤

༢༤ ལྷོ་དགེ ༤༡༥༤ བསྟན། སྐྱིངས་ལིག གེ མགོན་པོ་སྤྲུལ་པ། རིན་ཚེན་འཕྲེང་བ། ལེལ ༡ སྟོག ༤༡ ཤོག ༡༠༧ ན ༥

༢༥ རྩོམ་ཁ་པ། གསུང་འབུམ། པོད། བ རྟུག་ཚེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད། ༡༥ རྩོམ་དཔར་ཤོག ༡༤༩ ན ༤

༢༦ མཁས་གྲུབ་རྗེ། གསུང་འབུམ། པོད། བ རྒྱུད་ལྷོ་སྤྱི་རྒྱུ་མ། རྩོམ་དཔར་ཤོག ༩༩ བ ༤

༢༧ རྩོམ་ཁ་པ། གསུང་འབུམ། པོད། བ རྒྱུད་ལྷོ་སྤྱི་རྒྱུ་མ། རྩོམ་དཔར་ཤོག ༩༩ བ ༤
ཆ ཤོག ༡༡ བ ༥ རྟུག་གསེར་གྱི་དགོན་པའི་དཔར་མ། བལ་ཡུལ་རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཚེན་དཔར་རྩ། དཔལ་ལུན་ས་སྐྱུ་པའི་
གསུང་རབ། པོད་ཀྱི་བརྒྱུ་ཕྱག་རིག་མཛོད་ཚེན་མོ། པོད། ༡༩ ཤོག ༡༧ ཕྱི་ལོ་༢༠༠༩ ལོ་མེ་རིགས་དཔེ་རྒྱུན་ཁང་དང་མཚོ་
སྤྱོད་མི་རིགས་དཔེ་རྒྱུན་ཁང་ནས་དཔར་དུ་བཏབ།

༢༨ གོང་མཚུངས། གསུང་ཚེན་བཅོམ་བྱུང། པོད། ཆ ཤོག ༡༩ ན ༤ དང། དཔལ་ལུན་ས་སྐྱུ་པའི་གསུང་རབ། པོད་ཀྱི་བརྒྱུ་ཕྱག་རིག་
མཛོད་ཚེན་མོ། པོད། ༡༩ ཤོག ༩༠

༢༩ གསུང་ལུགས་ལེགས་པར་བཤད་པ། ས་སྐྱུ་བཀའ་འབུམ། པོད། བ ཤོག ༡༩༠ བ ༥ དང། གསུང་འབུམ་དེབ། པོད། ༡ ཤོག ༢༥༥

༣༠ ལྷོ་དགེ ༤༠༧༩ བསྟན། མཛོན་པ། སྲ གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན། འགྲེལ་བ་རྒྱལ་སྐྱེས་མ། གནས། ༡ ཤོག ༧ ན ༩

- 1001 ལུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ། ཚེས་འབྲུང་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད། དེབ། ཤོག 194
- 1002 ལྷེ་དགོ ༤༠42 བསྟན། མངོན་པ། གྲུ དབྱིག་གཉེན། ཚེས་མངོན་པ་མཛོད། གནས། ༤ སྟོག ༤ ཤོག 12 བཟ
- 1003 ལྷེ་དགོ ༤༠42 བསྟན། མངོན་པ། ཏུ གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན། འགྲེལ་བ་རྒྱལ་སྐྱེས་མ། གནས། ༤ ཤོག 160 བཟ
- 1004 ལྷེ་དགོ ༤༠42 བསྟན། མངོན་པ། རྩ གང་སྟེལ། འགྲེལ་བཤད་མཚན་ཉིད་རྗེས་འབྲངས། གནས། ༤ ཤོག 144 བཟ
- 1005 ལྷེ་དགོ ༤༠40 བསྟན། མངོན་པ། ལུ དབྱིག་གཉེན། ཚེས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་བཤད་པ། ཤོག 2 བཟ
- 1006 ལྷེ་དགོ ༤༠42 བསྟན། མངོན་པ། གྲུ དབྱིག་གཉེན། ཚེས་མངོན་པ་མཛོད། གནས། 1 སྟོག 12 ཤོག 2 བཟ
- 1007 བོང་མཚུངས། ཚེས་མངོན་པ་མཛོད། གནས། 1 སྟོག 12 ཤོག 2 བཟ
- 1008 བོང་མཚུངས། ཚེས་མངོན་པ་མཛོད། གནས། 1 སྟོག 12 ཤོག 2 བཟ
- 1009 བོང་མཚུངས། ཚེས་མངོན་པ་མཛོད། གནས། 1 སྟོག 1 ཤོག 2 བཟ
- 1010 འདི་སྦྱར་བྱེ་སྦྱེའི་ལུགས་ལ། ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་བྱུང་ལྟན་མ་རྒྱུ་མཚུངས་ལྟན་འདུ་བྱེད་དུ་གྱུར་པར་
དགོངས་ཀྱི། མངོན་པ་མཛོད་ལྟ་བུ་བྱེ་སྦྱེའི་གཏུང་དུ་སེམས་བྱུང་དགའི་གཅིག་གི་རྩམ་བཞག་ཡོད་པའི་དོན་དུ་མི་བཟུང་ངོ།
- 1011 ལྷེ་དགོ ༤༠40 བསྟན། མངོན་པ། གྲུ དབྱིག་གཉེན། མཛོད་རང་འགྲེལ། གནས། 4 ཤོག 234 བཟ
- 1012 བོང་མཚུངས། མཛོད་རང་འགྲེལ། གནས། 4 ཤོག 234 བཟ
- 1013 བོང་མཚུངས། མཛོད་རང་འགྲེལ། གནས། 4 ཤོག 230 བཟ
- 1014 བོང་མཚུངས། མཛོད་རང་འགྲེལ། གནས། 4 ཤོག 230 བཟ
- 1015 ལྷེ་དགོ 2114 བསྟན། དབུ་མ། སུ མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ། དབུ་མ་རྒྱུ། སྟོག 11 ཤོག 43 བཟ
- 1016 ལྷེ་དགོ ༤༠42 བསྟན། མངོན་པ། གྲུ དབྱིག་གཉེན། ཚེས་མངོན་པ་མཛོད། གནས། ༤ སྟོག ༤ ཤོག 12 བཟ
- 1017 ལྷེ་དགོ ༤210 བསྟན། ཚད་མ། ཅེ ཚད་མ་རྩམ་འགྲེལ། མངོན་སུམ་ལེལ། སྟོག 3 ཤོག 112 བཟ
- 1018 བོང་མཚུངས། ཚད་མ་རྩམ་འགྲེལ། མངོན་སུམ་ལེལ། སྟོག 3 ཤོག 112 བཟ
- 1019 རྒྱལ་ཚོབ་རྗེ། གསུང་འབུམ། བོད། ང་ ཚད་མ་ཀྱུན་བཏུས་ཀྱི་རྩམ་བཤད། ཞལ་དཔར་ཤོག 102 བཟ
- 1020 ལྷེ་དགོ ༤210 བསྟན། ཚད་མ། ཅེ ཚད་མ་རྩམ་འགྲེལ། མངོན་སུམ་ལེལ། སྟོག 212 ཤོག 124 བཟ
- 1021 ལྷེ་དགོ ༤212 བསྟན། ཚད་མ། ཟེ ཚད་མ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ། ལེལ། 21 ཤོག 212 བཟ
- 1022 ལྷེ་དགོ ༤211 བསྟན། ཚད་མ། ཅེ ཚད་མ་རྩམ་འགྲེལ། ལེལ། 1 ཤོག 144 བཟ
- 1023 མཁས་གྲུབ་རྗེ། གསུང་འབུམ། བོད། ཐ ཚད་མ་སྡེ་བདུན་ཡིད་ཀྱི་སྟན་སེལ། ཤོག 42 བཟ། དང་། བོད་ཀྱི་གཙུག་ལྷན་གཅེས་
བཏུས་བོད་ལྗོངས། 21 ཤོག 44
- 1024 ལྷེ་དགོ ༤༠40 བསྟན། མངོན་པ། གྲུ དབྱིག་གཉེན། མཛོད་རང་འགྲེལ། གནས། 2 ཤོག 13 བཟ

- 1141 ལྷེ་དགེ ༤༡11 བརྒྱན། ཚད་མ། ཅེ ཚད་མ་རྣམ་པར་དེས་པ། འོག 1141 བཤ
- 1142 ལྷེ་དགེ ༤༡12 བརྒྱན། ཚད་མ། ཅེ རྩོགས་གྲང་། ཚད་མ་ཀུན་བཏུས། མངོན་སུམ་གྱི་ལེལ རྩོག 1 འོག 6 བཤ
- 1143 མཁམ་གྲུབ་ཇེ། གསུང་འབུམ། བོད། 5 རྟེན་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། གཞན་དོན་གྱི་ལེལ ཞལ་དཔར་འོག 1 31
- 1144 རྒྱལ་ཚབ་ཇེ། གསུང་འབུམ། བོད། 5 ཚད་མའི་བརྗེད་བྱང་ཆེན་མོ། ཞལ་དཔར་འོག 11 བཤ
- 1145 ལྷེ་དགེ ༤༡13 བརྒྱན། ཚད་མ། ཅེ ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། གཞན་དོན་ལེལ རྩོག 1145 འོག 1145 བཤ
- 1146 རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། གསུང་འབུམ། བོད། 6 དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ཟིན་གྲིས་ཇེ་རང་གིས་གནང་བ། ཞལ་དཔར་འོག 1 6
- 1147 རྒྱལ་ཚབ་ཇེ། གསུང་འབུམ། བོད། 7 རྩོད་འཇུག་དར་རྟེན། ཞལ་དཔར་འོག 1147 31
- 1148 ལྷེ་དགེ ༤༡14 བརྒྱན། ཚད་མ། ཅེ ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། མངོན་སུམ་གྱི་ལེལ རྩོག 1148 འོག 1148 བཤ
- 1149 རྒྱལ་ཚབ་ཇེ། གསུང་འབུམ། བོད། 8 ཚད་མའི་བརྗེད་བྱང་ཆེན་མོ། ཞལ་དཔར་འོག 11 31
- 1150 རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། གསུང་འབུམ། བོད། 8 དང་དེས་རྣམ་འབྲེད། ཞལ་དཔར་འོག 11 31
- 1151 ལྷེ་དགེ 1151 བརྒྱན། དབུ་མ། 8 མཁམ་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ། དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་རང་འགྲེལ། འོག 11 31
- 1152 ལྷེ་དགེ 1152 བརྒྱན། དབུ་མ། 8 རྩོབ་དཔོན་ཀམ་ལ་ལྷིལ། དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་དཀའ་འགྲེལ། འོག 1152 བཤ
- 1153 ལོང་མཚུངས། དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་དཀའ་འགྲེལ། འོག 1153 བཤ
- 1154 རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། གསུང་འབུམ། བོད། 9 དང་དེས་རྣམ་འབྲེད། མཚོད་བརྗོད། ཞལ་དཔར་འོག 1 31
- 1155 རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། གསུང་འབུམ། བོད། 9 ལེགས་བཤད་གསེར་ཤེང། ལྷུ་བས། 1 ཞལ་དཔར་འོག 6 བཤ
- 1156 རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། གསུང་འབུམ། བོད། 9 དང་དེས་རྣམ་འབྲེད། ཞལ་དཔར་འོག 116 31
- 1157 རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། གསུང་འབུམ། བོད། 10 རྟེན་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད། 11 ཞལ་དཔར་འོག 1157 བཤ
- 1158 འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྫོ་ཇེ། གསུང་འབུམ། བོད། 11 བར་ཕྱིན་མཐའ་གཅོད། འོག 11 6 གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་གསུངས་པ་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་གོ་དགོས།
- 1159 ལྷེ་དགེ ༤011 བརྒྱན། ལེམས་ཚུལ། 11 འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཐེག་བརྒྱས། ལེལ 11 འོག 11 6
- 1160 ལྷེ་དགེ 1159 བརྒྱན། དབུ་མ། 11 རྩོབ་དཔོན་བྱང་རྒྱལ་བཟང་པོ། ལེལ་ལྷེད་བཤད་སྐྱུར། འོག 11 6
- 1161 ལྷེ་དགེ 1160 བཤ། མདོ་སྐྱེ རྗེ་ཆེན་པོའི་མདོ། ལེལ 11 འོག 114 6
- 1162 ལྷེ་དགེ 1161 བརྒྱན། དབུ་མ། 11 ལེགས་ལྡན་འབྲེད། དབུ་མ་སྐྱེད་པོ། ལེལ 11 འོག 11 31
- 1163 ལྷེ་དགེ ༤012 བརྒྱན། ལེམས་ཚུལ། 11 མདོ་སྐྱེ་རྒྱན། ལེལ 11 རྩོག 11 འོག 11 6
- 1164 ལོང་མཚུངས། མདོ་སྐྱེ་རྒྱན། ལེལ 11 རྩོག 11 འོག 11 6
- 1165 ལོང་མཚུངས། མདོ་སྐྱེ་རྒྱན། ལེལ 11 རྩོག 11 འོག 11 6
- 1166 ལོང་མཚུངས། མདོ་སྐྱེ་རྒྱན། ལེལ 11 རྩོག 11 འོག 11 6

- 196 ལྗེ་དགེ 177 བསྟན། ཤེར་ལྷིན། 9 སློབ་དཔོན་ཚོས་བཤེས། འགྲེལ་བཤད་ཚོག་གསལ། ལྷན་པས། 9 འོག 1 39
- 197 རྗེ་ཚོང་ལ་པ། གསུང་འབྲུམ། བོད། 8 དུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ། ཞེལ་དཔར་འོག 174 34 བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་
བཏུས་པོད་མེང། 98 འོག 101
- 198 ལྗེ་དགེ 11 བཀའ། ཕལ་ཚེན། 18 ས་བརྩུ་བའི་མདོ། ལེལ 19 འོག 190 21
- 199 ལྗེ་དགེ 1001 བསྟན། ལེལ་མ་ཚམ། 2 འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཐེག་བསྟུས། ལེལ 1 འོག 91 34
- 200 ལོང་མཚུངས། ཐེག་བསྟུས། ལེལ 1 འོག 91 34
- 201 ལྗེ་དགེ 1011 བསྟན། ལེལ་མ་ཚམ། 3 གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟུ་བ། ལེལ 1 འོག 11 39
- 202 ལོང་མཚུངས། གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟུ་བ། ལེལ 1 འོག 11 34
- 203 ལོང་མཚུངས། གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟུ་བ། ལེལ 1 འོག 11 34
- 204 ལྗེ་དགེ 906 བཀའ། མདོ་ལྷེ། 3 མདོ་ལྷེ་དགོངས་འགྲེལ། ལེལ 2 འོག 11 34
- 205 རྗེ་ཚོང་ལ་པ། གསུང་འབྲུམ། བོད། 8 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྟིང་བོ། འོག 91 34
- 206 མཁས་གྲུབ་རྗེ། གསུང་འབྲུམ། བོད། 7 ལྷོང་ལྷན་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད། ཞེལ་དཔར་འོག 19 34
- 207 མཁས་གྲུབ་རྗེ། གསུང་འབྲུམ། བོད། 9 ལྷོང་ལྷེ་སྟི་རྩམ། ཞེལ་དཔར་འོག 1 34
- 208 རྗེ་ཚོང་ལ་པ། གསུང་འབྲུམ། བོད། 8 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྟིང་བོ། ཞེལ་དཔར་འོག 11 34
- 209 ལོང་མཚུངས། དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྟིང་བོ། ཞེལ་དཔར་འོག 99 34
- 210 ལོང་མཚུངས། དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྟིང་བོ། ཞེལ་དཔར་འོག 91 34
- 211 ལྷན་མཚུན་འཇམ་དབྱེངས་བཞད་པ། གསུང་འབྲུམ། བོད། 5 དྲང་ངེས་རྩམ་འབྱེད་ཀྱི་མཐའ་གཅོད། འོག 11 34
- 212 ལྗེ་དགེ 1044 བསྟན། ལེལ་མ་ཚམ། 1 འབྲིག་གཞེན། ལྷན་ལུ་པའི་ཚོག་ལེལ་བྱས་པ། ལྷོག 1 འོག 1 34
- 213 ལྗེ་དགེ 1044 བསྟན། ལེལ་མ་ཚམ། 1 འབྲིག་གཞེན། ལེལ་ལུ་པའི་ཚོག་ལེལ་བྱས་པ། ལྷོག 1 འོག 1 34
- 214 ལྗེ་དགེ 1044 བསྟན། ལེལ་མ་ཚམ། 1 འབྲིག་གཞེན། ལྷན་ལུ་པའི་ཚོག་ལེལ་བྱས་པ། ལྷོག 11 འོག 1 34
- 215 ལྗེ་དགེ 906 བཀའ། མདོ་ལྷེ། 3 མདོ་ལྷེ་དགོངས་འགྲེལ། ལེལ 2 འོག 99 39
- 216 ལྗེ་དགེ 1010 བསྟན། ལེལ་མ་ཚམ། 2 མདོ་ལྷེ་རྒྱན། ལེལ 91 ལྷོག 10 འོག 99 34
- 217 ལྗེ་དགེ 1001 བསྟན། ལེལ་མ་ཚམ། 2 འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། མདོན་པ་ལྷན་བཏུས། ལེལ 1 འོག 904 39
- 218 ལོང་མཚུངས། མདོན་པ་ལྷན་བཏུས། ལེལ 1 འོག 904 34
- 219 ལྗེ་དགེ 1190 བསྟན། ཚད་མ། 3 ཚད་མ་རྩམ་འགྲེལ། མདོན་སྐུ་ལྷེལ། ལྷོག 194 འོག 914 34
- 220 ལོང་མཚུངས། ཚད་མ་རྩམ་འགྲེལ། མདོན་སྐུ་ལྷེལ། ལྷོག 194 འོག 914 34

༡༢༡ ལྷོ་དགེ ༤༠༢༡ བསྟན། ལེ་མཁའ་ཙམ། ཟླ་གཏམ་ལ་དབབ་པར་བསྟུ་བ། ལེ་ལྷ ༡ འོག ༡༥ བལ

༡༢༢ ལྷོ་དགེ ༤༠༤༤ བསྟན། ལེ་མཁའ་ཙམ། རི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཐེག་བསྟུ་ས། ལེ་ལྷ ༡ འོག ༡༧ བལ

༡༢༣ ལྷོ་དགེ ༡༠༦ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ། ལེ་ལྷ ༧ འོག ༡༡ བལ

༡༢༤ ལྷོ་དགེ ༤༠༢༢ བསྟན། ལེ་མཁའ་ཙམ། མི་ཚོས་དང་ཚོས་ཉིད་རྣམ་འབྲེད། ལྷོ་ག ༡ འོག ༥༠ བལ

༡༢༥ ལྷོ་དགེ ༤༠༢༤ བསྟན། ལེ་མཁའ་ཙམ། ཟླ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། གཞི་བསྟུ་བ། ལེ་ལྷ ༡ འོག ༢༠༧ བལ

༡༢༦ རྗེ་ཚོང་ཁ་ལ། གསུང་འཕུམ། བོད། ས དྲང་རེས་ལེགས་བཤད་སྡིང་པོ། ཞེ་ལ་དབར་འོག ༡༢ བལ

༡༢༧ གོང་མཚུངས། དྲང་རེས་ལེགས་བཤད་སྡིང་པོ། ཞེ་ལ་དབར་འོག ༡༣ བལ

༡༢༨ ལྷོ་དགེ ༤༠༦༡ བསྟན། ལེ་མཁའ་ཙམ། སྤྱི་བློ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། རྣམ་བཤད་རིགས་པ། ལེ་ལྷ ༤ འོག ༡༡༠ བལ

༡༢༩ གོང་མཚུངས། རྣམ་བཤད་རིགས་པ། ལེ་ལྷ ༤ འོག ༡༡༠ བལ

༡༣༠ ལྷོ་དགེ ༤༠༤༤ བསྟན། ལེ་མཁའ་ཙམ། རི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཐེག་བསྟུ་ས། ལེ་ལྷ ༡ འོག ༡༥ བལ

༡༣༡ གོང་མཚུངས། ཐེག་བསྟུ་ས། ལེ་ལྷ ༡ འོག ༡༥ བལ

༡༣༢ ལྷོ་དགེ ༡༠༦ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ། ལེ་ལྷ ༧ འོག ༡༧ བལ

༡༣༣ ལྷོ་དགེ ༤༠༤༤ བསྟན། ལེ་མཁའ་ཙམ། རི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཐེག་བསྟུ་ས། ལེ་ལྷ ༡ འོག ༡༥ བལ

༡༣༤ ལྷོ་དགེ ༡༠༦ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ། ལེ་ལྷ ༧ འོག ༡༧ བལ

༡༣༥ ལྷོ་དགེ ༤༠༢༠ བསྟན། ལེ་མཁའ་ཙམ། མི་མདོ་སྡེ་རྒྱུན། ལེ་ལྷ ༡༢ ལྷོ་ག ༡༥ འོག ༡༢ བལ

༡༣༦ ལྷོ་དགེ ༤༠༤༤ བསྟན། ལེ་མཁའ་ཙམ། རི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཐེག་བསྟུ་ས། ལེ་ལྷ ༡ འོག ༡༥ བལ

༡༣༧ ལྷོ་དགེ ༤༠༢༡ བསྟན། ལེ་མཁའ་ཙམ། མི་དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྲེད། ལེ་ལྷ ༡ ལྷོ་ག ༡༢ འོག ༤༩ བལ

༡༣༨ ལྷོ་དགེ ༤༠༢༧ བསྟན། ལེ་མཁའ་ཙམ། བེ་དབྱིག་གཉེན། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྲེད་གྱི་འགྲེལ་པ། ལེ་ལྷ ༡ འོག ༡༢ བལ མ་དཔེ་
དང་དབར་མ་མཚོ་སྡོན་དེ་བཀའ་ཉི་ལྟེ་དེ་འཕྲེལ་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པ་གཉེས་ཏེ། ལེ་སོགས་སྤྱང་ཡང་།

ཡིག་ཚེར་དུ་རེས་པས་བསྟན་འགྱུར་དུ་བྱུང་བ་ལྟར་བཅོས།

༡༣༩ རྗེ་ཚོང་ཁ་ལ། གསུང་འཕུམ། བོད། ས དྲང་རེས་ལེགས་བཤད་སྡིང་པོ། ཞེ་ལ་དབར་འོག ༡༤ བལ

༡༤༠ ལྷོ་དགེ ༡༠༦ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ། ལེ་ལྷ ༧ འོག ༡༧ བལ

༡༤༡ ལྷོ་དགེ ༤༠༢༤ བསྟན། ལེ་མཁའ་ཙམ། ཞི་གཏམ་ལ་དབབ་པར་བསྟུ་བ། ལེ་ལྷ ༧ འོག ༡༤༤ བལ

༡༤༢ འདི་ཕལ་ཆེར་གྲང་ཐང་བསྟན་པའི་སྡོན་མེར་དགོངས་མཁའ་སྟུང་སྡེ། དེའི་ཀུན་གཞི་དཀའ་འགྲེལ་དུ་བྱུང་བར་དེ་ལྟར་ལྷོ་ལྷོ་
རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ནས་གྲང་། དག་ཡིག་མཁས་པའི་འབྲུང་གནས་སྟེ། (དེ་ལ། འོག ༤༡༢) གྲང་ཐང་རི་བཞིན་དུ་རང་རྒྱ་སྐབ་པ་དང་།
རང་རྒྱ་འཛིན་སྐབ་པ་གཉེས་གྱི་རྣམ་འབྲེད་མཛད་ཡོད།

- ༡༤༩ ལྷེ་དགེ་ ༤༠༩༩ བསྟན། སེམས་ཅའ་མ། ཞི་གཏུན་ལ་དབབཔར་བསྟུ་བ། ལེལ་ ༥ འོག་ ༩༠ ལྟེ།
- ༡༤༤ རྗེ་ཅོང་ཁ་བ། གསུང་འབུམ། བོད། མ་དབུམ་དགོངས་པ་རབ་གསལ། སེམས་བསྐྱེད། ༤ ཞེལ་དབར་འོག་ ༩༠༩ བལ་ བོད་གྱི་གུཅུག་ལག་གཅེས་བཏུས་བོད་ཐེང་། ༡༤ འོག་ ༩༠༡
- ༡༤༥ རྗེ་ཅོང་ཁ་བ། གསུང་འབུམ། བོད། ཚ་དབུམ་འེ་ལྷ་ཁྱིད་བསྟུས་པ། ཞེལ་དབར་འོག་ ༩ བ༩
- ༡༤༤ ལྷུག་ཚང་ལོ་རྩེ་བ། གསུང་འབུམ་དེབ། བོད། ༡ གྲུབ་མཐའ་ལྷུན་ཤེས། ལེལ་ ༥ འོག་ ༡༡༠
- ༡༤༥ ལྷེ་དགེ་ ༤༠༤༤ བསྟན། སེམས་ཅའ་མ། རི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། མངོན་པ་ལྷུན་བཏུས། ལེལ་ ༩ འོག་ ༥༥ བ༩
- ༡༤༥ ལྷེ་དགེ་ ༤༠༤༤ བསྟན། སེམས་ཅའ་མ། རི་མངོན་པ་ལྷུན་བཏུས། ལེལ་ ༩ འོག་ ༥༥ ལྟེ། ལྷུན་བཏུས་སུ་དྲངས་པའི་མདོ་ལྷང་གཉིས་ནི་རིམ་པ་བཞིན། ལྷེ་དགེ་ ༩༩༡ བཀའ། མདོ་ལྷེ། མ་དགོན་མཚོག་སྤྱིན་གྱི་མདོ། འོག་ ༡༠༥ ལྟེ། དང་། ལྷེ་དགེ་ ༡ བཀའ། འབུལ་བ། ༨ འབུལ་བ་གཞི། དགེ་འབྱུང་དབྱེན་གྱི་གཞི། འོག་ ༤༥ ལྟེ། ཐང་དུ་བཞུགས།
- ༡༤༤ ལྷེ་དགེ་ ༤༩༡༠ བསྟན། ཚད་མ། ཅེ་ཚད་མ་རྩམ་འགེལ། ཚད་གྲུབ་ལེལ་ ལྷོག་ ༩༥༩ འོག་ ༡༡༩ ལྟེ།
- ༡༥༠ བོང་མཚུངས། ཚད་གྲུབ་ལེལ་ ལྷོག་ ༩༥༤ འོག་ ༡༡༥ ལྟེ།
- ༡༥༡ ལྷེ་དགེ་ ༩༩༤༡ བསྟན། དབུམ། འ དབུམ་འཇུག་པ། སེམས་བསྐྱེད། ༤ ལྷོག་ ༡༡༥ འོག་ ༩༡༡ བ༥
- ༡༥༩ རྗེ་ཅོང་ཁ་བ། གསུང་འབུམ། བོད། མ་དབུམ་དགོངས་པ་རབ་གསལ། ཞེལ་དབར་འོག་ ༩༡༩ ལྟེ། བོད་གྱི་གུཅུག་ལག་གཅེས་བཏུས་བོད་ཐེང་། ༡༤ འོག་ ༩༩༥
- ༡༥༩ འདི་ཕལ་ཚེར་གྲུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྤོན་མེར་དགོངས་སམ་རྩམ་སྟེ། དེའི་ལྷུན་གཞི་དཀའ་འགེལ་དུ་བྱུང་བར་དེ་ལྷུང་ཕྱེ་ལ། ལྷུང་སྐྱེ་རིན་པོ་ཚེ་ཉིད་ནས་ཀྱང་། དག་ལིག་མཁས་པའི་འབྲུང་གནས་སུ། (དེབ། འོག་ ༤༡༩) གྲུང་ཐང་རི་བཞིན་དུ་རང་རྒྱ་ཐུབ་པ་དང་། རང་རྒྱ་འཛིན་ཐུབ་པ་གཉིས་གྱི་རྩམ་དབྱེ་མཛད་ཡོད།
- ༡༥༤ རྗེ་ཅོང་ཁ་བ། གསུང་ཐོར་བ། བོད། ༡༦ རྟོགས་བཛོད་མདུན་ལེགས་མ། ཞེལ་དབར་འོག་ ༥༩ ལྟེ།
- ༡༥༥ ལྷུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ། གསུང་འབུམ། བོད། ༥ གྲུབ་མཐའ་ཚེན་མོ། འོག་ ༩༥༩ ལྟེ། དེབ། འོག་ ༤༥༥
- ༡༥༥ ལྷུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ། གསུང་འབུམ། བོད། ༥ གྲུབ་མཐའ་ཚེན་མོ། འོག་ ༩༥༥ ལྟེ། དེབ། འོག་ (༤༠)
- ༡༥༥ ལྷེ་དགེ་ ༩༩༥༤ བསྟན། དབུམ། ར་སྤོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷུན་འབྱེད། རྟོག་གོ་འབར་བ། ལེལ་ ༥ འོག་ ༡༤༤ ལྟེ།
- ༡༥༥ བོང་མཚུངས། རྟོག་གོ་འབར་བ། ལེལ་ ༥ འོག་ ༩༠༡ ལྟེ།
- ༡༥༤ བོང་མཚུངས། རྟོག་གོ་འབར་བ། ལེལ་ ༥ འོག་ ༩༠༥ ལྟེ།
- ༡༥༠ ལྷེ་དགེ་ ༩༩༤༡ བསྟན། དབུམ། འ དབུམ་འཇུག་པ། སེམས་བསྐྱེད། ༤ ལྷོག་ ༥༤ འོག་ ༩༠༥ བ༩
- ༡༥༡ བོང་མཚུངས། དབུམ་འཇུག་པ། སེམས་བསྐྱེད། ༤ ལྷོག་ ༥༤ འོག་ ༩༠༥ བལ་

- ༡༤༩ ཟླ་དགེ ༤༠༡༧ བསྟན། སེམས་ཙམ། སྤི དབྱིག་གཉེན། ལྷམ་རྩུ་པའི་ཚོག་ལེའུར་བྱས་པ། རྫོག ༩ འོག ༡ ཅན
- ༡༤༤ ཟླ་དགེ ༤༠༤༧ བསྟན། སེམས་ཙམ། རི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཐེག་བསྟུས། ལེལ ༡ འོག ༧ ཅན
- ༡༤༥ ཟླ་དགེ ༤༠༥༥ བསྟན། སེམས་ཙམ། སྤི དབྱིག་གཉེན། ལྷམ་རྩུ་པའི་ཚོག་ལེའུར་བྱས་པ། རྫོག ༥༥ འོག ༡ ཅན
- ༡༤༥ རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། གསུང་འབུམ། བོད། ཚ ཡིད་དང་ཀུན་གཞི་དཀའ་འགྲེལ། ཞེལ་དབར་འོག ༩༥ ཅན
- ༡༤༧ ཟླ་དགེ ༤༠༩༥ བསྟན། སེམས་ཙམ། རི རྒྱུད་སྒྲ་ཐོགས་འགྲེལ། ལེལ ༡ འོག ༡༡༡ བཟ
- ༡༤༨ ཟླ་དགེ ༡༠༤ བཀའ། མདོ་ལྷེ ཅ མདོ་ལྷེ་དགོངས་འགྲེལ། ལེལ ༥ འོག ༡༩ བཟ
- ༡༤༩ ཟླ་དགེ ༡༠༤ བཀའ། མདོ་ལྷེ ཅ མདོ་ལྷེ་དགོངས་འགྲེལ། ལེལ ༥ འོག ༡༩ ཅན
- ༡༥༠ ཟླ་དགེ ༥༥༥ བཀའ། རྒྱུད། བ གསེར་འོད་དམ་པའི་མདོ། ལྷག་སྐུ་རྩམ་པའི་དབྱེ་བའི་ལེལ ༩ འོག ༡༤༥ ཅན
- ༡༥༡ ཟླ་དགེ ༡༠༧ བཀའ། མདོ་ལྷེ ཅ ལང་ཀར་གསེགས་པའི་མདོ། ལེལ ༤ འོག ༡༤༩ བཟ
- ༡༥༩ ཟླ་དགེ ༤༠༥༤ བསྟན། སེམས་ཙམ། ལི རྒྱལ་བའི་སྐས། ཀུན་བརྟུས་ཀྱི་རྩམ་པར་བཤད་པ། ལེལ ༡ འོག ༡༩༤ ཅན
- ༡༥༩ ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱུངས་བཞད་པ། གསུང་འབུམ། བོད། བ གྲུབ་མཐའ་ཚེན་མོ། འོག ༡༤༤ བཟ
- ༡༥༤ ཟླ་དགེ ༤༡༩༩ བསྟན། ཚད་མ། རྗེ ཚད་མ་རྩམ་པའི་ལྷེལ་བཤད། འོག ༡༥༧ བཟ
- ༡༥༥ ཟླ་དགེ ༡༥༡༡ བསྟན། དབུམ། ཀི དོན་དམ་བྱུང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡི་གེ་རྒྱུས་པ། འོག ༡༥ བཟ
- ༡༥༤ བོང་མཚུངས། འོག ༡༥ བཟ
- ༡༥༧ ཟླ་དགེ ༡༤༥༤ བསྟན། དབུམ། རྗེ རྫོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད། རྫོག་གོ་འཕར་བ། ལེལ ༥ འོག ༡༡༡ ཅན
- ༡༥༨ རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། གསུང་འབུམ། བོད། བ ལམ་རིམ་ཚེན་མོ། ཞེལ་དབར་འོག ༤༥༤ ཅན
- ༡༥༩ རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། གསུང་འབུམ། བོད། ར ཚད་མ་རྩམ་པའི་ལྷེལ་བཤད། ཞེལ་དབར་འོག ༡༩༩ ཅན
- ༡༦༠ ཟླ་དགེ ༤༡༩༤ བསྟན། ཚད་མ། ལེ རྫོབ་དཔོན་དུལ་བ་ལྷ། རྒྱུད་གཞན་གྱུ་བའི་འགྲེལ་བ། འོག ༥༠ བཟ ལུང་གཞུང་ཉིད་ཀྱི་
འགྲུར་དང་རྒྱུང་མི་མཐུན།
- ༡༦༡ ཟླ་དགེ ༤༠༩༧ བསྟན། སེམས་ཙམ། རི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་ས། ལེལ ༤ འོག ༡༥ བཟ
- ༡༦༢ བོང་མཚུངས། བྱང་ས། ལེལ ༤ འོག ༡༥ བཟ
- ༡༦༣ བོང་མཚུངས། བྱང་ས། ལེལ ༤ འོག ༡༥ བཟ
- ༡༦༤ བོང་མཚུངས། བྱང་ས། ལེལ ༤ འོག ༤༩ བཟ
- ༡༦༥ བོང་མཚུངས། བྱང་ས། ལེལ ༤ འོག ༡༤ ཅན
- ༡༦༤ བོང་མཚུངས། བྱང་ས། ལེལ ༤ འོག ༡༤ ཅན

༣༠༧ གོང་མཚུངས། བྱང་ས། ལེལ ལ འོག ༡༥ རྣ

༣༠༨ གོང་མཚུངས། བྱང་ས། ལེལ ལ འོག ༡༥ བ༣

༣༠༩ ལྗེ་དགོ ༤༠༢༤ བསྟན། ལེལ་མཚམས་ཚམ། ཟེ རྣམ་པར་གཏྲན་ལ་དབབ་པར་བསྟུ་བ། ལེལ ལ འོག ༤༩ བ༤

༣༡༠ གོང་མཚུངས། རྣམ་པར་གཏྲན་ལ་དབབ་པར་བསྟུ་བ། ལེལ ལ འོག ༤༩ བ༤

༣༡༡ གོང་མཚུངས། རྣམ་པར་གཏྲན་ལ་དབབ་པར་བསྟུ་བ། ལེལ ལ འོག ༤༩ བ༤

༣༡༢ ལྗེ་དགོ ༤༡༡༠ བསྟན། ཚང་མ། ཅེ ཚང་མ་རྣམ་འགྲེལ། མངོན་སུམ་གྱི་ལེལ ལྷོག ལ འོག ༡༡༤ བ༥

༣༡༣ ལྗེ་དགོ ༤༠༢༤ བསྟན། ལེལ་མཚམས་ཚམ། ཟེ གཏྲན་ལ་དབབ་པར་བསྟུ་བ། ལེལ ལ འོག ༤༩ རྣ

༣༡༤ རྗེ་ཅོང་ཁ་བ། གསུང་འབུམ། བོད། བ དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ། ཞེལ་དབར་འོག ༡༩ རྣ

༣༡༥ ལྗེ་དགོ ༤༠༢༤ བསྟན། ལེལ་མཚམས་ཚམ། ཟེ གཏྲན་ལ་དབབ་པར་བསྟུ་བ། བམ་པོ། ༡༥ འོག ༤༩ རྣ

༣༡༦ གོང་མཚུངས། རྣམ་པར་གཏྲན་ལ་དབབ་པར་བསྟུ་བ། བམ་པོ། ༡༥ འོག ༤༩ རྣ

༣༡༧ གོང་མཚུངས། རྣམ་པར་གཏྲན་ལ་དབབ་པར་བསྟུ་བ། བམ་པོ། ༡༥ འོག ༤༩ རྣ

༣༡༨ ལྗེ་དགོ ༡༠༤ བཀའ། མངོ་སྟེ ཅེ མངོ་སྟེ་དགོངས་འགྲེལ། ལེལ ལ འོག ༡༡ བ༤

༣༡༩ ལྗེ་དགོ ༤༠༢༡ བསྟན། ལེལ་མཚམས་ཚམ། ཟེ དུས་མཐའ་རྣམ་འབྲེད། ལེལ ལ ལྷོག ༡༠ འོག ༤༩ བ༡

༣༢༠ ལྗེ་དགོ ༤༠༢༤ བསྟན། ལེལ་མཚམས་ཚམ། ཟེ དབྱིག་གཞེན། མངོ་སྟེ་རྒྱུན་གྱི་བཤད་བ། ལེལ ལ འོག ༡༤༤ རྣ

༣༢༡ རྗེ་ཅོང་ཁ་བ། གསུང་འབུམ། བོད། བ དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ། ཞེལ་དབར་འོག ༢༩ བ༤

༣༢༢ ལྗེ་དགོ ༡༤༤༧ བསྟན། དུས་མ ལ ལྷོ་བདེ་པོ་རྣམ་ལ་སྟེལ། དུས་མ་སྣང་བ། འོག ༡༤༤ རྣ

༣༢༣ ལྗེ་དགོ ༡༤༤༧ བསྟན། དུས་མ ལ ལྷོ་བདེ་པོ་རྣམ་ལ་སྟེལ། དུས་མ་སྣང་བ། འོག ༡༤༤ རྣ དགོངས་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་ནི། ལྗེ་

དགོ ༡༠༤ བཀའ། མངོ་སྟེ ཅེ མངོ་སྟེ་དགོངས་འགྲེལ། ལེལ ལ འོག ༡ བ༡ བདུ་བཞུགས།

༣༢༤ ལྗེ་དགོ ༤༡༢༠ བསྟན། ཚང་མ། ཉེ ལྷ་དབང་རྟོ། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། མངོན་སུམ་གྱི་ལེལ འོག ༡༠༣ རྣ

༣༢༥ མཁས་གྲུབ་རྗེ། གསུང་འབུམ། བོད། ད ལྷིག་ཚེན་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚོ། མངོན་སུམ་གྱི་ལེལ ཞེལ་དབར་འོག ༤༤ བ༥

༣༢༦ ལྗེ་དགོ ༡༤༤༧ བསྟན། དུས་མ ལ ལྷོ་བདེ་པོ་རྣམ་ལ་སྟེལ། དུས་མ་སྣང་བ། འོག ༡༤༤ བ༤

༣༢༧ གོང་མཚུངས། དུས་མ་སྣང་བ། འོག ༡༤༤ རྣ

༣༢༨ གོང་མཚུངས། དུས་མ་སྣང་བ། འོག ༡༤༤ བ༢

༣༢༩ གོང་མཚུངས། དུས་མ་སྣང་བ། འོག ༡༤༤ བ༧

༣༣༠ རྗེ་ཅོང་ཁ་བ། གསུང་འབུམ། བོད། བ དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ། ཞེལ་དབར་འོག ༢༩ བ༤

༡༡༡ རྗེ་ཚོང་ཁ་བ། གསུང་འཕུམ། བོད། བ ཅ་ཤེའི་རྟེན་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད། ༡ རྫོལ་དཔར་ཤོག ༡༧ བ༡

༡༡༢ རྗེ་དགེ ༤༠༤༥ བསྟན། ལེ་མས་ཚམ། རི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རེག་བསྟུས། ལེལ ༡ ཤོག ༡༥ ར༥

༡༡༣ ལོང་མཚུངས། རེག་བསྟུས། ལེལ ༡ ཤོག ༡༥ བ༡

༡༡༤ ལོང་མཚུངས། རེག་བསྟུས། ལེལ ༡ ཤོག ༡༥ བ༡

༡༡༥ རྗེ་དགེ ༤༠༤༦ བསྟན། མཛོན་པ། ལྷ གྲགས་པའི་བཤེས་གཞེན། འགྲེལ་བ་རྒྱལ་སྤྱུས་མ། གནས། ༡ ཤོག ༡ ར༡

༡༡༦ རྗེ་དགེ ༤༠༡༥ བསྟན། ལེ་མས་ཚམ། ཟི གང་ན་ལ་དབབཔར་བསྟུ་བ། བམ་པོ། ༡༥ ཤོག ༡༡ ར༡

༡༡༧ རྗེ་ཚོང་ཁ་བ། གསུང་འཕུམ། བ དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྣོང་པོ། རྫོལ་དཔར་ཤོག ༢༠ བ༥

༡༡༨ རྗེ་ཚོང་ཁ་བ། གསུང་འཕུམ། བོད། བ དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྣོང་པོ། རྫོལ་དཔར་ཤོག ༡༠ བ༡

༡༡༩ རྗེ་ཚོང་ཁ་བ། གསུང་འཕུམ། བ དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྣོང་པོ། རྫོལ་དཔར་ཤོག ༡༡ ར༡

༡༢༠ རྗེ་དགེ ༤༠༤༥ བསྟན། ལེ་མས་ཚམ། རི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རེག་བསྟུས། ལེལ ༡ ཤོག ༡༥ བ༤

༡༢༡ རྗེ་དགེ ༤༠༡༧ བསྟན། ལེ་མས་ཚམ། ཟི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་ས། ལེལ ༥ ཤོག ༡༠༡ ར༡

༡༢༢ རྗེ་དགེ ༤༠༤༥ བསྟན། ལེ་མས་ཚམ། རི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རེག་བསྟུས། ལེལ ༡ ཤོག ༡༤ ར༥

༡༢༣ རྗེ་དགེ ༤༠༡༧ བསྟན། ལེ་མས་ཚམ། ཟི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་ས། ལེལ ༤ ཤོག ༡༤ བ༧

༡༢༤ རྗེ་དགེ ༤༠༤༥ བསྟན། ལེ་མས་ཚམ། རི རེག་བསྟུས། ལེལ ༡ ཤོག ༡༤ ར༧

༡༢༥ རྗེ་དགེ ༤༠༡༧ བསྟན། ལེ་མས་ཚམ། ཟི བྱང་ས། རྩོགས་ཀྱི་ལེལ ༡ ཤོག ༡༤༡ ར༡

༡༢༦ རྗེ་དགེ ༤༠༤༥ བསྟན། ལེ་མས་ཚམ། རི རེག་བསྟུས། ལེལ ༡ ཤོག ༡༤ ར༧

༡༢༧ རྗེ་དགེ ༤༠༡༧ བསྟན། ལེ་མས་ཚམ། ཟི བྱང་ས། ལེལ ༤ ཤོག ༡༤ བ༧

༡༢༨ ལོང་མཚུངས། ལེལ ༤ ཤོག ༡༠ ར༡

༡༢༩ རྗེ་དགེ ༤༠༤༥ བསྟན། ལེ་མས་ཚམ། རི རེག་བསྟུས། ལེལ ༡ ཤོག ༡༤ ར༧

༡༣༠ རྗེ་དགེ ༤༠༡༧ བསྟན། ལེ་མས་ཚམ། ཟི བྱང་ས། རྩོགས་ཀྱི་ལེལ ༡ ཤོག ༡༤༡ ར༤

༡༣༡ རྗེ་དགེ ༤༠༤༥ བསྟན། ལེ་མས་ཚམ། རི རེག་བསྟུས། ལེལ ༡ ཤོག ༡༤ ར༧

༡༣༢ རྗེ་དགེ ༤༠༡༧ བསྟན། ལེ་མས་ཚམ། ཟི བྱང་ས། ལེལ ༤ ཤོག ༡༠ ར༤

༡༣༣ རྗེ་དགེ ༤༠༤༥ བསྟན། ལེ་མས་ཚམ། རི རེག་བསྟུས། ལེལ ༡ ཤོག ༡༤ ར༥

༡༣༤ ལོང་མཚུངས། རེག་བསྟུས། ལེལ ༡ ཤོག ༡༤ ར༡

༡༣༥ ལོང་མཚུངས། རེག་བསྟུས། ལེལ ༡ ཤོག ༡༤ ར༡

- ༡༥༠ ལྷེ་དགེ ༤༠༤༥ བསྟན། ལེ་མཁའ་ཚམ། རི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཐེག་བསྟུམ། ལེལྱ ༡ འོག ༡༧ ༣༤
- ༡༥༡ ལྷེ་དགེ ༡༠༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ ལང་ཀར་གསེགས་པའི་མདོ། ལེལྱ ༡ འོག ༡༧༥ བལ
- ༡༥༢ ལོང་མཚུངས། ལང་ཀར་གསེགས་པའི་མདོ། ལེལྱ ༡ འོག ༤༧ བལ
- ༡༥༣ རྗེ་ཚོང་ཁ་བ། གསུང་འབུམ། བོད། བ ཅ་སེ་ལྷི་ཀ་ཚེན། ཞོལ་དཔར་འོག ༡ ༣༡
- ༡༥༤ ལུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ། ཚོས་འབྲུང་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད། དེབ། འོག ༡༤༤ ཐུང། ༡༤
- ༡༥༥ འཇམ་དབྱུངས་པའཕད་པའི་རྗེ་རྗེ། གསུང་འབུམ། བོད། ༧ བར་ཕྱིན་མཐའ་དབྱུང། འོག ༡༧༧ ༣༥
- ༡༥༦ རྗེ་ཚོང་ཁ་བ། གསུང་འབུམ། བོད། བ ཅ་སེ་ལྷི་ཀ་ཚེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད། ༤ ཞོལ་དཔར་འོག ༡༧ བལ
- ༡༥༧ རྗེ་ཚོང་ཁ་བ། གསུང་འབུམ། བོད། བ དལ་མ་རྒྱུན་གྱི་བརྗོད་བྱུང། ཞོལ་དཔར་འོག ༡ ༣༤
- ༡༥༨ ལོང་མཚུངས། དལ་མ་རྒྱུན་གྱི་བརྗོད་བྱུང། འོག ༡ བལ
- ༡༥༩ ལྷེ་དགེ ༡༥༤ བསྟན། དལ་མ། ར རྟོག་གོ་འབར་བ། ལེལྱ ༡༡ འོག ༡༥༤ ༣༡
- ༡༦༠ ལོང་མཚུངས། རྟོག་གོ་འབར་བ། འོག ༡༥༤ ༣༤ འདིར་ལེགས་ལྷན་གྱིས་ཀའི་འགྲེལ་བཤད་གསུང་བ། མཚུམ་ཀ་ཞེས་པའི་
མིང་རྒྱུར་གྱི་ཚིག་གོགས་ཀ་ལ་གོ་དགོས།
- ༡༦༡ མཁས་གྲུབ་རྗེ། གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡ རྗེ་དམུག་སྐལ་བཟང་མེག་འབྱེད། ཞོལ་དཔར་འོག ༡༧ ༣༡
- ༡༦༢ རྗེ་ཚོང་ཁ་བ། གསུང་འབུམ། བོད། བ དྲང་དེས་ལེགས་བཤད་སྟོང་བོ། ཞོལ་དཔར་འོག ༡ བལ
- ༡༦༣ ལོང་མཚུངས། དྲང་དེས་ལེགས་བཤད་སྟོང་བོ། ཞོལ་དཔར་འོག ༡༡ བལ
- ༡༦༤ ལོང་མཚུངས། དྲང་དེས་ལེགས་བཤད་སྟོང་བོ། འོག ༡༡ བལ
- ༡༦༥ ལྷན་མཚུན་འཇམ་དབྱུངས་པའཕད་བ། གསུང་འབུམ། བོད། བ གྲུབ་མཐའི་རྩ་བ། འོག ༤ བལ
- ༡༦༦ ལྷན་མཚུན་འཇམ་དབྱུངས་པའཕད་བ། གསུང་འབུམ། བོད། བ གྲུབ་མཐའི་རྩ་བའི་འགྲེལ་བ། ལེལྱ ༡༡ འོག ༡༤ ༣༥
- ༡༦༧ རྟོག་ལོ་རྩོམ་རྩོ་ལྷན་ཤེས་རབ། རྗེ་ཡིག་བདུད་རྩིའི་ཐིགས་པ། བཀའ་གདམས་གསུང་འབུམ་ཕྱོགས་བརྒྱུགས། རྟོགས་བམ་
དང་བོ། དབྱིན་ཨང་འོག ༧༠༤ ཐུང། ༡
- ༡༦༨ རྗེ་ཚོང་ཁ་བ། གསུང་འབུམ། བོད། བ ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། ཞོལ་དཔར་འོག ༡༧༠ བལ
- ༡༦༩ མཁས་གྲུབ་འོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གཞུང་གང་ལ་དགོངས་དོས་བཟུང་མ་ལུབ།
- ༤༠༠ ལྷེ་དགེ ༡༤༠༡ བསྟན། དལ་མ། ༧ རོ་བོ་རྗེ་མར་མེ་མཛད་ལེ་ཤེས། བདེན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ། འོག ༧༡ བལ
- ༤༠༡ ལྷེ་དགེ ༡༤༣༤ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞེ རིན་པ་གཉིས་མེད་རྗེ་རྗེ། དེ་ཞོན་ཉིད་བཟུབ། འོག ༡༡༣ ༣༡
- ༤༠༢ ལྷེ་དགེ ༡༧༥༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ༩ གསང་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྟོན་མའི་རྒྱ་ཚེར་འགྲེལ་བ། འོག ༡༥༤ ༣༥

- ༤༠༩ ལྷ་དགེ ༡༧༥༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ༩ པའ་ཚེན་ལྷ་ལོ་ལ། གསང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱོར་མའི་རྒྱ་ཚེར་འགྲེལ་པ། ཤོག ༡༩༤ བལ
- ༤༠༩ རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། གསུང་ཐོར་སྤྱ། ༡༦ རྗེན་འབྲེལ་བསྟོད་པ། ཞལ་དཔར་ཤོག ༡༥ བལ
- ༤༠༥ རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། གསུང་ཐོར་སྤྱ། ༡༦ རྗེན་ཁ་བཞེད་འདུན་ལེགས་མ། ཞལ་དཔར་ཤོག ༥༩ བལ
- ༤༠༦ རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། གསུང་འཇུག་པོད། བ དྲང་ཏེས་ལེགས་བཤད་སྦྱིང་པོ། ཞལ་དཔར་ཤོག ༡ བལ
- ༤༠༧ ལྷ་དགེ ༢༡༩༤ བསྟན། དུལ་མ། ཅ དུལ་མ་ཚུ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། ༡༥ སྟོག ༡༠ ཤོག ༤ བལ
- ༤༠༨ ལྷ་དགེ ༢༡༩༠ བསྟན། དུལ་མ། འ ཚུ་ཤེ་འགྲེལ་བ་ཚོག་གསལ། རབ་བྱེད། ༡༥ ཤོག ༤༩ བལ
- ༤༠༩ ལོང་མཚུངས། ཚུ་ཤེ་འགྲེལ་བ་ཚོག་གསལ། རབ་བྱེད། ༡༥ ཤོག ༤༩ བལ
- ༤༡༠ ལྷ་དགེ ༤༡༥༤ བསྟན། སྦྱིངས་ལིག ལེ རིན་ཚེན་འབྲེང་བ། ལེལ། ༡ སྟོག ༤༡ ཤོག ༡༠༩ བལ
- ༤༡༡ ལྷ་དགེ ༢༡༩༥ བསྟན། དུལ་མ། ཅ རིགས་བ་དུག་ལུལ། སྟོག ༤༥ ཤོག ༢༩ བལ
- ༤༡༢ ལྷ་དགེ ༡༩༧ བཀའ། མདོ་སྟེ། ད རྒྱུང་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེལ། ༤ ཤོག ༡༧ བལ
- ༤༡༣ ལྷ་དགེ ༢༧༥ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ༡༡ མདོ་ལྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༡ སྟོག ༡ ཤོག ༤ བལ
- ༤༡༤ ལྷ་དགེ ༤༠༦༡ བསྟན། ལེམས་ཅམ། ཤེ སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། རྣམ་བཤད་རིགས་པ། ལེལ། ༡ ཤོག ༢༤ བལ
- ༤༡༥ ལྷ་དགེ ༢༡༩༧ བསྟན། དུལ་མ། ས སྟོབ་དཔོན་ཀམ་ལ་ཤེལ། དུལ་མ་སྤང་བ། ཤོག ༡༥༤ བལ
- ༤༡༦ ལྷ་དགེ ༤༡༥༤ བསྟན། སྦྱིངས་ལིག ལེ རིན་ཚེན་འབྲེང་བ། ལེལ། ༤ སྟོག ༤༤ ཤོག ༡༡༡ བལ
- ༤༡༧ ལྷ་དགེ ༢༡༤༤ བསྟན། དུལ་མ། ཚ འཕགས་བ་ལྷ། བཞི་བརྒྱུལ། རབ་བྱེད། ༤ སྟོག ༡༠ ཤོག ༡༠ བལ
- ༤༡༨ ལོང་མཚུངས། བཞི་བརྒྱུལ། རབ་བྱེད། ༤ སྟོག ༡༥ ཤོག ༤ བལ
- ༤༡༩ ལྷ་དགེ ༢༡༩༤ བསྟན། དུལ་མ། ཅ ཚུ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། ༡༤ སྟོག ༡༤ ཤོག ༡༥ བལ
- ༤༢༠ ལྷ་དགེ ༢༡༥༩ བསྟན། དུལ་མ། ཚ ལེགས་ལུན་འབྲེད། འགྲེལ་བ་ཤེས་རབ་སྦྱོར་མེ། རབ་བྱེད། ༡༤ ཤོག ༢༩༠ བལ
- ༤༢༡ རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། གསུང་འཇུག་པོད། བ དྲང་ཏེས་ལེགས་བཤད་སྦྱིང་པོ། ཞལ་དཔར་ཤོག ༤༡ བལ
- ༤༢༢ ལྷ་དགེ ༢༡༥༤ བསྟན། དུལ་མ། ལ ཤེས་རབ་སྦྱོར་མའི་རྒྱ་ཚེར་འགྲེལ་པ། ལེལ། ༥ ཤོག ༤༤ བལ
- ༤༢༣ ལྷ་དགེ ༡༧༥ བཀའ། མདོ་སྟེ། མ སྟོག་སྦྱོར་བ་ལྷན་པའི་མདོ། ཤོག ༡༥༠ བལ
- ༤༢༤ ལྷ་དགེ ༢༡༩༠ བསྟན། དུལ་མ། འ ཚུ་ཤེ་འགྲེལ་བ་ཚོག་གསལ། རབ་བྱེད། ༡ ཤོག ༡༩ བལ
- ༤༢༥ ལོང་མཚུངས། ཚུ་ཤེ་འགྲེལ་བ་ཚོག་གསལ། རབ་བྱེད། ༡ ཤོག ༡༩ བལ
- ༤༢༦ ལྷ་དགེ ༡༩༧ བཀའ། མདོ་སྟེ། ད རྒྱུང་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེལ། ༧ ཤོག ༡༠ བལ
- ༤༢༧ ལྷ་དགེ ༢༡༤ བཀའ། མདོ་སྟེ། ས ཚེད་དུ་བཞེད་པའི་ཚོམས། བམ་ཟེའི་ཚོམས། སྟོག ༢༩ ཤོག ༢༥༢ བལ

- ༤༩༧ ལྷེ་དགོ ༣༤༧ བསྟན། དུམ་མ། ས སློབ་དཔོན་ཀམ་ལ་གྲིལ། དུམ་མ་སྣང་བ། འོག ༡༤༧ བཟ
- ༤༩༨ ལོང་མཚུངས། དུམ་མ་སྣང་བ། འོག ༡༤༧ བཟ
- ༤༩༩ ལོང་མཚུངས། དུམ་མ་སྣང་བ། འོག ༡༤༧ བཟ
- ༤༩༠ ལོང་མཚུངས། དུམ་མ་སྣང་བ། འོག ༡༤༧ བཟ
- ༤༩༡ ལྷེ་དགོ ༡༠༠ བཀའ། མདོ་ལྷེ། ཀ ལེ་ཤེས་སྣོང་པོ་རྒྱན་གྱི་མདོ། འོག ༡༩༧ བཟ
- ༤༩༢ ལྷེ་དགོ ༡༧༧ བསྟན། དུམ་མ། ཀ སློབ་དཔོན་ཀམ་ལ་གྲིལ། སློམ་རིམ་བར་པ། འོག ༤༧ བཟ
- ༤༩༣ ལྷེ་དགོ ༡༩ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཤེར་ཕྱིན་བརྒྱུད་སྣོང་པ། ལེལ ༡ འོག ༡༧ བཟ། ལུང་རང་ཉིད་དུ་འོ། ཀའལ་གསུང་གི་སྒྲེབ་
མ་མཚེས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་གཟུགས་མ་ལགས་ཞེས་སོགས་སུ་དང། ལྷེ་དགོ ༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཤེར་ཕྱིན་ཡུམ་རྒྱལ་བ་
འབུམ། ལེལ ༢ འོག ༤༧ བཟ
- ༤༩༤ ལྷེ་དགོ ༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ང ཤེར་ཕྱིན་ཡུམ་རྒྱལ་བ་འབུམ། ལེལ ༡༩ བམ་པོ། ༡༤ འོག ༡༩༧ བཟ
- ༤༩༥ ལྷེ་དགོ ༡༧༧ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ མངོན་རྟོགས་རྒྱུན། སྐབས། ༤ སློག ༡༩ འོག ༤ བཟ
- ༤༩༦ ལོང་མཚུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱུན། སྐབས། ༤ སློག ༡༩ འོག ༤ བཟ
- ༤༩༧ ལྷེ་དགོ ༤༩༧ བསྟན། སྐ་མདོ། ས སློབ་དཔོན་འཆི་མེད་ལེང་གོ འཆི་མེད་མངོན། འོག ༡༠༧ བཟ
- ༤༩༨ ལྷེ་དགོ ༡༩༧ བསྟན། དུམ་མ། ཚ ལེགས་ལུན་འབྱེད། འགྲེལ་པ་ཤེས་རབ་སློབ་མོ། རབ་བྱེད། ༡༩ འོག ༡༤༧ བཟ
- ༤༩༩ རྩོམ་ཁ་པ། ཀའལ་འབུམ། པོད། བ ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། ཞེལ་དཔར། འོག ༤༩༩ བཟ
- ༤༩༠ ལྷེ་དགོ ༡༤༧ བསྟན། དུམ་མ། ས མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ། དུམ་མ་རྒྱན་གྱི་རང་འགྲེལ། འོག ༧༧ བཟ
- ༤༩༡ ལོང་མཚུངས། དུམ་མ་རྒྱན་གྱི་རང་འགྲེལ། འོག ༧༧ བཟ
- ༤༩༢ རྩོམ་ཁ་པ། ཀའལ་འབུམ། པོད། བ དུང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྣོང་པོ། ཞེལ་དཔར་འོག ༧༧ བཟ
- ༤༩༣ མཁས་གྲུབ་རྩེ། ཀའལ་འབུམ། པོད། ཀ སློབ་སྦྱོར་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད། ཞེལ་དཔར་འོག ༤༩ བཟ
- ༤༩༤ ལྷེ་དགོ ༡༩༧ བསྟན། དུམ་མ། ང སློབ་དཔོན་ལེགས་ལུན་འབྱེད། དུམ་མ་སྣོང་པོ། ལེལ ༥ འོག ༡༠ བཟ
- ༤༩༥ ལོང་མཚུངས། དུམ་མ་སྣོང་པོ། ལེལ ༥ འོག ༡༠ བཟ
- ༤༩༦ ལོང་མཚུངས། དུམ་མ་སྣོང་པོ། ལེལ ༥ འོག ༡༩ བཟ
- ༤༩༧ ལོང་མཚུངས། དུམ་མ་སྣོང་པོ། ལེལ ༥ འོག ༡༩ བཟ
- ༤༩༨ ལོང་མཚུངས། དུམ་མ་སྣོང་པོ། ལེལ ༥ འོག ༡༩ བཟ
- ༤༩༩ ལོང་མཚུངས། དུམ་མ་སྣོང་པོ། ལེལ ༥ འོག ༡༩ བཟ
- ༤༩༠ ལྷེ་དགོ ༡༤༧ བསྟན། དུམ་མ། ང སློབ་དཔོན་ལེགས་ལུན་འབྱེད། རྟོག་གོ་འབར་བ། ལེལ ༥ འོག ༡༡༥ བཟ

༤༡) ལྗེ་དགོ ༡༡) དགའ། མདོ་ལྗེ། ལ་ མདོ་ལྗེ་དགོན་མཚོགས་སྐྱིན། འོག ༧༧ ཅུ།

༤༡༢ ལྗེ་དགོ ༡༡༧༧ བསྐྱེན། དབུ་མ། ར་ སྐྱོབ་དཔོན་ལེགས་ལུན་འབྲེད། དབུ་མ་སྐྱིད་པོ། ལེལ ༥ འོག ༡༡ ཅུ།

༤༡༣ ལོང་མཚུངས། དབུ་མ་སྐྱིད་པོ། ལེལ ༥ འོག ༡༡༥ ཅུ།

༤༡༤ ལོང་མཚུངས། དབུ་མ་སྐྱིད་པོ། ལེལ ༥ འོག ༡༡ ཅུ།

༤༡༥ ལོང་མཚུངས། དབུ་མ་སྐྱིད་པོ། ལེལ ༥ འོག ༡༡ ཅུ།

༤༡༦ ལྗེ་དགོ ༡༡༧༧ བསྐྱེན། དབུ་མ། ར་ རྟོག་གོ་འབར་བ། ལེལ ༥ འོག ༡༡༡ ཅུ།

༤༡༧ ལྗེ་དགོ ༡༡༧༧ བསྐྱེན། དབུ་མ། ར་ སྐྱོབ་དཔོན་ལེགས་ལུན་འབྲེད། དབུ་མ་སྐྱིད་པོ། ལེལ ༥ འོག ༡༡ ཅུ།

༤༡༨ ལྗེ་དགོ ༡༡༧༧ བསྐྱེན། དབུ་མ། ར་ སྐྱོབ་དཔོན་ལེགས་ལུན་འབྲེད། རྟོག་གོ་འབར་བ། ལེལ ༥ འོག ༡༡༤ ཅུ།

༤༡༩ ལྗེ་དགོ ༡༧༤ དགའ། མདོ་ལྗེ། ལ་ བཅའ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་མདོ། འོག ༡༡༡ ཅུ། ར་ རྟོག་གོ་འབར་བ། ལེལ ༥ འོག ༡༡༤ ཅུ།

༤༢༠ ལྗེ་དགོ ༡༡༧༧ བསྐྱེན། དབུ་མ། ར་ སྐྱོབ་དཔོན་ལེགས་ལུན་འབྲེད། དབུ་མ་སྐྱིད་པོ། ལེལ ༥ འོག ༡༡ ཅུ།

༤༢༡ ལྗེ་དགོ ༡༡༧༧ བསྐྱེན། དབུ་མ། ར་ རྟོག་གོ་འབར་བ། ལེལ ༥ འོག ༡༡༤ ཅུ།

༤༢༢ ལོང་མཚུངས། རྟོག་གོ་འབར་བ། ལེལ ༥ འོག ༡༡༤ ཅུ།

༤༢༣ ལྗེ་དགོ ༡༡༧༧ བསྐྱེན། དབུ་མ། ར་ དབུ་མ་སྐྱིད་པོ། ལེལ ༥ འོག ༡༡ ཅུ།

༤༢༤ ལྗེ་དགོ ༡༡༧༧ བསྐྱེན། དབུ་མ། ར་ ལེགས་ལུན་ལྟོན་མེ། ར་བཟུངས། ༡༧ འོག ༡༤༡ ཅུ།

༤༢༥ ལྗེ་དགོ ༡༡༧༧ བསྐྱེན། དབུ་མ། ར་ དབུ་མ་སྐྱིད་པོ། ལེལ ༥ འོག ༡༠ ཅུ།

༤༢༦ ལྗེ་དགོ ༡༡༧༧ བསྐྱེན། དབུ་མ། ར་ རྟོག་གོ་འབར་བ། ལེལ ༥ འོག ༡༠༤ ཅུ།

༤༢༧ ལོང་མཚུངས། རྟོག་གོ་འབར་བ། ལེལ ༥ འོག ༡༠༤ ཅུ།

༤༢༨ ལྗེ་དགོ ༡༡༧༧ བསྐྱེན། དབུ་མ། ར་ དབུ་མ་སྐྱིད་པོ། ལེལ ༥ འོག ༡༠ ཅུ།

༤༢༩ མདོ་ཚོགས་འདོན་མཛོད་རང་འབྲེལ་དུ་དེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་ལྗེ་ལས་ལེས་དངས། ལྗེ་དགོ ༤༠༧༠ བསྐྱེན། མཛོད་པ། ལུ་ སྐྱོབ་དཔོན་

དབྱིག་གཉེན། མཛོད་རང་འབྲེལ། ལང་ཟག་དགག་པ་བསྐྱེན་པ། ༧ འོག ༧༧ ཅུ།

༤༣༠ ལྗེ་དགོ ༡༡༧༧ བསྐྱེན། དབུ་མ། ར་ སྐྱོབ་དཔོན་ལེགས་ལུན་འབྲེད། དབུ་མ་སྐྱིད་པོ། ལེལ ༥ འོག ༡༠ ཅུ།

༤༣༡ ལོང་མཚུངས། ལེལ ༥ འོག ༡༡ ཅུ།

༤༣༢ ལོང་མཚུངས། ལེལ ༥ འོག ༡༡ ཅུ།

༤༣༣ ལྗེ་དགོ ༡༡༧༧ བསྐྱེན། དབུ་མ། ར་ དབུ་མ་སྐྱིད་པོ། ལེལ ༥ འོག ༡༡ ཅུ།

༤༣༤ ལྗེ་དགོ ༡༡༧༧ བསྐྱེན། དབུ་མ། ར་ རྟོག་གོ་འབར་བ། ལེལ ༥ འོག ༡༠༧ ཅུ།

༤༢༥ འདིར་འགལ་བ་སྟོན་སའི་ལུང་ལེགས་ལྷན་གྱིས་རྟོག་གོ་འབར་བར་དྲངས་ཀྱང་། དེའི་ཁྱད་སྟངས་གང་ཡིན་དོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༤༢༦ ལྷེ་དགོ ༡༧༥༥ བསྟན། དུས་མ། ༩ དུས་མ་སྟོང་པོ། ལེལ་ ༥ འོག ༡། བ༢

༤༢༧ ལོང་མཚུངས། དུས་མ་སྟོང་པོ། ལེལ་ ༥ འོག ༡༠ བ༢

༤༢༨ ལོང་མཚུངས། དུས་མ་སྟོང་པོ། ལེལ་ ༥ འོག ༡༠ བ༢

༤༢༩ ལྷེ་དགོ ༤༤ བཀའ། བལ་ཆེན། ༧ ས་བརྩུ་པའི་མདོ། ལེལ་ ༡། འོག ༡༠ བ༢

༤༣༠ ལྷེ་དགོ ༧ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ༡ ཉི་ཤི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བསྐྱབ་པ་རབ་རྒྱུ་ལའི་ལེལ་ ༢༢ འོག ༡༤༧ བ༢

༤༣༡ ལྷེ་དགོ ༡༧༥༥ བསྟན། དུས་མ། ༩ དུས་མ་སྟོང་པོ། ལེལ་ ༥ འོག ༡། བ༤

༤༣༢ ལྷེ་དགོ ༡༧༥༥ བསྟན། དུས་མ། ༩ རྟོག་གོ་འབར་བ། ལེལ་ ༥ འོག ༡༠༡ བ༥

༤༣༣ ལོང་མཚུངས། རྟོག་གོ་འབར་བ། ལེལ་ ༥ འོག ༡༠༡ བ༢

༤༣༤ ལྷེ་དགོ ༡༧༥༥ བསྟན། དུས་མ། ༩ དུས་མ་སྟོང་པོ། ལེལ་ ༡ འོག ༤ བ༤

༤༣༥ ལྷེ་དགོ ༡༧༥༥ བསྟན། དུས་མ། ༩ རྟོག་གོ་འབར་བ། ལེལ་ ༡ འོག ༥༧ བ༢

༤༣༦ ལྷེ་དགོ ༡༧༥༥ བསྟན། དུས་མ། ༩ རྟོག་གོ་འབར་བ། ལེལ་ ༤ འོག ༡༧༤ བ༢

༤༣༧ ལྷེ་དགོ ༡༧༥༧ བསྟན། དུས་མ། ༩ སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྟོང་པོ། དུས་མ་བདེན་གཉིས། འོག ༡ བ༢

༤༣༨ འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ། གསུང་འབུམ། བོད། ༩ དུས་མའི་མཐའ་དཔྱོད། འོག ༡༧༡ བ༥

༤༣༩ ལྷེ་དགོ ༡༧༥༣ བསྟན། དུས་མ། ༩ མཁའ་ཚེན་ཞིབ་འཚོ། བདེན་གཉིས་དཀའ་འགྲེལ། འོག ༡༧ བ༤

༤༤༠ འདིར་བཞོད་པའི་ལུང་འདི་དང་ཆ་འདྲ་བ་ཞིག དུས་མ་ཅུ་བའི་དཀའ་གནད་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་ཀྱི་བརྗོད་བྱང་། གསུང་འབུམ། བོད།

༡ ཞལ་དཔར་འོག ༤ བ༢ ཐད་དུ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོར་ལ་རྩལ་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་ལྷུང་། འདིར་ལྷུང་སྐྱའི་གྲུབ་
མཐའ་། རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་ཕྱི་འགྲེལ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འོག་རྒྱུང་སྐབས་འགར་མདོ་ལྷེ་སྟོན་པའི་དུས་མ་རང་རྒྱུད་པའི་བདེན་
གཉིས་ཀྱི་སྒྲོར་ལ་རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་གསུང་དྲངས་པ་བཅས་ལ་དཔག་ན། ལུང་སྐྱེ་རིན་པོ་ཆེས་རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་དུས་མ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་
དུས་ཤིག་གཟིགས་པ་ལྟ་བུར་ཐོན་མོད། ད་ལྟའི་གསུང་འབུམ་ནང་མི་བཞུགས་པས་བརྟག་དགོས་པར་མཐོང་།

༤༤༡ ལྷེ་དགོ ༡༧༥༥ བསྟན། དུས་མ། ༩ སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད། དུས་མ་སྟོང་པོ། ལེལ་ ༡ འོག ༤ བ༤

༤༤༢ ལྷེ་དགོ ༡༧༥༥ བསྟན། དུས་མ། ༩ རྟོག་གོ་འབར་བ། ལེལ་ ༡ འོག ༥༧ བ༤

༤༤༣ མདོ་ལུང་འདིའི་ཁྱད་སྟངས་དོས་དོས་འཛིན་མ་ཐུབ་མོད། ལྷེ་དགོ ༤༡༥༧ བསྟན། ཚད་མ། ༣ སློབ་དཔོན་ཀམ་ལ་ཤི། ཚད་མ་
དེ་ལོན་ཉིད་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ། ལེལ་ ༡ འོག ༡༤༢ བ༥ དང་། ལྷེ་དགོ ༤༠༧༠ བསྟན། མདོན་པ། རྩ སློབ་དཔོན་དབྱིག་
གཉེན། མཛོད་རང་འགྲེལ། གང་ཟེག་དགག་བ་བསྟན་པ། ༧ འོག ༥༤ བ༢ བཅས་པར་ཡང་དྲངས།

༤༧༤ ལྷེ་དགོ ༧ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ༧ ཉི་མེ། ལེལ། ༡༡ འོག ༡༥༥ བལ

༤༧༥ ལྷེ་དགོ ༧༤ བཀའ། མདོ་སྡེ། ༧ འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་རོལ་པའི་མདོ། འོག ༡༡༩ བལ

༤༧༦ ལྷེ་དགོ ༡༥༤ བསྟན། དུམ་མ། ༩ སློབ་དཔོན་ལེགས་ལུན་འབྱེད། རྟོག་གོ་འབར་བ། བམ་པོ། ༩ འོག ༤༤ བལ

༤༧༧ ལོང་མཚུངས། རྟོག་གོ་འབར་བ། བམ་པོ། ༧ འོག ༡༡༤ བལ

༤༧༨ ལྷེ་དགོ ༡༠༠ བཀའ། མདོ་སྡེ། ལ། ཡེ་ཤེས་སྣང་བའི་རྒྱན་གྱི་མདོ། འོག ༡༥༤ བལ

༤༧༩ ལྷེ་དགོ ༡༠༤ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ། ལེལ། ༩ འོག ༤ བལ དང། ༡༠ བལ

༥༠༠ ལྷེ་དགོ ༣༡༡༡ བསྟན། དུམ་མ། ས སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྣང་པོ། དུམ་མ་བདེན་གཉིས། འོག ༩ ར༩

༥༠༡ ལྷེ་དགོ ༣༡༡༧ བསྟན། དུམ་མ། ས སློབ་དཔོན་ཀམལ་ཤྱིལ། དུམ་མ་སྣང་བ། འོག ༡༤༧ ར༥

༥༠༢ ལྷེ་དགོ ༣༡༡༡ བསྟན། དུམ་མ། ས སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྣང་པོ། དུམ་མ་བདེན་གཉིས། འོག ༤ ར༤

༥༠༣ ལྷེ་དགོ ༣༡༡༧ བསྟན། དུམ་མ། ས སློབ་དཔོན་ཀམལ་ཤྱིལ། དུམ་མ་སྣང་བ། འོག ༡༤༧ ར༥

༥༠༤ ལྷེ་དགོ ༣༡༡༧ བསྟན། དུམ་མ། ས སློབ་དཔོན་ཀམལ་ཤྱིལ། དུམ་མ་སྣང་བ། འོག ༡༤༩ ར༥

༥༠༥ ལྷེ་དགོ ༣༡༡༧ བསྟན། དུམ་མ། ས སློབ་དཔོན་ཀམལ་ཤྱིལ། དུམ་མ་སྣང་བ། འོག ༡༤༩ ར༥

༥༠༦ ལྷེ་དགོ ༣༡༡༧ བསྟན། དུམ་མ། ས སློབ་དཔོན་ཀམལ་ཤྱིལ། དུམ་མ་སྣང་བ། འོག ༡༤༩ ར༥

༥༠༧ ལྷེ་དགོ ༣༡༡༧ བསྟན། དུམ་མ། ས སློབ་དཔོན་ཀམལ་ཤྱིལ། དུམ་མ་སྣང་བ། འོག ༡༤༩ ར༥

༥༠༨ ལྷེ་དགོ ༧ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ལ། ཉི་མེ། ལེལ། ༡ འོག ༥༤ ར༡

༥༠༩ ལྷེ་དགོ ༣༡༡༧ བསྟན། དུམ་མ། ས སློབ་དཔོན་ཀམལ་ཤྱིལ། དུམ་མ་སྣང་བ། འོག ༡༤༩ ར༥

༥༡༠ ལྷེ་དགོ ༣༡༡༧ བསྟན། དུམ་མ། ས སློབ་དཔོན་ཀམལ་ཤྱིལ། དུམ་མ་སྣང་བ། འོག ༡༤༩ ར༥

༥༡༡ ལྷེ་དགོ ༣༡༡༧ བསྟན། དུམ་མ། ས སློབ་དཔོན་ཀམལ་ཤྱིལ། དུམ་མ་སྣང་བ། འོག ༡༤༩ ར༥

༥༡༢ ལྷེ་དགོ ༣༡༡༧ བསྟན། དུམ་མ། ས སློབ་དཔོན་ཀམལ་ཤྱིལ། དུམ་མ་སྣང་བ། འོག ༡༤༩ ར༥

༥༡༣ ལོང་མཚུངས། ཤེས་རབ་སློབ་མ། རབ་བྱེད། ༡༡ འོག ༡༤༤ བལ

༥༡༤ ལྷེ་དགོ ༣༡༡༡ བསྟན། དུམ་མ། ས སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྣང་པོ། དུམ་མ་བདེན་གཉིས། འོག ༩ ར༩

༥༡༥ ལོང་མཚུངས། དུམ་མ་བདེན་གཉིས། འོག ༤ ར༤

༥༡༦ ལོང་མཚུངས། དུམ་མ་བདེན་གཉིས། འོག ༩ ར༩

༥༡༧ ལྷེ་དགོ ༣༡༡༧ བསྟན། དུམ་མ། ས སློབ་དཔོན་ཀམལ་ཤྱིལ། དུམ་མ་སྣང་བ། འོག ༡༤༠ ར༤ འདིར་དུམ་མ་སྣང་བར་དྲངས་

པའི་མདོ་ལུང་དེ་མཚོན་རང་འགྲེལ་དུ་འདྲངས། ལྷེ་དགོ ༤༠༧༠ བསྟན། མདོ་ན་པ། ལུ མཚོན་རང་འགྲེལ། ལང་ཟག་དགག་

པ་བསྟན་པ། ༧ ཤོག ༥༧ བ།

༥༡༤ ལྷེ་དགོ ༡༤༡༡ བསྟན། དལ་མ། ས་ སློབ་དཔོན་ལེ་ཤེས་སྒྲིང་པོ། དལ་མ་བདེན་གཉིས། ཤོག ༡༡ ༣༡ དང། ལྷེ་དགོ ༡༤༡༢ བསྟན། དལ་མ། ས་ དལ་མ་བདེན་གཉིས་དཀའ་འགྲེལ། ཤོག ༡༢ ༣༡

༥༡༥ ལྷེ་དགོ ༡༤༡༣ བསྟན། དལ་མ། ས་ ཞི་བ་འཛོེ དལ་མ་བདེན་གཉིས་དཀའ་འགྲེལ། ཤོག ༡༢ བ།

༥༡༦ རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། གསུང་འབུམ། པོད། མ་ དལ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ། ཞེལ་དཔར། ཤོག ༡༢ ༣༤ བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བུས་པོད་ལྷེང། ༡༧ ཤོག ༡༡༠

༥༡༧ རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། གསུང་འབུམ། པོད། པ་ ལམ་རིམ་ཚེན་མོ། ཞེལ་དཔར་ཤོག ༤༠༡ བ།

༥༡༨ ལྷེ་དགོ ༡༤༡༤ བསྟན། དལ་མ། འ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། སེམས་བསྐྱེད། ༤ ཤོག ༡༤༡ ༣༥

༥༡༩ ལྷེ་དགོ ༡༤༡༥ བསྟན། དལ་མ། ཡ རྒྱ་བ་གཤམ་པ། བཞི་བརྒྱུའི་འགྲེལ་པ། རབ་བྱེད། ༧ ཤོག ༡༤༤ བ། དང། ༡༡༢༡ བ།

༥༢༠ ལྷེ་དགོ ༡༤༡༦ བསྟན། དལ་མ། ས་ མཁན་ཚེན་ཞི་བ་འཛོེ། དལ་མ་རྒྱུན། སློག ༧༡ ཤོག ༤༤ ༣༤

༥༢༡ ལྷེ་དགོ ༡༤༡༧ བསྟན། དལ་མ། ས་ མཁན་ཚེན་ཞི་བ་འཛོེ དལ་མ་རྒྱུན་གྱི་རང་འགྲེལ། ཤོག ༡༧ ༣༤

༥༢༢ ལྷེ་དགོ ༡༤༡༨ བསྟན། དལ་མ། ས་ མཁན་ཚེན་ཞི་བ་འཛོེ དལ་མ་རྒྱུན་གྱི་རང་འགྲེལ། ཤོག ༡༧ ༣༡

༥༢༣ ལྷེ་དགོ ༤༤ བཀའ། པལ་ཚེན། ག ས་བརྒྱུ་པའི་མདོ། ལེལ། ༡༡ ཤོག ༡༡༤ བ།

༥༢༤ ལྷེ་དགོ ༡༡༤ བཀའ། མདོ་ལྷེ། ར ཚེས་ཡང་དག་པ་བསྟན་པ། ཤོག ༡༧ བ། འབྱུང་ཚུང་མི་མཐུན།

༥༢༥ ལྷེ་དགོ ༡༠༢ བཀའ། མདོ་ལྷེ། ཅ ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ། ལེལ། ༤ ཤོག ༡༤༤ བ།

༥༢༦ ལྷེ་དགོ ༡༤༡༩ བསྟན། དལ་མ། ས་ མཁན་ཚེན་ཞི་བ་འཛོེ། དལ་མ་རྒྱུན། སློག ༧༢ ཤོག ༤༤ ༣༡

༥༢༧ ལྷེ་དགོ ༡༠༢ བཀའ། མདོ་ལྷེ། ཅ ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ། ལེལ། ༤ ཤོག ༡༡༢ ༣༤

༥༢༨ ལྷེ་དགོ ༡༤༢༠ བསྟན། དལ་མ། ཅ མགོན་པོ་རྒྱ་རྒྱལ། དེགས་པ་དུག་རྩུབ། སློག ༢༤ ཤོག ༡༡ བ།

༥༢༩ ལྷེ་དགོ ༡༤༢༡ བསྟན། དལ་མ། ས་ མཁན་ཚེན་ཞི་བ་འཛོེ། དལ་མ་རྒྱུན། སློག ༧༢ ཤོག ༤༤ ༣༡

༥༣༠ ལྷེ་དགོ ༡༤༢༢ བསྟན། དལ་མ། ས་ མཁན་ཚེན་ཞི་བ་འཛོེ དལ་མ་རྒྱུན་གྱི་རང་འགྲེལ། ཤོག ༡༧ བ།

༥༣༡ ལྷེ་དགོ ༡༤༢༣ བསྟན། དལ་མ། ས་ སློབ་དཔོན་ཀམ་ལེལ། དལ་མ་རྒྱུང་བ། ཤོག ༡༢༤ ༣༡ ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་དེ། ལྷེ་དགོ ༡༠༢ བཀའ། མདོ་ལྷེ། ཅ ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ། ལེལ། ༤ ཤོག ༡༡༤ བ། རང་བྱུང།

༥༣༢ རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། གསུང་འབུམ། པོད། མ་ དལ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ། ཞེལ་དཔར་ཤོག ༡༢ ༣༥ བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བུས་པོད་ལྷེང། ༡༧

༥༣༣ གོང་མཚུངས། དལ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ། ཞེལ་དཔར་ཤོག ༡༢ ༣༥ བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བུས་པོད་ལྷེང། ༡༧

ཤོག ༡༡༠

༥༩༧ རྗེ་ཚོང་ཁབ། གསུང་འབུམ། བོད། མ་ དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ། རྫོལ་དབར་ཤོག ༥༩ བཟ ༥ བོད་གྲི་གཞུག་ལག་གཉེས་
བཏུས་བོད་ལྗོངས། ༡༧ ཤོག ༡༡༩

༥༩༨ ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྗེ། གསུང་འབུམ། བོད། ༥ དབུ་མ་ཆེན་མོ། ཤོག ༡༧༧ ༣༧

༥༩༩ རྗེ་དགེ ༣༤༧༧ བསྟན། དབུ་མ། ས་ མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཛོ། དབུ་མ་རྒྱན། སྟོག ༧༩ ཤོག ༧༥ ༣༧

༦༠༠ རྗེ་དགེ ༧༠ བཀའ། དཀོན་བརྟེན་ས། ང་ ཡབ་སྲས་མཇམ་པའི་མདོ། ཤོག ༧༠ བཀ

༦༠༡ རྗེ་དགེ ༡༠༧ བཀའ། མདོ་སྟེ། ཅ ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ། ལེལ ༩ ཤོག ༡༩༧ བཀ ཆོག་རི་ལྷ་བ་བཞིན་མི་སྣང།

༦༠༢ རྗེ་དགེ ༣༤༧༧ བསྟན། དབུ་མ། ས་ མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཛོ། དབུ་མ་རྒྱན། སྟོག ༡ ཤོག ༧༩ ༣༡

༦༠༣ དེབ་འདིའི་ཤོག ༤༩ ལག་ཟེགས།

༦༠༤ རྗེ་དགེ ༣༤༧༧ བསྟན། དབུ་མ། ས་ སློབ་དཔོན་ཀམ་ལ་ཤེལ། དབུ་མ་སྣང་བ། ཤོག ༡༧༩ ༣༧

༦༠༥ བོང་མཚུངས། དབུ་མ་སྣང་བ། ཤོག ༣༩༡ ༣༡

༦༠༦ བོང་མཚུངས། དབུ་མ་སྣང་བ། ཤོག ༣༩༡ ༣༡

༦༠༧ བོང་མཚུངས། དབུ་མ་སྣང་བ། ཤོག ༣༩༡ ༣༧

༦༠༨ རྗེ་དགེ ༣༤༧༧ བསྟན། དབུ་མ། ས་ མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཛོ། དབུ་མ་རྒྱན། སྟོག ༡ ཤོག ༧༩ ༣༡

༦༠༩ བོང་མཚུངས། དབུ་མ་རྒྱན། སྟོག ༡ ཤོག ༧༩ ༣༡

༦༡༠ རྗེ་དགེ ༣༤༧༧ བསྟན། དབུ་མ། ས་ སློབ་དཔོན་ཀམ་ལ་ཤེལ། དབུ་མ་སྣང་བ། ཤོག ༣༡༧ བཟ

༦༡༡ བོང་མཚུངས། དབུ་མ་སྣང་བ། ཤོག ༣༡༧ བཟ

༦༡༢ རྗེ་དགེ ༣༤༧༧ བསྟན། དབུ་མ། ས་ མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཛོ། དབུ་མ་རྒྱན། སྟོག ༩ ཤོག ༧༩ ༣༩

༦༡༣ བོང་མཚུངས། སྟོག ༩ ཤོག ༧༩ ༣༩

༦༡༤ མ་དབེར་འདི་དང་གཤམ་དུ་སྐབས་འགར། འདུ་མ་བྱས། ཞེས་ས་མཐའ་མེད་པ་སྣང་མོད། གང་ལ་གཏུགས་སའི་གཞུང་དབུ་མ་
རྒྱན་གྱི་འདིའི་ཐད་དུ། འདུ་མ་མ་བྱས། ཞེས་སྣང་བ་ལྟར་བཅོས་དགོས་པ་ལྟ་བུར་འདུག་ཀྱང་མ་དཔེ་རང་སྤོར་བཞག

༦༡༥ རྗེ་དགེ ༣༤༧༧ བསྟན། དབུ་མ། ས་ མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཛོ། དབུ་མ་རྒྱན། སྟོག ༧ ཤོག ༧༩ ༣༩

༦༡༦ བོང་མཚུངས། དབུ་མ་རྒྱན། སྟོག ༧ ཤོག ༧༩ ༣༧

༦༡༧ བོང་མཚུངས། དབུ་མ་རྒྱན། སྟོག ༡༠ ཤོག ༧༩ ༣༧

༦༡༨ བོང་མཚུངས། དབུ་མ་རྒྱན། སྟོག ༡༠ ཤོག ༧༩ ༣༧

- 460 གོང་མཚུངས། དུས་མཚུན། ཟླ་ ༡༡ འོག 43 36
- 461 ཟླ་དག 3203 བསྟན། ཤེས་ལྡིན། 3 ལོ་རྒྱུ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། འོག 24 35
- 462 རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། གསུང་འཕུམ། བོད། 2 གྲང་དེས་ལེགས་བཤད་སྡིང་པོ། ཞེས་དཔར་འོག 42 21
- 463 གོང་མཚུངས། གྲང་དེས་ལེགས་བཤད་སྡིང་པོ། ཞེས་དཔར་འོག 42 22
- 464 ཟླ་དག 3215 བསྟན། དུས་མ། 3 དུས་མཚུན། ཟླ་ 6 འོག 44 35
- 465 ཟླ་དག 3216 བསྟན། དུས་མ། 3 དུས་མཚུན་གྱི་རང་འགྲེལ། འོག 42 36
- 466 མཁས་གྲུབ་རྗེ། གསུང་འཕུམ། བོད། 7 རྗེ་ཚོང་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད། ཞེས་དཔར་འོག 24 22
- 467 ཟླ་དག 3217 བསྟན། དུས་མ། 3 མཁན་ཚེན་ཞི་བ་འཚོ། དུས་མཚུན། ཟླ་ 6 འོག 44 35
- 468 ཟླ་དག 3218 བསྟན། དུས་མ། 3 མཁན་ཚེན་ཞི་བ་འཚོ། དུས་མཚུན་གྱི་རང་འགྲེལ། འོག 22 37
- 469 ཟླ་དག 3219 བསྟན། དུས་མ། 3 རྗེ་བོད་ལྷན་གསལ་གྱིས། དུས་མཚུངས། འོག 31 32
- 470 མཁས་གྲུབ་རྗེ། གསུང་འཕུམ། བོད། 8 ཚད་མ་སྡེ་བདུན་ཡིད་གྱི་སྐྱེ་སྲིད། ཞེས་དཔར་འོག 14 35 དང། བོད་གྲི་གཙུག་ལག་གཅེས་བུས་བོད་ཕྱིར། 31 འོག 35
- 471 རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། གསུང་འཕུམ། བོད། 3 ཚད་མ་རྣམ་དེས་གྱི་རྣམ་བཤད། ཞེས་དཔར་འོག 12 32
- 472 མཁས་གྲུབ་རྗེ། གསུང་འཕུམ། བོད། 7 རྗེ་ཚོང་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད། ཞེས་དཔར་འོག 24 33
- 473 ཟླ་དག 3220 བསྟན། ཚད་མ། 3 ཚད་མ་རྣམ་པར་དེས་པའི་འགྲེལ་བཤད། འོག 32 35
- 474 རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། གསུང་འཕུམ། 2 རྒྱལ་ཚབ་ཚོས་རྗེས་རྗེས་དྲུང་ནས་གསུང་པའི་ཚད་མའི་བརྗོད་བྱང་ཚེན་མོ། འོག 32 32
- 475 འཇམ་དབྱངས་དགའ་བློ། ལྷ་པའི་མཐའ་དབྱིད་མཁས་པའི་སྡིང་གཏམ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་པ། འོག 6 རྗེ་བཟང་དགོངས་རྒྱུན་སྲིད་ལྟེང་མངོས་དཔལ། 30 ལྷ་ལོ་ 1440 ལོར་འབྲས་བུ་གླིང་ཤེས་ལོན་ལྷན་ཚོགས་ནས་དཔར་བྱ་བསྟན།
- 476 ཟླ་དག 3221 བསྟན། དུས་མ། 3 མཁན་ཚེན་ཞི་བ་འཚོ། དུས་མཚུན་གྱི་རང་འགྲེལ། འོག 42 22
- 477 གོང་མཚུངས། དུས་མཚུན་གྱི་རང་འགྲེལ། འོག 42 23
- 478 མཁས་གྲུབ་རྗེ། གསུང་འཕུམ། བོད། 7 རྗེ་ཚོང་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད། ཞེས་དཔར་འོག 24 33
- 479 རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། གསུང་འཕུམ། བོད། 2 གྲང་དེས་ལེགས་བཤད་སྡིང་པོ། ཞེས་དཔར་འོག 42 33
- 480 གོང་མཚུངས། གྲང་དེས་ལེགས་བཤད་སྡིང་པོ། ཞེས་དཔར་འོག 42 34
- 481 ཟླ་དག 3222 བསྟན། ཤེས་ལྡིན། 3 རྗེ་བོད་ལྷན་ལེན་པའི་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། རྣམས། འོག 32 37
- 482 ཟླ་དག 3223 བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། 3 ལྷན་ཚོགས་སྲིད་པའི་རྗེ་རྗེ། དེ་ལོན་ཉིད་བུ་པའི་འགྲེལ་པ། འོག 16 33

༥༤༩ རྗེ་དགོ ༣༧༠༠ བསྟན། དུས་མ། ཨ། དག་ལ་ས་རྒྱལ་བ། བདེ་བར་གསེགས་པའི་གཞུང་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བཤད་པ། འོག ༤
ནས་ ༤༤ བར།

༥༤༧ རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། གསུང་འབྲུམ། བོད། བ ལམ་རིམ་ཚེན་མོ། ཞེས་དཔར། འོག ༣༧ ༣༤

༥༤༨ རྗེ་དགོ ༣༤༥༥ བསྟན། དུས་མ། ས མཁན་ཚེན་ཞི་བ་འཚོ། དུས་མ་རྒྱན་གྱི་རང་འགྲེལ། འོག ༤༩ ༣༤

༥༤༩ བོང་མ་རྒྱུང་ས། དུས་མ་རྒྱན་གྱི་རང་འགྲེལ། འོག ༤༩ ༣༥

༥༥༠ བོང་མ་རྒྱུང་ས། དུས་མ་རྒྱན་གྱི་རང་འགྲེལ། འོག ༤༩ ༣༩

༥༥༡ རྗེ་དགོ ༣༤༧༠ བསྟན། དུས་མ། འ རྒྱབ་དཔོན་རྒྱ་གཉེན། དུས་མ་ཚོག་གསལ། རབ་བྱེད། ༡ འོག ༡༡ བ༥

༥༥༢ བོང་མ་རྒྱུང་ས། དུས་མ་ཚོག་གསལ། རབ་བྱེད། ༡ འོག ༡༡ བ༡

༥༥༣ རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། གསུང་འབྲུམ། བོད། བ ལམ་རིམ་ཚེན་མོ། ཞེས་དཔར་འོག ༤༤ ༣༩

༥༥༤ རྗེ་དགོ ༣༤༧༥ བསྟན། དུས་མ། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། སའི་ཡོན་ཏན་དང་འབྲས་བུ། འོག ༤༤ ༣༤

༥༥༥ རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། གསུང་འབྲུམ། བོད། ས དང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྡིང་པོ། ཞེས་དཔར་འོག ༤༤ ༣༤

༥༥༦ རྗེ་དགོ ༣༤༡༩ བསྟན། དུས་མ། ཀ འོན་དམ་བྱུང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཡི་གེ། འོག ༡༤ ༣༥

༥༥༧ རྗེ་དགོ ༣༤༢༡ བསྟན། དུས་མ། ལ རྒྱལ་སྐུ་ཞི་བ་ལྷ། རྒྱུང་འཇུག ལེལ ༧ རྒྱུ་ ༤༡ འོག ༤༩ ༣༢

༥༥༨ རྗེ་དགོ ༣༤༧༡ བསྟན། དུས་མ། འ དུས་མ་འཇུག་པ། སེམས་བསྐྱེད། ༤ རྒྱུ་ ༡༢༧ འོག ༤༡ ༣༤

༥༥༩ རྗེ་དགོ ༣༤༧༥ བསྟན། དུས་མ། ཨ རྒྱབ་གཉེན་པ། བཞི་བརྒྱུ་པའི་འགྲེལ་པ། རབ་བྱེད། ༡༩ འོག ༡༧༠ བ༩

༥༦༠ རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། གསུང་འབྲུམ། བོད། ས དང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྡིང་པོ། ཞེས་དཔར་འོག ༤༤ ༣༤

༥༦༡ རྗེ་དགོ ༣༤༤༤ བསྟན། དུས་མ། ཚ བཞི་བརྒྱུ་པ། རབ་བྱེད། ༡༤ རྒྱུ་ ༤༩ འོག ༡༤ ༣༤

༥༦༢ རྗེ་དགོ ༣༤༧༥ བསྟན། དུས་མ། ཨ རྒྱབ་གཉེན་པ། བཞི་བརྒྱུ་པའི་འགྲེལ་པ། རབ་བྱེད། ༡༤ འོག ༤༩༠ བ༤

༥༦༣ རྗེ་དགོ ༣༤༤༤ བསྟན། དུས་མ། ཚ བཞི་བརྒྱུ་པ། རབ་བྱེད། ༤ རྒྱུ་ ༩ འོག ༧ ༣༤

༥༦༤ རྗེ་དགོ ༣༤༧༥ བསྟན། དུས་མ། ཨ རྒྱབ་གཉེན་པ། བཞི་བརྒྱུ་པའི་འགྲེལ་པ། རབ་བྱེད། ༤ འོག ༡༤༩ ༣༤

༥༦༥ རྗེ་དགོ ༣༤༤༩ བསྟན། དུས་མ། ཅ སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ས། འགྲེལ་པ་བསྐྱེད་པའི་ལྷ། རབ་བྱེད། ༡༤ འོག ༤༤༤ བ༤

༥༦༦ རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། གསུང་འབྲུམ་བོད། མ དུས་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ། སེམས་བསྐྱེད་དུག་པ། འོག ༢༢ ༣༩ དང། བོད་གྱི་

གཞུག་ལག་གཅེས་བུས་བོད་བྱེད། ༡༧ འོག ༡༡༤

༥༦༧ རྗེ་དགོ ༤༤ བཀའ། དཀོན་བརྟེན་ས། ཅ ཉེ་བར་འཕོར་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ། འོག ༡༤༧ བ༥

༥༦༨ རྗེ་དགོ ༡༩༢ བཀའ། མདོ་སྡེ། ད ཉིང་ངེ་འཕོན་རྒྱལ་བོད་མདོ། ལེལ ༤༥ འོག ༤༤ ༣༤

༤༠༤ ལྷོ་དགེ ༧ བཀའ་ ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཉི་མེད། འོག ༧༩ བཟ

༤༠༥ ལྷོ་དགེ ༧༩༥ བཟུང། སྤྱིངས་ཡིག ཞེ རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ། ལེལ ༡ རྫོག ༧༧ འོག ༡༡༠ བཟ

༤༠༦ ལོང་མཚུངས། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ། ལེལ ༩ རྫོག ༡༧ འོག ༡༡༡ བཟ

༤༠༧ ལྷོ་དགེ ༧ བཀའ་ ཤེར་ཕྱིན། ཨ་འཇམ། ཀ ཉི་མེད། ལེལ ༥༥ འོག ༡༥༧ བཟ དང། ལྷོ་དགེ ༡༩ བཀའ་ ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཤེར་
ཕྱིན་བརྒྱད་རྫོང་བ། ལེལ ༩ འོག ༩༩ བཟ

༤༠༨ ལྷོ་དགེ ༡༩ བཀའ་ ཤེར་ཕྱིན། ཀ བརྒྱད་རྫོང་བ། ལེལ ༡ འོག ༩ བཟ

༤༠༩ ལྷོ་དགེ ༩༩༩༩ བཟུང། དུལ་མ། ཅ མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། རིགས་པ་དུག་རྩལ། རྫོག ༥ འོག ༩༠ བཟ

༤༡༠ ལོང་མཚུངས། རྫོག ༥ འོག ༩༠ བཟ

༤༡༡ ལྷོ་དགེ ༧༩༥ བཟུང། སྤྱིངས་ཡིག ཞེ མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ། ལེལ ༡ རྫོག ༩༥ འོག ༡༠༩ བཟ

༤༡༢ ལྷོ་དགེ ༡༡༩༠ བཟུང། བརྫོད་ཚོགས། ཀ མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བརྫོད་བ། རྫོག ༩༥ འོག ༥༧ བཟ

༤༡༣ རྩོམ་ཁ་པ། ཀལ་འཕུལ། བོད། བ རྟེན་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད། ༡ ཞལ་དཔར་འོག ༥ བཟ

༤༡༤ ལྷོ་དགེ ༩༩༧ བཟུང། དུལ་མ། ཚ འཕགས་པ་ལྷ། བཞི་བརྒྱབ། རབ་བྱེད། ༡༧ རྫོག ༩༥ འོག ༡༧ བཟ

༤༡༥ ལྷོ་དགེ ༩༩༧༡ བཟུང། དུལ་མ། འ དུལ་མ་འཇུག་བ། མེམས་བསྐྱེད། ༥ རྫོག ༡༡༧ འོག ༩༡༠ བཟ

༤༡༦ ལྷོ་དགེ ༩༩༩༩ བཟུང། དུལ་མ། ར རྫོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད། དུལ་མ་སྤྱིང་པོ། ལེལ ༩ འོག ༧ བཟ

༤༡༧ ལྷོ་དགེ ༩༩༥༡ བཟུང། དུལ་མ། ལ རྒྱལ་ལྷན་ཞིབ་ལྷ། རྫོད་འཇུག ལེལ ༧ རྫོག ༡༥༩ འོག ༩༧ བཟ

༤༡༨ ལྷོ་དགེ ༧༩༡༠ བཟུང། ཚང་མ། ཅ ཚང་མ་རྣམ་འགྲེལ། ཚང་ལྷུབ་ལེལ རྫོག ༩༩༩ འོག ༡༡༧ བཟ

༤༡༩ ལྷོ་དགེ ༧༧ བཀའ་ མདོ་སྤེ། ཞ འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མདོ། འོག ༩༩༡ བཟ

༤༢༠ ལྷོ་དགེ ༡༩༥ བཀའ་ མདོ་སྤེ། ཏ རྩང་དེ་འཇིན་རྒྱལ་པའི་མདོ། ལེལ ༧ འོག ༩༥ བཟ འཇུག་ལྷན་ཆེ།

༤༢༡ ལྷོ་དགེ ༩༩༡ བཀའ་ མདོ་སྤེ། མ མདོ་སྤེ་དགོན་མཚོག་སྤྱིན། འོག ༧༩ བཟ མདོ་ཉིད་ཀྱི་འཇུག་པར། དེ་དང་དེ་དག་ལ་འོ་
བོ་ཉིད་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་པར་རྟོགས་པའི་ཞེས་པ་ནས་དེ་དང་དེ་དག་མཚན་མ་མེད་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་བུང།

༤༢༢ ལྷོ་དགེ ༡༧༠ བཀའ་ མདོ་སྤེ། བ ཚངས་པས་ཞུས་པའི་མདོ། འོག ༧༩ བཟ

༤༢༣ མ་དཔེ་དང་མཚོ་སྤོང་དེ་བཀའ་ཉིས་ཀར། དགག་རྒྱབ་ཀྱི་སྤོངས་ནང་དུ་གསུངས་ཤིང། ཞེས་བུང་ཡང། དཔེ་མ་དག་པ་ཡིན་པའི་ས་
པས། མང་དུ་གསུངས་ཤིང། ཞེས་བཅོམ།

༤༢༤ ལྷོ་དགེ ༩༩༩༩ བཟུང། དུལ་མ། ཅ རྫོབ་དཔོན་ལྷ་སྐྱབ་ལི་ཏ། རབ་བྱེད། ༡ འོག ༡༥༧ བཟ

༤༢༥ ལྷོ་དགེ ༩༩༧༡ བཟུང། དུལ་མ། འ དུལ་མ་འཇུག་བ། མེམས་བསྐྱེད། ༥ རྫོག ༡༡༩ འོག ༩༡༠ བཟ

- ༤༢༩ རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་པ། གསུང་འབྲུག་པོད། བ ཏྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྣོད་པོ། ཞེས་དབར་ཤོག ༡༠༢ བ།
- ༤༢༧ ལྷེ་དགོ ༢༤༧ བསྟན། དུས་མ། ཚ འཕགས་པ་ལྷ། བཞི་བརྒྱུ་པ། རབ་བྱེད། ༤ རྗེ་ག ༥ ཤོག ༧ བ། ༧
- ༤༢༠ ལྷེ་དགོ ༢༤༠ བསྟན། དུས་མ། འ ཚ་ཤེ་འགྲེལ་བ་ཚོག་གསལ། རབ་བྱེད། ༡༥ ཤོག ༡༧༧ བ།
- ༤༢༡ ལྷེ་དགོ ༧༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཞ བདུད་འདུལ་བའི་ལེའུ་འཇམ་འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་འབྲུལ་བའི་ལེའུ། ཤོག ༡༥༡ བ། ༣༢ དང་། ལྷེ་
དགོ ༢༡༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཚ མ་སྟེལ་དགའི་འགྲོད་པ་བསལ་བའི་ལེའུ། ཤོག ༡༧༧ བ།
- ༤༢༢ རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་པ། གསུང་འབྲུག་པོད། བ འྲི་ཀ་ཚེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། ཞེས་དབར་ཤོག ༤ བ། ༢
- ༤༢༣ རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་པ། གསུང་འབྲུག་པོད། བ ཏྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྣོད་པོ། ཞེས་དབར་ཤོག ༡༠༢ བ།
- ༤༢༤ ལྷེ་དགོ ༢༤༢༤ བསྟན། དུས་མ། ཚ དུས་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། ༡ རྗེ་ག ༡ ཤོག ༡ བ། ༣༣ ས་བརྩུ་བའི་གཞུང་དེ། ལྷེ་
དགོ ༧༧ བཀའ། བལ་ཚེན། ཞ ས་བརྩུ་བའི་མདོ། ལེའུ ༢༡ ཤོག ༢༡༧ བ། ༣
- ༤༢༥ ལྷེ་དགོ ༢༤༦༡ བསྟན། དུས་མ། འ དུས་མ་འཇུག་པ། སེམས་བསྐྱེད། ༤ རྗེ་ག ༤ ཤོག ༢༠༧ བ། ༤
- ༤༢༦ རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་པ། གསུང་འབྲུག་པོད། བ ཏྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྣོད་པོ། ཞེས་དབར་ཤོག ༡༠༢ བ། ༣༣
- ༤༢༧ ལྷེ་དགོ ༢༤༦༡ བསྟན། དུས་མ། འ དུས་མ་འཇུག་པ། སེམས་བསྐྱེད། ༤ རྗེ་ག ༡༦༠ ཤོག ༢༡༢ བ། ༣
- ༤༢༨ བོང་མཚུངས། དུས་མ་འཇུག་པ། སེམས་བསྐྱེད། ༤ རྗེ་ག ༡༡༥ ཤོག ༢༠༧ བ།
- ༤༢༩ ལྷེ་དགོ ༢༤༢༤ བསྟན། དུས་མ། ཚ དུས་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། ༡ རྗེ་ག ༡ ཤོག ༡ བ། ༣༣
- ༤༣༠ ལྷེ་དགོ ༢༤༦༡ བསྟན། དུས་མ། འ དུས་མ་འཇུག་པ། སེམས་བསྐྱེད། ༤ རྗེ་ག ༤ ཤོག ༢༠༧ བ། ༤
- ༤༣༡ ལྷེ་དགོ ༢༤༢༤ བསྟན། དུས་མ། ཚ རྩ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། ༢༠ རྗེ་ག ༢༠ ཤོག ༡༢ བ། ༤
- ༤༣༢ ལྷེ་དགོ ༢༤༦༡ བསྟན། དུས་མ། འ དུས་མ་འཇུག་པ། སེམས་བསྐྱེད། ༤ རྗེ་ག ༡༧ ཤོག ༢༠༧ བ།
- ༤༣༣ བོང་མཚུངས། དུས་མ་འཇུག་པ། སེམས་བསྐྱེད། ༤ རྗེ་ག ༡༧ ཤོག ༢༠༥ བ། ༣
- ༤༣༤ བོང་མཚུངས། དུས་མ་འཇུག་པ། སེམས་བསྐྱེད། ༤ རྗེ་ག ༢༢ ཤོག ༢༠༥ བ།
- ༤༣༥ བོང་མཚུངས། དུས་མ་འཇུག་པ། སེམས་བསྐྱེད། ༤ རྗེ་ག ༧༢ ཤོག ༢༠༧ བ། ༡
- ༤༣༦ བོང་མཚུངས། དུས་མ་འཇུག་པ། སེམས་བསྐྱེད། ༤ རྗེ་ག ༧༧ ཤོག ༢༠༧ བ། ༣
- ༤༣༧ རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་པ། གསུང་འབྲུག་པོད། བ འྲི་ཀ་ཚེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། ཞེས་དབར་ཤོག ༤༤ བ། ༢
- ༤༣༨ ལྷེ་དགོ ༢༤༣༢ བསྟན། དུས་མ། ཚ བརྒྱ་ལྷ་ལི་ཏ། རབ་བྱེད། ༡ ཤོག ༡༦༡ བ། ༡
- ༤༣༩ ལྷེ་དགོ ༢༤༣༢ བསྟན། དུས་མ། ཚ བརྒྱ་ལྷ་ལི་ཏ། རབ་བྱེད། ༡ ཤོག ༡༦༡ བ།
- ༤༤༠ མ་དབེ་དང་མཚོ་སྟོན་དེབ་གཉིས་ཀར། འདི་འི་ཐད་དུ་ས་བཅད་འདི་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་

པ་བཤད་པ། ཞེས་བྱུང་མོད། གོང་དུ་ས་བཅད་བཟུང་སྐབས། གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་བཤད་པ། ཞེས་བྱུང་བ་
གཞུང་དངོས་གཞིའི་དུལ་དང་ཡང་མཐུན་པས། དེ་ལྟར་དུ་བཅོས།

༤༡༡) ལྷེ་དགེ ༣༤༡༧ བསྟན། དུལ་མ། ཅ དུལ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། ༡༩ ཟློག ༡ འོག ༡༩ ལྟ

༤༡༢) ལྷེ་དགེ ༡ བཀའ། འདུལ་བ། ང་ འདུལ་བ་གཞི། འོག ༧༧ བཅ དང་། ལྷེ་དགེ ༣༠༡ བཀའ། མདོ་ལྷེ། ས མདོ་ལྷེ་པར་འབྱུང་
བའི་མདོ། འོག ༤༩ ལྟ

༤༡༣) འཕགས་པ་གནས་བརྟན་ལྷེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ལྟན་པའི་ལྷེའི་ནང་ཚོན། དགེ་སྤོང་མ་ཡང་དག་ལྟན་པའི་མདོ་ཚོན། ༡༧༡
འོག ༣༧ ལྟ་མཐོ་སྤོང་ལང་ནས་བྱི་ལོ་ ༣༠༡༠ ལོར་དེབ་གཞུགས་སྤྱད་པར་དུ་བསྟན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མདོ་འདི་མཛོད་རང་
འགྲེལ་དུ་འདྲ་བྲངས། ལྷེ་དགེ ༧༠༧༠ བསྟན། མདོ་ལྷེ་པ། ལུ སྤོང་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་རང་འགྲེལ། གནས་དགུ་པ།
གང་ཟག་གི་བདག་དགག་པ། འོག ༤༥ ལྟ

༤༡༤) རྗེ་ཅོང་ཁ་པ། གཞུང་འབུམ། བོད། པ ལམ་རིམ་ཚེན་མོ། ཞེལ་དཔར། འོག ༧༤༣ བཀ

༤༡༥) ལྷེ་དགེ ༣༤༤༡ བསྟན། དུལ་མ། འ དུལ་མ་འཇུག་པ། སེམས་བསྐྱེད། ༤ ཟློག ༡༡༡ འོག ༡༡༡ བཅ

༤༡༦) གོང་མཚུངས། དུལ་མ་འཇུག་པ། སེམས་བསྐྱེད། ༤ ཟློག ༡༡༤ འོག ༡༡༩ ལྟ

༤༡༧) ལྷེ་དགེ ༣༤༤༢ བསྟན། དུལ་མ། འ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། སེམས་བསྐྱེད། ༤ འོག ༣༠༤ བཅ

༤༡༨) གོང་མཚུངས། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། སེམས་བསྐྱེད། ༤ འོག ༣༠༤ ལྟ

༤༡༩) ལྷེ་དགེ ༣༤༤༣ བསྟན། དུལ་མ། ཅ དུལ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། ༡༧ ཟློག ༧ འོག ༡༤ ལྟ

༤༢༠) ལྷེ་དགེ ༣༤༤༡ བསྟན། དུལ་མ། འ དུལ་མ་འཇུག་པ། སེམས་བསྐྱེད། ༤ ཟློག ༡༢༧ འོག ༡༡༠ བཀ

༤༢༡) ལྷེ་དགེ ༣༤༤༣ བསྟན། དུལ་མ། ཅ དུལ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། ༡༤ ཟློག ༡ འོག ༡༠ ལྟ

༤༢༢) ལྷེ་དགེ ༣༤༤༡ བསྟན། དུལ་མ། འ དུལ་མ་འཇུག་པ། སེམས་བསྐྱེད། ༤ ཟློག ༤༡ འོག ༣༠༧ ལྟ

༤༢༣) ལྷེ་དགེ ༣༤༤༠ བསྟན། དུལ་མ། འ དུལ་མ་ཚོག་གསལ། རབ་བྱེད། ༡༤ འོག ༤༧ བཅ

༤༢༤) ལྷེ་དགེ ༣༤༤༣ བསྟན། དུལ་མ། ཅ དུལ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། ༡༤ ཟློག ༡ འོག ༡༠ བཅ

༤༢༥) གོང་མཚུངས། དུལ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། ༡༧ ཟློག ༧ འོག ༡༤ ལྟ

༤༢༦) འཕགས་པ་གནས་བརྟན་ལྷེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ལྟན་པའི་ལྷེའི་ནང་ཚོན། དགེ་སྤོང་མ་ཡང་དག་ལྟན་པའི་མདོ་ཚོན། ༡༧༡
རྗེ་ཅོང་མདོ། འོག ༣༧ ལྟ་མཐོ་སྤོང་ལང་ནས་བྱི་ལོ་ ༣༠༡༠ ལོར་དེབ་གཞུགས་སྤྱད་པར་དུ་བསྟན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མདོ་
འདི་མཛོད་རང་འགྲེལ་དུ་འདྲ་བྲངས། ལྷེ་དགེ ༧༠༧༠ བསྟན། མདོ་ལྷེ་པ། ལུ སྤོང་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་རང་འགྲེལ།
གནས་དགུ་པ། གང་ཟག་གི་བདག་དགག་པ། འོག ༤༥ ལྟ

- ༤༤༧ རྗེ་དགོ ༢༤༩ བརྟན། དུལ་མ། འ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། ལེ་མེས་བསྐྱེད། ༤ འོག ༢༤༤ ལྟ
- ༤༤༨ རྗེ་དགོ ༢༤༩ བརྟན། དུལ་མ། འ དུལ་མ་འཇུག་པ། ལེ་མེས་བསྐྱེད། ༤ འོག ༡༤༩ འོག ༢༡༩ ལྟ
- ༤༤༩ རྗེ་དགོ ༢༤༩ བརྟན། དུལ་མ། ཡ བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ། རབ་བྱེད། ༡༥ འོག ༢༡༩ ལྟ
- ༤༥༠ རྗེ་ཚོང་ཁ་བ། གསུང་འབུམ། བོད། བ ལམ་རིམ་ཚེན་མོ། ཞལ་དབར་འོག ༤༧༩ ལྟ
- ༤༥༡ ལྷུ་ལ་ཚབ་རྗེ། གསུང་འབུམ། བོད། ང རྗེ་དུང་འཇུག་དར་རྟེན། ལེལ། ༩ ཞལ་དབར་འོག ༡༥༤ ལྟ
- ༤༥༢ ལོང་མཚུངས། རྗེ་དུང་འཇུག་དར་རྟེན། ལེལ། ༩ ཞལ་དབར་འོག ༡༤༤ ལྟ
- ༤༥༣ ལོང་མཚུངས། རྗེ་དུང་འཇུག་དར་རྟེན། ལེལ། ༩ ཞལ་དབར་འོག ༡༥༤ ལྟ
- ༤༥༤ ལོང་མཚུངས། རྗེ་དུང་འཇུག་དར་རྟེན། ལེལ། ༩ ཞལ་དབར་འོག ༡༥༤ ལྟ
- ༤༥༥ རྗེ་དགོ ༢༤༩༤ བརྟན། དུལ་མ། ཅ དུལ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། ༡༩ འོག ༩ འོག ༡༠ བལ
- ༤༥༦ མཁས་གྲུབ་རྗེ། གསུང་འབུམ། བོད། ཀ རྗེ་དུང་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད། ཞལ་དབར་འོག ༡༠༥ ལྟ
- ༤༥༧ རྗེ་དགོ ༢༤༩༡ བརྟན། དུལ་མ། འ དུལ་མ་འཇུག་པ། ལེ་མེས་བསྐྱེད། ༤ འོག ༢༡༩ བལ
- ༤༥༨ རྗེ་དགོ ༤༥ བཀའ། དཀོན་བརྟེན། ཀ ལོ་མ་པ་གསུམ་རྣམ་པར་བརྟན་པ། འོག ༩ བལ
- ༤༥༩ རྗེ་དགོ ༡༥༩ བཀའ། མདོ་རྗེ། ག རྗེ་ལོ་སྐྱེས་རྒྱ་མཚོས་ལུས་པའི་མདོ། འོག ༤༩ ལྟ འགྲུང་ཚེས་མི་མཐུན།
- ༤༦༠ རྗེ་དགོ ༡༥༤ བཀའ། མདོ་རྗེ། ག མདོ་སྐལ་བཟང་ལུས་པའི་མདོ། འོག ༢༡༠ བལ
- ༤༦༡ རྗེ་དགོ ༡༠༩ བཀའ། མདོ་རྗེ། ཅ ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ། ལེལ། ༩ འོག ༢༠༩ བལ
- ༤༦༢ རྗེ་ཚོང་ཁ་བ། གསུང་ཐོར་བ། ཁ རྗེ་དུང་འཇུག་པ། ཞལ་དབར་འོག ༡༩ ལྟ
- ༤༦༣ རྗེ་དགོ ༢༤༤༠ བརྟན། དུལ་མ། འ རྗེ་དུང་འཇུག་པ། ལེ་མེས་བསྐྱེད། ༡ འོག ༤ ལྟ
- ༤༦༤ རྗེ་དགོ ༢༤༩༥ བརྟན། དུལ་མ། ཅ མཐོན་པོ་རྒྱ་རྒྱུ་བ། རིགས་པ་རྒྱ་རྒྱུ་བ། འོག ༩༠ འོག ༢༡ ལྟ
- ༤༦༥ རྗེ་དགོ ༤༡༥༩ བརྟན། རྗེ་དུང་འཇུག་པ། ལེ་མེས་བསྐྱེད། ༡ འོག ༤༩ འོག ༡༠༩ བལ
- ༤༦༦ རྗེ་དགོ ༢༤༤༠ བརྟན། དུལ་མ། འ དུལ་མ་འཇུག་པ། ལེ་མེས་བསྐྱེད། ༡ འོག ༩ བལ
- ༤༦༧ ལོང་མཚུངས། དུལ་མ་འཇུག་པ། ལེ་མེས་བསྐྱེད། ༡ འོག ༩ བལ
- ༤༦༨ རྗེ་ཚོང་ཁ་བ། གསུང་འབུམ། བོད། ག ལམ་རིམ་ཚེན་མོ། ཞལ་དབར་འོག ༡༧༩ ལྟ
- ༤༦༩ ལོང་མཚུངས། ལམ་རིམ་ཚེན་མོ། འོག ༡༧༩ ལྟ
- ༤༧༠ ལོང་མཚུངས། ལམ་རིམ་ཚེན་མོ། འོག ༡༧༩ ལྟ
- ༤༧༡ ལོང་མཚུངས། ལམ་རིམ་ཚེན་མོ། འོག ༡༧༩ ལྟ

༤༧༩ རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་པ། གསུང་འཕུམ། བོད། ས དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ། ཞེས་དཔར་ཤོག ༡༧༩ ཟླ བོད་བྱི་གཞུག་ལག་གཅེས་
བཏུས་པོད་ཐེང་། ༡༧ ཤོག ༩༥༥

༤༧༩ ལྷེ་དགོ ༡༡༠ བཀའ། མདོ་ལྷེ། ཚ ལྷེ་ལུའི་ལྷེ་པའི་མདོ། ཤོག ༡༡༥ ཟླ

༤༧༧ ལྷེ་དགོ ༧༡༥༥ བསྟན། སྤྱིངས་ལིག གོ རིན་ཆེན་འཕྲིང་བ། ལེལ། ༡ སྟོག ༧༩ ཤོག ༡༠༥ བཤ

༤༧༥ ལྷེ་དགོ ༣༩༩༧ བསྟན། དབུ་མ། ཙ དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། ༩ སྟོག ༡༩ ཤོག ༤ ཟླ

༤༧༧ ལྷེ་དགོ ༣༩༥༥ བསྟན། དབུ་མ། ཡ བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ། རབ་བྱེད། ༡༥ ཤོག ༢༩༠ བཤ

༤༧༧ གཞུང་རོས་འཛིན་མ་གྲུབ།

༤༧༤ ལྷེ་དགོ ༣༩༧༡ བསྟན། དབུ་མ། ལ རྒྱལ་སྐུ་ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག ལེལ། ༧ སྟོག ༧ ཤོག ༣༡ ཟླ

༤༧༧ ལྷེ་དགོ ༣༩༧༡ བསྟན། དབུ་མ། འ དབུ་མ་འཇུག་པ། སེམས་བསྐྱེད། ༤ སྟོག ༡༡༧ ཤོག ༢༠༧ བཤ

༢༠༠ གོང་མཚུངས། དབུ་མ་འཇུག་པ། སེམས་བསྐྱེད། ༤ སྟོག ༡༥༩ ཤོག ༢༡༩ ཟླ

༢༠༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་པ། གསུང་འཕུམ། བོད། ས དྲང་རེས་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ། ཞེས་དཔར་ཤོག ༡༠༩ ཟླ

༢༠༩ གོང་མཚུངས། དྲང་རེས་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ། ཤོག ༡༠༩ བཤ

༢༠༩ རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་པ། གསུང་འཕུམ། བོད། ས ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། ཞེས་དཔར་ཤོག ༧༩༩ བཤ

༢༠༧ རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་པ། གསུང་འཕུམ། བོད། ས རྗེ་ལྷེ་ལྷེ་བསྟོད་པ། ཞེས་དཔར་ཤོག ༡༩ བཤ

༢༠༥ རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་པ། གསུང་འཕུམ། བོད། ས ལྷིག་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད། ༩༧ ཞེས་དཔར་ཤོག ༢༥༠ བཤ

༢༠༧ རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་པ། གསུང་འཕུམ། བོད། ས ལམ་གཙོ་རྩམ་གསུམ། ཞེས་དཔར་ཤོག ༡༧༧ བཤ

༢༠༧ གོང་མཚུངས། གསུང་འཕུམ། ལམ་གཙོ་རྩམ་གསུམ། ཤོག ༡༧༧ བཤ

༢༠༩ རྗེ་རེད་མདའ་བཀོན་ལྷེ་སྟོན་ལ། རང་རྩམ། ཚིགས་བཅད་འདི་ལམ་རིམ་སྐྱེད་ཀྱི་དྲུངས། དེབ། ཤོག ༧༠༠

༢༠༧ གོང་མཚུངས། དེབ། ཤོག ༥༧༧

༢༡༠ ལྷེ་དགོ ༡༩༠༠ བསྟན། རྒྱུང་འགྲེལ། རི་ བྱང་རྒྱལ་སེམས་འགྲེལ། ཤོག ༧༡ བཤ

༢༡༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་པ། གསུང་འཕུམ། བོད། ས རྗེ་ལྷེ་ལྷེ་བསྟོད་པ། ཞེས་དཔར་ཤོག ༡༧ ཟླ

༢༡༩ ལྷེ་དགོ ༣༩༧༡ བསྟན། དབུ་མ། འ དབུ་མ་འཇུག་པ། སེམས་བསྐྱེད། ༤ སྟོག ༣༩ ཤོག ༢༠༥ བཤ

༢༡༩ ལྷེ་དགོ ༣༩༧༩ བསྟན། དབུ་མ། འ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། སེམས་བསྐྱེད། ༤ ཤོག ༢༥༥ ཟླ

༢༡༧ ལྷེ་དགོ ༡༢༥ བཀའ། མདོ་ལྷེ། མ སྟོན་གསལ་མེད་པ་བསྟན་པའི་མདོ། ཤོག ༡༩༩ བཤ

༢༡༥ ལྷེ་དགོ ༣༩༧༠ བསྟན། དབུ་མ། འ རྩ་ཤེ་འགྲེལ་པ་ཆོག་གསལ། རབ་བྱེད། ༩༧ ཤོག ༡༧༩ ཟླ

- ཡ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། གསུང་འབུམ། བོད། བ ལམ་རིམ་རྒྱུང་བ། ཞེས་དཔར། འོག ༡༢༢ བ།
- ཡ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། གསུང་འབུམ། བོད། བ ལམ་རིམ་རྒྱུང་བ། ཞེས་དཔར་འོག ༡༢༢ བ།
- ཡ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། གསུང་འབུམ། བོད། བ ཕ་ཤེ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ རབ་བྱེད། ༡༤ ཞེས་དཔར་འོག ༡༣༤ བ།
- ཡ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། ༡༣༡༤ བསྟན། དུམ་མ། ཙ མགོན་པོ་རྒྱ་རྒྱུབ། ཕ་པ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། ༡༤ རྗེ་ལྷོ་ ༡ འོག ༡༥ བ།
- ཡ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། ༡༣༡༤ བསྟན། དུམ་མ། འ འཇུག་པ་རང་འབྲེལ། སེམས་བསྐྱེད། ༦ འོག ༡༥༡ བ།
- ཡ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། འཇུག་པ་རང་འབྲེལ། སེམས་བསྐྱེད། ༦ འོག ༡༥༡ བ།
- ཡ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། གསུང་འབུམ། བོད། མ དུམ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ། ཞེས་དཔར་འོག ༡༤ བ། བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་
བཏུས་བོད་ལྗོངས། ༡༤ འོག ༡༥༠
- ཡ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། ༡༣༡༧ བསྟན། དུམ་མ། འ དུམ་མ་འཇུག་པ། སེམས་བསྐྱེད། ༦ རྗེ་ལྷོ་ ༡༥ འོག ༡༥༡ བ།
- ཡ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། གསུང་འབུམ། བོད། བ ལམ་རིམ་རྒྱུང་བ། ཞེས་དཔར། འོག ༡༣༡ བ།
- ཡ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། གསུང་འབུམ། བོད། བ ཕ་ཤེ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད། ༡༤ ཞེས་དཔར་འོག ༡༣༤ བ།
- ཡ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། གསུང་འབུམ། བོད། མ དུམ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ། ཞེས་དཔར་འོག ༡༠༠ བ། བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་
བཏུས་བོད་ལྗོངས། ༡༤ འོག ༡༥༡
- ཡ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། གསུང་འབུམ། བོད། ཀ རྗེ་ཚོང་ཁ་པ་བཟང་མིག་འབྱེད། ཞེས་དཔར་འོག ༡༣༠ བ།
- ཡ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། ༡༣༡༧ བསྟན། དུམ་མ། འ དུམ་མ་འཇུག་པ། སེམས་བསྐྱེད། ༦ རྗེ་ལྷོ་ ༡༤ འོག ༡༥༡ བ།
- ཡ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། གསུང་འབུམ། བོད། ཀ རྗེ་ཚོང་ཁ་པ་བཟང་མིག་འབྱེད། ཞེས་དཔར་འོག ༡༠༠ བ།
- ཡ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། གསུང་འབུམ། བོད། བ ལམ་རིམ་རྒྱུང་བ། ཞེས་དཔར། འོག ༡༣༡ བ།
- ཡ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། གསུང་འབུམ། བོད། ཀ རྗེ་ཚོང་ཁ་པ་བཟང་མིག་འབྱེད། ཞེས་དཔར་འོག ༡༣༡ བ།
- ཡ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། གསུང་འབུམ། བོད། བ ལམ་རིམ་རྒྱུང་བ། ཞེས་དཔར་འོག ༤༠༢ བ།
- ཡ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། གསུང་འབུམ། བོད། བ ཕ་ཤེ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད། ༡༤ ཞེས་དཔར་འོག ༡༣༤ བ།
- ཡ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། ༡༣༡༤ བསྟན། དུམ་མ། ཡ རྒྱ་བྲག་སུ། རིགས་པ་དུག་རྒྱུ་པའི་འབྲེལ་པ། འོག ༡ བ།
- ཡ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། གསུང་འབུམ། བོད། ཀ རྗེ་ཚོང་ཁ་པ་བཟང་མིག་འབྱེད། ཞེས་དཔར་འོག ༡༣༡ བ།
- ཡ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། འོག ༡༣༠ བ།
- ཡ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། ༡༣༡༠ བསྟན། དུམ་མ། འ ཕ་ཤེ་འབྲེལ་པ་ཚོགས་གསལ། རབ་བྱེད། ༡༤ འོག ༡༥༡ བ།
- ཡ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། ༡༣༡༣ བསྟན། དུམ་མ། འ འཇུག་པ་རང་འབྲེལ། སེམས་བསྐྱེད། ༦ འོག ༡༥༡ བ།

ཧྲེང་གོ ༡༤༧༡ བསྟན། དབུ་མ། འ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། ལེ་མེས་བསྐྱེད། ༤ འོག ༡༡༡ བལ

ཧྲེང་གོ ༡༤༠ བཀའ། མདོ་སྡེ། བ ཚངས་པས་ལྷན་པའི་མདོ། འོག ༤༡ ༣༡ མདོ་ཉིད་གྱི་ནང་རིམ་དུ། འཇམ་དཔལ་བདེན་པ་
མཐོང་བ་གང་ཡིན། ལྷན་པ། ཚམས་ལང་མི་མཐོང་བའོ། །དེ་ཅི་འདྲི་ཞེ་ན། རི་ཅམ་དུ་མཐོང་བ་དེ་ཅམ་དུ་བརྟུན་ཏེ། མཐོང་
བ་མེད་པ་ནི་བདེན་པ་མཐོང་བའོ། །ཞེས་བྱུང།

ཧྲེང་གོ ༡༢༥ བཀའ། མདོ་སྡེ། མ ལྷོ་གྲིས་མི་ཟེད་པ་བསྟན་པའི་མདོ། འོག ༡༡༩ བལ

ཧྲེང་གོ ༡༤༡༡ བསྟན། དབུ་མ། འ དབུ་མ་འཇུག་པ། སའི་ཡོན་ཏན་དང་འབྲས་བུའི་ས། ལྷོ་ག ༡༢ འོག ༡༡༩ བལ

ཧྲེང་གོ ༡༤༡༡ བསྟན། དབུ་མ། འ དབུ་མ་འཇུག་པ། སའི་ཡོན་ཏན་དང་འབྲས་བུའི་ས། ལྷོ་ག ༡༢ འོག ༡༡༩ བལ

ཧྲེང་གོ ༡༤༡༡ བསྟན། དབུ་མ། འ དབུ་མ་འཇུག་པ། སའི་ཡོན་ཏན་དང་འབྲས་བུའི་ས། ལྷོ་ག ༡༢ འོག ༡༡༩ བལ

ཧྲེང་གོ ༡༤༡༡ བསྟན། དབུ་མ། འ དབུ་མ་འཇུག་པ། སའི་ཡོན་ཏན་དང་འབྲས་བུའི་ས། ལྷོ་ག ༡༢ འོག ༡༡༩ བལ

ཧྲེང་གོ ༡༤༡༡ བསྟན། དབུ་མ། འ དབུ་མ་འཇུག་པ། སའི་ཡོན་ཏན་དང་འབྲས་བུའི་ས། ལྷོ་ག ༡༢ འོག ༡༡༩ བལ

ཧྲེང་གོ ༡༤༧༡ བསྟན། དབུ་མ། འ དབུ་མ་འཇུག་པ། ལེ་མེས་བསྐྱེད། ༤ འོག ༡༡༡ བལ

ཧྲེང་གོ ༡༤༧༡ བསྟན། དབུ་མ། འ དབུ་མ་འཇུག་པ། ལེ་མེས་བསྐྱེད། ༤ འོག ༡༡༡ བལ

ཧྲེང་གོ ༡༤༧༡ བསྟན། དབུ་མ། འ དབུ་མ་འཇུག་པ། ལེ་མེས་བསྐྱེད། ༤ འོག ༡༡༡ བལ

ཧྲེང་གོ ༡༤༧༡ བསྟན། དབུ་མ། འ དབུ་མ་འཇུག་པ། ལེ་མེས་བསྐྱེད། ༤ འོག ༡༡༡ བལ

ཧྲེང་གོ ༡༤༧༡ བསྟན། དབུ་མ། འ དབུ་མ་འཇུག་པ། ལེ་མེས་བསྐྱེད། ༤ འོག ༡༡༡ བལ

ཧྲེང་གོ ༡༤༧༡ བསྟན། དབུ་མ། འ དབུ་མ་འཇུག་པ། ལེ་མེས་བསྐྱེད། ༤ འོག ༡༡༡ བལ

ཧྲེང་གོ ༡༤༧༡ བསྟན། དབུ་མ། འ དབུ་མ་འཇུག་པ། ལེ་མེས་བསྐྱེད། ༤ འོག ༡༡༡ བལ

- ༡༡༤ ལྷོ་དགེ ༤༠༩༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། མི་མདོ་ལྷོ་རྒྱུན། ལེལ ༡༠ ཟློག ༡༤ འོག ༡༧ ཅན
- ༡༡༥ ལྷོ་དགེ ༡༡༧ བཀའ། མདོ་ལྷོ། མ་རྒྱུ་སྐུ་མི་ཟད་པ་བསྟན་པའི་མདོ། འོག ༡༩༩ ཅན
- ༡༡༦ ལྷོ་དགེ ༡༠༤ བཀའ། མདོ་ལྷོ། ཅ ག་ཡ་གོ་འདི་མདོ། འོག ༢༥༤ བན
- ༡༡༧ ལྷོ་དགེ ༤༤ བཀའ། བལ་ཆེན། བ ས་བརྟུའི་མདོ། ལེལ ༡༡ འོག ༡༤ བན འདིའི་ཐད་ལ་དགོངས་མེན་དབྱེད།
- ༡༡༨ ལྷོ་དགེ ༡༤༡༡ བསྟན། དལ་མ། གི་རྒྱ་བ་གཤམ་པ། གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་བདུན་ཅུ་བ། ཟློག འོག ༡༧༩ བན
- ༡༡༩ རྗེ་ཚང་ཁ་བ། ལམ་འཇམ་ཆེན་མོ། གསུང་འབྲུམ། བོད། བ ཞེས་དཔར། འོག ༡༤༩ ཅན
- ༡༢༠ ལྷོ་དགེ ༡༡༤༤ བསྟན། འེར་ཕྱིན། ཀ མདོ་རྟོགས་རྒྱུན། ལྷབས། ༤ ཟློག ༡༩ འོག ༡ ཅན
- ༡༢༡ ལྷོ་དགེ ༤༠༤༤ བསྟན། སེམས་ཙམ། རི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཐེག་བསྟུས། ལེལ ༡ འོག ༡༡ བན
- ༡༢༢ ལྷོ་དགེ ༡༤༢༡ བསྟན། དལ་མ། འ རྒྱ་བ་གཤམ་པ། དལ་མ་འཇུག་པ། སེམས་བསྐྱེད། ༡ ཟློག ༩ འོག ༡༡༧ ཅན
- ༡༢༣ འདིར་པའ་ཆེན་བྱམས་པ་གྲིང་པ་བསོད་ནམས་རྣམ་རྒྱལ་ཞེས་གསུངས་པ། དུས་རབས་བཙོལ་པའི་མགོར་འབྲུངས་པའི་དགེ་ལུན་པའི་མཁས་པ་རྗེ་ཚང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་དྲི་བ་ལྷག་བསམ་རབ་དཀར་ལ་ལན་མཛད་པ་པོ་དེ་ཡིན་པེས་ལ། ལུང་སྐུ་རིན་པོ་ཆེས་འདིར་དེའི་གསུང་གང་ལ་དགོངས་ངོས་འདོན་མ་ལུགས།
- ༡༢༤ ལྷོ་དགེ ༤༡༧༤ བསྟན། སྤྱིངས་ཡིག གེ རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ། ལེལ ༩ ཟློག ༡༩ འོག ༡༡༧ ཅན
- ༡༢༥ ལྷོ་དགེ ༤༡༧༤ བསྟན། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ། ལེལ ༩ ཟློག ༡༤ འོག ༡༡༧ ཅན
- ༡༢༦ ལྷོ་དགེ ༡༤༡༡ བསྟན། དལ་མ། གི་རྒྱ་བ་གཤམ་པ། གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་བདུན་ཅུ་བ། འོག ༡༧༡ ཅན
- ༡༢༧ ལྷོ་དགེ ༤༡ དགོན་བརྟེན་གས། ཀ གསང་བ་བསམ་གྱི་མི་ཁྱབ་པ་བསྟན་པའི་མདོ། ལེལ ༡༤ འོག ༡༡༡ ཅན
- ༡༢༨ ལྷོ་དགེ ༤༠༤༤ བསྟན། སེམས་ཙམ། རི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཐེག་བསྟུས། འོག ༡༩ ཅན
- ༡༢༩ ལྷོ་དགེ ༡༤༢༡ བསྟན། དལ་མ། འ འཇུག་པ་རང་འགེལ། སའི་ཡོན་ཏན་དང་འབྲས་བུའི་ས། འོག ༡༩༤ བན
- ༡༣༠ ལྷོ་དགེ ༡༤༢༡ བསྟན། དལ་མ། འ དལ་མ་འཇུག་པ། སའི་ཡོན་ཏན་དང་འབྲས་བུའི་ས། ཟློག ༤༩ འོག ༡༡༤ ཅན
- ༡༣༡ ལྷོ་དགེ ༤༠༩༤ བསྟན། སེམས་ཙམ། མི་རྒྱུད་སྐྱེ་བ། ལེལ ༡ ཟློག ༧ འོག ༡༧ ཅན
- ༡༣༢ ལྷོ་དགེ ༤༠༩༤ བསྟན། སེམས་ཙམ། མི་རྒྱུད་སྐྱེ་བ། ལེལ ༡ ཟློག ༢ འོག ༡༧ ཅན
- ༡༣༣ ལྷོ་དགེ ༤༠༩༤ བསྟན། སེམས་ཙམ། མི་རྒྱུད་སྐྱེ་བ། ལེལ ༡ ཟློག ༤༧ འོག ༤༤ ཅན
- ༡༣༤ ལྷོ་དགེ ༤༠༩༤ བསྟན། སེམས་ཙམ། མི་རྒྱུད་སྐྱེ་བ། ལེལ ༡ ཟློག ༤༧ འོག ༤༤ ཅན
- ༡༣༥ ལྷོ་དགེ ༤༠༩༤ བསྟན། སེམས་ཙམ། མི་རྒྱུད་སྐྱེ་བ། ལེལ ༡ ཟློག ༤༧ འོག ༤༤ ཅན
- ༡༣༦ ལྷོ་དགེ ༤༠༩༤ བསྟན། སེམས་ཙམ། མི་རྒྱུད་སྐྱེ་བ། ལེལ ༡ ཟློག ༤༧ འོག ༤༤ ཅན
- ༡༣༧ ལྷོ་དགེ ༡༤༡༡ བསྟན། དལ་མ། ས རྒྱུ་བ་དོན་ལེ་ཤེས་སྤྱིང་པོ། དལ་མ་བདེན་གཉེས། འོག ༩ ཅན
- ༡༣༨ ལྷོ་དགེ ༡༡༤༤ བསྟན། འེར་ཕྱིན། ཀ མདོ་རྟོགས་རྒྱུན། ལྷབས། ༤ ཟློག ༡ འོག ༡༡ བན

༢༧༧ བོད་མཚུངས། ལྷ་བས། ༡ ཟློག ༡ འོག ༡༡ བ།

༡༠༠ ཟླ་དགེ ༤༠༡༥ བསྟན། ལེ་མས་ཚམ། བི་རྒྱུད་སྒྲིག་ས་འགྲེལ། ལེལ ༩ འོག ༡༩༡ ལྷ

༡༠༡ ཟླ་དགེ ༤༠༡༤ བསྟན། ལེ་མས་ཚམ། བི་རྒྱུད་སྒྲིག་ས་ལེལ ༩ ཟློག ༡༡ འོག ༧༤ བ།

༡༠༢ མ་དབེ་དང་མཚོ་སྒོན་དེའི་གཉིས་ཀར། རྒྱུན་མི་འཚད། ཅེས་སྐབས་མང་ཚམ་ཞིག་ལ་འཇམ་འཕྲུལ་བྱུང་ཡང་བཅོས།

༡༠༩ ཟླ་དགེ ༤༠༤༡ བསྟན། ལེ་མས་ཚམ། རི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཐེག་བསྟུས། ལེལ ༡༠ འོག ༤༩ ལྷ

༡༠༤ ཟླ་དགེ ༩༥༠༤ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཐ རོ་ལོ་རྗེ་མར་མེ་མཚན་ཡེ་ཤེས། དོན་བསྟུས་སྒྲོན་མ། འོག ༩༩༧ བ།

༡༠༥ རྗེ་ཚོང་ལ་པ། གསུང་འཕུམ། བོད། ཚ ལེགས་བཤད་གསེར་བྱེད། ཞོལ་དབར་འོག ༩༤༥ བ།

༡༠༦ ཟླ་དགེ ༤༠༤༡ བསྟན། ལེ་མས་ཚམ། རི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཐེག་བསྟུས། ལེལ ༡༠ འོག ༤༩ བ།

༡༠༧ ཟླ་དགེ ༩༥༠༧ བསྟན། དུལ་མ། འ དུལ་མ་འཕུག་པ། སའི་ཡོན་ཏན་དང་འབྲས་བུ། ཟློག ༡༧ འོག ༩༡༤ བ༤

༡༠༨ བོད་མཚུངས། སའི་ཡོན་ཏན་དང་འབྲས་བུ། ཟློག ༡༨ འོག ༩༡༤ བ༤

༡༠༩ རྗེ་ཚོང་ལ་པ། གསུང་འཕུམ། བོད། མ དུལ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ། ཞོལ་དབར་འོག ༩༥༥ ལྷ བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་
བཟུང་བོད་བྱེད། ༡༧ འོག ༩༧༠

༡༡༠ ཟླ་དགེ ༩༤༧༡ བསྟན། དུལ་མ། བི་རྒྱལ་གསལ་པ། གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་བདུན་ཅུ་པ། འོག ༩༥༡ ལྷ

༡༡༡ ཟླ་དགེ ༤༠༡༤ བསྟན། ལེ་མས་ཚམ། བི་རྒྱུད་སྒྲིག་ས་ལེལ ༩ ཟློག ༡༩ འོག ༧༤ བ།

༡༡༨ ཟླ་དགེ ༩༥༠༧ བསྟན། དུལ་མ། འ དུལ་མ་འཕུག་པ། སའི་ཡོན་ཏན་དང་འབྲས་བུ། ཟློག ༤༩ འོག ༩༡༨ ལྷ

༡༡༩ ཟླ་དགེ ༩༥༠༩ བསྟན། དུལ་མ། འ འཕུག་པ་རང་འགྲེལ། སའི་ཡོན་ཏན་དང་འབྲས་བུ། འོག ༩༩༡ བ།

༡༡༤ ཟླ་དགེ ༤༠༦༡ བསྟན། ལེ་མས་ཚམ། བི་རྒྱུད་སྒྲིག་ས་ལེལ ༥ འོག ༡༩༨ ལྷ

༡༡༥ ཟླ་དགེ ༩༥༧༡ བསྟན། དུལ་མ། ལ རྒྱལ་སྐོས་ཞིབ་ལྟ། རྒྱུད་འཕུག ལེལ ༧ ཟློག ༩༤ འོག ༩༩ ལྷ

༡༡༦ ཟླ་དགེ ༤༠༡༠ བསྟན། ལེ་མས་ཚམ། བི་མདོ་སྒྲིག་ས་ལེལ ༡༠ ཟློག ༧༤ འོག ༡༡ བ།

༡༡༧ ཟླ་དགེ ༤༠༡༤ བསྟན། ལེ་མས་ཚམ། བི་རྒྱུད་སྒྲིག་ས་ལེལ ༩ ཟློག ༡༧ འོག ༧༤ བ།

༡༡༨ ཟླ་དགེ ༩༥༠༩ བསྟན། དུལ་མ། འ འཕུག་པ་རང་འགྲེལ། སའི་ཡོན་ཏན་དང་འབྲས་བུ། འོག ༩༤༩ བ།

༡༡༩ ཟླ་དགེ ༤༠༡༤ བསྟན། ལེ་མས་ཚམ། བི་རྒྱུད་སྒྲིག་ས་ལེལ ༤ ཟློག ༡ འོག ༧༧ ལྷ

༡༢༠ བོད་མཚུངས། རྒྱུད་སྒྲིག་ས་ལེལ ༤ ཟློག ༡ འོག ༧༧ བ༤

༡༢༡ བོད་མཚུངས། རྒྱུད་སྒྲིག་ས་ལེལ ༤ ཟློག ༡༨ འོག ༧༧ བ༤

༡༢༨ ཟླ་དགེ ༩༥༤༤ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ མདོན་རྟོགས་རྒྱུན། ལྷ་བས། ༡ ཟློག ༩༤ འོག ༡༨ བ༧

༡༢༩ ལྡོ་དགོ ༢༤༧ བསྟན། དཔུ་མ། འ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། སའི་ཡོན་ཏན་དང་འབྲས་བུ། རྫོག ༧༧ འོག ༡༡༤ བ།

༡༣༠ ལྡོ་དགོ ༡༢༧༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ འགྲེལ་ཚེན་དྲི་མེད་འོད། མདོར་བསྟུལ་གསུམ་པ། འོག ༡༢༧ བ།

༡༣༡ ལྡོ་དགོ ༢༧༩ བཀའ། རྒྱུད། ཀ དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་ཀྱི་མ་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིང་པོ། འོག ༡༧༡ བ།

༡༣༢ ལྡོ་དགོ ༡༣༧༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ང དཔལ་ཉི་མ་དཔལ། མཚན་བརྗོད་ཀྱི་མདོར་བཤད་བདུད་རྩིའི་ཐིགས་པ། འོག ༢༧ བ༢

༡༣༣ ལྡོ་དགོ ༢༧༡༢ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅ རིན་ཚེན་འབྲུང་གནས་ཞི་བ། ཐེག་པ་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ། འོག ༡༠༡ བ༧

༡༣༤ ལྡོ་དགོ ༢༧༩ བཀའ། རྒྱུད། ཆ དཔལ་རྗོད་རྗོད་ཀྱི། ལེལ། འོག ༢༡ བ༡

༡༣༥ ལྡོ་དགོ ༢༧༩ བཀའ། རྒྱུད། ཇ དཔལ་རྗོད་རྗོད་ཀྱི། ལེལ། ༡༢ འོག ༤༧ བ༧

ལྡོ་དགོ ༢༤༧ བཀའ། རྒྱུད། ཈ དཔལ་རྣམ་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། འོག ༡༠༡ བ༧

༡༣༦ ལྡོ་དགོ ༢༧༡ བཀའ། རྒྱུད། ཉ དཔལ་ཁ་སྐྱོར་གྱི་རྒྱུད། རབ་བྱེད། ༧ རྫོག ༢ འོག ༤༠ བ༧

༡༣༧ ལྡོ་དགོ ༧༠༧༡ བསྟན། སེམས་ཅུ་མ། སི རྫོག་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། རྣམ་བཤད་རིགས་པ། ལེལ ༥ འོག ༡༢༩ བ༩

༡༣༨ རྗོད་པ་ལ་པ། གསུང་ཐོར་བ། ཏ རྫོགས་བརྗོད་འདུན་ལེགས་མ། ཞལ་དཔར་འོག ༤༩ བ༡

༡༣༩ རྒྱལ་བ་དགོ་འདུན་རྒྱ་མཚོ། གསུང་འབུམ། པོད། ཉ གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་གྲུ་རྒྱེད་ས། འོག ༢ བ༧

༡༤༠ ལྡོ་དགོ ༧༠༧༡ བསྟན། སེམས་ཅུ་མ། སི རྫོག་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། རྣམ་བཤད་རིགས་པ། ལེལ ༥ འོག ༡༢༩ བ༧

༡༤༡ ལོང་མཚུངས། རྣམ་བཤད་རིགས་པ། ལེལ ༥ འོག ༡༢༤ བ༩

༡༤༢ མ་དཔེར། བསྟུངས་བྱེད་པ། ཞེས་བྱུང་ནའང། མཚོ་སྡོད་དཔར་མ་ལྟར་སྟུང་བྱེད་པ་ཞེས་བཅོས།

ལུང་འབྲེན་སྤྱི་དཔེ་མཚན་གཞུང་།

བཀའ་འགྲུང་།

སྤྱི་ཚུལ་པོ་མདྲོ་བ་ལས་ལུས་པའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༥༥ བཀའ་ལ། མདོ་ཟླ། བ་ པེ་ཅིང། ༡༩༩ ལུ

དགོན་མཚོ་གསུམ་གྱི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༩༡ བཀའ་ལ། མདོ་ཟླ། བ་ པེ་ཅིང། ༡༩༧ ལུ

དགོངས་པ་དེས་པ་འགྲེལ་པའི་མདོ། (མདོ་ཟླ་དགོངས་པ་འགྲེལ་ལ།) ཟླ་དགེ ༡༠༥ བཀའ་ལ། མདོ་ཟླ། ཅ པེ་ཅིང། ༢༡༤ ལུ

གལ་གོ་རིའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༠༩ བཀའ་ལ། མདོ་ཟླ། ཅ པེ་ཅིང། ༢༡༧ ལུ

མདོ་ལ་ར་འབྲུང་པའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༠༡ མདོ་ཟླ། བ་ པེ་ཅིང། ༡༩༧ ལུ

ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཆོས་སྐུ། ཟླ་དགེ ༡༩༥ མདོ་ཟླ། བ་ པེ་ཅིང། ༡༩༩ ལུ

འཕགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་མཉམ་པ་ཉིད་རྣམ་པར་སྐྱོས་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཚུལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།

(ཉིང་དེ་འཛིན་ཚུལ་པོའི་མདོ།) ཟླ་དགེ ༡༩༧ བཀའ་ལ། མདོ་ཟླ། ད པེ་ཅིང། ༢༡༥ ལུ

ཆོས་ཡང་དག་པ་བསྐྱེད་པའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༩༤ བཀའ་ལ། མདོ་ཟླ། བ་ པེ་ཅིང། ༡༩༤ ལུ

ཆོས་ཀྱི་ཆོག་སྐྱེད་པའི་མདོ། རྗེ་མའི་དཀར་ཆག་ཡང། ༤༤༡༩ ལ་སྐོང་། བཀའ་ལ། མདོ་ཟླ། བ་

འཇམ་དབལ་རྣམ་པར་འབྲུལ་པའི་ལེལ། མཚན་གཞན་བདུད་འདུལ་པའི་ལེལ། ཟླ་དགེ ༡༧ བཀའ་ལ། མདོ་ཟླ། བ་ པེ་ཅིང། ༢༡༥ ལུ

འཇམ་དབལ་རྣམ་པར་རོལ་པའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༥ བཀའ་ལ། མདོ་ཟླ། བ་ པེ་ཅིང། ༢༡༤ ལུ

འཇམ་དབལ་ཉུ་རྒྱུ། ཟླ་དགེ ༡༤༩ རྒྱུ། བ་ པེ་ཅིང། ༡༥༩ ལུ

འཕགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དང་པ་རབ་དུ་བསྐྱོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༤༤ བཀའ་ལ། མདོ་ཟླ། བ་

པེ་ཅིང། ༡༡༩ ལུ

དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིང་པོ། ཟླ་དགེ ༡༥༩ བཀའ་ལ། རྒྱུ། བ་ པེ་ཅིང། ༡

འདུལ་བ་རྣམ་པར་གཏམ་ལ་དབབ་པ་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ལུས་པའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༥༤ བཀའ་ལ། དགོན་བརྟེན་སྐུ་ ཅ པེ་ཅིང། ༢༤༠་༡༤ ལུ

འདུལ་བ་ཕྱན་ཆོག་སྐུ། ཟླ་དགེ ༥ འདུལ་བ། བ་ དང་ ད པེ་ཅིང། ༡༠༩༥ ལུ

འདུལ་བ་གཞི། ཟླ་དགེ ༡ འདུལ་བ། ང་ པེ་ཅིང། ༡༠༩༠ ལུ

དོ་རྗེ་མོའི་མདོ། འཕགས་པ་གནས་བརྟན་ལྟེ་པའི་ཡང་དག་པ་ལྟན་པའི་ལྟེ་ལྟང་ཆོད་དགོས་པའི་མདོའི་ནང་ཆོད།

ལྷ་རྩ་མཐོ་སྐོབ་ལ་ཁང་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༡༠༡༠ ལོར་དེ་བཀའ་ལྟན་སྐུ་དཔལ་དུ་བསྐྱུན།

ལྷ་རྩ་ལ་གསུམ་གྱི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༤༥ བཀའ་ལ། དགོན་བརྟེན་སྐུ་ བ་ པེ་ཅིང། ༢༤༠ ལུ ཆོ

ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༤༤ བཀའ་ལ། མདོ་ཟླ། བ་ པེ་ཅིང། ༡༡༥ ལུ

དབལ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་པོ། ཟླ་དགེ ༡༤༥ བཀའ་ལ། རྒྱུ། བ་ པེ་ཅིང། ༡༡ ལུ

དབལ་ལ་ལྷོ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུ། ཟླ་དགེ ༡༩༡ བཀའ་ལ། རྒྱུ། བ་ པེ་ཅིང། ༡༥ ལུ

སྤྱི་ཚུལ་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༩༩ བཀའ་ལ། མདོ་ཟླ། བ་ པེ་ཅིང། ༡༩༩ ལུ

མ་སྐྱེས་དགའི་འཁྲོད་པ་བསལ་བའི་མདོ། ལྗེ་དགེ ༡།༦ མདོ་སྐྱེ། ཚ བེ་ཅིང། ༡༡༩ ལུ
 བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ལུས་པའི་མདོ། ལྗེ་དགེ ༡༥༩ བཀའ། མདོ་སྐྱེ། བ བེ་ཅིང། ༡།༧ ལུ
 བློ་གྲོས་མི་ཟེང་པ་བསྟན་པའི་མདོ། ལྗེ་དགེ ༡༥༥ བཀའ། མདོ་སྐྱེ། མ བེ་ཅིང། ༡༧༩ ལུ
 ཚངས་པ་ཁྱེད་པར་སེམས་ཀྱིས་ལུས་པའི་མདོ། ལྗེ་དགེ ༡༧༠ བཀའ། མདོ་སྐྱེ། བ བེ་ཅིང། ༡༩༥ ལུ
 ཚངས་པའི་བྱ་བའི་མདོ། ལྗེ་དགེ ༡༥༩ བཀའ། མདོ་སྐྱེ། ཨ བེ་ཅིང། ༡༠༩༡ ཀ
 ཡབ་དང་སྲས་མཐུན་པའི་མདོ། ལྗེ་དགེ ༧༠ བཀའ། དཀོན་བརྟེན་གསལ་ ང་ བེ་ཅིང། ༥༧༠༡༧ ཁྱི
 ཡེ་ཤེས་སྣོད་པོ་རྒྱན་གྱི་མདོ། ལྗེ་དགེ ༡༥༠ བཀའ། མདོ་སྐྱེ། ཀ བེ་ཅིང། ༡།༡ ལུ
 ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ། ལྗེ་དགེ ༡༠༥ བཀའ། མདོ་སྐྱེ། ཅ བེ་ཅིང། ༥༥༥ ལུ
 ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ། (བརྒྱད་སྟོང་པ) ལྗེ་དགེ ༡༩ བཀའ། ཤེས་ཕྱིན། ཀ བེ་ཅིང། ༥༩༧ མི
 ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ། (འཇུག་པ) ལྗེ་དགེ ༡ བཀའ། ཤེས་ཕྱིན། ཨ བེ་ཅིང། ༥༩༠ ར
 ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ལུ་ལྷ་པ། (ཉི་ལྷི།) ལྗེ་དགེ ༧ བཀའ། ཤེས་ཕྱིན། ཨ བེ་ཅིང། ༥༩༡ ཉི
 ས་བརྒྱུ་པའི་མདོ། ལྗེ་དགེ ༧༧ བཀའ། སལ་ཚེན། ར བེ་ཅིང། ༥༧༡ ལུ
 སངས་རྒྱས་ལལ་པོ་ཚེ་ཞེས་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཚེན་པོའི་མདོ། ལྗེ་དགེ ༧༧ སལ་ཚེན། ཀ བེ་ཅིང། ༥༧༡ ལུ
 ཀ་མེར་འོད་དམ་པའི་མདོ། ལྗེ་དགེ ༥༥༥ བཀའ། རྒྱུད། བ བེ་ཅིང། ༡༥༥ བ

བསྟན་འགྲུལ་

སློབ་དཔོན་ཀམ་ལེལ། སློམ་རིམ་བར་པ། ལྗེ་དགེ ༡༧༧ བསྟན། དལ་མ། ཀ བེ་ཅིང། ༥༩༡༡ ཨ
 ——— དེ་ལོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་དཀའ་འགྲེལ། ལྗེ་དགེ ༧༩༥ བསྟན། ཚང་མ། ཟེ བེ་ཅིང། ༥༥༥༥ རེ
 ——— དལ་མ་རྣམས་པ། ལྗེ་དགེ ༡༩༩༥ བསྟན། དལ་མ། ས བེ་ཅིང། ༥༩༩༥ ས
 ——— དལ་མ་རྒྱན་གྱི་དཀའ་འགྲེལ། ལྗེ་དགེ ༡༩༩༥ བསྟན། དལ་མ། ས བེ་ཅིང། ༥༩༩༥ ས
 སློབ་དཔོན་ཀམ་ལེལ། མ་རྒྱལ་གྱི་ཚོགས། ལྗེ་དགེ ༧༩༩༠ བསྟན། རོ་བོའི་ཚོས་རྒྱུད་བརྒྱ་ཅུ། བེ་ཅིང། ༧༧༡༠ ལུ
 མགོན་པོ་རྒྱ་རྒྱལ། འཛིན་ཉེན་ལས་འདས་པའི་བསྟོད་པ། ལྗེ་དགེ ༡༡༩༠ བསྟན། བསྟོད་ཚོགས། ཀ བེ་ཅིང། ༡༠༡༩ ཀ
 ——— རྒྱལ་པོ་ལ་གདམ་བྱ་བ་རིན་པོ་ཚེའི་ཕྱེད་པ། ལྗེ་དགེ ༧༡༥༥ བསྟན། སློབ་ལོག་གེ བེ་ཅིང། ༥༥༥༥ རེ
 ——— མདོ་ཀུན་ལས་བརྒྱུས་པ། ལྗེ་དགེ ༡༧༩༧ བསྟན། དལ་མ། ཀ བེ་ཅིང། ༥༩༩༠ ཨ
 ——— དལ་མ་རྩ་བའི་ཚོགས་ལེའུར་བྱས་པ་ཤེས་རབ། ལྗེ་དགེ ༡༩༩༧ བསྟན། དལ་མ། ཅ བེ་ཅིང། ༥༩༩༧ ཅ
 ——— བྱང་རྒྱལ་སེམས་འགྲེལ། ལྗེ་དགེ ༡༩༠༠ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། རི བེ་ཅིང། ༥༥༥༥ ཀྱི
 ——— རིགས་པ་རྒྱལ་རྒྱུ་པའི་ཚོགས་ལེའུར་བྱས་པ། ལྗེ་དགེ ༡༩༩༥ བསྟན། དལ་མ། ཅ བེ་ཅིང། ༥༩༩༥ ཅ
 མཁུ་ཚེན་ཞི་བ་འཚོ། བདེན་པ་གཉིས་རྣམས་པར་འབྱེད་པའི་དཀའ་འགྲེལ། ལྗེ་དགེ ༡༩༩༩ བསྟན། དལ་མ། ས བེ་ཅིང། ༥༩༩༩ ས
 ——— དལ་མ་རྒྱན་གྱི་ཚོགས་ལེའུར་བྱས་པ། ལྗེ་དགེ ༡༩༩༧ བསྟན། དལ་མ། ས བེ་ཅིང། ༥༩༩༧ ས
 ——— དལ་མའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ། ལྗེ་དགེ ༡༩༩༥ བསྟན། དལ་མ། ས བེ་ཅིང། ༥༩༩༥ ས

—— ཚད་མ་དེ་ཁོར་ཉིད་བསྐྱེས་པ། ལྷེ་དགེ ༤༡༥༥ བསྟན། ཚད་མ། ཟེ པེ་ཅིང། ༡༧༥ དེ
སྐྱོབ་དཔོན་གང་བསྐྱེ། ཚེས་མངོན་པའི་མཚོན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ། ལྷེ་དགེ ༤༠༩༩ བསྟན། མངོན་པ།
ཅུ པེ་ཅིང། ༡༡༩ རྟེ

སྐྱོབ་དཔོན་དགེ་ལེགས་བཤེས་གཉེན། འདུལ་བ་གཞི་རྒྱ་ཚེར་འགྲེལ་པ། ལྷེ་དགེ ༤༡༡༩ བསྟན། འདུལ་བ། ཅུ པེ་ཅིང། ༡༥༡༡ རྟེ
སྐྱོབ་དཔོན་གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན། མངོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ། ལྷེ་དགེ ༤༠༧ བསྟན། མེས་མཚམ། ལི
པེ་ཅིང། ༡༡༡༡ ཤི

—— ཚེས་མངོན་པ་མཚོན་གྱི་འགྲེལ་བཤད། (འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་སྐུས་མ།) ལྷེ་དགེ ༤༠༩༩ བསྟན། མངོན་པ། ལུ པེ་ཅིང།
༡༡༩༩ ཅུ

སྐྱོབ་དཔོན་པོ་གཉེས་པ། ལྷེ་དགེ ༤༡༤༧ བསྟན། ལྷེ་ཚོགས། ཅུ པེ་ཅིང། ༡༡༩༩ རྟེ
སྐྱོབ་དཔོན་རྒྱལ་དབང་སྐོ། ཚད་མ་ཀུན་བརྟུས་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ལྷེ་དགེ ༤༡༥༥ བསྟན། ཚད་མ། ཞེ པེ་ཅིང། ༡༧༥ དེ
མིའི་དབང་པོ་གྲགས་པ། རང་གི་ལྷ་བའི་འདོད་པ་མདོར་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་བརྟུག་པ། པེ་ཅིང། ༤༥༡༠ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ལུ ལྷེ་
དགེ་ར་གཞུང་འདི་བཞུགས་མེད།

དཔལ་ལྷན་ཚེས་གྲགས། རྒྱུད་གཞན་གྲུབ་པ། ལྷེ་དགེ ༤༡༡༩ བསྟན། ཚད་མ་ ཅུ རྒྱུད་གཞན་གྲུབ་པ། པེ་ཅིང། ༡༧༡༤

—— ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པ། (རྣམ་འགྲེལ་རང་འགྲེལ།) ལྷེ་དགེ ༤༡༡༤ བསྟན། ཚད་མ། ཅུ
པེ་ཅིང། ༡༧༡༤ ཅུ

—— ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚོགས་ལེའུར་བྱས་པ། ལྷེ་དགེ ༤༡༡༠ བསྟན། ཚད་མ། ཅུ པེ་ཅིང། ༡༧༠༩ ཅུ

—— ཚད་མ་རྣམ་པར་དེས་པ། ལྷེ་དགེ ༤༡༡༡ བསྟན། ཚད་མ། ཅུ པེ་ཅིང། ༡༧༡༠ ཅུ

—— དེགས་པའི་ཐིགས་པ་ལེས་བྱ་བའི་རབ་རྒྱུད་པ། ལྷེ་དགེ ༤༡༡༩ བསྟན། ཚད་མ། ཅུ པེ་ཅིང། ༡༧༡༡ ཅུ

སྐྱོབ་དཔོན་ཚེས་གྲེལ་བཤེས་གཉེན། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྒྱུན་པའི་མན་དག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་གྱི་ཚོགས་ལེའུར་
བྱས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ཚོགས་རབ་རྒྱུགས་ལ། (འགྲེལ་བཤད་ཚོགས་གསལ།) ལྷེ་དགེ ༤༡༤༥ བསྟན། ཤེས་རབ། ༡ པེ་ཅིང།
༡༡༤༥ ཅུ

སྐྱོབ་དཔོན་ཚེས་མཚན་ རྣམ་ཅིག་མ་འཛིག་པ་གྲུབ་པ། ལྷེ་དགེ ༤༡༤༩ བསྟན། ཚད་མ། ཞེ པེ་ཅིང། ༡༧༡༡ ཟེ

—— ཚད་མ་རྣམ་པར་དེས་པའི་འགྲེལ་བཤད། (འཐད་ལྷན་ཚེན་མོ།) ལྷེ་དགེ ༤༡༩༩ བསྟན། ཚད་མ།
ཞེ པེ་ཅིང། ༡༧༩༧

སྐྱོབ་དཔོན་འཚི་མེད་སྐྱོ། འཚི་བ་མེད་པའི་མཚོན། (མངོན་བཟོན་འཚི་མེད་མཚོན།) ལྷེ་དགེ ༤༡༤༩ བསྟན། ལྷེ་མདོ། མེ
པེ་ཅིང། ༡༧༡༧ ཤི

ཉི་མ་དཔལ་ལེ་ཤེས། འཕགས་པ་མཚན་ཡང་དག་པ་བཟོན་པའི་མདོར་བཤད་བདུད་རྩིའི་ཐིགས་པ། (མཚན་བཟོན་མདོར་བཤད།)
ལྷེ་དགེ ༡༩༤༤ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ས པེ་ཅིང། ༡༡༡༡ པ

འཕགས་པ་ཚོགས་མེད། རྒྱུད་སྐྱེའི་རྣམ་པཤད། ལྷེ་དགེ ༤༠༩༤ བསྟན། མེས་མཚམ། ལི པེ་ཅིང། ༡༡༩༤ ལི

—— ཚེས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ། ལྷེ་དགེ ༤༠༤༩ བསྟན། མེས་མཚམ། དི པེ་ཅིང། ༡༡༤༠ ལི

—— ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ། (ཐེག་པ་བསྟན་པ།) ལྷེ་དགེ ༤༠༤༧ བསྟན། ལེ་མཐའ་ཚུལ། རྩི་ པེ་ཅིང། ༡༡༤༧ ལི

—— རྣམ་པར་གཏམ་ལུ་དབབ་པ་བསྟན་པ། ལྷེ་དགེ ༤༠༤༨ བསྟན། ལེ་མཐའ་ཚུལ། ལེ་ པེ་ཅིང། ༡༡༤༨ ལྷ

—— རྣམ་པར་ལྷོད་པའི་སྤྱི་ མཚན་གཞན་ལའི་དངོས་གཞི། ལྷེ་དགེ ༤༠༤༩ བསྟན། ལེ་མཐའ་ཚུལ། ཆེ་ པེ་ཅིང། ༡༡༤༩ རྩ

—— རྣམ་པར་ལྷོད་པའི་སྤྱི་ལས་གཞི་བསྟན་པ། ལྷེ་དགེ ༤༠༥༠ བསྟན། ལེ་མཐའ་ཚུལ། ཆེ་ པེ་ཅིང། ༡༡༥༠ ལི

—— བྱང་རྒྱུ་ལེ་མཐའ་དཔེ་སྤྱི་ ལྷེ་དགེ ༤༠༥༡ བསྟན། ལེ་མཐའ་ཚུལ། ཆེ་ པེ་ཅིང། ༡༡༥༡ ལེ

སློབ་དཔོན་མཚན་པོ་ལྷན་གྲུབ་རྗེ། ལྷེ་དགེ ༡༡༠༧ བསྟན། ལྷེ་དགེ་ཆོག་སྤྱི་ ལྷེ་དགེ ༡༡༠༧ ལྷ

སློབ་དཔོན་དུལ་པ་ལྷ། ལྷེ་དགེ ༤༡༤༩ བསྟན། ཆེ་དམ། ལེ་ པེ་ཅིང། ༡༡༤༩ ལྷ

—— གཞུང་ཐ་དང་པ་འཇམ་པར་བསྟན་པའི་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་སྤྱི་ལྷེ་དགེ ༤༡༥༠ བསྟན། ལྷེ་དགེ ༤༡༥༠ བསྟན། ལྷེ་དགེ ༤༡༥༠ ལྷ

རྩི་རྩི་ལྷེ་དགེ ༡༡༤༩ བསྟན། ལྷེ་དགེ ༡༡༤༩ བསྟན། ལྷེ་དགེ ༡༡༤༩ ལྷ

ལྷེ་དགེ ༡༡༤༩ བསྟན། ལྷེ་དགེ ༡༡༤༩ བསྟན། ལྷེ་དགེ ༡༡༤༩ ལྷ

སློབ་དཔོན་དབུ་ལྷེ། ལྷེ་དགེ ༤༡༤༩ བསྟན། ལྷེ་དགེ ༤༡༤༩ བསྟན། ལྷེ་དགེ ༤༡༤༩ ལྷ

སློབ་དཔོན་ལྷེ་དགེ ༤༡༤༩ བསྟན། ལྷེ་དགེ ༤༡༤༩ བསྟན། ལྷེ་དགེ ༤༡༤༩ ལྷ

ལྷེ་དགེ ༤༡༤༩ ལྷ

པར་ཆེན་ལྷེ་དགེ ༤༡༤༩ བསྟན། ལྷེ་དགེ ༤༡༤༩ བསྟན། ལྷེ་དགེ ༤༡༤༩ ལྷ

ལྷེ་དགེ ༤༡༤༩ ལྷ

སློབ་དཔོན་ལྷེ་དགེ ༤༡༤༩ བསྟན། ལྷེ་དགེ ༤༡༤༩ བསྟན། ལྷེ་དགེ ༤༡༤༩ ལྷ

ལྷེ་དགེ ༤༡༤༩ ལྷ

—— ལྷེ་དགེ ༤༡༤༩ བསྟན། ལྷེ་དགེ ༤༡༤༩ བསྟན། ལྷེ་དགེ ༤༡༤༩ ལྷ

ལྷེ་དགེ ༤༡༤༩ ལྷ

—— ལྷེ་དགེ ༤༡༤༩ བསྟན། ལྷེ་དགེ ༤༡༤༩ བསྟན། ལྷེ་དགེ ༤༡༤༩ ལྷ

སློབ་དཔོན་ལྷེ་དགེ ༤༡༤༩ བསྟན། ལྷེ་དགེ ༤༡༤༩ བསྟན། ལྷེ་དགེ ༤༡༤༩ ལྷ

—— ལྷེ་དགེ ༤༡༤༩ བསྟན། ལྷེ་དགེ ༤༡༤༩ བསྟན། ལྷེ་དགེ ༤༡༤༩ ལྷ

—— ལྷེ་དགེ ༤༡༤༩ བསྟན། ལྷེ་དགེ ༤༡༤༩ བསྟན། ལྷེ་དགེ ༤༡༤༩ ལྷ

—— ལྷེ་དགེ ༤༡༤༩ བསྟན། ལྷེ་དགེ ༤༡༤༩ བསྟན། ལྷེ་དགེ ༤༡༤༩ ལྷ

ལྷེ་དགེ ༤༡༤༩ ལྷ

དབུ་ལྷེ་དགེ ༤༡༤༩ བསྟན། ལྷེ་དགེ ༤༡༤༩ བསྟན། ལྷེ་དགེ ༤༡༤༩ ལྷ

ལྷེ་དགེ ༤༡༤༩ བསྟན། ལྷེ་དགེ ༤༡༤༩ བསྟན། ལྷེ་དགེ ༤༡༤༩ ལྷ

- ཇི་བཅུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། ཚེས་དང་ཚེས་ཉིད་རྣམ་འབྲེད། ཟླ་དགེ ༤༠༢༩ བསྟན། སེམས་ཅམ། བི་ བཅིང། ༡༡༢༩ བི
- ཐེག་པ་ཚེན་པའི་རྒྱུད་སྒྲམ། ཟླ་དགེ ༤༠༢༤ སེམས་ཅམ། བི་ བཅིང། ༡༡༢༧ བི
- ཐེག་པ་ཚེན་པའི་མདོ་ལྷེའི་རྒྱུན། ཟླ་དགེ ༤༠༢༠ སེམས་ཅམ། བི་ བཅིང། ༡༡༢༡ བི
- དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྲེད། ཟླ་དགེ ༤༠༢༡ སེམས་ཅམ། བི་ བཅིང། ༡༡༢༩ བི
- ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་རག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོག་ལེའུར་བྱས་པ།
(མངོན་རྟོགས་རྒྱུན།) ཟླ་དགེ ༡༧༤༤ ཤེས་ཕྱིན། ༧ བཅིང། ༡༡༢༤ ༧

- སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཚེས་མངོན་པའི་མངོན་གྱི་ཚོག་ལེའུར་བྱས་པ། ཟླ་དགེ ༤༠༢༤ མངོན་པ། ༧ བཅིང། ༡༡༢༠ ལུ
- ཚེས་མངོན་པའི་མངོན་གྱི་བཤད་པ། (རང་འགྲེལ།) ཟླ་དགེ ༤༠༢༠ བསྟན། མངོན་པ། ༧ བཅིང། ༡༡༢༡ ལུ
- ཉེ་ལུ་པའི་ཚོག་ལེའུར་བྱས་པ། ཟླ་དགེ ༤༠༢༤ བསྟན། སེམས་ཅམ། སྤི་ བཅིང། ༡༡༢༧ སྤི
- མདོ་ལྷེ་རྒྱུན་གྱི་བཤད་པ། ཟླ་དགེ ༤༠༢༤ བསྟན། སེམས་ཅམ། བི་ བཅིང། ༡༡༢༧ བི
- རྣམ་པར་བཤད་པའི་རིགས་པ། ཟླ་དགེ ༤༠༢༡ བསྟན། སེམས་ཅམ། སྤི་ བཅིང། ༡༡༢༩ སྤི
- དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྲེད་པའི་འགྲེལ་པ། ཟླ་དགེ ༤༠༢༧ བསྟན། སེམས་ཅམ། བི་ བཅིང། ༡༡༢༩ བི
- སུམ་རྩུ་པའི་ཚོག་ལེའུར་བྱས་པ། ཟླ་དགེ ༤༠༢༤ བསྟན། སེམས་ཅམ། སྤི་ བཅིང། ༡༡༢༤ སྤི

- སློབ་དཔོན་བསྟན་པའི་ཉ། ཅ་ཤེ་འགྲེལ་བསྟན་པའི་ཉ། ཟླ་དགེ ༡༤༤༩ བསྟན། དབུས་མ། ཅ་ བཅིང། ༡༡༤༩ ཚ
- མར་མེ་མཚན་ལེ་ཤེས། རོ་བོ་རྗེ། ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ལྷ་བའི་གྲ། ཟླ་དགེ ༡༣༡༤ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི་ བཅིང། ༡༡༤༩ ཅ
- དོན་བསྟན་སློབ་མ། ཟླ་དགེ ༡༤༠༤ བསྟན། ཤེས་ཕྱིན། ཐ བཅིང། ༡༡༠༧ ཐ
- བདེན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ། ཟླ་དགེ ༡༤༠༩ བསྟན། དབུས་མ། ཞ བཅིང། ༡༡༤༩ ཏ

- མི་ཉི་པ་གཉིས་མེད་རྗེ། དེ་ལོ་ན་ཉིད་བཅུ་པ། ཟླ་དགེ ༡༩༩༤ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། སྤི་ བཅིང། ༡༠༢༠ མི
- སློབ་དཔོན་ཚུ་གོ་མ། སློབ་མ་ལ་སྤྱིར་སའི་སྤྱིར་ཡིག་(སློབ་སྤྱིར།) ཟླ་དགེ ༤༡༤༩ བསྟན། སྤྱིར་ཡིག་ ར་ བཅིང། ༡༠༤༩ ར
- སློབ་དཔོན་ཚོན་མེན། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་པའི་ས་རྣམ་པར་བཤད་པ། ཟླ་དགེ ༤༠༤༩ བསྟན། སེམས་ཅམ། འི་ བཅིང། ༡༡༤༤ འི
- སློབ་དཔོན་རྟོན་པའི། བདེ་བར་གཤེགས་པ་གཞུང་རྣམ་པར་འབྲེད་པའི་ཚོག་ལེའུར་བྱས་པ། ཟླ་དགེ ༡༤༤༤ བསྟན། དབུས་མ། ཞ བཅིང།
༡༡༤༤ ཏ

- བདེ་བར་གཤེགས་པ་གཞུང་རྣམ་པར་འབྲེད་པའི་ཚོག་ལེའུར་བྱས་པའི་བཤད་པ། ཟླ་དགེ ༡༤༠༠ བསྟན། དབུས་མ། ཞ བཅིང།
༡༡༤༧ ཏ

- རྒྱལ་སྐྱེས་ཞེ་བ་ལྷ། བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔེའི་རྒྱུད་པ་ལ་འཇུག་པ། ཟླ་དགེ ༡༤༧༡ བསྟན། དབུས་མ། ལ བཅིང། ༡༡༧༡ ལ
- སློབ་དཔོན་རྒྱ་བཀྲགས་པ། དབུས་ལ་འཇུག་པ། ཟླ་དགེ ༡༤༤༧ བསྟན། དབུས་མ། འ བཅིང། ༡༡༤༡ འ
- དབུས་འཇུག་པའི་བཤད་པ། (འཇུག་པ་རང་འགྲེལ།) ཟླ་དགེ ༡༤༤༩ བསྟན། དབུས་མ། འ བཅིང། ༡༡༤༩ འ
- དབུས་རྩ་བའི་འགྲེལ་པ་ཚོག་གསལ་པ། ཟླ་དགེ ༡༤༤༠ བསྟན། དབུས་མ། འ བཅིང། ༡༡༤༠ འ
- བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔེའི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་པ་ཞེ་བ་རྒྱུད་པའི་རྒྱ་ཚེར་འགྲེལ་པ། (བཞི་བརྒྱུ་པའི་འགྲེལ་པ།) ཟླ་དགེ ༡༤༤༤
བསྟན། དབུས་མ། ལ བཅིང། ༡༡༤༤ ལ

—— རིགས་པ་དྲུག་རྒྱུ་པའི་འགྲེལ་པ། ལྗེ་དགེ ༡༥༤ བསྟན། དུས་མཉམ་ ཡ བེ་ཅིང། ༡༩༥༥ ཡ

—— གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་བདུན་རྒྱུ་པ། ལྗེ་དགེ ༡༩༥༡ བསྟན། དུས་མཉམ་ ཀ བེ་ཅིང། ༡༩༥༦ བ

སློབ་དཔོན་ལེ་ཤེས་སློབ་པོ། བདེན་པ་གཉིས་རྩམ་པར་འབྲེད་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། ལྗེ་དགེ ༡༥༡ བསྟན། དུས་མཉམ་ ས

རིགས་ལྡན་བདུན་ཀར་པོ། དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཚེན་འི་མེད་འོད། ལྗེ་དགེ ༡༩༥༥ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། བ ༥ བེ་ཅིང། ༡༩༥༤ ཀ

སློབ་དཔོན་རིན་ཆེན་འབྲུང་གནས་ཞིབ། ཐེག་པ་གསུམ་རྩམ་པར་བཞག་པ། ལྗེ་དགེ ༡༯༡༩ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ལྷ བེ་ཅིང། ༡༩༥༤ ལ

སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྲེད། དུས་མཉམ་སློབ་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། ལྗེ་དགེ ༡༥༥༥ བསྟན། དུས་མཉམ་ ར བེ་ཅིང། ༡༩༥༥ ར

—— དུས་མཉམ་སློབ་པའི་འགྲེལ་པ་རྟོག་གེ་འབར་བ། ལྗེ་དགེ ༡༥༥༤ བསྟན། དུས་མཉམ་ ར བེ་ཅིང། ༡༩༥༤ ར

—— དུས་མཉམ་རྩ་བའི་འགྲེལ་པ་ཤེས་རབ་སློབ་མ། ལྗེ་དགེ ༡༥༥༩ བསྟན། དུས་མཉམ་ ཚ བེ་ཅིང། ༡༩༥༩ ཚ

སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་རྒྱུད་བ། དུས་མཉམ་རིན་པོ་ཆེ་སློབ་མ། ལྗེ་དགེ ༡༥༥༤ བསྟན། དུས་མཉམ་ ཚ བེ་ཅིང། ༡༩༥༤ ཚ

སློབ་དཔོན་ཤེས་རབ་གོ་ཆ། རྒྱུད་པར་འཕགས་པ་སློབ་གྲིུ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ། ལྗེ་དགེ ༡༡༡༠ བསྟོད་ཚོགས། ཀ བེ་ཅིང། ༡༩༠༩ ཀ

—— ལྷ་ལས་སུལ་བུ་དུ་བུ་དུ་བུ་དུ་བུ་བར་བསྟོད་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། ལྗེ་དགེ ༡༡༡༩ བསྟོད་ཚོགས། ཀ བེ་ཅིང། ༡༩༠༥ ཀ

སློབ་དཔོན་ཤེས་རབ་འབྲུང་གནས་སྐྱས་པ། ཚད་མ་རྩམ་འགྲེལ་གྲིུ་རྒྱུན། ལྗེ་དགེ ༤༩༢༡ བསྟན། ཚད་མ། ཉ བེ་ཅིང། ༡༯༡༩ ཉ

སློབ་དཔོན་ལྷ་ལྷོ། ཚད་མ་རྩམ་འགྲེལ་གྲིུ་འགྲེལ་བཤད། ལྗེ་དགེ ༤༩༢༠ བསྟན། ཚད་མ། ཉ བེ་ཅིང། ༡༯༡༩

སློབ་དཔོན་སེལ་བཟང་པོ། ཤེས་རབ་གྲིུ་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་པ།

(འགྲེལ་པ་དོན་གསལ།) ལྗེ་དགེ ༡༯༩༩ བསྟན། ཤེས་ཕྱིན། ར བེ་ཅིང། ༡༩༩༡ ར

—— ཤེས་རབ་གྲིུ་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ལྷ་ལ། (ཉི་ལྷའི་བརྒྱུད་མ།) ལྗེ་དགེ ༡༯༩༠ བསྟན། ཤེས་ཕྱིན། བ བེ་ཅིང།

༡༩༩༩ བ

བོད་གྲིུ་མཁས་གྲུབ་རྣམས་གྲིུ་གསུང་།

ཀུན་མཁུན་འཇམ་དབྱེད་པ་བཞད་པ། (༡༩༤༤-༡༯༩༡) གྲུབ་མཐའ་ཚེན་མོ། གསུང་འཕམ། བོད། ཡ བཀྲིས་འབྲིལ་གྲིུ་དབར་མ་

ལ་གཞི་བྱས་ཉེ་དེ་མོ་འག་དབང་དགེ་ལེགས་གྲིུ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་ལྗེ་ལིར་དབར་དུ་བསྟན།

—— ཡར་ཕྱིན་མཐའ་གཅོད། གསུང་འཕམ། བོད། ར

—— དུས་མཉམ་ལ་འཇུག་པའི་མཐའ་དབྱོད་ལུང་རིག་གཏེར་མངོན་ཟབ་དོན་ཀུན་གསལ་སྐྱལ་བཟང་འཇུག་རྟོགས། འཇུག་ལྷི་ཀ་ཚེན་མོ།

གསུང་འཕམ། བོད། ལ

མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་། (༡༩༡༥-༡༩༩༤) རྣམ་འགྲེལ་གྲིུ་བཤད་པ་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། གསུང་འཕམ། བོད། ད

ལྷ་ས་ཞེས་དཔལ་ལ་གཞི་བྱས་ཉེ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལོར་མོག་སྐྱ་གུ་རུ་དེ་ལས་ལྗེ་ལིར་དབར་བཤུས་གྲིུ་ས་དབར་དུ་བསྟན།

—— འགྲེལ་ཚེན་འི་མེད་འོད་གྲིུ་འགྲེལ་པ་ལྷི་ཀ་ཚེན་དེ་ཉིད་སྟེང་བ། གསུང་འཕམ། བོད། བ

—— རྟོང་ཐུན་བསྐྱལ་བཟང་མིག་འབྲེད། གསུང་འཕམ། བོད། ཀ

—— ལྗེ་བདུན་ཡིད་གྲིུ་ཐུན་སེལ། གསུང་འཕམ། བོད། བ

གྲུབ་རྒྱུ་མཚན་བཟང་པོ། (༡༩༤༩-༡༩༧༠) གསུང་འཕམ། བོད། ༡ དུས་མཉམ་རྟོང་ཐུན། མེས་པོའི་ལྷུ་བཞག་ དེ། ༡༤ ཕྱི་ལོ་

༡༠༠༢ ལོར་གྲུང་གོའི་བོད་རིག་དཔེ་རྒྱན་ཁང་ནས་དཔར་དུ་བསྐྱུན།

གོ་རམས་པ་བསོད་ནམས་མེད། (༡༧༩༧-༡༧༥༧) གསུང་འབྲུག། བོད། ཅ དུམ་ལ་འཇུག་པའི་དགུ་མ་གྱི་ས་བཅད་པ་དང་གཞུང་།

སོ་སོའི་དཀའ་བའི་གནས་ལ་དབྱེད་ལྟ་བུ་བྱ་བ་དང་སེལ། ས་སྐྱ་བཀའ་འབྲུག། བོད། ༡༩ ཟླ་དགོད་པར་མ།

རྒྱལ་བ་དགོ་འདུན་རྒྱ་མཚོ། (༡༧༣༧-༡༧༧༩) རྒྱལ་མཐའ་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་གྲུ་རྒྱུ་རྒྱ་མཚོ། གསུང་འབྲུག། བོད། ཅ ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༢

ལོར་རྩ་ས་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད།ཁང་ནས་དཔར་དུ་བསྐྱུན།

རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན། (༡༩༦༧-༡༩༩༩) རྒྱུད་བྱེད་རྒྱུ་གསུང་འབྲུག། བོད། ག ལྷ་ས་ཞོལ་དཔར་ལྟེ་ལེར་སོག་སྐབས་ཀྱི་དེ་

ལས་དཔར་བཅུ་གཉིས་དཔར་དུ་བསྐྱུན་པ། བོད། ༧

—— རྒྱུད་འཇུག་དར་རྒྱུ་གསུང་འབྲུག། བོད། ༨

—— དུམ་མ་རྩ་བའི་དཀའ་བའི་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་ཀྱི་བཞེད་བྱང། གསུང་འབྲུག། བོད། ༧

—— དུམ་མ་བའི་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་ལྟེ་ལ། གསུང་འབྲུག། བོད། ༧

—— ཚད་མ་ཀུན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཤད། གསུང་འབྲུག། བོད། ༨

—— ཚད་མ་རྣམ་འཇུག་ཀྱི་རྒྱུ་ཆེན། གསུང་འབྲུག། བོད། ༩

—— ཚད་མའི་བཞེད་བྱང་ཆེན་མོ། གསུང་འབྲུག། བོད། ༥

—— ཚད་མ་རིགས་ཐེགས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་བོའི་གཏེར། གསུང་འབྲུག། བོད། ༩

རྟོག་ལོ་རྩ་བ་སློ་ལྟན་ཤེས་རབ། སྤྱིང་ལིག་བདུད་རྩིའི་ཐེགས་པ། བཀའ་གདམས་གསུང་འབྲུག་ལྟོགས་བསྐྱེགས། སྐྱོགས་བམ་དང་བོ།

ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༦ ལོར་སེ་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་ནས་དཔར་དུ་བསྐྱུན།

རྩེ་ཚོང་ཁ་པ། (༡༩༥༢-༡༩༧༧) དཀའ་བའི་བརྒྱུད་ཀྱི་ཟིན་བྱིས་རྩེའི་གསུང་བཞེད་བཞེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ། གསུང་འབྲུག། བོད།

བ ལྷ་ས་ཞོལ་དཔར་ལ་དཔར་བཅུ་གཉིས་སོག་སྐབས་ཀྱི་དེ་ལོ་ ༡༧༣༥ ལོར་ལྟེ་ལེར་དཔར་དུ་བསྐྱུན།

—— རྩེ་ཚོང་ལོ་བཞེད་པ། གསུང་འབྲུག། ༧

—— རྟོགས་བཞེད་འདུན་ལེགས་མ། གསུང་འབྲུག། ༧

—— ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ། གསུང་འབྲུག། ༧

—— སྐྱོན་མེད་པའི་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་གྱི་གཏུམ་གྱི་རྒྱུར་བ། གསུང་འབྲུག། ༧

—— བྱང་རྒྱལ་ལམ་རིམ་རྒྱུང་བ། གསུང་འབྲུག། བོད། ༥

—— བྱང་རིམ་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་བོ། གསུང་འབྲུག། བོད། ༥

—— དུམ་མ་རྒྱུན་གྱི་བཞེད་བྱང། གསུང་འབྲུག། བོད། ༥

—— དུམ་མ་རྒྱུན་གྱི་ཟིན་བྱིས། གསུང་འབྲུག། བོད། ༥

—— དུམ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། གསུང་འབྲུག། བོད། ༥

—— བྱང་རྒྱལ་ལམ་རིམ་རྒྱུང་བ། གསུང་འབྲུག། བོད། ༥

—— དུམ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ། གསུང་འབྲུག། བོད། ༥

—— ལེགས་བཤད་གསེར་མེད། གསུང་འབྲུག། བོད། ༩

—— ཡིད་དང་ཀྲུན་གཞི་དཀའ་འགྲེལ། གསུང་འབུམ། བོད། ཚ

རྗེ་རེད་མདའ་བ་གཞོན་ལུ་སློ་གྲོས། (1947-1951) དབུ་མ་འཇུག་པའི་རྣམ་པའགད་དེ་ཁོན་ཉིད་གསལ་པའི་སློན་མ། གཞུང་ཚེན་
བཅོ་བརྒྱད། བོད། ཚ རྟ་ནག་གསེར་གླིང་དགོན་པའི་དཔར་མ། བལ་ཡུལ་རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཚེན་དཔར་རྒྱ། དཔལ་ལྷན་ས་སྤྱ
པའི་གསུང་རབ། བོད་ཀྱི་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མཛོད་ཚེན་མོ། བོད། 19 ཕྱི་ལོ་ 1909 ལོར་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་དང་མཚོ་
སློན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་ནས་དཔར་དུ་བཏབ།

འཇམ་དབྱངས་ལེགས་པའི་ཚོས་འབྲོར་རམ་འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་སློ་གྲོས། (1947-1951) ལྷ་བའི་མཐའ་དཔྱད་མཁས་པའི་
སྤིང་གཏམ་ལེས་བྱ་བ་རྒྱས་པ། སློ་བཟང་དགོངས་རྒྱན་ལུ་ཉིག་ལྷེང་མཛེས་དེབ། 10 ཕྱི་ལོ་1947 ལོར་འབྲས་སློ་གླིང་ཤེས་ལོན་
ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་འགྲེམས་སྤེལ་དང་དཔར་དུ་བསྐྱུན།

རྣམ་ཚང་ལོ་རྒྱུ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཚེན། (1906 ལོར་འབྲུངས།) གྲུབ་མཐའ་ཀྲུན་ཤེས་ཀྱི་རྩ་བ། གསུང་འབུམ་བོད། 1 མེས་པོའི་
ལུལ་བཞག 12 དཔལ་བརྟེན་པོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་བསྐྱེད། གྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་ནས་ཕྱི་
ལོ་1907 ལོར་དཔར་དུ་བསྐྱུན།

པར་ཚེན་སློ་བཟང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། (1947-1951) གསུང་འབུམ། བོད། 1 རྒྱ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཚེན་པའི་རྩོད་ལན་ལུང་རིགས་
ལེང་གའི་ང་མོ། བཀྲ་ཤིས་ལུན་པོའི་དཔར་མ།

བུ་སློན་རིན་ཚེན་གྲུབ། (1940-1946) བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བརྟན་པའི་གསལ་བྱེད་ཚོས་ཀྱི་འབྲུང་གནས་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཚེའི་
མཛོད། (ཡོངས་གྲགས་མཚན་གཞན་བུ་སློན་ཚོས་འབྲུང་།) གྲུང་གོའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ 1949 ལོར་
དཔར་བཏབ།

ལྷ་སྐྱིལ་པའི་ཁུངས་བཅོལ་གྱི་ཡིག་ཆ་ཁག

མགོན་པོ་རྒྱ་སྐུལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་འགྲེལ་པ། ལྷ་དགེ ༡༥༠༠ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཇི་ བེ་ཅིང། ༡༧༧༥ གི
སློབ་དཔོན་ཀམ་ལ་ཤྱེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུས་པའི་དཀའ་འགྲེལ། ལྷ་དགེ ༤༡༧༧ ཚང་མ། ཟེ བེ་ཅིང། ༡༧༧༥ འེ
མཁམ་ཚེན་ཞི་བ་འཚོ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུས་པའི་ཚོག་ལེའུར་བྱས་པ། ལྷ་དགེ ༤༡༧༧ བསྟན། ཚང་མ། ཟེ བེ་ཅིང། ༡༧༧༤ འེ
སློབ་དཔོན་དག་ལས་རྣམ་རྒྱལ། བདེ་བར་གསེགས་པ་གཞུང་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཚོག་ལེའུར་བྱས་པ། ལྷ་དགེ ༡༥༧༧ བསྟན། དབུ
མ། ཨ་ བེ་ཅིང། ༡༧༧༧ ༩

— བདེ་བར་གསེགས་པའི་གཞུང་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བཤད་པ། ལྷ་དགེ ༡༧༠༠ བསྟན། དབུ་མ། ཨ་ བེ་ཅིང། ༡༧༧༧ ༩
སློབ་དཔོན་གཉིས་མེད་རྗེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱིར་བ། ལྷ་དགེ ༡༧༤༠ བསྟན་འཇུག། རྒྱུད་འགྲེལ། ཨི བེ་ཅིང། ༡༠༧༧ མི

— དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུལ། ལྷ་དགེ ༡༧༧༧ བསྟན་འཇུག། རྒྱུད་འགྲེལ། ཨི བེ་ཅིང། ༡༠༧༠ མི

སློབ་དཔོན་རྫོང་རྗེ། ལྷ་དགེ ༡༧༧༠ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཀ། བེ་ཅིང། ༡༧༧༠ བ

སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷ། ཡེ་ཤེས་སྣོད་པོ་རྒྱལ་ལས་བཏུས་པ། ལྷ་དགེ ༡༧༧༧ དབུ་མ། ཚ་ བེ་ཅིང། ༡༧༧༧ ཚ

སློབ་དཔོན་བྱང་རྒྱལ་བཟང་པོ། ཡེ་ཤེས་སྣོད་པོ་རྒྱལ་ལས་བཏུས་པའི་བཤད་སྟུར། ལྷ་དགེ ༡༧༧༧ བསྟན། དབུ་མ། ཚ་ བེ་ཅིང། ༡༧༧༧ ཚ

སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། རྣམ་པར་བཤད་པའི་རིགས་པ། ལྷ་དགེ ༤༠༧༧ བསྟན། སེམས་ཅམ། འི བེ་ཅིང། ༡༧༧༧ མི

སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྱེད། དབུ་མ་སྣོད་པོའི་ཚོག་ལེའུར་བྱས་པ། ལྷ་དགེ ༡༧༧༧ བསྟན། དབུ་མ། ར་ བེ་ཅིང། ༡༧༧༧ ར

— དབུ་མ་སྣོད་པོའི་འགྲེལ་བ་རྟོག་གེ་འབར་བ། ལྷ་དགེ ༡༧༧༧ བསྟན། དབུ་མ། ར་ བེ་ཅིང། ༡༧༧༧ ར

བརྟན་ལྷན་ཚིག་སྐྱེས་པའི་རྗེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུལ་པའི་འགྲེལ་པ། ལྷ་དགེ ༡༧༧༧ བསྟན་འཇུག། རྒྱུད་འགྲེལ། ཨི བེ་ཅིང། ༡༠༧༧ མི

— གནས་པ་བསྟུས་པ། ལྷ་དགེ ༡༧༧༧ བསྟན་འཇུག། རྒྱུད་འགྲེལ། ཨི བེ་ཅིང། ༡༠༧༧ མི

ལོ་རྒྱུ་བསྟུལ་བ་དབལ་བ་ཚེགས། ལྷ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པ། ལྷ་དགེ ༤༧༧༧ བསྟན། ལྷ་ཚོགས། ཅ་ བེ་ཅིང། ༡༧༧༧ ཅ་

ལུས་ཚེག་གི་ལོ་རྒྱུ་བ་ལང་ཡེ་ཤེས་སྣོད། ལྷ་བའི་ཁྱད་པར། ལྷ་དགེ ༤༧༧༠ བསྟན། ལྷ་ཚོགས། ར་ བེ་ཅིང། ༡༧༧༧ ར་

རྒྱལ་མཁའ་ལྷན་འཇུག་དབུངས་པ་བཤད་པ། (༡༧༤༤-༡༧༧༧) ལྷ་བ་མཐའ་ཚེན་མོ། གསུང་འབུམ། བོད། ཡ་ བརྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབར་མ་ལ་

གཞི་བྱས་ཏེ་དེ་མོ་དག་དབང་དགེ་ལེགས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་༡༧༧༧༧ ལོར་ལྷེ་ལིར་དབར་དུ་བསྐྱུར། གན་སྐུའམི་རིགས་དབེ་སྐྱུར་ཁང་ནས་

ཕྱི་ལོ་ ༡༧༧༧ ལོར་དེ་བཀའ་གཟུགས་སྐུ་དབར་དུ་བསྐྱུར།

དཀོན་མཚོག་འཛིགས་མེད་དབང་པོ། (༡༧༧༧-༡༧༧༧) གསུང་འབུམ། བོད། ར་ བརྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབར་མ་ལ་གཞི་བཅོལ་ཏེ་ཕྱི་ལོ་

༡༧༧༧ ལོར་དག་དབང་དགེ་ལེགས་ནས་ལྷེ་ལིར་དབར་དུ་བསྐྱུར།

གངས་ཅན་མཁའ་གྲུབ་རིམ་བྱོན་གྱི་མིང་མཛོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༧༧༧ ལོར་གན་སྐུའམི་རིགས་དབེ་སྐྱུར་ཁང་ནས་དབར་དུ་བཏབ།

ལྷ་དབུ་ལེའུར་པའི་རྗེ། (༡༧༧༧-༡༧༧༧) ལྷ་བ་མཐའ་ལྷན་པོའི་མཛོད་སྐྱུར། དེ་བ། ཕྱི་ལོ་ ༡༧༧༧ ལོར་མཚོ་སྐྱེན་མི་རིགས་དབེ་སྐྱུར་

ཁང་ནས་དབར་དུ་བསྐྱུར། དེ་བཞིན་མོག་ལུས་ནས་ལོངས་མཚོག་ལ་དབར་ལྷན་དུ་སྐུལ་བ་དབེ་རིང་པོད་གཉིས་ཅན་དེ་གཞི་བཟུང་

ནས་རྗེས་བོད་གྱི་དབེ་མཛོད་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༤ ལོར་དབར་བསྟུས་ཀྱིས་དབར་དུ་བཏབ།

སྐྱེས་ཚེ་ལོ་རྒྱུ་བ་ཤེས་པ་བའི་རིམ་ཚུན། (1906 ལོར་འབྲུང་ས།) གྲུབ་མཐའ་ལྷན་པུན་གྱི་རྩ་འགྲེལ། གསུང་འབུམ་པོད། 1 མེས་པོའི་
སྤུལ་པ་ལྟེན། 10 དཔལ་བཟེན་གསལ་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་བསྐྱེད་སྤེལ། གྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་རྒྱུན་ཁང་ནས་
ཕྱི་ལོ་1900 ལོར་དཔར་དུ་བསྐྱུན། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱུན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ 1919 ལོར་དེབ་གཟུགས་སྤྲད་པར་དུ་བསྐྱུན།

— རྩེ་བརྩུན་སློབ་བཟང་གྲགས་པའི་ངང་རྩུལ་རྩུང་བཟང་བཟོད་པ། གསུང་འབུམ་པོད། གཉིས་པ།
སྤུལ་བུ་ལྷན་སློབ་བཟང་ཚོས་ཀྱི་ཉི་མ། (1913-1914) ལྷང་སྐུ་རོལ་པའི་རྩོམ་ཞིབ་རྩམ་ཐམ། གསུང་འབུམ། པོད། 1 ཕྱི་ལོ་1914
ལོར་ངག་དབང་དགོ་ལེགས་ནས་ཕྱི་ལོ་དཔར་དུ་བསྐྱུན། ཕྱི་ལོ་1914 ལོར་ཀུན་སྤུལ་མི་རིགས་དཔེ་རྒྱུན་ཁང་ནས་ཀྱང་དེབ་
གཟུགས་སྤྲད་པར་དུ་བསྐྱུན།

— གཉིད་མོ་ཚེའི་མི་ལམ་གྱི་རོལ་མཚོར་ཤར་བའི་བསྐྱེད་བཅོས་རོམ་ཚོར་སྐྱེས་པ། ལྷང་སྐུ་རོལ་པའི་རྩོམ་ཞིབ་རྩམ་ཐམ། གསུང་འབུམ།
པོད། 1

ཐོ་ཡོན་ལེ་ཤེས་དོན་གྲུབ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་མཚན། (1912-1914) བཀའ་གང་མས་རིན་པོ་ཚེའི་གསུང་གི་གཅེས་བུས་ནོར་བུའི་བང་
མཛོད། (ནོར་བུའི་བང་མཛོད།) ལྷ་ས་བཞི་ཕྱེད་པར་མ་ལ་དཔར་བཤུས་གྱིས་ཕྱི་ལོ་1914 ལོར་བརྩམས་པའི་རྩམ་ཐམ་ཕྱི་ལོ་
དཔར་དུ་བསྐྱུན། མཚོ་སྐོན་མི་རིགས་དཔེ་རྒྱུན་ཁང་ནས་ཀྱང་ཕྱི་ལོ་1914 ལོར་དེབ་གཟུགས་སྤྲད་པར་དུ་བཟང་།
དུང་དཀར་སློབ་བཟང་འཕྲིན་ལས། (1913-1914) དུང་དཀར་ཚོགས་མཛོད་ཚེར་མོ། ཕྱི་ལོ་1909 ལོར་ཀྱང་གོའི་བོད་རིགས་དཔེ་
རྒྱུན་ཁང་གིས་དཔར་དུ་བསྐྱུན།

ཕྱེད་གོ་བཀའ་བསྐྱེད་དཀར་ཆག། 1914 ལོར་ཉི་ཉང་ཉོ་རྩི་ལུ་མཚོ་སློབ་ནས་དེབ་གཟུགས་སྤྲད་པར་དུ་བཟང་།
ཕྱེད་གོ་བཀའ་བསྐྱེད་དཀར་ཆག་དང་། དེའི་ལྷན་ཐབས་དཀར་ཆག དར་ཐང་སྐུལ་སྤུའི་ཚོས་ཀྱི་དཔེ་རྒྱུན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ 1914
ལོར་ཨ་རི་ཤེས་པོར་མི་ལ་ནས་དཔར་དུ་བསྐྱུན།

པུར་ཚེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ། (1914-1915) གསུང་འབུམ། པོད། 16 གྲུབ་མཐའ་རྩམ་གཞག་སློབ་སྤེལ་སློབ་བསྐྱེད་པའི་ལྷན་
པ་ལས་རྒྱལ་བྱུག་རི་འཛོམས་པའི་ཐོབ་པ། སློབ་སྤེལ་གྱི་དཔེ་མཛོད་ནས་ཕྱི་ལོ་ 1914 ལོར་དཔར་དུ་བཟང་།

ལྷ་པ་ཚོས་ཀྱི་མེད། (1914-1915) ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་རྩམ་གཞག་བསྐྱེད་པ།
དཔུས་པ་སློབ་སྤེལ། (དུས་རབས་བརྒྱ་གཅིག་པའི་མཇུག) གྲུབ་མཐའ་རྩམ་པར་བཤད་པའི་མཛོད། ཉི་ཉང་ཉོ་རྩི་ནས་ཕྱི་ལོ་ 1914
ལོར་དཔེ་གཟུགས་དེ་དེབ་གཟུགས་སྤྲད་པར་དུ་བསྐྱུན།

རོམ་ཐོམ་པ་རྩེ་ཉེ་ཚོས་ཀྱི་བཟང་པོ། (དུས་རབས་བརྒྱ་གཅིག་པའི་མཇུག) ལྷ་བ་དང་གྲུབ་མཐའ་བཟང་བཟོད་བྱང་། མི་ཚོན་མི་རིགས་དཔེ་རྒྱུན་ཁང་ནས་
ཕྱི་ལོ་ 1914 ལོར་དཔར་དུ་བསྐྱུན།

— ལྷ་བའི་བཟོད་བྱང་།
ས་སྐུ་པ་རྩེ་ཉེ་ལྷན་དཀར་རྒྱལ་མཚན། (1914-1915) གཞུང་ལུགས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྐྱེད་བཅོས། གསུང་འབུམ།
པོད། 8 དགོ་ཕྱེད་པར་མ།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བུས་བོད་མེད་སོག་ཉིས་ཀྱི་བློ་གཏུང་།

- 1) ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སློབ་པ་བརྒྱ་ཅུ། བྱང་སེམས་གཞོན་ནུ་རྒྱལ་མཚོ་ག་དང་། མུས་ཆེན་དགོན་མཚོ་ག་རྒྱལ་མཚོན་གྱིས་བསྒྲིགས།
- 2) དགའ་གདམས་གྲོགས་བཅའ་ལས་བུས་པའི་ཚོས་སྒོར།
མཛད་པ་པོ། རོ་བོ་རྗེ་དབལ་ལྷན་ལ་ཉི་ཤ། འབྲོམ་སྟོན་པ། ལྷ་ར་ཐང་མཁའ་ཚོན་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚོན་སོགས།
- 3) རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་དཔག་སེའི་འགྲེལ་པ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ། ཀུན་མཉམས་སློབ་ཆེན་རབ་འབྱུང་མས་པ།
- 4) དཔལ་ས་སྐྱུ་པའི་ལམ་འབྲས་ཀྱི་ཚོས་སྒོར།
མཛད་པ་པོ། ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་སྟིང་པོ། འཇམ་དབྱངས་མཉམས་བཅུའི་དབང་ལྷན་མང་ཐོས་ཀྱི་སྐུ་བ་རྒྱལ་མཚོ་སོགས།
- 5) མཉམ་མེད་དགའ་བརྒྱན་ལྷགས་ཀྱི་ཡུག་རྒྱུ་ཆེན་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོས་སྒོར། མཛད་པ་པོ། དྲགས་པོ་ལྷ་རྗེ། ལང་མོན་པོ་ཆེ།
སྐྱོབ་པ་འཛིན་རྟེན་མགོན་པོ། ཀུམ་པ་རབ་བྱུང་དོན་རྗེ། སི་ཏུ་པ་ཆ་ཆེན། ཅེ་ལེ་སྐྱ་ཚོགས་རང་གོ་ལ། དྲགས་པོ་བཀྱིས་རྣམ་རྒྱུ་པ་སོགས།
- 6) དཔལ་དགའ་ལྷན་པའི་ལམ་རིམ་དང་སྟུན་བརྒྱན་གྱི་ཚོས་སྒོར། མཛད་པ་པོ། རྗེ་ཙོང་ལཔ་པ། སྐྱམ་ཆེན་རབ་དཔལ་གྲགས་པ།
པ་ཆ་ཆེན་སློབ་ཟུང་ཚོས་རྒྱན། རྒྱལ་མཚོ་གལ་པ་ཆེན་པོ། བར་སྐལ་ལྷན་རྒྱལ་མཚོ། ཡོངས་འཛོལ་ལེ་གས་རྒྱལ་མཚོན་སོགས།
- 7) རི་ཚོས་འཇམ་དོན་རྒྱལ་མཚོ། དལ་པོ་ལེ་གས་རབ་རྒྱལ་མཚོ།
- 8) འཛིན་དང་གཅོད་ལུལ་སོགས་གདམས་དག་ཐོར་བུའི་ཚོས་སྒོར།
འཇམ་མགོན་ཀོང་རྒྱལ་སློབ་གྲོགས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་གདམས་དག་མཛོད་ལས་བུས་པ།
- 9) གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་མདོ་སྐྱེས་སེམས་གསུམ་གྱི་གཏུང་།
མཛད་པ་པོ། འཇམ་མགོན་སློབ་གྲོགས་རྒྱལ་མཚོ། མཉམ་མེད་ལེ་གས་རབ་རྒྱལ་མཚོ། འབྲུ་སྟོན་རྒྱལ་བགཡུང་དྲུང་སོགས།
- 10) བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྟོན་པའི་གཏུང་གཅེས་བུས་པ།
མཛད་པ་པོ། དགའ་བཤེས་དོལ་པ། དྲགས་པོ་ལྷ་རྗེ། ས་པ་ཆ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚོ།
- 11) རྒྱལ་སྐྱེས་ཀྱི་སློབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚོས་སྒོར། མཛད་པ་པོ། རྒྱལ་སྐྱེས་ཐོགས་མེད་བཟང་པོ། རྗེ་ཙོང་ལཔ་པ། རྒྱལ་ཚོལ་རྗེ།
སྟུན་མང་འབྲོག་སྐྱེས་རྒྱལ་མཚོ། ལྷ་སྐྱ་རོལ་པའི་དོན་རྗེ། ཐུའུ་བཀུན་ཚོས་ཀྱི་ཉི་མ། རྗེ་དབལ་ལྷུ་ལ།
- 12) སྐྱེས་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་གཏུང་གཅེས་བུས་པ།
མཛད་པ་པོ། ས་པ་ཆ། ཀོ་རམས་པ། མཁའ་གྲུབ་རྗེ། མངའ་རིས་པ་ཆ་ཆེན། ཀུམ་པ་འཇམ་དོན་ཚོས་ཀྱི་སྟིང་པོ།
- 13) རྣལ་འབྱོར་སྐྱེས་པའི་གྲོགས་ཐུགས་དང་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཁྱིད་ཡིག་ལག་
མཛད་པ་པོ། རྗེ་ཙོང་ལཔ་པ། རྒྱལ་བདག་འདུན་རྒྱལ་མཚོ། པ་ཆ་ཆེན་སློབ་ཟུང་ཚོས་རྒྱན། རྒྱལ་མཚོ་གཡུན་པ། དཔལ་རྒྱུ་རྣམ་རྒྱུ་པ།
- 14) རྣལ་འབྱོར་འགྲེལ་ཆེན་པོ་མེད་འོད་ཀྱི་རྒྱན། མཁའ་གྲུབ་ལོ་རབ་བཟང་རྒྱལ་མཚོ།
- 15) རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྷ་གསལ་སྟོན། རྗེ་ཙོང་ལཔ་སློབ་ཟུང་གྲགས་པ།

16 བར་ཕྱིན་གྱི་སྒོར་གཅེས་བཏུས་ཀྱི་གཞུང་གསུམ།

མཛད་པ་པོ། རྟོག་སྒོར་ལྟ་ཤིང་བཤུགས་ལྟར་གྱུ་ལྟེང་ཤི། འབྲུག་པ་བསྐྱེད་ཀྱི་པོ།

17 བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་རིགས་ཀྱི་ཚོས་སྒོར། མཛད་པ་པོ། བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ། ཀམ་པ་རང་འབྱུང་དོན་ཤི། ཀམ་མཁའ་ལྲོལ་
དོན་ཤི། རོང་སྟོན་འགྲུ་རྒྱལ་མཚན། འགྲུ་མཚོག་ལྟོན། རྩེ་བུ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། འཇུ་མི་ལམ་རྩམ་རྒྱལ་གྲུ་མཚོ།

18 ཟབ་མོ་ལྷ་བའི་ལྷུང་བར་བཤད་པ།

མཛད་པ་པོ། ཞང་ལེ་ཤེས་སྒྲི། རོང་ཚོས་ཀྱི་བཟང་པོ། ལྷ་བཟོས་ཀྱི་སེང་གེ། ཀམ་པ་མི་བསྐྱེད་དོན་ཤི། རོན་དུ་རབ་ཐོག་ས།

19 དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྩམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ། རྩེ་ཚོང་ལ་བསྐྱོབ་བཟང་གཤེགས་པ།

20 དཔལ་ས་སྐྱུ་བའི་ཚང་མ་རིག་པའི་གཞུང་གཅེས་བཏུས།

མཛད་པ་པོ། འཇུ་མ་མགོན་ས་པའ། ཀུན་མཁྱེན་གོ་རམས་པ། འགྲུ་མཚོག་ལྟོན།

21 དཔལ་དགེ་ལྡན་པའི་ཚང་མ་རིག་པའི་གཞུང་གཅེས་བཏུས།

མཛད་པ་པོ། རྒྱལ་ཚབ་ཤི། མཁས་གྲུབ་ཤི། ཀུན་མཁྱེན་འཇུ་དབྱངས་བཞད་པ།

22 མངོན་བཤོང་མ་དང་འབྲེལ་བའི་སེམས་ཁམས་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས། མཛད་པ་པོ། རྩེ་ཚོང་འདེལ། རྩེ་ཚོང་པལ།

པའ་ཚེན་བསོད་ནམས་གཤེགས་པ། ཡོངས་འཛིན་ལེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན། དཔལ་མང་དགོན་མཚོག་རྒྱལ་མཚན།

23 ཚོས་མངོན་བཤོང་གི་འགྲེལ་བཤོང་པའི་རྒྱན། མཚོམས་འཇུ་དཔལ་དབྱངས།

24 གྲུབ་མཐའ་ལྷུང་བསྟན་ལྟོན་པའི་མངོན་རྒྱན། ལུང་སྐྱེ་ལའི་དོན་ཤི།

25 གྲུབ་མཐའ་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་། ལུང་བཀའ་སྒོ་བཟང་ཚོས་ཀྱི་ཉི་མ།

26 ཞལ་གདམས་དང་ཉམས་མཁུར་གཅེས་བཏུས།

27 ལེགས་བཤད་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་དཔེ་ཚོགས།

མཛད་པ་པོ། འབྲོམ་སྟོན་པ། ས་པའ། པའ་ཚེན་བསོད་གཤེགས། རྒྱལ་མཚོག་ལྟོན་པའི་ཚོན་པོ་སོགས།

28 གསོ་བ་རིག་པའི་ལོག་འབྲུགས་བེ་རུ་ལེ་མེ་ལོང་། ལྷ་སྒྲིང་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ།

29 ཕྱིས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་གཅེས་བཏུས། མཛད་པ་པོ། ལྷོན་ལྷོན་ལོ་ཚོན་རྩམ་ལྷོ། ཆ་ཉར་དགེ་བཤེས་སྒོ་བཟང་རྒྱལ་བྱིས་ས།

30 བད་དང་ཐ་སྟོན་རིག་གནས་དང་འབྲེལ་བའི་གཞུང་གཅེས་བཏུས། མཛད་པ་པོ། ཚོན་མི་སྟོན། རྟོག་སྒོར་ལྟ་ཤིང་བཤུགས་
རྩེ་བུ་ཚོས་བསོད་ནམས་ཤེམ། ས་པའ། ལྷ་ལུ་ལོ་རྩེ་བ། དཔལ་ལོ་རྩེ་བ། དཔལ་ལང་ལོ་རྩེ་བ། ལྷག་ཚང་ལོ་རྩེ་བ་སོགས།

31 བོད་ཀྱི་ལྷ་མོའི་ཁབ་གཞུང་ཆེ་ལག་ཕྱོགས་བསྐྱིགས།

32 མཁས་པ་ལྷེ་ལུས་མཛད་པའི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཚོས་འབྱུང་རྒྱས་པ་བཅས་བཞུགས་སོ།།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བུ་སྐྱོག་སྐྱིག་ལག་འཛིན། ལྷ་བསྟན་སྦྱོར་པ།
དཔེ་འདིའི་ལྷ་སྐྱོག་པ་གཙོ་བོ། ལྷ་བསྟན་སྦྱོར་པ། ལྷོ་བཟང་དོ་རྩེ་རབ་སྒྲིང་།
མ་དཔེ་ཀམ་སུ་ར་འཇུག་རྒྱུའི་ལག་འཛིན། དགའ་གར་དཔེ་མཛོད་ཁང་།
དཔར་སྐྱོག་ལག་ཁྲུང་བ། ལྷོ་བཟང་ཚོས་དར།
དཔེ་སྐྱོན་ལག་ཁྲུང་བ། ལྷོ་བཟང་ཚོས་དར།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བུ་སྐྱོག་སྐྱིག་ལག་འཛིན། ༡༤

གྲུབ་མཐའ་གྲུབ་བསྟན་ལྷན་པོའི་མཛེས་རྒྱན།

ལྷན་སྐྱེའོ་ལ་པའི་དོ་རྩེས་མཛད། (༡༩༡༩-༡༩༤༤)

བཛོད་བྱ། ཕྱི་ནང་གི་ལྷ་བ་དང་གྲུབ་མཐའི་སྐོར།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཞེས་དབྱེད་ཁང་ནས་སྐྱོག་སྐྱིག་སྐྱོག་སྐྱིག་ལག་འཛིན་དང་དཔར་སྐྱོན་ལྷན་པོ།
སྦྱི་ལོ་ ༡༩༡༩ ལོར་ལྷོ་ལིར་དཔར་ཐེངས་དང་པོ་བསྐྱོན།

